
00
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

Z

Pulmonis

1080 4-8

75

56864

NE occasiõe stili hoc in opere obseruati quisquam legentium aut audientium offendiculuz patiatur: quia nõ per omnia procedit vti antea huius materie exẽplaria perspexit: facile veniam dabit. postq̃ multoruz diuersitatem confusam intuetur. Ea propter id ipm in quattuor ptes diuisas differẽtesq̃ distinxi. In cuius prima collegi in vnum hystorialia. In parte secũda libellos t doctrinalia. In parte tertia de regulari obseruãtia. Et finali parte de laude t virtutum efficatia. Ita sane: vt pars prima per hystorias: secũda per libellos t. §. pars tertia per rubricas. t quarta per rubricaruz capitula distinguatur. Et vt clarior notitia tabule super eo habeatur numeruz folijs connumerani. Nec exordio presentis operis ad generalem eius noticiam sufficit premisisse: ad cuius complementuz me promoueat illa que oĩuz est artifex sapia ĩcreata. in seculũ seculi benedicta Amen.

Hae heremitẽ cõ

uersatio t vita. fo. lxxxv.
Abrahe neptis de meretricio reuocatur. folio. lxxxviij.
Abrenũciatio pfecta quõ fieri habet. fo. ccxxiij. t folio. ccxv. capitulo. xvi.
Abrenunciãtes secl'o cum quanta discretione t cautella suscipi debent in monasterio. ccxvi. capitulo. xxi.
Abstinens nec aque satietatem suscipere debet. xix
Abstinẽtia frm ĩ loco cellie q̃ta fuit. xviii
Abstinentia bilarionis numero t põdere temperata fuit folio. xl.
Abstinentie exemplum fo. xci.
Abstinẽtia coacta frustra mercedez expectat. cẽtesimo.
Abstinentia Pachomii t monachorum eius mira recitatur. fo. centesimo.
Accusatio cõtra personas spirituales nõ est faciliter accipienda. folio. cxi
Aduersa patienter toleranda sunt. folio. ccxxxv. capitulo. xiiii.
Aduersa hominibus accidunt pluribus ex causis. folio. ccxxxv.
Agnitio proprie culpe initium est salutis eterne. folio. iiij.
Agathonis opera atq; gesta recitãtur. folio. cxxxiiij. §. xx.
Agathonis mors qualis fuerit. folio. cxlvi. §. cli. t. cxxxvii
Ambitionis due sunt species .lii.
Amici a religiosis nõ sũt curãdi. fo. xcvii.
Ammon nuptias reliqt. mõasteria nitrie ĩchoauit: iuuenẽ ĩ rabiẽ ẏhus sanauit. xx.
Ammõis t fratr ei⁹ cõuersatio folio. vij.
Ammonius plen⁹ gr̃a duos frres hũit multa monasteria cõstruxit: folio. xviij.
Ammon abbas draconem interfecit: t latrones conuertit. xi
Amorerium arte magica effectum soluitur: t virgo liberatur folio xlij.
Anachoretaruz perucrsa dogmata correxit Pachomius folio centesimo.
Anachoretar xii. meditatiões. fo. ccxxx.
Angelus regulam viuendi tradidit beato pachomio folio. xciiij.
Angelus familiaris fuit pachomio. xciiij.
Angelus, duodecim psalmos orare suo exemplo edocuit. folio. cxv. ca. xvii.
Angelus visibili forma ministrauit infirmo derelicto: clxxii.
Angelus numerauit vestigia fratris pro deo laborantis folio. cclxxi.
Anime morientis obuiant demonũ turbe ĩ suo ordine. cxxvi
Animam suam pro alio ponere qd ẽ t quo modo itelligitur fo. cliiij. §. clxxxix.
Aia maculat q̃ttuor modis fo. ccxxviij
Antigoni t eufraxie cõiugis sue castuz matrimonium. folio. lxxi.
Antonius qualiter primum heremitam inuenit. folio. xxii.
Antonii mõachi uersatõ t vita. fo. xxiiii.
Antoni⁹ morit⁹ aĩcos mõuit. xxxviij.
Antonius oratione sua multis vtilis fuit folio. xxxviij.
Antonius tempore persecutõis a lexãdrie martiriuz anbelauit. fo. xxxj.
Appellẽ ferrũ ignitũ nudis mãibus pertra-

No tiene q corregir x.as Indices Vergas y sotorias
de Agosto. 543 — & L. Mendo.

uit ꝛ diabolo i faciē ꝓiecit. fo.xv.
Appollonij cōfessoris vita: doctrina. simu lacbꝛi conbustio. populi conuersio. ꝛ mira/culoꝛum eius ostensio. viij.
Appollonij oꝛationis efficacia: peregrinoꝛuꝫ susceptio. ꝛ iactātie detestatio. fo.x.
Appollonius ad martirium boꝛtabatur. philonem conuertit. roꝛem de celo ꝓo extinctione ignis impetrauit. se ducētes ad martirium conuertit ꝛ martirium consumauit. xvij:
Appollonius ydolatras bachantes bere/re in vno loco īmobiles fecit. ix.
Appollōiꝰ fuit auctoꝛ pacis ꝛ cōcoꝛdie. ix.
Aqua maris facta est dulcis et po/tabilis clv: §. ccij.
Aquas nili perambulauit pater Mucius vsqꝫ ad genu tantum. fo.xij.
Aquas putei ascendere fecit ad hauriendum oꝛatio discipuli. fo. cxxxvj. §. xxvii.
Arsēij moꝛs q̄liter accidit. cxlvj. §. cliij.
Arsēii cōuersatio ꝛ moꝛes. fo. cliij. §. clxxx
Arsēij sopoꝛ qualis fuit cl. §. cxcviij.
Arsenij gesta recitāt. fo. cxxxviij §. xxxvj
Arsenio fce sūt reuelatioes. fo cxlj. §. lxi
Argentum factum est ex stanno elemosi/ne effectu fo cvij.
Auaricia qualiter. reꝓhimenda et curanda sit fo ccxxiiij.
Auarus troylus factus est elemosi/natoꝛ magnus fo cxij.

Alachii conuersatio. xxxvii.

Basilij vita et ꝺuersio cxxiiij.
Basille ꝺuersio ꝛ ꝺuersatio fo cxxiij.
Benonis. vita ꝺuersatio ꝛ miracula vij.
Blaphemi pena fo ccxviij ca. xl.
Blaspbemie spūs qūo supatur fo xlj.
Bonum ꝑ malo reddenduꝫ est .§. liij.
non ecōuerso fo ccxxiiij.

Amera christi que sit folio ccxxviij.

Carisse nostris tēpoꝛibꝰ tepuit ideo gra
dei recessit a nobis ccxxvij:
Caritas ꝓconia ꝛ admōitio fo ccxxx. ca i.
Caritatis eximie exempla folio cxlviij. §. cxxxvj et sequenti.
Caritatis multiplex experientia et exem/pla folio cxcvj. per totuꝫ
Carnis cōcupiscentia quomodo sit supe/randa cxlj. §. lxij.
Castitatis donū oꝛotiōibꝰ ꝛ spūalibꝰ exercitijs impetratur. folio ccxxij. ca. li.
Castus non solum feminaꝝ vultus sed et vestes earum respicere ꝺdignatur. ibidē.
Castitatis obseruantiā ꝛ ꝓconia quere i fra sub vocabulo continentia
Castrimargia est lapsus cā. fo. cxl. § xlviii.
Cautella i sucipiēdis nouitiis speci/ficatur fo. ccxvi ca xxi.
Cellam egredi non debet monachus vllo suasu folio cxlii § lxviij.
Cella redditur dulcis et solacioſa quibus/dam attentis folio cxlv et folio clxxj.
Cella tam ꝓprie conuenit monacho sicut aqua pisci fo cxlv § cv.
Celle pseuerātia q̄ utilis sit fo clxxj
Celle exercitium quale et quibus esse de beat folio clvij.
Celia est locus heremi interioꝛis fo xviij.
Cenobioꝛum inhabitatoꝛ quomodo viue/re debet folio ccxxix.
Ciboꝛum discernentiam monachus habe re non debet folio clx.
Cibum fratres thabenenses operta facie sumpserunt folio vij.
Cibum nō ad voluptatem sed ad necessita/tem sumere oꝛtet folio. cxxxi. §. j
Circenses ludi vnde oꝛtum bn̄t folio xlj:
Cyrenoꝛum terra arenosa mari adiacēti. tricesimo die fructus matureſcere facit folio ccxij. capitulo ꝓmo
Cyrographus diabolo datus ꝑ beatuꝫ Basilium reuocatus est fo cxxv
Et folio cxxvj
Clericoꝛum siue religioſoꝛum bona laycis tributa consumūt alia folio clxxxvj.
Clerici q̄ venerandi sint folio. xcv.
Clericatus honoꝛ an sit fugiendus siue appetendus. folio ccxxvii

Cogitationibus malis quomodo resistere debemus folio.ccxx.& folio. xciii.
Colloquia sacre scripture ãgelos delectãt Uaniloquia autem porcos infernales leti ficant folio.cxxxviii.§. xxxv.
Communio hereticorum vitanda est folio. cxvii.
Communicantium merita & demeri ta Macharius agnouit folio. xx.
Concupiscentiam cucumerum qualiter se non in se punierit folio.cxxxi.§. vi.
Condẽnare nõ licet quencq3 folio& cxvii.
Confessio proprii delicti temptamenta de monum repellit folio.ccxxi.capitulo.xlvi.
Confidere in proprias virtutes est occasio temptationis & ruine folio. iiii.
Coniugiũ pudicitie Malchum a propria interemptione preseuerauit folio. xlvi.
Compunctio super propria culpa merito est habenda folio. lvi.
Compunctionis preconia & effectus. folio.ccxxxiii capitulo. ix.
Cõpunctiõis qualitas folio.ccxxxiiii.ca.x.
Compunctio anime quomodo extor queri potest folio. clvii.
Cõpunctionis bonũ quantũ sit folio.clvii.
Contentio vitanda est folio. c.lii. §.clxxv.& folio.ccxxvii.
Continentia sine dono dei preserua ri non potest folio.clxi.
Continentie virtutis qualitas folio cxxx.& folio.clviii.per totum.
Contemplationis bonum quale & quantum sit folio.cxcviii.
Contritio delet peccata & peccatorum re tum folio.cl.§.clvi.& sequenti.
Contrahentes matrimonium sine paren/ tuz scito nõ carent malo exitio folio.cxxvi
Consideratio sui ipsius quid efficiat folio. ccxxiiii.
Consolari infirmi possũt hoc mõ folio.clxx.
Conuersatio optima diuersorum sanctorumpatrum folio.ccv.
Conuiuare & congaudere possu mus hospitibus folio.cxl.§. xlix.
Cornelius cartagine nouo genere mortis.extinctus est folio. xxii.
Coptetis presbyteri & herennite vita & conuersatio folio. xi.
Crapula est temptationis & ruine causa folio.cxl.§. xlviii.
Crucifigi mundo quomodo intelligitur folio.ccxviii.capitulo. xxxi.
Crucis confessio est gentibus ridi/ culuz.iudeis scandalum.christianis salus & refugium folio. xxxvi
Curiositas vitanda est folio. ccxxvii

Amiani diaconi vi

ta & conuersatio. cix.
Danielis abbatis conuersatio & vita folio.ccxxi.capitulo. xlviii.
Defunctorum paramenta comburenda sunt exemplo pachomit folio. xcix.
Delicie corporales maxime a religiosis vi tãde sunt. Et que delicie dici possũt eorun dem respectu folio. iiii.
Delicie corporales quales sint folio. iiii.
Delicti abundantia terre egypti versa est in multitudinem gratiarum. ix
Delicias sequitur infernus modestiam ve ro & virtutes paradisus folio. cci.
Delicate nutritos non oportet in forma vi uendi ruralibus equari folio. clxxix.
Demonum suggestio circa fratres psallen tes agnita fuit a beato Macharioso. xx.
Demonum potestas infirmata est respectu priorum temporum folio.ccxxi.capitulo.l.
Demones quare nos ipugnare satagunt folio.cxlii.§.lxiii.& sequenti.
Demones futura prescire quodammodo possunt folio.xxix.& folio. cii.
Demones plus irridendi q3 timẽdi sunt ob suam impotentiam folio. xxix.
Desperationis remedium elicitur de exemplo folio. clxv.
Desperationem inducere satagunt demo/ nes lapso in crimine. iiii.
Desperatio venit aliquando ex tristicie spiritu folio. ccxxv.
Detractio quõ vitari possit folio. ccxxiiii.
De gentilium blasphemantur folio.xxxvi

Diaboli laqueos quomodo poteri
mus effugere folio v.
Dyabolicam effigiem siue imaginem
beatus Antonius describit. xxviii.
Diaboli virtus ostensa est ·Pacho
mio folio. cii.
Diabolo resistere exhortamur. ciii
Diabolus futura cognoscit coniiciendo.ciii
Diaboli temptamenta sunt multum
diuersa.cxli.§. lvii.
Didimi conuersatio ꝛ vita. xviii.
Digitos quidam senior in heremo
incendit ad extinguendum for
nicationis ardorem. clxv.
Dioscori presbyteri vita ꝛ con/
uersatio. xvii.
Disciplineꝰ spiritualis obseruantia
que vel qualis sit. ccxxix.
Discretio habenda est in afflictione
corporis.ccxxxiii.capitulo. viii.
Discretio obseruanda est in oratione
ccxvi.capitulo. xviii.
Discretio in suscipiendis nouitiis obseruā
da est.ccxvi.capitulo. xxi
Discretio etiam in bonis operibus
obseruanda est.clxxvi. per totum.
Discretio est custos ꝛ mater virtu
tum.ccxx.capitulo. xli.ꝛ sequenti.
Diuitias possidere vituperii sed contemne
re laudis est. xlviii.
Docens alios:facere debet que
docet folio.clii.§ clxxiii.
Dominico die operans pauper
effectu ꝛ. cxvii.

Bñ penitētia cla

ret exemplo: cxcv.
Edendas respuendasque herbas
heremita ab ibice edoctus est folio:
ccxiiii. capitulo. ix.
Effrem heremite conuersatio ꝛ
vita folio.§. cxxviii.
Egyptiorum monachorum qualis fuerit
habitus ꝛ vestitus. ccxv.capitulo.xv.
Egyptus olim idolis plena.de
mum heremitis abundauit. viii.
E[illegible]us quomodo ad fidem
christianam venit. ix.
Elationis ruina ꝛ humilitatis
firmitas recitatur exemplo. v.
Eleymonis conuersatio ꝛ actus. ciiii
Elemosyna in similitudine puelle
apparuit. cvi.
Elemosyna preter intentum dispositione
diuina distributa est. clxxxv.
Elemosyna liberaliter tribuenda est abl/
que personarum acceptione. cvi.
Elemosyne effectus claret ex effectu ·Pe
tri theolonarii.cx.ꝛ. cvii.
Elemosine ꝛ si male consumantur
nihilominus preualde sunt. cx.
Elenus episcopus adhuc paruulus
ignem in sinu portauit.cxx.ꝛ. xiii.
Eleni episcopi vita ꝛ conuersatio. xiiii.
Escas celitus demissas Apollonius
suis hospitibus dedit. ix.
Esca priuatim sumpta non tantum
scandalizat:quantum hipocrisis ab/
stinentia.cvl.§. l.
Euagrii in discretione spirituum sapientis
simi conuersatio ꝛ vita. xviii
Euangelium attente est audiendum
in missa. cxvi.
Eubolii conuersio. cxxvii.
Eufraxie virginis conuersatio
ꝛ vita lxxi.
Eufrosine virginis:alias smaragdi:
vita ꝛ conuersatio. lxiiii.
Eugenie v̄ginis vita ꝛ ꝯuersatio. cxviiii.
Eulalii bñilitas recitaī.cxxxvi.§. xxviii.
Eulogii mentium scrutatoris vita
ꝛ conuersatio. xiiii.
Exhortationum liber ad virtutes. ccxxiii
Exhortatio ad nouitiū̃ suscipiēdū̃. ccxvii
Exhortatio resistendi contra/ ca.xxxi.
diabolum.ci.

Amelicos in deser

to pauit deus lxvii.
Famis necessitatem releuauit dominus.
ꝛ de paucis reliquiis populū̃ satiauit.fo.ix
Famis tēptatio superaī ꝛ vicit.xxxi.§.iii.
Familia pensione soluta vltra debitū̃ me
retur premium eternum.cxxiii.§. xvii

Ferrus candens ⁊ ignitum Appellen manu nuda gestabat. xv.
Festiuis diebus laborare non deseruit fortune folio. cxvii.
Fides christiana resuscitatione mortui cõtra hereticum comprobatur. xix.
Fides christiana ingressu flammarũ ignis comprobata est.xiii. Et folio. cxx.
Fides christiana extollitur respectu idolatrie folio. xxxv.
Fides christiana contra philosophos ab Antonio comprobatur ibidem.
Fingentis ingeniose pulchra confusio. folio. cxx.
Flagellatus est monachus propter virginem innocenter. cxi
Fornicationis temptamenta vincuntur ieiunio oratione ⁊ aliorum suffragio. folio.cxxxii.§. vii.
Fornicationis remedia folio. clxii.per totum.
Fornicationis remedium sibi quidam attulit fetore cadaueris con cupite folio.cxxxii.§. x.
Fornicationis temptationes quidam superauit laboribus.cxxxiii.§. xiiii.
Fornicationis causa quidam deum negauit sed penitentia reconciliatus est folio. cxxv.
Fornicaria mortua resuscitatur a fratre combustis digitis sua ex causa folio. clxv.
Fortitudo mentis qualiter obseruanda est in aduersis. clxviii.per totum.
Frontonii vita ⁊ conuersatio .lxvii.
Funeralia splendida non requiem sed tormentum prestant. xxix.
Furti temptationem quomodo superauit zenon heremita. cxxxi.§. vi.
Futura cognoscere potest diabolus conficiendo folio.cii.⁊ folio. xxix.

Ensmasicorus

q̃ crudeli / in patres desenit: ccxxix
Gentilium conuersio a patre abrahã. lxxxvi
Generatõis vltime q̃lis erit conuersatio.cci
Gloria humana contemnenda est ⁊ eius remedium. ccxxiii.
Gloria huius seculi merito est fugienda cxlv.§.cviii.
Gratia dei non largitur nobis modo sicut olim patribus .cli.§.clxxi.
Gregorii nepotis Eleymoni conuersatio et actus. cix.
Gula qualiter sit vincenda. ccxxi.

Abitus virtutum

⁊ viciorum qualiter in nobis generatur. ccxxix.
Habitus monachorus epyptiorum qualis fuerit. ccxiiii.ca.xv.
Heleni episcopi vita et conuersatio. xiii.
Helias septuaginta annis in heremo virtutibus ⁊ miraculis claruit folio. xiiii.
Heretici cõfutantur de resurrectione vniuersali folio. liii.
Hereticis communicare non licet. cxvii.
Heremitica obseruantia que vel qualis sit folio. ccxxxiii.
Heremita seculum regredi volens acriter punitus est folio ccxv.capitulo.xiiii
Heremite vita comparata est vite mercatoris cuiusdam folio. xvi.
Heremitice vite primi cultores qui fuerunt folio xxi
Heronis monachi conuersatio ⁊ vita folio ccxx.ca.xlii.
Hilarionis vita ⁊ conuersatio laudabilis folio. xxxix.
Hominis conuersatio ex tribus redditur laudabilis folio. clvi.
Hominum societas ⁊ tumultus fugiendus est folio. ccxxxiii.
Hor abbatis conuersatio ⁊ vita folio. vi.
Honor ⁊ gloria huius seculi merito est fugiendus folio. xlv.§.cviii.
Horarum canonicarum determinata specificatio folio. cexvi. ca.xx
Hospitales esse debem⁹ fo.clxxxv.p totũ
Hospitalitas ⁊ misericordia prefertur ieiunio ibidem.
Hospitibus conuiuare possumus sal/

tim vt Machari⁹ folio.cl.§.xlix.⁊ sequẽti
Hospites separatiz a cenobitis debent ha
bere mansiolum folio. xcvii.
Humilitas ratiõibus psuadet folio. cxv:
Humilitatis commendatio ⁊ exhor
tatio folio. cxv.
Humilitatis effect⁹ folio.ccxxxi.cap. ii.
Humilitatis ⁊ patiẽtie patrũ exẽpla ⁊ ge/
sta recitãtur folio.cxxxiiii.§.xvi. ⁊ seqnti.
Humilitatis multiplex experientia ⁊ effe/
ctus folio.clxxxviii.per totum. Et folio
cxlv.§.cxvii.⁊ sequenti ⁊ folio. ccxxiii.
Humilitas quomodo adipisci
potest folio.cli.§. clxi.
Humilia sapere expedit non alta
folio.cl.§. clxxiiii.
Humilitas comprobatur decem indiciis.
folio.ccxviij.capitulo. xxxi.
Humiles exaltantur.superbi
humiliantur folio. iiii.
Humilitatis firmitas ⁊ elationis
ruina claret exemplo folio.v.

Actantia ẽ graue vi

cium ideo fugiendum folio. iii.
Jactantie duplex est species ibidem.
Jactantia prohibetur pulcherrimo
sermone folio.iii.per totum.
Jeiunium.xl.dierum etiam.lxxx imo cen
tum dierum Macharius romanus cum
suis discipl'is expleuit folio.lxxviii.per to.
Jeiuniũ quõ sit obseruãdũ folio.cxl.§.xli.
Jeiunii preconia ⁊ effectus.folio. clxi.
Jeiuniũ non soluitur conuiuio charitatis
folio.cxl §.xlii:⁊ folio.ccxix.capitu.xxxii.
Jeiũnia legittia sũt obseruãda ex rõe.fo. x.
Jeiuniũ dispar est bene valentis ⁊ nõ va
lentis comedere. folio. cxl.§.xliiii.
Jeiunium discretum quomodo fieri ha/
bet folio.clxxviii.
Jgnem portauit in sinu suo. Helenus. fo/
lio.xiiii. Et folio.cxix:
Jgnitum ferrum Appellen nudis mani/
bus gessit.folio. xv.
Idem abbas quidam ut refert Johãnes
Eleymonis folio. cxvii.
Illiteratus legere cepit gratia a deo col-
lata: vi.
Infirmitas corporis septus proficit ad sa
lutem anime folio. ciii.
Infirmantium cura meretur premium
eternitatis folio. ccxxv.
Infirmi patientia super cibo male confe
cto folio. cxl.§.xlvii.
Infirmoꝝ curã gerere debem⁹.folio. cxl
cxlix..§.cxlv.⁊ sequenti
Infirmi quomõ cõsolari debẽt folio. clxix
Inimicis ⁊ persequentibus nos benefice
re debemus folio:cxli.§.lxxxix.⁊ sequenti
⁊ folio. ccxxiiii.
Iniurias cum gaudio pati debemus fo/
lio. cxliii.§.lxxix.⁊ sequenti
Innocentes deus supprimi non sinit sed
liberat.folio cxliiii.§.xcv
Innocentia fratris suspecti claruit viredi
ne bacculi. cxxxv.§.xxiii
Inobedientes parentibus matrimonium
ctrahendo nõ carebũt malo exitio.cxxvi.
Inuidia prosequitur virtutes folio. li.
Inuidia curatur humilitate.cxxxv.§.xxv
Inuidia quomodo superata et abolita
est folio cxliii.§.lxxxix.
Inuenta restituenda sunt absq; propina.
folio. clxvii.
Joannis heremite habitãtis iuxta oppidũ
lico vita ⁊ cõuersatio folio.ccvii.ca. xxv.
Joannis heremite conuersario relatione
apellinis. xv.
Joannis egyptii i rupe vita ⁊ cuersatio.ii
Joannis anachorite vita ⁊ conuersatio.
folio xx.
Joannis eleymonis alexandrini episcopi
vita et conuersatio folio. ciiii.
Ira fugienda est etiam cum damno re/
rum folio. ccxxx.
Ira exurgit ex quatuor folio.cxlii.§.lxxii.
Ira sensus hominis obscurat ibidem
Ira habet q̃tuor modos retributõis.ibidẽ
Ira habet tres gradus i passione sua ibidẽ
Iram effugere quidam non potuit etiam
solus habitans folio. cxliiii.§.xciiii.
Ire origo ⁊ remedia folio. xcxxiiii.
Judeus visa sacramenti veritate in mira
culosa transmutatione factus est christia/

nus.fo. cxxv.
Jude⁹ in medicina expert⁹ ex miraculo medicine ad fidem nostraz est conuersus. folio. cxxvij
Judicij extremi sedula memoria multa operatur bona. fo.ci
Judicia dei sunt irreprebensibilia folio. cci.
Judicare temere aliorum facta ẽ multuz periculosum. fo.cxvij.
Judicare debemus nosmet ipsos ⁊ non ꝓximos nostros. fo.cxlvii.§.cxxvi.
Judicare ante tempus nõ licet.fo.cxlvii. §.cxxvii.⁊ sequenti.
Judicare non debemus anteq̃ deus iudicet. fo.clxxiiij. per totum
Jurare nõ licet oĩno.i.oĩ mõ.fo.cv.

Ebor huius seculi

facilis redditur comparatus ad laborem.gehennalem.cxxxj.§.ij.
Labor mitigat̃ mercedis respectu.notabile exemplum.fo.clxxj.
Laboribus se sustentabãt monachi egyptij.folio.cxl.§.li.
Laborẽ suũ qdã exussit eo ꝙ vẽdere non valuit nec minus laborauit ne ocio vacaret.folio. ccxx.ca.xxxix.
Lachrymarum effusarum pro peccatis effectus.folio ccxxviiii.
Latrones rapere volẽtes vincti sunt oratione ⁊ steterunt ĩmobiles.fo. vii.
Laus humana corrumpit animã ⁊ exterminat virtutes. ccxxii.
Lectio sacre scripture quid efficiat.folio. ccxxxix.ca.xiii.⁊ folio.ccxxxvii.ca.xvi
Leena tanq̃ mansueta pascitur a quodã sene. folio ccxiii. capitulo.vi
Leena seua obedientie senioris paruit.⁊ se duci permisit. fo.cxxxvi.§.xxvi.
Leonis gnq̃ catuli ceci ꝑ anachoritã sunt illuminati. fo.ccxĩiii.capitulo.viii.
Lex ꝓfectis ñ ẽ posita sz ĩcipiẽtib⁹ xciiii.
Liber adhortatõnũ patr. fo.cxxxi.
Libellus de ꝓfectu patr. fo.clvi.
Libellus de quiete. folio.clvii.
Libellus de cõponctione: fo.clvi.
Libellus de continentia. folio.clix.
Libellus contra fornicatõnẽ. fo.clxi.
Libellus ꝙ monachus nil debet possidere. folio.clxvii.
Libell⁹ de patia siue fortitudie.fo.clxviii.
Libellus ꝙ per ostentationem nihil debeat fieri. folio.clxxiii.
Libellus de eo qđ non oportet iudicare quenq̃. folio.clxxiii.
Libellus de discretione. folio. clxxv.
Libellus de eo ꝙ oportet sobrie viuere. folio. clxxxii.
Libellus de eo vt sine intermissione oretur. folio.clxxxiiii.
Libellus de hospitalitate ⁊ misericordia. .clxxxv.
Libellus de obedientia. fo.clxxxvii.
Libellus de humilitate. fo.clxxxix.
Libellus de penitentia. fo.cxciiii.
Libellus de caritate. folio.cxcvi.
Libellus de preuidentia ⁊ contemplatione. folio.cxcviii.
Libellus de sanctis senioribus qui signa faciebant. folio.cciiii.
Libellus de conuersatione optima diuersorum sanctorum. folio.ccv.
Libell⁹ exhortatonũ ad ⁊tutes fo.ccxxiii
Liberales esse debemus. folio .clxxxv. per totum
Libidinosa temptatione aggressus est presumens de propriis meritis folio. v.
Libidinis remedium ingeniose excogitatum folio clvi.§.ccvii
Libidinis ardor ignis ardorẽ pene superauit folio. clxiiii.
Litigium eleymonis cum ꝑatricio folio. cviii
Litterarũ agnitio ꝑor abbati est diuinitus collata folio. vi.
Locus nitrie quinquagĩta monasteria habuit ⁊ mõachos ꝓfectos in eis folio.xviii.
Locus non est de facili per religiosum immutãdus.folio .clxviii.ꝑ totũ
Luctus penitẽtis quãti sit meriti Et qualis ac quant⁹ esse debet folio.clviii libello

de compunctione per totum.
Lupa a sene pascitur. Et furti rea quomodo veniam precatur. folio.ccxiii. capitulo. vii.
Luxuriosi penitentia. ꝛ conflictus contra demones desperationem inducẽtes folio. iiii.
Acharii egiptii beati antonii discipuli conuersatio folio. xix.
Macharii alexandrini conuersatio folio. xix.
Macharii romani iuxta paradisum inuẽti conuersatio ꝛ vita. fo.lxxvi
Macharii gesta recitantur fo: cxxxix. ℈.xxx vii.ꝛ sequenti.
Macharii epistola ad monachos.ccxlii.c. xviii.
Machari⁹ de stupro suspect⁹ gratiose liberatus est folio. cxliiii.℈.xcv.
Machetis anachorete conuersatõ .ccxix. capitulo. xxxiiii
Malchi captiui monachi conuersatio. xlv.
Magus zareas confusus est in sua versutia. fol. cxix.
Magicas artes elisit. ꝛ incantationes dissoluit Hilarion. folio.lxi.
Malũ vincere debem⁹ bonitate. ccxxii.
Manducando quomodo se debet habere monachus folio. xciiii
Marine ℣ginis cõuersatõ ꝛ vita. xlii.
Marie egyptiace conuersatio ꝛ penitentia folio. lvii.
Marie neptis abrae penitentia ꝛ conuersatio folio. lxxxviii.
Mẽz suam videre rẽnuit theodor⁹ xcvii
Matrem se videre non permisit abbas pastor folio. clix.
Matrimonio prefertur religionis adit⁹ folio. xx.ꝛ folio.xlv
Matrimoniũ cõtra voluntatem parẽtũ cõtractũ non caret malo exitu. cxxv.
Matrimonio casto vixit Ammon cum cõiuge sua folio. xx.
Meditationes quibus generantur compunctiones enumerantur folio clvii.
Melchisedech homo fuit ꝛ non deus. cxcviii.
Mendacii melancie ingentis mala pulchra confusio folio. cxx.
Mendacium omnino est cauendum folio. ii.
Mendacium coloratum inuidiam senis. curauit folio. cxxxiiii.℈.xxv.
Memie ℣tutes ꝛ actus recitant. xv.
Mercatori cuidam comparatus est heremita folio. xvi.
Meretrix speciosa ad penitentiam conuersa est folio. lv.
Meretrices complures conuertit ad dominum vitalius abbas folio. cxiiii.
Meretricis ꝯuerse:nõ obstãte subitanea morte:saluatio attestat. cliiii.℈.cciiii.
Merita vite comparantur differentiali respectu folio. xv ꝛ folio.xvi.
Miracula ꝛ signa sanctorum patrum collectim recitantur folio. cciii.per totum
Miracula effecta absq; patrum intentione recitantur folio cxliiii.℈.cxiiii.
Miracula non sunt attendenda.sed vite conuersatio folio xxx.
Misericordie opera q̃ proficua sunt folio. clxxxv.per totum.
Moysi egyptii conuersatio. ccxx. capitulo. lii.
Monachi in festiuitatibus suis hospites inuitant ꝛ quare folio xcv.
Monachicam regulam ab angelo edoctam ℙachomius instituit. xciiii.
Monachi vadunt met secundi ex institutione ℙachomii folio: xcvi.
Monachos parentes aut amicos visitare non expedit folio. cxxxvi.℈.xxx.ꝛ sequentĩ.
Monachos assumendos probauit beatus antonius folio. xlvii.
Monachorum precipuum opus est ut offerant deo puram orationem.folio. iii.

Monachorum decem milia ⁊ monialium viginti milia fuerunt cõmuniter in oxirin co ciuitate folio. vii.
Monachi plus ceteris debent ieiunare ⁊ orare ad domandum naturalem humorẽ folio. viii.
Monachorum conuersatio generali regu la dirigitur folio cxxxvii.
Monachi decus ⁊ honor est macies ⁊ pal lor faciei folio. cxl.§.lx.
Monachus vt pannum pedum se estima re debet singulis paratus ad sui vsum. folio. cxlii.§.lxxxii.
Monachi vita qualis esse debet folio. cli.§.clxxix. Et folio.clii.§.clxxxiiii.
Monachi conditiones recitantur. folio. cly.
Monachus nil debet possidere. folio. clxvi.per totum.
Monachorum habitus in egypto qualis fuerit folio. ccxiiii.capitulo.xv.
Monachorum oratio canonica ⁊ abrenunciatio perfecta specificatur. folio.ccxiiii. capitulo. xvi
Monachorum regularis obseruãtia qua lis esse debet folio.ccxii. Tertia parte bu/ius libri per totum.
Monacho quid agere liceat sine licentia sui si periorís folio. ccxv.capitulo.xxii.
Monachus quottidie debet ante oculos habere an proficiat vel deficiat. clxxxiii.
Monialis noluit videre fratrem suum. cxxxvi.§.xxxii.
Monialis pro fatua reputata maxime sanctitatis fuit. cxcix.
Mortuis suffragia prodesse possunt exẽ/plo. cxi.
Mortificatio viciorum quomodo fieri habet. cexxvii
Mortuus de sepulchro innocentiaz suspe cti protestatus est. cxxviii.§.xxxvii
Mortuus resuscitatur per Sisoum si/ne sui aduertentia. cxliiii.§.cxiii.
Mutii abbatis mirabilis patientia ⁊ con uersatio. ccxvi.capi.xxviii.
Mutii heremite conuersio ⁊ uersatio.xi
Mulierum aspectus etiam memoria eo/rum vitanda est. cxl.§.lxi.
Munerum acceptores corripuit episco/pus Alexandrinus. cvi.
Mundus vallis lachrymaruz est: ⁊ locus sine requie. ccxix.

Icete patricii con

uersio. cvii.
Nigromãtici viso miraculo fidez nostraz susceperunt. ccxx.capitulo.liiii.
Nitrie locus quingentorum monasterio/rum describitur. xviii.
Nonni episcopi conuersatio. lvi.
Nouitios assumendos qualiter probauit beatus antonius. xlvii.
Nouitiis monachis exhortatio pul/chra. ccxvii.capitulo.xxxi
Nub abbatis vita et conuer/satio. clii.§.clxxxvii.
Nummi a monachis tanq̃ causa infirmi/tatis sunt contemnendi. clxvii.

Obedientia omni

um virturum exercitiis prefer/tur. cxlvi.§.cxxxi.
Obediẽtia q̃sta possit etiã supra naturam exemplo lene ligare. cxxxv.§.xxvi.
Obedientie commendatio ccxxxi.ca.iii;
Obedientia preseruat ⁊ excu sat a peccato exemplo miraculoso/ cxlvi.§. cxxxiiii.
Obedientia multos latrones lucratur christo cxlvii.§.cxli.
Obedientie comparatio ad alias virtu/tes. cxlvi.§.cxxxi.
Obedientie multiplex experientia ⁊ effe ctus. clxxxvi.per totum.
Obedientie effecctus clarent/ ccxvi. capitulo. xxvii.
Obedientia incredibilis magna mira/cula. ccxiii.capitulo.xi.
Obsequia infirmorum quanti sint me/riti. ccxxv.

Obſeruantia beremitarum qualis eſſe debet folio. ccxxxi.
Ociosus ꝑmo gs dicaī folio.ccxxxvi.c:vi.
Ocium ſummopere vitari debet folio. ccxx.ca:xxxix.
Officialium vita qualis eſſe debet folio. ccxxix.
Onuffrii beremite vita ⁊ conuerſatio folio. lxxxiii.
Opra bona in ſuo genere a laicis ⁊ religioſis peracta:differunt in virtute folio .vi.
Orandi modus ſpecifi/catur folio. ccxxxiiii.capitulo.vi:
Orationis modum dedit beatus Macharius folio cliii.ꝯ.cxcv.
Orare quādo.qualiter ⁊ ꝓpter quid oporteat ſemper folio clxxxiiii.per totum.
Oratio vinxit latrones ita vt nec ſe de loco mouere poſſent folio. vii.
Oratio aquas putei aſcendere fecit ad hauriendum folio. cxxxv.ꝯ.xxvii.
Oratio Apollonii idolatras bachantes herere vno in loco immobiles fecit folio. ix.
Oratio eſcas maxime delicatas impe/trauit durantes a paſcha vſq; ad feſtum penthecoſtes. .x.
Oratio caristiā p q̄tuor mēſes ſuppleuit.x
Oratio ſolem ſtare fecit folio. .xii.
Oratio ſine intermiſſione ad deum faciē/da eſt folio. clxxxiiii.per totum.
Orationis diſcretio obſeruanda eſt folio. ccxiiii.capitulo.xviii.
Oratio canonica ⁊ renunciatio perfecta ſpecificatur folio. ccxiiii.capitulo.xvi.
Origenis diſcipuli beati Antonii vita et conuerſatio folio. .xix.
Origenis quedam dicta heretica eſſe con uincuntur folio: ccxi.capitulo.ii.
Ornatus ſplendidus in ſupellectili q̄ cul/pabilis eſt folio. cix.
Ornatus meretricis heu maior ē vno die q̄ anime penitentis toto anno folio. lvi.
Oſtētatio eſt fugienda folio. clxxii.per totum:
Oſtentationis cauſa nil debet fieri.ibidez
Oſcitātes ſe muniūt ſigno crucis ex cauſa folio. cxxxviii.ꝯ.xxxix:
Oxirinco ciuitate nullus manet hereti/cus folio. vii.

Patientia in omnibus qualiter ſit obſeruanda

folio. clxviii.per totum
Patientia habenda eſt in aduerſis. ccxxxv.capitulum. xiiii.
Patie documētū.cxlviii.ꝯ.xlvii.⁊ ſequē.
Patientia et fortitudo precipue a religioſis obſeruanda eſt .clxviii.per totum.
Patientia mucii abbatis ſuper afflictione propꝛii filii folio.ccxvi.capitulo. xxviii.
Patientie perfecte exhortamenta ⁊ exempla. ccxxii.
Patientia Zachei monachi folio: ciii:
Patiētia abbatis ioānis perſe folio:clxvi.
Patiētia abbatis Mutues fo.cxlii.ꝯ.xc.
Patientia Macharii ſuper falſo obiecto crimine. cxliii.ꝯxcv.
Patientia monachi quanta qualiſcq; eſſe debeat folio. cxciii.
Patiens reſponſio Apollonii philonem conuertit ad fidem folio. xvii.
Pachomii vita ⁊ conuerſatio folio. xc.
Pafnucii conuerſatio ⁊ vita folio: lxiiii.
Paleymonis beremite conuerſatio. xci.
Pammonis abbatis moꝛs qualis fuerit. cxlviii.ꝯ.cl:
Pane celico per angelum allato pluribus annis paſtus eſt heremita folio. vi.
Pane celico paſcitur frater in bereme folio.ccxii.capitulum: v:
Pane celico dominico die percepto con/tentus fuit in alterum dominicum diem Copꝛes beremita. xii.
Paphuncii anaxorite angelica vita ⁊ conuerſatio. folio. xv.
Paphuncius multa docuit:⁊ vitam beati Onuffrii conſcripſit folio. lxxxiii:
Paradiſum explorare conatus e ſt. Macharius romanus folio. lxxvii:
Paradiſum adire intendebat Theophilus cum ſociis ſuis folio: lxxvii.
Parētes ⁊ ꝓpinqui a religioſis non ſunt

curandi folio. xcvij.et folio.cxxxvij.
·Parcus a deo punitus est: & benignus mi sericordiã consecutus. folio.xliij.
·Pauli prĩmi heremite vita et conuersatio. folio.xxij.
·Paulus idẽ q̃re heremũ adijt. fo.xxij.
·Pauli abbatis act⁹ & ꝺuersatio.ccxx.ca.lj.
·Pauli simplicis vita & ꝺuersatio. xlvij.
·Paule vidue romane ꝺuersatio. xlvij.
·Paupertas voluntaria non sufficit ad salutem nisi quis etiã vitia ac voluptuosa desideria abiecerit folio. iij.
·Paupertas voluntaria ẽ thesaurus monachorum. folio.clxvij.
·Paupertatis tolerantia requiem eternã meretur folio. ccxxi.
·Paupertas voluntaria q̃ꝫ vtilis sit.clxvi. per totum.
·Peccator venia fortiter speranda est folio.ccxli.capitulo xv.
·Peccata ĩscriptis sigillata oratione basilij sunt deleta folio.cxxvi.
·Pelagie vita & conuersatio. folio.lv.
·Penitentie persuasio.folio cxciiij.p totuꝫ
·Penitentia breuis q̃ꝫutilis. Nam vnius diei recõciliat deo.folio.cclj.& fo.ccxxvi.
·Penitentie propositus etiam transeunti homini q̃ꝫ salubris est. folio.ccxxvi.
·Penitentia Thais meretricis. fo.cxcv.
·Penitentia episcopi ydolatre.folio. ccvi.
·Pnia cuiusdã fornicarij ĩ decto. ccvi.
·Pnia theodosij ĩperatoris. ccxli. ca.xv.
·Penitẽtib⁹ q̃ꝫ ꝓpicius sit de⁹ fo.cc.
·Penitẽtia Marie egyptiace. folio lviii.
·Penitẽtia marie neptis abrahe.fo.lxxxix.
·Pẽitentis luct⁹ q̃l'ee debet. fo. lxxxviii. et fo.clviii. libello de cõpũctione p totũ
·Penitentie speculũ & exemplar est Maria neptis Abrahe folio.lxxxvii.
·Perfectionis status qd exigat. fo.iii.
·Pericula itineris ad heremum recitant folio.xxi.
·Petri Theleonarii cõuersio & optima cõuersatio folio.cx.
·Philemonis blasphemi ꝺuersio. fo.xvii.
·Philosophi versutia confutatur a beato pachomio folio centesimo.
·Pyamonis vita & cõ uersatio. folio.xxi.
·Pyor heremite vita & conuersatio folio cxxxvi.§.xxx.
·Pynuphii abbatis conuersatio fo.ccxviii capitulo xxx.
·Pythirionis discipuli beati Antonij vita et conuersatio. folio.xiiii.
·Poemenis gesta recitãt.fo.cxxxiiii.§.xix.
·Pollutiões vnde generantur & quomodo curantur. folio.ccxxi.
·Pondus equum & mensuram iustam epi scopus alexandrinus instituit folio.cv.
·Presbiterium si sit fugiendum sive appetendũ cxxxv.§.xxi
·Prelatorum regula viuendi atq; regendi. folio.ccxxix.
·Presentium & futurarum rerum nulla cõparatio. folio.xxvii
·Presumentes de propriis virtutibus succũbunt tẽptationibus. folio.iiii.
·Presumptio propriox meritorum quomodo punita est. folio.v.
·Preuidentie & contemplationis fructus & vtilitas. folio.cxcvii.per totum.
·Profectus patrum in quibus consistat. folio.clv.per totum.
·Prophetia abbatis mileti de mutua ĩterfectione filiorum imperatoris.fo. clxviii.
·Prophetia Nonni episcopi de conuersione ·Pelagie meretricis. folio.lv.
·Proprium habere etiam q̃ꝫminimum monachis nõ licet folio cxlii §.lxiiii.& sequẽti.
·Puella in equũ animal mutata arte magica liberata ẽ per Macharium fo.xix.
·Pugna vitiox contra virtutes. folio.ccxxxix. ca.xii.

Victa vita heremitica sive monachica q̃ꝫ vtilis est & q̃ꝫ bona. folio.clvi.per totuꝫ.

Quies nõ reperitur in hac vita fo.ccxxxii

Ebus alienis non expedit iplicari. fo.cxlii.§ lxvii.

·Regularis observantia egiptiorum monachorum claret parte tertia huius libri per totum.

Regulam viuendi angelus tradidit Pachomio. folio.xciiii.
Religionem ingredientes conse quuntureã gratiam quam in bapti/ smo fo.cci.
Religionis aditus prefertur matrimo/ nio. folio xxi.et.xlv.
Religiosi arguuntur in con/ fuso .folio. iii.
Religionis christianorum et gentilium cõ flictus. folio.xxxvi.
Religiosorum vita distat a layco rum sicut lux a tenebris. folio. cxliiii.§.cxvi.
Religiosorum bona opera preua lent operibus laycorum in suo ge nere. folio.vi.
Religiosi amicos curare non de bent. folio.xcvii.et.folio.cxxxvii.
Reliquiarum sancte crucis aspe ctus. nõ fuit Marie egiptiace per missus folio.lx.
Renuncians seculo quomodo se obserua re debet et vincere.folio. iii.et folio.cxl. .§.lxiiii.et sequenti.
Restitutio rerum ablataruz liberauit de moniachum. folio.xxi.
Resurrectio generalis vniuerso rum probatur doctrinis Paule ro/ mane. folio.liii.

Acerdotiuz immo

dyaconatum patres bere mite deuotissime bonora/ bant. folio.ii.
Sacerdotium omnino non est fugi/ enduz neqz omnimode appeten/ dum. folio.iii.
Sacerdotio se indignum reputauit abbas Mutues. folio.cl.§.clxxviii.
Sacramenti altaris veritas claret miraculo. folio .cxxiiii.et.fo/ lio. excviii.
Sacramenta portans nullis reuerentiaz facere debet. folio.lxii.
Sanctorum patrum conuersatio optima in vnum collecta habetur folio.cciiii.
Scandala quomodo possunt vitari. folio clxxi.et folio.clxiii.et folio. clxxxi.
Scandalizari non debes facile propter monachos a d seculuz regredientes folio. clxxi.
Scripturarum intelligentia magis cõfer tur puritate cordis cũ sedulitate lectionis folio.ccxvii .capitulo. xxxv.
Semina terre benedictione Mãtii au/ cta sunt. folio.xiii.
Seniores signa facientes qui fu/ erunt. cciii. per totum.
Serapionis arsenoite decem milia mona chorum patris vita et conuersatio. folio.xvii.et folio.cxi.et folio.ccxix. capitulo. xlvi.
Sereni abbatis cõuersa/ tio. ccxlv:ca.xlix.
Seruus pensione soluta cetera in meritũ eternitatis collegit. cxxxii.§.xvi.
Signa et miracula sanctorum pa trum collectim recitantur. folio. cclii. per totum.
Signa et prodigia non attendere debe/ mus. sed vitam facientiuzea. folio.xxx.
Silentium vsqz quo obseruan dum est. folio.cl.§.clxxvi.
Silentii profectus. folio.ccxxvii.
Silentium.xxx.annis obseruauit abbas theon. folio.vii.
Siluani conuersio. folio.xcviii.
Simeonis in columna vita. folio.lxviii.
Sincletice documenta folio.clx.et folio clxviii.et folio. clxxxiii.
Singularitas maxime est vi tanda. folio.clxxii

Siri abbatis conuersatio. folio. xiii.
Smaragdi monachi alias Eufrosina vi/
ta vita et conuersatio folio lxv.
Sobrie viuendum est cuilibet
christiano folio. clxxxi.
Sol sterit ad precesMucii so xii per totū
Solitaria vita ꝯ pficua sit ad saluté fo. v.
Solitudo valet plusꝯ vita actiua fo. clvi.
Somnolentia mentem hominis sti/
pidam pigramqꝫ facit folio cxxix. §.i.
Somno naturaliter indiget homo
sicut ꝛ escis ibidem
Sororem suam videre renuit
pachomius folio xcvi.
Spes venie omni modo habenda
est folio ccxxxvi capitulo xv.
Spiritus tristis qualiter superari
potest folio.ccxxii
Spiritus vane glorie qualiter
superandus est folio ccxxiij.
Spiritus blasphemie qualiter vin/
catur folio ccxxi
Spirituum bonorum malorumqꝫ discre/
tio quomodo haberi potest. folio xxx.
Superbi humiliantur et econuerso humi
les exaltantur folio iiii.
Superbia confunditur ratione folio cxv.
Superbie remedium folio ccxxiii.

Aciturnitas quo
modo viscaī.fo. ccxxvij.
Taciturnitatis persuasio
folio ccxxxii:ꝛ folio clxxxiii.
Thais meretricis penitentia folio.cxcv.
Tedium anime qualiter sit vincen
dum.folio .clxviij.per totum.
Theodori conuersatio folio xcvi.
Theodori abbatis conuersatio.
folio. ccxviij.ca. xxxv.
Theodosij imperatoris penitentia.
folio. ccxxxvi.capitulo. xv.
Theodosius īperator heremiticam
vitam collaudauit.folio.cxxxiii. §.xviii.
Theonis qui triginta annis silentiū
obseruauit conuersatio ꝛ vita. fo.vij.
Theophilus cum sociis suis paradi
sum explorare voluit.folio. lxvii.
Temptatio demonum modo tanta
non est sicut olim folio.ccxix. capitulo l.
Tepidus in mynisterio diutno rea/
liter cōfusus est folio. v.
Terra sterilis facta est vber ex con
sperssione terre beleni folio. xiiii.
Terra tyrenorum nil emit nilꝯ vē/
dit folio ccxj. ca.j.
Terrorem maximum malebus cuz
serua sibi coniuncta cypertus ē fo. xlvij.
Testamentum beati Antonij quale
fuit folio. xxxix.
Testamētū ioānis elcymonis.folio.cxvij.
Testimonij falsi pulcherrima ex/
pio ratio ꝛ confusio folio. cxxj.
Timor merito existit circa tria fo. clvij.
Timoris dei persuasio folio ccxxvi.
Troilus episcopus valde auarus factus
est elemosinator magnus fo.cxii.
Tumulum imperfectum pre oculis habu
it eleymon fo. cxii.

Anagloria meri
to ē fugienda fo. cxliiii.§.cviii
Uāe glorie remediū fo ccxxiii.
Uaniloquium diabolum letificat.sed
diuinorum colloquium angelos
delectat folio cxxxvii.§.xx v.
Uendenda sunt omnia ꝛ pauperibus dan
da ad perfectionē fo.clxvi.per totum
Uenia peccatorum est speranda semper.
qꝛ facillime eam consequimur
folio ccii. Et folio.ccxxvi. per totum
Uerba detractoria vana atqꝫ otiosa
sunt vitanda fo.ccxxiiii.
Uerbum dei auditum etiam si non con
mēdatur memorie mūdat fo. cl.§.clxviii.
Uerbum benignum conuertit crudelem
blasphemum fo xvii.
Uerba impremeditata aliquando etiam
sortiuntur effectum fo cl.§.clxxii.
Uerecūdi diligenter explorandi sūt in cō/

fessione. fo.cxl.§.lvij.
Uestitus t habitus egiptioꝝ monachoꝝ qualis fuerit. fo. ccxv.ca.xv.
Uestimenta vilia gerere expedit. folio. .ccxxxvij.ca.vij.
Uestes mediocres nō nimis splendide sunt deferende. fo.cxlij.§.lxxj.
Uia salutis q̄ t qualis sit t sequenti. fo.cliij.§.lxxix.
Uicia vnde oriuntur. fo.ccxxx.
Uicia et virtutes aduersus se pugnant. ccxxxix.c.xij.
Uicia q̄lit mortificari pñt. fo.ccxxx.
Uigilie mentē sensusq3 homin s subtilio. res t puriores faciunt. fo. cxxxi§j.
Uigilie sancte purificant mentem. superflue autem inducunt frenesim ibidem.
Uincere malū ōbem⁹ bonitate. fo.xcvij.
Uindicta quomodo superari t euelli potest fo.cxlij.§.lxxiij.t sequeuti.
Uindicta mali illati non est desideranda sed deo deferenda. fo.ccxxiiij.
Uirga arida plantata merito obedientie floruit folio ccxiiij capitulo xij.
Uiriga arida plantata in testimoniū inocē tie fructus ꝓtulit fo cxxxv:§.xxiii
Uirtuosaz vitam paradisus. delicioſā vero infernus consequitur folio cci.
Uirtutes quomodo obtinent fo ccxxxi.
Uirtus diaboli ostēdit pachomio fo cii.
Uita solitaria q̄tum prodest saluti animarum iili
Uitalij abbatis conuersatio folio cxiiii.
Uitalii industria plures conuerse sunt mereurices folio cxiiii.

Ḧristianus mona

ch⁹ carnis tēptatiōes deuicit t quomodo fo ciiii.

Dola egiptiorum

q̄ et qualia fuerunt folio viij.
Ydolatrie cā i egipto qualis fuerit ibidez
Ydolatre bacantes oratione appollonii beserunt immobiles fo ix.
Ydolatra ostrinci episcopus penitentiaz egit in heremo fo ccvi.
Ydoloruz cultor ex miraculo ad fidem nostraa cōuersus ē fo.cxxxiiij.§.xvii.
Ymaginem diaboli descripsit beatus Antoni⁹ folio. xxviij.
Ysaac fugit ne in presbyterum ordinaretur folio: cxxxv.§.xxi.

Achei monachi pa

tiētia. folio. ciij.
Zacharias pius nūq̄ iurauit. fo. cv.
Zelus pachomij pro monachis congregādis folio. xcij
Zozime vita t conuersatio. folio. lviij.
Zopironij t ioannis actus. fo. cxiii.

¶Incipit prologus sancti Hieronymi cardinalis presbyteri: in libros Vitas patrum sanctorum Egyptiorum. etiam eorum qui i Scithia Thebaida atq; Mesopotamia morati sunt: non solum quos oculis vidit: maximoq; labore conspexit: verus t q̄plura a fide dignis relata conscripsit notabili diligentia. Deniq; aliorum etiam autenticorum libellos fideliter e greco ī latinum transtulit: t ab alijs translata pro sui perfectione huic operi inseruit.

¶Benedict⁹ deus qui vult

omnes homines saluos fieri. t ad agnitionē veritatis venire. q etiā nostrū iter direxerat ad egyptū. Et ostēdit nobis mirabilia magna ad posteritatis memoriā p̄futura: ex quibus nō solus nobis causa salutis oriretur: verū t historia salutaris atq; ad doctrinā pietatis aptissima conderet. que virtutis iter agere volēt⁹ gestorus precedētiū fide amplissimū tramitē pandat. Quāuis ad tātarū rerū narrationē minus idonei simus: nec dignū videatur ingētiū rex exiguos ac paruos fieri auctores: prelsaq; ꝟtutes humili narrare sermone. tamē quoniā frat̄ caritas eor̄ qui ī mōte sācto⁹ oliueti cōmanēt hoc a nobis frequēter exposcit: vt egyptior̄ monachor̄ vitā. ꝟtutesq; animi. Et cultū pietatis atq; abstinētie robur quod ī eis corā vidim⁹ explicemus: precib⁹ ipsor̄ qui hoc īperāt adiuuādū me credēs aggrediar. nō tā ex stilo laudē requirēs q̄ ex narratione rerum edificationē futurā legētibus sperās: duz gestorū vnusquisq; īflāmatus exēplis hor̄ rescere quidē seculi illecebras. sectari vero quietē: t ad pietatis īuitatur exercitia. Uidi ergo t ꝟe vidi thesaurū x̄pi ī humanis abscōditū vasculis: quēq; thesaurum repertū nolui tanq; iuidus occultare: sed quasi p̄ multis iuentū⁹ p̄ferre in mediū. t facere cōmunē: certus q̄ quāto plures ex eo fuerint ditati: tāto mihi amplius acquireretur. Ego enim locupletior fiā cū aliorū salus ministerij mei fuerit quesita mercimonio. In principio ergo narrationis nostre adesse nobis p̄camur gratiaz dñi nr̄i Jesu x̄pi: cui⁹ virtute omnia hec pietatis exercitia apud egypti monachos habem⁹

Uidimus enī apud eos multos patres celestez vitā ī tra positos agētes: t nouos quosdā p̄phetas taz virtutibus animi. q̄ vaticinādi officio suscitatos: q̄bus ad testimoniū meritoz nec signorū quidē ac p̄digiorū deerat efficacia. Et merito. Cur enī q̄ nihil terrenū nihil carnale cupiūt nō accipiūt celestē potestatez? Nōnullos nāq; eorum ita ab omni malitia t cogitatione t suspitiōe vidim⁹ alienos: vt nec ī aliquid mali adhuc gererēt in seculo meminissent Tāta ī eis erat trāquillitas animi tātusq; ī oleuerat eis bonitatis affect⁹: vt merito de eis dictū sit. Pax multa diligētib⁹ nomē tuū dñe. Cōmanēt aūt per heremū dispersi t separati cellulis: q̄ caritate cōnexi Ob hoc aūt dirimūtur habitaculis vt silētii sui quietem t ītentionez mentis diuina sectātes nec vox aliqua: nec occursus vllus: aut fmo aliquis ociosus obturbet Intēris ergo ī suo quisq; loco animis velut boni patres x̄pi expectāt aduēntū. Aut tāq; miles paratus ī castris īperatoris p̄sētiā. vl vt fideles serui aduētantē dñz sustinēt: libertatē sibi pariter t munera largitur. Omnes ergo hi nullā cibi aut idumēti aut vlli⁹ hor̄ sollicitudinē gerūt. Sciūt enī quia scriptū est. Hec omnia gētes cogitāt: ipsi vero iusticiaz t regnū dei requi/

rūt. ⁊ hec omnia ſecūdū ꝓmiſſionē ſaluatoris apponūtur eis. Deniqꝫ eorū plurimi ſorte ſi i aliquo neceſſarijs ad vſus corporis eguerint. nō ad humana ꝓfugia ſed ad deū verſi: ⁊ ab ipſo tanq̄ a patre poſcētes que popoſcerint ilico cōſequūtur. Tanta nanqꝫ i eis fides eſt: que etiā mōtibus vt trāſferantur: valeat iperare. Unde ⁊ nonnulli eorū irruptiones fluuii in perniciem vicinaruꝫ regionū cōcitatas orationibus repreſſerūt. Et pede icedentes aluei eius profunda digreſſi ſunt. immāeſqꝫ eius beſtias peremerunt. Et plurima atqꝫ immēſa ſigna que a prophetis ⁊ apoſtolis antiquitus geſta fuerāt ꝛſumarūt vt dubitari nō debeat ipſorū meritis adhuc ſtare mūduꝫ. Sed illud valde mirū eſt cuꝫ ſemper optima q̄q rara ſint ⁊ difficilia: i illis tamen vtrūq̄ pariter conueniſſe vt ⁊ numero immēſi ſint ⁊ virtutibus icōparabiles. Sūt eniꝫ ⁊ alij i ſuburbanis locis: alij per rura: plures autez ⁊ egregij p̄ heremuꝫ diſperſi: ⁊ velut quidaꝫ celeſtis exercitus in ꝓpīctu poſitus: atqꝫ i tabernaculis degēs ad obediēciaꝫ p̄ceptoꝝ regi ſemper intētus: armis orationū pugnās: ⁊ ſcuto fidei ab inimico inſidiante ꝓtectus: regnuꝫ ſibi celeſte ꝛquirūt. Sūt ergo ornati moꝛib⁹: quieti: leues: trāquilli: ⁊ caritatis vīculis velut quadaꝫ germanitate conſtricti. Ad emulationē ꝯo ⁊ vtutuꝫ: certamē ingēs exercent ⁊ agones. Studet eniꝫ vnuſquiſqꝫ clemētioꝛ altero benignioꝛ: hic humilioꝛ. ille patientioꝛ inueniri. Si quis autē ſapiētioꝛ ceteris fuerit: hic ita communis ergaoēs ⁊ mediocris exiſtit: vt ſm mādatū domini omniū minim⁹ ⁊ oīuꝫ ſeru⁹ cē videat. Quia ergo dei munere donatuꝫ mihi eſt: ⁊ videre eos: ⁊ intereſſe conuerſatiōi eoꝝ: ⁊ de ſingulis iā nūc q̄ ad memoriaꝫ dñs reduxerit enarrare tētabo: vt hi q nō viderunt eos in corpore: opera eoruꝫ diſcētes vitāq̄ eoꝝ ꝓfectaꝫ lectionis indicio colligētes: ad emulationē ſācti operis inuitētur. ⁊ perfecte patiētie palmaꝫ requirant.

¶ Explicit prologus. ¶ Incipit narratio de ſancto Joanne egyptio heremita.

OPimuꝫ igitur tāq̄ vere fundamentum noſtri operis ad exemplum bonoꝝ omnium ſumamus egyptium Joannem: qui vere etiam ſolus ſatis ſuperqꝫ ſufficiat religioſas ⁊ deo deuotas mentes ad virtutum culmen erigere. ⁊ ad perfectionis veſtigia cōcitare. Hunc enim vidimus in Thebaidis ꝓtibus i heremo: q̄ adiacet ciuitati Lyto: i rupe quadā mōtis ardui cōmanētē. Aſcēſus ad eū difficilis: aditus monaſterij eius obſtruct⁹ ⁊ clauſus: ita vt a quadrageſimo etatis ſue anno vſqꝫ ad nonageſimuꝫ: quē tunc gerebat: cum eum vidimus monaſteriuꝫ eius null⁹ intrauerit. Aduenientib⁹ ꝯo ꝓ feneſtrā ſe vidēdū ꝓbebat: ⁊ ide eis vel verbū dei ad edificationē: vel ſiqua fuiſſent conſolatiōis reſpōſa reddebat. Mulieruꝫ tñ illuc nulla nec ad cōſpectū quidem ei⁹ acceſſit: ſed ⁊ viri raro: ⁊ certis quibuſq̄ ꝓtibus. Cellā ſane hoſpitalē extrinſecus fieri permiſit: in qua aduentantes e longinquis regionibus paululuꝫ regeſcerēt: ipſe ꝯo intrinſecus ſolus ſoli deo vacās: nō diebus nō noctib⁹ a colloquijs dei ⁊ oratiōe ceſſabat: diuinuꝫ illud ⁊ qđ ſuper oēꝫ mētem eſt: tota mentis puritate conſectans. Quāto enī ſe ab humānis curis ⁊ colloqꝭ ſequeſtrabat: tāto illi vicinioꝛ ⁊ ꝓpingoꝛ deus erat. In tāta deniqꝫ mētis ſue ſinceritate ꝓfecerat: vt nō ſolū coꝝ q̄ erāt ſciētiam conſequeretur a domino: verum et eorum que futura erant preſciētiam mereretur. Euidenter nanqꝫ ei dominus ꝓphetie gratiam contulit. ita vt non tantuꝫ ciuibus ⁊ prouincialibus ſuis ſi forte percunctaretur futura p̄diceret: ſed ⁊ imperatoꝛi Theodoſio. vel quos belli exitus habiturus eſſet vel quibus modis victoriam caperet de tyrannis: ſed ⁊ quot irruptiones paſſurus eſſet gentium barbararum ſepe predixerit. Quodam etiam tpe cū gēs ethiopum romanū militem circa cirenen: que prima ē ex ethiopie ptib⁹ Thebaidis ciuitas: incurſaret: ⁊ ſtrages plurimas noſtrorum dediſſet: predamqꝫ

duxisset: venienti ad se romano duci: & me tuēti ꝛligere cū eis eo ꝙ exiguus ei erat militum numerus: & hostilis contra se innumera multitudo: Joānes statutū designās diez: perge inquit secur⁹: die enim qua diri & hostē ꝓsternes & spolia capies: ꝑdāq; reuocabis. Qđ cum fuisset impletū etiam apud augustuz: quia car⁹ acceptusq; futurus esset predixit. Hec apud illū ꝓpbetie gratia habebatur: vt magis hoc illoꝝ qui percunctabant̄ q̄ suis meritis ascriberet. Dicebat enim: non ꝙ se hec: sz pro illis qui audiūt a domino ꝓnūciari. Aliud quoq; per eum mirum valde dominus ostendit. Tribunus quidam ad agendū militē pergens venit ad eū: & obsecrare eū cepit: ut permitteret etiā coniugez suaz venire ad se. Multa nanq; eā dicebat pertulisse picula ob hoc tm̄ vt facié eius videret. Tūc ille negat sibi vnq̄ moris fuisse vidēdi mulieres: & ꝑcipue exquo ī illius rupis se monasterio cōclusisset. Tribun⁹ persistit obsecrando & confirmādo: ꝙ nisi videret eū: esset sine dubio ī multa tristicia peritura. Cūq; iterum ac sepius eadē precaretur. & causam mortis euz sue coniugis confirmaret futuꝝ: atq; ide interitum vnde salutem sperauerat accepturaz: tunc fidem & importunitatez ei⁹ aspiciens senior: vade inquit videbit me coniunx tua hac nocte: non tamē veniet huc: sed in domo sua atq; i lecto suo manebit. Post hec ꝝba abscedit vir: ambiguitatē responsi ī pectore suo versans. Cūq; hec etiaz cōiugi nūciasset: simili mō nibilomin⁹ etiā mulier sermonis īcerto fatigabat̄. Sed vbi somni tempus aduenit: adest homo dei ꝙ visuz: & adsistens mulieri: fides ingt tua magna est o mulier: & ideo veni ꝺsiderio tuo satisfacere: te tamē monco: non vt faciem coporalem seruoruz desideres dei: sed vt gesta & actus per spiritum contempleris. Spirit⁹ enim est qui viuificat: nā caro non prodest quicq̄. Ego autez non quasi iust⁹ aut propheta vt putas: sz pro fide vestra intercessi pro vobis apud dcū: & cōcessit tibi oīum morborum quos i corpore tuo pateris sanitatem. Eris ergo ex hoc sana: & tu & vir tuus: & benedicetur domus vestra. Sed & vos memores estote beneficij a dō vobis collati: & timete dominū semper: nec āpli⁹ q̄ stipēdijs vestris debetur aliquid requiratis. Sufficiat ergo tibi h̄ ꝙ vides me in somnis: & amplius nō requiras. Euigilās autem mulier indicauit viro suo que viderat queq; audierat: sz & habitū viri & vultuz atq; omnia signa eius exposuit. Sup que āmirat⁹ vir ei⁹: regressus ad hominē dei gratias refert: & accepta ab eo benedictione perrexit in pace. Alio quodaz tempore prepositus quidam militum venit ad eum: cuius vxor grauida ab eo relicta est in domo sua. At illa ipsa die. qua ille ad beatum Joannem venerat: partuz edens periclitabatur. Tunc sanctus homo dei: si scires inquit donum dei: & quia tibi hodie natus ē filius: gratias ageres domino. Sed scito matrez pueri periclitatam: aderit tamen dominus: & inuenies eam sanam. Festina ergo & redi ī domum tuam: & inuenies puerum septem dierum: & vocabis nomen eius Joannez: hic nutriatur in domo tua absq; vlla contaminatione gentili septem annis: quib⁹ peractis trade euz monachis erudienduz sanctis & celestibus disciplinis. Multis preterea ad se venientibus siue prouincialibus siue peregrinis: cum res poposcissent: occulta cordis eoꝝ ĩdicabat: & siquid forte peccati ab eis ī occulto fuisset admissum secretius corripiēs arguebat: & ad emendationem ac penitentiam ꝓuocabat. Nili quoq; fluminis siue abundantia aquaruz siue penuria futura esset predicebat: sed etsi forte ex offensa hominum: plaga aliqua & correptio a domino immineret: similiter premonebat: & si quid cause esset pro qua ītroduceretur fames aut castigatio designabat. Sanitates quoq; & curas corporum ita deposcentibus conferebat vt omnem ex hoc iactantiam fugeret Non enim permittebat ad se incommodātes deferri: sed benedicens oleum dabat: ex quo peruncti sanifierēt: a quacunq; infirmitate tenerentur.

Senatoris cuiusdaz aliquãdo vxor excecata est: hec deprecabatur virum suum: vt eam perduceret ad hominem dei. Cui cuz respõderet vir suus: nõ ei esse moris vidẽdi mulierem: rogat vt indicaret ei tãtum modo imbecillitatis sue causã. ⁊ deprecaretur vt orationem faceret pro se. Cumqz legationem perttulisset vir ei⁹ ad euz: orãs ⁊ benedicens oleum mittit ad illã. Ex quo per triduum cõtingens oculos suos visuz recepit: ⁊ deo gratias egit. ¶Sed ⁊ multa eius sunt gesta: que narrare satis lõgũ est. Unde omissis his iterim que auditu comperimus ad ea que oculis nostris cõspeximus: veniamus. ¶Septẽ fuim⁹ simul fratres comitãtes: qui ad eũ venimus. Cũqz salutassem⁹ eũ. omniqz nos leticia suscepisset: ⁊ vnunquẽqz nostrum gratifice alloqueretur: rogatus a nobis orationẽ simul ac benedictionez dare. Hoc eniz moris ẽ apud egyptios mõachos: vt vbi aduenerint fratres: statiz per orationẽ sibi inuicẽ federẽtur. Interrogabat siquis in nobis esset clericus. Et vt omnes negauim⁹ respiciens ad singulos: ĩtellexit esse inẽ nos quẽdam qui hui⁹ erat ordinis: ſz latere cupiebat. Erat eniz diacon⁹. ⁊ hoc p̃ter vnũ solum: qui ei fidus erat: etiam ipsi itineris comites ignorabãt. Ulturus eniz tales ac tãtos viros humilitatis gratia celare voluit gradus sui honorez: vt inferior haberetur in ordine his quibus se lõge inferiorez esse meritis indicabat. Dãctus ergo Joannes vt eum vidit: equidem cum esset adolescentior ceteris digito ostendens eum: hic inquit diacon⁹ est. Et cuz adhuc negaret: apprehendens euz manu sua exosculatus est: ⁊ dicit. Noli fili negare gratiam dei: ne incurras pro bono malũ: pro humilitate mendacium. Laudenduz nanqz est omni modo mendaciuz: siue pro malo: siue etiam pro bono proferri videatur: ga omne mẽdaciuz non est ex deo: sed sicut saluator dicit a malo ẽ. At ille his auditis quieuit: blandaz nanqz eius correptionez equanimiter tulit: ⁊ cuz orationem dominico obtulissemus: post finẽ vnus ex fratribus nostris tertiano typo ideſt febre grauissime vexabatur: ⁊ rogabat hominem dei: vt ab eo curaretur. Qui ait ad eum. ¶Rem tibi necessariam cupis abijcere. vt eniz corpora nitro vel alijs huiusmodi liniamẽtis abluuntur a sordibus: ita aĩe a languoribus alijsqz huiusmodi castigationib⁹ purificãt. Et postqz de his nobis multa per doctrinaz mysticaz disseruit: benedicens tamen oleuz dedit ei. Quo perunctus eger omnem continuo abundanti az fellis euomuit: ⁊ sanissimus reddit⁹ pedibus suis ad diuersorium redijt. ¶Post hec iubet officia erga nos humanitatis atqz hospitalitatis expleri: ⁊ corporis curam geri. ¶Ipse vero sui negligens: nostri sollicitus erat. Jaz eniz continuo vsu ⁊ iugi consuetudine. nec recipere cibum nisi i vesperuz poterat: ⁊ hunc exiguum. Erat autem attenuati ⁊ aridi corporis: pre abstinentia. capilli ei⁹ ⁊ barba quasi ex langore nimio rara ⁊ tenuis: vtpote quez nullus sufficiens cibus nutriret: nec letior aliquis humor infunderet. Obseruabat enĩ tunc: cum iaz nonagenariaz vt supradixim⁹ ageret etatem: vt nullum: vt paucis vtar verbis: per ignem paratum sumeret cibũ: Jgitur post hec hospitalitatis officia regressos ad se sedere nos iubet: ⁊ tũc demum quidem: vnde uel cur aduenerimus inquirit: cuz iam nos letos ⁊ omni cũ gaudio tanqz notos proprios suscepisset. Cũqz respondissemus qꝑ de hierosolymis ad eũ vtilitatis ⁊ profectus anime nostre causa veniss̃emus: vt ea que oliz ad auditu nostrũ fama ꝓtulerat: ipsi nũc oculis nostris cerneremus. quomodo quidez tenaci⁹ solent inherere memorie: ea que oculus viderit q̃z que auris audierit. ¶Tunc beatus Joãnes vultu placidissimo ⁊ quasi subridens ex abũdantia leticie: hoc modo respondit ad nos. Miror inquit admoduz dulcissimi pueri laborem vos tãti itineris suscepisse: cum nihil ad hec dignuz ĩ nobis videre possitis. Homines enim sumus humiles ⁊ exigui: nihil habẽres ĩ nobis quod vel expeti debeat vel mirari. Et tamen

etiaz ſi eſſet aliquid in nobis ſm opinionē veſtrā:nūquid tale quale legitis ī prophetis ðī ⁊ apoſtolis? Qui vtiqz ob hoc ī oīb⁹ dei eccleſiis recitant̄:vt exempla vite hominibus nō de lōgings ⁊ peregrinis locis querantur: ſz domi vnuſquiſqz ⁊ apud ſe habeat qð debeat imitari. Unde plurimū miroꝛ itentionem veſtri laboꝛis ac ſtudij: ꝙ profectus anime veſtre cauſa:tātas ſuperare regiōes tātoſqz laboꝛes adire voluiſtis:cum nos couſqz pigritia deſidiaqz cōſtringat: vt nec cellulas noſtras pgredi audeamus. Uerūtamen quoniaz putatis eſſe ī nobis aliquid ex q̄ proficere debeatis. Hoc primum vobis indicanduz eſt. vt hoc ipſum quod veniſtis ad nos ⁊ tātū laboꝛem videndi nos ſuſcepiſtis. ne iactātiam alicui⁹ habeatis proſpectum:vt non tam proficere ad animi virtutez q̄ꝫ proferre ſe ⁊ iactare vnuſquiſqz veſtrū velit: ꝓ eo ꝙ viderit eos:q apud alios ex auditu ſolo cogniti videant̄. Graue eſt iactantie vitiuz ⁊ periculoſuz nimis. ⁊ qð de ipō etiam perfectionis faſtigio deijcit animas:⁊ ideo hoc uos primo omnium cauere volo. Eſt autē ſpecies mali hui⁹ duplex quidem. Nonnullis enī accidit in ipſis ſtatiz initijs cōuerſionis ſuc:cuz parum aliquod vel abſtinentie impenderīt. vel pecunie ī pauperes erogauerīt:⁊ cum de eis ita ſentire debeāt:quaſi quod impediret abiecerint. ita agunt ⁊ ita ſentiunt: q̄ſi eminentioꝛes ſint illis quib⁹ aliquid elargiti ſunt. Alia vero eſt iactantie ſpecies:cum quis ad ſummam virtutez perueniens. non totum deo:ſz ſuis laboꝛib⁹ ac ſtudiis deputat:⁊ dum ab hominib⁹ gloꝛiā querit: perdit eaz q̄ a deo ē:propter quod filioli mei fugiamus omni genere iactantie vitium: ne forte incurramus euz lapſum:quez diabolus incurrit. Tunc preterea coꝛdi nr̄o ⁊ cogitationibus precipua adhibenda eſt diligentia. Obſeruandū nāqz eſt:ne qua cupiditas. ne qua voluptas praua: ne qð deſiderium vanum:⁊ quod nō eſt ſecūdū deum radices in coꝛde noſtro defigat. Ex huiuſmodi enim radicib⁹ continuo pullulant vage ⁊ inutiles cogitationes:⁊ intantum moleſte ſunt: vt nec oꝛātib⁹ nobis ceſſent:nec in conſpectu dei conſiſtentib⁹ nobis:⁊ precibus pro ſalute noſtra offerentibus erubeſcant:ſed rapiunt a nobis captiuam mentē:⁊ cū coꝛpoꝛe ſtare videamur ī oꝛatione:ſenſu ⁊ cogitatione euagamur ⁊ ducimur per diuerſa. Si quis ergo ē:q ſe putat renūciaſſe mundo ⁊ operib⁹ diaboli:non ſufficit ī eo renunciaſſe vt poſſeſſiones ⁊ predia ceteraqz ſeculi negocia reliquerit:niſi etiā proꝓriis vitiis renūciauerit:⁊ inutiles ac vanas abiecerit voluptates. Hec enim ſunt de quib⁹ apoſtolus dicit. Deſideria vana ⁊ nociua:que mergūt hominem in interituz. Hoc eſt ergo vere renunciaſſe diabolo ⁊ operibus ei⁹. Diabolus enim per alicuius vitij occaſionē ⁊ praue voluptatis aditum irrepit ī coꝛ noſtrum quia vitia ex parte illius ſunt:ſicut virtutes ex ðo ſunt:ſi ergo ſint vitia ī coꝛ de noſtro:cum venerit princeps eorū diabolus quaſi ꝓꝓrio auctoꝛi dāt locuz: ⁊ introducunt eū velut ad poſſeſſionem ſuā. Et inde ē q̄ nunq̄ huiuſmodi coꝛda pacē habere poſſunt:nunq̄ quietez: ſed ſemp cōturbantur:ſemper terrentur: ⁊ nūc vana leticia:nūc inutili triſticia deprimunt̄. Habent enim ītra ſe habitatoꝛē peſſimū: cui introeundi ad ſe locū per paſſiones ſuas ⁊ vitia fecerūt. Econtra ꝙ mēs quevere renunciauit mūdo:hoc eſt:que abſcidit ⁊ amputauit a ſe omne vitium:⁊ nullū introeunti ad ſe diabolo reliquit aditum: iracundiam cohibet:furoꝛez repꝛimit:mēdacium fugit: execratur inuidiaz:⁊ nō ſolum non detrabere:ſed ne malum quidez ſentire aut ſuſpicari de proximo ſuo patit̄: que fratris gaudia ſua dicit ⁊ triſtitiaz ei⁹ ſuaz triſticiā deputat. Que hec ergo ⁊ horuz ſimilia obſeruat mens ſpiritui ſancto aperit ī ſe locum. Qui cum ingreſſus fuerit ⁊ illuminauerit eam: ſemper ibi iam gaudia: ſemper leticia. ſemper caritas: patiētia longanimitas:bonitas. ⁊ omnes g ſunt fructus ſpiritus oꝛiuntur. Et hoc erat qð dicebat dominus ī euāgelio. Nō

potest arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala fructus bonos facere. Ex fructibus enim probatur arbor & cognoscitur. Sunt autem nonnulli qui uidētur seculo renunciasse & curam nō adhibent ad mundiciam cordis neq3 vt vitia & passiones resecent ex anima sua: more sq3 componāt: sz hoc tantuz studeant. vt videant aliquos sanctorum patrum. & audiant ab eis aliqua verba. que narrantes aliis: glorientur se ab illo vel illo didicisse. Et sicubi forte vel audiendo vel legendo parum aliquid sciētie acquisierit: continuo doctores fieri volunt & docere. non ea que egerint: sed que audierit & viderint: despicientes ceteros. Affectāt ipsi sacerdotium. atq3 immergere se conātur ad clericatum: nesciētes quia minoris cōdemnatiōis est: siquis ipse virtutibus polleat & alios tamen docere non audeat: q̄z si ipse passionibus & vitiis prematur: & alios de virtutibus doceat. Sic ergo filioli mei: neq3 fugiendū omnimodis dicimus clericatum vel sacerdotium: neq3 rursus omnimodis expetendum: sed danda opera est: vt vitia quidez a nobis depellātur. & virtutes animi conquirantur: dei autez iudicio relinquendum est: quem velit: etsi velit assumere sibi ad ministerium. vel ad sacerdotium. Non enim qui seipsuz īgesserit: sed quem dominus assumpserit: ille probatus est. Monachi autē illud op9 est precipuum vt orationem puram offerat deo: nihil habens in conscientia reprehensibile: sicut dominus dixit in euangelio. Cum steteritis ad orationem. remittite fratribus vestris si quod habetis cōtra eos: ex cordibus vestris. nisi enim remiseritis fratribus vestris: nec vobis remittet pater vester celestis. Si autem remiseritis fratribus vestris: & vobis remittet pater vester qui in celis est. Si ergo mundo: vt supradiximus: corde astiterim9 ante deum: & liberi ab omnibus his vitiis & passionibus que supradiximu9: poterim9 inquantum possibile est: etiam deum videre: & oculos cordis nostri i ipm dirigere: & videre inuisibilem mente non corpore: intellectu scientie: nō carnis aspectu. Nemo enim se putet posse ipsam sicut est diuinam substantiam contueri: ita vt spēm sibi aliquam aut imaginē fingat in corde corpoream: alicuius imaginis similem. Nulla forma i deo cogitetur: nulla circunscriptio: sed sensus & mens: q̄ sentiri quidē possit: & perstringere mētis affectum: non tamē comprehendi aut describi aut enarrari valet. Et ideo oportet cū omni reuerentia & metu accedere ad cuz. & ita in eum librare mētis intuitum: vt oē quicquid potest splendoris: claritatis: fulgoris: maiestatis: mens humana conspicere super omnia eē euz sentiat semper: & ꝟ sicut diximus si pura mēte fuerit: nec ullis praue voluptatis sordibus occupata: Et ideo in hoc maxime oportet operā dare eos: qui renūciare seculo: & deuz sequi videntur: sicut scriptum ē. Vacate & cognoscite quoniā ego sum de9. Si ergo cognoueritis deum inquātuz homini cognoscere possibile est: tunc demum etiam reliquorum que sunt: scientiaz capiet: & misteria dei agnoscet: & quāto purior in eo fuerit mens tāto plura ei reuelat de9: & ostē dit ei secreta sua. Amicus enim iam efficitur dei: sicut illi quibus in euāgelio dicebat saluator. Jam non dico vos seruos sz amicos: & omne quicquid petierit ab eo tanq̄z ab amico caro: prestat ei deus. Jp̄e quoq3 virtutes angelice & cūcta mysteria diuina: tanq̄z amicum dei diligunt eum: & obsequūtur eius petitionib9. Et hic est quem a caritate dei que est in Xp̄o Jhū: neq3 mors separat: neq3 vita: neq3 āgeli: neq3 principatus: neq3 potestates: neq3 alia creatura. Et ideo carissimi quādoquidez hoc elegistis: vt deo placeatis: & ad caritatem eius pueniatis: date operā alieni effici ab omni iactantia: ab omni vitio animi: ab oīb9 delitiis corporalib9. Delitias autem corporales nō solum illas putetis quib9 homines seculi fruunt̄: sed abstinenti delitie credende sunt quicqd pro cupiditate sumpserit: etiā si vile illud sit. & quod

in vsu esse abstinentibus solet. Aqua veniqz ipsa vel panis si cuz cupiditate sumatur. idest non vt necessitate corporis: sed vt animi desiderio satisfiat:hoc etiam abstinenti in delitiaruz vitiũ ducitur Oportet enim in omnibus consuescere:animaz vitio carere. Ideo deniqz dns docere volens animaz desiderijs ⁊ voluntatibus suis resistere:dicebat. Intrate per angustaz portaz:quia lata est ⁊ spaciosa via que ducit ad mortez:angusta autem ⁊ arta via ẽ que ducit ad vitaz. Lata est ergo via anime:cũ qualicunqz desiderio suo satisfecerit:angusta vero est cum voluptatibus suis repugnat. Multum tamen prodest ad hec obtinenda secretior habitatio:⁊ cõuersatio solitaria:quia interdum per occasionem aduentãtium fratruz:⁊ euntiũ ac redeuntiũ frequentiam:abstinentie ⁊ parsimonie frena laxantur:⁊ per huiusmodi occasiones venitur paulatiz in consuetudinẽ ⁊ vsum delitiarũ:⁊ sic interdum etiam perfecti iam viri capiuntur. Ideo deniqz ⁊ Dauid dicebat. Ecce elongaui fugiens ⁊ mansi in solitudine:expectabam eũ qui saluum me faceret a pusillo animo ⁊ tempestate. ¶ Postqz autez multa nobis sanctus Joannes de iactantie vitio aliisqz ꝯplurimis vtiliter disseruit:ad vltimum dixit. Retexaz autem vobis:quid etiam nuper cuidam ex fratribus nostris acciderit: vt cautiores vos precedentia exẽpla constituant. Erat quidam apud nos monachꝰ i hac vicina heremo cõmanẽs : cui habitaculuz spelunca erat: vir summe abstinentie:quottidianum victuz labore manuuz querẽs:in orationibus die noctuqz perssistens.cunctisqz animi virtutibus florens. Sed hic letis successibus elatus: cõfidere quasi ĩ profectibus suis cepit: ⁊ nõ deo totum:sed sibimetipsi quod profecerat deputare. Hanc autem eius intuens animi presumptionem tentator: continuo accedit: ⁊ laqueos parat. Quadã nanqz die ad vesperam:fingit speciẽ decore mulieris oberrantis per heremuz: que velut fessa post nimium laborẽ accedẽs ad ostium spelunce monachi se lassabundam simulans ac fatigatam intrinsecus semetipsam proiecit:atqz aduoluta genubꝰ viri vt misereatur exorat. Nox enim me infelicem inquit in heremo latitantez comprehendit: iube me requiescere in angulo cellule tue: ne forte efficiar nocturnis bestijs preda. At ille primo miserationis obtẽtu:recepit eã ĩtra spelũcã:regrẽs q̃ ei causa errãdi p heremũ fuerit. Illa causaz fingit satis accurate:⁊ iteriz venena blãdimẽtor atqz illecebre virus p oẽz textũ narrationis interserit: nũc se mirandam: nũc etiã defẽsiõe dignã ostẽdẽs: elegãtia ⁊ suauitate sermonis inclinat animũ hominis:⁊ ĩ affectũ sui illecebroso amore deflectit. Dic iã inẽ blãdiora colloqa ioc⁹ risusqz miscentur:manus etiã pcax ad mentuz barbãqz quasi venerãdi specie ptẽdit. tuz vo palpare ceruicẽ molliꝰ:colluqz lenigare. Quid multa? Ad vltimũ captiuũ ducit militẽ xpi. Continuo eniz pturbari intra semetipsum : ⁊ libidinis fluctibus estuare cepit nequaqz laborẽ pteritor:ne quaqz pfessiõis ac ppositi sui memor. Paciscit cũ cordis sui ꝺcupiscẽtia:⁊ intra archana cogitationũ suaꝝ fedus cũ falsa cupiditate cõponit. Inclĩat stultꝰ latera sua ⁊ efficit sicut equꝰ ⁊ mulꝰ gbꝰ ñ ẽ ĩtellectꝰ. Atqz vbi obscenos iã cõabat inire ꝺplexꝰ illa vlulatũ teterrimũ dire vocis emittẽs vmbra vt erat tenuis:p manꝰ ãplectentis elabit:ipm q̃z dedecorosis motibꝰ inanes auras sectãtez:fediſſima cũ irrisiõe deseruit. Tũc pterea multitudo demonũ ĩ aere ad hoc ipm spectaculũ ꝺgregata:clamore igẽti:cũ cachinno exprobratiõis eleuato o igũt monache mõache q te vsqz ad celũ extollebas:quõ dimersus es vsqz i ifernũ? Disce g̃:q̃ q se exaltat : humiliabitur. Tũc ille velut amẽs effectꝰ: ⁊ deceptiõis sue pudorẽ ñ ferẽs:grauiꝰ a semetipo ꝺcipit. q̃z fuerat a demonibꝰ deceptus. Cum enĩ ꝺbuisset reparare semetipz:⁊ renouare certamẽ: ac satisfactione sui lachrymis ⁊ humilitatis fructibꝰ:prioris elatiõis culpam delere:hoc nõ faciens sed desperans

semetipsum sicut apostolus dixit tradidit omni impudicitie ⁊ iniquitati: regressus est enim ad vitam secularem: preda demonum factus. ¶Refugit nanq3 conspectus omnium sanctorum: ne quis posset eum salutaribus monitis de precipitio reuocare. Si enim reddere semetipsum priori vite ⁊ abstinẽtie voluisset: recuperasset sine dubio ⁊ locum ⁊ gratiam. ¶Denique audite quid ⁊ de alio viro gestum sit: similiter quidem temptato: sed non simili exitu tẽptationis effuso. Fuit quidaz vir in hac proxima ciuitate vitam turpissimam per omne facinus ducens: ita vt opinatissimus i flagitiis haberetur. Hic aliquando dei miseratione compunctus ad penitentiam conuertitur: ⁊ intra sepulchrum se quoddam concludens priorum scelerum pollutiones. lachrimarum fontibus diluebat: diebus ac noctibus in faciem prostratus: ⁊ nec alleuare quidem ausus oculos ad celum: neq3 vocez emittere: ⁊ nomen dei nominare: sed i solis gemitibus ⁊ fletibus perdurabat: ⁊ tanq3 viuens sepultus de inferno iaz quodammodo mugituz cordis gemitumq3 reddebat. Cũq3 in his posito eo septimana vna transisset: noctu ueniunt ad eum demones in sepulchro clamantes: ⁊ dicentes. Quid est hoc qd agis o impurissime ⁊ flagitiosissime? postea q3 oi spurcitia oiq3 impuritate satiatus es nunc vis castus ⁊ religiosus procedere. ⁊ postea q3 consenuisti in sceleribus: nec iam sufficiunt vires ad facinora delenda: nunc christianus videri vis: ⁊ pudicus ⁊ penitẽs: quasi vero alius tibi iam vllus possit dari locus satiato in malis: nisi ille qui tibi nobiscuz debet. Unus ex nobis es: alius iam esse non poteris. Redi ergo magis: redi ad nos: ⁊ qd supereſt tibi tempus: in perfruenda voluptate non perdas: preparamus abundantes delitias. preparamus scorta nobilissima ⁊ cuncta alia que florem tibi possint reparare gratissime iuuentutis. Quid temetipsũ vãis ⁊ inanib⁹ oficis cruciatib⁹? quid temetipsum ante tempus supplicijs tradis? Quid enim aliud eris passurus in inferno: nisi hoc quod nunc tibiipsi concitas? Si te pena delectat expecta paulum ⁊ inuenies paratam: nunc interiz frue re muneribus nostris: que dulcia semp ⁊ grata duxisti. ¶Nec ⁊ huiusmodi plura exprobrantib⁹ eis: ille iacebat immobilis. nec auditum quidem suum conuertẽs ad eos: nec vllum penitus sermonem respondens. Cumq3 illi sepius ⁊ eadez repeterẽt ⁊ alia duriora: nec ille omnino moueret: in furorem prolapsi demones: vbi viderunt verba contemni: verberibus eum aggressi sunt: multisq3 supplicijs excruciatum semineceꝫ reliquerunt. Nec tamen in tot tantisq3 cruciatibus moueri saltim potuit a loco: in quo orationis causa iacuerat. Postera die quidam suorum requirentes eum humanitatis dũtaxat gratia: inueniunt penis incredibilibus effectum: ⁊ causam pereunctantes cum didicissent: rogabant vt cure gratia reportari se ad domum propriam pateretur. Abnegat: ⁊ in eodez permanet loco. Tunc vero ⁊ sequenti nocte repetentes demones: grauioribus eum verberibus cruciabant. Sz nec sic quidem moueri voluit a loco: melius esse dicẽs mortez subire q3 vltra demonibus obedire. ¶Nibilomin⁹ tertia nocte multitudo cõuenit demonum: ⁊ absq3 vlla miseratione irruentes in euz: omnib⁹ penis cruciatibusq3 conficiunt. Cũq3 iaz corpus defecisset in supplicijs: extremus tamen spiritus obsistebat imperio demonum. Quod vbi impij peruiderunt. exclamantes voce magna: vicisti inquiunt vicisti: ⁊ mox velut virtute quadam celitus fugati: precipites abscedunt: nec vltra ei quicq3 siue artis aut sceleris intendunt.

Ipse vero intantum virtutibus animi p⁹fecit: ⁊ ita ornatus moribus effectus ẽ ac totius diuine gratie gloria repletus: vt omnis hec regio quasi e celo eum lapsum videret: ⁊ vnum esse ex numero crederet angelorũ: omnes pene simul atq3 vno ore dicentes: hec est mutatio dextere excelsi. Quanti exẽplo ei⁹q iã semetipsos despe-

rauerant:rursus p penitentiã ad spem salu tis regressi sunt:ꝛ emẽdationẽ sui quaz pri us desperauerãt:pſumpserũt:quãti ammi ratione eius de ipso iam iferno peccato/ rum retracti sunt:ꝛ ad virtutis indolez re parati:/ Illo nãqz tanta immutatione con uerso:omnibus omnia visa sunt possibilia Non solum autem emendatio morum flo rebat in eo ꝛ assumptio virtutum: verum ꝛ gratia dei plurima ei collata est. Signa enim ꝛ prodigia que ab eo facta sunt quã/ tum apud dominum haberet meritum te stabantur. Sic humilitas ꝛ conuersio bo/ noꝝ omnium materiam prebet:elatio ve/ ro ꝛ desperatio interitus ꝛ mortis est cã.

¶ Ad effugiendum vero periculi lapsuz ꝛ conquirendam dei gratiam:atqz ipsius diuinitatis euidentiorem noticiam capiẽ/ dam:plurimum prodest secretior cõuersa/ tio:ꝛ heremi interioris habitatio. Quod vos non tam verbis q̃z rebus ipsis ꝛ exẽ/ plis melius docere puto. ¶ Fuit quidaz monachus qui in heremo hac que pre ce/ teris interior est:habitabat. Hic cum plu/ res annos in abstinentia perduraſſet ꝛ p/ uectus tempore prope iam ad senilem ve nisset etatem:omni virtutum flore ador/ natus:ac totius continentie magnitudine sublimatus. Qui cum in orationibus et hymnis sedule deo deseruiret: tanq̃z me/ rito militi suo dominus remunerationes parat: vtpote qui in corpore adhuc posit9 instar angelorum incorporee vite officijs fungeretur: dignum iudicans annonam celestem prebere ei in deserto:qui celestẽ regem peruigilibus prestolabatur excubi is: vt digne frueretur celestibus alimoni/ is. Uolens ergo deus etiam in hoc seculo remunerare eius fidele propositum: ad prouidentie sue sollicitudinez quottidiani victus eius reuocat curam. Ut enim cibi vsum poposciſſet nature necessitas:ingre diens speluncam suam: inueniebat men/ se panem superpositum: mire suauitatis: miriqz candoris. Ex quo refectus:ꝛ grati as diuine prouidentie referens:rursus ad hymnos ꝛ orationes conuertebatur. Ad quem multe etiam reuelationes: multeq̃z de futuris rebus:a deo premonitiones fi ebant. In his ergo talibus ac tantis profe ctibus positus:quia gloriari quasi de me/ ritis suis cepit:ꝛ celestis beneficij munus: vite sue meritũ duxit. Continuo subintra eum parua quedam desidia animi: tam parua quam nec posset aduertere. Post hec creuit maior negligentia:ita vt tardi/ or iam fieret ad hymnos:sed ad orationez pigrius surgeret. Psalmi quoq̃z ipsi nõ ea qua prius vigilantia ab ipso canerentur. sed vbi parum quid exhibitum fuisset soli/ ti ministerij:anima eius quasi nimio labo/ re fatigata requiescere festinabat: quia sẽ sus eius reprobus effectus:de sublimiori/ bus ad inferiora corruerat: ꝛ cogitatiões sue per diuersa eum precipitia rapiebant. Erat enim iam in corde eius clandestina quedam ꝛ turpis ac nefanda cogitatio: cõ suetudo tamen prior velut si decursus aq̃ etiam cessante remigio adhuc prioze impe tu nauigium ferat:ita ꝛ vetus institutio ad consueta hominez officia trahebat:ob quã causaz ꝛ adhuc stare in suo statu videbaꝫ. Hic ergo cum post orationes cibum solitũ requisisset ad vesperam:ingressus locũ:i q̃ refici consueuerat:inuenit solitum panem mense superpositum:ex quo refectus: ni/ hil de eorum que in corde suo versabaꝫ emendatione curauit:neqz immutationis sue damna persensit:sed spernendo mini/ ma paulatim se casurum non intellexit. Interea cum graui iam libid nis incẽdio stimularetur:ꝛ inflãmatus turpi concupi scentia raperetur rursus ad seculum: illa interim die cohibuit se:ꝛ solita hymnoruz ꝛ orationum ministeria ex more persoluit: atqz ingressus vt cibum sumeret panem quidem inuenit mense superpositum: sed aliquantulum sordidiorem. Ammiratus est et tristis effectus: intellexit q̃ ipsum respiceret hoc genus monstri:tamen cibo sumpto refectus est. Post in diem tertiuz replicatis vrgeri stimulis cepit.occupaue rant enim cogitationes eius quasi iam p̃/ sentis ꝛ secum posite:secumqz accumben/

tis imago mulieris: quaz ꝛ complecti sibi videbatur: ꝛ ad turpes vsus habere sub stratam. ¶Processit tamen ꝛ sequenti die ad solita psallendi ꝛ orandi officia: sed stabat vagus oculis: ꝛ mente captiuus. Cūqz solito ingressus ad vesperā requireret cibum: panem quidem inuenit super mensam: sed sordidissimum ac aridissimum: ꝛ quasi muribus vel canibus vndiqz corrosum. Tunc ille vt hoc vidit ingemuit: ꝛ lachymas fudit: sed nō ita ex corde nec ita vberes: q̄ posset flāmā tāti ignis extingue re. Uerūtamē sumit cibū: sz neqz q̄lē ꝺsueuerat neqz quātū solebat. Cum interim cogitationes eum tanqz coborz barbarica eum vndiqz circūuallāt: ꝛ omni ex parte in eum tela iaculantur: ac vinctum captiuumqz eum ad seculum trahunt. Exurgens ergo: cepit iter agere noctu per heremum: ꝛ tendere ad ciuitatem: sed vbi dies facta est: ciuitas quidez adhuc longe aberat. Ipse vero cum rapidissimo estu torqueretur ꝛ fatigaretur in heremo vndiqz versus: cōsiderare oculis cepit ꝛ regrere: sicubi esset in vicino monasterium. Et cū respexisset fratrū quorundaz cellulam: tēdebat illuc: vt apꝺ eos requiesceret. Quē vbi adesse sensere serui dei: continuo prꝛecurrunt in obuiam: ꝛ velut angelum dei excipientes adorant: pedes lauant: ad orationem inuitant: mensam ponunt: atqz oia secundum diuinum mandatum complent caritatis officia. Uerum vbi refectus est: ꝛ paululum requieuit: ex more quasi ab eruditissimo patre ceperunt verbum edificationis expetere ac monita salutis inqrere. Interrogauere quoqz eum quomodo quis diaboli laqueos possit effugere: aut siquando turpes iniecerit animo cogitatiōes: quomodo depelli possint ꝛ abijci. Tum ille vt compulsus: est monita fratribus ꝺare: ꝛ salutis eos viam docere: ac de insidijs demonum quas seruis dei intendunt: facere sermonem: illos quidem plane ꝛ sufficienter docuit: sibi vero ipsi stimulos cōpūctionis ifixit: ꝛ i semet ipsum regressus ait. Quomodo ego alios moneo ꝛ ipse decipior? aut quomodo alios corrigo qui meipsum non emendo? Age ergo miser: facito ipse prior que facere alios doces. Cumqz buiusmodi increpationibus vteretur aduersus semetipsum: ꝛ intellexisset se miserabiliter supplantatū Uale dicens fratribus: continuo se cursu rapidissimo in heremum dedit: ꝛ ad spelūcam de qua discesserat: redijt prosternens se domino in oratione dicens. Nisi dominus adiuuisset me: paulomin⁹ habitasset in inferno anima mea. Et iterum: paulominus fui in omni malo; ꝛ paulo minus consumauerunt me in terra. ¶In hoc vero completum est quod ait scriptura. Frater fratrem adiuuans exaltabitur: sicut ciuitas munita ꝛ fortis. ¶Post hec ergo permansit omni vita sua in luctu ꝛ lachrymis: videns diuinitus sibi concessum celestis mense beneficium perdidisse: cepit enī in labore rursus ꝛ sudore vultus sui manducare panem suum. Concluſitautem se intra speluncam: atqz in cilicio ꝛ cinere iacens: tādiu lugens flensqz permansit ī orationibus: donec assistens ei angelus domini diceret ad eum. Suscepit dominus penitentiam tuam ꝛ repropitiatus est tibi: sz caue ne vltra elatus decipiaris. Uenient ad te autem fratres quos tuipse docuisti deferentes tibi benedictiones: quas suscipere ne recuses: ꝛ sumens cum eis cibum age gratias deo tuo. ¶Hec autem locutus sum vobis filioli mei: vt sciretis quanta sit ī bumilitate firmitas ꝛ ī elatiōe ruina q̄m maxima. Ideo denicz ꝛ saluator noster primā beatitudinē de bumilitate docuit: dicēs. Bti paupes spū qm̄ ipor ē regnū celor: simul huiusmodi exēplo discentes: vt cautiores sitis ne a demonibus ī cogitationū subtilitate seducamini: ꝓptereā enī ꝛ forma huiusmodi int̄ mōachos obꝵuat: vt siqs ad eos veniat siue vir ille seu mlier sit: siue senex siue iuuenis: siue ignot⁹ siue not⁹: ante oīa ꝛ oro fiat: ꝛ nomē dñi iuocet: qz si fuerit aliq̄ trāsformatio ꝺmonis. ꝺtinuo oratione fcā diffugiet. Si vo ī cogitatiōe vr̄a suggesserit ipi demōes aliqd vnde laudari ꝺbeatis ꝛ extolli: ñ acqescatis eis: sz tūc magis vosmetipos būiliate ī

ꝯspectu domini: ⁊ pro nihilo ducite: cuꝫ vobis illi aliquid de sectanda laude suggesserint. Deniq; etiam me frequenter demones noctibus seduxerũt: ⁊ neq; orare me neq; requiescere permiserunt: fantasias quasdã per noctem totam sensibus meis ⁊ cogitationibus suggerentes. Manebo velut quadam illusione: prosternebant se ante me dicentes. Indulge nobis abba quia laborem tibi incussimus tota nocte. Ego autem respondi ad eos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem: et non tentetis seruum domini. Et vos ergo filioli quietem silentiumq; diligite: ⁊ scientie operam date: atq; exercete vosmetipsos vt frequenti collatione mentem vestram puraꝫ exhibeatis deo: ne orationes vestre impediantur apud deũ. Quis etenim illi bonuꝫ opus agãt: ⁊ sit in illis probabilis conscientia: qui iter seculares positi: exercentur in operibus bonis: ⁊ occupant semetipsos actibus religiosis ⁊ sanctis: vel hospitalitatem sectando: vel caritatis ministerijs obsequendo: vel misericordias ac visitationes aliaq; huiusmodi opera explendo: in quibus alijs quidem boni semper aliquid conferant: semetipos tamen castos seruent. Sunt ergo et isti probabiles ⁊ valde probabiles: qui in bonis actibus placẽt deo: ⁊ sunt operarij inconfusibiles mandatorum dei: sed tamen hec omnia terrenos habent actus: ⁊ erga materias corruptibiles geruntur. Qui vero in exercitio mentis desudat: ⁊ spiritales intra semetipsuꝫ excolit sensus: lõge illis superior iudicandus est. Locum nãq; intra semetipsuꝫ preparat vbi spiritus sanctus habitet: ⁊ obliuionem quodammodo capiens terrenorum: sollicitudineꝫ gerit: de celestibus ⁊ eternis. Constituit enim semetipsum semper ante conspectum dei: ⁊ omnes presentium rerum sollicitudines post tergũ iaciens: solo diuini desiderij colore constringitur: ⁊ ideo in laudibus dei positus: ⁊ hymnis ⁊ psalmis die ac nocte non poterit satiari. Hec ⁊ multa alia his similia beatus Joannes per triduum continuo loquens ad nos animas nostras refecit ⁊ inuocauit. Ut autem cepimus velle ab eo proficisci: datis nobis benedictionibus: pergite inquit ĩ pace o filioli: hoc tamen scire vos volo: ꝙ hodierna die victorie religiosi principis Theodosij alexandrie nunciate sunt de Eugenio tyranno. Necesse est autem ⁊ ipsum Theodosium non multo post: propria morte vitam finire. Cumq; profecti ab eo fuissemus: hec ita gesta esse ad fideꝫ comperimus: vt ipe predixerat. Post dies autem paucos insecuti sunt nos quidam fratres: annuncientes nobis ꝙ ipse sanctus Joannes ĩ pace quieuerit. Obitus autem ipsius talis quidem fuerat. Per triduum inquiunt nullũ ad se introire permisit: ⁊ positis genubus in oratione reddidit spiritum: atq; ita perrexit ad dominũ: cui ẽ honor: gloria: laus ⁊ imperium: in secula seculorum amen.

Explicit vita beati Joannis egyptij.

Vita ⁊ gesta sãcti Hor abbatis: cui diuinitus collata est litterarum scientia.

Vidimus ⁊ aliuꝫ apd Thebaidem venerabilem viruꝫ. Hor nomine: hic multorum erat monasteriorũ pater: qui habitu ipso honoris videbatur angelici: nonaginta iam agens etatis annos: barba ꝓlixa ⁊ claritatis canicie splẽdida: vultu ⁊ aspectu ita letus: vt plus aliquid habere ꝯ in hominis natura ẽ visio ipsa videretur. Hic prius in vltima heremo plurimis abstinentie laboribus exercitatus: postremo ĩ vicino vrbis loco monasteriũ instituebat. In adiacentib9 autem habitatiõis sue locis: diuersi generis arboruꝫ siluas ipse p se plãtaria ponẽdo exseuit in quibus vt nobis a plurimis sanctis patribus affirmatũ est: ante illius aduẽtum nullum omnino virgultum fuit. Ob hoc autẽ plantauit banc siluã: vt fratres quos inibi congregare cupiebat non haberent necessitatem ligni gratia longius euagãdi: habens curam ⁊ in his que ministerio corporis necessaria sunt: sed precipue salutis eorum ac fidei. Ipse tamen cum esset

in beremo:herbis pascebatur ⁊ radicibus quibusdam: ⁊ hec ei dulcia videbantur: Aquam vero si quando inuenisset bibebat:orationib⁹ ⁊ hymnis occupans omne diei tempus ac noctis. Ut autem ad maturam peruenit etatem:apparuit ei angelus dei in beremo per visum dicens. Eris in gentem magnam: ⁊ multus tibi populus credetur:⁊ erunt q̄ per te saluandi sūt multa milia hominum. Quantoscūq; autem in hac vita positus conuerteris ad salutem:super tantos principatum accipies in futuro:⁊ nihil verearis:nunq̄ enim aliquid tibi deerit eorum que ad vsum corporum requiruntur: quotiens hec poposceris a deo. Hec cum audisset:ad vicinora loca accedit:⁊ primo solus sub paruo tugurio quod sibi ipse construxerat habitare cepit: oleribus compositis vescens: solis: interdum etiam post continuata ieiunia. ¶ Litteras primo ignorauit. Cum autē de beremo ad hec que supradiximus viciniora habitaculis loca accessisset: data est ei diuinitus gratia:⁊ cum a fratrib⁹ oblatus ei fuisset codex: quasi olim iam sciens litteras legere cepit. Collata est ei ⁊ aduersus demones etiam virtus:ita vt multi ex his quos vrgebant demones etiam inuiti ad eum raperentur: protestantes summo cum clamore de meritis eius. Sed et alias ꝯplurimas sanitates: operabatur. ¶ Congregabantur interim ad eum plurime multitudines monachorum: inter quos cum etiā nos adueniss̄em⁹: visis nobis letissimus redditur. Cumq; saluta⁹ nos orasset more sibi solito pedes hospitū ꝓprijs manib⁹ lauit:⁊ docere nos ex scripturis:que ad edificationez vite ac fidei pertinent:cepit. Erat enim ei docendi gratia a ꝺo collata. Cū itaq; plurima nobis scripturaꝝ capitula sapiēter disseruisset:rursus ad orationez cōuertebatur. Cō suetudo aūt erat ei nō pri⁹ corporalē cibū sumere:q̄ spiritalē xp̄i communiōez acciperet. Qua percepta:post gratiarū actionem adhortari nos etiaz ad reficiendū cepit:ipse tamen sedens nobiscū nūq̄ cessabat aliqd de studijs spiritalib⁹ cōmonere ¶ Narrabat ergo nobis tale aliqd. Scio inquit hominez quēdaz in beremo p tres continuos annos nullū sumpsisse terrenū cibuz.angelus enim domini tertia quaq; die escā deferebat ei celestē. Et hec ei cibus erat ⁊ potus. Et iterū scio huiusmodi hominez ad quez venerūt demōes in specie celestis militie.⁊ habitu angelorū.curru igneos agētes.plurimo apparatu. tāq; magnum aliquem regem deducentes: isq; qui ceteris vt rex haberi videbatur: dicebat ad eum. Implesti omnia o homo: superest tibi vt adores me:⁊ trāsferā te sicut heliam. Sed monachus hec audiēs: dicebat in corde suo. Quid ē hoc? Quotidie ego saluatorē q̄ ē rex meus adoro.hic si eēt ille.quomodo a me hoc posceret: qō idesinēter me facere sciret? Et post hec respondit ad ipsū. Ego habeo meū regē quē quottidie sine intermissiōe adoro:tu autē non es rex meus. Et cōtinuo inimicus ad hec ꝛba nunq̄ comparuit. Ueruz hec ille quasi de alio nobis narrans sua gesta sub alterius persona memorabat. Patres tñ qui aderant:ipsi nobis affirmabāt: q̄ ipse esset q̄ hec vidisset ⁊ audisset. Erat enim hic magnificus pater:qui inter cetera bona etiam hoc prestabat adueniētibus fratribus:⁊ cum ipso habitare volentibus: q̄ faciebat conuocari fratres qui secuz erāt ⁊ i vna die adueniēti fratri cellulaz edificabāt: Et erat in hoc opere magna alacritas fratrum. Unoquoq; eoruz festinante. lateres conuehere:aut lutū porrigere.aut aquam infundere:aut ligna deferre. Ubi vero perfecta fuisset ip̄e eā omnibus vtēsilibus: vel necessarijs instructam tradebat fratri.hic aliquando cuz falsus quidā frater ad se vēisset:⁊ vt videretur nudus vestimenta sua occultasset:arguit euz coram omnibus: ⁊ in medium que occultauerat protulit.⁊ ita pertimuere omnes vt de reliquo nemo auderet coraz ipso falle⁹re. Tanta in eo erat virtus animi.⁊ tanta diuine gratie magnitudo: quaz abstinentie labore ⁊ fidei puritate quesierat. Mu

citudines autem fratrum cum ipso posite tanta gratia erant replete vt cū ad eccle/siam conuenirent: chori eorū vestibus ac mentibus resplendentes: ad imitationem virtutum celestium: in hymnis ⁊ laudibus dei puigiles viderent. De sancto Ammone abbate triuz milium monachorum.

Vidimus autez i Thebaida etiā aliū virū noīe Ammonez patrez triū miliū circiter mōachoꝝ q thebenēsij appellabātur ingētis abstinētie viri: qbus vsus ē indui colobijs quasi saccis lineis: et pelle cōfecta a collo post terguz ⁊ latus descendente cōtegi. cucullis etiam caput operiri: maxime cuz ad cibum conuentum fuerit. eis etiaz velare faciem: ne alius alium parcius cibum sumentez deprehendat. Est autem eis ⁊ in capiendo cibo summum silentiū: ita vt nec putetur in eo loco esse aliquis hominū vbi sedent ad mensas: ⁊ omnis eoruz conuersatio ita est i multitudīe posita quasi sit in solitudine: duz ita latet vniuscuiusq; abstinentia: vt ab alio deprehendi non possit. Sedent ergo ad mensam contingētes magisq; sumentes cibos: vt nec defuisse mensis: nec tamē ventri satisfeciſſe videātur. Maioꝝ ppe est cōtinētie virtus: bis abstinere q̄ i oculis habent: ⁊ nō i manib⁹. De sancto Benone angelici ordinis viro ⁊ abbate.

Vidimus ⁊ aliuz senē man suetudine omnes homines precellentē: abbatē Benonez noīe: de quo asserebant fratres qui cum ipso erant: q̄ neq; iuramentum vnq̄ neq; mēdaciuz de ore eius processerit: neq; vllus hominum iratum viderit eum aliquādo: aut sermonez superfluum ociosumq; proferētez: sz erat vita eius in summo silentio: moresq; tranquilli: ⁊ per oīa quasi angelici ordinis vir. humilitas quoq; immensa: ⁊ i omnibus p nihilo semetipsum ducens. Deniq; nobis multum rogantibus vt aliquem sermonē ab eo edificationis audiremus: vix impetrare potuimus: vt pauca nobis de mansuetudine loqueretur. Nic aliquando cuz bestia quedā que hyppotamus appellat: sibi regionē p̄rimā vicinamq; vastaret rogatus ab agricolis venit ad locū. ⁊ cū ad immanez beluaz peruenisset: ait ad cā. Precipio tibi in nomīe Jesu xp̄i: ne vltra vastes hāc terrā. Tūc illa quasi āgelo psequente effugata nusq̄ oīno cōparuit. Simili modo etiam cocodrillum: ab eo alio tpe fugatum phibebant. De Oxirinco ciuitate vbi nullus manet hereticus.

Venimus autez 7 ad ciuitatē quandaz Thebaidis noīe Oxiricuz: i qua tāta religiōis deꝑbēdimꝰ bōa: vt ea nemo digne sufficiat enarrare. Repletaz nāq; eaz monachis intrinsecus vidimus. ⁊ extrinsecus omni ex pte circūdatam: ⁊ edes publice si que in ea fuere: et templa supstitionis antique habitationes nūc erāt monachoruz: ⁊ p totaz ciuitatem multo plura mōasteria: q̄q̄ domus videbātur. Sunt autem in ipsa vrbe quia est ampla valde ⁊ populosa duodeciz ecclesie in quibus publicus agitur populi cōuentus exceptis monasterijs. in quibus per singula loca orationuz dom⁹ sūt: que certis tēporibus ad orationē frequentantur. Sed nec porte ipse nec turres ciuitatis. aut vllus omnino angulus eius: monachoꝝ habitationibus vacat quiq; p omnez partē ciuitatis die ac nocte hymnos ac laudes deo referentes vrbem totaz quasi vnam dei ecclesiaz faciūt. Nullus enim ibi inuenitur aut hereticus aut pagan⁹: sz oēs ciues xp̄iani: omnes catholici: vt nihil oīno differat: si epūs i platea oratiōnē aut i ecclesia faciat. Jp̄i quoq; magīstr⁹ aut p̄cipales ciuitatis ⁊ reliq ciues studiose p singulas portas statuūt cos q̄ obfuēt vt sicubi apparuerit pegrin⁹ aut paup: certatim ad eū currāt ⁊ q̄ p̄occupauerit abducit: vt q̄ sūt necessaria ꝺsequat. De his autē q̄ ergā nos ab ipsis populis gesta sūt: vidētibus trāsire nos p ciuitatē suā ⁊ velut āgelis occurrētib⁹ atq; honorē deferētib⁹ quomō enarrez. Aut de ipis monachis ⁊ vginib⁹

ārū īnumere multitudines vt supradixi
mus ī illa vrbe babēt: Regrentes eni a
sancto episcopo loci ipsius vigīti milia vir
ginum: ꝛ decez milia monachoꝝ inibi ba/
beri comperim⁹. Quozum omnium affe/
ctum erga nos ꝛ honorez quē exbibebāt
vobis exponere nec sermo sufficit: nec ve
recūdia permittit: quomodo pallia nostra
scinderentur: vnoquoqz nos sibi rapiente:
ꝛ ad se adducere cupiēte. Uidimus quoqz
ibi plurimos sanctozum patrum diuersas
dei gratias babētes: alios in verbo dei:
alios ī abstinētia: alios ī signis ꝛ virtutib⁹
ministrantes. ¶ De sancto Theone qui
trigita ānis silētij babuit obseruationē.

UIdimus ꝛ alium nō lō
ge ab vrbe ad eā partez q̄ mittit
ad heremū: nomīe Theonē vir scm̄ itra
cellulā suaz clausum ꝛ solitariuz: qui pbi/
bebatur trigita annis silentij habuisse cō
tinentiaz: quiqz tam multas virtutes fa/
ciebat vt propheta apud illos haberetur.
Conueniebat nanqz ad eum per dies sin
gulos ifirmorum plurima multitudo: ad
quos ille per fenestraz manum proferens:
ꝛ vniuscuiusqz capiti superponens: ac be/
nedicēs eos: sanos ab omni egritudine re
mittebat. Hic etiaz ipso visu tam venera
bilis erat: tantāqz reuerētiam gerebat in
vultu: vt inter homines āgelus videret:
ita letus oculis: ꝛ plen⁹ totius gratie ap/
parebat. ¶ Huic cum ante paruum tem/
pus vt comperimus noctu latrones su/
peruenissent: aurum se apud eum inuen/
turos sperantes oratione sola ita vinxit
vt foribus eius affixi mouere se omnino
non possent. Mane vero cum ad eum
turbe solito conuenissent ꝛ viderent ad
ianuas eius latrones: volebant eos igni
tradere: At ille rerum necessitate com
pulsus: vnum ei solum locutus est ℞bum.
Sinite inquit istos abire illesos: alioquin
gratia a me fugiet sanitatum. Populi au
tem vt audierūt bec: cōtradicere non au/
dētes: dimiserūt eos. Latrones ℞o vidē
tes quod secum gestum ē: abiecta scelez
voluntate: preteritoꝝ maloꝝ penitentiaz
gerētes: ad monasteria vicina confugiūt
atqz ibi emēdationis vite formā modūqz
suscipiūt. Erat autez supradictus vir eru/
ditissimus: nō solum egyptiozum ꝛ greco/
rum lingua: sed etiam ꝛ latinozum: vt ꝛ ab
ipso ꝛ alijs qui ei aderāt didicimus. Sed
ꝛ ipse releuare cupiēs et consolari pere/
grinationis nostre laborez: in tabula scri/
bens ad nos gratiaz doctrinamqz sui ser/
monis ostendit. Erat autem ei cibus abs/
qz ignis opere. Dicebant autem q̄ et no/
ctibus ad heremum progrediens: comi/
tatu vteretur plurimo heremi bestiaruz.
Ipse vero hauriens aquam de puteo suo
ꝛ prebens eis pocula: obsequij earum re/
munerabatur laborez. Huius autem rei
manifestum dabatur indicium: q̄ vesti/
gia bubalozum caprarumqz et onagro/
rum: circa eius cellulam plurima depre/
bendebantur. ¶ De sancto Appollonio
confessore ꝛ virtutibus eius.

UIdimus ꝛ aliū san
ctum virum nomine Apolloniuz
apud Thebaidam in finibus Hermopo/
lis: ad quam ciuitatem saluatorem cum
Maria ꝛ ioseph de iudee finibus venisse
tradunt: secundum prophetiam Esaie di/
centis. Ecce dominus sedet super nubem
leuem: ꝛ veniet in egyptum: ꝛ commoue/
buntur manufacta egyptiozuz a facie ei⁹
ꝛ cadent in terram. Uidimus ergo ibi etiā
ꝛ templum ipsum in quo ingresso saluato/
re corruisse omnia idola in terram ꝛ com/
minuta esse memorabantur. ¶ Uidimus
ergo supradictum virum in vicino bere/
mo: sub monte quodam babentem mona/
steria. Erat enim pater monachozum cir/
citer quingentoꝝ ꝛ famosissimus in omni/
bus Thebaide finibus habebatur. Ope/
ra enim magna erant ei: ꝛ virtutes mul/
tas signaqz plurima ꝛ prodigia faciebat p
eum deus. A pueritia nāqz in abstinentia
nutritus est: qui cum ad maturam perue/
nit etatem: gratia dei semper cum ipso
creuit. Erat enim annozū fere octoginta:

cum eum vidimus:in monasterioꝝ congregatione florentez: sed ꝛ ipsi qui videbãtur eius eẽ discipuli:ita perfecti erãt ꝛ magnifici: vt omnes pene possẽt signa facere Quindecim ergo annoꝝ secessisse ad euz beremũ ferebãt:atqz ibi cũ quadraginta annis fuisset ĩ exercitijs spiritalib⁹ uersatus:aiebant vocez dei ad eum delatazdixisse. Apolloni per te perdam sapientiã sapiẽtium in egypto: ꝛ ĩtellectũ prudentiuz reprobabo. Perdes aũt mibi ꝛ eos q̃ iter ipos sũt sapiẽtes babylõis:ꝛ oẽz culturã demoniorꝝ subrues. Perge ḡ nũc ad loca habitabilia. generabis enĩ mibi ppl̃m substãtiuz ꝛ pfectũ: emulatorẽ operũ bonoꝝ. At ille respondens ait. Aufer a me dñe iactãtiã:ne forte elatus super fratres meos: cadã ab omnibus bonis tuis. Respondit ad euz rursus diuina vox. Mitte manuz tuã ad ceruices tuas: ꝛ quod ꝓbẽderis cõstringe. Et sub arena obrue. At ille sine mora iecta manu ad ceruices suas. apprehẽdit quasi parulũ quendã ethiopẽ. ꝛ cõtinuo dimersit cũ sub arena clamãtẽ ꝛ dicentẽ. Ego sũ superbie demon. Post hec vox ad eum facta est a deo dicẽs. Perge nunc:oĩa enĩz quecũq̃z a deo poposceris: cõsequeris. Ille ergo post hec perrexit ad ea loca:ĩ quib⁹ homines habitabãt. Tẽporibus autem Juliani tyranni hec fiebant. Fuit autem in locis illis spelunca q̃daz beremo vicina: ĩ qua habitare cepit:indefinenter die ac nocte oratiõib⁹ vacãs. casq̃z vt aiebat p diẽ cẽtũ vicib⁹ totidẽq̃z noctis tempore curuans genua cõsignabat deo. Cibo autez magis celesti q̃z humano vtebatur. Indumentuz eius stuppeũ collobiũ erat: qđ apđ illos lebites appellat: ꝛ linteum quo colluz ꝛ caput obuoluceret. Que tamen indumenta permansisse ei ferebãt in deserto nunq̃z veterata. Erat ergo in vicino beremi loco in virtute spirit⁹ degens:signa ꝛ sanitates miras efficiens: quas enarrare p sui immẽsitate:sicut abbis q̃ cũ ipo erant seniorib⁹ cõperimus. vox nulla sufficiet. Fama autem magnifica de eo peruulgata cũ ammiratiõe oĩuz quasi ppheta aliquis aut apostolus haberi cepisset: vicinis e regionibus monachi diuersis ex locis ꝯuẽiebant ad eũ: ꝛ tãq̃z pio patri:magna mũera:suas singuli q̃q̃z animas offerebãt. At ille vnumquẽq̃z eorum tota religione suscipiens:alios ad bene operãdũ:alios ad bene intelligendũ ꝓuocabat. Sed ꝛ ipse prius ea ostẽdebat exemplis:que verbis docere cupiebat. Alijs quidem diebus vnũquẽq̃z apud semetipsum exercere abstinentiaz quã posset sinebat: die vero dominica gratia caritatis secuz oẽs cibum sumere hortabat: cum tamẽ ipse solitis abstinentie obseruatiõib⁹ deseruiret:herbis solũmodo aut oleribus vtẽs: nec vsuz aut ministeriũ ignis admittẽs. Hic cũ audisset iuliani vt supradiximus temporibus fratrez quẽdam ad militiam cõprehensuz detineri in carcere: ven it ad eum cuz fratribus consolandi gratia: vt moneret eum in necessitate tenere constãtiam:atqz imminẽtia contemnere ac deridere pericula. Tempus enĩ ait certaminis adest:in quo fidelium mentes temptationibus probande sunt ꝛ noscende. Cumq̃z his ꝛ alijs verbis roboraret animus adolescentis: superuenit cẽturio:ꝛ indignatus cur introire ausus esset:claues extrinsecus carceri imposuit: ipsum quoq̃z ꝛ omnes qui cum eo venerant pariter conclusit: quo scilicet etiam ipi similiter ad militie detinerẽtur officiũ Constituens quoqz custodes q̃plurimos abscessit. Medio autem noctis astare visus est angelus ingẽti luce resplendens: ꝛ obstupefactis perterritisq̃z custodib⁹: carceris claustra patefecit. Tunc vero ipi custodes aduoluti ad pedes sanctoruz:rogabant eos discedere dicẽtes:melius sibi eẽ mori pro bis q̃z diuie virtuti obsistere:quecorum curam gerebat. Mane vero etiaz ipse centurio cum principalibus viris festinus ad carcerez venit:rogans vt discederẽt omnes qui teneri videbãtur: dicebat enim domuz suam terremotu magno cõcidisse:ꝛ electos quosq̃z famulorum suoꝝ peremisse. Sancti ꝟo bis auditis hymnũ

deo laudesq; cecinerũt: ⁊ regressi ad here
mũ erãt i vnũ positi: ꝟm apostolorũ exẽ/
plum: habentes aiam vnam ⁊ cor vnum.
Pater aũt senior docebat eos vt quot/
tidie proficerent in virtutibus: ⁊ insidias
diaboli quas per cogitationes iferret ho
minibus: i initijs statī retunderẽt. Sic enī
aiebat. Si cõfrigatur caput serpentis: oẽ
eius corpus emortuũ redditur. Ob hoc
enim mãdat nobis deus obseruare caput
serpẽtis: vt omnino statiz ab initio: nec re
cipiamus malas ⁊ sordidas cogitationes ī
corde nostro. Quãto ergo magis diffũdi
non conuenit in sensib⁹ nostris cogitatio/
num fantasias: quas etiaz ab initio recipi
vetat? Sed ⁊ illud monebat: vt ī virtuti/
bus animi alter alteruz vincat: nec paria/
tur se vnusquisq; inferiorez proximo suo
fieri. Hinc aũt dicebat. Sciatis ergo vos
ita proficere in virtutibus: si nulla vobis
passio fuerit dominata erga mundana de
sideria. Hoc est initiuz donoruz dei. Q; si
etiã ad hoc venerit quis vestrũ: vt ⁊ signa
⁊ mirabilia faciat: non extollatur pro hoc.
neque in cogitatione sua erigatur tanq̃
ceteris prelatus: sed nec hoc ipz hominib⁹
debet ostendere: q; donum gratie huius
acceperit: alioquin seducit seipsum: ⁊ ipse
decipitur ⁊ gratiam perdet. Habebat ꝯ
hãc magnificã ꝟbi dī doctrinã: sicut ⁊ nos
etiam ipi ex parte fruiti sumus. Sed ⁊ ma
iorem habebat in operibus gratiam. Oẽ
enim quicquid petisset a deo: sine mora cõ
sequebatur. Sed ⁊ reuelationes ei pluri/
me ostendebantur. Deniq; seniorez frẽm
suuz qui ⁊ ipse in heremo defunctus ẽ: cũ
quo plurimo tempore egerat vitaz perfe/
ctam: vidit in somnis in sede apostolica re
sidentem: atq; vnum ex ipsis hereditatez
sibi virtutez ⁊ gratiã reliquisse. Cũq; etiã
pro semetipso oraret vt velociꝰ cum dñs
assumeret: ⁊ cum ipso sibi requiem presta/
ret in celis: rñsum est ei a domino saluato/
re: parum adhuc ei temporis in terris de
beri: donec vite ⁊ conuersationis eiꝰ plu/
rimi emulatores existant: populos nanq;
ei plurimos credendos esse monachoruz
⁊ exercitum quendam piorum: vt per hec
dignam pro talibꝰ meritis remuneratio/
nem inueniret apud deuz. Hec autem vt
vidit: ita gesta sũt: conuenerũt enim ex oī
loco monachi fama ⁊ doctrina eiꝰ inuita
ti: ⁊ precipue exemplis eiꝰ q̃plurimi secu
lo renunciantes: cõuentum quendaz ma/
gnificum fecerunt apud eum in supradi/
cto montis loco: communem vitaz mense
vnius vnanimiter cõseruantes. Hos er/
go tanq̃ vere celestez quendam: ⁊ angeli
cum cernebamus exercituz: omnibus vir
tutibus adornatuz. Nullus sane in eis sor
didis vtebatur indumentis: sed splendore
vestium pariter atq; animorum nitebant
ita vt secundum scripturaz letaretur bere
mus fitiens. ⁊ multi filij eiꝰ viderentur in
deserto. Que q̃uis ꝺ ecclesia dicta sint: tñ
ī egypti desertis hec etiã historica relatio
ne cõpleta sunt. Ubi enim tãte per vrbes
multitudines veniũt ad salutẽ: q̃tas egy/
pti deserta protulerunt? Quãti populi ha
bentur in vrbibus: tante pene habentur ī
desertis multitudines monachorũ. Unde
mihi videtur etiam apostoli dictũ ī eis eẽ
completum: q; vbi abundauit peccatum:
ibi superabundauerit gratia. Abun/
dauit enim aliquando immũdus idoloruz
cultꝰ i egypto sic nusq̃ gentiũ. Canes enī
⁊ simias atq; alia portenta olim venerati
sunt. Allia quoq; ⁊ cepas ⁊ nõnulla olerũ
deos credebãt. sicut ab ipso patre Apol/
lonio tradẽte didicimꝰ. Cãz enī nobis pri/
sce eorũ superstitiõis hoc modo exposuit.
Bouem quidez deum crediderũt aliquã/
do egyptij: pro eo q; per ipsuz rura excolẽ
tes victũ cibumq; capiebãt. Bz ⁊ aquã ni
li colebãt: ꝓ eo q; vniuersas rigabat egy
pti regiones. Colebant quoq; ⁊ terrã: vt/
pote vberiorem ceteris terris. Canes etiã
vt supradiximꝰ ⁊ simias ac diuersa herba
ruz genera atq; olerũ colebant. pro eo q;
occasionez sibi saluris per hec venisse opi
nabantur temporibꝰ Pharaonis. Circa
hec enim singula occupatio eis exorta vi/
debatur: cum ille patres nostros psequẽs
submersus ẽ: ⁊ vnusq̃sq; id ꝓ qđ occupari

visus est:ne pharaonem sequeret:hoc sibi reputauit deus dicens: quia hoc mihi deus fuit hodie: vt nō sequerer pharaonem:z simul cū ipso demergerer. Hec ḡ erant verba sancti Apollonij q̄ nobiscuz loquebatur. Sed multo magis illa scire oportet que in operibus z virtutibus habuit. Erant aliquando in circuitu sancti Apollonij positi decem circiter gentilium vici:apud quos demoniaca supstitio summo studio colebatur. Templum enī erat ibi amplissimum atq; in eo simulacruz qđ moris erat circūferri a sacerdotibus bachantium ritu:cum reliqua multitudine circūeuntibus:z quasi pro aquis pluuialibus prophana mysteria pagentibus. Contigit autē sub eo tempore quo huiusmodi ab eis orgia gerebātur iter agere beatuz Apolloniuz per ipsa loca cum aliquantis fratrib⁹. Et cū vidisset infelicium turbas quasi demone quodā agi:bachariq; p cāpos:miseratus errorez eox:fixis genub⁹ inuocauit dominū z saluatorem nostruz: z oēs eos q cerimonijs demoniacis agebantur cū simulacro suo stare fecit īmobiles:nec pgredi oīo vsq; posse. Atq; ita p totam diē rapidissimis adusti estib⁹ pmanserunt:ignorantes vnde eis herere vno ī loco īmobiliter cōtigisset. Tunc sacerdotes eox dicebāt esse quēdam xp̄ianum in regionib⁹ vicine heremi cōmanentē Appolloniū noīe:z ipi⁹ eē hec opa:qui nisi esset exoratus:sibi piculū permansuruz. Ut aūt ad rei tāte miraculū cuenerūt vndiq; q audierant:z pcunctantes q̄ tanti causa extiterit monstri:ignorare se penitus fatebantur:suspitionē tamen vari sibi dicunt supradicti viri:quē z exorari pro se deposcunt. Tunc quidaz ex ipsis vere eos opinari aiunt:nam z vidisse eū illo itinere p̄tereuntē confirmant:z tamen adhibere q̄ putabant prodesse auxilia non morātur. Adducunt boues quorū virtute videret posse moueri simulacrum. Sed nec cū sic quidez aliquid profeciss̄ent: omni auxilio frustrati legatos ad hominē dei mittunt: pollicentes vt si eos resoluat ab his vicu lis:pariter quoq; erroris ī eis vincula dissoluere. Hec vbi nūciata sūt ei:sine mora descēdit ad eos:z oīone sola ad deuz fusa omnes resoluit. At illi sine dilatione vnanimiter oēs confugiunt ad eum.saluatori deo nostro credētes z gratias referētes. Simulacrū vero quod erat ligneū continuo igni tradunt:ipsi aūt secuti hominem dei.atq; edocti ab eo fidē christi ecclesie dei sociati sunt. Plurimi xp̄o ex ipsis cum ipso mānserunt:z etiā nūc ī monasterijs degunt. Facti tamē hui⁹ mirabilis fama vbiq; diffusa est:z multi pro hoc ad fidē domini conuertebātur.ita vt ī oībus illis regionibus:nullus iam pene gentiliū remaneret. Post aliquātū tēporis certamē erat de finibus iter duos vicos. hoc cū nūciatū esset sancto Apollonio:festinās descēdit ad eos pacis gratia. Sed illi furore dētionis īcensi nullo genere ad pacis cōsiliū flectebātur:maxime q̄ vnius ptis populus.plurimū fiducie ī viribus cuiusdā latronis gerebat:qui ipsius certaminis signifer videbatur. Hunc cuz videret Apollonius paci resistētē.dicit ad eum. Si mihi o amice acquiescere volueris ad pacē:rogabo deum meū z remittet tibi peccata tua. At ille cū audisset nihil omnino distulit:sed genubus eius prouolut⁹ supplicabat ei. Tū deide cōuersus ad turbas que euz secute fuerāt fecit oēs cum pace discedere. Quibus secedentib⁹ ipse permānsit cū homine dei expectans ab eo promissū. Tūc vero Apollonius assumens eū.z cū ipso iter agēs ad monasteriū docebat euz mutare debere ordinē vite.z patiēter a deo quereret misericordiā:z promissionē eius ex fide expectare.omnia enī possibilia dicebat esse credenti. Cumq; noctis tēpore simul ī monasterio requieuissent:per visuz ambo vident se esse ī celis:z assistere ante tribunal xp̄i. Uidēt etiā āgelos dei: z sāctos quosq; adorātes dominū. Et cū hec vidētes etiā ipsi adorassent deū : vox domini ad eos defertur:dicēs. Licet nulla sit cōmunio luci z tenebris.nec sit aliqua portio fideli cū īfideli:tamē donat tibi salus isti⁹

pro quo supplicasti Apolloni. Sed & alia multa cū audissent i celesti visione positi. q̄ neq; sermo enarrare sufficit neq; auris audire: surrexerūt a somno & que viderāt fratribus idicarūt. Ammiratio aūt igens eē cepit: cū vnū atque idē somniū vterq; narrarēt. Permānsit aūt cū fratrib⁹ latro ille iam sanct⁹: vitā suā morēsque ad oēm īnocētiā pietatēq; cōmutās: tanq̄ i agnū versus ex lupo. vt i eo pleniss̄ime cōpleri videretur pphetia Esaie dicētis. Lupi cū agnis pascent & leo & bos simul paleis vescētur. Uidim⁹ ibi quosdā etiā gentis etbi opum viros cū monachis viuētes. & multos ex ceteris monachis i obseruātia religionis & virtutib⁹ animi precellētes: vt & i ipsis cōpleri videret scriptura que dicit. Ethiopia preueniet manus eius deo. Ad huc aūt in gestis sancti Apollonij ferebat hoc. Lis quodā tēpore dicebat exorta inter duos vicos: quor̄ vnus christianorū ali⁹ gentiliū fuit. Procedūt ex vtraq; parte armatorū turbe plurime: accidit autez vt vir sāctus Apolloni⁹ supueniret. Cumque eos hortaret ad pacē: quidā eor̄ qui inter gentiles quasi caput & causa belli illi⁹ stabat homo truculēt⁹ & ferus: obsistebat ei vehemēter dicēs: non se pmittere fieri pacē vsq; ad mortē suā. Tūc ille fiat inq̄t vt optas. Nullus enī ali⁹ p̄ter te perimet: sed & mortuo cōgruū honori tuo tibi sepulchrū fiet. nō terra sed bestiar̄ ac volucrū vētres. Et cōtinuo sermo eius efficitur veritas. Nullus enī alius ex vtraq; pte: nisi solus ipse cecidit. Quē cū sub arena obruissent: mane regressi inuenerūt corp⁹ illius a bestiis effossū. laniatūq;: atque a volucribus deuoratū. Cumque omnes ammiratiōē habuissent. q̄ sermo hominis dei ita fuisset īpletus. cōuersi sunt oēs ad fidē saluatoris domini. & Apolloniū prophetā dei predicabāt. Sed & hoc nos nō effugiat q̄ ab eo primis adhuc dieb⁹ q̄b⁹ī spelūca habitare cū paucis frib⁹ cepat fem̄ vidicim⁹. Dies scūs aderat pasce & cū solēnitas vigilia r̄ sacramētorūq; itra spe ūcam fuisset expleta. atq; ex bis q̄ fuerāt apd eos refectio pararetur: erant autez eis pauci tantummodo & sicci panes. atque olera ex bis que sale aspersa reponi apud eos solēne est. Tunc apollonius fratres q̄ secum erant: alloqui ita cepit. Si ē i nobis fides & vere fidelissum⁹ famuli xp̄i: petat vnus quisq; nostrū a deo: sīqd quis quasi in die festo sumere libenter habet. At illi ipsi potius qui eos etate & meritis p̄celleret: hec a deo poscenda pmittūt: semetipsos inferiores huius gratie iudicātes. Tūc ille cū omni alacritate orationē fudit ad deum. Qua expleta cū oēs respōdissent amen: ecce repente ante fores spelūce astare vidēt boes quosdā sibi penit⁹ ignotos: q̄b⁹ taz multas copias rerū oiuz que ad vsus vītaxat cibor̄ ptinēt: detulerūt: vt neq; taz multa neq; taz diuersa facile q̄sq; viderit: in quib⁹ erāt quedā que omnino in egypti regionib⁹ nusq; visa sūt: videlicet pomor̄ genera: & magnitudo incredibilis vue: nuces: fic⁹. mala quoq; punica: & ante tēpus oia faui atq; mellis & lactis copia & panes calidi & mundissimi: qui tamē peregrini esse viderētur prouincie. Uiri vo q̄ hec detulerāt statī vt ea monachis tradiderunt: quasi festinanter ad eum a quo missi fuerant redire cupientes mor̄ discedunt. Tunc ipsi monachi gratias domino referentes: ex bis que sibi fuerant delata vesci ceperunt. Quorūz copia tanta fuit vt vsq; ad diez pentecosten quottidie ministrata sufficerent: certi q̄ hec sibi a deo solennitatis gratia missa sint. Comperimus etiam hec q̄ quidam ex fratribus: cui deerat humilitatis & mansuetudinis gratia popos̄cit ab eo: vt peteret a domino vt sibi donaretur hoc munus: orante illo tanta in eum gratia māsuetudinis et humilitatis aduenit: vt oēs fratres stupe rēt de trāquillitate animi ei⁹ & modestia: in q̄ pri⁹ nihil hor̄ viderāt. Orta ē aliq̄n fames apud thebaidaz. Sciētes aūt hīta torēs terre illi⁹ q̄ monachi q̄ cū apollonio dño fuiebāt: freq̄nter etiā sine cibo p dñi gr̄az pascebāt: oēs simul cū vxorib⁹ & filijs pgūt ad eū: cibū simul benedictionēq; po-

scentes. At ille nihil dubitans ꝓferre cepit ex his que ad vsum fratrum reposita erāt: ⁊ dare singulis copiose. Cū vero tres sole panū sporte remansissent. fames aūt populū vehemēter vrgeret: iubet i mediū ꝓferre sportas. que sole superfuerāt vni⁹ diei victū monachis ꝑbiture. ⁊ in auditu totius populi: q famis necessitate ꝯfluxerat: eleuatis ad deū oculis manibusq3 ait Nūquid nō valet manus dñi multiplicare hec? Sic dicit spūs sanct⁹. Nō deficiet panis i sportis his: donec satiemur oēs ō frugib⁹ nouis. Etiā ⁊ plurimi ex his q tūc i presenti fuerāt. cōfirmabāt quatuor cōtinuis mēsibus. nec cessatū est vnq̄ erogari panis ex sportis: neq3 deesse potuit aliquādo. Similiter aūt ⁊ alio tēpore fecisse eū de frumēti ⁊ olei specie perhibebāt. Quibus virtutibus motus diabolus dixisse ad eū fert Nūquid helyas es tu: aut alius aliquis prophetax vel apostolox: q hec facere ausus es? At ille respōdit ei. Quid eniz. nōne ⁊ ꝓphete ⁊ apostoli homines erāt: qui nobis ⁊ fidē suā ⁊ gratiā tradiderūt? Aut tūc deus ꝑsens erat. nūc vero absens ē? Absit. De⁹ oia potest. ⁊ q̄ pōt: semp pōt. Si ergo ds bonus est: tu quare malus es? Hec vt supra iā diximus a seniorib⁹ viris religiosis ⁊ sanctis p eū gesta esse: fideli narratiōe cōperim⁹ Et q̄uis eox fidelis sit habenda relatio. maiorē tamē fidē rex prestitit etiā hoc: qō nosipsi oculis nr̄is ꝑspeximus. Plenas cni sportas panib⁹ deferri vidim⁹ ad vacuas mēsas. ⁊ cū replerētur panib⁹ mēse atqz ad omnē satietatē ꝯsumerētur: plene nihilomin⁹ recolligebātur. Aliud quoqz quod apud eū mix vidim⁹: nō silebo. Tres eramus nos fratres q ad sanctū apolloniū venimus: ⁊ ecce lōge adhuc nobis positis ab eius monasterio: occurrerunt fratres: qui ab ipso ante triduū audierant de aduentu nostro: occurrerunt aūt nobis cū psalmis. hoc enim moris est eis facere ī aduentu oīuz monachox. Et adorātes i facies suas vsqz ad terrā. osculabātur nos: atqz ostēdētes nos sibi inuicē dicebāt. Isti sūt frēs. de quox aduētu ante triduū nobis pater apolloni⁹ predixerat: dicēs. Post triduū affuturos tres fratres de hierosolymis veniētes. Alij vero ex fratrib⁹ p̄cedebāt nos alij sequebātur: vtraqz tamē turba psallebat. Ubi aūt approqiquare cepim⁹: audita voce psalmi: etiā ipse sanctus ꝓcedit in occursum. Et vt vidit nos. statiz prior adorauit vsqz ad terrā ⁊ surgēs osculo nos suscepit. Ubi aūt ingressi sumus monasteriū: oratione prius: vt moris est : data. pedes nostros ꝓprijs manib⁹ lauit: ⁊ cetera que ad requiē corporis pertinēt: adimpleuit. Hec aūt ita facere ei mos erat oībus aduētātibus. Illud quoqz moris erat apud eū: vt fratres qui cū ipso erāt nō prius cibum sumerent: q̄ cōmunionem domini cam ꝓciperēt: circa horā diei nonā: ⁊ post hoc iterdū sic vsqz ad vesperā pmanebāt: dum verbum dei audiētes de mandatis domini adimplēdis sine ītermissiōe docebantur. Post hec iā cibo sumpto alij iox ad beremū secedebant per totam noctem scripturas diuinas memoria recolentes: alij in eodem loco ad quem conuenerant pmanebant: ⁊ vsqz ad lucē i hymnis ⁊ laudibus dei peruigiles durabāt: sicut ⁊ ego ipse presens vidi. Aliquanti vero ex ipsis circa horā nonā cum descēdissent de monte: pcepta dei gratia: statī descēdebant: solo hoc spiritali cibo ꝺtēti: ⁊ hoc faciebāt p plurimos dies. Supra modū aūt letitia ⁊ gaudiū inerat eis: ⁊ tanta exultatio: quā ta haberi ab vllo hominum nō possit i terris. Nullus ī eis tristis omnino īueniebatur: sed ⁊ si aliqs visus fuisset aliquātuluz mestior: statī pater Apolloni⁹ causaz mestície ꝓquirebat. Frequēter aūt etiā si aliquis occultare voluisset: ipse enūciabat qd lateret ī corde: ita vt is qui patiebatur aḡsceret. Monebat ḡ eos dicēs: nō oportere ꝓprius iesse tristiciā bis qb⁹ salus ī ꝺo ē ⁊ spes i regno celox. Tristent aiebat gētiles: ⁊ lugeant iudei: plangant sine cessatiōe pccōres: iusti vero letent. Nā si illi q̄ frena diligūt: sup fragilib⁹ ⁊ caducis reb⁹ letātur: nos q tāte glie spez ⁊ eternitatis ba

bemus expectationem: cur non omni exultatione letemur? Aut non ꝛ apostolus nos ita monet dicens. Semper gaudete sine intermissione orate: in omnibus gratias agite? Sed quis possit doctrine eius ꝛ verborum gratiam sufficienter exprime re: vnde silere de his melius censeo: q̄ paruꝫ indigne proloqui. Multa enim nobis etiam secretius de ratione abstinentie ꝛ conuersationis integritate: multa enim de hospitalitatis studio differebat: ꝛ preci piebat attētius. vt aduētātes fratres q̄si dñi suscipiam⁹ aduētuꝫ: Nā ꝛ adorari fratres aduenientes ꝓpterea inquit traditio nostra hēt: vt certū sit in aduētu eoꝝ aduētuꝫ xp̄i baberi. Sic enim ꝛ abrahaꝫ suscepit eos q̄ homines quidē videbant̄: dominus autē i eis intelligebat̄. Interdū autē etiā contra voluntatem cogere debemus ad corporalem requiem fratres: sicut sancti loth exempla nos edocēt: qui angelos vi cōpulsos: ad domus sue adduxit hospitiuꝫ. Sed ꝛ hoc monebat vt si fieri possit: quottidie monachi ꝯmunicarēt mysteriis xp̄i. ne forte q̄ se lōge facit ab bis lōge fiat a deo: q̄ aūt frequēti⁹ hec suscipit freq̄nti⁹ ip̄m videat̄ suscipere saluatorē: q̄ ꝛ ita ipse saluator dicit. Qui māducat carnē meā ꝛ bibit sanguinē meū: i me manet ꝛ ego i eo. Sed ꝛ ipa cōmemoratio dñice passionis cū assidue fit a monachis: plurimuꝫ vtilitatis eis confert ad exēplū patiētie. Sed ꝛ cōmonitio datur ꝓ hec: vt studeat vnusquisq̄ ita semper paratus inueniri: ne indignus dominicis mysterijs babeat̄. Addebat autē bis q̄ etiā remissio pctōꝝ: per hec credētibus detur. Jeiunia sane legitima idest quartā ꝛ sextā feriaꝫ monebat nō esse soluēda nisi grandis aliqua necessitas fieret: q̄ quarta feria iudas de traditione dñi cogitauerat: ꝛ sexta feria crucifixus sit saluator. Uidebitur ergo qui in bis diebus sine aliq̄ necessitate soluit statuta ieiunia: vel cū tradēte tradere saluatoreꝫ: vel cū crucifigētib⁹ crucifigere. Dicebat ḡ: vt si forte i dieb⁹ p̄dictis supueniret aliqs fratrū: sigdē ante horā nonā labo ris causa velit reficere: ponēdā ei eē mēsam soli. quod si nolit non eē cogendū. cōmunis nanq̄ huius obseruantie traditio est. Culpabat sane eos valde qui vel comā capitis nutriunt: vel ferrum in collo circūferunt: vel aliquid tale. quod ad ostēsionem hominū fieri videat̄ gerunt. Certum ē enī iquit. q̄ isti ab hominib⁹ laudē querant. ꝛ ostētationis causa hec faciāt: cum mādatū sit etiā ieiunia ipsa ī occulto esse celebrāda. vt deo soli sint cognita qui videt q̄ ī occulto fit: ꝛ reddet palā. Sed vt videt̄ isti nō sunt cōtēti ei⁹ testimonio ꝛ remuneratiōe qui videt ī occulto: sed manifestari apud homines se volūt. Omnis ergo abstinētie ratio ī occulto habēda ē: vt ꝛ corpus ieiunijs fatiget̄. ꝛ tamē non apud homines iactātia: sed apud deū retributio queratur. Hec ꝛ multa alia nobis de conuersatione monachorū. per totā differens septimanam dierū: ꝛ fidē doctrine gestorū suorū auctoritate cōfirmans: vbi prosiciscī cepimus: producens nos aliquantulū monebat dicēs. Ante omnia pacē habete ī ter vos: ꝛ nolite abiuicē separari. Tūc cōuersus ad fratres que simul cū eo ꝓducentes nos aderant. Quis iquit vestrum fratres prōpt⁹ ē deducere eos vsq̄ ad vicina patrū monasteria? Et cū pene omnes prōptissime semetipsos obtulissent. ꝛ progredi nobiscū vellent: ipse sanctus pater apollonius elegit ex omnibus tres qui ꝛ grecaꝫ linguam ꝛ egyptiam bene nossent vt sicubi necessariū fuisset iterpretarent nobis: qui ꝛ ī collocutionib⁹ suis edificare nos possent. Mittēs ergo eos nobiscū. ꝑcepit ne ꝓius a nobis discederent q̄ oēs patres atq̄ oīa que velim⁹ monasteria videremus: q̄uis oēs circuire nemo sufficiat. Benedicēs ergo nos dimisit: atq̄ ī bec verba bñdictionē dedit. Benedicat vos domin⁹ ex syō. ꝛ videatis que bona sūt hierusalē: oībus dieb⁹ vite vr̄e. Finit vita bti apollonij. De sctō Ammōe abbate q draconē interfecit ꝛ latrōes conuertit

Que audiuimus de

Ammone quodã ſancto: viro cui⁹ etiã locũ in quo habitauerat vidimus in deſerto: omittẽda nõ credidi. Igitur cũ ad locum eius pueniſſemus. ⁊ pgrederemur ad partẽ deſerti. cõtra meridianũ: vidimus per barenã veſtigia tractus draconis igẽtis. cuius tanta magnitudo apparebat: quaſi trabes aliqua p barenã ducta videretur. Quod vt vidimus timore igenti percuſſi ſumus. Fratres aũt q nos deducebãt: hortabãtur nos nihil omnino formidare: ſed magis fiduciã capere: ⁊ p veſtigium ſequi draconẽ. Uidebitis enim iquiũt: q̃tũ valet fides: cũ a nobis eũ videritis extingui Multos enim ⁊ dracones ⁊ angues ⁊ cornutas manib⁹ noſtris peremimus: ſic enim ſcriptũ legimus. q; credẽtibus i ſe cõcedit ſaluator calcare ſuper ſerpẽtes ⁊ ſcorpiones: ⁊ ſuper omnẽ virtutem inimici. Sed illis hec dicentibus nos pre infidelitatis fragilitate magis magiſque metuebamus. ⁊ rogabamus eos. ne velint ſeq draconis veſtigia: ſed potius vt recto itinere pergeremus. Unus tamẽ ex ipſis alacritate ipatiens inſecutus eſt draconẽ. Et cũ nõ longe iuueniſſet eius ſpelũcã: clamabat ad nos vt iremus ad eũ. ⁊ videremus exitum rei. Quidã tamẽ ex fratribus occurrens nobis qui i vicino habebat monaſteriũ: phibuit nos ire: Dicẽs ingẽtis eſſe magnitudinis beſtiã: nec poſſe nos ipſum ſaltim viſum eius aſpectũq; tolerare. precipue q; nihil tale i vſu habuerimus vidẽdi. Semetipſum vero fatebatur frequẽter vidiſſe ipſam beſtiam: cuius vaſtitas quidẽ icredibilis: lõgitudo vero diſtẽdebatur i quindeciz cubitis. Cumq; nos ad locũ dehortatus eſſet accedere: ipſe ꝓperans fratrẽ: qui illic nos hortabatur paratus ad pimendã beſtiã abſtraxit ſecũq; reuocauit: ⁊ nolẽtẽ diſcedere niſi extigueret eã: multa p̃ce eũ deflexit. Qui cũ veniſſet ad nos ignauiã noſtrã ifidelitatẽq; redarguit. Peruenientes aũt nos ad cellulam fratris illius qui nos rogauerat: cũ omni gratia ab eo ſuſcepti: requeuim⁹. Ille ergo narrabat nobis. q; i illo loco vbi ipſe cõmanebat: fuiſſet qdẽ vir ſcũs cui⁹ ipſe eſſet diſcipulus. ammon noĩe: p quẽ plurimas virtutes fecerit diis. Inter cetera igitur etiã hoc de eo narrabat. Frequẽter iquit veniebãt ad eũ latrones. panẽ quo ſolo veſcebatur auferẽtes ei: ⁊ ſiquid erat q̃ ad victũ ſuũ cõtinẽtiſſimũ repoſitũ videbatur. Cũq; frequẽter ab his moleſtiã pateretur quadã die proceſſit ad heremũ: ⁊ ide rediens duos dracones ingentes ſecum comitari iuſſit. atq; ad oſtiũ monaſterij ſui manere eis precepit: ingreſſũq; ſeruare. Uenientes ex more latrones: vidẽt qui eſſent cuſtodes i limine. Et vt viderũt dracones exanimes ⁊ amẽtes effecti: obmutuerũt ſtatim ⁊ ꝺciderũt. Quod vbi ſenior ſenſit. egreſſus iuenit eos ſemineces: ⁊ accedẽs atq; erigẽs eos: increpabat dicẽs. Cernitis quantum vos diriores eſtis beſtijs? Ille etenim nobis ꝓpter deũ obediũt: vos aũt nec deũ timetis: nec vitã ſeruoꝝ dei iquietare erubeſcitis. Uerũtamen introducẽs eos i monaſteriũ poſuit eis menſam: ⁊ iubet vt perperẽt cibũ. Illi vero corde ꝓpũcti: ⁊ ab omni mẽtis ſue immanitate mox ꝺuerſi: multis ſeruis dei qui ante hos ſeruire deo ceperũt: breui meliores fiũt. Intãtũ enim p penitẽtiã ꝓfecerũt: vt poſt nõ multũ tẽporis. etiã ipſi cadẽ faceret ſigna eaſdẽq; virtutes. Alio preterea tẽpore: immaniſſimo quodã dracone vicinas vaſtãte regiones: ⁊ plurimos perimẽte: venerũt habitatores loci illius ad ſupradictum patrẽ rogãtes eũ. vt i regionibus ſuis perimeret beſtiã. Simul etiã vt ad miſericordiã fleterẽt ſenẽ: puer quendã paſtoris filiũ ſecũ deferunt. q ſolo viſu draconis exterritus mẽte exciderat: ⁊ a flatu ſolo beſtie exanimis portabatur ac turgẽs. Tũc ille puer quidez perungens oleo reſtituit ſanũ. Semetipſum vero ad neccem draconis iſtigãs: illis iterim quaſi q nihil eos poſſet iuuare: ꝓmittere nihil voluit. Maturre aũt ſurgens abijt ad digreſſus beſtie: ⁊ figẽs genua ſua i terrã deprecatus ẽ dñm. Tũc beſtia cũ igẽti ipetu venire ſup eũ cepit: teterrimis flatib⁹ ac ſibillis: ſtridoribuſ

q̄ p̄missis. At ille nihil hoꝝ metuēs: ouersus ad draconē dicit. ¶Perimat te xp̄s filiꝰ dei q perempturus ē cetū magnū. Et vbi hec senior dixit statim diriſſimꝰ draco oē simul cū spiritu euomēs venenū: diſruptꝰ crepuit medius. Cū aūt ꝺueniſſent finitimi habitatores. ⁊ fracti draconis miraculo obſtupeſcerēt. fetoris vehemētiā nō ferētes: ꝺgregauerūt ſuper eū barene moles immenſas. aſtante tamen ibidē patre ammone. qꝛ nec ſic qdē cū mortua fuiſſet beſtia: ſine illo appꝛopīquare ei audebāt.

¶De ſācto copꝛete p̄ſbytero ⁊ heremita.

ERat quidam pater in ipſa heremo. habēs monaſteriū Copꝛes noīe: vir ſanctus annoꝛuꝫ circiter octogīta. ⁊ ipſe multas virtutes faciens. languoꝛes curās ⁊ efficiens ſanitates: ſed ⁊ demones fugās. ⁊ multa mirabilia faciens. Ex quibus nonnulla etiā i noſtri pꝛeſentia effecit. Is ergo cum vidiſſet nos. ⁊ oſculo ſalutaſſet. atqꝫ ex moꝛe poſt oꝛationem etiā pedes lauiſſet: requirebat a nobis que gererētur i ſeculo. Nos aūt rogabamus cū. vt ipſe magis nobis de ſuis geſtis aliqua narraret. ex qb⁹ actib⁹: quibuſue meritis dn̄s ei tātā gratiā cōtuliſſet: exponeret. At ille nihil dedignatus eſt: ⁊ ſue vite: ⁊ pꝛioꝝ ſuoꝝ narrare nobis oꝛdinez cepit. quos tamē longe illuſtrioꝛes fuiſſe p̄hibebat: ſeqꝫ ipſoꝝ parua vix exēpla ſectari. Dicebat ergo. Nihil magni eſt o filioli: qđ i nobis videtis ad cōparationem ſanctoꝝ patrū. ¶Erat enim quidam ante nos vir nobiliſſimus pater noīe mucius. Hic fuit pꝛimus i hoc loco monachus: ⁊ i omni hac heremo. viā ſalutis oībus nobis pꝛimꝰ oſtēdit. Hic aūt pꝛimo gētilis fuit latronū maximꝰ ⁊ ſepulchꝛoꝝ violatoꝛ atqꝫ i oīb⁹ flagitiis opinatiſſimꝰ. ad quē tali ex modo occaſio ſalutis aduenit. Nocte quadam ad domuꝫ cuiuſdā virginis deo ꝺſecrate expoliādi gr̄a pꝛexit: cūqꝫ machinis gbuſdā que huiuſmodi artificib⁹ note ſūt domꝰ ci⁹ tecta ꝺſcēdiſſet. querēs quali arte vel q̄ aditu ad penetralia ei⁹ irrepet: difficultate perpetrādi opis innexus: plurimū noctis tempus ī tectis poſitus: ſine vllo tranſegit effectu. ¶Poſt multos vero animi conatꝰ fruſtra adhibitos veluti feſſus ſomno oppꝛimitur: ⁊ per viſum aſſiſtere ſibi videt quendā regio habitu fulgētē ⁊ dicentē. Deſine iaꝫ ab his flagitiis: ⁊ ab effuſione humani ſanguinis ceſſa: atqꝫ ab execrabilibus furtis: ad laboꝛeꝫ religioſum cōuertere vigiliaꝝ: ⁊ ſuſcipe celeſteꝫ angelicāqꝫ militiā: atqꝫ ex hoc iam animi virtutib⁹ viue: ⁊ ego te huius militie ducē atqꝫ pꝛīcipē faciā. At ille cū gratanter que ſibi offerebātur: audiſſet. oſtēditur ei exercitꝰ monachoꝝ: ⁊ pꝛīcipatū tenere ſuper eos iubetur. In his euigilans aſtantem vidit ſibi ẏginē ⁊ regrentē: qs aut vnde. vel cur illic adeſſet. At ille quaſi amēs effectus nihil ei rn̄dit: ſed tātū vt eccleſiā ſibi oſtenderet: rogat. Illa vero cū itelleꝛiſſet eſſe i re aliquid opis diuini: hominē ꝓducit ad eccleſiā: ac p̄ſbyteris offert. Ad quoꝝ ille veſtigia ꝓruens. oꝛabat xp̄ianū ſe fieri ⁊ locū ſibi penitētie dari. ¶Pꝛesbyteri vero q cognouerāt virū būc: omniū eē ſceleꝝ auctoꝛē: mirātur ſi hec vera loq̄reī Et cū pſeuerātia ſui fidē rei feciſſet monēt eu⁹ vt ſi hec vellet illa penitus omitteret. Dehinc cum religionis initia ſuſcepiſſet: oꝛat ſibi p̄cepta dari: qbus viā ſalutis deberet incedere. At illi tres ei pꝛimi pſalmi ẏſiculos tradunt. Quib⁹ ille diligēter ꝺſideratis: ſufficere ſibi ait eos ad viā ſalutis ⁊ ſcientiā pietatis. Tribuſq; diebus ꝑmanens apud eos ad heremū ꝓficiſcitur. vbi plurimo tēpoꝛe demoꝛatus. ⁊ die ac nocte ī oꝛatiōe cū lachrimis ꝑdurās: cibū exradicib⁹ accipiebat herbarū. ¶Regreſſus autem ad eccleſiam: tres verſiculos pſalmi quos a pꝛeſbyteris perceperat. nō ſolū verbis ſed ⁊ rebus atqꝫ operibus reddidit ¶Pꝛeſbyteri vero mirabātur q̄ ſubito conuerſus acerrimam ſtatim inierit abſtinentiam ⁊ inſtruentes eum plenius ex diuinis ſcripturis: hoꝛtabantur ſecum demorari. At ille ne videretur eſſe inobediens vnam apud eos exigens ſeptimanam rur-

sus pergit ad heremū:atq; ibi cōtinuo per septem annos ī omni abstinentia degens: plenitudinē gratie consequitur a deo: ita vt pene omnes scripturas memoriter te/neret. Panē vero dominica tātū die su/mebat:ꝛ būc diuinitus delatū. Nā cū ora ret surgēs ab oratione īueniebat panē po sitū:quē nemo hominū detulerat. Hunc vbi cū gratiarū actione sumpsisset:sufficie bat ei vsque ad alterā dominicā diē. Post multū vero tēporis.iterū regressus ex de serto:exemplo abstinentie sue ꝯplurimos ad imitationē sui īuitauit:ĩter quos acces sit ad eum adolescēs quidā cupiens ei⁹ eē discipulus. Cui ille cū habitū monacho/ꝝ b̄ē leuitinā ꝛ cucullā ac melotē q̄ ē capria pellis īposuisset.docere cū ꝺ ceteris mona choꝝ īstitu iōib⁹ cepit. Multa sane cū sol licitudine curabat sicubi christianorū quis fuisset defunctus:vt sepeliret eum.Quez cum vidisset adolescēs ille discipulus su⁹ summa cū diligētia mortuis īduméta ap/tantē:dicit ad eum. Pater vellē vt ꝛ me mortuum ita īdueres ac sepelires. At ille. Ita inquit faciā.ꝛ tā copiose te induaz:do nec dicas.sufficit. Post nō multū vero tē/poris:defunctus ē adolescēs.ꝛ p̄dictus ser mo cōpletur.Cum enī plurima ei circūde/disset indumēta:ait ad eū coram omnibus Sufficiunt tibi hec ad sepulturam filiole. an adhuc vis vt aliquid addam⁹? Tūc de functus vocez cūctis audientibus emisit. obuelata iam facie vultuque constricto ꝛ dixit. Sufficit pater:īplesti quod promise/ras. Obstupuerūt autem qui p̄ntes ade/rant.ꝛ ammirati sunt valde:super tam mi rabili facto ei⁹. At ille sepulto adolescente cōtinuo ad heremū redijt:summo studio ia ctātiam declinans. Quodā autē tempo re iterū de heremo venit.ad visitādos fra tres quos ipse īstituerat ꝛ cū quidā ex eis ī extremis ageret:reuelatū ē ei a domino q̄ esset moriturus. Hora aūt iam erat ad vesperā declinās. Festinabat ergo: vt eū videre posset. Uicus autē vbi decūbebat eger:lōgo adhuc aberat spacio:ꝛ nolēs no ctu itroire vicū sūmul:ꝛ saluatoris sermonē intra semetipsum meditās quo dixit. ambulate dum lucem habetis in vobis.ꝛ qui ambulat ī luce non offēdit.Cuz videret iā solem dimergi:ait ad eū. In nomine domi ni nostri iesu christi .sta paulisper in itinere tuo:ꝛ expecta me donec ad vicuz pueniā. At ille cum aliqua iam mergi cepisset ex parte,restitit:nec prius occubuit.q̄ hō dei perueniret ad vicum. Hoc autez manife/stum factuz est hominib⁹ illis:qui in eodez vico habitabant.Stantes enīz ꝛ intuētes moras solis ī occasuz mirabant omnes qd sibi vellet hoc.q̄ tot horis ī occasuz suū nō descenderat sol.Uidētes autē patrē Mu tium de heremo venientē:querebāt ab eo quid hoc esset signi.quod ostēderat sol. At ille respōdit eis. Nō meministis vocem do mini ꝛ saluatoris nostri dicentez.si habue/ritis fidem sicut granū sinapis: maiora bo rum signa facietis? At illi cuz ītellexissent ad eius fidē solem stetisse: timore magno exterriti sunt:plurimiq; ex eis iunxerūt se ei discipulos:ꝛ sequi eū ceperunt.Cuz aūt īgressus fuisset domū illius fratris ꝑ quo festinauerat.ꝛ īuenisset eum iā defunctū: oratione facta accedens ad lectū oscula⁹ est euz:ꝛ ait.Quid magis desiderij habes frater abire ꝛ esse cuz xp̄o.an p̄manere in carne? Tūc ille recuperato spiritu paulu/lū residēs:ait ad eū.Quid me reuocas pa ter? Melius est mihi redire ꝛ esse cū xp̄o. p̄manere aūt ī carne mihi necessariū nō ē. Cui pat Muci⁹. Dormi ergo īquit ī pace fili:ꝛ ora ꝑ me. At ille cōtinuo reclinās se ī lecto dormiuit. Hi autem qui aderāt ob/stupuerunt:dicentes. Uere dei homo est hic. Tunc ille induit adolescentem vt sibi moris erat satis decore:ꝛ totam noctem psalmis hymnisque peruigilem ducens: honeste iuuenem tradidit sepulture.

Alium autem fratrem cum visitasset de/cumbentem: vbi vidit eum quietem mor/tis difficulter accipere ꝛ grauiter consciē tie sue metu redargui:ait ad eum.Cur im/peratus es fili ad profectionez tuam? Ac cusatrix:vt video:ignauie tue tecum per/git consciencia. Tunc ille exorabat eū di/cēs. Obsecro te ītercede ꝑ me ad deū vt mihi parui temporis spacium largiatur:

quo possim emendare vitā meaz. At ille: Nunc iquit spaciū penitētie regris: vbi vite tempus implesti: Quid faciebas in oi hoc vite tue tempore. Non potuisti vulnera tua curare? Quinimmo ꝛ recentiora sē per addebas. At ille cum permaneret exorans ait ad eū senex. Si vltra non addas malis tuis mala: orabimꝰ pro te deū. Bonus ē enim ꝛ patiens: ꝛ indulget tibi paz aliqd temporis vite: vt oīa debita tua reddas. Et cū post hec orasset deū surgens ab oratione: ait ad eū. Ecce tres annos tibi dominus concessit i hac vita: tantum vt ex animo ad penitētiā cōuertaris. ꝛ apprehensa manu eius: eleuauit eum de lectulo At ille surgens sine aliqua dilatione: secutus ē eum ad desertum. Et vbi completi sunt tres anni: reuocabat eū ad locū vnde eū assumpserat iā nō quasi boiez sed quasi angelum ex homine deo consignans: ita vt omnes mirarentur de cōuersatione eiꝰ Cumqz cōueniss̄et ad eū fratres plurimi: statuit cum in medio atqz ex ipso materiā sumens: p totā noctē doctrinam de fructibus penitētie ꝛ conuersionis produxit ad fratres. Ipso vero sermonem faciēte quasi dormitare frater ille cepit paululuz: ꝛ cōtinuo in perpetuū geuit. Tūc facta oratione super euz: ꝛ omnibus que ad sepulturam pertinent ex more cōpletis: ad heremum properāter abscessit. Frequēter autem ꝛ nilū fluuium hunc immanem pedibus trāsiuit aquā vsqz ad genu habens. Alio quoqz tempore clausis ostijs fratribusqz in superioribus solariis sedentibus ipse īgressus ē ad eos: ꝛ frequēter ad quē cunqz locum ire voluit. cuius longe positum. intra momentū temporis euectus ē. Nam primo adhuc tempore conuersionis sue cum esset in heremo: ꝛ septimanaz iciunasset: aiunt occurrisse ei hominem in deserto: habentem panem ꝛ aquam: qui ꝛ hortatus ē eū accipere ciburz. In alio quoqz tempore demon assistēs thesauros auri plurimos: quos pharaonis fuisse phibebat: ostendit ei sub terra dimersos. Cui respondisse fertur pater mucius. Pecunia tua tecum sit in iteritū: ꝛ pditionem. Hec ergo ꝛ his similia plurima effecit deꝰ p eū. Sed ꝛ alii nihilominus fuerant ante nos multi patres qbus dignus nō fuit mūdus signa celestia ꝛ prodigia facientes. Quid ergo miramini. si nos parui homines parua faciamus. claudos aut cecos curātes: quod ꝛ medici ex arte facere possūt? Et cū hec nobis coram senior enarraret: vnꝰ ex fratribus nostris. quasi incredulitate eox que dicebātur tediare cepit. ꝛ p tedio dormitare. Cūqz somno fuisset oppressus: vidit p visum librum aureis litteris scriptuz. i manibus senis coram etis. ex quo narratio eius deduci videbatur: ꝛ assistentez quēdā clarissimi aspectus virū. canicie venerandum: cōminatione sibi magna dicē tē. Cur non audis attente q̄ recitātur: sed incredulus dormitas? At ille cōturbatus euigilat. ꝛ statim nobis secretiꝰ latino sermone q̄ viderat: enarrabat. Inter hec autē vidimus rusticanū quendā accessisse ad ostium senis: habentē vas barena plenum: ꝛ expectātē donec senex sermonem sue narratōis expleret. Nos aūt vidētes eum interrogauimus seniorē. qd sibi vellet rusticanus iste stans: ꝛ barenā tenens i vase. Respondit ad nos senior dicēs. Nō qdē oportebat me o filioli hoc vobis pdere. ne gloriari videamur: ꝛ merces laboris peat: tamen p edificatione vestra ꝛ vtilitate. q tam longo itinere venistis ad me nō patiar etiam hoc abscondi a vobis: sed enarro opa dñi q̄ dignatus ē implere per nos. Terra regionis huius q̄ in vicino nobis posita colitur: sterilis valde ꝛ infructuosa fuit: ita vt si quādo semina ex necessitate susceperit. duplicata vix redderet. Uermes eniz qdā nascebātur in ipsis germinū culmis ꝛ ascēdentes segetez succidebant: Erāt aūt agricole loci ipsiꝰ gētiles. Nos cū docuissemus dño credere: ꝛ fidez xp̄i recipere: xp̄iani iā facti veniūt ad nos ꝛ rogāt vt oremus dominū p segetibꝰ ipsox. Et cū diceremus eis nos qdē oraturos: sed fidē ipsox regri apud deū. q̄ hoc p̄cipere meretur: illi ex barena hac q̄ calcatur a nobis

sinus suos replētes offerunt nobis rogantes: vt i nomine dñi benediceremus. Et ego ad eos scōm fidem iquam vestraz fiat vobis. Tūc illi auferentes barenam secū miscent seminibus que seminaturi erant: z spargunt p agros: z tātum fructū ex eo colligunt: q̄ntum nulla vsq̄z potuit egypti terra colligere: Ex eo ergo ꝯsuetudo est eis: bis p annos singulos venire ad nos: z eadem expectare a nobis. ¶ Sed z illud nō celabo vos: qō mihi deus ad gloriā nominis sui p̄stitit. Descenderaz aliquādo ad ciuitatē z inueni ibi viz quēdā doctorē manichēoz seducentē pplos: cū hoc habui cōflictuz sermonis. Sed q̄ erat versutus nimis: z ꝯcludere eum ꝟbis nō poterā: veritus ne auditoz turbe lederentur. si ille quasi supior abscessisset i verbis: dixi. Accēdite ignem plurimū in medio platee: z ambo itremus i flāmaz: sīgs nostrū ex ea non fuerit adustus: huius vera fides esse creda tur. Quod cum dixissem valde placuit populo: z ꝯtinuo ignis accenditur plurimus Tunc ego apprehendens eū: cepi mecum ptrahere ad ignem. Et ille nō ita inquit: sz vnusquisq̄z nostrū singulariter īgrediat̄ Primus tamen tu debes intrare: qui hoc ꝓposuisti. Et ego in noīe xp̄i consignans memetipsum ingressus sū ignē. Flamma vero huc illucq̄z diuidi: ac dispgi: z refugere penit⁹ a me cepit. Steti i medio ignis dimidia fere hora z i nomine domini in nullo penitus lesus sum. Uidentes autē ppli cū ingenti ammiratione acclamauerunt: z benedixerunt deum dicentes. Mirabilis deus in sanctis suis. Ceperunt autem vrgere etiam manichēum: vt introiret in ignē. At ille reluctari cepit z subtrabere se Tūc ꝓhebēdētes eū turbe iniecerūt i medium ignis: z statim circūdans euz flamma atq̄z adurens semiustuz reddidit. Et illū q̄dē cum dedecore ex vrbe populus eiecit. clamās z dicēs. viu⁹ ardeat seductor. Me ꝟo assumētes secum z bñdicētes dñm: ad ecclesiā p̄ducūt. Alio quoq̄z tpe dū trāsirē iuxta tēplū quoddā. vidi ibi sacrificare gētiles: z aio ad eos. Cur vos cū sitis boies rationabiles īmolatis mutis z īsensibilib⁹ simulacris? Nōne enī vos multo magis sine sensu estis. q̄z illi qb⁹ īmolatis? Ad būc sermonē dñs aperuit eis ītellectū: z relinquētes errorē suū quē agebāt: secuti sunt me: z crediderunt saluatori nro deo. ¶ Fuit mihi aliquādo hortulus monasterio vicin⁹ i quo p̄pter aduētātes fratres olera colere videbamur. Quidā aūt gētilis ingressus est nocte: z furatus est olera. Que cū protulisset ad domum suam: igni apposuit vt coqueret. Cūq̄z tribus horis continuis ingēti igne suggesto. neq̄z feruere neq̄z molliri aut calefieri aliquatenus potuissent: sed pmānsissent eadē viriditate qua ī ollā missa sūt: z neq̄z aqua qdē ipsa vel leuiter calefieri potuisset. in semetipsū regressus ille q furatus ē: erepta rursus de foco olera reportabat ad nos: z p̄sternēs se antē pedes nostros rogare cepit vt peccati sui veniam mereret̄: z fieret x̄pianus: qō z impetrauit. Accidit autez eadē die hospites venire ad nos plurimos fratruz qb⁹ opportune olera ipa pata sūt: Gratias ergo referentes domino pro mirabilibus suis duplicem letitiam gessimus: z pro salute hominis z pro beneficijs diuinis

¶ De sanctis Syro esaia z paulo.

Abdebat et adhuc etiā hoc Abbas syrus aliquādo z esaias z paulus occurrerūt sibiīuicē ad ripā fluminis. Erāt aūt isti viri iusti summe abstinētie: z tot⁹ religionis. Di pgebāt visitaturi scm̄ quēdā viz noīe anuph. Aberat aūt monasteriū ad qō ibant mānsionib⁹ trib⁹. Cū ergo vellēt trāsire fluuiū. nec eēt copia trāsmeādi: aiūt īter semetipsos Petam⁹ a dño gratiā: ne īpediat̄ nobis bonī opis iter. Et ꝯuersi ad abbatē syz. tu aiūt p̄cipue pete a dño: scim⁹ enī audiri te. q: p̄stabit tibi q̄ petis. At ille cohortat⁹ etiam ipos secū genua figere i oratōe p̄strauit se i faciē corā dño. Et cū īpleta oratōe surrexisset ecce vidēt appelli nauigiū ad ripā fluminis: paratū ad iter qō acturi erāt: z expeditū. Hoc ascēdētes aduersus fluminis

cursum.ita velociter ferri ceperūt: vt iter bozā vnā: totiꝰ itineris qđ pacturi p triduū erāt ꝺficerēt spaciū. Cūqꝫ applicuissēt ad terrā esaias ait. Dñs mihi ostendit virum ad quē ꝓperamꝰ occurrētē nobis ꝛ vniuſ cuiusqꝫ nr̄m secreta cozdis apiētē. Sed ꝛ paulus ait. Et mihi oñdit dñs. qꝫ pꝰ triduū educat eū ꝺ hꝫ mūdo Cū ergo iter qđ ducit ad monasteriū ꝺ flumine icedere cepissēt ꝓgressiqꝫ essēt paululū: occurit eis supza dictꝰ vir ad quē visitādū pgebāt ꝛ salutās eos ait. Bñdictꝰ deꝰ q vos mihi ꝛ nūc in cozpoze ꝛ ante iā oñdit in spū. Et tūc cepit de vniuscuiusqꝫ eozuꝫ meritis q̄ habebant apud deū: atqꝫ actibꝰ memozare. Tūc pau lus ait. Qm̄ ꝛ nobis dñs ostēdit: qꝫ post tri duū te de hoc mūdo assumat: petimus a te vt etiā de tuis nobis virtutibꝰ ꝛ actibꝰ qbꝰ ꝺño placuisti enarres: nec verearis iactan tie notā. Absscessurus enim de hoc mundo: ad imitationē posteris gestoꝝ tuoꝝ memo riā derelique. Tūc ille. Nihil igt magnū feciſſe me memini: hoc tamē custodiui. ex quo nomē saluatozis nr̄i: i pſecutione ꝺfes/ sus sū: ne post ꝺfessionē ꝟitatis mēdaciuꝫ de oze meo ꝓcederet. neqꝫ pze amoze ce/ lestiū terrenū aliqd amarē: sed nec gratia dñi i his defuit mihi. Nūqꝫ enī me fecit in aliquo egere terreno: oēꝫ quē desideraui cibū angeloꝝ mihi deferens ministerio. Nihil a me occultauit dñs coꝝ: q̄ gerūtur ī terris: nūqꝫ defuit ī cozde meo lux eiꝰ. p quā suscitatꝰ sōnū cozporis nō regrerē: de sideriū habens sēp vidēdi cū: Sed ꝛ ange lus suū assistere mihi fecit: edocētē me de singulis qbusqꝫ ꝟtutibus mūdi. Lux mē tis mee nunqꝫ extincta ē. Omne quod pe tij a dño sine moza ꝺsecutꝰ sū. Oñdit mihi frequēter multitudines angeloꝝ assistētiū sibi: vidi ꝛ cetum iustoꝝ cōgregationesqꝫ martyꝝ monachoꝝ cōuētus omniūqꝫ san ctoꝝ: cozū dūtaxat. quoꝝ opꝰ nō ē aliud nisi laudare sēp ꝛ bñdicere deū: in ſplicita te cozdis ꝛ fidei: Vidi e contrario sathanā ꝛ angelos eiꝰ eternis ignibus tradi. ꝛ rur/ sus iustos eterna leticia pfrui. Cum hec ꝛ multa alia his similia p totū triduꝫ enar/ rasset eis: tradidit spiritū. Et continuo vi dēt ip̄i ab angelis suscipi eiꝰ aiaꝫ. atqꝫ ad celos ferri: ita vt vocesꝫ hymnoꝝ audirēt etiā ipſi: qbus vna cū angelis aia eius ab scedēs dñꝫ collaudabāt. ¶De scō Heleno.

Fuit ꝛ alius vir sāctꝰ Helenus noīe. hic a puero i seruit tio dñi: omni cū ꝺtinētia ꝛ castissimis isti/ tutionibꝰ enutritꝰ: ad sūma merita puene/ rat. Deniqꝫ cū adhuc puer esset ī monaste rio. si necessariꝰ fuisset ignis vt e vicino pe teret: ardētes pzunas vestimento defere/ bat illeso. Qđ ammirātes oēs qui aderāt fratres: studiū animi vitaqꝫ eiꝰ ac meriti cupiebāt. Huic quodā tēpoze cū solus eēt ī heremo: desideriū vescēdi mellis exortū est: ꝛ cōuersus vidit i saxo fauū mellis ibe rētē: sed itelligēs inimici hāc esse fallaciā cōtinuo semetipsuꝫ īcrepās ait. Discede a me deceptrix ꝛ illecebzosa concupiscētia. Scriptū est enī. Spiritu ambulate: ꝛ dēsi/ deria carnis ne pfeceritis: Et stati derelī quēs etiā locū ipsuꝫ: discessit ꝛ abijt ī deser tū: atqꝫ ibi tāqꝫ p carnis ꝺcupiscētia puniē da: ieiunijs semetipsū cepit affligere. Ter/ tia aūt septimana ieiunij sui videt ī deser to iacere diuersa poma dispsa: ꝛ itelligens dolos inimici ait. Nō māducabo neqꝫ ꝺti/ gā: ne fratrē meū hoc ē aiaꝫ meā scādalizē Scriptū est enī. qz nō ī cibo solo viuit ho/ mo: sed ī omni verbo dei. Cūqꝫ ꝛ sequētē septimanā ieiunaret: paululū ī somnū de/ ductꝰ ē: ꝛ ecce angelus astitit ei p visū di/ cēs. Surge iā: ꝛ q̄ īueneris tibi appositā: nihil dubitās vescere. Et surgēs vidit aqꝫ fōtē lenibꝰ repletū fluētis: eiusqꝫ ripas in circuitu herbis qbusdam teneris odozatis qꝫ p̄textas. Et accedēs ꝺcerpe cepit ꝛ ede re: similit ꝛ ex fōte poculū sumere. Affirma bat āt se nūqꝫ ī oi vita sua tāte dulcedinis aliqd: ꝛ tāte suauitatis hausisse. Inuenit āt ī ip̄o loco etiā spelūcā quādā: ītra quā aliqꝫ diu regenit. Et cū reficiēdi corpusculi ip̄s ꝛ necessitas assuisset: per dei nihilominus gratiā: nihil decrat coꝝ q̄ poscebat a dño.

¶Quodā vero tēpoze pgebat ad visitā/

dos fratres iconomos:quib⁹ etiã que necessaria erãt ad refectionez corporis defe rebat. Et cũ i itinere eorum que portabat onere grauaretur: vidit eminus onagros trãsire per desertuz:ꝛ exclamauit dicens. In nomine domini nostri iesu christi veni at vn⁹ ex vobis:ꝛ suscipiat sarcinã meaz. Et ecce vn⁹ ex oĩ grege tota cũ mãsuetudine pgit ad eũ. Tunc ille prebẽti se spõte ꝛ onus ipposuit ꝛ ipse ĩsedit:ꝛ cũ velocitate ab eo ad cellulas fratrũ q̃ pgebat euect⁹ est. Alio rursus tẽpore dominica die venit ad quoddã monasteriũ fratrũ.ꝛ cũ vidisset eos nõ agentes solẽnitatẽ diei:causam requirit. Cũ autẽ dixissent.pro cop̃ presbyter nõ adesset qui trãs flumẽ manere:propter metũ enĩ cocodrilli trãsire nullus audebat. Tunc ille si vultis ĩquit ego eaz:ꝛ adducam eũ ad vos: Et cõtinuo ad ripaz fluminis pgit. Ubi cuz nomẽ domini iuocasset:pst̃o fuit belua:ꝛ que solebat adesse ad perniciẽ hominũ.affuit nunc ad vehiculũ iusti:tergo quoq; suo suscipiens eũ cũ omni meru subiecta vsq; ad partez ripe vlterioris euexit. Adijt cõtinuo presbyterꝫ:ꝛ exorare eũ cepit vt veniret ad fratres. Erat aũt ĩdutus viliss̃imo ꝛ abiectissimo ĩdumẽto. Sup quo miratus p̃s byter: quis aut vnde esset. vel quid sibi vellet:inquirit. Ubi vero cognouit esse hominẽ õi sequi eũ cepit ad flumẽ. Et cum causaret nõ iueniri nauigiũ quo trãsiri possit:tunc abbas Helen⁹.nihil ĩquit verearis pater ego iã nũc parabo vehiculũ. Et exclamãs voce magna:adesse bestiã iubet. Que statim voce ei⁹ audita affuit:ac dorsum suuz ad uehendũ placite prebuit. Prior ipse cõscẽdens inuitat ꝛ p̃s byterꝫ dicẽs. Ascẽde nihil formidans. At ille visa belua exterritus:retrocedere ac refugere magis cepit. Omnes aũt qui aderãt stupor ĩgens ꝛ metus ĩuasit: vidẽtes eũ cocodrillo euectum fluminis alueuz transmeare. Sed vbi descendit.secũ pariter ĩ siccuz:educit etiã bestiã dicẽs ad eã. Melius ẽ tibi mori q̃ tot scelerꝫ ꝛ tot homicidiorꝫ ĩuolui reatu. At illa statĩ corruẽs expirauit. Interea p tri-

duũ ĩ monasterio sãc⁹ belen⁹ pmanẽs. docebat fratres spiritali doctrina.ita vt etiã nõnullorꝫ etiã cogitatiões cordis ꝛ secreta ꝯsilia ꝓferret ĩ mediũ:ꝛ aliũ quidẽ prodere spiritu fornicatiõis vrgeri .aliũ spiritu iracũdie.aliũ vero cupiditate pecunie:nõ nullos aũt ꝛ iactãtie ac spũ supbie illudi. Alteri⁹ vero mãsuetudinis.alteri⁹ iusticie alteri⁹ etiã patiẽtie testimoniũ dabat:ꝛ sic vtraq; ex pte aliorꝫ vicia.aliorꝫ etiaz virtutes animi exaggerãs:ad oẽs eos ꝓfect⁹ mirabiliẽ excolebat. Agnoscẽtes vero singuli quique ita agi ĩter semetipsos: vt ille nũciauerat:corde cõpuncti emẽdabãtur. Profectur⁹ aũt ait ad eos.preparate olera ad aduentũ fratrꝫ. Et illis p̃parãtib⁹ cõtinuo supuenerũt fratres q̃b⁹ honorifice susceptis:ipse ꝯtẽdit ad beremũ. Rogabat vero eũ qdã de fratrib⁹ vt pmitteret ei secũ esse:ꝛ degere ĩ heremo. Cumque re spõdisset ei graue esse negociũ .ꝛ plurimi laboris obsistere tẽptationib⁹ demonũ:eo cõtẽtiosius iuuenis psistebat: pmittẽs se cuncta tolerabiliter platurꝫ.tantũ vt p̃beret ei copiã cõsortij sui. Et cuz pmisisset. secut⁹ ẽ euz ad beremuz:quẽ ille ĩ vicina sibi spelunca habitare iubet. Tunc demones aduolantes p noctẽ primo fedis ꝛ turpib⁹ euz cogitationib⁹ exagitãt: post hec vero etiaz violent̃ irruere ꝛ necare eũ aggrediunt̃. Effugiẽs aũt iuuenis: ꝛ peruolans ad cellulã sancti beleni:q̃b⁹ malis vrgeret̃ exponit. Tunc senior ꝯsolat⁹ eũ paucis verbis ꝛ de virtute fidei ac patiẽtie cõmonẽs:statĩ reuocat ad spelunc̃ã de q̃ fugerat:ꝛ tanq̃ sulcuz quendã p̃ harenã extra cellulaz iuuenis digito suo ducẽs. precepit in nomine domini.ne audeant demones statutum transgredi limitem:ꝛ ita verbi eius virtute adolescens permansit de reliquo securus. Ferebatur etiam de illo iuuene:q̃ ꝛ ipse in heremo positus celestes sepe percepisset cibos:ꝛ fratribus ad se venientibus cum nihil habuisset quod apponeret:affuisse quendam adolescentem.panes ei ꝛ que erãt necessaria deferentem:eaq; cum ante speluncam eius

depositissem. vltra nusq̃ cõparuisse: dixisse vero eu3 ad fratres. Benedicamus dñm qui ꝓparauit nobis mẽsam i deserto. Hec ⁊ alia plurima de sanctoꝝ patrũ vita ⁊ cõuersationib⁹ enarrãs nobis pater copres ⁊ cũ omni affectu istruẽs post edificatiõis sermonẽ itroducit nos in hortũ: ostendẽs nobis arbores palmarũ aliorumq3 pomorum. quas ipse plãtauerat ⁊ dicebat. Hec me i heremo plãtare rusticanorũ fides admonuit. Ut enĩ vidi eos tantã fidẽ habere vt harenã sub nostris vestigiis colligẽtes ꝑ agros suos spargerẽt: ⁊ trã sterilẽ ad toti⁹ fecũditatis vterẽt vbertatẽ: pudor icq̃ ẽ: si nos iferiores his iueniamur i fiõ q̃rũ fides ꝑ eos ꝟsignata ẽ ðo. ¶De sctõ helia.

VIdimus ⁊ aliu3 senẽ venerabilẽ Helyã nomine. i finib⁹ ciuitatis anthinos que est metropolis thebaidis centũ fere iã ⁊ decẽ: vt dicebatur: annorum: super quem dicebant. q̃ vere spiritus helye i eo requieuisset. Multa eniz de eo ⁊ magnifica ferebant. Septuaginta nanq3 annos in solitudine vastissima eũ trãsegisse perhibebant: cuius deserti horrorẽ terroremq3 nullus sermo digne posit exponere. Illic ergo sedebat senior. tota hac etate: humane habitationis nesciens loca. Semita autẽ erat angusta ⁊ scrupea que ad eum ducebat: que vix inueniri a cõmeantibus posset. Locus vero ipse i quo sedebat: spelunca erat terribilis quedam. ⁊ ituẽtib⁹ plurimũ horroris icutiẽs. Ipse autem tremẽtibus iã mẽbris. pre matura quatiebat etate. Incessabiliter faciebat signa ꝑ singulos dies ⁊ euntes ad se quacunq3 icõmoditate constrictos oĩmodis resoluebat. Cuncti vero patres cõfirmabãt. q̃ nullus omnino meminisset: quãdo hic secessisset ad heremũ. Cibus ei erat panis exiguus ⁊ pauciss̃ime oliue vsq3 ad vltimam⁹ senectutem. Nã ⁊ in iuuentute sua septimanas frequenter ieiunasse perhibebat. ¶De sancto Pythirione.

IAterea redeuntes ex thebaide vidim⁹ montez quẽdam preruptum Ruuio iminẽtez elatione minacis saxi aspectu etiam ipso terribilem: in quo erant ꝑ ipsa ꝓcipitia spelunce difficilis accessus. In his monachorum plurimi commanebant: quorũ pater erat nomine Pithirion. Hic ex discipulis beati anthonii fuit: ⁊ post illius obitũ cũ sancto habitauerat ammone. Post huius quoq3 abscessũ in hoc se cõstituerat monte. Sed ⁊ tãta in eo erat virtutũ copia: tãta gratia sanitatũ ⁊ potestas aduersum demones: vt duorũ merito summorũ virorũ solus hereditatẽ cõsecutus dupliciter videretur. Hic ergo multis monitis nos edificans: multaque doctrina istruẽs: ꝑcipue tamẽ de discretione spirituũ nos docebat: dicẽs esse quosdaz demones. q̃ certis quibusq3 vitiis obsequũt. Quiq3 cũ affect⁹ anime passibilit ⁊ vitiose viderint moueri: ouertũt eos ad omne facinus malũ. Si q̃s ergo ẽ. q̃ vult demonib⁹ dominari: prius vitiis suis ⁊ passionibus dominet. Quodcunq3 enĩ viciũ proprie passionis abieceris: huius vicii demonẽ poteris etiã de obsessis corporibus effugare. Et ideo conãdũ ẽ paulati ꝓpria vicia superare: vt possimus etiã demones supare. qui huiusmodi viciis obsequunt. Hic secũdo reficiebat in septimana. pulticulas accipiẽs ex farina. nec poterat iam accipere aliã escã. neq3 etate neq3 consuetudine permittẽte. ¶De sancto Eulogio.

VIdimus ⁊ aliu3 sanctum patrem Eulogium nomine: qui in offerendis sacramentis tantum gratie accipiebat a domino: vt uniuscuiusque accedentiu3 ad altare dei meritа culpasque cognosceret. Denique ex monachis quosdam volentes accedere ad communionem: retinuit dicens. Quomodo ausi estis accedere ad sacramenta? cũ mens vestra ⁊ propositũ siti i malo? Denique aiebat. Tu hac nocte habuisti cogitatiões fornicãdi. Tu vero dixisti i corde tuo: nihil iteresset siue iustus ad sacramenta siue peccator accedat. Et ali⁹ dubitationẽ

habuit in corde suo dicens. Quid enim me sanctificare cōmunio potest? Nos ergo singulos remouebat a cōmunione sacramēti: et dicebat eis. Secedite paululum et agite penitētiā: vt purificati p satisfactionē et lachrymas: digni habeamini cōmunioni christi. De sancto. Apellen.

VIdimus et alium presbyterum in vicina regione noīe Apellen: vix iustū. Hic faber erat ferri: et que necessaria erāt fratribus operabatur Quodā autē tēpore cū ad fabrilia opera vigilaret i silētio noctis cōuersus diabolus i formā mulieris speciose venit ad eū tanq̄ aliquid ei operis deferēs. Tūc ille arreptū manu nuda de fornace ferrū cādens: i faciē eius iecit. At illa clamās et beiulans aufugit. ita vt omnes fratres qui i circuitu cōmanebāt: beiulatū eius fugiētis audirēt: et ex eo iam vir ille in vsu habuit ferrum candens manu nuda tenere nec ledi. Ad hunc ergo cum venissemus et humanissime nos suscepisset: poscebamus ab eo vt nobis vel de suis. vel de eorum quos precipuos in conuersatione sancta sciret virtutibus loqueretur. Tunc ille. Est inquit in hac heremo vicina frater quidam nomine Joannes: etate proiectus. vita. moribus. atq; abstinentia cunctos precellens. Hic primo cum secessisset ad heremum. tribus continuis annis sub cuiusdam saxi rupe stans: semper orauit: ita vt nunq̄ omnino resederit neq; iacuerit. Somni aūt tātū cepit quātū stās rapere potuit. Cibū vero nunq̄ nisi die dominica sumebat. Presbyter enim tūc veniebat ad eū. et offerebat pro eo sacrificium: idq̄ ei solum et sacramētū erat et victus. huic quodam die sathanas surripere volens: transfigurauit se in presbyterum: qui venire ad eum solebat: et preueniens horam solitam: simulat se sacramentorum gratia venisse. At ille vigilanter intelligens diaboli fraudē: cū idignatōe quadā ait ad eū. O oīs doli oīsq; fraudis pater: inimice oīs iusticie: non desinis seducēdo animas christianas: sed ausus es etiam ad ipsa te immergere terrifica et sacrosancta mysteria. At ille respōdit ei. Putaui iquit q̄ possim te ludificare. Sic enim et alium quendam ex vestris decepi: ita vt et mēte excederet: et perderet sensum. Quem cum credentē mihi insanum reddidissem tot iusti orātes pro eo: vix eum et loco et sanitati restituere potuerāt. Et hec cū dixisset demon: aufugit ab eo. Erat autem supradictus vir persistens i opere cepto. atq; in oratione perdurans. Pedes vero eius ex eo q̄ multo tempore immobiles fuerunt disrumpebantur: ita vt sanies ex eis proflueret. Tres aūt cū complerētur anni: affuit angelus domini: et ait ad eum. Dñs iesus christus et spiritus sanctus suscepti orationibus tuis: et corporis tui cicatrices sanat et celestis cibi. idest verbi et scientie sue tibi abundantiam donat. Et contingens os eius ac pedes: et ab vlceribus eū sanū reddidit: et repletū scientie et doctrine gratia famē cibi sentire nō fecit Jubet aūt trāsire eū ad alia loca. et heremū circūeuntem visitare etiā alios fratres: et edificare eos in verbo et doctrina domini. Dominica autem die ad eundem semper reuertebatur locum simili modo sacramentorum gratia: reliquis vero diebus etiā opus manuū faciebat: et operabatur iumentorum cingula ex palmarum foliis texens. vt in illis locis haberi moris est. Quodā vero tēpore claudus aliq̄s ire ad ipsum voluit: vt ab eo curaretur. Contigit autem vt animal ipsum q̄d ascēsurus erat cingulum manibus hominis dei factū haberet: Cum ergo īponeretur ille claudus supra iumētū: statim vt cōtigerūt pedes eius illud cingulū: sanus effectus est. Sed et quibuscūq; egris benedictū panē misit stati vt ex eo perceperūt: sanati sunt. Et alias multas virtutes et sanitates per eum dominus īpleuit. Habuit autem et hanc gratiam super omnes pene ceteros homines: vt vniuscuiusq; fratrum de vicinis monasteriis conuersatio ei reuelaretur: ita vt scriberet ad patres

eoꝝ ꝛ commoneret. ꝙ ille ꝛ ille segniter agũt nec rectũ in timore dei ꝓpositus gerũt: ille ꝺo ꝛ ille ĩ fide ꝛ animi virtute ꝓficiũt. Sed ꝛ ad ipos patres scribebat: aliis gdem ꝙ multus tedioſi essent erga frẽs ꝛ pusillanimes circa patiẽtiã: alijs vero ꝙ bene ꝺstãter ꝛ sollicite agerẽt: ꝛ sufficiẽter ꝺsolarẽtur frẽs: ꝛ gd huic meriti ꝓ virtuti b'. qd vero illi corrẽptõis ĩmineret a ꝺño ꝓ ignauia ꝑdicabat: ꝛ ita eoꝝ q absentes erãt actus ꝛ causas ac merita vel negligẽtiã ꝺscribebat: vt audientes hi de qb⁹ dicebat: conscientia conuicti negare nõ possẽt Docebat tamẽ omnes: vt a visibilib⁹ ꝛ corporeis rebus: coꝛ ꝛ animũ ad inuisibilia ꝛ incorporea trãsferrẽt. Tempus enĩ iquit est: vt ad huiusmodi studia transeamus. Neqꝫ enĩ semper pueri ꝛ sẽper infantes esse debemus: sed aliquando iam ad spiritalia ꝛ altiora coscẽdere: ꝛ viroꝝ sẽsus cape atqꝫ ad pfectiorẽ subire itelligentiã: vt possumus virtutibus animi enitescere. Sed ꝛ multa alia de hoc viro sanctus hõ dei appelles narratione nobis fidelissima cõmendauit. q̃ cũcta cõscribere: ꝛ lõgũ videt: ꝛ ꝓ magnitudine sui. nõnullis fortasse diẽtium vix credibile. De scõ papbũtio

Vdim⁹ et aliud mo

nasterium sancti papbuncij hoīs dei. q nominatissimus in illis locis anachorites: ꝛ vltimi habitatoꝛ fuerat deserti ĩ regionibus eracleos. splendide vr̃bis apud thebaidam. De hoc ergo fidelissima patꝝ narratione comperimus. ꝙ cuꝫ fuisset vite angelice: quodaꝫ tempore oꝛauerit ad deũ. vt sibi ostenderet: cui sãctoꝝ similis haberetur. Assistens vero angelus dei respõdit ei: ꝙ similis esset ſympboniaco cuidam q in uico illo cãtandi arte victum quereret. Tunc ille obstupefactus nouitate respõsi: cũ omni properatione pergens ad vicũ requirit hominem. Et cũ inuenisset. studiosissime ꝓcunctabat ab eo. qd nã sancti ꝛ religiosi opis gestum sit ei: omnesqꝫ actus eius curiosius discutit. At ille rñdit quod res erat se esse indignissime vite hominem peccatorem: atqꝫ ante nõ multum temporis ex latrone in istud quod nunc exercere videtur fedũ artificium deuolutũ. Papbuncius eo magis instabat regrens si qd ei forte vel iter latrocinia pij opis fuisset admissum: Nibil ingt mibi cõscius suꝫ boni. Hoc tamẽ scio ꝙ cũ inter latrones essem: capta ẽ aliquãdo a nobis virgo ꝺo cõsecrata. huius cuꝫ ceteri college mei latrones cuperent eripere pudorẽ: obieci me mediũ: ꝛ eripui eã de cõtaminatiõe latronũ: ꝛ nocte deducens eaꝫ vsqꝫ ad vicũ domui sue restitui intactã. Alio quoqꝫ tẽpore inueni mulierẽ honeste forme in beremo oberrãtẽ. Hec cũ interrogaretur a me: vel cur aut quomodo in hec loca deueniſſet: respondit. Nibil me interroges ifelicissimaꝫ mulierẽ: nec causas regras: sed si ancillã placet habere abducito quo uis. Mibi enim infelici ẽ maritus q debiti fiscalis gratia sepe suspensus ꝛ flagellatus ac penis omnibus cruciatus seruat in carcere: nec aliã ob causaꝫ producitur nisi vt tormẽta patiatur. Tres autẽ nobis filij fuerunt: q ꝓ eiusdẽ iã debiti necessitate distracti sũt. Ego quoqꝫ miserrima: quia ad similes penas inquiroꝛ: de loco ad locũ fugitans. inedia miseriaqꝫ confecta. per hec nunc latitans oberro loca: triduum hoc sine cibo iaꝫ ducẽs. Ego vbi hec audiui. miserat⁹ adduxi eam ad spelũcam. ꝛ reficiens animaꝫ eius fame collapsam dedi etiam trecẽtos ei solidos: ꝓ quibus se ac maritum ꝛ filios. non solum seruituti: sed ꝛ suppliciis asserebat obnoxios ꝛ reuocatam eaꝫ ad ciuitatẽ omnes eos data pecunia liberaui. Hoc solũ scio me feciſſe in latrocinio meo. Tunc pater papbuncius. Ego ingt nibil tale feci: tamen credo etiã ad te peruenisse ꝙ celebre papbuncij nomen inter monachos habeatur Fuit enim mibi nõ mediocris studii. vt vitam meam in huiusmodi excolerem disciplinis. Deus igitur de te mibi reuelauit: quia nibil minus apud ipsum meriti habeas q̃ ego: Quia ergo frater vides te non minimo loco haberi apud deũ: nõ negli-

gas animam tuaz. At ille statim fistulas quas manu gerebat abiiciens:secutus est eū ad heremū:z artem musicā in spiritalē commutans vite mentisqz armoniaz:per integrum triennium arctissime se tradidit abstinentie:in psalmis z orationib⁹ semet ipsum die noctuqz exercens. atqz iter celeste animi virtutibus agens: inter sanctorum angelicos chozos reddidit spiritum

¶ Posteaqꝫ hunc paphuncius omnis exercitij virtute consumatum p̄misit ad dñm ipse acriozibus semetipsum studiis qꝫ pri⁹ exercuerat agens. iterum domino supplicabat vt sibi ostenderet quis ei esset similis super terrā. Fit ergo vox ad euz dicēs Similem te esse nosce primario vici hui⁹: qui ē in proximo. Quibus auditis .paphūcius sine moza ad eum properans: pulsat ad ostium domus eius: Ille vero cui moris erat suscipere hospites. occurrit ei: atqz introduxit ī domū suam. lauās quoqz pedes ei⁹ apposuit mēsā:egitqz cōuiuium. iter epulas vero pcūctari paphuncius cepit ab hospite q actus eius:quod studiū:cuiusqz operis haberet exercitia. Ille vero cum de se humilia responderet:z latere in bonis qꝫ publicari mallet:perurgebat paphuncius dicens reuelatū sibi esse a domino q̄ dignus esset cōsortijs monachoꝝ At ille ergo magis humilioza de seipso sētiēs:aiebat. Ego quidē ī nullo mihi boni alicui⁹ sum ꝺscius. Uer:qz verbū dei factū est ad te:eū quē nihil latet celare nō possum. Hec ergo que mihi ī medio multoꝝ posito ī vsu sunt:loquar. Trigita iam cōpleti sunt anni:q̄ continentie consensum habere me cum coniuge mea nullus agnouit. Suscepi autem ex ea tres filios. boꝝ enim causa solūmodo cognita est mihi vxoꝝ.nec preter eā alia.nec ipsa vltra iā cognita. Suscipere hospites nūqꝫ cessaui: sed ita vt neminē ante me paterer aduenienti occurrere peregrino. Nō dimisi vnqꝫ de domo mea hospitē sine viatico:paupere nullū despexi:sed que necessaria fuerāt prebui. Si in iudicio sedi nec filij mei personam contra iusticiam accepi. Alieni laboris fructus:nūqꝫ introierunt in domum meam. Item si vidi nunqꝫ preterij donec reconciliarem dissidentes ad pacem: Nemo vnqꝫ deprehendit in culpa famulos meos: nunqꝫ greges mei leserunt fruges alienas. Uolentes seminare in rure meo nunqꝫ prohibui:nec yberioza mihi noualia elegi:z sterilioza illis ꝺreliqui. Quātum in me fuit: nunqꝫ permisi vt potentior infirmum premeret. Semper studui ī vita mea: vt neminem contristarem. Judicium si fuit apud me:neminem condemnaui :z dissidentes reuocare in concordiam studij. Hec interim mihi vite institutio deo donante hactenus fuit. ¶ Audiens autem hec beatus paphuncius caput eius exosculans: benedixit eum z dixit: Benedicat te dominus ex syon: z videas que bona sunt hierusalem omnibus diebus vite tue. Quia ergo bene hec et cōueniēter īplesti illud tibi ꝺest qꝺ bonoꝝ omniuz summum est: vt omittens cuncta.ipsam iā sequaris dei sapientiam z secretioris sciētie inquiras thesauros:ad quos aliter nō poteris peruenire.nisi abneges teipsum:z tollas crucem tuam.z sequaris christum. At ille cum audisset hec nihil moratus. nec omnino aliquid in domo sua ordinans secutus est virum: pergens cum ipso ad desertū. Cumqz veniissent ad flumē nusqꝫ ad transmeandum reperto nauigio : Paphuncius precepit intrare secum pedibus fluuium:cuius in illis locis profunda habebatur altitudo. Transierunt ergo pariter fluuium:ita vt aqua eis vix ad latera peruenireꝫ. Ubi vero veniunt ad desertū collocat hominem paphuncius in cellula quadam:haud procul a suo monasterio posita:z conuersationis spiritualis ordinem tradidit perfectorumqz studioꝝ exercitia doceꝝ:scientiarum quoqz secretioza concredit. Cūqz eū in omnibus īstruxisset semetipsuz denuo maioꝝibus exercitijs dedit:exiguos prioꝝes deputās laboꝝes.qb⁹ cōferri potuerit his qui seculi videbantur

actibus occupari: hoc enim sibi dicebat. Si isti qui sunt ī seculo tantū boni operis faciunt: quanto nos studere debem⁹ plus vel amplius in abstinētie labore eos aēmcedere. Tempore aūt aliquāto in his trā sacto ⁊ ad scientie perfectionem pducto: eu3 quem perfectum ia3 in operibus assū pserat: quadam die paphuncius sedens in cellula sua: videt animā eius inter angelorum chorꝛos assumptā dicētium. Beatus quem elegisti ⁊ assumpsisti: habitabit in tabernaculis tuis. Et cum hec audisset: agnouit assumptū esse ex hoc mūdo virū Tūc vo paphuncius persistebat ī ieiuniis ⁊ orationibus. semetipsum ad maiora ⁊ perfectiora extēdens: ⁊ rursus orabat dominum vt sibi ostenderet cui similis haberetur īter homines. Rursus ei vox diuina respondit dicens. Similis es negociatori quem videris ad te venientem: sed exurge velociter ⁊ occurre ei. adest enim vir cui te similē iudicaui ¶Et paphunci⁹ sine mora descēdens occurrit cuidam negociatori alexandrino: viginti milibus solidorum merces tribus nauibus deferenti ex thebaida ⁊ quoniam erat religiosus ⁊ bonorum operum studium gerens: decem leguminum saccos pueris suis impositos, ad monasterium dei hominis deferebat. ⁊ hec ei causa adeundi paphūciu3 fuit. At ille contin uo vt eum vidit. quid agis inquit o preciosissima ⁊ dꝛa digna anima? Quid tibi cū terrenis ē labor cui sors ⁊ societas cū celestibus data est? Relīque hec illis q dꝛa sūt ⁊ dꝛa cogitāt. tu āt regni dei ad qd vocat⁹ es negociator effice re: ⁊ sequere saluatorem. a quo paulo post assumendus es. At ille nihil omnino differens precepit pueris suis: vt omnia que supereſſent: multa enim ia3 ipse per se distribuerat pauperibus erogarent. Ipse vero sequens sanctū paphunciu3 ad desertū in eodem ab eo constitutus est loco: ex quo ⁊ priores ad deum fuerant assumpti. ⁊ similiter ab eo de omnibus instructus. in exercitijs spiritualibus ⁊ diuine sapientie studijs permanebat. breui autem tempore cōsumato: etiam hic trāslatus est ad congregationē iustoꝝ. Et nō multo post ipse etiam paphuncius: in ipsis summe abstinentie exercitijs ⁊ laboribus vitam posuit. Astitit enim ei angelus domini dicens ad eum. Veni iā benedicte domini: ⁊ ingredere ea que tibi debentur: eterna tabernacula. Ecce enim mecum assunt prophete: q te ī suum suscipiant chorum. Hoc autem tibi prius idcirco non reuelaui ne forte elatus damnum aliquod tui laboris incurreres ¶Et vnā post hec ī corpore adhuc positus diem ducens. cu3 quidam presbyteri ad eum visitandum venissent: omnia eis que sibi dominus reuelauerat nota fecit. dicens ad eos. Nullum in hoc seculo debere despici. etiam si latro sit aliquis aut in scena positus etiam si cultum ruris exerceat: ⁊ coniugio videatur astrict⁹ etia3 si negociator dicatur ⁊ mercimonijs inseruiat: tamē in omni ordine humane vite sunt anime deo placentes. ⁊ habentes actus aliquos occultos: quib⁹ delectatur deus. vnde constat nō tantū professionē vite aut habitus speciem. deo esse placitam quantum sinceritatem atq3 affectione3 mentis ⁊ operum probitatē. Et cū similia de singulis qbusq3 differuissem: tradidit spiritum. Euidenter autem presbyteri qui aderant: ⁊ oēs fratres viderunt eū ab angelis suscipi: hymnū cātātib⁹ ⁊ collaudātib⁹ deū. ¶De sci Jsidori monasterio

VIdimus apud thebaidam etiā Jsidori nominatissimum monasterium. amplissimis spaciis circunseptum muroq3 circundatum. in quo habitantibus viris larga prebebātur habitacula. ¶Intrinsecus putei plures. horti irrigui: omnium quoque pomorum arborūq3 paradisi ⁊ quecunq3 necessaria vsibus erant sufficienter immo ⁊ abūdāter prouisa: ob hoc vt nulli monachorum habitātium intrīsecus necessitas vlla fieret exeūdi foras ad aliqd requirēdū. Senior qdā vir magnus grauisq3: ⁊ de primis electus ad ianua3 sedens hoc habebat of-

ficij: vt aduẽtantes ea lege suscipiat. qua ingressi vltra non exeant. Si ergo semel ingredi placuerit stat immobilis lex: sed qõ ẽ ammirabilius. ingressos nõ iaz legis necessitas: sed vite beatitudo retinet ac perfectio. Hic ergo senior in ianua vbi ipe cõmanet: adherentẽ sibi habet hospitalẽ cellulã: i qua aduentantes hospitio recipiat: t oĩ hnmanitate refoueat: Ut ergo t nos ab eo suscepti sumus introeundi qdẽ copia nobis nulla fuit: ab ipso autez didicimus que institutionũ beatitudo gereret itrinsecus: Duos aiebat esse solos seniores viros gb9 pmissa ẽ ingrediẽdi i gredièdiqz libertas: qui opa fratrum dispensare: t q̃ necessaria sũt iferre curarẽt: ceteros vero ita eẽ i silẽtio t qete. orationibus t religiosis studiis operam dantes atque animi virtutibus pollentes. vt omnes signa faciant. t quod vere omniuz mirificum fignuz fit. nullus eoz egritudinẽ cuiusqz infirmitatis icurrit sz cũ vnicuiqz vite finis affuerit: oĩmodis p uoscens t indicãs ceteris frib9 suis ð suo exitu. atqz valedicẽs ad ẽ ipsuz recubãs spũz let9 amittit. De scõ Serapione.

Sed t in regione arsenoyte. serapionem quendã presbyterum vidimus: multorum monasteriorum patrem: sub cuius cura plura t diuersa monasteria. quasi decem miliũ babebãtur monachoz: qui omnes ex laboribus ppriis: quos p̃cipue messis tempore mercede manuum oquirebant: partẽ plurimã ad supradictuz patrez cõferentes: in vsus pauperum destinabant. Hoc autẽ moris erat nõ soluz ipis: sed t oĩbus pene egypti monachis vt messis tẽpore locent ad metẽdũ opera sua. atqz ex ea mercede. octogenos vnusquisqz modios frumenti: plus minusqz conquirit: t hoz partẽ plurimam pauperum vsibus offerunt. Unde non solum regionis ipius indigentes alant̃: sed t alexandriam naues frumẽto onuste diriguntur: vel in carcere cõclusis: vel religo peregrinis ac egentib9 p̃rogande. Neqz enim intra egyptum sufficiunt pauperes: g possint misericordie eoz fructus t largitates absumere. Uidimus autez t i regionibus mempheos t babylonis inumeras multitudines monachoruz: apud quos t diuersas virtutum gratias. ac moz ornamenta pspeximus. Ibi autẽ tradũt esse loca illa i qbus ioseph fertur recõdidisse frumẽta quos t thesauros ioseph vocãt. Alii vero pyramidas quas dicunt ipsas esse in qb9 vt putant frumenta tunc congregata

De scõ apollonio monacho t martyre.

Gradebant ergo seniores hoz fuisse quẽdam psecutionis tempore monachum: nomine apollonium. Qui cũ vitã magnificam egisset inter fratres: etiam diaconus ordinatus ẽ: Tempore ergo psecutionis erat ei studium singulos quosqz circuire fratres t cohortari eos ad martyriuz. Cũqz fuisset etiam ipse cõprehensus. t in carcerem trusus: gentilium plurimi tãq̃ insultaturi veniebant ad eum: t verbis blasphemis t impiis confutabant. Inter quos fuit qdam philemon nomine choraula famosissimus t omni populo amabilis. Qui cum multis euz fatigaret iniuriis impiuz t scelestũ t seductorem vocãs multorũqz mortaliũ deceptorem dignumqz esse ab omnibus odio haberi. Cũqz hec t multa alia aduersum eum grauiora loq̃retur respondit ei apollonius dicens. Misereatur tibi de9 fili: t nihil tibi hoz que locutus es reputet ad peccatũ. Hec cum audisset philemon corde cõpunctus est: vimqz verboz eius supra humanum mozẽ in sua mente pẽsit intantum vt xp̃ianum se repente fateret̃ Et inde statiz peruolat ad tribunal iudicis atqz i ospectu toti9 ppli proclamãs inuste inquit agis o iudex: viros religiosos t dõo amabiles puniens. nihil enĩ xp̃iani vel male faciunt vel docẽt. At ille hec audiẽs primo qdẽ putabat vtpote loci illi9 hominem ioci aliquid proponere: Sed cum vidisset hec cũ serio p̃sequẽtẽ: t cũ oi ostãtia asserẽtẽ: isanis inquit o philemõ t mẽte capt9 es subito? At ille. Ego iquit nõ isanio: s;

tu iniustissim⁹ atq; insanissimus iudex es: qui tot iustos iniuste perimis viros. Ego enim xp̃ianus sum: qđ est hominum genus optimum: Tunc ille coram populo cepit eum primo plurimis blandimentis reuocare velle in id quod eum nouerat: ꝛ vbi immobilem vidit. omnia intendit in eum genera tormentoꝝ. Cognito vero qđ ex verbis apollonii hec ei fuerit facta permutatio: correptum etiam apollonium grauioribus subdidit tormentis: ꝛ decepторis ī eum crimen exaggerat. Apollonius vero vtinam inquit ꝛ tu iudex ꝛ oẽs qui assistũt ꝛ audiunt me: hunc meũ quez dicis errorem deceptionẽq; sequeremini At ille vbi hec audiuit: ꝛ ipsũ ꝛ philemonẽ ignibus tradi in cõspectu populi iubet. Illi vero postq; ingressi sunt flammas: beatus apollonius cunctis audientibus clamat ad dominũ dicens. Non tradas dñe bestiis animas confitentium tibi: sed ostẽde nobis domine cuidenter salutare tuum Igitur vbi hoc in auditu populi ꝛ iudicis ad dominum locutus est apollonius: repente nubes repleta rore circundedit viros: ꝛ flãmas accẽsi ignis extinxit. Sup quo obstupefacti ꝛ iudex ꝛ populus: vna voce omnes clamare ceperunt. Magnus ꝛ vnus ẽ deus xp̃ianoꝝ solus imortalis. Sed hec cũ fuissent p̃fecto alexandrie nunciata. semetipso truculentior redditur: ꝛ electis gbusdã de officio crudelissimis ꝛ seuissimis ñ tã hoīb⁹ q̃ bestiis mittit g ꝛ ipsũ iudicẽ g mirabilib⁹ diuinis crediderat ꝛ cos p quos virtus dei apparuerat vinctos in alexãdriã deducerent. Igitur cũ adducerentur omnes pariter vincti: affuit gratia dei in verbo: ꝛ cepit apollonius eos qui se vinctos ducebãt fidẽ dei docere. Quicq; cũ dñi misericordiã credidissent: ꝛ fidẽ dei tota cordis firmitate recepissent: semetipsos cũ bis quos exhibere venerãt vinctos offerunt iudici: ꝛ xp̃ianos se esse pariter p̃fitẽtur. Quos cũ p̃fectus ī fide dei pertinaces ꝛ immobiles peruidisset: vniuersos pariter iubet ī profundum maris dimergi: ignorans impius quid ageret. Hoc enim sanctis nõ mors sed baptisma fuit. Sed horum corpora sine dubio dei ꝓuidẽtia ītegra illibataq; maris vnda reportauit ad litt⁹: queq; ab his qui obsequij causa simul venerãt suscepta ac reuocata. sub vno sepulchri domicilio collocata sunt: a quibus vsq; ad p̃sens tẽpus virtutes multe ꝛ signa mirãda oĩbus ꝟsumãtur: sed ꝛ vota oĩuz atq; oratões suscipiũtur ab eis: ꝛ cũ fructu petitiõis iplẽt quo etiã nos dignat⁹ẽ dñs adducere: ꝛ vota nr̃a oratõesq; ꝟplere.

De scõ dyoscoro.

VIdimus ꝛ aliuz venerabilẽ patrẽ apud thebaidam Dyoscorũ noie presbyterꝝ: habẽtẽ ī monasterio suo cẽtũ fere monachos: quẽ tẽpore eo quo acceditur ad sacramẽta: sũmã curã summãq; ꝓspeximus adhibere diligentiã: ne quis eoꝝ qui accedũt ī aliquo deferret cõsciẽtie maculã: intãtũ vt etiã de bis eos cõmoneret: que accidere per somnia hominibus solẽt: vel per fantasias mulierum apparẽtium. vel etiã per naturalis humoris abundantiam. Dicebat ergo siquidem absq; mulierꝝ fantasijs tale aliquid eueniat: nõ esse peccatũ. Ingenitus enim humor ī corpore vbi ꝓpria repleuerit receptacula: suis necesse ẽ vt meatibus degeratur: ꝛ ideo nõ trahat ad pctm̃. Ubi vero visus mulierꝝ ꝛ blãdimẽta carnis occurrũt: ī ꝟ iã ꝟsidis cie. ꝛ erga huiusmodi cogitatões atq; illecebras occupate vari ꝟfirmabat ĩdicia. Debere g̃ monachos aiebat oĩ genere a cogitatõib⁹ suis repellere huiusmodi symulacra: nec ĩdulgere eos omnio ī hec blãdimẽta dilabi sẽsus suos: alioquin nihil ĩtereẽ videbit ĩter eos ꝛ illos q sc̃lo viuũt Sed laborãdũ ẽ monachis: vt etiã naturalẽ humorẽ per multã ieiunioꝝ abstinẽtiã ꝛ frequẽtes oratões domẽt ac superẽt: fluxãq; ei⁹ labẽ: oratõis ꝛ ieiunij ꝟtinuatiõe pstringãt. Denicq; aiebat. ꝛ q in delitijs viuũt: si forte corporis sui egritudo ꝟposcat ab oĩb⁹que noxia esse iudicauerit medic⁹ abstinebũt: cur non hec multomagis monachus faciat cui anime ꝛ spiritus sanitas

expenēda est. De Nytrie monasterijs.

VEnimus autem et ad nytriā famosissimū i omnibus egypti monasteriis locū: qui quadraginta fere milib⁹ abest abalexandria: ex nomine vici adiacentis: in quo nytruz colligit: nytrie vocabulū trahens prospiciēte boc credo iam tunc diuina prouidentia: q in illis locis peccata bominū tanq̄ nytro sordes abluēda esset. ⁊ abolēda. In hoc igit loco qngenta fere aut nō multominus cernūt vicina sibi ⁊ sub vno patre posita monasteria: in qbus aliqui plures simul. alii pauci nonnulli etiam singulares babitant ⁊ mā sionibus quidez diuisi aīo autem ac fide ⁊ caritate valde coniuncti ⁊ insepabiles manent. Huic ḡ cū appropinquaremus loco vbi pegrinos fres aduentare senserūt seruí dei: continuo velut examen apum. singuli quiqz ex suis cellulis pruunt. atqz i obuiā nobis leto cursu ⁊ festina alacritate ostendūt: portantes secuz ꝑplurimi ipsorū vrceos aque ⁊ panes. ſm q̄ ꝓphēta corripiens quosdā dicit: quia non existis filiis israel in obuiā cuz pane ⁊ aqua. Tunc deinde susceptos nos adducunt. primo cū psalmis ad ecclesiaz. lauant pedes: ac singuli quiqz lintheis quibus vtebantur: abstergunt quasi vie labore leuantes: re aūt vera vite bumane erumnas. mysticis traditiōib⁹ abluētes. Quid ergo nunc ō bumanitate eoruz: quid de officiis quid ō caritate loquar: cū omnes gestirent nos ad suum quisqz introducere monasterium ⁊ non ea solum: que bospitalitati debentur expleri: sed ⁊ insuper aut de bumilitate qua ipsi pollebant docere aut de mansuetudine atq̄ aliis huiusmodi bonis: que apud illos velut ad boc ipsum de seculo secessratos: diuersa quidem gratia: vna tamen cadēqz doctrina discuntur. Nusq̄ sic vidimus florere caritatem. Nusq̄ sic vidimus opus seruere misericordie: et studium bospitalitatis impleri. Scripturarū vero diuinaꝝ meditationes ⁊ intellectus atqz scientie diuine. nusq̄ tāta vidim⁹ exercitia vt singulos pene eoꝝ oratores: credas i diuina esse sapia. De loco q dr Lellia.

POst hunc vero alius est loc⁹ i deserto iteriori: decē fere ab boc milib⁹ distās: quē locū p multitudine dispersaꝝ i heremo cellulaꝝ: cellia nominauerūt. Ad hunc locuz bi qui ibi prius fuerunt ibuti. ⁊ secretiorē iaz deposi tis rudimentis ducere volunt vitā secedūt Heremus eni est vasta. ⁊ cellule tanto inter se spacio disrepte diuiduntur. vt neqz in conspectu sibiinuicez. neque i vocis auditu sint posite. Singuli per cellulas commanent: silentiuz ingēs ⁊ quies magna inter eos ē. die tantū sabbati ⁊ dominica in vnuz ad ecclesiā cōueniunt: ⁊ ibi semetipsos iuicē tanq̄ celo redditos vident. Si quis forte in cōuētu illo defuerit. itelligūt statum eū corporis aliqua iequalitate detentum: ⁊ ad visitandum eum. non omnes simul sed diuersitate temporis omnes aduenit: portantes vnusquisque si quid apud se est. quod egro possit gratum videri. Aliam vero ob causan nullus audet primi sui obturbare silentia: nisi si qs forte q potest verbo istruere: ⁊ velut athletas i agone positos: sermonis consolatione vngere. Multi ipor a tribus ⁊ quatuor milib⁹ passuum ad ecclesiam cōueniunt. ita longo a semetipsis spatio babitationis eoruz cellule dirimuntur: sz caritas in eis tanta ē: ⁊ tanto inter semetipsos ⁊ circa oēs fratres constringuntur affectu: vt in ammiratione ⁊ in exemplo sint omnibus. Unde ⁊ si quis forte voluerit babitare cum eis: vbi intellexerint vnusquisqz cellulaz suā offert. De sancto Ammonio abbate.

VIdimus quendaz apud eos venerabilē patrez Ammoniū nomine: virū i quē dns oēz plenitudinē spūalium ꝓtulerat grāz. Caritatis in eo grāz si videres: nibil tale vsq̄ videre te crederes. Sz si bumilitatē ꝓsiderares lōgo eū i b⁹ dono pstātiorē ceteris fateris Et rursus si patiaz si mānsuetudinez:

si benignitatē. in singulis eum ita precelle re iudicares: vt quid cui preferri debeat ignorares. Donū vero sapiētie ⁊ scientie tātū ei cōtulerat dominus: vt nulluz fere ex omnibus patribus ita penetrasse au / las totius sciētie crederes nec ita aliquez receptū esse intra cubiculū sapientie dei: omnes quicūqz cū viderant: faterentur. Huic erāt duo fratres Eusebius ⁊ Euti / mius. Nā dioscorus qui maior natu in eis fuerat: ad episcopatus officiū raptus est. Hi ergo fratres erāt ei nō solū carne: sed ⁊ vita atqz institutione: ⁊ tota animi virtute germani. Qui omnes simul eos qui ī illis locis habitabāt fratres. tanqz si nutrix fo / neat filios suos. ita vnūquēqz istruentes cōsolabātur. ⁊ docētes ad summaz perfe ctionem nitebantur educere. ¶ Uidimus ergo supradictū hominē dei Ammonium habentē monasteriū inter eos muro circū datū: quod in illis locis ex lateribus cru / dis fieri facile solet: amplū ⁊ omnibus ne / cessarijs instructū: in quo etiā puteū ipse foderat. Uenit autē quidā frater saluari apud eos volens: adijt eundē Ammoniū rogans vt sicubi esset cellula vacans. in qua habitari posset. Tunc ille. Ego inquit requirā: sed donec inueniā hic esto ī hoc monasterio. Ego enī iā nūc egrediar vt re grā. Et reliquēs ei oīa pariter cū monaste rio: ipē ꝑcul ab eo loco paruissimā cellulā repperit: atqz ī ea ꝯstituit. fratriqz q nuper aduenerat nec itelligenti: ex itegro cum omnibus que ī eo fuerāt cessit monasterio Sed etsi plures fuissent. q forte veniētes ad eos saluari cuperēt: supradict⁹ vir fra tribus cōgregatis. omnibus cū alacritate iuuātibus sub die vna monasteriū cōstru / ebāt. Et cū singulis quibusqz expleuisset numez monasteriorz: inuitabantur hi qui mansuri erant ad ecclesiam. quasi refecti / onis gratia: quibus inibi occupatis. vnus / quisqz fratrum de cellulis suis proferen / tes que necessaria erant: singulorum no / uas cellulas instruebant: ita vt ex colla / tione caritatis nihil omnino. vel vtensi / liū vel que ad victū requirūtur: deessent: nec tamē manifesta fieret vniuscuiusqz oblatio. Regressi ergo ad vesperā bi qui / bus fuerāt cellule preparate: iueniebāt po sita omnia que ad vsus essēt necessaria. et ita instructa habitacula: vt nihil prorsus deesse prospicerent. ¶ De sancto Didimo.

UIdimus inter eos quēdā ex senioribus vir bonum noie Didimū: ī quo multa erat dñi gratia quā ī eo etiam vultus ipse idicabat. Hic scorpiones ⁊ cerastas. idest bestias quas cornutas vocāt. ⁊ angues qui ī illis locis pro feruore solis acerrimi habētur. tanqz terre quosdam vermiculos pedibus con / culcabat: ⁊ ita extīguebat. vt nihil ab eis omnino pateret. ¶ De sancto Cronio.

UIdimus etiam ali um apud eos summe ātiquitatis patrē Croniū noīe: ī senectute bona ⁊ pfe cta etate durātē. cētū nāqz ⁊ decē agebat etatis annos. Hic ex discipulis adhuc be / ati Antonij supererat: cuius inter ceteras animi virtutes humilitatis gratiam vidi / mus immensam ¶ De sancto Origene

ERat autem ⁊ alius adhuc ex discipulis Antonij Ori genis noīe: vir ꝓ oīa magnific⁹: ⁊ summe prudētie: cui⁹ sermo ⁊ narratio de virtuti b⁹ optimi magistri boīs dei edificabat oēs audientes. ⁊ inflammabat vehementer. ita vt oculis cerni que ab eo narraban / tur putares. ¶ De sancto Euagrio.

UIdimus ibi ⁊ sapi entissimū virz ac ꝓ oīa mirabilez Euagriū noīe cui iter: ceteras animi vir / tutes: tāta ꝯcessa est gratia discernēdorz spirituū: ⁊ purgādarz: sicut aplus dicit: co / gitationū. vt nullus alius putaret ex fra / trib⁹ ad tātā subtiliū ⁊ spūaliū rerz scientiā puenisse. Cui q̄uis reb⁹ ipsis ⁊ expimētis ⁊ qđ est sup oīa: ꝓ grāz dei magna collata fuerit itelligētia: accidit tamen ⁊ hoc: vt mlto tēporе istruct⁹ fuerit a btō Macha

rio:quē famosissimū i ōi gratia:signisq3 ꝛ virtutibus ilignē fuisse oībus notum est. Hic ergo Euagrius icredibilis erat absti nētie.super omnia tamē monebat fratres si qui forte studium gererēt vel humiliādi corporis.vel fātasias ab eo demonū pro/ pellēdi:ne i bibēda aqua largiore mēsura vterētur dicebat enim. Quia si aqua mul/ ta corpori infundatur :maiores fantasias generat ꝛ largiora receptacula demonib⁹ prebet. Sed ꝛ multa alia de abstinētia:sū/ ma cū deliberatione edocebat. Ipse autē non solū aqua parcissima vtebatur: sed ꝛ pane penitus abstinebat. Illi vero qui in illis locis morabātur fratres:pane solo et sale cōtēti crāt: vt i illa omni multitudine: vix inuenires aliquē qui oleo saltim vtere tur. Plures aūt ex eis:nec iacētes somnū sed sedentes: ꝛ vt ita dicam:in meditati/ one diuinorum verborum positi capie/ bant. De sancto Macario egyptio.

MArrabant autem nobis quidā ex patribus qui ibi erant q̄ in locis illis duo Macharii:qua/ si duo celi luminaria refulsissent:ex quib⁹ vnus egyptius genere.ꝛ discipulus beati Antonii ufit.alius alexandrinus. Quib⁹ vt vocabula nominis:ita virtutes animi. ꝛ celestium gratiarū magnificētia concor dabat. Uterq3 enim Macharius abstinē tie exercitiis ꝛ virtutibus animi equaliter pollens:hoc solo alius precellens q̄ quasi hereditatē gratiarū ꝛ virtutū beati Anto nii possidebat. Nunc deniq3 ferūt.aliquā do cum homicidiū in locis vicinis fuisset admissum.ꝛ innocenti cuidā impigeretur crimen admissi:confugisse ad eius cellulā is qui calumniā patiebatur:affuisse etiaz eos qui purgebant.allegantes ꝛ dicētes piclitari seipsos.nisi cōprehensū legibus traderent homicidā. Dis vero cui crimē impingebatur cum sacramentis affirma/ bat:conscium se non esse sanguinis illius Et cū diu ab vtraq3 pte certamē haberet interrogabat sāctus macharius vbi sepult⁹ esset.q dicebat occisus.Cūq3 designasset locum:cum omnibus q ad purgendum ho minē venerant.pgit ad sepulchrū.atq3 ibi fixis genibus inuocato xp̄i nomīe ait ad eos q assistebāt. Nunc dīs oīdat si vere reus est hic:q purgetur a vobis. Et eleua ta voce:ex nomīe clamabat defunctum. Cumq3 ei vocatus de sepulchro respōdis/ set:ait ad eum. Per fidem xp̄i te obtestor vt dicas si ab hoc homine qui calumniā patitur occisus es. Tunc ille de sepulchro clara voce respondit: dicens. Nō se ab eo esse interfectū. Et cū obstupefacti omnes decidissent i terrā:ac pedib⁹ eius aduolue rētur:rogare ceperūt vt interrogaret euz a quo esset occisus. Tunc ille.hoc inquit nō interrogabo. Sufficit enim mihi vt innocēs liberetur:non est autem meum vt reus p/ datur. Aliud quoq3 eius genus miracu li ferebatur. Cuiusdaz e vicino oppido pa trisfamilias virgo filia per fantasias magi cas videbatur hominibus in equinum ani mal versa: vt putaretur equa esse:ꝛ nō pu ella. Hanc adduxerunt ad eum. Tunc ille percūctaꝰ Quid sibi vellent. Aiunt pa/ rentes eius. Equa hec quam vident oculi tui puella virgo ꝛ filia nostra fuit:sed ho/ mines pessimi magicis artibus in animal hoc quod vides eā verterunt. Rogamus ergo vt ores dominum:ꝛ commutes eam in id quod fuit. At ille ait. Ego banc quaz ostenditis mihi puellam video:nihil i se pe cudis habentem. Hoc autem quod vici/ tis non est in eius corpore:sed in oculis in/ tuentium. Fantasie enim demonum sunt iste:non veritas rerum. Et cum introdu/ xisset eam cum parentibus suis intra cellu lam.fixis,genubus orare christum cepit:si/ mulq3 ꝛ parentes hortabatur secum do/ mino supplicare:ꝛ post hec perungētes eā oleo in nomine domini: omni fallacia vi/ sus expulsa:virginem videri omnibus vt etiam sibi videbatur:effecit. Alia quoq3 iunior puella ad eum deducta est: cuius obscena corporis:ita omni ex parte com/ putruerunt: vt consumptis carnibus inte/ riora quoq3 ꝛ secreta nature nudarentur: ac vermium ebulliret inde innumera mul

titudo: ita vt nec accedere quidem quif quam ad'eam posset.pre fetoris horrore. Nec cum allata a parentibus. ⁊ proiecta fuisset ante fores eius:miserans virginis cruciatus.equo animo iquit esto filia. hec tibi ad salutem dominus non ad interitū dedit. vnde prouidendum, est magis. vt sanitas tua .nullum tibi periculum confe rat. Et.cum institisset orationibus per septē continuos dies:⁊ oleum benedicēs in no mine domini perungeret mēbra eius: ita eam sanam reddidit. vt muliebris in ea nature nulla forma.nulla species appare/ ret :sed esset ei inter viros conuersatio. absq; feminee suspitionis;obstaculo. ¶Aie bant preterea ⁊ aliquādo veniſſe ad eū he reticum quendam hieracytam:quod ge/ nus hereseos inuenitur apud egiptū. Hic cum per multam loquendi artē.plurimos fratrum qui habitabāt;i heremo cōturba/ ret ausus'est etiam coraz ipso fidei sue as/ serere prauitatem.Cui cum resisteret seni or ⁊ contradiceret.ille verba simplitia ar/ gumentis callidis eludebat.Sed cū vide ret sanctus fidem fratrum periclitari: qd opus est inquit nos verbis contēdere ad subuersionez audientiuz:Exeamus ad se/ pulchra fratrum.qui nos precesserunt in domino. ⁊ cui;nostrum cōcesserit domin⁹ suscitare mortuuz de sepulchro.sciant oēs quia illius fides probatur a deo.Sermo hic omnibus qui aderant fratribus placu it.Processerūt ad sepulchra:hortat̄ Ma/ charius hieracytam vt euocaret mortuuz in noīe domini:At ille Tu inquit qui pre posuisti prior euoca. Et Macharius pro sternens se in oratione ante dominuz:vbi sufficienter orauit eleuatis sursum ocu/ lis suis ait ad deum.Tu inquit domie qs ex duobus nobis rectā fidem teneat ostē/ de: eleuato mortuo hoc ¶Et cum hec dixisset.fratris cuiusdam nomen qui nu/ per fuerat sepultus euocauit:cui ille cum de tumulo respondisset.accedentes fra/ tres continuo que superposita erāt aufe/ runt. ⁊ eductum cum de sepulchro resolu tis fasciolis quibus constrictus erat exhi buerunt viuentem. Hieracyta vero vbi hec vidit:obstupefactūs in fugam verti: tur.Quem fratres quoq; omnes insequē tes:extra terminos terre illius exturba/ uerunt.Multa etiā alia ferebantur ō eo que nimis plixa sunt ad scribendū:sed ex his paucis etiā cetera eius opera noscū¯ ¶De virtutibus alterius Macharij videli cet Alexandrini .

ALius vero sāctus Macharius. magnificas etiam ipse virtutes consumauit:de quibus ⁊ ali nōnulla scripserunt:quc sufficere possunt; ad virtutis eius magnitudinē cōtuendā:⁊ ideo nos ea cōpendio preterimus. Fere/ bant tamen eum amatorem fuisse heremi super omnes ceteros.ita ut etiā vltima ⁊ iaccessibilia deserti perscrutatus sit loca vsq; quo inueniret vt ferebatur locū quē dam:in vltimis heremi constitutū ⁊ diuer sis ac pomiferis arboribus consitū.⁊ om/ nibus bonis repletū :vbi etiam duos fra/ tres inuenisse ferebatur:quos cū rogaret ut paterentur a se deduci illuc monachos vt ibi habitarent quoniā quidem locus ⁊ amenus esset :⁊ abundans in omnibus necessariis.Responderunt. Nō posse ad huc illuc plures adduci:ne forte veniētes per heremū a demonibus deciperentur Multos enim dicebant esse demones in deserto ac monstra:quoz molestias ⁊ ca/ liditates ferre multitudo īsueta nō posset Regressus,tamen ad fratres cū idicasset de oportunitate loci: multorū, inflāmati sunt animi. vt pergerent illuc cuz'eo.Sed vbi patres reliqui senserunt animos iuue num concitatos:repressērūt eos'salubrio re consilio dicentes. Locus iste si vere vt iactatur a Jamne ⁊ mambre consitus est non aliud de eo credendum est.nisi quot diaboli opere ad deceptionem nostram preparatus sit.Si enim vere ut perbibēt delicioſus est ⁊ abundans:quid sperabi/ mus in futuro seculo: si hic deliciis frui/

mur? Et hec atq; alia huiusmodi dicentes iuuenum feruentes animos represserunt Locus autem in quo habitabat ipse sanctus Macharius Scithium appellatur Est autem in beremo vastissima positus viei ⁊ noctis it. r habens de nytrie monasteriis: ⁊ illuc nulla semita neque terrenis aliquibus colligitur vel monstratur indiciis: sed ⁊ stellarum signis ⁊ cursibus pergitur. Aqua raro inuenitur ⁊ sicubi inuenta fuerit. odoris quidem viissimi ẽ ⁊ qua si bituminea: sed saporis innoxij. Sunt ergo ibi viri valde perfecti: nec enim pateretur tam terribilis locus nisi perfecti proposiri habitatores: summeq; constantie. caritatis tamen inter se ⁊ erga omnes. si g forte ad eos accesserit: sūmū studiū gerūt. ferī denicq; cū sācto machario vuā qs aliquādo vetulisset. ille qui secūdū caritatē nō que sua sunt. sed que alterius cogitaret: ad aliū fratrē detulit eā qui quasi ifirmior videbatur. Tūc ille gratias egit deo pro fratris offitio: sed ⁊ ipse nihilominus plus de proximo q; de semetipso cogitans ad aliū pertulit: ⁊ ille itē ad aliū. Et sic cuz per omnes cellulas que lōge a semetipsis per beremū dispersē erant vua circūlat esset: ignorantibus eis quis eā primo misisset: ad vltimuz ipsi defertur qui eā miserat Gratulatus est autē sanctus Macharius q; tantā videret in fratribus continentiā: tantamq; caritatem: ad acriora semetipsorum spiritalis vite extendit exercitia. Ad fidem namq; confirmandam nobis affirmatum de eo est. ab his qui ex ore eius audierant: q; quodam tempore noctis. demon ad ostium cellule eius pulsauit dicēs Surge abbas Macharī ⁊ eamus ad collectam: vbi fratres ad vigilias congregantur. Sed ille qui gratia dei repletus falli non poterat: intellexit diaboli esse fallatiam: ⁊ ait. O mendax ⁊ veritatis inimice Quid eniz tibi consortij: quid societatis est cum collecta ⁊ congregatione sanctorum. At ille. Latet ergo te inquit o Macharī q; sine nobis nulla collecta agitur: nulla q; congregatio monachorum: Uem veniq;: ⁊ videbis opera nostra. Tum ille. Imperet inquit tibi dominus: demon immunde: Et conuersus ad orationem: petijt a domino: vt sibi ostenderet si hoc verum esset: quod gloriatus est demon. Abijt ergo ad collectam vbi a fratribus vigilie celebrabantur: ⁊ iterum in oratione dominum deprecatur: vt sibi veritatem verbi huius ostendat. Et ecce vidit per totam ecclesiam quasi paruulos quosdam pueros ethiopes tetros discurrere huc atque illuc: ⁊ velut volitando deferri. Moris autem est inibi sedentibus cunctis: ab vno dici psalmum: ceteris vel audientibus vel respondentibus. Discurrentes ergo illi ethiopes pueri: singulis quibusque sedentibus alludebant: ⁊ sic vbi duobus digitulis oculos compressissent: statim dormitabat. Si cui vero in os immersissent digitum: oscitare eum faciebant. Ubi vero post psalmum ad orandum processissent fratres: precurrebant nihilominus singulos ⁊ ante alium iacentem in oratione quasi mulierculspe ferebāt añ aliū q̄si edificantes: aut portantes aliqdaut diuersa queq; agētes apparebāt. Et quecūq; demones quasi ludendo formassent hec orantes illi in cordis sui cogitatione versabant. A non nullis tamen vbi aliquid horum agere cepissent. quasi vi quadā repulsi precipites dejciebantur: ita ut nec stare qdē prorsus aut transire iuxta eos auderent: aliis vero etiam ifirmis fratribus supra ceruices ⁊ dorsa ludebant: quia non erant in sua oratione intenti. Hec cum vidisset sanct⁹ Macharius ingemuit grauiter: ⁊ lachrimas profundens ad dominum respice: ait domine. ⁊ ne sileas neq; mitigeris de⁹ Exurge vt dispergantur inimici tui. ⁊ fugiant a facie tua: quoniam anima nostra repletur illusionibus. Post orationem tamen examinande veritatis gratia seorsū euocatis singulis quibusq; fratrib⁹ āte quoz faciē viderat demones diuerso habitu. ⁊ varijs ymaginib⁹ ludentes. re-

quirit ab eis si i oratione vel edificandi cogitationes habuerint. vel iter agendi vel alia diuersa que vnicuiq3 imaginata per demones viderat: ꝛ singuli eo2 ita confitebant in corde suo fuisse vt ille arguebat ꝛ tunc intellectum e. q3 oes vane ꝛ superflue cogitationes quas vel psalmo2 vel orationum tempore vnusquisq3 concepe rit: ex illusione demonum fiant: ab bis aut qui omni custodia seruant cor suum: tetri repelluntur ethiopes. Deo enim coniuncta mens: ꝛ in ipsum pcipue tempo2 e orationis intenta: nihil alienum. nihil superfluum recipit. Aliud quoq3 multo terribilius addebat. qd vidisset eo tempore quo fratres accedebant ad sacramenta. Ubi porrexissent ad suscipiendum palmas. in nonnullo2 manibus preuenientes ethiopes carbones deponere. corpus autez qd̄ tradi manibus sacerdotis redire videbat̄ ad altare: aliis vero quos melio2 merita iuuabant. extendentib⁹ manus ad altare. longe recedere demones: ꝛ cum ingenti metu effugere: angelum enim domini assistere videbat altari. q cū sacerdotis manu. suam quoq3 manū in sacramento2um distributione exponeret. Et ex hoc iam p̄manssit ei a deo gratia ista: vt in vigiliis fratrum psalmo2 ꝛ orationis tempore: si quis aliud aliquidꝑm illusione3 demonū i corde cogitasset: agnosceret: ꝛ accedentiū ad altare. vl̄ idignitates vel merita eū uō laterent. Quodam autez tēpore ambo Machariī homines dei cum fratris cuiusdam videndi gratia iter agerent ascenderunt nauigium: quo fluuius transiri solet In quo nauigio erant simul qdam tribuni diuites homines prepotentes: equos plurimos ac pueros ꝛ multa secuz ministeria habentes. Do2 vnus cū videret i vltima nauigii parte vilibus indumentis atq3 ad omnia expeditos iacere monachos ait ad eos. Beati estis vos q huic seculo illuditis: nec quicq̄ ex eo iquiritis: nisi indumentum vilissimum ꝛ parcissimum victum Tunc vnus de Machariis rn̄dit ad eū. Uere quidē vt dicis q deū sequūtur: illudūt mūdo. sed miseremur vestri. q3 vobis econtrario mundus illudit. Tūc ille op̄ctus super hunc sermonē. statim vt peruenit ad domum suā: derelictis omnibus vl̄ distractis que habebat. ꝛ pauperibus datis: ipse deum sequi cepit. ꝛ ad monacho2 exercitia properauit. Sed ꝛ multa vt diximus alia de operibus sācti Macharii Alexādrini mirabilia ferūtur: ex quibus n̄ nulla i. xi. libro ecclesiastice histozie inserta. qui requirat: inueniet. De sancto Ammone primo nytrie monacho.

ITitium sane habitationis monasteriorum que sunt in nytria sumptum tradebant ab Ammone quodam: cuius aīmam cum exisset de corpore vidit ferri ad celū sanctus Antonius sicut refert scriptura illa: que vitā describit beati Antonii. Hic igitur āmon locupletibus ꝛ generosis parentibus natus est: a quibus inuitus ad nuptias cogebat̄. Et cum vim parentum nō posset effugere: accepta virgine cuz intra nuptiales thalamos ꝺueniss̄et: ꝛ data eis essent cubiculi secreta silētia: alloq puellā de pudicitia ꝛ ꝺseruāda virginitate cepit hortari dicens. Quia corruptio sine dubio inuēiet corruptionem. incorruptio vero incorruptionē sperat. Multo melius ē si vterq3 nostrum in virginitate perduret: q̄ꝑ vt alter corrūpatur ex altero: Acquieuit virgo. silentio tegitur incorruptionis thesaurus. Cumq3 plurimo tēpore soli⁹ dei cōtēti testimōio. deo magis essent q̄ꝑ carni ꝛ sāguini cōiūcti: post obitum parentū: ille qdem ad hūc vicini deserti secedit locū: virgo vero intra domū residens i breui ꝛ ipa multitudinē virginū. ꝛ ille multitudinem monachorū cōgregat. Cumq3 secretius resideret in heremo. adolescēs quidā q morsu canis rabidi in rabiē versus ē: mīris victus catbenis ad euz deducitur: proseq̄ntibus eū parētibus suis. ꝛ rogātibus pro eo. At ille. Quid inquit mihi molesti estis o boies? Supra merita mea ē qd̄ expetitis 3 tamē hoc vobis indicare possū: q3 i māi-

bus vestris ē eius sanitas. Reddite vidue bouē suū quē furati estis: ⁊ sanus reddetur vobis filius vester. Ac illi extimuerūt g/dem valde. ꝙ ea q̄ in secreto gesta sūt non latuerunt hominē dei: gauisi sūt tamen ꝙ hanc eis viā salutis ostēdit. ⁊ sine mora vt reddiderūt direpta orāte homine dei etiā iuueni sanitas redijt. Alio quoque tēpo/re cū veniss̄ent ad eum quidā probare vo/lens animos ipsoꝝ. dicit doliū sibi eē ne/cessariū: vbi aquas pro aduenientibus con gregaret. Et cum polliciti fuissent platuros se: vnus ex ipsis graue sibi duxit: dicēs pi clitare posse cameluz suum: si ei tam graue onus īponeret. Et ait ad alterum. Tu si vis aut potes defer: ego camelo meo parcam ne moriatur. Tūc alter ait. Mihi iquit: vt ipse nosti: camelus nō ē: ꝫ asinus. Nūquid qđ camelus portare nō pōt: valet asinus portare? At ille. facito iquit qđ vis: tu vi/deris. Ego enī nō interimā camelū meum. Tūc ille. ego iquit īpono asino meo pon/dus: qđ tu camelo tuo oneroſū dicis: ⁊ me rita hominis dei faciēt: qđ īpossibile ē esse possibile. Et ita īpositū doliū asino suo p/uexit vsq̄ ad monasteriū bois dei: ita vt nec sentiret asinus se aliquid oneris porta re. Quē vt vidit āmon: benefeciſti iquit in asino deferēs doliū. college enī tui came/lus mortuꝰ ē. Et regressus inuenit ita gestū vt predixerat famulus dei. Sed ⁊ multa alia p eū signa dominus oñdit. Nā ⁊ fluui um nylū cū trāsire vellet. ⁊ exuere se eru/bescerēt. Uirtute dei subito i alterā ripaz trāslatus dicitur. Beatus autem Antoni/us in summa ammiratione vite eius iusti/tiam: atque animi eius virtutes habuisse memoratur ¶ De sancto Pyamone.

QDn autem mihi vi/detur dignuz etiā eius heremi ha bitatores q̄ parthenio mari adiacet: ⁊ vici na ē oppido qđ diolcho dicitur silētio p̄te/rire. In quo vidimus quēdā p̄bytерū ad mirabilē noīe Pyamonē. totius humilita tis ⁊ benignitatis viruz: bñtē etiā reuelati onū gratiā. Deniq̄ cū quodā tpe dño sacri/ficia offerret. vidit angelū dei stantē iuxta altare: ⁊ vniuscuiusq̄ monachoꝝ accedē/tium ad altare: scribentem nomina ī libro quez tenebat in manibus: quoꝝdaz tamē nomina nō scribētez. Cumque diligenter obseruasset senioꝝ. qui essent quoꝝum no/mina non scripsisset: posteaq̄ sunt cōpleta mysteria. vnūquēq̄ eoꝝ seoꝝsuz vocans p scrutatur. quid eis ī occulto peccati fuisset admissuz. ⁊ īuenit ex cōfessione eoꝝ vnum quenq̄ mortalis peccati obnoxiū. Tunc hortatus est eos agere penitētiā. ⁊ semet/ipsuz cū eis añ dominū prosternens die ac nocte tanq̄ ipse ī eoꝝ peccatis esset obno/xius flebat: ⁊ tā diu permānsit cuz eis in lu/ctu ⁊ lachrimis ⁊ penitētia. donec itez vi/deret eūdē āgelū stātez ⁊ scribētez accedē tiuz nomina. Et postea q̄ omniuz scripsit: tunc etiā illos ex nominibus euocantē: at/que ad recōciliationē altaris īuitātez. Et vbi hec senioꝝ vidit: itellexit eoꝝ susceptā esse penitentiā. ⁊ sic eos altari tota cū gra tulatione restituit. Hunc etiā quodā tēpo re ferebāt a demonibus ita verberatū: vt stare aut moueri omnino ō loco nō posset Et cuz dies adesset dominica. ⁊ res posce/ret offerri sacrificiū: iussit se fratrū manibꝰ ad altare portari. Ubi cū ī oratione iacuis/set. astantē cōtinuo vidit āgeluz domini q astare solebat altari: ⁊ porrigētez sibi ma/nuz atque eleuantem se de terra. ⁊ statim dolor omnis ita ab eo discessit. vt solito sa nioꝝ redderet. ¶ De alio sancto Joanne.

QRat in ipsis locis vir scūs ac totius gratie dono re/pletus Joānes noīe: ī quo tāta erat ꝯsola/tionis gratia. vt quacunque mestitia. quo cunque tedio oppressa fuisset anima. pau cis eius sermonibus alacritate ⁊ leticia re pleretur. Sed ⁊ sanitatum gracia plurima ei a deo donata est. In aliis quoq̄ ꝯpluri rimis locis egypti. sparsim vidimus san/ctos dei virtutes multas ⁊ mirabilia fa/cientes ⁊ gratia dei plenos: sed paucos ex multis memorauimus de omnibus enim explicare supra vires nostras est. Nam de

bis qui in superiore thebaida. id est circa ipsam syenem. habitare dicuntur. auditu solo cōperimus: q̄ his pene oībus quos vidimus. celsiores illi ⁊ magnificentiores habebātur. Accedere vero ad ipsos p̄ itineris periculo nequiuim⁹: qz q̄uis oīa illa rū partiū loca latronib⁹ īcursent. illa tn̄ q̄ vltra ciuitatē lyco sūt. etiā barbaros pacīunt. Et ideo nullus nobis ad eos accessus fuit: qz reuera nec eos quos supius memorauimus: absque periculo vidimus.

¶De periculis itineris ad heremos.

SEptiesnāqz in hoc itinere periclitati sum⁹. in octauo autē sicut scriptū ē. nō obtinuit nos malū deo nos ī omnibus protegēte. Denique semel per quīque dies ac noctes īcedentes per heremum: siti ac lassitudine periclitati sumus. Alio quoque tēpore īcurrimus loca ī quib⁹ est cōuallis quedā humorē ex semetipsa gignens salsuz: quē cōtinuo calor solis velut hyemalē pruinā in glaciē. ita in salez stringit. ⁊ tanq̄ sudes acutas ex ipso sale efficit: atque ita omnia illa exasperantur loca vt nō solū nudos pedes. vt habebamus nos: sed ⁊ calciamētis munitos. terebret ac secet. In his ergo inuēti: magno cū periculo vix euasimus. Tertio cū nihil ominus per heremuz p̄geremus. īcurrim⁹ vallez quandā humorē ex semetipsa similiter gignētez: sed intra semetipsam euz seruantez: cuius soluz laxū ⁊ fetiduz sceno repletuz transire cupiētes: vsque ad latera desedim⁹. Cūque pene ibidē in eadē mergeremur. exclamātes ad dominū: vocem psalmi p̄tulim⁹: dicētes. Saluū me fac deus q̄m īrauerūt aque: vsque ad animam meaz. Infixus sum in limo profūdi: ⁊ nō ē substātia. Quartū pertulim⁹ ī aquis quibusdā. q̄ ex inundatione fluminis nyli remāserāt: ī qb⁹ triduo continuo afflicti. vix euadere potuim⁹. Quītū periculū fuit nobis a latronib⁹ cū secus mare iter pagere mus. q per decē milia passuū īsequentes nos. quos perimere ferro nō potuerāt. pene exanimes reddiderūt per fugā. Sextū discrimē nobis ī ipso flumine nylo fuit: ī q̄ nauigātes pene submersi sum⁹. Septimū ī stagno qđ marethse vocabulo appellat. vēto seuiēte ī īsulā quādā electi sum⁹: hyeme grauissima sup nos ⁊ tēpestate fluēte Erat enī tēpus q̄ epbip̄ baniozuz dies celebrabant. Octauū aūt fuit: q̄ cū ad nytrie monasteria venirem⁹: locū quēdā īcidim⁹ ī quo refluēs nyli aqua residēs velut stagnū quoddā effecerat: ī quo multe bestie. p̄cipue cocodrilli plurimi erāt. Qui cuz ad tēperiē solis exissent. resoluti circa oza stagni iacebāt: ita vt ignorātibus nobis mortui viderētur: Et cū accederem⁹ ad videndaz mirandāque magnitudinez bestiaruz: quas exanimes putabamus. Rinuo vt sonuz peduz senserunt excitate. irruere ⁊ īsectari nos vehemēter ceperūt. Nos autez magno cū clamore ⁊ metu nomen x̄pi inuocauim⁹ cui⁹ misericordia affuit ⁊ bestie que cōtra nos īsurrexerūt. quasi ab āgelo repellente: in stagnū protinus proiecte sūt Nos aūt cursu ocito ad monasteria festīa uim⁹ grās agētes dco nostro: q nos ꝺ tātis piculis liberauit ⁊ tanta nobis oñdit mirabilia. Jp̄i glīa ⁊ honoꝛ ⁊ p̄tas ⁊ īperiū ī secula seculoꝝ Amē. Finit vita ⁊ ꝺuersatio sctōꝝ p̄m egiptōrū ⁊ q ī scithia ⁊ thebaida morabantur: quēadmodū bt̄s Hierōim⁹ multo labore conspexit: ⁊ relata a fide vignis audiuit. Et diligenter conscripsit.

¶Incipiūt gesta sctōꝝ patrū egyptōꝝ scithie et thebaide: q̄ beatus Hieronimus autentice conscripta reperit: ⁊ e greco fideliter in latinū transtulit. immo etiā ab alijs trāslata ī vnū collegit. p̄log⁹ bti hieronymi p̄sbiteri ī vitā scti pauli p̄mi heremite.

PAter multos sepe dubitatū ē: a quo potissimum monachoꝝ heremi⁹ habitari cepta sit. Quidā enī altius repetētes a bt̄o Helya ⁊ Johāe p̄cipia sūpsisse dixerūt. quoꝝ ⁊ helyas pl⁹ nobis videt̄ fuisse q̄z monach⁹. ⁊ Joānes añ p̄phetare cepisse q̄z nat⁹ cēt. Alij āt ī quā etiā opinionē vulg⁹ omē ꝺsērit. asserūt ātoniū hui⁹ p̄positi caput: qđ ex pte

verū est: Non eñ tam ipe añ omnes fuit. q̄ ab eo omniū iniciata sunt studia. Amathasio ꝛ macbariꝰ discipli Antonij e qbꝰ superiorꝰ corpꝰ magistri sepeliuit:etiā nūc affirmāt Paulū quendā thebeū principez rei istius fuisse:sed non nominis:quā opinionē nos quoqz probamus. Nonnulli ꝛ hec ꝛ alia prout voluntas tulit: iactitant. subterraneo specu crinitum calcaneote nus hominem. ꝛ multa alia que prosequi ociosum est:icredibilia fingētes:quoꝝ qz ipudens mendatiū fuit:repellēda quidem eoꝝ sentētia videt. Igit qz de Antonio tā greco q̄ romano stilo diligenter memorie traditū est:pauca de Pauli primo heremita principio ꝛ fine scribere disposui:magis quia res omissa erat: q̄ fretus ingenio. Quomodo autem in media etate vixerit aut quas sathane pertulerit insidias:nulli hominum compertum habetur ¶ Incipit Uita sancti Pauli primi Heremite.

SUb decio ꝛ valeriano psecutoribꝰ. quo tēpore. Cornelius rome. cyprianus cartagie felici cruore dānati sunt:mltas apud egyptū ꝛ thebaidam ecclesias tēpestas seua populata ē voti tunc xp̄ianis erat pro eo noīe gladio percuti. Uerum hostis callidus tarda ad mortē supplitia cōquirrens aīas querebat iugulare. nō corpora. Et vt ipe q ab eo passus ē Cyprianus ait: volentibꝰ mori: nō permittebatur occidi. Cuiꝰ vt crudelitas notior fiat: duo memorie causa exempla subijcimus Perseuerantē i fide martyrē: ꝛ iter eculeū flāmasq̄ victorem iussit mel le pūgi ꝛ sub ardētissimo sole. ligatis post tergū manibus reponi:sc̄z vt muscarū aculeis cederet:qui ignitas sartagies āte supe rasset. Aliuz iuuēili etate florentē i amenissimos hortulos p̄cepit adduci. ibiq̄ iter cā dētia lilia. ꝛ rubētes rosas cū leni murmure iuxta serpet riuulus: ꝛ molli sibilo arborū folia vētꝰ strigeret. sup stratū plumis lectulū resupinari iussit. ꝛ ne se ide posset excutere blādis sertoꝝ nexibꝰ irretitū relinqui. Quo cū recedētibꝰ cunctis meretrix specios venisset: cepit delicatis stringere colla oplexibꝰ: ꝛ qđ dicto quoqz scelus ē. manibꝰ attrectare virilia. vt corpe i libidinē ocitato se victrix ipudica superiaceret Quid ageret miles christi aut q̄ se oferret: nesciebat. Qué tormēta nō vicerāt: ne superaret abhominata voluptas. Tādē celitꝰ īspiratꝰ. p̄cisaz morditiis linguā i osculātis se facie expuit: ac sic libidinis sensuz succidens. doloris magnitudo p̄ripuit. ¶ Per idē ergo tēpꝰ q̄ talia gerebant. apud īferiorē thebaidā cū sorore iā viro tradita: post morté amboꝝ parētū. i hereditate locupleti: paulus relictꝰ ē ānorū circiter sedeci. litteris tā grecis q̄ egyptiacis apprime eruditꝰ: māsueti animi. deū valde amās. Sed dū psecutiōis detonaret ꝓcella: i villā remotiorē ꝛ secretiorē recessit. Uer. qd pectora humana nō cogis auri sacra fames: Sororis maritꝰ cepit ꝓdere velle quē celare debuerat. Nō illū vt assolet vxoris lachrime. nō cōmunio sanguinis. nō spectans cūcta ex alto deꝰ a scelere suo reuocat. Ad erat. istabat. crudelitate q̄si pietate vteba tur. Qđ vbi prudētissimꝰ adolescēs. itelle xit. ad mōtiū secreta cōfugiēs. dū psecutionis finē p̄stolaret: necessitatē i volūtatem vertit. ac sic paulati ꝓgrediēs. rursumqz tātūdē subsistēs. atqz idē sepius faciēs: reperit saxosuz mōtē: ad cuius radices haud grādis spelūca lapide claudebat. Quo remoto: vt ē cupiditas hominū auidꝰ occulta cognoscere: animaduertit itus nō grāde vestibulū. Qđ apto desuper celo. patulis diffusa ramis. vetꝰ palma texerat. fontē lucidissimū ostendens. tm̄ modo foras eadem ocinus que genuerat terra sorbebat

Erant preterea p extensū montē nō pauca habitacula: in quibꝰ scabre iam īcudes ꝛ malei qbus pecunia furtiua signabatur videbātur. Hunc locū egiptioꝝ litterе ferunt furtiuā mōete officinā fuisse: ea tēpestate qua cleopatre iunctus Antonius est Igitur adamato ꝛ quasi a deo sibi oblato habitaculo. omnē ibidē i orationibꝰ ꝛ solitudine duxit etatem: cibum ꝛ vestimentum palma prebebat. Quod ne cui impossibile videatur: iesum testor ꝛ sanctos angelos eius. in ea parte heremi. que

iuxta syriam sarracenis iũgitur: ⁊ vidisse me monachos ⁊ videre: e quibus vnus triginta iam per annos clausus. ordeaceũ panem manducabat ⁊ lutulentã aquã bibebat: Alter in cysterna veteri quã gẽtili sermone syri gubra: alias gippũ vocãt: quinq; caricis per singulos dies sustẽtabatur Hec icredibilia vidẽtur bis: qui nõ crediderint omnia possibilia esse credentibus: Sed vt ad id redeã vnde digressus sum: cum iam cẽtesimo tertiodecimo etatis sue anno. beatus Paulus celestẽ vitã in terris ageret: ⁊ nonagenarius ĩ alia solitudine moraretur Antonius: vt ipse asserere solebat: hec ĩ mentẽ eius cogitatio ĩcidit: nullũ vltra se meliorẽ monachoꝝ in heremo cõsedisse: Atq; illi per noctẽ quiescenti reuelatũ est: esse aliũ interius multo se meliorẽ: ad quẽ videndũ deberet properare. Illico erũpẽte luce: venerabilis senex ifirmos artus bacculo regente sustentans cepit ire velle quo nesciebat. Et iam media dies coquente desuper sole feruebat: nec tamen a cepto itinere deducebatur dicens. Credo in deum meum: q̃ seruum suũ quẽ mihi promisit: ostẽdet. Nec plura bis itera cõspicatur hominẽ equo mixtũ cui opinio poetaꝝ cẽtauri vocabulũ indidit. Quo viso: salutaris ipressione signi armat frontẽ. Et heus tyro ĩquit: qua nam in parte dei seruus hic habitat: At ille barbarũ nescio quid ifrendens: ⁊ frangẽs potius verba q̃s proloquens inter horrẽtia ora satis blandũ quesiuit alloquiũ ⁊ cũ dextre manus protensione cupitũ indicat iter: ac sic per patentes cãpos volitando transmittens se in fugã ex oculis mirantis euanuit Uerũ hoc vtrũ diabolus ad terrendũ eũ simulauerit. an: vt solet heremus: monstruosorũ ferax animaliũ: istã quoq; gignat bestiã incertũ habemus. ¶ Stupens itaq; Antonius ⁊ de eo quod viderat secũ volues. vlterius progrediebatur. Nec mora: inter saxosam cõuallẽ haud grandẽ homunculũ videt: aduncis naribus: fronte cornibus asperata: cuius extrema pars corpis: in capraꝝ pedes desinebat. Ad hoc spectaculũ Antonius: scutũ fidei ⁊ loricam spei bonus preliator arripuit: nibilominus memoratũ animal palmaꝝ fructus eidez ad viaticũ quasi pacis obsides offerebat. Quo cognito: gradũ pressit Antonius: ⁊ quis naz esset ĩterrogans hoc ab eo respõsum accepit. Mortalis ego sum ⁊ vnus ex accolis heremi: quos vario deluса errore gentilitas faunos ⁊ satyros ⁊ incubos colit legatõe fungor gregis mei: Precamur vt pro nobis cõmunẽ dominũ deprecẽris quẽ pro salute mundi oliz veniisse cognouimus: nã in vniuersam terraz exiuit sonus eius. Talia eo loquẽte: longeuus viator vbertim lacrimis faciẽ rigabat: quas magnitudo leticie indices cordis effuderat: Gaudebat quippe de christi gloria ⁊ de interitu sathane: simulque ammirans quod eius posset intelligere sermonem: ⁊ bacculo humuz percutiens: aiebat. Ueb tibi alexandria: que pro deo portenta veneraris: veb tibi ciuitas meretrix: in quaz totius orbis demonia confluxere. Quid nã̃c dictura es: Bestie xp̃z loquũtur: ⁊ tu pro deo portẽta veneraris. Nec duz verba compleuerat: ⁊ quasi pennigero volatu petulcũ animal aufugit: Hoc ne cui ad incredulitatem scrupulũ moueat: sub rege Constantio vniuerso mundo teste defenditur. Nam ad alexãdriã istiusmodi bõ uiuus perductus magnũ populo spectaculum prebuit: ⁊ postea ne cadauer exanime calore estatis dissiparetur. sale infusum ad Antiochiam vt ab imperatore videretur allatum est. ¶ Sed vt propositum prosequar Antonius cepta regiõe pergebat: ferarum tãtum vestigia intuẽs ⁊ heremi latam vastitatem: quid ageret. quo verteret gradum nesciebat. Jam altera fluxerat dies restabat vnũ: vt ꝺ̃seri se a xp̃o nõ posse ꝺ̃sideret. Perseuerãs secũdas ĩ oratiõib⁹ exigit tenebras. ⁊ sub dubia adhuc luce. nõ lõge ĩtuet̃ lupaz sitis ardoꝛib⁹ anhelãtẽ: ad radices mõtis irrepe. Quã secut⁹ ẽ occulis ⁊ iuxta speluncã cũ fera abisset accedens: cepit introspicere nibil curiositate proficiente te ebrio. arentibus

visus. Uerus: vt scriptura ait: perfecta vi
lectio foras mittit timorē: suspenso gradu
& anhelitu tēperato: callidus explorator
ingressus est: ac paulatiz ꝓgrediens sepi/
usqz subsistens. sonū aure captabat. Tan/
dez ꝑ cece noctis horrorez procul lumē in
tuitus. dū auidius properat: offenso pede
lapidez in strepitū concitabat. Post cuius
sonitū beatus Paulus hostiuz quod pate
bat claudens: sera obfirmauit. Tunc vero
Antonius pre foribus corruens: vsqz ad
sextaz & eo amplius horaz adituz precaba
tur: dicens. Quis sim. vnde & cur veneriz
nosti. Scio me nō mereri conspectū tuuz:
tamen nisi videro: nō recedā. Qui bestias
suscipis: hominē cur repellis? Quesiui & i/
ueni. Pulso vt aperiatur mihi. Qō si nō i/
petro. hic moriar ante postes tuos. certe se
pelies vel cadauer meū. Talia perstabat
memorās: fixusqz manebat. Ad quē respō
sum Paulus ita reddidit. Heros. Nemo
sic petit vt minetur. Nemo cum lachrimis
calumniam facit: & minaris si non recipiaz
te. cum moriturus adueneris. Sic arridēs
patefecit ingressum. Quo aperto. dum in
mutuos miscerētur amplexus: proprijs se
salutare ceperunt nominibus. gratie do/
mino in cōmune ab eis referūtur. Et post
sanctum osculum: residens Paulus cum
Antonio. ita exordius est. En quem tāto la
bore quesisti: putribus senectute membris
operit inculta canicies. En vides hominē
in puluerem mox futurum. Uerum quia
caritas omnia sustinet: narra mihi queso
quomodo sese hominum genus habeat. an
in antiquis vrbib⁹ noua tecta consurgant
quo mūdus regatur imperio. an supersint
aliqui qui demonum errore decipiuntur.
Inter has sermocinationes suspiciunt ali/
tem coruum in ramo arboris consedisse.
Qui inde leniter subuolās: integrum pa/
nem ante mirantiuz ora deposuit. Post cu
ius abscessum eya inquit Paulus. domi/
nus nobis prandium misit. Uere pius ve/
re misericors. Sexaginta iam anni sunt ꝙ
dimidii semper panis fragmenta accepi:
verum ad aduentum tuum militibus suis
christ⁹ duplicauit annonam. Igitur in de/
um gratiarum actione celebrata: super
nitrei fontis marginem vterque consedit.
Hinc vero quis frangeret panem aborta
contentio: pene diem duxit in vesperum.
Paulus more cogebat hospitii. Antonius
iure refellebat etatis. Tandem consilii fu
it vt apprehenso e regione pane: duz ad se
quisque nititur: pars sua remansit in mani
bus. Debinc paululum aque proni in fon/
te ore libarunt: & immolantes deo sacrifici
um laudis: noctem transegere vigiliis. Cū
que iam esset terris redditus dies: beatus
Paulus ad Antoniuz sic locutus est. Oli
te frater in istis regionibus habitare scie
bam: olim conseruum meum mihi promise
rat dominus. Sed quia iam dormitionis
tempus aduenit. & quod semper cupieram
dissolui & esse cum christo: peracto cursu. su
perest mihi corona iustitie. tu missus a do/
mino es. qui humo corpusculum tegas: im
mo terraz terre reddas. His Antonius au
ditis: flens & gemens ne se desereret. atqz
vt comitez talis itineris acciperet: preca/
batur. Et ille. Non debes inquit querere
que tua sunt: sed que aliena. Expedit qui/
dem tibi sarcina carnis abiecta agnum se/
qui: sed & ceteris expedit fratribus. vt tuo
adhuc instituantur exemplo. Quorbem p/
ge queso. nisi molestum est: & palliū quod
tibi Athanasius episcopus dedit. ad obuol
uendum corpusculum meum defer huc.
Hoc autem beatus Paulus rogauit. non
ꝙ magnopere curaret. vtrum tectum pu/
tresceret cadauer an nudum: quippe qui tā
ti temporis spatio contextis palmarum fo
liis vestiebatur: sed vt a se recedenti: me/
ror sue mortis alleuiaretur. Stupefa/
ctus Antonius qō de athanasio & de pal/
lio eius audierat. quasi christum in Paulo
videns. & in pectore eius ōnz venerans vl
tra respondere nihil ausus est: sed cum si/
lentio lachrimans. exosculatis eius oculis
manibusque. ad monasteriuz quod postea
a sarracenis occupatum est: regredieba/
tur. Neque vero gressus sequebantur ani
mum: sed cum corpus inane ieiuniis seni/

les etiam animi frangerent animo vince/
bat etatem. Tandem defatigatus ꝛ anhe
lans ad habitaculum suum: confecto itine
re peruenit. Cui cuꝫ duo discipuli qui ei iã
longeuo ministrare ceperant occurrissẽt:
dicentes. Ubi tam diu moratus es pater?
respondit. Ueh mihi peccatori: qui falsuꝫ
monachi nomen fero. Uidi helyam ꝛ Jo/
annẽ in deserto: ꝛ vere in paradiso ¶Pau
lum vidi. Ac sic ore compresso. ꝛ manu ver
berans pectus: a cellula pallium protulit.
¶Rogantibusqꝫ discipulis vt plenius quid
nam esset rei exponeret: ait. Tempus lo/
quendi ꝛ tempus tacendi. Tunc egressus
foras. ꝛ nec modicum quidẽ cibi sumens:
per viam qua venerat: regrediebatur. Il/
lum sciens illum videre desiderans illum
oculis ac mẽte complectens. timebat eni
quod cuenit: ne se absente debitum xp̃o
spiritum redderet. Cũqꝫ iam dies illuxis
set alia. ꝛ trium horarum spatio iter rema/
neret: vidit inter angelorum cateruas: ꝛ i
ter prophetarum ꝛ apostolorum choros:
niueo ¶Paulum candore fulgentem in
sublime cõscẽdere. Et statim in facie pro/
cidens sabulum capiti suo superiacebat:
plorans atqꝫ eiulans. Cur me inquit ¶Pau
le dimittis? Cur abis insalutatus? Tam
tarde not?: cꝫcito recedis? Referebatqꝫ
postea beatus antonius tanta se velocita
te quod reliquum erat vie cucurrisse: vt
ad instar auis preuolaret. Nec immerito
Nam introgressus speluncam vidit genu
bus complicatis erecta ceruice. extẽsisqꝫ
manibus in altum corpus exanime: ac pri
mum ꝛ ipse viuere eũ credens pariter ora
bat. ¶Postqꝫ vero nulla vt solebat suspiria
precantis audiuit in flebile osculuꝫ ruens:
intellexit qꝫ etiam cadauer sancti viri deũ
cui omnia viuunt: officio gestus p̃caretur

¶Igitur obuoluto ꝛ plato foras corpo/
re. psalmis quoqꝫ ex xp̃iana traditione cã
tatis: cõtristabatur antonius qꝫ sarculum
quo terram foderet nõ habebat. Fluctu
ans vario mentis estu ꝛ secum multa re/
plicans. si ad monasterium reuertar. qua
dridui iter est: si hic maneã nihil vltra pro
ficiã. Moriar ergo vt dignũ ẽ: ꝛ iuxta bel/
latorẽ tuũ xp̃e ruẽs extremũ alitũ fundã:
Talia eo aĩo voluẽte. ecce leones duo ex
teriores heremi parte cõcurrẽtes: volan/
tibus p colla iubis ferebant. Quibus as/
pectis: primo exhorruit: rursusqꝫ ad deum
mẽtem referens: quasi columbas videret
mãsit intrepidus. Et illi qdem directo cur
su ad cadauer beati senis substiterũt. adu
lãtibusqꝫ caudis circa eius pedes accubu
ere. fremitu ĩgẽti rugiẽtes. prorsus vt itel
ligeret eos plangere qũo poterãt. Deinde
haud ꝑcul ceperũt humũ pedibus scabe/
re: harenãqꝫ certatiꝫ egerentes. vni? ho/
minis capacẽ locũ effoderẽ. ꝛ statim quasi
mercedẽ ꝑ ope postulaturi: cũ motu auri
uꝫ ceruice deiecta ad Antoniũ prexerũt.
man? eius pedesqꝫ lingẽtes: vt ille aĩad/
uerteret bn̄dictionẽ eos a se dep̃cari. Nec
mora in laudatione xp̃i effusus. qꝫ eũ mu
ta quoqꝫ animalia sentirent: ait. Domine
sine cuius nutu nec foliuꝫ arboris defluit
nec vnus passer ad terrã cadit: da illis si/
cut tu scis. Et manu annuẽs vt abirẽt: im/
pauit. Cumqꝫ illi recessissent sancti corpo
ris oneri seniles curuauit humeros: ꝛ de/
posito eo in fossã: desup humũ ꝯgregans
tumulum ex more cõposuit. ¶Postqꝫ autẽ
dies illuxerat alia: ne qd pius heres ex in/
testatis bonis nõ possideret: tunicã ci? sibi
vendicauit. quã i sportaꝫ medũ de palme
foliis sibi ipe ꝛtexuerat. Ac sic ad mõaste
rium reuersus discipulis ex ordine cuncta
replicauit: diebusqꝫ solennibus pasce vel
pentheçostes semꝑ ¶Pauli tunica vestit? ẽ

¶Libet ĩ fine opusculi interrogare eos
q patrimonia sua ignorant: q domos mar
moribus vestiunt: qui vno lino villarum
insuunt predia huic seni nudo quid vnqꝫ
defuerit. Uos ex gemma bibitis ille vero
cauis manibus satisfecit nature! Uos in
tunicis aurum texitis: ille nec vilissimi q
dem vestri mãcipii indumentum habuit
Sed econtrario illi pauperculo paradisus
patet. vos auratos gehenna suscipiet.
Ille christi vestem licet nudus seruauit:
vos vestiti sericis. indumentum xp̃i perdi

distis. Paulus vilissimo opertus puluere iacet resurrecturus i gloriam: vos opero sis saxis sepulchra premūt. cū vestris opi/bus fortassis arsuros. Parcite queso vos pcite saltē diuitiis quas amatis. Cur mor tuos vestros auratis obuoluitis vestib⁹? Cur ambitio iter luctus lachrimasq; non cessat? An cadauera diuituz. nisi in serico putrescere nesciunt? Obsecro qcunq; hec legeris: vt hieronimi peccatoris memine ris: cui si dñs optionē daret: multomagis eligeret tunicā Pauli cum meritis eius. q̄ regum purpuras cum regnis suis.

Finit vita beati Pauli primi heremite.

Incipit ꝓlogus Euagrii presbyteri ad Innocētiū epm i vitā bti antonij abbatis

PResbyter Euagri⁹ innocentio carissimo filio in dño salutem. Ex alia in aliā linguā ad verbū expressa translatio sensus operit: t veluti letum gramen sata strāgulat. Dū eiz casi/bus t figuris seruit oratio. qđ breui pote rat indicari sermone: lōgo ābitu circūacta vix explicat. Hoc igitur ego vitās vitā be ati Antonii te petēte trāsposui: ita vt nihil desit ex sēsu cū aliqd desit ex verbis. Alii syllabas aucupent t trās: tu q̄re sētētiam

Incipit prefatio Athanasii episcopi in vitaz sancti Antonii monachi.

AThanasius episco p⁹ ad pegrinos monachos. Opti muz fratres iniistis certamē. aut eq̄ri egy ptiis monachis. aut superare nitētes vir/tutis instantia. Et enī apud vos iam pluri/ma sunt monasteria. monachoꝝ quoqz no men ē celebre: t hāc voluntatē nostrā iuste gsqz mirabit. oratibusqz nobis optatū de⁹ tribuet effectū. Qm̄ igr exegistis a me. vt vobis scriberē de uersatiōe bti Antonii. volētibus discere quēadmodū cepit: q ve fuerit añ sanctum ꝓpositū: qualē etiā ba/buerit terminū vite. t si vera sunt ea: que de ipso fama disperfit. ut ad eius emulatio nem atqz exemplū vos instituere possitis magna cū letitia suscepi vestre caritatis impiū. Et mihi enim ingens lucrū est atqz vtilitas. hoc ipz quod recordor Antonii: t vos cū āmiratione audiētes scio eius ꝓ positū cupe sectari. perfecta ē sigdē ad vir tutē via: antoniū scire gs fuerit. Ergo vt breuit dicā. ex omnibus qui de eo referē tur sermo iactauit: credite. t minima vos existimate audisse de maximis: qr ñ ambi go nec eos omia potuisse cognoscere: cū t ego rogatus a vobis quātacūqz p epłam significauero. nō equalia sim eius meritis narraturus. Sed t vos oēs hinc nauigā/tes studiose pcūctamini q̄ singulis que no runt referētibus: cōgrua dignaqz tanti nominis relatio cōpleatur: disponebā ita qz p⁹ lectionē litteraꝝ vestraꝝ aliquos ad me monachos iuitare. t maxime eos q crebro ad eū ire cōsueuerant: vt plenius aliquid addiscens: munera vobis maiora trāsmittere. Sz qm̄ t nauigationis tpa la bebant t litteraꝝ portitor vehemētissime festinabat: ideo ea q̄ t ipse nouerā: frequē ter eni cū visitaui: t q̄ ab eo didici qui ad prebendā ei aquā nō paululū tpis cū eo fe cit: dilectiōi vestre indicare ꝓperaui. vtro bique curā veritatis habēs. vt neqz plus aliquis audiēs miraculoꝝ cōgestionē nō credan: nec rursus meritis eius inferiora cognoscēs. nō putet dignū esse miraculo ꝓ tanti nois viro.

Explicit prologus.

Incipit vita sācti ātonii abbatis ab atha nasio episcopo alexandrino cōscripta. Et ab Euagrio p̄sbytero e greco i latinū trās lata atq; a btō Hieronymo huic libro ifta

ITitur Antoni⁹ no bilib⁹ religiosisq; parētib⁹ nat⁹ in egypto oriūdus fuit: tāta suoꝝ t sua nutri/t⁹ cura: vt nihil aliud ꝑter pētes domūq; cognosceret. Et cū iā puer eēt nō se litte/ris erudiri: nō ieptis ifātiū iūgi passus ē fa bulis: sz di dsiderio flagrās fz qđ scriptū ē inocēter bitabat domi. Ad eccl̄iā q̄qz cū parētib⁹ sepe ꝺueniēs: nec ifātū lasciuias: nec pueroꝝ negligētiā sectabat: sz tm̄ ea q̄ legebāt auscultās: vtilitatē p̄ceptoꝝ vite istitutōe fuabat: ñ suis: vt solet illa etas i/

curiosus p variis ꝛ delicatis cibis vnq̄ tedio fuit: non esce molliozis blandimenta sectatus est:bis solum que dabantur contentus:nihil amplius requisiuit ¶Post moztem autem parentū annozum circiter decem ꝛ octo seu viginti cū sozore admoduz paruula derelictus est: ꝛ domus ꝛ sozozis honestam curam gerebat. Nec duz vero sex fluxerant menses.quibus ad ecclesiam: vt solebat accurrens: recozdabatur quomodo ꝛ apostoli omnibus spretis secuti fuissent saluatozem: ꝛ multi: vt legitur in actibus apostolorum: facultatibus suis venditis.precia ad pedes eozum detulissent egentibus partiēda queve aut qnanta spes isdem reposita esset in celis Talia secum voluens intrauit ecclesiam: ꝛ accidit vt tunc euangelium legeretur: i quo dominus dicit ad diuitē. Si vis pfectus esse vade vende omnia tua quecūq3 habes: ꝛ da pauperibus ꝛ veni ꝛ sequere me:ꝛ habebis thesauruz in celo. Quo audito. quasi diuinitus buiusmodi ante memoriam concepisset: ꝛ veluti ꝓpter se hec esset scriptura recitata: ad se dominicum traxit imperium. statimq3 egressus possessionem quam babebat dimisit ¶Rure autem erant trecente iugeres ꝛ valde optimi quos vicinis largitus est: ne in aliquo aut sibi aut sozori molestia gigneretur.Letera vero que in mobilibus possidebat. vniuersa vendidit.ꝛ aggregato non exiguo precio indigentibus dedit. paruis ob sozorem reseruatis:que ꝛ sexu ꝛ etate videbatur infirmior. ¶Rursus autem ecclesiam ingressus. cum audisset dominuz in euangelio dicentem. nolite cogitare ō crastino.relictā quoqz pozziones paupib⁹ distribuit:neqz se versari passus est domi: sed sozore fidelibus ac notis virginibus commendata vt ad earum nutriretur exemplum: ipse iam omnibus seculi vinculis liber:asperum atque arduum arripuit institutum. Nec dum autem tam crebza erant in egypto monasteria: neque omnino quisq̄ auiam solitudinem nouerat et quicunque in christi seruitute sibiimetipsi prodesse cupiebat: non longe a sua villula separatus instituebatur. ¶Erat igitur in agello vicino senex qdā vitam solitariam a prima sectatus etate: hunc Antonius cum vidisset: emulatus est ad bonum. Et primo quidem incipiēs etiam ipse in locis paululum a villa remotioribus manebat: ex inde autem si quem vigilātē i boc studio compererat: ꝓcedēs querebat vt apis prudentissima. nec ad habitaculū suū ante remeabat. nisi eius quem cupiebat:frueretur aspectibus.ꝛ sic tanq̄ munere mellis accepto. abibat ad sua tali ibidē istitutus exordio.Cumq3 per dies singulos ita animum roboraret: vt nec opū paternaꝝ. nec suoꝝ meminisset affinium:oē etiā desideriuz ꝛ sollicitudinē erga id qō ceperat: exerceret. opabatur manibus suis sciens scriptū esse.q nō opatur non manducet. Mercedē sane operis sui precio panis excepto: egentibus largiebatur. Orabat frequenter: quippe qui didicerat ꝙ oporteret sine intermissione dominum rogare ¶Auditioni etiam scripturarum ita studium cōmendabat:ut nibil ex eius animo laberetur: sed vniuersa domini precepta custodiens memoriam pro libris haberet. Sic suam vitam instituens:ab vniuersis fratribus puro diligebatur affectu.ꝛ omnib⁹ ad quos spiritali studio discendi pergebat:obediēs proprias singulorum gratias hauriebat. huius continentiam. iocunditatem illius sectabatur.istius lenitatem.illius uigilias alterius legendi emulabatur industriam ¶Jstum ieiunantez: illum humi quiescentē mirabatur. Alterius patientiam:alterius mansuetudinem predicabat ¶Omnium quoque uicariā erga se retinens caritatē atq̄ vniuersis virtutuz partibus irrigat⁹ ad sedē propriā regrediebatur. Jbi secum vniuersa pertractans:omniū in se bona nitebatur exprimere. Neque ꝙo aduersum coeuos aliquando mouebatur:sed ea tm̄ flāma egregio viro crescebat in pectore. ne secundus cuiq̄ in predictis operibus inueniretur. Et boc ita faciebat.ut cum

omnes gloria anteiret omnibus tamē carus esset. Nā ⁊ vicini monachi ad quos sepe veniebat. Antoniū videntes deicolam nuncupabant: īdultisq; nature vocabulis quidā vt filiū: alii vt fratrem diligebant.

¶ Dū hec gereret Antonius: quibus oīuz in se prouocaret affectū: inimicus nominis xp̄iani diabolus: īpacienter ferens tātas ī adolescēte virtutes: veteranis eū aggressus est fraudibus: ⁊ primo quidē tēptans: si quo modo posset ab arrepto eū instituto detrabere Immittebat ei memoriā possessionū: sororis defensionē: generis nobilitatem: amorē rex: fluxā seculi gloriā: esce variaz delectationē: ⁊ reliqua vite remissioris blandimenta: postremo virtutis arduū finē: ⁊ maximū peruenīēdi laborē: necnon corporis fragilitatem: suggerebat ⁊ etatis spatia prolixa: prorsus maximā ei cogitationū caliginē suscitabat: volēs eū a recto ꝓposito reuocare. ¶ Postq; aūt diabolus oratiōib⁹ ei⁹ ad deū p passionis fidē se ītelexit elidi: consueta aduersum omnes adolescentes arma arripiens: nocturnis eū inquietabat illecebris. ¶ Per vices etiam tam apertis in eū telis irruebat: vt nullus ambigeret: quin antonius contra diabolum dimicaret. Nam ⁊ ille cogitationes sordidas conabatur īserere: ⁊ hic eas oratu submouebat assiduo. Ille titillabat sensus naturali carnis ardore: hic vigiliis ⁊ ieiunijs corpus omne vallabat. Ille per noctes in pulchre mulieris vertebatur ornatū: nulla omittens figmenta lasciuie: hic vltrices gehenne flāmas: ⁊ dolorē vermis recordās: īgeste sibi libidini opponebat. Ille lubricū adolescentie iter ⁊ ad ruinā facile ꝓponebat: hic eterna futuri iudicii tormēta considerans: illesam anime puritatem per tēptamenta seruabat. Ista autē omnia ad confusionē diaboli fiebant: Qui enim similē se deo fieri posse existimabat: nūc ab adolescēte vt miserrimus vincebatur: ⁊ q contra carnē ⁊ sanguinē seuiebat: ab homine qui carnē portabat: elisus est. Adiuuabat enīz seruū suū dominus: qui nostri gratia carnē suscipiens: victoriam corpori contra diabolum largitus est: vt singulis ita certantibus apostolicum liceret proferre sermonem: non ego autē sed gratia dei mecū. ¶ Postremo cū nec hoc argumento destruere posset Antoniū draco deterrimus: ⁊ videret se semper ab eius cogitationibus superari: secundū quod scriptū est: stridens dentibus ⁊ exululans: qualis est merito: talis apparebat ⁊ vultu: puer horridus atq; niger: ad eius se genua prouoluens: humana voce deflebat dicēs. Multos seduxi plurimos decepi: nunc autē vt a ceteris sanctis: ita ⁊ tuo sum labore prostratus. Quē cuz interrogasset Antonius quisnā esset: qui talia loqueretur: ait. Ego sum fornicationis amicus: ego multimoda turpitudinis aduersuz adolescentes arma suscepi: hinc ⁊ spiritus fornicationis vocor Quantos pudice viuere disponentes sefelli: quot tenuiter incipientes ad sordes pristinas redire persuasi. Ego sum propter quē prophēta lapsos increpat dicens. Spiritu fornicationis seducti estis: ⁊ reuera p me illi fuerant supplantati. Ego sum qui te ipsum sepe temptaui: Et semper repulsus sum. cnm hoc christi miles audisset. gratias agens deo: ⁊ largiore aduersus inimicū ꝯfortatus audatia. ait. Multū ergo despicabilis: multūq; ꝯtēptus es: nā ⁊ obscuritas tua ⁊ etas infirmaꝫ signa sunt rerū. Nulla mihi iā de te cura est. Dñs mihi auxiliator est: ⁊ ego exultabo super inimicos meos. Et statim ad vocē canētis fantasma quod videbatur. euanuit. ¶ Hec aūt Antonii ꝯtra diabolū fuit prima victoria: īmo virtus ī Antonio saluatoris: qui peccatū ī carne ꝯdēnauit: vt iustificatio legis ī nobis cōpleretur: q; nō secūdū carnē ambulamus: sed secūdū spiritū. Sed neq; Antonio vincēdi securitatē dedit vnus triumphus nec diaboli semel fracte defecere vires. Nam ⁊ iste vt leo rugiēs querebat aditū. p quē posset irrūpere: ⁊ ille scripturaꝫ doctus eloquio: nō ignorabat multas esse demonū captiones. ¶ Propter qđ sollerti ꝓpositū labore seruabat: cōsiderans: quia posset satbanas in carnis colluctatione su

peratus:nouaꝝ aduersus se artiũ machi/nas cõmouere. Idcirco magis ac magis subiugabat corpus suũ:ne vincens alia:in aliis vinceretur. ¶Disponens igitur duri/ori se vite lege cõstringere:cũ omnes infa tigabilẽ adolescentis mirarẽtur instantiã sanctũ tolerãter ferebat laborẽ:quia volũ tarie seruitutis.longo in dei opere studio consuetudinẽ in naturã vertebat. Inedie autẽ ꝛ vigiliarũ intantũ paciens erat: vt plus faceret q̃ ab vllo per illũ posse fieri crederetur. ꝓpernoctabat in oratione se/pissime:edebat semel in die.post solis oc casum. Nõ nunq̃ biduo triduoq; sic per manens.ut vix quarta demum die cibũ uellet accipere. Summebat vero panem ꝛ salem.potumq; aque paruulum.de car nibus vero ꝛ vino tacere melius puto:q̃ quicq̃ dicere.q̃ nec apud plurimos qui/dem monachorum istiusmodi esce in usu habebantur. Quieti autem sic mẽbra cõ/cedens. vt iunco cõtexto atq; cilitio vte retur. Nonnunq̃ etiã super nudum humi iacens:sine stramine permanebat: vnguẽ ta penitus repudians. Dicebat enim mini/me posse vtentium:ꝛ precipue iuuenum corpora roborari:si olei essent perunctio/ne mollita: oportere vero asperos carni labores ĩperare:secũdũ apostoli preceptũ dicentis:quãdo ifirmor. tunc fortior sum. Asserebatq; sensum animi sic posse reuiui scere: si corporis fuissent ĩpetus fatigati. Unde nec tẽpor longitudine labor meri ta pẽsabat:sed amore ꝛ famulatu spõtaneo semper tãq̃ i principiis ꝯstitutus:ad pro/fectũ diuini metus desideriũ concitabat. Nouisq; cupiens augere preterita: supra memorati doctoris sermonus recordaba/tur:qui ait. ꝓterita obliuiscens:ꝛ ĩ futu rũ conualescens. Meminerat quoq; be/lye prophete dicentis: viuit dñs cui adsto bodie ante ipsum:ꝛ differebat cur bodie esset appositũ:quia nõ cõputabat helyas preteritũ tẽpus:sed tãq̃ quottidie ĩ certa/mine ꝯstitutus:talẽ se prebere cupiebat: qualẽ sciebat dignũ dei esse cõspectibus: puꝛ corde:ꝛ paratũ obedire volũtati eiꝰ:

¶Igitur sanctus Antonius secũ reputãs oportere dei famulus ex instituto magni helye exemplum capere:ꝛ ad illud speculũ vitam suam debere componere:ad sepul/chra longe a villa constituta secessit. vni de cognatis mandans: vt statutis diebus sibi alimenta deferret. Et cum in vna memo/ria supradictus frater eus clausisset: solus ibidem morabatur. Metuens ergo diabo lus ne accessu temporis heremum quoq; habitari faceret:ita eum aggregatis satel litibus suis: varia cede lacerauit: vt dolo/ris magnitudo:ꝛ motum auferret ꝛ vocem Nam ꝛ ipse postea referebat vulnera fu/isse tam grauia: vt vniuersa hominum tor/menta superarent:sed dei prouidẽtia: que nunq̃ in se sperantibus deest:conseruauit eum. Alio die is quem supra diximus fra/ter aduenit cibos deferens quos ei defer/re consueuerat:atq; eum iacentem in ter/ra semimortuum:fractis foribus inuenit. Quem impositum humeris:ad villule do micilium reportauit. Quo audito: ingens vicinorum atq; affinium multitudo con/currens:tristi in medio posito funeri debi/tum reddebat officius. Et iam media no/ctis parte transgressa:cum iam opportunus ꝛ gratus peruigiles omnium oculos vice rat sopor. Antonius anima paululus rede unte:suspirãs eleuauit caput:ceteris vero alta quiete ꝓstratis:eũ a quo delatus fu/erat vigilare ꝯspexit:eũq; nutu aduocãs.: obsecrauit vt nullo penitꝰ excitato ad pri/stinũ se referret habitaculũ. Relatꝰ ergo iuxta ꝯsuetudinẽ solus itex ꝑmanebat: et stare qdẽ ꝓpter recẽtes plagas nõ pote/rat:orãs vero ꝓstratꝰ:post orationẽ clara voce dicebat. Ecce adsum ego Antonius nõ fugio vr̃a certamina:etiã si maiora faci atis:nullus me separabit a caritate xp̃i. Psallebatq; dicẽs. Si ꝯsistãt aduersũ me castra:ñ timebit cor meũ. Talia eo dicẽte. bonox hostis diabolus ammiratꝰ: q̃ post tot verbera ausus fuisset reuerti. con/gregatis canibus suis:ꝛ proprio furore se

lanians. videtis ait: quia nec spiritu fornicationis. nec corporis doloribus superatus: tam audacter lacessit. Omnia arma corripite: acrius nobis impugnandus est sentiat sentiat: debet scire quos prouocet Dixit: & adhortantis vocem audientium turba consensit: quia innumeras & diuersas habet diabolus artes nocendi. Subitus igitur repentinus increpuit: ita ut loco funditus agitato & parietibus patefactis. multifaria demonum exinde turba se funderet: nam & bestiarum & serpentū formas induentes. omnem protinus locū repleuere fantasiis leonum. thaurorum. luporum aspidum. serpentium scorpionū necnon & pardorum atq; vrsorum. hec singula secundum suam fremebant naturā. Rugiebat leo occidere volens. thaurus mugitu & cornibus minabatur. serpentes sibilo personabant: luporum impetus inhiabat. pardus discolor auctoris sui calliditates varias indicabat. Truces omnium vultus: & vocis horride virus audit⁹. Antonius flagellatus atq; confossus. sentiebat quidem asperiores corporis dolores sed interius durabat mente peruigili. Et licet gemitum vulnera carnis exprimerent. sensu tamen idem manens. quasi de inimicis luderet: loquebatur. Si virium aliquid haberetis: sufficeret vnus ad prelium. Sed qm̄ domino vos enecruante frāgimini: multitudine temptatis inferre terrores. cum hoc ipsum infirmitatis inditiū sit. q̄ irracionabilium: formas induitis bestiarum. Rursumq; confidens: aiebat. si quid valetis. Si vobis in me potestatem dominus dedit. ecce presto sum: deuorate. si vero non potestis. cur frustra nitimini: Signum enim crucis & fides ad domin̄ū: inexpugnabilis nobis murus ē. Multa contra sanctum Antonium minantes fremebant dentibus suis. q̄ nullus eorū temptamenta sequeretur effect⁹: sed maxime econtrario gigneretur illusio. Non oblitus iesus colluctationis serui sui eidē ꝓtector factus est. deniq; cum eleuaret oculos. vidit desuper culmen apiri: & deductis tenebris radium ad se lucis influere. Post cuius splendoris aduentum: nec demonū aliquis apparuit. & corporis dolor extimplo deletus est. Edificiū quoq; quod pauloante dissolutus fuerat: instauratum est Ilico presentiam domini intellexit Antonius & ex imo pectore trahens longa suspiria ad visionē que ei apparuerat. loquebatur dicens. Ubi eras bone iesu vbi eras: Quare non a principio affuisti: vt sanares vulnera mea: Et vox ad eum facta est. Antoni hic eram. sed expectabam videre certamen tuū. Nunc autem quia dimicando viriliter non cessisti semper auxiliabor tibi. & faciā te in omni orbe nominari. his auditis. exurgens intā tus roboratus orabat. vt intelligeret pl⁹ se recedisse tunc virium q̄ ante perdiderat. Erat autē tunc Antonius annox trigintaquinq;. Ex hinc cū voluntati prompte merita religiosa succrescerent: vadens ad supradictum senem: precabatur vt in deserto pariter habitarent. Causante illo senile euum. & rei nouitatē. solus cōtendit ad montē & heremi adhuc monachis ignote vite. rupto metu viam conatus est pandere. Sz nec tūc cessauit malign⁹ aduersarius. nam impedire eius ꝓpositū volēs argenteum discum in itinere proiecit: Quo viso Antoni⁹ callidi artificis cognouit astutiam: stansq; intrepidus. & discus totus intuens oculis. doli auctorez in fantasmate obiurgabat argenti. talia secus reputans. Unde hic in deserto discus auium hoc iter est: nulla sunt vestigia commeantium. lapsus de sarcina pre magnitudine latere non potuit: sed & qui perdiderat reuersus ob solitudinem locorum. inuenisset profecto quod ruerat Hoc artificium diabole tuum est. non impedies voluntatem meā: argentū tuū tecū sit in perditionē. Hoc illo dicente: discus vt fumus a facie ignis euanuit. Dehinc nō vt āte i fantasmate: sed īgētē auri massā i itinere ostendit. Uer hāc vtrū diabol⁹ attulerit: an ad Antoniū cōprobandū: quia nec veris opibus iestaret. virt⁹ celestis ostēderit: igno

ratur .hoc tm̃ agnouim⁹:quia quod visum ẽ aurũ fuit. At ille magnitudinẽ ãmiratus radiãtis metalli.rapido cursu q̃si quoddã vitaret incendiũ:ad montem vsq; perexit ibi flumine transuadato.inuenit castelluz desertum.plenũ ob temp⁹ ꝛ solitudinem venenatorum animaliũ:in quo se constituens nou⁹ hospes habitauit: Staticq; ad eius aduentum ingens turba serpentiuz:quasi persecutorẽ passa profugit. At ille obstructo lapidib⁹ itroitu. panes mensium sex vt thebeis mos est: secũ recũdẽs nam crebro p annuz incorrupti durare solent:nec nõ ꝛ exiguũ habens aque solitarius perdurabat: nusq; inde procedens: nunquam aliquem suscipiens intantum vt cum bis in anno per tectum desuper panes acciperet.nullum cum deferentibus haberet alloquium. Multis igitur videndi eũ desiderio ꝛ studio requirendi. ante ostiũ eius pernoctãtibus: audiebant vt vulgi voces aduersuz Antoniũ.tumultusque dicentiuz.Quid te nostris ingeris habitaculis. Quid tibi ꝛ deserto. Abscede a finibus alienis.non potes nostras insidias sustinere. Et primo quidẽ g fozis erant existimabant aliquos homines scalis posi tis introisse :ibique cõtendere. Postq; autez per cauernã introspiciẽtes nulluz viderunt: demones cõtra euz itellexerunt contendere:ꝛ nimio metu perterriti. Antonii auxiliũ flagitabãt: At ille ostio propiquãs ad cõsolãdos fratres ne timerẽt.atq; vt i de recederẽt:precabatur. trepidãtibusq; asserebat a demonibus incuti metum.signate vos inquiens.ꝛ abite securi: istosq; semetipsos sinite deludere. Itaq; illis reuertentibus hic remanebat illesus: nec nunq; in certamine lassabatur. Accedentium eum augmenta profectuum vel debilitas repugnantium.maximum contentioni leuamen addiderat:tũ ꝛ animo constantiam suggerebat. Rursusq; ad heremum venientibus turbis:quidam mortuum euz se existimauerant reperturos:ille autem psallebat intrinsecus. Exurgat deus ꝛ dissipentur inimici eius. ꝛ fugiant q oderuut eum a facie eius. Sicut deficit fumus deficiant. vt liquescit cera a facie ignis ita pereant peccatores a facie dei. Et iterum. Omnes gentes circundederunt me:ꝛ in nomine domini vindicaui in eis. Sic Antonius annis viginti solitarie transactis.atq; ab hominum segregatus aspectibus perdurauit:Cum ergo multorum ꝛ propositum imitari cupientium. ꝛ notorum multitudo ad eum concurreret necnon ꝛ patientium infinita se caterua glomeraret:tandem pene iam per vim foribus euulsis.quasi ex aliquo celesti aditu consecratus apparuit.obstupuerunt vniuersi.ꝛ oris gratiam ꝛ corporis dignitatẽ q; nec per quietez intumuerat.nec ieiuniis demonumq; certamine faciẽ eius pallor obsederat:sed econtrario quasi nihil temporis egisset.antiquus membrorum decor perseuerauerat.pro tam mira que in illo animi puritas fuit. Nunq; hilarita te nimia resolutus ī risum est:nunq; recordatione peccati tristitia ora contraxit.nõ magnis stupentiũ se eleuatus est laudib⁹ Nihil in illo indecens solitudo.nihil asperum quotidiana cũ hostibus bella contulerant:sed tẽperata mens equali ad cuncta ferebatur examine. Plurimos igitur ab immundis spiritibus ꝛ infirmitatibus variis:dei gratia per Antoniũ liberauit. Sermo eius sale conditus.consolabatur mestos:docebat iscios concordabat iratos.omnibus suadens nihil amore xp̃i anteponendũ. Proponebatq; ante oculos bonorum magnitudinem futurorum.ꝛ õi clementiam.ꝛ beneficia retexebat indulta:q; proprio filio suo non pepercerit:sed pro nostra omnium salute eum tradiderit Nec mora plura audientiũ corda.ad humanarum rerum contemptum:hec eius suasit oratio:ꝛ habitande heremi.istud ei⁹ exordiũ fuit. Quid sane ꝛ in arsenoytarũ oppido gestũ sit:nõ transibo silẽtio. Nã cũ fratres vellet ĩuisere.ꝛ riuulum nyli quẽ cocodrilis ꝛ multis seuis fluminis bestiis plenus erat trãsuadare esset necesse:tam cũ comitibus suis trãsiuit illesus.q; inde

redibat incolumis.rursusq3 in pristinis laboribus perseuerans.multos magisterio suo fratres confirmauit:ita ut breui tempore plurima fierent monasteria. nouos antiquosq3 monachos pro etate uel tempore:paterno moderabatur affectu.quadam autem die cum sactus Antonius cõgregatis fratribus rogaretur.vt eis institutoria largiretur precepta:quibus cum prophetica fiducia exaltans vocẽ aiebat ad omnem quidem mandatorum disciplinam. scripturas posse sufficere:sed ꝛ hoc optimũ fore si mutuis se inuicem fratres sermonibus consolarentur. Et vos ergo inquit vt patri referte que nostis: ꝛ ego que per longam etatem consecutus sum quasi filiis indicabo. Hoc sit autẽ primũ cunctis in cõmune mandatum nullum in arrepti propositi vigore lacessere:sed quasi incipientem augere semper debere qõ ceperit.presertim cum humane vite spatia.eternitati comparata.breuissima sint Ita exorsus paululum siluit:ꝛ ãmiratus dei nimiam largitatem.rursus adiecit dicens. In presenti hac vita equalia sunt ꝓ rerum cõmutatione cõmertia.nec maiora recipit ab emente qui vendicat. Promissio autem vite sempiterne: vili precio comparatur.Scriptum est enim.Dies vite nostre septuaginta anni. aut ut multum octoginta :quicquid reliquum est labor ꝛ dolor est.Quando ergo octoginta aut cẽtum. vt multum annis laborantes.in dei opere vixerimus.nõ pari tempore regnaturi sumus in futuro:sed pro annis predictis omnium nobis seculorum regna tribuentur. Non terram hereditabimus sꝫ celum:corpus quoqz corruptũ relinquentes.idipsum cum incorruptione recepim⁹ Ergo filioli non vos aut tedium defatiget.aut vane glorie delectet ambitio: nõ sunt enim condigne passiones huius temporis ad superuenturam gloriam que reuelabitur in nobis. Nemo cum despexerit mundum reliquisse se arbitretur ingentia.quia omnis terra ad infinitatem comparata celorum.brevis ac parua est. Si ergo nec vniuerso orbi renunciantes digNum aliquid habitaculis possumus compensare celestibus.se vnusquisq3 considere.ꝛ stari intelligit paruis iugeribus agri ꝛ parietibus uel modica auri portione cõtẽpta:nec gloriari se debere quasi magna dimiserit:nec tedere quasi parua sit recepturus.Ut enim contẽnit aliquis vnã ereã dragmã.ad dragmas centũ aureas conquirendas:ita etiam qui totius orbis dominũ dereliquit.centuplũ de melioribus premiis in sublimi sede recipiet.ad sũmum illud perspicere debemus ꝙ etsi nostras velim⁹ retẽtare diuitias.lege mortis ab ipsis diuellimur inuiti: vt in libro ecclesiastes scriptum ẽ.Cur ergo nõ facim⁹ de necessitate virtutẽ? Cur nõ ad lucranda regna celestia vltro relinquimus: qõ lucris isti⁹ fine ꝑdẽdũ ẽ? Nihil eor cure sit xp̃ianis que secũ auferre nõ possũt: illud potius debemus expetere:qõ nos ducat ad celũ.sapiẽtiã scilicet ꝛ castitatẽ.iustitiã ꝛ virtutẽ.sẽsũ puigilẽ.pauperũ curã.fidẽ ĩ xp̃o robustã.animũ ire victorẽ.hospitalitatem. Hec sectãtes.mãsionẽ nobis ĩ terra quietor ꝓ fꝫ euãgeliũ p̃parabim⁹.Consi derem⁹ dñi esse nos famulos:ꝛ seruitutẽ debere ei a quo creati sumus.Ut enĩ seruus preteriti gratia .famulat⁹ presẽs aut futurũ non contẽnit imperiũ . nec audet asserere quod ex labore transacto instantis opis habere debeat libertatẽ : sꝫ iugi studio:ut in euãgelio scriptũ ẽ:eandẽ semper exhibet seruitutẽ: vt ꝛ domino placere possit .ꝛ ne metuꝫ lucretur ꝛ verbera: sic ꝛ nos diuinis congruit parere preceptis:scientes ꝙ equ⁹ ille retributor.in quo quenq3 inuenerit:in eo sit iudicatur⁹: qõ ꝓphetica p Ezechielẽ voce testatur: Nã ꝛ infelix Judas ꝓpter vnius noctis impietatẽ:omĩ preteriti tẽporis labore priuat⁹ est. Idcirco tenẽdus ẽ cõtinuus instituti rigor.hñtibus deũ auxiliatorẽ:sicut scriptum ẽ:qa omni ꝓponẽti bonũ de⁹ coopatur. Ad inertiã autẽ calcandã.apli precepta replicem⁹:qbus se mori quottidie testabatur:similiter ꝛ nos humane conditionis

vitã ãcipitẽ retractãtes:nõ peccabim⁹.cũ .n.ꝛ excitati mane a ſommo ad veſpã nos peruenire dubitemus ꝛ quieti corpora concedentes: de lucis non confidamus aduentu.ꝛ vbiqꝫ nature ac uite ĩcerte mo mores.dei nos intelligamus prouidẽtia gubernari. Hoc modo non delinquemus aut aliqua fragili cupiditate raptabimur Sꝫ nec iraſcemur quidem aduerſus aliquẽ:nec terrenos congregare theſauros ambiemus:quin potius metu quottidiani receſſus.ꝛ ſe iungẽdi corporis iugi expectatione omnia caduca calcabim⁹.Ceſſabit mulierũ amor.libidinis extinguetur incendiũ:inuicẽ nobis debita noſtra donabimus.ante oculos ſẽper habentes vltime retributionis aduentũ: quia maior formido iudicii ꝛ penarũ timor horridus ſimul ꝛ lubrice carnis incentiua diſſoluit ꝛ ruentem animam quaſi ex aliqua rupe ſuſtentat. Jõqꝫ precor: vt ad finẽ propoſiti boni:omni labore tendamus. Nemo p⁹ tergum reſpiciens loth imitetur vxorem: preſertim cũ dñs dixerit ĩ euangelio.nullum ponentẽ manus ſuper aratrũ:ꝛ reſpicientẽ retrorſuꝫ dignũ eẽ regno celoꝝ:reſpicere ãt retrorſuꝫ nihil aliud ẽ q̃ꝫ ĩ eo penitere qõ ceperis.ꝛ mundanis rurſus deſideriis obligari. Nolite queſo virtutis tã q̃ꝫ impoſſibile nomen pauere:nec peregrinum vobis aut procul poſitũ videatur hoc ſtudiũ:quod ex noſtro dei gratia precedente pendet arbitrio.huius operis homini inſerta natura eſt: ꝛ eiuſmodi res eſt.que noſtram tm̃ expectat voluntatẽ Ꝺreci ſtudia tranſmarina ſectentur. ꝛ in alieno orbe conſtitutos.inanium litterarum querant magiſtros:nobis vero nulla proficiſcendi.nulla tranſfretandi fluct⁹ neceſſitas imminet.in omni ſede terraꝝ: conſtituta ſunt regna celoꝝ. Unde ꝛ dominus in euangelio ait.¶Regnum dei intra vos eſt.virtuſqꝫ in nobis eſt:mentem tm̃ requirit humanam.Cui enim dubium eſt quia naturalis anime puritas: ſi nulla fuerit extrinſecus ſorde polluta:fons ſit ꝛ origo virtutum:¶Bonam neceſſe eſt eam eſſe:quam creauerit bon⁹ auctor.Quod ſi forte cunctabimur: audiamus ieſum filium naue populo dicentem.¶Rectum facite cor veſtrum ad dominum deum iſrahel. Nec Joannes diſſonam tulit de virtute ſententiam:predicans rectas facite vias veſtras.Si quidem hoc eſt rectam eſſe animam:cum eius principalis itegritas nulla vitioꝝ labe maculatur:ſi naturam mutauerit.peruerſa tunc dicitur.ſi conditio ſeruetur:ꝛ virtus eſt.¶Animam noſtram commendauit nobis deus:ſeruemus depoſitum quale accepimus.nemo cauſari poteſt extrinſecus ſitum: quod in ſe naſcitur.facturam ſuam qui fecit: agnoſcat. opus ſuũ inueniat vt creauit. Sufficit nobis naturalis ornatus:ne deturpes homo qõ tibi largitio diuina conceſſit. Opera dei ĩmutare velle:polluere eſt. Illud etiã ſollicite prouidere debem⁹ vt tyrannicam ire ſuperemus inſaniã. ga ſcriptum eſt. Iracundia viri iuſtitiaꝝ dei non operatur. Et iteruꝫ.Deſideriuꝫ concupiſcens parit peccatuꝫ: quo perfecto mors gignitur.Diuine vocis preceptum eſt:ut iugi cuſtodia tueamur animũ.quia exercitatos ad ſupplãtãduꝫ habemus inimicos.demões ſcilicet.cõtra quos nobis ſecundũ apoſtolicã conteſtationeꝫ pugna ſine intermiſſione eſt. Ait eniꝫ Non ẽ nobis colluctatio aduerſus carnẽ ꝛ ſanguinẽꝫ:ſed aduerſus prĩcipatus ꝛ poteſtates huius mundi. Aduerſus ſpiritalia nequitie in celeſtibus. Ingens eoruꝫ turba per iſtuꝫ volitat aereꝫ:non procul a nobis boſtiuꝫ caterua diſcurrit. Et diuerſitatẽ quidẽꝫ eoruꝫ.non eſt mee paruitatis exponere:ſed hanc maioribus concedo rationeꝫ Quod autẽ in promptu eſt:ꝛ ignorare nõ expedit:dolos ſcilicet coruꝫ aduerſũ nos cõpoſitos breuiter ĩdicabo.hoc primũ mẽtib⁹ debem⁹ affigere.nihil deũ feciſſe qõ malũ ẽ:nec ab eius inſtitutiõe demonũ cepiſſe initiũ.¶Peruerſitas iſta nõ nature:ſꝫ volũtatis ẽ viciũ. Boni eteni vtpote a dõo ditati ex ꝓprio mẽtis arbitrio ad terras ruere de celis:ibiqꝫ ĩ ſceni ſordib⁹ voluptati gẽtilitatis ĩpias inſtruxere culturas. Et nũc de nobis torquẽtur inuidia.atqꝫ vni-

uersa mala cõmouere non cessant: ne pristinis eoꝝ sedibus succedamus. Diuersa autez eoꝝ ꝛ partita nequitia est. Quidaz eniz ad summũ nocendi verticez peruenere: Alii ex cõparatione peioruz videntur esse leuiores. atqz omnes pro possibilitate viriuz viuisi. cõtra singulas causas sumpsere certamina. Idcirco dominũ necessariuz est spirituũ discernendoruz a domino petere: vt possimus taz fraudes eoruz cꝫ studia preuidentes: aduersus disparez pugnaz vnuz dominice crucis eleuare vexilluz. Hoc munere paulus accepto: docebat dicens. Non enim eius ignoramus astutias. Ad cuius exẽplũ etiã nos oportet exbis que passi sumus: mutuis nos inuicez instruere sermonibus. Hostile illis cõtra omnes christianos: Maxime vero contra monachos ꝛ virgines christi odiuz est. Corã semitis laqueos pretendunt: eoruz mentes impiis atqz obscenis cogitationibus nituntur euertere: sed nihil vobis in hoc terroris incutiant. Fidelibus enim orationibus atqz ieiuniis ad dominuz confugientibus. statim corruunt: nec tamen si paululuz cessauerint. plenaz putetis esse victoriaz. Solent etiã saucii grauius assurgere: ꝛ mutata arte pugnandi cum in cogitatione nihil egerint. pauoribus terrent. assumentes nunc mulierum nunc bestiaruz ꝛ serpentiuz formas: nec non ingentia quedaz corpora. ꝛ vsqz ad tectuz domus porrectuz caput: infinitas species ꝛ milituz cateruas. Que omia ad primũ quoqz crucis signũ euanescũt. His quoqz agnitis fallaciaꝝ modis icipiũt presagare: ꝛ futuroꝝ dieꝝ euẽtus. velle predicere. Cumqz ꝛ ĩ his contẽpti fuerit: ipsũ iã sue nequicie principẽ ac totiꝰ mali summitatẽ ad subsidiũ sui certaminis vocant Crebro veniqz ãtoniꝰ talẽ a se visũ diabolũ asserebat: qualẽ ꝛ iob beatus. domino reuelãte cognouerat. Oculi eiꝰ tanꝫ luciferi: ꝛ ex ore eius ꝓcedũt lãpades incẽse. Crines quoqz ĩcendiis spargũtur. ꝛ ex naribus eius fumus egreditur. quasi fornacis estuantis ardore carbonũ. Alia eiꝰ ut pruna: flãma vero ex ore eiꝰ glomerat cũ buiusmodi terroribꝰ visus est demonum princeps inquit antonius: ꝛ ingentia sepe vt dixi: promittens impietatis sue de furit lingua magniloqua: de qua dominus triũphauit ad iob dicens. Arbitratur enĩ ferruz vt paleas eramentuz vt lignuz putriduz. maria vt terraz. tartari profunduz tanꝫ captiuum estimabit: abyssum vt deambulatoriuz. Per prophetam quoque increpat: dicens. Persequens comprehendaz ꝛ omnez orbez terraruz manu mea vt niduz obtinebo. ꝛ vt ova derelicta auferã. Sic iniquus funereas cuomens voces bene viuentium aliquos frequenter illaqueat: sed nos nec eius pollicitationibus credere. nec minas formidare debemus. fallit eniz frequenter: nihilque veruz promittit. Naz si non mendacia cuncta loqueretur: quomodo talia ꝛ taz infinita promittens hãmo crucis vt draco aduncatus a domino est. ꝛ capistro ligatus vt iumentũ. ꝛ quasi mancipiũ fugitiuuz vinctus circulo. ꝛ armilla labia perforatus nullũ omnino fideliuz deuorare permittitur Nunc miserabilis vt passer ad luduz irretitus a christo est: nunc comites suos quasi scorpiones ꝛ serpentes calcaneo christianorum substratus gemit. Ille qui vniuersa maria a se deleta plaudebat. ille qui orbez terraruz manu sua tenere pollicebatur: ecce a nobis vincitur ecce mie aduersuz se prohibere non potest disputantẽ Contẽnenda est filioli penitus cũ manibꝰ verbis superba iactatio. Fulgur ille qui lucere se simulat: nõ veri splẽdor est luminis: sed quibus arsurus est indicat flammas Nam dicto citius recedens: suaruz secum refert simulacra penarum. Solent etiam cum modulatione nonnunquã apparentes psallere. Prob nephas adhuc ꝛ impuro ore sacra scripturaruz eloquia meditantur frequẽter legentibus nobis. quasi echo ad extrema verba rñdẽt. Dormiẽtes quoqz excitãt ad orãdũ: vt totiꝰ noctis sõnũ eripiant plerosqz etiã ĩ mõachoꝝ nobiliũ habitu coercẽt. ꝛ pristina qbꝰ cõscij sũt peccata iputãt: sed spernẽde sũt eoruz icrepatiões ꝛ ãmonitiones ieiunandi. vigiliarũ quoque frau

dulenta ſuggeſtio. Ob id enim familiares nobis ſpecies aſſumunt: vt affinitate vir/tutũ nocẽtes facilius virus ĩterſerãt: ⁊ ĩnocẽtes quoſq; per ſpeciẽ honeſtatis elidant Impoſſibile poſtea durũq; hoc ſtudiũ predicant. vt dũ oneroſum eſſe videtur quod ceptũ eſt: ex deſperatione tediũ: ⁊ ex tedio ſuccedat ignauia. Idcirco propheta miſſus a domino: luctuoſa denũcians ſublimi voce dicebat. Ue illi qui potat proximuz ſuũ: ſubuerſione turbida. Huiuſmodi eniz exhortamenta depꝛauatoꝛia ſunt itineris quod ducit ad celũ. Idcirco cũ veniſſet dominus ad terras: ⁊ vera de eo demones ĩuiti predicarent: vere eniz dicebant. tu es xp̃s filius dei viui. vociferantiũ ora claudebat: qui vinctas hominũ linguas ſolue/bat: ne cũ preconio veri: peruerſitatis venena miſcerẽt. ⁊ vt nos eius exẽplo: etiam ſi profutura ſuaderẽt: in nullo his cõmodaremus aſſenſum: quia profecto nõ cõgruit poſt libertatẽ a domino conceſſam: ⁊ ſcripturaz pꝛecepta vitalia. a dyabolo viuẽdi capere conſilia: qui ſuũ deſerens ordinem ſacrũ chriſti temerauit ĩperiũ. ¶Propterea etiã dominus cũ de ſcripturis loquentem iubebat tacere: quia peccatoꝛi dicit deus. Quare tu ennarras iuſticias meas: ⁊ aſſumis teſtamentũ meũ per os tuũ? Omnia demones ſimulãt colloquũtur ſepe cũ fratribus: ſepe cũ turba inconditos excitant ſonitus. Manus applaudunt: ſibilãt: inſipienter cachinnãt: vt vel in puncto peccati chriſtianum pectus introeant. Cũq; ab vniuerſis fuerint repulſi: ad extremuz debilitatem ſuaz lamentatione teſtantur. Et dominus quidem quaſi deus ⁊ ſue ꝺſcius maieſtatis obmuteſcere his ĩperabat: nos autem veſtigijs ſanctoꝛum inherentes: eã dẽ gradiamur viam: qui memoꝛatas ſubtiliuſ fallacias peruidentes canebant. Cũ conſiſteret aduerſum me peccatoꝛ: obmutui ⁊ humiliatus ſum: ⁊ ſilui a bonis. Et iterum. Ego vero tanq; ſurdus non audiebã ⁊ tanq; mutus non aperiens os ſuum: factus ſum vt homo non audiens xp̃s ſilẽtiũ imperauit vt nos diabolo nihil credamus ⁊ vincimus ¶Si oꝛare cõpellũt: ſi ieiunia ſuadẽt: non ex eoꝛũ nos monitis: ſed ex noſtra cõſuetudine diꝛigamus. ¶Deniq; etiã ſi irruentes mortẽ nobis intentare videãtur: irridendi potius ſunt q; timendi: quia cũ ſint debiles minãtur cuncta nec faciũt hec quidẽ de iſtis iã tranſitoꝛie dixiſſe me memini: attamen eadem nunc explicanda ſunt latius: quia non mediocrẽ affert repeticio cautelã. Aduenĩente domino deſtructus eſt inimicus: ⁊ omne penitus eius roꝛbur elanguit. ¶Propter quod priſtine virtutis memoꝛ: quaſi tyrannus iaz ſeneſcens: cũ ruiſſe ſe videat in perniciem graſſatur humanã. nec tamen poteſt firmuz deo pectus cogitationũ ⁊ ceteraꝛũ frauduz arte peruertere. Nam luce clariuſ eſt: quin aduerſarij noſtri cum nec humana carne ſint ſepti: vt cauſari valeãt: idcirco nos a ſe nõ poſſe ſuperari: quia clauſo oſtio introire non valeant. Et reuera ſi fuiſſent hoc fragili coꝛpoꝛe colligati: obſeruato introitu biſdem negaretur acceſſus. Cum autem vt diximus: hoc impedimento ſint liberi: ⁊ obſtructa penetrent: atq; in omni licenter volitent aere: manifeſtum eſt: ob enerua/tionem eoꝛum permanere eccleſie coꝛpus illeſum. Deniq; ſatellites impij cum pꝛincipe ſuo diabolo: quem ſaluatoꝛ in euangelio homicidam ⁊ patrem malicie ab initio fuiſſe firmat: nobis aduerſum ſe dimicantibus foꝛtiter nullo modo ceſſiſſent: ſi poteſtas eoꝛum non fuiſſet ablata. Nam ſi mentioꝛ: cur nobis ſathanas parcis: qui vbiq; diſcurris. Cur qui nullo clauderis loco aduerſum te viuentium ⁊ diſputantium non potes labefactare conſtantiam Sed foꝛtaſſe nos diligis quos quottidie conaris obꝛuere: aut credibile eſt: te eſſe bonitatis magiſtrum ⁊ fauere magis optimis q; nocere. Et quid tam carum tibi poteſt eſſe q; ledere: maxime eis qui tuis ſceleribus viriliter repugnant: ſecundũ quod ſcriptum eſt. quia abhominatio eſt pietas peccatoꝛi. Quis tam fecundum ad malicia poſſidet pectus? Quis tam meditatas implere conatur inſidias? Scimus te im/

puriſſimū cadauer. Scim⁹ quia idcirco viuimus xp̄iani. ⁊ contra te nobis eſt ſecura congreſſio quia infirmatus es a domino. Ideo de tuis confoderis iaculis: quia minationem tuā non ſequitur effectus. Q̄d ſi fallimur. cur cū terrore ſimulato: cur cū magnitudine corporū noſtram aggrederis fidem: Si uoluntatem ſequeretur poſſibilitas: tm̄ tibi velle ſufficiat. Is enī potentie mos eſt. non extranea fallatie argumento conquirere: ſed ſua virtute cōplere quod cupiat: At nunc dum theatrali mutatione formaꝝ quaſi rudem infantiam ſcenica niteris ſimulatiōe deludere: exbauſtas vires manifeſtius probas. Nūquidnam verus ille angelus contra aſſyrios miſtus a domīo. aut populorū eguit ſocietate. aut ſonitus queſiuit aut plauſus. ⁊ non potius tacitā exercens poteſtatē, centūoctogintaquinq̄ milia hoſtiū ſermone uelotius iuxta iubentis domini proſtrauit īperiū: Uos ergo cū fragiles ſitis viribus perpetuus vos conſequitur interitus An dicet aliquis. Cur diabolus egrediēs beati iob omnē in ruinam īpulit domum Cur eius opibus penitus diſſipatis. parietum quoq̄ fundamenta ſubuertens vnū muneroſe ſobolis coaceruauit ſepulchrū: Cur ipſum ad extremum diri vulneris noxitate percuſſit: Qui hoc opponit. audiat e diuerſo. nō diabolū potuiſſe hoc. ſed dominū. a quo poteſtas aduerſum nos dupliciter datur. vel ad gloriā ſi probamur vel ad penam ſi delinquimus. quin poti⁹ ex hoc animaduertat. nec contra vnū quidem hominem: diabolū quicq̄ potuiſſe. ſi non poteſtatē accepiſſet a domino. Null⁹ enim quod ſue ditionis eſt: ab alio deprecatur. Sed q̄d iob memoro: quē nec expetitum potuit vincere: Nec contra iumenta quidē eius. ⁊ contra oues. nec contra ſues ſine conceſſu dei ꝓpriū robur exercuit. ſicut in euangelio ſcriptū ē. Demones aūt rogabant eum dicentes. Si eiicis nos: mitte nos in gregē porcoꝝ. Quō igitur q̄ porcoꝝ expetūt mortes. ymaginez dei hominē. ⁊ tā caꝝ conditori animal: ſuo valebunt iure peruertere: Magna vilectiſſimi aduerſū demones arma ſunt: vita ſyncera ⁊ intemerata ad deū fides. Credite mihi experto. p̄timeſcit ſathanas recte viuentiū vigilias orationes: ieiunia. manſuetudinē. volūtariaz pauptatē. vane glorie contēptū. humilitatē. miſericordiā. ire dominatū: ⁊ precipue purum erga xp̄m amorem. Nouit teterrimus coluber: ex precepto domini: ſub iuſtorū ſe iacere veſtigiis. qui ait. Ecce dedi vobis⁹ poteſtatē calcare ſuper ſerpentes ⁊ ſcorpiones: ⁊ ſuper omnē virtutē inimici. Si autē ⁊ diuinationē ſe habere ſimulantes vēturos fratres nunciauerint: ⁊ affuerint quos venire predixerant. nec ſic fides eſt comodāda mendacibus. ob id enīz preceſſere venientes. vt credulitas ſibi paretur ex nuncio. ⁊ poſtea aditus ex credulitate fallacie Uerū in hoc nullū xp̄iano debet eſſe miraculū. cū non tm̄ qui leuitate nature per cuncta diſcurrunt valeant preuenire gradientes: ſed homines quoq̄ equorū velocitate preuecti nunciant affuturos. Non enī ea que nondū fieri cepta ſunt referūt. quia dominus ſolus conſcius eſt futuroꝝ ſed quoꝝ cōſpiciunt in actu initiū. eorū ſibi tanq̄ fures apud ignaros vendicant notionez. Nam quantos nunc putatis. q̄ poſſunt velocitate puerili iſtum ceptū noſtroſq̄ cōtra ſe ſermōes āte relatū alicui⁹ hic poſiti. lōge manētib⁹ indicare. Quod vobis perſpicuum fieri poteſt exemplis. Si quis a thebaide aut alicuius regionis oppido ceperit proficiſci. ⁊ hunc demones in itinere viderint ābulantez. pernicitate memorata poſſunt predicere venientem. Ita ⁊ de nyli inundatione ſolēni. cuz multas ī ethiopia viderīt pluuias. equibus fluuius intumeſcēs vltra alueuz effluere, cōſueuit: precurrentes ad egiptū. nunciant amnis aduentum. Hoc autem ⁊ homines ſi illis celeritatis eſſet tanta natura: facile nunciarent. Ut enim ſpeculatoꝝ beati dauid ad verticem loci celſioris aſcendens: prioꝝ q̄q̄ hi qui ī terra erant proſpiciens venientes: non quedam incerta de ſu

turis:sed de bis qui venire ceperant: nun/ ciabat:sic ꝛ demones ,cura puigili omnia considerantes.rapido cursu sibiinuicē nū/ ciant.Sed si forte contigerit:vt dei nutu ad finem cepta non veniant:hoc est:si aut viator e media regrediatur via:aut suspē/ sis nubibus aque ad altū celi cardinē de/ ferantur tunc decipientiū vna cū creden/ tibus error aperitur. Hec gentilitatis fue re principia:bis prefagatorum dolis apud delubra demonum:quondā credebantur oracula: que aduentu domini nostri iesu christi indicto silentio obmutuerunt. suos/ q̄ perdidere captiuos. Quis rogo medi/ cum:ex obseruatione morborū cū anime estuantis incendiū:de venarū pulsu leui digitorum scrutatur attactu: diuinā ar/ bitratur habere noticiaz? Quis guberna/ torez nauigationis sue viaz inter celi syde ra requirentez.maiestatis omine venera/ tur? Quis agricolaz de aridis estatis fer/ uoribus.aut de hyemali aquarum largita/ te. vel frigore disputantez non potius ex peritia laudat. q̄ dei consecrat nomine? Uerum vt concedamus paulisper.si vera demones nunciarent: respondete mihi. quis fructus est nosse venientia? Nun/ quid aut sciens hec aliquando laudatus. aut punitus est nesciens? In hoc vnusquis/ que sibi preparat. seu tormenta seu glori/ am si vel negligat scripturarum mandata vel faciat. Nullus ob id nostrum banc ar/ ripuit vitam. vt habeat prescientiam futu rorum:sed vt preceptis domini obediens. amicus incipiat esse de seruo. Curandum est non prescire que veniunt sed implere q̄ iussa sunt.nec institutionibus bonis bāc flagitare mercedem. cum magis debea/ mus victoriam contra diabolum ab auxi/ liatore domino postulare. Sed si forte ali quis hoc libenter assumit vt futura cogno scat habeat purum cor:quia credo animaz deo seruientem.si in ea perseuerauerit in/ tegritate.qua renata est. plus scire posse q̄ demones. Talis erat anima helisei que aliis incognitas virtutes videbat. ¶Nunc iam ceteras vobis demonum explicabo fallacias. Solent nocte venientes ange/ los dei se fingere:laudare studium. mira/ ri perseuerantiam.futura premia pollice/ ri. Quos cuz videritis:tam vos q̄ domos vestras crucis armate signaculo.ꝛ confe/ stim dissoluentur in nihiluz. quia metuunt illud tropheum.in quo saluator aereas ex poliens virtutes.eas fecit ostentui ¶So/ lent etiam variis saltationibus membra torquere.ꝛ nostris procaciter offerre se vi sibus: vt mentem pauore:ꝛ corpus horro/ re concutiant. Sed ꝛ in hoc fides deo tu/ ta fugat eos quasi infirma ludibria. Non est autem difficilis bonorum spirituuz ma lorumque discretio:que sic deo tribuente panditur. Sanctorum angelorum amabi lis ꝛ tranquillus aspectus est.quia non cō tendunt neque clamabunt:neque aliquis audiet vocem eorum: verum tacite leni/ terque properantes:gaudium. exultatio/ nem.fiduciam peccatoribus infundunt. Siquidem cum illis est dominus qui est fons ꝛ origo leticie. Tunc mens nostra nō turbida sed lenis ꝛ placida angelorum lu/ ce radiatur.tunc anima celestium premio rum auiditate flagrans e fracto si posset humani corporis domicilio:ꝛ membris ex onerata mortalibus.cum his quos videt abire festinat ad celum. Horum tanta be/ nignitas est vt si quis pro conditione fra/ gilitatis humane miro fuerit eorum ful/ gore perterritus.omnem continuo ex cor/ de auferant metum ¶Ita gabriel cum za/ charie loqueretur in templo.ꝛ angeli cum diuinum virginis partum pastoribus nun ciarent.ꝛ qui dominici corporis agebant excubias:securis videntium se mentibus ostendentes: ne metuerent imperabant. Metus enim non tantum ex pauore ani mi. q̄tum ex magnarum rerum sepe con cutitur aspectu. Pessimorum vero vult⁹ truces sonitus horrendi.sordidi cogitatus plausus motusque indisciplinatorum ado lescentum vel latronū:e quibus confesiz timor anime sensib⁹ torpor īcutitur: odiuz

christianoꝝ monachoꝝ meroꝝ tediũ suoꝝ recordatio ꝛ metus mortis: cupido nequi/tie: lassitudo virtutis: cordis hebetatio. Si igitur post timorez horrore concepto suc/cesserit gaudiuz: ꝛ ad deũ fiducia: atqz in/effabilis caritas: veniſſe sciamus auxiliuz quia securitas anime: presentis maiestatis ĩdiciũ est. Sic nanqz ꝛ abrahã patriarcha videns deũ gauisus est: ꝛ ioannes cũ ma/riaz superueniſſe sentiret: que in sacri ventris hospitio vniuersitatis gestabat parentez: exultauit necdũ natus in gaudiuz. Si autez incussa formido permanserit: hostis est qui videtur: quoniã nec refouere nouit vt gabriel pauẽtẽ virginem ne timeat: iubet: ꝛ sicuti pastores nuncio consolati sunt quinimmo pauorẽ duplicat: ꝛ vsqz ad profundam impietatis foueã: vt sibi homines prosternantur: impellit. Exinde misera gẽtilitas dominice interdictionis ignara falso demones deos opinata est: xp̃ianoꝝ autẽ populos his fallaciis irretiri nõ passus est dominus: qui diabolũ in euangelio audacter sibi principatũ omniũ presumentez repulit dicens. Uade retro satbanas. Scriptũ est enim. Dominũ deũ tuũ adorabis: ꝛ illi soli seruies. Horũ verboꝝ etiaz nobis licentia est tributa: quia idcirco locutus est talia: vt similitudo temptamentorum auctoris nostri frangerentur eloquijs. ¶ Illud quoqz mi carissimi ammoneo vt vite magis sit vobis cẽz signoꝝ solicitudo. Nullus ex vobis hec faciens. aut ipse superbia ĩtumescat: aut despiciat eos qui facere non possunt. Conuersationem magis scrutamini singuloꝝ: in hac ꝛ imitari vos que perfecta sunt: conuenit: ꝛ implere que desunt. Nam signa facere nõ ẽ nostre paruitat s: sed domini potestatis: q ad discipulos gloriantes in euangelio ait. Ne gaudeatis: quia demones vobis subiecti sunt: sed ꝙ nomina vestra scripta sunt in celis. Nominum enim in libro vite conscriptio: testimonium est virtutis ꝛ meriti: expulsio autem satbane largitio saluatoris est. Unde his qui non in uite laboribus sed in prodigijs exultabant dicẽtibus Nonne in tuo nomine demonia eiecimus: et in tuo nomine virtutes multas fecimus: respondebit dominus. Amen dico vobis non noui vos. Discedite a me operarij iniquitatis. Non enim nouit dominus vias impioꝝ: hoc ergo magnopere postulemus: vt donum spirituum discernendoꝝ mereamur accipere: quo secundũ sententiam scripturarum omni spiritui nõ credamus. Uolueram quidem iam finire sermonem: ꝛ silentio premere quecunque mee acciderãt paruitati: sed ne putetis me frustra commemorasse que euenire non possent: idcirco licet insipiens fiam: tamen domnus qui secrete mentis est inspector: nouit non me causa iactantie: sed vestri gratia profectus hoc facere: pauca replicabo de plurimis. ¶ Quotiens me nimijs laudibus efferre conati sunt: cum a me in nomine domini maledicta reciperent: quotiens augmenta nili fluminis futura dixerunt: cum a me audirent: et hoc ad vestram quid pertinet curam: quotiens minitãtes vt milites armati scorpionibus equis: beluis: ꝛ varijs serpentibus circundederunt me: ꝛ domum in qua eram repleuerunt: cum ego e contra psallerem: hi in curribus ꝛ hi in equis. nos autem in nomine domini dei nostri magnificabimur et statim misericordia christi fugabantur. Quodam autem tempore cum ingenti luce venientes dixerunt: venimus Antoni nostrũ tibi prebere fulgorẽ. Et ego clausis oculis: quia lucem diaboli dedignabar aspicere: orabam. et dicto citius impioꝝ lumen extinguebatur. Post menses autem paucos: cum me coram psallerent: et de scripturis sibimet sermocinarentur tanquam surdus non audiebam. Commouerunt aliquando monasterium: Et ego mente immobili dominum deprecabar. Sepe strepitus: sepe saltationes: sepe sibilos ingesserunt: et me psallente: sonus eoꝝ in voces flebiles vertebantur. ¶ Credite mi filioli quod dicturus suz. vidi aliquando diabolum celsum corpore: q se dei virtutẽ ꝛ prouidentiã ausus ẽ dicere

ꝛ ait ad me. Quid vis vt a me tibi donetur antoni At ego ſpectaculū maximū i os eiꝰ iuge minās. totuz me in euz christi nemine armatus ingeſſi: ꝛ ſtati ille procerus aſpectu: iter medias manus exoleuit. ¶Jeiunāti etiā mihi viſus eſt vt monachus: ꝛ panes offerēs. his ſermonibus ſuadebat vt veſcerer. ꝛ huic aliquid īdulgerē corpuſculo. Et tu īquit homo es. ꝛ humana fragilitate circūdaris: labor paululū ꝺquieſcat. ne egritudo ſurripiat. Jlico luridā faciez ſerpētis agnoui. ꝛ cuz ad cōſueta christi munimenta cōfugerē: tancp̄ per feneſtrā fumus laberetur euanuit. Auri quoque decipulaz mihi i deſerto frequēter tetēdit. qꝺ ideo oſferebat: vt aut viſu irretiret me: aut tactu vapularet me. Naz ſepe me a demonibus nō denego verberatuz. Lancbā autez ſic nullus me ſeparabit a charitate christi. Ad cuius vocis auditū. i ſe īuicē defurētes. nō meo ſed domini fugabātur īperio. qui ait: vidi ſathanā quaſi fulgur cadētez de celo Dec ergo filioli. apoſtolici memor eloquij I me trāſformaui: vt propoſitū veſtrū nec demonū terror. nec aliqua laſſitudo diſſolueret. Sed quoniā ob veſtrā vtilitatē multa memorādo īſipiēs factus ſuz: huius rei vobis īpertiri cupio notionē: quā verā eſſe nullus ambigat audiētiū. Pulſauit aliquādo demō monaſterij oſtiū: egrediēs video hominē enormi ſublimitate porrectuz caput vſque ad celū. Cū ad boc quis naz eſſet īquirerez: ait. Ego ſuz ſathanas. Et ego. quid īquā bic queris. reſpōdit. Cur mibi fruſtra īputāt monachi. Cur mihi christiani populi maledicūt. Et ego. Juſte faciūt. Tuis enī frequēter moleſtātur iſidiis At ille ait. Nibil ego facio: ſed ipſi ſe īuicē turbāt. Nā ego miſerabilis factus ſū. Ro go. Nōne legiſti. quia defecerunt inimici framea i finē. ꝛ ciuitates eorū deſtruxiſti. Nullū iā babeo locū. nullā poſſidebo ciuitatē: iaz mihi nulla ſunt arma. Per omnes natiōes. cūctaſqz prouīcias. christi perſonat nomē: ſolitudines ipſe monachoꝝ ſtipātur choris. Ipſi ſe queſo tueātur ꝛ me ſine cauſa nō lacerēt. Tūc ego dei gratiaz cuz alacritate miratus: ſic ad euz locutus ſuz. Nō tue veritati: que nulla eſt: tam nouam ꝛ tam inauditam aſcribo ſententiam. Nam cum fallacie caput ſis. boc ſine mendacio coactus es confiteri. vere eniz ieſus tuas funditus ſurripuit vires: ꝛ honore nudatus angelico. volutaris i ſordibus. Vix dum verba compleueram. ꝛ ille ſublimis ſaluatoris nominatione deiectus eſt. Que ergo iam o filioli poterit reſidere cunctatio: que trepidatio manebit vlterius?

¶Quis vos eorum turbo poterit conuellere? Decure ſint anime ſingulorum. non ſibi fingant vanas cogitationes. vana diſcrimina: non aliquis timeat a dyabolo ſublatum ad precipitia ſe poſſe deferri. Pel latur omnis anxietas: dominus enim qui noſtros proſtrauit inimicos. manēs vt promiſit in nobis. a variis nos ſathane munit incurſibus. En ipſe dyabolus qui buiuſmodi cum ſuis ſatellitibus exercet aſtutias. nibil ſe poſſe contra christianos fatetur. Jam cure christianorum ꝛ monachorum ſit: ne per eorum inertiam vires demonibus prebeantur. Nam quales nos ꝛ noſtras repererint cogitationes: tales ſe nobis preſtare conſueuerunt. Et ſi quod īpectoribus male mentis ꝛ pauoris ſemen inuenerint: quaſi latrones qui deſerta obſident loca: ceptos cumulāt timores. ꝛ crudeliter imminentes: infelicez puniunt animam. Si autez alacres fuerimus in domino. ꝛ futurorum bonorum cupido nos ſuccenderit: ſi ſemper omnia manibus dei cōmitamus. nullus demonum ad expugnandum valebit accedere: magis autem cum munita in christo corda conſpexerint: confuſi reuertuntur. Jta ꝛ iob firmatum in domino dyabolus refugit: ꝛ infeliciſſimuz iudam expoliatum fide: vinculis captiuitatis innexuit. Una eſt enim ratio vincendi inimicuz leticia ſpiritualis. ꝛ anime dominuz ſēper cogitantis iugis recordatio. que demonū ludos quaſi fumū expellēs: perſequetur aduerſarios potiꝰ q̄z timebit. Non eſt eniz neſcius ſathanas igniuz futuroꝝ: ꝛ eſtuātis gebēne copioſa nouit īcēdia. Sed

vt mea iam claudatur oratio: illud in fi/
nem cõmemoro. Cũ aliqua se vobis obtu
lerit visio: audacter requirite quis sit ille:
& vnde venerit: ac sine mora si sanctorum
fuerit reuelatio angelica consolatione ti/
mor vertetur in gaudiũ. Si vero vyabo/
li fuerit oblata tẽtatio: fidelis anime per/
cunctationibus euanescet. ga maximum
est securitatis indicium. interrogare quis
nam ẽ & vnde. Sic & naue filius auxilia/
torem suũ interrogando cognouit nec da
nielẽ percunctantem latere potuit inimi
cus. Postq̃ Antonius dicendi finẽ fecit:
letantibus cũctis in aljs virtutis cupido
exardescebat: in aliis infirma refouebat̃
fides ex aljoꝝ mentibus false opiniones
pellebantur. ex aliorum sensibus inani/
um terrorum pellebatur accensio. simul/
q̃ cum iam demonum insidias contemne/
rent. mirabantur in Antonio tantam gra
tiam spirituum discernendorum quã do/
mino tribuente: preceperat. Erant igitur
in monte monasteria tanq̃ tabernacula
plena diuinis choris psallentium legenti
um. orantium tantumq̃ ieiunandi: & vigi
liarum ardorem cunctorum mentibus
sermo eius afflauerat: vt future spei aui
ditate. ad charitatem mutuam & miseri/
cordias ĩdigentibus exhibẽdas: iugi stu
dio laborarent. qui infinitam regionem
quandam. & oppidum a mundana cõuer
satione seiunctum: plenum pietatis atq̃
iustitie videbantur incolere. Quis tantũ
monachorum agmen aspiciens: virilem
illum concordie cetum cernens in quo
nullus nocens: nulla detractio susurronis
sed multi tudo abstinentium & certamen
officium erat. non in hanc statim erumpe
ret vocem. quam bone domus tue iacob
tabernacula tua israel tanq̃ nemora
obumbrantia. tanq̃ paradisus super flu
uios. tanq̃ tabernacula que fixa sunt a
domino tanq̃ cedri circa aquas. Dũ hec
ita geruntur. quibus indies beate vite stu
diuꝫ crescceret: Antonius mansionem ĩ ce
lo positam recordans. & presentis vite de
spicies inanitatem. quasi parua essẽt que
cunq̃ iam gesserat. separatus a fratribus
instituebatur: Cunq̃ cum siue cibum siue
somnum indulgere corpusculo. aut alias
nature necessitates cogeret humana con
fectio: miro afficiebat̃ pudore q̃ tãtã aĩe
libertatẽ. modici carnis termini coberce
rẽt. Nã frequẽter cũ fratrib⁹ sedẽs. a cibo
q̃ fuerat appositꝰ. memoria esce spiritua
lis abstrahebatur. Edebat tamen vtpo
te homo sepe solus sepe cum fratribus.
Et cum hec mira ut predixi ageret. cum
confusione anime adhibendã magnope
corpori diligentiam persuadebat dicens
nec corpus esse penitus enecandum ne
operatio contra voluntatem creatoris
dissolueretur. & ob id omne studium aĩe
conferendum. ne vitiis superata corpore
is. ad eternas inferni tenebras truderet̃
quinimmo indultum sibi propter alteros
in carne imperium vindicans domiciliũ
suum. vt apostolus paulus ad tertium ce
lum subleuaret. Asserebat hoc a saluato
re preceptum in quo ait. Nolite soliciti
esse corpori qd vestiamini. & ne quesi eri/
tis quid manducetis aut quid bibatis.
quia hec gentes querunt: vester autẽ pa/
ter nouit q̃ indigetis his omnibus. Que/
rite ergo primum regnum dei & iusticiam
eius: & hec omnia adijcientur vobis. His
rebus transactis. cũ psecutio impijssima
maximiani furore vesano vastaret eccle/
siã. sanctis martiribus alexandriã perdu/
ctis: relicto & ipse monasterio secutus est
futuras xp̃i victimas: dicens. Pergam⁹
ad glorioſos fratrũ triũphos. vt aut ipsi
ogrediamur: aut spectemus alios preliã/
tes. Et amore quidẽ iam martir erat sed
cum tradere se vltro non valeret. & socia/
ri confessoribus in metallis vel in carceri
bus cõstitutis: magna cũ cura & libertate
ingredientes ad iudicẽ: exhortabatur. ne
terrore impioꝝ subacti. dominũ negarẽt
Jamq̃ sententia coronatos exultãs. qua
si ipse vicissset: vsq̃ ad locum felicis sãgui
nis prosequebatur. Quãobrem motus iu
dex ob antonij sociorumq̃ eius constãtiã
. precepit nullum penitus monachorum

aut obſeruare iudiciū aut in ciuitate ver ſari. Et ceteris quidē omnibus in illa die placuit abſcondi. Antonius autem impa uidus neglecto perſecutoris imperio. la uit ependiten. id eſt ſcapulare ſuum. Et alia die ſtans in quodam eminēti loco cā dente precinctus veſte: procedentem iu dicem ſuo prouocabat aſpectu. flagrans cupiditate martirii. oſtendebatq; nobis contemptorem penarum ⁊ mortis in cri ſtianis animum perſeuerare debere. intā tum vt contriſtaretur. quia volenti pati pro dei nomine. martirium non dabatur Sed dominus q ſuo gregi parabat magi ſtrum. ſeruauit Antonium. vt inſtitutio ſi cuti factum eſt monachorum: non ſolum oratione eius. ſed ⁊ conſpectibus firma retur. Nunc̄ tamen a confeſſorum veſti giis ſeparatus eſt quia maxima circa eos cura ⁊ charitatis vinculo colligatus. ma gis carcerem patiebatur excluſus. Poſt quam autem perſecutionis turbo defluxerat. ⁊ beato epiſcopo petro iā ob marti rii gloriam coronato. ad priſtinum mo naſterium regreſſus eſt: quottidianum fi dei ac conſcientie martiriuz merebatur. acrioribus ſe ieiuniis vigiliiſq; conficiēs veſtimento cilicino intrinſecus deſuper pellicio vtebatur. nunc̄ corpus lauans. nunc̄ a pedibus ſordes abluens. niſi cū per aquas tranſire neceſſitas compuliſſet Nullus venic̄ antonii corpus nudum antec̄ moreretur vnc̄ vidit. Quodam autem tempore cum ab omnium ſe amo uiſſet oculis. ⁊ clauſo monaſterio neminē omnino ſuſciperet. martinianus militum prepoſitus. cuius filia immundi ſpiritus infeſtationibus quatiebatur: pulſans oſti um obſecrabat vt ſuo pigneri ſubueniret ⁊ exiens deum pro filia deprecaretur. Tunc ille aperire quidem minime voluit proſpitiens vero deſuper ait: o homo qd meum poſcis auxilium. Mortalis ⁊ ego ſum. ⁊ tue ſocius fragilitatis. Si autem credis in chriſtum cui deſeruio: vade ⁊ ſecundum fidem tuam ora deum. ⁊ ſana bitur filia tua. Confeſtim ille credēs abi it: ⁊ inuocato Jeſu. filiam reduxit incolu mem Multa, ⁊ alia mirabilia per illum dominus operatus eſt: ⁊ merito: qui enim promiſit in euangelio. petite ⁊ dabitur vobis. inuento qui eius gratiam mere tur accipere ſuam potentiam non nega uit. Nam plures vexatorum ante mona ſterium eius clauſo introitu dormientes fidelibus per eum ad chriſtum precibus curabantur. Hec illi multitudo venien tium. deſideratam ſolitudinem auferens tedio fuit. Metuens itaq; ne ſignorum copioſa cōceſſio. aut ſuos animos extolle ret: aut alios plus de ſe q̄ videbant ī ipſo cogeret eſtimare. ad ſuperiorem thebai dem pergere cogitauit. vbi nullus eum agnoſceret. Et a fratribus acceptis pani bus. ſedebat ſuper fluminis ripam. tranſi tum nauis obſeruans. Illo talia cogitāte vox ad eum deſuper facta eſt dicens: An toni quo pergis ⁊ quare? At ille intrepi de quaſi conſuctā vocem loquentis agno ſceret: reſpōdit. Quoniam nonſinunt me quieſcere populi. idcirco ad ſuperiorē the baidem ire optimum duxi. precipue quia ea exigor. que virtutem mee puſillanimi tatis excedunt: Et vox ad illum ait. Si ad thebaidem vadas ⁊ ad paſtoralia vt cogitas: pergas. maiorem ac duplicē ſuſti nebis laborem. Si autem vere quieſcere cupis: vade nunc ad interius deſertum. Cunqz antonius diceret: ⁊ quis mihi locū auium poterit oſtendere. Ignarus enim ſum locorum: Cōfeſtim ei vox que loque batur. ſarracenos indicauit. qui mercandi gratia ad egyptum venire conſueuerant bis appropinquans Antonius: rogauit ut ſe pariter adducerent ī deſertum. Nul lus obniſus eſt. ſed tanquam a deo miſſū comitem ſuſcipientes: amplexi ſunt eius ſocietatez. Tribus autem diebus ⁊ nocti bus itinere confecto. inuenit montem ual de excelſum. ad cuius radices fons aque dulcis labebatur: Et campus baud magnus totum ambiens montem. qui pal

mis per paucis. Et his neglectis consitus erat. Hunc antonius locuz quasi a deo sibi offerret amplexus est. Is eni erat quez sibi ad fluminis ripam sedenti qui loquebatur. ostenderat. Et primo quidem accipiens a comitibus panes solus remansit i monte nullo alio cuz eodez conuersante. Quasi propriã eniz domuz agnoscens. habebat locuz illuz. Barraceni quoque videntes eius fiduciaz optato. per euz transitu panes eidez cũ leticia deferebant: nec non palmaruz licet mediocri attamen aliquanto solacio refouebatur. ¶ Exinde cũ fratres agnito loco tanq̃ ad patrez filii. sollicite alimenta transmitterent: videns antonius q̃ ob suũ refrigeriũ. multis onerosus labor indiceretur: ꝛ parcens etiaz i hoc monachis. rogauit vnũ de aduenientibus vt sarculũ sibi bis acutum cum frumento deferret. Quibus allatis circuiens montem haud grandem: culture aptuz reperit locum ad quez diriuata aqua desuper poterat influere. Ibique seminauit. atque ex inde annuũ sibi panẽ laborans: gaudebat q̃ sine cuiusq̃ molestia ex propriis manibus viueret in deserto : Sed cum rursus etiã illuc quidaz venire cepissent: miser⁹ est lassitudini eoꝝ: ꝛ holus i paruo terre cespite coluit: vt post asperuz iter aliquando venientes. solacio refouerẽtur. hoc fratrũ fuit refrigeriuz. ꝛ paruulam messez quaz bestie que propter aquaz illuc adueniebãt depaste sunt: e quibus vnam apprehẽdẽs dixit omnibus. Cur me leditis . nihil a me lese. Abite. ꝛ in nomine domini. ne huc appropietis vlterius. Quis nõ credat post hanc denunciationez quasi timentes: nunq̃ illuc bestias propinquasse. Sic antonium impenetrabilia montium ꝛ deserti intestina captantem . orationibus etiaz dedito: introeuntes fratres magnis vix precibus extorserunt: vt oliuas ꝛ legumen ꝛ oleum. quod post menses aliquot ministrabant. dignaretur accipere. ꝛ senili modicũ laxaret etati . Prob nepbas quantas ibi conuersans expertus est luctas: vere secũdum quod scriptum est. non illi aduersus carnem ꝛ sanguinem fuisse colluctationẽ sed aduersum principatus ꝛ potestates: ab his qui ad eum ingrediebantur: agnouim⁹ Illic enim tumultus ꝛ voces populi. armorumq̃ sonitus prorsus plenum montem demonum multitudine se vidisse referebant. ipsum etiam quasi contra inimicos palam resistentem. ꝛ fortiter colluctantez. Qui tamen ꝛ aduenientes suo refouebat hortatu: ꝛ flexis genibus armisq̃ orationum. omnez sathane prosternebat exercitum. Admiratione plane dignum est. in tã immani solitudine vnum hominez. nec demonum quottidianas expauisse congressiones. nec tantarum bestiarum quadrupedum siue reptilium. diuerse cessisse feritati. Juste dauid cecinit. Qui confidunt in domino sicut mons syon non commouebitur in eternum. Immobilem ꝛ tranquillã retinens animi firmitatem: ꝛ demones fugabat. ꝛ feras: sicut scriptum est: secum pacificabat. Sed ꝛ diabolus: vt supra dictus prophęta ait: obseruans eum. frendebat dentibus suis. ꝛ ille saluatoris auxilio. ab vniuersis tutus perseuerabat insidiis.

¶ Quadam ergo nocte cum peruigili cura obsecraret dominum. tantos in monasterium eius bestiarum greges coaceruauit: vt omnes heremi beluas circum se aspiceret. Que cum rictu oris morsum corpori minitarentur: intellexit hostis astutias. dixitq̃. Si a domino in me vobis est tributa licentia deuorate concessum. si autẽ demonum huc venistis impulsu quam totius abite. quia christi famulus sum. ita factum est. ꝛ cum iubentis voce omnis bestiarum multitudo quasi maiestatis verbere cederetur: aufugit. ¶ Non multi post hec fluxerant dies : ꝛ alia oritur cum eodem hoste certatio. Operante illo: nam semper vt venientibus pro his que sibi detulerant aliquod munusculum rependeret: laborabat: traxit quidam sportelle

texebat triciam:siue funiculū. Ad cuius motum exurgens: vidit bestiā pubetenus humanam faciem preferentem: que exin de in asinam finiebatur. ¶Post cuius aspectum vexillū crucis in fronte sua pingens hoc tñ ait. Christi seruus sum. si ad me missa es nō fugio. Nullū in medio spaciū. ꝛ statim informe prodigiū dicto otius cū satellituz turba fugit: ꝛ i medio cursu ruens extinctū est. Jsta autem explosi moꝛs atque enecatio prodigii: demonū erat cōmunis interitus: qui omni studio laboꝛātes: antoniuz a deserto deducere non valuerunt. Mirādis plus mirāda succedūt. Nō grāde post ista tēpus excesserat. ꝛ tantaꝫ victoriaꝫ homo fratrum precibus vincitur. A monachis enim rogatus vt eos dignaretur inuisere. vna cū his profectus est. iposti camelo aqua ꝛ panibus: quia nusq̄ꝫ preter monasterii locū ex quo hauserant. potalis aqua per arentē viam reperiebatur. Ueruz i medio itinere: bibēdi subsidia defecerunt. Ardoꝛ nimius. estus intolerabilis: moꝛtez cuncta minitantuz. Circueunt. ꝛ querunt saltim collecta pluuiis lacunaz: nihil proꝛsus remedii: nihil occurrit penit⁹ ad salutez. Camelus quasi periturus. ꝛ ipe estuans dimittitur. estuans pectus exurit̄ur: ꝛ sitis desperatione feruescit. Mouit senez fratrū cōmune discrimen: ꝛ vehemētissime cōtristatus ingemuit. Debinc ad solita precum auxilia confugiens paululum ab eis secessit: ibique genibus fixis: supplices manus tetendit ad dominuz. Nec mora: ꝛ ad primas rogantis lachrimas. i oratiois loco: fons ebulliēs erupit. ibique extincta siti: ꝛ arentia membꝛa refecta sunt. ꝛ plenis vtribus inuentum potant camelum. Jta enī casu euenerat: vt camelus errans per heremū: duz funiculuz trahit: in quodam lapide eiusdem alligatione funiculi teneretur. ¶Tandem confecto itinere ad monachos: qui inuitauerant: peruenit. Tunc vero quasi patri omnes obuiaz currunt: ꝛ honoꝛifico salutatu in oscula eius ꝛ amplexus certatim ruunt. ¶Proposito fer/uenti gaudet antoni⁹: ꝛ letantib⁹ de aduē tu suo cunctis quasi exenia de monte portans: spiritualia impartitur alimenta. Laudat veterum studia. hoꝛtatur nouoꝛum. Soꝛoꝛem quoque iam vetulam virginez vidēs. ꝛ aliarum puellarum magistram: mira exultatione sustollitur. Exinde quasi diu abesset ab heremo: rursum festinauit ad montem. ¶Plurimis iam ad illum venientibus cum etiam vexati a demonib⁹ malo necessitatis coacti auderent deserta penetrare: quos ille consolans. ꝛ monachis in commune precipiens: aiebat. Credite in iesum fideliter. mentem a malis cogitationibus. carnem ab immundiciis seruate puram: ꝛ iuxta eloquia diuina. ne seducamini in saturitate ventris. Odite vanam gloꝛiam. oꝛate sepissime. psallite vespere ꝛ mane ꝛ meridie: ꝛ mandata scripturarum reuoluite. ¶Recoꝛdamini gestoꝛuz que sancti quique fecerunt: vt exēpli memoꝛia animam incitet ad virtutem. refrenet a vitiis. Suadebat etiam: iugi meditatione retinendum apostoli sermonem quo ait: sol non occidat super iracundiā vestrā Non tm̄ autem super iracundiam solez. occidere nō debere iterpretabatur. sed ꝛ super omnia delicta hominū: ne peccatoruz vnq̄ꝫ nostroꝛum. aut i nocte luna. aut i die sol testes abscederent. illius quoque ammonebat precepti quod dicit. Diiudicate vosmetipsos. ꝛ pꝛobate: ut rationem diei noctisq̄ꝫ facientes: si in se delictum deprehendissent. peccare desisterent. sin autem nullus error decepisset. perseuerantes in starent potius incepto q̄ꝫ arrogantia tumidi aut alios contemneꝛent. aut sibi iusticiam vendicarent iuxta supradicti doctoris eloquium dicentis. ¶Nolite iudicare ante tēpus: magis debere eos christo: cui soli occulta patent: reseruare iudicium. Multas esse: ut scriptum est vias: que videntur hominibus iuste. sed fines earum ad profundum respicere iferni. Sepe nostra non posse nos intelligere peccata. sepe falli in ratione gestoꝛum: aliud esse dei cūcta cernētis iudiciū. q non ex superficie corpoꝛ. sed ex mentium iudicat archanis

Equum autez esse nos nobis compati: et inuicem onera nostra portare: vt cõcesso examine saluatori: propias conscientias nosmetipsos diiudicãtes itueremur. Nec non precipiebat magnaz esse virtutis viam: si singuli vel obseruarent quid gererent: vel vniuersas mentium cogitatiões fratribus referrent. Non enim posse aliquez peccare: cuz relaturus esset ad aliuz quecunqz peccasset: z subire pudorem in publicuz turpia proferendi. Deniqz nulluz peccantẽ coraz alio peccare etiã si pecc cet: tamen testem vitare peccati: mentiri magis z negare: z vetus delictum nouo inficiendi augere delicta. Igitur quasi sub oculis agentes nostris: z cogitatu cõfundimur z actu si omnia referenda faciamus: multo autez magis si peccata nostra fideliter describentes: digeramus in ordinem. Tunc vero annotatio delictoꝝ fratrum videbitur oculis: tunc timebim⁹ peccati maculas: conscientie ipsi nos arguent apices. Et quomodo meretricibus membra miscentes cõfunduntur ad presẽtiaz ceteroꝝ: ita z nos erubescemus ad litterarum scripturas: hec agamus: hãc virtutis gradiamur viaz: z corpora mẽtibus subiugantes: pernicioſas diaboli conteramus insidias. Talibus sermonibus hortamentisqꝫ: z venientes ad se monachos incitabat ad studiuz: z patientibus condolebat: pluresqꝫ eorum dominus per antonium liberauit. Nunqꝫ tamen aut de incolumitate curatorũ est inflatus ad gloriam: aut contristatus de obsessis adhuc corporibus murmurauit. Magis autem eodez semper animo z vultu manens gratias deo referebat: suadens occupatis. vt correptionez qua vexabantur patientius ferrẽt. Non eniz anthonij aut cuiusqꝫ hominum omnino hanc esse medicinam: sed dei solius: q z quibus vellet: z quo vellet tempore: daret sanitatem. Ita consolatione sua: et vexatos eqnimit ferre tẽtationez z iam liberatos non sibi: sed deo gratias referre docebat. Frontho autez quidam vir ex palestinis: qui infestissimo demonio vexabatur. Nam z linguã eius laniabat dentibus: z oculorum nitebatur lumen extinguere: perrexit ad mõtem: rogabatqz beatuz senez: vt pro se dominum rogaret orauit antonius: dixitqz ad eum. Uade: z curaberis. Illo incredulo sibi: z violenter ibidez contra preceptũ remorãti. eadem gemmabat antonius dicens. Nic curari non poteris: egredere z calcata egypto statim te misericordia xpi consequetur. Tandez credidit: z ꝓfectus est: ac viso egypto ꝓm promissionez senis quaz ei dominus oranti reuelauerat: infestatio cessauit inimici. Uirgo vero quedã que a tripolitane regionis ciuitate deuenerat: iauditis ac flebilibus morbis laborabat. Etenim nariũ purgamenta oculorum lachryme: auriũ putridus humor in terraz cadens confestim in vermes vertebatur. Augebat calamitatẽ: corpus paralysi dissolutũ: oculos quoqz puersos contra naturam habẽs. Hanc parentes eius deferentes: cũ ad antoniũ monachos ire didicissent: credẽtes in dño: qui ptinacez sanguinis fluxũ in euãgelio tactu fimbrie stare preceperat: rogauerũt vt miserabilem filie comitatuz susciperent. Illis reni tentibus euz vsqz ad antoniuz ꝓduxere: remansere parentes foris cũ filia debili: apud beatũ confessorez z monachũ pasũ cium: qui effossis ꝓ xpo oculis sub maximiano psecutore: tali debonestamẽto corporis plurimuz gloriabatur. ꝑuenerũt igit ad antoniuz mõachi: Cũqz de morbo puelle referre disponerẽt relationẽ eorũ senis sermo preuenit: z omnez debilitatis z itineris vsqz ad sanctũ pasunciuz: causaz quasi ipse interfuisset exposuit. Rogãtibus autẽ cũ monachis vt parentib⁹ cuz filia permitteret ingressus: non concessit: sed ait. Ite: z inuenietis puellã si nõ ẽ mor tua curatã. Et adiecit. Null⁹ debz ad meam humilitatẽ puenire qa largitio curationũ nõ ẽ humane miserie: sz iesu xpi misi cordie q̃ vbiqz in se credẽtib⁹ ꝑstare cõsueuit auxiliũ. Qꝺobrẽ z illa ꝓ qua petitis: suis precibus liberata est: z cum ad domi-

num orarem ego:mihi presentia sanitatis eius indulta est: dixit.ꝛ verba eius pu/elle incolumitas secuta est. Nam exeun/tes foras ad beatum pafnucium ꝛ filiam sospitem: ꝛ parentes letos repererunt.

Non multum autem post istos dies:cum duobus fratribus introeuntibus ad an/tonium aqua in itinere defecisset: ꝛ vno siti mortuo alter iaceret in terra mor/tem expectans:antonius sedens in mon/te:celeriter ad se duos monachos vocauit qui forte ibidez sunt reperti:ꝛ festinato p/cepit vt lagenam aque assumentes:inua/derent iter quod ducit ad egyptum:dixit qz.Unus e fratribus huc aduenientibus modo migrauit ad dominum:alter si non cucurreritis:addetur. Hoc enim mihi nũc oranti reuelatum est.ꝰ Sic ait: ꝛ iuxta preceptum eius monachi festinantes:ex/tinctum corpꝰ inueniunt terraqz id ope/rientes: alterum refocillatum suo iunxe/runt comitatui. ¶Erat autem spatium iti neris vnius diei. ¶Fortasse aliquis hoc querat. cur non anteqꝫ moreretur antoni us dixerit: incongruo prorsus christianis argumento vtitur: quia non antonii:sed dei fuit iudicium: quia ꝛ de recedente quam voluit sententiam tulit. ꝛ de sitiẽte reuelare dignatus est.hoc tantum in an/tonio mirabile est: qꝫ in monte remotissi/mo sedens corde peruigili cuncta pro/cul posita domino indicante cognosce/ret. Aliquo rursus in tempore cum se/deret in monte.ꝛ oculos subito tendisset in celum vidit nescio quam animam letã/tibus in eius occursu angelis:ad celuz p/gere.Cuius spectaculi nouitate stupefa/ctus beatum dixit sanctorum chorũ:ora/uitqz ut sibi rei presentis agnitio pãde/retur. Et statim vox ad eum facta est in/quiens istã esse ãmonis monachi animã. qui nytrie morabatur. Erat autem ãmon vir grãdeuus qui pseueranter a puericia vsqz ad senectutem in sanctitate vixerat Itinere quoqz dierũ.xiii spatio a nytria locus i quo sedebat ãtoniꝰ diuidebaꝫ. vi dẽtes aũt eũ monachi ãmirãtẽ g uenerãt deprecati sũt. vt causam hilaritatis edice ret.Quibꝰ ait. Modo ammon quieuisse: quem propter frequentem eius ad anto/nium cõmeatum.ꝛ propter celeritatẽ in/dultoꝫ ei a domino signoꝫ optime noue rant.de quibus etiam hoc vnum dicẽdũ est. Necesse ei fuit aliquando flumen no/mine licum subitis aquis inundatũ trans/uadare.rogauitqz theodorum qui cũ ipso erat: vt paululum a suo separaretur aspe ctu: ne nuditatem corporis inuicẽ vter qz conspicerent. ¶Recessit theodorꝰ. Ni/hilominus ille seipsum cũ nudare vellet erubuit.Cogitantem autem eum in alte ram ripam virtus diuina transposuit.

¶Rursusqz theodorus vir.ꝛ ipse deo deuo tus transiens ad senem mirari cepit:qꝫ tã velociter fluuium transuadasset. Cumqz nihil humoris in pedibus: nihil in vestibꝰ eius aque conspiceret: rogauit eum vt tã incredibilem translationem quasi filio pa ter exponeret. Nolente illo dicere que ac ciderant:amplexus est pedes eius: iura/uitqz non se dimissurum priusqꝫ sibi id qꝺ celabat referret.Uidens ergo senex con/tentiose vincere volentem fratrem: exe/git vicissim ab eo: vt nulli hoc ante suam mortem indicaret: atqz ita confessus est: se subito in alteram ripam fuisse transpo/situm:neqz omnino vndis impressisse ve/stigia: dominici corporis hoc tantummo/do priuilegium asserens ꝛ eorum quibus ipse vt apostolo petro donauerat: vt aq̃/rum lenitate humanuz corpus insisteret.

Hec autem theodorus premisso tempore non dixit:post eiꝰ morte rettulit: Mona/chi ergo quibꝰ dixerat antonius de morte Ammon:notauerunt diẽ: ꝛ venientibus de nitria fratribus:post dies triginta sci/scitantes:reppererunt illo die illaqz hora dormisse ammon:qua animam eius fer/ri senex viderat: vtriqz igitnr puritatem mentis in antonio mirati sunt: quomodo rei tam longe geste statim ad eum fuisset perlata cognitio. ¶Archelaus quoqz co mes:cum eum inuenisset in exteriori mõ/te:rogauit vt oraret pro policracia publij

filia:que i laodicia erat admirabili ꝛ xpō vedita virgine. ¶Patiebatur enim pessi/
mos stomachi ꝛ lateris dolores: quos ie/
iunijs nimijsvigilijsqꝫ contraxerat:ꝛ erat
penitꝰ toto debilis corpore. Orauitqꝫ an/
tonius:ꝛ diez quo oratio fuerat facta:an/
notauit archelaus. ¶Redit in laodiciam: ꝛ
inuenit virginem incolumen. ¶Percūcta/
tus diē sanitatis: repperit tempus mede/
le:cum annotatiōe congrucre. Et omnes
ammirati sunt: agnoscentes eo tempore
illam a domino fuisse a doloribus libera
tam:quo orans antonius pro ipsa:bonita/
tem saluatoris inuocauerat. ¶Sepe etiā
ad se venientium turbarum: ante dies ꝛ
menses:ꝛ causas predixit ꝛ tempora. Nā
quosdam videndi eum tantum desideriū
alios imbecillitas:nonnullos obsessa a dē/
monibus corpora pertrahebant:nemo ta
men vnqꝫ vexationem aut detrimentum
laborioſi itineris conquestus est.regredie
bantur omnes spiritali cibo pleni. At ille
precipiebat:non sue laudi banc āmiratio
nem ab eis applicari debere:sed domini
qui sui notionem hominibus pro capacita
te mortalitatis indulserit. ¶Quodam au
tem tempore cum exisset ad exteriora mo
nasteria:ꝛ rogatus esset a fratribus: vt in
naui quadam cum monachis proficiscen/
tibus oraret: ascēdit: ꝛ solus ex omnibus
odorem sensit teterrimuꝫ.asserebant cun
cti piscium salsorum ꝛ caricarum in naui
positarum hunc esse putorem. At ille alte
rius rei fetorem se sentire affirmauit. Ad/
huc loquente illo:adolescens quidaꝫ pos/
sessus a demone.qui procedens iuxta ca/
rinaꝫ se nauis,absconderat:repente excla
mauit. Quo statim per antonium in nomi
ne domini iesu christi curato: intellexere
vniuersi diaboli illum fuisse putorem.
¶Alius quoqꝫ ad eum vir inter suos nobil'
demoniosus adducitur tanta oppressus i
sania: vt non sciret se esse apud antoniuꝫ:
necnon ꝛ corporis sui superflua comede/
ret. Quāobrem.rogatꝰ senex ab his q eū
adduxerant: vt pro illo dominum oraret:
itantum inuenis miserie ꝺdolutt: vt tota
nocte peruigilans cū eo.aduersus patien
tis insaniam laborꝛaret. Sed cum iaꝫ luce
sceret. ꝛ obsessus impetu in antonio fa/
cto: vehementer eum impulisset.irasci ce
perunt qui eum adduxerant:cur seni fecis
set iniuriam. Quibus antonius ait. Noli
te alienam culpam iuueni misero ascribe/
re. furor iste obsidentis est nō possessi. Id/
circo autem in banc prorupit: dolens ho/
stis audaciam: quia dominus ad aridam
regionem ire eum iussit:ꝛ expulsi sathane
iudicium iste aduersum me impetus fuit.
¶Nulla post verba mora: ꝛ adolescens
recepto sensu: ꝛ gratias agens deo: ꝛ lo/
cum ubi esset agnouit: ꝛ toto antonium
complexans: deosculatus est affectu.
¶Innumera ꝛ alia istiusmodi signa sunt:
que monachorum concordi sepe relatio/
ne cognouimus. ¶Verum non tantum
his adhibendus est stupor. quia multo/
plus que sequuntur conditionem nostre
fragilitatis excedunt. Hora circiter no/
na: cum ante cibū orare cepisset:raptum
se sensit in spiritu.ꝛ ab angelis in sublime
ferri prohibētibus tranſitū aereis demo/
nibus:ceperunt angeli contradicentes re
quirere que esset causa retinēdi nullis exi
stentibus in antonio criminibus. Illis ve
ro ab exordio natiuita.is replicare pecca
ta nitentibus:calūnioſa angeli ora clause
runt dicentes:non debere eos a natiuita
te eius delicta narrare:que iam christi es/
sent bonitate sopita: si qua autem scirent
ex eo tempore quo factus est monachus:
ꝛ deo se consecrasset:liceret proferri. Ac
cusabant demones multa procaciter mē/
tientes:ꝛ cum deessent probamenta falla
cibus.liber antonio conscensus aperitur.
Et statī rediens in se:in eo loco in quo sta
re ceperat:hoc se rursum vidit esse quod
fuerat. Tunc vero oblitꝰ esce ex illa ho/
ra noctem gemitu ac lamentatione trans
egit:reputans secum humanorum hostiū
mltitudinē ꝛ colluctationē tāti exercitus
ꝛ laborioſū p aerē it̄ ad celū:ꝛ ꝟ apli dictū

quo ait. Non ē vobis colluctatio aduersus carnē: sed aduersus principes potestatis huius aeris. Qui sciens aereas potestates ob id semper tēptare: luctari: ⁊ cōtendere: ne nobis liber transitus esset ad celum: hortabatur monens. Assumite arma dei vt possitis resistere in die mala: vt nihil mali habens: quod de vobis dicere possit inimicus confundatur: nos autem apostolici sermonis recordemur dicentis. Siue in corpore siue extra corpus nescio. deus scit. Et paulus quidem vsq; ad celum tertium raptus est: ibiq; audita verba inefabilibus descendit. antonius autem vsque ad aerem sublatus post colluctationem liber consensus apparebat. Habebat etiam istiusmodi donum. Si cuius rei sedens in monte ignarus fuisset: ⁊ eius secum inquireret notionem: oranti ei a domino reuelabatur: ⁊ erat secundum quod scriptum est a deo doctus.

Denicq; cum a fratribus haberetur iste tractat⁹: ⁊ ab eo sedule scisciterētur: quēadmodum se post corporis sarcinam anima gereret: quiue ei locus post exitum concederetur: proxima nocte vox desup nomen eius inclamitans ait. Antoni exurge: exi. ⁊ vide. Qui exurgens egressus est: sciebat enim quibus respondere deberet. Et eleuatis ad celū oculis: vidit quēdam longum atq; terribilem. caput vsq; ad nubes attollentem: vidit etiam pēnatos quosdam euolare cupientes ad celuz atq; illuz extensis manib⁹ prohibere trāsgressum: e quibus alios apprehensos elidebat ad terram: alios frustra retinere cōtendens: dolebat super se ad celestia trāsnolare: ⁊ maximum gaudium mixtum merore: victi victoresq; tribuebant. Statiq; ad eum vox facta est: dicēs. Animaduerte quod vides. Et tunc cepit illuminato corde intelligere: animarum esse consensum: ⁊ diabolum prohibentem: qui ⁊ sibi retineret obnoxios: ⁊ in sanctoz quos decipere non poterat: cruciaretur volatu. His visionum exemplis incitatus: quottidie ad meliora crescebat. Neq; vero id quod sibi reuelatum fuerat causa iactantie: fratribus indicabat: sed cum orans iugiter dei laudaret auxilium: interrogātibus cōpellebat edicere: nec spirituales filios pura in christo anima occultare quicq; volebat: presertim cuz buiusmodi signorum relatio: ⁊ amorem ministraret proposito: ⁊ fructum laboris oñderet. Nunq; ille aut ira subita concitat⁹ patientiam rupit: aut humilitatem erexit in gloriam. Nam omnes clericos vsq; ad vltimuz gradū ante se orare cōpellens Episcopis quoq; atq; presbyteris: quasi humilitatis discipulus: ad benedicenduz se caput submittebat. Diaconos vero qui ad eum vtilitatis causa veniebant: cum pro adiutorio eorum eis presentibus disputaret: ad orandum dominum sibi preponebat: non erubescens ⁊ ipse discere. Nam ⁊ interrogabat frequenter eos cuz quibus erat: ⁊ si aliquid ab eis necessariū audierat: se fatebatur adiutum. Habebat autem ⁊ in vultu magnam gratiam: ⁊ ammirabile a saluatore: etiam hoc munus acceperat. Si quis enim ignarus ei⁹: inter multitudinem monachorum eum videre desideraret: nullo indicante ceteris pretermissis ad Antonium currebat: et anime puritatem agnoscebat in vultu ⁊ p speculum corporis: gratiaz sancte mentis intuebatur. Nam semper hilarem faciem gerens: liquido ostendebat se de celestib⁹ cogitare: sicut scriptura ait. Corde letāte vultus floret: sed in merore constituto tristatur. Ita ⁊ iacob agnouit laban soceruz suum insidias sibi machinantem dicēs ad filias eius. Non est facies patris vestri: sicut heri ⁊ nudiustertiꝰ. Sic samuel agnouit dauid: letificatos enim habebat oculos. ⁊ dentes sicut lac candidos. Similiter agnoscebatur Antonius: quia semper eādem faciem: inter prospera ⁊ aduersa retinens: nec secundis extollebatur: nec frangebatur aduersis. Erat autem ⁊ in vultu amabilis: ⁊ in fidei puritate mirabilis. Nunq; enim Scismaticorum se miscuit communioni: antiquam eorum scies

prauitatem: atq; transgressionem. Nūq; Manichęis aut alijs hęreticis: saltiz ami cabilia ẏba largitus ē: nisi tm̄ ea que eos possent ab iniquitatis errore reuocare: denuncians taluz amicitias atqz sermones perditionem esse anime: Sic etiam arrianos detestabatur. vt omnibus dicere: nec iuxta eos quidez esse accedenduz Naz cum venissent quidaz Arrionianite repta p⁹ eoz̄ examinationē infidelissima secta: effugauit eos de mōte: dicens multo serpentibus deteriores horum esse sermones. Mentientibus autez Arrianis aliquando: antoniuz ita vt se credere: ām ratus eoruz audaciaz: z iusti doloris ira commotus: rogatusqz ab episcopis atqz vniuersis fratribus: alexandriaz descendit: ibiqz arrionianitas publico sermone condēnauit: vltimaz hanc esse heresim z precursorez antichristi affirmans: predicauitqz in populo filium dei: non facturaz: nonex vllis extātibus: sed proprīū z vnius cuz patre substātie: ne creatura potius aut adoptio aut appellatio videretur: īpium esse dicens: vel mēte concipere: erat quando non erat cuz verbuz dei deus: q est: semper patri sit coeternus. quia ex eo natus est patre: qui semper est. Unde aiebat. Luz Arrianis vobis nulla sit coniunctio. Que eniz societas luci ad tenebras? Uos fideliter credentes christiani estis: illi verbuz idest filiuz qui ex deo patre est creaturaz docentes: nullo interuallo a gētibus separantur: qui seruiunt creature potiusq; creatori: qui est benedictus in secula. Ipsa mihi credite irascuntur elemēta: z omnis contra arrianum furorem ſm apostoli dictuz cōgemiscit creatura: q; sibi dominū suū per quem oīa z in quo oīa facta sunt: videat coequari aſs aggregari. Nec tanti viri p̄dicatio exprimi nō pōt quātuz ad fidez populos roborauerit. Letabantur quippe hostilem z xp̄o inimicaz heresim: anathematizari ab ecclie colūna Nulla tunc etas: nullus sexus domi remā sit. Taceo de xp̄ianis: pagani quiqz: z īpi idoloruz sacerdotes ad dominicū īperiuz conuolabant dicentes. Deprecamur vt videamus hominē dei: quia hoc apō vniuersos conspicuū erat nomē antonij. Ambigebant quoqz saltiz fimbriaz vestimēti eius attingere: multuz sibi z tactuz prodesse credētes. Quot tunc diabolica obsidione z varijs infirmitatibus liberati: q; simulachris erepta sunt spolia: quanti etiam ab errore gentiliū retracti nostro iuncti sunt gregi? Tanti certe vt paucoz̄ dierum spatio ex idoloruz superstitione conuersio: omnez per annū credentiuz vincere turbaz. Preterea cū irruentez multitudinez comites repellerent: estimantes tedio illi conuētuz ppli fore: ipse tranquillo aio dicebat. Nunquid hic cetus demonū maior est turbis? Nunquid obsequentiū multitudo colluctatoz̄ in mente nostroz̄ cateruis est numerosior? Accidit etiaz vt cuz euz redeuntez circa portaz prosequeremur: a tergo quedaz mulier clamitaret dicēs. Expecta homo dei: filia mea atrocissimo vexatur dēmonio. expecta obsecro expecta: ne z ego corruens itereaz. Hoc audito āmirabilis senex: a nobis ammōitus: volens tamē z ipse paululū substitit. Cumqz appropinquante muliere: puella iaceret exposa orauit tacitus iesuz: z ad cōminationez eius: statiz spiritus impur⁹ egressus est. Puella incolumis: populus in laudibus dei: materq; gaudio fuit. Ipe autez letabatur: quia ad desideratam solitudinez repedabat. Erat autē valde sapiens: et hoc in se mirabile habebat: quia cuz litteras nō didicisset: ingeniosissimus z prudentissimus immobilis z mansuetus erat. Aliquando eteniz philosophi duo gentiles venerunt ad eum putantes antoniuz se posse decipere. Erat enim in superiori monte. Quos cuz vidisset: pagānos intellexit ex vultu: z procedēs ad eos per interpretem: ita cepit appellare. Quare tam longe ad stultuz hominem: sapientes se vexare voluerunt. Illis dicētibus non esse illum stultum: sed z nimiū sapientem: vigilanter respondit. Si ad stultū venistis: superfluus est labor vester. Si au-

tem putatis me sapientem esse: t sap ienti am habere bonum est: imitamini que pro/ batis: quia bona conuenit imitari. Si ego ad vos veniss̄ez: vos imitarer: ſz q2 vos ad me quasi ad sapientem venistis: estote si/ cut ego sum christiani. Abscesserunt philo sophi vtrūq3 mirantes: t acumen ingenij t demonum expulsiones. Alios quoq3 similit̄ mūdi sapiētes: g eū irridere cupie/ bāt: ga litteras ignorauit: tali disputatiōe colligauit dicens. Respondete mihi: quid prius est sensus an littere: Et quid cuius exordiū? Sensus ex litteris: an littere ori untur ex sensu? Illis asserentibus: quia sensus esset auctor atq3 inuentor litter aꝝ ait. Jgit̄ sicut sēsus īcolumis ē: hic litteras nō regrit. Quis p̄sētiū p̄bāc colluctatio/ nē ñ exclamauerit: cū obstupuerit: t ip̄i q victi sūt: tātā i ipito lr̄aꝝ sagacitatē animi ammirantes. Neq3 enim vt in solitudi/ ne t montibus versatus: atq3 omnez ibi/ dem exigens vitam: agrestis t rudis erat sed iocundus atq3 affabilis: sermonem secundū apostoli preceptum diuino con/ ditum sale proferebat: ita vt inuidia care ret: t amore omnium potiretur. Jnter hec quasi parum esset: bis gentilitatez fu isse superatam t tertio venerunt viri. ois secularis prudētie nube cecati: atq3 vni/ uersis philosophie studijs artium suarum estimatiōe doctissimi. Di cum rationem ab eo exigerent fidei quam in christo ba bemus: et niterentur arguta sophisma/ tum interrogatione: de diuina cruce eu3 illudere: intra silentium paululum voce compressa: primum eorum miseratus er/ rorem est. Deinde per interpretem: qui eius verba diligentissime in grecum sole/ bat exprimere sermonem: ita exorsus est: dicens. Quid pulchrius est: quidue bone stius: crucem colere: an adulteria: parrici/ diu3 vel incestum: bis assignare quos co/ litis: cu3 in altero contemptus mortis in/ signe virtutis sit: in altero turpis religio sit obscenitatis magistra? Quid melius ē dicere: g dei verbum manens vt erat ob salutem nostra3 humanum corpus as/ sumpserit: vt societate mortalitatis nos eueheret ad celu3: participesq3 nature ce lestis efficeret. an vt ipsi asseritis diuine mentis haustum: ad terrena veneranda caput submittere: t pecudum atq3 serpen tu3 formis celeste nomē includere? Quo ore christianoru3 credulitate3 audetis irri dere: dicentiu3 christu3 filiu3 dei sine sui detrimento t cepisse esse quod non erat: t mansisse quod fuerat: cum ipsi animam de celestibus detrabentes: non tm̄ homi/ nu3: sed t pecudum soleatis sepire corpo/ ribus: christiana credulitas pro salute mū di deum suu3 venisse testatur: vos ꝙ o in/ natam anima3 predicantes: vltro citroq3 transfertis. Christiana fides que omnipo tentia3 dei clementiamq3 veneratur: cō/ sequenter incarnationez dicit deo fuisse possibilez: ita tm̄ vt nō euacuauerit digna tio dignitatē: vos qui anima3 ex splendi/ dissimo dei fonte manantē turpiter deci/ disse iactatis: qui mutabilez t conuertibi lem ea3 post sui diminutionez audetis as/ serere: ia3 illā quoq3 natura3 dominaz se/ culoru3: per anime contumelias impia lin gua temeratis. imago enim3 que ꝼz nos na turalez similitudinem sui retinet auctoris cui vna est ex q̄ defluit eadēq3 substantia humilitates ꝓprias t iniurias ꝺsequēter ad suā originē remittit. Jgitur aīaduer/ tite cōtumelias animaꝝ: ad patrē vt ap/ pellatis eaꝝ: p vestrā blasphemiā redūda re. Crux x̄pi dñi dei nr̄i nobis ingeritur. Rogo: quę hic est religionis obscenitas? Nōne potius est crucez: aut alicui⁹ gene/ neris mortē ab iniquis hominibus illata3 patienter sustinere: q̄3 ysidis plāgere post osirim vagos incertosq3 discursus. Pude at queso vos insidiaru3 typhonis: pudeat saturni fuge t deuoratiōis crudelissime liberoꝝ. Erubescite parricidiu3 iouis t i/ cestum erubescite raptu3 eius t coitu3 mu lierum atq3 puerorum. Jlle sicut vestri fingunt poete ad explendū immanissime libidinis furorē: molles vedit ī amore va/ gitus: ille ī diane fluxit sinus: ip̄e amator t preciū: ille modulatus ales: ledeos peti/

uit amplexus:ille i ppriū seuiens sexū regium puer ministris auib⁹ polluit. Nec vos creditis. Nec colitis. Nec sūt vestroꝝ ornamēta tēplorꝝ.E quo deprecor p vestra salute nostra dicta pensate iudicio. Cūcta an nihil libris credenda sunt christianis:Si nihil:nec crucis quoqꝫ cui ōtrahitis nomē agnoscitis.Si vniuersa credēda sunt:cur cū in isdem libris cruci resurrectio copuletur: passionez diuinā stolido laceratis eloquio:ꝛ non statiz iungitis cecorum visū:surdorꝝ auditū:claudorꝝ gressū:lepre emūdationē:seruiens ambulanti deo suo mare:demonū fugas:resurrectionē mortuorꝝ:ꝛ defūctorum ab inferis reditus:Nec oīa scripturis quas interpolatis inserta sunt:ꝛ isdem voluminibus continentur preconia maiestatis ꝛ mortis.

Quāobrē odio quo imbuti estis abiecto inuenietis ilico ꝛ deū verū esse iesum:ꝛ salutis humane gratia fragilez assumpsisse naturā. Uestram tamen nobis si non pudet:narrate religionē:sz qs o error infelix poteris referre culturas ō tāta rer fedita te atqz vecordia:nisi forte:vt audio:fabulas asseritis deorūz vrorꝝ:ꝛ obscenitates ꝛ crudelitates:ꝛ vanitates:ꝛ mortes:tegentes eas allegoricis velaminib⁹:liber raptū tram proserpine: semiclodū vulcanū ꝛ debilē ignē:iunonē aerē:apollinē sole:dianā lunā: neptūnū maria:ꝛ libidinuz principez iouem etherem interpretantes Nec post hanc excusationis ꝓcacitatem. deuz sed creaturas contēpto creatore suscipitis.Qr si pulchr tudo vos elementorꝝ ad suā traxit veneratiōnē:modū fas erat custodire.ꝛ oportebat mirari tantū nec colere:ne facture veneratio creatoris esset iniuria. Nā scōm istiusmodi quā vos segmini ratio ē ppostera atqz peruersa:ꝛ architecti honor migrauit ad domū:ꝛ medici scientia ad remedia conferetur.omnuz quoqz artificū merita vel laudes ad opera trāsferent. Quid ad hec dicitis vt agnoscam⁹ q̄ sit crucis ridicule vobis ignominiosa confusio:Hac disputatione duertentibus inter se pbis oculis:simulqz mustā tibus:subridens antoni⁹ rursuz per interpretem ait.Predurum nanqz cuncto videt opi quotiēs iusto vniuerse rei tenore calcato laboris merita factis magisqꝫ factoribus astruuntur.Elementa quidē vt memorauī ex ipso conspectu suaz comprobant seruitutez.Sed quoniam vos obseruatiōe dialetica necessaria vt putatis q̄qꝫ colligitis hoc quoqz artificio:etiā nos nostram religionē cōpellitis affirmare. Respondete mihi.Cognitio dei quēadmodū manifesti⁹ approbat: p lectionē verboꝝ. an per operationē fidei:Et quid antiquus est:operatio fidei:an disputatio per argumenta procedens:Illis respōdentib⁹ firmiorez sermonibus opationē esse: ꝛ hanc liquidā de deo cognitionē:bene eos ꝛ ipe dixisse ꝛsensit:qa operationez q̄ ex fide descēdit animi generat affect⁹:dialeticaz vero ex artificio cōponentiuz sumpsisse oppositiōis exordia.Cū ergo ait operationē fidei animo sitaz qs habuerit:supflua erit ꝝborꝝ cōpositio:per quā conceptaz sensu nostro credulitatez temptatis euellere:ꝛ tamen sepe nostras explicare itelligētias non valetis. Ita solidiora sunt mētis opa: q̄qꝫ sophismatum fraudulēta ꝛclusio. Nos christiani mysteriuz vite nostre:non in sapientia mundi habemus reposituz:sed in virtute fidei que nobis a deo tributa per xp̄m est: Hanc orationis mee veritatē: rerū quottidie q̄ gerunt ordo cōmendat: vobis iperitis ꝛ litterarꝝ vrarꝝ ignaris ad ōi cognitionez:eius solū verba sufficiūt. Ecce nos tot gentilitatis gregib⁹ abstracti i vniuersuz orbē quottidie ꝓpagamur. vobis vero p⁹ aduētū oīi nodose sophismatū defecerūt versutie. Ecce nos simplicē xp̄i fidez docti idolatriaz debel auim⁹.ꝛ per p̄dicationē ignominiose crucis:aurata tēpla ceciderunt. Uos si potestis:ostēdite q̄ cōtextiōe ꝝborꝝ gētilitatē xp̄o pponere suaseritis. Per oēs iaz tras deus ōi fili⁹ xp̄s est agnit⁹. nihil eloquētia sophismatum:nihil disputatio philosophice mīti tudini pōt obeē credētiū. Crucifixū nominam⁹ ꝛ vniuersi ōmones q̄s vos vt deos

colitis rugiũt atq3 ex obsessis corporibus ad p̃mũ dominice crucis signuz fugantur Ubi sunt illa fabulosa oracula: ubi egyptiorum incantationes: quo magorũ prosecere carmina: Certe tũc vastata sunt oia: cum de sua cruce mundo xp̃s intonuit. Nihilominus vos p̃termissis debilitatorum cateruis: gloriosaz iesu mortem irridere conamini. Illud autem quale est. q̃ nunc̃ infestatione regali concusa gentilitas: immo seculo cara: z hominum presidiis vulta iam corruit. Nos famuli xp̃i quo plus premimur: eo magis assurgim⁹ z floremus. Uestra simulacra ornatis quõdam septa parietibus: iam vetustate collapsa sunt. Ex̃i vero doctrina que vobis stulticia videt̃ z ludus: licet tyrannica persequentium principum temptamẽta pertulerit: licet varijs sit incursata terrorib⁹: nullo tñ terraz orbe cõcluditur: nullo gẽtium barbararum fine prohibetur. Quãdo enim diuine scientie tantus splendor illuxit: Quando tot simul in se conuenere virtutes: continentia in matrimonio. virginitas in ecclesia: floret martyrum q̃ domino suo gloriosa constantia: quoz oium crux christi principium est. Cũ interiz vos inter tantos virtutum choros: sillogismorum retia tenditis: z veram rerum lucez renebrosis conamini argumẽtationibus obuoluere. Ecce nos vt dixit doctor noster non in gentili persuasione: sz i fide aptissima suadem⁹: que verboruz affirmationem preuenire consueuit. Assunt quippe patientes a demonibus vexati: quos cum in medium produxisset: verba repetiuit dicens. Nũc vos collectionibus vestris: z quo vultis maleficо carmiẽ deos vr̃os quos putatis expellite: sinautẽ non potestis: victas submittite man⁹: z ad christi trophea confugite z statiz crucifixi credulitatem maiestatis potentia prosequetur. Dixit: z inuocato nomie iesu: cum vitale signũ in sacro numero trinitatis p̃sisset in frontibus: vna cum expulsis demonibus: vana presentiũ phorum confutata sapientia est. Expauerunt enim stupentes hominez: cui post tantuz ingeniuz afflueret signorum diuina largitio. At ille vniuersa christo qui curauerat ascribens vsus ẽ affatu reciproco: z ait. Nolite me putare his sãitatẽ ꝺdisse: xp̃s p̃ suos suos facit ista miracula. Credite z vos: z videbitis: quia deuota deo fides: non eloquẽtie vanꝰ tumor talia signa mereat̃. Confugite ad crucifixi legẽ. nosqz eiꝰ imitamini famulos: z hoc scientie fine ꝺtenti: nulla deinceps secularis iprudentie argumẽta q̃ratis. Pacten⁹ antonio dicẽte: miro philosophi stupore perculsi: z cũ honorifico salutatu ab eo recedẽtes: multũ eius sibi fatebantur profuisse conspectum. Hoc in eo viro mirabile est. vt hominem in extremo mundi limite conditum: z fauor principum: z omnis celebraret aula regalis. Nam z constantinus augustus: z eius liberi constans atqz constantius talia cognoscentes: crebro ad euz quasi ad patrẽ missis litteris obsecrabant: vt reciprocis eos scriptis hylararet. At ille eiusmodi manens: qualis z ante q̃z littere ad eum venirent fuerat: nec salutatione principuz monebat̃: z tãq̃z ñ acceptis lr̃is ꝺuocatis monachis aiebat. Rege⁹ scl̃i ad r̃os mittunt epl̃as q̃ hic xp̃ianis adhibẽda miratio ẽ. Licz. n. diuersa sit dignitas: attamẽ eadẽ nascẽdi moriẽdiqz cõditio ẽ. Illa sũt venerationẽ oĩ pcolẽda: illa toto animi affectu retinẽda sunt: q̃ hominibus deus legem scripserit: q̃ per filium suum ꝑ̃prijs ecclesijs ꝺtauerit eloquijs. Que monachis ẽ ratio: cum epistolis regum. Cur accipiam litteras quibus consueta nesciam reddere salutationis obsequia: Igitur rogatus ab vniuersis fratribus: vt xp̃ianos reges suis lr̃is refrigeraret: ne scilicz p̃ silẽtium eiꝰ exasperarentur: ad susceptas epistolas conuenientia rescripsit. Laudauit primũ q̃ xp̃m colerent: deide salutaria persuasit ne magnã putarẽt regiã potestatẽ: ne presentis carnis ipio tumẽtes: se boĩes eẽ nescirent: z iudicandos a xp̃o obliuiscerent̃. Ad postremũ clemẽtie circa subiectos et iusticie: curã q̃qz iopũ admõuit: atqz vnũ

sēpiternū eē regē oīum seculoꝝ iesū xp̄m epistolis testatus est. His principes suscep/ tis vehemētissime letabantur. Sancta quoqꝫ apud cūctos antonij flagrabat opi nio:ita vt eius se filios cuperent nomina/ ri. Magna eteniꝫ cū adueniētibus affabi litas:omniū in se studiū cōuerterat. Post q̄ ergo gentiles confutati reges admoni ti:fratres ab eo sunt consolatione releua/ ti ad interiorez montē ⁊ ad rigorez solitꝫ regressus est:ibiqꝫ sepe cuꝫ introeuntib⁹ veābulans ac resīdens stupebat: sicuti in vanīele scriptuꝫ est:⁊ interiectis horaruꝫ spaciis consequentia respondebat:vt ītel ligeretur aliqua reuelatiōis vidisse secre ta. Naꝫ in monte positus:ea q̄ in egypto longe gerebātur preuidens:ep̄o serapio/ ni ibi constituto narrauit. Lamētabilis se quitur visio.⁊ omni lachrymaꝝ fōte plan/ genda. Luꝫ eniꝫ cuꝫ fratribus circa se se/ dentibus oparetur:intēte fixit oculos in celuꝫ gemens atqꝫ suspirans Et post ali quantum spacium reuelationis incepte: nimio dolore cōtremuit:⁊ statiꝫ fixis geni bus ante dei vultuꝫ prouolut⁹ orauit: vt clemētia sua futuꝝ auerteret scelus. Suc cedunt orationi lachrime metus ingens i uadit presentes: obsecrant vt tante ca/ lamitatis exponeret visionem. Singul/ tus occupant vocez:lingua fletibus p̄pe/ ditur: ⁊ ī medio conatu fmo gemitu iter/ rūpitur. Uix tamen cū vociferatione flu/ ctuosa ait. Melius erat o filioli īpendens piaculū cita morte lucrari. Sic incipiens rursū lachrimis vincit̄:⁊ iter egra suspiria tandem pectori commodans vocem .ma gnum inquit quoddaꝫ ⁊ vniuersis seculis inauditū imminet nephas. Magno fides catholica turbine subuertetur:⁊ homines iumentis similes:xp̄i sancta diripiēt. Vi/ di enī altare domini mulorꝫ circundatum multitudine:qui crebris calciuꝫ ictib⁹ oīa dissipabant: Hec est causa gemituū quos audistis. Et facta est voꝫ domini dicens: Abominabit̄ altariū meū:nec mora: visio nez sequtur effect⁹. Nā post ānos duos: se/ ua arrianorꝫ irrupit insania. Tunc eccles arum rapine:tūc diuinoꝝ remeratio vaso rum:tunc pollutis ethnicorum manib⁹ sa cra polluta sunt ministeria:tunc paganoꝝ opificuꝫ p̄sidia aduersuꝫ christuꝫ compa rata cum assumptione palmarū quod ido/ latrie apud alexandriaꝫ insigne est:ad ec/ clesiam pergere cōpellebantur christiani: vt arrianorum populi crederent̄.prob sce/ lus:horret animus replicare q̄ gesta sunt: Uirginuꝫ matronarūq̄ ereptus pudor: sanguis ouiuꝫ xp̄i in xp̄i tēplo effusus ve neranda respersit altaria:baptisteriuꝫ pro voluntate gētiliū pollutū est. Nihil defu/ it: visionis veritatez monstrauit effectus: q̄ calcitrantiū mulorꝝ indisciplinatio:arri anorum esset impietas. Sed istaꝫ tristitiaꝫ consequētis reuelationis prosperitate cō/ solat⁹ est:⁊ ait. Nolite filioli merori vos penit⁹ cedere: vt enī irat⁹ est dominus sic rursuꝫ miserebit̄ ⁊ suuꝫ cito ecclesia recu/ perabit ornatum:eosq̄ qui in persecutio/ nibus fidem domini seruauerunt:solito vi debitis fulgore relucentes. Reuertentur ad foueas suas serpentes:⁊ religio longi⁹ propagabitur:tantuꝫ videte ne fidei vr̄e sinceritas arriana labe sordescat. Nō apo stolorū:sed demonū ⁊ patris eorum dia/ boli ista doctrina est:ob id per insipientiā iumentorū similis pecudū eorum expres sus est animus: Hucusqꝫ antonius. Sed nos minime conuenit diffidere:tam gran de miraculuꝫ per hominem potuisse osten di. Saluatoris .n. p̄misio ē:ita dicentis. Si habueritis fidem vt granum sinapis dicetis huic monti transfer te ⁊ transfere/ tur:⁊ nihil impossibile erit vobis: Et iterꝫ Amen amen dico vobis:omne quod peti eritis patrem ī nomine meo:dabit vobis. Petite ⁊ accipietis. Ipse enim suis disci pulis ⁊ vniuerso credentium gregi:nunc subiectionem demonum:nunc variarum infirmitatum pollicens curationem: aie/ bat. Gratis accepistis:gratis date. Nun/ quid sue virtutis imperio curabat anto/ nius? Nunquid sue possibilitatis arbitra batur esse quod fecerat? Orationib⁹ non preceptis demones morbiq̄ cesserunt:

ꝛ ad christi dei nostri nominationem: semper vniuersa perfecta sunt. Nemo sapientium sanitatum admirationez ascribat antonio: sed domino iesu. qui solitaz erga creaturas suas exhibens beniuolentiaz: nūc quoqz per electū famuluz suum indulgēter exercuit. Antonius tantum orabat. ꝛ ob vite eiꝰ merita: cūcta dominus largiebatur. Sepe autem ꝛ contra voluntatez: ad exteriorem montez a fratribus perducebatur. Et cuz iudices qui ad interius archisterium propter asperitatem itineris: ꝛ obsequentium multitudinem ꝛ horridam solitudinē ire non poterant: precario quererent. vt eiꝰ fruerentur aspectibus: nec impetrare possent: quia molestissime ferebat vexationez discursuū. Ipsos catenatos quos aut noxietas: aut vigor publicꝰ ostrinxerat: ad cuz destinabāt: scientes tales ab antonio non posse contēni: quoruz fletibus superatus: pertrahebatur ad exteriorē montez agnoscens laborem suum vtilez mihis fore. Suadebatqz iudicibus qui euz inuitauerant vt in sententia proferēda: ꝛ odio ꝛ gre di timorē anteponerēt. nec ignorare eos debere quod scriptū ē. Quocūqz iudicio iudicaueritis: ī eo iudicabitur de vobis. Attamen inter medios ſmones care sibi solitudinis recordabaī. Post coactā itaqz presentiā. quam ducis preces: ꝛ quod verius ē: miseroꝝ fletꝰ extorserat: post salutaria monita: post reoruū cōmendationē: quorundā vero ꝛ absolutionē: postulanti duci vt paulo largius eidē suā presentiā īdulgeret: ait nō posse se diutiꝰ ibidē morari: grato vſus exēplo q̄ sicuti pisces ab aqua extracti mox ī arēti terra morerenī. ita ꝛ monachos cuz secularibus retardantes: humanis statim resolui cōfabulationibus. Ob id ergo ingt: conuenit vt pisces ad mare: ita nos ad montē festinare: ne tardāt̄ibꝰ nobis aliq̄ ꝓpositi succedat obliuio. Pre tāta hominis sapiētia dux miratus iustā de eo tulit verāqz sententiā dicens. Uere istū esse dei famulū: nec ī rustico homine potuisse tantaz aliqñ inesse sapientiā: nisi diuino amore regeretur. Preterea cuz balacius qui sub nestorio prefecto alexādrie dux egypti fuit: homo arriane iniquitatis studiosissimus fautor: ita xp̄i ecclesiam p̄sequerē: vt animo vesano ꝟgines monachosqz nudatos verberaret in publico: ad eum antonius litteras misit. quaꝝ ista sentētia est. Uideo irā dei venientē super te: desine persequi xp̄ianos: ne te ira occupet: que proximū iaz tibi minatur interitū. Legit infelix epl̄az ꝛ irrisit: atqz ī eā expuens proiecit in terrā: portitores quoqz multis afficiens iniuriis: antonio talia renunciari precepit. Qm̄ cura tibi tantopere monachoꝝ est: etiam ad te mei vigoris transiliet disciplina. Sz cō festim minitatorē oppressit supplicīū: ꝛ pꝰ quinqz dies os effrenatū vltio diuina cōpescuit. Egreditur enī ad primā māsionez alexandrie que appellaī cherēū. cū supradicto egypti prefecto. nestorio vebūī egs: quos īter omnes balatiꝰ: cuius erant: mā suetissimos nutrierat. Cum ergo pariter solito sibimet equi alluderent: mitioꝝ quo nestoriꝰ vehebaī: morsu repentino balacium decussit ī terrā: ac sic in eū inhians femora eius lacerauit atqz corrosit: vt statiz relatus ad ciuitatem: post tertiū diez moreret̄. vniuersiqz agnoscerēt minaꝝ ab antonio predictaꝝ effectuz quātocius consecutuz: digno p̄secutoris fine cōpleto. Ceteros ad se veniētes mira cum modestia antonius admonebat: vt oblita seculi dignitate: remotioris vite beatitudinez appeterent. Siqui aūt maiori potestate premebanī. nec poterant obtinere iusticiam: ita eos obnixe defendebat: vt ipse ꝑ illis pati videret̄ iuriā. Multis vtilis fuit ꝑclari senis oro: mīti magnis diuitiis ꝛ altiori g̃du militie ꝺrelicto: eiꝰ adhesere curriculis. Et vt ī̄finita breui ſmōe ꝺprehēdā: bonū egypto medicum xp̄s indulserat.

Quis ñ tristitiā apud antoniū mutauit in gaudiū? Quis ñ irā ꝟtit in pacem? Quis orbitatis luctū: ñ ad eiꝰ tēpauit aspectū? Quis ñ meroꝛe pauptatis q̄ p̄mebaī abiecto. stati ꝛ diuitū ꝺspexit opulētias ꝛ i sua letatꝰ ē pauptate. Quis pꝰ lassitudinē mo

nacb⁹ nō ei⁹ vegetatu bortat⁹ est? Quis adolescentie etatis accensus ardoribus nō ex ei⁹ admōitu: pudicitie amator fuit? Quis vexat⁹ a diabolo: sine medela redijt? Quis inimici cogitatiōib⁹ distract⁹ nō cecat tēpestate sopita: sereno regressus ē aio? Sciebat enim quo gsq laborare icōmodo: t ex vite meritis discretionē spirituū agnoscens: adbibebat verbor̄ prout erāt vulnera sanitatē. Un̄ effectū ē: vt post ei⁹ doctrinā oēs diaboli panderentur īsidie. Multe quoq ad eius ospectū desponsate puelle: ab ipso pene thalamo recedētes i ecclesie matris gremio osederunt. Quid plura? Totius orbis homīes ad eū ofluebāt: t vniuersarū gētiū varietas: bellicosissimū contra demones virū cōspicere gestiebāt. Nullus se frustra illuc venisse conquest⁹ est: oībus delectabile atq iocundū laboris cōmerciū fuit. Fatigatio enim itineris emolumētū viatici reportabat: sicut rei probauit effectus. Nā post resoluti onē ei⁹: quasi cōmuni funere orbitatis excepto: proprijs singuli parentē luxerunt. Quis aūt finis vite eius fuerit: dignū est t me cōmemorare t vos cū desiderio audire: qr t hoc in eo imitabile cunctis fuit. Juxta consuetudinē ad visēdos fratres: qui in exteriori monte erant: venit: ibiq a diuina puidētia de sua morte condiscēs ita exorsus est: dicens. Ultimā filioli prīs audite sētentiā: non enim arbitror q̄ in boc seculo iterū vos visuri simus. Logit conditio nature: vt post centenariū numerum quē annis quinq supergredior: iam resoluar. Jta locutus audiētiū pectora contristauit: gemitus lachrymeq; dicta merētia cōsecute sūt. Amplexabant eū vniuersi: quasi iā de seculo recessurū. At ille tanq̄ aliena deserēs ad ppriā patriā profectur⁹ magna cum letitia pcipiebat: desidiam istituto nō debere surripere: sed tāq̄ quotidie morituros: vt ante predixerat: a seculdis cogitationibus animam custodire: t omnes emulationē ad sanctos q̄sq cōuertere: ad melecianos ẋo scismaticosq: ne ppe gdē accedere. Scitis enī: aiebat: eor̄ antiquaz peruersitatem. neq cū arrianis cōmunioni iungamini: qr impietas cor̄ iā oib⁹ manifesta ē. His etiā illud addebat: nullū debere xp̄ianū: cū seculi viderit potestates: p arrianor̄ t melecianor̄ pugnare nequitia: a xp̄i territū discedere veritate: mortaliū illā eē defēsionē: nec diu fallacē pmānere posse fātasiā. Quapropt̄ admonebat custodiēda ē pia fides i xp̄o: t patrum religiosa traditio: quā ex scriptur̄ lectione: t crebro mee paruitatis didicistis admonitu. Finito sermone fres eū vehementissime retardabant: glorioso prīs cupientes termino decorari. Sz multas ob causas quas t silētio demōstrabat: precipuē ob p̄sumptā egypti cōsuetudinē: otradixit: Mos eteni egyptiis ē: nobiliū t precipue btor̄ martyruz corpora: linteamine gdē obuoluere: t studiū funeri solitū non negare: tra ẋo ñ abscōdere: sed sup lectulos domi posita reseruare. Hūc honorem gescentibus reddi: inueterate osuetudinis vanitas tradidit. De bocātoni⁹ sepe t epi scopos depcat⁹ ē: vt pp̄los ecclīastica cōtestatiōe corrigerēt: t laycos viros ac mulieres rigidi⁹ ipe ouenit: dicēs: nec legitimū hoc esse nec deo placitū: quippe cū patriarchar̄ t pphetar̄ sepulchra: q̄ ad nos vsq pdurāt: hec fcā ouincerēt. Dominici quoq corporis exēplū oportere intueri iubebat: qd̄ i sepulchro positū lapide vsq ad resurrectiōis diē tertiū clausum fuerit atq bis modis viciū circa defūctos egypti: etiā si scā eēnt corpora: coarguebat dicens. Quid mai⁹ aut sactius corpore pōt eē dñico? qd̄ iuxta osuetudinē gētiū ceterarū: humo oditū eē scim⁹. Hec iusta psuasio multor̄ isirū euellit errorē: t repositis i tra cadauerib⁹: dño gras p bono magisterio rettulerūt. Metuēs ḡ osuetudinez supradictā: ne eodē etiā circa se laberent error̄e. celerit valedicēs mōachis q ofluxerāt: ad amicū ẋtutis habitaculuz repedauit. Post mēses aūt paucos: cū nō mediocre incōmoduz senilia mēbra turbasset: vocatis ad se duobus fratribus. quos ibidem ante quindecim annos: modico

ſeruallo ſeiunctos inſtituerat: quicꝫ ei iã ſeni ceperãt miſtrare: ait. Ego quidẽ filioli ſcõm eloquia ſcripturaꝝ. patrũ gradior viã: iam enĩ dñs me inuitat. iam cupio videre celeſtia. ſed vos o viſcera mea admoneo: ne tanti tẽporis laborẽ repente perdatis. Hodie vos religioſum ſtudiũ arripuiſſe arbitramini: ꝛ cepte voluntatis fortitudo ſuccreſcet. Varias demonum noſtis inſidias: vidiſtis eoꝝ ꝛ impetus feroces ꝛ vires effeminatas. Jeſũ ſuſpirate. ꝛ credulitatẽ nominis eius veſtris figite mẽtibus: ꝛ a certa fide vniuerſi demones fugabuntur. Memẽtote etiã admonitionum meaꝝ: ꝛ incerte ꝯditionis vitã quotidie ancipitem ptractate: ꝛ celeſte vobis premiũ. ſine cunctamine tribuetur. Sciſmaticoꝝ quoꝫ ꝛ hereticoꝝ venena vitate: meũꝫ circa eos odiuꝫ ſectamini: quia chriſti ſũt inimici. Scitis ipſi. q̃ nullus mihi nec pacificus gdẽ ſermo cũ eis aliquãdo fuerit: ꝓpter prauã eoꝝ volũtatẽ ꝛ ꝓtinaꝝ ꝯtra chriſtũ bellũ. Jn hoc autẽ magis eſtote ſolliciti. vt dñi precepta ſueris vt poſt mortem veſtrã ſancti quicꝫ. quaſi amicos ꝛ notos in eterna vos recipiãt tabernacula. Hec cogitate. hec ſapite. hec retexite: ꝛ ſiqua mei vobis cura. ſiqua patris memoria eſt: ſi mihi vicarium repẽdatis affectum: nullus ad egyptum meas perferat reliquias: ne vano corpus honore ſeruetur: ne vituperati ritus a me vt noſtis etiam circa me ſeruentur obſequia.

Huius enim rei gratia: maxime huc ſum regreſſus. Vos igitur humo tegite: vos patris operite corpuſculum: ꝛ illud quoꝫ ſenis veſtri cuſtodite mandatuꝫ: vt nemo preter veſtram dilectionem: locum tumuli mei noverit. Confido i domino: quia neceſſario reſurrectionis tempore: hoc corpuſculum reſiliet incorruptum. Veſtimentorum autem meorum ſit iſta diuiſio. Melotem ꝛ palliuꝫ trituꝫ cui ſuperiacco: athanaſio epiſcopo date: qõ mihi nouum ipſe detulerat. Serapion ep̃s: alium accipiat melotẽ: vos cilicinũ habetote veſtimẽtuꝫ ꝛ valete viſcera mea: Antonius enim migrat: ꝛ iã nõ erit in p̃ſẽti ſeculo vobiſcum. Verba finierat: ꝛ oſculãtib⁹ ſe diſcipulis: extendens paululuꝫ pedes: mortez letus aſpexit: ita vt ex hillaritate vultus ei⁹ angeloruꝫ ſãctoꝝ: que ad pferẽdaꝫ animam ei⁹ deſcẽderant: p̃ſentia noſceretur. Vos intuens tãꝫ amicos videret: animã exalauit: ꝛ additus eſt p̃ribus ſecundum ordinez ſcripturarũ. Seruauerunt mandata diſcipuli iuolutũ vt preceperat corp⁹ humo opientes: ꝛ nemo iterum vſq̃ ad hanc diez preter eos vbi ſit ꝯditũ nouit. Legatarius autez antonij benedictionẽ qui tritũ palliũ cũ melote imperio eius meruerat accipe: antoniũ in antonij muneribus amplectitur: ꝛ tãꝫ magna hereditate vitatus letanter p veſtimẽtũ recordatur imaginẽ ſanctitatis. Hic antonio vite terminus fuit: iſta principia meritoꝝ. Que licet parciori: vt predixi: ſermone narrauerim tñ ex his poteſtis aduertere: qualiter homo dei a pueritia ad ſenectã vſq̃ peruenerit: ꝛ quod omni ſemp dubitatione calcata: nec languori nec longeue quicꝫ etati aliquando conceſſerit. Magis autem equalitatem propoſiti tenens: nec veſtimẽtum mutauit nec pedes lauit: nec eſcã ſectatus ẽ molioꝛẽ: oculoꝝ quoꝫ aciem ꝛ numerum dentium licet paululũ ob etatẽ viderẽt attriti: nec nõ ꝛ pedũ iceſſũ: toti⁹ etiã corpis firmitatẽ ita ꝯtra iura nature meritoꝝ gr̃a cuſtodiuit: vt lautoꝝ corpoꝝ q̃ balneis atqꝫ delitijs ꝯfouẽt: hilarior ei⁹ caro videret: Hoc etiã fres qõ p oẽs ꝓuincias amoꝛei⁹ famaqꝫ volitauit: quez nec libroꝝ diſſe mĩatoꝝ oro luculẽta: nec mũdane ſapiẽtie diſputatio: nec nobilitas gẽnris: nec opũ. ĩfinita ꝯgeſtio ꝯmẽdauit. cui oĩum ore eſt aſcribẽdũ niſi x̃po: cuius h̃ donũ ẽ: q̃ devotos ei⁹ aĩos: erga ſuã pui dens maieſtatẽ: hoĩez alio pene orbe celatũ: ꝛ int̃ tãtas poſitũ ſolitudines africe: hiſpanie gallie: italie: illirico: ipi etiã q̃ vrbiũ caput ẽ rome: vt ĩ exordio ꝓmiſerat: demõſtrauit. Creatoris ẽ iſta benignitas: qui famulos ſuos lz nolẽtes: nobilitare cõ ſueuit: vt virt⁹ poſſibil' nec vltra bũanã

esse naturam:sanctorum doceatur exemplis ⁊ ad beate vite imitationem: ex fructu laboris optimus quisq; impellatur.

Hunc itaq; fratribus librum magnopere perlegere curate: vt agnita fideli vita sublimiuz monachorum: sciant quod saluator noster iesus christ⁹ glorificantes se glorificat:⁊ seruientibus sibimet.non tantum regna celorum:sed etiam hic in ipsis montium secretis latere cupientibus: fame tribuit nobilitatē:scilicet vt ⁊ ipsi fruantur laude meritorum:⁊ ceteri eorum ꝓuocentur exemplis. Si autem necessariuz fuerit ⁊ gētibus legite: vt vel sic agnoscant quia dominus noster iesus christus non solum est deus dei filius: sed etiā his qui euz sollicite colunt ⁊ in eum fideliter credunt. hanc dedit potestatem : vt demões quos illi deos esse arbitrantur:cōculcent atq; eijciant:deceptores scilicet hominum:⁊ totius corruptiōis artifices.

Finit vita bti Antonij. Prolog⁹ sci hieronymi presbyteri i vitā beati hylarionis.

Asanctis orationibus tuis meméto mei dec⁹ ac dignitas ẏginuz: nonna asella. Scripturus vitā beati hylarionis habitatorē ei⁹ inuoco spūz scm̄: vt q illi ẏrtutes largit⁹ ē:mihi ad enarrandas eas sermonē tribuat vt facta dictis exequantur. Huius nāq; conuersatio ⁊ abstinentia:ac preclara dona mirabiliū que opatus ē vt ait crispus tanta ac talia habentur : quantum vel ex puulis verbis potero extollere cuiuscunq; preclara ingenia. Alexander magnus macedo quem vel parduz vel hircum capraruū daniel vocat:cum ad achillis tumulum peruenisset:felicem te ait inuenis q magno frueris precone meritorum: homerum videlicet significans. Porro mihi tanti ac talis viri conuersatio: vitaq; dicēda est. vt homer⁹ quoq; si adesset: vel inuideret materie: vel succumberet. Quāq; enim sanctus Epiphanius salamine ⁊ cypri episcopus qui cū hylarione plurimum cōuersatus ē:laudē ei⁹ breui epistola scripserit:que vulgo legitur: defunctuz tamē aliud est locis cōmunibus laudare: aliud defuncti proprias narrare virtutes. Uñ ⁊ nos fauore magis illi⁹ q̄ iniuria: ceptū ab eo opus aggrediētes: maledicoz voces cōtemnimus q oliz detrahentes sācto paulo meo:nūc forsitan detrahent ⁊ hylarioni:illi solitudines calūniātes:huic obijciētes frequētiā multoz: vt qui semp latuit ñ fuisse:q a multis visus ē: villis existimet. Fecerūt hoc ⁊ maiores eoz quondam pharisei:quibus nec Joānis heremⁱ atq; ieiuniū: nec domini saluatoris turba cibi potusq; placuerūt. Uerum destinato iam operi imponaz manum ⁊ scilleos canes obturata aure transibo. Opto vt in christo permaneas. Et memor in orationibus tuis sis⁹ mei virgo sacratissima.

Incipit vita bti Hylarionis heremite.

Hylarion ortus est vico thabacha qui circiter gnq; milia a gaza vrbe palestine ad austruz situs est:cum parētes haberet ydolis deditos:sicut rosa de spinis floruit. A quibus missus alexandriā grāmatico traditus ē: ibiq; quātuz illa patiebatur etas: magna ingenii ⁊ moz documenta prebuit breui. carus omnib⁹ ⁊ loquēdi arte gnarus:qđq; bis maius omnib⁹ ē xp̄o credēs. Non circi furoribus:non barene sanguine:non theatri luxuria delectabat:sed illi tota voluntas in ecclesie cōgregatione erat: Audiens autem celebre tunc nomen antonii quod per oēs egypti populos ferebatur: incensus visendi eū studio:prexit in heremum. Et statiz vt eū vidit:mutato pristino habitu:duob⁹ ferme mensib⁹ iuxta eū mansit:cōremplans ordinē vite ei⁹. moz q3 grauitatē: q̄ creber i oratione:q̄ humil i suscipiēdis fribus: seuer⁹ i corripiendis: alacer i exhortādis erat:⁊ vt otinētiā cibi q̄ ei⁹ aspitatē nulla vnq̄ infirmitas frāgeret. Porro frequētiā eoz qui ad eū obvarias passiones ⁊ impetus demonū ocurrebant: vltra nō ferēs.nec ogruū eē dicens pati in heremo populos ciuitatis sicq3 si-

bi magis incipiendū esse vt cepisset antonius:illū quasi virus fortes: victorie premia accipere:se nec dum militare cepisse: reuersus est cus quibusdas monachis ad patriam:t parentibus iam defunctis:partes substantie fratribus parte pauperib⁹ largitus est nihil sibi omnino seruans:t timens illud de actibus apostolorū ananie t saphire: vel exemplū vel suppliciuz matuneqz dominice sententie memor dicentis qui non renunciauerit omnibus que possidet non potest meus esse discipulus. Erat autē tunc annorum quindecim. Sic nudus t armatus in christo: solitudinem que in septimo miliario a maiū agaçe emporio per littus euntibus egyptum:ad leuam flectitur:ingressus est. Cumqz essent cruenta latrociniis loca:t propinqui amiciqz eius imminens periculuz denunciarēt contempsit mortem vt mortez euaderet. Mirabantur omnes animuz:mirabātur etatē nisi q̄ flāma quedaz pectoris t scintille fidei in oculis relucebāt. Leues crāt gene:delicatū corpus ac tenue: t ad oēm iniuriam impatiēs:quod leui vel estu vel frigore posset affligi. Igitur sacco tm̄ mēbra coopertus:t pelliciuz habens:t empediten hoc est palliū:quod illi beatus antonius proficiscenti dederat: sagumqz rusticuz inter mare t paludez:vasta t terribili solitudine fruebatur:quindeciz tantū caricas post solis occasuz edens. Et quia regio latrociniis infamis erat: nunc̄ in eodez loco quisc̄ habitare consueuerat. Uidēs hoc diabolus:quid faceret quo se verteret:/ torquebat̄ qui gloriabatur antea dicens. in celum ascendam: super sidera celi ponaz niduz meū t ero similis altissimo:cernebat se vinci a puero: t prius ab eo fuisse calcatum:q̄ per etatez peccare potuisset. Titillabat itaqz sensus eius. t pubescenti corpori eius insolita voluptatuz icendia suggerebat. Cogebat̄ enī tyrunculus xp̄i cogitare qđ nesciebat: et eius rei aio causā uoluere: cuius exp̄imēta non nouerat. Iratus itaqz sibi:t pect⁹ pugnis verberās quasi cogitatiōes cedemanus posset excludere:ego te inqt aselle faciā vt nō calcitres:nec te ordeo alā:sed paleis fameqz ofīciā:t siti ḡuiqz onerabo pondere. Per est⁹ indigabo t frigora: vt cibū potiusc̄ lasciuiā cogites. Herbaruz ergo succo t paucis caricis p⁹ triduū vel quatriduū deficiētez animā sustentabat orans frequenter t psallēs:t rastro humū fodiēs. vt ieiunior laborē labor opis duplicaret:simulqz fiscellaz hoc ē sportellaz iunco texēs:emulabat̄ monachor egypti disciplinaz:t apli sentētiā dicētis. Qui autez nō operat̄ nō manducet. Sic attenuatus t i tātuz exhaustus corpore: vt ossib⁹ vix bereret:quadā nocte infātiū cepit audire vagitus:balatus pecoruz: mugitus boum:plāctus quasi mulierculaz: leonū rugitus:murmur exercit⁹ t prius variaz portēta vocum: vt ante sonitu c̄ aspectu territ⁹ cederet. Intellexit hec eē demonū ludibria: t ꝓuolut⁹ genib⁹:crucez xp̄i signabat in fronte:taliqz armatus cassidet lorica fidei circūdatus:iacēs forti⁹ pliabatur:quodāmō videre desiderās quos horrebat videre:t sollicitis oculis huc illucqz circūspiciēs:cū interī ex improuiso splēdēte luna:cernit redaz feruentib⁹ eqs sup se irruere. Cumqz iclamasset iesuz:ante oculos ei⁹ repētino terre hiatu:pompa omnis illa absorta ē. Tūc ille ait. Equum t ascēsorez piecit i mare. Et hi i curribus t hi i equis:nos aūt i noīe dñi dei nr̄i magnificabimur. Multe sunt tētationes ei⁹ t die nocteqz varie demonū insidie:quas si oēs narrare veliz:modū excedā volumis. Quotiēs illi nudas mulieres cubāti ac circūiacētes finxit:t multotiēs esurienti largissime apparuere dapes. Interdū orā tez lupus vlulās:t vulpecula gāniēs trāsiliit:psallētiqz gladiator pugna spectaculū p̄buit:vt vn⁹ q̄si iterfect⁹ t ante pedes illi⁹ corruēs sepulturā rogaret. Orabat semel fixo i terram capite:t vt natura fert boiuz:abducta ab orone mēs nescio quid aliud cogitabat:īsiliuit dorso ei⁹ festinus agitator:t latera calcibus:ceruicez flagellando verberans: eya inquit curre cur

vomitas? Et cachinnãs desuper. si de/
feciſſet: an ordeũ vellet accipe sciscitabat
Igitur a sextodecimo vsq3 ad vicesimuz.
etatis sue annum: estus t pluuias breui tu
guriunculo declinabat: qđ iunco t carice
texerat: extructa deinceps breui cellula:
que vsq3 hodie pmanet latitudine pedum
quattuor: altitudine vero pedũ quinq3: đ
est statura sua humiliorez: porro longitu/
dine pauloq3 ampliorez cꝫ eius corpuscu
luz patiebatur: vt sepulchrũ potius cꝫ do
mum crederes: Capilluz semel ī anno: pa
sche die totõdit. Supra nudaz bumũ hoc
est terraz stratumq3 iunceuz: vsq3 ad mor
tem cubabat. Saccum quo semel fuerat
indutus nunc̃ lauans: superfluũ dicens
mundicias in cilitio querere. Nec muta/
bat alterã tunicã: nisi cũ prior penitus scis
sa esset. Scripturas quoq3 sanctas memo
riter tenens: post orationẽ psalmos. quasi
deo presente recitabat. Et quia longũ est
per diuersa tẽpora magnalia ei⁹ dicere cõ
prehendam breuiter ante lectoris occu/
los vitã eius pariter exponẽs: t deinceps
ad narrãdi ordinez regrediar. A vicesimo
primo anno vsq3 ad vicesimũ sextũ p tres
annos: dimidiũ lẽtis sextariũ madefactũ
aqua frigida comedit: t aliis trib⁹ ãnis pa
nez ariduz cuz sale t aqua. Porro a vices
simo septimo anno vsq3 ad tricesimũ ber/
bis agrestibus: t virgultoꝝ quorũdaz ra/
dicibus crudis sustẽtatus est. A tricesimo
autẽ primo vsq3 ad tricesimuz quintũ an/
nuz: sex vncias ordeacei panis: t coctum
modice olus absq3 oleo in cibo habuit.
Sentiẽs aũt caligare oculos suos t totũ
corpus impetiginez t pumiceã quandaz
scabredinez contrahi: ad superiorez victũ
adiecit oleum. t vsq3 ad sexagesimum ter/
tium vite sue annuz. hoc continẽtie cucur
rit tenore: nihil extrinsecus. aut pomoruz
aut leguminis: aut cuiuslibet rei gustans.
Inde cuz se videret corpore defatigatuz.
t propinquaz putaret imminere mortem:
a sexagesimo quarto ãno vsq3 ad octoge/
simum pane abstinuit: incredibili feruore
mentis: vt eo tẽpore quasi nouus accede/
ret ad seruitutem domini: quo ceteri solẽt
remissi⁹ viuere. Fiebat aũt ei de farina t
cõminuto olere sorbitiũcula: cibo t potu
vix quinq3 vncias appendentib⁹: Sicq3
cõplens ordinẽ vite: nunc̃ ante solis oc/
casuz: nec ī diebus festis: nec ī grauissima
valitudine soluit ieiuniuz. Sed iam tẽpus
est vt ad ordinez reuertamur. Cuz habita
ret adhuc in tuguriunculo: annos nat⁹ de
cez t octo: latrones ad eũ nocte venerũt:
vel estimãtes habere aliquid quod tolle
rent: vel in contẽptum sui reputantes fie
ri: si puer solitarius eoꝝ ipetus non ptime
sceret. Itaq3 inter mare t paludẽ a vespa
vsq3 ad solis ortũ discurrentes: nunc̃ lo/
cuz cubilis eius inuenire potuerũt. Por/
ro clara luce repto puero. quasi per iocuz
quid inquiũt faceres: si ad te latrones ve
nirent? Quib⁹ ille respondit. Nudus la/
trones non timeo. Et illi certe aiunt occi
di poteris. Possuz inquit possuz: t ideo la
trones non timeo: quia mori paratus suz.
Tunc ãmirati constantiã eius t fidẽ: con/
fessi sũt noctis errorez. deinde vite polli/
centes correptionẽ. Viginti duos iaz ī
solitudine habebat annos. fama tm̃ notus
oĩbus t p totas palestine vulgat⁹ vrbes.
Cũ interī mulier quedã' eleutropolitane
vrbis cernẽs despectui se bn̄i a viro ob ste
rilitatẽ: iã eniz per annos quindecim nul/
los diuiđ fruct⁹ dederat: prima irrumpe
re ausa ẽ ad btm̃ hylarionem: t nihil tale
suspicãti: repẽte genib⁹ aduoluta: ignosce
inquit audacie: ignosce necessitati mee.
Quid auertis oc̃los? Quid rogãtẽ fugis
Noli me mulierẽ aspicere: sz miserã. Die
sex⁹ genuit saluatorẽ: nõ bn̄t sani op⁹ me/
dico sz q male hũt. Tãdẽ substitit: t p⁹ tm̃
tpis visa mlĩere iterrogabat causas aduẽ
tus ei⁹: ac fletuũ. Et postc̃ didicit: leua/
tis ad celũ oc̃lis redire eã iussit: eũtẽq3 eã
lachrymis pfecut⁹ ẽ. Exacto aũtãno: vi/
dit eã cũ filio. Hoc signoꝝ ei⁹ p̃ncipiũ ali/
ud maius signum ꝓnobilitauit. Aristibene
elpidij q postea prefectus p̃torij fuit vxor
valde nobil' iter suos: t inc̃ xp̃iãos no/
bilior reuertẽs cũ marito et trib⁹ liberis

A beato anthonio gaze propter infirmitatem eoꝝ remorata est. Ibi enim siue ob corruptum aerem siue vt postea claruit propter gloriam hylarionis serui dei emi/tritei pariter arrepti:omnes a medicis desperati sunt. Jacebat vlulans mater: ⁊ quasi inter tria filioꝝ discurrens cadauera quem primum plangeret:nesciebat. Agnito autem ꝙ esset quidam monach⁹ in vicina solitudine:oblita matronal' põpe:tantum se matrem nouerat: vadit comitata ancillulis ⁊ eunuchis: vixqꝫ ei a viro suo suasū est: vt asello sedens pergeret. Ad quem cum veniſſet. Per eum te ait iesum clementissimum dominum nostruꝫ obtestor per crucem eius ⁊ sanguinem: vt reddas mihi tres filios: vt glorificetur in vrbe gentilium nomẽ domini saluatoris. Ingrediat̃ seruus eius gazam:⁊ marmas corruat: Renuente illo ⁊ dicente: nũqꝫ se egressum de cellula:nec habere consuetudinem vt non mõ ingrederetur ciuitates: sed nec villas ingrederetur: prostrauit se humi crebro clamitans. Hylarion serue christi redde mihi filios meos: quos antonius tenuit in egypto:a te seruentur in syria. Flebant cuncti qui aderant.sed ⁊ ipe negans lacrimabatur.Quid multa? Nõ pri⁹ mulier recessit:qꝫ ille pollicit⁹ é:se. p⁹ solis occasum gazam introiturum. Qui postqꝫ venit:singulorum lectulos ⁊ ardẽtia membra considerans inuocauit ihm̃. Et:o mira virtus: statim quasi de trib⁹ fõtibus sudor pariter erupit. Eadem hora acceperũt cibos:lugentemqꝫ matrem cognoscẽtes ⁊ benedicentes deuꝫ sancti manus deosculati sunt. Quod postqꝫ auditũ est ⁊ longe lateqꝫ percrebruit:certatiꝫ ad eum de syria ⁊ egypto populi confluebãt: ita vt multi christiani fierent. ⁊ se monachos profiterent̃. Nec dũ enim tũc' monasteria erãt in palestina:nec quisquã monachos ante sanctum hylarionẽ i syria nouerat. Ille fũdator ⁊ eruditor huius cõuersationis ⁊ studii:in hac prouincia fuit. Habebat dñs ihs in egypto senẽ antoniuꝫ:⁊ in palestina hylarionẽ iuniorẽ. Facidia vicus ẽ rinocorure vrbis egypti: de hoc decem iam annis ceca, mulier adducta est ad beatum hylarionẽ:allataqꝫ ei a fratribus:iã enim multi cũ eo monachi erãt: oẽꝫ suã substantiã se expendisse ait i medicos. Cui respondit.si que ingt in medicos pdidisti:dedisses pauperibus:curasset te verus medic⁹ ihs. Clamãte autẽ illa ⁊ miserecordiaꝫ deprecãte:expuit in oculos eius: statimqꝫ saluatoris exẽpluꝫ virtus eadeꝫ secuta ẽ sanitatis. Auriga quoqꝫ gazensis:in curru pcussus a demone:totus obriguit:ita vt nec manus agitare neqꝫ cerui cem posset flectere. Delat⁹ ergo i lectulo cũ solam linguã moueret ad preces:audiuit non prius posse se sanari q̃ crederet i ihm̃:⁊ sponderet arti pristine renũciatuꝝ. Credidit:spopondit:sanatus é. magisqꝫ õ aie q̃ de corporis salute exultauit. Pretera fortissim⁹ iuuenis nomine messicas de territorio hierosolyme:tantũ sibi plaudebat in virib⁹: vt quindecĩ frumẽti modios:diu longeqꝫ portaret:⁊ hãc haberet palmaꝫ fortitudinis sue:si asinos vĩceret: Sed hic afflatus a pessimo demone. non catbenas:non cõpedes:non claustra ostiorum integra patiebat̃: Multorũ nasus ⁊ aures mordicibus ãputauerat: horꝝ pedes: illorũ gurtur fregerat:tantumqꝫ sui terroreꝫ omnibus incusserat: vt onerat⁹ catbenis ⁊ funib⁹:in diuersa nitentiuꝫ quasi ferocissimus thaurus:ad monasteriũ ꝓtraberetur. Quẽ postqꝫ fratres videre preterriti:erat enim mire magnitudinis: nuncia uerunt patri. Ille sicut sedebat iussit euꝫ ꝓtrahi ⁊ dimitti: solutoqꝫ ait. Inclina caput ⁊ veni. Tremere miser cepit. ⁊ cerui/cem flectere:nec aspicere ausus ꝯra oiqꝫ ferocia deposita.pedes sedẽtis lãbere cepit. Adiurat⁹ itaqꝫ ⁊ extortus demon qui iuuenem possederat:septima die egressus est. Sed nec illud tacendũ est. ꝙ orion vir ꝑmarius ⁊ ditissim⁹ vrbis achile:que mari rubro ĩminet:a legione demonũ possessus:ad eũ pduct⁹ ẽ. man⁹.ceruix:latera pedes ferro onerata erãt:furorisqꝫ seuitiã torui oculi minabant̃. Cũqꝫ deãbularet

ſanctus cū fratribus. ⁊ de ſcripturis ne/ ſcio quid inter ptaretur erupit ille de ma nibus ſe tenentiū. Et dū peruenisſet ad ſanctū hylarionē ſtati amplexās eū poſt tergū in ſublime eleuauit. Et clamor in/ gēs ortus ē ab omnib⁹:timebāt enī ne cō fecta ieiunijs membra collideret. Et ſan/ ctus Hylarion ridens. ſilete inquit ⁊ mihi meū paleſtritā dimittite:ac ſic reflexa ſu/ per humeros manu:caput ei⁹ tetigit: ap/ prehenſoq3 crine: ante pedes ſuos addu/ xit: cōſtringens e regione ambas man⁹ ei⁹ ⁊ plātas vtroq3 calcans pede: ſimulq3 cōgeminās torquere demonū turbas ce/ pit. Cumq3 ille eiularet:⁊ reflexa ceruice terraq3 vertice tangeret:dñe inquit ieſu o me miserū ſolue captiuū: ⁊ vnū ⁊ plures vincere tuū ē. ℟ē loq̄r inauditā. Ex vno hoīs ore diuerſe voces:⁊ cōfuſus populi clamor audiebatur. Curatus itaq3 et hic poſt non multū tēporis cū vxore ⁊ liberis vēit ad mōaſteriū:plurima q̄ſi grāz reddi tur⁹ dona afferēs. Cui ſāct⁹ ait. Nō legiſti qd giezi. qd ſymon paſſi ſūt: quox alt ac cepit preciū:alter obtulit vt ille venderet gratiaz ſpūs ſancti: hic mercaretur. Cūq3 orion flēs diceret accipe ⁊ da pauperib⁹ Tu meli⁹ inquit tua potes diſtribuere q p vrbes ambulas ⁊ noſti pauperes: ego qui mea relig cur aliena appetā? Multis nomen pauperum: occaſio auaricie eſt. Miſericordia artē non bēt. Nemo meli⁹ erogat q̄ q ſibi nihil reſeruat. Triſti aūt ⁊ in harena iacenti:noli ingt ⁊triſtari fili:qđ facio p me:⁊ pro te facio. Si enim hec ac/ cepo:⁊ ego offēdā deū:⁊ ad te legio reuer tet. Quis vero ſilentio poſſit preterire q⁹ zazanus mayumites haud longe a mo/ naſterio eius:lapides ad edificandum de ora maris cudēs:tot⁹ paliſi ſolut⁹ ē: ⁊ ab oparijs ſocijs delat⁹ ad ſanctū hylarionē ſtatiz ad op⁹ reuerſus ē. Et.n. litt⁹ qđ pale ſtine egyptoq3 pretenditur: per naturam mollib⁹ harenis in ſaxa dureſcentib⁹ aſpe ratur paulatiq3 coherens ſibi glarea per/ dit tactū:cū nō pdat aſpectū. Dz ⁊ italic⁹ qdā eiuſdez oppidi municeps chriſtianus aduerſuz gazēſū vix marne idolo deditū: circi eqs curules nutriebat:hoc ſiqdē i ro/ manis vrbib⁹ iā ex inde ſeruabat a romu lo: vt ꝓpter felicē ſabinax raptū conſcio quaſi cōſilioꝝ deo quadrige ſepteno cur rant circuitu:⁊ equos ptis aduerſe frāge/ re victorie ſit. Dic itaq3 emulo ſuo haben te maleficū qui demoniacis qbuſdā pcan tationib⁹ ⁊ huius ꝓpediret equos:⁊ illi⁹ cō citaret ad curſum: venit ad beatū hilari/ onē:⁊ nō tā aduerſariū ledi q̄ſ ſe defendi obſecrauit: Ineptuz viſuz ē venerādo ſe/ ni in huiuſcemodi nugis oratiōem pdere. Cūq3 ſubrideret ⁊ diceret:cur enī nō ma gis equorū preciū ꝓ ſalute aīe tue paupe ribus erogas? Ille reſpondit functionē eſſe publicā:⁊ hoc ſe non tā velle q̄ſ cogi nec poſſe hoīem xp̄ianū vti magicis arti/ bus: ſed a ſuo pot⁹ xp̄i auxiliū petere: maxime cōtra gaçenſes aduerſarios dei nō tā ſibi q̄ eccleſie xp̄i inſultantib⁹. ℟o/ gatus ergo a fratrib⁹ q aderāt ſanctis pa teram fictilem ī qua bibere conſueuerat: aqua iuſſit ipleri:eiq3 tradi. Quā cū acce piſſet italicus:ſtabulum ⁊ aurigas ſuos currūq3 repagula aſpſit. Mira vulgi ex pectatio. Nam ⁊ aduerſari⁹ hoc ipſū ir/ ridēs diffamauerat: ⁊ fautores italici ſi bi certati victoriā pollicētes exultabant igit dato ſigno bi auolāt:illi ꝓpediūt ſub horuz curru rote feruēt. illi ꝓteruolātiū terga vix cernūt. Clamor vulgi nimi⁹. ita vt ethnici quoq3 ipſi concreparent: mar/ nas victus a xp̄o ē. Porro furētes aduer ſarii:hylarionē maleficū xp̄ianox ad ſup/ pliciū popoſcerāt. Indubitata ergo victo ria ⁊ illis ⁊ multis debinc circenſibus plu rima fidei occaſio fuit. De p̄fato gazēſe emporii oppido: ꝓpter virginē dei: vicin⁹ iuuenis amando deperibat. Qui cū fre/ quēt tactu:iocis:nutib⁹ ſibil ⁊ ceteis huiu/ ſcemodi q̄ ſolēt mozitureꝫginitatis eē p̄n cipia: nihil ꝓfeciſſet:prexit membrum: se vt cōfeſſo vulnere ſuo:magicis artib⁹ re/ diret ad ꝫginē. Igit poſt annū edoct⁹ ab eſculapii uatib⁹ nō remediātis aīas ſz pdē tis: venit p̄ſumptū animi ſtupri geſtiens

et subter limē domus puelle:quedam tormenta ẏbox:t portētuosas figuras sculptas i eris cupri lamina defodijt:ilico ifamire virgo t amictu capitis abiecto: rotare crinem:stridere dentibus:iclamare nomē adolescentis cepit. Magnitudo gppe amoris se in furorem ẏterat. Perducta g a parentib⁹ ad monasteriū seni tradit: vlulante stati t cōfitēte demōe. vim sustinui inquit:iuit⁹ huc adductus sum. Ebene mephis somniis homines deludebā. O cruces o tormēta que patior. Exire me cogis:sz ligatus subter limen licio t lamina teneor: Non exeo nisi me adolescens qui detinet dimiserit. Tūc senex ait. Grādis fortitudo tua:q licio t lamia strict⁹ teneris.Dic quare ausus es ingredi puellā di:' Ait vt fuarē virginē. Tu ingt seruares perditor castitatis:' Quare nō poti⁹ i eum qui te mittebat ingressus es:' Ut quid inquit itrassez i illū : q habebat collegā meum amoris demonē. Noluit autez sanct⁹ antecz purgaret virginē vel adolescentē vel signa iubere perquiri: ne aut solutus incantationibus recessisse demō videret: seu ipse sermoni eius accōmodasset fidez asserens fallaces esse demones:t ad simulandū callidos : sed magis reddita sanitate icrepauit virginē : cur fecisset talia p q in eā demon intrare potuisset. Non solū autē in palestina t vicinis egypti vl'syrie vrbibus:sed etiā i longinquis ꝓuincis fama ei⁹ creuerat. Nāq cādidat⁹ ostātini ipatoris:rutilus coma t candore corporis idicās ꝓuinciā:int saxones quippe t alamānos gens ē: non tā lata cz valida q apud hystoricos germania nūc frācia dr antiq ab infantia possessus demone q noctib⁹ eū vlulare:igemiscere:t fremere dētib⁹ cōpellebat.secreto ab iperatore euectionē petit:causā ei simpliciter idicās. Et acceptis ad cōsularē qz palestine litteris cū ingēti honore t comitatu ad gazā ducetus ē. Qui cū a decurionib⁹ loci illius q/ sisset: vbi habitaret hylarion monachus: territi gazēses : t putātes aliqua ratione eū ab iperatore missū:ad monasteriū conciti prexerūt: vt t honorē cōmendato exhiberēt. Et si que de preteritis iniuriis hylarioni essēt offense:nouo officio deleren/ tur. Deābulabat autez nunc senex in barenis mollibus:t secuz de psalmis nescio qd murmurabat: videnscz tantaz turbā venientiuz:substitit:t resalutatis omnibus: manu eis benedicens post horam ceteris abire precepit:illū vero cuz seruis suis:et apparitorib⁹ iussit manere. Ex oculis. n. ei⁹ t vultu:cur venisset:agnouerat. Mox ergo ad iterrogationē suspensus hō vt vix terrā pedibus tangeret: i mane rugiens: syro quo interrogatus fuerat ꝑmone respōdit: videres de ore barbaro:t qui franceā tm̄ t latinā liguā nouerat: syra ad purū verba resonare: vt nō stridor nec aspiratio: non idioma aliqō palestini deesset eloquii. Cōfessus est itaqz quo i eū intrasset ordine:t vt interpretes eius intellige/ rent:qui grecā tantuz t latinā linguaz nouerant:grece quoqz eum interrogauit. Quo similiter t in ẏba eadem respondēte:multasqz icantationū occasiones t necessitates magicaruz artium ostendente non curo:ait quomodo intraueris:sed vt exeas in nomine domini iesu christi imꝑo. Cūqz curatus eēt simplicitate rustica decez auri libras offerēs.ordeaceū panez ab eo accepit audiens ꝙ qui tali cibo alerentur:aurū pro luto ducerent. Parū est de hominib⁹ loqui: bruta quoqz aialia quottidie ad eū furētia ptrabebant equoruz seu vaccaꝝ. Cameluz enormis magnitudinis:qui multos iam obtriuerat:trigīta t eo amplius viri distentuz solidissimis funibus cū clamore adduxerūt. Sanguinei erāt oculi:spumabat os: volubilis lingua vrgebat:super oēm terrorē rugit⁹ p/ sonabat ūanis. Jussit igit dimitti senex: statimqz t q adduxerāt: t q cū sene erāt: vsqz ad vnū omnes diffugierūt. Porro ille solus perrexit obuiā:t ꝑmone syro nō me iqt terres zabule tāta mole corporis: Et in vulpecula t i camelo vnus atqz idē es. Et interim porrecta stabat manu. Ad quē cū furens t quasi deuoraturus seuiēs

belua pueniſſet:ſtatiz corruit: ſubmiſſūqz caput terre coequauit: mirantib⁹ cūctis qui aderant. poſt tātam ferociam tantam ſubito manſuetudinez: docebat autē eos ſenex: hominuz cauſa diaboluz etiā iumēta corripere: z tanto eoz ardere odio: vt nō ſoluz ipſos ſed ea quoqz que ipſoz eſſent: cuperet interire. Huiuſqz rei ꝓponebat exempluz: ꝙ anteqz beatū Job temptare permitteret: omnez ſubſtantiā ei⁹ interfecerit: nec mouere quēpiaz debere: ꝙ domini iuſſione duo milia porcoz a demonibus interfecta ſunt: ſiquidez eos qui viderant nō potuiſſe aliter credere exiſſe ō homine tantā demonum multitudinem. niſi grandis porcoz numerus: z quaſi a mītis actus pariter corruiſſent. Temp⁹ deficiet ſi voluero vniuerſa ſigna que ab eo ſūt perpetrata dicere. In tantā a domino eleuatus fuit gloriā: vt beatus quoqz antonius audiens uerſationez eius. ſcriberet ei: libenterqz eius epiſtolaz ſumeret: ac ſi quādo de ſyrie partib⁹ ad ſe languentes ꝓ rexiſſent. diceret: eis. Quare nos tam longe vexare voluiſtis: cū haberetis ibi filiū meuz hylarionē. Exēplo itaqz eius ꝓ totā paleſtinā innumerabilia monaſteria cē ceperunt. z omnes ad eū monachi certatim currere. Qz ille cernens laudabat xp̄i gratiaz: z ad profectū anime ſingulos coborabatur: dicens preterire figuram mundi hui⁹: z illā veram eſſe vitam que pūtis vite emeretur incommodo: volens autem exemplū eis dare etiā humilitatis z offi cii: ſtatutis diebus ante vindemiā: luſtrabat cellulas monachoz. Quod poſtqz cognituz eēt a fratribus: oēs prius ad eū cōfluebāt: z comitāti tali duce circuibāt monaſteria: hūtes viaticū ſuuz: quia iterduz vſqz ad duo milia hominū cōgregabant. Sed z ꝓcedente tēpore: vnaqueqz villa vicinis monachis ad ſuſceptionē ſanctoz gaudens cibos offerebat. Dane quantuz fuerit in eo ſtudii: nullū fratrez qꝫuis hūilez: qꝫuis pauperē ꝓterire illud indicio ē: ꝙ vadens in deſtrum cades: ad vnū ex diſcipulis ſuis viſendū cum infinito agmine monachoz peruenit beluaz: eo forte die quoanniuerſaria ſolēnitas omnez oppidi populū i tēplū veneris ogregauerat. Colunt autez illaz ob luciferū: cuius cultui ſarracenoz natio dedita eſt: ſz z ipſuz oppidum ex magna pte ſemibarbarum eſſe propter loci ſituz dicitur. Audito ꝙ sācto⁹ hilarion preteriret: mītos eni ſarracenoz arreptos demone frequenter curauerat: gregatiz ei cuz vxoribus z liberis obuiaz proceſſerūt: ſubmittentes colla z voce ſyra barech ideſt benedic iclamātes. Quos ille blande humiliterqz ſuſcipiēs: obſecrabat vt deum magis qꝫ lapides collerent: ſimulqz vbertiz flebat. celum ſpectans: z ſe pollicens ſi chriſto crederēt: ad eos crebro venturum. Mira domini gratia: nō prius eum abire paſſi ſunt: qꝫ future eccleſie limitem mitteret: z ſacerdos coruz. vt erat coronatus chriſti ſigno denotaret. ¶ Alio quoqz anno cum exiturus eēt ad viſēda monaſteria: z dirigeret ī ſcedula apō quos maneret: z quos in tranſitu viſitare deberet: ſcientes monachi quendaz ō fratrib⁹ parciorem: ſimulqz cupientes vicio eius mederi: rogabant vt apud eū manere: Et ille quid inquit vultis z vobis iniuriam: z fratri vexationem facere? Quod poſtqz frater ille parcus audiuit: erubuit: z adnitentibus cunctis vix ab inuito ipetrauit vt ſuuz quoqz in manſionum ordinem poneret. Poſt diem ergo decimum venerunt ad euz: cuſtodibus iaz in vinea quaſi villa eſſet aliena: ab eo diſpoſitis: q cum lapidibus z glebarum iactu: fūdeqz vertigine accedētes deterrerēt: ſine eſu vuarum mane omnes profecti ſunt ridente ſcne: z diſſimulāte ſe ante ſcire qō euenerat. Porro ſuſcepti ab alio monacho cui⁹ ſabbas vocabulū ē: debem⁹ qppe ꝓcitacere vocabulū. Largi dicere: qa dominicus erat dies: inuitabant ab eo vuuer ſi ad vineā vt ante horā cibi vuaz paſtu laborē vie ſublcuarēt. Et ſcūs hilarion maledict⁹ ait: q ꝓus refectionez corporis qꝫ aīe queſierit. Orem⁹: pſallam⁹ reddamus dño oīm: z ſic ad vineā ꝓperabitis.

Completo itaqz ministerio i sublimi stās: benedixit vinee: z suas ad pascendū dimisit oues. Erant autē qui vescebantur: nō minus tribus milibus. Cunqz centū lagenis extimata adhuc integra fuisset vinea: post dies viginti trecētas fecit. Porro ille parcus frater multominus solito colligens. etiam id quod habuerat: versum in acetū sero voluit. Hoc aūt multis fratribus senex: ante futuz dixerat. Detestabatur autē precipue monachos: qui infidelitate quadaz in futuz seruarent sua. z diligentiā haberēt vel sumptuū: vel vestiuz: aut alicuius rei cum seculo transeuntis. Deniqz vnū de fratribus i quinto a se miliario manentez: quia cōperit hortū sui nimis cautuz timidumqz custodez: z pauxillum habere nūmoz ab oculis suis abegerat. Qui volens sibi reconciliare senē: frequenter veniebat ad fratres: maxime ad esyciuz: quo ille vehementissime delectabatur. Quodaz ergo die ciceris fascez virentis sicut in herbis erat: detulit: Quez cum ad vesperz esycius posuisset in mensam: exclamans senex se putorez eius ferre nō posse simulqz vnde eēt interrogauit. Respondente autē esycio gz frater quidā primitias agelli sui fratribus detulisset: ñ sentis ingt putorē teterrimum z in cicere facere auariciā. Mitte bobus: mitte brutis animalibus: z vide si comedāt. Quod cum ille iuxta preceptū in presepia posuisset: exterriti boues z plº solito mugiētes ruptis vinculis in diuersa fugierunt. Habebat enī senex gratiaz banc: vt ex odore corporum vestiumqz: z earz rerum quas gs tetigerat: sciret cui demoni vel cui vicio subiaceret. Jgū senex sexagīta tres bīs ānos vite: cernēs iā grāde mōasteriū z multitudinē fratruz secuz habitantium: turbasqz eoz qui diuersis langoribus z īmūdis spiritibus occupatos ad se deducebant: ita vt omni genere hominū solitudo p circuituz repleretur: flebat quottidie z incredibili desiderio cōuersationis antiq recordabatur: interrogatº autez a fratribus quid haberet cur se cōficeret: aiebat. Rursus ad seculū redijz recepi mercedē meā in vita mea. En omnis palestina z vicine prouīcie extimāt me alicuius eē momenti: z ego sub ptextu monasterij dispensationē fratrz: ville possessiões z suppellectilez hēo. Seruabaī g intente a frib⁹ maximeqz ab esycio: q miro amore venerationis seni deditus erat. Que cū ita lugens biēnio tractaret: aristbene illa cui⁹ latius supra fecim⁹ mētionē: pfecti tūc vxor sed nihil de ābitu pfecti hīs: venit ad euz: volens etiā ad antoniū pgere. Cui ille flens ait. Uellē ipe quoqz ire si nō carcere hui⁹ monasterij clausus tenerer: z si eundi fructus eēt. Biduo enī hodie ēgz ex hac luce subtract⁹: z tot⁹ mundus tali parente orbatus é. Credidit illa z substitit: z p⁹ paucos dies veniēte nūcio: antonij dormitionez audiuit. Mirent alij signa sci hylarionis z portēta q fecit: mirent īcredibilem abstinentiā: sciaz: humilitatē: ego nihil ita stupeo: qz gloriā illā z honorē calcare potuisse. Cōcurrebāt epi: pbyteri. clericoruū z mōachoz greges: matrone quoqz xpīa noz grādis tēptatio z hīc ide ex vrbibus z agris vulg⁹ ignobile: sed z potētes viri z iudices: vt benedictū ab eo panē vl ole uz accipent. at ille nihil aliud nisi solitudinem meditabaī: ītantū vt q̄dam die ꝓficisci statuerit z adducto asello: nimijs gppe exesus ieiunijs vix īgredi poterat. iter arripe conareī. Qui cuz p heremū isset: z q̄si vastitas z exitiū palestie īdiceret pl' qz decē milia hoīuz diuerse etatis sex⁹ ad retinēdū congregata sūt. Jmmobilis ille ad pces. z baculo harenā discutiēs: loq̄batur. Fallacē deū meū nō facio: nec possiuz videre subuersas ecclesias: calcata xpi altaria: filioz meoz sāguinē. Uniuersi aūt q aderāt itelligūt reuelatū ei q̄dā eē secreti: qz nollet ꝯfiteri: z nihilomin⁹ custodiebāt eū ne pficisceret. Decreuit g publica voce oēs cōtestās ñ cibi se nec pot⁹ qppiā sumere. nisi dimitteret. Et p⁹ septē dies i edie tādē relaxat⁹ causa: ac vale dicēs plurimis: cū īfinito agmine psequentiū venit bethyriū: vbi psuasis turb vt reuerteret

elegit quadraginta monachos qui habe/
bant viaticū: vt posset ieiunantes ingre/
di .i. post solis occasuz cibū sumere. Qui/
ta igit die venit pelusiū visitatisqz q i vici
na heremo: z in loco q lychonos dicitur:
morabantur prexit triduo ad castrū thon
baston: vt videret dracontiū epm z cōfes
sorē q ibi exulabat. Quo incredibiliter cō
solato tāti viri pñtia: p9 aliud triduū mul/
to labore babillonē p uēit: vt iuisset phi
lonē epm z ipsuz ofessorē. Cōstātius enim
rex arrianox fauēs heresi vtrumqz in ea
loca deportauerat. Inde egrediēs p bidu
um venit ad oppidū afroditon: vbi cōuen
to dyacone baysano: qui locatis dromedi
bus: camellis. ob aque i heremo penuriā
osueuerat eūtes ad antoniū ducere cōfes
sus ē fratribus instare diē dormitiōis be/
ati antonij: z puigilē noctē in ipso q defun
ctus fuerat loco: a se ei debere celebrari.
Tribus ergo dieb9 p vastā z terribilē soli
tudinē: tandem ad mōtez altissimū pene
runt: repertis ibi duobus monachis: Isa/
ac videlicet z plusiano: quox ysaac inter/
pres antonij fuerat. Et qz se prebet occa/
sio: z ad id loci venimus: dignū videt dre
ui sermone habitaculū tāti viri describe/
re: Saxeus z sublimis mōs per mille cir/
citer passus ad radices suas aquas expri/
mit quax alie barene ebibūt: alie ad infe/
riora dilapse paulatiz riuuz efficiunt. Su/
pra quē ex vtraqz ripa palme innumera/
biles: multū loco z amenitatis z comodi
tribuunt. Videres nanqz senez huc atqz
illuc cuz discipulis bti Antonij discurre/
re: hic aiebāt psallere: hic orare: hic opari.
hic fessus residere solit9 erat. Has vites
has arbusculas ipse plantauit: illā arcolā
manibus ipse composuit: Hāc piscinaz ad
irrigandū hortulū mlto sudore fabricat9
est: istū ad fodiendū humū plurimis annis
būit. Jacebat xpo in stratu ei9: z qsi calēs
adhuc cubile deosculabat. Erat autē cel/
lula non plus mensure p quadrū tenēs: qz
bō dormiens extendi poterat. Preterea
in sublimi montis vertice quasi p cocleā
ascendētibus: z arduo valle nisu duc eius
dem mensure cellule videbant: i quibus
veniētiū frequentiā z discipulox suorum
ostuberniam fugiēs morat9 est: verū he in
viuo excise saxo: hostia tñ adita habebāt:
postq̄z autē ad hortulū venerant: videtis
ingt ysaac hoc pomeriū arbusculis cōsitū
z olerib9 virēs: añ hoc ferme trienniū cū
onagrox grex vastaret: vnū e ductorib9
cox stare iussit baculoqz tūdēs latera ei9
ait. Quare comedistis qō nō seuistis? Et
exinde exceptis aqs ad qs potādas ven/
titabāt: nunq̄z eos nec arbusculas nec ole
ra otigisse dicebāt. Preterea rogabat se/
nex vt sibi locum tumuli ei9 ostenderent.
Qui cū seorsuz eū abduxissent vtx ne mō
strauerit ignorat: cāz occultandi iustra pre
ceptū bti antonij fuisse re erētes: ne pga/
mus q i illis locis ditissim9 erat: sublato ad
villā suā sancti corpore martiriū fabrica/
ret. Igitur reuersus a froditon: duob9
tm̄ secū fratrib9 i vicina heremo morat9
ē: tāta abstinētia z silētio dedit9: vt eū pri
mū se cepisse xpo fuire diceret. Porro iā
triēniū erat q̄ clausuz celū illas tras are/
fecerat ita vt vulgo dicerēt antonij mor/
tē etiā eleméta lugere. Fama quoq̄z bila
rionis nō latuit incolas loci illi9 z certatiz
viri z mlieres ore luridi z attēnuati fame
pluuias a suo xpi. i. a successore Antonij
deprecabant. Quos ille cernēs mire do/
luit: eleuatisqz ad celū oculis. z vtrasqz in
sublime erigēs palmas statiz impetrauit
qō rogauerat. Ecce aūt sitiēs barenosa/
qz regio postq̄z pluuiis irrigata ē tātā spē
tiū z venenatox aialiū ex improuiso ebuli/
uit mltitudinē: vt pcussi innumerabiles ni
si ad hilarionē cōcurrissent: statiz iterirēt.
Bñdicto itaq̄z oleo vniuersi agricole at/
qz pastores: tāgētes vulnera: certā salu/
tē psumebāt. Videēs aūt se etiaz ibi miris
honorib9 affici: prexit alexādriā ide ad ite
ri9 monasteriū oasan trāsitur9: z qz nunq̄z
ex q̄ ceperat eē monach9 i vrbib9 māserat
diuertit ad quosdā frēs notos sibiti in bru/
chiū haud pcul ab alexādria. Qui cū mi/
ro gaudio suscepissēt senē: z iā vicina nox
cēt repete audiūt discipulos ei9 asinū ster

nere.illuzqz pare ꝓficiſci: itaqz aduoluti pedibꝰ eiꝰ rogabãt ne hoc faceret:ꝛ ante limẽ ꝓſtrati:citius ſe mozi q̃z carere tanto hoſpite teſtabanꝫ. Quibus ille reſpondit. Idcirco abire feſtino:ne vobis moleſtiaz generẽ. Certe ex poſteriozibꝰ cognoſcetis nõ fruſtra me ſubito receſſiſſe. Igitur gazẽſes altera vie cũ littozibꝰ p̃fecti:nam pdic eũ veniſſe cognouerãt itrãtes monaſteriũ:cũ illuz minime reperiſſen tadiuicẽ loquebanꝫ. Nõne vera ſunt q̃ audiuimꝰ? Magus eſt:ꝛ futura cognoſcit. Urbs eni gaza poſtq̃z profecto de paleſtina hilarione:iulianus ĩperio ſucceſſerat. deſtructo monaſterio eiꝰ:p̃cibuſq̃z ad ĩperatozẽ datis ꝛ hylariõis ꝛ eſycii mozte ĩpetrauerat: amboq̃z vt q̃rerenꝫ toto ozbe ſcriptuz eſt. Egreſſus g̃ ſanctus hylarion de bruchio p inuiã ſolitudinem intrauit oaſã:ibiq̃z anno plus minꝰ exacto:quia illuc quoqz euz ſui fama p̃uenerat:quaſi iã in oziente latere ñ poſſet: vbi mlti illũ ꝛ opinione:ꝛ vultu nouerãt:ad ſolas nauigare ĩſulas cogitabat: vt quẽ terra vulgauerat:ſaltẽ maria celarẽt. Eodẽ ferme tẽpoze adrianus diſcipulus eiꝰ de paleſtina ſupuenit dicẽs iulianũ occiſũ:xp̃ianũ ĩperatozẽ regnare cepiſſe:reuertí euz debere ad monaſterij ſui reliquias. Quod ille audiẽs ꝺteſtatꝰ eſt:ꝛ conducto camello per vaſtaz ſolitudinẽ venit ad maritimã vrbẽ lybie paratoniuz. vbi adrianus ĩfelix volens paleſtinã reuerti:ꝛ p̃ſtinã ſub nomine magiſtri querens gloziã:multas ei fecit ĩiurias. Ad extremũ ꝺuaſtatis: que a fratribus ei miſſa detulerat:neſciente eo ꝓfectꝰ eſt. Super hoc ſane: qa alter locꝰ referendi nõ é: hoc aũt tñ dixeriz in terrozẽ eoz qui magꝝos deſpiciũt q̃ pꝰ aliquãtũ tẽpozis mozbo regio cõputruerit: Habẽs g̃ ſenex zazanum ſecuz:aſcẽdit claſſez:ꝛ ſiciliã nauigabat. Cũq̃z venũdato cuãgelioz codice quem manu ſua adoleſcẽs ſcripſerat darc naulum diſponeret:ĩ medio ferme adria naucleri filiꝰ arreptꝰ demone: clamare cepit ꝛ dicere. Hilarion ſue dei cur nobis per te ꝛ ĩ pellago tutos cẽ non licet? Da mihi ſpaciũ. donec ad terrã ueniam:nec hic eiectus precipiter in abyſſos. Cui ille. ſi deus meus ait tibi concedit vt maneas: mane: ſin autẽ ille te eijciet: quid mihi ĩuidiaz facis homini peccatozi atqz mẽdico? Hoc autez dicebat:ne naute ꝛ negociãtes q in naui erãt: ſecũ ad terrã pueniſſent:prodere nt. Nec multo pꝰ purgatus eſt puer:patre fidẽ dãte ꝛ ceteris qui aderãt: nulli ſe ſuper nomine eiꝰ locuturos: Ingreſſus autẽ pachinuz promontoziũ ſicilie:obtulit nauclero euãgeliuz pro ſubuectiõe ſua ꝛ zazanni. Qui nolẽs accipe:maxime cuz videret eos excepto illo codice:ꝛ bis qbꝰ veſtiri erant amplius nihil habere:ad extremuz iurauit ſe nõ acceptuz. Sed ꝛ ſener aſſenſus ẽ fidutã pauperis cõſcientie ꝛ ĩ eo magis letabaꝫ qꝺ nihil haberet ſecuri:ꝛ ab accolis illius loci mendicꝰ putare tur. Porro recogitãs ne negociatozes de oziente veniẽtes ſe notuz facerent:ad mediteranea fugit loca:ideſt ĩ viceſimo a mari miliario.ibiq̃z in quodaz deſerto agello lignoz quottidie faſcez colligans: ĩponebat collo diſcipuli quo in ꝓxima villa venundato:ꝛ ſibi alimoniã:ꝛ bis qui forte ad eos veniebãt:pauxillũ panis coemebant. Sed vere:iuxta qꝺ ſcriptuz eſt. nõ põt ciuitas latere ſup mõtẽ poſita. Scrutarius quidã dũ ĩ baſilica beati petri apſtli rome torqueret: proclamauit ĩ eo imũdꝰ ſpiritꝰ. Ante paucos dies ſiciliã igreſſus ẽ hylarion ſuꝰ xp̃i:ꝛ nemo eũ cognouit. vt putat ſe eẽ ſecretũ:ego vadã ꝛ ꝓdã illuz. Statimq̃z cũ ſuis ſuis aſcenſa ĩ portu naui appulſus ẽ pachinũ: ꝛ ducẽte demone ãte tuguriũ ſenis ꝓſtratꝰ illico curatꝰ ẽ: ꝟ initiũ ſignoz eiꝰ in ſicilia. ĩnumerabilẽ deinceps adꝺeũ egrotãtiũ:ſz ꝛ religioſoz hominũ adduxit mltitudinẽ:ĩtantũ vt de p̃moziꝰ viris tumens quidaz morbo intercutis:atqz eadẽ die q̃ ad euz venerat curatꝰ ſit. Qui poſtea offerẽs ei ĩfinita munera. audiuit dictũ ſaluatozis ad diſcipulos. Gratis accepiſtis:gratis date. Cum hec ita gerũt ĩ ſicilia:eſyciꝰ diſcipl's eiꝰ toto ſenez ozbe q̃rebat:luſtrãs littora. deſerta pe

netrans:ꝛ hanc tm̃ habens fiduciaz:quia vbicumqz veniſſet diu latere non poſſet. Tranſacto ergo iaz triennio:audiuit mo thõe a quodã iudeo: vilia populis ſcruta vendẽte ꝓpbtã xp̃ianoꝝ apparuiſſe i ſicilia:tanta miracula ꝛ ſigna faciẽtez: vt de veteribus ſanctis putaretur. Interrogãs itaqz habitũ eius:ꝛ inceſſuz:ꝛ linguã maxímeqz etatẽ:diſcere nihil potuit. Ille enĩ qui referebat:famã ad ſe veniſſe hominis teſtabaꝫ: Ingreſſus ergo adriam ꝓſpero curſu venit pachinũ:ꝛ in quadã curui littoris villula:famã ſenis ſciſcitãs:conſonaoĩum voce cognouit vbi eſſet: quid ageret:nihil ita in eo cunctis admirantibꝰ q̃ꝫ qꝫ poſt tanta ſigna atqz miracula:nec fragmen panis quidẽ a quoq̃ꝫ ĩ illis locis acciepiſſet. Et ne longuz faciã ſermonẽ ſcũs vir eſycius:ad magiſtri genua ꝓuolutus plantaſqz eius lachrymis rigans:tãdẽ ab eo ſubleuatus:poſt bidui triduiqz ſermonez audiuit a zazano:nõ poſſe ſenem iam in illis habitare regionibus: ſed velle ad barbaras quaſdã pergere nationes vbi ꝛ nomẽ ꝛ ſermo eius ignotꝰ foret. Duxit itaqz eũ ad epydauꝝ dalmacie oppidũ: vbi paucis diebus in vicino agello manſitãs nõ potuit abſcondi. Siquidẽ draco mire magnitudinis quos gẽtili ſermone boas vocant: eo qꝫ taz grandes ſint:vt boues glutire ſoleant:omnez late vaſtabat prouinciam:ꝛ nõ ſolũ armẽta ꝛ pecudes: ſed ꝛ agricolas quoqz:atqz paſtores tractos ad ſe: vi ſpiritꝰ abſorbebat. Cui cũ pirã iuſſiſſet preparari:ꝛ oratione ad xp̃m miſſa euocato prꝛecepiſſet ſtruez lignoꝝ ſcandere:ignẽ ſuppoſuit: cũctaqz ſpectante plebe:immanem beſtiaz cõcremauit. Unde eſtuans quid faceret.quo ve ſe verteret: aliã parabat fugam: ꝛ ſolitarius terram mente perluſtrans: merebat qꝫ tacente de ſe lingua miracula loquerentur: Ea tempeſtate terremotu totius orbis quiꝑ iuliani mortẽ accidit:maria regreſſa ſunt terminos ſuos: ꝛ quaſi rurſuz deus diluuiũ minaretꝛ: vel ĩ antiquũ chaos redirẽt oĩa. naues ad p̃rupta dilapſe mõtiũ pepẽderũt. Quod cũ viderẽt epidauritani:frementes videlicet fluctus:ꝛ vndaꝝ molẽ ꝛ mõtis rugitum littoribus inferri: verẽtes qõ iã eueniſſe cernebant:ne oppidum funditus ſubuerteretur:egreſſi ſũt ad ſenem:ꝛ quaſi ad prꝛeliũ ꝓficiſcentes poſuerunt eũ ĩ littore. Qui cũ tria crucis ſigna pixiſſet ĩ ſabulo maris:manuſqz cõtra tẽderet: icredibile dictu eſt in quãtã altitudinẽ intumeſcẽs mare:ante eũ ſteterit:ac diu fremẽs:ꝛ quaſi ad obicẽ indignans: paulatiz in ſemetipſuz relapſuz ſit. Hoc epidauruz ꝛ omnis illa regio vſqz hodie prꝛedicat:matreſqz docent filios ſuos: ad memoriam in poſteros tranſmittendã: vere illud qõ ꝛ ad apoſtolos dictũ ẽ: ſi credideritis dicetis mõti huic:trãſi ĩ mare ꝛ fiet:etiã iuxta lr̃az impleri põt:ſi tamẽ quis habuerit apl̃oruz fidẽ:ꝛ talem qualẽ illis habendã dn̄s imperauit. Quid enĩ itereſt vtruz mons deſcẽdat in mare: an immẽſi vndaruz montes repente obriguerint:et ante ſenis tm̃ pedes ſaxei ex alia pte moliter fluxerint. Mirabatur oĩs vrbs et magnitudo ſigni ſalinis prꝛebuerat. Qõ intelligens ſenex in brꝛeui lembo claz nocte fugit:ꝛ inuẽta poſt biduũ oneraria nauí prꝛexit cypruz. Cumqz inter maleas et cyberaz pyrate derelicta claſſe in littore que non antemna ſz conto regitur duobus haud paruis myoparonibꝰ de ſe dromone occurriſſent:denuo binc inde fluctꝰ verrente remige:omnes qui in naui erãt trepidare:flere diſcurrere:prꝛeparare contos:ꝛ quaſi non ſufficeret vnus nuncius: certatim ſeni pyratas adeſſe dicebant. Quos ille prꝛocul intuens ſubriſit:ꝛ cõuerſus ad diſcipulos modice inquit fidei quare trepidaſtis? Nũquid plures ſunt hi q̃ꝫ pharaonis exercitus? et tamen omnes deo volente ſubmerſi ſunt. Loquebatur ꝛ nihilominus ſpumantibus roſtris hoſtiles carine imineb̃at:iactu m̃ lapidis in medio. Stetit g̃ ĩ ora nauis:ꝛ porrecta cõtra vẽientes manu:bucuſqz ait vẽiſſe ſufficiat. O mira rerũ fides ſtatĩ reſiliere nauicule ꝛ ipellẽtibꝰ ꝺ remis ad pupiz ipeꝛ

rediit. Mirabantur pyrate: post tergum se redire nolentes: totoqz corporis nisu vt ad nauigiū peruenirent: velociº multo q̄z venerant: ad littus ferebant. Pretermitto cetera ne videar ī narratione signorum volumen extendere: hoc solum dicaz: q̄ p spero cursu inter cicladas nauigans: binc inde clamantiuz de vrbibus ⁊ vicis: ⁊ ad litus concurrentiū: īmundorum spirituum voces audiebat. Ingressus ergo scīs hilarion paphū vrbez cypri: nobilē carminibus poetaruz: que frequēti terremotu lapsa: nunc ruinaz tm̄ vestigiis: quod olim fuerit: ostendit: in secundo ab vrbe miliario habitabat ignobilis: gaudēs q̄ paucis diebus quetus viueret. Verum non pleni viginti transiere dies: cuz per omnez illaz insulā vicūqz: quicūqz īmundos hēbant spūs: clamare ceperunt venisse hilarionē seruū xp̄i: ⁊ ad eū se debere properare: hō salomina hoc curiū: hoc laphite: ⁊ vrbes relique conclamabant: plerisqz asserentibus scire se quidez hilarionez: ⁊ verum illū esse famulum dei: sed vbi esset ignorare.

Intra triginta igit̄ nec multo āplius dies ducenti ferme tam viri q̄z mulieres ad eū congregati sunt. Quos cum vidisset dolens qđ se non paterentur quiescere: ⁊ q̄dammodo in vltionē sui seuiens: tāta eos orationū īstātia flagellauit: vt q̄dam statim: alii post biduum triduum ve. oēs vero intra vnam ebdomadam curarentur. Manens itaqz ibidem biennio: ⁊ semper ve fuga cogitans: esycium ad se venire sperabat: ⁊ palestinam misit ob salutationem fratruz ⁊ monasteriī sui cineres inuisendos. Qui cū reuertisset: cupiēti rursuz ad egyptū nauigare: hoc est ad ea loca: que vocant̄ bocholia eo q̄ nullus ibi x̄piano rū esset: sed barbara ⁊ ferox natio suasit vt in ipsa magis insula ad secretiorē locū cōscenderet. Quez cū diu lustrās omnia reperisset: perdurit euz duodecim milibº a mari procul: īter secretos asperosqz mōtes: et quo vix reptando manibus genibusqz posīt ascendi: Quo introgressus cōtemplatus quidem est terribilez valde ⁊ remotū locū: arboribusqz binc inde circundatum: habentez: etiam aquas de supcilio collis irriguas: ⁊ hortulū peramenū ⁊ pomeria plurima: quorū fructuz nunq̄z ī cibo sumpsīt: sed antiquissimi iuxta templi ruinam: exquo vt ipse ferebat ⁊ vt discipuli eius testabantur: tam innumerabilium per noctez ⁊ diem demonum voces resonabant: vt exercituz crederes. Quo ille valde delectatº: q̄ scilicet agonistas haberet in proximo: habitauit ibi per annos quinqz: ⁊ sepe inuisente se esycio: ī hoc extremo iā vite sue tempore refocillatus est: q̄ propter asperitatē difficultatēq̄z loci ⁊ vmbraz vt ferebat̄ vulgo multitudinem: nullus aut rarus ad se posset vel auderet ascendere. Quadā autez die ingressus sanctus hylarion hortulū: vidit hominem toto corpore paraliticū iacentē ante fores: interrogauitqz esyciuz quisnā esset. vel quomodo fuisset aduectus. Qui respondens, ait: procuratorem fuisse ville: ad cuius ius hortulus quoqz in quo ipsī erant ptineret. Et ille conlachrimans: tendensqz ad iacentez manuz: tibi inquit dico in nomine domini iesu christi surge ⁊ ābula. Mira velocitas. Adhuc enim verba in orelloquētis voluebantur: ⁊ iam membra solidata ad standuz hominem subrigebant. Quod postq̄z audituz est: etiaz difficultatem loci: ⁊ iter inuiuz plurimoruz vicit necessitas: nihil per circuituz cūctis vilis obseruantibus q̄z ve quo quomodo laberetur. Disseminauerat enim hoc de eo rumor: diu enim in eodez loco manere nō posse. Quod ille non leuitate quadaz aut puerili sensu victus faciebat: sed honorez fugiens ⁊ importunitatem: semper silentium ⁊ vitam ignobilem desiderabat. Igitur octogesimo etatis sue anno. cū absens esset esycius: q̄nasi in testamenti vicē: breuem manu propria scripsit epistolam: oēs diuitias suas ei derelinquens: euangeliū scilicet ⁊ tunicam saccineam cucullam ⁊ pallioluz: nam minister eius ante paucos dies obierat. Venerunt itaqz ad egrotantem de papho multi religiosi viri: ma-

ɼime ꝙ eũ dixiſſe audierant:iaꝫ ſe ad dominum migraturum:ꝛ de coꝛpoꝛis vinculis liberanduꝫ. Sed ꝛ conſtantia quedam ſancta femina:cuius generum ꝛ filiã vnctione olei de moꝛte liberauerat. Quos omnes adiurauit vt ne puncto quidez hoꝛe poſt moꝛtem reſeruaretur:ſed ſtatiꝫ cũ in eodez hoꝛtulo terra operirent.ſicut veſtiꝝ erat:in tunica cilicina: cuculla ꝛ ſago ruſtico. Jamqꝫ modicus caloꝛ tepebat in pectoꝛe nec pꝛeter ſenſum quicq̃ viui hominis ſupererat: ꝛ tamen apertis oculis loquebatur. Egredere quid times? Egredere.quid dubitas anima? ſeptuaginta pe annos ſeruiſti xp̃o.ꝛ moꝛtez times. Inter hec verba exalauit ſpiritum. Statiꝫq̃ humo obrutum:ante vrbi ſepultũ q̃ moꝛtuuꝫ nunciauerunt. Quod poſtq̃ paleſtine ſanctus vir audiuit eſycius:perrexit ciꝓum:ꝛ ſimulans ſe velle in eodez habitare hoꝛtulo: vt diligentis cuſtodie ſuſpitionem acolis tolleret:cũ ingenti vite ſue periculo:poſt decem ferme menſes coꝛpus eius furatus eſt:quod mayumaꝫ inde deferẽs. totis monachoꝛuꝫ et oppidoꝛuꝫ turbis pꝛoſequentibus: in antiquo monaſterio condidit. ibiq̃ illeſa tunica:cuculla :ꝛ palio:ꝛ toto coꝛpoꝛe:quaſi adhuc viueret itegro:tantiſq̃ fragrante odoꝛibus:vt delibutum vnguẽtis putaretur. Non videt mihi in calce libꝛi tacenda ꝛ cõſtantie ſanctiſſime femine illius mulieris deuotio: q̃ perlato ad ſe nuncio:quod coꝛpuſculũ hylarionis paleſtine eſſet: ſtatim exanimata eſt: veram tꝫ ſeruum dei dilectionez moꝛte quoq̃ comprobans. Erat enim ſolita pꝛuigiles in ſepulchꝛo eius noctes ducere:ꝛ quaſi cum pꝛeſente ad adiutuãdas oꝛationes ſuas ſermocinari. Cernas vſq̃ hodie miram inter paleſtinos ꝛ cypꝛios contentionez:his coꝛpus hylarionis:illis ſpiritũ ſe habere certantibus:ꝛ tamen vtrobiq̃ magna quottidie ſigna fiunt:ſed magis in hoꝛtulo cypꝛi:foꝛſitan quia plus illum locũ dilexerat. Finit vita ſci hylarionis.

Incipit pꝛlog⁹ bti Hieronymi p̃bꝛi in vitam ſancti malchi captiui monachi.

Qui nauali pꝛelio dimicaturi ſunt.ãte in poꝛtu ꝛ trãglo mari flectunt gubernacula remos trahũt ferreas man⁹ ꝛ vncos p̃parãt: diſpoſitumq̃ p tabulata militem pendenti gradu ꝛ labente veſtigio:ſtare firmiter aſſueſcũt: vt q̃t ĩ ſymulachꝛo pugne didicerint: in vꝛo certamine nõ ptimeſcũt. Jta ꝛ ego q diu tacui ſilere ꝙppe me fecit:cui meus ꝑmo ſupplicũ eſt pꝛius exerceri cupio ĩ pꝛuo opere:ꝛ veluti quandaꝫ rubiginem lingue abſtergere: vt venire poſſiꝫ ad hiſtoꝛiaꝫ latioꝛez. Scribere enĩ diſpoſui:ſi tamẽ dominus vitam dederit ꝛ ſi vituperatoꝛes mei ſaltem fugientem me: ꝛ clauſum perſequi deſierint ab aduẽtu ſaluatoꝛis vſqꝫ ad noſtram etatem: id eſt ab apoſtolis vſqꝫ ad huius tempoꝛis fecem: quomodo ꝛ per q̃s xp̃i eccleſia nata ſit ꝛ adulta: perſecutionibus creuerit:martiꝝ coronata ſit:ꝛ poſtq̃ ad chꝛiſtianos pꝛĩcipes venerit. Potentia quidem ꝛ diuitiis maioꝛ.ſed virtutibus minoꝛ facta ſit. Ceruꝫ hec alꝫ:nunc que imminent explicemus.

Finit pꝛologus beati hieronymi in vitam ſancti Malchi. Incipit vita eius.

Vroman trigita fere milib⁹.ab anthiochia vrbe ſyrie: haud grãdis ad oriẽtẽ diſtat viculus: huc p⁹ multos dños vł patronos:dũ ego adoleſcẽtulus moꝛarer in ſyria ad pape cuagrij neceſſarij mei poſſeſſionẽ devolutus ſuꝫ.quẽ idcirco nunc nominaui:vt oſtenderẽ. vñ noſſez quod ſcripturus ſuꝫ. Erat illic ſenex quidã nomine malch⁹ quẽ nos latine regẽ poſſum⁹ dicere:ſyr⁹ natione ꝛ lingua:ꝛ vt rebar eiuſdẽ loci indigena. Anus quoqꝫ in ei⁹ ɔtubernio valde decrepita:ꝛ iaꝫ moꝛti ꝓxima viſebaꝫ:tã ſtudioſi ambo religionis:ſic eccleſie limen teꝛẽtes vt Zachariã ꝛ Heliſabeth de euangelio crederes:niſi ꝙ Johannes ĩ medio nõ erat.De his cuꝫ curioſe ab accolis q̃reꝛez:que nã eſſet eoꝝ copula matrimonij. an ſanguĩs:an ſpiritꝰ:omnes voce ɔſona

ſactos ⁊ deo placidos ⁊ mira neſcio q̄ re/
ſpōdebāt qua cupiditate illectus adoꝛſus
ſuꝫ bominē ⁊ curioſius ſciſcitās reꝝ fidez
bec ab eo accepi. Ego īquit mi nate nizi/
beni agelli colonus ſolus parētibus fui.
Qui cū me quaſi ſtirpē generis ſui ⁊ bere/
dem familie ad nuptias cogerent mona
chum me potius eſſe velle reſpondi. Quā
tis pater minis: quātis mater blāditijs p/
ſecuti fūt: vt pudicitiā ꝑderē: bec res ſola
indicio ē: ꝙ ⁊ domū ⁊ parētes fugi. Et qꝛ
ad oꝛientem ire non poteram: ꝓpter vi
cinam perſidem: ⁊ romanoꝛum militum
cuſtodiam: ad occidentez verti pedes: pu
ſillum neſcio quid poꝛtans viatici: qō me
ab īopia tīn defenderet. Quid mꝛa: per
ueni tandem ad beremum calcidos: que
inter mimas ⁊ beroas magis ad auſtrum
ſita eſt. Ibi repertis monachis: eoꝛum
me magiſterio tradidi: manu ⁊ laboꝛe vi/
ctum queritans: laſciuiamqꝫ carnis refre
nans ieiuniis. Poſt multos annos incidit
mibi cogitatio: vt ad patriam pergerem:
⁊ dum adbuc viueret mater: iam enim pa
trem moꝛtuum audieram: ſolarer vidui/
tatez eius: ⁊ exinde venundata poſſeſſiōe
partem erogarem pauperibus: ex parte
monaſterium conſtruerem. Quid erube/
ſco confiteri infidelitatem meaz: Partez
in ſumptuum meoꝝ ſolacia reſeruarem.
Clamare boc cepit abbas meus diaboli
eſſe tentationem: ⁊ ſub boneſte rei occa/
ſiōe: ātiqui boſtis aſturias. Hoc eſſe reuer
ti canē ad vomituꝫ ſuuꝫ. ſic multos mona
choꝝ eſſe deceptos: numq̄ dyabolū aper
ta fronte ſe pꝛodere. Pꝛopōebat mibi exē
pla de ſcripturis q̄ pluꝛima. inter que illō
ab inicio: ꝙ adā quoqꝫ ⁊ euaz ſpe diuinita
tis ſupplantauerit. Et cū perſuadere non
poſſet. pꝛouolutus gēibus obſecrabat. ne
ſe deſereꝛē. ne me perderez ne aratrū te
nēs pꝛ tergū reſpicerē. Ueb miſo mibi. di
ci peſſima victoꝛia reputās illū ñ meā vtili
tatē ſz ſuū ſolaciū q̄rere. pꝛoſecut⁹ ꝙ me ō
mōaſterio. q̄ſi fum⁹ efferret. ⁊ ad extremū
vale dicēs video ait te fili ſathane notatū
cauterio. Hō q̄ro cās. excuſatōes ñ ꝛcipio
ouis q̄ de ouili egredit: lupi ſtatiz moꝛſib⁹
patet. De beroea ediſſam pergentibus: vi
cina eſt publico itineri ſolitudo: per quā
ſaraceni incertis ſemper ſedibus huc atqꝫ
illuc vagantur. Que ſuſpitio frequentiaz
in illis locis viatoꝝ congregat: vt imi/
nens periculū mutuo auxilio declinetur.
Erant ī comitatu meo viri: femine: ſenes:
iuuenes: paruuli: numero circiter ſeptua/
ginta. Et ecce ſubito equoꝝ camello
rumqꝫ ſeſſoꝛes iſmahelite irruerunt: crini
tis vittatisqꝫ capitibus: ac ſeminudo coꝛ
poꝛe: pallia ⁊ latas calligulas traben/
tes. Pendebant ex bumero pbaretre:
⁊ laxos arcus vibꝛantes: baſtilia lon/
ga poꝛtabant. Non enim ad pugnanduꝫ:
ſed ad pꝛedandum venerant. Rapimur:
diſſipamur: in diuerſa diſtrabimur. Ego
interiz longo poſtliminio bereditari⁹ poſ/
ſeſſoꝛ: ⁊ ſero mei conſilii penitens: cuꝫ alte
rius muliercula in vnius beri ſeruitutem
ſoꝛtitus venio ducimur immo: poꝛtamur
ſublimes in camelis ⁊ per vaſtā beremū
ſemper ruinaz timentes: beremus potius
q̄ ſedem⁹. Cibus ſemicrude carnes: ⁊ lac
camelorum potui erat. Tandem grandi
anne tranſmiſſo: peruenimus ad interio/
rem ſolitudinez: vbi dominaz eiuſqꝫ libe/
ros ex moꝛe gentis adoꝛare iuſſi ceruices
flectimus. Hoc quaſi clauſus carcere mu
tato babitu: id eſt nudus ambulare diſco.
Naz aeris quoqꝫ temperies pꝛeter pudi/
citiaz nibil aliud velari patiebatur. Tra/
duntur mibi paſcende oues: ⁊ in maloꝝ
cōparatione ꝫ fruoꝛ ſolatio: ꝙ dominos
meos ⁊ conſeruos rari⁹ video. Videba/
tur mibi aliquid babere ſancti Jacob. re/
coꝛdabar Moyſi: q ⁊ ipſi in beremo pec/
coꝝ quondam fuere paſtoꝛes. Ueſce/
bar recenti caſeo ⁊ lacte: oꝛabā iugiter: ca
nebā pſalmos: quos in monaſterio didice
raz. Delectabat me captiuitas mea: age/
bāqꝫ deo iudicio gratias: ꝙ monachū quē
in patria fueraz perditur⁹: in beremo inue
neraz: o nibil vnq̄ tutuz apud diabolum: o
multiplices ⁊ ineſtabiles eius inſidie: ſic qz
me latentē inuenit inuidia. Dominus vi

dens gregē suum crescere:nihilqz in me
deprehendens fraudulentie.sciebā enim
apostolum precepisse dominis sic quasi
deo fideliter seruiendum:z volens me re
munerari.quo fidum sibi magis faceret
tradidit mihi:illam conseruaz mecum ali
quādo captiuaz. Et cuz ego refutarē. Di
cerēq; me christianū:nec mihi licere vxo
rem viuentis accipere:siquidē captus no
biscuz vir eius:ab alio domino fuerat ab
ductus. Ver⁹ille placabilis in furorē ver
sus:euaginato me cepit petere gladio:z ni
si festinus brachio tenere mulierez preoc
cupassez illico fudissez sanguinez. Jaz ve
nerat tenebrosior solito:z mihi nimiuz ma
tura nox:duco in spelunca semiruptaz no
uaz coniugez:z ꝑ nubante nobis tristitia
vterqz detestamur alterutr̄:nec fatemur
Tunc vere sensi captiuitatez meaz ꝑstra
tusqz humi:monachuz cepi plangere quē
perdebam:dicens. Vuccine miser serua
tus sum.ad hoc me mea scelera perduxe
runt incanescente iaz capite virgo: mari
tus fierez vxoris alicne? Quid prodest pa
rentes:patriaz:rem familiarez contēpsis
se ꝑ dn̄o:si hꝫ facio:quod vt ne facerē: illa
contempsi:nisi q̄ forte ꝓpterea hec susti
neo:quia rursum patriam desideraui: qd
agimus anima? perimus an vicim⁹? Ex
pectamus manuz dn̄i:an proprio mucro
ne cōfodimur? Uerte in te gladium: tua
magis mors timēda ē q̄ corporis. habet
z pudicitia seruata:martiriuz suuz. Jace
at insepultus xp̄i testis in heremo ipse ero
mihi persecutor z martir. Sic fat⁹ eduxi
in tenebris micantez gladiuz z acumine
ctra me verso. vale inquaz infelix muli
er.habeto me potius martirez q̄ maritū
Tunc illa prouoluta pedibus meis: ego te
inquit per iesum per huius hore neces
sitatem rogo:ne effundas sanguinem tu
um in sanguinem meum. vel si mori pla
cet in me primuz verte mucronez sic no
bis potius coniungamur. Etiaz si vir me⁹
ad me rediret: seruarē castitatē. q̄ me
captiuitas vocuit: vl̄ iterirē ātēq; pderē
cur moreris ne mihi iūgaris.ego morer
si iungi velles. Habeto ergo me coniugē
pudicitie:z magis anime copulam amato
q̄ corporis. Credant domini marituz xp̄s
nouerit fratrez. Facile psuademus nupti
as cuz nos viderint sic amare. Fateor ob
stupui z ammiratus virtutez femine con
iugē plus amaui. Nunq; tamen illius nu
duz corpus intuitus suz:nūq; carnez teti
gi:timens in pace perdere:quod in prelio
seruauerā. Transeunt in tali matrimonio
dies plurimi:amabiliorez nos dominis fe
cerunt nuptie simulate. Nulla fuge suspi
tio interdum z mense toto aberam: fidus
gregis pastor per solitudinē. Post grande
interualluz duz solus in heremo sedeo: et
preter celum terrāq; nihil video:cepi me
cuz tacitus voluere:z inter multa mona
chorum contubernia recordari:maximeqz
vult⁹ patris mei qui me erudierat: tenue
rat:perdiderat. Sicq; cogitās: aspicio for
micarum gregez:angusto calle feruere.
Uideres onera maiora q̄ corpora. Alie
herbaz q̄daz semia forcipe oris trahebāt.
Alie egerebant humuz ō foueis: z aqua
ruz meatus aggeribus excludebant Alle
venture byemis memores:ne madefacta
humus in herbam horrea verteret: illata
semina precidebant:he luctu celebri cor
pora defuncta portabant. Quodq; ma
gis miruz esset in tanto agmine egrediens
non obstabat intrantibus:quin potius si
quaz sub fasce vidissent z odore concidis
se:subpositis humeris adiuuabant. Quid
multa? Pulchruz mihi spectaculuz dies il
la prebuit:Unde recordatus Salomonis
ad formice solerciam nos mittentis: z pi
gras mentes sub tali exemplo suscitantis:
cepi tedere captiuitatis z monasterii cel
lulas querere:ac formicarum illarum so
licitudinem desiderare: vbi laboratur in
mediū. z cū nihil cuiusq; proprium sit: oīuz
oīa sūt. Regresso ad cubile:occurrit mihi
mlier tristiciā animi vultu dissimlare ñ po
tui. Rogat cur ita exaīat⁹ sim. audit cām.
horror ad fugā ñ aspnat̄ pcto silētiū: fidez

cribuit ⁊ iugi susurro inter spem ⁊ metum medii fluctuabamus Erant mihi in grege duo hirci mire magnitudinis: quibus occisis vtres facio: eoꝝ carnes viatico ꝑparo: ⁊ primo vespere putantibus dominis nos secreto cubitare: inuadimus iter vtres ⁊ partes carniuꝫ portantes. Lunqꝫ peruenissem⁹ ad fluuiuꝫ: nam decē milibus aberat: inflatis ⁊ ascensis vtrib⁹ agnos credidimus paulatiꝫ pedib⁹ subremigantes: vt deorsuꝫ flumine deferente: et multo longius cꝫ conscenderamus: in altera nos exponente ripam: vt vestigiuꝫ sequentes perderent. Sed inter hec made facte carnes: ⁊ ex parte lapse: vix tridui cibuꝫ pollicebātur. Bibimus vsqꝫ ad satietatem: future nos siti preparātes. Currim⁹ post tergum semper respicimus: ⁊ magis noctibus ꝑmouemur: vel ꝓpter insidias late vagantiuꝫ sarracenoruꝫ: vel propter ardorem solis nimium. Pauco miser etiā referens ⁊ iaꝫ securus: toto tamē corpore perhorresco. Post dieꝫ tertiū dubio aspectu procul respicimus duos camelos sedētes venire concite: statiqꝫ mens mali presaga putare dominū: meditari mortē solēꝫ cernere nigrescentes. Dūqꝫ timemus ⁊ vestigiis per harenas nos proditos ītelleximus: offertur ad dexteram spec⁹ longe sub terra penetrans. Igitur timētes venenata animalia: solent quippe vippere: reguli ⁊ scorpiōes: ceteraqꝫ huiusce modi feruorem solis declinātia vmbras petere: intrauimus quidē speluncaꝫ: sed statiꝫ ī ipo ītroitu sinistre nos fouee credidim⁹: nequaqꝫ vltra ꝓgredientes: ne dū mortē fugimus incurremus in mortem: illudqꝫ nobiscū reputātes: si iuuat miseros dominū⁹: habemus salutē: si despicit petōres: habemus sepulchrum. Quid putas nobis fuisse animi: quid terroris: cum ante specum haud procul starent dominus ⁊ conseru⁹ ⁊ vestigio indice iam ad latebras peruenissent: O multo grauior expectata: cꝫ illata mors. Rursus cum labore ⁊ timore lingua balbucit: ⁊ qsi clamante dño loquivel mutire non audeo. Mittit seruum vt nos de specu protrahat: ipse camelos tenet: ⁊ euaginato gladio nrm expectabat aduentuꝫ. Interea tribus ferme vl quatuor cubitis introgresso famulo: nobis ex occulto terguꝫ eius videntibus. Nā oculorum istiusmodi natura est: vt post solem vmbras ītrantibus ceca sunt omnia: vox per antrū sonat. Exite furtiferi. Exite miseri. Exite morituri. Quid statis: qd moramini? Exite dns vocat. Adhuc loquebatur: ⁊ ecce p tenebras aspicimus leenaꝫ īuasisse hominē: ⁊ gutture suffocato: cruentū intro trahere. Jesu bone. Quid tūc nobis terroris? quid gladii fuit? Spectabamus hostes nostruꝫ perire: domino nesciente. Qui cuꝫ videret illuꝫ moras facere suspicatus duos vni resistere. Sed ⁊ iraꝫ differre non valens sicut tenebat gladiuꝫ ad spelūcā venit: ⁊ clamore rabido seruī increpans secordiam: prius a fera tent⁹ est cꝫ nostras latebras preteriret. Quis hoc vnqꝫ crederet: vt ante os nrꝫ ꝑ nobis bestia dimicaret? Sublato ergo illo metu: similis ante oculos nostros versabatur interitus: nisi q tutius esset leonis rabiem cꝫ iram hominum sustinere. Pauemus ītrinsecus ⁊ ne mouere quidem nos ausi pstolamur euentum rei inter tanta pericula: pudicitie tantuꝫ conscientia pro muro septi. Leenna insidiaꝫ cauens: ⁊ visam se eē sentiens: apprehensum morditiis catuluꝫ matutina effert: nobisqꝫ cedit hospitio.

Neqꝫ tī satis creduli statim erupimus: sꝫ expectantes diu ⁊ egredi cogitātes: illius nobis semper figurabamus occursū. Sub tali ergo terrore ⁊ illa transacta die: exiuimus ad vesperaꝫ vidimusqꝫ camellos: qs ob nimiā velocitatē dromedarios vocant: ꝓteritos cibos in ore voluere: ⁊ ī aluuꝫ missos iteruꝫ retrahere. Quibus ascēsis: ⁊ noua sistartia refociliati: decimo tandē die ad romana per desertū castra peuenimus: oblatiqꝫ tribuno rei ordinē pandimus. Inde ad sabinianum mesopotamie ducē transmissi: cameloꝝ accepimus precium. Et quia iam abbas ille meus dormierat in dño: ad hec delat⁹ loca: me mo-

nachis reddo: hanc trado virginibus: diligens eam vt sororem: non tamen me ei credēs vt sorori. Hec mihi senex malch⁹ adolescētulo retulit. Hec ego vobis narraui senex: castis historiam castitatis expono: virginibus virginitatē custodire exhortor: vos narrate posteris: vt sciant inter gladios ⁊ deserta ⁊ bestias pudicitiaz nunq̄ eē captiuam: ⁊ hominē xp̄o dedītum: posse mori: non posse superari. Finit vita beati Malchi monachi captiui.

Incipit vita sancti Pauli simplicis.

Erit quidam inter

discipulos sācti Antonii Paulus nomine: cognomento simplex. Hic initiuz conuersionis sue: huiusmodi habuit. Cum vxorem suaz cū altero concubitantez vidisset nulli quicq̄ dicens egressus est domū: ⁊ mestitia animi tactus: in heremuz semetipsū dedit. Ubi cum anxius oberraret: ad monasteriuz venit Antonii: ibiq̄z ex loci amenitate ⁊ opportunitate cōsiliū capit. Cūq̄ adisset Antoniuz: vt iter salutis ab eo inquireret: ille intuēs hominem simplicis nature: respōdit ei ita demū euz posse saluari: si bis q̄ a se dicerentur obediret. Tūc ille oīa quecūq̄ p̄ciperet: facturuz se esse respōdit. Ut ǧ promissionez ei⁹ probaret Antonius ante fores cellule stā ti: hic inquit expecta me orās donec egrediar. Et ingressus māsit intrīsecus p totā diē ⁊ noctez: p fenestrā tn̄ ex occulto frequētius respiciēs videbat euz indesinenter orantē: ⁊ nusq̄ ꝓrsus se mouentez: sed stare in estu diei ⁊ rore noctis: ⁊ ita eē mā dati memorez: vt ne paruz q̄dez a loco se moueret. Egressus aūt die postera Antonius instruere cum ⁊ docere de singulis cepit: quomodo ope manuū solitudinē solaretur: ⁊ vigiliis q̄dez corpis opus carnale: cogitatiōe vero mentis ⁊ animi intentione: oparet̄ que dei sunt. Cibuz quoq̄z in vespera sumere: ⁊ precipue in potu cōfirmans non minus p aque abundantiaz fantasias anime fieri: q̄q̄ per vinuz calorē corporis increscere. Et vbi plene eū qualiter in singulis agere deberet instruxit: ī vicino: hoc est in trib⁹ a se milib⁹ cellulam ꝯstituit: ibiq̄z eū exercere que didicerat. iubet. Ipse tamen frequentius visitans eum gratulabatur: deprehendens illum ī his que sibi tradita fuerant tota intentione ⁊ omni sollicitudine permanentem.

Quadam autem die cum veniissent ad sācti antoniū fratres magni quidem ⁊ p fecti viri: accidit etiā pauluz adesse paritē cū eis. Et cū sermo de profundis rebus ⁊ mysticis haberet̄. cūq̄ de ꝓphetis ⁊ ō̄ salutatore p̄ma tractarēt̄: paul⁹ ex simplicitate animi inꝛrogat si xp̄s prius fuerit: an ꝓphe. Beatus ꝟo antoni⁹ cū p eo q̄ tā absurde ī terrogaret quasi erubuisset blādo motu: vt erga simpliciores solebat silere atq̄z abire eū iubz. Ille aūt q oē qd̄ cū q̄z ab eo dictū fuisset: tāq̄ p̄ceptum dei seruare īstituerat: abscedēs ad cellulā suaz tāq̄ mādato accepto: silentiū gerere instituit: nec omnino aliqd loqui. Qd̄ cū comperisset Antonius: mirari admoduz cepit vnde hec illi obseruātia placuisset: quam a se sciebat nō esse ei iniunctam. Cūq̄ iussisz eū loqui: ⁊ cur siluerit ī terrogaret: dicit ei Paulus. Tu pater dixisti mihi: vt irem ⁊ silerem. Et obstupefactus antonius ita ab eo sermonem quem ille negligēter protulerat obseruatum: omnes inquit nos ille condēnat: Cū enī nos de celo dominum nobis non audiamus loquentem ab isto qualiscūq̄ sit sermo: q ex ore nr̄o ceciderit: obseruatur. Multa tamen ⁊ sācti Antonius docere eū volens de obedientia: precipere ei solitus erat etiam: q̄ ratio ⁊ causa non posceret in quibus eius animus erga obedientiam probaretur.

Haurire nāq̄z aliquando euz aquam iussit ex puteo ⁊ in terrā tota die effundere: ⁊ cōtextas sportas resoluere: ac denuo texere ⁊ vestimentum dissuere: ⁊ iterum resuere. ⁊ rursus resoluere: ⁊ in pluribus huiusmodi exercitijs ab eo memoratur ībutus: vt in nullo prorsus etiam que contra rationem imperari videbantur: disceret ꝯtradicere: ⁊ ita per hec oīa īformat⁹:

tempori breui ad perfectionem venit. Ex cuius exemplo docebat beatus antonius q̄ siquis vellet velociter ad perfectionez venire: non sibiꝑi magister fieret: nec p̄ propijs voluntatibus obediret: etiā si rectuz videretur esse q̄d vellet: sed ſm mandatū saluatoris obseruandum esse: vt ante oia vnusquisq; abneget semetipm̄ sibi: ⁊ renū ciet p̄propijs voluntatibus: quia ⁊ ipse saluator dixit: ego veni non vt faciam voluntatem meam: sed eius qui misit me. Et vtiq; voluntas xp̄i non erat contraria volūtati patris: sed neq; qui venerat obedientiam docere inueniretur non obediens si propriaz faceret volūtatē: quanto magis ergo nos non iudicabimur obedientes: si propias faciamus voluntates. Denicq; supradictus ꝓ Paulus exemplo nobis est: q̄ obedientie ⁊ simplicitatis merito: in tantū spiritaliū gratiarum culmen ascendit vt multoplures ⁊ potentiores virtutes per ipsum: q̄s per sanctum Antonium dominus fecerit. Et qm̄ pro affluentia gr̄aruz ad eum multi ex omnibus terre partibus confluebant vt curarentur ab eo: verens b̄tus Antonius ne molestia multitudinis fugaretur: in interiori heremo quo accedi facile ab aliquo non possit: ꝫmanere eum fecit: vt venientes magis ipe susciperet antonius. Si quos vero ipe non potuissz curare: bos ad paulum tāq̄ ꝓlixiorē sanitatum gratiā habentem mittebat: ⁊ ab illo curabantur. Tantam autem simplicitatis fuisse apud euz fiduciā tradūt: vt quodaz tpe cum quidam rabiem patiens in modū canis: laniaret omnez qui ausus fuissz ad se accedere ⁊ p̄ductus ad eū fuisset: instabat orationi vt demonem qui eum vrgebat: fugaret. Et cuz mora fieret nec celer sequeretur effectus: quasi infantum more indignatus dixisse fertur ad dominuz. Vere non manducabo hodie: si eum non curaueris. Et continuo quasi delitioso domino satisfactum est a deo: ⁊ statī curatus ē rabid⁹. Finit vita b̄tī pauli simplicis.

Incipit vita sancte Paule edita a sancto Hieronymo p̄resbitero.

Si cuncta mei corporis membra verterentur in linguas ⁊ oēs artus humana voce resonarent: nihil dignum sancte ac venerabilis Paule virtutibus dicerem. Nobilis genere: sed nobilior sanctitate: potens quondam: sed nūc xp̄i paupertate insignior. Graccorum stirps: soboles scipionū: pauli heres. cuius vocabulū trahit: mecie pappirie matris africani vera ⁊ germana ꝓgenies. Rome p̄retulit bethleem: ⁊ auro tecta fulgentia: informis luti vilitate mutauit. Non meremus q̄ talem amisimus: sed gratias agimus q̄ habuimus: immo habemus. Deo enī viuūt oia ⁊ quicquid refertur ad dominum: in famille numero computatur: quāq̄ amissio illius celestis dom⁹ habitatio sit. Que q̄diu in corpore fuit: peregrinata est a domino ⁊ voce semper flebili querebatur dicens. Heu mihi: quia peregrinatio mea prolongata est habitaui enim cum habitantibus cedar: multum peregrinata est aīa mea. Nec mirum si planxerat se versari in tenebris. Hoc enim cedar interpretatur: cum mundus in maligno positus sit: ⁊ sicut tenebre eius ita ⁊ lumen eius. Luxq; in tenebris luceat: ⁊ tenebre eam non comprehenderint. Unde ⁊ illud crebrius inferebat: aduena ego suz ⁊ peregrina: sicut oēs patres mei. Et iterum. Cupio dissolui: ⁊ esse cum xp̄o. Quotiēs autez infirmitate corpusculi q̄s incredibili abstinētia: ⁊ duplicatis extraxerat ieiunijs: vexabat: dolebat: corp⁹ meū subiicio ⁊ in seruitutem redigo: ne alijs predicās ipa reprobra inueniar: ⁊ bonū ē mihi vinū nō bibere: ⁊ carnē nō mādudare: ⁊ humiliaui in ieiunio aiam meā: ⁊ totū lectū meū versasti in infirmitate mea: ⁊ versata suz in miseria: dum mihi ifigit spina: atq; iter doloris aculeos quos mira patientia sustinebat: q̄si aptos sibi celos aspiceret: loquebat. Quis dabit mihi pēnas sic colūbe: ⁊ volabo ⁊ requescam? Testor iesum ⁊ sanctos angelos

eius: ipsumq; proprium angelum: qui custos fuit ⁊ comes admirabilis femine me nihil in gratiā: nihil in ore laudantiū: ſz qcquid dicturus ſuz pro testimonio di/ cere: ⁊ minus eius esse meritis q̄ tot⁹ or/ bis canit. Sacerdotes mirantur: virginū chori desiderant: monachorum ⁊ paupeꝝ turba deplangit. Vult lector ei⁹ breui/ ter scire virtutes. Omnes suos pauperes pauperior ipsa dimisit. Nec mirū de pro/ ximis ⁊ famuliola quam vtroq; sexu: de seruis ⁊ ancillis in fratres sororesq; muta uera ista proferre: cum custochiū virginē ⁊ deuotam christo filiam: in cuius conso/ lationem libellus hic cuditur: ꝓcul a no/ bili genere sola fide ⁊ gratia diuitez dere liquerit. Carpamus igitur narrandi or/ dinem. Alij altius repetant: ⁊ a cunabulis eius ipsisq; vt ita dicā crepūdijs matrem blesillam: ⁊ rogatū p̄ferāt patrez: quoruz altera scipionuz graccorūq; ꝓgenies est: alter p oēs grecias vsq; hodie ⁊ scemma/ tibus ⁊ diuitiis: ac nobilitate agamenno/ nis fertur sanguinem trahere: qui decē/ nali troiam obsidione deleuit: nos nihil aliud laudamus nisi qđ proprium est: ⁊ de purissimo sancte mentis fonte profertur. quāq; dñs ac saluator in euangelio doce/ at apl̄os scisscitātes. quid sibi redditurus sit: qui omnia sua pro nomine eius dimi/ serant: cētuplum in presentiaruz receptu/ ros: ⁊ in futuro vitam eternam. Ex quo intelligimus non laudis esse possidere di/ uitias: sed ꝓ xp̄o eas contemnere: nō tu/ mere ad honores: sed pro fide dei eos par uipendere. Uere quod pollicitus est suis suis ⁊ ancillis: saluator reddidit in presen/ ti. Nam que vnius contempsit gloriā vr/ bis: totius orbis opinione celebrat̄. Quā rome habitantem nullus extra romaz no uerat latentem in bethleem ⁊ barbara ⁊ roma terra miratur. Cuius enim gentis bo mines: ad sancta loca non veniant. Quis autez in sanctis locis preter ꝑaulaz: qđ plus inter homines miraretur: inuenit. Et sicut inter multas gemmas preciosissima gemma micat: ⁊ iubar solis paruos stella rum igniculos obruit ⁊ obscurat: ita cun/ ctorū virtutes et potētiaz: sua humilitate superauit: minimaq; fuit inter oēs: vt oi/ um maior esset ⁊ quāto plus se deiiciebat tāto magis a xp̄o subleuabatur. Latebat ⁊ non latebat: fugiēdo gloriaz: gloriā me/ rebatur: que virtutes quasi vmbra sequi/ tur: ⁊ appetitores sui deserēs: appetit cō/ temptores. Sed quid ago narrandi ordi/ nem pretermittens? Dū i singulis teneor: nō seruo precepta dicendi. Tali igitur stir pe genita ē: iūctaq; viro torquatio: qui enee t iulioꝝ altissimuz sanguinē trahit. Unde etiā xp̄i virgo: filia ei⁹ eustochiū: iulia nū/ cupantur: ⁊ ipse iulius a magno demissuz nomen iulo. Et hec dicimus nō quo babē tibus grādia sint: ſz quo cōtemnētibus mi rabilia. Seculi homines suspiciūt eos qui bis pollent priuilegiis nos laudam⁹ quos habentes paruipēdimus: si habere nolue rint: p̄dicamus. His inq; orta maioribus ⁊ fecūditate ac pudicitia probata. primuz viro: deinde ꝓpinquis ⁊ totius vrbis te/ stimonio: cū quinq; liberos edidisset: ble/ sillam sup cuius morte eam rome cōsola/ tus suz: paulinā que sanctū ⁊ admirabilē virū: ⁊ propositi ⁊ rex suarū p̄macbium: reliqt heredē: ad quē sup obitu ei⁹ paruū libellū edidim⁹: eustochiū q̄ nūc sāctis lo/ cis ꝟginitatis ⁊ eccl̄ie monile p̄cioſū ē: ru. finā q̄ i maturo funere piū mr̄is aīum cō/ sternauit: ⁊ torquatū post quē parere desi/ nit vt itelligeres cā nō diu fuire voluisse officio ꝟiugali: sed mariti desiderio q ma/ res optabat liberos obedisse. ꝓ post q̄ vir mortuus ē: ita eū plāxit: vt ꝓpe ipsa more ret̄: ⁊ ita se cōuertit ad domini fuituté: vt morté ei⁹ videret̄ optasse. Quid g̃ referā ample ⁊ nobilis domus quondā opulētis sime oēs pene diuitias i pauperes eroga tas. Quid in cūctos clemētissimū animū ⁊ bonitatē: etiā in eos quos nūq; viderat euagātē. Quis inopū moriés: nō illi⁹ ve/ stib⁹ obuolutus ē? Quis clinicoꝝ: nō eius facultatibus sustētatus ē? Quos studio/ sissime tota vrbe perquirens damnū pu/ tabat: si quisq; debilis et esuriens: cibo

sustentaret alterius. Spoliabat filios: et iter obiurgantes propinquos: maiorem se eis hereditatē xpi misericordiam dimittere loquebat. Nec diu potuit excelsi apud seculū generis: et nobilissime familie: visitationis frequētiam sustinere. Merebat honore suo et ora laudantiū declinare et fugere festinabat. Cūq; orientis et occidētis episcopos ob quasdā ecclesiarum dissensiones romam iperiales littere contraxissent: vidit admirabiles viros xpīq; pontifices paulinum antbiocene vrbis epm: et epipbanium salamine cypri: que nunc constantia dicitur: quorum epipbanium etiaz hospitem babuit: paulinum in alia manē tem domo: quasi proprium humanitate possedit: quorum accensa virtutibus: per mométa patriaz deserere cogitabat. Nō domos: non liberorum non familie: nī possessionum: non alicuius rei que ad seculuz pertinet memor: sola: si dici potest: et incomitata: ad heremum antoniozq; et paulorū pergere gestiebat: tandēq; exacta hyeme aperto mari: redeuntibus ad ecclesias suas episcopis: ipa voto cum eis et desiderio nauigabat. Quid ultra differro? Descēdit ad portū fratre: cognatis: affinibus: et qō bis magis ē liberis prosequentibus: et clementissimam matrem vincere pietate cupientibus. Jam carbasa tendebātur et remorum ductu: nauis in altum protrahebatur. Paruus toxotius: supplices manꝰ tendebat in littore: rufina iam nubilis vt suas expectaret nuptias tacens fletibus obsecrabat: et tamē illa siccos tēdebat oculos ad celum: pietatem in filios: pietate in deum superans. Nesciebat se matrem: vt xpi probaret ancillam. Torquebantur viscera et quasi a suis membris distrahere tur cum dolore pugnabat: in eo cūctis admirabilior: qō magnam vinceret caritatem. Inter hostium manus et captiuitatis duram necessitatem: nibil crudelius est q3 parentes a filijs separari. Hoc contra iura nature plēa fides patiebatur: imo gaudens appetebat amorem filiorum: maiorē in deum: amore contennens: in sola custochio: que et prepositi et navigationis eius comes erat: quiescebat. Sulcabat interi nauis mare et cūctis q cū ea vehebātur litora respicientibus: illa auersos tenebat oculos: ne videret quos fine tormento videre nō poterat: Fateor nulla sic amauit filios: quibꝰ anteq3 proficisceret cūcta largita est: exheredans se ī terra: vt hereditatem inueniret in celo: Delata ad īsulas pōcias: quas clarissime quondaz feminaruz sub domiciano prīcipe p cōfessione nominis xpiani. flauie: domicille nobilitauit in exilium: videnscq; cellulas ī quibus illa lōgum duxerat martiriū sumptis alis hierosolymā et scā loca videre cupiebat. Tardi erant venti: et ois pigra velocitas. Inter scillā et caribdin. adriatico se credens pelago: quasi per stagnū venit methonem: ibiq; refocillato paululum corpusculo: et salo thabentes artus in litore ponens: p maleam et citherā: sparsasq; p equor cycladas: et crebris freta cōcita trīs: post rodū et liciam tandē vidit cyprū: vbi sci et venerabil epypbanij pedibꝰ obuoluta: decem ab eo diebꝰ retēta ē: nō ī refectionē: vt ille arbitrabatur: sed in opus dei et rebus p̄batuz ē. Nō oīa illiꝰ regiōis lustrans monasteria: put brē poterat refrigeria sumptuuz fratribus dereliquit: quos amor sci viri de toto illuc orbe cōduxerat. Inde breui cursu trāsfretauit seleuciā: ō q̄ ascēdēs antbiochiā sāctiq; confessoris paulini: modicū caritate detēta: media hyeme calēte ardore fidei: femina nobil q̄ p̄us eunuchoz manibꝰ portabatur: asello sedēs p̄fecta ē. Omitto sirie: celes et fenicis iter. neqz. n. odeporicū eius dispositi scribere: ea tantum loca nomino: que sacris voluminibꝰ continentur. Beritho. romana: colonia et antiqua vrbe sydone derelicta: ī sarepte littore belie ingressa ē turriculā. ī qua adorato dño saluatore p barenas thiri in gbꝰ Paulus genua fixerat puenit ad choū: q nūc ptolomais dr: et p cāpos magedo iosie nescis: oscios intrauit ī trā philistijm: mirata ruinas dor vrbis quondā potentissime et versa die stratōis turriz ab herode rege

iudee.in amore cesaris augusti cesaream nuncupatam in qua cornelii domũ christi vidit ecclesiam:z philippi ediculas:z cubiculum quattuor virginum prophetissarum: deinde antipatrida semirutum oppidulũ: quod ex patris nomine herodes vocauerat:z lyddam versam in hyospolim:dorcadis atqz enee resurrectione et sanitate idytam:haud procul ab ea arimathiam viculum ioseph:qui dominum sepeliuit:z noe vrbem quondam sacerdotum nunc tumulus occisorum:ioppen quoqz fugiẽtis portum ione:z vt aliquid perstringam de fabulis ꝓphãrum:relegate ad saxum andromede spectatricem: repetitoqz itinere nycopolym que prius emmaus vocabat apud quam in fractione pãis dominus cognitus:cleophe domum in ecclesiam dedicauit:atqz inde proficiscens ascendit bethoron inferiorẽ z superiorem:vrbes a salomone rege cõditas:z varia postera bellorum tempestate deletas:ad dexterã respiciens aylon z gabaon:vbi iesus filius naue contra quinqz reges dimicans soli iperauit z lune:z gabaonitas ob dolum z insidias federis impetrati:in aquarios lignariosqz damnauit. In gabaa vrbe vsqz ad solum dirrupta paululũ substitit:recordata peccati eius z cõcubine in frusta diuise:z tribus beniamin in sexcentis viris propter ꝓphetã reseruate. Quid diu moror? Ad leuã mansiolo belene derelicto: que a hyabenorum regina in fame populũ frumẽto iuuerat:ingressa est hierosolimã vrbem trionomã.iebus:salem.hierũm que ab helio postea adriano:de ruinis z cineribus ciuitatis: in helia suscitata est. Cunqz proconsul palestine qui familiolam eius optime nouerat: premissis apparitoribus iussisset parari pretoriũ: elegit humilem cellulã:z cuncta loca tanto ardore ac studio circuiuit: vt nisi ad reliqua festinaret.a primis nõ posset abduci:prostrataqz ante crucẽ quasi pendentẽ dominũ cerneret adorabat: Ingressa sepulchrũ resurrectionis osculabatur lapidẽ: quẽ ab hostio sepulchri remouerat angelus:z ipsum corporis locũ in quo dominus iacuerat quasi sitiens desideratas aquas:fidei ore lãbebat. Quid ibi lachrymarum:quantus gemitus.quid doloris effuderit? testis est cuncta hierosolima:testis ẽ ipse domin⁹ quez rogabat. Unde egrediens ascẽdit syon q̃ in arcẽ vel speculam vertitur. Hanc vrbẽ expugnauit quondam z edificauit Dauid: vnde de expugnata dicitur. Ueh tibi ciuitas ariel:id ẽ leo dei:z quondã fortissima: quã expugnauit Dauid. De ea que edificata est. fundamenta ei⁹ in montibus sanctis: diligit dominus portas syon super oĩa tabernacula Jacob:nõ eas portas quas hodie cernimus in fauillas z cineres dissolutas:sed portas quibus ifernus non preualet:z per quas credentiũ ad xp̃m ingreditur multitudo. Ostendebatur illi colũna ecclesie porticus sustinens infecta cruore domini:ad quã vinctus dicitur z flagellatus. Monstrabatur locus vbi super centum viginti credentiũ animas spirit⁹ sanctus descenderat: vt Jobelis vaticinium cõpleretur. Deinde pro facultatula sua pauperibus atqz cõseruis pecunia distributa:perrexit bethelee:z ĩ dextera parte itineris stetit ad sepulchrũ rachel:ĩ quo beniamin nõ vt mater vocauerat morẽs benoni:hoc est filiũ doloris mei:sed vt pater ꝓphauit in spiritu:filius dextre ꝑcreauit. Atqz inde specũ saluatoris itroiens: postq̃ vidit sacrũ virginis diuersorium z stabulũ in quo cognouit bos possessorem suũ:z asinus presepe domini sui: vt impleretur illud quod in eodẽ ꝓpheta scriptũ ẽ. beatus qui seminat super aquas: vbi bos z asinus calcãt:me audiente iurabat cernere se fidei oculis ĩfantez pannis inuolutum: vagientẽ ĩ presepio:deũ magos adorantes:stellã fulgentẽ desuper matrẽ virginẽ:nutritium sedulũ:pastores nocte venientes: vt viderent verbum quod factum erat:z iã tunc euangeliste Joannis principium dedicarent. In principio erat verbum. z verbum erat apud deũ:z deus erat verbum:z verbum caro factum ẽ:parulos interfectos herodẽ sequentẽ:mariã z ioseph

fugientes in egyptum:mixtisq; gaudio la
chrimis loquebatur. Salue bethleez do/
mus panis:in qua natus est ille panis qui
de celo dscēdit. Salue effrata regio liber
rima atq; carpofora:cui⁹ fertilitas de⁹ ē.
Ex te mihi egredieť q sit princeps in isrł:
z egressus eius ab initio a diebus eternita/
tis. De te quondaz micheas ꝓpha vatici
natus ē. Et tu bethleem dom⁹ effrata: nō
minima es ī milibus iuda. Propterea da
bis eos vsq; ad tempus parietis:pariet: z
reliquie fratrū et⁹ conuertentur ad filios
isrł. In te eni natus est princeps:qui ante
luciferuz genitus ē:cuius de patre natiui
tas omnem excedit etatez:z tamdiu in te
dauitici germinis origo pmānsit:donec vir
go pareret. z reliquie populi credētes in
xp̄m ꝛuerterenť ad filios isrł: z libere p
dicarēt. Uobis oportebat loqui p̄mū ver
bum dī:sed qm̄ repulistis illud z īdignos
vos iudicastis eterne vite:ecce conuerti/
mur ad gētes. Dixerat .n. dns. Non veni:
nisi ad oues pditas dom⁹ israel. Et eo tē/
pore Jacob super eo verba cōpleta sunt:
non deficiet princeps ex iuda:neq; dux ď
femore eius:donec veniat cui reposituz
ē: z ipse erit expectatio gētiū. Bene eniz
Dauid iurabat:bene vota faciebat dicēs.
Si introiero in tabernaculuz dom⁹ mee:
si ascendero ī lectū stratu mei:Si dedero
somnū oculis meis:z palpebris meis dor
mitationē. z requiez tēporibus meis do/
nec inueniam locuz dño tabernaculū deo
Jacob. Et statiz quid desideraret exposu
it:atq; oculis ꝓphetalibus quem nos iā
venisse credimus ille venturū esse cerne
bat. Ecce audiuimus eū in effrata inueni
mus euz in campis silue. Zob quippe ser/
mo hebraicus vt te docente didici:nō ma
riam matrez domini hoc ē astin:sed ipsum
id ē aston significat: vnde loquitur cōfidē
ter. Introiuimus in tabernaculum eius
adorauimus in loco vbi steterunt pedes
eius. Et ego misera atq; peccatrix: digna
sum iudicata deosculari p̄sepe:ī quo dns
paruulus vagijt:orare etiam in spelunca
ī qua virgo puerpera:deuz fudit infantez
Hec requies mea:q; dñi patria ē: hic ha/
bitabo:quoniam saluator elegit eam:pa/
raui lucernam christo meo: anima mea
illi viuet: z semen meum seruiet ipsi.

Haud procul inde descendit ad turrim
ader. id ē gregis. iuxta quam Jacob pa
uit greges suos: z pastores nocte vigilā/
tes audire meruerūt. gloria in excelsis dō
z super terrā pax hominibus bone volū/
tatis: dūq; seruāt oues: inuenerūt agnuz
dei puro z mundissimo vellere: quod in
ariditate totius terre celesti rore cōplutū
est: z cuius sanguis tulit peccata mundi.
z exterminatorē egypti littus fugauit in
postibus. Statimq; concito gradu: cepit
p viā veterem pergere que ducit gaçam
ad potentias vel diuitias dei: z tacita se/
cum voluere: quō eunuchus ethiops: gē/
tium pplm̄ p̄figurās mutauerit pellem su
am. z dum vetus relegit instrumētū: fon/
tem reperit euāgelij: atq; inde ad dexte/
ram transiit ad bethsur: z venit eschol: q̄ ī
botrum vertitur. Unde in testimoniū ter
re fertilissime: z in typuz eius qui dicit tor
cular calcaui solus: z de gentibus non est
vir mecum: exploratores botrum mire
magnitudinis portauerunt. Nec post lō/
gum spatium: intrauit sarre cellulam: vi/
dens in cunabulis isaac: z vestigia quer/
cus abraham: sub qua vidit diem xp̄i z le
tatus est: Atq; inde consurgens ascendit
hebron: hec ē caritabarbe: id ē oppidū vi
rorum quattuor: videlicet Abraham. isaac
iacob z adam magni: quem ibi conditum
iuxta librum iesu naue: hebrei autumant
licet plericq; caleph quartum putent: cui⁹
ex latere memoria demonstratur. Noluit
pergere cariathsepher: id est viculum litte
rarum: quia contemnens occidentē litte/
ram. repererat spiritum viuificantem: ma
gisq; mirabatur superiores z inferiores
aquas: quas othoniel fili⁹ iephone cenez
pro australi et arida possessione ꝓsuscepe/
rat: z quaruz ductu siccos priorīs instrumē
ti agros fecerat irriguos: vt redemptionē
veterum peccatorum: ī aquis baptismi re
periret. Altero die orto iam sole: stetit ī su

pertilio capharberuch id eſt vile benedictionis:quem ad locum Abraham domi/num proſecutus eſt. Unde latam deſpiciens ſolitudinem.ꝛ terram quondam ſodome ꝛ gomorre adame ꝛ ſeboim:cõtemplata ẽ balſami vineas in engaddi:ꝛ ſegor vitulam cõſternãtez : q̃ prius bale vocabaꝫ: ꝛ i zoaraz:hoc ẽ puellã ſyro ſermone trãſlata eſt. Recordabaꝫ ſpelũce loth: ꝛ verſa i lachrymas: virgines ſocias admonebat. cauẽduz eẽ vinũ i q̃ ẽ luxuria:ꝛ cui⁹ opus moabite ſunt ꝛ ãmonite.Diu hereo i meridie: vbi ſpõſa cubãtẽ repit ſpõſuz:ꝛ ioſeph inebriat⁹ẽ cũ fratrib⁹ ſuis. Reuertar hieroſolimaz ꝛ p tecuã atq; amos rutilantez mõtis oliueti lucẽ aſpiciã:de quo ſaluator aſcẽdit ad p̃rem:i q̃ p ãnos ſingulos vacca rufa i holocauſtũ dñi cremabaꝫ: ꝛ cui⁹ cinis expiabat pp̃lm iſrael:in q̃ iuxta ezechielez cherubin de tẽplo trãſmigrantes: eccl̃iam dñi fundauerũt. Ingreſſaq; ſepulchrũ lazari:marie ꝛ marthe vidit hoſpitium ꝛ bethfage villã ſacerdotaliũ maxillarũ:ꝛ locũ i quo pullus laſciuiẽs gẽtium dñi i frena ſuſcepit : apoſtolorũq; ſtratus veſtib⁹:mollia terga p̃buit ad ſedendum. Rectoq; itinere deſcẽdebat iericho:cogitãs illũ de cuãgelio vulneratũ:ꝛ ſacerdotibus ꝛ leuitis mentis feritate p̃tereũtibus:elemẽtiã ſamaritani:ideſt cuſtodis q̃ ſeminecẽ ſuo impoſito iumẽto ad ſtabulũ eccl̃ie reportauit:ꝛ locũ adommijn qđ interp̃tatur ſanguinũ:q̃ multus i eo ſãguis crebris latronũ fundebaꝫ icurſib⁹:ꝛ arbores ſiccomor zachei:ideſt bone penitẽtie opa:quib⁹ cruẽta dudum ꝛ noxia rapinis peccata calcabat:excelſumq; dñm de excelſo ⁊ tutuz ĩtuebaꝫ:ꝛ iux̃ viã cecor loca q̃ receptis luminib⁹ vtriuſq; p̃li credentis in dñm ſacramẽta p̃miſerãt. Ingreſſa hierico vidit vrbẽ quã fũdauit ayel i abyram primogenito ſuo: ꝛ cuius portas poſuit i ſegub nouiſſimo filior. Intuita ẽ caſtra galgale:ꝛ aceruuz p̃putior ꝛ ſecũde circũciſionis miſteriũ:ꝛ duodeciz lapides q̃ de iordanis alueo illuc trãſlati duodeci apoſtolor fundamẽta firmauerãt: ꝛ fontez quondã legis ãmariſſumi ꝛ ſterilẽ:quẽ ver⁹ heliſeus ſua cõdiuit ſapiẽtia: ꝛ i vulcorem vbertatẽq; conuertit. Uix nor trãſierat:feruẽtiſſimo eſtu venit ad iordanem:ꝛ ſtetit i ripa fluminis:ꝛ orto ſole:ſolis iuſticie recordata ẽ : quõ i medio iordanis alueo ſicca ſacerdotes poſuerit veſtigia:ꝛ ad Helie atq; heliſei ipiũ ſtantib⁹ ex vtraq; ag̃s:iter vnda p̃buerit:pollutaſq; diluuio aq̃s: ꝛ tot⁹ humãi gn̄is iterfectione maculatas:ſuo dñs mũdauerit baptiſmate: Lõgũ ẽ:ſi veliz de valle achor dicere:id ẽ tumuli atq; turbaz: i q̃ furtũ ꝛ auaricia ordĩata eſt: ꝛ de bethel domo dei:in qua ſup nudã humũ:nud⁹ ꝛ pauper dormiuit Jacob:ꝛ poſito ſubt⁹ caput lapide:i Zacharia ſeptẽ oculos habere deſcribit.ꝛ in Eſaia lapis dicit angularis: vidit ſcalã ad celũ vſq tẽdẽtez:i qua dñs deſuper initebaꝫ:ꝛ aſcẽdẽtib⁹ porrigẽs manũ ꝛ negligẽtes de ſublimi p̃cipitãs. Sepulchra q̃q; i mõte effraim ieſu filij naue : et eleazari filij aarõ ſacerdotis:a regiõe venerata ẽ:q̃z vn⁹ odit⁹ ẽ in tamnata ſeptẽtrionali pte mõtis gaaz:alter i galaath filii ſui finees:ſatiſq; mirata ẽ : q̃ diſtributor poſſeſſionũ ſibi mõtana ꝛ aſpa delegiſſet. Quid narrẽ de ſylo: in q̃ altare diruptũ hodieq; mõſtraꝫ:ꝛ raptũ ſabinaz a tumulo trib⁹ beniaminiaca p̃curit. Trãſiuit ſichez:ñ vt pleriq; errãter legunt ſychar:q̃ nũc neapolis appellaꝫ: ꝛ ex latere mõtis garizim extructã:circa puteũ Jacob itrauit eccl̃iaz:ſup quã dñs reſidens ſitiẽſq; ꝛ eſuriẽs:ſamaritane fide ſatiat⁹ẽ q̃ q̃q; moſaycor voluminũ viris:ꝛ ſexto quẽ ſe hr̃e iactabat errore doſithei hereticto: verũ meſſiã ꝛ vez repit ſaluatorẽ. Atq; ide diuertẽs: vidit duodeciz patriarchaz ſepulchra.ꝛ ſebaſten.i.ſamariã: q̃ in honorẽ auguſti ab herode rege greco ſermõe auguſta ẽ noĩata: Ibi ſiti ſũt Heliſe⁹ ꝛ abdias ꝓpheta:ꝛ q̃ maior nat⁹ iter mulierũ nõ fuit baptiſta Joãnes : vbi multis itremuit mirabilib⁹. Hãq; cernebat demões variis rugire cruciatib⁹:ꝛ añ ſepulchra ſcor vlulare boies luporuz vocibus

latrare canum:fremere leonum: sibilare serpentiuz:mugire thauroruz:alios rotare caput:z post terguz terraz vertice tangere:suspēsisqz pede feminis vestes nō dare in faciez. Miserebatur omnium: z per singulos effusis lachrymis:xpi clemētiaz precabatur:z sicut erat inualida:ascēdit pedibus montez:in cuius duabus speluncis: persecutionis z famis tpe abdias ppha centuz prophetas aluit pane z aq. Hinc cito itinere percucurrit nazaraz nutriculaz domini:chanaan z capharnaum fignoruz ei⁹ familiares: lacuz thiberiadis nauigante domino sanctificatuz: z solitudinē in qua multoruz populorū milia paucis saturati sūt panibus z de reliquijs nascētiū repleti sūt cophini duodecī tribuū israel:ascendebatqz montez thabor:ī quo transfiguratus est dominus:aspiciebat p cul montes hermon z hermonijm: z campos latissimos galilee: in quibus sisara z omnis eius exercitus barach vincente p stratus est. Torrens cyson qui mediaz planiciez diuidebat z oppidū iuxta naym:in quo vidue suscitatus est filius:monstrabatur. Dies me prius cqz sermo deficiet si voluero cuncta percurrere: que Paula venerabilis fide incredibili peruagata est. Transibo in egyptuz z in sochot atqz apō fontez sampson:quez de molari maxille dente pduxit:subsistaz parūper z arētia ora colluam vt refocillatus videam mo/rastiz sepulchrū quondā michee prophete nunc ecclesiaz: z ex latere derelinquam choraeos:getheos: maresa idumeam z lachis:z per harenas molissimas pergentiū vestigia subtrahētes latāqz heremi vastitatez: veniaz ad egyptuz fluuiuz syor q interpretatur turbidus: z qnqz egypti trā seaz ciuitates:que loquuntur lingua canadithidi z terraz gessen z cancos in quibus fecit deus mirabilia:z vrbez no: que postea versa est in alexandriaz: z oppidū domini nytriam in quo purissimo virtutuz nitro: sordes lauantur quottidie plurimoruz. Quod cū vidisset occurrente sibi sancto z venerabili episcopo Isidoro confessore:z turbis innumerabilibus monachoruz:e quibus multos sacerdotalis z leviticus sublimabat gradus:letabatur ad gloriā domini:sed se idignaz tanto honore fatebatur. Quid ergo narrē:macharios:arsenios:serapiōes:z reliqua columnarū xpi nomina? Cuius non intrauit cellulaz: quoruz non pedibus adtolutus est? Per singulos sanctos xpm se videre credebat:z quicquid ī illos contulerat:contulisse se in dnm letabatur. Mirus ardor z vix in femina credibilis fortitudo oblita sexus z fragilitatis corporee:iter tot milia monachoruz cuz puellis suis habitare cupiebat:z forsitan cunctis eā suscipientib⁹ impetrasset:nisi maius sanctoruz locoruz traxisset desideriuz:atqz propter feruentissimos estus de pelusio mayumaz navigatione preueniens:tanta velocitate reuersa ē: vt auez putares. Nec multo post in sanctaz bethleem mansura veniens perpetuo:angusto per trienniuz mansit hospitio:donec extrueret cellulas ac monasteria:z diuersoriuz peregrinoruz iuxta viā conderet:in qua Maria z ioseph hospitium non inuenerant. Hucusqz iter eius descriptuz est: quod multis virginib⁹ z filia comite peragrauit. Nunc virtus eius latius describatur:que ipsius propria est in qua exponenda deo iudice ac teste: pfite or me nihil addere:nihil in maius extollere more laudantiuz:sed ne reruz excedant fidez:multa retrahere:z ne apō detractores:z gemino semper dente rodētes fingere putet: z cornicez esopi alienis coloribus adornare: que prima xpianoruz virtus est:tanta se humilitate deiecit: vt qui eaz videret z p celebritate nominis videre gestiret:ipam esse non crederet:sed ancillarum vltimam. Et cum frequentibus choris virginū cingeretur:z veste z voce z habitu z incessu:minima omniū erat:nūqz post viri mortez vsqz ad diez dormitionis sue cum vllo comedit viro:qz uis eum sanctum z in pontificali sciret culmine positū Balena nisi periclitans non adijt: mollia etiam in grauissima febre lectuli strata

nō habuit: ſz ſup duriſſimaz humum ſtra/
tis ciliciolis quieſcebat: ſi tamē illa quies
dicenda eſt. Que iugibus pene oratoni/
bus dies nocteſqz iūgebat: illud implens
ō pſalterio. Lauabo per ſingulas nocteſ
lectuz meuz: lachrymis meis ſtratuz meū
rigabo. In qua vt fontes crederes lachry
maruz: ita leuia peccata plangebat: vt il/
laz gauiſſimoruz criminuz crederes reaz.
Cūqz a nobis crebrius moneretur vt par
ceret oculis vt eos ſeruaret euāgelice le/
ctioni: aiebat. Turpanda eſt facies: quaz
contra dei preceptuz purpuriſſo z ceruſa
z ſtibio depinxi: affligenduz eſt corp⁹ qō
multis vacauit delitijs. longus riſus per/
peti cōpenſandus eſt fletu: molia linthea
mina z ſerica precioſiſſima aſperitate ci
licij cōmutāda. Que viro z ſeculo placui:
nūc xpō placere ōſidero. Si inē tales tan
taſqz virtutes caſtitatez in illa volnero p/
dicare: ſuperfluus videar: in q̄ etiaz cū ſe/
cularis eſſet. oium rome matronaruz exē
pluz fuit que ita ſe geſſit: vt nūqz⁹ de illa
etiaz maledicoruz quicqz auderet fame
confingere. Nihil animo eius clementius
nihil erga humiles blandius fuit. Nō ap
petebat potentes nec tamē ſupbos z glo
riolaz querentes: faſtidio deſpiciebat. Si
pauperez viderat: ſuſtentabat: ſi diuitez:
ad bñfaciendum coborabat. Liberalitas
ſola excedebat moduz: z vſuras tribuens
euerſuram quoqz ſepe faciebat: vt nulli
ſtipez rogantiuz denegaret. Fateor erro
rez meuz. cur in largiendo eſſet profuſior
arguebaz: illud proferens de apoſtolo: nō
vt aliis refrigeriū ſit: vobis autem tribu
latio: ſed ex equalitate in hoc tempore: vt
abundantia veſtra ſit ad illorum inopiaz.
Et hoc de euangelio ſaluatoris: qui habet
duas tunicas det alteraz non habenti: et
prouidenduz eſſe: ne qō libenter faceret:
ſemper facere non poſſet: multaqz huiuſ/
modi que illa mira verecūdia: z ſermone
parciſſimo diſſoluebat: teſtez inuocās do
minuz ſe p illius noīe cuncta facere: z hoc
bre voti vt mēdicās ipa moreret: vt vnuz
nūmuz filie non dimitteret: z i funere ſuo
alieno ſyndone inuolueret. Ad extremum
iferebat. Ego ſi petiero mītos iueniam q
mihi tribuāt: mēdicās ſi a me nō accepit:
q ei poſſuz etiā de alieno tribuere z mor
tuus fuerit: a quo aīa ei⁹ regretur? Ego
cautior i re familiari eſſe cupiebaz: ſz illa
ardentior fide: toto ſaluatori aīo iūgebat.
et paupem dñm paup ſpū ſequebat: red/
dens ei qō accepat: p ipopauper effecta.
Deniqz oſecuta eſt qō optabat: et i grādi
ere alieno filiā dereliqt: qō bucuſqz ōbēs
nō ſuis viribus: ſed xpi ſe fidit miſericor/
dia reddituraz. Volent plereqz matrona/
ruz bucinatoribus ſuis dona conferre: et
in paucos largitate pfuſa manum a cete
ris retrabere: q̄ illa oio carebat vitio. Ita
eni ſingulis ſuā pecuniā diuidebat: vt ſin
gulis neceſſariū erat: nō ad luxuriam: ſed
ad neceſſitatez. Nemo pauperuz vacuꝰ re/
uerſus eſt. Qō obtinebat: nō diuitiaz ma
gnitudine: ſed prudentia diſpenſandi illud
ſemp replicās: beati miſericordes qm ipſi
miſericordiaz oſequēt: z ſicut aqua extin/
guit ignez: ita z elemoſina extinguit pec/
cata: z facite vobis amicos de iniquo mā/
mona: q vos recipiāt i eterna tabernacla:
z date elemoſynam: z ecce oīa munda ſūt
vobis: z verba danielis regē nabuchodo
noſor pmonentis: vt elemoſynis redime/
ret petā ſua. Nolebat i his lapidib⁹ pecu/
niaz effūdere: qui cū terra z ſeculo tranſi
turi ſunt: ſed i viuis lapidibus q voluunt
ſup terraz: de qb⁹ i apocalipſi Johānis ci/
uitas regis magni extruitur: quos i ſaphi
rū z ſmaragdū z ceteras gemmas eē ver
tēdos ſcriptura cōmemorat. Uex: hec cō
munia poſſūt eē cū paucis: z ſcit diabolus
nō i ſūmo culmie virtutū poſita: vnde loqt
ad dñm poſt amiſſa Job ſubſtantiaz: poſt
euerſam domū: poſt liberos iterfectos: co
rium p corio: z oia q̄ habuerit hō dabit p
aīa ſua: ſed extende manū tuā z tāge oſſa
z carnes ei⁹: niſi i facie benedixerit tibi.
Scim⁹ pleroſqz dediſſe elemoſynam: ſed
de proprio corpore nihil ōdiſſe: porexiſſe
egentibus manuz: ſed carnis voluptate ſu
peratos: dealbaſſe ea q̄ foris erāt: z intus

plenos fuisse de ossibus mortuoꝝ. At nō Paula talis: que tante cōtinentie fuit: vt ꝓpe mēsuraꝫ excederet: ꝛ debilitatez coꝛ poris nimijs ieiunijs ac laboꝛe ꝛtraberet que exceptis festis dieb⁹: vix oleum in ci bo caperet: vt ex hoc vno estimaret: quid de vino ꝛ liquamine ꝛ piscibus ꝛ lacte ac melle ꝛ ouis: ꝛ reliquis que gusta suauia sunt iudicarit: in gbus sumēdis quidam se abstinentissimos putant: ꝛ si bis ventrem ingurgitauerint: totaꝫ pudicitiam suspicā tur. Semꝑ virtutes sequitur inuidia: feri untqꝫ sūmos fulgura montes. Nec mirū si hoc de homnib⁹ loquar: cuꝫ etiam dñs noster pharisеoꝝ zelo sit crucifixus: ꝛ oēs sci emulos habuerint: in paradiso q̄ꝫ ser pens fuerit: cuius īuidia moꝛs introiuit in oꝛbē terraꝝ. Suscitauerat ei dñs adad geam colaphizaret: ne se extolleret: ꝛ q̄si quodā stimulo carnis sepius admonebat: ne m gnitudine virtutum altius saperet: aliarūqꝫ vitijs feminarū: se in excelso cre deret cōstitutā: Ego aiebā: liuoꝛi esse ce dendum: ꝛ vandum insanie locum: qō fe cisset iacob in fratre suo esau: ꝛ Dauid ꝑ tinacissimo inimicoꝛum Saul: quoꝛum al ter mesopotamiam fugerit: alter se alophi lis tradiderit: malens hostibus q̄ꝫ inuidis subiacere. At illa iuste respondebat ħ di cens. Si diabolus cōtra seruos dei ꝛ an cillas: non vbiqꝫ pugnaret: ꝛ ad oīa loca fugientes precederet: si nō scōꝝ locoꝝ amoꝛe retinerer ꝛ bethleem meam in al tera reperire possē parte terraꝝ. Cur enī non patiētia liuoꝛes superem? Cur nō bu litate frāgā supbiā: ꝛ ꝓcutienti maxillā al terā nō offerā: dicēte apl̄o Paulo: vincite ī bono malū. Nōne apl̄i gl̄iabant: qñ ꝓ dño sūt passi cōtumeliā? Nōne ipe salua toꝛ humiliauit se: formā ſui accipiēs: ꝛ fa ct⁹ obediēs p̄ri vsqꝫ ad moꝛtē moꝛtē aūt crucis: vt nos sua passione saluaret? Job nisi certasset ꝛ vicisset in prelio: non acce pisset coꝛonā iusticie: nec audiuisset a dño putasne me tibi aliter locutū q̄ꝫ vt appa reres iustus? Beati dicunt in euāgelio: q ꝓsecutionez patiunt ꝓpter iusticiā. Secu ra sit conscientia ꝙ non propter peccata patiamur: ꝛ afflictio in seculo materia p/ miorum est. Si quādo procacioꝛ fuissz uni micus: ꝛ vsqꝫ ad verboꝝ iurgia prosili/ set: illud psalterij decantabar. Cum consi/ steret peccatoꝛ aduersum me obmutui et silua bonis. Et rursum. Ego eni quasi sur/ dus non audiebam: ꝛ quasi mut⁹ nō ape/ riens os suum: ꝛ factus sum quasi homo nō audiens: nec habens in oꝛe suo increpatio nes. In tēptationib⁹ vero: deuteronomii verba voluebat. Temptat vos deus ve ster vt sciat si diligitis dominum deum ve strum ex toto coꝛde vestro ꝛ ex tota anima vestra. In tribulatiōib⁹ ꝛ angustijs Esaie replicabat eloquia. Qui ablactati estis a lacte: qui abstracti ab vbere: tribulatiōez super tribulationē expectate: spem super spem: adhuc pusillum propter malitiam la bioꝝ: propter linguam malignā. Et scri pture testimonium in consolationem suaꝫ differebat ablactoꝝ esse: ꝛ coꝝ qui ad virilē etatē pueniss̄et: tribulationē sup tribulationē sustinere: vt spē sup spē mere rētur accipere: sciētes quoniā tribulatio patientiam operatur: patientia probatio/ nē: probatio spem spes autem non confun dit: ꝛ ꝙ si is qui foris est noster homo coꝛ rumpitur: ille qui intus est innouetur: ꝛ ī/ presentiarum momētaneum ꝛ leue tribu lationis nostre: eterne gloꝛie pondus ope/ retur in nobis: non aspicientibus que vi/ dentur: sz que non videntur. Que enim vi dentur: temporalia sunt: que autem nō vi dentur eterna. Nec longum foꝛe tempus etiam si humane impatientie tardum esse videatur: quin dei statim sequatur auxili/ um dicentis. Tempoꝛe opportuno exau/ diui te: ꝛ in die salutis auxiliatus sum tui. Nec dolosa labia ꝛ linguas iniquoꝝ eē metuendas: nī domino adiutoꝛe letemur: ꝛ ip̄m audire debeamus monentem: ꝑ pa tientiam vestram possidebitis animas ve stras: ꝛ non sunt condigne passiones hui⁹ temporis ad futuram gloriam que reuela bitur in nobis. Et alibi. Patienter agam⁹ in omnibus que accidunt nobis. Patiens

enim vir:multus prudentia: qui enim pusillanimis est vehementer insipiens est.
Item i laboribus ⁊ crebra infirmitate dicebat:Quando infirmor:tunc fortior sum. ⁊ habemus thesaurum istum in vasis fictilibus donec mortale hoc induat immortalitatē:⁊ corruptiuū hoc vestiat incorruptionē. Et itez:sicut abūdāt passiões xpi i nobis:ita p xpm abūdat solatio. Ac deide vt sotii passionū estis.ita et solatiōis eritis. In meroze cātabat. Quare tristis es aīa mea: ⁊ q̄re turbas me. Spa in deū qm̄ adhuc confitebor illi salutare vultꝰ mei ⁊ deꝰ meꝰ. In piculis loq̄bat. Qui vult vēire post me:abneget semetipm ⁊ tollat crucem suam quottidie:⁊ sequatur me. Et iterum. Qui voluerit animam suam saluā facere:perdet eam:⁊ qui perdiderit aīam suam propter me:saluam eam faciet. Quādo dispendia rei familiaris ⁊ euersio totiꝰ patrimonij nunciabatur:aiebat. Quid.n. prodest homini si totum mundum lucrifecerit:⁊ animam suam dānum habuerit? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Nudus exiui ō vtero matris mee:nudus ⁊ redeā. Sicut placuit domino ita factum est: sic nomen domini benedictum. Et illud. Nolite diligere mundum:neq3 ea que in mundo sunt:quoniaz omne quod in mundo est:desiderium carnis est:⁊ concupiscentia oculorum ⁊ superbia vite huius que non est ex parte.sed de mundo est ⁊ mundus transibit ⁊ concupiscentia eius. Scio enim scriptas infirmitates grauissimas liberorum:⁊ maxime totius sui quem plurimuz diligebat:cumq3 illud virtute cōplesset:turbata sum ⁊ non sum locuta:in hec verba prorupit. Qui amat filium aut filiaz super me:non ē me dignus. Et orans ad dominuz loquebat. posside filios mortificatorum qui pro te quottidie mortificant corpora sua. Noui susurronem quendam quod genus hominum vel pernicioſum est:quasi beniuoluz nunciasse: q3 pro nimio feruore virtutum quibusdam videretur insana:⁊ cerebrum illius dicerēt confouendū:Cui illa respondit. Theatrum facti sumus mundo.⁊ āgelis ⁊ hominibus. Nos stulti propter xpm. sed stultum dei sapientius est hominibus. Unde ⁊ saluator logitur ad patrem:tu scis insipientiam meam:quem in euangelio ⁊ propinqui quasi mentis impotē ligare cupiebant:⁊ aduersarij sugillabant dicētes: demoniū habet ⁊ samaritanꝰ est:⁊ in beelzebub principe demoniorum eiicit demonia. Sed nos audiamus aplm cohortātez hec est gloria nostra testimoniū conscientie nostre:quoniaz in sanctitate ⁊ sinceritate ⁊ gratia dei conuersati sumus i hoc mūdo:⁊ dominum dicentez ad aplos. Ideo mundus vos odit:quia non estis de mundo:amaret vtiq3 mundus quod suum erat. Et ad ipsum dominum verba vertebat dicēs. Tu nosti cordis abscōdita:⁊ hec omnia venerūt super nos:⁊ nō sumus obliti tui:nec inique egimus in testamentum tuum: nec auersuz est retrorsuz cor nostrū. Et propter te mortificamur tota die. ⁊ reputati sumus vt oues occisionis: ⁊ dñs auxiliator meus:nō timebo qd faciat mihi homo. Legi eniz.fili honora dñm ⁊ confortaberis: ⁊ extra deū nulluz metueris. His ⁊ talibꝰ testimoniis quasi armatura xpi:⁊ aduersus quidez omnia vitia:⁊ p̄cipue instruebat se cōtra inuidiā seuientem:⁊ patiendo iniurias furorē rabidi pectoris mitigabat: Deniq3 vsq3 ad diē mortis ⁊ huius patiētia ⁊ aliorum zelus omnibus patuit: qui suum rodit auctorē:⁊ dū emulum ledere nititur:in semetipsum proprio furore bachatur. Dicam ⁊ de ordine mōasterii:quomodo sanctorum continentiam in suum conuerteret lucrum. Seminabat carnalia: vt meteret spiritualia: dabat terrena: vt celestia tolleret. predia concedebat vt pro his eterna mutaret. Post virorum monasterium qd viris tradiderat gubernanduz:plures virgines quas e diuersis prouinciis congregarat:tam nobiles q3 medii ⁊ infimi generis in tres turmas monachoꝝ diuisit ita duntaxat: vt in opere ⁊ cibo separate:in psalmis ⁊ orationibus

iungerentur. Post alleluia cantatū q̄ si gno vocabant ad collectaz:nulli residere licitū erat:sed p̄ma vel inter primas veni ens:ceteras operiebatur:pudore z exem plo ad laborem eas ꝓuocans nō terrore Mane hora tertia. sexta. nona. vespera. noctis media:per ordinē psalteriuz cane bant:nec licebat cuiq̄ sororum ignorare psalmos:necnon de scripturis sanctis ali quid quottidie discere. Die tamē domini co ad ecclesiam procedebant:ex cuius ha bitabant latere: z vnum quodq̄ agmen matrem propriam sequebat. Atq̄ ide pa riter reuertentes. Instabant operi distri buto:z vt sibi:vel ceteris indumēta facie bant. Si q̄ erat nobilis:non permittebat nec de domo sua habere comitem:nec ve terum actuum memor:z lasciuientis in fantia errorem fabricaret antiquum: et crebra confabulatione renouaret. Unus omniū habitus:lintheamine ad tergēdas solum manus vtebant. A viris tanta se paratio vt a spadonibus quoq̄ eas seiū geret:nec vllam daret occasionez lingue maledice. que sanctos carpere solita ē: in solatiū delinquendi. Siqua ꝙo vel tardi or erat: vel nō inueniebatur ad psalmos: z in opere pigrior:varijs cam modis ag grediebatur: Si erat iracūda blāditijs:si patiens in correptiōe: illud apostoli imi tans. Quid vultis i virga veniaz ad vos an in spiritu lenitatis z māsuetudinis? Ex cepto victu atq̄ vestitu nullā habere q̄ rei patiebatur:dicente paulo. Habentes victū z vestitū his contenti sum⁹: ne ꝯsu etudine plus habendi preberet locū aua ricie:que nullis expletur opib⁹. z quāto plus habuerit:plus requirit. z neq̄ copia neq̄ inopia minuitur. Jurgātes inter se sermone blandissimo federabat lasciuien tem adolescentularuz carnez. crebris ac duplicatis frangebat ieuniis:malēs eas stomachum dolere q̄ mentez. Si vidisset aliquā. cōptiorē ꝺtractione frontis: z vul tus tristicia arguebat errātē:dicēs mūdi cias corporis atq̄ vestitus anime eē īmū diciā:z turpe verbū atq̄ lasciuū nūq̄ vir gineo ore ꝓferēdū:q̄bus signis libidino sus animus oñditur:z p exteriorē hoiem: interioris hois vitia demōstrātur. Quam linguosaz z garrulā z ꝓcacē risu rixisq̄ p spexerat delectari:z sepi⁹ cōmonitā nolle cōuerti:inter vltimas z extra cuētū soro ruz ad fores triclinii orare faciebat z sepa tiz cibū capere: vt quā obiurgatio nō cor rexerat: pudor emēdaret. Furtuz quasi sacrilegiū detestabat:z qđ inter seculi ho mines vel leue putatur vel nihil:hoc i mo nasteriis grauissimū dicebat esse delictū. Quid memorē clementiaz z sedulitatem in egrotantes quos miris obsequiis z mi nisteriis cōuouebat. Cumq̄ aliis lāguēti bus large preberet omnia:z esum quoq̄ exhiberet carniū:si quādo ipsa egrotassz sibi nō indulgebat:z i eo īequalis videba tur. q̄ in aliis clemētiaz: in se duriciā cō mutabat. Nulla iuuenū puellarū sano et vegeto corpore tante se dederat cōtinen tie:quāt o ipsa fracto z senili debilitatoq̄ corpusculo. Fateor in hac re ptinacior fu it. vt sibi nō parceret: vt nulli crederet ad monenti. Referā quod expertus sū. Mē se iulio feruentissimis estibus:incidit in ar dorē febris:z post desperationem cuz dei misericordia respirasset z medici suade rent ob refectionē corporis vino opus eē tenui ac paruo:ne aquā bibens in hydro pen verteretur:z ego clam beatū papam epiphaniū rogarē vt eā moneret imo cō pelleret vinū bibere:vt erat prudens et solertis ingenii:statiz sensit insidias:z sub ridens meū esse quod ille diceret intima uit. Quid plura? Cuz beatus pōtifex post multa hortamēta exisset foras: querenti mihi quid egisset:respondit. Tantū ꝓfeci vt seni homini pene suaserit:ne vinū bibā Hec refero nō qđ icōsiderāter z vltra vi res sūpta onera ꝓbem:monēte scriptura. Super te onus ne leuaueris:sz qđ mētis ei⁹ feruorē z dñi deriū fidelis aīe:ex hac q̄z ꝓbare veli pseuerātia dicētis. Sitiuit in te aīa mea:q̄m ltipliꝛ tibi z caro mea. Dif ficile ē modū tenere i oib⁹. Et vere iuxta pb̄oꝝ sentētiā mesotes: aretes. yperbo

lai.kakili qđ nos breui sẽtẽtiola exp̃mere possumus:ne quid nimis. Que in cõtemptu ciborũ tantam habebat pertinaciã. i luctu mitis erat ꝛ suoꝝ mortibus frangebatur:maxime liberoꝝ. Nã in viri ꝛ filioruꝫ dormitione semp̃ piclitata est:ꝛ cũ os stomachũqꝫ signaret: ꝛ mris dolorez cruc̃is niteret ipressione linire:supabatur affectu:ꝛ credulaz mentez parentis viscera consternabãt:animoqꝫ vincẽs fragilitate corporis vincebat̃.Quod semel languor arripiẽs lõgo tempore possidebat:vt ꝛ nobis inquietudinẽ ꝛ sibi discrimẽ afferret. Jn quo illa letabat̃ per momẽta cõmemorans:miser ego homo:qs me liberabit de corpore mortis hui⁹?:Dicat prudẽs lector pro laudibus me vituperationẽ scribere. Testor ibꝫ:cui ꝛ illa seruiuit: ꝛ ego seruire cupio:me i vtrãqꝫ partez nihil fingere. sed q̃si xp̃ianũ de xp̃iana que sunt vera ꝓ ferre:id ẽ hystoriã scribere:non pamgericũ ꝛ illi⁹ vitia alioꝝ eẽ ꝟtutes.Vitia loq̃r ꝑm animũ meũ: ꝛ omniũ fratruꝫ ac sororꝝ ꝟsiderinꝫ q illaz diligim⁹ ꝛ absentẽ q̃rim⁹: ceteꝝ illa ꝑplcuit cursũ suũ.fidẽqꝫ ꝟuauit. ꝛ nũc fruit̃ corona iusticie.ita ꝛ vidimus i ciuitate dñi ꝟtutũ:i ciuitate dei nr̃i. O beata reꝝ ꝯmutatio. Jplcuit vt sẽp rideret: despexit lac⁹ contritos. vt fontez domini reperiret..Uestita est cilitio vt nunc albis vestibus vteretur ꝛ diceret. Scidisti saccum meum:ꝛ induisti me letícia. Linerem sicut panẽ mãducauit:ꝛ potionẽ suaz cũ fletu miscebat:dicẽs. Fuerũt mihi lachryme mee panes die ac nocte:vt in eternũ pane angelorꝝ vescereꝛ ꝛ caneret. Hustate ꝛ videte q̃m suauis ẽ dñs:ꝛ eructauit cor meũ verbum bonum dico ego opera mea regi:ꝛ Esaie:ĩmo dñi ꝑ Esaiam in se cerneret ꝟba ꝯpleri:ecce q seruiunt mibi mãducabunt vos autem esurietis:ecce serui mei bibunt: vos aũt sitietis:ecce qui seruiunt mihi letabunt̃: vos aũt cõfundemini:ecce q seruiunt mihi exultabũt i gaudio: vos aũt clamabitis ob dolorẽ cordis ꝛ ꝓpter ꝯtritionẽ spũs vlulabitis.Dixe az lacus eam semp̃ fugisse cõtritos vt fontez dñi reperiret: vt posset leta cantare:sicut desiderat ceruus ad fontes aquarum:ita desiderat aĩa mea ad te de⁹:q̃n veniam ꝛ apparebo ante faciez dei? Tangaz ergo breuiter quomodo hereticoꝝ cenosos deuitauerit lacus:ꝛ bos instar habuerit ethnicorum.Quidã veterator calidus atqꝫ vt sibi videbat̃:doctus ac sciolus:me nesciẽte cepit ei ꝓponere questiones ꝛ dicere. Quid peccauit ĩfans vt a demone corripiat̃? Jn qua etate resurrecturi sum⁹ ĩ ipa q̃ morimur? Ergo nutricibus opus erit. Si i altera:nequaqꝫ erit resurrectio mortuorũ:sed transformatio i alios.Diuersitas q̃z sexus maris ac femine:erit an non erit? si erit sequentur ꝛ nuptie ꝛ concubitus et generatio. Si nõ erit:sublata diuersitate sexus:eadẽ corpora nõ resurgunt.aggrauat enim terrena habitatio sensũ multa cogitantẽ:sz tenua ꝛ spiritalia dicent e apostolo:seminat̃ corp⁹ aiale ꝛ resurget corp⁹ spirituale. Ex quibus oĩbus probare cupiebat rationales creaturas ob quedam vitia:ꝛ antiqua peccata in corpora eẽ dilapsas ꝛ ꝑ diuersitate ac meritis pctõꝝ tali vl̃ tali ꝯditiõe gnãri:vt vel corpoꝝ sanitate gauderẽt ꝛ parẽtũ diuitiis ac nobilitate vel i morbidas carnes ꝛ domos inopuꝫ venientes:penas pristinoꝝ luerẽt delictoꝝ ꝛ presenti seculo atqꝫ corpor⁹ ib⁹ q̃si carcere clauderentur. Quod cũ audisset ꝛ ad me retulisset:indicans hominẽ mibi qꝫ incubuisset necessitas: nequissime vipere ac mortifere bestie resistendi:de qb⁹ psalmista cõmemorat dicens: ne tradas bestiis aĩas confitentes tibi:ꝛ increpa domine bestias calami:qui scribentes iniq̃tatem:loquuntur contra dominuz mẽdacium:ꝛ eleuant in excelsum os suuz conueni hominez ꝛ orationibus eius quã decipere nitebatur:breui interrogatiõe conclusi:vtruz crederet futuraz resurrectionem mortuoruz an non? Qui cum credere se respondisset:intuli. Eadem resurgẽt corpora:an altera? Cũqꝫ dixisset eadẽ lci scitat⁹ sum. Jn eodem sexu:an in altero? Ad iterrogata reticẽti:ꝛ istar colubri huc

atq3 illuc transferenti caput ne ferire̅t ga inquã taces: ego mihi ꝓ te respondebo et consequentia infera3. Si nõ resurget mulier vt mulier: neq3 masculus vt mascul⁹ non erit resurrectio mortuorum: quia sexus membra habet: membra vero totum corpus efficiũt. Si autez sexus t mẽbra non fuerint: vbi erit resurrectio mortuoru3 que sine sexu non cõstat t membris? Porro si corpora non erit resurrectio: neq3 erit resurrectio mortuorum. Sed t illud quod nuptiis obiicis. Si eadẽ mẽbra fuerit sequi nuptias: a saluatore dissoluitur. Erratis: nescientes scripturas neq3 virtutẽ dei: In resurrectione enim mortuorum neq3 nubent neq3 nubentur. sed erunt sim.les angelis. Ubi dicitur nõ nubent neq3 nubentur: sexuu3 diuersitas demonstratur. Nemo eni3 de ligno t lapide dicit: non nubent neq3 nubẽtur: que naturam nubendi non habent: sed de bis que possunt nubere: ex christi gratia ac virtute non nubũt. Qz si opposueris. quomodo erimus similes angelis: cũ inter angelos non sit masculus nec femina: breuiter asculta. Non substantiaz nobis angelorum sed conuersationez t beatitudinez repromittit: quõ t Joannes baptista anteq3 decollaretur: angelus appellatus est t omnes sancti ac virgines dei etiã i isto seculo vitã i se exprimunt angelorũ. Qñ eni dicit eritis similes angelis: similitudo ꝓmittitur nõ natura mutatur. Simulq3 respondeo. Qdõ illud interp̃teris qõ thomas dñi refurgentis palpauerit manus t viderit latus lancea vulneratũ: t petrus in littore dñm stãtez cõspexit: t fauu3 melis ac partez assi piscis comedẽtem? Qui stabat habebat profecto pedes: qui monstrauit latus vulneratũ: vtiq3 t ventrem t pectus habuit: sine quibus nõ sunt latera ventri t pectori coherentia. Qui locutus est: lingua t palato ac dẽtibus loquebatur. Sicut eni3 plectrũ cordis: ita t lingua illiditur dentibus t vocalẽ reddit sonũ. Cuius palpate sunt man⁹: consequenter t brachia habuit. Cũ igit oia membra habuisse dicatur: necesse est vt totu3 corpus habuerit: quod conficitur ex mẽbris nõ vtiq3 femineũ sed virile: idest eiusdem sexus in quo mortuu3 est. Qz si obtẽderis ergo t nos post resurrectionẽ comedem⁹ t quomodo clausis ingressus ẽ ianuis cõtra naturam pinguiũ t solidoru3 corporũ audies. Noli propter cibum resurrectionis fidem in calumniam trabere. Nam et archisynagogi filie suscitate: iussit iesus cibum dari: t lazarus quadriduanus mortuus cu3 ipso scribitur iniisse conuiuiu3: ne resurrectio coru3 fantasma putaret. Sin antẽ quia clausis ingressus ẽ ianuis: t iccirco spiritale t etbereu3 corpus niteris approbare. ergo t anteq3 pateretur qz cõtra natura3 grauiu3 corpor sup mare ambulauit: t spiritale corpus habuit: t apls petrus qui t ipse super aquas pendulo incessit gradu: spiritale corpus habuisse credendus est: cũ potẽtia magis t virt⁹ ostẽdatur dei qñ fit aliquid cõtra natura3. Et vt scias i signor magnitudine nõ nature mutationez sed dei omnipotẽtiã demonstrare qui ambulat fide: cepit infidelitate mergi: nisi eũ man⁹ dñi subleuasset dicẽtis: quare dubitasti modice fidei? Miror autẽ te obdurare frontẽ loquẽte dño infer digitũ tuũ huc t tãge manus meas t porrige manũ tuã t mitte in latus meu3 t noli eẽ icredul⁹ sz fidelis. Et alibi. Uide te man⁹ meas t pedes meos: qa egoipse su3. Palpate t videte: qa spiritus carnẽ t ossa nõ hẽt: sicut me videtis habere. Et cũ hoc dixisset. oñdit eis manus t pedes Ossa audis t carnẽ t pedes t manus: et globos mihi stoycor atq3 aeria quedam deliramẽta confrigis. Porro si queris cur ifans a demone corripiat̃ g peccata nõ bũit aut in qua etate resurrecturi sumus cũ diuersa moriamur ingẽte suscipies Judicia tua abyssus multa t pfunda altitudo diuitiar sapiẽtie t sciẽtie dei: q̃ inscrutabilia testimõia eius t iuestigabiles vie eius. Quis eni3 cognouit sensu3 dñi: aut qs consiliarius ei⁹ fuit? Etatũ aũt diuersitas nõ mutat corporũ varietatem. Cum

ent corpora nostra quottidie fluant. ⁊ aut crescant aut decrescant: ergo tot erimus homines quot q̄ttidie cōmutamini. Aut alius fui cuz decez annoꝝ essez: alius cuz quinquaginta: alius cū iaz toto cano capite sum. Igitur iuxta ecclesiaꝝ traditiones ⁊ apostolū pauluz illud est respondenduz quod in viruz perfectuz ⁊ ī mensurā plenitudinis xp̄i resurrecturi sumus: in qua etate ⁊ adam conditum iudei autumant: ⁊ dominum saluatorem legimus resurrexisse: ⁊ multa alia que de vtroq; testamento ī suffocatione heretici ꝓtuli. Ex quo die ita cepit hominē detestari: ⁊ oēs qui eiusdem dogmatis erant: vt eos voce publica hostes dñi ꝓclamaret. Dec dixi. non vt breuiter ber esim ꝺfutarē: cui multis voluminibus respondenduz est: sed vt fidez tante femine ostenderē. que maluit inimicitias hominū subire ꝑpetuas: q̄z ꝺi offensaz amicitijs noxiis prouocare. Dicā ergo vt ceperā nihil ingenio eius docili⁹ fuit: tarda erat ad loquendum: ⁊ velox ad audienduz: memor illius p̄cepti: audi isr̄l ⁊ tace. Scripturas sāctas tenebat memoriter: ⁊ cum amaret hystoriā: ⁊ illud veritatis diceret fundamentū: magis sequebat̄ itelligentiā spūalez ⁊ hoc culmine edificationez anime protegebat. Deniq; cōpulit me vt vetus ⁊ nouuz testamentū: cū filia me differēte plegerez. Quod propter verecūdiam negans: ꝑpter assiduitatem ⁊ crebras eius postulationes prestiti: vt docerem quod didiceraz: non a memetipso. id ē a p̄sumptionis pessimo preceptore: sz ab illustris ecclesie viris. Sicubi hesitabā ⁊ nescire me ingenue ꝺfitebar: nequaq̄z volebat mihi acquiescere: sed iugi interrogatione cogebat. vt e multis varijsq; sententiis: que mihi viderent̄ ꝓbabiliora indicarem. Loquar ⁊ aliud: qđ forsitan emulis videatur incredulū. Hebream linguam quaz ego ab adolescētia multo labore ac sudore ex parte didici: ⁊ infatigabili meditatione non defero: ne ipse ab ea deferar: discere voluit: ⁊ ꝺsecuta ē: ita vt psalmos hebraice cantaret: ⁊ sermonez absq; vlla latine lingue proprietate resonaret. Quod quidez vsq; hodie in sancta filia eius custodio cernimus: que ita semper adhesit matri. ⁊ eius obediuit iperio: vt nunq̄z absq̄z ea cubaret: nunq̄z procederet: nunq̄z cibū caperet: ne vnum quidem nūmum habere⁊ potestatis sue: sed ⁊ paternaz ⁊ maternam substantiolaz a matre distribuit pauperib⁹: ⁊ pietatē ī parēte: hereditatē maximā ⁊ diuitias crederet. Nō ꝺbeo silentio p̄terire: quāto exultauerit gaudio ꝙ paulam neptem suam leta ex toxotio genitā īmo voto ⁊ future virginitatis repromissione conceptam audierat ī cunis ⁊ crepitaculis balbutiente lingua alleluia cantare: auieq̄z ⁊ amice nomine dimidiatis verbis frangere. In hoc solo patrie desideriū habuit: vt filium: nurū ⁊ neptem renunciare seculo x̄poq̄z seruire cognosceret: qđ ⁊ impetrauit ex parte. Naz neptis x̄p̄i nā meo seruatur: nurus eterne se tradens pudicitie: socrus opera fide ⁊ elemosynis segtur: romeq; conatur exprimere: quod hierosolymis illa compleuit. Quid agis aīa? Cur ad mortez eius venire formidas? Jā dudum ꝓlixior liber cuditur: duz tumem⁹ ad vltima peruenire quasi tacentibus nobis ⁊ in laudibus illius occupatis: ꝺficerri possit occubitus. Ducuſq; prosperis nauigauim⁹ ventis: ⁊ crispātia maris equora labens carina sulcauit. nūc scopulis īcurrit oratio: ⁊ tumescentib⁹ fluctuū mōtib⁹ p̄sens vtriusq; monasterij itentat̄ naufragiuz: ita vt cogamur dicere: p̄ceptor salua nos. perimus. Et illud. Exurge: vt qđ dormis domine? Quis enim possit siccis oculis Paulaz narrare morientē? In grauissimam inualitudinem: immo quod optabat: inuenit: vt nos desereret ⁊ domino plenius iungeretur. In quo languore eu stochii filie ꝓbata semper in matre pietas ⁊ magis ab omnib⁹ cōprobata ē. Jp̄a assidere lectulo flabellū tenere: sustētare caput. puluillū supponere. fricare pedes: manus stomachūq̄z confouere: mollia strata componere: aquam calidam temperare mappulam apponere. omnium ancillaruz

preuenire officia: ⁊ quicquid alia feciſſet de ſua mercede putaret ſubtractuꝫ. Quibus illa precibus: quibus illa lamentis ⁊ gemitu: inter iacentem matrem ⁊ ſpecuꝫ domini diſcurrit: ne priuaretur tanto contubernio: ne illa abſente viueret: vt eodē feretro potiretur. Sed o mortaliuꝫ fragilitas ⁊ caduca natura: ⁊ niſi xp̄i fides nos extollat ad celum ⁊ eternitas anime promittatur: cum beſtijs ⁊ iumentis vna conditio eſt corporum: idem occubitus iuſto ⁊ iniuſto: bono ⁊ malo: mundo ⁊ immūdo: ſacrificanti ⁊ nō ſacrificanti ſicut bonus ita ⁊ qui peccat: ſicut qui iurat: ſic ⁊ is qui iuramentuꝫ metuit: ſimiliter ⁊ homines ⁊ iumenta in fauillam ⁊ cinerem diſſoluuntur. Quid diu differo: ⁊ dolorem meum ī aliis inmorando facio longiorem? Sentiebat prudentiſſima feminarū adeſſe mortez: ⁊ frigente alia parte corporis atq; mēbrorum ſolum anime teporem in ſancto ⁊ ſacro pectore palpitare: ⁊ nihilominus quaſi ad ſuos pergeret. alienoſq; deſpiceret: illos verſiculos ſuſpirabat: domine dilexi decorem domus tue: ⁊ locum habitationis glorie tue: ⁊ cū dilecta tabernacula tua domine ſtutuꝫ: concupiſcit ⁊ deficit anima mea in atria domini. Itez. Elegi abiectus eſſe in domo dei mei: magiſq; habitare in tabernaculis peccatorꝝ. Cūq; a me ītertogaretur cur taceret: cur nollet reſpōdere iclamanti: an doleret aliquid: greco ſermone reſpōdit. Nihil habere moleſtie. ſed omnia quieta ⁊ tranquilla reſpicere. Poſt hec obmutuit: ⁊ clauſis oculis quaſi hūmana deſpiceret: vſq; ad expirationez anime: eoſdem repetebat verſiculos: vix ⁊ aure apposita quod dicebat audire poſſemus: digitūq; ad os tenens: crucis ſignum pingebat in labiis. Defecerat ſpiritus ⁊ anhelabat in mortem. animaq; erumpere geſtiens ipſum ſtridorem quo mortaliuꝫ vita finitur in laudes domini conuertebat. Aderant hieroſolimorum ⁊ aliarum vrbium epiſcopi ⁊ ſacerdotes inferioris gradus: ac leuitarum innumerabilis multitudo: omne monaſteriuꝫ vtriuſq; ſexus: ⁊ monachorum chori repleuerunt. Statimq; audiuit ſponſum vocantez. ſurge veni proxima mea: ſpecioſa mea: colūba mea: quoniaꝫ ecce hyems tranſijt: pluuia abijt. ſibi leta reſpondit. Flores viſi ſunt in terra: tempus ſectionis aduenit: ⁊ credo videre bona domini in terra viuentiuꝫ. Ex hinc non vlulatus nō plāctus: vt inter ſeculi homines fieri ſolet: ſed pſalmorum linguis diuerſis ex anima concrepabant: tranſlataq; ēporum manibus ⁊ ceruicez feretro ſubicientibus cuꝫ alij pōtifices lāpadas cereoſq; p̄ferrēt: alii choros pſallentiuꝫ ducerent: in media eccleſia: in ſpelunca ſaluatoris eſt poſita. Tota ad funus eius paleſtinaꝝ vrbiuꝫ: turba conuenit. Quem monachorꝝ latitantiū in heremo cellula ſua tenuit. Quaꝫ virginuꝫ cubiculoꝝ ſecreta tenuerunt. Sacrilegium putabat: que non tali femine vltimū red didiſſet officium. Uidue ⁊ pauperes ī exemplum dorcadis: veſtes ab ea prebitas oſtendebāt. Omnis inopū multitudo: matrē ⁊ nutriculā ſe pdidiſſe clamabāt: qd̄q; mirum ſit. nihil palor mutaret ī facie. ſed ita dignitas quedam ⁊ grauitas ora compleuerat: vt caꝫ putares non mortuaꝫ ſed dormiētē. Greco latino ſyroq; ſermone: pſalmi ī ordine perſonabant. non ſoluꝫ triduo: ⁊ donec ſubter eccleſiā ⁊ iuxta ſpecū domini conderetur. ſed p omnē ebdomadaꝫ. Cunctis q venerāt ſuū funus ⁊ propria as credētib⁹ lachrymas: venerabilis virgo filia ei⁹ euſtochiū: quaſi ablactata ſup matre ſua velle ſepeliri. Teſtis eſt ihs ne vnū quidē nūmuꝫ ab ea filie derelictum magnum es alienuꝫ: ⁊ quod his difficilius eſt. fratruꝫ ⁊ ſororum immenſaꝫ multitudinem: quos ⁊ ſuſtentare arduuꝫ ⁊ abicere impiuꝫ eſt. Quid hac virtute mirabili⁹: feminam nobiliſſime familie magnis quō dam opibus tanta fide omnia dilargitaꝫ: vt ad egeſtatem pene vltimā peruenire. Jactēt alii pecunias in corbonaꝫ dei: erogata congeſta funalibus aureis dona pendentia nemo plus dedit pauperibus q̄ que ſibi nihil reliquit. Nūc illa diuitijs fruitur.

et his bonis que nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascenderũt nos nostraz vicem volemus: ꝛ iuidere potius glorie eius videbimur si voluerim⁹ diutius flere regnantez. Secura esto eustochiuz magna hereditate ditata es: pars tua dominus ꝛ quo magis gaudeas: mater tua longo martirio coronata est. Non soluz effusio sanguinis in confessione reputatur: sed deuote quoꝯ mentis imaculata seruitus: quottidianuz martiriuz est. Illa corona de rosis ꝛ violis texitur: ista de liliis. Unde in cantico scribitur canticoꝝ. Fratuelis meus candidus ꝛ rubicundus ꝛ in pace ꝛ in bello eadem premia vincẽtibus tribuens. Mater inquã tua: audiuit cum Abrahã. Exi de terra tua ꝛ de cognatione tua: ꝛ veni in terraz quaz ostẽdaz tibi: ꝛ p hieremiaz dominum precipiẽtem: fugite ỗ medio babylonis: ꝛ saluate animas vr̃as. Usqz ad finez mortis sue: nõ est reuersa ĩ chaldeam: nec ollas egypti ꝛ virulentias carniuz desiderabat: sed choris comitata virgineis: ciuis est saluatoris effecta: ꝛ ỗ paruula bethleem: celestia regna ascendẽs: dicit ad verã noemi ppᷣs tuus populus meus: deus tuus deus meus. Hunc tibi librum ad tuas lucubratiũculas: eodem quem tu sustines dolore dictaui. Nam quotienscũqz stiluz figere volui: ꝛ opus exarare promissuz: tociens obriguerunt digiti: cecidit manꝰ: sensus elãguit. Unde ꝛ inculta oratio: votum scribẽtis absqz vlla elegantia: ꝛ verborum lepore testatur. Uale paula: ꝛ cultoris tui vltimam senectutem orationibus iuua. Fides ꝛ opera tua christo te sociant: ꝑsenscqz qỗ postulas: facilius impetrabis: Exegi monumẽtũ ere perbenne: quod nulla possit destruere vetustas. Incidi eulogium sepulchro tuo. quod huic volumini subdidi: vt quocunqz sermo noster peruenerit: te laudatam: te bethleem conditaz lector agnoscat. Titulus sepulchri eius.

Scipio quã genuit: paule fudere parẽtes
Gracoꝝ soboles: agamẽnõis ĩclyta ꝑles.
Hoc iacet ĩ tumulo paula dixere ꝓres.
Eustochij genitrix: romani ꝑma senatus.
Pauperiem christi: ꝛ bethleemitica rura secuta est. In foribus spelunce.
Respicis angustũ ꝓciosa rupe sepulchꝝ.
Hospitiũ paule ẽ: celestia regna tenentis.
Frẽs cognatos: romã patriãqꝯ reliquẽs.
Diuitias sobolẽ: bethleemiti condit antro
Hic ꝑsepe tuũ xp̃e: atqz hic mistica magi.
Munera portantes boĩqz deo vedere:

Dormiuit scã ꝛ beata Paula septimo kl̃. februarij. ẽtia sabbati post solis occubitum: ꝛ sepulta est quinto klẽdas earundem: honorio augusto ꝛ aristemo consulibus. Uixit in sancto proposito rome annos quinqꝯ: bethleez annos viginti. Dẽ vite tempus impleuit annis quĩquagita sex: mensĩbus nouẽ: diebus vigĩti ꝛ vno.

Finit vita sancte Paule. Incipit ꝓlogus ĩ conuersationẽ ꝛ vitã scẽ Pelagie.

Erba sacerdotis tanti ꝛ celata latinis: eustochius xp̃i trãstuli subsidio: sed vos lectores mecũ pensate laborẽ: ꝛ memores nr̃i fũdite ꝟba ỗi: qualiter pelagia de ꝑstibulo ad celestia migraret. Incipit vita sancte Pelagie.

Quod factum est signuz ĩmo miraculuz ĩ dieb⁹ nr̃is: placuit mihi peccatori Jacobo diacono: vt scribere vobis spiritalib⁹ fratribus: vt audientes ꝛ iuuamẽ maximum cõsequẽtes aie vestre: misericordem dominũ glorificetis qui nullum hominem vult vllo modo perdere: sed oẽs peccatores saluos facere. Nũc ḡ silẽtiũ date mihi: ꝛ ituemini cũ omni affectu ꝛ sensu vigilantissimo hec que a me explanantur: tocius etenim iuuaminis ꝛ cõpunctionis plena est expositio. Sacratissimus episcopus ãthiochie ciuitatis: conuocauit ad se omnes prope se consistentes epos ꝑ certa quadaz causa: vnde conuenerũt epi numero octo. Inter quos fuit ꝛ sanctissimus vir dei. Nonnus episcopus meus: vir mirificus ꝛ efficacissimus monachus: de monasterio qỗ dr̃ tabẽnensiotaꝝ. Propter icõpabilem

enī eius vitā: ꝛ decoratissimaz ꝺuersatio
nez: raptꝰ ē de monasterio ꝛ epūs ordina
tus. Cōgregatos ḡ ī p̄dicta ciuitate: iussit
nos epūs ipius ciuitatis manere ī basilica
beatissimi martiris iuliani. Ingressiqz suc
cessimꝰ vbi ꝛ ceteri q cōuenerūt epi ꝺ cel
lul suis: ātе ianuā ipiꝰ basilice resederūt ī
cellulis suis. Quibꝰ sedētibꝰ aliq epi dn̄m
meū Nōnuz rogabant: vt aliquid ab ipso
ꝺocerent. Statiqz ex ore suo sanctꝰ epūs
cepit log: ad edificationē ꝛ salutē oīum q
audiebāt. Cūctis vero nobis admirātibꝰ
sanctā ꝺoctrinaz eius: ecce subito trāsijt p
nos p̄ma mimax anthiochie: ipaqz est pri
ma thorētriax pāthomimax sedens super
aselluz: ꝛ ꝓcessit cū sūma fanthasia ador
nata: ita vt nihil videret̄ super ea nisi aux
ꝛ margarite ꝛ lapides p̄cioſi: nuditas ve
ro pedū eius ex auro ꝛ margaritis erat
cooperta. Cū qua maxima erat pōpa pue
rorum ꝛ puellarū. ī vestibus p̄cioſis ami
cta: ꝛ torques aurea super colluz eiꝰ. Qui
dam precedebant: alii vero sequebāt eā:
pulchritudinis aūt decoris eiꝰ non erat sa
cietas omnibꝰ secularibz hominibꝰ. Que
tamē trāsiens p nos totū ipleuit aerez ex
odore muſco vel ceteroꝝ suauissimorum
odoramentoruz flagrantia. Quaz vt vi
derunt episcopi. ita nudo capite ꝛ omni
mēbroꝝ cōpage: sic inuerecunde trāsiere
cū tantis obsequijs: vt nec velamē super
caput posituz: nec super scapulas: tacētes
ingemuerūt: ꝛ q̄si a pctō grauissimo auer
terūt facies suas. Beatissimus aūt nom
nus intentissime eaz ꝛ diu respiciebat: ita
vt posteaq̄ transisset itueret̄: ꝛ respiceret
eam. Et postea auertit faciez suā: ꝺicens
ad circunsedentes eꝑos vos non ꝺelecta
ti estis tanta pulchritudine eiꝰ. Illis vero
nihil respondētibus: posuit faciez superge
nua sua: ꝛ manuale sanctū quod tenebat
sanctis manibꝰ suis. ꝛ sic omnē sinuz suum
repleuit lachrymis: ꝛ suspirans grauit: di
xit iterum ad eꝑos. Non ꝺelectati estis tā
ta pulchritudine eiꝰ? Illis ꝝo nihil respō
dentibus: vere ait: ego valde delectatus
suz, ꝛ placuit mihi pulchritudo eius: quoni
am istaz habet ꝺeus p̄reponere ꝛ statuere
in conspectu tremende ꝛ admirabilis se
dis sue: iudicaturus nos tam episcopatuz
nostrum. Et iterum ꝺixit ad episcopos.
Quid putatis ꝺilectissimi: quantas horas
fecit in cubiculo suo hec mulier lauans ꝛ
componens se cum omni sollicitudine ani
mi ꝛ intentione: ad spectaculuz ornans se,
vt corporali pulchritudini ꝛ ornatui, nihil
ꝺeesset: quatenus omnibꝰ placeat: ne tur
pis videatur esse suis amatoribus: qui ho
die sunt ꝛ crastino non sunt? Ergo ꝛ nos
habentes patrem in celis omnipotentem
sponsum immortalem: ꝺonantez bene cu
stodientibus promissiones que habent di
uitias celestes: ꝛ eterna premia que exti
mari nō possunt: que oculus nō vidit: nec
auris audiuit: nec in cor hominis descēde
runt: que parauit ꝺeus ꝺiligentibus se.
Quid enim plura loquor? habentes repro
missionem: faciem illam magnam ꝛ splen
didam ꝛ inestimabilem sponsi vultum vi
dere: cui cherubin respicere nō audent, ñ
ornamus neq; ꝺetergimus sordes ꝺe mi
seris animalibus nostris: sed ꝺimittimus
eas negligenter iacere. His omnibus ꝺi
ctis: apprehendit me peccatorē ꝺyaconū
quenimusq; in hospitio vbi nobis fuerat
cellula data. Et ingressus cubiculum suū
iactauit se in pauimentuz: ꝛ faciem suam
ad terram. percutiensq; pectus suū lachri
mabat̄ ꝺicens. Dn̄e ieſu xp̄e ignosce mihi
peccatori ꝛ indigno: quia vnius diei orna
tus meretricis superauit ornatum anime
mee. Quali vultu respiciā ad te: aut q̄bus
sermonibꝰ iustificer in cōspectu tuo. Non
enim occultabo cor meū ante te: qm̄ pro
spicis secreta mea. Et veh mihi pcōri ꝛ in
digno: qm̄ ante altare tuū asisto: ꝛ nō offe
ro pulchram animam qualē expetis a me
Illa enim promisit placere hominibus ꝛ
fecit: ꝛ ego promisi tibi placere ꝛ mēritus
suz propter pigritiam meam. Nudus suz
tam in celo q̄z in terra: non adimplēs pre
cepta mādatoꝝ tuorum. Ergo nō ē mihi
spes ex opibꝰ bonis: sz spes mea ī miſicor
dia tua q̄ ꝺ̄sido saluari. Hec ꝝo illo ꝺicen

te:et horum plurimum vlulante:eodē die vehementer festa celebrauimus. Superueniēte aūt die q̄ est dominica:p⁹q̄ cōpleuim⁹ nocturnas oīones:dicit ad me scūs Nōnus eps. Tibi dico frat diacone: vidi somniū t fortiter cōturbor:eo q̄ nō possū discernere illō. Qui mox dic ad me vidisse se i sōnis:quō ad cornu altaris star3 nigra columba:mltis sordibus inuoluta:que circunuolabat me:t fetorē ac squalorē sordidū ei⁹ ferre non valeba3. Illa vero circūstetit me: donec dimissa est oīo cathecuminor. Postq̄ vero proclamauit diaconus cathechuminis:procedite:stati nusq̄ comparuit. Et post missa3 fidele3 t opleti onem oblationis:cum dimissa esset ecclesia:egrediente me limite3 domus dei: venit denuo ipa colūba multis sordibus inuoluta:t iteru3 circūuolabat me. Ego vero extendēs manū apprehendi eā: t iactaui in concha3:que erat in atrio scē ecclesie t dimisit i aqua oēs sordes suas quib⁹ obuoluta erat. t ascēdit de aqua candida sic nix:que t volans in excelsum ferebatur: t omnino ab oculis meis sublata est. Cum3 ergo narrasset somnium sanctus dei nonnus episcopus apprehendit me:t peruenimus ad maiorem ecclesiam cum ceteris episcopis. t salutauimus epm ciuitatis.

Et ingrediens:oēm populum ecclie hortatus est:q ingressi sederūt sup thronos suos t post oēm canonicā celebrationez vl lectionem sancti euangelij: dem eps ciuitatis porrigens sanctum euangelium btissimo nōno:hortabatur eum vt verbum faceret ad populu3. Qui aperiens os suum:loquebatur sapientiam dei que habitabat in eo:qm̄ nihil opositionis aut philosophie aut indiscretum alloquebatur nihil in se habens humane nature superfluum:sed repletus spū sancto arguebat t cōmonebat plebe3:sincerissime loquēs de futuro iudicio:t de perpetuis bonis que reposita sūt Cūcta q̄ plebs opūcta est er verbis q⁹ locutus ē p eu3 spūs sanctus:ita vt pauimētum sancte ecclesie inundaret populi lachrymis. Gubernatione vo misericordie diuine contigit:vt conueniret ad eandem ecclīam t meretrix hec de qua factus est nobis sermo:t q̄ mirum est catbecumīa: cui nunq̄ accessit sollicitudo peccatorum nec aliquādo ad dei conuenisset ecclesia3 subito opūcta est timore domini. Cum arguret sanctus Nonnus populum: ita vt desperaret de seipa mulier:plangens fluminia lachrymarum fūdebat nec vllo modo a fletu cōtinere se poterat. Et statiz p̄cepit duob⁹ pueris suis dicens. Sustinete in hoc loco:t duz egressus fuerit sāctus nōnus eps sequimini eum t inquirite vbi maneat t venite t renunciate mihi. Pueri vero fecerunt sicut precepit eis domina sua:t sequentes nos: venerunt i basilicam beatissimi martyris iuliani: vbi nob hospitium seu cellula erat. Et regressi venerunt dñe sue dicētes:qm̄ in basilica btissimi martyris iuliani manet. Quo illa audito:statiz trāsmisit dypticuz tabularuz p eosdez pueros ita continentez. Sancto discipulo xp̄i:peccatrix t discipula diaboli. Audiui de deo tuo q̄ celos inclinauit et descendit super terram:nō propter iustos sed vt peccatores saluaret:intantū humiliatus vt publicanis approp̄inquauerit: t in quem cherubin respicere non audent: cuz peccatoribus conuersus sit. Et tu dñe meus qui multaz sanctitatem habes:et si carnalibus oculis ip̄m dñm ih̄m xp̄m:qui se illi mulieri meretrici samaritane manifestauit ad puteuz: nō asperisti:tamē verus cultor illius es:sicut a xp̄ianis audiui referentibus. Si vero illius xp̄i ver⁹ es discipulus:nō me respuas:per te desiderā tem videre saluatorez: vt per te merear videre vultuz sanctum suuz. Tunc rescripsit ei sanctus Nonnus episcopus. Quecq̄ es:manifesta es do:t tu:et ꝛctat⁹ tuus t voluntas tua. Attamen dico tibi:ne velis temptare humiltatem meaz:ego enim suz homo peccator seruus dei. Si pro certo habes desideriuz diuinitatis virtutem adipiscendi t fidem:t me vis videre: sunt mecuz episcopi alij: veni t ante eos me videbis nam sola me videre non poteris.

Cum hec relegisset meretrix: gaudio repleta cursu venit ad basilicam beati martyris Juliani: & nūciauit nobis de presentia sua. Quo audito: sanctus Nonnus episcopus vocauit ad se omnes qui illic aderant episcopos: & iussit eam accedere ad se Que accedens vbi congregati erant episcopi: iactauit se in pauimentum: & apprehēdit pedes beati Nonni episcopi dicēs. Rogo te domie meus: imitare magistrū tuum dñm ihesum xp̄m: & effunde super me tuam bonitatem: & fac me christianū. Ego enim sū domine meus pellagus peccatorū & abyssus iniquitatis. Peto me baptizari Cuz vir eaz persuasisset sanctus Nonnus episcopus surgere a pedibus suis cuz surrexisset dicit ad eaz. Canones sacerdotales continent non baptizari meretricem: nisi fideiussores prestiterit: vt non se iterū in ipsis malis reuoluat. Que audiens talem episcopi sententiaz: iactauit se iterum in pauimētū: & apprehendit pedes sancti Nonni: & ipsos lachrymis suis lauit: & capilis suis extergebat dicens. Rationem reddas deo pro anima mea & tibi ascribātur iniquitates factoruz meoruz. Si distuleris me iniquaz & turpissimaz baptizare. Non inuenias portionez apud deuz cum sanctis: nisi me nunc feceris alienam malorum operum meorum. Neges deuz & ydola adores: nisi me hodie in sponsaz xp̄i renasci feceris & obtuleris deo: Tūc oēs episcopi & clerici qui cōuenerunt videntes talez peccatricem pro veritatis desiderio talia loquentez: admirātes dicebāt nūq̄ se talez vidisse fidem & desideriuz salutis: sicut huius meretricis. Et statiz transmiserunt me peccatorez diaconuz ad episcopuz ciuitatis: vt hec omnia ei insinuarem: & vnaz de diaconissis iuberet eius beatitudo transmittere mecū. Qui audiens letatus ē gaudio magno dicens. Bene pater honorabilis te expectabāt opera ista: scio qō os meuz eris. Et statim transmisit mecuz donnā romanā primā diaconissaz Que veniēs inuenit eaz adhuc ad pedes sancti Nonni epi: cui vix psuasit surgere. a pedibus suis dicens. Surge filia: vt exorcizeris: Dixitq̄ ei. Confitere oia peccata tua. Que respōdit. Si scrutata fuero scientiam cordis mei: non inuenio in me aliqua opera bonorū actuuz. Peccata enim mea scio q̄ harene maris graviora sint aqua enim pparua ē pre mole peccatorū meorū. Confido vero de deo tuo q̄ dimittat pondus iniquitatuz meaz: & respiciat super me. Tunc dixit ad eam sanctus Nōnus eps Dic qō sit nomen tuuz? Que respondit. Naturali nomine. Pelagia vocata sum a parentibus meis: ciues vero antiochie margaritam me vocant ꝓpter pondus ornamentoz: quibus me adornauerunt peccata mea. Ego enim eraz ornamentuz & comptuz ergasterium diaboli. Iterū dicit ad eaz sanctus Nonnus episcop⁹. Naturali nomine pelagia vocaris Que respōdit. Ita domine. Quo audito sanctus Nonnus episcopus exorcizauit eaz & baptizauit: & imposuit ei signum domini: tradiditq̄ illi corpus xp̄i. Fuitq̄ illi mater spiritalis sancta romana prima dyaconissaruz: que accipiens eam ascendit in cathecuminum: eo q̄ & nos ibi maneremus. Tunc dicit ad me sanctus Nōnus episcopus. Tibi dico frater diacone: letemur hodie cū angelis dei: & oblatum extra consuetudinez sumamus in cibo. et vinum cuz letitia spiritali accipiamus ꝓpt salutem huius puelle. Sumentibus vobis cibū: audiuntur voces subito velut hominis qui violentiam patitur: diabolus enim clamauit dicens. Ue ve quid patior a decrepito sene isto? Nō tibi sufficiebat beliopolis: quoniam cū & ipsa mea esset: & oēs qui in ea habitabant me adorarēt: tu mihi abripuisti & obtulisti deo tuo? Sed & nūc maximā spem meā abstulisti a me: iā nūc nō fero machinationes tuas. O iā ad patior a vānabili isto. Maledicta dies illa in qua natus es tu: flumina lachrymarū infirmo hospitio inundāt: iā spes mea abstracta ē. Ista oia

clamabat diabolus.ꝛ lamentabatur ante ianuas:ꝛ audiebatur ipe ab oibus hoib⁹. Et itex repetens:ad neophitā puellam dixit.hec mihi facis dōna mea pelagia:ꝰEt tu mecū iudam imitaris. Ille enim gloria ꝛ honore coronat⁹ ꝛ aplus cōstitutus tradidit dnm suū:ita ꝛ tu mihi fecisti. Tūc dicit ad eā sanctus Nōnus epūs. Signa te cruce xpi:ꝛ abrenuncia ei. Que signauit se in nomine xpi.ꝛ insufflauit i demonez:ꝛ statiz nusq̄ cōparuit. ꝰPost biduū aūt dormiēte ea cū scā romana cōmatre sua i cubiculo suo:apparuit diabol⁹ nocte:ꝛ suscitauit ancillā dei ꝰPelagiaz ꝛ dicebat. ꝰRogo te dōna mea margarita: Nungd nō ex auro ꝛ argēto ditata es: Nūgd nō ex auro ꝛ gemmis preciosis adornaui te. ꝰRogo te qd te ꝛtristaui:ꝰRnde mihi vt satisfaciā tibi:tantū ne me facias opprobriū xpianorum. Tūc ancilla dei pelagia signauit se: ꝛ exufflauit i demonē dicēs. Deus me⁹ q eripiut me ꝺ medio dētiū tuox.ꝛ induxit se in celestē thalamū suū: ipse tibi resistet p me. Et statiz nusq̄ cōparuit diabolus Tertia ꝺo die posteaq̄ baptizata ē sācta pelagia rogauit puex suuz q preerat reb⁹ eius oib⁹:ꝛ dicit ad eū. Uade i vestiariuz meū:ꝛ scribe oia que sūt tā in auro q̄ i argento. vel in ornamētis aut vestib⁹ preciosis:ꝛ affer mihi. ꝰPuer fecit sicut p̄cepit dōna sua:ꝛ oēz substātiā suā detulit. Que statim vocauit scūm nōnuz epūz p sanctaz romanā cōmatrē suā:ꝛ omnē substātiā suā posuit i manibus ei⁹ dicēs. De sūt dne divitie q̄bus ditauit me satbanas:has trado in arbitrio scitatis tue:ꝛ qꝺ nosti expedire facias ex eis:mihi enim optāde sūt diuitie dñi mei ihu xpi. Qui statiz vocauit custodem ecclesie seniorē:ꝛ ipa presente oēz substātiā eius i manib⁹ illius tdidit dicēs. Adiuro te p ihsepabilē trinitatē:ne qd hic i episcopiū aut i ecclesiaz ingrediat:sed magis viduis ꝛ orphanis ꝛ pauperibus erogēt vt qꝺ male attractuz ē:bene distribuatur ꝛ diuitie peccatricis fiāt thesauri iustitie. Si ꝺo spreto sacramento siue p te siue p quēlibet aliū subtraxeris ꝺ bis gc̄q̄ anathema ingrediat domū ei⁹.ꝛ cum illis bēat ptē q dixerūt crucifigat crucifigat. Illa ꝺo ꝺuocauit oēs pueros ꝛ puellas suas ꝛ libauit oēs:donauitqz tortos aureos eis ꝺ manu sua dicēs. Festiate ꝛ liberate vos de hō seculo neq̄ pleno pctis: vt sicut fuimus in hoc seculo simul:ita simul pmaneamus sine dolore i illa vita que est beatissima. Octaua vero die quādo habebat depositionē albaruz facere.surgēs nocte nobis ignorantibus. deposuit vestē baptismatis sui ꝛ induit se tunicā tricinaz:id ē cilicinā:ꝛ birraz sancti Nonni epi:ꝛ ex illa die nusq̄ cōparuit in ciuitate antiochia. Quaz sancta romana flebat amarissime ꝛ sanctus nonnus consolabatur eā dicēs. Noli flere filia sed letare gaudio magno: qm̄ ꝰPelagia optimā portionē elegit:sicut maria quā dominus prefert marthe i euāgelio. Illa aūt abiit hierosolimā.ꝛ cōstruxit sibi cellulā i mōte oliueti. vbi domin⁹ orauit. ꝰPost aliquantum ꝺo tēporis. conuocauit epūs ciuitatis omnes episcopos vt vnusqsq reuerteret ad propria. ꝰPost trienniū aut quadriennīū tēporis. desideraui ego Jacobus dyaconus pficisci hierosolimā: vt ibi adorarē resurrectionē domini nri ihu xpi:ꝛ petij epūm meū vt me pmitteret ire:Dū me pmisisset ire:dicit ad me. Tibi dico frater dyacone:dū pueneris hierosolimā:require ibi quēdā fratrez ꝰPelagiū monachū ꝛ eunuchuz:qui multos ānos habitat i solitudine clausus:quasi eū visitaturus: vere enim poteris ab eo iuuari. Hec aūt oia dicebat mihi ꝺ ancilla dei ꝰPelagia nō manifeste. ꝰPerueni ergo hierosolimā:ꝛ adoraui sāctaz resurrectionē dñi nri ihn xpi:ꝛ alia die requisiui fuuz dei. Et accessi ꝛ inueni eū i mōte oliueti ꝰvbi dns orauit:in modica cellula vndiqs circunclusa:ꝛ paruā feneſtellulaz habuerat in pariete. Et pcussi ostioluz fenestellule:ꝛ statī aptuit mihi:ꝛ cognouit me: ego vero nō cognoui eā. Quō enī poterā cognoscere illā:quā ante viderā inestimabili pulchritudine:iā facie marcidā factā p nimia abstinētia: Oculi ꝺo ei⁹ sicut fos

se videbāt. Que dic ad me. Unde venis frater? Ego respōdi ⁊ dixi. Missus sū ad te: iubente Nonno epō. Quc ait ad me. Oret pro me: qm̄ vere sanctus dei ē. Et statim clausit ostiolū feneſtellule: ⁊ cepit psallere horā tertiaz. Ego vo oraui iuxta parietē cellule eius: ⁊ recessi multū iuuatus de angelica visione eius. Reuersus aūt hierosolymaz: cepi p monasteria ābulādo visitare fratres. Magna vo ferebatur fama p monasteria de domino Pelagio: ꝓpterea deliberaui etiaz iterato ad eū redire: ⁊ salutarib⁹ doctrinis ei⁹ refici Cūq; ad cellulaz suaz pueniſſez: ⁊ pulsare imo nominati euz inꝑpellare presumerē: nihil respondit. Expectaui sēda die ⁊ ītia pseuerās. ⁊ ꝓprio noie pelagiū inꝑpellās: neminē audiui. Quare ītra me dixi. Aut nemo est hic: aut recessit qui erat hic monachus. Nutu vo dī monitus: iterū dixi. Considerem ne ostioluz feneſtellule. Et ꝓspexi ⁊ vidi eū mortuū: ⁊ clausi feneſtiolu: ⁊ de luto replēs diligenē cursu veni hierosolymaz ⁊ nūciaui cōmanētib⁹: q̄ sāctus pelagi⁹ monach⁹ mirabilia faciēs recessisset. Tūc scī pres venerunt cū diuersis monasterijs monachoꝝ: ⁊ sic solutuz ē ostiolū cellule: et ōlatū ē foras sanctū corpusculū ei⁹: qđ auro et lapidibus pciosis condigne posuerūt. Et dum sancti patres vngerent corp⁹ mirra: tūc cognouerūt q̄ fuisset mulier. Qui volētes miraculū abscondere: sed populū ipsum latere nō poterat: exclamauerunt voce magna dicētes. Gloria tibi domine ieſu christe q̄ multas diuitias absconsas habes super terrā: nō soluz viriles: sz etiā muliebres. Diuulgatū est aūt oi populo: et venerūt oia monasteria v̄ginum tam de hierico q̄ de iorda ne vbi dominus baptizatus est: cum cereis lampadibus et hymnis. et sic depositē sunt sancte reliquie eius: et portate a sanctis pribus. Dec vita meretricis: hec conuersatio desperate: cū q̄ et dns nos faciat inuenire miſicordiā suā in die iudicij: qm̄ ipi ē honor et gl̄ia: ptās et iperiū: i scla sculoꝝ. amē. Finit vita sancte Pelagie.

Incipit prologus venerabilis Pauli vyaconi eccleſie neapolis ī vitā et cōuersationem beate Marie egyptiace qualiter in heremo expleuerit tēpora vite sue.

Ecretum regis cela

re bonū est: opera autē dei reuelare ⁊ cōfiteri honorificū est. Ita enī legitur angelū dixiſſe thobie: Post oculoruz amissionē gloriosamq; illuminationem ⁊ p⁹ illa īnfacta pericula e quib⁹ liberatus ꝓsecutus ē dei pietatez. Eteiz regis nō seruare secretū: nociuū ⁊ valde piculosuz ē. ⁊ dei gloriosa silere opa. magnū ē anie detrimētuz. Propter quod ego diuina tegere silētio dubitās: ⁊ pigri īminēs serui metuens ꝺdēnationis iudiciū: qui a dño talētuz accipiēs ⁊ fodiēs in terrā absc̄ōdit: et datum ad operationē celauit ex negociationem: sacraz ad me ꝓplataz narrationez nequaq; silebo. Sed nullus mihi sit incredulus scribēti ꝺ eis q̄ audiui: nec q̄sq; me mentiri estimet rei magnitudinem dubitans. Mihi enim absit sacris mētiri reb⁹: ⁊ adulterare v̄bū vbi de⁹ memorat. Ei⁹ aūt q̄ minus itelligit ⁊ īdign⁹ ē de dei magnitudine q̄ carnē assūpsit: ⁊ īcredulus ē ista dicenti: ñ mihi ptinebit piculū. Si qui aūt illi sūt q̄ bui⁹ scripture legerit textuz. gl̄iosaq; rei admirationē sane credere renuerint. ⁊ illis domin⁹ miſeatur: faciatq; capaces sancti verbi: ne rei existant dei miraculoꝝ: que plura in suis fieri prodestinauit electis. quoniam ⁊ ipsī humane nature infirma considerantes impossibilia decernūt: ea que de hominib⁹ scis gloriosa dicūt. Assumā ꝺ cetero ad narrationez ipaz rē referēs: q̄ ī hac nra generatiōe facta dinoscit: quā sacer vir diuina ⁊ agere ⁊ docere educat⁹ narrauit. Sz vt s̄ dictū ē: null⁹ bec ad īcredulitatē trahat: cōsiderās ipossibile fieri ī hac nra gnātiōe tā grāde miraculū: ga gra ꝺi p oēs gnātiōes ī scās ptrāsiens anias: aīcos dei facit ⁊ ꝓphetas quēadmodū Salomō ꝑz deū vocuit. Ips ḡ ē sacre pdē narratiōis intiū magnū virileq; certamē. venerabil⁹ Ma

rie egyptiace videlz.qlit expleuerit tpa vi te. Finit prolog⁹. Incipit vita eius.

Uit quidam senex

in palestine monasterijs:vir vite venerabilis ⁊ verbo decoratus:q ex ipis cunabulis monachicis nutritus ē moꝛib⁹ Zozimas nomine. Nullus enim existimet cognominatione nominis Zozime.illum me dicere zozimā:cui inter dogmaticos detrabebatur vt putetur hereticus. Naz hic alius atqz ille aliud. Multa enim inter vtrosqz fuit differētia licet vnū habuerit vocabulū. Hic enī zozimas ortbodoxus monachicā elegit vitā:ī quibusdā vt dicī ē palestine monasterijs: totā percurrens patrū cōuersationē omniqz orbi ī abstinē tia repertus é p̄cipu⁹ simulqz regulas si bi traditas iuxta eoꝝ certamina: infans duz eét cōseruauit. Plura enim adinue nit de sua ꝓpria natura:qliter subditā spi ritui carnē faceret. Nā ita fertur certami nibus isdē senex ignitus: vt pleriqz mul totiens in ꝓpinquis monasteriis aliquā do et ī longinquis degētes:ad eius curre rent doctrinaz:eiusqz imitarent abstinen tiā:⁊ ab eo informari atqz erudiri festina rēt. Talis enim fuit seni virtutis opatio:q meditationē aliqñ sacri ꝙbi nūq̄ neglige ret. Reficiēdo aūt vl'a refectiōe surgēdo opus ab eius manib⁹ nō desiit. Dicebat g hic zozimas ꝙ ex ipis matris sinib⁹ī eodē traditus monasterio:quīquaginta ibidez degusset annos: mōachicū cursū pficiēs Post hec vt ipse rettulit molestabatur a quibusdā cogitationibus dicēs intra se. Perfectus sum in oibus: aliena doctrina minus egeo putasne inuenitur quisq̄ iter monachos qui boni mihi tradere aut edi ficare possit qō nescio? Aut quā ego ope rat⁹ nō sum monachicā operā? Nec inue niri pōt ī dcto vir philosophus q me sen su vel opere precellat. Hec secū cogitans pater quidā astitit ei ⁊ dicit ad eū Bene quidē in omnibus certasti:optime mona chicū cursum perfeciſti. Uerūtamē tu cū nullū hominē putas esse pfectiorez. nam sunt ⁊ alie salutis vie quas si vis appen dere:egredere de terra ⁊ de cognatione tua:⁊ de domo p̄ris tui. vt abrahā ille in patriarchis opinatissimus ⁊ sequere me ī quoddā monasteriū:iuxta iordanē fluuiū positū. Euestigio ergo senex sequēs p̄cipi entez egressus ē monasteriū in quo pusil lus creuerat. Cūq3 pueniſſet ad iordanē sacratissimū flumē:ductus voce claman tis in illud monasteriū ī q̄ de⁹ iusserat euz venire:manu atrij regiaz pulsauit. Mox vt locut⁹ e:qdaz monach⁹ regiā custodiēs nūciauit euz abbati:q susceptus ē ab eo. Tūc cōuersationē atqz habitū ;reuerētie ei⁹ aspiciēs:humo ꝓstratus vt monachis ɔsuetudo ē eū adorauit. Factaqz oratiōe iterrogat⁹ ē ab abbate ita. Unde te ɔiūxi sti ad nos frater:⁊ ꝓ qua occasiōe ad nos paupes vēisti? Zozimas senex rndit. Uñ qdē dicere nō mihi videt necessariū:edifi cationis cā aduenio pater. Audiui enim si gna magna atqz laudabilia ꝓ que possūt aīe deo appropiquare. Dixit ad eū abbas De⁹ frater:q solus humanā fragilitatē cu rare nouit:ille te atqz nos doceat suā di uinā adīplere volūtatē:⁊ ea ꝓgere que optia sūt. Nā hō hoiez edificare minime pōt nisi ynusqsqz semp se respiciendo ⁊ so brietatē ſuādo:operādo q̄ bona sūt: deuz sibi ꝓpinquū faciat suis bonis op⁹ socia do. Tñ qz xp̄i caritas te videre nr̄az pau ptatē iuitauit:cōmane nobiscū: si ꝓ hō ad nos te ɔiūgere festī asti:simlqz oēs nos sa tiabit xp̄i dei gr̄a. idēqz pastor bon⁹ q tra didit aīaz suā ꝓ nr̄a redēptiōe: vocauitqz oues suas noiatiz. Hec cum diceret zozi mas humo faciez suā inclinauit: orantes qz pariter ⁊ celebrata oratione dixerunt Amen. Dum autē in eodē monasterio zozimas habitaret: vidit illic patres vir tutibus ⁊ opibus chorusscantes: ⁊ spiritu feruētes ac dño ſuiētes inceſſabiliter stā tes ꝓ totā noctis vigiliā manibus operā tes:ex ore ipsorum psalmum non recede re:stultū verbū ab eoꝝ ore nō ꝓcedebat. secularia negocia ⁊ causarū cure ad eos minime pertinebāt:annuos redditus vel

nomen eoꝝ incognituꝫ habebant:ſꝫ vnuꝫ tm̃ erat eis arduuꝫ votum: vt ſemetipſos mortuos facerent corpore: vt poſſent ſecularia euadere. Cibus ꝟo illis erat ſpiritalis eloquia:corpori autē miniſtrabāt q̄ neceſſaria ſūt:panē tm̃ ⁊ aquā: vt ſubſiſterēt ꝺo referre gloriā: ⁊ inuicē caritatē. Hec diuina opa duꝫ videret zozimas:edificat⁹ eſt valde proficiēs: deitatis laudās diuitias ſemper augēdo curſuꝫ propriū:qa ſibi cooperātē inuenerat diuinā potentiā. Plurimis aūt trāſactis dieb⁹:appropīquit tēpus ſactoꝝ ieiuniorū:p̄parabantq; ſe cuncti purificatos dñice paſſiōi:atqꝫ ſacratiſſime eiuſdē ſaluatoris nr̄i ihū xp̄i reſurrectioni exhibere. Janua autez monaſterij nullo mō patefiebat. ſed ſemp clauſa manens:ad diuinitatis opa monachis getaz p̄ſtabat vitaz:nec licituꝫ erat eaz patefieri:niſi quidaz monachoꝝ pro aliq̄ neceſſaria cauſa adueniſſet. Deſert⁹ aūt erat loc⁹ ⁊ non ſoluꝫ viaz trāſeūtibus:ſed ⁊ ꝓpings incognit⁹:qa talis regula ab initio i monaſterio illo cuſtodiebat̄:⁊ ꝓpterea ꝺeus zozimā ad ſ̄ pduxit monaſteriū. Qualis aūt erat illa ꝺ ſuetudo regule i initio expoſitionis:patefaciam. Dñicoꝝ̄ die p̄ma ieiunij ebdomada:oēs iuxta cōſuetudinē monachi vocabant̄:ſcā ꝺei myſteria ſm̄ morem celebrare xp̄ianoꝝ:⁊ vnuſqſqꝫ eoꝝ ſacratiſſimuꝫ atqꝫ viuificū corpus dn̄i ſuſcipiebat:parūq; ſumentes cibum cōgregabāt ad orationē ſolēni ſtudio. Cū autē cōpleſſent oronez flectētes genua ſenes ſe inuicem oſculabant̄: ꝺeinde oēs ſe amplexā/tes ⁊ pacē ꝺātes abbati: rogabāt ſibi ab eo orationē futuri certaminis eoꝝ auxiliatricez fieri. Diſq; pactis monaſterii aperiebant̄ regie:ſimulq; pſallentes ⁊ ꝺicentes: Dominus illumīatio mea ⁊ ſal⁹ mea quem timebo? Dominus protector vite mee a quo trepidabo:⁊ cetera que ſequūtur. Egredientes autem vnū tm̃ vel duos ad cuſtodiendū monaſteriuꝫ relinquebant:non qui infra poſita cuſtodirent: qz nec erat qꝺ a furibus raperet̄: ſꝫ ad hoc maxie p̄dicti cuſtodes ibidē relinq̄bant̄: ne oratoriuꝫ ſine celebratione ſolēni poſt poneretur. Singuli autē ſecū ꝺeferebāt vite neceſſaria put poterant:aliquāti qdē panez paruū ad fragilitatez corpis ſuſtētandā:alii autē caricas: ali⁹ ꝟo ꝺactilos: ceteri autē legumina ags ifuſa: alii autē nihil niſi ꝓpriū corp⁹ ⁊ palliū q̄ veſtiebant̄ Nutriebātur ꝟo q̄tiēs natura cōpellebat herbis que ī ꝺeſertis naſcebāt̄. Jgit̄ regulaz ꝓpriā nouiter ſibi quiſqꝫ eoꝝ creabat: taleſqꝫ hēbant imutabilē legem:ignorare aliū q̄ alius oparet̄ certamina:eo q̄ iorda nē nō ꝺerelinquētes:ſeorſuꝫ lōge ab iuicē diſcedentes a ciuitate: ⁊ habitationem habebāt ꝓ ꝺeſtū: nulluſqꝫ alii adiūgebat̄ ſz ſi forſitan vn⁹ eoꝝ aliū lōge ad ſe veniē tem aſpiceret:e veſtigio diſcedens propoſitam itineris viam. ad aliam ſe ꝺeclinabat partem:⁊ ita ſolitariam agebant vitā: ſemper pſallēdo ⁊ ꝺeo gratias referendo oportunum guſtabant cibum. Sic enim omnes ꝺies complētes ieiunii: remeabāt ad monaſterium dn̄icoꝝ̄ ꝺie: precedente ebdomada reſurrectionis domini:⁊ ſaluatoris noſtri. ꝺie quo feſta palmarum ſācta celebrare conſueuit eccleſia:referens vnuſquiſqꝫ eoꝝ̄ proprii laboris fructuꝫ ſue videlicet cōſcientie:cognoſcendo ip̄m qualiter operatus ſit: qualeſue feminauerit fructus. Nulli vero erat licitum interrogare proximum ſuum quomodo vel qualiter preſentem exercuerit laborē: qz huiuſmōi regula tradita fuerat:qua vnuſquiſqꝫ eoꝝ̄ habitando ꝺeſertuꝫ:ꝺeo tā tūmodo certaminis ſui curſum ꝺemōſtrarent:a nullo clarificari homine ꝺeſiderantes:nullaz querentes tranſitoriam vl̄ vanam gloriam aut humanum fauorem:ſed ſpiritualia operādo: carnalia autem atqꝫ terrena contemnendo:celeſtia obtinebāt Nam ꝺemonſtratio hominum: infructuoſa opera ⁊ ꝺamnoſa ſemper acquirit:

Tūc ꝟo zozimas iuxta cōſuetam regulaz monaſterii:pertranſiuit iorꝺanē:puūq; ſecuz ꝺetulit cibū ad ſuſtētationē corporis: ⁊ pānuz quo induebatur. Egdē regulam adimplebat ptrāſeūdo beremū:tpe vero

refectionis edebat cibuz neceſſariũ: ꝓ natura corꝓris. Sopoꝛez vero in terra parum iacens capiebat modicum guſtando ſomnũ: vbi euz finis diei occupaſſet: atqz iterũ diluculo iter ſuuz faciebat: inceſſabiliter augmẽtando curſuz: habens deſideriũ pertrãſire heremuz: ſperans aliquem reperiri patrẽ ī deſerto q eũ potuiſſet edificare iuxta eius deſideriũ. Currebat igit ſecurus optimã viã vt ei ꝓmiſſuz fuerat. feſtinanterqz currebat. Viginti ergo dieruz ꝓgẽs iter: facta hoꝛa quaſi ſexta paululuz ſe abſtinuit ab itineris laboꝛe: eleuatiſqz oculis ad oriẽtez. ꝟſuetã ſibi celebꝛat oꝛationẽ. Solitus autẽ erat ſtatuto diei tẽpoꝛe ideſt tertia ſexta ꝛ nona abſtinere ſe a ſui itineris curſu oꝛationis cauſa: eleuãſqz oculos ad ſupna ꝛ reſpiciẽs ad dexteram: vidit in quodã loco ſtare quaſi vmbꝛaculuz humani coꝛꝓris. Stupefactus ac turbatus valde: exiſtimabat fantaſma eſſe qꝺ videbat: ꝛ ſignaculuz ſibi redẽptionis ſancte crucis faciẽs: ac cõpleta oꝛatione: vidit quandam ambulantem in parte meridiana. nudo nigroqz coꝛꝓꝛe ex incendio ſolis exuſtaz: capilli capitis eius vt lana cãdida: atqz ꝓui vſqz ad collũ coꝛꝓꝛis deſcẽdentes. Dũ hoc videret zozimas admirat⁹ repletuſqz gaudio magno: cepit currere ad eandez partẽ in qua ꝓꝛedicta videbatur. Nã ꝛ illa q̃ zozimã videbat: ineffabili exultabat leticia: qm̃ viderat qꝺ multoꝛũ annoꝛuz ſpacio minime reſpexerat humane nature ſpeciez. neqz alicuius animalis vel volucris figurã. Miratur ergo zozimas: q vel qualis eẽt quẽ viderat: exiſtimãs ꝙ magnã vidiſſet ꝓſonaz. Dum eniz illa videbat: de lõge ad ſe appꝛopinquantẽ: cepit gradu ocito fugere ad interioꝛa deſerti: zozimas autẽ contemnẽs ſenectutis debilitatẽ: faſtidiumqz itineris: cõcito eã gradu ſequebatur: ꝛ illa magis fugã petebat. Erat autem zozime curſus velociꝛ: ꝛ paulatiz appꝛopinquabat fugiẽti. Pꝛoximus autẽ ei fact⁹ ita vt etiã vox eius poſſet audiri: cepit zozimas vociferari: talẽ emittẽs vocez cũ lachꝛymis oꝛãte: veneꝛũt vtriqz currentes in quẽdã locũ. qui locus ita videbatur: quaſi toꝛꝛẽs ibi aliqñ cucurꝛerit: poſitio autez loci illi⁹ ſicubi videbaꝫ coniungentez eum ad pꝛememoꝛatũ locũ pꝛecedens illa que fugiebat. ante faciem zozime deſcendit: ꝛ rurſum per aliam partem loci illius quaſi toꝛꝛens aſcẽdit. zozimas nimiũ fatigatus minime potuit curſum facere: ſed magis aſtãs ex vna parte loci: augens lachꝛymis lachꝛymas ꝛ fletibus fletus: rogabat edificationis ſibi impendi ſermonẽ. Mox illa que ꝓius fugam petebat: talẽ emiſit vocẽ. Abba zozima qd me perſequeris? Ignoſce mihi per deuz te rogo. ignoſce mihi ꝓ deũ peto: qa minime poſſuz cõuertere faciẽ meã ad te. eo q mulier ſum nuda: ſz palliũ quo indutus es mihi poꝛꝛige: vt poſſiz coꝛꝓꝛis mei verecundiã tegere: veniãqz ad te vt oꝛationes tuas accipiã. Tũc ſtupefact⁹ atqz turbatus ſenex eo q audiſſet ſe vocari ex noĩe ſapia dei replet⁹ diuinaqz refulgens gꝛã: ītellexit q nõ eũ noĩatim poterat vocare: quẽ nũqz viderat neqz audierat: niſi qꝛ ſupna ꝓuidentia ei reuelauerat. Statimqz expolians ſe panno quo induebaꝫ: iactauit illi auerſa facie. Illa ꝛo ſumens eũ cinxit ſe vt potuit: ꝛ cooperuit partem neceſſariã ſui coꝛꝓꝛis: reſpiciẽſqz zozimã ait ad eũ. Quid tibi viſum fuit peccatricẽ mulierẽ videre: aut quid querens cognoſcere tot tibi impoſuiſti laboꝛes? Ille veꝛo genua flectens: obſecrabat vt benedictionẽ ab ea acciperet: illaqz humo ꝓſtrata viciſſim adoꝛabat eũ. Erãt ergo vtriqz ꝓſtrati in terrã inuicẽ ſe adoꝛãtes: ꝛ rogãtes alterutrũ initiũ facere benedictiõis.

Nulla ꝙ vo penit⁹ audiebat vox: nisi tantū modo benedic pater ⁊ vicissim: bñdic me dña bñdic. Duꝝ autē diu i hoc pſisterent: rñdit mulier dicēs. Abba zozima. tibi magis cōcessū ē bñdicere atqꝫ orare: eo qꝫ sacro honore p̄sbyterii fūgeris: pluresqꝫ annos sanctis assistis altarib⁹ bñ scis orationib⁹ mēte repleta. Hec audiēs zozimas: ampli⁹ territ⁹ atqꝫ stupēs ait. Certe video mater qꝫ oī spūali gratia sis repleta: qm̄ nomē ⁊ officū p̄sbyterii designasti in me: quē nūqꝫ vidisti. Spiritalis enim gr̄a non ꝓpter ordinē vel dignitatē tribuit: sꝫ magis ex bonis operibus: ⁊ deo dignis actibus acquirit: vñ ⁊ p dñm te adiuro: vt prius a te bñdictionē accipiā tuaqꝫ oratione pfrui merear. Cōsentiēsqꝫ vo ꝑmōib⁹ senis: mlier rñdit. Bñdict⁹ dñs redēptor aiaꝝ nr̄aꝝ zozimas autē rñdit. Amē. Moxqꝫ erecti ambo de terra: ait seni mlier. Rogo te pater quid ad me peccatricē venire festinasti? Aut qd nudaꝝ ⁊ ab oī bono ope infirmaꝝ cernere voluisti mulierem? Zozimas respondit. Non hoc tm̄ voluntatis mee fuit: sꝫ diuine dispēsationis munus nos fecit vtrosqꝫ videre. Rñdit mulier Si vt asseris p diuinaꝝ dispēsatiōeꝫ actū ē rogo te vt mihi p̄r cōuersationē humanigeneris: quomō sint reges vel pastores ecclias narres. zozimas rñdens ait ad eā Multifaria relinquēs breui ꝑmone dicā mater: qꝫ dñs nr̄ ihs redēptor nr̄: oī pplo suo firmaꝝ pacem cōcedere dignat⁹ ē. Sꝫ rogo te vt deprecēris deū p toti⁹ eccl̄ie stabilitate: simulqꝫ p pctis meis. Rñdit mlier ad eū. Opportunū ē ⁊ valde necessariū te abba zozima q̄ habitu ⁊ sacerdotali ornaris officio: p oīb⁹ atqꝫ p me peccatrice orare deū qm̄ i hoc vocat⁹ es: tm̄ ꝓpter p̄ceptū tuū obedire cū oī ⁊tute debeo: et orabo deū sicut petisti licet peccatrix. Et eleuans oculos ad orientez: manusqꝫ erexit in celū cepitqꝫ silenter orare: ita vt tm̄ labia mouerēt. ⁊ vox ei⁹ penit⁹ n̄ audirēt Unde senex nullū ⁊bum orationis intelligere potuit: sed hoc sibi testem deū adhibens dicebat: quia dum prolixam mulier faceret orationē: vidit eā in loco i quo stabat orans sus pensaꝝ a terra in aere: quasi vnius cubiti mēsura. Qua visiōe magno cōprehēsus timore: ⁊ cadēs cepit sudorib⁹ inundare: stupore cōprehēdi: admiratiōib⁹ estuare: nihilqꝫ aliud dicere poterat nisi tātūmō kyrieleyson: Dū hec agerētur: cepit senex magna dubietate anhelare: ne forte spūs eēt fantasie: fingēs orationem. Moxqꝫ conuersa mulier exortauit eum dicēs. Quid te abba cogitatiōes tue pturbāt: scādalizare i me qꝫ spūs sꝫ. ⁊ fictā facio oratiōnē? Satisfact⁹ esto: peccatricē me esse mulierculā: que tm̄ sacro sū circūdata baptismate: et spūs fantasie nō sum: sed fauilla ⁊ cinis ⁊ totuꝫ caro: et nihil spiritalis fantasie aliquādo vel ad mētez reducens Hec dicēs: signo crucis signat frontē suā oculos ⁊ labia: simulqꝫ pectori vexillum crucis infigēs: ita dixit. Abba zozima de⁹ de aduersario ⁊ de īmissionibus eius liberet nos: quoniā super nos multa ē inuidia eius. Hec audiens senex p̄strauit se: et apprehendit pedes eius: dicēs cū lachrymis. Obsecro te p dominū nostruꝫ iesum xp̄m. verū deū ⁊ hominē: qui de virgine maria nasci dignat⁹ est. pro quo nuditatē sustines istaꝝ: pro quo has quoqꝫ carnes affligēs expēdisti: vt nihil abscōdas a me que sis ⁊ vnde vel quando: ⁊ ob quā occasionez solitudinē hanc inhabitasti: sed oīa q̄ circa te sunt edicito mihi: vt dei magnalia facias manifesta. Sapiētia enim absco dita ⁊ thesaurus occultus: que vtilitas in vtrisqꝫ? Dic mihi oīa ꝓpter deū: nec enim pro gloriatiōe aliqd dicis aut ostensione: sed vt mihi satisfacias peccatori ⁊ īdigno Credo enī deo cui viuis ⁊ cū quo cōuersaris: quoniā ob huiuscemodi rē directus sum in hanc solitudinem: vt ea que circa te sunt deus faciat manifesta. Non enim nostre virtutis est: iudicijs resistere dei. Nisi fuisset acceptabile christo ihu nostro manifestare te. ⁊ qualiter decertasti: nec te ipsam permiserat videri ab aliquo: nec me confortaret tantam properare viam: nusqꝫ valentem progredi: aut de cellula

mea procedere. Hec eo dicente:sed ⁊ alia plura:eleuans euꝫ mulier dixit. Uere ab ba erubesco dicere tibi actuū meoꝝ turpitudinem:tamen quia vidisti nudū corpꝰ meum:denudabo tibi ⁊ opa actuū meoꝝ. vt cognoscas quante turpitudinis atqꝫ luxurie confusione ⁊ opprobrio repleta est anima mea. Non enī vt tuipe cōsiderasti propter aliquā meaꝫ gloriaꝫ que circa me sunt:pronūcio. Quid eniꝫ potero gloriari que diaboli vas fui electionis aūt effecta. Scio autē quia si cepero narrare ea que sunt de me:fugies a me quēadmodū quis fugiat a facie serpentis:auribus non sustinens audire ob īexpedibilia que ſuꝫ opata. Dicam tamen nihil negans:sed verius referaꝫ:supplicās te prius vt non deficias orare ꝓ me:vt miſicordiā īuenire merear in die iudicij. Et senex suffusus lachrymis flebat. Tūc cepit narrare ea que de se erāt ita dicēs. Ego pater patriaꝫ habui egyptū:parētibꝰ aūt meis viuētibꝰ. duodecimū etatis gerēs ānū:affectū illoꝝ spernens ī alexandriā veni. Et quomodo virginitatē meaꝫ ī primis violaueriꝫ:⁊ q̄liter īdesinent⁊ insatiabiliter vicio libidinis subiugata iacuerim:erubesco cōsidera re:hoc eniꝫ nō breue ē dicere:citius tn̄ dicaꝫ. vt cognoscere possis īsatiabilez vicij mei ardoꝝez:quez ī amorem stupri habui. Decez ⁊ septē ⁊ eo amplius annis publico astās loco. pessimuꝫ mei coꝝporis exercebaꝫ negociū:tradens volentibꝰ irrecusabiliter carnis mee pudoꝝez:repellēs a me omne acgsitionis lucrū. Unuꝫ tantū mihi erat lucrū. luxuriosam acgrere vitā. Naꝫ ludus ⁊ ebrietatuꝫ nimietas mihi pro thesauris videbant. Mltoties oblata recusabā: vt āpliꝰ acgrerē pessimi mei cōsiderij amicos:⁊ hoc nō q̄si locuples faciebā sed egestatē ꝓ diuitijs reputabā. Unꝰ ꝛo mihi ⁊ magnꝰ erat desiderij ardoꝝ: ꝓcelatis cuiuijs risibꝰ atqꝫ iocis īsistere: ⁊ diebꝰ ⁊ noctibus pessimā coꝝporali nature īiuriā irrogare. huiusmōi enī obscenis⁊ maculosis opibus:mee iuuētutis expēdidi viraꝫ. Hoc mō mihi viuēti:vidi aliquādo lybiorū ⁊ egyptioꝝ mltitudinē:cōcurrentē q̄si ad mare:reppiqꝫ aliquez ⁊ īterrogaui dicens. Ubi putas festināt isti viri qui currunt? Dixit autem mihi. Jn bierosolymaꝫ omnes ascendūt ob sancte crucis exaltationē:que post aliquot dies solito celebratur. Dixi aūt ei ⁊ ego. Putas suscipient me:si voluero abire cū ipis? Et ille dixit. Si habueris naulū nullus te prohibebit. Dixi ei. Uere frater naulum vel sumptū nō habeo:vadā autez ⁊ ascendaꝫ ī vnam nauiuꝫ quaꝫ cōduxerūt:⁊ licet noluerint enutrient me. memetipsaꝫ eis tradam:nā corpus meum in potestate habentes pro naulo accipiant. Propterea autez cū eis volui ambulare abba ignosce:vt multos haberez cooperatoꝝes ī libidinis passiōe. Dixi tibi mi senex ⁊ mi abba ignosce mihi: nec me cōfusionez meaꝫ dicere cōpellas. Contremisco deniqꝫ:maculant enī ⁊ te:⁊ ipm aerem isti sermones mei. Zozimas aūt terraꝫ lachrymis īfundens respondit ei. Dic o mater mea ꝓpter deuꝫ dic:⁊ ne ptermittas sequentia salutifere narrationis. Jlla aūt adiūgens ꝓpri narrationi addidit hec. Jlle aūt adolescēs sermonū meoꝝuꝫ audiēs scurilitatem ridens discessit. Ego aūt fusuꝫ quem manu tenebaꝫ proiiciens:būc enī post tēpus ꝯueniebat me nere:cucurri ad mare vbi illos ꝑspexi currentes:⁊ vidi iuuenes aliquos stantes ī littoꝛe:numero q̄si decez:satis coꝝpoꝛe acerrimos:⁊ ad id qꝺ mihi erat placabile optimos visos. Erāt aūt ⁊ alij q iam in naues ascēderāt. Jmpudent aūt vt mihi ꝯsuetudo erat:⁊ irreuerent ī medio eoꝝ me ꝺdi dicēs. Accipite ⁊ me vobiscū q̄ ꝓgitis: nō .n.ero vobis īplacabilis. Dz ⁊ alios sordidioꝛes ꝓferēs ꝛmones. oēs ad ridēdū cōmoui. Jlli aūt ierubescentē motū meū videntes:accipiētes me ī nauiculā poꝛtaueruūt. Exīde aūt nauigationē cepimꝰ. Que aūt pꝰ hec acta sūt. quō tibi enarrare potero pr̄? Que lingua dicere pōt aut auris audire ea que nauigio vl'ī itinere fcā sūt: quō etiā nolētes ad peccādū miꝛos ꝯpellebā? Nō ē enarrabil' negsima spes:cuius

magistra sum infelicib⁹ effecta scelerib⁹. Ego nunc satis factus esto q⁹ stupeo quomodo meas iniquitatuz luxurias mare illud sustinuit: quō non aperuit terra os suū ꝛ in infernū me viuentē demersit: que tātas i laqueum duxi animas. Sed ꝓfecto deus qui neminē vult perire. sed oēs saluos fieri: expectauit penitētiam meā. Nō enim vult mortē peccatoris sz longanimiter expectat. sustinens cōuersionem. Sic nāqz cū magna festinatione ascendimus hierosolymā: ꝛ quātos quidem dies ante sācte crucis festiuitatem in ciuitate commorata sum. similibus ꝛ vacaui nequissimis operibus: magisqz prioribus. Nō eni sufficiens fui iuuenibus mecū in naui luxuriantibus ꝛ in itinere: sz ꝛ alios multos peregrinos ꝛ ciues i opus sceleris mei congregans coinquinaui seducens. Quando autē venit sancte exaltatiōis preciose crucis festiuitas: ego quidez sicut ꝛ prius pre ibam: iuuenum illaqueans ꝛ capiens animas. Uidi autem primo diluculo omnes ad ecclesiam vnanimiter cōcurrētes: abii ꝛ ego currēs cū properātib⁹ ꝛ veni cū illis in atrium tēpli. Et cuz veniſſet hora exaltatiōis dominice crucis: impingebam ꝛ impingebar repellebarqz quodāmodo festinans ingredi cū populo conanter vsqz ad ianuam templi: cum his qui ingrediebant tamen cum magna laboris tribulatione appropinquabam ꝛ ego infelix. Quando autē ianuā ingredi volebaz: illi quidē oēs sine impedimēto ingrediebant: me autem diuina aliqua ☧tus ꝓhibebat: nō idulgēs itroitū. Mox igit repulsa eijciebar foras ꝛ eiecta sola inueniebar in atrio stās. Considerans autē per mulieb⁹ē impotētiā mihi hoc euenire: iterū me aliis miscendo vi mihi quodāmodo faciēdo introeundi: sed nimirū laborabā i vacuū. Ut eniz limina vestigio cōtingebā oēs iteri⁹ recipiebant nullū ipedimētū habētes me aūt solā nō recipiebāt: sz q̄si multitudo militaris effecta. vt ingredieti mihi aditū clauderet: ita me repentina ☧tus q̄dā prohibebat: ꝛ iterum inueniebar in atrio. Dec ter ꝛ quater passa ꝛ facere conās ꝛ nihil ꝓficiēs: desperās dece tero ꝛ amplius nusq̄ ꝓgredi valēs factū quippe fuit corpus meū a vi cōpressi mētiū valde ꝺfractū. Recedēs itaqz ide i angulo atrii ꝺstiti: ꝛ vix aliquādo quam ob causaz ꝓhibebar videre viuificū lignū in cogitationē reduxi. Tetigit eniz mētez ꝛ oculos cordis mei intellect⁹ salutis: recogitans quia squalida actuū meox scelera mihi itroeūdi aditū obstabant. Cepi igit flēs nimiū ꝺturbari. ꝛ pect⁹ meū tondere atqz suspiria de ꝓfūdo cordis ꝓferēs. gemēs ꝛ eiulās ꝓspexi i loco in quo stabam sursum imaginē sancte dei genitricis stantē: ꝛ aio ad eā itēde ꝛ ideclināter itendēs Dña ☧go scā maria: q̄ deū vez ☧m carnē genuisti: scio enim scio: q⁹ nō ē condecens nec opportunū: sic horridā me ꝛ peccatricē adorare sacrā imaginē tuā: vel cōtemplari oculis tantis sordib⁹ pollutis: que sē per ☧go esse dinosceris: ꝛ casta: que corpore ꝛ aīa mūda existis: ꝛ immaculata. Justū ē enim luxuriosam me a purissima castitatis tue mūdicia: abhominari ꝛ proijci. Tamē q̄m vt audiui: ob hoc deus hō fact⁹ est: quez ipa digna genuisti vt peccatores vocaret ad penitentiā: adiuua me solitariam: ꝛ nullum habentē adiutoriū: ꝑcipe et mihi licentiā tribue: ecclesie patefactū ingredi aditum. Non efficiar aliena a visione preciosissimi ligni: i quo affixus de⁹ hō quem virgo concipiens ipa virgo peperisti: q ꝓprium sāguinem pro mea dedit liberatione. Jube dña: ꝛ mihi indigne: ob diuine crucis salutationē: ianuā templi patefieri: ꝛ te ex te genito xp̄o dignissimā da fideiussorem: q̄ nūq̄ vltra meā carnē coinquinabo: p horrenda cōmixtionū ludibria sed mox vt filij tui ☧go scā videro lignuz: seculo ꝛ actibus eius cū oīb⁹que in eo sūt statiz renūcio. ꝛ ꝺtinuo egrediar: vbicūq̄ ipa vt fideiussor me direxeris. Dec dicēs ꝛ q̄si alicui satisfactionē recipiens: fidei succensa caloze: ꝛ de pietatis visceribus dei genitricis presumens: moui me de eodem loco in quo stans feci orationem ꝛ veniēs iterum ingredientibus me miscui ꝛ vltra

non erat qui me repelleret: vel qui prohiberet appropinquare me ianuis tẽpli. Accepit ergo me tremor validus ⁊ extasis: et tota ex oĩbus tremebunda turbabar. Jta q̃ coniungentem me ad ianuam: cui⁹ mi bi aditus primo claudebat̃: quasi oĩs virtus que prius ingredi me ꝓhibebat: post aũt viam ingrediendi ꝓpararet: ita absq̃ impedimenti molestia introiui: ⁊ sic intra scã scõrum recepta sum: ⁊ pcios ac viuifici crucis ligni adorare mysteriũ digna habita sum: ⁊ tunc vidi dei sacramẽta: ⁊ qualiter est paratus suscipere penitẽtes. Tũc proijciens me pronam in terra q̃ sanctuq̃ illud osculans pauimentum exibam. Currens aũt ad illã q̃ me fide duxit vẽi restãs. Cõiunxi me igitur in illum locum vbi fidedictionis cõscriptum est cirographuq̃: ⁊ genu curuans coram imagine scẽ ẏgis dei genitricis: his precata suq̃ verbis. Tu quidem semp o benignissima domina tuã ostendisti pietatis misericordiam: tu indignam supplicationem non proiecisti: vidi gloriam quam peccatores merito non videm⁹. Gloria omnipotenti deo: qui per te suscipit peccatorꝝ penitentiam. Quid amplius peccatrix ⁊ misera: valeo recordari aut enarrare. Tempus est iam ĩplere quã fidem dixi dictioni tue placitã. Nunc vbi tibi complacet dirige me. Esto mihi salutis ducatrix. ⁊ ẏtatis magistra: pcedens me in viam q̃ ducit ad penitentiã. Et hec dicens: audiui vocem alicuius a longe clamantis ⁊ dicentis. Jordanem si transieris bonam inuenies requiem. Ego autem hãc vocem audiens ⁊ pro me factam credẽs lachrymans exclamaui: ⁊ ad ỹi genitricis imaginẽ prospiciens sic vociferata sum. Dña dña ⁊ regina toti⁹ orbis: per quã humano generi salus aduenit: noli me derelinquere. Et hec dicens ỹ atrio templi suq̃ egressa: ⁊ festinanter ambulabam. Exeunte autem me vidit me gs: ⁊ dedit mihi tres nummos dicens. Accipe hos nummos. Ego autem accipiens: tres ex eis panes comparaui: ⁊ hos accepi benedictiõi mei itineris congruos. Interrogaui autem eũ qui panes vendebat. vnde ⁊ qualis via esse noscit̃ que ducit ad iordanem. Et cognoscens portam ciuitatis que in illa parte pgit: currens iter agebam plorans. Interrogationi autem interrogationem annectens: reliquũ diei cõsumpsi iter ꝓspe rans. Erat enim hora diei iam tertia: quãdo pciosam ⁊ scãm crucem videre merui. Et sole iam ad occasum declinãte: ecclesiam beati Joannis baptiste positaq̃ iuxta iordanẽ conspexi: ⁊ in eodẽ tẽplo ingressa adorans: continuo in iordanem descendi: ⁊ ex illa sancta aqua: manus ⁊ faciem laui Communicaui autem viuifica ⁊ intemerata xp̃i dñi sacramẽta: in eadem scã pcursoris ⁊ baptiste Joannis basilica: ⁊ tunc vnius panis medietateq̃ comedi: ⁊ ex aqua bibi noctu in terra quiescens. Lucescente crastino in partem aliam trãsiui: ⁊ iterum pecij ductricẽ meã ẏginẽ mariaq̃: vt mihi dirigeret vbi ei placitũ esset. Deueni aũt in hanc solitudinẽ: ⁊ a tunc vsq̃ hodie elõgaui fugiẽs: expectãs deum meum: q̃ saluos facit a pusilo aĩo ⁊ ꝓcella eos qui conuertuntur ad ipsũ. Zozimas autem dixit Quot anni sũt o vña ex quibus hanc ĩbabitas solitudineq̃: ⁊ Respõdit mulier. Quadraginta septem anni sũt: vt considero: ex quo de scã ciuitate egressa sũ: Dixit autẽq̃ zozimas. Et qd inuenire ad esum potuisti o mi domina: ⁊ Respõdit mulier. Duos semis qdem panes deportans: iordanẽ trãsmeaui: q̃ post modicum arefacti quasi lapides obdurauerunt: ex qbus modicum qdquisq̃ ad aliquos annos comedens transegi. Dixit aũt zozimas. Et sic absq̃ dolore transisti tanti temporis lõgitudinem: nihil repentine immutationis ỹturbantis te sẽtiens calorem: ⁊ Et illa dixit. Rex nũc me interrogas quã dicens valde cõtremisco. Si ad narrationẽ venero tãtorꝝ q̃ sustinui piculorꝝ: ⁊ cogitationũ que inique ỹturbauerũt me: timeo ne iterũ ab eisdẽ tribulationẽ patiar. Dixit zozimas. Nihil relinq̃s o dña qđ nõ indices. Semel enim in hoc te manifestaq̃ cognouim⁹ ordine: omnia te induminute oportet nos edocere. Illa aũt

dixit ei. Crede abba decē ⁊ septē annis feris īmansuetis ⁊ irrationabilib⁹ reluctās desiderijs: dū cibū initiabaꝫ desiderio mibi erāt carnes: ꝺcupiebā pisces quos egyptus habebat desiderabaꝫ etiaꝫ vinū delectabile mihi. Multuꝫ enim delectabar ī vino: ⁊ supabundantius vsq; ad ebrietatem bibebam: ⁊ nunc mihi erat valde in desiderio: eoq; multū vterer dū essez ī seculo. Hic aūt inqm oīno gustandi nō habēs vsū vehemētissime vrebar: ⁊ sustinebā necessitatis piculū. Fiebat aūt mihi ⁊ de luxuriosis cāticis nimiū desideriū: perturbans ⁊ reducēs ad memoriā demoniorū cātica ꝺcātare q̄ ī sc̄o didicerā. Mox aūt lachrymās ⁊ pectus meū manu pcutiens: meip̄az ad memoriā deducebā de cō uenientī fide dictiōis quā fecerā: egrediēs extra hāc solitudinē. Veniebā aūt p cogitationē ante imaginez dei genitricis marie: q̄ me ī fide sua suscepit: ⁊ ante illā plorabā vt effugaret a me cogitationes q̄ miserrimā meā aiaꝫ affligebāt. Qñ aūt supflue dolēterq; lachrymabar: ⁊ viriliter pect⁹ meū tūdebā: tūc videbā lumē vndiqz circūfulgēs me: ⁊ serenitas mihi q̄daꝫ stabilis mox fiebat. Cogitatiōes aūt q̄ ad fornicationē iterū iterūq; ꝓpellebāt me: quō tibi enarrare possū Abba ignosce. Ignis int⁹ ifelix corp⁹ meū nimis succēdebat: ⁊ totā me p oīa exurebat: ⁊ ad desideriū cō mixtionis trahebat. Dū mihi ǧ talis ascenderet cogitatio ꝓsternebā me ip̄az ī t̄rā: ⁊ lachrymis t̄rā ifūdēs: ip̄az mihi veraciter astātē videbā: q̄ me ī fide direxerat: minātē mihi cōpellatiōe q̄si p̄uaricāti: ⁊ penas p̄uaricatiōis īminētes ira mucronis extra me agētē. Nō aūt añ surgebaꝫ de t̄ra nisi prius illa: dulcissima lux illuminaret me solito: ⁊ cogitatiōes pturbantes me effugaret. Semp itaqz cordis mei oculos ad illā fideiussorem meam sine cessatiōe erigebaꝫ: deꝑcans eaꝫ auxiliari mihi ī hac solitudine: ⁊ penitētie habui adiutricē ⁊ coadiutricē ip̄az que genuit castitatis auctorem: et sic decem et septē annoꝝ curriculū periculis multis: vt dixi: reluctans vsq; hodie adiutoriū meū dei genitrix mihi astitit ✠go bñdicta: p oīa et ī oīb⁹ me diriges. Dixit aūt zozimas. Nō exhibuisti cibum aut vestimentum? Et illa dixit. Panes qdem illos: sicut dixi: expendēs p decem ⁊ septē annos: deiceps nutriebar herbis que inueniebant̄ p solitudinem: Indumentū aūt qō habui transmeato iordane nimia vetustate scissum ⁊ ꝺsumptū ē. Mt tam aūt glaciali frigore estusq; ardore necessitatē sustinui: cōcremata estus īcendio ⁊ nimio frigoris gelu: rigescens corpore ⁊ tremens: multotiens ⁊ ī terrā cadens: pene absq; spū iacebaꝫ īmobilis: multis ⁊ diuersis necessitatibus ⁊ tēptationib⁹ īmensis eluctans: ⁊ ab illo die vsq; ad hāc: virtus dei multis modis aiaꝫ ⁊ corp⁹ meū custodiuit. Recordans enim de qualib⁹ malis liberauit me dom̄in⁹: esca enutrior inconsumabili: ⁊ sacietatis possideo epulas spem salutis mee. Nutrior aūt ⁊ cooperior tegmine ✠bi dei: q̄ continet oīa. Nō in solo pane viuit hō: ⁊ nō habētes opimētū petre circūdate sūt tegmine: hi qui se peccati expoliauerunt tunicā. Audiens autē zozimas quoniam scripturarū testimonia ꝓferebat ex libris Moysi videlicet ⁊ bti Job siue psalmoꝝ: dixit ad eā. Psalmos o mr̄ didicisti vel alios libros sacre scripture legisti? Illa aūt hoc audiēs subridēs dixit ad eū. Crede mihi pr̄ non vidi hoiez ex q̄ iordanē trāsiui: nisi te hodie: sed neqz feraz aut aliud aīal qualecūq;: ex quo ī hāc deueni solitudinē. Lr̄as aūt nūq; alicubi didici: sz neqz psallentē neqz legentez aliquem auscultaui. Sermo aūt dei viuus ⁊ efficax ē: intellectum intrinsecus docēs humanum. Hucusq; finis eoꝝ q̄ ī ea sunt. Nunc autē obsecrās queso te p īcarnationem ✠bi dei: vt ores p me luxuriosa. Et cū hec dixissz cucurrit senex ⁊ genuflexo se in terrā ꝓsternens cū lachrymis: exclamauit dicēs. Bñdictus ꝺs q̄ fecit mirabilia magna solus gloriosa ⁊ vehemēt̄ stupenda: quib⁹ nō est numerus. Benedict⁹ es domine ꝺs: q̄ ostēdisti mihi quanta largiris timentib⁹ te. Vere enī nō verelings

querentes te vñe. Illa aũt ap̃phendẽs se nem non pmiſit in terram pfecte ꝓſterni: ſed vixit ei. Dec que audiſti bõ obteſtor te p vñm nr̃um ih̃m xp̃m ſaluatorem nr̃m: nemini vixeris: q̃duſq; de⁹ ꝺ vinculo carnis abſoluat me. Dis oĩb⁹ acceptis vade in pace: ⁊ iterũ hoc eodẽ tpe trãſeũte anno apparebo tibi: ⁊ videbis me dei nos gubernante gr̃a. Fac aũt ꝓpter dominũ qꝺ nũc tibi iniungo. In ſacris ieiunijs recurrentibus ãni futuri nõ trãſeas iordanẽ: vt ꝺſuetudinẽ haberis agere i monaſterio. Stupebat autez zozimas audis qm̃ ⁊ canonẽ ſiue regulã monaſterij edicebat: nihilq; aliud clamabat: niſi gl'am deo: q maiora q̃ petitur diligentibus ſe largitur. Illa aũt dixit. Suſtine: vt dixi: abba i mõaſterio neq; eni ⁊ ſi volueris: exire quoq; valeb̃. Ueſpe aũt ſacratiſſime vñice cene accipe diuini corpis: ⁊ viuifici ſãguis portionẽ i vaſe ſacro: dignoq; tãti myſterij: ⁊ afferens ſuſtine me i pte iordãis q̃ ꝺiungit ſcto: ⁊ veniẽs viuifica accipiã dona. Ex q̃ eni i eccl'ia btiſſimi p̃curſoris priuſq; trãſirẽ iordanẽ cõicaui: deiceps vſq; nũc nũq; cõicaui: nũq; vſq; nũc ſcificatiõis hui⁹ vſum ſacramẽtis: ⁊ iõ dep̃cor dep̃cationez meam non negligas: ſz affer: vt dixi: viuifica atq; diuina myſteria: ea hora q̃ dñs diſcipulos diuine cene pticipes fecit. Joãni aũt abbati mõaſterij i q̃ hitaſ dicito. Attẽde tibi ip̃i ⁊ gregi tuo: aliq; enĩ fiũt ibi digna emẽdatõe: ſz nũc nolo te ea ſibi edicẽ ſz qñ tibi p̃cepit dñs. Dec dicẽs ⁊ oronẽ a ſene poſtulãs: ad ĩteriorẽ ſolitudinẽ velocius feſtinauit. zozimas aũt ꝓſternẽs ſe oſculabat̃ tre locũ i q̃ ei⁹ veſtigia ſteterãt: dãſq; gl'iaz ꝺo: ⁊ imẽſas gr̃as agẽs: reuerſus ẽ laudãs ⁊ bñdicẽs vñz nr̃z ih̃m xp̃z. Itez q̃ remeãs p viã ſolitudinis ꝺiũxit ſe frib⁹ i mõaſterio: eo tpe q̃ reuerti ꝺſueuerãt bi q ibidẽ morabãt. Et totũ qdẽ ãnũ illũ tacuit: nihil audẽs ex his q̃ viderat enarrare. In ſeip̃o aũt dep̃cabat̃ ꝺuz vt itez ei oſtẽderet deſiderabilẽ vultũ. Suſpirabat ãt ãnualis curſus ꝺſiderãs tarditatẽ. Quando q̃ aduenit ſacra ieiuniorũ initiata vñica: mox p⁹ ſolitã oronẽ alij qdẽ pſallẽtes exierũt: ipſe aũt modica febris ifirmitate detẽt⁹ mãſit itus i mõaſterio. Recordat⁹ ẽ aũt zozimas ſcẽ illi⁹ p̃dictũ ſibi ſmonẽ: qa neq; volens exire valebis. Aliquãtis autẽ elapſis dieb⁹ ab ifirmitate ſubleuatus i monaſterio cõuerſabat̃. Quãdo aũt monachi ſũt reuerſi ⁊ cõiũcti veſpe ſacrate cene vñice. fecit qꝺ ei iuſſum fuerat. ⁊ mittẽs i modico calice itemerati corporis xp̃i portionẽ: ⁊ p̃cioſi ſanguinis vñi noſtri ih̃u xp̃i: poſuit i caniſtro caricas modicas ⁊ palmaz fruct⁹ id ẽ dactilos: ⁊ paz lẽticule aqs ifuſe: ⁊ venit tarde hora iã veſpera: ⁊ ad litt⁹ iordanis ſedebat. aduentum p̃ſtolans ſancte mulieris. Beatiſſima aũt illa tardante zozimas nõ dormitauit: ſed ſollicite attẽdebat ſolitudinẽ: ſuſtinẽs qꝺ videre deſiderauit. Dicebat autẽ ſenex in ſemetip̃o: Nũqd veniẽs nõ me inuenit: ⁊ reuerſa ẽ. Dec dicẽs flebat: ⁊ oculos eleuãs i celũ ſuppliciter deũ deprecabat̃. dicẽs. Nõ me alienes vñe videre iterũ quã videre me tribuiſti. nõ vadaz vacuus peccata mea portãs in increpatiõe. Dec orãs cũ lachrymis alia i eum cogitatio incidit. Quid inquit ⁊ ſi venerit faciet? Quomõ trãſiet iordanẽ q; nauicula nõ eſt? Qualiter aũt ad me indignũ pueniet? Deu me infelicẽ. heu gs me taz iuſte ſpeciei alienauit? Dec ſene cogitante. et ecce illa ſãcta aduenit: ⁊ in parte alia fluminis ſtetit: zozimas autẽ vidẽs eã ſurrexit gaudẽs ⁊ exultans nimis: glorificãs deũ. Luctamẽ aũt certaminis in ei⁹ fluctuabat cogitatiõis intentiõe: q; nõ põt iordanis tranſire fluẽta. Et reſpiciẽs ſener: vidit eã vexillo crucis aquas iordanis ſignãtẽ. Toti⁹ tũc noctis tenebras ſplẽdor illuminabat lune: q; tẽpus recurſus illi⁹ tũc erat. Stataz autez vt ſignũ crucis ip̃reſſit aſcẽdit ſup aquas: ⁊ ambulãs ſup liqdũ equoris fluctũ: veniebat quaſi p ſolidum iter: zozimas autem ſtupens ⁊ genua flectere nitens: clamans deſuper aquas mulier prohibuit eum dicens. Quid facis abba. quia ſacerdos dei es ⁊ diuina portas myſteria? Qui ſta-

tim obediuit dicenti. Illa autē descendēs de aquis dixit seni. Benedic pater benedic. Illeautē cum magna festinatione respondit. Stupor enī nimius inuaserat eū: in tam glorioso miraculo ⁊ dixit. Uere nō mentitur deus: qui pollicitus est sibi similes esse eos qui semetipsos purificāt. Gloria tibi domine ihu xpe de⁹ noster: q ostēdisti mihi per hanc ancillaz tuam: quantū mee considerationis inferior sum mensura vere perfectionis. Hec dicente: postulauit mulier sanctum dicere symbolum: ⁊ sic dominicam inchoare orationez. Et expleto. pat̄ noster qui es in celis: sicut mos est: pacis osculum obtulit senior: ⁊ sic viuifica mysteriorꝝ sanctorum suscipiēs dona extensis in celum manib⁹ ⁊ ingemiscens cuz lachrimis: ita clamauit dicens. Nunc dimittis ancillaz tuaz domine ꝟm verbū tuuz. Quia viderūt oculi mei salutare tuum. Et dixit seni. Ignosce abba: ⁊ aliud petitionis mee imple mandatum. Uade nunc ad monasteriū dei pace gubernat⁹. Post recursuz autez anni aduenientis: iterum veni in illum torrentez in quo tecum prius sum locuta: prorsus non omittas gn venias: ⁊ videbis me itex qualiter deus voluerit. Ille aūt respondit ad eaz. Utinā esset possibile nūc tua sequi vestigia: ⁊ tui preciosissimi vultus visione perfrui. Oro mater vt vnaz senis petitiunculaz facias: ⁊ modicuz cibi ex eo qō huc attuli digneris accipere. Et hec dicens: ostendit ei qō secum detulerat canistrum. Illa autez extremis digitis lenticulaz cōtigit: ⁊ tria tollens grana proprio intulit ori: sufficere dicens gratiam spiritus vt custodiret anime substantiam imaculataz. Tunc dicit seni. Ora pro me dominum: ⁊ mee infelicitatis memor esto. Ille pedes eius sanctos contingens: cū lachrymis deprecabat̄ vt oraret pro ecclesia ⁊ īperio ⁊ ꝓ se: ⁊ dimissit abire flens ⁊ eiulans. Non enim audebat eam multū detinere: que nec si vellet poterat detineri. Illa autem iterū crucis impressione iordanem signans ascēdit ambulansq3 super liquidū iordanis elemētū transiuit sicut antea veniens fecerat. Senex aūt reuersus est gaudio ⁊ tremore nimio repletus: semetipsuz reprehendebat penitens: ga nomē scē vt cognosceret nō inquisiuit: sperabat tamē hoc adueniēti consequi anno. Trāsacto autē eodē anni cursu: venit itex in vastaz deserti solitudinez. Expletis oibus ꝟm cōsuetudinez festinās ad illā glorioſaz visionez intuēdā: perambulansq3 solitudinis iter: ⁊ iueniēs aliqua cupiti loci indicātia signa: dextra leuaqz aspiciens: intuitumq3 oculorū deducens: lustrabat vbiqz sicut sciētissim⁹ venator: sicubi suauissimam reptaz cōprehenderet feram. Cum vero nullo modo aliqd quaq̄ versuz conspiceret: cepit se ipsuz lugēs infundere lachrymis. Tunc eleuans oculos orando dicebat. Ostende mihi domine ī corpore angelū: cui totus cōparari non dignus ē mundus: hoc orādo venit ad locuz qui in similitudinē fuerat designatus torrentis: ⁊ in extremo ei⁹ stans vidit in parte superiori splendentem solez: ⁊ aspiciēs vidit corpus scē mortuū iacens: ⁊ manus ac pedes vt oportet cōpositas: ipsuz vero corpus ad orientē aspiciēs. Currens igit̄ lachrymis lauit beatissime pedes: nō enī aliud corporis ei membruz audebat cōtingere. Lachrymans autē aliq3diu ⁊ psalmos dicens. tpi ⁊ rei cōgruētes: fecit sepulture orationē ⁊ dicebat sibiipsi. Forsitā nō cōplacet sancte hec fieri: Hec eo cogitāte. designata scriptura erat ī terra vbi hec legebāt. Sepeli abba zozima: misere marie corpusculuz: ⁊ redde terre qō suuz est. ⁊ puluerez adijce pulueri. Ora tamen ꝓ me ad dominū. Transeunte mēse parmenothi ꝟm egyptios. qui est scd̄m romanos aprilis: die nona nocte id ē gnto id⁹ aprilis salutifere passiōis: p⁹ diuine ⁊ sacre cene cōmunionē. Has lr̄as senex cū legisset. cogitabat qdem prius: quisnam esset qui scripsit. illa enim vt dixerat litteras ignorabat. in hoc tamen valde exultans gaudebat quia eius sanctum didicerat nomen. Cognouit xo quia mox vt diuina mysteria in iordane participauit: eadem hora

iñ locũ illũ venit. vbi mox de hoc mundo
tranſijt: ⁊ idem iter qđ zozimas per vigin/
ti dies amb ulans vix conſumauit labo/
rans: vnius hore curſũ maria ꝯſumpſit: et
ſtatim migrauit ad dñm. Glorificans aũt
dñm zozimas ⁊ lachrymis corpus eius in/
fundens: tp̃s ē inquit miſer zozima: qđ iuſ/
ſuz ē pfice. Sed qd faciaz infelix: qz vnde
fodere valeã nõ habeo. Deeſt ſarculus: nõ
eſt raſtrũ: nihilq3 ex oĩbus pre manib⁹ ha/
betur. Hec eo in corde ſuo dicente ſecre/
te: modicũ ꝯſpexit lignum iacens: qđ aſſu
mens cepit fodere. Valde autẽ dura erat
terra ⁊ valde fortiſſima: ⁊ nequaq3 vale/
bat ſenex fodere illaz: qz ⁊ ieiunio ꝯfectus
⁊ longe itineris fatigatione nimis erat de
fectus. Laborabat enim ⁊ ſuſpirijs nimijs
vrgebatur: ⁊ ſudoribus madefactus inge
muit grauiter: ex ipo cordis ſui pfundo.
Et reſpiciens vidit ingentis forme leonẽ:
iuxta corpus ſcẽ ſtãtẽ: ⁊ eius plantas lam
bentem. Videns aũt pauore cõtremuit p̃
pauore grandiſſime fere illius: p̃cipue: qz
audierat ſcam dicentẽ: qz nunq3 aliquam
ibi ferã viderat. Signo aũt ſe crucis ꝯfir/
mauit vndiq3 credẽs qz illeſũ eũ cuſtodire
valet ẏtus iacẽtis. Leo aũt cepit annue/
re ſeni: blandis eum motibus ſalutans: zo
zimas aũt dixit. Quoniã a deo miſſus ve/
niſti o maxime ferarũ: vt hui⁹ dei famule
corp⁹ terre cõmẽdetur: opus exple officii
Et iuſſit leonẽ ſepelire eius corpus. Ego
enim inquit ſenectute cõfectus nõ valeo
fodere: ſz nec ꝯgruum qd habeo ad h̃ op⁹
exercendum: ⁊ iterum itineris tanti longi
tudinem ꝓperare non valeo vt afferam:
tu diuino iuſſu hoc op⁹ cũ vngulis facito:
vt cõmendetur terre hoc ſanctum corpu/
ſculum. Continuo aũt iuxta ſenis ſermo/
nem: leo cũ brachijs ⁊ vngulis ſuis fecit fo
ueam: quantum ad ſepeliendum ſcẽ cor/
puſculum poſſet ſufficere. Senex vero la
chrymis pedes eius abluens ⁊ multiplici
ter effuſa prece exorãs ꝓ oĩbus eam nũc
amplius exorare: operuit terra corpuſcu/
lum aſtante leone: ſicut repererat nudum:
⁊ nihil aliud habens: niſi illud ſciſſuz veſti
mentum qđ ei iã antea ꝓiecerat zozimas
ex quo veſtimẽto neceſſaria corporis mẽ
bra ꝯtexerat. Tũc recedũt parit: ⁊ leo qdẽ
in interiora ſolitudinis quaſi ouis manſue
ta diſceſſit. Zozimas aũt reuerſus eſt ī mo
naſterium ſuum: benedicens ⁊ ſanctificãs
deum: ⁊ hymnũ laudis decantans chriſto
domino noſtro. Veniens autem in cenobi
um: fratribus ab initio cuncta retulit: ni/
hil abſcondens ex omnib⁹ que vidit ⁊ au/
diuit: ita vt omnes audiẽtes magnalia đi:
nimio ſtupore admirarentur: ⁊ cum timo/
re ⁊ amore magnaq3 fide: celebrarẽt bea
tiſſime huius tranſitus diem. Johannes
aũt abbas inuenit quoſdam emendãdos
iuxta ſancte illi⁹ ſermonem: ⁊ hos miſerã/
te deo conuertit. Zozimas aũt in eodem
degens monaſterio: impleuit annos cẽtũ:
⁊ tunc migrauit ad dñm ī pace: gratia do/
mini noſtri ieſu chriſti: cui eſt cum eq̃li p̃ri
gloria ⁊ honor ⁊ imperium: vna cum ſan/
cto ⁊ viuificatore ⁊ adorando ſpiritu: nũc
⁊ ſemper: ⁊ in ſecula ſeculorum. Amen.

Finit vita beate Marie egyptiace.

Incipit vita ſancte Marine virginis.

Uit frater quidaz ſecula/
ris: habẽs vni
cam filiam paruulã. Ip̃e vero cõ
uerti cupiens comendauit eaz cuidam pa
renti ſuo: ⁊ in monaſterium: qđ longe erat
a ciuitate per miliaria triginta duo: ⁊ ī greſ
ſus perficiebat opus monaſterii: ita vt ab
bas eius pluſq3 ceteros qui in monaſterio
erãt eum diligeret: eoq3 fidelis eſſet ⁊ obe
diens. Contigit aũt poſt aliquod tp̃s vt re
cordaretur caritatis filie ſue: ⁊ cepit ꝯtri/
ſtari atq3 affligi intra ſe. Et cum per mul/
tos dies hoc faceret: vidit eum abbas ei⁹
tribulatum ⁊ dixit ei. Quid habes frater:
q3 ſic triſtis ambulas? Dic mihi: ⁊ de⁹ qui
conſolatur omnes dabit tibi auxiliũ. Tũc
ille procidens cuz lachrymis ad pedes ei⁹
ait. Habeo vnum filium in ciuitate quem
reliqui paruulum: ⁊ recordatus affligor p̃
pter eum. Et noluit abbati indicare eo q3
puella eſſet. Abbas vero eius hec igno/
rans ⁊ nolens eum amittere: quia neceſſa

rius erat ī monasterio: dixit ei. Si diligis eū: vade ⁊ adduc eū huc: ⁊ sit tecū. Et abiens adduxit eā. dicebat autem marina: et mutauit ei nomē: ⁊ vocauit eū marinū: ⁊ dedit eam ad discēdas litteras itra monasteriuz ⁊ erat cum ea. Et nullus cognouit de fratribus ꝙ puella esset: sed vocabant eā oēs marinū. Et dū eēt ānoꝝ q̄tuordecī cepit eā docere pr̄ suus viā dñi: ⁊ dicebat ei. Uide filia vt nullꝰ cognoscat mysteriū tuū vsqz ī finē tuū. ⁊ sollicita sis ab insidiis diaboli: ne seducaris ab eo: ⁊ istō scm̄ monasteriū p nos solui videat̄ ⁊ in conspectu xp̄i ⁊ coraz scis angelis eius: cū ipiis eternā dānationē accipiamꝰ. Et alia mlta docebat eā p singulos dies: de regno dī. Cū aūt fcā eēt annoꝝ decē ⁊ septē: defūctus est pater eius. Remānsit aūt sola ī cella patris sui: ⁊ erat obediens oībꝰ ī monasterio ita vt ab abbate suo ⁊ ab oībus diligeret̄. Habebat autem monasteriū par bouum ⁊ carrū aut bigaz: qz vicinū habebat mare vbi erat emporium ad tria miliaria: ⁊ ibāt mōachi: ⁊ afferebāt q̄ necessaria erāt mōasterio. Una ergo die dicit abbas ad marinū. Frater marine: q̄re et tu nō vadis cū fribꝰ ⁊ adiuuas eos? Que rñdit. vt iubes' pr̄. Erat aūt iuxta viam hō manēs noīe pandox: per quē frēs ibant ⁊ reuertebant. Et cepit fr̄ marinus freq̄nter pgere cū carro: ad opꝰ sibi iniunctū: vbi ⁊ tardior eueniebat hora ad reuertēdum: manebat in domo ipius pandocij cū ceteris monachis. Pandox aūt habebat filiā xginē: ad quā ingressus miles per īsidias diaboli cōcubuit cū ea: ⁊ cōcepit de illo milite: et dū cognitū fuisset a parētibꝰ eiꝰ ceperunt affligere filiā dicētes. Dic nobis a quo cōcepisti? Rñdit eis. De illo monacho q dicitur frater Marinus: qui hic frequent̄ cū carro mānsit: ipe me oppressit: ⁊ decepi. Statim aūt parētes eiꝰ prexerūt ad monasteriū: ⁊ dicūt abbati eiꝰ. Ecce dñe abba qd fecit monachus tuus Marinus. quomodo decepit filiam nr̄am. Dicit eis abbas. Quid dicitis? Et iussit eum vocare. Et veniente eo: dicit ei abbas suus. Frater marine tu hoc scelus opatꝰ es ī filiā eoꝝ?

Stans ꝙo diutius ⁊ cogitās itra se: ingemiscēsq̄ dixit. Peccaui pr̄ mi: pniaz ago ꝙ hoc pctō: sz q̄so te intercede ꝙ me ad deum: vt hanc pficere possim. Abbas ꝙo ad iracūdiā ꝺmotꝰ iussit eā ꝺtundi ⁊ affligi: ⁊ ait. In veritate dico tibi: qz hoc malū opatus es: hic nobiscū nō manebis in hoc monasterio. Et ꝓiecit eā foras. Ipa ꝙo nulli vnq̄ ꝺfessa ē mysteriuz suuz: sz abiens iactauit se ante fores monasterij: ⁊ iacebat sup terrā in penitētia affligens se: tanq̄ si ipa peccasset: ⁊ ingrediēt̄ibus fratribus postulabat: vt vna bucella panis ei daretur Hoc faciēs p quattuor annos: nō recessit de foribꝰ monasterij. Pandocis vero filia pepit filiū masculū: ⁊ ablactauit eū: ⁊ adduxit eū mater puelle secū: ⁊ posuit eum ibi ante mōasteriū: ⁊ dicebat ei. Ecce frater marine: quō nosti nutri filiū tuū. Et relict eū ibi: ⁊ abijt. Scā ꝙgo marina: susc̄ipiens eū tāq̄ ꝓpriū filiū: ꝺ ipa bucella panis quā accipiebat ab introeuntibꝰ mōasteriū: nutriebat filiū alienū. Factū ē aūt hoc: p duos alios annos: Postmodū vero videntes frēs: misericordia cōpuncti: ingressi ad abbatē rogare ceperūt: vt eū reciperet ī monasteriū: dicentes. Abba īdulge: ⁊ suscipe frēm marinū. Ecce quīq̄ anni sūt q̄ ī penitētia ante ianuā monasterij iacet: ⁊ nō recessit vnq̄ hinc. Suscipe eū ī pnia: sic̄ p̄cepit dñs nr̄ ihs xps. Uix aūt coegerūt eū: ⁊ iussit īgredi: ⁊ vocauit eam ad se: ⁊ ait. Pr̄ tuꝰ fuit vir scūs qꝺ tu nosti ⁊ paruulū introduxit te hoc scūm monasteriū: ⁊ nō ē opatus aliqd mali: qꝺ tu cogitasti ⁊ fecisti: nec aliqs ī hoc scō mōasterio. Nūc aūt ingressus es tu cū filio tuo: quem de adulterio habes: vnde oportet te multū penitere. Grāde.n. pctm̄ fecisti: ⁊ hoc tibi iubeo: vt oēs īmūdicias monasterij tu solus facias ⁊ aquā ad necessaria purganda tu portes: ⁊ calciariū oībus p singulos dies tu perficias ⁊ oībus seruias. In h.n. habebis gr̄am meam. Sancta virgo libētissimo animo hec suscipines oē opꝰ qꝺ ei iussum fuerat: perficiebat. Cōtigit autem eam intra paucos dies dormire ī dño: eū tes aūt frēs nunciauerunt abbati dicen-

tes. Frater marin⁹ defunctus ē: dicit eis abbas. Uidete fratres q̄le pcm̄ fuit: q̄ nec pniam meruit implere. Sed tamē ite ⁊ lauate cū: ⁊ sepelite longe a monasterio Euntes autem dum lauarent eam cognouerūt quia mulier esset: ⁊ ceperūt omnes emittere voces: ⁊ contundentes se clamabant: q̄ talis conuersatio ⁊ pacientia scā inuenta est in ea: cuius misterium nullus agnouit: cum sic ab eis afflicta fuisset: ⁊ venientes cum lachrymis dicunt abbati. Abba veni: ⁊ vide fratrem marinum: dicit eis. Quid est hoc fratres? Dicunt ei iterum. Veni ⁊ vide mirabilia dei: ⁊ quid de te agas. Ille territus prexit ⁊ venit vsq̄ ad corpus: ⁊ leuantes pallium: vnde cooperta erat: ⁊ vidit: quia mulier esset. Et mox cecidit ⁊ caput suum percutiebat in terra: ⁊ vociferabatur dicens. Coniuro te per dominum nostrum ihm̄ xp̄m: ne me cōdēnes ante cōspectum dei: eo q̄ afflixerim te: q̄ ignorans feci. Tu dña nō dixisti mysterium tuū: et ego non cognoui in veritate sanctam conuersationem tuam. Si enim cognouissē: te nunc̄ afflixissem. Et iussit scm̄ corpus eius: intra monasterium in oratorio reponi. Eadem autem die puella illa cuius filius erat arrepta a demonio: venit ad monasteriū: ⁊ cōfitebat crimē q̄d admiserat: ⁊ d̄ quo viro cōcepisset ⁊ septima die repausatiōis eius in dño: ibi intra oratoriū liberata ē a demonio. Audiētes aūt q erant in ipso ēporio ⁊ vicina monasteria: mirabilia q̄ facta fuerāt: accipientes cruces ⁊ cereos cū hymnis ⁊ cāticis. ⁊ psalmodia benedicētes deū: venerūt in eodē mōasterio: ⁊ ingressi oratorium vbi corp⁹ eius regescebat benedixerūt deum: vbi vsq̄ modo de⁹ orōnib⁹ sancte virginis multa facit mirabilia: ad laudē ⁊ gloriā nominis domini: q̄ cū eterno patre ⁊ spū sancto vivit ⁊ regnat in secula seculorum Amen.

Explicit vita scissime marine virginis

Incipit plog⁹ i vitā scē Eufrosine virginis: ⁊ p̄ d̄ iterp̄tatiōe noīs eius.

Afrosina dicitur

quasi effra ⁊ syna. Effra dicitur videns: vl fructifera vl fertilis. Syna dī mēsura vl mādatū: vl rub⁹. Ipa. n. fuit vidēs in otē platiōe: fructifera ⁊ fertilis in bonor⁹ opatiōe: mēsura in tpaliū necessitatū pceptiōe: mādatū. s. fuās in obediētie obfuatiōe: rubus in castitatis germinatiōe. Ul dī eufrosina q̄si eufrosia. Eufrosia āt ē herba medicial: ⁊ valz ꝺ caliginē oc̄lor⁹. Sic eufrosina xp̄bis vita ⁊ exēplo docendo: illūinat oc̄los cordis nr̄i fm nomē ei⁹. est smaragdus. Smaragd⁹ aūt ē lapis nobilis ⁊ viridis perspicuus: ⁊ in frigidis regionibus inuenitur. Uiriditas significat eufrosine virginitatē: pspicuitas vite animositatem: regio frigida ꝺ libidinis incentiuum castitatez. Sic lapis flores marcidos ad recētiā pristinā reducit: ⁊ recētes conseruat. Sic eufrosina xp̄go vnica marcidos petōres orōnib⁹ suis pristine gr̄e restituit: ⁊ bonos ac devotos hoies in gratia pristina ofuat. Finit plog⁹ siue iterp̄tatio noīs ei⁹. Qd diligenter notādū q̄ in ista bistoria sequenti habet d̄ papnucio laico tādē effecto monacho p̄re btē Eufrosine. Sz: s. xv. d. ⁊ infra in bistoria sci onuffry. lxxxiij. bēt d̄ papbūcio anachorite. Incipit vita scē Eufrosine.

Uit vir in alexādria

noīe papnuci⁹ honorabilis oīb⁹ ⁊ custodiēs mādata dei. Hic accepit ꝺiugē dignā generis sui: ⁊ ipa honestis moribus plēa: sz sterilis nō pariebat. Uir aūt ei⁹ nimis fluctuabat: eo q̄ non haberet filium: cui omnes facultates suas relīqueret: vt post obitū suū bene ⁊ ꝺgruenter suā substātiā gubernaret. Cōiunx vero indigentibus non cessabat ministrare: nocte ⁊ die ecclesiis dei adherēs: ⁊ obsecratiōib⁹ orās ⁊ petens a deo dari sibi filiū maxime videns suū virū nimiū fluctuantē. Multam etiā pecuniā erogās pauperibus ⁊ oratoribus poscebat impleri desiderium suum. Similiter aūt ⁊ vir ei⁹ circuiēs: querebat inuēire aliquē hoiez dignum deo: q̄ posset precibus suis effectū desiderii eius pficere: ⁊ ita ambulauit adquoddā monasteriū

qz eiusdez mõasterij pater magn⁹ apd deum eẽ dicebaẽ. Illicqz igressus: z multaz pecuniã offerẽs: mulkã etiã ab abbate fiducią: z ab vniuersis fratrib⁹ ꝺsecut⁹ est. ꝓ⁹ multũ ꝟo tpis: idicauit abbati causaz desideriĩ sui. Qui cõpaciẽs illi postulauit a dño dari illi fructũ ventris z ambozum oraones exaudiẽs de⁹ largit⁹ est illi filiam vnã. Uidẽs aũt pfnuci⁹ abbatis ꝺuersationez: nũqz a monasterio recedebat: vñ ꝺiugẽ suã itroduxit: vt bñdiceret ab abbate z a fratrib⁹. Tollẽtes autẽ ifantulã a lacte: z facta ãnoz septẽ baptizata ẽ: iposuerũtqz illi nomẽ Eufrosina. Gaudebãt autẽ sup illã parentes ei⁹: qz erat accepta deo: z pulchra facie. Facta igitẽ annoz. xij. mr̃ ei⁹ migũit ex hoc seculo. Remansit autẽ pr̃ ei⁹ erudiẽs eã lr̃is z lectionib⁹: ceterãqz huius mõdi sapiaz. ꝓuella ꝟo tantã excipiebat disciplinã: vt miraret pr̃ ill⁹ prudẽtiã. Opinio autẽ ei⁹ pagrauit totã ciuitatẽ seu z de sapiẽtia ei⁹ z doctrinã z qz nimis pulchra erat z cõposita vultu: z aio. Multis aũt decertãtib⁹ cũ pre ei⁹ de ea. ad finẽ puenire nõ poterãt: sz ipe pater tñ dixit: dñi volũtas fiat. Un⁹ autẽ exuperãs oẽs i honoze z diuitiis. accersiuit prez ei⁹ z postulauit ab eo dari filiã ei⁹ filio suo in matrimoniũ. Et cõcedẽs fieri ꝺsuete: desponsauit eã illi. ꝓost nõ multũ ꝟo tpis: accipiẽs eã pfnucius: dũ esset annoz decẽ et octo: abiit i monasteriũ cũ ea: i quo ꝺsueuerat venire. Multãqz iterũ pecuniã largit⁹ ẽ: ad necessaria fratruz dixitqz abbati. Fructũ oronũ tuaz addu xi tibi: vt ores ꝓ ea: qz iã ad nuptias eam tradere volo. Jussit autẽ abbas introduci eã i xenodochiũ monasterii: z locut⁹ ẽ cũ ea: bñdicẽsqz exhortat⁹ ẽ eã ꝺ castitate z patiẽtia timoris dei. Faciẽs aũt ibi tres dies aurẽ quotidie ponebat ad psalmos: z videṡ singuloz ꝺuersationẽ: z spiritale ꝓpositũ mirabaẽ coz vitã dicẽs. Beati sunt viri isti: qz i hoc seculo similes sũt angelis: z post hoc: vitã eternã consequũtur Et cepit coz eius sollicitans esse: in zelo timoris dei. p⁹ tres aũt dies: dixit pfnucius ad abbatẽ. Ueni pater vt salutet te ancilla tua: z ora ꝓ ea: quia ambulare volumus in ciuitatẽ. Cumqz venisset abbas proiecit se ad pedes eius dicẽs. Obsecro pater ora pro me: vt lucretur deus animã meã. Extenditqz manũ z bñdixit eaz dicens: Deus qui cognoscis hominẽ anteqz nascatur. tu istius ancille curaz habere dignare: vt mereatur portionez z consortium in regno celoruz. Et comendantes se seni abierunt in ciuitatẽ. ꝓater vero illi⁹ si aliquãdo inueniebat monachuz aliquẽ adducebat in domũ suam: petens vt oraret pro ea. Una autem die anniuersaria qua ordinatus est abbas: vnuz ex fratribus misit ad pfnuciũ: vt inuitaret euz ad solennitatez abbatis. Qui abiens in domuz eius: requisiuit eũ. ꝓueri autẽ dixerunt. ꝓrocessit. Audiẽs autem Eufrosina: z aduocans illũ fratrem: cepit interrogare euz. Dic mihi frater pro caritate. Quanti fratres estis in monasterio? At ille frater dixit Trecentiquiquagitaduo Dicit ei puella. Qui voluerit illuc venire ad cõuersationẽ vestraz sanctaz suscipiet ne illũ abbas vester? Respõdit ei. Etiam cũ gaudio magno suscipit illum maxime propter vocem dñi qua dicit. Qui venit ad me non eiciaz eũ foras. Dicit ei eufrosina. Omnes nr̃ in vna ecclesia psallitis. z equaliter ieiunatis? Dicit ei mõachus ille. Cõmuniter quidẽ psallim⁹: vnusqsqz ꝟo ieiunat quomodo vult: aut quãtuz valet. vt nõ fiat conuersatio cõtumax voluntatis: sed ꝓpriĩ arbitriĩ spontanea voluntate. Omnez ergo perscrutãs monachoruz cõuersationem: dixit ad monachũ. Uolebã abire z puenire ad hui⁹ inarrabilis vite nozmitatem sz timeo inobediẽs esse pri meo: qz ꝓ vana z caduca hui⁹ secli substantia cupit me tradere viro. Dicit ei monachus. Soror nõ pmittas vt polluat homo corpus tuum z vt tradas talem pulchritudinem pati opprobrium: sz despõsa te xpõ: qui tibi potest ꝓ omnibus istis trãseuntibus dare regna celoruz z cũ angelis consortium. Occulte autem exiens

vade in monasteriuz.mutato habitu secu lari.indutaqz veste monachica: ut possis euadere. Que cuz audisset.placuit ei z di xit. Et quis me habet tondere? Nolebat enī a layco tondi:quia nō seruat fidē. Di cit ei monachus. Ecce pater tuus veniet mecuz ad monasteriuz:z faciet ibi tres di es aut quattuor. Tu autē adduc vnū de monachis. z quomō voles occurret tibi cuz gaudio magno.hec z his similia illo di cente ad eufrosinaz. venit pafnucius.z vi dens monachum interrogauit eum vi/ cens. Quid ad nos fastidiū sumpsisti dñe Et dixit ad euz. Anniuersarius dies est monasterii:misitqz abbas vt venias z ac cipias benedictionē. Hauisus aūt pafnuci us pater Eufrosine.z ingressus cuz mona cho in nauiculaz:abierunt in monasteriū Cuz autez ibi esset.misit Eufrosina vnuz fidelissimuz seruulū dicens. Uade in mo nasteriuz theodosii:ingressusqz ecclesiam monachuz quez ibi inueneris.adduc tecū Misericordia autē dei.ecce quidā mona chus veniebat de monasterio: vendens q secuz habebat. Et videns eum puer roga uit vt veniret ad Eufrosinā. Qui cuz ve/ nisset: videns eum puella: salutauit eum dicens. Ora pro me pater:z orans bene/ dixit eaz.z sedit. Dixit aūt ei Eufrosina. Dñe mi:ego habeo patrē xp̄ianū z seruū dei. diuitiarū possessorē substantiosū ni/ mis.habuitqz vxorē ex qua me genuit: que transiuit de hac vita. vult aūt pater meus pro omnibus rebus suis, tradere me seculo huic iniquo:z ego nolo inquina ri in eo.z quid faciā penitus ignoro. To taz enim noctez sine somno pertransiui.po stulans deuz. vt ostenderet misere anime mee misericordiaz suā. Et mane facto.pla cuit mihi mittere i ecclesiam z adducere vnuz ex fratribus. vt ab ipso audirē ver bū dei.z quid facere debeā. Postulo aūt te pater pro mercede anime tue.sciens qa a deo missus es:doce me que dei sunt. Di cit ei senex ille. Dominus dicit.si quis non abrenunciauerit patrē z matrē z filios in super z animam propriam:non potest me us esse discipulus. Et qd tibi possim plus dicere bis ignoro.tamen si potes ferre tē ptamenta carnis relinque omnia z fuge Facultates enī patris tui multos inuenīēt beredes. Ecce tapecia.z lerochomia. xe/ nodochia monasteria. vidue. pupilli. infir mi captiui. si voluerit z placuerit patri tuo.his relinquat:tu autez solā ne pdas animā tuā. dicit ei puella. Confido in deū z in orationibus tuis:qz ad laborandū ba beo p aīa mea deo auxiliante. Dicit ei se nex. Talia desideria a firmitate non de/ clinentur:scit enī tēpus penitētiā agere. Dicit ei Eufrosina. Et ideo te fatigaui vt impleas desideriū meū. z facta oratione benedicas me. z abscidas comam capitis mei. Et surgens senex facta oratione. ab/ scidit comā capitis eiº:z induit eā tunica scematis z orās p ea dixit. deus qui libe rauit omnes sanctos suos:ipse te custodi at ab omni malo. Et hec dicens. senex di/ scessit ab ea: gaudens z glorificans deū. Eufrosina autē cogitans in semetipsa: di xit. Si ambulauero in monasteriū puel/ larū. pater meus requirens inueniet me z violenter trahet me inde propter spon/ suz meū. Proinde pergā ad monasteriū virox: vbi nullus suspicetur me esse. Et hec dicens:proiecit vestez muliebrē. Et induit virilez. Et sero exiuit de domo sua accipiens secū quingentos solidos:z ab/ condit se in quodā loco per totaz noctem Mane autem facto venit pater eius in ciuitatē: volente aūt deo:statim in eccle siā ambulauit. Eufrosina igitur peruenit ad monasteriū illud. vbi pater eius notis simus erat:z nunciauit abbati p ostiariuz dicēs. Eunuchus qdā de palatio veniēs ante ostiū stat:cupiēs loq tecū. Egressus aūt abbas piecit se i terrā z facta oratio ne sederūt. dicit ei senex. Quid ē quod veniſti fili? dicit ei Eufrosina. Ego qdē de palatio fui eunuchº. z desiderū habui semp cōuersationē agere monachox: z ciuitas nostra nō ualde hoc habet studiū cōuersatiōis:notū autē factū ē mibi de bona vestra cōuersatiōe: z cupio habita

re vobiscum. si placuerit vobis habeo: enim possessiones multas. & si vederit mi/ bi deus requiē: adducā eas huc. dicit ei se nex. Bene ueniſti fili: ecce monasteriū: si tibi placet. habita nobiscū. dicit ei abbas Quod ē nomē tuū. Dicit ei. Smaragdus dicit ei senex. Juuenis es. nō potes solus sedere. opus ē tibi habere magistrū. vt do ceat te regulā: & ꝯuersationē monachorū dicit abbati: Sicuti iubes dñe mi pater. fic faciā. & ptulit gngētos solidos vedítqz ī manu abbatis dicēs. Accipe pater iteri istos. si videro qa possū sufferre hic: veni/ ant & illa reliqua. Vocauit aūt abbas vnū frem Agapitū noīe. vir sāctū & ꝯpassibi lē. & tradidit i manu eiꝰ smaragdū: & dicit ei. Ecce mō hic erit filiꝰ tuꝰ & discipulus ta lē eū ꝯsigna: vt exuperet magistrū. & fle/ xis genibꝰ: facta oratōne ꝯsignauit eū. & respōdētes omnes dixerunt. amē. Susce pit eū agapitꝰ ī cellā suā. & qz habebat vul tū decorū smaragdus. dū veniebat ī ec/ clesiā ad ōprecādū dñz. multos illoꝝ dia/ bolus excitabat aduersus decorē vultus eiꝰ p malas cogitatōes. ita vt oēs molesti essēt abbati: q talē pulchritudinē duxisset ī monasteriū Hec audiēs abbas: vocauit smaragdū: & dicit ei. Fili pulchra ē facies tua. timeo ne sit ruina īfirmis fratribꝰ. pla ceat nobis vt sedeas solus in cella tua. & ibi cōuenit tibi māducare & psallere: & nō ide te egressurū alicubi. & precepit agapi to vt ꝑpararet cellā solitariā: ut i ea solus degeret smaragdus. Fecit aūt agapitus oīa que a patre monasterii fuerāt impata & introduxit smaragdū in cellā solitariā: & erat ibi oratōnibus vacās. ieiuniis & vigi liis nocte ac die opam dabat: seruiēs dño in simplicitate cordis, ita ut miraret̄ pre/ dictus frater. qui eū suscepat: & omnibus fratribꝰ ītulit eius cōstantiā & omnes col laudabāt deū. qui ī īfirma etate talia ope rabat̄. Pafnucius aūt pater eius cū/ re uersus fuisset de monasterio ad domū ꝓ priā. festinās ingressus ē cubiculū. ī quo filia eius manere solita erat. Et nō īuenta tristis tremensqz effectus: cepit exquirere anxius seruos & ancillas. qd de eufrosina filia eius actū esset. Pueris aūtē dicenti bus qa nocte vidimus eā. mane aūtē fa cto nō cōparuit: putauimus eni ꝙ pater illiꝰ q eā desponsauit: veniſſet & tulisset eā Misit igit̄ suos suos ad domū illiꝰ: & non inuenerūt eā. Audiēs aūt spōsus et pater cōtristati sunt valde. Et veniētes ad paſ/ nucū. inuenerūt illū vehemēter afflictū iacentē in terra: et dixerūt ei. forsitan ali qs seduxit eā: et fugit cū illa. Statīqz ser ui cū eqs p totā alexādriā et egyptū: mis si sunt. Erāt aūtē ibi et naues. intrātesqz in eas regrebāt p viā: et scrutātes monaste ria puellaꝝ heremū. spelūcas. p domosqz amicoꝝ & vicinoꝝ & nusqz repta lugebāt eā quasi mortuā. Socer nurū. spōsus spō sā flebat: pater lugebat filiā dicēs. Heu heu filia dulcissima. heu me lumē oculoꝝ meoꝝ: cōsolatio vite mee. Quis meā iua sit facultatē? Quis meā possessionē spar/ sit: Quis meā venā exiccauit: Quis lucer nā meā extinxit: Quis meā spē fraudauit Quis pulcritudinē filie mee violauit: qs putas lupus agnā meā dissipauit: Qualis locus talē vultū tegit: Quale pelagꝰ. ca/ ptiuā ducit illā īperialē faciē: Illa gene/ rositatis ꝯstitutio illa male habētiū ꝯsola trix. illa laborātiū reqes: gemētiū portus erat. Terra ne celes sāguinē meū: donec videā qd Eufrosine filie mee contigerit. hec & his similia pafnucio ꝓsequēte eleua uerūt oēs qui aderāt nocē & flebāt. ita ut omnis ciuitas lamētaret̄ eā. Nō sufferēs aūt pafnuciꝰ. nec īueniēs cōsolatiōez. pre xit ad memoratū senē de quo supra dixi/ mus: & ꝓcidit ad pedes eius dicēs. Peto ne cesses orare. vt iueniat̄ labor orationū tuaꝝ. Nescio eni qd accideri Eufrosine filie mee. Audiēs autē venerabilis pater ꝯristatꝰ ē ualde. & iussit adesse oīs fra/ tres: & dixit eis. Ostendite caritatem fra tres. & postulate a domino: vt dignet̄ no/ bis ostēdere qd factū sit de filia amici no stri pafnucii. Et ieiunātibus oībus & oran tibꝰ ī tota hebdomada. nihil eis reuelatū ē de Eufrosina: sicut solebat quādo aliū/

de rogabāt dominū. Oratio enim Eufro sine erat ad dominū die noctuq3:ne mani festā eā faceret in vita sua: Cū aūt nec se ni nec alicui fratrū reuelatum esset:cepit abbas cōsolari eu3 dicēs. Fili noli defice re a disciplina dñi quia quē diligit deus corripit.t hoc scias.quia sine volūtate do mini.nec vnus passe3 cadet ī terrā:quā/ tomagis filie tue absq3 illi⁹ nutu nihil pro uenit. Scio enī quia bonā partē elegit si bi: ꝓpterea nobis nihil de ea reuelatū est Si enī ꝙ absit in malis opibus incidisset: nunq3 despexisset deus tantū fratrū labo rē. Habeo fiduciā ī dño:qa i hac vita ostē det tibi dñs eā. Audiēs hoc pafnuci⁹.rece pit cōsolationē.et osculat⁹ senē t omnes fratres remeauit ad sua:grās agēs deo t orās quottidie bonis opib⁹ t elemosynis intentus erat. Post aliquātos vero dies. visitabat monasteriū:cōmendās se oratio nib⁹ fratrū. Una aūt die veniēs ad abba tē: ꝓiecit se ad pedes eius dicēs. Ora ꝓ me pater:nō possū ferre doloré de filia mea.sed magis ac magis renouat̄ ac cre/ scit vulnus de die ī diē:t tribulat̄ anima mea. Uidēs aūt eū senex nimiū afflictum dixit ei. Uis colloquiū habere cū uno fra tre spūali.q venit de palatio theodosii: ig/ rans ꝙ ipsa esset eufrosina filia eius: Paf nucius dixit. Uolo.et vocauit abbas aga pitū:dixitq3 ei. Tolle pafnuciū t introduc eū in cellā smaragdi.t introduxit eū ī cel lā eius:t nihil ei antea inotescēs. Cū autē subito vidisset patrē suū.t cognoscēs eu3 tota lachrimis repleta ē. Pafnucius aūt sperabat cōpunctū esse fratrē illū.nō enī cognouit eā:qa species vultus eius emar cuit.pre nimia abstinētia vigiliis t lacri/ mis. Cuculla aūt operuit faciē suā:ne ali quo modo agnoscceret eā.facta aūt oratio ne sederūt. Cepit autē ei loqui de futura regni beatitudine t gloria sēpiterna.quō ꝓ elemosynā t castā vitā bonāq3 cōuersa/ tionē:et ꝓ humilitatē et caritatē ad ea qs posset pertigere.et de cōtēptu seculi. nec plus diligēdu3 esse filiū q3 deū:nec patrē iuper eū qui habet potestatē. Apostolicā quoq3 scripturā interpretans.quomō tri bulatio patientiā operatur.patientia aūt probationē. Uidens autē3 patrē suum in graui merore depressum:ꝯpatiebatur ei Sz timens ne agnosceretur.t impedimē tum ei faceret: volens aūt eū cōsolari di/ xit ei.crede mihi.quia nō despicit te de⁹ et si in perditionē esset filia tua manifesta ret eā tibi deus: vt nec illa a diabolo retē ta inferret tibi et sibi luctū perpetuū. Sz crede in deū.quia bonū consiliū elegit.sic ut dixi secundū vocē euāgelii qua dixit: ꝙ diligit patrē aut matrē sup me. non est me dignus.et si quis non abrenūciauerit omnibus que possidet:nō potest meus ee discipulus: Potens est deus:et in hoc se/ culo manifestare eam tibi. Sine etiā sine qd temetipsū cōtristādo perdis? Age gra tias deo nihil desperans: nam et agapi/ tus magister meus multoties nimis tri stis dicebat mihi. Quia uenit quidam ho mo nomine pafnucius operibus bonis ī/ tentus.qui filiam suam tanq3 mortuā lu get:nesciēs qd ei acciderit:et nimia lamē tatiōe affligit:et maxime qz vnica erat illi:et cū lachrymis ꝓiecit se ad pedes ab/ batis: vt ꝓ ei⁹ orationēs et oīuz fratz posset īuenire eā. Et ꝯpatiēs dicebat mihi. Quo modo et omnes fratres:ita t tu roga ꝓ ea deū. Et ego quasi īdignus et cōscius ma/ lorū.sepius deꝓcabar dominū. vt dignet tibi sufferētiā tribuere et lōganimitatē.et quomodo expedit:adipleat tā de te q3 de filia tua. Pro hoc et frequenter videre te volui et colloqui tecū: vt aliquā cōsolatio/ nē ꝓ me humilē forsitā īuenires. vt aūt nō cognoscerē ꝓ mīta colloqa:dixit ad pafnu cium. Uade dñe mi. Et dū recedere vel/ let pafnuci⁹:aīa illi⁹ ꝯpatiebat̄ illi. Facies aūt ei⁹ pallebat:t replebat̄ lachrymis:pre nimio autem ieiunio t diutina inedia sān/ guinem eufrosina vomebat: Multū enī3 confortatus pafuncius in ammonitione eius:discessit ab ea:et veniens ad abbatē dixit.edificata ē anima mea ab isto fratre t ita sz letus effectus in gratia dei t con/ solatione eius: tanq3 si inuenissem filiam

meam. Cõmendansq; se oratõnibus abbatis ⁊ omniũ fratꝝ: reuersus est in domum suã magnificans deũ. Cõpletis autẽ smaragdus intra cellã suaꝫ triginta ⁊ octo annis. incidit in infirmitatẽ: qua ⁊ mortuꝰ ẽ Quadã vero die secundũ consuetudineꝫ venit pasnucius ad visitandũ monasteriũ Et post orationẽ ⁊ salutationeꝫ fratꝝ: dixit seni. Si iubes pater permitte me smaragdũ videre: quia valde desiderat eum anima mea. Uocatoq; agapito: precepit ei de pasnucio ad visitandũ smaragduꝫ. Introiens autez pasnucius vbi eger iacebat: cepit deosculari euꝫ cum lacrimis dicens. Heu me: vbi sunt promissiones tue. vbi verba dulcia. quibus mihi filiã meaꝫ videndã oculis meis promittebas? Ecce non solũ illaꝫ nõ videbo: sed ⁊ tu per quẽ consolationeꝫ non modicã habebã: relinques nos. Heu me. quisnã consolabitur senectutẽ meã? Ad quẽ ibo? Quis mihi erit adiutor? Duplex malum modo lugeo Triginta ⁊ octo anni sunt q; perdidi filiã meam. nihil mihi actũ est: qõ die noctuq; orabã pro ea. Et similis illius detinet me incomparabilis dolor. Quid sperã ammodo? Ubi cõsolationẽ meã iuenio: Jã descẽdo lugens in infernũ. Uidẽs aũt smaragdus eũ vehemẽter plorãtẽ. ⁊ nullã cõsolationẽ recipiẽtẽ: ait ad eũ. Quid turbaris ⁊ teipsũ interficis: Nũquid inualida ẽ manus dñi. aut deo quicq; ẽ difficile: Jã pone finẽ tristitie tue. ⁊ recordare quõ patriarche iacob manifestauerit deus ioseph: quẽ quasi mortuũ lugebat. Sed obsecro te ne p tres dies me deseras: neq; derelinquas. Hesitãs aũt pasnucius intra semetipsum: dixit. forsitan deus reuelauit ei aliquid de me. Tertio aũt die: dixit ad smaragdũ. Expectaui sicut rogasti me domine meꝰ frater ⁊ nõ discessi alicubi per tres cõtinuos dies. Cognoscẽs aũt smaragdꝰ qui ⁊ Eufrosina. qꝛ instabat dies dormitionis eius. vocauit pasnuciũ ⁊ dixit ad eũ. Quia deꝰ oipotẽs bñ disposuit miseriam meã. ⁊ adipleuit desideriũ meũ: meq; vsq; in finẽ viriliter certãdo pduxit. non mea virtute. sed eius adiutorio qui me custodiuit ab insidiis inimici. pacto cursu supest mihi corona iusticie. nolo te sollicitũ relinquere p filia tua eufrosina. Ego sũ illa misera ⁊ tu es pater meꝰ pasnucius. Ecce iaꝫ vidisti me. ⁊ satis ẽ factũ tibi. Sed nẽmo hoc sciat. ⁊ nõ permittas ab alio corpꝰ meũ nudari ⁊ lauari: sꝫ p temetipsũ hoc facies. Et qa promisi abbati habere me possessiones multas ⁊ si potuisse sustinere ⁊ p durare in loco isto adducere eas huc: imple ergo pater qõ pmisi. Et scito q; venerabilis ẽ locus iste. ⁊ ora p me. ⁊ hec dicẽs tradidit spiritũ. Dũ audisset pasnucius pater eius talia verba. ⁊ vidisset qõ obdormiuit: omota sunt omnia viscera eius cecidꝫq; in terrã ⁊ factꝰ ẽ velut mortuꝰ. Accurrẽs aũt Agapitꝰ. vidit qꝛ defunctꝰ eẽt smaragdꝰ: ⁊ pasnuciũ iacentẽ i terra semiuiuũ iactauit aquã in faciẽ eius. ⁊ leuauit eũ dicẽs. Quid habes domine mi pasunci Ait aũt pasuncius. Dimitte me vt hic moriar: vidi enĩ mirabilia hodie. Surgẽs aũt irruit i faciꝫ eius: multitudineꝫ lacrimaꝝ effundẽs: clamauitque dicẽs: Heu me dulcissima filia: quare antea non manifestasti mihi. vt ⁊ ego morerer tecũ spõtanea voluntate? Ue mihi quomodo latuisti: quomodo pertrãsisti insidias aduersariorum ⁊ nequitias spiritales vite huius. ⁊ introisti vitã eternã. Hec agapitus audiens ⁊ cognoscens tam admirabilem causam. stupefactꝰ est: ⁊ currẽs nũciauit oĩa abbati. Uenies aũt abbas cecidit supeã: ⁊ eiulãs dicebat. Eufrosina sponsa xp̃i ⁊ filia scõꝝ ne obliuiscaris seruoꝝ tuoꝝ ⁊ huius monasterii: sed ora pro nobis ad dñm nostrũ iesum xp̃m: vt faciat viriliter certãdo venire ad portũ salutis ⁊ portionẽ secũ habere: ⁊ cũ oĩbus sanctis suis. Et iussit abbas vt ogregarẽtur omnes fratres: ⁊ cũ honore debito: sanctũ corpus illius sepulture daretur Dũ aũt ogregati adessent: ⁊ vidissent tam stupẽdũ miraculũ: glorificabãt deum: qui etiã i femineo sexu ⁊ fragili: tãta mirabilia operatur. Quidã aũt frater vnuꝫ habens oculũ: osculatus est vultũ eius cũ lachry-

mis:statique vt eaz tetigit.oculus eiº ei re stitutº est. Et videtes oes fratres gaderāt. benedixerūt deū gratias agētes ei.cuius sunt omnia bona q̄ sūt. Multūque ꝯfortati et edificati:sepelierūt eā cū maxima deuotione:i sepulchro patrū. Pater vero eiº omnia que habuit i ecclesias et mōasteria offerēs cōuersatº est i eodē monasterio:et plurimā partē substāne sue ibidē offerēs i eodē stratu dormiēs.et i eadē cella demoratus ē.i qua et filia sua Eufrosina. Uixit aūt pafnuciº pater scē Eufrosine:i sctō ꝓposito ānos decez.et migrauit ad dñm: et iuxta filiā suā sepultº ē. glorificāte deū abbate:cū oi congregatiōe sua. Dies aūt migratiōis eoꝝ ad dñm.celebratur i eodem monasterio vsqz i p̄sentem diē:glorificātes deuz patrem.et filium cum sancto spiritu Amē. Explicit vita sancte Eufrosine virginis. Incipit vitasācti Frōtonii abbatis

Uoniā sepe deside

ratis audire que facta sunt.et ego placide disposui opari:iā nō i pellibus capraꝝ neque earūdē pilis.sed auro et argēto gēmisque pretiosis decreui construere tēplū dei: vt et nos tanq̄ lapides viui edificemur i domū spiritalē.ex opib⁹ meliorꝝ ꝓficiētes i christo iesu domino nostro: qd nūc apud nytriā gestū sit referā.et nō ꝑteribo veritatez vllo modo quoniā satis edificat monachos p̄sens opusculuz. Igitur frōtonius verus dei seruº.studio dei timoris de diē i diē ꝓficiēs:publicā cōmunēque vitā ꝓhorrēs. viā desiderās solitudinis:conuocatis ad se fratribº dixit. Erant enī cū eo viri circiter septuagīta. En quid nobis et mūdo damnabili.cuiº operibº renunciare oī modo ꝺdecet. vt celestē consequamur salutē. Quapropter ꝓgamus ad beremū nihil nobiscū ferētes.ad acquirēdā celestē gloriā:z superiorē iuestigemº ex virtutibº disciplinā. His dictis. vniuersi cōsensere.deferētesq̄ ad beremū secū parua boleꝝ semina:z bis acutas puosq̄ sarculos vnde humū foderēt: z ꝓfecti sūt venerūt ergo ad beremū:rursusq̄ frōtonius ait.Dñs i euāgelio dixit. Nolite cogitare qd māducetis aut qd bibatis:aut quo opiami. Hec enī oia gētes mūdi q̄rūt. Querite ꝑmū regnū dei z iusticiā eiº z hec oia adiicientur vobis. Teneamº ꝓmissuz:z iueniamº i nobis opº dñi cōseruatū. Oēs ergo habitabāt i beremo i ope dñi iugiter laborātes:z i agone spirituali ꝓficiētes. Ad iuuabat enī seruos suos dñs. Ipse autem Frōtoniº nō pro se tātū sed pro cūctis orabat:sciēs scriptū esse.nō querens qđ mihi vtile sit.sed quod multis:vt salui fiāt. Cūq̄ i eadē beremo lōgo tēpore morarentur tēptare eos aduersarius christianoꝝ cepit q̄ debuissent i seculo demorari:quia anachoritaꝝ vita durissima ē.z nemo eaz pōt sufferre:murmurauerūtq̄ i cordib⁹ suis dicētes.Quid ē quod voluit pater noster frōtoniº vt habitemº i beremo:' Nunqd illi q i vrbib⁹ z i castellis habitāt deū videre nō possunt.z q i beremo habitāt celos vidēt:' Nōne eos boni actº cōmēdāt:' Quis nam poterit cibo viuere āgelorum:' Ecce morimur fame. defectº vigiliaꝝ nō capit labor ez acriora frāgūtur ieiunia fiūt debilia genua: vt vnusq̄sq̄ nostrū nō possit stare. Audiēs quoq̄ frōtoniº eoꝝ murmurationez ātecq̄ ad eū ꝺuenirēt dicētes aliqd: ipse ꝓueniēs eos ait.Quousq̄ irritatis deū murmurātes i cordib⁹ vestris z dicētes: nūqd q beremū ībabitāt bi tātū sūt ꝺi serui. z qs ex cibo poterit viuere āgeloꝝ:' Conueniamº ad abbatē. z loq̄mur ad eū . vt habitemº i ciuitate.qz si q nos illic viderit oportunas nobis iuxta dei votū dirigūt escas ꝓut cuiq̄ dñs dedit facere. Illud aūt scitote:qz nō necabit dñs fame animā iustaz Ecce oculi dñi sup timētes eū: vt alat eos i fame. Et illō nō memoramini scriptū. qō ait apl's.i fame z siti:' Bz i beremo nunq̄ defuerūt radices herbaꝝ:nec māsistis aliqñ ieiuni. Recordamini qz ātea locutº sū vobis. nolite cogitare q̄id māducetis aut qd bibatis aut q̄ opiamini:h enī oia gētes mūdi q̄rūt. Nouit dñs cibū dare timētibº se. Querite primū regnū dei z iusticiā eiº z hec oia adiicientur vobis. Si enī deº vola

tilia pascit ⁊ coruos nō deserit. quomō nos dereliquere poterit ipsuz iugit i mēte ha/
bētes cumq assidue orātes. Certe si fame defecerim⁹ i heremo. nos dñm accusem⁹ ⁊ īproperem⁹ ei cū ad ipsū venerim⁹, dicē
tes. Credidimus euāgelio tuo: vbi dixisti q vniuersos i te credētes. celi pabulo pa/
scis. fecimus cūcta que precepisti: speraui
mus i te. ⁊ tu nos despexisti. Sed quia ibi
nos probasti: hic magis vt ꝓbes veritatez redde qō promisisti. Nolite ergo murmu/
rare aduersus deū: ne murmurātes sic pa
tres nostri i hoc ōserto a sepētib⁹ pereatis Qō si expectaueritis dñm: qñ voluerit da
bit bona timētibus se. Quo dicto. siluerūt oēs paululū a murmuratiōe sua: erāt enī i merore positi. Ego igitur ꝓposui vniuer
sa breuiter exequi. ⁊ cūcta sermone rusti/
co ꝓsequi. quecūque sint ꝓsequi tituli
fas est: ⁊ pro huius libelli sentētias ac stylo
gismos. dulci eloquio currere. prout potest vnusq⁹q lector audire. Redeamus ad or
dinē cepti opusculi: vt nō cura videamur asserere. Uenit itaq āgelus missus a dño ad quēdā diuitē nocte: ⁊ dicit illi. Tu epu/
laris in diuitijs splendide: ⁊ serui mei i de/
serto īdigēt pane. Surge ergo diluculo: ⁊ mitte seruis meis escas. ex oībus que tibi dedi. qz procuratorē te posui gregis mei: q
te celo lactāte iugiter paui. nec vnq⁹ dimi
si. Ita ergo placuit mihi ex elemosina tua tegere pauperes meos. qui i deserto spiri
tualiter viuūt. ⁊ se mihi suo dño credidērūt ⁊ idcirco fac sermonē quez modo missus a
dño loquor ad te. Qō nisi feceris: dissipa/
sti fedus pacificū dñi dei tui. At ille tanto terrore cōuētus. ex illo somno expgiscit: cō
surgēsq mane. aduocatis necessarijs ami/
cis seruisq suis fidelib⁹ locut⁹ ē ad eos di/
cēs. Jacēti mihi nocte i lecto. quippiā sopo
ris ceperā. ⁊ ecce subito nunci⁹ mihi astitit dicēs. En tu epularis i diuitijs tuis splēdi
de: serui vero mei i deserto īdigēt panibus Surge ergo diluculo: et mitte seruis me
is escas ex oīb⁹ q̄ dedi tibi: quia procurato
rē te posui gregis mei. Ecce mittere q̄ro: ⁊ vbi morētur serui dei ignoro. Cupio pre
ceptū īplere āmonitus: ⁊ qs mihi ad quez
dirigā locū ostēdit? Angelus precepit ⁊ ō
us: q seniores estis. ostēdite locū Et nemo valuit illi īdicare locū. qz i abdito montis manebāt: ⁊ nemo vbi morarētur: agnoue/
rat. Jgit altera nocte diriore cōminatione
duēt⁹. plagis ꝺfossus diues ille corripit: ⁊
vrget vt suis ꝺi dirigeret escas. Jtaq diluculo ꝺsurgēs. a priorib⁹ amicis q̄rebat ꝺsili
um: vt sibi dicerēt aut certe ab alijs ingre
rēt. vbi serui dei morarentur. Aiebat ista cū magno fletu plagas ostēdēs: qb⁹ de ma
nu āgeli fuerat nocte corrept⁹. ⁊ cū ne
mo posset locū habitatōis seruoꝝ dei ostē
dere: vnus pre ceteris q maioris erat ꝺsilij respōdit ⁊ ait. Si volueris accipere consi/
liū meum charissime: forsitan erit tibi hoc salubre. Sūt tibi cameli septuagīta. onera
eos ex oīb⁹ bonis qb⁹ itelligis ꝺi famulos posse vesci: ⁊ dirige camelos p viā nemine
ducēte. ⁊ si ex deo hoc factū ē īperiū. ani/
lia tua salua regrediētur ad te: si vero tibi ex dyabolo iactura īminet. libēter tollera
flagella tpis: q̄ acriori forte cede corripia/
ris. Qz si hoc tibi ꝺsiliū displicet. quere aliū q dare poterit: melius rīsiū. Hec dicēs ꝺti
cuit: ⁊ ipi diuiti ⁊ q cū eo erāt huiuscemo/
di ꝺsiliū bene placuit. Onerauit ergo sexa
gīta quīq⁹ camelos ex his q̄ dei fuit come
dere possent: gnq⁹ ꝺno camelorꝝ cibaria fac
ta īposuit escā cūctorꝝ aialiū. i maxio dolo
re dicēs. Siqs īuenerit eos ⁊ eorꝝ expolue
rit onera: visis cibarijs mirebit eis. ⁊ dabit eis māducare. Et cū īgēti fletu vno ordie
inectēs cordas. direxit eos p viā ꝺmēdās dño: vt si ex deo esset īperiū. remearēt ce
leriꝰ cū salute. Nullus ꝺno ducator cū ani/
malibus abijt. Et qñ egressi sunt ianuam dimisit seruulus primū camelū cuius du/
calem tenebat. quem ceteri sequebātur: ⁊
abierunt p viaz iuxta precinctorium mon
tis. euntes soli. Sed nescio an soli cameli pergere potuerant. q ꝺomini nūcio p̄cūte:
viaz directaz vt intellectū est postea abie
runt: ⁊ quarto die cōfecto itinere hora no/
na agētibus op⁹ dei fratrib⁹. sicut gdā po
stea retulit nobis. ecce prim⁹ excubauit aī

fores camelus:ſed cāpane ſonitū audire nō potuit.pſtrepēs ſon⁹ hymnoꝝ abbas tamē ipe qm̄ ꝓpe oſtiū erat.ipe prior vidit ⁊ gauiſus ē valde.Anguſt⁹ enī erat itroitus monaſterij.⁊ ſolus abbas fores ſuo ſtatu claudebat.ceteris itropoſitis fratribus tacuit nihil rn̄dens:donec hymni ꝯplerēt Tūc ꝯpleto hymnoꝝ ordine.aduocatis fratrib⁹:pene iproperās ait.Ubi ſūt murmuratiōes veſtre:Ecce dn̄s impio forti nobis eſcas ex alto miſit cui voluit viro prudenti imperans: adduxit nobis camelos onuſtos.Uenite deponam⁹ onera vt poſſint refici aialia laſſa. Tūc oēs mira gratulatiōe leti ꝯmuniter grāꝝ actōeꝫ deo reddiderunt:⁊ gaudētes deponebāt onera cameloruꝫ:ſupra gnqꝫ vero camelos reſeratis ſarcinis.cibaria reppererūt Abluentes igit animaliū pedes de ſtratu eoꝝ fecerūt p̄ſepia:⁊ appoſuerūt eis eſcas quas ipi ſibi portauerāt.necnō ipſi etiā diſcurrebāt p oēs mōtis anfract⁹. notas inquirere herbas.vt laborātia aialia eſcis plurib⁹ reficerent.Mane autē facto. abbas cōſiliū vtile eligēs.⁊ auariciā omnio ſpernēs.medietatē ſūpſit eſcaꝝ.aliā vero ptē diuidēs ſup camelos oēs.ne alij videren̄ portar̄.⁊ fieret aliis iiuria:omib⁹ mediū ipoſuit onus.velut eulogias reuocās dn̄o rex:vt auaricie legm ſcideret.⁊ medietatē oblationis ꝓprio dn̄o cameloꝝ. ꝯſolans eū de aialiū tātoꝝ piculo:ſimlqꝫ dominū deprecās.ne accideret inocēti viro tāta iactura. Octaua aūt die cuꝫ eſſēt omēs i vnū collecti ieiuni.vnus qui leues ac tinulas aures habebat.p flamina vēto rū cāpanule rapiēs ſonitū paululū reticuit:⁊ cū bene tādē ſonātes ꝯprehenderet ait.⁊puto ex altitudie mōtiū:cāpane ſonātis mor⁹ audit. Tūc oēs egreſſi: ſenſerūt camelos aduētus. Gratulatō mirabilis accidit:leticia fecūda fit de cōſolatiōe viri.naꝫ qui defuncta animalia aut pdita iā lugebat:gaudēs de pceptis aialib⁹ letabat: Uenerūt oēs illeſi.non triſtes vultu nec maciē neceſſitatis habētes. Suſcepit q̄ camelos ſuos homo ille cū magna gratiaꝝ actiōe.⁊ viſis onerib⁹ multo āpli⁹ re-

creat⁹ exultat. Tūc ⁊ illos amicos ⁊ pauperes plures ad prādiū nobile vocat.caſdēq; eulogias idigētib⁹ diſtribuit quas acceperat.ſed ⁊ amicis qui aderāt ex eis largit⁹ ē.⁊ ipſe quoqꝫ bn̄dictionē ſācte iocūditatis accipiēs.gaudebat i dn̄o. Exillo igit tēpore vſqꝫ ad mortē frontonij.ſic diues ipſo notato tēpore.qn̄ primū miſerat eſcas neceſſarias ipis dirigebat:⁊ aliis ſic diuitib⁹ dn̄s impabat.ut ex omnibus dapib⁹ irrigati nihil dei ſerui cū ſancto Frōtonio min⁹ haberēt. Uigilabāt in opibus dei filij cū patre.⁊ ſpiritualib⁹ eos adimplēs dapib⁹:admōebat quotidie ſermone celeſti:exultās letabat i dn̄o qui ſibi talē dederat itellectū. vt auiū ſolitudinis loca digne queſiſſet.legēdū qꝫ hoc tradidit multoꝝ ad edificatōeꝫ monachoꝝ. Ille g magis erit melior i cōſpectu dei.nō qcumqꝫ legerit:ſed q credēdo dn̄i ſeruis ſic fecerit. Mercedē autē a xp̄o ihu domino noſtro recipiet.q elemoſinā pauperib⁹ erogauerit:⁊ ſeruos dei recto corde ituit⁹ fuerit.i gl̄ia dn̄i noſtri ieſu:xp̄i cui ē honor ⁊ gl̄ia in ſecula ſeculoꝝ amē. Hec tempore Antonij ip̄atoris geſta ſunt: tertiodecio āno imperii ei⁹. Finit vita ſancti Frontonij. Incipit Uita ſancti Symeonis heremite qui in columna ſtetit.

Anctus Symeon

ex vtero matris ſue elect⁹ ē a domino:⁊ meditabat̄ parere ⁊ placere illi: erat aūt iſte fili⁹ ſuſocio noīe:⁊ nutriebat̄ a parētib⁹ ſuis Qui cū fact⁹ fuiſſet ānoꝝ tredecī.paſcebat oues patris ſui.⁊ vidēs eccleſiā.relictis pecorib⁹ ingreſſ⁹ eſt:audiuitqꝫ ap̄lm ibi legi.interrogāſqꝫ vnū ſenioꝝ rē ait.dn̄e qd ē iſtud qđ legit̄:ſenex reſpōdit ei.p ſubſtātia aie.vt diſcat hō timere deum ex toto corde:⁊ ex tota mente ſua dixit beatus Symeon.Quid eſt timere deum.dixit ei ſenior.Quare me flagitas fili.Et ille quaſi deum inquit interrogo te. Iſta enim que a te audio diſcere volo: qꝫ ignar⁹ ſū ⁊ ſtult⁹. Rn̄dit ei ſenioꝝ.Fili ſi qs ieiunauerit iugit̄.⁊ obſeruatiōes fecerit p momēta.⁊ humiliauerit ſeip̄ꝫ oī ho-

mini:et non dilexerit aut neq3 parentes neq3 vestimenta neq3 possessiones: et bonorat patrem et matrē.et sacerdotes dei prosequitur.hic hereditabit regnū eternū:et qui econtrario ista non custodit.hic hereditabit tenebras exteriores quas pauit deus diabolo et angelis eius. Ista oia fili in monastrio exaggerantur. Audiens hec beatus Symeō:cecidit ad pedes eiꝰ dicens. Tu es pater meus et mater mea et doctor opū bonoꝝ.et dux ad regna celoꝝ: Tu enī acquisisti animā meā. que iā mergebatur in pditionē. dominus reddat tibi vicissitudinē ꝓ anima mea. ista sunt enim que edificant.ego aūt iam nunc vadā sicut docuisti in monasteriū vbi deus voluerit:et fiat voluntas eius in me. dixit illi senior.fili priusq3 ingrediaris monasteriū:audi que dico. Tribulationem habiturus es.necesse est enī te seruire et vigilare in nuditate.et indesinenter sustinere mala:et itez ꝛfortādus es. vas preciosū deo.et statim exiens beatus symeō de ecclesia.ibat ī monasteriū sācti Tymothei magnifici viri:et ꝓcidens ante fores monasterii iacebat per dies quinq3. non manducās neq3 bibens.et die qnta egrediens abbas timotheus:interrogauit eū dicens. Unde es fili. aut quos pentes habes q sic afflictus es:? aut qđ est nomē tuum. ne forte aliqd mali gesseris. aut forsitā seruus sis ꝛ dominū tuū fugis:? Tunc beatus symeō cū lachrimis dixit. Nequaq3 dñe.sed opto vt sim seruus dei. si ipse voluerit:quia volo seruare animā meam pditā. Jube ḡ me introire in monasteriū et omnibus deseruire:noli me foris diutius dimittere. Tunc apprehēsa manu eiꝰ introduxit eū abbas in monasteriū:dicēs fratribꝰ.filioli mei.ecce trado vobis istū fratrē.docete eū canones monasterii. fecit autē in monasterio quasi menses quatuor seruiens omnibus sine querela.ī quibus psalteriū ex integro memorie cōmēdauit:quotidie percipiens cibū diuinuz Cibum vero quē simul cū fratribus accipiebat.tacite pauperibus erogabat:nō sollicitus de crastino.fratres ergo ad vesperā.ille vero septimo die cibū sumebat. Una aūt die egressus ad puteū aquam haurire.sūpsit funē ꝺ situla vñ frēs aquā hauriebant.ꝛ iuoluit eū toto corpori suo nudo a remiꝰ vsq3 ad collū:ꝛ igressus dicit frib⁹. Exiui haurire aquā ꝛ nō iueni funē in situla. Et illi dixerūt. Tace frater. ne forte agnoscat abbas:q̄usq3 tps ptereat. Putrefactū ē aūt corpꝰ eiꝰ de obligatiōe.et asperitate funis: q2 secabat eum vsq3 ad ossa. igressus ē enī in carnē ita vt vix appareret. Quadā aūt die exeuntes aliq ꝺ fratribꝰ iuenerūt eū cibū suū dantē paupibꝰ.et regressi dixerūt abbati. vñ nobis adduxisti boez istū:? Nō possumꝰ abstinere sic ille: de dñica enī ī dñicā ieiunat cibos q̄s accipit paupibꝰ erogat: ſz et fetor grauissimꝰ egredit ꝺ corpe eiꝰ.ita vt nullus iuxta eū stare possit:ꝛ cū ābulat vermes de corpore eiꝰ cadūt: lectusq3 eiꝰ plenus ē vermibꝰ. Tūc exiēs abbas inuenit sicut illi dixerūt.cui ait fili qd ē qđ dicunt fratres de te:? Nō tibi sufficit ieiunare sicut nos. Aut nō audisti euāgelium de doctoribꝰ dicēs.q2 nō ē discipl'us sup magistrū :erit aūt oīs pfectꝰ. vt sit sicut doctor eiꝰ.dic mihi fili.fetor iste vñ ꝓcedit. Stās beatus symeō:nihil respōdit. Et iratꝰ abbas.iussit eū spoliari.et iuenerūt funē circa corpꝰ eiꝰ.ita ut nihil pareret ꝺ eo nisi sūmitas tñ.exclamās ātˢ abbas voce magna dixit. Uñ nobis aduenit iste hō ꝺstruere volēs regl'az monasterij:? Rogo ḡ te discede hic:et ꝓge q̄vis:cū multo tamē dolore et labore tulerūt a corpe eius funē.de q̄ erat ī uolutꝰ: vna cū carne eiꝰ putrida.faciētes aūt illi studiū ꝓ multos dies:sana uerūt eū . Sanatꝰ aūt pꝰ hec exiuit de monasterio nullo sciēte:et igressus ē puteū ꝺsertū. vbi nō erat aq̄ nō lōge a monasterio. vbi īmūdi spūs ihabitabāt. Et ipa nocte ꝛuelatū ē abbati qmlt'itudo pp'oꝝ circūdarēt mōasteriū suū: cū fustibus ꝛ gladiis dicētes. da nobis seruū dei symeonē tymothee.sin aūt īcēdemꝰ te cuz monasterio tuo.qñ exaspasti boēz iustuz

Qui euigilās ait frib⁹. filioli mei. visionē vidi: ⁊ multū turbat⁹ sum i ea. Et in alia nocte vidit mltitudinē viroꝝ fortiū astātiū: ⁊ dicētiū ei. Da nobis seruū dī symeonē: dilect⁹ ē enī deo ⁊ āgelis. q̄re illū vexasti? maior te ē apud deū. oēs.n. āgeli cō tristant ꝑ illū. ipe aūt ꝓponere dꝫ deus i mūdo. ita vt ꝑ illū mlta signa fiāt: q̄lia nemo fecit. Tūc exurgēs abbas. cū magnotiore dixit fratrib⁹. Regrite mihi hoiez illū. ⁊ adducite i hūc locū: ne forte oēs moriamur ꝑ illū. Uere enī sāct⁹ dei est. mirabilia.n. magna vidi ⁊ audiui de illo: Tūc oēs mōachi exierūt eū q̄rere ⁊ oia p lustrātes ⁊ nō inuenientes: renūciauerūt abbati dicētes. Nullū locū reliqm⁹ vbi eū nō quesissem⁹: nisi tm̄ i deserto puteo. respōdit abbas. Rogo vos fratres ite ad p quirēdū eū: sꝫ ⁊ ego vadā vobiscū. vere sāctus ⁊ seruus dei ē. Et sumēs secū gnq̄ ex illīs: venit ad puteū. Et faciēs orationem descēdit cū frib⁹ i puteū: Uidēsq̄ illū beat⁹ symeō: cepit rogare dicens. Rogo vos serui dei dimittite me vna hora. vt reddā spm̄ meū: adhuc enī modicū deficiens ē. valde aūt fatigat aīa mea: qm̄ exaspaui domū. Dixitq̄ ad illū abbas. veni serue dei. vt deducam⁹ te i mōasteriū: cognoui enī de te. q̄ seru⁹ dei es. Illo vero nolēte adducūt eū vi ad monasteriū: ⁊ oēs ꝓster nūt se ad pedes eius flentes ⁊ dicentes. Peccauim⁹ i te famule dei: īdulge nobis Beat⁹ aūt symeō gemebat dicēs. Quare grauatis infelicē ⁊ peccatorē? Uos aūt estis serui dei ⁊ patres. Stetit aūt ibi q̄si ānū vnū. Post hec egressus occulte pgit nō lōge a mōasterio: ibiq̄ mlto tpe fuit. edificauitq̄ sibi clausurā ex lapide sicco: ibiq̄ fuit ānos tres. ⁊ veniebāt ad eū mlti ad orationē Deīde fecit colūnellā cubitorū quatuor: stetitq̄ i ea ānos quatuor. crescebat aūt de eo fama sācta p orbē terre. ⁊ faciūt ei colūnā hītē cubitos duodecī. ⁊ stetit i ea ānos duodecī. Rursūq̄ fecerūt colūnā cubitoꝝ vigīti: stetitq̄ i ea annos duodecī Tūc ogregati sūt oēs hītatores loci illi⁹ ⁊ edificauerūt iuxta ipsā colūnā basilicas duas: ⁊ colūnā cubitoꝝ trigīta: ⁊ sup ipā stetit ānos quatuor. ⁊ cepit virtutes facere. Multi lāguidi veiebāt ad eū ⁊ demoīa hītes. ⁊ curabat eos: ceci visū recipiebāt: debiliū man⁹ restituebat. surdi auditū recipiebāt: lepr̄osi mūdabātur. Multas hic gētes iclinauit ad fidē xp̄ianā: idē sarracenos ꝑsas. armacenos. ⁊ laotos: similiter ⁊ allophilos. audiētesq̄ de eo ⁊ de virtutibus eius: ꝓuenebāt ⁊ adorabāt eum. Tūc iuidus dyabolus transformauit se in spē āgeli. fulgēs i splēdore cū eqs igneis. ⁊ curr⁹ igne⁹ apparuit iuxta colūnā vbi stabat beat⁹ symeō: illuxitq̄ cū fulgore ⁊ splēdore q̄si specie āgeli fulgēs. Et dixit diabolus blādis sermonib⁹. Symeō: audi verba mea. q̄ tibi dn̄s mādauit. Misit me āgelus suū cū curru igneo ⁊ equis igneis: vt rapiā te. quō rapui helīā. Temp⁹ tuū iā ē. Et tu similit ascēde iā mecū i currū: q̄ dn̄s celi ⁊ terre trāsmisit hūc ascēdam⁹ pit i celos vt videāt te āgeli ⁊ archāgeli cū maria matre dn̄i cuz aplis ⁊ martirib⁹ ꝯfessoribus ⁊ ꝓphetis: q̄ gaudēt videre te. vt oꝛes dn̄z q te fecit ad imaginē suaz. Etiā locutus sum tibi ne tardes ascēdere. Sic symeon completa oratiōe dixit. dn̄e vis rape me pctō? rez i celū? Et eleuauit dxtex pedē vt ascēderet i curruz: leuauit dexteram manum ⁊ fecit signaculū xp̄i. Cū signū crucis fecissz: otinuo diabol⁹ nusq̄ ꝑuit. Cū argumēto suo euanuit. sicut puluis āte faciē uēti. Tūc itellexit symeō: artē cē diaboli Reuersus ḡi se: dixit pedi suo. nō reuertēris retrorsū hic. sꝫ stabis hic usq̄ ad obitū meū: donec accersiat dom̄⁹ me peccatorem. Interea diabolus in frigore apposuit vulnus supeꝛ femur ei⁹. ⁊ putrefactū ē ita vt mltitudo vermiū scatescētes de eo dscēderēt de corpe ei⁹. decurrebātq̄ de pedib⁹ ei⁹ i colūnā. ⁊ de colūna in terram. Anno aūt itegro stetit in colūna sup vnuz pedē. Quidā aūt iuuenis astitit ei: antoni⁹ noīe: q̄ vidit ⁊ scripsit hec. Juxta ꝓceptuz illi⁹ colligebat vermes: q̄ cadebāt ad terrā. porrigebat illi sursuz. At ille ponebat eos sibi i ipo vulnere ad similitudinē iusti iob:

dicēs. Manducate:qđ vobis dñs dedit

Audiēs aūt basilic⁹ rex sarracenoꝝ fa/mā ei⁹:venit ad eū. Uidēs aūt illū stantē sursuz ꝛ orātē:subito cecidit vermis ð cor/pore ei⁹. At ille currēs apꝑhēdit eū i fide ꝛ posuit sup oc'los suos. Et videns symeon ait. Quare ƀ feciſti vir illustris:ꝛ me gra/uasti:? Uermis ē enī ð corpore meo putri/do. Et cū hec audisset rex basilic⁹:aperiēs manū suā:iuēit margaritā ꝓciosissimā. Et dixit ad btm̄ simeonē. Nō ē xp̄mis putrid⁹ sz margarita ꝓciosissima. cui ille rndit Nō ſz fidem tuā data ē tibi:ꝛ bn̄dicet i ma/nib⁹ tuis oīb⁹ dieb⁹ vite tue. Et ita regrel s⁹ ē bō ille plen⁹ fide. post mltū xp̄o tpis:au diēs mr̄ ei⁹ famā ð eo: venit videre eū:sz p bibita ē videre eū:qz locū illū mulier nō i/gredibat. Cū aūt audisset btūs simeō vocē mr̄is sue: dixit ei Sustine mr̄ modicū tp̄s: ꝛ simℓ nos videbim⁹:si ðs voluerit. At illa hec audiēs flere cepit:ꝛ rogare vt eū vide ret:ꝛ solutis crinib⁹ increpabat eū dicēs. Fi li:q̄re ƀ feciſti:? ꝓ vtero quo te portaui sa/ciasti me luctu: ꝓ lactatōe q̄ te lactaui: de/diſti mihi lachrimas: ꝓ oscl'o quo te oscl'a/ta sū: dediſti mihi amaras lachrymas: pro dolore ꝛ labore quē passa sū. iposuisti mihi seuissimas plagas. Et tm̄ locuta ē: vt nos oēs faceret flere Audiēs. b. simeō vocē ge nitricis sue posuit faciē suā i man⁹ suas: et plorauit amare: mādauitq̄ illi dicēs. Dña mr̄: gesce modicū tp̄s:ꝛ videbim⁹ nos i et'/na rege. At illa cepit dicere: Per xp̄z q te plasmauit: si ē possibile vidēdi te: ī tāto tpe alienū a me: ꝓmitte me videre te: aut si nō vl' vocē tuā audiā:ꝛ statī moriar qz pr̄ tu⁹ i tristitia ꝓpt̄ te mortu⁹ é. Et nūc ne me i ip̄a amaritudine pdas fili. Hec dicēs ꝑ tristi/tia ꝛ plāctu i sōnū uersa ē: bēbat aūt tres dies ꝛ tres noctes n̄ cessās ōp̄cari eū. Tūc btūs symeō orauit ad dñz ꝓ illa:ꝛ statī red didit spm̄. Colligētes xp̄o corpusculū ei⁹: ad duxerūt i ospcū ei⁹. Et ille flēs ait. Dñs su scipiat te ī gaudio: qz tribulata es ꝓpt̄ me: ꝛ portasti me ī vtero mēsib⁹ nouē: atqz la ctasti simℓ etiā ꝛ nutristi cū labore. Hec co dicēte mr̄is vult⁹ sudabat ꝛ corp⁹ ei⁹ omo tū ē: nobis oīb⁹ īspiciētib⁹. Ille āt eleuans oc'los ad celū. dixit dñe ðs xp̄tutū: q sedes sup cherubi ꝛ scrutaris fūdamēta abissi: q cognisti adā añqz eēt: q ꝓmisisti regni ce/loꝝ diuitias: diligētib⁹ te: q locut⁹ es moy si i rubo ignis q bn̄dixisti abrahā p̄ez n̄r̄z: q introducis i paradisū aīas iustoꝝ. ꝛ aīas i/pioꝝ mergis i pditionē: q duos leones būi liasti: ꝛ fortia chaldeoꝝ īcēdia mitigasti fi/nis tuis q beliā corruis ōferētib⁹ escā paui/sti. suscipe aīaz ei⁹ ī pace:ꝛ colloca eā i locū patꝝ scōꝝ: qr tibi ē ptās ī scl'a scl'oꝝ. ? Post bos xp̄o dies rursū fecer̄t ei colūnā bn̄tē cu bitos q̄dragīta:ꝛ stetit sup ipsā ānos sedeci vsqz ad obitū suū. Jn q̄ tpe draco grandis nimis bītabat iuxta eū i ptib⁹ aglonis vn̄ nec herba ibidē nascebat: cui etiā īrauit lignū i oc'o ōx̄tro. Et ecce q̄dā die venie/bat cee⁹ ille draco ꝛ trabēs se applicuit ad hitaculū ī q̄ vir ði morabat. tot⁹ i gir̄ se cō plicās: q̄si veniā poscēs: hūiliatoqz capite iacebat. Quē btō symeone ītuēte: statī exi uit ð oc'o ei⁹ lignū bn̄s cubitū vnū. Uidē tes āt oēs gl'ificauer̄t deū: tm̄ ab eo fugie/rūt ꝓpter metū. Sz bestia ip̄a īuoluit se:ꝛ māsit i vno loco īmobilis: q̄ diu ois pp̄s ptrāsiret: Deīde surgēs adorauit ostiū mo/nasterij fere ꝓ duas horas:ꝛ sic reuersa ē i cubile suū:ꝛ neminē lesit. Mlier q̄dā siti/ens nocte venit ad idriā aquā bit'ere: ī qua erat puulus xp̄ēs:ꝛ bibēs ōglutiuit illū:ꝛ creuit ī vt̄o ei⁹. Sz mlti medici ꝛ īcātato/res ꝛ magi: adhibētes studiū nihil ꝓfece/rūt. post aliqđ xp̄o tp̄s adducit' ad scm̄ syme onē. at ille iussit eā poni ī trā:ꝛ de aq̄ mona sterij ī os ei⁹ mitti tūc exclamauit fortit':ꝛ statī exiu it de ore eius xp̄ēs: cui⁹ lōgitu/do erat cubitoꝝ triū. Eadez hora: crepuit xp̄ēs: q etiā ad mltoꝝ testimoniū suspēsus ē ibi septē dieb⁹. Et sana fcā ē mlier ex illa hora. Uirtutes ei⁹ q̄uis alicui⁹ facūdia enu merare vix valeat. tm̄ ꝓut sūt vires: oīno silētio eas tegi minime paciar. Fcm̄ é aū vt aq̄ ī loco illo nō īueniret:ꝛ tot⁹ ppl's pi clitabat':ꝛ oīa aīalia ꝑ aq̄ penuria. Uidēs xp̄o scūs symeō ortitionē eoꝝ: stetit ad or/tionē. Circa ðcimā āt diei horā: subito dir pta ē tra:ꝛ fcm̄ ē chaos magnū ab oriēte pte ip̄i⁹ monasterij:ꝛ īuēta ē q̄si spelūca

estiabilē,mltā habēs aquā. Tūc iussit fodi septē cubitis: ⁊ ex eo tpe supabūdauit aq̄ i illo loco vsq; ī pñtē diē. Quo i tpe expetētes qdā de lōge orōnē ipi⁹ ⁊ opa mepetētes qdā de lōge orōnē ipi⁹ ⁊ opa meridiana hora diuerterūt paululuz ad vmbraculū arboris ppt estū ad repausādū. cū qz sederēt. ecce subito pgnās cerua pteribat sec⁹ illos ⁊ dixert ad illā. Per orōnē sci Symeonis te diuramus: modicū sta vt te cōprehendamus. Que ste tit eadē hora. Appbēdēteseqz. eā occiderūt ⁊ comederūt ptē aliquā ex ea. statimqz obmutuerūt ⁊ sic veniebāt sic ⁊ cerua illa: Currētes aūt venerūt ad sāctū symeonē. portātes coriū eius. ⁊ fecerūt ibi duos ānos: ⁊ vix aliqñ sanitatē recipere potuerūt. Iniquū ē enim peccatū eoz recitare. Coriū autē cerue suspēderūt ibi. ad testimoniū multoz. Erat ⁊ pardus īmanis erat ī locis illis q ⁊ homines ⁊ animalia iterficiebat: ⁊ in giro oīa vastabat. Ueniētes aūt hoīes loci illi⁹ ad sāctū symeonē: nunciauerūt ei. q tāta ac talia mala pardus oparet. Tūc sāctus Symeon iussit de terra uel de aqua monasterij aspgi ī illa loca. Et factū ē. Exgrentes vero postmodū iuenerunt ipsū pardū iacētē mortuū: ⁊ oēs glorificauerūt deū symeonis. Quēcūqz tamē sanabat: pcipiebat illi dicēs: Uade ī domū tuā: ⁊ honorifica deū q te sanauit: ⁊ ne audeas dicere q pte symeō curauerit ne tibi subito deterius ctīgat: ⁊ ne psumas iurare p nomē dñi: qa graue pctm̄ ē: sz ī me humili ⁊ peccatore iura siue iuste siue iiuste. q̄ ob cām. oēs oriē tales ⁊ barbare gētes q̄ sūt ī illis regionib⁹ p eū iurāt. Latro qdā de ātiochia q noiabat Jonathas. mlta mala faciēs. cū a multis psequeret. nec posset se iā ab illis abscōdere: qsi leo a facie mltez psequētiū fugiens. subito igressus ē monasteriū. ⁊ amplexus colūnā sācti symeonis: cepit amarissime flere. At ille dixit ei. Quis es: aut vnde venisti hō. aut cur hic introisti? At ille. Ego sum ionathas latro q oīa mala feci: veni huc penitere. Ait itaq; sanct⁹ symeō. Taliū ē regnū celoz sz ne velis me tēptare ne itez iueniaris ī scelerib⁹ ipsis q̄ reliquisti. Hec illo loquēte. ecce officiales veniebāt ab ātyochia dicētes. Trade nobis inimicū ⁊ maleficū ionathā: ne subito ꝺmoueatur ciuitas ī seditionē. Bestie enī parate sūt ad deuorādū eū. Rndit eis sanctus symeon. Filioli mei. ego nō adduxi eū hūc: quō qui adduxit eum maior nobis est. ⁊ istis talibus subuenit: ⁊ eniz taliū est regnū celorum. Et si potestis intrare rapite cū hinc. ego aūt nō possū: qz timeo eū qui illū misit ad me. Audiētes aūt hec viri illi. regresi sūt cū timore magno ⁊ renūciauerunt oīa ātiochie. sz ionatas latro p septē dies āplexās ⁊ tenēs colūnā: dic̄ ad bm̄ symeonē. dñe si iubes: ābulare volo. Respōdit illi iust⁹. Itez i ipa mala festinas. dixit illi ionathas. Nō dñe: sz tps meū īpletū ē. Et sic loquēs cū eo reddidit spm̄. Et volētes eū sepelire iuxta monasteriū: ecce alij officiales veniebāt ab ātiochia ppt illū: ⁊ ceperūt clamare ⁊ dicere. Da nobis inimicū nr̄z: oīs.n. ciuitas turbata ē ppt illū. Respōdit ei bt̄s symeō. q illū adduxit: veīt cū mltitudie celestis militie: q potēs ē in tartaz mittere ciuitatē vestrā cū habitātib⁹ ī ea. q etiā hūc recōciliauit sibi: ⁊ ego timui ne subito occideret me. ne ergo āpli⁹ fatigetis me humilē ⁊ paupem. ⁊ ita cū tiore rgresi sūt: nūciātes oīa q̄ viderāt ⁊ audierant. p⁹ paucos xo ānos. factū ē vna vic: h̄ ē sexta sabbati: ⁊ īclīauit se ad orōnē. sustinēs tres dies. id ē sexta sabbato ⁊ dñico. Tūc ego pauefact⁹ ascēdi ad ipm̄. ⁊ steti ī ospectu ei⁹: dixiq; ad eū: surge dñe bñdic nos: quō ppl's tres dies ⁊ tres noctes habet expectās bñdictōez a te ⁊ ñ rndit mihi. et rursus aio ad eū. Quare me ꝺtristas dñe aut qd offēdi? Supplico mitte mihi manū: aut forsitā iā a nob migrasti? Et sētiēs qđ ñ loqbat mihi: cogitaui vt nulli dicerē: qz timebā illū tāgert. ⁊ stās qsi hora media. īclīaui me ⁊ posui aurē meā ad auscltādū: ⁊ ñ erat flat⁹. nisi tm̄ qst odor mltoz aromatū ascēdebat ꝺ corpor ei⁹: ⁊ sic ītellexi qa requieuit ī dño. ⁊ hebefact⁹ plāxi amarissime. ⁊ īclinās me osculatus sum oculos eius. et barbam complexus crinesq; capitis eius.

ꝛ icrepās dixi. Cui me dñe dereliquis: vel ybi requirā tuā angelicā doctrinā? Quale respōsum reddā ꝓ te: aut cui⁹ aīa respiciat colūnā sine te ꝛ lugeat. Quale respōsum reddā infirmis: quādo veniūt ꝛ requirūt te hic ꝛ nō inueniūt. Quid dicam aut quid loquar ego humilis. Hodie video te crastina vero cōsidero ad dexterā siue ad sinistram: ꝛ nō inuenio te. Aut quo amictu operiā colūnā tuā. Heu me quādo veniūt aliqui de lōge querentes te: ꝛ nō inueniūt Et ꝓe multa tristitia obdormiui. Statim q3 apparuit mihi dicens. Nō derelinquaz colūnā hāc: nec locuz ꝛ montē hunc benedictū: in quo illuminatus sum: sed descendens satisfac populo: ꝛ annūcia de me antyochie secrete ne tumultus fiat i populo Ego eniz regeui sicut dñs voluit: tu aūt ne cessēs ministrare i hoc loco: ꝛ reddet tibi dñs mercedē i celis. Sed nec molestus tibi sim. Exurgens autē a somno pauefact⁹ dixi. Dñe memento mei in requie sancta tua. Et subleuans vestimēta eius: procidi ad pedes eius: ꝛ osculatus sum vestigia illius: ꝛ tenēs manus eius posui super oculos meos dicēs. Benedic obsecro mi dñe. Et itez fleui ꝛ dixi. Quales reliquias tollaz a te: i memoriā. Et hec dicens motum est corpus illius. ego aūt timui tangere eū Et vt nemo sciret descendi celeriter: ꝛ fidelem fratrē misi antiochiā ad episcopuz. Et statiz veniens cū tribus epis: ꝛ cum illis Ardabozius magister militū cū suis: tendētes cortinas circa colūnā ei⁹ defixerūt vestimēta sua. Erāt aūt conficta ab auro. Et deponētes eū iuxta altare ante colūnā colligēteſq3 se aues volabāt sup colūnaz: clamātes ꝛ quasi lugētes. ita vt oēs videret. Plāctus etiā ppli ꝛ iumētoꝝ resonabat p miliaria septē. sed ꝛ mōtes ꝛ cāpi: ꝛ arbores cōtristati sunt circa loca illa: vbiq3 eniz nebula tenebrosa facta est p circuitus. Ego autē cōsiderabā angelū veniētē ad visitādū eū. Circa horā septimā seniores septē: loquebātur cū angelo: vult⁹ cui⁹ erat sicut fulgur: ꝛ vestimēta sicut nix. Et vocē eius i timore ꝛ tremore tādiu cōsiderauī: q3diu audire potui. qō tamē fuisset ignoro. Cū aūt iaceret scūs symeon i feretro: volēs papa antiochie: de barba illi⁹ ꝓ bñdictōe aligd cōtigere: extēdit manū sua timq3 arefacta est: multeq3 obsecratiōes ꝛ oratiōes fiebāt ad deū ꝓ eo: ꝛ sic restituta ē man⁹ eius. Supponētes aūt corp⁹ fe retro: cū psalmis ꝛ hymnis duxerūt ātiochiā. Omnis aūt populus qui erat per circuitū regionis illius plangebat: q⁹ patrociniū tantaꝝ reliquiarū tolleretur ab eis et q⁹ episcop⁹ antiochie iuraſſet: vt nemo tangeret corpus illius. Uenientes vero i quitū miliariū ab Antiochia: i vicum qui vocatur meroe: nullus potuit mouere eū. tūc qdā hō annis quadragīta surdus ꝛ mut⁹: subito cecidit añ feretꝝ: ꝛ cepit clamare ꝛ dicere. Bñ veniſti ſerue dei: tu⁹ eni aduē t⁹ me saluauit: ꝛ si meruero viuere: ego tibi seruiā oīb⁹ dieb⁹ vite mee. Et eleuās se apprehēdit vnū de burdonib⁹ q portabāt feretrū: statiqz mouit se ꝺ loco isto. Et ita san⁹ fact⁹ ē hō: ex illa hora. Pcm aūt bois illi⁹: tale erat. Hic amabat vxorē alienā. ꝛ volēs eā adulterare nō potuit: ꝛ mortua ē ꝛ posita i monumēto. At ille iuit ꝛ violauit sepulchrū ei⁹: statimq3 obmutuit ꝛ surdus fcūs ē: ꝛ obligat⁹ ē i illo loco ānis quadragīta. Tūc exeūtes oēs de ciuitate antiochie: suscipiūt sup argētū ꝛ aux corpus sci Symeonis: cū psalmis ꝛ hymnis: ꝛ cū multis lāpadib⁹ portauerūt i eccliā maiorem: ꝛ ide i aliā eccliā q̄ vocat penitēria. Multe etiā virtutes fiūt ad sepulchrū ei⁹: magis q̄ꝫ i vita sua: ꝛ hō q san⁹ fcūs ē: ibi seruiuit vsq3 i diē mortis sue. Multi aūt obtulerūt thesauros episcopo antiochie ꝓ fide: poscētes reliqas ꝺ corpore ei⁹: sed ꝓpter iusiurādū minime prestitit. Ego humilis ꝛ pctōr antoni⁹: iquātū potui: lectionē hanc breuit̄ exposui. Btūs aūt q̄ habet illā scriptā i libro: ꝛ legit i eccliа ꝛ i domo dī: ꝛ cū memoriā ei⁹ fecerit: mercedē ab altissimo recipiet: cui ē honor: ptās ꝛ xp⁹ i scla scloꝝ amē. Ei⁹ ꝺpositio sexto kalēdas augusti celebrat̄. Explicit vita sci Symeonis heremite. Incipit vita scē Eufraxie vginis

In diebꝰ theodosii iperatoris pijssimi.fuit vir quidaz in regia ciuitate senatoz nomine Antigonus eratque iperatozi genere ꝛ societate coniunctus.sermone sapiens simul ꝛ opere:ꝛ bona semper precipue suadens.vt pie romanis legibus licie negocia gubernaret. Erat autez ꝛ cõpassibilis homo. cunctis necessaria prebens. Diligebatque eũ princeps non soluz tanq̃ parentez ac senatorez:sed etiaz tanq̃ christianuz ꝛ pium. ꝛ semper cõsilia vtilia proferentez. Erat autez hic locuplex vehemẽter:ita vt ciuitas regia aliuz diuitijs.sermone.ꝛ opere similez non haberet. Hic accepit vxorez ex genere proprio.ex eodez iperiali sãguine descendentẽ.cui nomen Eufraxia:mulier religiosa ꝛ timens dominuz nimis.ꝛ ecclesie vacans.ꝛ offerens deo preces cuz lachrymis. Hec multos i opere dei fecit idoneos.mꝛtasq̃ oblatiões i ecclesijs ꝛ sãctuaris offerebat vehemẽter eã diligebat iperatorꝛ augusta.p̃cipue q̃ ex eoꝝ genere erat nec nõ ꝛ moribus cõposita ꝛ honesta ꝛ valde religiosa. Nata est autez eis filia:ꝛ vocauerunt eaz nomine matris sue Eufraxiaz. Cumque habuissent hãc filiaz vna dieruz dixit antigonus eufraxie. Nosti sozor mea eufraxia.quia nihil est ista vita: nihil diuitie vanitas huius seculi tẽporalis. In octoginta nãque annis hominis tẽpus impletur.cuz ruina: diuitie autez in celo reposite.in infinita seculoruz secula timentibus deuz manent:ꝛ priuamus nos illis diuitijs.mundanis cogitationibus obligati ꝛ in fallacia positi tẽporaliuz diuitiarũ. dies nostros frustra cõsumimus:nihil animabus nostris vtiliter acquirentes. Audiẽs autez hec eufraxia:dixit ãtigono viro suo Et quid iubes domine mi vt faciam⁹? Cui dixit antigonus.Unã filiã per deuz acquisiuimus.ꝛ sufficiat nobis: ꝛ nequaq̃ vltra cõueniam⁹ infelicitati ꝛ miserie seculi. Audiens hec Eufraxia.consurgens extendit manus ad celuz:ꝛ ingemiscens dixit,viro suo ãtigono.Benedictus deus.qui dignũ te fecit timoze suo:ꝛ ad cognitionez veritatis adduxit.Uere dñe.sepius supplicaui deo. vt coꝛ tuuz illuminaret.ꝛ mẽtez tuaz pro hac causa faceret eluceꝛcere:sed hoc tibi pãdere nõ presumpsi Quia vero.ipse fecisti pricipiuz:iube me vt loquar.Cui dixit antigonus.Dic sozor mea qõ vis. Respõdit. Nosti domine meus:quia ante multas generatiões apostolus testaꝛ ꝛ dixit. Tẽpus breue est:decetero vt qui habẽt vxores tanq̃ nõ habẽtes sint.Deficit enĩ huiꝰ seculi cupiditas. Ad quaz vtilitatez erunt ista pecunia:ꝛ tãta abũdãtia possessionũ. Nihil eoruz est.quod nobiscuz poterit descẽdere i ifernuz.Cum bono ergo consilio tuo festina multa dare pauperibus vt nõ illud cõsiliũ quod tractasti ineniatur ifructuosuz.Audiẽs hoc ãrigonus glorificauit deuz. Cuz igitur adeptus esset optimam cõuersationẽ.ꝛ multa pauperibus erogasset Antigonus: vnũ solũmodo ãnuz viuẽs postq̃ sue renũciauit vxori. vitaz suaz pie disponẽs:cõpleto ãno defũctus est.ꝛ sepultus i pace. Tũc iperatoꝛ pariter ꝛ augusta fleuerũt euz.tanq̃ ex eoꝝ genere descendẽtẽ: vixꝭ iustũ ꝛ religiosuz. Cõpatiebãtur eniz ꝛ eufraxie.nõ soluz tanq̃ proprie consanguinee:sed etiã quia erat iuuẽcula.Duobus nãque ãnis ꝛ tribus mensibus vixit cũ viro suo:nã vno ãno ex cõstituto ab alterutrũ abstinẽtes.sicut fratres vixerunt. Igitur sepulto Antigono:ab iperatoꝛe ꝛ augusta multũ cõsolabatur Eufraxia. Illa vero sumens propriã suaz filiã.dedit eã i manus iperatoris ꝛ auguste:ꝛ prostrata ad pedes eoꝝ.cũ clamoꝛe ꝛ magno gemitu dixit. In manus dei ꝛ vestras:hãc orphanã nũc cõmẽdo. Memoriã ergo habẽtes Antigoni.qui fuit vester:suscipite eam atqz tuemini:ꝛ estote ei i loco patris ꝛ matris.Multa siquidez flumĩa lacrimaꝝ ꝛ voces miserunt audientiũ ita vt etiaz prĩcipes lugerent. Post paucũ vero tẽpꝰ a luctu aliquãto quiescẽtez Antigõi:suasit iperatoꝛ ei. vt filiaz suã Eufraxiaz.cuidaz senatoꝝ ditissimo daret vxorez. Et factũ est vt arras Eufraxia acciperet. Susce-

ptis arris ptelle etas expectabatur. Erat enim nimis infantula: qui suscepit arras: qui annox quinq. Post aliquātulum tps vero cogitauit ipse senator: vt vxorē Antigoni sibi crederet copulari: t p pces aut p mulieres matronas psuasit auguste. vt sine noticia pncipis mitteret: t Eufraxie cōiugij verba nunciaret. Que cū audisset amare fleuit: t dixit mulieribus que fuerāt destinate. Ueh vobis i futuro seculo: que mihi talia psuadetis: t ad talia occurritis extra mulierex que secūdum deum viuere festinat: Recedite a me: quoniam extraneam congregationem vestrā nunc egistis. Ille vero deformate discedentes: nunciauerunt auguste que gesta sunt. Cognoscēs aūt imperator quod factū fuerat: grauiter iuect⁹ est i augustā: t idignatus aduersus augustā dixit. Uere augusta extraneaz rem ab hac cōuersatione fecisti hec sunt opa xp̄ia/ne auguste. Sic promisisti deo pie regnare. Sic recordaris antigoni: q nobis semp vtilis pmānsit? Alienā rē nostro iperio egisti: q mulierē i puellari etate cstitutā: que pene solūmō vno āno cū viro vixit: t mox ex cōstituto ppter celeste regnū se ab vtriq; sepauerāt: tu rursuz ad mūdū redire cōpellis? et neq; timuisti deū hāc iniquitatez volens facere? Quis satisfaciet hominib⁹ quia nō p me factū est hoc. Indecētē t incōgruā fecisti rē: qō nec oportuit vt meuz audiret iperiū: ppter sinceriss̄imuz meum amicū maxime antigonū. Audiens hec augusta: t vultū nimie cōfusionis mutās: sicut lapis fere p duas horas sine voce pmā sit. Et facta est magna tristitia: iter iperatorē t augustā: ppter Eufraxiā antigoni cōiugē. Tunc eufraxia agnoscens: quia magna tristicia propter eā inter iperatorem t augustaz fuisset effecta vultu omnino demisso: tristis facta est vsq; ad mortez: t de ciuitate volebat discedere. Tūc flēs acriter: dixit Eufraxie filie sue. Filia mea habemus i egypto copiosaz magnāq; substātiaz: veni eamus illuc: t visitemus patrias tui possessiones: et mea omnia tua sunt filia mea. Tunc ergo cū filia sua Eufraxia: de regia ciuitate discessit: pncipe nesciente t venit i egyptū: illic quoq; morabat: t sua ꝓdia crebro visitabat. Et ꝓfecta est in interiorē thebaide: cū ꝓcuratoribus suis: atq; ministris: hītib⁹ curā suax rex. Que etiā illic vacās i sanctuarijs: t mltas oblatōes illic offerrēs: p mōasteria virox ac mlierex: t multas pecunias erogabat. Erat aūt monasteriū mulierex i vna ciuitate habens architria cētūtrigīta: de qbus magnas t mirabiles virtutes hoīes predicabāt. In illo nāq; monasterio nemo gustabat vinū: nulla illax pomuz edere aut vuas aut ficus: aut aliquid huiusmodi bonox que terrena nascūtur vbertate: gustabat. Quedā aūt eax abrenūciās seculo: neq; oleū edere volebat: quedā eax a vespa vsq; ad aliā vesperā ieiuniū ꝓtrahebāt: alie vero post biduū edebāt: alie vero post triduuz. Nulla eax pedes suos abluebat: aliquante vero audiētes de balneo loq; irridētes: confusionē t magnā abhoīationē se audire iudicabāt: q̄ neq; auditū suū h audire patiebāt. Una queq; ho eax stratū i tra habebat: cilitiū paruulū vni⁹ cubiti latitudinis t lōgitudinis triū: t paululū i ipis regescebāt. Erāt aūt t vestes eax ō cilitio vsq; deorsū: obstrigētes pedū extremitates. Quātūcūq; poterat vnaqueq; laborabat. Et cū aliquā eax aliqn̄ ctigerat infirmari: nō ei fomētū aut adiutoriū medicine oferebat: sz si quā ctigisset egrotari: tāq; maximā bñdictōez a ꝺo accipiebat: t tolerabat lāguorē: donec eā medicīa dñica ꝓueniret. Nulla eax ianuas eriebat. Erat āt ianuatrix p quā res spōsa oia fiebāt matura: mlteq; sanitates ibi fiebāt. Dax qdē eufraxia diligēs cōsiliū scāx mulierex: ppt̄ mirabilē ordinatōez eax sepi⁹ ad ipz monasteriū pgebat: timiaq; illic offerebat t cereos. Una qdē dierx rogabat abbatissaz: t priorem monasterij dicēs eis. Paruā bñdictōez volo absq; terrore vro p̄bere: redditurū auri vigīti aut trigīta libraz: vt oretis p ista famla vra: t p antigono pre ei⁹. Cui abbatissa rndit: Dña mea matrona: ancille tue nō egēt redditib⁹ neq; pecuniā ocupiscunt. Propterea namq; oia reliquerūt. t cūcta despicientes i hoc seculo: vt eternis bonis frui mereantur: t nihil

possidere volūt. ne celesti regno priuentur. Sed ne te cōtristez aut sine fructu dimittaz. paucuz oleuz ad cādelas ⁊ tymiama i oratoriuz confer: ⁊ hoc erit nobis pro mercede iusticie. Et his oblatis rogabat eufraxia abbatissaz vt omnes sorores oraret pro ātigono: ⁊ filia eius eufraxia. Una vero dieruz eufraxie ifāti abbatissa dixit tēptādo. Domina mea eufraxia. diligis monasteriuz nostruz ⁊ omnes sorores. Illa respōdit. Etiaz domina. diligo vos. Dixit ei abbatissa. rursuz cuz ioco. Si nos diligis: esto nobiscuz i nostro scemate. Cui ifantula dixit. Uere si nō cōtristatur mater mea: vlterius nō egrediar de loco isto. Cui abbatissa dixit. Inter nos ⁊ spōsuz tuuz. quez plus amas? puella dixit. Neque illuz noui. neque ille me: vos aūt noui. ⁊ vos amo Dicite mihi. Uos autez quez diligitis. me an illuz? Ille vero dixerūt. Nos te diligimus ⁊ christuz nostruz. Puella vero respōdit. Ego vero ⁊ vos diligo: ⁊ christum vestruz. Sedebat vero eufraxia mater eius ⁊ fluminuz lachrymaruz eius nō erat modus. Libēter eni audiebat verba puelle abbatissa. quia cuz esset etate ifātula. talia loquebatur. Nondum enim septem annos ipleuerat: duz cuz abbatissa loqueretur huiuscemodi verba. Tūc igemiscēs mater ⁊ amare deflēs ad filiaz suaz dixit. Filia mea veni pergamus ad domuz. quia iam vespa est. Cui puella dixit. Ego hic maneo cuz dña abbatissa. Dixit abbatissa puelle. Uade dña i domū tuā: nō potes hic manere. Nō q̄ſq̄ manere potest hic: nisi se deuouerit christo. Cui puella respōdit. Ubi est christus. Illa gratāter ei dominicā imaginez demonstrauit. Pergēs autem eufraxia. osculata est dominicaz figuraz: ⁊ conuersa dixit abbatisse. Uere ⁊ ego voueo me christo meo. ⁊ vlterius cū domina mea nō vado. Dixit ei abbatissa. Filia non habes vbi hic mancas: ⁊ nō potes hic manere. Puella dixit. vbi vos manetis ⁊ ego maneo. Et cū iā vespera esset. ⁊ multū mater eius coegisset atque abbatissa vt ābularet: nequaq̄ potuerūt eā tollere ō monasterio. Multū ergo crebris diebus mater ei⁹ atque abbatissa ei blādiebātur ⁊ persuadere nequierūt vt de mōasterio potuisset eā expellere. Nouissime vero dixit abbatissa puelle. Filia si vis hic permanere litteras habes discere ⁊ psalteriū. ⁊ vsque ad vespā habes ieiuniū ducere: sicut vniuerse sorores. Puella dixit ei. Ego ⁊ ieiuniū ⁊ oīa disco: solūmodo dimittite me hic esse. Dixit ergo abbatissa matri eius. Domina mea matrona: dimitte hāc puellā hic. video eni q̄ gratia dei illuxit in ea. ⁊ iustitia patris ⁊ honestas tua: ⁊ orationes vtrozūq̄ vestrū. eternā vitaz prouidere ei noscūtur Surgēs igitur eufraxia ⁊ assumēs filiam suā: ad dominicā eā imaginē adduxit: ⁊ extēdēs manus ad celū cū magno clamore ⁊ fletu clamauit dicēs. Dñe iesu christe habe curā huius ifātule q̄ te cōcupiuit. ⁊ tibi se cōmēdauit. Et cōuersa dixit ad filiā suam Eufraxia filia mea. deus q̄ fūdauit inmobiles mōtes. ⁊ te quoq̄ i suo timore cōfirmet. Et cū hec dixisset i manib⁹ eaz tradidit abbatisse: et deflēs. pectusque suū tūdēs. ita recessit a mōasterio vt oīs congregatio cū ea ploraret. Alia vo die abbatissa sumēs eufraxiā introduxit eā i secretariū et fcā oratione sup eā iduit eā idumēto monachali: et extēdēs man⁹ ad celū p̄ ea supplicauit dicēs. Rex seculoz q̄ i ea cepisti opus bonū: tu pfice ꝟ i pace: da vt ambulet fm nomē tuū. et fiduciā i ueniat iōspectu tuo semper ista ifāmula. Tūc et eufraxia mater ei⁹ orās dixit. Filia mea amas ꝟ scemate vestiri? Cui eufraxia dixit. Utiq̄ mat mea: q̄ fīc agnoui ab abbatissa. et domine sorores dixerunt hoc scema pro arris prebet diligentib⁹ se dominus iesus christus. Cui mater sua dixit. Cui desponsata es: ipse faciat te thalamo suo dignam. Et hoc dicens ⁊ orās pro filia sua. vale dixit abbatisse et sororibus. et osculata ē filiā suaz et egressa circa morē circuibat p̄bēs pauperib⁹ q̄ō indigebāt Ubiq̄ aūt diuulgabat eufraxie optia conuersatio. q̄tū offerret mōasteriis et venerabilib⁹ locis: ita vt īperator adiret. et oīs senatus eaz nimis amarēt. atque glorificarent deū. Audiebāt enī q̄ nec piscē gustaret: nec vinū biberet. Sz p⁹ tāta dōa q̄ vni

uersis cõferebat ꝛ gloriaꝫ:a vespera vsqꝫ ad vesperã ieiuniũ faciebat:aliquãdo su/mens legumẽ:aliquãdo bolera. Post pau cos aũt dies euocãs abbatissa matrẽ pu/elle:dixit ei secrete. Domina aliquã rẽ vo lo tibi dicere:nõ te cõturbet. Cui respõdit Domina mea quod iubes dic. Dixit abatis sa. Uidi enim i somnis antigonũ virũ tuũ i magna gloria cõstitutũ:ꝛ rogauit dñm ie/sum xp̃m:vt egrediaris de corpore tuo:ꝛ de cetero sis cũ illo:ꝛ fruaris illa gloria quaꝫ antigonus meruit vir tuus:propter opti/mã vitã suã. Audiẽs aũt hec reuersa est in domũ suã matrona vt religiosa femina:ꝛ nõ solũ non est turbata:sed leticia magna gauisa est. Orabat enim vt ab humana vi ta discederet:ꝛ de cetero esset cũ xp̃o. Et mox vocãs filiã suã:dixit ad eã. Filia mea sicut mihi dictum est a dña mea abbatissa: vocauit me xp̃s:ꝛ approprinquauerunt di es obitus mei. Ecce oẽm substãtiã meã et patris tui dedi i manus tuas:dispẽsa eam pie vt celestem possis habere hereditatem. Audiẽs hec eufraxia a matre sua:cepit i/gemiscere ꝛ flere dicẽs. Ueh mihi qꝛ pere grina sum ꝛ orphana. Dicit ei mater sua. Fi lia habes christũ:nec peregrina es nec or phana:habes ꝛ dominã abbatissam ꝑ ma tris officio. Uide filia:festina quod promi sisti adimplere. Deũ time ꝛ oẽs honores bono ra. seruiens eis cũ omni humilitate. Nũqꝫ i corde tuo cogites:de sanguine regio suo nec dicas:debent mihi seruire: Pauper esto i terra:vt i celo diteris. Ecce oia sub manibus tuis habes. Possessiones ꝛ pecu nias i monasteriũ confer:pro patre tuo et pro me:vt inueniamus misericordiã apud deũ:ꝛ liberemur ab eterno supplicio. Hec precipiens filie sue:tertia die defuncta est ꝛ sepelierũt eã in monasterio i monumẽto.

Audiens iperator:quia mortua fuisset eufraxia vxor antigoni:euocans senatorẽ cui desponsata fuerat filia eius idicauit ei dicens:quia puella cõuersa est in monaste rio. Ille vero rogauit iperatorẽ:vt per ve redarios scriberet puelle:eiqꝫ ꝓciperet vt ad ciuitatẽ veniret ꝛ nuptias celebraret. Suscipiẽs aũt eufraxia iperatoris epistolã:manu ꝓpria epl̃az aliã rescripsit:ficha/bẽtẽ. Dñe iperator suadesne ancille tue vt respuã xp̃m:ꝛ hoi corruptibili ꝛ vermibus cõsumẽdo cõiũgar:que hodie ẽ ꝛ cras nõ ẽ? Absit ab ancilla tua:vt hãc iniqtatẽ faciã. Quapropt̃ ipator dñe:nõ vlteri9 vos vir ille fatiget:ego enim xp̃o cõsensi:ꝛ impossibile est eũ me negare:ꝫ supplico potestati ve/stre:vt memoriã parentũ meorꝫ habeatis Ideirco tolle oẽz substãtiã ꝛ dispẽsa paupi b9:simꝫ ꝛ orphanis:ꝛ da vniuersis ecclijs. Noui enim qꝛ recordaberis parẽtũ meorꝫ maxime p̃ris mei. Audiui enim qꝛ i palacio nũqꝫ a te diuidebat̃. Vox ꝑ recordationẽ habẽs substãtiã hãc bñ dispone. Oẽs con/stitutos sub iugo seruitutis manumitte:ꝛ eis ligitima cede. Mãda actorib9 p̃ris mei vt oẽ debitũ dimittant agricolis qõ a die p̃ris mei vsqꝫ ad hãc diẽ reddebãt:vt sine sollicitudie meaꝝ trenaꝝ rexꝝ assistẽs: xp̃o sine quolibet fruire valeã impedimẽto: cui9 aiaꝫ meã cõmẽdasse cognoscar. Orate ꝑ ancilla vr̃a:tu ꝛ augusta:vt mereat̃ xp̃o fruire ꝓut dignat̃ ancillã suã. Deide signãs epl̃az:veredario dedit. Qui reuertẽs:ob/tulit ipatori relegẽdã epl̃az. Quã soluẽs ꝛ relegẽs i secreto cũ augusta:mltas lachri/mas ambo effuderũt:nimis orãtes ꝑ eu/fraxia. Mane aũt facto cuocãs iperator oẽz senatũ ꝛ p̃rez pariter eufraxie sponsi: iussit corã epl̃az legere. Illi vero audiẽtes epl̃az oẽs fũt lachrymis repleti:ꝛ velut ex vno ore dixerũt. Uere dñe ipator:filia est antigoni:ꝛ eufraxie gen9 tuũ:ꝛ ex sanguine ei9 ẽ hec puella. Uere religiosorꝫ parẽtũ: religiosa ẽ filia:sicẽ radicis sctũs ẽ ramus:ꝛ oẽs qdẽ ex cõdã concordia glificauerũt deũ ꝑ puella pariẽ orauerũt:ꝛ nequaqꝫ vlteri9 senator ille visus ẽ iportun9. Imperator ꝑ cũcta disponẽs pie:ꝛ res puelle bñ distri/buẽs:ꝛ ipe defũct9 ẽ:ꝛ cũ suis p̃rib9 sepul/t9 ẽ i pace. Eufraxia vero magnificabat̃:ꝛ ꝫz deũ conversabat̃ abstinẽs vltra mẽsuram suã. Erat enim annorꝫ duodeciz:ꝛ ad certa mina se fortiter exercebat. Et primũ qdẽ a vespa vsqꝫ ad vesperã comedebat: deide

post biduum. postea post triduū. nulla alia pter illā triclinia mūdabat ⁊ cubicla soro rū externebat: aquā ad cognā ipa porta bat. Nec aūt cōsuetudo erat i mōasterio Si qñ ptigerat aliqs sororē tētari a diabo lo p sōnū. mox abbatisse pādebat. illa xo cū lachrymis deū postulabat ut diabo/ lus ab ea recederet. iubebatqz vt lapides portaret. ⁊ substratū sub sago: cinerē sup/ cilicio spargeret: ⁊ ita dormiret vsqz ad ō cimū diē. Una vero diex ipa a diabolo tēptata est: ⁊ supposuit stratui suo cinerē Uidēs aūt abbatissa cinerē sub stratu eu fraxie risit: ⁊ ait ad vnā sorox seniorē. Ue re hec puella tēptari cepit. ⁊ orās abbatis sa dixit. deꝰ q creasti eā ſm tuā volūtatē tu eā i tuo timore cōforta. Et vocās eam abbatissa: dixit ad eā. Quare ñ indicasti mihi tēptationē diabolicā? Illa vero ca/ dēs ad pedes abbatisse dixit. Ignosce mi hi dña mea: qz cōfusa sū idicare tibi banc cām. Dixit ad eā abbatissa. Filia mea. ec/ ce pugnare cepisti: viriliter age vt vicas ⁊ coroneris. post paucos xo dies denuo tēptata ē ⁊ narrauit alicui sorori noie Ju lie: q mltū diligebat eufraxiā: q etiā i cer taminib⁹ eq exercebat. Dixitqz ei Julia. Dña mea eufraxia ñ abscōdas hoc abba/ tisse: sz refer hoc. vt oret p te. Qdēs ergo tēptamur a diabolo: sz sperem⁹ i xpi noie qz vicim⁹ eū. Ergo soror mea ñ moreris sz idica abbatisse cām: ⁊ noli cōfundi. Au/ diēs aūt hec eufraxia gratias egit iulie: ⁊ dixit ad eā. Adiuuet te deꝰ soror. qz edifi/ casti me: ⁊ meā animā cōfortasti. Uere in gredior: ⁊ causā dñe abbatisse pnūcio. di xitqz iulia. Etiam sic fac: vt oret p te. ⁊ ad ijciat tibi abstinētiā. Illa vero igrediēs i dicauit abbatisse causā. Dixitqz ei abbatis sa. Nō ptimescas filia omne belū diaboli q cōtra nos nitit. Certa igit fortiter imo/ bili aio: ⁊ nō pualebit aduersū te. Multū eni ab eo tēptāda es. sed certa vt vincas. vt victorias ⁊ triūphos accipias a spōso tuo xpō. ⁊ qstū potes adijce abstinētie tue Qui. n. precipue decertat: precipue dona pcipiet. ꝑꝰ aliquātulū vero tpis spaciū iterrogauit eā abbatissa discēs. Post qt di es comedisti filia? Puella dixit. post tres dies domina mea: dixit ei abbatissa. Ad/ ijce adhuc vnū diē. Illa vero iussionē eiꝰ cū leticia magna suscipiēs: discessit. Cūqz facta eēt ānox vigiti: etate confortabat ⁊ pualebat. Erat eni nimis speciosa tāqz vera matrona: ⁊ sanguīe regio pcreata Denuo sigdē tēptata indicauit abbatisse causā. Dixitqz ei abbatissa. Noli timere fi lia: deꝰ recū ē. Erat aūt i aula monasterij aceruꝰ lapidū. volēs aūt abbatissa tēptar eufraxiā: ⁊ ad mris puocare obediētiam dixit ei. Ueni filia mea. istos lapides trās/ porta hīc: ⁊ pone eos iuxta clibanū. Eu/ fraxia vero mox accessit lapides transpor tare: erant autē ⁊ grādes lapides iter eos quos due sorores vix poterāt agitare. Illa vero sup humeros suos arripiebat eos nullo adiutorio opꝰ habēs. erat aūt iuue nis ⁊ valde fortis. nec dixit abbatisse. ad/ iuuet me alia soror. nec dixit grādes sunt lapides. nō pualeo. nec cōtradixit. non di xit. ieiuna sū ⁊ deficio. ⁊ opꝰ hoc grādē ē: sz cū fiducia iussionē p obediētiā adimple uit. Alia xo die dixit abbatissa ad eā. Nō ē iustū vt lapides isti iuxta furnū sint posi ti: sed reporta eos i locū suū. Illa vero de mio cōfidēter iussionē abbatisse suc ople uit. hoc g opꝰ vigīti dies iussit eā facere ut patiētiā eius cōprobaret. Qdēs itaqz soro res videbāt qd fiebat: ⁊ puelle obediētiā admirabāt. alie qz sorores diridebāt. alie acclamabāt. viriliter age eufraxia. Trigi ta vero dies ipleti sunt. Denuo diuini ope ris celebratione facta. die qdā pgēte eu/ fraxia vt lapides portaret: dixit ei abba/ tissa. Dimitte filia hoc misteriū. ⁊ tolle fa/ rinā ⁊ cōsperge. ⁊ coque panes i furno: vt iueniaris ad vespex i misterio sorox. Illa vero cū magna letitia ⁊ gaudio iussa com pleuit. Rursus diabolus iueniēs eā vacā tē huiusmōi tēptationē imisit q ꝙsi ille se nator cui fuerat despōsata supueniēs cū auxilio mltō abstraberet eā de monaste/ rio: ⁊ ea sublata abiret. Que cuz iaceret i cubili suo: violēter pclamabat. Abbatis

la vero ⁊alie sorores expgefacte audierũt eiꝰ violẽtie vocẽ.⁊ excitantes eã dixerũt.Unde ẽ tibi hec ãxietas filia? Illa vo repẽte somnuz recitauit. Abbatissa vero excitãs sorores stetit i oratiõe. Post opletũ vero ministeriũ vsqꝫ ad horã tertiã. tenẽs codicẽ eufraxia stabat legẽs sedẽtibꝰ ⁊ postea stans ad horã tertiaz i ministerio. Post cõpletionẽ vero tertie.mox eufraxia sororibꝰ necessaria pparabat.mũdiciã i triclinio faciẽs ⁊ lectos sternẽs.aquã imples ⁊ ad coquinã portãs:ligna frangẽs ⁊ legumina coquẽs:farinã cõfermẽtãs:⁊ coquẽs panẽ i clibano. Et dũ hec oĩa faceret nec i nocturna psalmodia deerat.nec i tertia.nec i sexta.nec i nona.nec i vespa. Nã postqꝫ cõpleuit vespertinas oratiões: p se ministeriũ faciebat i ferẽdo. Cũ qua etiã ⁊ laborabat iulia:satis eni diligebat eufraxiã.Denuo sigdẽ diabolus p somnũ vehemẽter eã tẽptas:ei certamẽ immisit maximũ Que mox anxietatis sue certamẽ abbatisse cõfessa ẽ. Pro qua dũ oraret abbatissa: dixit ei. Filia mea eufraxia tẽpꝰ certaminis ẽ. vide ne molliat diabolus mẽtẽ tuã.⁊ pdes laborẽ tuũ. Adhuc eni paruo tẽpore dimicãs tecũ: dũ fuerit supatꝰ a te. rursuz effugiet.Dicebatqꝫ ei simul ⁊ iulia Domina ⁊ soror mea.si modo ei nõ repugnamꝰ ⁊ vicimꝰ.in senectute quale bellũ cũ eo faciemꝰ? Cui respondit eufraxia.Uiuit dñs soror iulia:qz si mihi pcepit abbatissa nõ gustabo i tota septimana panes:donec cũ domino adiuuãte vicã. Cui iulia dixit.si tu hꝰ potes iplere i terra;beata eris in celo. In isto nãqꝫ monasterio nulla potuit sine cibo totã septimanã permanere:nisi dña nostra abbatissa. Tũc igressa eufraxia .nũciauit tẽptationẽ diaboli p somnũ abbatisse: eãqꝫ rogauit vt ei pciperet qtenꝰ totã hebdomadã sine cibo psisteret. Cui abatissa dixit Fac gcqd tibi videris facile esse filia mea. Deꝰ qui creauit te ofirmet te:⁊ cõtra diabolũ donet tibi victoriam. Cepit igitur eufraxia totã septimanã ieiunare.⁊ neqꝫ psallendi officiũ dereliquit.nec sororꝫ ministeriuz:ita vt omnes tolerãtiaz ipsius mirarẽtur.⁊ pulchritudinẽ simul ⁊ iuuẽtutez etatis.Dicebãt aũt quedã de collegio earum. Habemꝰ hodie annũ custodiẽtes eufraxiam.⁊ sedẽtez eaz nõ vidimus neqz p diez neqz p noctez:nisi solũ quando requiescebat i loco suo nocte. Nunqꝫ enim sedit vel quãdo etiã panez comedit. Omnes ergo sorores diligebãt eufraxiaz.qz se ita humiliter exercebat ⁊ cuz studio famulatũ sororibus exhibebat: duz pcipue utiqꝫ de sanguine iperiali descẽderet. Pro qua re itẽ te nimis pro ea orãtes rogabãt dñm vt saluaretur. Fuit aũt iter eas quedaz nomine germana:quã dicebãt ex ãcilla ortam. Hec iuidiã habẽs aduersus eufraxiaz insurrexit aduersus eã in coquina secrete: ⁊ dixit ei.Dic eufraxia. Ecce tu semel i septimana comedis secundũ regulã abbatisse ⁊ nos hoc nõ possumus adiplere Si coacte fuerimꝰ ab abbatissa.quid faciemus? Cui eufraxia respõdit.Dña mea dña nostra abbatissa dixit. vt vnaqueqz sicut potuerit: decertet. Nõ eni sine necessitate mihi hoc iuguz iposuit.dixit ei germana. Impostrix ⁊ oĩ calliditate plena.qs nesciat:qz sub igenio hoc agis. vt post pausationẽ abbatisse tu ei succedas? Credo i xpo.qz te nunqꝫ dignabit ad abbatisse venire locũ. Audiens hec eufraxia. pstrauit se ad pedes eiꝰ: ⁊ dixit ad eã. Ignosce mihi dña mea. ⁊ ora pro me. Cognoscẽs autez abbatissa quod fuerat factũ.germanã corã oibꝰ vocauit: dixirque ei. Ancilla nequã ⁊ a deo extranea qd tibi nocuit eufraxia:qz festinasti studiũ eiꝰ obrumpe? Aliena es a sororꝫ cetilio: indigna es a ministerio.⁊ diugio sororuz extranea. Cui multũ supplicabat eufraxia. quatenꝰ illi veniã largiret:⁊ nõ eã flexit donec iplerent dies trigita. Tricesimo vo die videns eufraxia qz nil rogãdo pficeret.assumẽs secũ iuliã ⁊ seniores feias monasterij ꝟposcebat vt rogarẽt abbatissã qtenꝰ ei reconciliaret. Quo facto euocauit eã abbatissa corã oibꝰ dixitqz ei. Nõne diiudicasti in corde tuo vt studiũ puelle huiꝰ abscideres nec cogitasti.qz dũ eẽt matrõa ⁊ ex ipiali genere ostituta.humiliauit semetipaz.⁊ p

pter deū fuiuit tibi? Qib⁹ ergo rogātib⁹ p germana:placata ē. Tūc diabolus cō tra eufraxiā certamina nō ceſſabat cōmit tere. Nimis enī furebat cōtra eā:ꝛ cito p duci volebat ad finē. Una qdē die ꝙ cum ad hauriēdā aquā deſcēdiſſet ad puteū:ar ripiebat eā diabolus cū lagena.ꝛ deiecit eā deorſū ī puteū:ita vt nauſearet eufra/ xia ꝛ pueniret caput ei⁹ ad fūdū. Eleuata vero de aqua.ꝛ tenēs funē ſitule:ita cla/ mauit de puteo.xp̄e adiuua me. Qua vo ce facta.cognitū ē.qꝛ eufraxia corruiſſꝫ ī puteū:ꝛ currētes ſoꝛoꝛes cū abbatiſſa ab ſtraxerūt eā de puteo. Que ſurgēs exiō ꝛ ſemetipſam cōſignās:ſubriſit ꝛ ait. Uiuit xp̄s me⁹.qa nō me vincis diabole. neqꝫ cedo tibi. Uſqꝫ nūc qdē vnā lagenā porta bā cū aqua in cognā:ab hodie vero dua/ bus lagenis aquā portabo. Et ita fecit. Uidens itaqꝫ diabolus qꝛ eā ī puteo ne/ care nō valuit.rurſū alia vice cū deſcen/ diſſet ligna īcidere.cūqꝫ iam pauca inci diſſet:aſtitit diabolus obſeruās eā. Et dū leuaſſet ſecurim vt lignū īcideret.colliga uit diabolus man⁹ ei⁹ ꝛ vſqꝫ ad ei⁹ calca neuꝫ traxit:ꝛ pucnit vſque ad tibiaꝫ. Que cū vidiſſet crudeliſſimū vuln⁹ valde. ꝛ ſā guinez vehementer effuſum: proiiciēs ſe/ curim anguſtiata ꝛ in terrā proſtrata eſt Julia vero cucurrit:ꝛ clamans ſoꝛoꝛibus nūciauit.qꝛ eufraxia accipiēs ſecurī. de ſe curi moꝛtua ē: Cūqꝫ ꝛcurſu clamoꝛ fact⁹ fuiſſet vniuerſaꝫ circūſtabāt eā pauce ſi/ mul ꝛ flebāt. Tūc diſcēs abbatiſſa. aquā ſ faciē ei⁹ miſit:ꝛ ꝛſignās eā atqꝫ ꝛplectēs ait ei. Filia mea eufraxia cur āguſtiata es Recrea te ꝛ loq̄re ſoꝛoꝛib⁹. Illa ꝝo reſpici ente:abbatiſſa dixit. dn̄e iēu xp̄e ſana an/ cillā tuā:qm̄ ꝓpter te mlta patī. Et cū li gaſſet pedē ei⁹ ꝺ pāno cilicīo.leuauit eā:ꝛ dās ei manū ducebat eā ad monaſteriuꝫ. Illa vero reſpiciēs ligna ꝓiecta:dixit ſoꝛo ribus. Uiuit dn̄s me⁹.niſi collegero ligna ꝛ ſeptimanam meam compleuero:n̄ aſcen dam. Cui iulia dixit. Noli domina ſoror non vales.dimitte.ego colligam ea:tu aſ/ cende requieſce propter dolorem. Illa vero non acquieuit:ſed complens man⁹ ſuas lignis ſic aſcendit. Cui tamen dia/ bolus non pepercit. Nam cum aſcendiſ/ ſet ſuperiores gradus ſcale.calcans ſum/ mitatem tunice ſue.ſuper ipſum lignum ruit quod portabat:ꝛ fixum eſt lignum ī aſpectu eius ita vt ſoroꝛes crederent. qa lignum eius oculum penetraſſet. Tunc exclamans Julia: ait ad eam. Domina mea tibi dixi quia non potes requieſcere ꝛ non me audiſti. Cui dixit eufraxia.caute ſubtrabe a me lignum:oculus meus ſan⁹ eſt. Traxit ergo ab ea lignum. ꝛ ſangui/ nis facta eſt effuſio uehemens. Abbatiſſa vero deferens oleum:ꝛ facta oratione ſuppoſuit ei manum:rurſumque dixit ad eam. Uade ad ſtratum tuum requieſce:ꝛ ego domnis ſororibus miniſteriū tuū in/ iūgo. Eufraxia vero dixit. Uiuit dn̄s me⁹ qa nō regec o:donec officiū meum cōple/ uero. Multum enim rogabatur a ſoroꝛi bus vt requieſceret ꝓpter plagas quas habebat:ꝛ paſſa non eſt:ſed ſic vlcerata ex vtraqꝫ plaga ſanguine ꝓcurrente ſtabat miniſterium faciens ſoroꝛibus: et neqꝫ in opere dei deerat:nec in alio miniſterio:

Rurſus itaqꝫ alia vice:cum aſcenderet cum iulia in ſolarium tertium: arripiens eā diabolus:ꝓcipitauit eaꝫ deoꝛſum. Et cū exclamaſſet iulia:concurrētes ſoroꝛes crediderūt ſe eufraxiā moꝛtuaꝫ inuenire. Que ſurgens occurrit eis. Quā ſuſcipien/ tes ītroduxerūt eā ad abbatiſſam: īterro/ gauitqꝫ eā ſi ī aliquo fuiſſet leſa. Cui eufra xia reſpōdit: Uiuit dominus domina mea qa nec quomodo cecidi:noui: nec quomo do ſurrexi. Audiens abbatiſſa.quia de tā/ ta altitudine corruens nihil eſſet leſa:glo/ rificauit deū dicens. Uade filia ad opus tuū:ꝛ erit dn̄s tecū. Rurſus ergo inimi/ cus volēs eā occidere:ollā feruētē habēs ī q̄ olus coquebat: vt euffunderet coctio nem olerum in vaſculo:ablatiſqꝫ pedibus a diabolo retroꝛſum cadēs:olle illius co/ ctionem in faciem ſuam fudit. Et dum omnes ſoroꝛes in hoc facto expaueſcerēt exiliens eufraxia ſubriſit:ꝛ ait ad eas. Ut

gd turbate estis. Abbatissa vero vidēs qz nō fuisset lesa: respexit i ollā: z vidit qz qđ remāserat esset feruēs. Et uersa dixit eu fraxia. Uere dña mea quia velut aqua frigida venit i faciē meā. Ammirata est ꝟo abbatissa: z ituēs i eā dixit. Filia deus te custodiat: z tibi sine itermissione tolerare i suo timore ꝺcedat. Et ingressa abbatissa oratoriū ꝺuocauit priores seniores: dixitq; eis. Nostis qz eufraxia ꝑmeruit gratiā dei: Cognouistis enī qz nec ꝓcipitata ꝺtristata est: neq; nimietate feruoris exusta ē At ille dixerūt. Uere ancilla dei est eufraxia: z curā eius habet dñs. nā i huiusmodi tēptationibus liberata est a dño. Omnis itaq; ciuitas atq; ꝓuincia ꝺsuetudinē habebat: vt infantes male habētes i illud ꝺducerēt monasteriū. ad ancillas dei miracula faciētes: z suscipiebat eos abbatissa z ingrediebāturi oratoriū: z supplicabāt ꝑ eis dñz: z mox ab omni lāguore sanabātur infātes. z ꝛcipiebāt eos matres ꝑ ꝓꝛie sanos: ꝑficiscētes atq; glorificātes deū. Erat aūt quedā in monasterio mulier energumina: ab infantia obligata i monasterio: quatenꝰ saluaret: que habebat spiritū imūdū ꝺemonē ligatis manibus z spumā faciens: z dētibus suis stridēs: multūq; clamans: ita vt oēs audiētes eā timore cōciderent Et cū frequēter abbatissa cū senioribus sororibus pro salute eius oraſſet: nihil ꝑmeruit. Quapropter nec valebāt se ad eā iungere: vt ei vel cibū offerrēt. Erat aūt ligatū quoddā vasculū i fune z ipso vasculo legumina vel panes mittebāt. z appēdebat ipsum vasculū: z sic ei de lōge porrigebatur: z ita vescebatur. Frequēter aūt abiiciēs ipsuz vasculū: cū virga iaculabat i faciē offerētis sibi cibū. Una ꝟo ꝺiex fcm ē vt itraret ostiaria z diceret abatisse. Dña mea quedā mulier infantulū adduxit. z stās foris ad ianuā deflet. Est autem infantulus quasi annorū circiter octo. paraliticus: surdus z mutus. Uidens aūt abbatissa spiritu sibi reuelante: quia gratiā ꝑmeruisset a dño cōtra ꝺemones eufraxia dixit ostiarie. Uoca mihi eufraxiā. Que cū veniſſet ante abbatissam. dixit ei. Uade suscipe infantē a matre sua: z defer huc. Illa vero egressa: z videns infantulū paraliticū z trementē: miserta est super eū z ingemiscens doleter signauit infantē: z dixit ei. Qui te creauit: ipse te sanet fili. Et sumens eū pergebat ad abbatissaz. Infans vero dū porꝛaretur ab eufraxia: sanatus est: z clamauit matri sue: videns aūt eufraxia qz infantulus cepisset loqui: perterrita proiecit eū i terrā. Infantulus aūt mox exurgēs: cucurrit ad ianuam: querens matrē suā. Currens aūt ostiaria nūciauit abbatisse: quod factū est. Que cū vocasset matrē infantis dicit ei. Dic mihi inquit soror: temptare nos venisti: Respondit autem mater infantis: dicens. Per dominū nostrū iesum christū dña mea qz neq; ambulauit: neq; locutus est hic infans vsq; in presentem horam. Sed cum suscepisset eum hec domina soror: mox locutus est. Illa vero proiiciens eum in terrā: sterit obstupefacta: infantulus vero surgens venit ad me ancillam tuam. Dicit ei abbatissa. Ecce ergo habes eum sanum: tolle eum: z vade in pace Que assumens filium suum pergebat glorificans deum. Rursum ergo abbatissa dixit ad seniores sorores. Quid vobis de eufraxia videtur: Cui respōdētes dixerūt vere ancilla dei est. Uocauitq; eam z dixit ei. Filia mea eufraxia: volo vt huic patienti que in monasterio est: p manus tuas cibum offeras: si non times eam. Cui eufraxia respondit. Nō timeo domina mea quicquid mihi precipis. Sumens ergo eufraxia quoddam vasculum: misit in illud legumen z fragmen panis: z obtulit ei. Illa vero repente dentibus stridens: z valde fremens fecit impetum super eam: z apprehendens illud vasculum volebat confringere Eufraxia vero apprehendens manū eius dixit. Uiuit dominus deus: si te posuero in terram: tollo virgam domine abbatisse: z sic te flagellabo vt nunq; presumas hoc agere. Uidens autem quia preualuisset patienti: quieuit. Postq; autem cessauit: cepit eufraxia blandiri z dicere. Se/

de soror comede ⁊ bibe ⁊ noli turbari. Illaqz sedit comedit ⁊ bibit ⁊ requieuit. Ab illa hora iã ei cibus cũ virga dabat. Oẽs autẽ sorores vidẽtes qđ fecerat eufraxia orabãt ꝑ ea ad dñz. Cũ vero cepisset moueri ⁊ idignari: dicebant ad eã sorores. gesce soror ⁊ noli malignari. nã si venerit domina eufraxia flagellabit te. ⁊ repẽte gescebat. Rursũ aũt germana iuidia mordebat. ⁊ cor eius vrebat: dicebatqz sororibus. Nisi fuisset eufraxia. nõ iueniebat alia que cibũ ei offerret. Tollam cibos ⁊ ego ministro. Sumẽs ergo cibos eius accessit ad patiẽtẽ: ⁊ dicit ei. Accipe cibos soror ⁊ comede. illa vero ꝯtinuo exiliẽs iẽã. vestes eius cõscidit: ⁊ cõterẽs eã proicit in terrã ⁊ irruẽs super illã cepit mãducare carnes ei⁹. clamore aũt facto. ⁊ nulla presumẽte ei appropiquare: currẽs iulia ad coquinaz dixit eufraxie. festina dña quia germana a patiẽte dilacerata é. Curens autẽ eufraxia tenẽs manus patiẽtis ⁊ guttur: eripuit ab ea germanam cruentatã ⁊ dilaceratã. cui dixit eufraxia. bene feciſti quia sic cõtriuisti sororẽ: illa vero stabat spumã faciẽs: ⁊ dentib⁹ stridẽs. Dixit ei eufraxia. ab hac hora si maligna fueris erga sorores. nõ tibi cedo neqz miserebor: sed virgã dñe mee abbatisse tollã. ⁊ cũ ea te sine misericordia flagellabo. illa vero sedẽs repẽte cessauit. Mane aũt facto ꝯpleto sacro officio. ⁊ egrediẽtibus eis ab oratorio. visitãs eufraxia patiẽtẽ iuenit eã disruptã vestẽ suã in terram piecisse: ⁊ sedẽtẽ sup eã: ⁊ colligentẽ sterc⁹. ⁊ comedentẽ. At eufraxia vt vidit: fleuit ⁊ que facta fuerãt abbatisse nunciauit. cõueniẽtes vero sorores iuenerũt eã nudã. ⁊ colligentẽ flegma ⁊ comedentẽ. dixit autem abbatissa. vt daret ei alia tunica vt vestiretur. Sumens itaqz eufraxia tunicam. ⁊ parapsidẽ cũ legumine ⁊ fragmen panis obtulit ei. ⁊ dixit. Accipe soror ⁊ vesti te: ⁊ gusta. Quare sic te deturpas. que sumẽs comedit ⁊ bibit. Et induens eam ministrauit ei. Eufraxia vero a lachrymis nõ cessauit vsque ad vesperã ꝑ ea gemẽs. Quo cũ peruenisset: mox supplicabat dño cum lachrymis. vt ille patiẽs sanaret. Dilucullo vero abbatissa vocans eufraxiã: dixit ei. Cur me celasti preces offerens deo ꝑ hac patiẽte? Si manifestasses mihi: ⁊ ego sine dubio venirem. Cui eufraxia dixit: Ignosce mihi dña. vidi eam turpiter posi tam ⁊ infirmã: ⁊ dolui super eam: Abbatissa vero dixit. habeo tibi aliqd cõfiteri: ⁊ vide ne sathanas tẽptet te. ⁊ elatio tibi generetur. Ecce tibi xp̃s potestatẽ circa eos dedit: vt eijcias eos. Audiens hec eufraxia. misit cinerẽ super caput suũ: ⁊ ꝓsternens semetipsã in terrã clamauit dicens. Que sum ego infelix ⁊ immũda. vt demonẽ tãtũ expellã. quẽ orãtes ꝑ tantũ tẽpus nõ potuistis expellere. Dicit ei abbatissa. Filia mea. te sustinebat hoc tẽpus copiosa ẽ tua merces i celo. Ingressa quidẽ eufraxia monasteriũ. piecit semetipsã ante altare. supplicãs deo vt precibus eius sanaret: ⁊ de excelso daret auxiliũ. Et surgens a pauimẽto orãs rursũ. ibat ad patrem entẽ iussiõe abbatisse: ⁊ oẽs sorores sequebant eã. ut mirarent que faciẽda erãt. Ad quam accedẽs ait. Sanet te dominus meus ihs xp̃s: qui te creauit. Et mox signum crucis fecit in fronte eius. Mox autem clamauit coram omnibus. O quomodo ab ista impostrice et fallace exeo. habitãs in ea plurimos ãnos. ⁊ nullus me expellere potuit. ⁊ hec immunda atqz luxuriosa conatur persequi me? Cui eufraxia dixit Non ego te persequor. sed xp̃s omnium deus. Dixit ei demon. Nõ exeo ĩmunda. Non enim accepisti potestatem eijciendi me Eufraxia dixit. ego ĩmũda sum. ⁊ omni malignitate plena: vt tu quoqz testaris veruntamen iubente domino egredere ab ea. Nam si sumo bacculum abbatisse flagellabo te. Siquidem resistente demone. ⁊ exire nolente. sumens eufraxia abbatisse bacculum: dixit ei. Exi aut certe torqueo te. Respondit ei. Quomodo ab ea egredi potero: cum ab ea recedere non possim? Mox igitur eufraxia cepit cedere. Et cum tertio percussisset dixit. Egre-

dere a figmento dei spiritus immũde. Increpet te dominus iesus christus. Demõ dixit. Non possũ exire ab ea. quid me persequeris? vbi habee pficisci? Eufraxia dixit. In tenebras exteriores. in ignẽ eternũ. in ifinita tormẽta. parata tibi ⁊ patri tuo sathane: ⁊ faciẽtibus voluntatẽ eius Omnes itaqz sorores stabãt respiciẽtes in eã. ⁊ nõ presumebãt ppiꝰ appropiquare. Eufraxia vero dure certabat cum demone rñsistẽte. et respiciẽs i celũ dixit. Domine iesu christe noli me i hac hora cõfundere: vt nõ vincat me hic demon immundus. Et cõtinuo demõ spumãs et stridore facto clamãs voce magna egressus est a muliere: et ab ea hora sanata est. Cucurrerunt sorores glorificantes i hoc deũ. Magnꝰ eni timor obtinuerat omnes. Eufraxia vero tulit mulierẽ. et abluit eã aqua: et iduit eã vestimẽto: et duxit ab abatissã que vna cũ sororibus itroduxerunt eã in monasteriũ: et gloriam dederũt deo ꝑ facto miraculo. Ab illa vero hora humiliauit se amplꝰ eufraxia. et sine sõno tota nocte psistebat. omnẽ vero bebdomadã ieiunabat: vt cõsueuerat: sine defectu faciens cunctis sororibus ministeriũ. et cũ omni studio atqz leticia i mansuetudie atqz humilitate degebat. Una dieꝝ abbatissa vidit visionẽ: et cõturbata est vehementer. Rogare aũt ceperũt eã omnes sorores supplicãtes ⁊ dicẽtes. Cõfitere nobis domia abbatissa. cur sic ingemiscis. et nostras animas simul affligis. Et dixit. nõ me cogatis vsqz in crastinũ. Dixerunt ei seniores sorores. Crede domina. ꝙ si non annũciaueris nobis: tribulatiõeꝫ magnã animabus nostris ingeris. Abbatissa dixit. Ego quidem qõ futurum est vsque i diem crastinum dicere non volebam: sed quia cogitis me nunc audite. Eufraxia nos deserit. cras enim hac vita priuabit nulla vero indicet ei: ne cõtristetur. His itaqz dictis. magnus eiulatus ꝑ multas horas factus est. vna autẽ sororum cum cognouisset. currens ad furnũ. inuenit eufraxiam panes coquentem: cui iulia aderat secundũ cõsuetudinẽ. dixit ergo illa soror que venerat. Cognosce domina eufraxia. qz intus magnꝰ luctꝰ est apud abbatissã ꝑpter te: ⁊ apud sorores. Audiẽtes aũt hec iulia ⁊ eufraxia stupefacte sũt: ⁊ diutius steterũt: Post hec autẽ iulia dixit. Putasne auditu audiuit abbatissa. qa ex missione illius. qui aliquãdo spõsus fuerat tuus: iussit imꝑator te adduci ex monasterio ⁊ ꝑpterea lamẽtant. Cui eufraxia respondit. Viuit dñs meꝰ ihs xps. qa si omnia fũdamẽta terre moueant. nõ mihi psuadere ꝑualebũt vt xpm dñm meũ derelinquã Uerũtamẽ dña mea iulia. dũ coquuntur panes vade. vide fletꝰ istos qd cõtigerit: ne anima mea ꝑturbet. illa vero ꝑgens ⁊ stãs foris ante ianuas. audiuit somnũ abbatissam hoc mõ referẽtẽ. Vidi inquit qsi duos cuiusdã scematis viros huc aduenientes. q querebãt eufraxiã tollere: dixeruntqꝫ mihi. dirige eã: opus habet. Rursũ ergo ⁊ alij veniẽtes dixerũt mihi. Assumẽs tecũ eufraxiã. deduc eã ante dominũ. Quã mox assumens ꝑperaui cũ eis. Et cũ venissemus ad quandã portã. cuiꝰ gloriã enarrare nõ valeo: spõte nobis apta é. Et igresse sumus. ⁊ vidimus ibi ienarabile palatiũ celeste: i quo ⁊ soliũ nuptiale nõ manu factũ. Ego quidẽ interius ap ꝑpinquare nõ potui: eufraxiã vero assumẽtes. obtulerũt domio. ⁊ ꝑcidens oscula ta ẽ pedes eius imaculatos. vidi ibi dena milia angeloꝝ. ac multitudinẽ sancto rũ ienarrabilẽ: ⁊ omnes stabãt respicientes. ⁊ vidi. ⁊ ecce mater domini assumens eufraxiã. adduxit eã ad thalamũ nuptialẽ in quo decoris coronã parabat. ⁊ audiui vocẽ ad eufraxiã dicẽtem. Ecce merces tua: Nunc itaqz perge post decẽ dies veniens: fruere bis i seculis infinitis. Et iõ quia hodie nona dies ẽ ex quo visionem vidi cras morietur eufraxia. Audiẽs hec iulia recitantẽ secrete abbatissam: tũdẽs pectus suum ⁊ faciem. amare deflens venit ad clibanũ. cum vidisset eam flentem eufraxia. dixit ad illam. coniuro te per filium dei sororꝫ iulia: indica mihi qd audisti

ꝛ quare plãgis? Dixit ei iulia. ꝓplango do/
mina mea. qꝛ hodie ſeparabimur a te. Si/
cut enim audiui a domina mea abbatiſſa
cras ex hoc coꝛpoꝛe exalabis. Quod duꝫ
eufraxia audiſſet ãguſtiata eſt. ꝛ puſillani
mis facta cecidit. Sedebat aũt iuxta eam
iulia flẽs. Cui eufraxia dixit. Soꝛoꝛ da mi
hi manuꝫ tuaꝫ ꝛ leua me. ꝛ duc me vbi li/
gna ſũt poſita: ꝛ ibi me pone. ꝛ tolle panes
de clibano ꝛ porta i monaſteriũ. Fecit iu/
lia hec ꝛ abbatiſſe nõ idicauit. Cũ ergo ia/
ceret eufraxia i pauimẽto clamauit. Cur
dñe abhominat⁹ es me pegrinã ꝛ oꝛphanã
Cur deſperiſti me? Ecce tẽpus quãdo de/
beaꝫ cũ diabolo pugnare. ꝛ aĩa mea a me
expetitur. Miſericoꝛs eſto i me ãcilla tua
dñe ieſu chriſte. dimitte me vel vnũ annũ
quaten⁹ ꝺfleã peccata mea: quia ſine peni
tẽtia ſuꝫ. ꝛ ab oĩ penitẽtia nudata. Nõ ẽ in
me op⁹ ſalutis: nã nemo i iferno cõfitebit
tibi. Nõ ẽ penitẽtia i ſepulchꝛo: nõ poſſuꝫ
poſt moꝛtẽ lachꝛymis pꝛeualere. Nõ enim
qui i iferno ſunt laudabunt te domine: ſed
viuẽtes laudabũt nomẽ ſanctũ tuũ. Dona
mihi vel adhuc vnũ ãnũ. vt penitẽtiã agaꝫ
quia deſolata ſuꝫ ſicut ficus ſine adiutoꝛio
Cũ ergo defler et. audiẽs quedã ſoꝛoꝛ. idi
cauit abbatiſſe atque ſoꝛoꝛib⁹: qꝛ eufraxia
ꝓſtrata i repoſitione ligno. ita clamaret
Dixitqꝫ iulia. Uere dña audiuit qꝛ moꝛit:
ꝓpterea lamẽtat. Dixit ergo abbatiſſa ſo
roꝛib⁹. Quis ãnũciauit ei. ꝛ animã ei⁹ affli
xit? Quis idicauit ei ꝛ coꝛ ei⁹ attriuit? Nõ
ne vos rogaui ne diceretis ei. donec ei⁹ ho
ra veniret? Cur hoc feciſtis: ꝛ afflixiſtis ani
mã ei⁹? Jte ꝛ adducite eã mihi. Jlle vero
ꝓgẽtes dixerũt ei. Ueni dña eufraxia: vo/
cat te abbatiſſa. Jlla vero egreſſa ẽ ploꝛãſ
atqꝫ ꝺturbata. ꝛ ingreſſa aſtitit abbatiſſe.
deflẽs atqꝫ merẽs ꝛ gemitib⁹ nimis affli/
cta. Abbatiſſa ꝯo reſpiciẽs eã dixit. Quid
habes filia. qꝛ ſic ingemiſcis? Eufraxia di
xit. ꝓplãgo me dña mea. qꝛ ſciuiſti me mo/
ritura. ꝛ nõ idicaſti mihi vt plangereꝫ pctã
mea: dũ ſiꝫ ab oĩb⁹ pctis coĩquinata. Dis
dictis ſe ꝓſtrauit i pauimẽtũ. ꝛ tenuit pe/
des abbatiſſe: ꝓ quã oẽ ꝺſiliũ ei⁹ alacriter
ẽ ꝓductũ. Clamauitqꝫ eufraxia. et dixit.
Miſerere mei dña: et deꝓcare dñꝫ. vt mi
hi ꝺcedat vel vnũ ãnũ: qꝛ ſine pntia ſuꝫ. et
neſcio q̃ me tenebꝛe cooperiãt. Dixit ei ab
batiſſa. Uiuit dñs. qꝛ celeſti ſenatui dignã
te fecit rex tu⁹ xp̃s. Et cepit oĩb⁹ recitare
qb⁹ bonis habet frui eufraxia. Et rogabat
eã vt ꝓ ipſa dñm ſupplicaret: quaten⁹ ei⁹
pticeps eſſe mereretẽ. Oꝛabat enĩ vt cũ ea
ꝺuerſaretẽ i xp̃o: et ipſis donis qb⁹ ipſa erat
fruitura: et ipſa frueretẽ. Eufraxia vero ia
cẽs ad pedes abbatiſſe. cepit tenere frig⁹
et rigoꝛẽ: poſt paululuꝫ ꝯo vehemẽs eaꝫ fe
bꝛis iuaſit. Abbatiſſa vero ſoꝛoꝛib⁹ ait: Su
mite eã et ĩgrediamur i oꝛatoꝛiũ. qꝛ iaꝫ ap
ꝓpiquat hoꝛa ei⁹. ꝓpoſuerũt ergo eam i
oꝛatoꝛiũ: et obſeruabãt eã vſqꝫ ad veſpaꝫ
Ueſpere aũt facto. cũ hoꝛa ſumẽdi cibũ iã
adueniſſet: ꝓcepit eis abbatiſſa vt egrede
rentur. ſolũmodo iuliaꝫ ſecum retinens. ne
aliqua hoꝛa relinquerẽt eufraxiaꝫ: et clau
ſis ianuis vſque mane fuerunt cum ea⁹.
Julia vero rogabat eufraxiaꝫ dicens. Do
mina mi ſoꝛoꝛ non obliuiſcaris mei: memẽ
to quia inſeparabiliter tibi coniuncta ſum
ſemper ſuper terram. Suplica deo ꝓ
me. vt me non ſeparet a te. Memento qꝛ
ego tibi ꝓuidi bona certamina. Deꝓce/
care dominum vt me abſoluat ab hac ſar
cina carnis. vt merear tecum abire cũ ſi du
cia. mane vero facto. abbatiſſa vidẽs quia
in nouiſſima reſpiratione eſſet eufraxia
vt moꝛeretur: mandauit ſoꝛoꝛibus per iu
liam dicens. venite filie mee. valefacite ei
quia iaꝫ defecit. Quibus venientibus va
ledixerunt ei. flentes. dicenteſque. memen
to noſtri domina ſoꝛoꝛ eufraxia. nomen
benedictum a deo qui te dilexit. ꝓpoſt oĩa
autem venit illa que diu paſſa a demone
fuerat. et per eaꝫ ſalua facta eſt: et lugens
ſicut et omnes oſculabatur manus eius
dicens. Jſte manus quantum mihi indi
gne et peccatrici miniſtrauerunt per de/
um et per iſtas manus demonium expul/
ſumeſt a me. Et cum eufraxia reſpondere
non poſſet: dixit ei abbatiſſa. Filia
mea. non miſereris vel huius ſoꝛoꝛis.

Quare nõ loqueris ei que ꝓpter te ita tribulat: Eufraxia ẏo respõdit ad eã. Quare me luges dña soror. Dimitte me regescere qr deficio: verũtñ tu benedic deũ: t ipse te ꝺseruabit. Et dixit. Ora pro me. qr magnũ certamẽ est ĩ aĩa mea ĩ hac hora. Cum ergo oraſſet abbatiſſa: t oẽs reſpõdiſſent amẽ: reddidit aiaz. Erat aũt ãnoꝝ trigita: ſepelierũtqz eam ĩ tumulo vbi t genitrix eiꝰ eufraxia regescebat: t glorificauerunt deũ: qr ꝓmeruiſſẽt habere ſororem apud deũ. Julia ẏo magiſtra eiꝰ tribꝰ diebꝰ ꝓfẽs ab eiꝰ tumulo nõ receſſit: hec eniz docuerat eã litteras: t pſalteriũ: t multũ eã diligebat cũ eiꝰ eſſet diſcipula: atqz ex genere ĩpatoris. Q uarto ẏo die leta fcã iulia accessit ad abbatiſſã t dixit ei: dña mea ora ꝓ me: qr vocauit me xp̃s itercedẽte ꝓ me btã eufraxia. Et hec dicẽs oſculata eſt cũctas ſorores Quita eniz die poſt obitũ btẽ eufraxie defuncta eſt t magiſtra eius iulia: t ſepulta eſt ĩ ſepulchro vbi poſita erat btã eufraxia. Poſt trigita vero dies euocãs abbatiſſa monaſterii priores: dixit ad eas. Filie mee eligite vobis matrẽ t ꝺstituite ĩ locũ meũ: que vobis ꝑeſſe poſſit. Jlle vero reſpõderũt. Dña ꝓ qua cauſa hoc dicis denũcia nobis. Nũqꝫ eniz famulabus tuis hoc dixiſti. Dixit eis abbatiſſa. Uocauit eniz me dñs. Supplicauit ꝓ me dña eufraxia: t multũ laborauit ĩ ſuis ꝑcibus: quatenus ego celeſtem thalamum promererer. Nã t iulia per ſanctã eufraxiaz particeps eius effecta eſt: t ĩgreſſa eſt ĩ illud palatiuz nõ manufactũ: t ego feſtino digna fieri et cũ eis locũ habere. Audiẽtes ſorores de eufraxia t iulia qr i maxima eſſent gloria gaudebãt t orabãt pariter: vt t ipſe merer̃etur ad illũ thalamũ accedere. Elegerũt ergo vnã ſoroꝝ noie theogeniã que eis ꝑeſſet. Q uam euocãs abbatiſſa ad ſe: dixit ad eã. Ecce teſtimoniũ bonum qõ ſorores oẽs de te vederũt t poſuerũt te ad principatũ. t ꝑſulatũ traditionis diuine legis t cõſequẽtia noſtra. Cõiuro te ꝓ ĩtemerãtã trinitatẽ t ꝺſubſtãtialẽ: ne iſtiꝰ mũdi queras diuitias aut poſſeſſionẽ: neqꝫ occupes ſorores ad terrenas ſollicitudines: ſed magis vt cõtẽnentes tẽporalia bona: perpetua mereãtur accipere. Et rurſum ſororibus dixit. Quomodo perfecte noſtis vitã t cõuerſationẽ eufraxie: eſtote imitãtes eã vt participes eius efficiamini. Et cũ dixiſſent oẽs amẽ: vale dicens eis: ĩtrauit oratoriũ: t claudens ianuas precepit vt vſqz ad diluculũ nulla illaꝝ ĩtraret. Mane autẽ facto ĩgreſſe ĩuenerũt eã obdormiſſe ĩ dño t hymnũ dicentes dño: repoſuerũt eã ĩ ſepulchro: vbi beata eufraxia recõdita erat Ab illa enĩ die nequaqꝫ ĩ illo tumulo alia ſepelierũt corpora. Multa vero ſigna et ſanitates fiebãt ĩ memorato ſepulchro: et expulſi demones clamabãt: qr ꝓ mortẽ ꝓ ualet ꝺ nos eufraxia: t ꝓſeqr̃ nos. Hec ẽ re uera vita eufraxie matrone: q̃ celeſti ſena tui itereſſe ꝓmeruit. Feſtinemꝰ igit̃ t nos tã fratres qꝫ ſorores huiuſmodi cõuerſationẽ habere: t ſectari humilitatẽ: obedientiã laborẽ. mãſuetudinẽ: longanimitatem: vt t nos ita angeloꝝ conuerſationẽ mereamur t cum gaudio magno fruamur ſaluatore dño nr̃o ihu xp̃o. Cui eſt honor t gloria ĩ ſcla ſclorꝝ Amẽ. Explicit vita ſcẽ eufraxie. Jncipit vita ſerui dei machariĩ romani qui inuentus eſt iuxta paradiſum.

Loriam t magni

ficẽtiam: deo ſoli t benigniſſimo agere debemus: qui ꝓ innumerabilia miraculorum exempla: ad vite celeſtis gaudia nos perduxit. Denicꝫ nos miſeri t humiles monachi: theophilus: ſergius t thimus: deprecamur vos oẽs ſanctiſſimos fratres: vt accõmodetis aures his q̃ vobis narraturi ſumꝰ: de vita t cõuerſatõe ſanctiſſimi machariĩ romani: qui apparuit nobis ꝓpe paradiſum: ad vigiti miliaria. Et hoc rogamus vt fidem dictis adhibeatis: qui quidem multo melius nobis fuiſſe credimus: ſub ſilentii portu innoxios remanere: qꝫ de falſitatis crimine vt reos puniri Jgitur nos pretitulati fratres: theophilus: ſergius t thimus. ꝓpicia diuinitate: abrenunciantes ſeculo: venimus ad mo-

nasteriū qđ est in mesopotbamia syrie. in medio vuorū fluminuz tygris ⁊ eufrates in quo vir clarissimus nomine asclipion eguminus multorum extitit pater monachoꝝ. Jbi veniqꝫ coniungētes.a prenominato patre ⁊ omni cetu fratrū gratanter susceptī.ac iugo regule colla submittētes: cōi vita cōuersati sumus. Factū est aūt tēpore lōgo post bec.bora nona quadā die synaxi expleta.accedētes ad eufrates fluminis litt⁹: cōsedim⁹ ibi:⁊ aliqꝫdiu inter nos de sustinentia ⁊ conuersatiōe simul ⁊ labore seruoꝝ dei disputatū ē. Tūc mibi miser theophilo .venit in mentē cogitatio ⁊ respōdēs dixī fratrib⁹ meis sergio ⁊ thimo. Uelle mibi adest o fratres dilectissimi cūctis vite mee diebus ambulare . illoqꝫ ire. vbi celū terre se cōiūgit. At illi.te inquunt.frater theophile vt fratrē spiritalem semp habuim⁹ ⁊ priorē:⁊ ammodo nullatenus a te separabimur.nobis enī verba tua placēt.idcirco vbi corde cōcepisti perge.⁊ nos in vita ⁊ in morte tecū erimus. Jtaqꝫ surgentes de loco intrauim⁹ monasteriū .factaqꝫ vespera omīqꝫ diurni officio oratiōe cōpleta:ceteris quiescētibus clā monasterium egressi sumus. Post bec ꝺo decē ⁊ septē dies ambulantes,cōiūximus bierusalē.⁊ sanctā resurrectionē iēu xpi ⁊ crucē adorauimus:deinde exeūtes i bethleē. vidimus ⁊ salutauimus sāctum presepe. vbi xp̄s nasci dignat⁹ ē:⁊ vbi stella magos adduxit xp̄o munera deferētes ⁊ vidim⁹ locū mirabilē vbi angelus cum multitudine exercit⁹ celestis.gloriā in altissimis deo canebat:q loc⁹ ad duo milia/ria longe a bethleē situs est. Jn mōtē quoqꝫ oliueti ascēdimus.⁊ in ipso loco sancto adorauim⁹. vbi xp̄s pedib⁹ stetit.quando eleuatus ē:⁊ a nube suscept⁹, ascendit ad celos. Exinde bierusalē reuersi adorauimus deū:⁊ cōsignātes nos.⁊ cōmendātes xp̄o ⁊ sanctis ei⁹:exiuim⁹ nō habētes iam animū ⁊ mētem i hoc seculo. Jgit nos xp̄i comitāte gratia viā continuo egrediētes ac quinquagesimo die fluminis tygris alueū ptranseuntes.terrā persaꝝ ingressi sumus. ⁊ venim⁹ in cāpū magnū ⁊ planicio sū vocabulo assia.in quo martyr xp̄i sanctus mercurius apostatā iulianū pemisse legitur.Deinde ciuitatē psidis nomine kitissefodo intrātes.i q̄ tres pueri ananias. azarias.misabel regescūt longe a babylone:adorauim⁹ ibi.⁊ in eodē loco māducātes ⁊ dño hymnū laudis offerētes.mansimus dies aliquot. Jnde pfecti post menses quatuor. ptrāsiuim⁹ psidis regionē:⁊ indie terrā sum⁹ ingressi. Jngrediētes vero domū quandā.⁊ neminē ibi habitatorē repientes:duos ibidē fecim⁹ dies. Et ecce tertia post bec die:appuerūt aduenientes duo armati. vir ⁊ femia . nos vero nimio terꝛoꝛe pterriti surrexim⁹ illisqꝫ obuiā ire deliberauim⁹.ipsi aūt nos vidētes simul ac exploratores esse credētes.ꝺcito gradu p viā qua venerāt: redierunt. ⁊ post aliquātulū cōgregati: de suis q̄si tria milia ethiopes aduenerūt.Qui festināter domū i qua eram⁹ orātes vallo circūdātes . nosque cūcti aspiciētes.per quattuor eiusdem domus angulos ignem copiosum applicuerunt,viuos nos cremare nitentes Qđ nos vt aspeximus.timore valido exterriti: christum omnium saluatoꝛem inuocauim⁹.⁊ in medium illorum prosiliui/mus. Tūc ipsi lingua sua multū iuicē murmurātes.diuqꝫ cōtra nos frēdentes cum nos illos.nec ipsi nos nullatenus itellige/re possemus:cōꝑebēdētes nos.i obscuro clauserūt carcere. Sedētib⁹ ergo nobis i tenebꝛis nō erat qui panem vel aquaꝫ tribueret. Nos denique cū lachꝛymis.omni potētis dei creatoꝛis omniū misericoꝛdiā iuocare:baud omisim⁹. Faciētib⁹ autem nobis ibi dies aliquot.itex cōgregati. cuz nos fame ⁊ siti exanimes credidissent:circundederunt carcerem. Sed cuz oꝛantes nos aspexissent.aperiētes ianuaz eduxerunt nos .⁊ cū multū iter se murmurātes loq̄rent:nouissime cū lignis agrestib⁹ cedētes nos acriter de finib⁹ suis eiecerūt.⁊ octogīta diesſine cibo expleuim⁹:sic testis est nobis deus. Erecti itaqꝫ a finibus illis iter fecimus dies multos in oꝛientē:⁊ de

nimus i locū admirabilē ⁊ cāpū glorioſum qui arboribus altiſſimis plenus: ⁊ melliflu is fructibus abundabat. Denique nos glo rificātes ⁊ laudātes deū: māducauimus dulciſluos fructꝰ: ⁊ ſaturauimꝰ nos valde Itaqꝫ exeūtes ide terrā chananeoꝝ igreſſi ſumus: ⁊ vidētes illos i aſpectu eoꝝ valde mirati ſumꝰ. Ipſi vero cū mulieribus ſuis paruulis: ſubtus in petris habitantes: nos omnino nō tetigerūt: xp̄i nos ꝓtegēte gra tia. Inde igitur ꝓfecti cōtra orientem cum cētuꝫ: ⁊ decē dies eos ptrāſeūtes: iter no ſtrū feciſſemus: itrauimus terrā gētis que nominatur pichiti: ipſa vero gēs i ſtatura ⁊ altitudine ſua nō plus qꝫ meſuraꝫ vnius cubiti habebat. Et vidētes nos timore per culſi fugierūt: Nos aūt deū collaudantes qui de illoꝝ manibus nos liberauit. curſū noſtrū quottidie accelerauimus. Poſt hec aūt deuenimus i mōtes altiſſimos ter ribileſqꝫ: vbi ſol nō itrat: nec arbor nec ber ba creſcūt: ibi ergo ſerpētes inumerabiles ⁊ dracones ⁊ aſpides: ſed ⁊ baſiliſcos ⁊ vi peras ⁊ vnicornes ⁊ bubalos vidimus mul tos: alias quoqꝫ beſtias mortiferas mul tas ⁊ venenoſa animalia: quorū noīa vel naturaꝫ penitus ignoramus. Dextera igi tur dei nos protegēte illeſi pertrāſiuimus illa: ſed ⁊ ſibilos draconū ⁊ ſerpētiū per vi gīti cōtinuos dies i auribus habuimus: et nō niſi aures obdurātes illos ferre quiui mus. Interea i locū icidimus terribilē: rupes habētē aſperrimas: i altū erectas ⁊ in yma deſcēdētes. Nos ergo ſeptez dies ibi fecimus: vltra progredi non valentes. Septima autem poſt hec die apparuitcer uus ante nos ābulās rugiendo: quē ſurgē tes ſecuti ſumus. Iter aūt faciētes: multo maiores inuenimus ante nos rupes. Nos vero maximo cū labore ⁊ anguſtia exinde euaſimus: ⁊ venimus i cāpū planuꝫ ⁊ ma gnū i quo elephātoꝝ magna multitudo ſta bat: ⁊ p mediū illoꝝ illeſi tranſiuimꝰ. Poſt hec itaqꝫ minime nobis apparuit via. Tūc nos cū lachrymis clemētiā dñi iuocātes: ⁊ p nouē dies ſine cibo p deuia ambulātes: peruēimus tādē i locū planicie largū: q fru ctibus plurimis abūdabat. Iā ergo tene bre dēſiſſime cūcta illa repleuerant loca: nec aliquid lucebat: ſed nebule obſcuriſſi me erāt. Tūc nos nimiū turbati ⁊ afflicti cadētes i terrā. cum plāctu valido: orātes clamauimus ad deum: ⁊ in eodem loco di es ſeptem compleuimus. non manducan tes nec bibentes: nec lumen celi videntes Nobis aūt valde afflictis ⁊ i oratione pſi ſtētibus: poſt dies ſeptē affuit colūba: que nobis appropinquans ac diu circa nos vo litans: ⁊ pennulas fortiter percutiens: qua ſi ad ambulandum nos confortabat: Tūc nos deo agentes gratias ſurreximus: illa precedente per deuia iter fecimus: ⁊ ecce ante nos maximam inuenimus abſidam: i circuitu ſcriptam. Videntes vero ſcriptu ram illam: gauiſi ſumus: ⁊ collaudauimus dominum. Hec autem erat ſcriptura. Ab ſidam iſtam fecit alexander philippi mace do imperator: quando perſecutus eſt dari um regem perſarum. Qui terram hanc in gredi voluerit: ad manum ſiniſtram vadat ad dexteram enim terra inuia: ⁊ rupibuſ ⁊ anguſtiis eſt plena. Nos igitur ad leuā in trantes: ambulauimus dies multos Et fa ctum eſt poſt quadraginta dies. euntibus nobis venit peſſimus ⁊ intolerabilis fetor ex quo velut exanimes effecti: cadentes in terram orauimus dominum: vt iam cle menter recipi iuberet aīas noſtras. Poſt modicū vero ſurgentes a terra aſpeximus lacum magnum: ⁊ multitudineꝫ ſerpentiū in eo ignitorum: ⁊ ex ipſo lacu exierunt vo ces: ⁊ audiuimus vlulatum ⁊ planctū ma gnū quaſi populi innumerabilis: ⁊ de celo vox ſonuit dicens. Locus iſte iudicii ⁊ pe narum eſt: in quo cruciantur qui xp̄m ne gauerunt. Nos autem vocem hanc audiē tes: et pectora percutientes cū lachrymis ⁊ timore nimio ipſum tranſiuimus lacum ⁊ venimus inter montes duos altiſſimos et in medio ipſorum apparuit nobis ho mo longa ſtatura quaſi centum cubito rum: ⁊ ipſe cathenis conſtrictus ereis. to to ligatus erat corpore. Due autem cathe ne de vna corporis parte: in monte vno

erant fixe. ⁊ vne ī mōte altero: ⁊ ignis maxim⁹ in circuitu eius ex omni parte. Vox autē clamoris illius audiebatur: quasi per quadragīta miliaria. Qui vt nos vidit. plorās ⁊ eiulās fortissime exclamauit: crudeliter enī ab igne cremabatur. Cūque nos talia cernerem⁹ valde ptimuim⁹. ⁊ cooperiētes facies. a lōge ipsos trāsiuim⁹ mōtes: ⁊ ecce ī aliū cōtinuo deuenimus locuz. vbi rupes mīte ⁊ profūditas magna erat. Ibi etiā quādā vidim⁹ feminā crinibus solutis stātē toto corpore a maxio ⁊ terribili draccone inuolutā. Quādocūqz ergo ad loquēdū os suuz apire voluisset. caput suū draco cōfesti ī os eius mittēs: līguā ipsius mordebat. Capilli aūt huius mulieris: ad terrā vsqz descendebāt. Cūque in illā mirātes ⁊ pauidi aspicerem⁹: subito de ipsa profunditate ⁊ valde miserabiles audiuim⁹ voces dicentes. Miserere nobis miserere: christe fili dei altissime. Nos itaque vehemēter exterriti. ponētes genua ī terrā: orauimus dicētes cuz lachrymis. Domine qui nos creasti. tolle animas nostras: quoniaz iudicia tua oculi nostri viderunt in terra. Surgētes aūt īgēti luctu ⁊ merore simī ⁊ tioze venim⁹ ī locuz alium. ī quo arbores multas ⁊ maximas vidim⁹ habētes similitudinez ficoruz. In ramis autez ipsis volatilia multa. similia auibus celi. voce humana fortiter clamabāt dicētia. Parce nobis domine qui plasmasti nos parce nobis misericors: qz peccauimus āte faciem tuam super omnem terram. Nos autem orauimus dicentes. Domine misericordissime ostende nobis ista que vidimus miracula tua quoniam ignoramus quid sint. venit ergo vox dicēs. nō ē vestrū nosse misteria q̄ vidistis: uiā pgite uestrā. Inde igit cū īgēti pauore egressi. Zuenim⁹ locū honorabilē ac speciosissimū: ī q̄ q̄ttuor viri stabant habentes figuras venerabiles. tanc̄z mira pulchritudine decoras: vt credi aut fari omnino facile vix possit. isti siquidē coronas aureas gemmis ⁊ lapidibus honorifice cōpositas ī capitib⁹ babebāt: ⁊ ī manibus palmas aureas gestabant. ignis vero maximus ac terribilis ante illos. ⁊ spatas acutissimas ante se tenebant. nos ergo ista cernētes. ac valido pculsi timore exclamauimus ad illos dicentes. domini ⁊ fili dei excelsi: miseremini nostri. vt spate ⁊ iste ignis. nobis nō preualeāt nocere. At illi respōdentes nobis dixerūt: nolite timere viā: quā vobis deus demōstrauit ite securi. nos enī dominus in isto posuit loco. vt viam hanc seruaremus ⁊ custodiremus vsqz in diem iudicij: qñ orbē terre iudicaturus aduenīet. Hec nos audiētes a sanctis viris illis. ac de longe eos salutātes: ptransiuimus locū ipsū. ⁊ p quadragīta ptinuos dies ābulauim⁹. nullū omīno cibū sumētes: aquā tātū bibētes. Ambulātibus ergo nobis: subito voces populi īnumerabilis audiuimus psallētiū: ⁊ odor suauissim⁹ q̄si balsami optimi ac p̄ciosissimi venit nobis: ⁊ sicut d̄ mellis fauo dulcissimo os nr̄z īdulcorauit. De suauissimo igit odoris nectare: ac celestis melodia cātilene: sopor nos arripuit. Post modicū āt surgētes e sōno. vidim⁹ ante nos eccl̄iā: mirabili ornatu decoratā ac p̄ciosissimā: que tota q̄si cristallina videbat: ī medio aūt ipsi⁹ ecclesie altare honorificū: ⁊ de altari aqua egrediebatur que lactis candidissimi colorem habebat. Nos autem aquam ipsam ī veritate lac sperauimus. In circuitu vero fontis illius: stabant viri sancti ⁊ honorabiles ⁊ cantabant canticum celeste: id est voces cherubin. Nos aūt hec ītuētes timuim⁹ valde. Ipsa vero ecclesia a parte meridiana: similitudinē habebat lapidis prasim p̄cios: a parte australi colorē sāguinis mū dissimi p̄tēdebat: a parte aūt occidē tali tota erat alba: īstar lactis ⁊ niuis candidissime: stelle super ipsam ecclesiam plusq̄z buius mundi sidera lucebant sol. ibi septempliciter lucebat et calebat. q̄z in huius terre regione: alpes ⁊ arbores omnes plus alte: et folia ac fructus plures et dulciores q̄z istius mundi arbores habebant: sed et aues celi aliter resonabāt q̄z aues tre isti⁹

omnis autem terra ipsa duplices habebat colores:id est vna facies alba erat vt nix. ⁊ alia rubicundissimis colorib⁹ erat. Nos igitur stupētes.⁊ in eodē loco adorātes.ac ipsos viros salutātes:cū timore egressi. ceptū iter arripere festinauim⁹. Denicꝫ post hec centū ipleti sunt dies. vt domin⁹ testis ē nobis q̄ nullo refecti sumus cibo . aqua nos frequēti⁹ refocillātes:cuz ecce subito eūtib⁹nobis.venit ppli inumerabilis multitudo virorꝫ ac mulierꝫ obuiā i vnuz conglobati:nō aūt iter illos lōgiorez pretercꝫ vni⁹ cubiti staturā vidim⁹.igitur visis illis valde ptimuim⁹.tūc miserabilis ego ⁊ peccator theophilus:dixi fratrib⁹ meis ſgio ⁊ thymo.Soluētes capillos nr̄os veniam⁹ aduersus eos forsitā fugiēt a nobis.⁊ liberabit nos dn̄s de manib⁹ illorꝫ. Quod cū ipsis visū fuisset bonū.solutis fasciolis ⁊ capillis nostris:irruim⁹ sup eos repente. ipsi aūt hoc cernētes.cōfesti filios suos arripientes:stridētescꝫ dētib⁹.citi⁹ aufugerunt oēs. Nos autē dn̄m collaudauim⁹ q eripuit nos.⁊ trāseūtes flumē . iuenim⁹ herbas cādidas ⁊ albas sicut lac:dulces velut mel altas vero vsqꝫ ad vnū cubitū.Māducantes itacꝫ de herbis mellifluis.ac nos satu rātes ex eis:gratiarꝫ actiōes creatori oīuz obtulim⁹ q nos p tanta seruauit picula:ac gratuita nos sua gr̄a nutriebat. Nos inte rea viā iuenim⁹ speciosā.⁊ cadētes i terrā adorauim⁹ ⁊ collaudauim⁹ dn̄m misericordē:q eā nobis demōstrauit. Igitur p dies plurimos ipsā viā sequētes.tādē ad spelunca puenim⁹ bonorabilē.tūc signaculo sancte crucis mēbris vndicꝫ munitis.i eādez igressi sum⁹ criptā:sed nullā ibi inueniētes habitatorē.dixim⁹ iter nos. Mūdicia hec nō ē nisi de manu bois. Maneamus ergo hic vsqꝫ ad vespex:⁊ videre habebim⁹ loci hui⁹ habitatorē. His ḡ dictis. vna hora vt pote lassi resedim⁹:⁊ subito odore suauissimo pfusi obdormiuim⁹. Rursū igit̄ quo interuallo excitati a sōno foras spelūcā exiuim⁹.⁊ circa oriētē respexim⁹:⁊ ecce subito figurā bois a lōge ꝓperātis vidim⁹.cuius capilli capitis īstar lactis candidissimi aut niuis.quasi in aera volantes totum viri corpus operuerūt. Ipse autez mox vt nos a lōge respexit.semetipsuz i terraz proiecit protin⁹:ac rursuz eleuās se ad nos ita clamare cepit. Si uos ex deo estis.sācte crucis signaculo munite vos.ad me vsqꝫ properātes:sin aūt ex diabolo.fugite a me ⁊ fuo. Hec eo dicēte:tali voce affati sumus Bn̄dic nobis pater sancte . ⁊ noli turbari: quoniā ⁊ nos fui sum⁹ iesu christi dn̄i ⁊ saluatoris nostri. Renūciauim⁹ sigdē seculo huic vano:factiꝫ sum⁹ monachi. Talia vt audiuit.ilico ad nos venit.⁊ man⁹ suas ad celuz eleuās diutius orauit:⁊ surgens ab oratione capillos ab ore ⁊ facie sua tollēs benedixit nos:ac locutus est nobis. Ipsius vero capilli capitis ac barbe erāt cādidi vt lac:facieſque eius sicut vultus angeli. Erat eniz sicut lignum secus aquaruz decursus plantatum.⁊ pre senectute nimia oculi eius nō aperiebantur:eo q̄ supercilia eos cooperiebant vngule nempe manuum eius ac pedum longe nimis. barba vero ⁊ capilli corpus eius omne circundederunt:cutis illius quasi pellis testudinis Tunc ipse cum lachrymis:ad nos exorsus est ita. Fratres mei benedicti vnde estis: vel vnde huc adueniſtis. dicite nobis qualiter se habeat genus humanum. vel quomodo fides christianorū. ⁊ si sarraceni vel ethnici.hactenus christi populo persecutionem ingerunt. Nos itaque vt interrogati sumus.ei per ordinez responsum dedim⁹ simul dicentes angustias ⁊ pericula que per omnem passi sumus viam . ⁊ quia voluntas ac desiderium esset ire vbi celum terre se iūgit apperuimus. Ipse autem ad hec respondens ait. Filioli mei chariſſimi audite me. Ab isto loco vltra ad paradisi loca nō potest ire homo carne vestit⁹. Ego enim peccator exiguus valde in hac etiaz voluntate laborauī.cupiens vltra procedere: vt finem terre ac poli cernere quiuissem.sed nocte quadam astitit mihi in visu domini angelus dixitque ad me. Ne vltra procedas:neqꝫ dominū tēptare presumas Cui ego.quā ob causaz inquā mi domine

i antea pgere nō licet? At ille. de isto ingt loco vigīti sunt miliaria vsqz ad paradisū vbi adā ꝛ eua i delicijs cōstituti fuerūt: sup per ipsū vero paradisuz celū terre iungit. Posuit deniqz dns ante eūdē paradisum cherubī cū ignea rūphea atqz volubili ad custodiēdū vite lignū: ꝛ habet a pedib⁹ vsqz ad vmbilicū similitudinē boīs: pectus sicut pectus leonis. manū sicut chrīstallū habēs gladiū vt seruet paradisuz: nec aliqs illuc ꝓmare valeat. Ego itaqz hec audiens ab āgelo. ampli⁹ nō respōdi: nec vltra ꝓcedere tēptaui. Jgit ego theophilus ꝛ itineris mei socii ac fratres. ista a sācto audientes: ꝓstrato oī corpe collaudauim⁹ dnz ꝛ ipsuz seruū xp̄i salutauim⁹. vespere autē facto dixit nobis. Fratres mei dilectissimi exite foras cellulā. ꝛ expectate paululuz: habeo enī leones duos q ꝓ diez foras ambulātes. sero ad me reuertunt. ne ipsis subito veniētib⁹ mali aliqd patiamini ab eis Nobis ergo cū pauore paululū exeuntib⁹ leones rugiēdo extēplo aduenerunt. Jpse vero man⁹ sup eos ponēs. ac colla demulcēs: ait illis. Filioli mei. boni fratres tres de seculo venerūt ad nos: ne faciatis illis malū. Cōtinuo nos aduocans: dixit. Frēs venite ꝛ iā timere nolite. Nos vero cū pauore nimio intrātes. salutauim⁹ illū. ꝛ vespertina finaxi celebrata. resedim⁹: glādes ac herbaꝝ radices ꝓ cibo sumētes. ꝛ aquā bibētes cū silētio. Mane autē facto: locuti sum⁹ viro sācto dicētes. Pater sancte ꝛ dñe. obsecram⁹ tuā beatitudinē vt ꝺuersationē tuā nobis enarres. ꝛ quomō huc aut vnde venisti. ꝛ q̄ noīe voceris: edicito nobis. At sanct⁹ nobis tale dedit respōsuz. Ego ingt mi amātissimi fratres ꝛ filii mei chari⁹ voco: ī regali ciuitate nat⁹ ꝛ nutrit⁹ fili⁹ viri romani. q iclit⁹ fuit ꝛ ī ꝑiali pollebat ciuitate. Cū autē pueriles excessissez ānos. me renuēte ac nolēte pr̄ meus despōsauit mihi vxorē. diemqz statuit nuptiaꝝ. Interea thalamo adornato. cuz iaz frequētia populi fuisset ītuitata. ꝛ spōsa sedente pater me⁹ hylario ꝛ effect⁹. cūctos ī uitatos hortatur petere quicquid vellent Omnib⁹ autez qui aderāt. iocis ac saltationib⁹ ītentis: furtiz exiui: ꝛ domum vidue cuiusdā familiaris ītraui. ac septez dies cū illa latitās permansi. Jpsa autez dieb⁹ singulis domū patris mei īgressa. audiuitque q3 de mea īquisitione loquebātur: ꝛ veniens cūcta mihi replicās dixit. Pater autez meus cuz me vndique requirēdo non īueniret. fleuit amarissime. sed ꝛ mater ac tota familia. Octaua exinde die. idest nocte dñica mulierez illaz salutaui. ꝛ egressus in publicaz viaz: īueni viruz quendam canicie venerabilez: quasi ad ambulandū stantez. Quez adorans dixi. Ubi pergere habes senior sancte? at ille hylari vultu ad me conuersus dixit. Ubi tu ire desideras. ego tecuz ire dispono: eo q̄ itinera ipsa mihi oppido sunt cognita. Tūc ego ꝺfortat⁹ cepi hominez sequi. Per domos vero excepi hominez sequi. Per domos vero exinde intrantes vicinas. per viā panem rogauimus accipere: et accepim⁹. Per plurimos autem dies ambulātes. tandez peruenim⁹ ad angustias viaruz omniuz: vnde vos venire dixistis. Cuz ergo ad trigita miliaria prope locuz istuz veniss̄emus. quadaz die sedentibus nobis īter ipsa mutua colloquia repēte soci⁹ disparuit. Tūc ego nimiuz turbatus et quo me verterem ignarus. cadens ī terraz plangebaz valide. Et ecce confestī sine mora is q̄ aī disparuit. cū magna claritate apparuit: et ita affatus est me. Noli turbari dilectissime. ego enim sum angelus raphael ī adiutoriuz tibi missus q̄ te huc perduxi precepto altissimi. Dominus autez viaz tuaz prosperaz fecit. Loca siquidez tenebraruz. loca tormentoꝝ. loca penaꝝ pertransisti. in lucez venisti: fontez aque viue et loca iusto ruz vidisti: Jdcirco noli timere: sed surgēs viaz tuaz proficiscere. Quo dicto rursus qui apparuit: disparuit. Ego vero interea viribus receptis. surgēs ambulare cepi ꝛ a longe onagrū ītuitus: clamaui: dixiqz illi Aue ꝓ chrīstū qui te creauit: ostēde mihi viā per quā ambulez: ipse aūt cōcite occurrens. īgressus est ante me p semitā quādā paruulā et āgustā. Quez ego subsecutus

ſuz:ſicqꝫ duos cõpleuim⁹ dies:ſimul ambulãtes.Die aũt tertia aſpexim⁹ ceruũ mire magnitudinis alõge. Quez onager vidẽs ꝛ primeſcẽs:declinauit a me:itex ego ſolus relict⁹ anguſtiat⁹ ſuz viã omnino nõ habẽs. Tũc ꝺtra ceruũ clamãs dixi.Quia adiutoziũ mihi tuliſti:p deũ te cõiuro:ſemitã mihi oſtẽde.Ad hãc vocẽ veluti aĩal domeſticũ ad me declinãs:ãguſtũ igreſſus ẽ callẽ:poſt tergũ me ſemp aſpiciẽs.Sic ergo tres iſimul ambulauim⁹ dies. Tũ ecce quarta die imẽſum ac terribilẽ offẽdim⁹ draconẽ:mediã diſtẽtũ p viã.Quẽ vt ceruus vidit repẽte fuga elapſus euaſit.Ego iterim timoze valido pculſus:i terrã cecidi deide cõfortatus i dño ſurrexi: ac me ſigno ſancte crucis muniẽs:ad draconẽ dixi.Deũ oipotẽtẽ time:ꝛ noli mihi nocere. Tũc ipſe terribiliter de terra ſe erigẽs:humana me affat⁹ eſt voce dicẽs.Ueni bene dicte dñe.tu enĩ es ſeruus dei altiſſimi magnanimus .Angelus aũt ſanctus raphael:figurãꝛ vultũ tuũ mihi demõſtrans:p̃cepit cõcite vt tibi occurreré:atqꝫ pduceré i locũ a deo tibi p̃paratũ . Ego itaqꝫ quarto hodie die te hic expectaui:nihil omnino comedẽs. Hac vero nocte i nube lucidiſſima te ſedẽtẽ aſpexi:ſimul ꝛ vocẽ deſup audiui dicẽtẽ mihi.Accelera vt eripias machariũ ſeruũ dei q adeſt:vt tibi p̃edixi.Quapropter ſurgẽs ſequere me:ne dubites: ſz veni:ꝛ locũ mõſtrabo tibi:vbi dñz debeas collaudare. His ergo dictis quaſi vir iuuenis appuit:ꝛ mecũ ad ſpelũcã hãc vſqꝫ puenit.Cũqꝫ igreſſi fuiſſemus:repẽte euanuit. Tũc ego pctõr i parte altera ꝓſpexi duos leonis catꝛos iacẽtes.mr̃ aũt illoꝝ iuxta illos mozтua iacebat.Quaꝫ ego foras eijciẽs ſepeliui:ꝛ dñz collaudãs glꝛificaui:q tãta i me mirabilia fecit:ꝛ de tã grauib⁹ anguſtijs liberauit: ipos aũt leũculos frõdes arboꝝ ꝺcerpẽs:ac illis pozrigẽs vt ꝓꝓrios enutriui filios:ſicqꝫ duos inſimul gete habitãtes opleuim⁹.Cũ ecce poſt hec laque⁹ diaboli:cui⁹ nũcꝫ a fuis dei ceſſat iuidia affuit. Nã die q̃dã hoza q̃ſi ſeptima e ſpelũca foras egreſſus:ſole feruеſcente reſedi tũc ſubito ſubtile faſciolũ ꝛ oclis ꝺlectabile:iuxta me i ẽra poſitũ aſpexi:Ego ẋpo i memetipo cogitãs dixi vñ i hac ſolitudine faſciolũ.Eſtimãs tñ qꝛ i ẋpitate eẽt faſciolũ oblit⁹ qꝫ ego miſerrim⁹ me ſigno crucis munire:qm̃ qdẽ ſacroſcẽ crucis ſignaculũ:oẽz inimici eneruat fãtaſiã:miſi manũ:ꝛ leuãs faſciolũ ꝛportaui i ſpelũcã: alꝛa nihilomin⁹ die egreſſus calceos femineos reppi iacẽtes i ẽra:ſz nec tũc miſer ego iſtidias diaboli aduertẽs:nec crucis vexillo me mũiẽs calceos leuaui ꝛ i ſpelũcã portãs faſciolo iũxi. Tertia ãt iã die itex exiẽs viabolũ i ꝺcoze vel ſpẽ mlieris: veſtib⁹ p̃cioſis ĩdutã ſtãtẽ iueni:ego ẋpo mirabilis nec ſic qdẽ laqos inimici recoꝛdãs :nec aliquo mõ me ſignãs:ſz credẽs i ẋpitate qꝛ mulier eẽt aio ad illã: vñ huc adueniſti:aut qs te i hãc adduxit ſolitudinẽ? Illa cõtinuo flere amariſſime cepit. Tũc ego miſellus ſimul cũ illa veluti ꝓpatiẽdo valde plozaui. Poſt hec rñdẽs dixit:ego mirima o p̃ ſciſſime filia ſũ viri romani:q cũ me iuitã ac nolẽtẽ ꝺſpõſaſſet iuueĩ cuidã nobiliſſimo romano ac dies nuptiax venirẽt ꝛ thalamũ ac ꝓuiuiũ ordinarẽt inẽ nuptias ipas ſpõſus me⁹ diſpuit.Cũqꝫ turbati oẽs huc illucqꝫ cũ igrẽdo turbarẽt:ego gauiſa effecta clã exii ꝛ nocte eadẽ iẽ arripiẽs:nec itineris ducẽ aliquo mõ bñs p ãguſta mõtiũ ac valliũ errãdo bucuſqꝫ puẽi. Hec ego cũ audiſſẽ: ꝛ oĩa ita eſſe credidiſſẽ:ſimul ꝛ ſpõſã meã fore ſpãs.p man⁹ appẽhẽdi illã:ꝛ i hãc introduxi ſpelũcã.lachzyme ẋpo ab ei⁹ oclis nullaten⁹ ceſſabãt.Tũc ego miſiis ꝛ lachzymis ei⁹ ꝓpatiẽs:ꝛ valde ſr̃ eã dolẽs : ſedere eã iuxta me feci:ſil̃ ꝛ glãdes illi ad mãducãdũ ꝓbui.ñ.n.iſidias diaboli ĩtellexi:neqꝫ vllaten⁹ crucis me ſigno mũiui:ſed ſil̃ ſedẽtes diuti⁹ colloga habuim⁹.Tũc cepi q̃ri ꝺlabore nimio ſõno ḡuari:at illa mãib⁹ ſuis meaoia mẽbza mlcẽdo palpauit ꝛ eo ãpli⁹ ſõno ḡuat⁹ ſũ. Quid morer? miſer ego q antea nũcꝫ cũ feia peccare ꝺſẽſi:i ſõnis me pctm̃ ꝓpetiſſe coḡui nã ſbito expgefcũs e ſõno q̃ſi cũ feia diſcooptũ me i ẽra iacẽtẽ iuẽi: ipa iã ẋpo nõ appuit.Tũc ifelix ego iſidias diaboli ſero aduertẽs foras ſpeluncam citius exiui:ꝛ pect⁹ feriẽs igẽtes lachrymas

fudi. Ipsi interea leones q mecū aderant meū itelligētes delictū: q̄ntoti⁹ fugerūt a me. hec aūt cū cernerē. fugisse scilicet leones cū luctu nimio ac dolore cepi xp̄i mi ꝟicordiā ꝺuote iuocare: q̄ten⁹ ꝛ mihi pnie normā ostēderet. ac leones ipsos redire iuberet. Nec mora. clemētissim⁹ p̄r qui me ad pniaz seruare voluit: illos cōfesti fecit redire leones: mecūqz igressi i hāc spelū cā. humū pedib⁹ suis ad vni⁹ staturā hois aggerebāt. ego aūt hec itelligens collote n⁹ ipaz itrauu fossā: ipis ipās leōib⁹ ut i eo dē me sepelirēt loco. Qō cū factū fuisset ānos tres sepult⁹ i eadē fossa pegi. Inꝛea igēti pluuia descēdēte. rupta ē spelunca desup caput meū ybi stabā: ꝛ lucē vidi. ꝛ foras man⁹ emittēs herbas q̄ in circuitu sup caput erāt: decerpsi ꝛ comedi. Tribus itaqz ānis euolutis. affuerūt leōes: ꝛ lumē circa me videtes. effodiebāt humū i q̄ me sepelierūt. ego qdē toto corpe san⁹ egressus sū: virtutē p̄stitā i me fētiēs. Tūc glorificās dn̄z meū ihm xp̄m exiui de spelunca. ponēsqz genua mea i terra q̄dragīta dies ꝛ q̄dragīta noctes: i eodē imobil⁹ pmānsi loco. collaudās ꝛ obsecrās deū ꝛ gr̄a actiones offerēs. q tāta mia ꝛ mūera nobis peccatorib⁹ iugit̄ p̄stat. His q̄ opletis dieb⁹ respexi i spelūcā. ꝛ ecce q̄tuor āguli ei⁹dē spelūce. luie celesti resplēduerūt valde. ꝛ vidi saluatorē xp̄m i cēate viri. q̄si aureā hāt̄ē i manibus virgā. ac dulcisona voce mirabilē cātū psonātē. vox aūt illi⁹ vehemēs ꝛ fortis: q̄si mille boūz audiebat̄. Cū vero iā melodie celestis cātici explerent̄ repētē vox trib⁹ vicib⁹ isonuit dicens. Amē ꝛ i sempiternū amē. in ipa igit̄ hora egressus a spelūca saluator. scādebat ad ethera. ꝛ ecce cōtinuo maxīa ignis colūna. quasi nubes valida itrauit spelūcaz ꝛ fcā sūt tonitrua ꝛ imēse choruscatiōes ꝛ oīa celi volatilia ꝟz ꝓprias audiui voces canere dicētia. Sāct⁹ sāct⁹ sāct⁹ dn̄s ds Ego itaqz dū hec cernerē. simulqz audirē ꝓpt̄ visionis magnitudinē territ⁹ valde sū. ꝛ i extasi rapt⁹ cecidi i terrā. ꝛ octo dies ita pmānsi. tūc nāqz itellexi. q̄ saluator mūdi xp̄s dn̄s hāc igressus spelūcā: bndi xerit: illāqz sāctificauerit. Tūc ego introgressus i eā ꝓ ignorātia ꝓpria ac negligētia cepi satisfacere: collaudās ꝛ glificans xp̄z saluatorē ac redēptorē nr̄z. ꝛ creatorē oīuz. q tāta me sustinuit patīa: ꝛ ꝓduxit ad pniam: ꝛ rursus talē mihi demōstrauit clemētiā. Qñ aūt hec acta sūt: septē i hac spelūca etatis ꝟo q̄dragīta ānoꝝ bēbā. ecce nūc uob ꝟelut filijs carissimis oēz vitā meā i ꝟitate enarauī vos q̄ si pugnas vl̄ insidias maligni hostis sufferre potestis cōsiderate. ꝛ nobiscū manete: sin aūs ad mōasteriū ꝺ q̄ egressi estis reuertimini. ꝛ dn̄s sit i itinere vr̄o. Nos aūt cū ista a sācto dei audisse m⁹. cadētes i terrā glificauim⁹ dn̄z. q fec mirabilia solus: ꝛ ad scm̄ suū xp̄i locuti sum⁹ macharī ū dicētes. Pater btissime macharī ora ꝓ nobis ad dn̄z. vt ad nr̄m remeare possim⁹ mōasteriū atqz cōuersatiōez tuā scāz ꝓ oēs xp̄i ecclias enararre. credim⁹ enī q̄ dn̄s idcirco nos ꝓduxit ad te. Tūc senior diuti⁹ sup nos orōez fudit ꝛ fusa orōe bn̄dixit atqz oscular⁹ ē nos oēs ꝛ cōmēdauit xp̄o: vt i pace dirigeret viam nr̄az. deinī tradidit nos leōib⁹ illis. precipiēs eis: vt trāsducerēt nos q̄usqz loca tenebraz ptrāsirem⁹ ybi ꝓdē septē dies ꝛ totidē noctes i tenebris iacuim⁹. dimissi q̄ a suo xp̄i sācto macharīo. pspe ad absidaz alexādri puēim⁹: ybi leōes salutātes nos ocito gradu ꝛuersi sūt ad suū ōi. igit̄ fauēte xp̄o ꝺo. sin āgustia aliq̄ nr̄az ābulauimus viā: ꝛ itroeūtes terrā psaz. venim⁹ i cā/pū mirabilē q vocat̄ assia. ybi sāct⁹ mercuri⁹ iterfecit apostatā iulianū. ꝛ igressi de/nuo sum⁹ ciuitatē kitissefodo: in q̄ pueri tres regescūt n lōge a babylōe. ꝑ⁹ hec tigrin flumē ptrāseūtes. qntodecio die itrauim⁹ hierusalē: ꝛ ad sepulchz dn̄i nr̄i ihu xp̄i siue p cūcta loca orātes gr̄arū actōes xp̄o saluatori oīuz libauim⁹ q nos sua gr̄a icolūes suauit eūtes ꝛ redeūtes. ide igit̄ egressi. veloci cursu ad nr̄z peruenimus monasterium et nostrum ꝭeguminum ac fr̄es nr̄os oēs i pace ꝛ sospitate repientes p ordinē q̄ vidim⁹ ꝛ audiuim⁹ mirabilia ꝛ miserico ꝛdias dn̄i: ſz ꝛ vitā ꝛ ꝺuersationē btissimi macharīi illis enarrauim⁹. Quot

ḡt aūt hec audiebāt. laudabāt ꝛ glorificabāt. ꝛ hymnū dicebāt dño patri oīpotēti. ꝛ filio eiꝰ vnigenito dño ac saluatori nr̄o necnō ꝛ spiritui viuificatori ꝛ illuminatori animaꝝ nostraꝝ ḡ trinus i psonis: vna ꝯ deitate nominat. viuit ꝛ regnat vbiꝯ deus benedictꝰ ꝛ laudabilis nūc ꝛ semp ꝑ imortalia secula seculoꝝ amē. Explicit vita sancti machabeorum romani iuxta paradisū. Incipit vita sancti Pasthumij.

Uoniaꝫ desiderio

desiderasti semp audire q̄ sancta sūt. ꝛ nos ne silenti o tpa pagant: idcirco de operibꝰ domini tacere nō possumꝰ: q̄ i seruis suis idesinēter oñdit. At primū de sancto pasthumio dei ꝺuo sciēdū ē q̄ ordine cū dñs ad suā vocare dignatꝰ ē gr̄am: sicut referētiū iactauit or̄o: que cōuersionis eiꝰ ordinē nouerūt Nec vr̄e dilectiōi scriptis intiare curaui: quomō ꝑ rusticos dñs credētibus i se manifestauit regni sui mysteriuꝫ. Erat eni pasthumiꝰ mēphe⁹ genere. gētilis natꝰ. ab ifātia inocēs ignarꝰ litteris: ꝛ ab omni peritia alienꝰ egyptioꝝ Ab eoꝝ gētiliuꝫ delubris semp extraneus. Fuerat eni restiū spatariꝰ nūꝯ se adolescentū gregibus cōmiscuit. nec publici vsus fabulas aliquādo cognouit: pes eiꝰ ad saltādū nō ē ꝺmotꝰ. In vita sua nūꝯ de ore eiꝰ turpis sermo ꝓcessit: neqꝫ auaritia i cor eiꝰ aliqñ ascēdit. Ad feminā oculos suos cū adhuc esset i seculo ñ leuauit: mēdaciū oī virtute vitauit. discordiā vel odiū aduersus ꝓximū suū. neqꝫ ꝺtra extraneū nouerat. custodiebat pacē in aio suo ꝑ omne tēpꝰ. Cū ḡ hec ab eo gererent ꝛ āноꝝ cēt trigitasepté. placuit deo eripe cū de corruptiōe peccatoꝝ. ꝛ ad incorruptionꝫ vite eēne cuocare. fert̄ itroisse ad eū āgelū dñi. ꝛ ipe plectā de spato plectebat. Uitqꝫ ad eū angelus dñi. Pasthumi Et ille ait. Quid ē. Et dixit ad eum angelus dñi. Quid ē i manu tua? Ille ait. funis plectaciꝰ. ꝛ dixit ad eū āgelus domini Deū excelsū q̄ habitat i celo nosti? pasthumiꝰ dixit. dñe nescio si ē deꝰ i celo sum eni rusticꝰ ꝛ nulla ē mihi sapientia. Artiū mee iseruio ab ifātia mea. ꝛ nihil ab vrbanis hoīb⁹ audiui q̄ discerē: ſꝫ ꝛ publicū sēp fugi accessum. dixit ad eū āgelus dñi. Ora deū: ꝛ dabit tibi sapiētia ꝛ intellectꝰ. Pasthumiꝰ dixit. deū ñ noui orare nescio eni q̄d dicā. Et accepit āgelus foliū lauri. ꝛ scripsit i eo verba orōnis: ꝛ dedit illud pasthumio dicēs. Māduca illud. ꝛ erit amaꝝ i ore tuo sicut fel. vētrēqꝫ tuū iplebit obsecratōnibꝰ sapie: ꝛ dabit tibi fortmā orōis ꝛ sane doctrine. Et accipiēs pasthumiꝰ māducarat: ꝛ factū ē os eiꝰ amaruꝫ. Porro vēter eiꝰ dulcedie ipletꝰ ē: ꝛ magnificauit dñm valde. Uere antē credimꝰ i eo ipletū. illud ꝓphe ezechielis vel ioannis apli. Libꝝ de manibꝰ āgeloꝝ accipiētes. comederūt: ꝛ adipleti sūt sapientia ad ꝓphandū. Itē āgelus dñi tetigit labia pasthumij. Et depulsa amaritudīc lingua eiꝰ ꝺ ꝺo loq̄bat i gētia dixitqꝫ ad eū angelus. pasthumi fige genua tua i trā. ꝛ faciem tuā ad orientem: et tunc dabitur tibi a deo quemadmodum possis orare. Et posuit pasthumiꝰ genua sua i terrā. faciē q̄qꝫ etiā ad orientē: et ifusa est ei oratio: et ait. Bñdicā te dñe ꝺs oīpotēs rex celestis: q̄ ignorātibꝰ te nomē tuū inotescere facis: ꝑ dñꝫ nr̄ꝫ ihꝫ xp̄ꝫ filiū tuū nomē tuū efficiens manifestū: vt ppl̄ꝫ tibi cōgregaret ex oīb⁹ gētib⁹ adoptiuū. Nā volēs mūdo succurrere labore laborāti: ꝓpter generis humani salutē: vnico filio non pepciſti. Per eū q̄ te obsecro et tuā misericordiā: et mihi ceco ver̄ lumē i tenebris ꝺstituto oñdas. Tu eni dñe nosti q̄ nullū sciebā omnino ꝺmonē: et dignatus es donare q̄ ꝺ loq̄rer ad te: et docuisti me q̄b⁹ te rogarē. Ex me ipso cognosco dñe ꝺs meꝰ: q̄ ve ceci vidēt surdi audiūt. mutoꝝ līgue solvētur: claudi ambulāt: leprosi mūdātur. paupes euāgelizātur pctōres vocāt. Quis crā ego. q̄ recordatꝰ es mei? In quo ꝑualet apꝺ te pusillanimitas mea. q̄ respisti me? Quare nūc peto: vt a sordib⁹ me abluas pctōꝝ naturalis miserie mee: q̄ me lōgo tpe ꝑſſit. viuebā eni eruditꝰ a parētib⁹ ifidelit̄ more gē

nota. dicit medico.

tiliū tāq; socio iumēto x̄: Misisti enī mihi ⁊gelū tuū. ⁊pcussisti femur meū: apuistiq; mihi saxeū pect⁹. Ueh enī tacēti de te. qz ignis vstiōe trucidat i sēpiternū. Ecce in breui cognoui. qm̄ ñ ē gaudiū ipijs apd te nec pctōrib⁹ letitia post obitū veiet. Nisi ad te ꝺuertēt salui eē ñ pñt: ⁊ qm̄ ñ ē visū tibi pdere me dñe: rdēptor hūilitatis mee ond̄e mihi i meli⁹. vt i pleno cognoscā dñz ⁊ saluatorē ihz. ⁊ ñ ē ali⁹ absqz te: q es bñ/ dict⁹ i secla. Hec oro sācti pastbumii pma p quā eū introduxit angl's dñi ad vitā fidei regrēdā. erat itēt⁹ ex hoc btūs pastbumi⁹ qñ ad eū āgelus dñi remeare posset: fret⁹ ex hoc orabat. q eēt eū dñs sēp visitatu/ r⁹. cū aūt pauci dies trāsissēt: ecce pastbu mi⁹ iuxta cōsuetudinē suā restim torq̄bat ex iūco. Et igressus āgelus dñi ad eū. aue pastbum: i. Statimqz pauefact⁹ surrexit pastbumi⁹. Et ait illi āgelus. Uis ducā te ad vix̄ sacerdotē dei. q te baptizet i noie pr̄is ⁊ filii ⁊ spirit⁹ sci: Et rñdit pastbumi⁹ dñe mi sācte dei hoc ē mihi optabile iocū dūqz valde: vt i pleno me viā doceas ꝺi ⁊ q̄ sit pfecta salus opū supnox̄. Et appre bēdit eū āgelus dñi a ꝟtice capilli capitis ei⁹: ⁊ duxit eū ad quēdā noie pscū. sāctuz vix̄. ⁊ timētē deū. aitqz illi. būc doce q̄ sit via dñi sapie ⁊ itellect⁹: ⁊ baptiza eū i no mīe pr̄is ⁊ filii ⁊ spirit⁹ sācti. Porro sacer/ dos dñi audiēs gratulat⁹ ē valde: sz sacer dos ñ itellexit āgelū ꝺi eē. q introduxit eū ad se. Statiqz āgelus i splēdida mutatus effigie: refulsit i faciē sacerdotis i albis ve stib⁹. vultuqz decoro. Tūc xp̄i sacerdos timore pterrit⁹ cecidit ꝺsternat⁹ i terra. rursusqz angelus erexit eū ⁊ ait. ne time as. cōseru⁹ enī tu⁹. ⁊ omniuz fratrū tuox ego sū. Oportuit enī tibi mānifestare gl̄iā dei nostri. vt scias quō būc doceas ꝟbuz dñi: erudiēs eū fm saluationez ei⁹. vt ui/ uat i eternū corā dño. hec dicēs discessit ab eis. Priscus aūt eps accepto secū pa/ stbumio: docuit eū ieiunare. Cui manū i/ ponēs cathecuminū fecit. atqz ita velocē baptizauit: docēs eū symbolū sacramēti Qui mox vt baptizat⁹ ē iplet⁹ ē spū san/ cto ⁊ dixit hāc oronē. Gratias tibi ago dñe ihu xp̄e. q p spiritū sāctū recōciliare me dignat⁹ es deo p̄ri: ⁊ redemisti me a morte et a pena eterna. quā nō credētes i te cōsequūt. peccatox̄ suox̄ pōderib⁹ ag grauati. Sūt aūt peccata plūbo grauio/ ra: qb⁹ ego letor extract⁹: et de oībus ini quitatib⁹ et necessitatib⁹ liberat⁹ exulto Uere enī psonax̄ acceptō apud deū nō ē sed mīsericordia multiplex. Quō igitur idi gn⁹ ego ad sedes accederē creature tue: nisi tu me celesti digito tāgeres: Fenuz male aridū qd̄ i corpis materia habitare p̄ceperas. velociter mihi voluisti subueni re ūimicū legis tue q mihi i carne dñabat subuertēs. a sordib⁹ aqua spūs sācti rege/ neratiōe mūdasti. loquit i me aīa renoua ta: que lōgo tēpore iter oues pditas iace bat abiecta. Accepto ligno letat⁹ suz q̄si nomīs magni: cēsus ipatoris militi īfixo repat i gr̄am. Quasi mut⁹ accepi vocē. lo qui cupio filiis tuis. ⁊ bymnū narrare i cō fessione. qm̄ absoluisti captiuū migrātez. Quesisti stultū p sapiāz. vitā donasti. egē tē ditasti. mortuū resuscitasti. lōge positū appropiquare tue maiestati fecisti: alienū a ꝺuersatiōe isr'. sociū scōx̄ tuox̄ per xp̄i grāz eē voluisti. Ideo ꝺfiteor tibi. ⁊ psal/ mū dicā nomī tuo cū me docueris ordinē psallā tibi: ⁊ bñdicā noī tuo in eternū: ⁊ in secula seculorū. Igit̄ pastbumi⁹ baptismū ꝺsecut⁹ litteras nesciebat: sz mī nomē dñi fidei augmēto ⁊ robore ꝺ die i diē cresce bat Accēdebat̄ fraterne studio caritatis humilitatis viculo. ad vniuersos colliga t⁹ fuerat frēs. Caritatis iugū vehemēter amabat. cūctosq; frēs q aderant eccleśie p̄xia loca habitantes: sollicite regrebat. Studiose psalmos dicebat. corp⁹ ꝟo suuz ieiunijs affligebat: i oīone dei q̄tidie per noctabat. Agrestes delectabat herbas: ⁊ aquā frigidā bibebat. Cilitio sup corp⁹ op tū fatigabat p heremū currēs vt misex̄ frāgeret corp⁹: asserēs eē peccatū aliqñ ab ope si vacasset. verbositatē fmōis ca/ uebat. diuinis libris accōmodabat aurez iurare oīno detestabat̄. mūdū se i omi ora

tiõe sua exhibebat: plangere ñ desinebat: Nã cũ freq̃ntia paterẽt i corpe demonuz tẽptamẽta. ad nota oronũ pfidia cõuola/bat. z ne ãpli⁹ somno idulgere videret. vt mortalia mẽbra foueret. paululũ sup sa/xa reqescebat: vt cũ duritia lectuli doloꝛi b⁹ ageret corp⁹. stati ad di cõsurgeret op⁹ Panẽ enĩ suũ ad mensurã accipiebat: z aquã ad mẽsurã bibebat. Nũq̃ pleno vẽ tre a mẽsa r̃cessit. nec siti suã nũq̃ satiauit dicẽs. nõ eẽ dignũ. si carnis volũtas eẽt i pleta. Obediẽtiã vero z fecit z docuit. Patiẽtia vero supbos z iracũdos boies bũiliter mitigauit. Dz q̃ sathanas sugge stiõib⁹ suis cupiebat ꝓpositũ ipedire. ocu los i celũ leuabat: z stati sc̃m adesse sibi sẽtiebat auxiliũ. Talis ei⁹ vita vsq̃z ad se nectã fuit: q̃lis ab iitio fuit. cũ hec gererẽ tur i eo. vt oino vsq̃z ad extremũ suũ de/spiceret corp⁹: ut si q̃ ifirmitas febrium aut stõachi dolores. graui torm̃eto ei⁹ af ficerẽt corp⁹: ñ dedit idulgẽtiã morbo in firmitatis: nec calidis vsus ẽ reb⁹: nec ie/iunia minorauit. estimans q̃ si corpori ca/lido cibo cõsuleret. a dño redẽptio aĩe ñ daret. Nã si aliq̃ valitudo grauis ꝺbilia genua fatigaret: ita vt ad vigilias pasthu mi⁹ exurgere ñ valeret: orãdo z psallẽdo i stratu suo nõ desinebat. Si lĩgua p̃ siti sic/caret. cordis itia rugiebãt: ne silẽtio ei⁹ bo stis aĩe diabolus letaret. aut i ope dei vir sãct⁹ negligẽs iueniret. Dz cũ i tã districti ori vita pasthumi⁹ pmaneret. ad baptis/matorẽ suũ prexit: z ab eo cõmẽdãtiã ora tionẽ popos̃cit. z sñ aliq̃ victu beremi po stulauit archana. ibi mlto tpe demorat: i nũeras demonũ isidias ptulit. Dz dñs q̃ de mũdo venerabilẽ cõuerterat vix: q̃tti die cor ei⁹ armabat. ad sustinẽdas ꝟsutias demonũ. Nota igit̃ fc̃ta ẽ sc̃to machario sc̃z beati ãthonij discipl'o visũ ẽ illi abire i beremũ: z celebre ei⁹ factũ ẽ nomẽ. Nam idẽ machari⁹. ab illustri viro ãtonio mõa choꝛ fere gnãgĩta milia susepat gubernã da: Eiusdẽ igit̃ macharij exit⁹ ꝺ secl'o a ꝓ pĩq̃bat: domico gregi gs p⁹ ei⁹ excessuz magisterii noie s̃brogaret: igrebat̃ Scũs itaq̃z machari⁹ cũ ad scũz venisset pasthu miuz excepit eũ libẽter: p̃cipue cui⁹ iã ab ãgelo famã audierat. nõ g̃ ille vt hospes: sz ei⁹ subtiliter explorare ꝓpositũ venerat. Porro macharij aspectib⁹ pasthumij ꝺpla cuit cõuersatio z eũ suadere cepit: vt sãcti Antonij anachoretaꝝ pricipis nõ g̃uaret̃ visitare reliqas. Dz cũ oĩ ꝟtute reniteret̃ z abire penit⁹ noluissz. In sõnis pasthumi us sine aliq̃ cũctamie ire iubet̃: diuine cõ tradicere nõ poterat maiestati. Itaq̃z cuz machario a gredit̃ iter: mltitudiez gre/gatiõis moãchoꝝ q̃ a solo gubernat̃ Ma chario ĩgressus. ꝺ quo sepe dixim⁹. corp⁹ sepelisse magr̃i. cũ spũs ei⁹ vocat⁹ ẽ ex se/clo. Qui cũ se i extremo vite isti⁹ tpaꝭ as/piceret: aduocato ad se sc̃õ Pastumio ita exorsus ẽ ei: En fr̃ tps resolutiõis mee in/stat. q̃propt̃ audiẽs bonũ testioniũ ꝺ te: fi nẽ senectutis mee ꝺbilitatis suppositui gres sib⁹ ad ptigẽdũ vsq̃z ad te. Nũc igit̃ bñ fe cisti venire mecũ. Suscipe g̃ pr̃no amore gregẽ dei ad regẽdũ. Noli q̃rere qꝺ tibi vtile ẽ: sz qꝺ mltis vt salui fiãt: ne g̃ neges suscipiẽdi hõris gr̃az. mercedẽ a dño r̃cep tur⁹ tpe opptuno. Tũc sc̃us pasthumi⁹ pe dib⁹ ei⁹ ꝓuolut⁹ ait. Carissie pr̃. qũo mihi tã magne mltitudis curã ipõis. rustico hõi lr̃as nesciẽti: ꝓuide igit̃ ex eis meritũ hõi nẽ q possit cũ sollicitudie: tãtaꝭ aĩas reger̃ ppl'oꝝ. Tũc machari⁹ ait pastũio: excusa tiões ñ audio: neqz cãs recipio. hi enĩ oẽs sub tua ditõe manebũt. nec ali⁹ ẽ tante ab stinẽtie vir q̃ possit isti⁹ ppli gubernar̃ ani mas: ac sollicite ptractare. z vt certi⁹ dicã dilectissie fr̃. te electione sua dns ꝺsigna uit ad suscipiẽdũ h⁹ misterij locũ: neq̃q̃ g̃ celesti poteris ꝺtradicer̃ iussiõi. nihil ex h̃ pasthumi⁹ locut⁹ ẽ machario. sz dũ ei⁹ ver ba secũ i aĩo volueret: machari⁹ emisit sp̃z statiqz ppl'oꝝ igẽs r̃ba itẽte ad fun⁹ cur/rũt. ipi psallẽtiũ mltitudo. diuerꝟ ymnoꝝ vocib⁹ q̃si vno ore laudes ꝺo canebãt: do nec corp⁹ ad sepl'cꝝ ꝺduceret̃ bũandũ. ne mo tñ vehemẽter dolebat. eo q̃ sc̃us Ma chari⁹ tã velocit̃ monasteriũ reliquer̃et: qm̃ dñs sit̃z ei pastumiũ. gregi suo magr̃z ꝓuiderat. Trib⁹ g̃ diebꝰ post sci macha/rij ꝺcessũ orabat Pasthumi⁹ vt: accipet

de celo fōtē doctrine p ihm i spū sācto vt posset tantam populoz militiam docere prudētiā. Tertio igit die venit ad eū fz cō suetudinē: q eū conuerterat angelus t locut⁹ ē ad eū: t ostituit eū monasterioz doctorē t prīcipē i eū locū a quo Machari⁹ recessserat: deditqz ei formā spūaliū ꝓceptoz: t abiit. Porro Pasthumi⁹ congregatis frīb⁹ cū ctis apiēs os suum locutus ē eis dicēs. Audite filioli xp̄m qđ dns locut⁹ ē vob: pclarā ꝓceptoz iustitiā t caritatis regulā sensib⁹ nr̄is volēs ifūdere. patna eni voce loquor ad vos: i noīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i: t spūs di nr̄i. accepi eni formā ꝺ manu angelī: vt dicam vniuersa q̄ acciderīt sēsu meo ad vr̄az edificationē. Intēte igit ꝓbete aures: ds ipe mādauit: qđ ꝺ ore meo ꝓcedit: Prima est eni mādati ofederatio: i oīb⁹ vos obedire maiorib⁹. Secūda mādati ē subiectio: vt i timore casto fuiatis dn̄o. Tertia positio ē: vt tēperāter t pie t iuste viuatis i h̄ seculo. Quarta mādati rō: vt corpora vr̄a affligatis p oia quo possitis acgrere aiaz salutē: domare ieiuniis: mortificare carnē: q bec ē delectatio bonoz opez. Quīta ostitutio oratōi frequēter īstare: sic t Apl's idefinēter orare nos iubet. Orātes gppe semp ac ieiunātes: t fidei dona i memoria mētiū tenebim⁹ ifixa vt possim⁹ scatētiū ꝺmonū supare naturā. Segt aliꝺ gen⁹ errorīs: i quo mai⁹ē aīe dānū: supbie malū p oia eē cauēdū: bec angelū i ꝓmordio mūdi ꝺ celo ꝺiecit: t nouim⁹ supbiā originale eē pctm̄. Ad quā excludēdā ꝺ cogitatōib⁹ nr̄is. deū sēp ꝓcemur: vt dōet nob forma hūilitatis. Accedit t alia ifestatio mortis i corpore: si desēt'ari vitioz cā monachoz sollicitet quēcz Funiculū xp̄o caritatis añ oia iter vos habete: fide cōtinua i spe manētes: qm̄ ad regnū ꝺi festinatis eternitatis. Cura g̃ disciplīe monachoz pfecta ē dilectio. Hec vic'a caritatis t pacis exornāt sine auaritia. Igit i dilectōe sincera modus sufficiēs ē pn̄tib⁹: t q iuicē diligūt: t filii regni vocabūt. Perfecti iuicē diligētes ip̄i sūt: q māducāt panē i regno ꝺi sine mac'a. Perfecti g̃ eritis si mūdū sacrificii caritas in odorē suauitatis zelo succēdēt. Gaudebit eni dn̄s ihs in vobis: qz fecistis fideliter qđ ipe mādauit. Nā ꝓma legis in mōte syna ordinatio hec ad Moysē data ē. Diliges igt dn̄z deū tuū ex toto corde tuo t ex tota aīa tua. Secūdo diliges ꝓximū tuū sic teipz. Vacat eni dilectio ꝺi: nisi iūgat' t ꝓximi: plenū g̃ ꝓceptū xp̄itatis. vt maneat i sēsu idiuidua regl'a caritatis. Tūc g̃ dilectio btā erit i pleno: si colla obedientie posueritis ꝓpositō. Obediētia q̄z in congregatōe laudat'. Nihil vob ꝓderit filioli si diligitis inuicē: t non vultis iuicē obedire. Dilectio sine obediētia ē: cū faciet criminosū conscie egrū. Quō ei gīmē seminales ipedit fruct⁹: sic iobediens hō frustra ieiunat: t oratōis nullū reciꝑit fructū. Igit g i vno eē cōcupiscūt: t viuere mēte cmuni dispoſuert: bi cfiliis maiorib⁹ ꝯuiāt. Quicqd ex cōsiliis ꝓcesserit patz: h̄ faciat q ꝓcul ē. Quicūqz fr̄ oneris gppiā collo suo ptauerit. nec qdē sustinet ꝺ humero suo on⁹ extare si abbas pn̄s fuerit repiens aquā scatiuā siue germinātē: pter abbatis cfiliū diuerterit ad bibēdū: aut alteri⁹ fr̄is tecū comitātis. etiā iunioris pctm̄ feciſti q̄ pter bn̄dictōez aquā potasti. Oz si calor solis exarserit: t volueris bibere: t abbas te domādū ꝓbibuerit. si vel mente murmuraueris: deligsti. Deinde si i via caueris spinā: donec abbas ꝓceperit educādā. Procul abinuicē cōtextas vites sternite: Cū ad dormiēdū seceditis ītersticium cubit⁹ bēbat': vn⁹ nedū ad inuicē ꝓximāt corpora nutriāt libidinis incētiua. Porro negociū noctis ꝓp̄ lucifugas ꝺmones et noctipetas. i spiritali ope pagat'. Expertis aūt nulla ꝺ sc'aris⁹ causis donec ad gallicātū fr̄naz orationū cmunis hora succedat alteri⁹ vocis cāt⁹: altez nō excitet adorādū: sz cū suū pect⁹ tūdere cepit: q ꝑmū exptus ē ꝓuocet' etiā ille q dormit exurgere. Sepe eni sathanas cū sōno aīaz captā nocturnis fuoluit tenebris. vt ab oratōis prōcinio sepata sit. opāte diabolo socioz tenebraz. Jō dico vob filioli: vigilate qz nescitis q̄ hora furveīat aīaz Studete igit cplacere ꝺo cuersatōez bn̄tes spiritalē. Diuina

mãdata i dilectõe di cũ sapiẽtia legis p̃cepta: i tabulis cordiũ vr̃or sint: nec qdẽ amplius sapiatis q̃ simplicitas ꝺfirmat scripturaꝝ dei. Multi aũt ꝺ deo aliter sentiẽtes exciderũt a dilectõe di ⁊ pximoꝝ suoꝝ. Qui g̃ huiusmodi sunt audiãt Baruch ppĥaz dicẽtẽ. Sic eniz vidẽs ppli sui dilectionẽ fraternitatis eẽ icorruptã: iter cũctos facit eos amicitie di fieri socios. Qm̃ qui diligũt deũ ꝶz boni opis gloriã: iuicẽ i opib⁹ bonis irritã faciũt vitã istius mũdi: pphanãtes gcqd ex diabolo cogitationũ malaꝝ i cordib⁹ dei ꝶuoꝝ: qm̃ cupiũt anachoretũ pfrui vita: si corp⁹ abdicãt adhuc i terra positi: iã celestia ꝺlectẽtur: nihil terrenũ pr̃sus exgrãt: vt iã seculariũ tenebrarũ causas ꝺculcãtes ac pr̃sternẽtes. Uerũ qꝝ celestib⁹ regionib⁹ apti: vos satis placere ꝺuenit creatori: virgines mẽte ⁊ corpore pmanẽtes. fruct⁹ fidei ⁊ lũmã sermonis q̃ maxime conseruãtes: nephas est eniz vt monachũ qs reph̃ẽdat i modico vel i maximo. Irreph̃ẽsibilis eniz nos eẽ apl̃s docet: vt ꝶmo noster i gratia sale sit ꝺdit⁹ .s. ꝺdimẽto quo nos cuãgelista cõdiuit dicẽs Uos estis sal terre. Qꝺ peto vt nõ i vobis euanescat: ne forte cũ euanuerit: extra cõgregationẽ multitudinis foras p̃iciat̃: liguis inimicoꝝ quotidie cõculcandũ. Hoc aũt obsecro filioli: ꝶz formã que mihi data ẽ de manu angeli: fugere nos liguã detrabẽtiũ miq̃ꝝ. q mordaci dẽte: etiã sine causa ecclie xp̃i i sultare festinãt. Dissensiones q̃s habetis iter vos p̃iicite abiuicẽ: sciẽtes dn̄z nr̄z nõ eẽ dissensiõis sed pacis. Si qua igit̃ scãdala inimico suggerẽte frater habet aduersus fratrẽ: ppter obediẽtiã fide extãte dimittat: qm̃ ego non ex me loquor: ꝶz ex deo: q i manu nuncii sui docuit me. Et si obediẽtia p̃bueritis hospitalitatẽ peregrinãti: ex p̃cepto dn̄i facitis. Si fieri põt nullo pacto miles dei debet irasci: nõ/solũ ad socios: verũetiã ad extraneos. In quocũq̃ negocio nullus seculariũ ꝶuũ dei audeat iudicare: qꝝ iter te ⁊ illũ distat si patiaris ꝺiugatũ iudicio tecũ ꝺtẽdere: melius ẽ eniz monacho fraudẽ ⁊ iniurias sustinere: q̃ audiat̃ vox militis i clamore. Nõ decet monachũ causa pecunie eẽ negociatorẽ: ꝶz celestiuz bonorũ lucra mercantez Predicet verbũ salutis: aĩas iuitet ad celũ: ad nihilũ deducat seculi desiderium. Cor eniz xp̃ianũ exultat: maxime ꝶui dei: tyrãnũ fraudatorẽ aĩaꝝ diuine virtutis oratõe expugnat. Q̃ si ꝺtores aliquos iturierit: currat ad auxiliũ crucis: statiñ ille recedet: ꝟsutia ei⁹ crebris oratõib⁹ ⁊ ieiuniis ꝺuicit̃. filioli qd ad vr̃az ptiet curã: si aduersus vos cõueniãt ꝺmonũ castra: Potestis ⁊ vos multis adiuuari agminib⁹ angeloꝝ Ꝺz cũ ꝺmonũ catherue crescere ceperint oculos vr̃os ad celũ leuetis. dicẽtes. Dñe ih̃u xp̃e adiuua i firmitatẽ meã. Tũc ꝶmo vobis ppĥe Helisei ꝺueniet aduersus eos q de Samaria ꝺph̃ẽdere eũ venerãt: qui terrẽti se puero suo rñdit. Aperi dñe oc̃los ꝶui tui: ⁊ videat q̃ plures sũt nobiscũ. Statiz g̃ ad adiuuãdũ nos ãgeloꝝ ꝺi legiones adueniẽt: q fidei vr̃e auxiliũ prebeãt. Hec sũt filioli mãdata: q̃ vt pusillanimitas cordis ꝺuenit: vobis diabolo certaminib⁹ explanaui. Nolo aũt ea q̃ nobis ip̃o imittẽte accidere: silẽtio p̃terire: vt ⁊ vos possitis malitiis ei⁹ resistere. Quadã die i mõte sedẽte: mihi igẽs velut militũ turba occurrit Quos dũ oculis cernerẽ veniẽtes: a lõge sathane ãgelos statiñ eẽ cognoui. Ego aũt exposito oi ꝺtore: genib⁹ ꝓuolut⁹ humo: vt secederẽt orabã: dn̄z inuocans redẽptorẽ. Tũc g̃ turba q̃ venerat: velut stipula q̃ a vẽto rapit̃ nusq̃ cõparuit. Gr̃as g̃ egi dño ih̃u xp̃o dn̄z nr̄z: q meo certami finẽ ipo fuit cito: ⁊ orõez meã ilico exaudiuit. Multas itaq̃ insidias passus sũ: ⁊ ex oib⁹ me eripuit dn̄s. Uñ ⁊ vos filioli ꝺstãtes estote: qꝝ mitis ẽ dn̄s ad liberãdũ nos. Amate g̃ dn̄z odite malignum: ⁊ deus misericordie erit vobiscum: vt possitis eius insidias euadere. Amen. Finit vita sancti Pastbumii. Prologus i vitã Beati Onuffrii beremite

Eati igitur onufrii

vitã: iter grecoꝝ ꝺmẽta scriptã nu ꝓrepp̃i: vt quõdã a venerabili prudẽtissi/

mo viro scilicet Gregorio. ipsi⁹ gesta nar
rãte ognoui: Hãc paphunci⁹ vir quoqꝫ sã
ctissimus: greco ſmõe retexit ab exordio
Quẽ ego secut⁹. a greco trãstuli ĩ latinuz
vtpote largiẽte dño: ei⁹ ꝓbabilis vita ſz
vires meas manifestata: admiratiõez le/
gẽtib⁹ põbeat ꝛ imitatiõem. Non ppẽdite
q̃so mei ſmonis rusticitatẽ: ſz tãti labo⁊is
anĩo reuoluite lõgaminitatẽ: quã vir deo
plen⁹ patiẽter sustinuit: dũ mũdane vani
tatis gl̃iam spreuit: ꝛ celeste regnũ distri/
cte viuendo sibimet hereditauit. Inci/
pit vita ꝛ ouersatio bti Onuffrij heremite

Eate memo⁊ie pa

phũci⁹ quedã cogitatõnũ ꝛ actuũ
suoꝝ secreta taliter reserauit dicẽs. Quo
dã vero die dũ ego ꝓ paphunci⁹ solus taci
tusqꝫ sederẽ. cogitaui ĩ corde meo q̃ deser
ta peterẽ ꝛ vniuersa loca sãctorũ mona/
choꝝ. pieqꝫ ouersatiõis hĩtum lustrarẽ: ac
q̃liter deo mĩstrarẽt ꝯsiderarẽ. Uñ factũ
ẽ vt tacit⁹ iter arripem: ꝛ ĩ heremũ cursu
desiderabili ꝓperarẽ. ꝓ panes itaqꝫ cum
aq̃ exigua mecũ portaui: ne deficerẽ a la
bore itineris cepti. Quarto nãqꝫ die per/
acto. alimẽta q̃ mecũ vexi defecerũt: me/
aqꝫ mẽbra nullo victu refocillata vires p/
diderũt. Moꝝqꝫ diuina illustrãte gratia
mors ĩminẽs ablata ẽ. assũptisqꝫ viribus
iter arripui: atqꝫ dies alios quattuor ni/
hil gustãdo pegi. His itaqꝫ opletis nimiũ
fessus humo ꝓstrat⁹: iacui velut mortu⁹
Extẽplo q̃ celesti ꝯsolat⁹ adiutorio assi/
stere mihi vidi viꝝ. gl̃ia mirabilẽ. splẽdo/
re terribilẽ. pulchritudĩe laudabilem. ma
gnitudine ꝓceꝝ: aspectu p̃claꝝ. Quẽ vt
aspexi vehemẽter obstupui: ſz tñ ille vultu
placido accessit. nũc man⁹. nũc labia mea
tetigit: mihiqꝫ vires potẽter restaurauit.
Cõtinuo let⁹ surrexi. deoqꝫ fauẽte p soli/
tudinẽ exĩde. xvij. diebꝫ cursũ direxi: q̃us/
qꝫ ad locũ quẽ dñs mihi famulo suo indi/
gno ꝓuidebat oñdere pueni. illic ab itine
ris labore cessaui: Igit dũ fessus regesce/
rẽ ꝛ q̃ꝫ pegre ꝓfect⁹ essẽ excogitarẽ viꝝ
ꝓcul aspectu terribilẽ. vidi ĩ modũ bestie
pilis vndiqꝫ circũseptũ: tãta scilicet illi ca
pillorꝝ ꝓlixitas erat: vt corp⁹ illius iporꝝ
diffusione tegeret. Pro vestimẽto q̃qꝫ fo
liis herbisqꝫ vtebat: qb⁹ subteriora renũ
tãtũmõ cingebat. Tali viso boĩe nimio p/
territ⁹ sũ terrore. anxiat⁹ vltraq̃ credi po
test timore ꝛ admiratiõe: qm̃ tã mira for/
ma meis oculis nũq̃ oñdebat in humana
specie. qd facerẽ ignoraui: ſz quãtũ valui
fugã petii. mõtẽqꝫ ꝓpinquũ ocito cursu
ascendi: ibiqꝫ tremefact⁹ corrui. atqꝫ me
sub frõdiũ dẽsitate a facie illius abscõdi.
mlta vãs suspiria. Defect⁹ erã pene etate
ꝛ labore abstinentie. hic vo dũ me cerne
bat ĩ mõte iacẽtẽ: voce nimia clamauit ꝛ
dixit. Uir dei descẽde de mõte. noli time
re: ego enĩ sũ homo passibilis tibi similis.
His itaqꝫ ꝯsolat⁹ vbis mẽtẽ recepi: moꝝ
qꝫ descendi. ꝛ ad viꝝ scm̃ pueni: atqꝫ pedi
b⁹ ei⁹ me timidus ꝓstraui. Ille q̃qꝫ me ꝓhi
bẽs añ se iacere: surge igt surge. tu es enĩ
di fu⁹: vocaris ꝓ paphunci⁹ sãctoꝝ amicus
Stati surrexi. ꝛ q̃uis fessus. tñ let⁹ añ eũ
sedi: iã feruẽti desiderio qs ipe vel q̃lis ei⁹
eẽt vita. cupiẽs dinoscere: dixẽs. Ecce vo
tũ adipleuit: q me p hãc heremũ direxit.
En art⁹ mei fatiscẽtes. aliqꝺ sẽtiũt solatiũ
ſz mẽs sitibũda nõ adhuc ĩueĩt refrigeriũ
Idcirco te senior corde deuoto deprecor
atqꝫ p illũ ob cui⁹ amorẽ hui⁹ solitudinis
desert⁹ hĩtas te ꝯtestor: vt vñ sis aut qũo
voceris. seu qñ huc aduenerĩs: aptis mihi
vbis denũcies. Et enĩ vir di recognoscẽs
q̃ libẽti aĩo sẽtẽtiã sui laboris audirẽ: di/
xit mihi. Qm̃ te frater dilecte auida mẽte
vite mee lõgas erũnas velle scire video:
repetere me tibi nõ dubites has ab exor
dio. Ego licet ĩmerit⁹ vocor Onuffri⁹. ꝛ
ecce nõ min⁹ sũt q̃. lxx. ãni q̃ ĩ hoc deser/
to laborioſe vixi. Cũ feris igit ouersat⁹ sũ
crebri⁹. ꝓ pane comedi iugit herbaꝝ fru
ct⁹: ĩ mõtib⁹ ꝛ ĩ spelũcis ꝛ ĩ vallib⁹ meũ re
clinaui mirabile corp⁹. Tot ãnis neminez
nisi te soluz aspexi: alimẽtũ a nullo hoĩuz
sũpsi. Uerũtñ ĩ monasterio hermopolim
dicto nutrit⁹ erã. i ꝓuincia Thebaida no
minata: vbi simul pene cẽtũ monachi de

gebant. Porro vita illoꝝ talis extitit. vt more ⁊ actiõe eq̃nimiter oẽs viuerent. ⁊ vno corde ⁊ vno spũ iugo ac disciplie sã/cte regle colla submitterẽt: atq; fluctus hui⁹ secli oio ũ formidarẽt. Quicqd vni cũctis placebat. Mẽte sãcta. fide pura. caritate pfecta. añ deũ iccdebãt: cui die noctuq; oi mãsuetudie ⁊ patiẽtia mĩstra re ñ cessabãt. Tãta bis erat taciturnitas cũ abstinẽtia. vt nullus auderet nisi cũ iu sta iterrogatiõe vl recto relpõso reddere verbũ. Jbi q̃z pabulũ sancte doctrie ab adolescẽtia suscepi. ibi regularis normã a fribus didici. a q̃b⁹ amabiliter diligebar: ab his q̃liter ĩstituta mãdatoꝝ dei seruare deberẽ. diligẽter ĩstruebar. ꝓfecto vitaz beati patris nostri helye. venerabiles fra tres meos audiui frequẽter laudare q se ĩ beremo in tãta abstinẽtia ⁊ ofone studuit affligere: vt maximã ẏtutẽ a dño ꝓme/ruisset accipe: ⁊ igneo curru trãsuect⁹. spi/rit⁹ sãcti dona q̃ habuerat discipl'o ĩptiri: ac adhuc lõgeu⁹ senio. mortis penã nõ vi dere. Jnsup ad exẽplũ beatũ baptistã Jo annẽ ꝓtulerũt. q ĩ noui testamẽti serie cla rissim⁹ effulsit. p que pl'rima ãnoꝝ spatia diuino mãcipat⁹ officõ. corp⁹ suũ macera uit: donec ĩ iordanis vnda mũdi redẽpto rẽ baptizare dign⁹ exisseret. atq; ipm dei agnũ eẽ digito demõstrauit. Ego ẏo cuz talia eos recitãtes audirẽ: dicebam illis. Quare seniores mei vitã ⁊ miracl'a coꝝ obstupescitis. aut cur illorum facta tã assi due ꝑmẽoratis? An sũt vob ortõres qui desertũ hĩtãt. an leuiores? At illi respõdẽ tes dixerũt. Fili fortiores nob sũt. q̃ sine adiutorio hũano viuũt. Nos itaq; alter ab altero ꝑspicimur pitercq; diuinũ officiũ a nobis celebrat. Si q̃ cibũ cupim⁹: pa/tũ repim⁹. si q̃ ifirmitas aut aliq̃ corpis ibecillitas irrepserit: stati cura factũ cũ oi sollicitudie nos adiuuat. Jn edificiis luci de cõstructis hitam⁹: ĩ q̃b⁹ ⁊ ab estu solis coopti sum⁹. ⁊ ab iundatiõe pluuie ⁊ a tur bie vẽti. ac tẽpestate manem⁹ defẽsi. mo nachi q̃ppe q ĩ deserto sũt: nihil ꝑsolatiõis nisi a deo repiũt. Si q̃ angustias aut tri bulatiões ppessi fuerit. vl cũ diabolo an tiq̃ hũani generis inimico pugnãre cepe rit. q̃s eis astat? A quo adiuuãt? Dz q̃bus huãnũ deest solatiũ. ꝑstat eos hr̃e diuinũ Etsi esuriũt. q̃s eis panẽ dabit? Si sitiunt q̃s eis aquã tribuit: vbi panis ⁊ aqua non erit? Maximus labor ĩ desertis locis eẽ ñ dubitat: vbi nihil necessariũ repit. Pri mũ q̃ q̃ ñ i solitudie definiũt hitare. i di ti/more certãt firmiter stare. Jn fame ⁊ siti. i labore ⁊ passiõe corpora sua cruciãt. cõ/tra diabolicas ĩsidias viriliter dimicãt: ⁊ vt vincãt ꝑtra tela negssimi ignea. gladiis spiritalib⁹ pugnãt. Antiqu⁹ etenĩ hostis toti⁹ iuẽtor iniqtatis. studet eos subuerte re ⁊ ĩ ꝑsortiũ malitie sue ĩplicare. atq; ꝺ bo na volũtate quã ichoabãt retrabere. ⁊ mẽ tes coꝝ mũdanis voluptatib⁹ itez irreti/re: vt ĩ ope cepto fatiscãt psistere. Oipo/tẽs q̃ de⁹: q ñ derelinqt sperãtes i se. circũ/dat eos armis sue potẽtie: vt hos icursio sathane nõ valeat ꝓsternere: q̃s ꝓtegit celsitudo dine miſicordie. q̃ ꝓpter ad eos ãgeli di iugiter mittunt. ac p man⁹ illoꝝ quecũq; necessaria crebri⁹ eis adm'istrant Aquã de petra hauriũt. qđ iterp'tat xp̃s Scriptũ ẽ enĩ. Sãcti q̃ sperãt ĩ dño hẽbũt fortitudinẽ: assumẽt pẽnas vt agle: vola/bũt ⁊ nõ dficiẽt. currũt ⁊ gressus coꝝ nõ labunt. ⁊ alibi. Qui sitiũt dz supno fõte cõ diunt: ⁊ herbaꝝ folia ĩ ore coꝝ. tãq; fau⁹ mellis dulcescũt. Si aũt aliq̃ diabolus aduersus eos colluctat ꝓtin⁹ surgũt: ma n⁹ suas ad dñm expãdũt. p̃ces añ diuinã maiestatẽ fideliter fũdũt. moꝝ auxilio ce lesti subleuãt: ⁊ dolosi iacl'a inimici penit⁹ dstruũt. Nõ itelligis fili q̃liter ĩ psalmo le git. qm̃ ñ i finẽ oblitio erit paupis: patiẽ/tia paupũ ñ pibit ĩ eternũ? Et itez. Exau diuit eos dns ĩ die tribulatiõis: ⁊ dz omni ãgustia liberauit eos. Enĩuero vnusq̃sq; ꝓpriã mercedẽ accipiet: ꝓm suũ laborẽ. Beat⁹ ẽ enĩ vir q sẽp ẽ pauidus: ⁊ volũta tẽ di in hac pñti vita ⁊ fragili studiosus agit. certissĩe scias o fili. qm̃ ãgeli di sãctis ac iustis viris q̃tidie famulãt: atq; ẏtute supna corpa ⁊ aĩe illoꝝ iugiter illuminãt

Tali deniq; rõe ego paup onuffri⁹ a scis simis patrib⁹ ĩ meo mõasterio subtiliter

istruct⁹.cepi tacita mẽte tractaꝝ:q̄ gl̃iosa felicitate pfruũt in celis:q certaia laborio sa ꝓp̃t amorẽ dn̄i tolerãt i tris:cor meuz ardebat:mẽs mea desiderabilit̃ feruebat mundi gaudia penit⁹ spnere:pr̃iecq̄ celesti totis viri⁹ appropiq̄re.sic̃ Psalmista edo/cet dicẽs Mihi aũt adherere deo bonũ ẽt ponerꝝ i dn̄o ꝺo spez meã.Cũq̄ hec sollicit⁹ excogitarẽ.nocte silẽt ꝺcit⁹ surrexi puũ panẽ mecũ ꝺtuli cũ exiguis legumib⁹ vt vix vsq̄ i q̄rtã diẽ sufficerẽt:sicq̄ fm ꝺi dispẽsationẽ.t ei⁹ pietatẽ ꝓfect⁹sũ. vt mihi ostẽderet mee habitatõis locũ. Egrediẽte aũt me ꝺ monasterio: i mõtana veni i desertũ cogitaui vt manerẽ ibi.Cõtinuo lumẽ splẽdidũ ãte me.q̄si obuiãs mihi vidi. Quo viso valde timui. Jdcirco q̄z putaui me ꝺbe/re ad mõasteriũ regredi vnde exiui.Extẽplo nẽpe ꝺ radio p̃clari luminis vir aspectu pulcherrim⁹ accessit ad me:t dixit mihi. Noli pauescere.ego enī sum ꝺi ãgelus tibi ad custodiẽdũ ab ortu tuo ꝓuidẽtia diuina destinat⁹: vt iubẽte ꝺo tecũ manerẽ. t te i hãc heremũ ducerẽ. Perfect⁹ esto. hũilis icede corã dn̄o:cũ gaudio labora.cor tuũ i oi custodia cõserua. viue sine q̄rela.i bono ope pseuera. Ego ꝟo te ñ ꝺreliquã:donec aiaz tuã i pn̄tiaz sũme maiestatis offeraz. Hec etenī locu⁹ē mihi ãgelus iter iceptũ mecũ comitat⁹. Pergebam⁹ ita simul sex miliaria vł septẽ:t ad quãdã venim⁹ spelũcã nimis ꝺcorã. Appropiaui volẽs scisci tari:si forte q̄spiã it⁹ maneret.Scꝺm ꝺsuetudinẽ mõachoꝝ clamare cepi:bn̄dictiõez humillime petij. Jñ vix sãctissimũ exire vidi:quẽ ꝓstrat⁹ hũoten⁹ adorauí. Jlle vero man⁹ suas mihi porrexit.de terra me eleuauit.osculũ mihi pacis tribuit:atq̄ dixit Tu es enī frater me⁹ heremitice coopator vite:o fili īgredere.De⁹ tibi ꝺcedat. vt timor ei⁹ i te pmaneat:op⁹ tuũ i illi⁹ cõspectu ꝺplaceat. Stati cum eo specũ itroiui.vidiq̄ pl̃res apꝺ illũ pausaui:opa ei⁹ cupiẽs discere t solitariã hĩtatõez curiosi⁹ iuestigare:ipe ãqz vt meũ desiderũ agnouit ꝺsiliũ honorabile mihi p̃buit: ac q̄liter ĩsidias diaboli⁹ supare deberẽ. ꝟbis caritatiuis gratanꝫ patefecit. Trãsactis itaq̄ gbusdã dieb⁹: talib⁹ admonuit me ꝟbis dicẽs Fili surge.mecũ pge.iteriora deserti ꝺbes itrare.t i alia spelũca solus habitare:ibi si vĩriliter dimicas oĩa demõioq̄ tẽptamẽta supas. Jdcirco ꝟo de⁹ i hoc deserto vł te ꝓbare:si mãdatis ei⁹ fideliter velis obedire. Fidelia oĩa mãdata ei⁹.cõfirmata i secl̃m secl̃i:facta i veritate t eq̄tate. Vir etenim sãct⁹ hec dicẽs. surrexit: mecũ i iteriora deserti iter q̄tuor dieꝝ p/rexit. Quita nãq̄ die deuenim⁹ i locũ q̄ Calidiomea dicit̃:ibi palme ꝓpīque erãt Tũc vir dei īqt. Ecce fili.vide locũ quẽ dn̄s tibi p̃parauit ad manẽdũ. Fuit aũt illi mecũ spaciũ trigita dieꝝ.edocẽs me fi/uare cautã dignitatẽ:doctrinã ꝺi mãdatorũ. Quib⁹ itaq̄ pactis or̃one sua sãcta domino me ꝺmẽdauit:t sepat⁹ a me ad propria remeauit. Per singulos ꝟo ãnos solit⁹ erat me visitare:ac q̄li ĩdustria t simplicitate ꝺberẽ viuere diuinis alloquijs ñ cessabat admonere.Quodã ãt tpe iuxta ꝺsuetudinẽ ad me veniẽs:iter ꝟba salutatõis ꝓstrat⁹ i trã corruit:dn̄oq̄ remittẽs aiaz obdormiuit.Qꝺ cũ viderẽ nimis sũ ꝺtristat⁹:t deuolut⁹ humi lachrimis abortis vberrime fleui.Corp⁹ ei⁹ mox accepi:t sec⁹ calidiomeã tre ꝺmẽdaui.Dũ ãt ego papbũci⁹ a viro scissimo onuffrio:ratõis hui⁹ loq̄lã audirẽ īquã ad eũ. Pr̃ scẽ laborẽ eẽ ñ modicũ iã sẽtio:quẽ ꝓ noie dn̄i tolerasti i hac heremo. Vir scũs rñdit. Mihi fr̃ crede dilectissime:i ꝺfto sustinui vt sepi⁹ putarẽ me morte supari. Absspes erã mł totiẽs vite: vt vix alitũ i corpore sẽtirẽ remanere. Per diez estu t igne solis ardẽtis vrebar:rore t pruina ĩfect⁹:fame t siti ꝺfect⁹. O quãta t q̄lia passus sũ:q̄lia expt⁹sũ. Nõ sufficit:neq̄ quẽpiã ꝺcet plagas ac labores enarrare: q̄s hõ moritur⁹ ꝓ ꝺi viuẽtis amore debet tolerare.reddet ꝺs mercedẽ labor̃ scõrũ suor̃:cui⁹ diuitie sicut nõ augẽtur: ita neq̄quaq̄ minuẽtur. Per quẽ enīz famẽ:sitiz t frigus t estũ:atq̄ multigenar̃ crucia/mẽta molestiar̃ sustinui:potẽs est cũ diuitiis celestib⁹ iter ãgelor̃ cateruas me ꝺsolari:alimẽta ꝟo spreui corporalia:ut dignus acciperem spiritalia.Scũs enim angelus

quotidie panē mihi offerebat: ⁊ aquam ꝑ mēsura ministrabat: vt corp⁹ meū ɔfortaret ne ɔficeret: ⁊ iugiter i laude dei pseueraret. Arbores palmaꝝ ibidē ɔstitute erāt q̄ duodecies i anno dactiloꝝ fruct⁹ germinabāt. Quos p singulos dies colligens: ꝑ pane edebā: mixtos herbaꝝ folijs: ⁊ erāt i ore meo tāq̄ fauus mellis. Sicut i euāgelio legit̄: nō i solo pane viuit hō: sed i omni verbo qđ ꝓcedit de ore dei. Frater Paphūci: si īplere studes volūtatē dei: oīa tibi necessaria ꝑparātur ab eo. Un̄ ipa veritas admonet dicēs. Ne solliciti sitis aīe vestre qđ māducetis: aut qđ bibatis: neq̄ corpori vr̄o qđ induamini: scit enim p̄r̄ vester qꝝ his oīb⁹ indigetis. Querite primū regnū dei ⁊ iustitiā ei⁹: ⁊ hec oīa adiicient̄ vobis. Cūq̄ ħ a bto viro Onuffrio itētius auscultarē: mirās i sermonib⁹ ⁊ actib⁹ ac laborib⁹ illi⁹ dixi. Pater benigne die dñico vel sabbato ɔmunionē ꝓcipiebas ab aliquo? At ille rñdēs ait. Omni die dñico ⁊ sabbato angelū dñi paratū inuenio sacrosc̄m corpus ⁊ sāguinē dñi nr̄i ih̄u xp̄i secū deferētem: de cui⁹ manu mihi p̄ciosissima donātur munera: viteq̄ mee salus ꝑpetua. Uerū etiā oēs q̄ vitā spiritalē ducūt i heremo monachi: tali participātur gaudio. Hi ꝙo sci heremite q̄ bāc solitudinē habitāt: si fortasse aliq̄n videre hoiez desiderāt: ilico i celū ab angelo deportātur: visionē illic aīe iustoꝝ fulgētiū sicut sol i regno p̄r̄is coꝝ: ibi multitudinē ɔtēplātur angeloꝝ: suasq̄ aīas cetib⁹ mixtas btōꝝ. Quare oēs q̄ i agone cōtēdūt: toto mēte: tnto corde: totis virib⁹ i bono ope feruēt: quatenꝰ gl̄iā celestis p̄rie cū xp̄o ⁊ cū scis mereātur possidere. Ista deniq̄ oīa venerādo Onuffrio narrāte: cognoui iuxta sūmitatē ip̄i⁹ mōticelli vbi obuiauit mihi. Ita videlicet gaudiū meū iplet̄ū ē: vt oēz aduersitatē quā i itinere tulerā: traderē obliuioni. Credo iquā p̄r̄: inter felices me deputari: qr videre te ⁊ opa tua egregia ꝑmerui. Uerba tua nimis pulchra oī dulcedine mellita: ita mei penetrāt cordis ītima· vt possiz dicere cū psalmista. Oꝛ dulcia faucib⁹ meis eloga tua super mel ⁊ fauū ori meo. Qui ait: fili mecū vade: locū mee habitatōis ɔspice: parcam⁹ paululū vbis. Cōtinuo surrexit p̄uit: secut⁹ eū. Duxit me secū q̄si triū miliariorꝝ iter: venim⁹ calidiomeā i spiritalē locū: arborib⁹ palmaꝝ gratāter ornatū ibi p̄ces dño fūdim⁹: eisq̄ ɔpletis i terrā sedim⁹: i diuinis altercātes eloquiis. Sole iā tāq̄ ad occasū vso: vidi panē positū cū aqua exigua: Uir eteni dei sētiés me fatigari dixit mihi. Profecto fili cerno te piclitari nisi cibū capias: Surge q̄ ⁊ comede. Cui iquā. Uiuit dñs: ⁊ bñdict⁹ ds me⁹ i cui⁹ cōspectu erim⁹: nō manduco neq̄ bibo: donec caritate pura: pit̄ cibū sumim⁹. Igit̄ vix eū coegi: vt faceret qđ volui. Uerūt̄n vt meū agnouit ds̄ideriū: panē fregit: tribuit mihi: māducauim⁹ ⁊ saturati sum⁹: nobisq̄ fragmēta fuerūt edētibus. Noctē illā isomnē pene duxim⁹. diuinisq̄ laudib⁹ īmorati sumus. Mane facto post horā oratōis videbā vultū ei⁹ ita i pallore mutatū: qđ ei acciderit quesiui ab eo. Qui ait. Nō expauescas frat̄ Paphūci: quō oīpotens ds recto itinere i hāc solitudinē direxit te: vt honorifice sepelias me: atq̄ corp⁹ meū ɔmēdes terre: Hac eteniz hora aīa carnis vīculis absoluit̄. atq̄ ad creatorez suū i celeste regnū ꝺportat̄. Frater amātissime scio nāq̄ ds̄ideriū tuū qñ redieris in egyptū memorare mei i p̄ntia fratꝝ tuoꝝ: ⁊ i ɔspectu oīuz xp̄z colētiū. Hec ē postulatio mea quā ipetraui a dño ꝺo. Si qs oblationē ob amorē nois mei añ cōspectū dñi nr̄i Ih̄u xp̄i īmolat: ab oī tēptatōe diaboli ⁊ a vīcīo prauitatis humane liber existit: atq̄ cū scis angelis i regno celoꝝ eterno hereditatis capax fiet. Si qs oblationē nō valet offerre: vt̄ p̄ iopia redīere: ille ꝑ amore meo i noīe dñi elemosynā paupi tribuat ⁊ ego orabo ꝑ eo i ɔspectu dei: vt dign⁹ i celestib⁹ vita supna pfrui valeat. Si quis neq̄ oblationē nec elemosynā potest offerre: pro caritate mea īcēsum dño deo nostro in odorem suauitatis accendat: ⁊ ego rogo pro eo vt gaudiū perenne possideat Cui inc̄p̄. Pater mi ne irascaris si loquar: si incensū nec qs habet. nec facultatis aliqd

vñ te placare ꝑt. vt tñ tua bñdictiõe nõ ca
reat in q̃cũqz tribulatiõe te inuocat? Tũc
ille rñdit. Siqs paup in deserto vel in aliq̃
alio loco oblationẽ aut elemosynã seu icẽ
suz nõ habet ad immoladũ: surgat ⁊ man⁹
suas ad dñm: extẽdat. ter dñicã oꝛationez
idest pr̃ noster ꝑ me: cum intẽta mẽte ⁊ in
noie sc̃e trinitatis psallat. Ego ẋo ꝑ ipo
ad dñm intercedo. vt vite celestis mereat̃
ꝑticeps fieri cuz oib⁹ sãctis dei. Itez dixi
ad eũ. Dñe si dignus essez. aut si donis gr̃ie
tue mihi liceret. p⁹ obituz tuuz locuz istuz
libentissime obtinerẽ. At ille ait. Nequa/
q̃ tibi fili cõcedit̃. nec idcirco misit te ds
in pegrinationez isti⁹ solitudinis. vt hic ob
tineres locuz habitatiõis: sz vt cuz iustis q̃
in deꝛto sunt gratuleris. ⁊ intimare ea stu
deas mũdo q̃ cognouisti i heremo. In egy
ptuz pge. ibi esto vsqz ad finẽ vite tue. op⁹
bonuz pfice. ⁊ accipies coꝛonã ꝑpetue gl̃ie
Hec cuz bõ di loq̃ret̃: aduolut⁹ suz pedib⁹
illi⁹ dicens. Pr̃ care. scio enim qz qcqd peti
eris a do dabit tibi ds ꝑpt̃ imensuz labo
rez certaminis lõgissimi q̃ coꝛp⁹ tuuz affli
xisti. lxx. annis ꝑ noie dñi. ꝓbe g̃ mihi mu
nera tue sc̃e bñdictiõis: q̃ten⁹ tibi in ẋtu/
te efficiar similis. ⁊ tua intuentiõe spũs me
us dirigat̃. ⁊ in futuro tecuz ꝑticipari me/
rear. Qui moꝛ e ꝺ rñdens ꝓtulit ista. Pa
phunci ne cõtristeris. petitio tua tribuen/
te dño erit stabilis. Sta i fide. viriliter age.
oculos cum mente ad deum erige. in mã/
datis coꝛroborare: bonũ facere impiger
contende. ⁊ vitam eternam apprehende
Protegant te ãgeli dei. ⁊ cõseruent te ab
omni cõsilio prauitatis: vt purus ante de
um ⁊ imaculatus in die sui examinis iue/
niaris. Post hec surrexit. ⁊ ad dñm lachri
mans orauit: genua flexit. atque subito
dixit. In man⁹ tuas deus ꝯmendo spiritũ
meũ. Cumq̃ hec: dixisset. lumẽ splẽdiduz
corpus eius obũbrauit. ⁊ i ipsius claritate
luminis aia sãcta carne soluta ẽ. Repẽte
vero vocẽ ãgelox multox audiui laudan
tiũ deum. vt i discessu sãctissime aie sancti
Onuffrij. ethera scilicet angelicis canticis
resonãtia. gaudiũ ineffabile astris itulerũt
ꝑ que celestes exercit⁹ aiam militis icliti
celis inuexerũt. Mox oculi mei fletu pro
fluũt. iteriora gemit⁹ ꝓducũt: lachrimaꝝ
riui manarũt. plãctus mei miseri Papbũ
cij exuberãt: illõ flebilis plãxi. qz quẽ vix
inueni. diutius habere non potui. Deinde
tunicã meã ꝑ dimidiũ scidi. vna parte idu
tus sum: i alterã collocaui coꝛpus beatuz
⁊ sepeliui illud i sepulchro qõ excisũ erat
de petra. Tũc videꝭ me solũ remanere:
itez cepi lugere. Ita merẽs surrexi: spec⁹
q̃ illius habitaculũ itrare volui. Deniq̃
me astãte. ipsa spelũca cecidit cũ magna
ruina: ⁊ palme radicit⁹ erute simul ꝓcu/
buerũt. Cognoui itaq̃ ego Paphuncius
q̃ nõ cẽt volũtas dñi: me i illo loco habita
re: seccessi ide i egyptũ redii: ibiq̃ eccl̃ie
rettuli: q̃ vidi ⁊ audiui. Scũs igit̃ Onuffri⁹
obiit mense Junio. die. xi. id ẽ tertio idus
eiusdẽ mẽsis. Ibi beneficia eius pstãtur
vsqz i ꝑsentẽ diẽ: ad laudẽ ⁊ gloriã dñi no/
stri iesu xp̃i: cui est honoꝛ ⁊ potestas i scl̃a
scl̃oꝝ. Amẽ. Explicit vita sãcti Onuffrii.

Incipit vita beati Abꝛahe heremite.

Ratres mei cupio

vobis enarrare cõuersationẽ bo
nã pfectiqz atq̃ admirabilis viri Abꝛahe
quã sic ichoauit: vt i ꝯsumatõe ei⁹ gl̃iã ꝑ/
petuã mereret̃: sz paueo admirãdã luculẽ/
tã ꝺ eo histoꝛiã retexere: cũ imaginẽ ẋtu/
tũ ei⁹ ꝯsidero. Ecce enim ꝯuersatio qdẽ vi/
ri pfecta ẽ ⁊ optima: ego ẋo ifirm⁹ ac rusti
cus. Eqdẽ imago ẋtutis ei⁹ admirãda ac
splẽdida: coloꝛes aũt ẋboꝝ qbus ꝺpigẽda
est: admodũ tristes ac tetri sũt. Ac tñ licet
ĩpitus: vl̃ ex parte tẽptabo: q̃q̃z ꝯphẽdere
pfecte nõ valeã: enarrabo tñ iquãtũ suffi/
cio: ꝺ eodẽ viro differere: qm̃q̃ scꝺs Abꝛa
am meruit nũcupari: nõ facile humão oꝛe
põt referri. Extitit enim nr̃is tpib⁹ angelicã
vitã i terris agẽs. Acqsiuit nãq̃z celestem
gl̃iã: adipisci ꝓmeruit. Et qz a iuuẽtute: ca
stitatis pudicitiã ꝯseruauit tẽplũ sci spũs fa
ctus est: tãq̃z scificatũ vas: ⁊ ita semetipm
exhibuit deo: vt eũ habitatoꝛẽ i mẽtis sue
hospitio haberet. Hic itaq̃z. b. abꝛaã babu

it parẽtes valde locupletes q eũ tenere ac supra modũ diligerẽt:ita vt etiã affectus humanũ eox dilectio trãscẽderet:despõsauerũt ei puellã adhuc i puericia cõstituto expectãtes ac desiderãtes i aliq eũ dignitate sclari pficere. Sz hic lõge alit sẽties i ipo pmo adolescẽtie gradu ecclie iugiter cuẽticula frequẽtabat:t quecunqz ibi ex diuinis scripturis recitabãtur:auidẽ libẽter accõmodãs audiebat.t i cordis sui memoriã ita recõdebat:vt etiã eũ absens eẽt ea q didicerat meditatõe itẽtissima ruminaret. Cũqz memorati parẽtes ei⁹ tẽpus nuptiax ppiquabile iudicarẽt:compellebãt eũ matrimonij viculis obligari. Sz cũ bec ille pmo rẽnueret:postmodũ molestiã eox iugẽ sedulãqz nõ ferẽs:pudoris verecũdia supat⁹:acqescere purget. Cũ itaqz celebratis nuptijs.spõsa i thalamo resideret:repẽte quasi. lux q̃dã i corde ei⁹ diuina gratia refulsit quã veluti ducẽ quẽdã sui voti iuenies illico exiliuit t secut⁹ ẽ:atqz ab vrbe egredit. Duob⁹ aũt fere milib⁹ pcul a domo sua cellulã vacãtẽ repit:vbi se cstituẽs t glificãs deũ:cũ igẽti letitia pmanebat. stupozẽ xpo maximũ:tã parẽtib⁹ suis qz vicinis de hoc facto icusserat. Qui exeũtes i diuersa dispsi:vbiqz dei boiez regrebant post dies aũt.xvij.i memorata cellula eũ oratẽ reperiũt. Btũs aũt vir:cum eos stupore pculsos aspiceret:qd me iquit vos admirãtes aspicitis? Glorificate potiꝰ misericordissimũ deũ:q me ex sceno inigtatum meax eripuit:t orate pro me:vt iugũ boc suauissimũ sub quo me idignũ suscipe vignat⁹ ẽ dns:vsqz i finẽ valeã baiulare:cõuersationẽqz meã bnplacitam fz voluntatẽ eius possim i omnibus coaptare. Qui cum omnes eum audientes respondissent amen.deprecatus est eos:ne ei vellent crebro molestiã obtẽtu visitatõis iferre. Qui b⁹ recedẽtib⁹ aditũ cellule sue obstruxit:t cludẽs semetipsũ itrisec⁹:paruissimũ fenestre foramẽ reliqt:p qõ alimẽta recipet Itaqz mẽtẽ ei⁹ remotã a turbulẽtis iter/pellatõib⁹ diuina gra illustrabat:pficiẽsqz quottidie i optima cuersatõe:pmũ qsi funiamẽtũ vite sue xtinẽtiã possidebat:necnõ vigiliis t oratõib⁹:cũ fletu t humilitate atqz caritate studebat. Cũqz p oẽz locuz de eo scã opinio diuulgaret:cũcti audientes ad vidẽdũ eũ:t vt edificarẽt: ab eo vndiqz cõfluebãt. Sermo quoqz ei sapiẽtie ac scientie t cosolatõis a ño effluẽter dat⁹ ẽ:q i mẽtes audiẽtes qsi luminare lucidissimũ radiabat. Cõtigit aũt ãno.xij. renũciatiõis ei⁹:vt parẽtes ei⁹ ex hac vita recedẽtes: aux ei copiosũ pdiaqz magna reliqrẽt. qui rogãs amicũ quendã admodũ sibi cax:ad distribuẽda vniuersa idigẽtib⁹ ac pupillis officiũ religiosũ illi iniũgit:ne ipi⁹ oratõib⁹ ipedimẽtũ:bui⁹ rei gra gigneret. Et cuz h feciss et:secur⁹ aio:t mente qeta permãsit. Hoc enī bono viro maximũ studiũ erat vt cor ei⁹ nullis trenis negocijs vicerẽt:t idcirco sup terrã nihil aliud possidebat:excepto vno sago:vnaqz nihilomin⁹ tunica cilicina q̃ vtebat. Latinũ quoqz pmodicũ:i quo edere seu bibere solit⁹ erat:habebat: necnõ t vnũ psiaciũ:i quo cubitare csueuerat. Cũ his aũt oib⁹ bũilitatẽ sup modũ t caritatẽ ad oẽs equaliter possidebat:nec pponebat i honore locupletẽ pauperi: nec principẽ subiecto:vel nobilẽ ignobili pferebat:sed oẽs similiter diligẽs honorabat: sine cuiusqz acceptõe psone. Nec aliquãdo quenqz pcaciter icrepabat:sz erat fmo eius caritatis suauitate cõditus. Quis audiẽs ei⁹ eloquiũ satiari potuit aliquãdo de bis q̃ aliquãdo ex fmonis ei⁹ dulcedine p ferebãtur? vel qs vultũ illi⁹ scitatis imagine pferẽtẽ respiciẽs:nõ magis vidẽdi euz sepi⁹ desideriũ sumpsit? In oi tpe abstinẽtie sue:regulã quã semel arripuit:nõ mutauit. quiquagita annos istitutũ ppriũ omni alacritate cpleuit:t ob nimiũ amorẽ ac desideriũ qõ babebat i xpo:oẽ euũ tpe illi⁹: quasi dies pauciss imos reputabat:t totus rigor acerrimus cõuersationis eius:apud eum pro nihilo videbatur. Erat aũt haud pcul ab vrbe illa vicus quodãmodo spacios us ac magnus:i quo vniuersi pariter a minimo cox vsqz ad maximũ pagani crudelissimi existebãt:quos ab idolorũ cultu null⁹ oino valebat auertere. Nõnulli qdẽ pbyteri t diaconi i boc ipm illic ordinati t

directi ab epō. sine vllo salutis eox fructu recedebāt. nequaq; afflictiōis ferētes labore: qz nō solū suaderi z ad cōfessū animus eox ferox ñ poterat flecti. vex etiā psecutiōis ī eos q monebāt. ac seditiōes vehemētissimas ciebāt. Cz turba nihilomin⁹ mōachox. semel atqz itex adire nitētes: nihil penit⁹ p cōuersatiōe eox agere potuerūt. Porro vna die residēs cū clericis suis eps beatissimi h⁹ viri būit mētionē: dixitque ad eos. Ego talē virum tēporibus meis videre nō potui: ita ī oī ope bōitatis pfectū. z sic cūctis ⁊tutib⁹ adornatū. ī qb⁹ ele git de⁹ bītare vt habet nūc scissim⁹ Abraā Rīdētes aūt clici: vex eū affirmabāt. Et eps. Uolo ingt eū ī vico illo gētilū ordiare: potest enī eos patia sua ac nimia caritate ad deū ꝟuertere. Et cōsurgēs ptin⁹ ad cellulā sci viri cū scis pficiscit clicis. Cūqz salutasset eū. statiqz ꝺ gētilib⁹ vici illi⁹ īsinuat vt ad eos ob salutē eox pgeret rogat Qui cū audisset. tristis vehemēter effect⁹ ē: z ait ad epm. Queso ingt pr sactissime. p mitte mihi. vt meas iniqtates defleā: neqz huiusmōi negociū ifirmo z exiguo existēti iniūgas: Ad quē rursus eps dixit. Per ꝺi gras ingt potēs es: ne vel ḡ ī hac bona obediētia fieri cūctabūd⁹. Cui vir beat⁹ itex rīdens: dixit. Obsecro scitatē tuaz: vt me mala mea plāgere pmittas. Et ait ad eum eps. Ecce totū mūdū z q ī eo sūt religsti. z vitā crucifixā āplexat⁹ es: attn cū hec vniuersa ꝺpleueris. agnosce te obediētiā q cūctis ⁊tutib⁹ eminet ñ bre. Hec ille cū audisset cepit flere amare: dicēs ad eū. Quid sū ego. canis mortu⁹: z q est vita mea. qm̄ talia ꝺ me o scissime pr iudicasti? Cui ait eps Ecce hic residēs tuā solūmō salutē acgris ibi aut plurimi p te: diuina gra opante: saluādi sunt. quoscūque ad dominnm deum cōuertis. Cōsidera itaqz vñ āpliorez mercedē habeas. vtx. teipsū saluaueris solum aut si plurimos tecū ad salutē adduxeris. Tūc beat⁹ vir dei flēs ait. Fiat voluntas dñi: verūtn ppt obediētiā q cūqz iusseris pgā. Educēs ergo eū de cellula. in ciuitatē ilico ītroduxit: ibiqz per ipositionē manus presbyter ordinatus. z statim ad vicuz paganorum sine mora ꝺirigitur. Quo dū sanctus Abraam pergeret: precabatur dominum dicens. Clementissime ac benignissime deus respice infirmitatem meā gratiamque tuam celestem ad meum presidium dirige: vt glorificetur nomen tuū sanctuz. Perueniēs aūt ad vicū. videsqz eos ysania idolatrie eē detētos: ex imo pectore ingemiscēs: grauit fleuit: z eleuās oculos suos ad celū dixit. Tu solus q sine peccato es deus. ne despicias opa manuū tuaruz. festināterqz direxit nūciuz in ciuitatē ad amicū illuz carissimū sibi: vt pecuniam ex reliquijs primonij sui deferret. Quā cū accepisset: iter paucos dies cōstruxit ecclesiaz. Et velut spōsaz optimā: multo eā mirificoqz decorauit ornatu. Attn duz edificaret. quottidie bō dei p media simulacra gētiliū trāsiens. nihil penit⁹ loquebat: nisi in corde suo orabat solūmodo. gemitusqz cū fletu mittebat ad dñm. Postqz vero ecclesiaz cōsumatā: qsi munus quoddaz cuz lachrymis obtulit deo: ibi genub⁹ positis: has pces suppliciter ī sua oratiōe profudit Tu īquiēs oīpotens de⁹: q totū mundum erroris depressuz caligine. ad cognitionez luminis tui p tuā presentiā deduxisti: hūc q qz pplm tuū dispsuz cōgrega ī sinū ecclie tue. z illūina oculos mētis eox. vt respuētes simulacrox culturā: te solum amatorē hominū ac benignuz deuz cognoscant. Cū que hanc orationē finisset. continuo egressus ab ecclesia. prexit ad tēpluz gentiliuz arasqz eox z simulacra manib⁹ suis euertit atqz destruxit. Qꝺ factuz cū cerneret turba gentiliū. qsi agrestes fere īsiliūt: eūque laceratū multis verberib⁹ fugauerūt Ipse aūt clā nocte ī ecclesia residēs. plagaruz suaruz maculas ñ curabat: sz tantūmō cū fletib⁹ ac gemitib⁹ vt salui fierēt. dñm precabatur. Facto aūt mane. aduenientes pagani inueniunt homineż dei orātez: z nimio stupore perculsi: quasi enei remanserunt. Unde z ad ecclesiam quottidie veniebant: cernentes ornatuz ecclesie se delectarēt. Cepit itaqz quadaz die vir beatus

Abraã depcari eos vt agnoscerẽt.ꝺuz. Illi ꝟo seuiozes effecti.fustib⁹ eũ q̃i lapidẽ quẽ daz atqz exanimem ceciderunt: ꝛ deinde pedib⁹ ei⁹ fune ligat⁹.eꝫ vicũ traxerũt lapidib⁹ obruẽtes:mortuũqz eũ arbitrãtes.seminecẽ reliquerũt. Media aũt nocte ī semetipsũ reuersus cepit flere vehemẽtissime ac dicere: vt qd dñe ꝺspexisti bũilitatẽ meã.ꝛ ꝺspexisti dñe opa manuũ tuaꝝ! Et nũc dñe respice ꝟuũ tuũ.ꝛ exaudi depcationẽ meaz.ꝛ corrobora me:ꝛ absolue ꝟuos tuos a vinculis diaboli.ꝛ ꝑsta eis: vt cognoscãt qm̃ tu es solus:ꝛ ꝑter te ñ ẽ ali⁹ ꝺs. Deide ꝟsurgẽs ab oratiõe.ītrauit ī vicũ:īgressusqz ecclesiã dño psalmos canebat. Rursus aũt facto diluculo eũtes viderũ eũ.ꝛ stupefacti atqz ī īsaniã ꝟsi nulla hñtes viscera mifficordie:acerrimis illuz tormẽtis crudeliterqz ꝟficiũt. ꝛ solito funib⁹ alligatũ.eꝫ vicũ traxerũt. Hec aũt cũ p triẽniũ paterẽt. q̃si ver⁹ adamas tolerabiliter pdurabat nec tot tãtisqz īsectationũ tribulatiõib⁹ cessit:sz cũ cederẽt.cũ traherẽt.eũ psecutiões patereꝫ.cũ lapidarẽt.cũ fame ꝛ sĩti laborare:ī oĩb⁹ his q̃ ei acciderãt.nũqz ad iracũdiã ꝓuocat⁹.nũqz ad īdignationẽ cõmot⁹ ẽ:nũqz pusillanimitate fractus.nũqz tedio fatigat⁹ ẽ:sz cũ aspa oĩa patereꝫ:magis ac magis amor eius ī eos ꝛ caritas augebat. mõ admonebat.mõ blãdiebat.mõ blandimẽtis suauissimi eloquij liniebat.seniores veluti pres rogabat:iuuenes vt fres adolescẽtes vt filios.cũ ecõtrario ab eis subsannarẽt.irriderẽt.atque opprobria patereꝫ. Quadã igit ꝺie bitatores vici illi⁹ ꝺgregati.nimioqz stupore mirãtes ac pterriti adiuicẽ colloquẽtes:cernitis īquiũt tã magnã patiaz viri.ꝛ ieffabilẽ circa nos cãritatez. quõ ī tãtis tribulatiõib⁹ q̃s ei ītulim⁹. neq̃ q̃ ex ħ loco discesserit neqz alicui nr̃m malũ ꝟbũ locut⁹ sit:sz cũ gaudio magno sustinuerit vniuersa. Uñ nisi eẽt: vt asserit: de⁹ viu⁹ quẽ ꝑdicat.ꝛ regnũ ꝛ padisus. vltio q̃qz malor:nõ hãc tribulationẽ patereꝫ inanit. Illꝺ etiã ꝺsiderãdũ. quõ ꝺos nr̃os cũ eẽt solus:euertit:ꝛ ī nullo eũ ledere valuerũt Uere ꝟu⁹ ꝺi ẽbõ bic:ꝛ cũcta ꝟa sũt q̃ ꝺ eo fama dispsit. Uenite itaqz credam⁹ ī deuz quẽ ꝑdicat. Et hec iter se colloquẽtes: pĩcões ī ecclesiã pgũt clamãtes atqz dicẽtes. Ecce deo celesti:g misit famulũ suũ vt nos ab errore saluaret. Tũc beatus hõ dei hec vidẽs:leticia īgẽti replet⁹ ẽ.ꝛ facies ei⁹ q̃si ros matutin⁹ mutata ẽ.aperiẽsqz os suuz: ait ad eos. Pres mei fres ac filij venite ꝺm⁹ gr̃iã deo:g illuminare dignat⁹ ẽ oculos mẽtis vr̃e. vt eũ possitis agnoscere:ꝛ pcipite signaculũ vite vt purificemini ab imũditia idoloꝝ:ꝛ credite ex toto corde ꝛ aĩo:q̃ vn⁹ sit de⁹ celi ꝛ tre:ꝛ oĩuz q̃ ī eis sũt. sine initio.inenarrabilis ꝛ icõpbẽsibilis. dator luminis.ꝛ amator hominũ.tribilis ac suauis.ꝛ ī filiũ ei⁹ vnigenitũ.q ẽ sapĩa ei⁹.ꝛ in spiritũ scm̃:q viuificat oĩa. vt celestes exterrenis effecti vitã celestẽ possitis adipisci. Respõdẽtes aũt vniuersi dixerũt. Ita pr̃: ita dux vite nr̃e:quẽadmodũ ꝺnũcias nobis ꝛ doces.ita credim⁹ ꝛ faciem⁹. Et ꝟfesti sanct⁹ Abraã assumẽs sacrũ baptisma. baptizauit eos ī noĩe pr̃is ꝛ filij ꝛ spiritus sancti:a minimo vsqz ad maximuz. Erant aũt oẽs vsqz ad mille aĩas. Deinde p singulos ꝺies ꝺiuinas scripturas eis legebat docebat eos de regno dei. de paradisi delitiis. de gebẽne supplicijs. de iustitia. ꝺ fide ꝛ caritate. Illi ꝟo sicut bona tra pcipit semẽ bonũ.ꝛ affert fructũ aliud cẽtesimũ aliud sexagesimũ aliud trigesimũ:ita ꝟba eius libẽtissime audiẽtes.atqz ī timore dñi pficiẽtes fruct⁹ largissimos afferebãt. Jn cõspectu aũt eoꝝ q̃si ãgelus dei videbãt: ꝛ q̃si quedã edificij ligatura. Sic enĩ caritas illoꝝ erat circa ipz.p doctrinã ꝟmonis dulcissimi: vt hoc de eo merito crederẽt videre. Cõpleto igit ãno postqz crediderũt: virbtũs Abraã nõ cessabat ꝺieb⁹ ac noctib⁹ ꝟbuz eis dñi pdicare. At vbi eoꝝ studiuz circa deũ fidẽqz firmissimã vidit. ꝛ q̃ erga eũ nimia essent caritate cõnexi.ꝛ honorez sibi maximũ exhiberẽt: verẽs ne obtentu eoꝝ abstinẽtie sue regulã destruere cogeret: cõsurgẽs ī medio noctis hãc oronẽ fudisse fert ad dñm. Tu solus sine pctõ ꝺus: qui cũ sis sactus regescis in sanctis:g solus

amatoꝛes boiuꝫ ac miſericoꝛs dñs.q mẽ
tes occultate bꝰ multitudis illuminaſti: q
eos ab aduerſarij vĩculis abſoluiſti. ⁊ tue
cognitiõis eis ſcientiã tribuiſti.q̃ſo dñe: vt
vſqꝫ i finẽ regere eos ⁊ ꝺſeruare digneris
⁊ auxiliũ tuũ gregi huic optimo quẽ poſſi
dere voluiſti.ꝑpetuũ copioſũqꝫ clemẽter
ipartias: ⁊ quaſi muro validiſſimo eos gra
tia bonitatis tue circũdes. ⁊ coꝛ eoꝝ ſẽper
illumines: vt ea q̃ ſũt tibi placita ꝓficiẽtes
eternã vitã ꝓcipere mereãtur. mibi quoqꝫ
ifirmiſſimo adminiculũ tribuas.neqꝫ repu
tes i peccatũ.qõ ab eis feſtino diſcedere.
Tu eni noſti vniuerſoꝝ cognitoꝛ. q̃ te ſo/
lũ deſidero: ⁊ te mibi dñꝫ eſſe cognoſco.
Cõſumataqꝫ oꝛatiõe diſcedẽs.tertio conſi
gnauit vicũ chriſti ſignaculo: abiitqꝫ latẽter
i aliũ locũ. ⁊ gbꝰ potuit latebꝛis occultauit
Mane aũt ſolito moꝛe ad eccleſiaꝫ turbe
cõueniũt. Cũqꝫ eũ minime reperiſſent.ma
ximo ſtupore percuſſi. ⁊ quaſi errãtes ouef
diuerſis locis paſtoꝛẽ ꝓpꝛium ꝙquirebãt:
nomẽqꝫ vlulãtes cũ lachꝛymis iclamant.
Cũ aũt diligentiſſime ꝙquirẽdo eum inuenire
nõ poſſent:nimio meꝛoꝛe deiecti: ꝺfeſti qõ
eis acciderat pgẽtes: epo nunciauerunt.
Qui cũ hoc agnouiſſet ipſe quoqꝫ admotũ
triſtis effectꝰ. ſtatimqꝫ plurimos ad regrẽ
duꝫ dei boiez deſtinauit:maxie, ob ꝺſola/
tionẽ gregis eius eo q̃ cerneret eos flebi/
liter ꝺtriſtari. Cũqꝫ ab oĩbꝰ tanqꝫ lapis ꝑci
oſiſſimꝰ quereretẽ. ⁊ pꝛoꝛſus iueniri nõ poſ
ſet:habito cõſilio.cuꝫ clericis ſuis epc̃s me
moꝛatũ vicũ igrediẽ.cepitqꝫ ad eos ꝺſola/
toꝛiũ ꝓferre ſermonẽ: ⁊ doloꝛẽ maximum
quẽ de diſceſſu boĩs dei ꝺceperãt.blãda p
dicatiõe lenire. Cernẽs aũt in fide xp̃i eos
firmiſſimos.elegit ex eis viros ꝓbabiles
quos p̃ſbiteros ac dyaconos lectoꝛeſqꝫ cõ
ſtituit. Audiẽs vero hoc ſãctiſſimꝰ Abra
am|vebemẽter gauiſus ẽ: ⁊ glorificãs deũ
dixit. Quid retribuã tibi dñe deꝰ meꝰ: beni
gniſſime pater atqꝫ amatoꝛ boiuꝫ. ſuauiſſi
me. Fecit igiẽ alterã itrinſecꝰ cellulã. ⁊ ſemet
ipſũ magna cũ letitia cõcluſit. O miracu/
lũ cariſſimi: laudibuſ plenũ ⁊ gloꝛia ſẽpiter
na. In tãtis nãqꝫ afflictionibꝰ q̃s in ſepe di
cto vico ꝓpeſſus ẽ: nũqꝫ abſtinẽtie ſue regu
lã fregit: neqꝫ i dexterã vel ſiniſtraꝫ ab ea
diuertit. Gloꝛia ⁊ magnificẽtia deo.q ei ta
leꝫ tolerãtiã tribuit: q̃ ⁊ alios poſſit ꝺuerte
re. ⁊ ſui ꝓpoſiti gratiã cuſtodire. Cernens
aũt diabolus bonoꝝ boiuꝫ emulus. q̃ tã
tas i eũ tribulationũ moleſtias excitãs: nõ
i iſidias dei boiem trabere. nõ i aliquo mẽ
tez viri dei valuiſſet a dño ſepare. ⁊ qõ ma
gis ẽ. ſicut auꝝ i foꝛnace p̃ſuris fulgẽtioꝛ
redderet. atqꝫ i maioꝛẽ patiẽtiã ⁊ alacrita
tẽ caritatis ꝓficeret. vebemẽter irritatuſ ⁊
acriter efferatꝰ aduerſus eũ cũ magna fã/
taſia aduenit: vt ſaltẽ ſic ei pauoꝛẽ icutiẽs
decipe eũ poſſet ac fallere. Igiẽ cuꝫ ſtaret
i medio noctis ac pſalleret.repẽte lux co/
pioſa veluti ſolis i cella eiꝰ refulſit. ⁊ voꝝ
q̃ſi cuiuſdã multitudinis audita ẽ dicens.
Beatꝰ es Abꝛaaꝫ. vere beatꝰ es ⁊ fidelis
nulluſqꝫ ſicut tu i oi cõuerſatiõe iuẽtꝰ ẽ: q
oẽs volũtates meas expleſti. Pꝛotinꝰ aũt
vir ſanctꝰ dolũ maligni cognoſcẽs. exalta
uit vocẽ ſuã. ac dixit. obſcuritas tua tecuꝫ
ſit i ꝑditionẽ. o plene dolo atqꝫ falacia. ego
eni bõ peccatoꝛ ſũ. bñs tñ ſpei p̃ſidia. p gra
tiã dei i nullo tuas iſidias ptimeſcã. Neqꝫ
eni plurime fãtaſie pauoꝛẽ mibi icutiunt.
Nomẽ ſigdẽ dñi mei ⁊ ſaluatoꝛis ieſu chri
ſti. quẽ dilexi ⁊ diligo. mibi validiſſimꝰ mu
rꝰ ẽ i q̃ te icrepo ĩmũde canis. ac tetre ⁊ mi
ſerãde. Et dicẽte eo hec: cõfeſtim vt fumꝰ ab
oculis eiꝰ euanuit. Bãctꝰ aũt dei famulus:
cũ mꝛta alacritate: trãſlloqꝫ aĩo benedice
bat dñꝫ. Rurſus vero pꝰ dies oꝛãte eo no
ctu: tenẽs ſecuri diabolus. cellulaꝫ eiꝰ co/
nabat euertere. Et cũ iã putaret ꝓfoꝛaſſe
eã: voce magna clamauit ⁊ dixit. Feſtina/
te amici mei feſtinate celeriter: atqꝫ itroeun
tes vitã arripite. ait aũt cõtra eũ bꝛs abraã
Oẽs gẽteſ circũdederũt me: ⁊ i noĩe dñi vi
dicaboꝛ i eis. At ille ꝓtinꝰ cũ hãc vocẽ au
diſſet: euanuit. cella aũt bti viri itegꝝ atqꝫ
illeſa pmãſit. Itẽ pꝰ paucos dies cũ media
nocte pſalleret. maculã eiꝰ ſupꝝ quã cõſiſte/
bat: cepit vebemẽs flãma cõburere. Tũc
ille itrepidꝰ ignẽ cõculcãs dicebat. Super
aſpidẽ ⁊ regulũ ãbulabo. leonẽ ⁊ draconẽ

cōculcabo. ⁊ oēm ⁊tutē inimici ī noīe dñi mei ihu xpi: q mihi p̄bet auxiliuz. supabo. Diffugiēs itaqz sathanas. voce magna ꝓ clamabat: ego te ingens mala morte ꝺuin cā. iueniāqz artes qb⁹ te cōterā. q me nūc q̄si cōtēptibilē reputas. Quadā die igit ci bū eo sumēte. trāsfigurat⁹ ꝺmō ī bitu ado lescētis. cellulā ei⁹ igredit. ⁊ appropiquās catinū ei⁹ nitebat euertere. Uir aūt ꝺi ma nu illō retinēs māducabat intrepid⁹. Tūc exiliēs diabolus. aliā fātasiā repēte cōfin git: ⁊ ecce q̄si cādelabrū statuēs añ eū. ⁊ lu cernā ꝺsup ardentē. ore polluto ac fetido psalmos cātabat: voce magna. btī igens ī via imaculati q ābulāt ī lege dñi. Cūqz ex eodē psalmo ⁊ba pma cecinisset. nulluz ei ⁊monē sctūs ille rñdit: donec cibū soli tū ꝓcepisset. Postqz ⁊o de mēsa surrexit: cū oi cōstātia ait ad eū. Canis īmūde ⁊ mi serāde. atqz īfirmissime ⁊ mendacissime: si nosti q⁹ bti sūt cur eis molestus es? Nam beati sunt reuera omnes qui ex toto corde diligūt deū. Rñdēs aūt diabolus ait. Id circo illis īfest⁹ sū. vt ab oī ope bono p̄pe diti: meis facinorib⁹ sociēt. Cui vir beatus ita rñdit. Nō tibi bñ sit maledicte. vt quez pia timētiū deū supare vel īpedire p̄uale as: nisi forte eos q tibi sīles existētes adeo ꝓpria volūtate discedūt: Illos vicis ac fal lis: qm̄ de⁹ nō ē ī eis. Ab bis aūt q diligūt deū taqz fum⁹ a vēto. ita facile euanescis ac deficis. Una sigdē eox oratio sic te p̄se qtur ac ꝺturbat: quēadmodū puluis a vē to īsectat⁹ dispgit. Uiuit aūt de⁹ me⁹ q est bñdict⁹ ī secula: cuiqz ē gloria mea qr nō te ptimescā. etiā si oī tpe ibi ostiteris. Sic aūt ꝓ nihilo te spnā. veluti si vn⁹ catulus otri t⁹ ab aliq otēnat. hec eo dicēte: cōfesti ille vt solebat euanuit. Rursus p⁹ dies quiqz cū psalmodiā suā noctis tpe cōsumasset: ali ud fātasie argumētū ab initio cōfingit. Ec ce enī q̄si turba plurima cernit aduenisse ⁊ veluti trabētes īuicē: cū clamorib⁹ se mu tuo cohortāt. vt hō dei ī foueā ꝓiceretur Quos circūspiciēs vir beat⁹. circūdederūt me ingt sicut apes. ⁊ exarserūt sicut ignis ī spinis: ⁊ ī noīe dñi vidicabor ī eis. Tūc sa thanas exclamās ait. heu heu me. qd tibi ꝺ cetero faciā nescio? Ecce enī me ī oīb⁹ vi ctū ac supatū intelligo: ⁊ vniuersaz vires meas eē ꝺspectas. ⁊ me vndiqz cōculcatū Uerūtn̄ nec sic gdē a te aliqn̄ discedā: dōec supans hūilē mihiqz subiectū faciā. Uir au tē ꝺi ait ad eū. Anathema tibi ⁊ oī virtuti tue pollutissime demō. gloria aūt ⁊ bono: dño soli sctō ac saptēti ꝺo: q nobis dilecto rib⁹ suis te tradidit cōculcādū. ⁊ idcirco ⁊ sutias tuas subsānam⁹ atque cōtēnimus: Agnosce itaqz īfirmissīe atqz īfelicissime. qr nos neqz te neqz tuas ptiescim⁹ fātasi as. Per mrtū aūt tps: diuersis argumētis ac machinis. ꝺ vix fortissimū dimicās: non qeuit cogitatiōib⁹ ei⁹ solidissimis. saltē pa uorē certamis īcutere: cui magis preliādo alacritatē caritatē ī deū maxie sustētabat Diligēs nanqz deū ex toto aio. ⁊ cōuersati onē suā ꝼm volūtatē ei⁹ īstituēs. affluent grāz diuinā ꝓmeruit: ⁊ ꝓptera ñ valebat diabolus ledere eū. Perseuerāt nāqz pul sauerat vt ei thesauri diuīe gre pāderētur Cūqz patefact⁹ fuisset īgressus. tres sibi in de p̄ciosissimos lapides sūpsit: fidē. spem. ⁊ caritatē. qb⁹ ī eo pfecte ac firmit virtutes reliq̄ ornabāt. Texēs itaqz p̄ciosissimā co ronā bonis opib⁹. regi regu3 dño. a q̄ mu n⁹ accepat: offerebat. Quis enī sic ex toto corde deuz ⁊ ꝓximū tanqz seip̄m dilexit? Aut qs ita laborātib⁹ cōpaticbat ⁊ miseri cors existebat. Quē aliqn̄ mōachū audiēs bñ cōuersari. ñ ꝓ eo depcat⁹ ē dñm. vt li ber ab oīb⁹ diaboli laqis ꝼuaret. ⁊ cursuz vite sue īculpabilr ꝺsumaret. Aut quē pec catorē vr̄ipiū audiēs. ꝓ eo vt saluaret cū lachrymis dieb⁹ ac noctib⁹ dñm nō postu labat. Labia sua nō soluebat facile ī risuz. corpusculū ei⁹ aut facies vel etiā pedes: a die ꝺuersiōis sue nūqz diluti sūt. Sic nāqz se exhibebat tāqz q̄ttidie moritur. O vere frēs glīosū miracl'z. ī tāta abstinētia. iugi busqz vigilijs fletibus mixtis. cāmenijs q̄z ⁊ ꝺtritiōe corpis nūqz aīo lassatus ē: nūqz ī firmat⁹ segnitia obtorpuit. nūqz tedio fati gat⁹ ē: sz veluti esuriēs gsqz aut sitiēs. sic il le auiditate quadā sustinens oīa; nūqz sui ꝓ

positi potuit dulcedine satiari. Erat aspe/ ct⁹ ei⁹ quasi flos qdā imarcessibilis. atq; i facie ei⁹ puritas aī noscebat: vtpote:q di/ uina gratia ī oīb⁹ frueret:⁊ iocūditate spi/ ritalis leticie regebat. Jn hoza nāq; doz/ mitōis sue ita splēdidissim⁹ vultu appare/ bat:quasi q nequaq; vite sue tēp⁹ ī absti/ nētia pegisset. Sz ⁊ aliō i eo p dispēsatōez miraculū gestū est. Jn oīb⁹ sigdē quīqua/ gīta annis abstinētie sue vestē cilicinā qua idut⁹ fucrat nō mutauit. Uolo aūt dile/ ctissimi vnanimitatē vestrā:etiā aliud ne/ gociū qđ ī senectute sua vir btūs gessit in/ struere. Est eniz sapiētib⁹ ac spiritalib⁹ ple nū edificatōis:necnō humilitatis atq; ɔpū ctōis exēplū. Res ꝟo gesta huiuscemodi est: Habuit vir btūs Abzaā carnis ꝓpin/ qtate germanū.quo defuncto: vnica filia ei⁹ annoꝝ septē reliquit. Quā cū parētib⁹ oɼbatam noti amicique patris eius vidis/ sent auunculo eius sine moza producunt. Cūque eaz senioz cerneret:in cella sua ex/ teriozi iubet icludi. Erat aūt ī medio vtri/ usq; cellule fenestra pmodica p quā doce bat eā psalteriū:aliasq; scripturas:⁊ cū co īn laudibus dñi vigilabat:⁊ psalmos nihi/ lomin⁹ ɔcinebat:ī oī atq; abstinētia emu/ lari suū auūculū nitebat. Alacriter quoq; ī arepto istituto ꝓficiēs: vniuersas ꝟtutes anim festinabat īplere. Uir nāq; scissim⁹ icessanter ꝓ ea cū lachrymis dñz depcaba tur:ne mēs ei⁹ cura terrenoꝝ actuū īplica ret:eo q ei⁹ pater moriēs:īfinitas pecuni/ as ei reliqsset:quas cōfesti famulus xpi di stribui iussit egenis atq; oɼphanis. Nec q̄z auūculū suū pcabat q̄ttidie vt ꝓ se dñm oɼaret:q̄ten⁹ a cogitatiōib⁹ pessimis ⁊ di/ uersoꝝ laqueoꝝ diaboli eripet īsidiis. Lō stāter igit istituti sui regulā obtinebat. Ex ultrabat aūt auūculus ei⁹. q̄ sic eā pōptaz sine vlla hesitatiōe ī cūctis ꝟtutib⁹ cerne/ ret ꝓmoueri:ī lachrymis scilz.ī hūilitate at qz modestia ī qete:⁊ qđ bis sublimi⁹ ē. er/ ga deū eximia caritate. Uigili sigdē ānis cū eo ī abstinētia ꝺgēs: velut agna pudicis sima.atqz īcōtamiata colūba ɔuixit. Quo tpe ānoꝝ expleto.seuiebat aduersus eā di abolus.⁊ īsidias solitas ptēdebat.quō eaz posset suis cassib⁹ irretire: vt saltē sic mole stiā sollicitudinēq; btō viro posset icutere: ⁊ quātulūcūq; mētē ipsius a dño separe. Erat itaq; qdā ꝓfessiōe tm̄ mō mōach⁹ q sub obtētu edificatiōis ad eū sepi⁹ pgere si mulabat. Sz ⁊ illā beatā p fenestrā nihilo/ min⁹ cōtēplādo.luxurie stimlis agitat⁹. cū ea colloq cupiebat.amoz nāq; libidis coz ei⁹ q̄si ignis succēderat. Jnsidiabat itaqu e mlto tpis spatō ita vt vni⁹ āni circulus vol ueret: donec cogitationē eius ꝟbozꝫ suoꝝ molitie eneruaret. Deniq; apiēs celle sue fenestrā. egredit ad eū:q eā ꝓtinus scelere inigtatis atq; libidis cōtamiauit. ac pdidit Postq; ꝟo tāti pctī facin⁹ ppetrauit expa uit coz ei⁹:cōscidēsq; ei⁹ cilitiū q̄ erat idu ta:faciē suā māibus verberabat. cupiēs ni mio merore se morti tradere. atq; āxieta tis oppressa pōdere. dū ɔliberatiōis por/ tū cerneret. ī diuersis cogitatōnū estibus fluctuabat:plāgebatq; se nō eē qđ fuerat ⁊ cū eiulatu sepi⁹ ꝓferēs. Ego īgt iaz me ex hoc mortuā sētio:pdidi dies meos ī la/ bore abstinētie mee. oronū lachryme vigi liaꝝ op a ad nihilū sūt ɔducta: deū me um exacerbaui. meipaz īteremi. Heu me miserā:omī lachrymaꝝ fōte plāgēdā. Sā ctū auūculū meū amarissīo merore depſ si. opprobriū aīe mee opuit me:illusio dia boli facta sū. Quid mihi īfelici iaz vltra viuere? Heu me qd egi? Heu me qd factū ē mihi? Heu me quid mali ppessa sū. heu me. vñ ⁊ q̄liter corrui. Quomō obscurata ē mēs mea. Nō intellexi quomō lapsa sū nō cognoui quomō cōtaminata sū. nescio quō cor meū nubes tenebrosa contexit. Quō potui ignorare qd gererē. Ubi ab/ scōdar. vel quo pgā. aut ī quā foueā me/ metipsā pcipitē. Ubi ē magisteriū sāctissi mi auūculi mei. Ubi monita college eius effrem:q me docebāt ī mea ꝟginitate gra tulātes. vt īpollutā aīam īmortali sponso seruarē. Spōsus etenim tu⁹ dicebat scūs ⁊ zelās ē. Heu me qd agā. Nō audeo iā ce lū aspicere cū apud deū ⁊ hoīes me mor/ tuā eē cognoscā. Jā enī ad fenestrā illā ꝓpī quare ñ audebo. Quō ego peccatrix ⁊ ple na immūditie sordibus. rursum cū sācto

auũculo meo loq tẽptabo? Qõ et si ausa fuero. nonne ignis ex fenestra exiliet qui me possit exurere? Mortuã itaq; se lõgo vlulatu ꝓtestãs. nec vltra sibi spez salutis eẽ relictã. ꝺsperatiõis imersa caligie ꝓtin⁹ prexit i aliã ciuitatẽ. atq; i stabulo se q̃dã mutato pristino habitu collocauit. Ue ruz. cũ hec ruina ꝑfate feie ꝺtigisset: huiusmodi visio beato viro oñdit ꝓ sopozẽ. Uidit nãq; draconẽ terribilẽ atq; imanẽ. aspectuq; ipo fetidissimũ. et i fozmitudie sibi lãtẽ: q̃si exeũtẽ de quodã loco. et vsq; ad cellulã suã veniẽtẽ: et reperisse ibi colũbã atq; glutisse eã: et rursus i suã foueã remeasse. Expgefact⁹ aũt ꝺtristatusq; vehemẽter. fleuit amare: existimãs sathane ꝓsecutionẽ aduersus dei ecclesiã ꝺcitari. et plerosq; a fide veritatis auerti. vel ne scisma aliq̃ ꝺ i sãcta ecclesia gigneret. Prouolut⁹ itaq; genib⁹: ꝑcat⁹ ẽ oñz dicẽs. Tu q es ꝓsci⁹ vniuersoz de⁹. amatoz. boiuz: tu nosti q̃d sibi velit hec visio. Rursuz p⁹ hec duos dies. vidit eundẽ draconẽ simili mõ ad cellã suã venisse. et posuisse caput sub pedib⁹ ei⁹ fuisseq; diruptũ: colũbã q̃q; illã quã ꝺuozauerat viuã i vẽtre ei⁹ reptã. et extẽdisse manũ suã viuãq; eaz cepisse. Expgefact⁹ aũt vocabat beatã illã semel atq; iterũ putãs eã i cellula eẽ: et dicebat. Cur te piguit filia maria: sic eteni fuit vocitata: iã duob⁹ dieb⁹ os tuũ i dei laudib⁹ apire Sz cũ respõsuz ei nullũ dare ꝫ et q̃ eã p biduũ psallẽtẽ solito more non audiret: animaduertit visionẽ suã ad illã certissie ptinere. Tũc igemuit ac fleuit amare: ꝛ pro fũdẽs lachrymas ait. heu me. q̃ agnã meaz lupus crudelissim⁹ rapuit: ꝛ filia mea captiua effecta ẽ. Exaltãs q̃z vocẽ suã cũ lachrimis dixit. Saluator mũdi xp̃e. conuerte ad me agnã meã mariã. atq; in ouile tuũ eã restitue: vt nõ senect⁹ mea cũ merore de hoc mũdo recedat. Ne despicias ꝺprecationẽ meã dñe: sz mitte velociꝰ gratiã tuã. vt eijcias eã de ore draconis icolumẽ. Itaq; duo dies q ei p visionẽ reuelati sũt. duoz ãnoz curriculis finiũtur: q̃b⁹ lubricã vitã neptis ei⁹, q̃si i vẽtre attroci simi draconis exegit: sz sãct⁹ Abrabã vir ꝺi. p omne tẽp⁹ die noctuq; nũq̃ p ea dominũ deprecãdo animũ relaxauit. Post duos vero ãnos. cũ vbi esset ꝛ quẽadmodũ se gereret: cõperisset. rogabat quẽdaz sibi notissimũ. vt vsq; ad eã pgeret: ꝛ cuncta cognoscere diligent. Pergẽs itaq; ille quẽ miserat. ꝛ omia sub veritate. ꝛ qa ipsã q̃z vidisset renũciãs: rogat⁹ a sãcto viro. habitũ ei detulit militarẽ. ꝛ equũ ꝓcul dubio ad sedendũ. Ostio itaq; patefacto egredit: statiq; habitu militari iduit. calamachũ. i. pilleũ quoq; lõgũ capiti suo vt facies ei⁹ velaret ipposuit: sz ꝛ solidũ vnũ secũ portãs. ascẽdensq; equũ cõcit⁹ ꝓperabat. Tãq; qspiã patriã cuiuslibet vel ciuitatẽ cupiẽs explorare: habitũ loci illius: ne facile agnoscat: assumit: sic beatus iste Abraam inimici habitu: vt eũ in fugã verteret: vtebat. Uenite igit admiramini dilectissimi frẽs hũc ꝑz Abraã. Prim⁹ itaq; Abraã egressus ad ꝑliũ regũ: percutiẽsq; eos Loth nepotẽ suũ reduxit. Hic vo secũdus Abraã: ꝺ diabolũ ꝓfect⁹ est ad bellũ: vt eo ꝺuicto neptẽ suaz cũ maiozi triũpho reuocaret. Itaq; cũ pueniisset ad locũ: ꝺdit istabulũ: ac sollicitis ocꝭs huc atq; illuc circũspiciẽs: vt eã videret pquirebat. Deiñ cũ mꝭta hoza ꝑtersisset ꝛ videdi eã minime tribueret occasio: subridẽs ait ad stabulariũ. Amice audiui q̃ habeas puellã optimã: quã si iuberes libẽtissime peruiderez. Qui cũ etatis ei⁹ ituerẽ caniciẽ: senectute iã fessã. ad op⁹ luxurie ꝺspauit: deide ꝫ ei rñsuz dedit. Est igt vt tibi copertũ ẽ etiã supza modũ speciosa: erat sigdẽ maria hec pene supzaq; natura exigit fozme pulchritudie ꝺcoza. cũ q̃z senioz nomẽ ei⁹ regreret Mariã vocari ille rñdit. Tũc bylari vultu q̃so iquit vt mihi p̃tiã ei⁹ exhibeas: vt posiz cũ ea hodie epulari multũ nãq; ex audito cõperi laudari puellã. Que cũ vocata adesset: atq; i hãbitu meretricũ scũs eam auũculus ei⁹ puidisset: pene totũ corp⁹ ei⁹ ꝑ dolore solutũ ẽ: amaritudinemq; ai leto vultu celauit: ꝛ lachrymas erũpẽtes virili sexu retinuit: ne forte si eũ feia cognouisset

fuge presidiū flagitaret. Residētib⁹ itaq; eis atq; bibētibus: cepit cū ea vir mirabilis ludere. Que surgēs cōplexa ceruicē eius osculis demulcebat. Cūq; oscularet eū: odorata ei⁹ corpusculū suauissimo odore abstinētie fragrare: & recordata ē diep qbus cū sūma abstinētia vixerat. & quasi quodā telo pcussa. vehemēter īgemuit: lachrimasq; pfudit: & tāq; viz cordis nō sufferēs. i hec ꝟba prupit. Ueh veh mihi misere soli. Tūc stabulari⁹ stupefact⁹ ait. qd ē dña Maria: q; subito i tam grauissima suspiria prupisti? Hodie duob⁹ ānis hic p manes: & nunq; ex te gemit⁹ vel tristior ꝓmo audit⁹ ē: nūc ꝟo qd tibi contigerit nescio. Que respōdit ad eū. Beata essem. si āte triēniū fuissem defūcta. Ad hec. b. senior ne agnosceret: veluti cū q̄dā serenitate ait ad eā. Modo cū leticie nos interfuim⁹: tu peccata tua ꝯmemorare veisti? O admirāda clemētie tue dispēsatio: de⁹ altissime. Putasne puella nō dixit in corde suo. Quō aspect⁹ viri h⁹ auūculi mei aspectū simulat? Sz solus tu amator hominū a q̄ ē ois bona sapiētia. ita dispēsasti ne eū posset agnoscere. & fortasse ꝯfusiōe turbata effugeret. Hoc aūt nō ob aliud ē credē dū. nisi q; a lachryme famuli tui auunculi ei⁹ huiuscemodi apud te obtīuere locū: vt ex ipossibilibus possibilia facere dignaris. Proferēs itaq; sāct⁹ vir solidū quē attulerat stabulario dedit: dixitq; ei. Fac nobis q̄so amice optimā cenā. vt cum hac puella epulari possim⁹: lōgi nāq; itineris ex iteruallo amore ei⁹ adueni. O ꝟa sapiētia. ſm deū: o vere ītellect⁹ spiritalis. o uera pdicāda salutis discretio. q;quaginta ānis abstinētie sue nequaq; pané gustauerat: nūc carnes sine hesitatiōe vt saluaret aiam pditā māducauit. Sāctoz āgeloruz choros sup discretiōe beati hui⁹ miratos ē nō dubito: quō idubitāter p salute cūcta pfecerit. Uenite igit fratres & admiramini. sup hac pitia sāctissimi viri. & disci te abstinētie ꝟtutē discernere. vt ex ore draconis absorptā aiam sic liberare possitis. Igit postq; epulati sūt: puocabat eum puella vt i cubiculū itroirēt. At ille: eam⁹ inq;. Cūq; itroisset. cernit lectū i sublime stratū i q̄ stati resedit alacriter. Quō te appellē pfectissime athleta xpi: vehemēter ignoro. Cōtinētē te asserā. an īcōtinētē? Sapiētē an īsipiētē. discretorē ac īdiscretorē? Quiquagita ānos ꝯuersatiōis tue. sup humi spaciū cubitaueras: & quō sup huiuscemōi lectū ꝯstanter ascēdis? Sed hec vniuersa feciſti & māsionū iter lōgissimū arripiēdo. & carnes comedēdo. & vinū bibēdo & i stabulū diuertēdo: vt saluares aiaz pditā. ad laudē & gl̄iā xpi. Nos autez si saltē ꝟbū vtilitatis loq cū ꝓximo volum⁹: cūcta īportune discernim⁹. Sedente eo itaq; sup lectū: ait puella. veni dñe vt calciamenta de pedib⁹ tuis auferā. At ille ait ad eā. Obsera inqt hostiū diligenter. volebat ꝟo puella ꝓmo discalciare eū: sz cū ille nō patereť. obseratis ostiis ueit ad eū. cui senior. Dña igit maria: appropiqua mihi. cūq; appropiq̄sz tenuit firmit manū ei⁹: q̄si q putaret osculari eā. Aufert q̄z calamācū. i. pileū a capite suo: & erū pēs vocē i fletū ait ad eā. Filia mea Maria. nō me agnoscis? Nōne ego sū q te nutriui? qd tibi factū ē o filia mea? Quis te interfecit? Ubi ē ille hīr⁹ āgelic⁹ quē bēbat filia mea? Ubi ē ꝯtinētia. vbi flet⁹. vigilie. vbi cōtinētie? A celsitudie celi i hāc foueā quō ꝺ uoluta es filia mea? cur qñ peccasti. nō mihi īdicasti: nō mihi ilico rettulisti? et ego certe p te pniam agerē cū dilectissimo meo Ihū. q̄re sic feciſti? Aut q̄re me ꝯfuisti. & i hāc molēstiā itolerabilē ꝺduxisti? Quis enī sine peccato ē. nisi solus de⁹? cūq; hec aliaq; mlta dixisset. tāq; lapis īmobilis ī manib⁹ ei⁹ remāsit: timore paril & ꝯfusione suppleta. Rursus autē beatissim⁹ vir cū lachrymis adiecit dicēs. Nō loq̄ris mihi o filia mea maria? nō loq̄ris mihi ps viscerū meoz? Sup me sit h⁹ peccatū. ego i die iudicii p te reddā rōem dño: ego p peccato h⁹ satisfaciā deo vsq; ad mediū itaq; noctis: huiuscemōi ꝟbis ꝯsolabat eā. cūq; parūper fiduciā pcepisz. taliter flens ad eū locuta ē. Nō valeote īgens ꝓpter con

fusionē vult⁹ mei attēdere. Et quō possū
orōnē vco ꝓfūdere. qñ sic imūditia sceni
bui⁹ polluta sū: ⁊ sāct⁹ vir ad eā. sup me in
gt sit īigtas tua o filia mea. ex manib⁹ me
is peccatū hoc de⁹ regrat: solūmō audi
me ⁊ veni eam⁹ i locū nr̄m. Ecce enī carissimus Effrē ꝓ te nimiū dolet: tuiqz cā se
dule dñm deꝓcat. noli diffidere filia ð cle
mētia dñi: licet tua sint peccata velut mō
tes: sz illi⁹ miſicordia oēm supeminet crea
turā. Sicut legim⁹. accessit mlier imūda
ad mūdū. ⁊ ñ eū ignauit: sz ab eo poti⁹ ipa
mūdata ē. lachrymis pedes dñi lauit. ca
pill' exterſit. Si pōt scitilla pelag⁹ iflāma
re. pñt ⁊ peccata tua ei⁹ mūditiā ingnare.
nō ē nouū cadere i luctamie: sz malū ē ia
cere ðiectū: ℟ euoca vñ extuleras pedez
fortiter te cadēte risit inimic⁹: sz fortiorē
te sētiat resurgētē. Miſere q̄so senectuti
mee. doleat tibi ꝓ caniciei mee labore ob
secro: ⁊ exurgēs veni ad cellulā mecū. no
li timere. lubricū enī ē gen⁹ mortaliū: sz si
cut. citi⁹ cadit. sic itez veloti⁹ ꝓ ðī adiuto
riū surgit: q peccātes ñ vult mori: sz viue
re. Illa ℣o ait ad eū. Si scis qz pñiam age
re possū. ⁊ satiſactiōez meā ſuscipiat de⁹
ecce vt iubes: veniā. p̄cede ⁊ ego sequar
sāctitatē tuā. ⁊ exosculor vestigia tua: qz
sic sup me doluisti vt ex voragie imūditie
bui⁹ educeres me. Et ponēs caput suū ad
pedes ei⁹: tota nocte flebat dicēs. Quid
tibi dñe de⁹ me⁹ ꝓ oīb⁹ his retribuā: Di
lucſ'o aūt facto: ait ad eā. b Abrabā. Sur
ge filia. ⁊ cam⁹ hinc ad cellulā nr̄az. Que
r̄ndēs dixit ad eū. Habeo hic modicū auri
⁊ aligd vestimēto⁊, qd de bis iubes fieri:
℟ ñndēs aūt. b. Abrabā dixit. reliq̄ hic oīa
hec: q̄ ex pte maligni q̄sita sūt. Et surgētes
exicr̄i staricz ponēs eā sup equū trahebat
pgēs quēadmōz pastor cū inenit ouē pdi
tā. cū gaudio sup humeros suos tollit. ita
b. Abrabā gaudēs i corde suo. iter cū nep
te faciebat. Cūcz veīſſet ad ꝓpriū locū il
lā qdē vbi ipa fuerat i cella r̄clusit: ipe ℣o
i cella exteriori pmānsit: Nec itacz iduta
cilicio. i būilitate cordis atqz oculo⁊ fl eti
bus pdurabat. vigiliis q̄z atqz artissimis
abstīnētie laborib⁹ semetipsā ɔficiēs: ⁊ cū
modestia ⁊ qete ad dñm ideſinēter ꝓcla
mās. facin⁹ ꝓpriū spe firmissia venie plā
gebat: tā sapiēter iugiter obsecratiōib⁹ va
cās. vt nullus q̄z⁹ quis sine viscerib⁹ ñ ɔpun
geret: cū voces fletus ei⁹ audiret. Quis
enim sic imiſericors ē iuētus: q lamētātē
eā agnoscēs: ipse q̄z ñ fleret: Aut qs ð ei⁹
vera cordis cōpūctiōe nō egit gratias ðo
nr̄o: Penitētia si qdē ei⁹. si nostris ſuppli
catōib⁹ ɔparet: oēm mensurā doloris exce
dit. Sic enī ipensi⁹ dominū p̄cabat. vt sibi
ignoscerē qð gesserat. vt etiā signū. si sus
cepta fuiſſz ei⁹ penitētia: diuinit⁹ postula
ret. Clemētissim⁹ itaqz de⁹: q neminē vult
pire: sz oēs ad pñiam reuerti. ita ɔdignā sa
tiſactōnē ei⁹ recepit: vt orōnib⁹ eius post
triēnij plenitudinē. sanitas p̄rimis redde
rē. Impēsi⁹ nāqz ad eā turba ppli ɔfluebat: q̄ ꝓ illoz salute dñm eficaciter p̄ca
bat. b. aūt Abrabā postea decē ānis i hac
vita ꝓdurauit. ⁊ cernēs optimā pñiam. cō
uersiōe mqz ei⁹ neptis deū glificauit. sup
oīb⁹: ac septuagesimo vite sue āno q̄euit i
pace. Beata aūt Maria gnāgita sue cō
uersiōis ānos: cū magna ðuotiōe ac būili
tate cordis. ⁊ caritate erga deū ⁊ ꝓximū.
sincera istitutiōe spiritalit cōpleuit: ⁊ ita
migauit ad dñz. Finit uita sci abrahe Heire
Incipit ꝓlog⁹ i vitā sci pachomij abbatis

Omne venerāde ⁊ i xp̄o q̄
q̄ magnificentisſie
Dyonisius exigu⁹. pio ueneratōis
vre ꝓposito. q̄ potui facultate rñdi. s. pa
chomij vitā. sic i greco ē repta: fide tnſla
toris exoluēs i q̄ re cū diu memorātē vra
cōpulisſz auctoritas. integrū ñ erat: vt qui
q̄rēs iā spōsiōis extiterā ꝓmissa ñ ðferre.
p̄serti vobis q votū potiusq̄z vires attēde
re ɔsueuistis. p̄ra nāqz ꝓ xp̄i gra rlegāda
atqz imitāda pagētes istituta ɔgnoscere.
q̄ren⁹ eoz studiis facta ꝓpria cōponētes
futuris sec̄lis documētū diuini muneris
singl'are p̄stetis. Fatemini qppe maximā
vos opā dare ℣tutib⁹. q̄s diligitis i ɔuer
satiōe sc̄ōz: qb⁹ etiā illustriū opm q̄litate
coheretis: qz ℣tatē nullus amat nisi q se
q̄t. ⁊ sīlitudo moz magnū ꝓfert ɔiūctiōis
iditiū. sicut ecōtrario vita dispar grādis

ꝛi ipa sāguis affitate discordia.sicut freqn
ter iter ꝓpinqs feralia succedūt odia: sic
iurgia nascūt ifesa:sic vsqz ad sāginē seuit
lexplebilis ꝛ ceca militia .dū bonis inidēt
mali:liberalibꝰ cupidi:getis turbulēti: stu
diosis iertes:pacificis iplacabiles trāquil/
lis imites:modestis temerarij: sapiētibus
stulti.simplicibꝰ callidi:mitissimis q̄z furio/
si. Sz meljꝰ hoꝛ moꝛes aplica tuba redar/
guit. Nā cū nouissimoꝛ picula tēpoꝛ gen
tiū doctoꝛ exprimeret itulit dicēs.Erūt.n.
hoies seipos amātes:cupidi clati superbi:
blasphemi:parētibꝰ nō obediētes: īgrati :
scelesti:sine affectōe:sine pace: criminato/
res:īcōtinētes:imites:sine benignitate: ꝓ
ditoꝛes: ꝓterui:tumidi: voluptatū amato/
res magil q̄ dei. Hic btissimus Paulus q̄
supius defuerūt: ꝓtulit:ꝛ mira breuitate
collegit.oīdēs eos ideo tales foꝛe:qꝛ vo/
luptatū amatoꝛes existerēt:ꝛ qꝛ vitiosissi
mis se cupiditatibꝰ subiugarēt. Hinc eniz
mala cūcta ꝓueniūt:dū ds cōtēpnit:volu
ptates amātur. Per has diabolus allicit
vt decipiat:dlectat vt fallat:blādit vt pi/
mat:ꝛ ne futura p̄sentibꝰ:celestia terrenis
etna breuibꝰ ātep̄onāt:isistit. Voluptatū i
qt amatoꝛes magiscq̄ dei:bñtes specie qdē
pietatis:vtutē aūt eiꝰ abnegātes:hēc tātū
noie videtur eē xp̄iani nō ope. Qui etiam
velut iteriores hostes peiꝰ exterioribꝰ se/
uiūt:ꝛ i eccl̄ia ostituti pia eccl̄ie mēbra di
scerpūt. Quos apl̄s nos ꝓtinꝰ vitare p̄ce
pit vt ab eoꝝ societate:nō tā locoꝝ q̄z moꝝ
dissimilitudie diuidamur. Nec videat cui/
q̄z mix q̄ huiꝰmodi pestes iustis boibꝰad/
uersent:qñ pleni dolis:pleni fallatijs : sibi
quoqz nō parcāt:ꝛ secū ipi plerūqz dissen
tiāt. Tales expertus vir btūs atqz glorio/
sus genitoꝛ dns meus nō solū patienter ac
foꝛtiter:sed etiā felicē finē ꝓ veritate que
xp̄s est:cōstāter atq̄ sublimiter suscepit:
atq̄ totius mūdi aduersa superauit. Cuius
perfectā vite regulā:sanctoꝝ meritis pro/
pemodū cōsumātē:nimis ex aperto pefe/
ctoꝝ viroꝝ dicto:atqz facūda oratione p/
scribi:vt tāta claritudo vestri generis:tā/
tūq̄z decus ex aliqua nascat parte:ꝛ vtus
ammirāda viris vix antiqs effabilis:q̄ fa/
uente xp̄o ꝓ nobis hereditario iure ꝓficit:
lectōis officio posteris itimet. Finit ꝓlogꝰ
Incipit vita sancti Pachomij abbatis:

Omin⁹ nr̄ibs xp̄s sapie fōs
ꝛscie vexꝝ lumē vbū
qz di p̄ris:p qd̄ fcā sūt oia humanā
fragilitatē ad pctā ꝓnā atqz p̄cipitē. rele/
uare volēs plura circa nos remedia sue pie
tatis oīdit. Abꝛahā nāq̄z p̄ nr̄:cū diuinis
iussionibꝰ obtēperās filiū suū offerret ī sa/
crificio placuit dō:ꝛ merito fidei:moꝝ ꝛ he
redē accepit ꝛ meritū. Cui etiā p semetipz
ds iurauit dicēs Nisi bñdicēs bñdixero te
mltiplicās mltiplicabo te sic stellas celi mlt
titudie:ꝛ sic barenā q̄ ē ad hoꝛā maris īnu/
merabilis. Et itexꝝ: In semīe tuo bñdicent
oēs gētes tre:De q̄ semīe māifeste nos edo
cet apl̄s dicēs. Nō dic̄ ꝛ semibꝰ q̄i i mltis:
sz q̄i i vno:ꝛ semi tuo q ē xp̄s. Oēs etiā sci
ꝓphē:tāte salutis archanū ruelāte scō spū
puidētes:sciētesq̄z deū nullo mō posse mē
tiri:ad sanādosq̄z lāguoꝛes nr̄os ꝛ celestem
medicū nūciabāt eē vētuꝝ:atqz vt celeri
p̄tia sua ꝓspiceret hūano gn̄i:ꝛtinua sup/
plicatōe poscebāt. At mirificoꝛs ds:q pia vo
ta sēp attēdit:nec vnq̄z dserit eos q se toto
coꝛde q̄sierit ꝓmissiōes suas nouissimis die
bꝰ ipleuit mittēs filiū suū natū ex mliere:
fcm̄ sc̄ lege q ꝓ similitudie moꝛtalitatis nr̄e
carne pateret:cūq̄z q bēbat moꝛtis īperiū
sua moꝛte dstruēt Dēiqz diuinitate sua ma
nēs ipassibilis:a coꝛruptōe atqz d̄ iteritu
nos redemit:ꝛ a vicl̄is absoluit īsolubilibꝰ
īferoꝝ:pfectaqz dispēsatōe nr̄e redēptōis
oībꝰ gētibꝰ lauacꝝ regnatōis pctōꝝ idul/
gētiā ꝛtulit:cūctosqz ad verā fidē ꝓ doctri
nā aplicā ꝛfluētes:iuxta illd̄ qd̄ i euāgelio
ait:eūtes docete oēs gētes:baptizātes eos
i noie p̄ris:ꝛ filii ꝛ spūsc̄i gremiis īfinite pi
etatis sue āplexꝰ ē. Igit cū ꝓ vniuersā trā:
euāgelii p̄conia chorusc̄arēt:ꝛ pl̄res i ado
ptionē filioꝝ ꝓ gr̄az xp̄i ꝛcurrerēt.inimicꝰ
hūani gn̄is vebemēt exarsit:mltoqz seue
rioꝛa tēptationū plia q̄z prīꝰ i suos dī exci
tauerat visus ē ꝛmouere suspicatꝰ ifelix:q
posset nob it̄ īdulgētie celestis obstruere
Sz hac ipa itētōe sua dcept⁹ ē:ꝛ elisus. Ad
iutoꝛio nāqz diuini mūeris:a fidelibꝰ ꝛ vi/
gilātibꝰ vires eiꝰ ꝛ īsidie ꝓsternūt: vt ip̄i q/
dē ꝛfusio famlis āt xp̄i pēnis gl̄ia ꝛparet

nã iuxta dñi pmissionẽ cũ examẽ patiẽtie ac fidei eor̃ q spũalia bella prudẽt exercẽt pagani iperatores existerẽt: ꝛ vbiqꝫ cõtra xp̃ianos psecutõis ꝓcelle ꝺseuirẽt: multi apꝺ egyptũ martyres sci p varia supplicia vsqꝫ ad mortẽ i xp̃i noĩe pstiterũt: ꝛ simꝫ cũ petro alexandrie vrbis epo ppetuas coro nasꝛ imortalia pmia sũt adepti. Crescebat aũt idies fideliũ mꝫtitudo: ꝛ p oĩa loca mi/rabiliter augebaꝫ: necnõ eccl̃ie q̃plurime martyr̃ memorie ꝺstruebãtur ipẽsius: mo nasteria quoqꝫ frequẽtissima eor̃ q ꝺtinẽ tie studẽtes renũciauerũt sc̃lo: solitudinis ipsi⁹ secreta decorabãt. Ni nãqꝫ q de gẽti/bus i xp̃ꝫ crediderũt: ꝺsiderãtes martyrũ passiones. eorũqꝫ sincer̃ circa xp̃ꝫ ꝺfessio/nis affectũ: ceperũt ꝛ ipi gra dñi scor̃ vitã ꝺuersationẽqꝫ sectari: ꝛ hui⁹ istitutõis eẽ: vt etiã his illud aptaret apl̃s. Circuierũt i mclotis: ꝛi pellib⁹ caprinis: egẽtes. ãgusti/ati: afflicti qb⁹ nõ erat dign⁹ mũdus: i soli/tudinib⁹ errãtes: ꝛ mõtib⁹ ꝛ spelũcis: ꝛ i ca uernis ter̃re. Quietẽ deniqꝫ solitudis appe/tẽtes: gaudiũ ꝓprie salutis ac fidei: diuino munere sũt ꝺsecuti: ceterisqꝫ mor̃ exẽpla sublimioris vite: sacratiõisqꝫ pbuerũt. Oi b⁹ enĩ terenis exuti negociis: adhuc mor̃a/tes i corpore: angelor̃ emulati sũt scitatez p quã fastigia scãdẽtes celsa virtutũ: vltra ammonitionẽ enituere mortaliũ: ita vt i nullo ꝓrsus antiqssimis pri⁹ iferiores exi sterẽt: eqparãtes etiã illor̃ merita: q ꝓ xp̃i ihu dñi nr̃i noĩe certauerũt vsqꝫ ad effusio nẽ sãguinis: inuisibiliũ hostiũ molimina de/strudẽtes: ꝺ qb⁹ ait apl̃s. Nõ ẽ nob colluctatio aduersus carnẽ ꝛ sãguinẽ: sꝫ ꝛ aduersus pr̃icipes ꝛ ptãtes ꝺ mũdi rectores tenebra rũ har̃: ꝺ spiritalia negcie i celestib⁹. Quo rũ mꝫtiformes pcauẽtes icursus: ꝛ caput serpẽtis antiq fortiter ꝺterẽtes: sẽpiternis p̃mijs sũt potiti: ꝺ qb⁹ scriptũ ẽ. Qꝺ ocl̃us nõ vidit nec auris audiuit: nec i cor̃ hoĩs: ascẽdit q̃ pparauit ꝺs diligẽtib⁹ se. Quõ tpe monachor̃ monasteria esse ceperunt.

Rat per idem tem

pus bti Antonii vita cũctis admi rãdũ pclara ꝓpositaꝫ q magni Helie atqꝫ Helisei: necnõ ꝛ sci Joãnis baptiste emu/lator existẽs: secreta iteriorꝫ beremi stu/dio sectat⁹ ẽ singulari: vitãqꝫ celestiũ i ter/ris gessit amor̃e ⁊rutis. Cui⁹ scũs Athana sius alexãdrie ciuitatis antistes: ꝓprio sti/lo testimoniũ pbuit: ꝺign⁹ sane relator cõ/uersatõis Antonii: q iuxta supplicationem fratr̃: vitã ei⁹ ꝓ mꝫtor̃ ꝺmoditate pscribe ret: ꝛ emulãdũ viris spiritalib⁹ exhiberet In quo ope sci quoqꝫ Ammon meminit: a quo p dei gr̃aꝫ primũ posita sũt fũdamẽta necnõ ꝛ Theodor̃ scm̃ admodũ vir̃: q cũ sene pfato fuerat: idẽ nobis põtifex idica/uit: quẽ singulari ac pfecto ꝓpositõ: ꝛ fide nõ ficta deo subditũ multiplcia rettulit dia boli machinamẽta supasse. Jgit̃ vbiqꝫ di/uina gr̃a copiose diffusa: illud qꝺ i psalmis scriptũ canit̃: ꝺclarauit expletũ. Uisitasti terr̃aꝫ ꝛ iebriasti eã: mꝫtiplicasti locupletare eã. Nã ꝓ tristitia ꝛ gemitu gaudiũ ꝓue/nit ꝛ letitia: ꝛ ꝓ sollicitudine atqꝫ miseria: felicitas atqꝫ securitas succesit. Hinc ita/qꝫ pr̃es monachor̃: viri mirabiles i vni/uersis ꝓpemodũ regionib⁹ extiterũt: quo rũ noĩa i libro viuẽtium ꝓbãtur ascripta: Pauciss̃imi sane tũc adhuc p egyptũ ꝛ the baidẽ monachi esse ferebãtur. Post psecu tionẽ nãqꝫ Diocletiani ꝛ Maximiani cru deliũ pr̃icipũ plenitudo gẽtiũ irrauit sicut diuinit⁹ ꝓꝺinatũ ẽ: ꝛ fecũditas eccl̃ie fru ct⁹ amplissimos cepit exhibere scis epis iu xta doctrinã tũc apl̃icã: iter fidei sincera quoqꝫ ꝺuersatione monstrantibus. Q Pachomius christianitatem est adeptus.

Er idem tempus

Pachomi⁹ qdã ꝼz ritũ ac traditio nẽ parẽtũ gẽtilis: apꝺ Thebaidẽ ꝺmanẽs diuina gr̃a gubernãte xp̃ian⁹ effect⁹ est. Hic ab adolescẽtia sua: p̃cipuã frugalita/tis dicit̃ arripuisse ⁊rutẽ. Jdcirco aũt ꝓ gl̃ia xp̃i q nos ꝺ tenebris vocauit ad lucẽ ꝛ ꝓ vtilitate eor̃ q ista lecturi sũt: stricti cõ uersationẽ ci⁹ q fuerit a puulo: refero: qꝛ a tãta pfectõe ei⁹ initia quoqꝫ nõ discrepãt. Pachomius adhuc puer idola destruxit.

Jcenim cum adhuc puer eēt. cū pentibus suis ad simulacr̄ quod/dā dēmonis sup ripā Nyli fluminis colloca tū. tanc̄ victias oblatur⁹ aduenit. Lūc̄ sacerdos ipurissim⁹ sacrilega solito cele/brare voluisset pñtia Pachomij: dēmonis prsus euanuere pstigia. Lū diu multūc̄ idē sacerdos besitās i modū simulacri qđ colebat: mānit imobilis: vehemēter ammi rās. cur solita dēmones rnsa nredderēt. tā dēc̄ imundo spū reuelāte. cognouit pueri Pachomij causa: insolita puenisse silētia. atc̄ i hec verba prupit attonit⁹. Quid ini mic⁹ dor̄ huc veni. pcul hic eū pcul pel lite. t q̄ntoci⁹ amouete. Qđ cū pētes ei⁹ audissēt. eūqz suo cōspexissēt separi dsor/tio. merore magno repleti sūt: eo pcipue q inimic⁹ dor̄ tali fuisset dtestatōe dcla/rat⁹. Ambigebāt ḡ pentes ei⁹ qd de eo fie ret: qr t ātea cū paululū dgustasset d vino libatōis demonū: ptin⁹ euomuerat illud Hec itaqz cū se viderēt nposse discerne/re. qeuerūt. Jnstabat aūt vt egyptiacis in bueret litteris. t ātiq̄ studiis iformaret.

Qr Pachomi⁹ ad militiam est raptus.

Odem tempore constan tino post psecutionē i iperio pdu/rāte. t dtra tyrānū gerēte pliū: pcepta re/galia cucurrerūt. vt clectissimi quiqz iu/uenū ad tyrocinii militiā vbiqz tenerent: i ter q̄s t Pachomi⁹ ānos nat⁹ vigiti dtē/t⁹ ē. vt ipe postea rettulit. Lūqz naui fuissz iter alios ad pegrina trāsuect⁹: ad ciuitatē q̄ndā vēto vrgēte dlati sūt. Liues ḡ loci il li⁹ vidētes tyrones arci⁹ custodiri. t qd il/lis accidissz edocti. pietate moti sūt: t iu/xta mādatū xpi. solatia maxio merore po sitis. t necessaria corpis attulerūt. Tunc Pachomi⁹ anīaduertēs qđ ab eis factuz ē. t nimis āmirās. ab his q siml aderāt ig/siuit. q eēnt viri illi sic erga misericordiaz atqz būilitatē pmpti ac faciles. audiuitqz xpianos eē q circa omēs: t maxie pegrinā tes: ipēderēt pna liberalitatis officia. sci/scitabat aūt qd ipsa sibi vellet appellatio nois xpiani: dictū ē ei. t boies eē pios t ue re cultores religiōis. credētes i noīe ihu xpi filii dei vnigeniti: cūctisqz p viribus bnfacietes t spātes a dō retributiōez bo nor̄ opuz i futura vita pcipe. Hec audiēs Pachomi⁹: corde dpūct⁹ ē. t illustrat⁹ di uino lumīe. xpianor̄ mirat⁹ ē fidē: atqz di uini timoris igne succēsus. paululū pñtiū dspect⁹ b⁹ sese subtrxit. t ad celū manus ele uās ait. Omipotēs de⁹ q fecisti celū t ter rā. si respiciēs respexeris pcē meā. t sācti tui nois verā dtuleris pfectāc̄ noticiā. ab bac me dpede meroris exemeris: seruitio tuo me tradā oīb⁹ dieb⁹ vite mee. t spre/to secl'o: iugit tibi adherebo. qui cū oraz ad suos reuersus est comites: t die seq̄nti d ciuitate illa pfecti sūt. Lūqz diuersa lo/ca nauigio circuirēt. si qñ Pachomiū vo luptas corporis t mūdana titilasset t ille cebrosa temptatio: stati ei sua aduersabat spōsio: memor qr se dño fuitur̄ eē douue/rat. Nā diuia gra suffragāte: iam ab ānis puerilibus amator extiterat castitatis.

Qr Pachomi⁹ sacr̄ baptismum suscepit.

Bitur Constātin⁹ ipera tor pietate ac fide q̄ xpo rediderat. victori/am d hostib⁹ consecut⁹: tyrones iussit ab solui. Sic Pachomi⁹ optata sibi libertate dcessa. ptin⁹ ad thebaydis vlteriora pro/gredit. t igressus eccl'iā que ē i vico. cui nomē ē Linobostiū. fit illico catbecumin⁹ t post paululū grāz lauacri vitalis adipi scit. t ipsa nocte qua misteriis sacris ibut⁹ ē vidit i sōnis veluti rorē celit⁹ illapsū. et repleśe dexterā. t i mellis creuisse pigue dinē: audiuit q̄z vocē dicētē sibi. cōsidera Pachomi qđ gerit: Est enim signū grē: q̄ tibi a xpo collata ē. Hic itaqz diuio ifla mat⁹ affectu. t dilectōis ei⁹ sacculo salubri vulnere sauciatus: monachor̄ se disciplī/nis atque institutionibus subiugauit.

Qr pachomi⁹ monach⁹ fieri desiderauit.

Audiuit autē quēdā anocha retā: cui nomē erat Palemō. itra heremi secreta do mino fuētē: ad quē dfesti cū eo cupiēs ba

bitare prexit. ꝛ pulsãs ostiũ cellule eiꝰ p̃ca bat ingressũ. cui senex aliquãtulũ patefaci ens aditũ dixit. Quid vis aut quẽ queris Erat enī seuerꝰ aspectu: eo ꝙ mlto tpe so litariꝰ vitã rigide cõuersatõis exegerat. Nñdẽs aũt pachomiꝰ ait. Deꝰ meꝫ misit me ad te. vt monachꝰ fiã. cui senior. ñ enī potes hic igt monachꝰ fieri nõ enī parua res agit: si veri monachi cõuersatõ casta pẽset. nã plures huc dudũ veniẽtes. affe/cti tedio: pseuerãtie nõ tenuere ⁊tutẽ. Et pachomiꝰ. nõ sũt eq̃les oĩuz mores. ideo p̃ cor vt me digneris excipe: ꝛ ꝓcessu tp̃is tã volũtatẽ meã q̃z possibilitatẽ plenius approbes. Et senior ait. Jã tibi p̃fatꝰ suz ꝙ hic fieri monachꝰ nullo mõ possis. pge magis ad aliud mõasteriũ. ꝛ cũ ibidẽ cõti/nẽtie opã vederis: tũc ad me regredere. teqz sine mora suscipiã. Uerũtñ aīaduer tere qõ dico. Ego hic satis frugaliꝫ vi uo. Nã nimis ardua ꝛ durissima cõuersa/tõe me castigo. nullius rei cibo minime vtẽs nisi tãtũ panis ꝛ salis. Ab oleo aũt ꝛ vino: ī totũ ꝓrsus abstineo. Uigilo dimidi um noctis: qõ spaciũ vl ī oro̅ne solẽni: vel ī meditatõe diuine lectõis īsinuo. iterdũ q̃z totã noctẽ duco puigilẽ. Hec aũt audi/ens Pachomiꝰ expauit: vt solẽt pueri ma gistroꝝ vereri pñtiã: sz gr̃a dñi roboratus omnẽ laborẽ tolerare ꝓposuit: seniq̃z rñdit Credo ī dño ihu xp̃o. ꝙ mihi fortitudinez patiẽtiãq̃z p̃stabit: vt dignꝰ effitiar tuis adiutꝰ p̃cibꝰ. i sãcta cõuersatõe p̃ oĩa vite mee curricla pmanere. Qꝛ hereita pa/lemõ ꝺdit pachomio habitũ monachi.

Uncsanctus Palemon spũalibus oculis ītuẽs Pachomij fidẽ tãdẽ patefecit aditũ: eũqz suscipiẽs hĩtu mona chi ꝺsecrauit. Morabãt̃ g̃ simꝫ: abstinẽtie atqz p̃cibꝰ opã dãtes. Texebãt q̃z cilicia. ꝛ laborabãt manibꝰ suis iuxta btñ apl̃m ñ tñ ꝓ sua refectõis rege: sz vt bẽrẽt vñ tribuerẽt necessitatẽ patiẽtibꝰ. in vigilijs etiã cũ nocturnas oro̅nes celebrarẽt. si qñ senior vidisz sõno Pachomiũ p̃mi ducẽs cũ foras. harenã portare p̃cipiebat ꝺ loco ad altez locũ ꝛ tali exercitio mẽtẽ eiꝰ g̃ua tã sõni põdere subleuabat. īstituẽs ac for/mãs eũ. vt sollicitꝰ eẽt ī p̃cibꝰ: dicẽs ei. La bora Pachomij. ꝛ vigila. ne qñqꝺ absit: ab īcepto te ꝓposito moueat is q̃ tẽptaret: ianis fiat labor noster. Que cũcta pacho/miꝰ obediẽter ac sollicite suscipiẽs: ꝛ īdies sãcte ꝺtinẽtie ꝓfectibꝰ crescẽs: venerabi lẽ senẽ nimis alacrẽ letũqz reddebat: ita vt xp̃o semp ꝓ ꝺuersatiõe eiꝰ g̃ras ageret

De abstinentia heremite pachomij.

Eridem tẽpꝰ sanctissimus dies paschalis ad uenerat ꝛ ait ad pachomiũ, seni/or. Qm̃ cunctoꝝ xp̃ianoꝝ vniuersalis est ista solẽnitas: nobis q̃z para q̃ vsui nr̃o sũt ꝺgrua. Tũc ille ꝓmptꝰ ad obtẽperãdũ id qꝺ sibi p̃ceptũ ẽ ipleuit: ꝛ p̃ter solitũ pa/r ũper accipiẽs olei. cũ salibꝰ tritis admis/cuit. Lapsanas enī id ẽ agrestia holera. ꝛ herbas alias p̃ter oleũ: cõsueuerãt edere. Lũ g̃ prepasset: ait ad senẽ. Feci qõ tua paternitas impauit cũq̃z post oro̅nẽ. b. pa lemõ accessisset ad mẽsã. vidisz q̃z oleũ cũ salibꝰ apparatũ: fricatis manibꝰ frontẽ: ꝛ vbertim fũdens lachrymas ait. Dñs meꝰ crucifi xꝰ ẽ. ꝛ ego nũc oleũ comedã? Lũq̃z rogaret eũ pachomiꝰ vt modicũ gꝰ ex eo pciperet: nullatenꝰ acqeuit. Tũc ꝓ more sal ꝛ panis ẽ allatꝰ: ꝛ ad mãducãdũ piter cõsederũt. Que senex crucis signo: sicut cõsueuerat: bñdicẽs. cibũ vterq̃z sũpse/rũt dño gr̃as: vt moris fuerat: hũiliꝫ exbi bẽtes. De quodam mon acho superbo

Nauero viex cũ vigilãtes simul palemon ꝛ pachomius accenderent ignem: quidam frater superueniẽs apud eos ma nere voluit. Qui cũ susceptꝰ esset: inter verba: vt fieri solet: erupit ꝛ dixit. Si qs fidelis ẽ ex vobis. stet sup hos carbones ignis: ꝛ oro̅ez dñicã sẽsim lateqz p̃nũciet. quẽ beatꝰ palemõ itelligẽs supbiẽ tumo/re ꝺceptũ: cõmonuit dicẽs. Desine frater ab hac īsania: nec tale qꝺ vlteriꝰ loq̃ris. q̃ correptõne senis non ꝓfecit ī melius: sed plus elatiõe mẽtis īflatꝰ sup ignẽ stare ce

pit audacter.nullo sibi penit⁹ iperāte:erat q3 ꝯspicere quō coopante inimico humani generis.ꝛ dño ꝓmittēte.nequaq3 pust⁹ fu erit ignis attactu. Hoc ipm vo qđ gessit ipune.ad augmētū ꝓfecit ei⁹ isanie:ꝟz qđ scriptū est. Ad ꝑuos ꝑuas vias mittit dñs. Hoc itaq3 cū fuisset factū.postera die idē frater mature ꝓficiscens:ac velut exprobratis eis aiebat. Ubi est fides vra:? Post nō multū vo tpis cernēs diabolus eū sibi p oia mācipatū:ꝛ facile ad q̄ vellet facinora eū posse ꝯpellere:trāsfigurauit se i mulierez pulchrā.splendidis vestib⁹ adornatā ꝛ cepit ostiū celle ei⁹ vehementer extūdere. Qui cū apuisset:ait ei diabolus i habitu mulieris imutat⁹. Obsecro te qr nimis creditorib⁹ vrgeor.ꝛ metuo ne me aliqua ꝓicula cōprehendāt:recipias i tuā cellulā: qm̄ debitū soluere neq̄o.q̄tenus p te salua facta grās referā. Dns enim me direxit ad te. Qui cecitate mentis penitus obscuratus.nec valens discernere.qui esset.q sibi talia loq̄ret:diabolū mis in suū recepit exitiū Tūc hostis nre sube. videns eū ad omne scelus esse ꝓcipitē:imisit ei turpē cogitationē. Qui mox cessit inimici suggestiōibus:ꝛ ei⁹ q̄si muliebres petiuit āplexus. Quē spirit⁹ imūd⁹ iuadēs elisit attrocit. ꝛ reuolu t⁹ sup pauimētū veluti mortu⁹ diu multū q3 pmānsit. Post aliquātos aūt dies tādē in se reuersus.ꝛ ōmētie ꝓprie ꝟo penitēs. ad scm̄ palemonez venit:ꝛ cum magno fletu qđ sibi accidisset: exposuit: vociferās ꝛ dicēs. Agnosce pr̄ agnosce:q̄ ego causa pditiōis mee exista. Bn̄ enī me cōmonere dignat⁹ es:sz ego infelix q te audire contēpsi: Quapropter obsecro vt me scis oratiōib⁹ tuis adiuuare digneris:ne sub īgenti piculo ꝯstitutū discerpat inimic⁹ ꝛ pimat. Cūque ista cū lachrymis ꝛ fictib⁹ pseq̄ret ꝛ sanctus palemō btūsq3 pachomi⁹ lachrymas ꝓ eo funderent ꝯpatientes: subito correptus ab imūdo spiritu. ꝺ ꝯspectu eor ꝓfilijt.ꝛ p devia discurrens agebat ifrenis. Peruenit aūt ad ciuitatē panos noie. ac deiceps i fornace balnei p amētiaz. sese ꝓcipitās icendio ꝓtin⁹ iterijt. Quō pachomi⁹ man⁹ suas lauabat i sanguine pccōris

Ecaudiens videnscz pachomius:magis ac magis icubuit abstinentie tenere mēsurā:ꝛ cū i oib⁹ tunc maxime in orationib⁹ animuz ꝟuare puigilez.iuxta illud quod scriptū ē.oi custodia ꝟua cor tuū. intātum eū senex imitaret attonit⁹. qr nō solū ꝯsuetā abstinētie regulā alacer extrisec⁹ adiplebat:sz etiā itrīsec⁹ ꝯscīaz suā iuxta celestiū formā studebat exhibere purissimā.sic btūs apl's dicit.gl'ia nr̄a hec ē: testimoniū ꝯscie nre:cert⁹ ex h̄ magis sibi i celestib⁹ pari mercedē. Nā cū diuinas scripturas legeret.memorieq3 mādaret.nō id passiz negligēterq3 faci bat:sz vnūquodq3 ꝓceptū solert̄ examinās:ac pia monita ptra etās.studebat i dies ope pficere: q̄ memoria retētabat. Precipue vero hūilitatis ac patie munere vtebat̄:ꝛ erga dcū ꝓximū q3 purissima dilectiōe p m'tis nitebat̄ excellere. Hec aūt aliaqz ei⁹ clara didicim⁹ a scis hoib⁹ dī q simul cū eo m'to tpe sunt morati:qb⁹ etiā vite spūalis exēpla ꝯtulerat.p⁹ lectionē diuīe legis.ea q̄ ad edificatiōnē aiaꝝ ptinēt diligēt̄. Que cū m'ta sint.ꝛ vires nr̄e ꝓuitatis excedāt.nō omnia pñti stilo perscripsimus. Nō enim sumus idonei tanti viri merita:eloquio pari depromere Q̄ secretiora heremi pachomius expetijt.

Bitur pachomius.erga loca mōtis. vbi scī morabātur.plena spinis nudis pedib⁹ ice debat:ꝛ cū ifigerēt̄ ei plurime letabat̄ patiēter. ac fortit̄ ferēs recolēs q̄ dns nr̄ in cruce clauis fuerit dignāt̄ affix⁹ Diligebat aūt a nachoresiz plurimū.freq̄nt̄ expetens solitudinē. ꝛ illic diu i oratiōe psistēs dño supplicabat: vt tam se q3 hoies oēs ab vniuersis inimici fraudib⁹ clemēter eriperet. Q̄ vox de celo lapsa est ad pachomium.

Uodā uero tempore contigit. vt pachomius procul a cella sua progressus. veniret ad quendaz vicum cui nomen est Tabennensis:in quo tunc nullus penitus habitator existe-

bat. Ubi cū ꝓ amore diuti⁹ i oratiōib⁹ per duraret. vox ad eū celit⁹ delata ē dicens. Mane istic o ꝑchomi: ⁊ mōasteriū construe. Uēturi sūt nāq; ad te q̄ plurimi. tua cupiētes istitutiōe ꝓficere: qb⁹ ducatū p̄stabis. iuxta regulā quā monstrauero tibi. Et ꝓtin⁹ apparuit āgelus dñi dōferēs ei tabulā: i q̄ erat ois forma istitutiōis ascripta q̄ docēdi forēt qcūq; ad ei⁹ magisterii studia pueniſſent. Quā regulā Tabennēses hodieq; custodiūt eodē cibo semp vtētes ⁊ habitu. ipsā q̄z disciplinā sollicita circunspectiōe seruātes. Nā mōachi q ibidez cōmanēt. nō solū more: sz ⁊ robore corpis ⁊ locorū situ p̄ ceteris lōge diuersi sūt. ⁊ necesse ē eos diuersā regulā custodire. Hāc ḡ vocē ꝑchomi⁹ mētis sinceritate discernēs quā illi diuina gr̄a ⁊ merita vite cōtulerūt agnouit ad se celit⁹ delatā. regulaq; valde mirabiles approbauit. Tunc reuersus ad venerabilē senē rettulit quēadmodū voce sit diuina ꝯmonit⁹. obsecrās: vt secū piter veniret ad locū. q̄ posset dñi mādata explere. Qui nolēs eū i aliquo cōtristare. vtpote carissimū filiū. p̄cib⁹ ei⁹ ilico paruit: atq; ad p̄fatā villā cū eo puenit. modicāque ibi cellulā ꝯstruētes: letabāt i dño ꝓmissionū ei⁹ bñficia p̄stolātes. ꝑost aliquātulū ꝝ tpis ait ꝑalemō ad ꝑachomiū. Qm̄ cerno gr̄az tibi a deo esse collatā. ⁊ deinceps istic pmanere disponis: veni statuam⁹ iter nos pactū. vt n̄ diuidamur abiuicē. sed q̄ diu i hac luce ꝝsamur. visitatiōe nos ꝯsolemur assidua Utriq; placuit hec pactio quā oī tempore vite sue taz beatus senex q̄ sanctus pachomius sollicitius sunt executi.

De obitu sancti palemonis heremite.

Ater hec venerabilis idez palemon. dolore plen⁹. q ex nimia ꝯtinētia illi puenerat: toto corpe graui cepit egritudinis i/cōmodo laborare. Nā sumebat escā potu sepi⁹ abstinēs. itē solūmodo bibebat. nihil cibi p̄cipiēs. Rogat⁹ ab aliq⁹ fratrib⁹ quod eū gr̄a visitatiōis aduenerāt ne penit⁹ corpus ōbile frāgeret: tādez cessit orationibus eor. vt victu cōgruo attenuata mēbra refoueret. Sz nō hoc diutius ptulit. Nā grauiores solito dolores expt⁹ relicta ciboꝝ i solētia: ad ātiquū victū sine dilatiōe reuertit dicēs. Si martyres x̄pi alii p̄ frusta lacerati. alii capite cesi. nōnulli etiā ignibus sūt cremati. ⁊ tñ vsq; ad finē fortit ꝓ fide tolerauerūt: cur ego patiētie p̄mia quis cedēs dolorib⁹ ipatiēt abiiciā. ⁊ ōsiderio vite p̄tis. afflictiōes momētaneas inanit ex pauescā: Deniq; suadētib⁹ acqeui cibos insolitos sumere: q mihi dolores auxerūt potiusq; vllā reqez p̄stiterūt. Recurrā igit ad p̄stina remedia. ⁊ ꝯtinētie subsidia n̄ relinquā: i qb⁹ ē vt ego certo⁹ sū. ois reqes ⁊ ꝝ leticia. Nō eni ꝓpt̄ hoies hec arma suscepi sz ob amorē x̄pi bis certare ꝓposui: Sic ita q̄ virilit agēs int̄ mēsē diez valido lāguore ꝯsūpt⁹ ē: Ad quē pachomi⁹ veniēs fouebat eū vt p̄rez ꝺosculās pedes ei⁹ atq; ꝯplectēs: ⁊ veluti valefaciēs: sic ei videbat affari. Uenerabilis aūt senex. oī ꝝtutū gr̄a cumulat⁹. ⁊ plen⁹ diez: sic̄ scriptū ē qeuit i pace. Tūc scūs pachomi⁹ corp⁹ ei⁹ sepeliuit. cuius anima suscepta chorus angelicis ad celos euecta est. Q̄z simul conuersabantur pachomius ⁊ frater eius Joannes

Uo peracto pachomi⁹ ad proprium diuersoriū reuertit. Et non post mltū tpis. german⁹ ei⁹ Joānes noīe: cūcta ō illo cōpiēs venit ad eū. Quez cū vidiſſz gauisus ē plurimū. nā ex q̄ baptizatus in x̄pz crediderat. ⁊ solitariā vitā elegerat: nullū suoꝝ viderat ꝓpiquoꝝ. Igit̄ Joānes vt vere pachomii frater. imitator ei⁹ effect⁹. cū eo pmānsit: vnū bñtes idēq; ꝓpositū: eūdez q̄ circa deū dilectiōis affectū. Et q̄ i lege ōi dieb⁹ meditabāt ac noctib⁹ nullis terrenoꝝ negotioꝝ curis aiuz ꝺprimebāt. Nā ⁊ si quic q̄ superat illis. ex bis q̄ suis manibus operabantur: id cōtinuo distribuebāt egentibus. vt iuxta p̄ceptū dñi ihū x̄pi de crastino minime cogitarent. In tāta ꝝvestimentoꝝ penuria sese cōstrinxerāt. vt nū q̄ lebetone alio vterentur: nisi cū idumenti sordes necessitas coegisset eluere. Lebeton autem linea vestis est. instar colobii

q̄ monachi vtūtur hodiecq̄ p thebaydem ⁊ egyptū ſz .b. ꝓachomi⁹ ad humiliādū cor p⁹ ꝓpriū iduebat ſe plerūq̄ cilicio ⁊ p āno ſ xv. poſt illos ig̃ētes ſudores atq̄ labores abſtinēcie: nō iacēs ſomnū capiebat nocti⁹: ſed i medio cellule ſue reſidēs: adeo vt nec dorſuz ſaltem p ſuſtētatōe reclinaret. Cūq̄ nimis ex h affligeret̄: ferebat tamen equanimiter hūc labore: ſpe quodām modo tā plibās eā requiē. que ſibi parabat̄ i celis ꝓplurimoꝝ nāq̄ cōſiderās inſtituta dabat ſemp operā: cū ꝓprio fratre ad maioris vi/ tutis augmenta ꝛſurgere. Oꝑabātur aūt ⁊ ſedilia: ⁊ vnuſquiſq̄ ſicut poterat ita vi/ uebat: cū ſumma ſcilicet humilitate ⁊ pati entia: ⁊ fide non ficta. De conflictu ꝓacho mii contra iram et indignationem.

After hec ꝓachomi⁹ iterū diuinitus ammo nit⁹: p regulis qb⁹ deberēt inſtitui q erant p eum dño creditur̄: cepit cū' ger/ mano ſuo habitaculū i quo manebāt capa cius reddere: ⁊ edificiis ampliare q̄ pluri/ mis eoꝝ vt dixi grā: q ſeculo renūciantes ad ſeruiēdū xp̄o erāt ſine dubitatōe vētu/ ri: quaten⁹ eſſēt ſpacia digna meniaꝝ i q/ bus eoꝝ poſſet recipi multitudo. Cū ergo scūs ꝓachomi⁹ hac itētōe qua dictū eſt: locoꝝ ambit⁹ extēderet ⁊ monaſterii me/ nia dilataret idez frater ei⁹ Anachoreſim cogitās habitaculi diligebat anguſtias: et nimiū īdigne ferēs: erat eniz natu maior: ait btō ꝓachomio. Deſine ab hac itētione tua. Quid agis rē ſupfluā: inaniter temet/ ipz dilatare ꝛtēdēs? Qui cū hec audiſſet: gra: iter qdē tulit q̄ īſolitā audiſſet iniuriā verūtn̄ nihil omnino ei rn̄dit: ſed mā ſuete ſuſtinēs ſeſe ꝛtinuit. Cōſequenti ẋo nocte ad iferiora dom⁹ deſcēdēs: cui⁹ aliquā par tē ipe ꝛſtruxerat: ꝓſtrauit ſe i oratione: ce/ pitq̄ flere vehemēter ac dicere. Ueh mihi q̄ prudētia carnis adhuc i me ſibi vēdicat locū. Adhuc eniz ꝶz carnem ambulo: ſicut nup expt⁹ ſuz. Tāte nāq̄ ꝛuerſatōis īſti/ tuta ſuſcipiēs: equū nō ē: vt me modo īpa/ tientia p̄cipitet: modo meror vexet: modo merito videar iraſci. Miſere mei dñe: ne pereā: nec diaboli decept⁹ fraude ſuccūbā Si eniz me tua grā ꝺſeruerit: ⁊ aliquā i me ptē ſuoꝝ actuū reppererit inimic⁹ duriſſi me ei⁹ ſeruituti ſubiiciar: q̄ ſcriptum ē. A quo q̄s ſupat̄: huic ⁊ ſeru⁹ adiicit. Et iterū ſcriptū ē. Si totā legē q̄s īpleuerit: offēdat aūt i vno. fcūs ē oīuz reus. Credo dñe: q̄ miſerationes tue multe ſunt: que me nul/ lis meritis ſubnixū adiuuabūt: viāq̄ ſcōꝝ tuoꝝ illuminat⁹ i grediar: ⁊ i anteriora me ſemp extēdens: obliuiſcar ea q̄ retro ſunt: Sic eniz famuloꝝ tuoꝝ chor⁹: q tibi a ſcto placuit: tuo ꝓtect⁹ auxilio. diaboli vitauit i curſus: ⁊ lōge lateq̄ ꝓ mltoꝝ ſalute mira bili ꝺcore ſplēduit. Ego aūt dñe quō alios docere tēptabo: quos p me ad mōachoꝝ p poſitū vocare dignat⁹ fueris: cū nec paſſi ones carnis aduerſus aiaz militātes ꝺuice riz nec legē tuā imaculatā mētē ſuari. Sz ꝺfido xp̄e: q̄ tua mihi x̄t⁹ i oib⁹ ſemp aſſi/ ſtat: eaq̄ gerā que tuis ꝺſpectib⁹ placeāt. Remitte clemētiſſime ds remitte p̄cor oīa pcā mea: ⁊ cor meū tua iugit īſpectōe pu/ rifica. Hec igitur cuz lachrymis dño ꝺfite bat̄ ⁊ fletib⁹ nocte pugil i oratōe ꝺſiſtēs: ⁊ p̄nimietate ſudoris atq̄ lachrymaꝝ: nā tp̄s erat eſtatis: ita pānū vbi orauerat hume/ ctū reddidit: vt fuſa illic aqua crederet̄. Cō ſueuerat aūt ſtās i oratōe man⁹ ſuas expā/ dere. quas p aliquot horaꝝ ſpacia minime colligebat: ſed extēſione diuturna: veluti cruci ꝺfitū corp⁹ retinebat īmobile: ⁊ ſic animū ſuū ad vigilādū i p̄cib⁹ excitabat. Et q̄tus eēt i omni virtutū genere p̄po/ tēs: īcredibili tamē humilitate ⁊ mira mā/ ſuetudine: cū ſuo germano cohabitās eū p oīa ſuſtinebat. Qui nō poſt multū tēporis: vite p̄ſentis curſuz īpleuit. Cuius fun⁹ de/ bito curauit honore ꝓachomius. Nā totā noctez ſup eius cadauer: pſalmis egit hy/ mniſq̄ pugilē: ⁊ aiaz quidē eius dño: cui ⁊ ipſe crediderat: corpus ẋo ſollicite reddi/ dit ſepulture. Quomodo illicitis cogi/ tationibus diabolo reſiſtebat.

Uncifatigabilis pa

chomius arta ⁊ ſingulari conuer/

ſatõe ſemetipz affligẽs:ſtudebat itegrũ ſe atqz imaculatũ i oĩb⁹ exhibere. Si quã/do aũt eũ cogitatio pulſaſſet illicita: mox eã diuino munere repellebat atqz i timore dñi perſeuerabat affixus:eternaz memor penaz ꝛ doloz ſine fine manẽtiũ:ignis ſcilicet illi⁹ iextiguibilis.ut vermium eoz nũq̃ moriẽtiũ .Cũ bis itaqz ꝓpachomi⁹ modis ꝛ ab illicitis abſtineret:ꝛ ad meliora ꝓficeret:dilatãdi monaſterij gerebat imodica ꝓ ſuſceptõe mꝛtoz:cui diabolus vehemẽter cepit obſiſtere:ſtridẽſqz ſup eũ dẽtib⁹:velut ſi ſingularis fer⁹:tẽptatões ei varias excitabat:ſi forſitan aduerſus cũ fraudib⁹ ſue repiſſet igreſſuz. Sz hic ſcuto fidei ꝺmonit⁹:vigilãter inimici declinabat inſidias ſcãs ſcripturas memoria retinẽs atqz decãtãs. De inſidiis ꝛ illuſiõib⁹ diaboli

Cadam vero die cũ pachomius ſupplicaret dño:ꝛ genua vellet in oratõe curuare añ ꝺſpectũ ei⁹ demonũ pſtigiis lac⁹ apparuit. Huiuſcemodi nãqz figuras inanes atqz ſupfluas:hoſtis humani generis ſemp exhibere feſtinat:vt aliqua ſubreptõe vel fraude mẽs oratis a ꝓpria itẽtiõe diſtracta:ꝑces dño puriſſimas offerre nõ poſſit. ꝓpachomi⁹ aũt machinamẽta xp̃o reuelãte cognoſcẽs:piterqz deſpiciẽs:maxima fidei capiebat augmenta bos qdẽ arguẽs:deũ ꝛo ſolita gr̃az actõe bñdicẽs.Cõſueuerat quoqz ſcũs vir ꝓcul a monaſterio ſuo cã oratõis ad loca remota diſcedere.Qui cũ exide reuertetet ĩmũdi ſpũs illudẽtes: frequẽter fcõ velut ordine ꝑcedebãt:exhortãtes alt altez: q̃ſi ante iudicẽ directis agminib⁹:ac dicẽtes date locũ homini ðí. ꝓpachomi⁹ aũt ſpe xp̃i redẽptoris armat⁹ ſpnebat eoz ridiculoſa figmẽta:ꝛ ac ſi canũ latrat⁹ ieptiſſimos ðputabat.Qui magnã viri ꝺſiderãtes ꝺſtãtiã:q̃ ĩ nullo ꝓrſus tãtis luctaminib⁹ frãgeret:irruũt ſup cũ magno cuneo ꝺglobati:ꝛ circũdãtes ei⁹ habitaculũ:niſſi ſunt illud a fundamẽto ꝺuellere.ita vt putaret ſcũs locũ fuiſſe collapſũ. Qui manẽs itrepid⁹ ꝺſuetã cytharaz ſpiritalis plectri modulatõe pulſabat:igẽti voce decãtãs.De⁹ nr̃e fugiũ ꝛ ꝟt⁹:adiutoz i tribulatõib⁹ q̃ iuenerũt nos nimis:ꝓpterea nõ timebim⁹ dum turbabit terra.Quo pſallẽte:ꝓtin⁹ eſt fcã traquillitas:ꝛ ĩpet⁹ inimicoz velut fumus euanuit:paululũ qdẽ recedẽtes:vt canes q fugati fuerit ad ꝓſens videt abſcedere: ſed ĩpudẽtiores poſtea reuertũtur. Nã cũ idẽ ſcũs poſt oratões ad op⁹ ſolitũ ꝺſediſſet.ĩſtar gallinacii nimie magnitudinis corã eo viſus ẽ inimic⁹:crebras iterãs voces ꝛ clamores icõditos excitãs:deide ſaliens in eũ ſuis:velut vnguibus fede lacerauit. Qui ſigno crucis frõtẽ ſuã muniẽs exuffla uit i eũ:moxq̃ fugat⁹ ẽ. Intelligebat enim cũctas inimici verſutias:ꝛ timore diuino ꝓdit⁹:illuſiones eius ꝓ nihilo computabat. Vñ frequẽter ab eo laceſſit⁹:ĩ nullo lacerare poterat:ſz tãq̃ turris ĩexpugnabilis patiẽtiſſimus ad oĩa certamina ꝓdurabat ꝓRurſus alio tẽpore cohortes demonũ:tali genere fantaſmatis:ſcm̃ dei famulũ fallere molliũt . ꝓplures enim ꝺueniẽtes i vnũ arboris foliũ,corã eo magnis funib⁹ colligere videbãtur:ꝛ ſummo conamine trahere dextra leuaq̃ ductis ordinib⁹:ac ſeſe mutuo cohortãtes:ſic iſiſtere nitebãtur: ac ſi magni lapidis mouerẽt põdus imenſum: Hoc aũt nequiſſimi ſpũs idcirco faciebãt vt mẽtẽ ei⁹ ſi poſſent i riſum forte reſolueret:ꝛ iuenirẽt vñ illi exprobrarẽt. Quorũ ꝓpachomi⁹ ipudẽtiã cernẽs:igemuit:atq̃ ad dñz ſolitis ꝓcib⁹ ꝺuolauit:ſtatimq̃ ꝟtute xp̃i tot⁹ eoz cune⁹ eſt ad nihilũ redact⁹. Frequẽter etiã cũ reſideret ad mẽſã doq̃ gr̃as ageret:appebãt illi ĩ habitu pulcherrimaz mulierz:ſpecie differẽtiũ ꝛ ꝓcaci ac feda nuditate ꝺſpicue:eidẽ aſtare videbãt ꝛ ex appoſitis ꝺtigere.Sz athleta fortiſſim⁹:q̃uis ſentiret exhoctiõ moleſtiã:tñ extiores oculos claudẽs:ꝛ ĩtiores ad dñz referẽs:eoz molimĩa ꝺridebat. Ederat.n.mirificoz ðs:q etiã nũc ꝺtritis ac rectis corde cũctis adeſſe ꝺdignat ꝛ dicit:nolite timere: ego vobiſcũ ſũ oĩb⁹ dieb⁹ vſqz ad ꝺſumatõez ſcli:ſuũqz fidelẽ ꝟuabat ĩ oĩb⁹. De ꝟberib⁹ qb⁹ affligebat diabolus pachomiũ

Lia quoq; vice cũ idem scũs grauib⁹ dyaboli molestiis ꝟgeret. sic ab eo est crudelit cesus: vt a vespa vsq; mane. to tũ corp⁹ cũ mltis esset ꝟberibus exaratũ. Et q̃q̃ dolorib⁹ cruciaret̃ imanib⁹ nulla tñ ꝺspatõe penit⁹ frãgebat: sz memor erat dñi q ꝟuos suos ñ deꝛit i tẽptatiõe. Tũc qdã mõach⁹ Apollo noie: gra visendi venit ad eũ. Cui pachomius loquens. ea q̃ ptinent ad salutez: insidias diaboli mltiformes esse pnũciãs: cepit etiã illa q̃ circa se gerebãt exponere. q̃ntaq; sibi p eoꝝ acerbitates illata essent ꝟbera recẽsere. Ad quẽ monachus ait. Uirilit age: ⁊ cõfortet̃ cor tuũ venerabilis pr̃. Sciens eni diabolus qr si te suis cedentẽ cõflictibus vicerit: cõsequent̃ etiã nos q̃ p viriũ possibilitate certaminuz tuoꝝ sectatores existimus. qq; maxia p te capimus exempla ꝟtutũ: facile supabit: id circo te uehement̃ ipugnare nõ ꝺsinit. Sz tu dñi ꝓtectiõe munitus. ipetuz ei⁹ fortit accipe: ne qꝺ absit ⁊ ꝓ nob cogaris redde re rationez. Nã si tu. q nob gra diuina ꝓlatus es aliq̃ ꝺsidia cesseris: mltis occasiõez ruinã causaq; pstabis. Hec audiens pachomius. grãdes accepit vires aduersus ꝺmonũ insidias: ⁊ glorificãs deũ ꝺ fris pntia: pcabat̃ eũ: ne se deꝛeret. Exide ꝺmoratus sepe veniebat ad senẽ. Qui p⁹ aliquãtũ tpis dũ solito pachomiũ visitãs. paucis cuz eo diebus remoratus esset. valida ifirmitate coꝛꝛept⁹. bũanis reb⁹ excessit: iuxta votũ senis. dies suos pfecta ꝺuersatõne consumãs. Expellit̃ itaq; sãctis manib⁹: palmis ab eo ⁊ hymnis ⁊ canticis spiritalibus ex moꝛe celebratis. De securitate ⁊ potestate que a domino est consecutus.

Antã vero post hec fiduciam.b. Pachomi⁹ apud dñm acgsierat. ⁊ ita spe ꝺiuina magnificus hẽbat: vt sepenum ero calcaret super ꝓpẽtes ⁊ scorpiões. ⁊ p oĩa maneret illesus: necnõ cocodrilli si qñ necessitas fluuiũ trãsire cõpelleret. eũ cũ sũma subiectõne portabãt: exponẽtes eũ ad locũ quẽcunqz pcepisset. Super his ꝺ deo gras referẽs. q̃ eũ ab vniuersis inimici fraudib⁹ ꝓuauerit illesũ: orabat dicẽs. Bñdict⁹ es dñe de⁹ patrũ nroꝝ. q nõ despexisti hũilitatẽ meã neq; siniſti me nimis ifirmũ. decipi vt illudi fraude diaboli: sz misericorditer ignorãtie mee discutiens tenebras. docuisti me facere volũtatẽ tuã. Nã cũ pusillus essẽ ⁊ abiect⁹. ac vite mee penit⁹ nesci⁹: timoris tui sẽsũ mihi largit⁹ es. vt tenebras exteriores ⁊ supplicia eterna deuitãs. te verã lucẽ gaudiũq; perenne congnoscerem. De oratione qua orauit. vt contra inimicũ prevaleret.

Unq; se videret assidua demonis ipugnatõne pulsari: tãq; fortissim⁹ athleta nimis alacer ꝓ vite scirate certabat postulãs a dño vt si fieri posset quo modũ humane fragilitatis excederet: necessitatẽ sõni sꝑaret: q̃tenus dieb⁹ ac noctib⁹ vigilãs: aduersarioꝝ machinaméta ꝺstrueret: sicut scriptũ ẽ. Persequr inimicos meos ⁊ ꝛphẽdã illos: ⁊ ñ cõuertar. donec ꝺficiãt. Affligã illos nec poterũt stare: cadẽt subt⁹ pedes meos: ⁊ ꝓcixisti me ꝟtute ad bellũ. Postq; vero hec petitio ei⁹: q̃tũ ꝺditio pmisit bũana ꝛpleta ẽ: iuisibilẽ tãq; videꝛ sustinuit: ĩ eloquiis celestib⁹ se pseuerãter exercẽs. Preces ãt ei⁹ icessabiles erãt: vt dñi volũtas i oĩb⁹ ipleret̃. De familiaritate ãgeli q locut⁹ ẽ cũ eo

Uodã aũt tpe cũ pachomi⁹ vigilaret i oratõe: apparuit illi angelus dñi: dicẽs. Uoluntas domini est o Pachomi: vt ei puramente deseruiens: ⁊ iuxta foꝛmã que tibi ostẽsa est: cũctos ĩstituas: ac deo exhibere cõtẽdas: Acceperat eniz dudũ tabulã: ĩ q̃ erant hec adnotata. Regula monachoꝝ quam pachomius ab angelo suscepit

Jngulis iurta uires suas edere concedas ⁊ bibere: ⁊ ꝓ modo vescentium laboꝛare compellas: ⁊ neq; comedere moleste: neq; ieiunare ꝓbibeas: Ualidoꝛib⁹ quidẽ ⁊ cõmedẽtibus ualidioꝛa: leuioꝛa vero ifirmioꝛibus ⁊ ab

stinētib⁹ iponas. Facies aūt cellulas diuersas. ⁊ trinos p vnāquanq; cellulā manere ꝯstituas. Diuq; ℞o cibū i vno loco paretur atq; ꝯsumat. Induātur aūt noctib⁹ lebiteinos lineos. p̄cicti lūbos: habeantq; singuli melotē. id ē caprinā pellē ꝯfectā albā. sine q̄ nō comedāt neq; dormiāt. Accedentes tñ ad cōmunionē sacramētoꝝ xp̄i. ⁊ cingulos soluāt ⁊ melotē deponāt. cucullis vtentes tātū mō. Hoc erat etiā p̄ceptū vt iuxta numeꝝ elemētoꝝ ⁊ grecaꝝ litteraꝝ. xxiiii turme monachorum constituerent̄. ita vt singulis turmis ip̄onerent̄ singulaꝝ noia litteraꝝ. id ē alpha ⁊ deiceps vsq; ad o: vt cū interrogaret archimādrita ꝺ aliq̄ i multitudine tāta facili rn̄sione cognosceret. Verbi gr̄a. vt cū diceret alpha vel cetera. ⁊ rursus salutate vł similia ꝓprio q̄dā signo noīs littere vniuscuiusq; turme mores exp̄meret. simpliciorib⁹ ⁊ inocētiorib⁹ iota nomē ip̄onēs. difficiliorib⁹ aūt ⁊ tortuosis. x. cōpetent̄ accomodās: ita vt ꝑ mō ꝺuersationis ⁊ ꝓpositi singulis turmis cetera elemēta cōtinerēt. solis spiritalib⁹ hec ip̄a q̄ significarēt. scire valētib⁹. Ꝫ ⁊ ꝟ ferebat̄ ascriptū. vt pegrin⁹ mōasterij si veniret: habēs bitū diuersū. nullus cū eo comederet excepto eo q iter agēs id obseruare nō posset. Qui ℞o semel ad ꝟ itraret mōasteriū vt ibi iugit̄ maneret. p tres ānos a studijs sacrati oīb⁹ arceret̄. oparet̄ tm̄ opa sua simplicit̄ ⁊ ita post triēniū. stadiū certamis itroiret Cū aūt ꝺmederēt. capita sua cucullis opirēt. ne frater frem videret māducātē: ⁊ vt nullus ꝺmedēs loq̄ret̄: nec p̄ter mēsā suos alubi circūferret aspect⁹. Necnō ab āgelo q cū ꝓachomio loq̄bat̄. ꝟ q̄ ꝯstitutū ē vt diurne oīones. xii. fierēt. ⁊ ueſptine. xii. ⁊ nocturne. xii. Cūq; ꝓachomi⁹ diceret paucas eē: rn̄dit āgelus. Nas cōstituis q̄s possēt ifirmiores absq; labore pficere ceteꝝ q pfecti sūt hac lege n̄ idigēt. Apud se nāq; i ꝓpriis ꝯstituti cellulis orare n̄ desinūt: q puritate mētis ⁊ diuina ꝺtēplatione pascūt̄. cūq; hoc dixiſſ: nūci⁹ celestis abscessit. ⁊ pachomi⁹ solito deo gr̄as referēs: de visione certus ē reddit⁹ quā trina reuelatōe ꝺgnouerat. cepitq; cūctos suscipere. q se ꝺi miseratōnib⁹ offerebāt: q̄s etiā post lōgā cōuersatōnis exp̄iētiā. monachoꝝ cetib⁹ aggregabat. istruēs eos illecebras mūdi fugere: sāctisq; semp istitutiōib⁹ iherere. primit⁹ aūt āmonēs: b. pachomi⁹ vt generaliter monach⁹ vniuersorenūciet. deiñ iuxta euāgelicū p̄ceptū pē tibus suis. ⁊ ad postremum sibimet: vt ita possit tollere crucē suā. ⁊ xp̄i vestigia venerāda sectari. Tali itaq; beati senis ammonitōne formati fruct⁹ peitētie dignos offerebāt: maxie considerātes eū iā etate ꝺfessū. ifatigabili studio spiritalis vite fuire. Nō solū nāq; sc districtōri regl̄e subdiderat: ſ; ⁊ toti⁹ monasterii sollicitudinē curāq; portabat. vltra vires oīb⁹ fuire cōtēdēs. Ad horā nāq; cōuiuii ip̄e pabat mēsā fr̄ibus: ⁊ solita exhibebat officia. Nec n̄ i hortulis serebat holera: q̄ suis manib⁹ irrigabat. Si qs etiā mōasterii pulsasset ostium: vigilanter occurrens responsum reddebat. Infirmis autem diebus obsequebatur ⁊ noctibus: ⁊ i his omnibus se maximum exemplum suis discipulis offerebat Quapropter hi q nup ad dñi fuitiū veiebāt alacriores ad oīa pietatis officia reddebant̄: q; ad aliud sollicitudinum on⁹ adhuc obedire n̄ poterāt. securos eē ab vniuersis dissētōib⁹ āmonebat. dicēs. In quo vocati estis fr̄es. viriliter i eo p̄sistite: psalmos dicite. libros alios ⁊ p̄cipue ſm euāgeliū mēoria retīete. Sic cñi fuiētes domino. ⁊ iuxta mādata ei⁹ iuicē diligentes vos q̄dē eritis pfecti: meū ℞o spiritū per oīa refouebitis. p̄sertim si omnia precepta celestia fueritis sollicitius executi.

De narratōe triū veniētiū ad pachomiū.

Rantautem tres bi viri q primitus ad pachomiū ꝺuenerāt: q̄x ista sūt noīa. postsēteſus ⁊ suris ⁊ obsis. qb⁹ ꝺi ℞o vū pachomi⁹ freq̄nter īsinuās mīt̄ū eos iuuerat ⁊ ad emulatiōes spiritalis opis incitabat. Qui etiā cōtemplātes vitam senis: speculum esse virtutis nimis ammirabantur dicentes. Errant valde. qui putant boies

exide iã a natiuitate parẽtũ.q̊dã ꝓuilegio
btõs existere. vt arbitrij libertas adimat
ꝛ pccõres ꝑ pniaz nõ possint opaz dare ꝟ/
tutib⁹. Ecce enĩ manifestissimã ĩ ꝟ venera
bili pre oñi ospicim⁹ largitatẽ q cũ ꝺ parẽti
b⁹ ort⁹sit gẽtilib⁹ ꝛ ꝓphanis: ad tãtã se bti
b⁹ ort⁹sit gẽtilib⁹ ꝛ ꝓphanis: ad tãtã se bti
tudinẽ diuini cult⁹ extẽdit. vt oĩa xpi man
data pfecerit. Uñ certũ ẽ ꝛ nos ꝛ qcũq; vo
luerit: adiuuãte ꝺi gra: nozmã sci viri pos/
se subseq. sic ꝛ ipe pfectissimoꝝ patꝝ emu/
lat⁹ ẽ scitatẽ. Deniq; qd ẽ aliꝺ qꝺ ĩ euãge/
lio scriptũ ẽ. dicẽte xpo. venite ad me oẽs
qui laborat is ꝛ onerati estis ꝛ ego reficiã
vos: nisi vt iniq; piiciẽtes onera: q̊ depmũt
gen⁹ bũanũ bono icõmutabili fine distra/
ctiõe iũgamur? Et iõ pseueremus vsq; ĩ fi
nẽ cũ ꝟ sene vt glorificari cũ ipo ĩ illa pen/
ni btitudĩe mereamur. Nã recte nos ĩstru
it. dñico nõ solũ ꝟbo: sz quod ẽ efficaci⁹. p
prio mirabilit ĩformat exẽplo Tũc accedẽ
tes ad scñ ·Pachomiũ dicũt ei. ·Pr̃ vene/
rabilis. cur solus mõasterij curã sustines?
Quib⁹ ille rñdit. Nemo iugũ subito iumẽ
tis �sponẽs laborare ꝯpellit. ꝛ tãto ꝑmit one
re q̊ sub fasce ꝺficiãt: sz paulati assuescũt.
ea leuioꝛib⁹ exercẽs añ põderib⁹: vsq; dũ
valeãt. ꝛ opportune possint ad opa grauio
ra ꝯsurgere. Eodẽ mõ nos ꝺuenit mẽsura
ipa. q̃ nos mẽsus ẽ xps sic agere vobiscũ:
vt ꝺ vra p oĩa gaudeam⁹ firmitate. Clemẽ
tissim⁹ aũt de⁹ q nũq; ꝑces bũilitatis mee
ꝺsperit. corꝛda vra ĩ sua disciplina corꝛobo
ret: vt oẽ op⁹ bonũ pficere cũ patia ꝛ lõga
nimitate possitis. scoꝝ prum vestigia subse
quẽtes: vt sincerã ac ꝺo placitã ꝺuersatio
nẽ nraz videntes. alij ad x̃pi fuitiũ veniant
curãq; mõasterij pris cq̊ labore sustẽtent.
Ex pachomi⁹ mltos suscepit i bitu mõachi

Egulas igitur eis q̃s ac
cepat tꝺi
dit: scz vt laborẽt: moderatũ cibũ:
vilissimũ vestimẽtũ: sõnũ etiã ꝯpetẽtẽ. Uñ
factũ ẽ. vt iuxta volũtatẽ dñi. q oẽs homi
nes ꝺuocat ad salutẽ. cũctaq; bonoꝝ ĩcre/
mẽta largit. ad senẽ plurimi cõuolarẽt. vo
lẽtes parit cõmorari: ĩter q̃s erãt pcusi⁹ ꝛ
Corneli⁹ paulus q̃z ·Pachomi⁹ alt ꝛ Joan
nes: q oẽs ĩmaculatã fidẽ bti pris ꝛ doctri
nã salutiferã libẽter ãplexi sũt. Statuitq;
vt hi q poterãt mõasterii suscriperẽt curã: ꝛ
ita ĩ breui mltiplicat⁹ ẽ mõachoꝝ numer⁹
Proide cũ solẽnitas ex more deposceret
vt mysterioꝝ celestiũ pticipes fierẽt. ex p/
ximis viclis pbyteros cõuocabãt: q eis se
stiuitatẽ letitie spiritalis ĩplerẽt. Nõ enim
patiebat idẽ senex ĩter eos quẽpiã: q cleri
cat⁹ officio fũgeret. Dicebat enĩ mlto me/
li⁹ esse atq; cõmodi⁹ mõachis. nõ solũ prior
sus honorẽ nõ q̃rere ꝑmat⁹ ꝛ glie: veꝝ etiã
occasiões huiuscemodi ꝺ cenobijs ãputari
qm̃ frequent bic ĩter frẽs cõtẽtiões ꝛ emu
latiões ĩutiles nascerent. Sicut enĩ scintil/
la ignis. cũ ĩ messez ceciderit: nõ cito restri
git: sz iterdũ toti⁹ ãni fruct⁹ exurit: ita cogi
tatio feral ãbit⁹. si mẽtes irrepserit mona
choꝝ. vt vel ꝑmi cupiãt esse vl clerici. nisi
cito suggestiõis bui⁹ ardorez de suo corde
repulerit. ilico pdent cõtinẽtiã mltis labo
rib⁹ acqsitã. Optet g̃ cũ mãsuetudĩe ꝛ cari
tate cõmunicãtes xpi ecclijs clericos ve/
nerari: qz ꝟ expedit mõachis: nll as aũt re
ligiosas appetere ꝺignitates. Si vero re/
pim⁹ aliq̃s ex mõachis iã ꝑdẽ clericos ab
epis ordiatos. ãplectamur eoꝝ ministeriũ
qz ꝛ ĩ veteri testamẽto nõ oẽ vulg⁹ sacruz
psumebat officiũ: sz bi tm̃ q erãt ꝺ tribu le
ui ad hec obseqa mãcipabãt. Si qñ igit ex
trane⁹ fr̃ aduenerit. ꝺ q̊ certũ ẽ q̃ sacerdo
tij fũgat officio: nõ exprobrem⁹ ei tãq; q sa
cra iura puaserit. ꝛ bis se mysterijs isolent
igesserit. Quõ nãqz ꝟ ꝺ eo suspicabimur:
quẽ nobis ad celebrãda celestia sacramta
enixius obsecram⁹? Immo magis vt pr̃ez
ꝛ nobis ĩ hac re obediẽtẽ. plus venerari cõ
uenit: vtpote q sanctoꝝ vestigia sectet. ꝛ
illibatuz deo munus offerre nõ ꝺsinat: ma
xime si cõuersatio eius expectata cunctis
ẽ ꝛ probata. Si vero qꝺ absit: ĩ aliquo pu
tat esse collapsus. de eo iudicare nos non
possumus. Deus enĩz iudex iustus. cõstitu/
it sup eos epos iudices: q beatoꝝ apostolo
ruz successoꝛes ꝛ imitatoꝛes existũt: q pñt
spiritali examine discernere negotia singu
loꝝ. ꝛ eque de eis ferre iudiciuz. Nos aũt

cõpatiamur ex imo pectore talib⁹. qz t mi sericordes nos dñs noster esse commonuit cui supplicãr iugiter optet: ne nos i aliquã tẽptationẽ patiãr iduci. Nec a memorato patre nõ solũ dicebãtur vtiliter: sz t cuz oi sollicitudine seruabãtur. Si qñ ocniqz ve nisset ad cũ clericus q sub eius vellet regula viuere. dignitati ei⁹ honorẽ reddebat ecclie ꝺbitũ: ille ẋo mõachoꝝ seruiẽs ĩstitutis. tanqz patri se multa hũilitate subdebat. De humilitate beati Pachomij.

Ad nes autem xpi famulos beat⁹ Pachomi⁹ adeo diligebat vt eis semp ꝓpatereꝰ paterno affectu. Se nib⁹ etiã t egrotãtib⁹: necnõ t paruulis misericordie opa ꝓpriis manib⁹ igerebat: p ceteris coruz mẽtes muniniẽ spiritali corroborãs. Cũque i fide t ope multi proficerẽt. t magn⁹ fratrũ numerus augereꝰ: oẽs propemodũ satagebãt emulatores ei⁹ esse virtutis. Cõstituit igiꝰ ex eis ꝓpositos: q sibi ad lucrãdas aimas q̃ ad cũ q̃tidie ꝺfluebãt adiutores existerẽt. Plurimis eni: sicuti dictũ ẽ: ad eũ veniẽtib⁹. t multiplicit ĩ ope spiritali crescẽtib⁹: magna q̃dam conuersatiõis ei⁹ videbaꝰ esse diuersitas. Quibus senex iuxta datã sibi diuinitus regulã gratia christi sẽper oĩa moderãtez. pro viribus t ingeniis singulorꝝ mẽsuras t formas opeꝝ custodiri cẽsebat: alios quidez vt labore manuũ victũ quererent. alios vt fratruz occuparent obsequiis. ne bisdẽ cũctis tpibus vescerent: sz vnusqsqz ꝓ labore suo vel studio cõtinẽtie moderamina retineret Sollicitudinẽ vero toti⁹ dispẽsatiõis erga fratres t pegrinos. eidẽ cõmisit: q se i ordine sequebaꝰ. Uniuersos aũt mõachos prõptos esse ad obedientiã ꝺmonebat. vt hoc cõpẽdio facile pfectiõis apprehẽderẽt cel sa fastigia. cordaqz sua i timore christi diligent excolerẽt. sic eni deo potiusqz sibi viuere. dũ fruct⁹ obediẽtie simplices exhiberẽt. Dicebaũt pater venerabilis q̃uis esset spiritalib⁹ actibus occupatus. si quãdo tñ acciderat vt abesset: is cui mõasterii curaz ꝺmiserat. sic adiplebat oĩa solus: velut oium famulus. Et hoc agebat sine aliq̃ ostẽtatiõe vel iactãtia q̃ magnas spiritaliũ virorꝝ solet euacuare ẋtutes. Nã sũma mẽtis hũilitate cũctos edificabat i dño: vtilit vniuersa dispẽsãs. Oĩa q̃z monasteria sollicite circuibat: vsqz dũ rursus ad eosdem filios suos patno repedaret affectu. Quos iueniens i opere dñi sollicite vigilare gaudebat: multumque profectuum eoruz leta batur augmẽtis. De caritate Pachomii.

Uodã vero tempore. videns aliquos mediocres boies in vicinis locis duz pascerẽt pecora. a cõmuniõe sacramẽtoꝝ xpi diuti⁹ abstinere: iniit ꝺsiliũ cuz scõ Pycerio cẽtyroꝝ epo. vt i vico eoꝝ iã pene derꝺto cõstrueret ecclia: ad quã cõuenirent t misteria diuina pciperẽt. Qꝺ vbi factuz ẽ. cũ nec dũ esset ordinati clerici. qui solennia plebi pagerent: ipe ad horaz conuentus ecclesie cũ monachis occurrebat salutiferas plebi pagi nas relegens: quia vt dixi. nondum ibidem lectores fuerant constituti. nec alii clerici qui misteria sacra celebrarent. Qꝺ diu ergo pbiter ordinaretur t reliquus ordo clericoꝝ. Pachomius veniebat: t sic alacriter ac inuerecũ de lectoris implebat officium. t ita mentis ac corporis oculos habebat ĩtentos: vt videntes euz populi non hominez: sed dei angelũ crederent. Unde plures institutione eius ab erroꝛe conuersi: facti sũt christiani Erat eni circa proximi caritatẽ valde perfectus. t itantũ misericors vt si quando vidisset aliquos diaboli fraude deceptores eosque non veruz deum colere: sed vanis inseruire simulachris: super eoꝝ perditiõe ĩgemiscebat fortiter. t vbertiz lachrymas pro eoꝝ salute fundebat. Quomodo Pachomius scripta Origenis damnauit.

Er idez tẽpus alexandrie ecclesie sanctus episcopus Athanasius preerat: vir omni ẋtute mirabilis Qui cum solenniter thebaide circuiret ecclesias. t salutari doctrina in fide christi plebem instrueret. accidit vt ad loca taben-

nensiū nauigio ꝓueniret. Qō vbi pacho-
mi⁹ agnouit stati cū vniuersis mōachis in
ei⁹ ꝓperauit occursū: oēsq; gaudētes ꝛ ex
ultātes. cū psalmis ꝛ hymnis. sūmuz xp̄i su
scipe pōtificez: ꝛ erat īgens mꝫtitudo frm
q̄ ō ei⁹ aduētu letabāt ī dño. Pachomius
ꝯ ō ei⁹ aduētu letabāt ī dño. Pachomius
ꝯ ō ei⁹ aduētu letabāt ī dño. Pachomius
xo nō se oñdebat ātistiti memorato: sed ex
īdustria subtrabēs se īter mōachoꝝ turbas
occultauit ex hac videliczt causa. q̄ añsat⁹
tētyroꝝ ep̄us. ō eo scīm athanasiuz sepius
exorarat, viꝝ dicēs esse mirabilez. ꝛ vere
famuluz ō: quez ad honorez sacerdotij di-
gnissime ꝓmoueret. Jd ꝯ scīēs Pachomi
us. nō ei se manifeste mōstrauit īter mōa-
choꝝ agmia delitescens. vsqz dū idez ꝑte
riret ep̄us quez ītātuz venerabāt. vt nullū
pstātiorē ipis tpib⁹ boiez diceret. Lōperat
enī scāz vitā ei⁹. ꝛ psecutiōes inumeras q̄s
ab arrianis ꝓ xp̄o ꝑtulerat noīe: caritat ē
q̄z quā erga vniuersos ꝛ maxīe mōachos
exhibebat. ītento mirabat aīo. cumq; to
to cordis affectu venerabat. Nec solū hūc
diligebat ardentius. sz ꝛ oēs recti fidei
viros. summo studio ꝑferebat. Hereticos
aūt ō testebat plurimuz. ꝛ maxīe Origenē
velut blasphemuz ac pfiduz vehementer
horrebat: qui sub eracla venerabili alexā
drine ciuitatis ep̄o ō eccl̄ia pulsus est. qui
q̄z scē scripture dogmatib⁹ exosa atq; ō te
stāda. q̄ nōnulloꝝ corda subuerteret expo
sitiōib⁹ suis admiscuit. ꝛ sicuti solēt q̄ vene
ni tēptāt amaritudinez melle ꝯtegere: sic
iste ꝓpriū vir⁹ errorīs. celestiū ꝛboꝝ dul
cedie liniēs rudib⁹ obiiciēs dogm: ata ꝓpi
nauit. Qua ꝓpter vniuersos fratres solli-
cit⁹ āmōebat vt nō solū ipsi origenis cōmē
ta nō legerēt sz neq; legētib⁹ qdē aurē pe
nit⁹ admōerēt. Uñ fert aliq̄n repisse volu
mē ei⁹ ꝛ ī aqua mersisse cōtinuo testat his
verbis. Nisi scirē nomē dei ī eo esse cōscri
ptū: oēs garulitates blasphemiaꝝ ei⁹ igni
b⁹ cōcremassē. adeo recte fidei erat ama-
tor: emulatorq; veritatis. Sicut aūt ini-
micis ecclesie odio aduersabat hostili. ita
catholicoꝝ ꝓbabat ad gaudere ꝓfectib⁹
ꝛ ip̄m xp̄m redēptorē omniū. se ī sacerdo-
tib⁹ ecclesie cernere testabat. Si q̄n vero
fratrē detrabētē ꝓ quolibet negotio co
gnouisset. nō solū nō credebat ei: sz etiaz
auertēs se moꝝ ab eo. veluti a facie serpē
tis cōcit⁹ abscedebat: illud psalmigraphi
frequēter īsinuās: Detrabētē ꝓrimo suo
occulte. hunc psequebar. Nullus, aiebat
bonus de ore suo profert quicq̄z mali: nec
sanctis patribus venenato ore prorsus
obloquitur. De qua re multis quidem scrī
pturis dei monstrabat īdignantis offensā
precipue tamē Marie ꝓferebāt exēplū
q̄ moꝝ vt aduersus Moysen querelas
obtrectatōnis effudit: pfusa lepra diuinū
iuditium vitare non potuit. Nec dicens
vtilitatem maximam audientibus con-
ferebat. De monasterio quod Pa-
chomius sorori sue construxit.

Omperit aūt ger

mana soroꝝ ei⁹ īstitutionē senis: ꝑ-
clarā atq; sublimē: cupiēs videre eum, ad
monasteriū venit. Qō vbi agnouit Pa-
chomi⁹ ¦ huiuscemōi respōsuz ei ꝓ ostiariū
dirigit. Ecce soroꝝ audisti de me qō viuā ꝛ
īcolumis existā: ꝓge igit ī pace: ne ꝯriste-
ris qō te nō videā corporalib⁹ oculis. Qō
si voleris hāc ꝯuersationē seq̄ quā teneo
vt possis apud deū misericordiā repire: cogi
ta tecū diligēter ꝛ tracta: etsi cognouero
sanctuz cordi tuo sedisse ꝓpositū: precipiā
fratribus meis q̄ tibi ꝓcul edificēt māsio-
nem ī qua cū disciplina verecūdiaq; per-
sistas. Nec dubito q̄ alias exemplo tuo
dñs aduocabit: que tecū maneāt: ꝛ per te
mereātur salutis eterne īuenire subsidiuz
Nullam nāq; requiem in hoc corpore mor
tis habere poterit homo: nisi qui pijs ope-
ribus deo placuerit. Hec audiens soroꝝ
eius fleuit amariter: ꝛ compuncta diuini-
tus ad exhortationem saluberrimam moꝝ
appullit animum. seq; xp̄o seruire profes̄a
est. Hanc ergo mētē germane sue Pacho
mius agnoscēs deo grās egit: q̄ ei ꝓmptā
largitus est voluntatem: ꝛ protinus reli-
giosiorib⁹ īperat fratribus: vt ei ꝓcul a se
monasteriū ꝯstruāt. Quod vbi factum est,
ꝛ illa secūdū timorē dei vitā duceret: ꝯue
nerūt ad eaz alie plurime: ꝛ breui tpe ma-
gne multitudinis mr̄ effecta est. Quas in-

ſtruēs ⁊ vocēs: vt cor a cupiditatib⁹ carna
lib⁹ abſtrabētes: ad celeſtia: ⁊ mās̄ura ſup/
attollerēt: vt ipa pariť ⁊ viuēdo ⁊ loquēdo
ſalutis eis itinera demōſtrabat. Scūs aūt
pachomi⁹ cuidā petro: etate iā grandeuo ⁊
venerāda ſenectúte ꝯſpicuo p̄cepit: vt iter/
dū famulas dei viſitaret: ⁊ ſcā exhortatōe
ſuſtolleret. Habebat enīz mortificationez
paſſionū oīuz etiā ſermonē ſicut ſcriptū eſt
ſale ꝯditū. Pachomi⁹ ꝙo deſcripſit eis re/
gulas: qb⁹ vtētes: iugiť ꝯuerſatōis ſue mo
nimēta dirigerēt. Exceptis enī melotis q̄s
femine nō habēt: oīs īſtitutōis eaꝝ forma
monachis p̄bať eē ꝯſimilis. Si qs aūt de
fratrib⁹ habebat ī monaſterio feminaꝝ p
piquā aliquā vel ſororē: eāq; viſitare volu
iſſet: mittebať cū eo vn⁹ ex ſenioꝝib⁹ p̄ba/
te vite: ⁊ primū gdē videbāt eā q̄ ſororib⁹
p̄erat. ⁊ deide ſub ei⁹ p̄ſtia ⁊ aliaꝝ q̄ erāt
p̄uectioris etatis ſororē ſuā vel p̄imā fra
ter cū omni pudore ⁊ ſcitate cernebat: nihil
ei deferēs: nec prorſus ab ea qcq̄ accipiēs
Nō enīz p̄priū qd habebāt qđ ſibi mutuo
largirēť: eratq; ſatis vtriſq; ſolū viſitatōis
officiū: memoriaq; futuroꝝ cū ſpe felicita
tis cīne. Si qñ ꝙo vť ad ſtructurā vť ad aliā
rē femine monachis īdigerēt: eligebať ma
gne ꝯuerſatōis vir: q fribus acq̄ſitis p̄ſſet
officijs: ⁊ cū timore dñi laborātes: refectio
nis hora reuertebātur ad monaſteriū: ca/
uētes apud eas qcq̄ cibi potuſq; p̄cipere.
Una ꝙo regula tā viroꝝ q̄ feminarū ho/
dieq; p̄durat. niſi q⁹ femīe melotis vt dixi
minime vtunť. Qꝛ ſi defuncta eſſet virgo
curātes fun⁹ ei⁹ reliq̄e: cūctaq; q̄ ad ſe/
pulturā p̄inēt adiplētes. deferebāt vſq;
ripā fluminis qđ vtraq; monaſteria diui/
dit: pſalmos ex more cātātes. Tūc tranſe
untes monachi cū ramis palmaꝝ ac frō/
dib⁹ pſallētes. trāſuebebāt eā: ⁊ in ſepul/
chris ſuis cum bilaritate condebant.

De conuerſatione Theodori viri dei.

Ec talis ac tanta

ꝯuerſatio lōge lateq; crebreſcēs
ſācti Pachomii nomē vbiq; p̄uebēs: vni/
uerſos ad agēdas deo gratias excitabat.
Nō pauci q̄z cōtēnētes bu⁹ mūdi nego/
cia. ſingulare mōachoꝝ ꝯuerſatiōez. ⁊ ſpi/
ritalia ſtudia diligebāt: iter q̄s ⁊ Theodo
rus adoleſcēs annoꝝ ferme: xiiii. xp̄ianis
ort⁹ p̄entib⁹. ⁊ p̄m ſeculū valde claris: hoc
mō cōuerſus ē. Undecio die tybe. i. ad oc
tauū yd⁹ ianuarias. q̄dā apud egyptū ce
lebrať ex more feſtiuitas. Cernēs itaq;
domū ſuā nimis amplā ac ſplēdidā: ac bo/
nis oībus abundantē. p dei gratiā corde
cōp̄ūctus: alia ſecū cepit voluere. Quid
tibi p̄derit īfelix Theodore ſi totū mūdū
lucrať fueris: ⁊ tēporalib⁹ vtens vſq;/
quaq; diuitiis: ſi ab illis eternis bonis ⁊ ī/
mortalib⁹ excludaris? Nullus enī poteſt
⁊ preſētib⁹ diuitiis p̄frui. ⁊ p̄emis glorie
p̄mia p̄mereri. Sup bis g̃ fortiter īgemi/
ſcēs: penetralia ſue dom⁹ īgreſſus ē: ⁊ p̄ci/
dēs i facié ſuā. cū lachrymis ait. Oīpotēs
ds q occultoꝝ es cognitor: tu ſcis. qr nihil
hoꝝ que ſūt ī hāc ſeculo amori tuo p̄epono.
Propter qđ obſecro te miſericors. vt vo/
lūtatez meā dirigas. illuminās animaz me
am miſerā. ne eterna morte contenebrata
peccatis obdormiat: ſed redēpta tuo mu/
nere. p omnia te collaudet atq; glorificet.
Nec eo ōrāte venit mater illius ⁊ inuenit
oculos eius plenos lachrymis: ⁊ ait. Quis
te contriſtauit cariſſime fili: vt ſequeſtre/
ris a nobis? Nam ſolliciti ac dolentes vbi
que te querebamus: vt nobiſcū p̄iter epu
leris. Qui reſpōdit. Perge queſo mater. ⁊
cibū ſume: qr ego nunc māducare nō poſ/
ſum. Nec acquieuit p̄cibus eius. vt cum
ea comederet. Et cū ad ſcolaz ambularet
vt litteras diſceret: ieiunabat vſq; ad veſ/
perā. Frequēter aūt ⁊ biduana ieiunia trā
ſigebat. p duos annos omnibus p̄cioſis ⁊
delicatioribus cibis abſtinens. ſeque ad p
fectam continentiam: quantum etas illa
patiebatur extendēs. Cepit itaque ſecum
tractare. quatenus monaſteriū expeteret:
ſancteq; regule māciparet. Et deſerēs oia
queque habebat. quoſdā religioſos viros
repperit. optima īſtitutione viuentes: ha/
bitauit cuz eis ī dñi timore p̄ficiens. Qꝛ
Theodorus ſuſceptus ē a ſcō. pachomio.

Uodã vero tẽpore tõtigit: vt post oronẽ vesptinam: cũ monachi resedissẽt: ꝛ diuina ꝺsuete me ditarent eloga: vnusqsq3 ex eis disputãs: audiente q3 Theodoro: tabernaculũ veteris testaméti ꝛ scã scõꝝ ad duos referret pplos: ad circũcisionẽ. s. atq3 ꝓputiũ: dicés q exteri⁹ tabernaculũ figurã gereret ꝓris ppli iudeoꝝ: iteri⁹ aũt qõ ẽ scã scõrũ vocationẽ ꝓsignaret oiuz gentiũ: q ad sacratioris adit⁹ meruisset accessũ: ꝛ maioꝝ mysterioruz particeps extitisset ꝓ hostijs eni aĩaliũ: ꝛ ꝓ archa ĩ q erat manna ꝛ vga Aaron que fronduerat: ꝛ tabule testamẽti: ꝓ tabulis testaméti: pro thuribulo q3 ꝛ mensa ꝛ cãdelabro ac ꝓpiriatorio. De⁹ verbũ nobis ĩ sua ĩcarnatiõe clementer aperuit: ꝛ illumĩauit nos lumĩe sue pñtie: nostrorũq3 fcũs ẽ ꝓpitiatio pctõꝝ: ꝛ ꝓ manna corp⁹ ꝓpriũ largit⁹ ẽ ad edẽdum. Hec cũ monachis q pñtes aderant: idez fratrib⁹ religiose dissereret: adiecit dicés. Hãc ĩterpretationẽ a scõ pre nro Pachomio didici: q ĩ tabẽnensi cenobio: monachos primitus cõgregauit: cũ qb⁹ ĩ dies dño auxiliante ꝓficit. Et credo q ꝛ tanti viri recordatus sũ: pctã mea remittant vniuersa.

Audiés ista Theodor⁹ accensus ẽ aio: ꝛ intra semetipz deꝑcatus ẽ dicés. Dñe deus me⁹: si talis ẽ vir iust⁹ ĩ terris: dignum me fac vt eũ videã: ꝛ sequés vestigia ei⁹ vniuersa mãdata tua ꝓficiã: saluus quoq3 factus bona tua que diligẽtib⁹ te ꝓmisisti ꝓmerear. Hec dicés cũ lachrymis vinciebat amore diuino fortiter sauciat⁹. Post aliq̃s aũt dies: venit ad eos gdã venerabilis vir pecusi⁹ noĩe: decorat⁹ vt visitaret frés: simulq3 q̃lit agerẽt scire desiderans. Quez valde Theodor⁹ precabatur: vt se comitẽ susciperet: ꝛ ad scm̃ pachomiuz dignaret adducere. Qui nihil differens: eũ secũ gratant assũpsit. Cũq3 pueniss3 ad locũ Theodor⁹: adorauit dñm dicẽs. Benedictus es dñe: q sic celerit oronẽ pctõris audisti: ꝛ sicut abs te poposcerã desideriũ meũ cõplẽ dignat⁹ es. Accedẽs g ad ostiũ monasterij: mox vt vidit pachomiũ: cepit flere ꝓ gaudio. Ad quẽ venerabilis pr̃ ait. Noli fili mi plãgere: q ꝛ ego hõ peccatorsũ: lz dei op⁹ aggressus sim: ꝛ hec dicẽs: introduxit eũ ĩ monasteriũ. Qui cũ vidisset frũm mltitudinẽ: illuminat⁹ mẽte circa diuinũ cultũ: pio zelo vehemẽter icaluit: ac ꝓcessu tpis magna ĩ ỽtutib⁹ icremẽta ꝓcepit. Erat.n. largitate diuini muneris ꝓdit⁹: ꝛ ĩ opib⁹ bonis ac ỽbis mltũ prudẽs: ꝛ humilitate atq3 ꝺtritiõe cordis valde mirabil: ĩ ieiunijs sedulus: ĩ vigilijs ĩtent⁹: in orone sollicit⁹ nũq̃ penit⁹ omittẽs: gn spiritaĺ grẽ maiora munera sectaret. Consolabat aũt plurimos meroꝛe ꝺpressos: ꝛ eos qui aliquo peccato deuiauerant: ammonitione humili atq3 beniuola corrigebat.

Theodorus mr̃em suaz videre rẽnuit.

Eniqz tam ꝓclarã ac fulgentez ꝺuersatione ei⁹ pachomius cernẽs: sanctis eũ dilexit ꝛ ĩ corde suo ꝺfuit. Audiés aũt mr̃ ei⁹: q apd btm̃ pachomi⁹ morare tur: ad eũ protin⁹ aduolat: secũ deferẽs epoꝝ scripta: que ꝓcipebãt: vt ei suus filius redderet. Hãc g̃ susceperũt ỽgines in monasterio: qd a viroruz vt supra dcm̃ est haud ꝓcul aberat: q mox mittit epĺas scõ pachomio: fil̃ obsecrãs: vt filiũ ꝓpriũ videre ꝓmitteret. Tũc aduocãs theodorũ pachomi⁹: ait ad eũ. Cõperi fili q buc mr̃ tua venerit: vt te videre ꝺsideret: ecce nobis ꝛ epoꝝ lr̃as attulit. Pergẽs itaq3 satisfacito mr̃i: maxime ꝓpter scõs epos: q nob ꝓ eã dignati sũt scripta dirigere. Rndit theodor⁹. Pri⁹me venerabil pr̃ certũ facito q p⁹ tãtã spiritaliũ rez cognitionẽ: nõ dabo ide rõnẽ ĩ die iudicij: ꝛ qd̃ ꝓcipis faciã Hãc.n. iuxta mãdatũ xpi cũ toto mundo deserui. Et quõ eã ĩ offẽsionẽ frm nũc audeo ꝺspicere? Nã pri⁹ añ manifestationez tãte gr̃e. filii leui parentes ꝓprios ignorarũt vt iustificatiões legis ĩplerẽt: q̃to magis ego q tãti muneris particeps fcũs sũ: parentes nõ debeo diuine maiestati ꝓponere: dicẽte dño ĩ euãgelio. q diligit pr̃em aut mr̃em sup me. nõ ẽ me dign⁹. Dicit ei

pachomi⁹. Si putas id tibi nō expedire fi li mi: nō te cogo. Hoc aūt eox ē: q pfecte re nūciāt huic mūdo: ⁊ seipos pēit⁹ abnegāt Oportz. n. mōachos: iutiles ⁊ seculares sa lutatiōes ⁊ colloqa vana diffugere. ⁊ his q mēbra xpi sūt: pia mēte sociari. Si quis aūt palsiōe q̄dā scti capt⁹ dicit: parētes ca ro mea sūt: eos diligere debeo: audiat be atū paulū aplm pdicātē. Ā q̄ qs supatur: huic fuus efficit. Qui ḡ vincit amoze car nis: fuus sine dubio ē carnis. Cūcz nō acq euisz Theodozus mīi se pnitare decreuit ⁊ illa ī ipo mōasterio cū xpi pmanere vgi nib⁹: ꝑ apō se sēp tractās. Si volūtas dni fuerit: iter alios saltē mōachos videbo eū ⁊ ppt̄ hāc occasiōez meā q̄z lucrabor aiaz: dū i hac scā ouersatiōe psisto. Cōstat igit. eos q rigorē ꝓ noie xpi nō ꝓ vana laude custodiunt: plurimas vtilitatis causas ce teris adhibere: lz videātur ad breue tem pus nonnullos offendere. De quibus dam reprobis monachis.

Situr sicut huius studiū ad emulationē eox q me liora cupiūt imitari ptulim⁹: ita negligēti as aliq̄x iustū credim⁹ timari: ad caute lā eox q ista lecturi sūt. Q uidā mōachi fz carnē viuētes nec veterē hoiem curātes exuere: scm̄ pachomiū fortit̄ affligebant: frequēter ita salutarib⁹ eos monitis allo quēs nullū pfectū eox penit⁹ sentiebat. Unus tristis ⁊ anxi⁹: dño ꝓ eis supplicabat i pēsius dicens. Dnator dne: tu pcepisti no bis diligere ꝓximos vt nosipos. Q̄z ergo secreta cordis mei ag̃scis: obsecro ne me clamātē ad te: ꝓ eox salute despicias: sed miseret⁹ eox da illi timorē tuū vt diuinā po tētiā ag̃scētes: i vitate tibi defuiāt. spe ꝓ missionū tuax ꝓ oīa roborati: q̄ nimis af fligit aīa mea ꝓ eis: ⁊ oēs sēsus mei turbā tur vsqz quaqz. Hec dicēs siluit. Post ali quātos vo dies videns q nec ꝓ orōnē me liores effecti sūt: itex stās ad orōnē ꝓ eis dño supplicauit: ⁊ q̄sdā puas ac ꝓpas re tē q̄si fui statuta cōplētes: paulatiz cōsue scerēt ad filiox mun⁹ lectiōis idustria gue nire. Q ui cernētes se post cōcupiscentias suas ire nō posse: pītiā sci pachomij formi dātes: spū timoris nō illi⁹ decepti sūt. abie rūt retro post satbanā: ouersationē ei⁹ ad mirabilē n̄ ferētes. His itaqz recedētib⁹. grex vniuersus ī sui stat⁹ itegritate pmā sit magis ac magis ad icremēta vtutū as surgēs: sicuti solēt ī agris optima frumē ta leti⁹ efflorescere: cū fuerint ab eis ziza nia radicit⁹ āputata. Dec aūt rettuli volēs oñdere: q̄ sicut nihil obest boīb⁹ seculo de ditis: si se tradiderīt monachox istitutis: ita nihil vtilitatis offert monachis profes sio venerabilis: si negligētes extiterint: sz nec oratio paterna: nec condescensio eos poterit adiuuare torpētes. Q̄ hospites sepatim a cenobitis hospitiū hre debent.

Onfessor interea diony sius pbyt̄ ⁊ co nom⁹: id ē dispēsator: ecclie tēty rox amicissim⁹ sci pachomii: cōperit aliq̄n q ex alijs monasterijs ad eū veniētib⁹ nō cōcedebat cū suis frib⁹ vesci: sz eos seque stratos loco iuxta mōasterij fores excipiat Cōtristat⁹ itaqz p̄imū sup hac re: vēit ad eū: ⁊ icrepātis pori⁹ assumēs aiaz: qz mo nēris aiebat. nec recte facis abba: carita tē frib⁹ dedita nō eq̄lē oīb⁹ exhibēs. Qui correctionē ei⁹ cū m̄lta lōganimitate: pa tiētiaqz suscipiēs: ita rndit. Nouit dns ꝓ positū meū ⁊ pna tua cog̃scat affectio: q nūqz cuiuslibz aiam cupiā ctristare: ne di cā spnere. Quo igit̄ audere agē vt meū dnm ꝓuocās irritare ē: q manifeste i euāge lio testat dicēs: qdiu fecistis vni ex mini mis frib⁹ mihi fecistis. Accipe satisfactiōez venerabil pr̄: q̄ nō velut vitās atqz sper nēs eos q huc veniūt: ꝟ qd̄ asseris facio: sz q̄ ī cenobio congregationē suscepi p̄imos q nup ouersi sūt ⁊ diuersos eox mores ee cog̃sco. Noui nōnullos ītātū ipi⁹ ouersati onis gnaros: vt nec mōachox habitū no uerīt. Int̄ q̄s sūt puuli. tāta simplicitate vi uētes: vt nec dexterā valeāt scire neqz si nistrā. Idcirco credidi ee cōmodi⁹: vt sup ueniētes frēs seorsū suscipēt. ī bonore ma xīmo ostituti. Hic ergo nō estimo p̄ib⁹ vt

frib⁹g ad nos diuertūt nullā cōtumeliā fie ri:ſz magis debitā reuerētiā cōmodare:p/ cipue:cū ſtatutis horis ad reddēdū nobiſ cū deo vota ſua ꝺueniāt:⁊ poſt h̄ ſingli ad loca ꝺſtinata cōcurrāt:geri opā dāres:me ſz ꝺm ſolliciti⁹ vſib⁹ eox neceſſaria ꝓuidē ſz ꝺm ſolliciti⁹ dabat. Ob hec aūt p̄fat⁹ p̄by⁹ oi eū laude di/ gniſſimū ꝓprobauit:certo cognoſcēs:q̄ ſz deū cūcta ageret: mltūq̄z releuar⁹ſci ⁊pa chomij ſatisfactiōe let⁹remeauit ad ꝓpria.

Qz veſtimentum ⁊pachomii fluxum ſanguinis reſtrinxit.

Alier aūt q̄dā i eadē tētiox ciuitate patiebat flu/ xū ſāguinis:⁊ hac ifirmitate iaz ꝓlixo tpe laborabat. Hec audiēſ pachomiū dei eſſe cultorē ſcāq̄z cōuerſatiōe mirabilē:iſuper ⁊ dionyſiū p̄ſbyter⁹ amicū ei⁹ē cariſſimū rogat eū vt ſui miſereat:⁊ q̄ſi p occaſionem neceſſariā ad ſe pachomiū euocet. Cū ve/ niſſz pachomi⁹ ad eccl̄iaz:⁊ poſt oratiōnē dio nyſiū ſalutaſſz:iuxta eū ꝓtin⁹ aſſedit. Cū q̄z loq̄rēt adinuicē:mulier fiducia fidei ro borata:credēſq̄z dicēti xp̄o:cōfide filia:fi/ des tua ſaluā te fecit:poſt tergū ei⁹ latenter acceſſit:⁊ cuculū q̄d coopiebat caput ei⁹ tremēs attigit:ſtatiq̄z ſanata ē. Et ꝓcidēs i faciē ſuā adorauit dñz:glificās ei⁹ clemē tiā:q̄ tāta p ſuos ſuos b̄ficia credentib⁹ ꝓtuliſſz. Tūc ſcūs vir dionyſi⁹ſcm̄ ſētiens b̄ndixit mlieri:⁊ ꝓtin⁹ repedauit. Qz pa chomi⁹ malū boiez cum bonitate deuicit.

Liquādo xp̄o neceſſitas coegit:vt ſepis munimīe mōaſteriū vallaret: i q̄ ope laborātib⁹ frib⁹.ip̄e celit⁹ ferebat ma ximū auxiliū. Poſt aliq̄ntos aūt dies mo nach⁹ q̄dā p̄ſbyter.mlior frum p̄ exñs:q ſollicit⁹ erat ſcūz pachomiū crebro viſita re:vēit ad eū cū vno frē ꝓpt̄ ꝺtētiōez q̄ i mōaſterio orta fuerat.ex hac videlicz cā. Js ip̄e frāg cū eo q̄uenerat moleſt⁹ erat ei nimiū.clericat⁹ deſiderās dignitatē:quez ſciēs idignū tali munere diuerſo mō ne h̄/ ip̄z fieret differebat. Et cū ap̄li⁹ ip̄oritūita tez ei⁹ ferre ñ poſſz. vēit ad ſcūz pachomi uz.cūcta negocij eidē p̄dēs:cer⁹ q ip̄e ſo lus ꝺtētiōes poſſz abſoluere. Qui cū cām penit⁹ coḡuiſſz.ait. Nōne ad h̄ veniſti vt p me coḡſces dñi volūtatē? Audi ḡ me ⁊ da ei qđ poſtulat:nihil i hac pte ꝺſperās. Fox taſſis.n.p h̄ officiū liberabit aīa ei⁹ ꝺ capti uitate diaboli. Sepe nāq̄z ꝺtigit vt hō ma lus effect⁹ bñficijs.ad bonos ſe ꝺferat mo res. Deſideriū nāq̄z melioz piū nouit ꝓpo ſitū his dūtaxat aīab⁹:q̄ nō vſq̄z adeo ne gligēti torpore ꝓlapſi ſūt: vt poſſint ſtude re ⁊vtutib⁹. Nos ḡ fr h̄ agere decet.qđ ꝺo placet. Sic.n. dilectio ei⁹ i nobis eē ꝓba/ bit:ſi ꝺpatiamur alterutrū. Hoc accepto rñſo:ſenior fecit qđ ſibi fuerat ip̄atuz. Bz ille iſup voti cōpos effect⁹.ad btūz pacho/ miū reuerſus ē:iā mēte ſobri⁹atq̄z ꝺpūct⁹ ⁊ cadēs i faciē ꝺfitebat dicēs. Qđ hō deo multū ſublimatus es a ḋo:q diſcernēs ea q̄ ptinēt ad ſalutē:malū i bono viciſti. Bi ḡ non fuiſſes erga me mitis atq̄z longani/ mis:ſz aliqd i me rigidū ꝓtuliſſes:ab h̄ di ſceſſiſſez hītu et a deo ꝓrſus alien⁹ effice rer. Nūc aūt b̄ndictus tu dño: p quē aīa mea ſaluaſcā ē. Tūc alleuās eū ꝺtra ve nerabil⁹ſenex hortabat vt vitā ſumeret congruā dignitati:neq̄ negligēs ꝓpetua in futuro tormenta ſentiret. Et oſculans eum dimiſit in pace quem etiam vſq̄z ad fores monaſterii proſecutus eſt. Qz mu lierem a demonio vexatam liberauit.

Dhuc aūt ſcō pachomio ibi dē ſtāte:ecce vir a lō/ ge feſtin⁹ veniēs ad ei⁹ veſtigia p uoluit obſecrās. vt filiā ſuā a demōio ve xatā:p xp̄i grāz curare dignaret. Quo re licto ꝓ foris⁹ igreſſus ip̄e : tale ei rñſuz p oſtiariū dirigit. Nō ē nob ꝺſuetudo cum mlieribus log:ſz ſi qd bēs ex veſtimentis eius mitte nob qđ i noīe dñi b̄ndicētes ti/ bi ꝓtinus remittam⁹:⁊ credimus i xp̄o:q filia tua iſto mō ab inimici liberet̄ icurſu. Cūq̄z tunica puelle ſcō fuiſſet allata:ſeue re nimis ītuēs ait. Nō ē eius iſte veſtitus. Affirmante xp̄o p̄re atq̄z dicēte eius eſſe. rñdit. Cognoui q eius ſit:ſz ḋginitatē ſu/ am deo dedicans non ſeruat ſanctimonie puritatē: ꝓpt̄ hoc eius inſpiciēs tunicam.

& intelligēs castitatē suā minime custodi/re: nō eius testat⁹ suz. Spondeat itaqz se in cōspectu dñi: deiceps viuere otinenter & ppitiabit ei xp̄s sanāqz restituet. Pater igit indignās & merēs filiā suā pscrutat⁹ ē: & sic esse vt sanct⁹ Pachomi⁹ dixerat puelle ofessione cognouit. Que cū iuramēto pollicita fuisset: nunqz se talia gerere p ea vir bt̄s dño supplicauit: bñdicensqz oleū misit. Quo puncta sine mora curata ē & glificabat dnz iugit: q̄ nō solū demone: sz etiam detestabili uersatione caruisset: & in reliquum continentie se studijs p christi mancipauit auxilium. Quendaz possessum a demone liberauit.

Aliqtur opiniōe de scō viro vbiqz currēte ali⁹ nihilomin⁹ q filiū suū a dēmone possessū sine itermissione deflebat: nec eū pducere poterat ad mōasteriū: genu obstinatus supplicabat pachomio: vt pro eo p̄caretur oipotentiā xp̄i. Qui cū orass/set vedit ei bñdictū panē: sollicite p̄cipiēs vt añ cibū ex eo paululū semp energuin⁹ sumeret. Cūqz esuriss̄et fili⁹ ei⁹: ex ipo pane pticulā ei tradidit: Sz nō pmisit imūd⁹ spūs: vt exinde oino gustaret: ex alijs aūt panib⁹ man⁹ suas ipleuit: cepitqz comedere. Pr̄ q̄ bñdictū p frusta cōminuēs: i exteriozib⁹ palmaz sōlatis: exide ossib⁹ imisit: & bas ei tm̄mō palmas apposuit: vt nescies id qđ fcm̄ ē: bñdictionē p̄cipere mereret. Quas adapiēs frusta q̄ iiecta fuerāt: piiciebat: & ipas execrat⁹ palmas: nihil penit⁹ esce volebat accipe. Cūqz pr̄ eū sine cibo manere dieb⁹ plūmis cōpulisset: fame coact⁹ ō bñdicto pane pcepit: ac protinus somno detētus a maligno spū liberatus ē. Que secū pr̄ ad sci pachomij vestigia pduxit: laudās deū q p suos suos opatur magnalia & glīosa: q̄rū nō ē numerus Alias q̄rūqz sanitates: i virtute sancti spūs vir btissimus faciēs: nō extollebat nec vnqz coz ei⁹ elatū ē: bēbat aūt hāc a dño graziaz: vt idē sēp & eccl̄is eēt i oib⁹: aiumqz i disciplīa dñi sollicitū otineret. Et si qñ poscēs aliqđ a dño petitionis sue nō cōsequē effectū. nō otristabat oino sz patiētissime sustinebat sciēs hoc expedire vel sibi vel oib⁹ qcquid diuīa mīficordia cēsuisset. Qz frequēter itētione sincera videmur postulare otraria: q̄ dñi bonitas cū ñ ocedit p̄stare dignat: & tūc pot⁹ clemēter exaudit: cuz vota nr̄e ig̃rantie nocte velata ñ pficit. De conuersione sancti Siluani.

Vidā deniqz iuuenis Siluan⁹ noie: de schena uersus ad sāctū Pachomiū venit: volēs i ei⁹ monasterio cōmorari. Quc ū suscept⁹ eēt ifect⁹ puersa ofuetudine secli: nulli⁹ diſcipline reglis poterat coerceri: salutēqz ppriam negligēs: dies suos vāitatib⁹ pristinis atqz peccatis occupabat: adeo vt nōnullos ex fratrib⁹ euerteret: & ad studiū simile cōmouēret. Qđ plūmi non ferētes: scō pachomio suggesserūt: vt euz de mōasterio pelli p̄ciperet. Ad quē veniens nō ānuit: sz eqnimiter ferēs āmonuit p̄fatū vt se corrigeret: & ab antiqua cōuersatiōe reuocaret. Pro q̄ etiam iugiter dñm exorabat. vt ei cōpūctionē cordis: solita pietatis abūdantia largiret. Cūqz memorat⁹ iuuenis i p/pria p̄sisteret p̄uitate: & alijs exēplū pditionis oñderet: ad postremū visū ē oib⁹: vt a scā congregatiōe velut idignissim⁹ arceret. Sz beat⁹ Pachomi⁹ hīdē credidit differē duz. Quē etiā mitissima atqz sapiētissima correptiōe moneiēs: & celestib⁹ erudiēs ist/tutis ita diuīo timore succēdit: & sic aīa ei⁹ futurox fide cōpūcta ē: vt se deiceps abstinere nō posset a lachrymis. Emēdatus itaqz p oīa magnū ceteris documētū cōuersatiōis exhibuit. In oi nāqz loco & i oi opatiōe flebat iugiter: & nec tūc qdē. cū cibū iter frēs capet a lamētatiōe cessabat. Que res etiā pmonuit mītos ex mōachis q & dixerūt. Tādē a plāctu te cohibe: nec tāta q̄s afflictiōe deiicias. Qui rñdit. Scio me qdē sic iubetis: a lachrymis tēperare nec possū. Pect⁹ eni meū veluti q̄dam flāma cōburēs qetū me eē nō sinit. Rursuz ipsi dixerūt. Apō te i secreto tuo vel certe i orationib⁹ plāgito: cū vo venim⁹ ad

mẽsaz.cibuz sumere debes.z a fletib⁹ ab/
stinere. Nã possibile ẽ aiaz z sine istis exti
orib⁹ lachrymis sẽp i cõpũctione pñstere:
ga plures e frib⁹ vidẽtes te flẽtez. mãdu/
care nõ pñt. Et cogebãt eũ fateri:cur ita
se suis vilueret fletib⁹. Tunc ait ad eos.
Nõ vultis vt plãgaz.cũ videã me foueri
multis obsegijs scõz frum:quoz z puluis
pedũ mibi veneraã⁹ ẽ:nec eis me cõferre
dignũ obsegũ existimo. Nõ ego plãgaz q
bõ õ scema multis pctis obnoxi⁹ officia tã
ta pcipiã. Timeo valde.ne sicut Datbõ z
Abyrõ me q̃z ppbanũ biatu suo ẽra deglu
ciat. Jlli nãqz ipijs ausib⁹ manibusqz pol
lutis scã sibimet vsurpare tẽptauerũt:ego
ẋo p⁹ tãtã cognitiõez diuini muneris sic
mee saluté dñidiosa uersatione neglexi.
Jõ gppe ista recolens:non erubesco fiere
coram oib⁹:ga multa facinora mea eé co
gnosco:q̃ iugib⁹ lachrymaz fõtib⁹ debeã
expiare. Oz si ip̃az miſaz aiaz meã p lamẽ
ta diſſũderẽ.nihil facerẽ magnũ:ga nullũ
p factis meis i pñti dignũ posſũ recipere
supplicitũ. Cũqz p dies singulos idez fr ad
meliora ꝓficeret:oẽs qz ꝓpemodũ i bũili
tate superet:ita de eo scũs Pachomiu⁹ ce
pit corã oib⁹ dicere. Testor frẽs ac filij co
rã deo z scis ei⁹ ãgelis:ga ex q̃ cenobiuz b̃
fũdatũ ẽ:nullũ de frib⁹ g mecũ sũt vt fue
rũt.bũilitatẽ meã secutũ eé cognosco: nũi
vnũ tñmodo. Quo fres audito: nonnulli
putabãt bũc eé theodoz:alij petroniũ:alij
ẋo orsisiũ. Cũqz rogaret theodor⁹ eũ. vt
quis ille eét õpromeret:z scũs vir idicare
differret.rursus eũ theodor⁹ vehemẽt vr
gebat.alij quoqz maiores ex fribus pluri
muz depcabãt. vt diceret gs eét:cui testi/
moniũ tale phiberet. Tũc rndit pachomi
us. Si scirẽ eũ de q̃ dictur⁹ sum. vaneglie
stimulis icitari:nũqz eũ oñderẽ: Sz ga ꝓ
culdubio credo.q̃ p xp̃i gr̃az q̃ztũ laudes
accesserit.tãto ipe mun⁹ bũilitatis agrit:
idcirco vt eũ possitis imitari sine metu:pa
lã btificare ñ desino.tu qdẽ theodore z q/
cũqz tui sũt similes.fortit certãtes i mona
sterio diabolũ vicistis. vt passerem.z sub
vr̃is pedib⁹ alisistis eũ.p dei gr̃az oculcã
tes vt puluerẽ:sz si qõ absit neglexeritis
i aliq̃ ocurgẽs is g sub vestigijs vr̃is ẽ.ad/
uersus vos ḡui furore bachabit. Juuenis
aũt siluan⁹ quẽ dudũ ꝓpt negligẽtiaz de
mõasterio pellere volebatis :ita ꝓstrauit
inimicũ.z a suis sẽsib⁹ fugauit: vt nusq̃z co
rã eo cõparcat:altaqz bumlitate eũ per
cia supauit. Et vos qdẽ frẽs bñtes opa iu
stitie i bis q̃ gessistis gr̃iosi ofiditis:hic aũt
q̃to fort⁹ pugnat.tãto se deriorẽ oib⁹ iu/
dicat:ex tota mẽte totaqz ẋrute iutilẽ se
reprobũq̃z denũcians. Jõ dcniqz z lachry
mas bz i ꝓmptu:ga semetipm nimis bũili
at z iclinat:nec alicui⁹ momenti qõ gerit
existimat. Nihil aũt ita reddit inimicuz in
ualidũ:sicut bũilitas de corde puro: cui nĩ
correctiõis opa ꝓbant adiũcta. Sic itaq̃z
virilit añsat⁹ siluan⁹ p octo ãnoz curricta
deo militãs:cursuz vite sue finiuit i pace.
De cui⁹ exitu testat⁹ btũs pachomi⁹ ẽ. q
mltitudo scõz angr̃oz:cuz magna leticia
sumẽtes aiam ei⁹ velut dilectã hostiã xp̃i
ospectib⁹ obtulerunt Pachomi⁹ mor/
tuum indumentis suis spoliari iussit.

Odem vero tẽpore pa/
nos ciuita/
tis,eps Uarus nomĩe:p oia vene
rabilis ac deo dedit⁹.recteqz fidei feruen
tissim⁹ amator existẽs:audiuit dispositio/
nez cõuersatiõis pachomij. Ad quẽ missis
epr̃is euocauit euz.plurimis ẋbis exorãs:
vt etiã circa ciuitatẽ ei⁹ mõasteria optat i
cõstrueret. Cũqz multis ex causis p̃cibus
acqeuisset ep̃s: oũ ꝓperat ad eũ iusũ cre
didit: vt pariẽ oia mõasteria que ab eo cu
rabãt iuiseret. Et cũ vni ex ip̃is monaste
riis appropiq̃sset:cuiusdã frs occurrit ex
equis:q̃ vitã suã negligẽt isũpserat. Fra
tres aũt ip̃i⁹ mõasterii sun⁹ psequebãtur
honorifice psalmos solitos cõcinẽtes: p̃sẽ
tib⁹ q̃z defũcti parẽtib⁹ ac ꝓpinqs. Qui
cuz vidissent pachomiũ.feretr cõtinuo õ
posuerũt: vt tã ꝓ mortuo q̃z ꝓ se dñm sup/
plicaret. Qui mox debitã oronez psoluit:
z conuersus ad fres ait. Sinite psallere.
Precepitqz defũcti vestimẽta splendida
q̃b⁹ inuolut⁹ erat auferri.que corazoibus

fecit exuri: ⁊ ita cadauer efferri iussit ꝑter aliquã psalmodiaz atqz sepelire frẽm. Igi tur frẽs cũ parẽtibus ei⁹: ⁊ vniuersis qui tũc aderãt nouuz gen⁹ spectaculi cõtuen/tes: ⁊ obstupefacti nimiuz: ꝑcabant senez: vt cõsuetã sup euz psalmodiam celebrari pmitteret. Cũ ñ acgeuisset: cepũt parẽtes defũcti culpãtes cuz dicere, Quid ẽ hoc spectaculũ nouuz? Quis non miꝛeat moꝛ tuo lz sit inimic⁹? Sufficiẽs ꝓ se ẽ ipa cala mitas. Noli ꝗs iferre moꝛtuo qõ nec be/lue facerent: nec tuã ꝺecet scitatez. Naz ⁊ nos hinc notamur maxio oppꝛobꝛio. ali acꝫ ꝗplurima suspitionũ oppꝛobꝛia nascũ tur. Utinã nũcꝫ ad istuz locũ veniss̃emus: vtinaz nec iste monach⁹ fuisset effectus: ñ hunc eternuz doloꝛez nobis ifligeret. Ro gamus g̃ vt solitã psalmodiã defuncto re stituas. Qui rñdens ait eis. Uere frẽs et filij: plus vobis ꝺ visibili re ac tpali curan tibus: ego ꝺ iuisibili ei⁹ substãtia sollicitu/dinez geraz: ⁊ idcirco hec erga eũ fieri ꝓiu/beã. Et vos gdez maioꝛes illi doloꝛes: per hunc honoꝛez quez putatis: acgritis: ego aũt quãtulamcũqꝫ ei regez vel satisfacti/onez ꝓ hãc iuriã ꝓparabo. Propt̃ qõ nec ĩ futuro ꝓ hoc exanimi coꝛpusculo: sz pꝛo ĩmoꝛtali eius aĩa satagoque ⁊ hãc carnez rursus ĩ resurrectiõe receptura ẽ: ⁊ icoꝛru ptã ⁊ itegrã. Alias aũt si ꝫ qõ vultis ãnu/ero: veluti placẽs hoĩb⁹ iudicaboꝛ: atqz vt ad pñs vobis satisfeciss̃e videar: id ꝺspicio qõ ei ꝓdesse poterit i futuro. Fõs enĩ bo/nitatis de⁹ nr̃ existẽs occasiones querit ꝓ quas opulenta sup nos dona pietatis sue effũdat: remittat nobis pctã: nõ solũ ĩ ꝫ se/culo: sz etiã ĩ futuro. Nã cũ dicat ĩ euãge/lio: q blasphemauerit ĩ spm̃ scm̃: nõ remit/tetur ei neqz hic neqz ĩ futuro sc̃lo: dat pa tẽter ĩtelligi ꝙ sũt ꝗdaz ꝺlicta que pñt: ⁊ post hanc vitã si ꝓ eis supplicet iġsci. Nos xo ꝗs dignos iudicauit xp̃i potẽtia viuẽ sue dispẽsatiõis exercere medicinã: si non vnicuiqz ꝺgruẽs adiutoꝛiũ ꝓferam⁹ ꝓfcõ veluti cõtẽptoꝛes estimabimur: ⁊ audie/mus illꝺ qõ scriptũ ẽ ĩ ꝓpha. Uidete ꝺtẽ/ptoꝛes ⁊ admiramini ⁊ dispdimini. Et iõ ꝗso sinite defũctũ a ꝓꝑis malis aliqtenus exui: ⁊ quãtulãcũqz regez ĩ illo futuro exa mine ꝓmereri. Sepelite g̃ eũ sine psalmis vt dixi. Potẽs ẽ. n. de⁹ benign⁹ ⁊ clemẽs mꝛtũqz miꝛicoꝛs: ꝓ supplicatiõe nr̃e pui/tatis cũ i ẽna sua rege collocare. Hec cũ dixiss̃et abierũt: ⁊ ꝛz qꝺ venerabil' pr̃ ꝑce pat eũ i mõte vbi ꝺstituta erãt monum̃ta sepelire curarũt. Qꝛ pachomi⁹ aĩaz cu/iusdã mõachi vidit ãgl'os ad celũ ꝺducere

Dratus ẽ aũt ibidem scs pachomi⁹ cum duob⁹ mõachis: docebat ĩ ꝓmis singulos timoꝛez dñi: deĩde ꝗliter aduer/sus diabolũ dimicare deberẽt: ⁊ ĩsidiaruz ei⁹ ꝓ xp̃i gr̃az possent declinare potẽtiam. Tũc nũciat̃ ei q̃ frat̃ ꝺ cenobosthioꝛ mo nasterio g̃ui ifirmitate detẽt⁹: bñdictionẽ ꝑcis ei⁹ vltimaz postularet. Hec audiens hõ ꝺi: ꝺfestiz secut⁹ ẽ eos q hec sibi rettule rant. Cũqz conat⁹ ꝓficiscereť: ⁊ duob⁹ vel trib⁹ milibus abesset a monasterio qꝺ pe tebat: audiuit suauissimaz vocem in aere psonãtez: suspiciẽsqz vidit ipi⁹ frs aiaz ve lut curru ab angelis dñi laudãtib⁹: ad be/taz vitaz ꝓbennẽqz sustolli. Comites autẽ Pachomij cũ neqz vocẽ audirẽt nec qcꝫ sẽtirẽt penit⁹: sz tm̃mõ cernerẽt eũ ad oꝛi entez diu respicere: dicunt ei. Tu cur feci sti pr̃? Properem⁹ vt possum⁹ occurrere ei. Qui rñdit, frustra iã currim⁹: hoc eni ẽ qꝺ diu ꝺsidero: quẽ admodũ frater ipe ad gaudia ꝓpetua ꝓducat̃. Quẽ cuz rogarẽt vt eis exponeret quõ vidiss̃et aĩam: quã/tũ poterat audire narrauit eis ex his que ipse cõpererat. Quidaz igit̃ ex his euntes ad memoꝛatuz monasteriuz: ⁊ diligenter ingrẽtes q̃ hoꝛa frat̃ ille doꝛmiss̃et: ea que a scõ didicerãt viro: vera oĩa coġuerunt Hec aũt rettulim⁹ duab⁹ ex causis: pꝛimũ volẽtes oñdere btm̃ senẽ nimiũ fuisse ꝓ/spicaciss̃imũ g̃ramqz possediss̃e ꝓphetiaz ac lõge posita ĩtellectualib⁹ oculis ꝓuidis/se: deinde vt tales sẽꝑ imitãtes: maloꝛ cõ soꝛtia sollicite vitarem⁹. Et de his gdẽ vo bis bacten⁹ dcã sufficiant. Qꝛ destru/ctoꝛes edificij dom⁹ igne diuino cõbussit

Anctus ergo ꝑpa
chomius ad antefactuz episcopū
cuz suis mōachis veniēs:ab eo i sūma ve
neratiōe suscept⁹ ē. Naz festiuitatē maxi/
maz i ei⁹ celebrauit aduētu. dedit ei loca
vbi spata ꝺderet mōasteria:sicut dudū p
scripta coguerat:q etiā venerabilis vir cū
alacritate cōstruxit. Et cū macerie muni/
mine circūduceret:ne gs facile possit irrū
pere:qdaz pestilētes hoīes q̄s diabolus ce
cauit īuidia:nocte veniētes:q̄ ꝺstructa fu
erāt destruebāt. Sz nō i lōguz malignita
tis eox pena dilata ē. Naz cū senex disci
pulos suos ad tollerātiaz cōmoneret.ꝛ illi
negssimi iuxta cōsuetudinē ꝺuenissent. vt
facinox suox cepta pficerēt:ab āglis dñi
ptin⁹ exusti sūt:ꝛ velut cera a facie ignis
ad nihilū redacti sūt. Frēs g̃ velocit vni
uersū cōsumauerūt edificiuz:ī q̄ btūs ꝑa
chomi⁹ ꝺstituit mōachos.religiosos viros
gbus samuelez p̄posuit.bilarē virū. ꝛ do
no frugalitatis eximiuz. Quia ꝺo p̄dicta
mōasteria i suburbio fuerāt cōstituta: idē
scūs ibi vult manere diuti⁹ vsqz dum bis
quos ordinauerat xp̄i munere formarēt.

De inquisitionibus philosophi.

Aterea p̄bus gdaz ciuita
tis ipsius audita
fuox dei opinione. venit ad eos
scire volēs qd essent:qdue ꝓfiterēt: ꝛ vi/
dēs aliq̄s ex mōachis.ait ad eos. Uocate
mihi p̄rez vīum:qa de reb⁹ necessarijs cū
eo disputatur⁹ suz. Luz coguisset aūt scūs
vir qa p̄bus eēt:misit ad eū Lornelium ꝛ
theodox:p̄cipiēs eis vt ad ea q̄ sciscitarēt
prudēti rnsione satisfacerēt. Egressis igit
ad eū p̄bus ait. Mult⁹ ad nos fmo dela/
tus ē:qꝑ sapiētie geratis studiū:ꝛ iusta reli
gionē vīraz getez diligatis īpēsi⁹:īsup etiā
prudent bis q ꝓponūt aliqd satisfacere vi
deamini.ꝛ iō de bis q̄ legitis vos introga
re dispositi. Lui theodor⁹ proferto qd vis
ait. Et p̄bs. Habes tu ingt mecū disputa
tionez: vt q̄ fuerīt q̄sita dissoluas. Et theo
dor⁹ ait. Exp̄me iā qō intēdis. Tūc p̄bus
ait. Quis ñ nat⁹ mortuus ē? Quis rursus
nat⁹ a morte subtract⁹ nō ē? Quis cū aūt
cū sit mortu⁹.nō ē fetore corrupt⁹? Et ait
theodor⁹. Nō grādis īgt hec ꝓpositio tua
o p̄be.nā facile queris que soluā. Qui non
nat⁹:mortu⁹ ē.hēt ꝓthoplast⁹. Qui ꝺo na
tus ē nec tñ mortu⁹ é:existit Enoch:q deo
placuit ꝛ trāslat⁹ ē. Mortu⁹ aūt nec feto
re corrupt⁹ vxor ē loth:que ꝺuersa i statu
az salis vsqz nūc i eo hītu ꝓ īcredulox p/
durat exēplo. Et iō ꝺsiliū ꝺo tibi o p̄be vt
bas ieptas ꝓpositiōes tuas ꝛ īanes dese/
rēs questiōes ad xp̄z ꝺnz deū quē colim⁹
sine dilatione ꝺuertaris:remissionēq̄z tu/
oꝝ pctox ꝓ etna salute nō despicias. Ad
hec p̄bs obstupefact⁹ nihil īgsiuit ulteri⁹:
sz recedens acumen viri: responsionemqz
tam celerem paratamqz miratus est.

De abstinentia monachorum.

Roinde pachomi⁹ in eisdez
mōasteriis nup ex
tructis:dieb⁹ plurimis īmorat⁹;
exinde ꝓfect⁹:atqz ad aliud monasteriuz
qō sub ei⁹ erat ditiōe puenit. Quē cū frēs
oēs i occursu ꝓperātes sūma veneratiōe
suscepissēt.ifātulus quidā de ipa ꝺgregati
one q inē alios occurrerat clamare cepit
ac dicere. Uere p̄r ex q̄ hīc ābulasti: null⁹
nobis nec olera nec legumen aliquod co/
xit. Ad quem sanct⁹ grata mēte rndit: Nō
cōtristeris fili mi:coquaz. Ingressusqz mo
nasteriū:p⁹ orōnē venit ad cognā: ꝛ īueni
ens frez q coqne ꝑerat.p̄bsyatos id ē tegi
tes opantē:q̄s mattas vulg⁹ appellat:ait
ad eū. Dic mihi fr:q̄tū tpis habes ex q̄ nō
coxisti fratrib⁹ olera vel legumina? Qui
respōdit. Sunt duo fere mēses. Et sanct⁹
Pachomius ait ad euz. Quare cōtra pre
ceptuz facere voluisti: vt tanta fratruz ne
gligeretur vtilitas? Qui sub humili satisfa
ctione respondit. Optaueram quidez ve/
nerabilis pater.quottidie implere myste/
rium meum:sed quia quicquid coquebaz
non consumebatur a fratribus quia oēs
abstinent:soli quippe pueri aliquid coctu/
re percipiūt ne tanto labore per arta pro/
iicerentur expensa:propterea pulmentuz
non coxi. Ac ne ociosus essem: p̄bsyatos

elegi cū frīb⁹ texere: sciens vnū de his qui mihi deputati sūt ad op⁹ huiusmodi posse sufficē: vt quas escas: id ē olitas: z herbu las ad refectionē frīb⁹ paret. Nec audiēs Pacomi⁹: z q̄t sūt igt phīyate q̄s te fecisse dixisti: Qui rn̄dit. Quigēte. Et ille. Defer igt huc oēs vt videā. Que cū fuissent alla/ te: ptin⁹ ad eas igne supposito iussit exuri Tūc ait ad illos. Sicut vos traditā vobis erga dispensatiōez frūz regl'az despexistis sic ego passiz labores vr̄os icendio cōcre/ mauī: q̄ten⁹ cogīscatis q̄ꝑnitiosū sit pr̄um istituta cōuellere: q̄ pro aīax salute puisa sūt. An igratis q̄ gl'iosū sit semp abstinere a pn̄tib⁹? Nā si q̄s ab ea re q̄ i ei⁹ ē ptāte: diuina cōsideratiē e se ōtinet: magnū cōseq̄t a dño p̄miū. Ab ea vo re cui⁹ vtēdi licētiā nō bz: q̄dā noscit necessitate cohiberi: z iō ꝓpt̄ abstinētiā coactā atq; iutilez: frustra videt expectare mercedē. Deniq; cū pr̄es esce apposite fuerit: z frēs pci⁹ bis vtunt ꝓpt̄ deū: tūc apō euz sibi maximā spez re/ ponunt. De cibis autē q̄s nō videt: nec eis ad pcipiēduz facultas vlla tribuit quō ꝓ psimonia p̄mia cōcedent. Jōq; ꝓpt̄ exigu os sumpt⁹: tāta frūm n̄ debuit intmitti cō/ moditas. Qz anachoretaz puersa do/ gmata celit⁹ psensit atq; correxit.

Ecce Pachomi⁹ loq̄retur ad eos: z sufficiēter eoz dicta corripet: ostiari⁹ ad euz festin⁹ īgressus est: magnos viros z anachoretas egregios īdicās aduenisse: q euz vidē dī/ derarent. Quos ilico iussit itrare: debita q; reuerentia salutās eos. Post oronez: p frūz ducebat cellulas: z oīa eis mōasterii loca mōstrabat. Qui rogauerunt senē: vt cuz eo d̄ gb⁹ cupent reb⁹. secreto loq̄rent Tunc itroduxit eos ī cellā suā seorsuz: se/ ditq; cuz eis. Illis autē d̄ reb⁹ abditis at/ q; archanis alti⁹ disputātib⁹: cepit sc̄s odo rez sentire deterrimū. Ui debat eniz eos occulto satis vti ꝓmone: z ī scripturis pa/ ratos exīstere: nec poterat de itollerātia fetoris aliqd vel cogitare vel dicere. Ubi q̄ de diuinis elogis diuti⁹ disputarūt: z bo ra ix. iā refectiōis tp̄s īdiceret: surgentes ip̄i mox abire voluerūt. Quos sc̄s vir em/ xius hortabat vt cibū pariē sumerēt. Qui nolnerūt penit⁹ acqescere: dicētes festina re se añ occasuz solis ad pp̄s remeare: Et vale dicētes ei sine mora pfecti sūt. Tūc pachomi⁹ volēs certi⁹ cām fetoris aq̄scere ī oronem pternit exorās dn̄z: q̄tenus sibi q̄les cēnt pādere dignaret. moxq; cognuit q; ipietatis eox dogmata qb⁹ pbant ību/ ti: tātaz pnitiē de eox cordibus exalarēt. Nec mora viros ip̄os īsequit: z app̄bēsis ait Unū volo vos īterrogare ꝓmonez Qui dixerūt. Interroga. Nūq̄d ait Origenis cōmēta legistis? Qui negātes dixerunt. Nequaq̄. Quib⁹ ait. Ecce contestor vos coraz dño. q; ois hō q legit Origenē z cō/ sentit bis q̄ pue disseruit. ī pfūda pueniet iferoruz. hereditasq; ei⁹ erūt vmes z exte riores tenebre. qb⁹ iniq̄ aīe sine fine pu/ nient: En ego qd̄ mihi manifestū ē a dño vobis sollicite nūciaui. ex hoc inocēs ero: videritis si ea q̄ sūt vera respueritis: Qd̄ si mihi vultis acqescere: deoq; placere: p oia cūctos Origēis libros in flumē mergite. ne ab illis vosipsi mergamini. Hec dicēs discessit ab eis. z redigēs ad exercitiū so/ lite vtutis: repit frēs ī oronе cōsistere: cum qb⁹ alacriter hymnos cantilene spiritalis explicuit. De visione posteroruz ser uoruz prelatoruz atq; subditoruz:

Dnachis vo ad vescēduz quēdā tib⁹: vene rabil' senex i cella vbi cōsueuerat supplicare dño se recepit: z obserās ostiū orabat ī ētē: memor visiōis quā aliqn̄ cōspe xerat: z obsecrabat dn̄z q̄ten⁹ ei d̄clararet statū mōachoz q futur⁹ eēt vl' q̄ p⁹ ei⁹ obi tū i tāta cōgregatiōe cōtigerēt: z ab hora nona vsq; ad illd̄ tp̄s: q̄ frater q nocturnis in oronibus p̄erat vocē mitteret. z ad p̄/ ces solitas excitaret: īstātiaz sue supplicati onis extēdit. Cūq; p̄careť attenti⁹: subito circa mediā noctē visionē cernit: q eū iux petitionē ꝓpaz de statu posteroruz suoz pleni⁹ edoceret. Nā mōasteria sua vehe/ mēti⁹ dilatāda: nōnl'los q; ppe pie victuros z ōtinēter agūit neglecturos etiā pl'imos

dicitur: suaq; salute penit⁹ pdituros. Uidit g sic ipe narranit mltitudine monachoꝝ i valle qdaz pfunda satis atq; caliginosa cosistere: t alios extide velle coscendere nec valere: gda eni occurrebat ex aduerso sibi nec iuice digscere poterat: nec d pfundo illo t tenebroso loco prsus emergere: alios aut frustra conates p lassitudine ruere atq; ad iferos puenire: alios iacentes mirabili ac lachrymosa voce deflere nonnullos vo cu maxio labore coscedere: gb⁹i ascensu ipo lux ptinus occurrebat i q costituti referebat do gras: q euadere potuisset. Ita pachomi⁹ itellexit q nouissimis cent euetura tpib⁹: cecitate metis eoꝝ q p⁹futuri sut: t errore cordis: bonoꝝ defectu valde doluit: maxie vo q pposiri tuc negligetes ac odides foret: sz cocordia discordiose vterent: placetes stulte mltitudini: t ontates bituz moachoꝝ: nullaq; bona opa pferetes: sil aut pessimis pmaruz tenetib⁹. ipmq; nome see couersatiois igratib⁹ necesse e emulatioes ac iurgia gnari: t qs psit ac maior sit abitiosa lite coten dere: t reprobari qdez bonos ac malos eligi: nec pbitate moꝝ: sz atigtate vl ordine vnuquecq; velle ceteris anferri. vn neq; aliq bonis viris loqndi fiducia suberit p vtilitate coi: sz erut i siletio t gete: aut certe sub colore honestatis: magnis persecutionibus affligentur. Et quidez opus singulare cesere: cu oia pene q sut regtis sub nixa diuinis: humais commutabunt illecebris. Tunc pachomi⁹ exclamauit ad dominuz dices. Omps de⁹ si sic erit: vt qd p misisti cenobia ista costitui? Si. n. i tpe nouissimo: q fribus perut: puersi futuri sut q les erut illi q sub eoꝝ regimie vsabut. Le cus. n. ceco ducatu pbes. vterq; i foueaz cadut. Heu me: qa frustra t supuacue laboraui. Memeto dne studioꝝ meoꝝ que tuo munere pfeciste: memeto famuloꝝ tuoru. q tibi tota mete deseruiut: memeto testameti tui. qd vsq; ad cosummationez scli a tuis pmisisti custodiri cultoribus. Tu noste dne. qa ex q suscepi buc bitum moachi nimis builiat⁹ suz i conspectu tuo: nuc q; saciatus sine pane t aqua: vel qlibet creatura alia qua feciste. Nec eo dicete: vox ad euz facta est dicens. Ne glieris pacho mi cu sis ho t idigeas mificordia: qa cuncta q odidi: mea mifatione subsistut. Qui ofestiz pstrat⁹ in tra: mificordia dni postulabat dices. Omps dus veiant mihi mifationes tue t viua: t ne auertas mificordias tuas a me: qa mificordia t vitas tua semp suscepert me. Scio. n. ego dne: qa nutat t claudicat vniuersa: sine protectionis tue auxilio. Hoc cu dixisset. astiterut sup euz agli lucis: t iuuenis i medio eoꝝ. ieffabili pulchritudie atq; claritate resplendes: q i star solis ex se fulgoris radios emittebat: bns sup caput coronas spinea. t leuates a tra pachomiu ageli dicut ei: Qm petisti a dno mificordiam. ecce veit tibi mificordia tua. de⁹ glie ihs xps fili⁹ di pris vnigenit⁹. qui missus e in hunc mundum: t pro salute generis humani crucifixus e: spinea am feres i capite corona. Et pachomi⁹ ait Oro dne: nugd ego te crucifixi? Et dns placidior ait ad eu. Ho tu qde crucifixisti me: sed paretes mi. Uerum aiequior esto t cosortetur cor tuu: qz posteritas tua manebit i seculu. nec vsq; i fine mudi deficiet: ipsiq; q post te futuri sut de prosuda illa caligine liberabutur. quotqt vixerit abstinet. t cura salutis prope gesserit. Mo naq; qui pitia tua se cotinet. tuaq; sequetes exepla virtutu. maxia gratie luce resplendet: post te vero q i hui⁹ seculi caligie fuerit inorati: qz prudenter itelliget. q petda sut. que ve fugieda: t spontanea voluntate nullo humanit⁹ vtentes exeplo. d tantis exilierit tenebris. oemq; iustitiam seruates. eterna vita toto corde dilexerit ame dico tibi q cu istis erut. qui nuc te cu i suma cotinetia t sanctitate pclari sut: ea deq; salute ac requie sortient. Hec dices dominus ascendit in celu. Hic autem illustratus aer est vt splendor lucis illius no possit humanis sermonibus explicari.

Exhortatio resistedi cotra diabolum.

Hunc pachomius sup bis que sibi onsa sut synaxim cu vniuersa fraternitate duenit. Et officio sacto

ſolẽniter adipleto: cũcti monachi iuxta cõ ſuetudinẽ coꝝ ſene ad audiendũ ꝟbũ con ſtiterũt. Qui apiẽs os ſuũ: docebat eos di cẽs. Filioli mei. quãtacũq; ẽ ꝟtus i nobis atq; poſſibilitas: ꝓ ſalute nr̃a certare foꝛ/ titer. ⁊ aduerſus armatũ hoſtẽ virilit dimi care: priuſq; veniat tp̃s in q̃ noſ metip̃os ſi tis inertes fuerim⁹ ac ꝺſides: miſerabili la/ mẽtatiõe plangam⁹. Nõ negligam⁹ dies nr̃os q̃s largit⁹ ẽ nobis dn̄s: ſz opemur in eis cũ tota alacritate ꝟtutẽ. Dico. n. vobiſ q̃m ſi ſciretis. quãta ſanctis i celeſtib⁹ bo/ na parata ſũt. ⁊ que toꝛmẽta maneãt eis q̃ a virtutis itinere deuiarũt. ⁊ cognita veri tate nõ in ea digne ꝟſati ſũt: ſũmis ꝟtuti/ bus eterna ſupplicia vitãtes. hereditatem illã beatã: que dei famulis ꝓmiſſa ẽ. feſti/ naretis adipiſci: quã nemo niſi mal⁹ ac per dit⁹ fugit. ac negligit: qꝛ qđ amittit penit⁹ neſcit. quẽ iã iamq; reſpicere oportet ⁊ ter renis abſolui cupiditatib⁹. vt mala p̃teri/ ta deflẽdo iugit idulgẽtiã dn̄i ꝺſequatur: ⁊ ſic ad melioꝛa conuerſus iter ſuũ dirigat quaten⁹ in exitu vite let⁹ exiſtẽs. ad cele/ ſtẽ regẽ cũ magna laude ꝓueniat: q̃n̄ ter/ reſtre hoc hitaculũ ꝺſerẽs. aĩa ad cognitõ nẽ ſue ſubſtantie ꝓperat: q̃n̄ celeſtib⁹ ſo/ ciata virtutib⁹ ad p̃rem luminũ ꝓuenire fe ſtinat. Quid extollit hõ ꝓ vanam gloꝛiaz: Quid erigit puluis: Quid ſuperbit terra ⁊ cinis: Plangam⁹ noſip̃os poti⁹ dũ tẽpuſ habem⁹: ne cũ fuerit expleta ſingulis de/ terminata dilatio. tũc iueniamur tẽp⁹ pe nitentie expoſcere. q̃n̄ iã accipe nõ mere/ mur. In hac. n. vita nobis peccata ꝺflere ꝓmiſſũ ẽ. in iferno ãt a ſãcto Dauid ꝓphe/ ta dictũ eſt. qs confitebit dn̄o: Nimis aĩa illa ꝓphabit infelix. ⁊ oĩ lachrimaꝝ fõte plã gẽda. que ſeculo renũciãs itex ſeculi acti bus iplicat: ⁊ inutilib⁹ dudũ curis exuta rurſũ redit ad dura ꝟtutis obſega. Et iõ cariſſimi fratres. ab ĩſtabili mũdo: ⁊ poſt paululũ trãſituro: ꝓpetuã beatãq; vitã no bis nõ patiamur auferri. Uereoꝛ ãt ⁊ tot⁹ pemt⁹ intremiſco. ne carnis nr̃e parentes vſi ſeculi reb⁹ ⁊ vite p̃ntis occupati nego/ tijs: q putãt nos ꝺfuiſſe mundi mala. ⁊ ab bine iã vita frui ꝓpetua: ſuo nos iudicio cõ dẽnẽt: dicẽtes nobis. Quõ laſſati eſtis in ſemitis nr̃is. tãtis obſeſſi miſerijs: Exuta nãq; tã magna triſtitia vobis ẽt meroꝛ ac ceſſit. ⁊ penis nr̃is veſter ignis adiect⁹ eſt: Rami quippe vr̃i fruct⁹ ferunt inutiles: nec fructus q̃s i floꝛe mõſtrauerũt: edide/ rũt. Sz ⁊ illud prophetic̃ũ: ⁊ ſi vobis inge rãt: expaueſco. Ideo i deꝓcatione vene/ rũt. ꝺrelicti facti ſũt ⁊ abhominabiles: et coꝛona capitis eoꝝ ſublata eſt. Ciuitates ad auſtꝝ ſite clauſe ſũt: nec ẽ q̃ apiat eas. Tollat igit ipi⁹: ne videat gloriã ꝺi. Nec cogitãtes fres mei. totis certem⁹ viribus ne ab hoſte ſuperemur. Ille ſẽp iſiſtit vt pi mat. noſ ſollicite vigilem⁹: ne q̃ ꝺ abſit: ei⁹ fraude pimamur. Ante oĩa p̃ oculis ha beam⁹ vltimũ diẽ: ⁊ momẽtis ſingulis eꝝ noꝝ doloꝝ ſupplicia foꝛmidem⁹. Dis eniz cauſis aĩa ſe cõſueſcit agnoſcere. coꝛpuſq; ieiunijs ac vigilijs deꝓmẽs. ipa i meroꝛe luctuq; continuo ꝓſeuerat: donec ſpiritus ſancti caloꝛe ſuccenſa: ſuperne cõtẽplatio nis mereatur auxiliũ. ⁊ a contagijs exuta trenis: dinis iugit exacier alloquiis. Ali/ as etiã q̃ ſemper hec cogitat. puritatẽ mẽ tis obtinet. humilitatẽ coꝛdis acgrit: vanã gloriã reſpuit: oĩ ſeculari prudẽtia carere cõtẽdit. Philoſophet q̃ cariſſimi fres. aĩa ſpiritalis quottidie aduerſus craſſaz car/ nis ſue materiã. oĩq; circũſpectione cum ea taliter agat: quatenus ad melioꝛa ſibi cõſentiat. Et cũ veſpe ꝓuenit ad ſtratuz ſingulis mẽbꝛis coꝛpis ſui dicat. Donec ſi/ mul ſim⁹. obedite mihi ſuadẽti. que recta ſũt mecũq; dn̄o cũ alacritate ꝟuite. Ma/ nib⁹ ſuis dicat. Ueniet tp̃s q̃n̄ iactãtia nr̃a ceſſabit. q̃n̄ pugill⁹ amittet iracũdia n̄ erit q̃n̄ palme q̃ ad rapias extẽſe ſũt: ꝺgeſcẽt. Pedib⁹ dicat. Erit q̃n̄ ad inigtatẽ n̄ vale/ bitis ꝓſus occurrere: q̃n̄ ꝓauitatis itine/ ra n̄ poteritis itrare. Cũcta q̃z mẽbꝛa ſua ſilr alloq̃t. ⁊ dicat eis. Anteq; moꝛs nos abiuicẽ dirimat. ⁊ ſepatio que ꝺ pcco ꝓmi hois accidit ipleat: certem⁹ foꝛtit. ſtem⁹ p ſeuerãt. virilit dicem⁹ ſine toꝛpoꝛe atq; pi gritia dn̄o ꝟui am⁹. vſq; dũ rurſus veniat

ꝛ tēporales abstergēs sudores nr̄os ad im
mōtalia nos regna ꝓducat. Fūdite lachri
mas occi. ꝺmōstra caro tuā nobilē ꝟuitutē
collabora mecū ī ꝑcib⁹ qb⁹ꝺo ꝺsiteor: ne
cū regescē vis atqꝫ dōmire. ꝓpetua nobis
cruciam̄ta ꝝgras. Et iō vigila sēp ī opib⁹
tuis. qꝫ si ea sobrie gesseris: bonoꝝ tibi re/
tributio copiosa ꝓueniet. Qꝺ si neglexēris
tormētoꝝ genera miſanda succedent: et
tūc audiet vlulat⁹ aīe ꝺflētis ad corpus.
Heu me qꝫ colligata sū tibi: ꝛ ꝓp te penā
ꝓpetue ꝺdēnatiōis excipio. Si ꝟ ītra nos
assidue tractem⁹. efficimur ꝟe tēplū ꝺn̄i ꝛ
spirit⁹ sāct⁹ ꝟ habitabit ī nob: nec vlla nos sane
poterit vlti⁹ circūuēire ꝟsutia. Sup decē
milia q̄ꝫ pedagogoꝝ magr̄oꝝ doctrinā ti
moꝝ, ꝺn̄i ꝓ cogitatōes huiuscemōi nos eru
diet: prudēteſqꝫ cōstituet ꝛ quecūqꝫ būa
no sēsu ñ valem⁹ attigē: ꝟ nobis spūs scūs
īspirabit. Naꝫ qd oꝛem⁹: vt beat⁹ ait apl's
sic̄ oportet nescim⁹: ſꝫ ipe spūs postulat ꝓ
nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹: ſꝫ ne vos
ml'tū laborare cogam⁹ ꝟūc terminū ꝟmo
nib⁹ nr̄is īponim⁹. Deus pacis ꝛ gr̄e cōfir/
met nos: atqꝫ corroboret ī timore suo fr̄es
Amē. Hec dicēs sine mora diſcessit: ꝛ cō/
mēdās eos dn̄o profectus ē. Q̄ pacho
mius ī spiritu meruit scire secreta hoīum.

Umqꝫ pgeret ad mōasteri/
uꝫ: cui coḡmē erat
thabenēse: cuꝫ theodoro ꝛ corne/
lio: ceteriſqꝫ q̄ꝫplimis fr̄ib⁹: ſubstitit parū/
per ī itinere: velut inꝛrogās aliquē ꝺ q̄dā
secreto negocio: ꝛ coḡuit ī spū vnū ꝺ man
datis q̄ ꝑfixerat ī mōasterio fuisse neglc/
ctuꝫ. Precepat. n. q ī pistoria arte labora
bant: vt si qñ facerent oblatiōes nihil loq̄
rent̄ supuacuū: ſꝫ apꝺ seipos salutaria me
ditarent̄ eloga. vocauit ḡ theodoꝝ q ipi⁹
mōasterij curaꝫ gerebat: ꝛ dicit ei. Uade
secreto sollicit⁹ īgre: qd fr̄es sero cū oblati
ones facerēt sūt locuti: ꝛ qcqd deꝑhende/
ris: ad me referre curabis. Qui pgēs dili
gent̄ iuestigauit oīa: ꝛ ea q̄ didicit scō nun
ciauit. Qui dixit. Nunc existimāt fr̄es: ꝙ
t̄ditiōes q̄s eis dedim⁹ ꝟuādas būane sint
ꝛ nesciūt: qꝛ ꝓ ītēptu etiaꝫ minimi māda/
ti magnū piculū negligēti maneat: Nōne
septē dieb⁹ isrl'silētiū circa hiericotinam
ciuitatē ꝺcoꝛdit̄ tenuit: deīde tpe ꝺstituto
ppl's exclamans ꝓtin⁹ cepit: ꝛ ita p̄ceptuꝫ
ꝺi q̄ꝫq̄ datū ꝓ hoīeꝫ nulla dissimulatione
cōtēpsit. Nūc ḡ deiceps mōachi p̄cepta
nr̄a custodiāt: vt ꝟ eis pctm̄ negligētie re/
mittat̄. Si qdē ꝛ nosipi q̄ alijs īdicim⁹: oī
sollicitudie custodim⁹. Tūc īgressus mo/
nasteriū p⁹oronez: vēit ad fr̄es q ꝓbsyatos
opabant̄: sedēsqꝫ cū eis cepit ꝛ ipe texere
Trāsiēs aūt puerul⁹ q ꝺstitut⁹ erat ad ob
sequꝫ eius: q septimanā faciebat: itrēdit te
xētez btm̄ pachomiū. ꝛ dicit ei. Nō bn̄ p̄
ꝙparis. alio mō abba theodoꝝus ītexit. Et
mox surgēs ait ad puerꝫ. Uñde mihi fili
quō texere debeā? Et cū didicisset ab eo:
sedit rursus ad op⁹ suū. mēte trāgllus ꝛ in
ꝟ fco supbie spm̄ ꝙmēs. Nā si ꝓꝫ carnem
q̄ꝫtulūcūqꝫ sapet: neq̄ꝫq̄ pueri mōitis acq
esceret: ſꝫ poti⁹ īcrepassꝫ eū q ꝙ vlt̄ etatē lo
q ꝓsumeret. Diabol⁹ uñdit se pachomio.

Lio vero tpe cū se remo/
uisset ab oī con
spectu: ꝛ ī secreto suo morarēt̄ in
troiuit ad eū diabol⁹: habitu simulato: ꝛ ex
aduerso cōsistēs: aue ingt pachomi. Tunc
ipe reuelāte sibi spū scō: visionez rēnuens
īimici: cogitabat ītra se atqꝫ dicebat. Ad/
uent⁹ xp̄i trāgllus ē: ꝛ visio ei⁹ oī timore li
bera ꝛ gaudio plena ē: ꝓtin⁹. n. ꝛ humane
cogitatiōes abeūt: ꝛ ꝺsideria etna succe/
dūt: ego aūt nūc turbat⁹ variis cogitatio
nib⁹ estuo. Et ꝺtinuo surgēs ac signo cru/
cis se muniēs: extēdit man⁹ suas: vt ipsuꝫ
ꝙbēderet. Et exuflās ī eū dixit. Discede
a me diabole: qa maledictus es tu. ꝛ visio
tua ꝛ artes īsidiaꝝ tuaꝝ: nec habes locuꝫ
apꝺ famulū dei: ꝛ fact⁹ veluti puluis: cel/
laꝫ ei⁹ molestissimo fetore compleuit. ita
vt ipsam cōfūderet beremū voce magna
ꝓclamās. Mō te lucratus eēꝫ: ꝛ sub mea
ptāte redegissꝫ: ſꝫ p̄celsa ē virtus xp̄i. Jō
debeo tēptare vos ī oībus. Uerūt̄ quā/
tuꝫ possuꝫ vos īpugnare non desinā: opor
tet eni me opus meum sine intermissione
implere. Pachomius vero confitebatur

dño cõfortatus spũ sancto: grãs agẽs ei: de miris erga se bñficiis atq; muneribus
Qꝛ hꝰ diaboli ostẽsa ẽ Pachomio.

In hoc etiam monasterio quadã nocte cũ Theodoro deambulãs subito ꝑcul ituitus est grandez fantasiaz multaz seductiõez ita cõpositaz. Erat enĩ i hãtu mulieris excedentis oẽz humanaz pulchritudinez: ita vt forma eius ac dispositio ꝛ visus exponi nõ possit: hanc videns etiaz Theodorus turbatus ẽ valde. ꝛ vultus ei⁹ imutatus est. Quẽ venerabilis senex vidẽs nimiũ formidare. ꝯsidein dño ait o Theodore ne aliquaten⁹ expauescas Hec dicẽs stetit in oratiõe. supplicãs dño vt stupẽda illa fantasia. diuine maiestatis potẽtia solueret. Cunq; simꝰ oraret. cepit illa ꝓxima fieri: quã ꝓcedebat plurima demonũ mꝛtitudo. Cũ ergo ꝓces suas Pachomi⁹ explicasset: illa veniens ait ad eos Quid supfluo laboratis: oũ ꝫ me nihil agere possitis? Ego nãq; potestatem accepi a dño tẽptare quos volo. Et interrogauit eã Pachomi⁹ dicens. Quid vis eẽ. vꝰ vnde venis. aut quẽ tẽptare tu queris? Que ait. ego sũ diaboli virt⁹. ꝛ mihi catenua demonum subiecta ẽ. Ego sũ que semia i terra ꝓcipito. ꝛ caligie mortifere voluptatis inuoluo. Ego Judã ꝙz ꝺcepi ꝛ ab apꝰat⁹ ꝺieci fastigio. Et te igit̃ o pachomi expeti/ ui a dño. ꝛ ipugnare nõ cesso: nec possũ amplius⁹ opprobria demonũ sustiere. ꝙ vniuersis ipugnatiõib⁹ ac ꝑlijs meis superior extitisse mõstreris. Null⁹ enim me sic tu fine virib⁹ reddidit. Nã iuuenib⁹ ꝛ senib⁹. necnõ ꝛ pueris doctrina tua me subdidit: ꝛ vt ab eis penit⁹ ꝺiculcarer effecit. cãtuz ꝯgregãs ꝫ me exercitũ monachoꝝ. ꝛ muro ĩexpugnabili. dei timore circũdans ita vt mistrimei nõ valeãt ex vobis quemq; sua mꝛtimei nõ valeãt ex vobis quemq; sua mꝛti/ plici fraude seducere. Hec nobis oĩa ꝺtinguꝝ. ꝓ verbũ dei factũ boiez: ꝙ vobis pogũ. ꝓ verbũ dei factũ boiez: ꝙ vobis potestarẽ tribuit. nñaz ꝺiculcare ꝟtutẽ. Et pachomi⁹ ait. Quid igit̃? Me soluz sic ꝺicis tẽptate venisti an ñ alios? Et te ait. ꝛ qui tui sũt sil̃es. Iterũ sanct⁹ vir ĩterrogauit eã ꝺicẽs. Ergo ꝛ Theodoꝝ? Illa rñdit. et te ꝛ theodoꝝ expetiui. ꝛ potestatẽ accepi tẽptaꝝ vos: ꝙz appropinq̃re vobis pẽit⁹ ne queo. Et inꝛrogãtib⁹ eã. cur ñ possit id agere: rñdit. Si vobiscũ pugnauero ñ pua vobis vtilitatẽ ꝺmodi mistrabo. maxie tibi o b

virib⁹ prius existere: ita vt ab his qui cre
dūt ī noīe ei⁹ illudamur vt passeres. Uex/
tamē ꝛ si ifirmi sum⁹ redditi: nō vsqz adeo
gerim⁹ ocia: vt ñ quos posum⁹ ꝺcipe mo
liamur. Nūcꝫ qppe gescim⁹ aduersari ge
neri vr̄o: serētes malas cogitatiōes ī aia/
b⁹ eox q ꝺ nos decertare ꝺtendūt. Etsi no
bis titilātib⁹ ānuere eis ex pte aliqua sēse
rim⁹: tūc āpli⁹ negssimas cogitatiōes imit
tim⁹: ꝛ diuersax voluptatum icēdia mini
strā⁹: ꝛ ita pliātes accerrime subītram⁹
eos nr̄cꝫ ptāti subijcim⁹. Si xo viderim⁹
ea q̄ suggerūt a nobis eos e ꝺrio ñ solū ñ
suscipe: xuz nec libēt attēdere: fide que ī
xp̄o ē vigilāt ꝛ sobrie se munire sicut sum⁹
dissipat ī aere. sic ab eoruz cordibus pelli
mur ꝛ fugamur. Nō oīb⁹ etiā virib⁹ nr̄is
pmittimur cū oī hoīe ꝺgredi: non oēs pñt
nr̄os īpet⁹ sustinere. Nā si ꝺcederet nobis
passiz ꝺ oēs tota nr̄a formidie ꝺcpugnare
multos possem⁹ q nūc tuo tuēt labore ꝺci
pere. Sz qd agim⁹? ga iuuant p̄cib⁹ tuis ꝛ
xtute ac potētis crucifixi muniūt. Tunc
scūs Pachomi⁹: voce magna cuz gemitu
dixit ad eā. O īdormitabilis negtia vr̄a q̄
nūcꝫ aduersus gen⁹ hūanū seuire ꝺsistit:
donec itex diuina xt⁹: id ē dei fili⁹ ꝺ celis
adueniēs: ex integro vos cōsumat ꝛ pdat.
Hec dicens: increpauit caterua demonū
sub nomine christi. Que mox dissipata ē:
ꝛ ad nihilum dissoluta. Mane autem fa/
cto: cōuocans pachomi⁹ oēs fratres qui
sanctitate vite vel antigrate tpis eū p̄cede
bant: exposuit eis cūcta q̄ viderat a mali/
gnis spiritib⁹. Insinuauit etiā p epl̄as su/
as absentib⁹: muniēs eos ī disciplina atqz
timore dñi: ꝛ instruēs, puidēter: vt in nullo
p̄sus fantasijs demonū cedāt: nec insidia/
rū multiformia p̄stigia extimescāt. Qui vi
dētes ꝛ audiētes q̄ p diuinā gr̄az ab eo mi
racula gerebāt: corroborati atcꝫ solidati:
fide cum omni alacritate laborem conti/
nentie sufferebant. Qꝛ Pachomius
sanauit quem scorpio percussit.

Aterea alicui⁹ fratris q pa/
tiētie senis emulus
ꝛ imitator erat: cū staret ad ofo/
nez: p̄cussit scorpi⁹ pedē: ꝛ adeo vir⁹ ifudit
vt vsqꝫ ad cor eius dolor excuteret: ꝛ spm̄
paulomin⁹ exalaret. Qui ꝛ sic effect⁹ ex/
tremo cruciatu: ñ tn̄ se cōmouit a loco suo
donec finiret ōro p q̄ stati pachomi⁹ p̄ces
xp̄o fudit: ꝛ p̄stine sanitati restituit. Qꝛ
ifirmitas corporis qñqz p̄ficit ad salutē.

Theodoro quoꝫ gūis pas
sio capitis īfli/
cta dolores acerrimos excitabat
Qui cū rogaret pachomiū: vt eū suis re/
leuaret ōronibus. ait ad eum. Putasne
fili q̄ alicui cōtingat dolor aut passio aut
aliqd huiusmōi sine pmissione dei? Idcir/
co in dolore sustine: ꝛ i hūilitate tua patiē
tiā habe: ꝛ qñ voluerit dñs tibi ꝺferri sospi
tatē. Quod si ꝛ diuti⁹ p̄bare dignat̄: esto
grat⁹ vt fuit p̄fectissim⁹ ꝛ patiētissim⁹ Job
q mr̄tas tribulatiōuz ꝛ cruciatuū tēptatio
nes excipiēs: dñz bñdicebat. Et sic ille: tu
q̄z p dolor⁹ tuis maiorē regem a xp̄o p/
cipies. Bona qppe ē abstinētia: ꝛ ī ōrone
pseuerātia: tm̄ ifirm⁹ p̄miū magnū adipisci
tur: cū lōganimis ꝛ patiēs inuenit̄. Et qꝛ
nobis de magnanimis viris ꝑmo p̄cessit
necessariuz rcor vnius adhuc viri tolerā
tiā: que cunctam laudem trāscēdit huma/
naz p̄ferre ī mediuz p vtilitate multoruz.

De patientia zachei monachi.

Achens qdam monachus:
p̄lōgū ꝺtinētie tē
pus: regio morbo corrept⁹: seque/
stratā a frib⁹ habuit cellā: tota vita sua pa
ne tm̄ ꝛ sale cōtēt⁹. Sēp autē psyatos ope
rabat: tātāqꝫ cōtritionē ppter dñz habuit
vt sepenumero funiculos intorquēs: com
pungerēt man⁹ ei⁹ ꝛ sāguinis guttas effu
crēt: itantū vt ex ipo ope magna viri tol/
lerantia mōstraret. In tanta igit̄ ifirmita
te corporis cōstitut⁹: nūcꝫ frūm collectaz
deseruit: sz ad explendas oēs diurnas ōfo
nes: sollicite ꝺuolauit. Nūcꝫ dormiuit in/
terdiu. Cōsueuerat aūt p singulas noctes
p̄uscꝫ caperet sonuz quedam de scripturis
meditari. totaque membra sua christi si/
gnaculo muniēs: glificabat iugiter dñm.
ꝛ ita paululuz gescebat. Deinde circa no/

ctis mediuz surgẽs vsq; ad matutias oro/
nes alacriter pmanebat. Hui⁹ aliqñ ma/
nus gdã frater ispiciẽs:opis nimietate at/
q; violẽtia fortiter sauciatas:z respsas sã/
guie:dicit ei. Quid ita pr̃ duriss̃imo labo/
re te discrucias:maxie tali ifirmitate de/
pssus? An forte metuis q; apd deũ otra/
bas offensaz:vel ocij crimẽ icurras:si nõ
sedulo fueris opat⁹? Scit dñs q; poteris
z qz nemo tãtis tribulatõib⁹ afflict⁹ vlluz
valet op⁹ attigere:pcipue tu q nlla necessi
tate ostringeris. Nã si pegrini ꝓpter deũ
sufficiẽtiã vsqz largimur:qntomagis tibi
tãto pri cũ deuotiõe fuim⁹. Ad quem ille
rñdit. Jmpossibile ẽ mihi ñ opari. Et fr̃ ait
Si hoc igt tibi placz:saltẽ man⁹ tuas oleo
pũge:ne tm̃ sãguinem ꝓfluẽtes i labore
deficiãt. Qui ofilio acgescẽs:fecitq; bor/
tat⁹ẽ cũ z itãtũ vulnerate man⁹ ei⁹ guate
st̃ vt nequaq; posset sufferre cruciat⁹. Ad
quẽ visẽdũ beat⁹ pachomi⁹ vẽiẽs ait. Pu
tabas frat̃ q; te oleũ posset iuuare? Quis
ho te coegit ita sedulo laborare: vt sub p̃
textu opis i hõ visibili oleo magisq; in deo
spez põeres? Aut nũgd ipossibile ẽ sana/
re te? Aut igrat egritudies singl'or nr̃isq;
cõmonitionib⁹ idiget: vel despicit nos:q ẽ
natura mirficor? Sz vtilitatẽ osiderans
aiaꝝ nr̃aꝝ sinit ad momẽtũ pati tristitiaz
vt tollerãtie ꝓpetua p̃mia largiat̃. Sup
ipm igit̃ oez curã nr̃am: sollicitudinẽq; ia
ctem⁹: z qñ voluerit vl' quõ iudicauerit:
ipe terminũ doloꝛib⁹ nr̃is benign⁹ iponet.
Qui rñdẽs ait. Jgnosce mihi venerabilis
pr̃: z ora ꝓ me dñz: vt z hõ mihi delictuz re
mittere ꝓ sua pietate digneẽ. Asserebant
aũt plmi de hõ sene:q; p annũ integruz se
neuit:p⁹ biduanũ ieiunũ parũ cibi pcipi/
ens. Hũc scs pachomi⁹ mõachis ꝓpõebat
velut exẽplũ bonoꝝ opuz: firmamẽtũq;
hutũ. Ad quẽ etiã eos q crãt i meroꝛe po
siti dirigebat:qz z bẽbat osolatoriuz hbuz
sicut nullus ali⁹. Qui vsqz ad finẽ fortiter
decertãs in senectute scã: ꝓ doloꝛib⁹ tan/
ti ꝛ:eterna solatia recepturus migrauit.

De obitu sancti Pachomij.

Ertus itaqz Pachomi⁹ q; talẽtũ sibi creditum:
nũq; ꝓrsus abscõderet:sz osb⁹ p̃rogans:z
hũc z alios q; plũmos pfecte duersationis
ad xp̃z añ p̃miserit die festũ leta mẽte ce/
lebrabat. sup tãtis ac talib⁹ fructib⁹ a dño
sibi dcessis: de qb⁹ nr̃ hic fmo:qz diu ꝓduc/
tus ẽ: deo gr̃as refero. Post btissimũ ho
pascal̃ festi diẽ: mltis frib⁹ ad dñz p̃missis
ad postremũ ipe q; beat⁹ pachomi⁹ ifirma
tus ẽ: z ministrabat ei theodor⁹: cui⁹ sepe
meminim⁹. Et q; quis eẽt toto corpe atte/
nuat⁹ ac debilis. facie tñ bẽbat hylarẽ at/
q; fulgẽtez: ita vt ex h̃ q; videntibus: pie
mẽtis ac sincerissime dscie sue mõstrare.
indicia. Ante duos q; dies scẽ dormitiõis
sue conuocans vniuersos frẽs ait ad eos.
Ego qdẽ carissimi viã patꝝ secur⁹ ingre/
diorꝛ: iaz video me a dño ꝓtinus euocari.
Uos q; memẽtote hoꝝ q a me frequẽter
audistis: z vigilãtes i precibus: sobrii esto/
te in operibus vestris. Nulla sit dsunctio
cũ sectatoribus miletii vel arrii seu christi
p̃ceptis aduersãtib⁹. Cũ ill' ãt duersamini
q deũ metuũt: z possunt ꝓdesse vobis in
cõuersatione scã et aiabus vestris p̃stare
solatia. Ego iaz deliberꝛ: et tẽpus mee re/
solutionis instat. Eligite igitur ex vobis
frẽm me p̃ite: q post deũ p̃sit oibus curã/
q; vestraꝝ gerat animaꝝ. Quãtum ho
mea discretione ꝑpendo petroniũ ego ad
hoc opus idoneũ dico: vr̃m autẽ est: quod
expedit vobis: eligite. Receperũt ergo z
hoc obedientissimi filii cõsiliuz p̃ris. Erat
enim petronius potẽs in fide: humilis i cõ
uersatione: itellectu prudentissimus: bo/
nis moribus: discretione perfectus. Pro
quo precem domino sanctus pachomius
fudit: quia z ipsum in monasterio cogno/
mento thinoboslbioꝝ egrotare comperat
Cuilibet absenti cunctam fraternitatem
commendauit in domino: mittens ad eus
protinus vt veniret. Et signaculo xp̃i se
muniens: atq; angelũ lucis q fuerat ad se
directus. aspectu ituẽs hylari. sanctã red/
didit animã. xiiij. die mensis chon fm egy
ptios. quod ẽ iuxta romanos ad septimũ
diez Jduus mayarũ. Cuius venerabile
corpusculũ: discipuli ei⁹ sicut decebat ꝓ/
more curantes totã noctẽ sup illud duxe/

re puigilē:psalmos hymnōsqz canētes: se quenti xpo die sepelierūt cū i mōte vbi fuerat cōstitutū. Illi aūt q missi erāt ad scūz petroniū eū deduxerūt adhuc ifirmitate ipa laborātez. Qui paucis dieb⁹ totā frmitatez gubernās. t hic ī pace defūct⁹ ē: reliquēs p⁹ se vix iustū t acceptissimū do or sisseuz nomie. Hec igit nos ex multis exmeritis descripsimus pauca: t ex magnis pauca digessim⁹: ñ vt illis honor aligs prestaretur: nec.n. fas est eos nris īdigere preconijs: qbus sufficiēs ē etna laus t īdefici ēs glia: quā corā xpo t scis āgelis ei⁹ adepti sūt: t pleni⁹ cū suis corpib⁹ ī resurrectione oīuz cōsequēt. Fulgebūt.n. sicut sol ī regno dei: g glificātes se glificare testat⁹ ē: sed vt nos emulatores exm p nris efficiamur virib⁹: cū vitas eoruz pclarissimas agnoscētes. eas imitari xpo donāte cōtendim⁹: pcib⁹ sēp adiuti beator patrū: prīarchar: pphar. apl̄or. martyrū. oīuzqz sanctor p qs oīpotens t clemēs de⁹ nr btā t coetna t ꝯsubstātialis t īsepabilis trinitas pr t filius t spūssc̄us glificet iugit t collaudet. qa ipi debet ois laus t gloria in secula seculoz Amē. Explicit de scō Pacho mio. Incipit de Xpiano monacho.

Vidaz cenomanēsis. nomie Xpian⁹. iuuenis cōuersus ē i beremitoriū quoddā ī archiepatu thuronēsi qd dr gastinetum. vbi cū fortit tēptaret a carne sua. affligebat se: i qdragesima ieiunabat t abstinēs se ab oi potu. pret vnū die in septimana. In hyeme stabat vestit⁹ in aq frigida vsqz ad collū: disciplinā sibi dabat vsqz q xpge dirūperent. Qd cū qdā die b faceret: t secediss̄et vsqz ad sāguinē: audiuit vocem a parte occidētis dicētez. Nil pdest tibi qd facis. Iste de⁹ quē iclamas. nō dabit tibi quod petis: sed cōuertere ad me t auxilia bor tibi. Quod ille audiēs: itellexit vocez eē inimici. Et cū oraret⁹ ihz vt auxiliaret sibi cōtra tēptatiōes: pposuit aggredi pegrinationē ad diuersos scōs. vt ita finiret vitaz suaz pegrinādo. Et cū diu boc cogitasset. accepto bacculo egressus ē nudis pedibus. Et cum venisset ante quandam ecclesiam: flexis genubus rogauit deum: vt daret ei bonum consilium: vix ab oratione surrexerat. Et ecce sensit fetorem magnum per quod intellexit diabolum astantem: qui ei suggerebat relinquere habitū religiōis t locū suuz: t gras agēs dño de tali signo: reuersus ē ad frēs suos. Hic aliquādo ī festo sci Stephani dormiebat ad matutinas. Et cū legeret illa lectio vbi legit: t lapidauerūt stephm. expgefactus ad b xbuz: repbēdit se de sōnolentia dicēs. Ueh mihi qa sic dormio ad obsequū dei. Iste scūs nō dormiebat quādo lapidabat: t p psecutorib⁹ orabat: t ego mis de buerā rogare istuz scūm martyrē. vt oret p me: t p⁹ b cepit itētissime vigilare t rogare scūz stephm vt oraret p se. In crastino cū eēt i refectorio: añqz aligd gustaret. vēit vox ad eū dicēs. Tu ītēdis ad terrenas escas: t ñ cogitas de glioso ptbomartire q orat p te. Tūc apti sūt oculi eius t leuās oculos i celū: vidit martyrē orātē p se: sicut vox ei dixerat. Qd cū dixisset statiz surrexit: t petiit locū secretū i quo oraret. t dixit. Bcē Stephāe. quas tibi gras agā d b tāto bficio tuo. Nihil hēo ppriū qd tibi dem. Sz tñ b do tibi: q āmodo p amore tui ñ iduar lineis: sz lanceis tm̄: qd t fecit. Hic cuz postea moneret cecos. vt in bono ppposito pmanerent narrabat dicēs. Eraz aliqñ i castineto: iacens in lecto pleno paleis i solario quodā. Et cū vellez requiescere: sētiebā nescio qd. qd se mouebat sub renibus meis. Dixi quoqz hoc magistro meo: sed illa motio non quieuit. Quadam autem die inspirante mihi domino: cepi euertere palcā lecti mei t euersa palea cum nil inuenirem: leuaui vnū de asseribus solarij: sub quo inueni vnum pedulem t in eodem magnam massam denariorum. Quos cum inuenissem: relictis illis cucurri ad magistrum nostrum: t confessus sum quid inuenissem. Ille iussit mihi vt afferrem illos ad se. Quod cum fecissem omnes fratres iussit congregari: qui omnes excōmunicauerunt illum qui hoc

fecerat. Quod cū audisset carpētari⁹ quidam dixit se hoc fecisse: ⁊ petiuit veniam humiliter correctionez ꝓmittens. Magister aūt indulsit ei: ⁊ iniunxit ei penitētiā. Sed denarios male acqsitos retinere noluit. immo diuisit eos pauperibus ⁊ egenis. Explicit vita sancti Xp̄iani monachi. Incipit prefatio in vitam sancti Joannis eleymonis episcopi alexandrini: alias elemosinarij appellati.

Ogitāte me ac diu

tacite sollicitecq; mecū cōsideran te: quid in domo dei cōmodius ac digni⁹ operari potuissem: ne ea videlicet p̄sumerem: que mihi ex ministerio credito cōmissa nō sunt: nec rursus illa arriperez: que ingenioli mei vires excedūt: ꝯm illud Salomonis: mel iueniſti comede quod sufficit tibi: ne forte satiat⁹ euomes illud. Et alibi. Altiora te ne quesieris: ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris. Ecce subito quidam strēnui ac studiosi viri me cohortari voluerunt: vt in latinū ꝯmonez ꝓterē Leontiū de vite residuis ioānis alexādrini antistitis: quez greci propt̄ multiplicē cōpassionem quam erga oēs possidebat: merito ⁊ absolute eleymona id est mificordē appellant: q̄tenus tātus vir: nō tm̄ ꝯmōe greco verūetiaz latino elogo pollentib⁹ vtilitati esset ⁊ cōmodo. Quapropt̄ quia me dignuz ad tātuz opus atq; ydoneū, minime p̄spexi: leuaui oculos meos i mōtes vnde veniret auxiliuz mihi: sicq; solatia patrū. ⁊ orones adhibens taz ꝓficuuz viruz nō passus suz celare latinis: Sed licz mēbranas incideriz: scedulas p̄parueriz: nō tm̄ hunc in codicez ausus suz añq; a domina/tione vr̄a o miles beate: licētiam adipisci ꝓmerui. Neq; enī fas ē. vt absq; vicario dei: absq; clauigero celi. absq; curru ⁊ auriga spūalis israelis: absq; vniuersali pontifice: absq; vnico papa: absq; singulari patrice: absq; speciali patre: absq; te oiuz arbitre aliqd cōsumet aut diuulget. Tu enī tenes claues dauid: tu accepisti claues scientie. In archa qppe pectoris tui. tabule testamēti: ⁊ māna celestis saporis requiescūt. Tu.n. quod ligas nemo soluit: qō soluis: nemo ligat: qō aperis: nemo claudit: qō claudis nemo apit. Uicez nāq; i ēris possides dei. Cum autez hunc beatum in latinum verterez eloquium: nec grecorū idiomata: nec eoz ordiné verborum seq potui vel debui. Nō.n. verbum e verbo: sed sensuz e sensu excerpsi. Sz nec latinas regulas vsquequaq; ꝺuare curaui: dum tantū itentio mea illo tēderet. ex quo vtilitas nasceret̄ legentibus. Qua de re āgelice dñe: nō personam tantillitatis mee intuens: non astutiaz inuestigans: non verborum faleras regrens: sed potius pio cordis oculo: ꝓfectuz legentiū prenoscēs: vt tantus vir tanq; exemplar ⁊ speculuz sit oīb⁹: vestra apostolica auctoritate trāslationez bāc: si vestro arbitrio placet firmate: si displicet emēdate: dūmodo latinitas se tanto nō doleat esse sale ꝺuataz. q̄ grecia se gaudet opime conditam. Suscipe g̃ scūz a pctōre iterp̄tatuz: ⁊ noli attēdere p quē trāslatus sit: sed qs trāslat⁹ sit. Neqz enī ꝓpter fistulaz plūbeaz aquaz lapidissimaz despicias: neqz ꝓpter spinas q̄ ꝓducunt: rosam q̄ producit̄ spinas. Custos ẋo ⁊ amator tuus: quādo voluit Pharaoni ⁊ Nabuchodonosor iniquis regibus: somnia quibus futura prenoscerent̄ ostendit: ⁊ Caypham ipiuz qō expediebat ꝓtulit: quinimo quando voluit asine loqui articulata verba ꝓmisit. Salue p̄sul amate deo. p scr̄a salue: totiq; orbis papa btē vale. Finit ꝓlog⁹. Incipit narratio Leōtij ep̄i neapoleos ciprozuz in sule i vitā sci Joānis eleymonijs alexādrini episcopi.

Ātētio quidez vna

est: nostra quoq; ⁊ eorum q̄ antenos fuerūt: studiosoz ⁊ sanctoz viroz: super p̄iti memorabilis viri vite narratiōe: id ē vt in omnibus qdez imitatio pia ⁊ vtilis fiat: gloria autez ⁊ magnificētia sancte ⁊ adorande trinitati referat̄: ⁊ in h̄ sicut ⁊ i omnib⁹ que semper in generationez ⁊ generationē p̄pria luminaria ostendit: ad

illuminādos qui i tenebris ⁊ i umbra mor tis sedēt pcōres. Quoniā vero amici xpi nō valde miramur. qui ante generationē nr̄az fuerūt viri qui deo placita cōuersati one vixerūt. sz de diabolica opatiōe illos ſmones semp dicim⁹ ad alterutrū: qa sub viris q ante nos fuerūt nō erat iniquitas hominū multiplicata sicut mō: vt predixit diuina scriptura. eo q̄ abundauit iniqui/ tas refrigescit caritas multoz: iō non va/ lem⁹ ad coz consurgere meritū. Hui⁹ rei gratia. ad pñtez sancte hui⁹ vite narratio nem ex parte venimus ostēdere etiā die bus nr̄s volētes: ⁊ ꝓpositū suuz cogentes excellētiores nobis demōstrari: ⁊ angustā ⁊ artam viam posse incedere: ⁊ obstruere os loquētium iniqua: ⁊ anime noxios itel lectus vitare. Jaz quidē ⁊ alij añ nos opti ma atqz excellētissima de hoc admirabili viro ⁊ sūmo sacerdote Joāne philosopha ti sūt potētes existentes i opere ⁊ in ſmo/ ne. Dico. n. ioannē ⁊ sophronum dei culto rēs ⁊ amatores ⁊tutū: ⁊ pietatis ꝓpugna tores. attamē q̄uis tales essēt de dignita te ⁊ merito studij viri isti⁹ ⁊ ipi omiserūt ⁊ idipsum ppessi sūt: qō nōnulli studiosi agri cole vineā vberez ⁊ fructuosā vindemian tes. Nā relinquūt vtiqz ex fructu bñdicti onem: etiaz nolētes: se retro sequētib⁹ ege nis: eligētibus id ē colligētib⁹ racemos vi neam. ex qbus sumus ⁊ nos minimi. Naz ⁊ oēs sancti isti: q̄uis oi fortitudie sua: fru ctiferā banc oliuā: que i domo dei: vt ait psalmista plātata est ꝓpter multiplices re uera oliuas que i ea sūt: zelo dei vindemi are studuerit: attamē latuit eos mult⁹ oli ue fruct⁹ dño dispēsante. Nostrā ergo vi/ lem ⁊ frigidaz alacritatē suscipite. vt duo vidue minuta: nō. n. illis ⁊trabētes: neqz q possimus eorū a deo donataz sapientiā imitari: iusti gesta scripture tradere festi/ uimus: sed primo quidē velut itelligimus nō iustuz eē ea que pñt vtilitatē audienti bus facere: silentio occultare: ne ⁊ nos ici dam⁹ in iudiciuz sui illius: qui talētum in terra abscōdit. Secūdo aūt vt i hac narra tione nr̄a correctiones ⁊ electabiles hy/ storie ꝺscribāt. que scripte nō sunt ab opti mis viris. in laudib⁹ sctissimi reuera atqz beatissimi ioānis. Deinde ꝙo quia sapien/ tes ⁊ potētes in ſmone. amatores hystorie erāt: sapiēter ⁊ sublimiter materiā depin/ xerūt: qō maxime ⁊ pamplius erexit nos ad pñtez sollicitudinē: vt eo q̄ inest nobis pedestri. deformi: būiliqz caractere enar/ ramus: vt possit ⁊ ydiota ⁊ sine litteris de bis que dicuntur proficere. De Za/ charia ⁊ de ratione mentis: ⁊ q̄ iste san ctus omnino non turauerit.

Um peruenissem alexandriaz ego īdi/ gnus ad amplectēdos sanctos ⁊ victores martyres: kyrrum ⁊ ioannem ⁊ eorum io/ cūdis epulis ⁊ refectione frueremur con uenientibus ⁊ colloquētibus ibidez qui/ busdam viris venerabilibus atqz philoso phis. ⁊ disputarem⁹ de scripturis ⁊ de ani me institutione: venit ad nos quidaz pere grin⁹ petēs elemosynā. Dicebat. n. se nup de captiuitate persaꝝ ereptū. Accidit igit vt nullus de cōsedētib⁹ inueniret: habēs ꝑcium aut nūmum. Unus ḡ de cōsedenti bus habebat illic astantē mercenariū cal lide datorez: accipientem tres tñi nūmos p singulos annos: bñitem vtorē ⁊ duos fi/ lios. Cūq̄ recessisset qui petebat ꝓsecut⁹ est cū igeniose: ⁊ abstulit a se quā ferebat cruciculā argēteā: ⁊ dat ei dicēs se nō br̄e aliud aligd vsqz ad siliquā vnā in vita sua. Ego igit de hoc qō acciderat: imo qō ge/ stum viderā: per gr̄az dei iuentus sum cō siderare qō fecerat: ⁊ cōpunct⁹ enarraui statim ꝓpe me sedenti: mēne nomie viro industrio ⁊ timenti deū: q ⁊ erat ordinans dispensationē sāctissime ecclesie sub nobi/ li ⁊ beatissimo Joanne pr̄iarcha. Qui cuz me intuitus esset admirātem ac laudantē euz qui elemosinā fecerat dixit mihi. Ne mireris co q̄ ex traditione ⁊ doctrina hu iusmodi actionis opator extitit. Et dicen/ te me ad eum. quō ꝓpter charitatē prode sto mihi: ipse respōdens ait. Scissimo ter beato pr̄iarche nr̄o ministrans pmansit io anni: ⁊ tanq̄ fili⁹ ꝓprius patris īdustriam

suscepit: dicente scō ad eū. Nūlis Zacharia: esto mihi cor⁹ & vbi ꝓmissiōis habe ex deo p infirmitatez meaz: ga neqz i vita mea neqz p⁹ mortez deerit a te de⁹. quod fuat vsqz hodie. Multas. n. bñdictiones mittit ei de⁹: sed nō dimittit gcqz quod nō statiz det pauperib⁹: ꝓpemodū ostrigens & in nihilū redigens domuz suā. Multotiens in exultatiōe inuenerūt eū gdaz: dicentez deo. sic sic: aut tu mittēdo. aut ego dispgendo: videbim⁹ vo qs vincat. liquet .n. qñ tu diues dñe: & vite nre ministrator es. Porro āt qñ iuxta euentū nō hz ad horam aliqd quod det a se petenti: ꝯristat⁹ dicit ad tabernariū aut ad aliū negociatorem. Da mihi vnū tremissen. i. tertiam ptē solidi auri. & fuiaz tibi vno mense vel duobus: vt vis: & vbi vis: qñ esuriūt valde q in domo mea sūt. Et sumens dat egēti: rogāt vt nemini dicat. Cū g sensisset me idez dei cultor mennas tāqz euāgeliū audientez se: dicit mihi cū opunctione. In hoc miraris dñe? Jā si inuenisses scm̄ pīarchā qd faceres? Alio ei. Quid āpli⁹ videre? Tūc dixit mihi. Crede p indulgētiam dei. ipe me fec̄ pfoytex & vicedñm scissime ecclie & vidi i eo opa: vniuersā pene naturā excedētia. Et si dignat⁹ fueris i fuilia mea hodie veniēdo scificare nos: enarrabo tibi gesta: q̄ ipse ispector eox factus aspexi. Cūqz boc dixisset tenui manū & erexi eū: apphendēsqz duxit me i a deo fuatam domuz suā. Itaqz cū voluisset nobis mensā dignat⁹ apponere dixi ad eū. Nō iustū est o dñe aie cibū relinqntes: corpus añ aiaz reficere: sed magnū cibū g nō perit sumamus: & p⁹ modū corpori necessitatem pste mus. Cū g cepisset vitam sci sine mēdacio recitare: ꝓmuz ingt & precipuū bonū eius fuit: qñ oīmodis nō iurauit. Petii igitur chartaz & attramētariū: & que dicebātur per ordinem annotabam. De stipēdiis pauperum quos dominos appellauit.

PRomotus ergo & i throno residens in amica xpi magna ciuitate alexandria decreto diuino veracit: & nō ex homi nibus neqz p hoīes. hoc ꝓmū forte factuz & premiū oibus demōstrauit. Mittēs. n. mox dispēsatores. & eum q dicebat sup pace: dixit coraz oibus ad eos i honorabili secretario. Nō iustū ē o frēs: ad te alteri⁹ cuiuscqz curā hre. cqz xpi. Omni vo militia dine que conuenerat audito vbo opūcta ac sustinente: dicit itex ille btūs. Euntes g̃ p totā ciuitatē oscribite mihi usqz ad vnum oēs dños meos. Illis aūt non intelligentibus qui hi dñi essent: sed rogātib⁹ dicere & mirātib⁹ q nā pīarche dñi existerēt: respōdit rursus āgelicū illud os & ait. Quos vos egenos & mēdicos vocatis: istos ego dominos & auxiliatores pdico. Jpi eni nobis vere & auxiliari & celorū regnū donare poterūt. Et cū h̄ multa velocitate vidisset factū xpi imitator: pcepit eis p singlos dies stipēdia tribui: & p propriū dispēsatorez pbere eis sufficientē necessitatē: plus aūt erāt cqz septē milia qngenti. Tunc q̄si pastor ver⁹ & nō mercenari⁹: cū sacrosco ouili: & cū ouenientibus scis viris cpis: ad ecclīam scām pgēs: osecratus é diuino iudicio. Qz equā mēsurā & pōd⁹ statuerit.

ITaſtū vero é. & h̄ gestoruz eius nō postponere bonū. In crastinū eni iteruz mittēs p totā ciuitatē eosdē di amicos yconomos & cancellarios: et reliquos qbus erat dispositio ciuitatis credita nō pmisit mēsurā qlēcunqz vl̄ pond⁹ puū & magnū i tota ciuitate: sed oia i vna cāpana. i. iusta & eq̄li statera: modio & artabe. i. mensura modios tres cōtinēs: & ter̄iā ptez modij vē dere & emere cōtestabat: scribēs i subscriptiōe sua: oditionē p oēz regionē. hñitem formā hāc. Johes būilis & exigu⁹ fu⁹ fuoruz dñi nr̄i. oīb⁹ sub pauptate nostra ōgētib⁹: qqz ab eodē dño nr̄o regimini subeē noscūt. Hec egregio btō Paulo: p eū q in eo loq̄bat: xpo iubēte. & oīb⁹ legē ponēte: obedite ꝓpositis vr̄is & subiacete eis: ipsi .n. pui gilāt q̄si rōnē ꝓ aīab⁹ vr̄is reddituri: credit tātilitas mea: vbo diuino obedientes: vos suscipere petitiōes nr̄as: vt ex deo & nō ex hoīe: vñ h̄ sciēs moneo chari-

tatē vſaz: vt neq̄q̄ i q̄piaz vſum appare at huiuſcemōi ꝓuaricatio. Deniqz vt ait diuina ſcriptura: ſtaterā magnam ⁊ ꝓuaz odio habuit de⁹. Si xo gs appuerit: poſt ꝓtē ſubſcriptiōis nr̄e ꝺditiōez: iſtiuſmodi crimē icidēs: vniuerſas facultates ſuas i/digētib⁹ nō volēs ſine mercede apponet. Ergo vt dignū memoria: ⁊ h̄ ip̄z publicū preceptum hic ponere curauimus.

Qz munera accipiētes correxit.

DElatum ē aūt aliq̄n huic diuinit⁹ ſapiam ꝺſecuto q̄ p xenia eccłie rectores ēptas pſonas accipēt: circa diſpoſitiōes captiuorū. Qd̄ nihil negligēs cōuocauit oēs ⁊ nemi/nez penit⁹ exaſperās: ſupauxit mercedes q̄ eis ꝓus dabāt: ponēs xbuz q̄ten⁹ mūera a q̄libz oīmodis nō accipent: q̄n inquit ignis ꝺſumet domos mūera accipiētiuz. Ex tūc igit̄ p gr̄az dei abūdauerūt dom⁹ eor: ita vt quidā ex eis additā ſibi mercedū quātitatē dimitterent. Qz licentiā ⁊ ꝺfidētiā ſe adire volētib⁹ ꝺderit.

DIſcens xo aliquādo iteruz ille ter diues: q̄ qui dā iuriā paterēt̄ ab aduerſarijs ſuis et volētes adire euz. timore cācellarioꝝ et eccleſie ꝺfēſoꝝ atq̄ ei aſtātiū ꝓhiberēt̄ ꝺſiderauit tale qd̄ deo acceptū negotium et quarta et ſexta feria publice ponens ſel/lam et duo ſcamna. ſedebat ante eccle/ſiam: colloquēs q̄buſdam ſtrennuis viris aut ſcā euāgelia p̄ manib⁹ tenēs nullū tāti obſequij appropiāre ſibi pmittens: excepto vno defēſore ecclie: licētiā ⁊ ꝺfidētiā dare feſtinās: ſe adire volētib⁹: q̄b⁹ ⁊ ꝺfeſtiz qd̄ dignū erat: p ecclie defēſores faciebat: ⁊ p̄cipiebat vt nemo eoꝝ guſtaret q̄/uſq̄ ordinarēt capt̄z: et audiētib⁹ dicebat Si nos boies exiſtētes pmiſſionez ſēp̄ ꝓ petitionib⁹ nr̄is bēm⁹ ingrediendi domū ꝺi ⁊ petitiōes nr̄as facere ei videlicz i tractabili ac oi creature ſupeminēti: atq̄ opaz dam⁹: q̄ p̄ces nr̄e ipleant̄. necnō et rogamus eū vt nō tardet: ſz illō ꝓp̄e dcm̄ ꝓtinus exclamam⁹. cito ātricipet nos miſericor dia tua dñe: q̄mō putas nos ꝺſuoꝝ nr̄oꝝ petitiōes: cū oi feſtinatiōe ꝺbemus pagere: memores dñi dicētis: i q̄ mēſura mensi fueritis remetiet̄ vobis: et per ꝓphete vocez itez̄ ꝓhibentis: quemadmodū pfecisti erit tibi.. Una g̃ dieruz ſtūmō hic mirabilis ꝓcedēs: et i ſolito loco p̄ſidēs vſq̄ ad horā quītā ⁊ nemie accedente: meſt⁹ ⁊ ꝺlachrymās receſſit. nullo aūt audente eū iterrogare cām merorıs ſcs ſophroni⁹ eū ſolo. Illic. n. erat tūc. Que cā ait ad eū ſecreto. Illic. n. erat tūc. Que cā ē ꝺi curatoꝝ: retinētis aīuz tuū ſcm̄ triſtitie Dēs gppe nos repēte ꝺturbauit. Qui dixit ei māſueta voce: Hodie būilis iobs q̄/lēcūq̄ mercedē a q̄piā n̄ būit: neq̄ xp̄o ꝓ inūeris pctis ei⁹ aliqd obtulit: ſīc nec aliq̄n Cui ſāct⁹ ſophroni⁹ diuinit⁹ iſpirat⁹ rndit. Mox. n. itellexit cāz ob quaz iſdē triſta/bat̄ p̄riarcha. Hodie xo gaudere et letari oportet beatiſſime: Ueraciť. n. beatiſſim⁹ es: ita pacificās a xp̄o creditū tibi gregem vt nullā bēat cōtra ꝓximū ſuū litē aut dubietatē: ſz velut angelos ſine litigio. ⁊ ſine iuditio boies eē feciſti. Ille aute vere mitis paſtoꝝ. credēs qd̄ dictū erat. verū eſſe oculos i celū extēdēs dicebat. Hr̄as ago tibi de⁹. q̄ ⁊ imeritā puſillanimitatē meā ſacerdotio fūgi. ⁊ me exiguū ⁊ peccatorez ſacerdotē tuū vocari. ⁊ paſcere rōnabilez gregē dignat⁹ es. Mox xo puſillanimitate oī depoſita: gaudiū i būilitate multum illi affuit. Hunc xo: vt gdaz aiūt: in h̄ imitatus ē ⁊ conſtantius. qui poſt Eraclium ip̄eratorem extitit: cuius ⁊ filius erat.

Qz eos g a pſis fugerāt benigne ſuſcepit.

HAusſācti patriarche tēporibus aſcēdentes p̄ſe captiuarūt ⁊ deprꝛeda ti ſunt ſyriam. Itaq̄z pene omnes qui effugiebant manus perſarum. ſine deo. ad nomen huius ter beati tanq̄ ad portum ſine fluctu accurrebant: ab eo ⁊ ipſi ſuffragio ⁊ ſuſceptione perfrui poſtulantes. Quos beatus iſte hoſpitio recipiebat: ⁊ conſolabatur: non tanq̄ captiuos: ſed quaſi natura veraciter fres. Cōtinuo g̃ plagatos qui dē ⁊ īfirmos. i xenodochiis ⁊ noſocomiis ideſt egenorū domib⁹ fecit recūbere p̄ci/

pies curā eis ⁊ medicinā gtis ipēdi: ⁊ tunc recedere: qñ vnusqsq; cor. ppa volūtate vellet. Illis vo q sani ⁊ egeni veniebāt ad roga: masculis qdē singulas siliqs dabat. mulierib⁹ aūt ⁊ puellis tāqz ifirmioribus mēbris binas. Ueniētib⁹ g̃ gbusdā indutis ornamētis aureis ⁊ vestralib⁹ ⁊ q̄rentibus elemosynaz: referebant ꝺ eis pr̄iarche: bi gbus erat roga credita. Ad qs beatus ille tonuo oc̄o ac seuera voce vsus q̄z/ qz mitis eēt ⁊ visu hilaris dixit. Siqdē bumilis ioānis imo xp̄i dispensatores vultis esse diuīo p̄cepto sine callidītate obedite dicēti: oī petēti te tribue. Si aūt vēiētes curiose iuestigaueritis. de⁹ curioso nr̄ ministro nō indiget neqz bumilis iobes. Si eniz q̄ dant mea existerēt ⁊ mecū nata essent. fortasse bñ i meis tenax existerē. Si vo q̄ dant ꝺi sūt: vtiqz i suis p̄ceptuz suuz custodiri vult. Si aūt ex incredulitate ⁊ modica fide illꝺ timetis: ne forte multitudo eor. qb⁹ dant supet itroitū pecunias ego vr̄e pusille fidei cōicari ñ patior. Etenī si bñplacito dei actū ē. vt essē ego idignus dispensator eius munex si tot⁹ mūdus congregaret alexandrie elemosyne idigēs: imēsos thesauros dei nō angustabūt neqz scām eccl̄iam. De elemosyna que ei in similitudine puelle apparuit.

Unqzillos dimisisset. vniuersā q̄ circūdederat istos defectionē ⁊ modicā fidē scidēs loq̄bat̄ bis g eis consedebant: ⁊ admirantur de data ei a deo cō passione. Cū essez ingens adbuc in cypro: iuuenis q̄si annox gndeciz vidi vna noctium i somnis puellā quādaz: cui⁹ spes sup̄ solez splēdebat: ornatā sup̄ oēm būanū sē suz: q̄ venit ⁊ stetit añ lectū meuz: ⁊ pulsauit me latere. Expgefactus ꝺo vidi eā in veritate stātē: ⁊ estimaui eam eē mulierē: figura igit̄ crucis signat⁹ dixi ei. Que es tu: ⁊ quō ausa es itrare sup me dū dormirē: hēbat ⁊ coronā de olinax ramis super caput suuz: tūc illa hylari vultu ⁊ subridēdo dicit mihi. Ego suz p̄ma filiaruz regis. Cūqz bec audissez statiz adoraui eā. Tūc dic mihi. Si me possides amicā: ego te ducā i ospectu ipatoris. Etenim nemo hz potestatē apud euz: sicut ego. Ego qppe feci eū in tris boiez fieri ⁊ saluare bomies. Et bec dicēs disparuit. Ego vo inmemetipsuz reuersus itellexi visionē ⁊ dixi. Credo cō passio ac elemosyna ē: rio habz i capite ex oliue folijs coronā. Eteni vacit cōpassio ⁊ benignitas erga boies deuz carne vestiri fecit. Statiz g̃ vestiui me ⁊ nullū domus mee excitās: i ecclesiaz abij. Erat. n. iā aurora. Et cū irē obuiaz sr̄i frigore vexato: expoliaui me idumēto capno. ⁊ dedi ei: dixiqz int̄ me. Ecce i h̄ sciā si vtiqz va ē visio quā vidi: an demoniaca. Et vitate testāte nōdū eccl̄iaz comprebēderā: ⁊ subito obuiat mihi qdā albis indut⁹ vestimētis dat mihi ligaturā centū numismatū dicēs. Accipe bec frater. ⁊ dispēsa vt vis. Ego aūt p̄ gaudio statī bec suscipiēs. reuersus sum volēs reddere ei ligaturā illā: q̄si nibil īdigens: ⁊ amplⁱ⁹ nō vidi aliquē. Tunc dixi veraciter nō eē fantasiaz. Ex illa vero bora. sepe dabaz conferri aliquid ⁊ dicebaz videbo si mittat de⁹ mihi vt dixit centupla. Et cū tēptassem dñz malefaciēs: ⁊ satis factus essē diuersis modis p eas res: dixi. Cessa misera aīa: tēptādo itēptabilez Tot igit̄ certitudines bñte ex deo bumili aīa mea: bi increduli fortasse bodie venerunt. ⁊ me i ōficiētiā secū cadere bortant̄.

De peregrino qui eum temptauit.

Dzione existente eadem populi mltitudīe in ciuitate. qdam peregrinox videns tantā cōpassionē ei⁹. voluit tēptare eū: ⁊ indutus vestimenta vetera. adiit eū eūtez ad visitādos q in nosocbomio. idest i infirmaria iacebāt. Bis. n. p ebdomadaz vel ter ibat illuc. Et dicit ad eum. Miserere mei. qñ captiuus sū. Dicit datori. Da ei sex numismata. Deinde cū bec accepisset. vadit ⁊ mutat bītū. ⁊ obuiat ei aliunde ⁊ p̄cidit ei dicens. Miſere mei q̄ coartor. Dicit ōnuo pr̄iarcba datori. da ei sex nūmos aureos. cū vero isset. dicit ille distributor ad aurez illius patriarche. Per

EGO SVM FR.

oratiões tuas dñe idem ipe accepit scdo Fecit ẏo scipz prīarcha tāqz nesciret. Uenit itaqz tertio itez accipe: z tetigit vatoz prīarchā g auz ferebat: ſignificās q ipſe eēt. Tūc rndit ei dei amic⁹: ille veraciter xps me⁹ſit: z temptet me. De Naucle/ro et de argento de ſtanno facto.

Auclerus gdaz pegrinus dāna ptulit et accedens huic btō viro: rogabat euz mltis lachrymis: vt cōpatereť z ei ſic oīb⁹ alijs. Precepitqz eū accipe quinqz li/bras auri. Cūqz accepiſſet bas abiēs emit anthecā. i. archā: z miſit i nauiz. Mox ac cidit vt ex̄ fozū naufragiuz ptuliſſet: nauī ẏo nō pdidit. Acceſſit itez ad eū: de bona ei⁹ volūtate pſumēs: z dixit. Mifere mei vt de⁹ mundi miſtus ē. Cui ille prīarcha dixit. Crede frater niſi miſcuiſſes pecūie eccl'ie illas pecūias q tibi remāſerāt: nul/laten⁹ naufragiū ptuliſſes. De malis būi/ſti eas z pdite ſunt cū eis: z q fuerūt ex bo nis: verū pcepit denuo dari ei decē lib⁹ auri denūciās ei: ne ꝺmiſceret eis alias pe cunias. Emēs pterea anthecā z navigās vno die vēto valido flante: piect⁹ē i ter/raz: z oīa pdidit z ipam nauz z nō ſūt ſal uate niſi aīe tm̄. Uoluit g̊ p ꝺfuſiōe z āgu ſtia iſdez Nauclerus necare ſeipm: ſz de⁹ g ſēp ſaluti boīuz puider: reuelauit ħ btō prīarche. Et cū audiſſet qđ acciderat ei: nūciat ei venire ad ſe: nihilomin⁹ dubitās Tūc aſpſit ſe puluere. z tunicā ſcindēs: in/decēť accedit ad eū. Cūqz vidiſſet eū i ta/li hītu ille ſāct⁹: redarguit eū z dixit. Mi/ſeatur tui dñs bndict⁹ de⁹. credo ei q ab hodierna die neq̄qz naufragiuz incidas: vſqzquo mariaris. hoc ẏo tibi ꝺtingit. eo q z ipa nauis tua ex iuſticia eēt poſſeſſa. Mox g̊ iuſſit tradi ei vnā magnā nauim plenā frumēto: viginti milia modioz: de illis nauibus q̄ ſciſſime ecclie ſubiecte mi niſtrabāt. Quā recipiēs exijt ab alexan/dria: z affirmabat ipe Nauclerus aſſeue/rans viginti dieb⁹ ac noctibus vehemēti vento navigauimus nō valētes oīno ſci/re quo iſſemus neqz p ſtellas neqz p loca excepto q gubernator videbat illū prīar chaz ſecū tenētez temonē: z dicētez ſibi. Ne timeas bn̄ navigas. Jgit p⁹ viceſimā die apparuim⁹ i inſulis britanie: z deſcen/dentibus nobis i terrā: inuenimus illic fa/mē magnā. Cū g dixiſſem⁹ p̄mo ciuitat is q frumētū portarem⁹: dixit. Bene deus adduxit vos. Quicqd vultis eligite. aut p ſingulos modios nūmiſma vnū: aut eiuſ/dē ponderis accipite ſtānū. Elegim⁹ itaqz dimidiū ſic: z dimidiuz ſic. Rez aūt vadit dicere ꝑmo: i exptiſ munez di: icredibilez gdē z fine fide: bis ẏo q expiētiaz miracli ei⁹ bn̄t credibilē atqz acceptā. Nā ꝑterea alexādriaz cū gaudio reuerſa geuim⁹ i pē/tapoli z aſportauit Naucler⁹ de illo ſtāno vt venūdaret illō. bēbat itaqz illic ātiquū ſociuz i negocijs petētez ex eodem ſtāno. Dat ei i ſacco quīquaginta libras. At ille volens pbare ſpēm ſi bona eſſet: ſoluit il/lud in igne. z iuenit argētū p̄muz. Puta/uitqz ſe eē tētatū: z rettulit ei ſaccū dicēs Deus idulgeat tibi. Nungd inueniſti me impoſtorē. i. iniquū erga te: q argētum p ſtāno dediſti mihi? Expaueſcēs ẏo ꝺ ꝑmo ne illo nauclerus dicit. Crede: ego p ſtan no illud bēo. Si ẏo ille g fecit de aqua vi nū ipe p oꝛones prīarche fecit ex ſtanno argentuz: nihil miruz. Et vt ſatiſfiat: veni ad nauiz: z videbis cetera iſtius metalli ſotia. quod accepiſti. Aſcendentes itaqz inuenerūt ſtannū argentū optimū factuz z nō ē pegrinum miraculum. o philo xp̄i. Qui eniz quinqz panes multiplicauit: et rurſ⁹ aquā egypti trāſmutauit i ſanguinē z ẏgā in ꝛpētez trāſmutauit z trāſtulit flā/maz i roꝛē in mltis ſcis: facili⁹ z hoc tam glorioſuz miraculuz opatus ē: q̄ten⁹ z fa/muluz ſuum ditaret: z Nauclero miſeri/cordiam ſuam prestaret. De diuite qui in paupertatem ceciderat.

A Eſcendente ſanctiſſimo iſto viro ali quādo in eccl'iaz dñico die: acceſſit ad eū hō: q multas poſſederat facultates: z fu/res ingreſſi domū eius deſpoliauerūt eū:

vlqz ad ſtramẽtuz:z cũ multa q̃ſtio eẽt facta z nõ inueniſſet q hec ꝓpetrauerãt:cõpulſus eſt multa nimis pauptate dep̃cari cũ magna reuerentia ſciſſimũ illuz pñiarchã dicẽs ei z calamitatẽ ſuã. Miſtus ꝙ illius mꝫtũ:fuerat enĩ ex clariſſimis z magnis p̃ncipib⁹:dicit ad aurẽ illi⁹ cui auruz creditũ erat: vt daret ei qndecĩ libras auri. Cũ aũt has datur⁹ abiret:app̃bẽdit cõſiliuz logothete.i.rõnatoris z yconomi: z ex diabolica opatiõe iuidẽtes.ñ dederũt ei niſi qnqz libras. Cũ ꝙ reueritur de collecta.iſdẽ honorabiliſſim⁹ archiep̃s dat ei ĩ ſcriptis:mulier vidua bñs vnicũ filiũ noticiaz xenij qnq̃ cẽtenariorꝝ auri. Cũ aũt ſuſcepiſſet z honorabile ſecretũ dimiſiſſet ꝛuocauit diſpẽſatores z dixit eis. Quot libras dediſtis illi q ad me acceſſit:' Qui dixerũt dñe vt iuſſit ſacratiſſima ſcitas vr̃a: qndecĩ libras. Cũ aũt coꝙuiſſet p inbĩtãtẽ ĩ ſe gr̃az.illos eẽ mꝫitos adducit eũ q acceperat:z interrogauit eum' qd accepiſſet:' Illo ꝛo dicẽte qnqz libras ꝓferẽs de honorãda manu ſua ille ſãct⁹ pictaciũ qõ ſibi traditũ fuerat:dixit eis. A vobis exgrat de⁹ z illa alia decẽ cẽtenaria:qm̃ ſi dediſſetis qndeciz libras vt dixit bũilitas mea: q attulit quiqz cẽtenaria qndecim daret. Et vt certos vos faciã:mittẽs adducaz q bas attulit. Et mittẽs duos venerabiles viros vt accerſirẽt reuerẽdaz feminã:q̃ ĩ baptiſterio pictatiũ ei ꝓrexerat:cui z idi cauerat dicẽs. Bñdictionẽ quã de⁹ mihi offẽderã miſit ĩ cor tuũ:ferẽſ tecũ:Uẽi adbũilitatẽ meã. Que curſiz ſurgẽs app̃hendit veſtigia ſcĩ viri vna cũ q̃ntitate auri. Cũ ꝙ ſuſcepiſſet ille p̃riarcha oblationẽ:et oraſſet ſup eã:z ſup filiũ ei⁹ ſufficienẽ dixit Obſecro te nõna:hec tãtuz voluiſti dare x̃po:an aliud aliqd:' Cũ aũt ſenſiſſet deiferũ illud qõ fecerat coꝙuiſſe:tremore cõpſa dixit.p ſcãs dñi mei oꝛones:z ſcm̃ meuz mẽnaz.xv.cẽtenaria ſcripſerã ĩ pictacio: z añ vnã horã cũ ſtarẽ ĩ ſmaxi vt darẽ hoc tibi dño meo:diſſoluẽs illõ ĩportune legi. Ego enim indigna ancilla tua ſcripſi hoc ꝓpria manu:z iueni decẽ deleta a ſeipſo.

Tũc ſtupefacta intra me metip̃am: dixi. vtiqz nõ ẽ volũtas dei: vt dem niſi qnqz. Dimittẽte aũt p̃riarcha reuerendã illã feminã:ceciderũt ad pedes ei⁹ diſpẽſatores g trãſgreſſi ſũt volũtatẽ ei⁹:petẽtes idulgentiã:z affirmantes nihil tale ſe vlterius acturos eſſe. De Niceta patricio: et de languncul̃s auro plenis.

Atuens niceta patricius huius viri ꝛvtutibus pleni magnanimitatẽ: z ſine ꝓcitate manu expẽſaz:z tãcꝫ ex fõte iugit oib⁹ p̃ſtãtẽ iſtictu q̃rũdã diabolũ imitãtiũ ſubit ad ſcm̃ z dicit ei. Regnũ artaẽ z pecũie eget tã: qz ſine ꝓcitate erogant̃ que deferunt̃ tibi pecunie: da eas ĩpio da eas in publicuz ſaccellũ. Ille ꝛo de hoc qõ dictũ fuerat ĩpturbat⁹ manẽs:dicit ad euz. Nõ iuſtuz ẽ dñe: vt arbitror patrici: ea q̃ ſup celeſti regi oblata ſunt:terreſtri dare. Si ꝛo z oĩno tale aliqd iudicaſti:crede humilis Joãnes ex eis nimũ nõ dabit tibi: ſz ecce ſub hũili lectulo meo eſt apotheca x̃pi: vt volueris fac. Surgẽs itaqz ſtatiz Patrici⁹: vocat de ſuis hoib⁹ qui portare deberẽt z ĩponit ſup eos pecunias totas ſub lecto iuẽtas:nõ relinquẽs ex eis niſi vnuz centenariũ. Et cũ deſcẽderẽt q portabãt huiuſmõi pecuniã.aſcẽdebãt qdam alij portãtes puſillas lagũculas: hñtes pecunias miſſas p̃riarche de affrica ſuſcriptaſ: alias qdẽ mel optimũ: alias ꝛo mel ſine fumo. Cũ ꝙ deſcẽdẽs patrici⁹ legeret ſuꝑſcriptiões lagenaꝝ: inſinuat p̃riarche vt ſibi mittteret de tali melle:q̃ ad op⁹ ſuũ vteret̃. Nouerat enĩz eũ mali eẽ ĩmemorez. Aſcẽdẽte igit̃ q lagunculas hẽbat creditas z reſpõſa reddente z ĩdicante pecunias eẽ ꝓ melle in vaſis:ſtatiz vere mitis paſtor miſit ei vnã lagunculaz ſuperſcriptam mel optimũ faciens ei z pictacium ꝛtinẽs ita. Dominus qui dixit nõ te deſeraz neqz derelinquaz.ſine mẽdatio eſt: et deus ver⁹:idcirco deum qui oĩbus eſcaz z vitã prebet: homo corruptibilis ꝛſtringere nõ põt. vale. Precepit aũt abeũtib⁹ z portantibus lagunculam vt dicerẽt ei

vt ante se faceret eam aperiri: ⁊ dicerent ei. ꝙ oēs quas viderat deferri lagunculas: pecunijs essent ꝓ melle replete. Cō tigit ꝙo sedente eo ad mensam: nunciaue runt eos qui lagunculas portabant: ⁊ pi ctacium patriarche. Ascendētibus itaq; eis cū vidisset vnā tm̄ lagunculā dixit ei patricius. Dicite ei. Credo dñe magnam iracundiā aduersus me retines: nā vnam solam non mitteres mihi. Tradito autem pictatio eodem: ⁊ bullā dissoluentibus et euacuantibus corā; oībus pecuniā agno uit: ⁊ reliquas lagunculas quas vidit si militer plenas eē. Cū ḡ legisset ꝙ hō cor ruptibilis deū ostrigere nō posset cōpun ctus de ꝼmone dixit. Et viuit dñs: neq; niceta ostriget eū. Nomo eteni ⁊ ipe pec cator ⁊ corruptibilis ē. Et relinquēs mox prādiu; ⁊ sumēs secum quotq; pecunias ab bonorando pre abstulerat: ⁊ lagūculā q̄ ab eo trāsmissa fuerat: ⁊ de suo centena ria tria appbēdit bonorāda vestigia nullo in obsequiu; ꝓpriu; sumpto: sed i humili tate multa ascēdēs: rogabat eu; q̄si alijs accusantibus: mō idulgentiā a deo expo sceret: satisfaciens ei: ꝙ etsi penitētiam ei daret: ꝓmpte hāc susciperet ⁊ custodiret. Admirās archieps velocē viri cōuersio nem: nihil de cōmisso ꝙquest⁹ē: sed magis ꝯsolabat eū verbis ꝯsolatorijs. Talis aūt amborum cōfirmata ē extunc a deo cari tas vt cōpat iā dicti fierꝫ patricij. De sterilitate cibox ⁊ ō eo ḡ diacōatū peciit.

Ai Abrabaꝫ i hoc qō expedie bat tēptauit vt eius fidem soli ꝺo cognitā. vniuersus mūdus imitet discens tēptauit ⁊ memorabilē istū Joannē. Mo dus āt illius tēptatiōis: forma vtilitatis sā ctis ei⁹ eccleſiis extitit. Est āt forma h. In estimabili mltitudine fugiētiū a persis sic iā dictu; ē: ⁊ adueniēte alexādria; ⁊ steri litate mlta cibox facta: eo ꝙ ñ subiret flu ui⁹ nil⁹ ꝼm cōsuetudinē ⁊ auro cūcto ero gato qō possederat patriarcha: misit ⁊ mu tuo accepit a mltis plbis circa decē cente naria. Et bis iterū ꝯsūptis. ⁊ ad huc fame manēte. ⁊ ō cetero mutuu; dare ei nullo volente: ſz oīb⁹ ptinaciā famis timētib⁹. ⁊ necessitate cōpresso prīarcha eox ḡ ab co alebāt. ⁊ i mlta cura ⁊ orone beato pseue rāte: sēsit qdā ciuitatis bītator eā q̄ circū dederat sanctissimū illū ariditatē. ⁊ oīmo dāegestatē: bigam⁹ exns ꝺsiderat diaco n⁹ ecclesie fieri. ⁊ ꝓ necessitatē q̄ sāctū vn dicꝫ circūdederat. volebat suadere ei: vt eū ꝺsecraret: fecit ei depcationē ottnētez ita. In facie ꝙpe ei ñ audebat tale aliqd dcere sāctissimo ⁊ ter beato prī prum io anni vicario xpi. ꝺpcatō ⁊ postulatō a cos ma īdigno ꝼuo ꝼuox scitatis vre. Ediscēs scissime dñe q̄ obtinet honorādū caput tu uz ꝼm pmissionē dei: imo ꝓ peccatis nris escax penuriā: ñ iustū existiaui ꝼuus tu⁹: ī refectiōez uersari dño meo ī subtilita te. i. tenuitate ⁊ pauptate manēte. Sunt igit īdigno ꝼuo tuo frumēti ducēta milia modiorū: ⁊ auri libre cētū octogīta: quas rogo dari xpo ꝓ te dñm meū: tm̄ ego indi gn⁹ ī minysterio tui dyaconat⁹ frui mere ar: vt ꝓ talē cū te dño sci altaris ministra tōez emūder a pcōx meorum luxuria. Dr̄ .n. ꝙe dei pdicator ꝓ scm̄ aplm: qm̄ ex ne cessitate ⁊ legis trāslatio fit. hee suscipiēs diuinit⁹ sapiēs ⁊ vix aduocās ait ad eu;. Tu es ḡ pces nobis ꝓ notariū tuū ⁊ filiu; misisti. Quo dicēte: etiā dñe: misit oēs fo ras btūs. ⁊ mirificordissim⁹ nolēs corā oīb⁹ hūc ꝺfūdere: ⁊ cepit dicere ad eū. Obla tio qdez tua valde iusta ⁊ tēpori necessa ria: sed maculosa: ⁊ nosti ꝙ ī lege: ouis si ue pua siue magna: nisi īmaculata eēt nō ī sacrificiū offerebat: ⁊ iō ad sacrificiū La in nō respexit de⁹. Qm̄ vero dixisti frater ꝙ ex necessitate ⁊ legis trāslatio fiat: ō le ge veteri hoc dicit aplus: Nā quomō ait frat dñi iacob⁹: ꝙ quicūq; obſuauerit to tam legē: offēdat aūt in vno fact⁹ ē oīum reus. De frib⁹ vero meis egenis: ⁊ de scā ecclesia: de⁹ ḡ eos nutriuit āte q̄z ego ⁊ tu nasceremur: ⁊ ipse nūc nutriet eos tātum si ꝼmones ei⁹ illesos custodierim⁹. Ille. n: qui tunc qnq; panes mltiplicauit. pote ⁊ decem borrei mei modiis benedicere

Quapropter illud dico ad te fili. q̄ in actibus apostolo⁊ dictū ē: non est tibi portio neq3 hereditas in hac parte. Cūq3 būc triste ⁊ sine effectu dimisisset. nūciat ei duas ecclesie magna⁊ nauiū ad terrā eē submissas: q̄s miserat in siciliā propter frumētum. Hoc autē audiēs ille beatus: cadens in terrā. grās egit oīpotēti ꝺo dicens. Grātias refero tibi dñe: quō nō permisisti ſuo tuo. pecunijs vendere gratiā tuā. Uere ingrentes te dñe. ⁊ sancte ecclesie tue regulas custodientes: ñ deficiēt oī bono.

De duobus clericis. in culpā cadētib⁹.

Uibusdam duobus clericis in culpam cadētibus. hoc ē manū in alterut⁊ iniiciētib⁹: hos excōicauit canonice. per aliquot dies. Hoc⁊ q̄dē vnus libenter suscepit īcrepationē ⁊ cognouit culpā suā. alter ☧o malitiosus existēs. gaudēs p̄ceptū suscepit. Occasionē. n. q̄rebat mīne ingrederet ecclesiā: ſ3 lniaz bēret pseuerandi ī nepbādis actibus suis. Irascebat autē cōtra sanctū patriarchā ⁊ quātū in se erat minabatur ei nocere. Quidā vero dicebāt. ⁊ ipsū eē qui ꝓdiderat pecunias ecclesie ad patriciū niceta: q̄s ⁊ rapuit manu vt p̄scriptū ē. Nūciatū est igit ei. q̄ ille mali memor malitia refuaret: ⁊ nō rectaz erga beatū hunc volūtatē haberet. Ille aūt vere pastor memor dicti illi⁹. q̄s infirmat ⁊ ego nō īfirmor. ⁊ iterum. vos q̄ potestis īfirmitates ipotentiū portare: voluit hunc accersire ⁊ decenter admonere. et soluere eū ab excōicatione. videbat. n. lupū conātē rapere ouē. Dispensatione ☧o dei actū est. vt innotesceret oīb⁹. patriarche imemor mali aīm⁹. oblitus ē accersire eū: ⁊ soluere ab excōicatione: Cū ergo ad sanctum dñicum diē pueniſſet. ⁊ sācto altari astitisset vt incruētū. i. ipollutū sacrificiū offerret iā diacono generalē orationē3 pene cōsumante sāctū velum exaltaturo. in mētē malitie īmemoris venit. ⁊ statiz diuini p̄cepti recordans asserentis: si offers munus tuū ad altare. ⁊ ibi recordat⁹ fueris: q⁊ frater tuus bz aliq̄d aduersū te: reliq̄ ibi munus tuū ⁊c. ītimat diacono facienti orationē quā diacon⁹ solitus facere erat: vt reincipet a capite. ⁊ si ipleret ītez recapitularet. vsq3 dū pueniat ei⁹ sanctificatio. Finxit. n. se tanq̄ si euz ventris necessitas cōpulsasset. Et veniēs ī honorabile cimiliarchiū. i. secretariū p̄ncipale misit statī fere vigīti bebdomadarios. q̄rentes iā dictū malimodi clericū. Intētio. n. pastoris b erat vt educeret ꝺ ore leonis ouē De⁹ ☧o q volūtatē timētiū se facit fec̄ p̄manibus iueniri mox clericū. Et veniēte eo. ⁊ ☧ vitate testimoniū phibēte. ꝓr p̄riarcha genu flexit dicēs. Indulge mihi frat. Ueritus q̄ illi⁹ honorabile pōtificiū. ⁊ eo⁊ q̄ aderāt presentiā. magis ☧o timēs iudicium dei ⁊ horrens ne forte ignis ꝺ celo eadē hora cōsumeret eū: vidētē honorādā illā canitiē humo iacētē. genu flexit ⁊ ipse petēs veniā ⁊ mīsericordiā. Et dicēte p̄riarcha: ꝺus nobis oībus īdulgeat: surrexerūt ⁊ ingressi sūt ābo eccl̄iā: ⁊ tūc cū mlto gaudio ⁊ leticia astitit altari. cū mūda ꝛsciētia volēs dicere ꝺo: dimitte nobis ꝺbita nr̄a sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Ita āt sana extūc ⁊ ꝛpūcta mēte. fact⁹ ē lector ille: vt p̄sbiteri ꝛsecratiōe potiri mereret.

De litigio quod habuit cū patritio.

Liferi gdā sanctо⁊ pat⁊ dixerūt. Angelo⁊ est nullaten⁹ litigare: ſ3 ī omnimoda ⁊ ꝑpetua pace ꝛsistere: hōinū ☧o ē altercari. ⁊ statī reconciliari: ꝺmonū āt ē litigare ⁊ totā diē trāsire īreconciliatos. Hoc pred̄ea p̄fati sum⁹ amatores xp̄i pp p̄sētē narrationē. Placuit alio tpe huic nobili: vna cū memorato niceta patricio: ꝺ q̄dā publica re altercari. Mod⁹ āt litigij erat tal̄. necessariū ē. n. dicē cū sit aīe vtil̄. Patrici⁹ gdē disponē volebat fo⁊ pp lucra publica p̄riarcha āt id ñ patiebat: paupuz ī hꝫ ꝓcurās salutē. Mītū q̄ coram secretario ꝛtēdētes. ⁊ īflexibiles mānētes: recesserūt ābo abīuicē irati ⁊ īreconciliati. Erat aūt horagnta ⁊ gdē p̄riarche erat refragatō ⁊ amaritudo ꝓ mādato ꝺi: patricij āt pp pecuniaria lucra erat. Cū ait ille iust⁹ neq3 ꝓ rōna

bili neqz p irratiõabili occasiõe debet hõ irasci. Adueniẽte g hora vndecima. mandat p archipsbiterꝫ vna cũ clero pr̃iarcha patritõ: b dignũ memoria ẏbũ. Dñe sol ad occasũ ẽ. Cũ ãt b ẏbũ ille audisset. ñ tolerãs cordis sui ardorẽ: sz tãcꝫ dino igne iflamat⁹ sancti ꝓmone ꝯpũct⁹ ẽ. infectusqz lachrimis statĩ tot⁹ fact⁹ est. ꝛ surgens venit ab beatũ hũc. Quez cũ vidisset ait. Bene veniſti filius ecclesie. obediens voci eius Mittentib⁹ igit ãbob⁹ metanoeã. i. penitudinez siue recognitionez ꝛ ãplexantib⁹ alterutꝫ sederunt ꝛ apiens os suũ pr̃iarcha dixit. crede mihi dñe. nisi quia vidi te valde tribulatũ ō b ia ñ pigritarer ego venire ad claritatez tuã. Et. n. dñs ꝛ ds nr̃. ipe circuibat ciuitates ꝛ castella ꝛ domos visitãdo hoies. Qib⁹ ãt hũilitate sũmi sacerdotis edificatis ꝛ admiratione plenis rñdit ad eũ patrici⁹. crede pr̃. qz vlteri⁹ nõ capient aures mee eoruz ẏba. q litigiosas mihi suggerũt res tũc sapiens doctor dixit ei. crede fili ꝛ frat: si oib⁹ bis volueri m⁹ credere m'tꝛoꝫ peccatoꝫ erim⁹ dñi maxie i tpe b qñ facti sũt m'ti hoim inuicem odientes. M'totiens. n. ꝛ mihi suadẽ temptauerũt hi q suggerebãt mihi dispositiones reꝫ: ꝛ cũ facerez lepe finez vt seduct⁹ fuerã post modũ alii qdaz suggerebãt mihi: qõ fuer̃ ꝺcept⁹ ĩ capt'o. cũ g scdo ꝛ ẗrio b⁹ fuissez ppessus: dedi ẗminũ mihimetipi absqz vtrorũqz parte: ne darez diffinitionem alio in capitulo. Qz si q suggerebant mihi mẽtirent̃: ipi penã solueret quã accusat⁹ ferret: si ꝺ eũ calũnia ẏbaciter fuissz iiecta. Et ex eadẽ die iprouide suggerere mihi ꝺtra aliquez oino aligd: null⁹ iã ausũ bz: qõ deposco ꝛ moneo magnũ decorẽ tuuz fili sit'r facere. Sepe. n. ꝛ cedes iiustas faciũt q sublimitatẽ creditam hñt: si fuerint ẏbis suasorijs cõmoti: ꝛ si sine cruciatu reciderit q̃ ad eos vẽiũt capt'a. Et p̃riti⁹ tãcꝫ a ꝺo iust⁹ pact⁹ ẽ ei⁹ mãdatũ se custodire oi tpe, illesũ. De Gregorio nepote suo

ISte memorabil' bẽbat quẽdaz nepotẽ nomine gregoriũ. Una itaqz die ꝫ faciẽs iste cũ q̃dã ciuitatis tabnario rixa: cuitiis ab eo seuere affect⁹ ẽ: q amare volẽs: non solũ qa publice: verũetiã qa a vilioꝛi inbo norat⁹ eẽt: maxie ẏo qa erat nepos pr̃iarche: subijt ad eũ i ꝺclaui: eo i secreto morãte. flẽs vehemẽt. Cũ aũt hũc estuãtez ꝛ lachrymatẽ vidisset mitissim⁹ pr̃iarcha intro gat cãm detinẽtis eũ ãxietatis: scire banc volẽs. Cũqz ille ñ posset p amaritudine q̃ circũdederat eũ exp̃mere ꝓmonẽ bi q prẽsto fuerũt. qñ eũ exhonorari a negociatore cõtigerat: ceperunt recitare archiepo causã. ꝛ qa ñ debuerat ĩgunt ita scitas vr̃a cõtemnu: vt ꝓprios suos ac propinquos a despectis exhonorari pateret̃ hominib⁹: Ille aũt verus medicus volens p̃mo veluti emplastro quodaz curare nepotis sui furiã: ꝛ tũ tancꝫ ferro incisionẽ ꝛ liberati onẽ passiõis: p sapiẽtissimũ os suuz bic afferre: talib⁹ ẏbis cepit extinguere morbũ ꝛ dicere. Et oino ausus ẽ aliqs os apire: ꝛ cõtradicere tibi. Cred e fili mi p̃ri tuo qm̃ faciã ĩ eo hodie rez: vt tota alexãdria miret̃. Cũqz vidisset eum remediũ recepisse: ꝛ tristitiã cũctã ꝓiecisse: putãtez videlicz qꝫ ageret ꝺ euz q se ꝺtumelijs affecerat: et faceret euz flagellari p cũ q sup foꝫ erat ꝺstitut⁹: ꝛ a varijs põpis debonestari: dic̃ ei ꝺosculãs pect⁹ ipi⁹ fili mi: si ex ẏitate humilitatis mee nepos exist̃is p̃para teip̃z ꝛ flagellari: ꝛ cõuicia pati ab oi hoie. Vera en̄ cognatio ñ ex sãguie ꝛ carne: sz ex ẏtute mẽtis ag̃scit̃. Cõfesti igit̃ accersiuit eũ q sup cauponez erat ꝺstitut⁹: ꝛ p̃cepit ei ne ab illo caupone acciperet: neqz ꝺsueta sua neqz publica: neqꝫ pẽsionẽ ergasterij ei⁹. Et ipe. n. scissime ecc̃lie erat. Et oẽs expauescẽtes ĩmobilẽ lõganimitatẽ ei⁹ intellexerunt eẽ b qõ dixit: qm̃ faciã ĩ euz rẽ: vt miret̃: tota alexãdria: videlicz: qz nõ soluz vicissitudinẽ ñ reddidit: verũetiã p vltione adiutoriũ ipẽdit. De damião ꝺyacono

Unciatũ ẽ aliqñ huic btõ ꝙ gdã cl̃icoꝫ malicia ĩ corde aduersus quẽdaz refuaret: ꝛ irecõciliat⁹ ei pmaneret. Ille ẏo q̃rebat hui⁹ nomẽ ꝛ g̃duz. In crastinuz

ergo die dñico didicit hūc Damianū noie diaconū āt eē officio. Precipit itaq archidiacono. vt sibi qñ idē damian⁹ ad eccle/siā veniret demōstraret. Igitur cū in cra/stinū statō dñico die fieret. venit idē dia/conus ad statōez: ꝛ vidēs archidiaconus. oñdit eū pr̄iarche. Ob eā.n. tñmodo ↄtro uersiā astabat tūc pontifex sancto altari: quid vero vellet facere nulli credidit. Cū ḡ veniſſet diacon⁹ damian⁹ vt suscipet ab eo sāctā cōmunionē. ſm ꝓpr̄iū gradū: te/nuit manū illi⁹ ille sanct⁹. ꝛ dixit. Uade p/us recōciliari fr̄i tuo. ꝛ tūc veniēs digne suscipe īmaculata īmemor malitie xp̄i mi steria. Reuerit⁹ḡ corā tāta multitudie cle ricoꝝ cōtradicere illi: maxīe ī tali loco ꝛ in tali horrēda hora spopōdit ꝫ facere. ꝛ tūc ꝫ sanctis mysteriis vedit ei: Igit̄ ex tunc oēs clerici ꝛ layci custodiebāt se. ne inter se malitiā retinerēt: timētes ne ꝛ ipos con fūderet. triūpharetq; quēadmodū ꝛ illuz diaconū. De eo q̄ habuerit sciaz di/uinaꝝ scripturarum:

HAbebat quidē sanctissimus ꝫ vir sciaz diuina/rū scripturarū. nō āt in sapientia ſmonis tanq; ex inani gl̄ia: sz p eādē ipaz opū actiōez. ꝛ mandatoꝝ obseruationem ꝛ ī secreto quottidiani consilii sui: null⁹ ser mo ociosus audiebat̄: nisi forte ordinatio rei ciuilis exigeret: sz aut relatiōes scōruz patrum aut scripturales questiones: aut dogmata ꝓbleumata. ꝓpter multitudiez nec nominandoꝝ hereticoꝝ. q̄ regionem circūdederat. Si ꝙo alicui aliqs detrahe re incipiat hūc pr̄iarcha p alterā sermoci/natōez vt sapiēs. ingenioſe remouebat. et si itez̄ pmanebat. nihil qdē ei dicebat: sed hūc annotās p̄cipiebat hebdomadario. ne sineret. vlterius eū intrare cū bis⁹q nūcia bantur quatenus p eū ceteros tēparet at q; erudiret. De eo q̄ ipfectū sibi iuſ serit tumulus preparari.

DIffinitionem autē ꝛ ali az quam affectauit ꝫ sāct⁹. nō ē postpone/re. Audiēs.n. q̄ postq; coronatus ipator nullus vniuersi senat⁹ ꝛ astātiū exercituꝫ antiquū memoriale ei aliqd nūciet: sz mox big dicunt̄ monumentoꝝ edificatores. su māt quattuor vl̄ qnqz minutias marmoꝝ pusillas. d diuersis coloꝛib⁹. ꝛ ingrediant̄ ad eū ꝛ dicāt. Dñe q̄li metallo īperiū tuuz iubet fieri monumētū tuū: Insinuātes vz tibi. qz tāq; hō corruptibil̄ ꝛ transitoꝛi⁹: cu raz bēto tue aīe. ꝛ pie regnū dispone. Imi tatur ꝛ iste beat⁹ ꝙaciter hanc digna lau/de traditionē. ꝛ p̄cepit sibi monumētū edi ficari. vbi ꝛ relīq; pdecessoꝛes ei⁹ pr̄iarche iacebāt. ipfectū ꝙo manere. vsqz ad obitū suū vt ipfecto existēte. p celebrē festiuita tē assistēte clero īgredientesq; dicebant̄ stu diosi dicerēt ad eū. Dñe monumētū tuuz ipfectū est. p̄cipe ergo vt consumet̄: eo q; nescias q̄ hora fur veniat. Hoc autē facie bat ille sanctus. vt ita fieret: volēs īmita/tionē bonā ꝛ post se futuris relinq̄re pr̄iar chis. De his que hierosolymam misit.

DOmino ob mr̄titudinē pec catoꝝ nostroruz p mittēte. propria tēpla que erant hierosolymis ac pcutiēdis a deo p̄sis cre/mari discēs hic sanctissim⁹ patriarcha ī mr̄ ta egestate eē scm̄ ꝛ modestū pr̄iarchā hie rosolymoꝝ. Ad horuz reuelationē ꝛ reedi ficatōez mittit ei numismata mille ꝛ mille saccos plenos frumēto. ꝛ mille legumina mille libras ferri. mille restes siccatoruz pi sciū: q menomene dicuntur: mille vascula vini. ꝛ mille egyptios oparios mittēs ei p litteras. Da mihi veniā vere xp̄i operatoꝛ nihil dignū tēpr̄ xp̄i mittēti. Uellē.n. cre/de mihi si eēt ꝺueniens. ꝛ ipe eo venire ꝛ operari in domo sancte xp̄i resurrectionis Ueruntamen illud rogo honorādum ca/put tuum. vt nullatenus hoc īputes mini/mo nomini exiguitatis mee: sed poti⁹ boc petas a xp̄o. vt ibi me conscribat. vbi ve/raciter conscriptio beata consistit.

De vili ei⁹ strato. ꝛ opertoꝛio p̄cioso.

ERipit ille sāct⁹ ꝛ ꝫ bonum dico vz quo infimo stratu recūberet. ꝛ vilib⁹ opimē tis ī cellula sua vteretur. Quod cum au/

diſſet quidam poſſeſſorum ciuitatis aſcen dẽs ad eũ ⁊ vidẽs. q̃ optorio ſciſſo ⁊ lain/ neo tegeret: trãſmiſit ei cooptoriũ numiſ/ matũ trigĩta ſex rogãs multũ eũ vt eo coo perirẽt ad memoriã mittẽtis. Jlle ꝟo hũ ſu ſcipiẽs: ꝓpt̃ mlt̃ã viri poſtulationẽ cooper tus ẽ hoc vna nocte: ꝙ totã pene noctẽ di cebat ad ſemetipſũ vt recitabãt cubicula rij ei⁹. Quis dicet q̃ hũilis ioãnes. hẽbat enĩ ſemp ꝟbũ iſtud ĩ oꝛe pallio trigĩta ſex nũmiſmatũ tegat̃: ⁊ frẽs xp̃i frigoꝛe nectẽ tur. Quãti ſũt mõ qui dẽtib⁹ ſtridũt p̃ gla cie: quãti ſũt mõ q̃ pſiathũ hñtes ſubt⁹ di/ midiũ ⁊ ſupra dimidiũ. ⁊ nõ poſſunt exten dere pedes ſuos ſꝫ dormiũt vt glom⁹ tre/ mẽtes. Quãti ĩ mõte dormierũt icenati' ⁊ ſine lucernis: hñtes duplũ cruciatũ taꝫ ex frigoꝛe q̃ꝫ ex ieiunio. Quãti deſiderãt ſa/ turari de foliis holeꝝ: que ꝓiiciunt̃ de co/ quina mea. Quãti vellẽt tingere panẽ ſu uꝫ ĩ ſcemate qđ ꝓijciũt coqui mei. Quãti cupiũt vl' odoꝛare vinuꝫ qđ fundit̃ ĩ cella rio meo. Quãti ſũt in ciuitate iſta in boꝛa bac pegrini nõ hñtes vbi hoſpitẽt̃: ⁊ ĩ foꝛo iacẽt foꝛtaſſe. ⁊ pluuia madefacti. Quãti putas hñt totũ menſẽ vl' etiã duos nõ gu ſtantes oleũ: Quãti ſũt q nõ hñt altez ve ſtimẽtuꝫ in eſtate ⁊ altez ĩ hyeme. ⁊ ita mi ſijs affligũt̃. Tu ꝟo expectans etiã etnaꝫ iocũditatẽ aſſeq. ⁊ vinũ bibis: ⁊ piſces im/ manes deuoras. ⁊ ĩ cubiculis demoꝛaris: mõ aũt cũ oĩbus malis: ⁊ ĩ cooptoꝛio trigĩ ta ſex nũmiſmatũ te calefacis. Ueraciter ita viuẽs. ⁊ ĩ tali laxatiõe cõuerſas: nõ ex pectabis illic p̃paratis gaudiis frui: ſꝫ au/ dies vtiqꝫ qđ ⁊ diues ille audiuit. Rece/ piſti bona ĩ vita tua: paupes ꝟo mala: nũc ergo cõſolant̃: tu ꝟo cruciaris. Bñdictus de⁹ hũilis ioh̃es alia nocte nõ cooperiet̃ illo. Juſtũ ẽ. n. ⁊ bene acceptum deo. vt te gant̃ cẽtũ q̃dragintaq̃ttuoꝛ frẽs ⁊ dñi tui q̃ꝫ tu infelĩx. Uenũdabãt̃ ꝟo q̃ttuoꝛ reca nelle nũmiſmate vno. Moꝝ ꝯ trãſmiſit il lud ĩ craſtinũ vt venũdaret̃. Et videns is q obtulerat emit illud trigĩtaſex nũmiſma tibus: ⁊ rurſus obtulit p̃riarche. Cũ ꝟo in craſtinum vidiſſet illud: emit hoc ſimilit̃. ⁊ rurſus obtulit p̃riarche. depoſcẽs vt tege ret̃ ab eo. Cũ aũt tertio hoc feciſſet: dic ei g̃tulabũd⁹ ille ſcũs: videbim⁹ qs deficiet. ego an tu: Erat. n. opulẽt⁹ valde: ⁊ ſuauit̃ q̃ſi vindemitabat eũ ille ſcũs paulati ab eo multa auferẽs: ⁊ dicebat ſẽp q̃ poſſet aliqs intẽtiõe dandi paupib⁹ expoliare di uites. ⁊ ipſuꝫ etiã ipocamiſũ. i. veſtimẽtũ qđ ſubt̃ camiſiã ẽ ab eis bẽiuole auferre. ⁊ nõ peccat: ⁊ maxĩe ſi ſũt aliq ĩimĩficoꝛdeſ ⁊ auari. Duo. n. lucrat̃ talis: vnũ gdẽ quia aĩas illoꝝ ꝟuat: alteꝝ aũt qm̃ ⁊ ipe ex hoc mercedẽ nõ modicã hꝫ. Attulit autẽ ⁊ ad credulitatẽ ꝟbi. ⁊ teſtimoniũ veraꝝ. quod circa ſcm̃ epiphaniũ ⁊ ioãnẽ ep̃m hieroſoli moꝝ fcm̃ eſt: quomõ ſcũs epiphani⁹ p̃ ar/ tem tulit argentum patriarche videlicet Joannis eiuſdem: ⁊ dedit pauperibus.

De Petro theolenario.

LIgnum ⁊ cõgruũ p̃dicto capitl'o: refere bat ſemel coꝛã oĩb⁹ iſte ſcũs dicẽs. Habe bã ingt quẽdaꝫ miniſtrũ ĩ apotheca mea ĩ cypꝛo: fidelẽ valde: ⁊ ꝟginẽ vſqꝫ ad obitũ ſuuꝫ. Hic ꝯ narrabat mihi. qa ĩ affrica exi ſtẽte me: facta ẽ res huiuſmõi. Permane bã enĩ ait cũ q̃dam theolenario diuiti ve/ hemẽt̃: ⁊ imĩficoꝛdi. Semel ꝯ paupib⁹ in hyeme ſedentibus ad ſolez: ſeqꝫ calefaciẽ tibus ceperunt ſinguli domos elemoſyna torũ collaudare: ⁊ ꝓ eis oꝛare p̃ ſingulos eoꝛum: ſimilit̃ ⁊ domos elemoſynam non facientiuꝫ vitupare. Inter que ꝟo venit in medium eoꝝ: ⁊ nomen ſenioꝛis mei the olenarij: ⁊ ceperũt ſinguli ĩtrogare ꝓxi/ mum. Uere tu frater accepiſti aliquando de domo illa benedictionem. Et oĩbus ĩtrogantibus inuicẽ. nullus inuentus ẽ: accepiſſe aliquando de domo eius aliqd. Dicit ergo vnus ex eis: quid dabitis mihi ⁊ ego accipiaꝫ hodie ex eo benedictionẽ? Et faciẽtib⁹ cũ eo pactũ: vẽit ⁊ ſtat foris poꝛtam domus expectans. qñ ad domuꝫ ſuam reuerteret̃. Ex diſpenſatiõe dei ꝓue nerũt ſimul. ipſe ĩgrediẽs portã ⁊ animal

portēs filigies a mācipio cā prandij ipius Uidēs igit egenū nō inuenies lapidē p furorē arripit siligiem de clitella: t iactauit i faciē ei⁹. Ille ỽo suscepit eā: t abiit vt satisfaceret cōfrib⁹ suis: q̄ ex eisdē māib⁹ ei⁹ accepisset eā. Itaq; p⁹ duos dies egrotauit infirmitate ad mortē idez theolenari⁹ t vidit i somnis seipm̄ rōnez ponētez: t suos act⁹ oēs sup staterā appēdere. In vna quidez acie ꝯgregabāt mauri qdā deformes: alta aūt acies alioꝝ quorūdaz erat cādidatoꝝ t terribiliū spe. Qui nihil inuēientes boni vt t ipi appēderēt eō aduersū mala opa q̄ collecta erant a mauris i acie ipoꝝ nimis turbabāt t tristabāt: t mēte cōsternabāt ad alterutr: t dicebāt. Ergo nihil ħ bēm⁹? Tūc dicit vn⁹ eoꝝ: ỽe nihil bēm⁹ nisi vnā siligiez quā dedit ante duos dies xp̄o: t ipsaz nō volūtarie. Emittētib⁹ eis siliginē eq̄litas facta ē. Tūc dicūt theolēario: hi q apparuerāt ei cādidati. Uade t auge ad siliginē hāc. Nā ỽo mauri isti te appbēdēt. Euigilās ĝ agnouit que visa sunt ab eo nō eē mēdacia sz ỽa. Dia ỽo que a iuuētute sua ꝯmissat: t q̄ꝝ ipse erat oblit⁹ videbat ethiopes illos ꝯgregare. t ꝺporta re ad libraā: t dicebat. Ueh veh si vna siligo quā iactaui p furorē ita ꝓfuit: a quātis malis se libat: q dat i simplicitate sua bōa idigētib⁹? Et deceto ita modest⁹ t prudēs atq; sūm⁹ elemosinator scūs ē vt etiā corpori ꝓpo n̄ pceret. cōtigit ỽo aliq̄n fz ꝯsuetudinē ꝓcedere eū diluculo ad theloneū: t obuiat ei nauta qui a naufragio nudus vt nat⁹ est euaserat: t cecidit añ euz rogās vt ꝓtionē apud eū ipetraret. Ille ĝ putās q̄ egen⁹ eēt: expoliauit se esopboriū tunicaz q̄ illi⁹ meli⁹ erat. t dat ei. rogauitq; eū vt ħ ipe vestiret. pgens ỽo ille erubescēs vestiri hoc: dedit illud vēditori vt venūdaret. Et cū recederet thelonearius vidit ħ suspēsuz. t tristat⁹ ē vehemēt: t ascēdēs domū suā nihil passus ē gustare. sed claudens ostiū ꝯclaui sui: sedebat plorās: t cogitās qa nō fui dign⁹ vt mei memoriaz haberz egen⁹. Cū ĝ āriaret obdormiuit: t ecce vidit quēdaz specioſū tāq̄ solē. ferētē crucē sup caput suū: t esopboriū q̄ dederat naute assistētē sibi t dicentez. Quid ploras dñe petre? Hoc. n. erat ei nomen. Ille ỽo dixit vt ad deū disputans. Quia dñe ex q̄b⁹ largiris nobis dam⁹ alicui: t i turpe lucrū ỽtūt accipiētes. Tūc dic ei. Cognoscis ħ. Et ondit ei: qa dim⁹ vestit⁹ esset ei⁹ esopborio. Dicit ei. Ecce ego illo vesti ei⁹ esopborio. Dicit ei. Ecce ego illo vesti or: ex q̄ dedisti mihi ħ: t grās ago volūtati tue bone. quoniā frigore affligebar t cooperuisti me. Ad se ĝ reuersus admirat⁹ est: t cepit btificare egenos t dicē. Uiuit dñs si iopes xp̄s me⁹ sūt: nō moriar t fiā tanq̄ vn⁹ ex eis. Accersito ỽo notario suo quē q emerat: dicit ei. Secretū volo credere tibi: t crede si ꝓpalaueris me barbaris vēdaz te: aut si n̄ audieris. me. Dat ỽo ei dcē libras auri: t dicit ei vade t eme tibi nego ciū: t sume me t duc i scām ciuitatē: t vende me cuilibet xp̄iano: t p̄ciū da paupib⁹. Notario aūt recusāti: dicit ei itez. Q̄m si me nō vēdideris: ego vēdaz te barbaris: vt p̄dixi tibi. Obediuit ĝ ei notari⁹ t puenientib⁹ eis ad scā loca: iuenit idē notari⁹ amicū suuz carū. fabꝝ argentariū q dam na iciderat. Ad locutionez ỽo venientib⁹ ambob⁹: dicit ei notari⁹. Audi me zoile: t eme suū vnū: ga bēo bonū: vt dicat bō q̄ patriti⁹ sit. Et audiēs argentari⁹ q̄ suum bēret admirat⁹ ē: t dicit ei. Crede mihi qa nō possideo vñ illū emere possī. Dic ei rursuz notari⁹. Accipe mutuū t eme eū: multū. n. est bon⁹: t bñdicet tibi de⁹ p eū. Acq uit ĝ ei: t emit eū sordib⁹ vestib⁹ idutuz: i nūmismatib⁹ trigīta. Relīquens aūt eū notari⁹ abijt cōstantinopolī: satisfaciens q̄ nulli hoc manifestaret: t q̄ de precio neq̄q̄ sibi retinendo aliquid defraudaret sed hoc totū pauperib⁹ daret. Ergo aliq̄n idem petrus coquinabat domino suo. aliquando autem lauabat pānos eius: nūq̄ aliquando in quolibet bozum assuetus. Affligit autem seipsum: t ieiunio multo. Cum vero vidisset se benedici dominus eius super omnem benedictionem: dicit ei verecūdat⁹ enormē eius ỽutez t būilitatē. Uolo būilis petre liberare te: t vt sis

de reliq frater me⁹. Ille ꝙo noluit. Uide/rat enī eū frequenť cōuicia pferre: ꝛ pcuti a ꝯfuis suis. Hēbāt aūt eū tāq̄ amētē: ita vt et nomē ei ponerēt amētis. Quotiēs/cūq̄ ḡ tribulabāt eū ꝯfui sui ꝛ dormiebat ī tribulatiōe: apparebat ei qui ī affrica illi apparuerat: vestit⁹ eſophorio ei⁹ tenēs et illa trigīta nūmismata ī manu dicens ei. Noli mest⁹ eē frať petre. ego suscepi ꝛ p̄ci uz tui. ſz sustēta vſq̄ dū cog̃scaris. Post aliq̄ ꝙo tps: venerūt a p̄ria ei⁹ q̄dā argēti vēditores: vt orarēt ad loca scā: ꝛ iuitauit eos ad p̄ādium dñs dñi petri: ꝛ cuz mini straret stariz ille cog̃uit eos. Ipſi autē dū p̄āderēt: ceperūt a figurare eū: ꝛ iuicē ad aures dicere. Qđ simulat puer iſte dño pe tro theolenario. Ille ꝙo occultabat q̄ntū poterat vultū suuz. Itex ḡ cōmedētibus eis: cepunt dicere ad eū q eos iuitauerat. Uere putam⁹ res tibi magna euenit dñe zoile: etenī nisi erram⁹ publicā p̄sonā ī mi/nisterio tuo hēs. Neq̄z sciebāt certi⁹: quia erat ď cogna ꝛ ď ieiunio cōmutat⁹ vultus ei⁹. Diu igit cōsiderātibus eū. dicit vn⁹ ex eis. Uere dñs petr⁹ theolenari⁹ ē: ꝛ surgā tenebo eū. Ualde enī impator audiēs tri stať ď eo: q̄r dudū ñ cōparuit. Foris itaq̄z stās audiuit hec ꝛ ponēs catinuz a se nō est īgressus: ſz recto cursu cucurrit ad portā. Erat itaq̄z ei q eū tūc hēbat ostiari⁹ mut⁹ ꝛ surd⁹ a natiuitate: q̄ p nutū tīñ apiebat ꝛ claudebat. festinās ḡ ꝟu⁹ ď exire: dič̄ sur do ꝛ muto. Tibi dico ī noīe x̄pi. Ille vero audiuit statī ꝛ dixit. Etiā dñe. Itex ꝙo il/le. ait api. Rñdit surdus ꝛ mut⁹ sc̄o. Ego dñe. Statī ḡ surrexit: ꝛ aperuit ei. Et ex/eūte eo subijt ostiari⁹ ꝛ clamauit coz̄ā oi/b⁹ gaudēs ꝛ exultās: q̄r audiuit ꝛ locut⁹ est dñe dñe: Porro oīb⁹ q ī eadez domo erāt pterritis q̄m audiebāt eū loquētē. Iteruz dič̄ ille q̄ndā mut⁹. Ille q cognabat exijt currēs: ſz videte ne forte fuga lapſus sit magn⁹ eniz ꝟu⁹ ď ē. Q̄m discedebat: dixit mihi. Tibi dico ī noīe dñi: ꝛ mox vidi de ore ei⁹ exeūtē flāmaz: ꝛ tāgētez aures me as: ꝛ statī audiui ꝛ locut⁹ sū. Et exilientes ꝛ sequētes eū cūcti vlteri⁹ nō viderūt eū.

Tūc pnīaz oēs agebāt q ī domo illa erāt ꝛ ipe dñs ei⁹ q petrū emerat q̄r ī tali exho norātia hūissent eū: ꝛ maxīe hi q vocabāt eū amētez. Hec sunt brīssimi a deo hono rati ioānis p̄riarche narratiōes. Nō soluz .n. ď vita sua ꝯtēt⁹ erat volētē ꝓficere edi ficare verūetiā ď ꝙo acceptis ꝛ veracib⁹ relatiōib⁹ suis: ꝛ dicebat sēp hec audiētib⁹ Si p̄ꝙo sanguini nō pepcerūt q̄dā boīum ſz hūc dederunt ī man⁹ frm̄: imo x̄pi: quō putas nos cū alacritate ꝛ hūilitate debe/m⁹ de facultatib⁹ nr̄is dare x̄po ꝛ egenis atq̄z paupibus vt recōpēsationē recipia/mus a iusto: ꝛ mercedū reddītore ď: ī illa timēda ꝛ horrēda retributionis die. Qui nūc seminat pce: pce ꝛ metet: ꝛ q seminat ī bñdictiōibus. i. large ꝛ magnanimit⁹: mlti plicit⁹ ꝛ metet: h⁹ ē bona illa hereditabit q oēz mētē trāscēdūt. De sc̄o Serapione

O Mnibus ergo rectis mo/ribus iste sāctus adornatus: nec h̄ carebat: valde eniz diligebat eloq de actib⁹ sc̄ox patrū: ꝛ cox q elemosyne cultores fuerunt. Uñ cū vna diex recitaret ď vita sc̄i serapiōis q vocabať sindoni⁹ ꝛ iueniret eū vt ferť ami ctū suū dedisse egēo: ꝛ itex paululū pces/sisse illic ꝛ frig⁹ patiēti obuiasse: ꝛ illi tuni/caz p̄buisse: ꝛ q̄r nudus sedebat tenēs scm̄ euāgeliū: ꝛ iterrogat⁹ a q̄daz qs te expoli auit abba: demōstrans scm̄ euāgeliū ait. iste. Et alio tpe hoc ipm euāgeliū vēdidis se ꝛ dedisse elemosynaz: ꝛ discipl⁹ suo di cēte: abba euāgeliū vbi ē: ꝛ illo dicēte ad eū: crede fili: q dixit mihi vēde q̄ hēs: ꝛ da paupib⁹: ip̄z vēdidi ꝛ dedi eis: vt ī die iu/dicij hēam⁹ fiduciā abūdātiorez ad deuz. Et q̄r alias itex vidua mulier petisset ab eodē sc̄o serapione elemosynaz: qm̄ esurie bāt filij ei⁹: ꝛ nō hñtez eū aliq̄d oīno tradi dit se ei vt vēderet eū ad mīmos grecos: q̄s ꝛ x̄pīāos fecit ī paucis dieb⁹: hec legēs scs ď sc̄o serapione dič̄ ad eos. Ube vbe o philo. x̄pi q̄d p̄dest hōi colloquēti ď acti/onib⁹ sc̄ox patx: Credite mihi q̄r vſq̄ ho die putabā q̄ vl aliq̄d facerē. datis q̄s ha bere possū pecūijs: nesciebā aūt q ꝛ seip̄os

venderēt. quadā cōpassiōe supati. Quia accusationē aduersus monachū nō recipiebat: & de eo quem iussit flagellari.

SEmper quidē honorabat monachicū scema scs hic: & colebat & cōpatiebatur vbi maxie aspiciebat monachū corpalib⁹ vtilitatib⁹ angustatū. Hēbat aūt & h̄ sup mltos p̄cipuū. qr accusationē q̄lēcūq; siue mēdacē siue veracē: non suscipiebat ꝺ aliquē: circūamictū monachico hītu. Semel .n. euenit ex īmissiōe q̄rūdā crimina/ tor ptulisse eū aliqd tale. q̄dā mōacho gi/ rante i ciuitate cū puella vna iuuēcula et petente elemosynā p dies aliq̄t: qdā q hoc viderāt scādalizati. & existimātes q mlier ei⁹ eēt: attulerūt p̄riarche ꝺ eū q̄relas dicētes. Propter qd a deo honorate: dero/ gat talis coangelice mōachice vite scema te. puellā quādaz hñs mulierē. Mox ḡ ei famul⁹ putās ꝓhibere ꝺ deū cōmissa peccata: tāq̄ q ad hoc ab eo eēt ꝓuect⁹: pcepit mlierē gdē flagellis cedi: & separari ab eo: ipm autem ꝟberari & i carcere secreto recludi. Dū ḡ cuz oī celeritate iussio sci in op⁹ ꝓcederet. apparuit ei nocte p visū monach⁹ oñdēs ei dorsuz suū putrefactū: nō pcentes eni cecidērāt eū eccl'e defēsores dicēs ei. Ita placet tibi oñe p̄riarcha: bac vna vice errasti vt hō: crede mihi: qz ꝺ p/ ximo ē vita & mors. Et hec dicēs discessit ab eo. Mane autē facto recordat⁹ est ille beatus visiōis nocturne: & sedebat sup lectū suū mest⁹: mittitq̄ stati & ꝺuocat p cancellariū suū monachū de loco i q̄ erat reclusus: cogitās ītra se ille beat⁹ p̄riarcha si similis eēt illi: q nocte sibi apparuerat. Cū ḡ veniss̄et cū labore mlto. neq̄ eni ꝓpter plagas moueri poterat: cūq̄ vultū ei⁹ videret p̄riacha: remānsit sine voce īmot⁹ nō valēs loq: sola aūt manu sua īnuit. vt se in lectulo suo locarēt. In semetip̄z ꝟo reuersus & signat⁹: rogauit mōachū p̄cictū linteo. vt sine verecūdia despoliaret se q̄te nus videret dorsū ei⁹: si ita cēt sicut & i sōnis viderat. Uir ḡ suasus vt id ageret. despoliauit se. Cū ꝟo despoliaret ꝟt monstra ret dorsuz suū viro scō: p admirāduz dei ossiū solut⁹ē q̄ erat īduct⁹ amict⁹: & cecidit i terrā: & vidērūt eū oēs eē eunuchū. Qz qr recēs erat: nulli hoc existebat manifestū. Uidētib⁹ ḡ eū oīb⁹ & scō p̄tifice. & maxime dorsi ei⁹ pnitiosa ꝟbera: mittēs mox segregauit illos q hūc icōsiderare tractauerūt. Uenerabilissimo aūt monacho cōplura rōnabat: i ḡrātia dicēs se i eū peccasse: & i deū vez. & in h̄ admōebat eū ille scs. Nō inqt o filiata sine custodia i ciuitatib⁹ ꝺuersari oportz: eos q scō āglico vro īdumēto circūamicti sūt: maxie & femīnā circūducere ad scādalū alioz vidētium. Tūc mōach⁹ cū oī hūilitate rōnez reddebat scō dicēs. Crede dñe ñ mētiar. Haze erā añ paucos dies: & exeūte me de ciuitate vt vēirez & salutarē scm̄ abba cyrū: obuiauit mihi hec bñ visa puella foris portā vespe incūbēte: & accurrēs ad pedes meos: rogabat vt mecū ambularet. Dicebat .n. se hebreā eē: & velle fieri x̄pianā: & cepit eadē enarrare ꝟbis horribilib⁹ vt ñ pmitterē pire eā. Timēs itaq̄ ego iudiciū dei sūpsi eā estimās q ñ īmitteret tēptatiōez sathanas spadonib⁹. nesciebā ꝟo q nēini pcat. Igit vēientib⁹ nob scissime p̄ & orōnez p̄ficiētib⁹ baptizaui eā ad scm̄ abba cyrū. & gyrabā cū ea i simplici corde: exposcēs modicū sūptuz q̄ten⁹ introducerē eā in monasteriū. Cū hec audisset p̄riarcha dixit. Pape q̄t abscōsos suos hz de⁹: & nescim⁹ nos būiles. Et enarrabat his q p̄sto erant visionē quā viderat nocte de eo. & protulit p̄riarcha cētum nūismata ꝺ manu dat⁹ ei. Dei aūt amic⁹ ille ꝟe monach⁹ ñ ē passus aliqd accipe ex eis dignū mēoria ꝟbuz ad p̄riarchā locut⁹ ē dicēs. Ego h̄ ñ postulo dñe: Mōach⁹. n. si fidē hz hoz ñ idiget. Si aūt horeget fidē ñ hz. Qꝺ maxie āpli⁹ satisfecit oīb⁹ q audierāt q fu⁹ ꝺi iste mōach⁹ eēt. Genuflexit igr̄ p̄riarche & exijt i pace. Extūc igr̄ pl⁹ honorabat & hospitio recipiebat monachos: & bonos estimatos & malos: & edificabat mox xenodochiuz seorsū: & appellauit h̄ receptaculū oīuz mōachoz. De h̄ q exibat ad mortuo/

rū obsequa ꝛ qꝛ morituris ꝓsidebat ꝺ eo etiam g in persidam captiuus ductus est.

Mortalitate aliquādo ciuitatez ꝯprehēdēte: ibat ꝛ ipse sanctꝰ vt videret funez obsequa. valde.n. dicebat ꝫ eē profi cuū ꝛ sepulchroꝝ ꝯsiderationē. Mltotiēs ꝫo assidebat ꝛ his g morituri. vexationez in exitu aie patiebātur ꝛ ipe eoruz oculos ꝓprijs manibꝰ claudebat memoriaz hēre ex ꝫ sēpiternā volēs: ꝛ curā ꝓprij exitꝰ. ꝓcipiebat ām ꝛ collectiões pro ꝺfunctis ipingere. ꝛ sine dubio pficere. zeniz dicebat. qꝛ ante paucū tēpꝰ captiuus ductꝰ ē ad p sas gdā. ꝛ ꝺscēdēs in psidā retrusus est in carcere q appellabaꝫ lethe: boc ē obliuio. Quidā g fugientes illic. veniētesqꝫ ī cipꝝ ꝛ interrogati a parētibꝰ illiꝰ. si forte vidissent eū: rñdētes dixerūt eis: qꝛ nos ꝓprijs manibus sepeliuimꝰ eū. Nō aūt erat iste ꝺ quo iterrogabāt eos: sz alius indissimiliꝫ cū simulans. Dixerūt ꝯo eis: ꝛ mēsez. ꝛ diez obitus sui. Illi ꝯo tanqꝫ ꝓ mōtuo faciebāt ei tres collectas: per singulos annos. Post qttuoꝛ itaqꝫ annos venit ī cypꝝ: fuga lapsus a persis. Dixerūt g ei sui. Vere frater nos audiuimꝰ qꝺ mortuus eēs: ꝛ memoriā tui faciebamꝰ ter in anno. Cū ꝯo audisset: qꝺ ī anno ter facerēt ꝓ eo memoriā interrogat eos ī quo mēse hec celebrarent Et illis dicētibꝰ. sanctis theophaniis: ꝛ dominica sancta. atqꝫ sācta pētecoste: dixit ille. qꝛ tribꝰ istis tēporibꝰ anni veniebat qdā cādidatꝰ vt sol. ꝛ dissoluebat me a vinculis ferreis: ꝛ a custodia: ꝛ mouebar deambulando tota die. ꝛ nemo recognoscebat me: ꝛ in crastinū iueniebar vincula ferrea portās. Dicebat igiꝫ sāctꝰ epꝰ. quia ex hoc discimus habere dormientes quietez: qn do pro eis collecta facimus. De eo g rogauit pro filio. ꝛ nauis sue saluatione.

Quod in actibus apostoluz audiuimꝰ factū: ꝫ frequēter ꝛ huic cōpatiētissimo accidebat. Videntes .n. multi ideſinētez eiꝰ. ꝛ inscrutabilē circa gentes ꝺpassionē mouebantꝫ multotiēs ad vēdēda multa ꝺ substātiis suis: ꝛ ferentes ꝓbebant ꝺi deuoto mīstro. Unde ꝛ quidā veniens vna diez offerre ei septez libras auri ꝛ dimidiam satisfaciens sācto: qꝺ non possideret aliud aliquid in auro. Petebat autem ab eo cum multis genuflexionibꝰ vt oraret quatenus dominus deꝰ filiū eiꝰ saluaret. Habebat enim vnum solūmodo filium quasi annoꝝ quindecim. vt reduceret nauim eius cuz bono ab affrica. Illuc enim abierat. Accipiens igitur sūmus sacerdos quantitatem auri de manu eius ꝛ miratus est eum tam esse magnanimuz ad offerendā totam quantitatē auri quā possidebat. Oꝛauit quidē ei: ꝛ in facie mltum: ꝛ sic eum dimisit. Tamē propter eiꝰ multam fidē. posuit subtus sanctā mensā ligaturam quātitatis pīarcha in oratorio cubiculi sui: ꝛ sinaxiz fecit statī perfectam sup eaz. ꝓ illo q bāc obtulerat: satis abundeqz ꝺuz rogās: qten ꝛ filiū eiꝰ saluaret. ꝛ nauē cū salute reduceret. scꝺm qꝺ fuerat postulatus ab illo: Nec dū g trigīta trāsactis diebꝰ ꝺfunctꝰ ē filiꝰ boīs illiꝰ q obtulerat septē libras ꝛ dimidiā pīarche: ꝛ ī tertia die mortis pueri recepit ꝛ nauī suā ab affrica: in q̄ erat ꝛ frater germanꝰ ciusdez viri creditoꝝ. Et veniēs iuxta foꝝ naufragiū pertulit ꝛ pdidit totū quo erat plena. ꝛ non sūt saluate nisi aie ꝛ vna scapha vacua. Cū ergo ꝛ hūc casū didicisset euenisse sibi dns nauis ꝛ pat pueri: secūdū ꝯbuz prophete paulominꝰ bītauit in iferno aia eiꝰ. Nōdū.n. tribulatione filii sui extincta: cōprehēdit eū ꝛ nauis. Relata sunt itaqꝫ oia q̄ acciderant ei pīarche ꝛ pene plusqꝫ is g hec ppessus fuerat. ī tristicia morabatur. maxīe pp filiū eius vnicū. Nesciēs g gd faceret: rogat mificordissimuz deū. vt cōsolareť viꝝ inmēsa pietate sua. Conuocare.n. eū ꝛ ꝺsolari in facie sāctꝰ erubescebat: verūtamē mādauit ei vt nullatenꝰ desperaret: neqz ꝯo sine iusto iuditio ꝺus facit aliquid. sz oia in boc qꝺ nos ignoramꝰ. Ergo vt nō pdat mercedē quā fecit in septem ꝛ dimidia libra auri. et fidem quam possidebat circa sanctum patriarchā: iam

vero vt ⁊ nos in tẽptationib⁹ que nobis eueniũt. qñ aligd boni fecerim⁹. ipertur/bati ⁊ gratias referẽtes ad deũ permane amus. vidit in somnis iã victus vir philo xps postera nocte quẽdã q̃si in-hitu san/ctissimi pr̃iarche vicẽtez sibi. Ut qd tribu laris frater. ⁊ merore dissolueris? Nonne tu me rogasti vt peterẽ a deo: vt salu⁹ fie ret filius tuus? Ecce saluus factus ẽ. Cre de mihi si viueret. prauus ⁊ immũdus bõ fieret. ⁊ de naui tua vere nisi ds placa/retur ꝓ bono qđ fecisti paruitati mee sen tentia erat data. q̃ten⁹ tota vt iacet: cum ciabus i ꝓfundũ pgeret: ⁊ pderes frez tu uz. Sz surge ⁊ glr̃ifica deũ. q dedit tibi eũ ⁊ saluauit filiũ tuũ mũduz. de hoc seculo vano. Euigilãs itaqz vir iuenit cor suũ cõ solatũ. ⁊ vniuersã tristiciã ei⁹ eiectã: ⁊ idu/tus vestimẽta sua. venit cursim ad hono/rabilissimũ pr̃iarchã. ⁊ iactat se ad pedes ei⁹ gr̃as agẽs ds ⁊ ei. ⁊ enarrãs visionem quã viderat. Quã audiẽs iustissim⁹ dixit glria tibi benigne ⁊ misericors ds: q ⁊ de/precationẽ peccator exaudis. Iterumqz ad hoiez dixit. Nequaqz o fili gr̃am hanc orationi mee ascribas. sz ds ⁊ fidei tue: h eniz oia ista ipetrare valuit. Erat enĩ val de hũilit sẽtiẽs sãct⁹. ẋbis. s. atqz prudẽtia.

De episcopo amatore pecunie.

Ergebat aliquando h̃ be/atus ad visitan/dos paupes. in locũ q dicit̃ cesari/um: illic. n. eis fecerat q̃si tholos q̃sdã pro/lixos. ligneis tabulis pauimẽto strato ad requiescendos eos: ⁊ simul cũ storis ⁊ ra/conis p totã hyemẽ: q̃dã eor eũte secum epõr q cũ eo erãt: amatore pecunie passi/bili modo psso. Dixitqz beat⁹ pr̃iarcha ad eũ. Ama ac honora frat̃ Troile fres xpi. hoc enim ei erat nomẽ. Nũciauerat. n. q/dã patriarche: q trigita libras auri porta ret. in ipa hora domestic⁹ eiusdẽ epi troili vt emeret spẽz argenti anagliſt gr̃a mẽse sue. Eps ãt tanqz verit⁹ fmonẽ pr̃iarche. imo ad horã calefactus: singula vari oib⁹ fratribus. pcepit ei q triginta libras illas portabat. Celeriter ergo huiusmodi auri q̃stitas erogata ẽ. Recedẽtib⁹ itaqz vtrisqz patriarcha. s. ⁊ q inuitã: vt ita dicã: elemo/sinã fecerat. epo troilo i. ppriis episcopiis velut quedã amẽs ⁊ aĩe piculosa. in eũ co gitatio irruit. pp pecuniaz dationẽ: horro ris ⁊ amoris pecunie ⁊ crudelitatis ⁊ ne/gligentie genimẽ eũ seqbat̃: febre extra naturã mixta. pp qđ egrotus iuitus in le/ctũ cecidit. Hebdomadario ĝ a sãctissimo patriarcha ad eũ veniente ⁊ ad mẽsã eius dẽ patriarche eũ inuitãte recusauit: frigo/re. n. ⁊ febre se vexari ꝓ quadaz causa di/cebat. Igitur cuz hoc audisset pr̃iarcha. mox agnouit causã qr pp exitũ triginta li brar: ifirmatus est ille iuit⁹ elemosinator. Erat. n. vt predictũ ẽ valde imisericors: ⁊ amator pecunie. Nõ sufferens ĝ beat⁹ se qdez super mẽsã reficere: illũ autez sup le/ctum cruciari grauiter: puenit celerit̃ ad eũ ille vere sine supbia ⁊ dixit ad eũ hyla ri vultu. fac caritatẽ fili troile. Estimas ꝙ in veritate dixeriz tibi fratribus huiusce/modi datũ. crede mihi. ꝙ iocũ dixi tibi da/re. Ego. n. volui p̃stare eis singula numis/mata pp sanctaz festiuitatẽ: sz qr nõ habe/bat distributor me⁹ secũ sufficiẽtẽ quanti tatẽ. huius rei gr̃a mutuaz ds isti eã mihi: ⁊ ecce attuli tibi illas trigĩta libras. Ut ve ro vidit quãtitatẽ eps amator pecunie in/honorabili manu sapiẽtis existẽtis medici ⁊ pastoris. febris qdez subito disparebat. frigus etiaz recedebat. fortitudo quoqz ⁊ corporis ei⁹ calor ad eum reuertebant. vt ex hoc nõ posset latere hanc cẽ causaz re/pente cõprehẽdentis eũ cõmutatiõis. Su scipiẽs ẋo aur̃ ab honorandis manibus patriarche. ⁊ nihil oĩno tõtradicẽs expe/ctabat ab eo patriarcha conscriptionẽ ab renunciatiõis mercedis ear̃. q̃ date sunt triginta auri libraz̃. Fecit autez hoc cum gaudio troilus eps scribẽs ppriis manibus ita. De⁹ ds dño meo iohi beatissimo pa/riarche huius alexandrinor̃ magne ci/uitatis. da mercedẽ trigĩta libraz̃ que da te sunt tibi: qm̃ ego recepi mea. Hoc scri/ptuz itaqz sanctus accipiens sũpsit secũ. ⁊ eundẽ epm̃ ad prandiũ; vt. n. iã dictũ est

Statim sanus factus ē. volēs ꝯ mercedis redditor ds:corripe eū.simul aūt ꝛ ad miserationē ꝛtribulatoꝝ ꝛ conpassionē erigere oñdit ei eadē die dormiēti post prādiū patriarche īsomnis:q̄ mercede priuat⁹ esset. Uidit enīz: vt ait:domū cui⁹ pulchritudinē atq; magnitudinē:nō pōt ars hoiuz imitari ꝛ ianuā hui⁹ totā aureā:ꝛ sup ianuā titulū ꝛscriptū:māsio eterna:ꝛ requies troili epi. Cūq; hoc iquit:legissez gauisus suz:sciebā enīz donādā mihi ab īperatore:talis dom⁹ epulationē. Nōdū aūt huiusmodi tituli superscriptionē:plegerā ꝛ ecce qdā regi⁹ cubicularī⁹ habēs secū ꝛ alios obsequij diuini ꝛ cū pueniisset ad talē nitētis domus januā dixit ad ꝓprios officiales. Deponite titulū istū. Et cū deposuissent:itex dixit. Mutate eū:ꝛ ponite quē misit orbis trax rex. Et attulerūt ꝛ fixerūt aliud aspiciēte me.superscriptū ita. Mansio eterna: ac reges ioānis archiepi alexādrie empta libris trigīta. Et cū hoc vidissez:surrexi a somno:ꝛ magno summoq; pastori q̄ visa sunt ei i sōnis enarrauit: ꝓficiēs ea de causa troilus eps:ꝛ fact⁹ ē extūc elemosinator magnific⁹. De nauibus quax enthecā iuit i perditionem.

Dominus q diuitias in tpe quodam btō iob abstulit:fecit simile ꝛ huic oī bonitate pleno:scō prīarche ioāni. Nauib⁹ enī scissime ecclie sue ꝯphēdētib⁹ violētā hiemē i loco q dicit adbira proiecerūt oīa sua q̄ naues portabāt:erāt ꝟo oēs naues simul Erat aūt sūma mīta valde:enthecax suax habebāt enīz tm̄ vestimēta ꝛ argētū:ꝛ alias res altiores:vt ꝯputaret pōdus qō iuit i pditionē quātitatis cētenariox triginta/quatuor. Plus enīz erāt q̄s crederint naues:capiētes p singulas:decē mīlia modiox. Uenientib⁹ ꝟo alexādriā ꝛ pgentib⁹:stantiz reliq creditores ꝛ primi naute i ecclīaz ꝯfugerūt. Scūs ꝟo hoc audiēs:ꝛ cāz ꝓpt quā fugerāt:mittit eis verbū manib⁹ suis scriptū.habens ita.Dñs dedit frēs:dñs vt voluit abstulit:sicut dño placuit:ita fcm̄ ē: sit nomē dñi bñdictū. Exite filij nihil ex h veriti.dñs enī sollicit⁹ erit d̄ crastino. Ascēdit itaq; pene dimidiū ciuitatis ī secretū: die aūt altero volebāt ꝯsolari nobilē istū: ipe ꝟo ꝓoccupās cepit oīb⁹ dicere. Nequaq; o fili ꝛ frēs:cā nauiū difficultatis tristemini:nā humilis ioānes credite iuēt⁹ ē cupabilis:qppe nisi extollētiā habērē. nullo modo h ferrē. Sz qz extolebar i bis q̄ di erāt:ꝛ estimabā ꝙ magna opa facerē: dās q̄ hoiuz erāt:h mihi euenit: volēs ꝯ ds vt h itelligerē ista pmisit: Elemosyna enī ñ vigilātē plerūq; ī extollētiā eleuat:iuit⁹ ꝟo casus humiliat sustinētē. Ait enim diuina scriptura. Pauptas vix būiliat:ꝛ itex dauid h scīēs:dicebat: Bonū mihi ꝙ tu humiliasti me: vt discā iustificatōes tuas. Dū enī maloꝝ fact⁹ sū noxi⁹:qz dationē p vanā gl̄iā pdebā ꝛ qm̄ p viciū meū pdite sūt tāte pecunie habeo nūc iudiciū aīax q̄ ī arto sūt. Uex dilectissimi:q tūc tpe iusti illi⁹ iob fuit ds:ꝛ nūc idē ipe ē:q nō ꝓpt egestatē:meā:sz ob idigētiū necessitatē:ū dereliq nos. Ipe enī dixit.nō te dserā:neq; dereliquā. Et rursus.Querite ꝓmū regnū di:ꝛ iusticiā ei⁹:ꝛ hec oīa adiicietur vobis. Uolētes ꝯ ꝯsolari eū ciuitatis bītatores:vt dictū ē:ipi magis iuēti sūt ecōtra ꝯsolationē ab ei⁹ btitudine recepisse. Nimis ꝯ breue tpis ꝓterijt ꝛ ī duplū restituit ds ꝛ nouo nro iob facultates.ꝛ iterum erat ipse magnanimus circa misericordiam:fortasse autez et religiosior:q̄s antea fuerat. De ministro cui duas auri libras dedit.

Dextremā pauptatē puenienti cuidā de domesticis ministris: ꝓpria manu iste scūs vt nullus sciret duas libras auri dedit:ꝛ audiēs ab accipiēte: qm̄ hec accipiēs dñe: vlteri⁹ nō habeo vultū itēdē di i honorabilē ꝛ angelicā faciem tuā vere dignū laude: vt sapiēs locut⁹ est ꝟbū: Nōdū iquiēs sanguinē meū ꝓ te frater effudi sicut mandauit mihi dñs meus xps ihesus.

De duce qui mutuum dare distulit.

Istict⁹ qdā ab his q pēsionē exigebār:cū nō haberet qō daret:erat enī regio ī magna difficultate:eo ꝙ fluui⁹ nilus ſm

ɔsuetudinē ñ irrigaret ags frā: ipe abiens deprecat⁹ est ducem quendam magnatorum. vt mutuas sibi daret qnquaginta libras auri: ⁊ dicebat se dare pignora si vellet dupla. Repromisit ergo dux dare ei: ad presens vero distulit. Exactorib⁹ vero ɔstringentib⁹ eū: vadit ⁊ ipse ad portū a quo eūcti recipiunt: videlicet ad mitissimū ⁊ dignū admiratiōe pr̄iarchā. Et nōdū pene ꝓpriā necessitatē ei narraverat dixit sanct⁹ ad eū. O fili: si volueris. ⁊ q̄ vestior idumentū. Eteni cū admirabilibus suis bonis ⁊ hoc possidebat. qꝫ non poterat videre aliquē de necessitatib⁹ lachrymātē. ⁊ nō statim se ꝓpriis rigaret lachrymis: vnde ⁊ mox petitiōem volētis ab eo mutuū accipe adipleuit. Et sequenti nocte videt dux qꝫ staret sup altare quidam cui offerebant multi oblatōes: ⁊ p vnam quā ponebāt: accipiebant centū p ipsa de altari. Erat aūt ⁊ pr̄iarcha post tergū ei⁹ Jacebat ꝫ vna oblatō ante eos in vno scāno: ⁊ dicit qdam duci. Uade dñe dux accipe oblationē illā ⁊ offer ad altare: ⁊ tolle p ea centū oblatōes. Jllo ɔvo pigritante: cucurrit pr̄iarcha: licet post eū staret: ⁊ tulit hanc ante eū ⁊ obtulit: ⁊ accepit sic oēs centū de altari. Euigilans itaqꝫ nō poterat discernere somniū. Misit aūt ⁊ adduxit eū q volebat mutuum accipere vt p̄staret ei. ⁊ cum veniss̄et: dicit ei dux. Accipe qō petisti mutuū. Rñdens ille dixit ei. Ante tulit mercedem tuā domine pr̄iarcha. Etenim te dño differente me ɔpulsus fum ad illū tāqꝫ ad portū confugere: mlta enī erat vis īquietudinis exactoꝝ. Cū ꝫ audiss̄et hoc dux ille: statim recordatus ē somnii. ⁊ dixit. Uere bene dixisti: ante tulit mercedē tuā. ātē tulit enim ⁊ veh illi. qui vult facere bonum: ⁊ differt ⁊ enarrauit oīb⁹ sōniū qō viderat. De muliere que a genero suo iniuriā patiebatur.

Ergente aliquādo

illo viro sancto. ad templum sanctorum victoriosorum martyrum tyr ⁊ ioannis in gloriosa eorum memoria orationis gratia: exeūte eo portā ciuitatis suscepit eū mulier ꝓcidens. ⁊ dicens. Uindica me: qm̄ iniuriam patior a genero meo Quibusdā ergo de obsequio eius qui habebāt cōfidentiā apud eū dicentib⁹. qꝫ cū reuersus fueris: causam eius facies. Respondit sapiētissimus. Et quomodo deus oronem nostram suscipiet. si ego istā posuero? Quis mihi spopondit. vt vinas ego i crastinum: ⁊ ibo ad xp̄m pro ea rationem redditurus? Et non recessit de loco illo: vsqꝫ qō satis ei erat. fieri faceret.

De sactis videlicet Jobe ⁊ Sophronio

Ꝺ voluntatem igi

tur memorabilis bui⁹. que tota in deo erat. misit ei deus viros sapientes. ⁊ semper memorandos ioannē ⁊ sophroniū. Consiliarii enim erant veraciter boni: quibus ⁊ tanquā patrib⁹ discrete obediebat. ⁊ gratias agebat tanquā constantibus: maxime ⁊ viriliter agentibus militibus pro pietate religionis. Etenim sancti spiritus virtute freti. ⁊ cuz seuerianis ac ceteris circa regionem existentibus immundis hereticis: sapientia sua ac disputationibus pugnam habentes ⁊ cōflictū multa quidem castella. pluresqꝫ ecclesias similiter ⁊ mōasteria ab ore talium bestiarum tanqꝫ boni pastores euellere studuerunt: propter quod ⁊ maxime plurimum honorabat sanctos hos ille vere sanctissimus. Sermo eius ɔtra percussorem.

Ꝫ uero alicubi ali

quē durū ⁊ ībumanū ⁊ pcussorē circa proprios seruos sentiebat ille beatus hunc primum ɔmonebat: ⁊ cū multa lenitate rogabat dicēs. Fili venit qdē ad aures peccatrices meas. qꝫ ex operatiōe inimici modicū duri⁹ circa ꝓprios pueros tuos feraris: sz rogo ne des locū ire. Non enī vt pcutiam⁹ eos dedit nobis hos de⁹ sz vt fruāt. fortasse ɔvo nec ꝓpter hoc: sed vt sustententur a nobis ex qb⁹ de⁹ p̄stitit nobis. Qō enī mihi dic. ⁊ dedit hō ⁊ emit eum: q ad imaginē ⁊ similitudinē dei cre-

atꝰ honoratꝰ ẽ. Nũqd eniz tu vñs eiꝰ aliqd plus illo possides i ꝓprio corpore:manum aut pedẽ vel auditũ siue aiaz? Nũquid nõ similis est tibi ꝑ oia? Audi luminare glorio sum paulum vicẽtẽ.quotquot i xp̃o bapti zati estis:xp̃z iduistis. Nõ est iudeus neqꝫ grecꝰ nõ est seruꝰ neqꝫ liber:oẽs enim vos vnũ estis i xp̃o. Si ergo equales sumus in xp̃o ꝛ ad iuicẽ equales efficiamur. Et eniz xp̃s formã serui assumpsit:docẽs nos nõ su perbire ꝺtra ꝺseruos nr̃os. Unꝰ eni ẽ vñs oiuz in celis habitãs:ꝛ humilia respiciens: nõ vixit sublimia sz humilia respicit. Quã tum enim ꝛ auz vedimus:vt honorificatũ ꝛ emptũ cũ sanguine diuino:ꝛ vñico:no bis seruituti subiiciamꝰ: ꝓpter eũ celũ ꝓpt eũ terra: ꝓpter eũ stelle: ꝓpter eũ sol: ꝓpt eum mare: ꝛ que i eo sunt. Est aũt:quia ꝛ angeli ei ministrãt:propter eum xp̃s seruo rũ pedes lauit ꝓpter eũ crucifixus ẽ:ꝛ ce tera oia ꝓpter eũ passus est. Tu aũt eũ q a deo honoratur ihonoras:ꝛ quasi non sis eiusdem nature nõ parcens feris. Dic ob secro:velles quotiẽs culpas vt mox redde ret tibi deꝰ? Nequaqꝫ. dic.quomodo oras quottidie vicẽs. Dimitte nobis debita no stra sicut ꝛ nos dimittimus debitoribꝰ no stris? His ꝛ his similibus verbis:de ihabi tãte i se thesauro:monens hunc absoluit:ꝛ nisi didicisset istum emendatum:prepara bat ꝛ istruebat sensum afflictuz: vt fugam arriperet ꝛ venditionem peteret . ꝛ hunc comparans iustus.statim liberũ statuebat

De puero orphano quem ditauit.

Audiens aliquando

cuiusdam elemosynatoris pueruz orphanũ derelictũ:parentibus ipsius mo rientibus:ꝛ in multa paupertate cõuersa ri hũc:dicebãt enim bi qui i testamẽto pa tris eius iuenti sunt testes quia non dimi sit ei vñe pater eius moriens:vsqz ad vnũ nummisma:sed habens decem libras auri adducit euz ipsa hora quando testamentũ scribebat:ꝛ dicit ei. Has decem libras:ha be fili mi. Quid vis dimittam tibi istas:an dominam meam dei genitricem curatorẽ ꝛ prouisorem? Puero vero eligente scãm dei genitricem:precepit dare cũcta pau peribus. Et ecce inquiũt sanctissime i mul ta inopia consistit:nocte ac die domũ vñe noster nõ deserẽs. Cũ ergo hec audisset a sciẽtibꝰ scũs hic:nemini aliqd dicẽs:addu cit quendam tabellionem:ꝛ narrabat ei rẽ dãs ei terminũ vt nulli crederet:quã pre cepit ei facere rẽ:dicẽs ei. Uade ꝛ in vete ribus cartulis scribe: testamentum nomi ne theopenti:ꝛ fac in eadem carta me ꝛ pa trem pueri consobrinos fratres:ꝛ vade ꝛ dic iuueni. Scis frater:ꝙ genus existens patriarche:non debueras ita in pauperta te versari:ꝛ ostende ei cartam.ꝛ dic. Quo niam si erubescis: ego ordino causam tuã apud patriarcham:ꝛ vide quid tibi dicet. Cũ ergo oia que iussa sũt ei a p̃riarcha:ta bellio fecisset: venit ad eum dicens:quia pactus est puer mihi: vt ego loquar causaz suã dño:ꝛ magnas gr̃arũactiones refere bat mihi. Dixit vero scũs. Uade ꝛ dic ei:qz locutꝰ suz p̃riarche. Et dixit:qm̃ ꝛ ego scio: quia habuit ꝺsobrinꝰ meus filiũ:sed ex vul tu hunc nõ recognosco. Bene ergo facis adducẽs hũc ad me. Adducẽs ergo eũ por tat ꝛ cartã secũ. Cuz vero puenissent:tulit eũ secreto ille iustꝰ:ꝛ cepit deosculari euz ꝛ dicere. Bene venit filiꝰ ꝺsobrini mei. Di tauit igitur euz ꝛ vxori tradidit in alexan dria:ꝛ domum ꝛ oia qbꝰ opus habuit do nauit ei. demonstrare festinans:qm̃ nõ de reliquet vñs sperantes i se. De ipostore ℔.xx.libras auri mutuo accepit ab eo.

Ad pretermisse aũt

ꝛ huius mãdati curaz habens hic admirabilis legem ponentis: volenti mu tuari a te:ne auertas aliquando:non ꝓhi buit aliquẽ huiusmodi ab eo suffragiũ po stulantem. Unde hoc sciens quidam mali gnus ꝛ impostor:petijt ab eo vt sibi mutu as daret viginti libras auri. Erat autẽ de bis qui dicuntur gallodromij. Gallodro mij dicuntur mãgones discurrẽtes:ꝛ frau de decipiẽtes. Cõtemnẽs ergo scim̃:quẽad moduz ꝛ alios multos:dicebat:quia nihil

mihi vedit. Quesierũt itaq; ecclesie pasto
res ⁊ ordinatores. vt i carcerẽ hũc mitte
rent: ⁊ publicarẽt ei⁹ substãtiã. At imita/
tor dicẽtis. estote misericordes sic ⁊ pater
vr̃ mi℞icors ẽ: q solẽ suũ oriri facit sup bo
nos ⁊ malos. ⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos:
nequaq; istis cõsensit vt eũ affligerẽt. His
aũt turbãtib⁹ ꝺtra eũ: vtpote q p̃riarche
illuserat. ⁊ vicẽtib⁹ ad eundẽ scm̃: nõ iustũ
ẽ vñe: vt qꝺ merito paupes accipent. ℔ lu
xurios⁹ accipiat: rn̄dit ecõtra ille ter btũs
dicẽs. Credite frẽs q̃ si extra volũtatẽ ac
cipetis aliqd ab eo. duo mãdata trãsgre/
diemi. ⁊ vnũ adiplebitis: qñ ⁊ ad paupes
data fuerit huiuscemõi quãtitas: Unũ q/
dẽ q̃ apparebitis ipatiẽtes circa vãnũ. ⁊
efficiemini alijs forma mala alterꝫ aũt qñ
nõ obediẽtes eritis dño deo dicẽti: ab eo
q̃ abstulerit tua ne repetas. Expedit g̃ o fi
lii: vt efficiamur oĩb⁹ exẽplũ patiẽtie. Et/
enī ap̃s dicit. Quare nõ magis iniuriã susti
netis: q̃re nõ magis fraudẽ patimini: Et
bonũ ẽ qdẽ veraciter frẽs. omi petẽti da/
re. excelsius aũt ⁊ honorabili⁹ etiã nõ pe/
tẽti. ei aũt q̃ aufert vestimẽtũ sine volũta
te a nobis. dare ⁊ tunicã: ãgelice vere na/
ture imitatio. imo diuine ẽ. Ex his enīz q̃
habem⁹. dñs p̃cepit bñfacere p̃xio. Bo/
nũ igt facies fr̃i tuo. iuxta qꝺ possidet ma
n⁹ tua: nõ ex his q̃ ex litte ⁊ ꝺtẽtõne ⁊ ab in/
iuria auferuntur. De abbate vitalio.

Ener quidã magn⁹ q̃si ãnoꝝ sexagĩta. audiẽs tales
res beati voluit tẽptare eũ. si po
set x̄bis suaderi. ⁊ ad scãdalũ facile iclina
re. ⁊ vt ꝺtigit si ꝺdẽpnaret aliquẽ. Et habi
tãs pri⁹ i mõasterio abbatis seridonis. exi
it ⁊ venit alex̄ãdriã: ⁊ sumit ꝺuersatõẽz ho
minib⁹ qdẽ repr̃hẽsibilẽ: sz̃ deo gratã: q̃ dat
vt ait dauid: singl̃is scꝺm cor eoꝝ. Ingre/
diens itaq; ciuitatem. scribit oẽs q̃ note
erãt meretrices: ⁊ cepit laborare opuscula
⁊ accipe p̃ singulos dies siliquã vnã. Cũ g̃
occũberet sol mãducabat. ⁊ intrabat ad
vnã meretricũ ⁊ dabat ei ereos nũmos ⁊
dicebat. dona mihi noctẽ istã: ⁊ noli formi/
cari. Et manebat iuxta eã nocte illa: obser
uãs eã ne fornicaret. Stabatq; a vespi in
vno ãgulo cellule vbi dormiebat mulier.
psallẽs ⁊ orãs p̃ ea: ⁊ mittẽs genuflexiões
vsq; ad aurorã. ⁊ exiẽs accipiebat x̄buz
ab illa. q̃ nulli diceret actõez ei⁹. Ita age
bat sẽp quousq; vna eaꝝ maĩfestauit vitã
ei⁹. q̃ nõ vt fornicaret ĩtraret ad eas. sed
vt saluaret. Orauit senex ⁊ cepit mulier
a demonio vexari. vt p̃ illã cetere timerẽt
⁊ nõ manifestarẽt eũ omi tẽpore vite ei⁹.
Dicebãt g̃ qdã ei: q̃ a demonio vexabat
Quid ẽ: Reddidit tibi de⁹ qm̃ mẽrita es.
Ut fornicet enī ĩgredit pessim⁹ iste: ⁊ non
ad aliud aliqd. Jã enī ⁊ sãct⁹ vitali⁹: ℔ enī
nomẽ erat ei: volẽs boĩm gl̃iam fugere. ⁊
ãias a tenebris reuocare: dicebat audiẽ/
tib⁹ cũctis cũ laborareti ope: ⁊ solueret
vespi. Eam⁹ mõ vñe: olim nõna talis ex/
pectat te. Ubi erat ergo ordo ipsius: mul
tis g̃ criminãtib⁹ ⁊ illudẽtib⁹ ei dicebat.
Nunqd ego nõ vestio corp⁹ vt oẽs: Aut
monachis solis irat⁹ ẽ de⁹: Uere: ⁊ ipi ho
mines sũt vt oẽs. Dicebat itaq; ei qdã. Ac/
cipe tibi unã mr̃ierem abba. ⁊ muta vesti
mẽtũ tuũ. vt non blasfemet̃ de⁹ p̃ te. ⁊ ha
bebis iudiciũ q̃ scãdalizant̃ animaꝝ. At il
le rn̄debat eis itex̄: dicebat g̃ se demõstra
re q̃si iratũ. Uere nõ obaudiã vobis: ite a
me. mõ nihil aliud faciã. vt vos nõ scãdali
zemini. nisi accipiã mulierẽ. quaten⁹ curã
habeã domus. ⁊ faciã malos dies qui vr̃t
scãdalizari: scãdalizet̃. ⁊ det frõtẽ i parietẽ
Quid vultis ex me: Nũqd iudices ꝺstitu
ti estis a deo: Jte: ꝺ vobis curã habetote
vos p̃ me nõ reddetis ꝺo rationẽ. Unus
ẽ iudex. ⁊ sãcta dies iudicii: q̃ singulis red/
det secũdũ opa eoꝝ. Dicebat aũt hec cla/
mãs. Quidã g̃ eccl̃e defẽsorũ. hec multo
tiẽs audiẽtes ab eo: referebãt qꝺ fiebat:
De⁹ x̄bo sciẽs. q̃ nollet ille sãct⁹ offendere
abbatẽ vitaliũ: ꝺurauit cor ei⁹ ne crede
ret eis. Recordabat̃ enī ãte memorati cu
nuchi. sed ĩcrepauit vehemẽter q̃ cõtra vi
taliũ abbatẽ accusatõnẽ ei afferebãt. di/
cẽs ad eos. Quiescite accusare mõachos
An nescitis qꝺ circa sãcte memorie ꝺstan
tinũ ipatorẽ actũ fuisse cõscriptões q̃ de

eo legũtur ordineãt:¶Quoniã ait qdã nõ ti
mẽtes deũ cũ celebraret secũda synodus
i nicea:ceperũt dicta se dare in scriptis.fa
mas turpes dtõ illi imperatori:qdã clerici q
dẽ existẽtes qdã monachi:t ad faciẽ addu
cẽs scũs dei dstãtinus accusatorẽ:t accu
satus vtrũq; audiuit. Et cũ inuenisset mul
tas taliũ criminatorũ veras esse accusatio
nes:icẽdit omnes que date sunt in scriptis
malas opiniones dicens. Uere si propriis
oculis vidissem sacerdotẽ dei:aut aliquez
eorũ q monachico habitu circũamicti sunt
peccatẽ:clamidẽ meã explicarẽ:t cooperi
rẽ eũ:ne ab aliquo videretur. Nã t in ser
uũ dei illũ videlicet eunuchũ:ita putastis:
t misistis me extra viaz:t feci anime mee
peccatũ magnũ dfundens ergo eos mul
tum absoluit. Seruus aũt dei vitalius a
ppria operatione nõ cessabat. Depcabat
ergo vt qbusdã post mortem eius i somnis
manifestaret deꝰ de se:vt iputaret i pctm
his q scãdalizabãtur i eũ:eo q rẽ quã age
bat dicerẽt scãdalo esse plenã:t nõ babe
ret homo peccati iudiciũ ex ea:qcqd locu
tus fuisset. Multas igitur de talibꝰ mu
lieribꝰ i cõpũctionẽ induxit:bec operatio
eius:t maxime quãdo videbãt eum nocte
extẽdẽtem manus:t orãtẽ pro vnaquaq;
earũ: ppter quod quedã earũ a fornicatiõe
cessabãt:quedã vero accipiebant viros t
pudice conuersabãtur:quedã vero t mo
dis oibꝰ mũdũ relinquẽtes: singularẽ vi
tã ducebant. Nullus tamen sciuit vsq; ad
eius dormitionẽ:q ipsiꝰ admonitõe t ora
tione:ipudice muliercule a fornicatõe ces
sarẽt. Unde quadã die exeũte eo a prima
taliũ mulierũ diluculo: obuiat ei quidam
homo imũdus:itrãs ad fornicãdũ cum ea:
t cuz vidisset scm̃ vitaliũ ex ea egredientẽ
dedit ei alapam in faciem dicens ad eum
vsquequo pessime illusor xpi:nõ emẽdas
te ab bis nequitiis tuis:¶Qui dixit adeuz.
Crede mibi accipies alapã a me bumili vt
tota alexandria colligatur ad clamores
tuos. Nondũ breui tẽpore trãsacto dor
miuit cum pace in cellula sua sanctus vi
talius: nemine sciente omnino. Habebat
eniz valde pusillã cellulã:super locũ q di
cebatur porta solis. Unde t plerũq; cum
collecta celebraretur iuxta cellulam eius
i ecclesia matre:dicentes quedã mulier
culaꝝ harũ ad alterutras dicebant. Ea
mus eamus:iterum abbas vitalius colle
ctã habet. Et venientibus eis:curabat eas
Igit dormiente eo:vt pdictũ ẽ:i ppria cel
lula t nullo sciẽte:mox quidã demon tã
q; etbyops deformis astat ei:qui dederat
alapam abbati vitalio:t dat ei alapaz di
cens. Suscipe alapam:quaz misit tibi ab
bas vitalius. Et cadẽs statiz cepit spuma
re. Cõgregata ẽ igit secũdũ ppbetiã vita
lij.pene tota alexãdria.i uiolentiam quam
patiebatur a demone.t maxime quia soni
tũ date ei alape audierũt quidã quasi ad
vnius iactum sagitte. Post aliquantas ve
ro boras:in mentem rediens:is qui patie
batur:scidit vestimenta pectoris sui:t cu
currit ad cellulam clamans t dicens. Cul
pã feci tibi:serue dei vitali:miserere mei.
Cucurrerũt vero cũ eo oẽs audientes. Cũ
pueniss et ad cellã sancti:exijt iterũ demo
nium iactãs eum omnibus aspicientibus:
Et cum ingrederentur intro bi quicum eo
cucurrerũt:inuenerunt sanctum stantem
i geniculis suis:t orãtẽ:t dño aiaz tradẽtẽ
t in pauimento scripturã huiusmodi. Uiri
alexandrini nolite ante tempus aliquid iu
dicare:quousq; veniat dñs. Confitebatur
vero t homo q a demonio vexabat:quod
scõ fecerat:t quod dixerat scũs ei. Reci
tata sũt ergo beatissimo ioãni patriarche
oia:que circa scm̃ vitaliũ acta sunt:t descẽ
dens cum clero: venit ad corpus sancti vi
talii:t cũ vidisset superscriptionem:dixit:
Uere bãc humilis ioãnes p deũ euasit.naz
alapã quã accepit q patitur:ego acciperẽ.
Tũc itaq; omnes fornicarie:t que abrenũ
ciauerũt ex eis t viros susceperãt:cum ce
reis t lampadibus preibant eum flentes t
dicẽtes:perdidimus salutez t doctrinam.
Enarrabãt eniz iã dersationez eius omni
bus:t qm̃ nõ ppter turpẽ rem ad nos ĩtra
bat:t quia nunq; aliquando vidimus euz
super latus dormiẽtẽ:aut vnam ex nobis

tenēte manu sua. Et reprehēdētibus eas quibusdā ⁊ dicētibus: quare hec nō oībus dicebatis: sed scādalizabat̄ in eo tota ciui/tas: Enarrabāt iā capitulū qđ circa eaz gestū est que a demonio vexationē sustinuit: ⁊ qz hoc timētes tacebam⁹. Sepulto ergo eo cū multo honore: pmansit is q ab eo correct⁹ ⁊ san⁹ fcūs est: faciēs memoriā ei⁹. Postmodū aūt ⁊ renūciauit seculo ingressus monasteriū abbatis seridonis ī gazā ⁊ suscepit cellulā abbatis vitalii: fz fidē. ⁊ ī ea pmānsit vsqz ad mortē suā. at scissim⁹ pr̄iarcha. multas gr̄as egit deo: qz nō pmisit eū peccare ī fuū suū vitaliū. Multi aūt multū extūc i alexādria pfuerūt sibi: ⁊ hospitio recipiebāt monachos: ⁊ muniebātur ⁊ vt nō ꝺdēnaret̄ aliqs ab eis que venerat Fecit aūt ⁊ sanitates post mortē honorabile nomē sci vitalii p diuinaz gr̄az. cuius oratōib⁹ det nobis dn̄s bonā ꝺuersationē: ⁊ misericordiā ī die. qñ manifestabit abscōdita hominū: ⁊ nuda faciet ꝺsilia cordium

De eo q conuicia patriarche inferebat:

Recipiens aliquan

do dari cuidā petēti elemosynaz: decē nūmos ereos tātū: cōuicia patiebat̄ ab eo ī facie atrocit̄ ille btūs: qz nō dedcrat ei quotquot voluit. His aūt qui de obsequio erāt querētib⁹ cedere eū q ꝺuiciabat̄: increpauit eos vehemēter pr̄iarcha dicēs. Sinite eū frēs: habeo ego sexaginta annos blasphemās p opa mea xp̄m: ⁊ vnū conuicium non portabo ab isto: Et precepit datori soluere sacculum: vt sineret pauperem tollere quantum vellet precium.

De interrogatione circa elemosinatores.

Si vero aliquando

audiebat sapiētissimus: qm̄ elemosinator est talis: adducebat eū ī hylaritate seorsuz: ⁊ dicebat ei. Quomō fcūs es elemosinator naturaliter: an teip̄z cogēs: Un̄ qdā eoz q ab eo iterrogabātur verecūdati occurrabāt: qdā aūt dicebāt ei. Propter qđ vn⁹ iterrogat⁹ a scō rn̄dit ita. Crede mihi dn̄e: quia nihil do aut facio boni: veruntn̄ ipsum quod facio ⁊ prebeo: ex qbus ⁊ oratōes tue largiūtur: ita facere assueui. Er̄ā prius valde immisericors ⁊ crudelis: ⁊ semel damna pertuli: et in subtilitatem deueni: cepit cogitatio mea dicere mihi: vere si esses elemosinator: non relinqueret te deus. Statui ergo per singulos dies dare quicqz ercos nummos pauperibus: ⁊ cum cepissem dare: statiz satbanas prohibebat me dicēs. Uere quincqz nummi isti sufficiunt domui tue ad holera: aut ad balneum percipiendum: ⁊ statim tancqz sic de faucibus natorum meorum priuarez eos: nihil dabam: Cum vero vidissem quod superarer a vicio: dico puero meo per singulos dies furare me nesciente quincqz nummos ⁊ da elemosinam. Sum ego enim trapezeta domine. Ille vero benefaciens. cepit furari denarios. Erat autē aliquando ⁊ siliqua. Cum ergo vidisset. quia benedicebamur: ⁊ diuitiis abūdabam⁹: cepit ⁊ tremisses furari ⁊ dare. Semel itaqz admirans benedictiones dei: dixi ei. Uere multum pfuerūt fili quincqz nūmi illi: volo ergo vt des decē. Tunc dicit mihi ⁊ puer subridēdo: vade ora furtis meis. Nam vere hodie non haberemus quē manducassemus panē. sed si est fur iust⁹: ego suz. Tūc ergo dixit: quoniā tremisses dabat ⁊ siliquas: ⁊ iā ex fide illius: assueui domine ex aīo dare. Edificatus ergo sanctus valde dixit ad eum. Crede mihi: multas conuersationes patrum legi: tale aliquid non audiui. De principe q maliciam seruabat in alterum

Aliciam reseruan

tē quēdā idustriū: ꝺtra aliū pr̄icipē. audiens hic magnus Ioannes: monuit eum sepe: ⁊ suasit ad concordiam: ⁊ non potuit eū ꝺuertere ad pacē. Semel ergo mittit ⁊ adducit eū scūs: quasi ꝑ republica: ⁊ facit missas in oratorio suo: nullum habēs secū nisi ministrū suum. Cū ergo scā benedixisset pr̄iarcha: ⁊ orationē dn̄icā inchoasset ceperūt dicere tm̄ tres illi pr̄ nr̄. Et cū pueniss̄ent ad sermonē quo dicit̄: dimitte nobis debita nostra: sicut ⁊ nos dimittim⁹

debitoribus nris: inuit domestico patriar
cha vt taceret. Siluit ihō t priarcha. t re/
mānsit pnceps solus dicēs versum: dimitte
nobis sic t nos dimittim⁹. Et stati uersus
scūs: dicit ei māsueta voce: vide i qli terri
bili voce dicas ihō. qm̄ sicut ego dimitto:
ita t tu dimitte mihi. Et tanq̄ ab igne stati
cruciatū ferēs predict⁹ priceps cecidit i fa
ciez ad pedes sancti dicēs. Quecūq̄ iusse
ris domine faciet fuus tuus: Et recōcilia
tus est inimico suo extūc cū omni veritate
Quid erga quēlibet superbum agebat.

Uperbum autem si
videbat aliquem beatus. hunc q/
dem non arguebat in facie: quando autē
cum in secreto suo sedentem videbat affe/
rebat de humilitate sermones. vt per tale
magisterium sensim percuteret superbuz.
t modestum faceret. dicens ita. Miror
domini mei. q modo nō recordat mīa aīa
mea hūilitatis quā demōstrauit nobis su/
per terrā apparēs fili⁹ dei: sz ītumesco t ex
tollor sup fratrē meū. si fuero modicū aut
pulchrior eo. aut ditior. aut glorioſior: aut
prīcipatū officij cuiuscūq̄ habuero: nō. itel
ligēs diuinā vocē q dicit discite a me q mi
tis sū t hūilis corde. t īuenietis requiē aīa
b⁹ vestris neq̄ sāctor voces cogitās: qm̄
qdā terrā. qdā cinerē. qdā vero vermē t ñ
hoiem. qdā aūt īpeditionis t tardionis lin/
gue se nominabāt. t q esaias qm̄ deū vide
re meruit: vt capit hō: tunc īmūda labia se
habere pnunciauit. Quid enī non sim hu
milis? Nōne de luto factus sum. vnde sūt
t lateres? Nōne omnē quam puto habe/
re gloriam. vt flos feni marcescit? His er
go t huiusmodi verbis sapientissimus qua
si de se dicens: cum qui languorem infla/
tionis t superbie habebat cauterio conbu
rens pdebat. Intelligebat enī is q vuln⁹
habebat: q de eo patriarcha hec ītimaret
Sermo eius ad hūilitatis exemplum.

T hoc frequenter
ille a deo honoratus afferebat in
medium: ad humilitatis argumentum di/
cens. Quod si considerassemus t cogi/
tassemus dei misericordiam t bonitatem
nec ī celos sublcuaremus oculos nostros
sed semper in humili habitu. ac pruden/
tia degeremus. Ut enim preteream qua/
liter non existente: vt essemus produxit
nos factor t peccato t inobedientia dece
ptos. iterum viuificauit. t proprio sangui
ne redemit a morte: t omnē terrā. t ipsum
celum in obsequium hominum subdi/
dit: sed t nunc qualiter peccātes non dissi/
pat. sed longanimiter magis expectat: im
mobilis illa natura. t patiens ille oculus.
t nobis plerūq̄ blasphemantibus. ipse con
solatur t blanditur per misericordiam suā
desursum pluuias ppter vitam nostrā tri/
buēs. Quātos malos oparios pgētes: vt
occidāt aut furētur: tetigit vt nō capiātur
t puniāt: quātos existētes ī pelago: vt p/
dētur obuiātes sibi naues: t occidāt q ī eis
sūt: nō pmittit ī pfūdū dimergi: sz īpat ma
ri: ne absorbeat eos: expectās conuersionem
malitie ipsor: quāti peticrāt corpus t san/
guinē eius sacrosanctū: t patitur t longa/
nimiter agit: non reddens eis hic aliquid
difficile: quantos in itinere latrocinantes
nō tradit ī cibum obuiantibus sibi bestiis.
quātos cūtes ocaua terrarum t itincrū se
ditiones operātes ptegit: vt non consuman/
tur a custodiētibus canibus: vel etiam ho
minibus. Et me iterdum aut cū meretrice
recumbēte: aut cū his qui se inebriant: aut
cū turpia loquētibus conuersante: aut cete/
ro quolibet scō huius īplicato pctō. Apis
qdē circūfertur: t valles t alueos circuit
querēs colligere mihi fructū: vt dulce fa/
ciat mihi guttur: quod feda t iniqua pnū
ciat: vua aūt festinat per calorem matura/
ri: vt repleat os t letificet cor: quod facto/
rem suum preuaricatū est. Flores iuicem
se preoccupāt vt delectēt oculos: q fornica
tionib⁹ t alienis mulierib⁹ ad luxuriā in/
nuunt: fic⁹ turbat quatenus ueniat vt re
pleat manū per magnitudinē: t os p dul/
cedinē: qui tenet t basiat alienā mulierez
Talia ergo īqt opa frēs agētes: t tales re
tributōes accipiētes a benigno ihō: qualē

debueram⁹ habere prudētiā. cōsiderātes nouissimā nr̄am ⁊ horrēdā horā Multuz eni ō memoria mortis ⁊ exitu aie disputabat semp ille btūs. ita vt frequēter qdā ad eū supbo scemate ītrarēt: ⁊ ridēti vultu ⁊ ī cōsiderato oculo. ⁊ exirēt humili more. ⁊ ꝑūc a facie. ⁊ lachrymātib⁹ oculis. ꝓpt̄ qō ⁊ dicebat. Quia: vt estimo ego būilis: sufficit ad salutē assidue ⁊ volēter cogitare. ⁊ sollicitudinez habere de morte: quoniaz nemo nobis ī hora illa ꝑpatietur. aut comitabit̄ ex vita ista: nisi opera bona nostra. Et quomodo āgelis veniētib⁹ ⁊ prosperātib⁹ turbat̄ tūc aīa. si iuēta n̄ fuerit bene preparata. Quomodo rogat. vt addat̄ sibi modicuz tp̄us vite Et audiet. Tēpus eni qō vixisti: bene nō cōsumpsisti. Et itez dicebat tāq̄ de semetipso. Quomodo bumilis ioānes trāsire poteris bestias barūdineti. quādo obuiabūt tibi exactores? Ueb qualis timor ⁊ tremor obtinet animaz tūc ratione ponētē. tātis exquisitorib⁹ amaris ⁊ imisericordibus. Eteniz sanctus iste ī memoria semper retinebat. q̄ sancto symeoni q̄ columnis stetit. p reuelatōez factū ē notū: quia: vt ait: exeūte aīa e corpore obuiant ei cuz ascenderit a terra ī celū. chori demonuz: singuli ī proprio ordie. Obuiat ei chorus demoniorū superbie: iuestigat eā si habeat opera eoruz. Obuiat chorus spirituz detractionis: aspicīūt. si aliquādo oblocuta sit. ⁊ penitētiam nō egerit. Obuiant iterū supius demones fornicatiōis: scrutātur si recognoscāt ī eo voluptates suas. Et quādo a terra vsq̄ ad celū mixta anima positura rationē peruenerit. seorsuz ab ea sancti āgeli stabūt: ⁊ nō adiuuabūt eā nisi bonitates sue. Hec ꝯsiderās hic nobilis perterritus ꝑ tali hora. ⁊ sollicit⁹ fact⁹ ē: fcrēs ī memoriā ⁊ sācti hylariōis eloquiū. q cuz e vita egressurus esset formidauit. ⁊ dixit aie sue. octogīta ānos o būilis aīa habes fuiēs christo. ⁊ times exire? Exi: q̄ miseri cors ē. Et dicebat sibi p̄riarcha. Si is qui octogīta ānos fuiuit christo. ⁊ mortuos suscitauit ⁊ signa fecit. timuit amarā illā horaz: qd habes tu būilis ioannes dicere. aut facere. qñ obuiauerint in faciez tuā crudeles illi. ⁊ īmisericordes exactores ⁊ exquisitores? Aut quātā poteris rationē reddere ad eos qui exquirunt de mendacio. ad eos qui de detractione. ad eos qui de crudelitate. ad eos qui de auaritia. ad eos qui de memoria mali. ad eos qui de odio. ad eos qui exquirūt de periurio? Et dicebat. Deus in eis increpa: nam omnis fortitudo hominum eis resistere non valet. Tu domine da nobis ductores sanctos angelos. q̄ custodiāt ⁊ gubernēt nos. Multa eniz est contra nos eorum insania: multus tremor. multus timor. multum periculū pelagi aeris huius. Si enim de ciuitate in ciuitatez super terrā ambulantes deprecamur eos qui nobis ductores sunt. ne ī precipitia eadam⁹. aut ī agrestium ferax loca aut ī flumina infinita aut īaccessibiles ⁊ inuios mōtes. aut in latronum manus. aut ī heremū incomprehensibilem aut in aquosam ⁊ pereamus. quot ductoribus fortibus ⁊ diuinis custodibus opus habemus. pergentes longa via hac ⁊ eterna videlicet. que ex corpore est egressio: ⁊ ad celum ascensio? Hec sunt sapientia plene beati ad se ⁊ ad omnes doctrine: hec sunt eius quottidiane cure atq̄ meditationes. Quid fecerit ꝑ bis q̄ post euāgeliū lectū statione debebat

Ultam autem ⁊ de

sancta statione curam habebat. ⁊ sollicitudinem demonstrabat. Una enim vierum. volens multos resecare. vt non egrederentur post solutionem sancti euangelij de ecclesia: ⁊ ociosis sermonibus pro oratione vacarent. quid fecit? Reliquit mox postq̄ lectum est sanctum euangelium ecclesiam. ⁊ ipse exijt ⁊ sedit cum turba: omnibus vero obstupescentibus: dixit ad eos iustus. Filii vbi oues illic ⁊ pastor Aut intrate intro ⁊ ingrediar. aut manete hic: ⁊ hic manebo. Ego ꝓpter vos descēdo ī sanctā ecclesiā: nā poterā facere mihimet missas ī episcopio. Semel ergo ⁊ bis fecit hoc ipsuz scema: ille beatus. Erudiuit ⁊ in hoc plebem magnifice ⁊ emendauit: time/

bāt enim.ne iterum idipsum scema faceret cis ille semper memorandus. Loqui in ecclesia non permittebat.

Qui autez insacra

rio oīno nō pmittebat: sz i ꝺspectu oīuz foras mittebat eū dicēs Siquidē vt orares venisti huc.i hoc mētē tuā ꝛ os tuū vacare exopta. Si ꝺo ꝓpt locutionē: scri ptū ē. dom⁹ ꝺi. dom⁹ oratiōis vocabit:no li g eā facere spelūcā latronuz. Qꝛ nec in monachica vita.nec in clero morat⁹ est.

Qcautē erat admi

rabil⁹ sanctissimi hui⁹ priarche: qm nec mōachicā vitā ducēs.neqꝫ i clero mo rat⁹ i eccl'ia:sz ꝛ femine legitiime dudū cō iūct⁹.ita tenuit vigorē eccl'e ab ipo initio q̄ patriarcha ꝺsecrat⁹ ē.ꝛ i talē sublimita tē exaltatus est: vt multos heremitaꝝ ꝛ in arta vita degentium superaret. De hoc g statuit duos ordines monachorum.

Olens autē nec hu

ius boni expers esse videlicet mo nachice vite ꝺnumeratiōis: studet rē talē Cōgregās duos ordies mōachoꝝ. statuit eis oēm vtilitatē tribui ꝺ villis suis i.ciui tate sua:ꝛ facies eis cellulas i duob⁹ ora toriis.scē ꝺi genitricis.ꝛ sci ioānis.q̄ ipse a fundamentis edificauerat: dicens ꝺ amā tissimis monachis ita. Ego post deū vtili tatē corporalē vr̄am ꝓcurabo: vos autē spūalis habetote mee curā salutis. Uesp tina ꝛ nocturna vigilia.mihi apud deū im putet.quicqꝺ ꝺo in cellulis vr̄is officij fe ceritis: ꝓ vr̄is sit aīab⁹. Hoc aūt fecit vo lens sollicitiores efficere ꝺi amicos mona chos. Uñ ꝛ pmansit deo talis grata consti tutio ordinum:ꝛ ad similitudinē monaste rii ex his ciuitas pene viuit:in diuersis lo cis peruigiles hymnodias deo referens.

De euitāda cōmuniōe hereticoꝝ

Thoc

beat⁹ iste ita omnes docebat: ꝛ contesta bat dicens nu laten⁹ aliqñ hereti'coꝝ cō munionis.imo coīquinatiōis participemi ni etiā si omni vita vestra ex aliqua īpul sione vel necessitate.cōmunioni catholi ce ecclesie nō iueniētes sine cōmunione pmanseritis. Si enī ait vxorem corpora lem legittime possidentes.ꝛ in regione aliqua longinqua absqꝫ illa tpe multo mo rantes relinquere hāc ꝛ alii copulari.a ꝺo ꝛ legibus ꝓhibemur:si vero hoc egerim⁹ punimur.quō putas deo per rectā fidē ꝛ catholicam ecclesiā coniuncti. vt ait ap'l's aptaui vos vni viro virginē castā exbibe re xp̄o.ꝛ sāctā fidē adulteraūimus per con munionē hereticoꝝ:in futuro seculo tor menti quod expectat hereticos erimus fa cti participes. Communio enim ait ideo di citur eo g communem faciat:et firmet cō municantem:quibus communicat. Ne igi tur queso ait o filii huiusmodi oratoriis ap plicetis. De eo g non condēnauit aliquē.

Um omnibus bo

nis suis ꝛ hoc btūs hic possidebat dico videlicet.g vt dictū ē:nō cōdēnaret proximū:nec condēnantes reciperet.Dicā vero eius ꝛ doctrinam.de hoc omnibus proficuam. Juuenis quidam rapiēs mona cham fugit constantinopolim.hoc discens iustus tristis factus est vsqꝫ ad mortē. Tē pore aliquo transacto:consedente eo vna diex i honorabili cimiliario cum gbusdam clericis:ꝛ sermonē anime vtilem mouente venit in medium ꝛ memoria iuuenis: qui ancillā dei rapuerat:ꝛ ceperūt qui cū san cto consedebāt anathematizare talē iuue nem:tanqꝫ qui duas animas perdiderat: suā videlicet ꝛ sanctimonialis. Cōpescuit ergo ꝛ resecauit eos beatus dicēs. Ne sic filii ne sic:nam ostendam vobis:q: ꝛ vos duo petā facitis: vnū quia transgredimini mādatum dicentis.nolite iudicare vt non iudicemini:Deīde q: nescitis certius si ad huc peccent ꝛ se nō peniteāt. Legi enī vitā patris aliqd tale habentē:quia i ciuitatem quandam duo monachi abierunt in mini steriū. Et cū transiret vnus p locū:clama bat ei vna fornicaria: dicens. Salua me pater vt xp̄s meretricem.ille ꝺo hominū

confusionem ommino non curans: dixit ei. Sequere me Et tenens eam per manum eius: exijt publice de ciuitate omnibus aspicientibus. Facta est ergo fama quia abbas accepit mulierem dominam porphiriã. ita enĩ vocabaĩ mulier. Pergẽtibus ḡ eis vt mitteret eã ĩ mõasteriũ. ĩuenit mulieri vna eccl'a puer ĩ terrã ꝓiectũ: ꝛ sustulit e ũ vt nutriret illũ. Itaq; post ãnuz qdẽ venerãt ĩ patriã. vbi erat abbas ꝛ porphyria q̃ fuerat de meretricib⁹: ꝛ vidẽtes eam habere puerulũ. dicũt ei. veraciter bonuz abbati pullũ genuisti. Nõdum enĩ scm̃ scema accepat. Ẽũtes ergo q̃ viderãt eã tyr. inde enĩ abbas tulerat illã: diffamauerant qꝛ genuit de abbate porphyria: ꝛ nos vidim⁹ puerulus oculis nostris fimilantem ei. Qñ ergo cognouit ex deo abbas obitũ suus dicit nõne pelagie. Sic enĩz mutauit nomẽ ei⁹. quãdo tradidit ei scm̃ scema. Eam⁹ tyrum. qꝛ habeo illic resposum. ꝛ volo vt venias mecuz. Illa vero nõ valẽs ꝛtradicere ei secuta ẽ eũ: ꝛ venerũt ambo. habẽtes ꝛ puer̃ septez annoꝛuz existẽtez secum Cũ ergo egrotasset abbas ĩ ifirmitate ad mortez. ascenderunt ad visitationez ei⁹ ō ciuitate vsque ad centuz aĩas: ꝛ dic̃. Affer prunas. Itaq; cũ venisset thuribulũ plenũ prunis. tulit ꝛ euacuauit eas ĩ vestimẽtuz suũ: ꝛ dixit. Credite fratres: qꝛ sicut deus rubuz custodiuit icombustuz ab igne sicut nec hãc tunicã meaz icenderunt prune iste ita nec ego agnou peccatuz mulieris. ex quo nat⁹ sũ. Et oẽs mirati sũt. ꝙ non arde bat vestimẽtũ ab igne. ꝛ glorificauerũt deuz habẽtẽ occultos suos. Ex occasiõe aũt nõne pelagie quondam meretricis. alie forn̄icarie secute sũt eaz: abrenũciãtes mũdo cũ ea pergentes ĩ monasteriũ ei⁹. Seruus aut̃ dei monach⁹. qui totõderat eaz post ꝙ satisfecit omnibus: tradidit deo spirituz in pace. Ideo inquit dico vobis o filii: ne p cipites ad condemnanda ꝛ iudicanda fratis aliena. Multotiens enim peccatum fornicationis vidimus. penitentiam vero eius quã fecit occulte nõ aspeximus. Sic est cũ furtuz facientez quendaz videm⁹: suspiria vero eius. ꝛ lachrymas quas producit deo nescimus. Et quidez habem⁹ euz quasi furez aut fornicatorem aut periurum: apud deuz vero forsitan recepta est occulta ei⁹ penitentia ꝛ confessio. ꝛ est ab eo precios⁹ Omnes igitur admirabãtur super doctrina industrii pastoris huius atque magistri De duob⁹ clericis calciamenta facientib⁹.

Duobus clericis cal

ciamenta facientibus. ꝛ iuxta se laborantibus: vnus quippe habebat filios multos: ꝛ vxorẽ ꝛ patrẽ ꝛ matrẽ. vacabat vo ecclesie sine intermissione: ꝛ oẽs post ꝺ uz alebat arte sua. Alter autẽ ꝙuis doctiuz esset illo: eo ꝙ nõ permaneret ĩ ecclesia sz etiaz dominicis dieb⁹ laborare t: nec sibi pfuz tm̃ nutrire valebat. Inuidebat ergo iste vicino suo. ꝛ vna vice non sufferens inuidiam: dicit ei cum ira. Unde diues fact⁹ es sic? Ego vacans plus arti mee ꝙ tu: in paupertatem deueni. Dicit vero ei: volẽs facere eum vacare ecclesie. Inuenio precium in terra. ꝛ inde paulatim diues fact⁹ sum: sed si vis semper voco te ꝛ veni mecum: ꝛ quicquid inuenerimus accipies dimidium. Cũ ergo acquiesceret ille. ꝛ sequeretur eum euntem ad ecclesiam. sine intermissione benedixit ei deus: ꝛ diuitez fecit euz: Tunc dixit ei ille bonus consiliarius vidisti frater vnuz mendaciuz propter deuz quantuz profuit aĩe tue ꝛ subtulit? Credi nihil ĩueniebaz aliq̃ in terra. vt estimasti gratia p̃cii: sed qm̃ dixit dñs. querite p̃muz regnũ dei. ꝛ hec oĩa adiicientur vobis. idcirco occasionez feci tm̃ vt seducerẽ te ꝛ ecce nõ sine causa laboraui: sed inuenisti ꝛ superinuenisti. Hoc igitur discens sãctus patriarcha. fecit illum bonum consiliariuz presbyterum tanꝙ dignũ: erat enĩz lector.

De vocatione eius ad dominum.

Quidem hacten⁹

ante memoratus dei cultor mennas qui fuerat vice dominus sancte ecclesie alexandrinoꝛum magne ciuitatis: enarrauit nobis. Dicentibus vero nobis in pre-

victis in quodam capitulo. ꝙ mlta spūali dilectione prīarcha ⁊ niceta patrici⁹ adin uicē colligati essent: dignū iudicium talis exhibitionis presens existit caplm. Qñ p/ mittente deo ꝓ peccatis nris futurū erat vt traderet alexandria sine deo persis. re miniscēs pastor vicētis. cū psecuti vos fu erint i ciuitate ista. fugite in aliam fugam arripuit in ꝓpriā patriā: videlicet i cyprū i ciuitatē suam. Unde occasione accepta prefatus niceta patrici⁹: dixit ad sanctuz Obsecro si iueni gratiā āte te: ne dedigne ris fatigari vsqz ad reginam ciuitatum. ⁊ bene acceptas preces tuas. donare piissi/ mis impatoribus. Ille vero multe fidei viro consentiēs. obediens ad hoc factus ē deo ⁊ voluntati eius: ⁊ a se quantum ho/ norē daturus erat. circa beatū ostendere volens. Fatigata igitur naui mltipliciter a vi ventox in qua sanctus cū prīcio erat ⁊ in profundū pene iam mersa: videt supe memoratus prīcius ⁊ optimates ⁊ qui cū eo erant. vna nocte in qua tēpestas facta est prīarchā modo cū paupib⁹ per nauim vbicz circūcurrentem. modo aūt itex. cū eis manus in celū extendentē: ⁊ ab alto adiutorium abstrahentē. Cunqz interduz ꝓueniissent ascēdentes: videt exꝓgefactus a deo vocatus hic: quendam eunuchum choruscantē forma. ⁊ aureū sceptrum in dextra manu tenentem. assistentē sibi ⁊ di centem. Ueni iube: rex regnātium querit te. Nihil ḡ statī negligēs aduocat prīciū ni cetam: ⁊ dicit ei cū multis lachrymis. Tu quidem o dñe. ad terrenum impatorē me vocasti: sed ꝓueniens celestis. ante voca/ uit exiguitatem meaz. Et rettulit ei eunu chi: īmo angeli visionē: q̄ apparuerat sibi: Hauisus ḡ ⁊ tristis factus idem glorios/ simus vir: impedire sanctum non potuit. Abūde vero sāctis ei⁹ replet⁹ oīonibus. ⁊ impatorib⁹ has deferens: cū multo bono re redire ei in cyprum iussit. De testa/ mento qđ fecit beat⁹ Jobes eleymonis.

Bueniente ergo i ꝓpriā eo ciuitatem que amatūcba vocabat: testamē tum ꝓpriū scribere. cito ministris suis p/ cepit. Uelociter vero ⁊ sine dilatione car tam ⁊ chalamum pītantibus: ꝑcepit sacrū illud os scribere sic. Jobes suus ꝓpter eam vero q̄ suppositā est mihi sacerdotii dignitatē: dei gra liber. Gratias ago de⁹ tibi. qm̄ exaudisti me pro misera anima mea. rogantē bonitatem tuam: ne inueni/ retur morienti mihi nisi vna tremissis. Inuenienti enim me in honorabili episco pio sancte ecclesie alexandrinorum ma/ gne ciuitatis. quam ꝓ indulgentiam dei su scepi. qm̄ in ea cōsecratus sū: circiter octo ginta centenaria auri. ⁊ que intrauerunt mihi ab amicis xpi. pene numerū hoīnis transcendunt: in memet mentez colligens ⁊ cognoscens hec oīa dñatoris omīum eē festinaui ea q̄ dei erant: deo dare. Unde ⁊ ꝓ remansit mihi. hoc tremisse dei ⁊ hoc existens: iubeo dari his qui sunt dei. O glorioſa res: o deuotionem sancti. Non i/ tendit sicut debuisset suis. qđ patiuntur multi qui in diuitiis sunt: q̄ dei dona. aut ex iniusticia collecta tācz ꝓpria ⁊ tancz si ea secum ferre possunt: thesaurizant. ⁊ nō large egenis ꝓbent. sz illa q̄rebat. q̄ semp manent: ⁊ aliq̄n nō minuūt. Unde sine mē dacio repromissionib⁹ nō ē fraudat⁹. q̄ as seuerāt ex persona dei: qm̄ qui glorificāt me glorificabo. Uere enī magnifice glori ficauit sanctum hūc: q̄ in suis bonis glori/ ficauit dñm semp. Non enī ferens nobis hic tēporali vita sua cōquiescere. sancta ⁊ digna laude qđ egit: Xenodochia. geron thocomia atqz monasteria a fundamentis edificans: ⁊ choros sāctox monachox sta tuens. īcessabilem vere iusticie memoriā possidet: per ea que celebrant in eis bona opa. Quod enim de his qui mala agūt: ⁊ successores ꝓpriox malox post mortem in vita hac relinquūt. ait dño paulus apl⁹ qm̄ quorūdā peccata manifesta sūt ꝑcedē tia ad iudiciū. quosdā aūt ⁊ subsequuntur De quibus vnus. ⁊ iste extitit. Et qm̄ non fabula. neqz ad gram est qđ dictū constat testimoniū nobis phibeat plane. qđ mox in ꝑciosa ei⁹ dormitōe gestū ē ꝓdigium

Tradẽte enim eo ⁊ cõmendante propriã animam in manu dñi. vt ait alicubi sacra litera. iustoꝝ aïe in manu dei sunt: ⁊ hanc ei vt sacrificiũ imaculatum offerente. cũ cõdendum esset honorabile eius corpus honorifice ⁊ cũ congruo sacerdotũ ritu in quodã oratorio sancti miraculoꝝ factoris tyronis. fit quoddã tale signum glori/osum. Jacebant ĩ quodam tumulo. vbi ⁊ iust⁹ hic reponendus erat. duoꝝ quorũdã epoꝝ. qui ante eum dormierant. sancta veraciter corpora. q̃ ⁊ in natura exanimi interim degenti a. tanq̃ si viua essent: reuera equalem sanctoꝝ honorẽ tribuerunt Cũ enĩ beati corpus iter duos illos epos ponendũ esset. honorantes sũmũ pastorẽ pastoresq; multam ei⁹ fiduciã apud deum reuerentes. ⁊ mirantes simul dei iussionem. tanq̃ viua corpora sua separantes in medio sacrum hunc susceperũt. honorẽ ⁊ ipsi ei p̃ceptõe dei sicut a deo honorato offerentes: ⁊ omnibus statim ostendẽtes q̃ a deo ei donata ẽ: gloriã atq; sublimitatem. Quod maximum glorioſissimũ miraculum. non vnus neq; decem. neq; centum viderũt. sed oĩs turba q̃ conuenit ad preciosam ei⁹ sepulturam. De muliere q̃ peccatũ suũ scriptũ dedit beato Johĩ.

Lud aũt eius glorioſius qđ gdez adhuc uiuens ĩ carne cepit miraculũ sed postq̃ m g̃uit ad deum compleuit: sermo commemorare tẽptabit. Mulier q̃dã de ea q̃ sanctum protulit ciuitate existens. cum audisset venisse arbodo. ⁊ angelum ei ibidem apparuisse. ⁊ vocationem ad communẽ domũ ei denũciasse: peccamẽ grauissimũ ĩ se recognoscẽs. qđ nec auditus hominum posset intrare affirmabat: fidem in ambiguam sumẽs. ad sanctũ cursum puenit. ⁊ pedes eius cõprehẽdẽs. cũ lachrymis multis clamat: ⁊ dicit secreto sãcto. o ter beate. habeo misera. qđ ad aures hominũ venire nõ potest: ⁊ scio q̃ si vis. potes id mihi ĩdulgere. dixit ei vobis p̃sbiteris. dñs q̃m q̃cũq; solueritis sup terrã erũt soluta ⁊ ĩ celis ⁊ q̃cũq; ligaueritis sup terrã erũt ligata ⁊ ĩ celis: ⁊ q̃ remiseritis peccata remittũt eis: ⁊ q̃ retinueritis retẽta sũt. Hec ẏba audiẽs a muliere sãct⁹. ⁊ timens si petitionez ei⁹ refutaret. noxiũ ei i tormentis fieret: dum possz liberari a ꝓprio pctõ p fidẽ: quã habebat ĩ eũ. dicit ad eam buĩliter. Si vtiq; credis o mulier deo. q̃ p fidelitatem meã ignoscat tibi crimẽ qđ dicis. cõfitere mihi hoc. Que dixit Nõ possũ dñe dicere peccatũ h̃: neq; enĩz potest audit⁹ hominũ portare illud. Dicit ad eam itez sãctus. Et si erubescis vade ⁊ scribe illud si nosti litteras: ⁊ affer mihi. Jl laitez rñdit: Uere dñe nõ possum. Expectans g̃ modicũ sãct⁹ tacẽs: dixit ei. Non potes scribere ⁊ bullare ⁊ afferre mihi? Tunc dixit ei possũ dñe. hoc facio. Rogo g̃ honorabilẽ ⁊ coangelicã aïam tuam ne soluat: neq; ullo mõ inueniatur a quolibet peccatũ hoc aliq̃. Uerbũ igit accipiens a deo honorabilis. q̃ nullus hõ solueret aut legeret ei⁹ pictaciũ. abiens scripsit ꝓpria manu peccatũ: ⁊ bullãs portauit beato. Suscipiẽs g̃ sãct⁹ pictaciũ. post q̃dez dies ad dñz ꝓfect⁹ ẽ. nemini aliqd de huiusmõi pictato aut disponẽs aut ĩdicans. mulier ẏo fortuitu. imo dispẽsatõe dei. ñ existẽs i ciuitate die ĩ qua trãslatus ẽ in pace de seculo isto ad aliud patriarcha: volente ⁊ in hoc demonstrare deo. quantã apud eũ vtpote ꝓpri⁹ famulus fiduciã possidebat Sed post vnã diem recõditiois p̃ciosi ei⁹ lipsam adueniẽs. cũ audisset dormitõem ei⁹ amens ⁊ desipiens ꝓpemodũ facta ẽ existimãs pictaciũ qđ dederat: ĩ episcopio relictũ: omnibus faceret culpam eius manifestam. Cito ergo resiliens. ⁊ priorem fidem suam indubitabilẽ super animam resumẽs: archam a deo honorati apprehendit. ⁊ sicut viuenti ei veraciter. ita turbata ꝓhibebat. Hõ dei. tibi hoc peccatũ non potui enumerare. eo q̃ supra modũ existeret graue: ⁊ nũc oĩbus factũ est forsitan manifestũ ⁊ cognitum. vtinã nõ tibi rem meam manifestarẽ. Heu heu mihi. putãs ɔfusionis absolutionẽ ĩuenire. cõfusio oĩb⁹ facta sũ. ꝓ medela ꝓ blasphemiã recepi.

Quid mihi ad te op⁹erat. caulã aĩe mee pa
tefacere. Tamẽ nõ ỏficiã necꝫ diffidã necꝫ
remouebo a tumlo lachrymas meas: vſqꝫ
dũ ſatiſfactionẽ ỏ petitiõe mea accepo. ne
qꝫ enĩ mortu⁹ es ſcẽ ỏi:ſz viuis. Scriptũ ẽ
enĩ. qr iuſti i ꝑpetuũ viuẽt. Iterũqꝫ eadẽ v
ba aſſumẽs: dicebat. Nihil bõ ỏi peto a te
niſi vt certũ facias cor meũ. qd nã ỏ vato
tibi pictatõ factũ ſit? De⁹ ğ q dixit ad cha-
naneã. fides tua te ſaluã fecit: ipe r me cer
tã ỏ pictatõ facere poteſt. Trib⁹ dieb⁹ ꝑſe
uerãs ad ſepulchr bti. cibũ aut potũ oĩno
nõ guſtãs: ctia vero nocte dũ rurſũ lachry
mis coſdẽ duros ac fideles ſmones btiſſi
mo diceret: ecce egredit ỏi famulus de tu
mulo ſuo. oculati apparẽs cũ duob⁹ epis.
q cũ eo iacebãt: vno hic r altero ĩde ei aſſi
ſtẽtib⁹. r dicit ad eã. Uſqꝫ q̃ mulier. hoſ qui
bic ſũt ꝺmoues r nõ dimittis eos qeſcere?
Infuderũt enĩ ſtolas nras lachryme tue.
Et hec dicẽs: dat ei ꝓpriũ pictatiũ bulla-
tũ dicẽs. Suſcipe. recognoſcis b̃? ſolue: ac-
pice. Et i ſeipaz ex viſiõe veniẽs vidit itez
ſcõs igrediẽtes i ꝓpꝝm locũ: r ſoluẽs iue-
nit litteras ſuas ỏletas. r ſubſcriptionẽ ſub
eis: habẽtẽ ſic. Propt̃ ioãnẽ fuũ meũ: ỏle
tũ ẽ pcm̃ tuũ. Quis loq̃tur potẽtias dñi. o
amici r frẽs? qs ita mifĩcors r amator hoĩ
uz. faciẽs volũtatẽ timẽtiũ ſe r gl̃ificans
gl̃ificãtes ſe r p miracl̃or opatões magni
ficãs eos? Nõ aũt i loco ſolũ i q̃ pcioſa ei⁹
dormitõ facta ẽ. gr̃a quã habuit apud deũ
maifeſta ẽ ſz vbicũqꝫ lõgi⁹ claruit. Quid
ſauin⁹ monach⁹ de ei⁹ dormitiõe viderit.

Adem enĩ vie i q̃ ad deuz. ex hac vita bea
t⁹ iſte ꝓfect⁹ ẽ qdã eor ãgelicã vi
tã r ſcema mõachor habens vir mirabil̃ r
iduſtri⁹ ſauin⁹ noĩe. alexãdrie habitans vi
dit q̃ſi i exceſſu mẽtis fact⁹ diuinit⁹ hono-
rabilez ioãnez epiſcopio egredientez cum
clero oi cerea portãtẽ. r ad ĩpatorẽ eũtẽ tã
qꝫ eunucho q̃dã: vt ipe dicebat ſauin⁹: cu-
biculario hũc vocãte r poſtqꝫ ianuã exijt:
qõ ſignificat ꝓprij corpis ſepatõz: vnã pu
ellã vt ſolẽ ſuſcipientez euz. r manu tenen
tez. r ſup caput coronã: ex olee ramis cir
cũamictã. Mox ğ agnouit ſcũs ſauin⁹. mi
grationez pr̃iarche ad dñm: ipa hora fuiſſe
factã. Quapropt̃ adnotãtes qdã menſez r
diez: erat enĩ celebris ſci martyris mẽne:
r gbuſdã veniẽtib⁹ ỏ cypro. r pcũctãtes q
dã q habitabãt alexãdrie de migratiõe ſci
pr̃iarche agnouerũt verã fuiſſe viſionez: eo
qꝫ eadez hora fieret i q̃ obijt btũs r maxie
ỏ exẽplo puelle. q̃ manu tenebat eũ. Acce
perat enĩz repromiſſiones ab ea ſanctus ſi
cut in p̃cedentib⁹ ꝝbis vite ei⁹ diximꝰ: qr ſi
me poſſides amicam. ego te añ imperato-
rez introducaz: Qõ r reuera fecit. Quid
habitator qdaz alexandrie ỏ ipſo viderit.

Onautez ex hoc tm̃ omnes ſa
tiſfactionez accepe
runt. qꝫ elemoſyna r miſericordia
quã habuit circa egentes. cuz ĩ celorũz re-
gnuz deduxerunt: ſz qr alius eorꝝ q habita
bat ciuitatez alexandriaz. timens deũ vi
dit ipa nocte in q̃ r ſcũs ſauin⁹: oẽs paupes
r orphanos atqꝫ viduas. olee ramos baiu
lantes. r ĩ pr̃iarche obſequo euntes: r ad ec-
cleſiaz pgentes. Nõ ſoluz aũt duo. aut de
cez. aut centuz ſatiſfactiones ſunt. p q̃s ſci
m⁹ clare. qm̃ ſcorꝝ numerꝝ meruit mẽorabi
lis hic: ſz ecce r alie q̃ ſbſeq̃ns forma oñdit
De vnguẽto qõ ỏ ſepulchro ei⁹ emanauit.

Immodia enĩz ãniuerſaria
poſt multũ tpis
dormitionis ſcĩ celebrata. in tẽplo
mẽorati ſcĩ tichonis. vbi p̃cioſũ lipſanuz. i.
ſepulchrꝝ briſtimi pr̃iarche ioãnis repoſitũ
ẽ: erat aũt q̃ colebat̃ ſacra vigilie hymno-
dia. ãnue recordatiõis ſcĩ miracl̃orꝝ facto-
ris tichonis. volẽſqꝫ oipotens dñs oñdere
oib⁹ q̃li honore fuũ ſuũ ſcm̃ ioãnẽ dignum
fecerit. placuit de honorabili eius lipſano
vnguẽti ſaniferã ſanitatẽ emanare. q̃ vni-
uerſi in leticiaz verſi gratiaz rettulerũt pr̃
r filio. r ſpũi ſcõ. viꝺlz deo noſtro: q ꝓprios
ſcõs gloria gl̃ificat infinita. De hoc qꝫ in
cypro i diuerſ ſcis talia ỏi gratia operet̃.

Tvtmullus amicuſ chriſti
tãti miraculi
icredulus ſit eteni vſqz nũc videt̃
in amica chriſti. cyprorꝝ inſula. in diuerſis

sanctis talia di gratia opari. ⁊ tanq̃ ex fo/
tib⁹ vnguẽtoꝝ suauitatez ꝺ pꝛecioſis eoꝝ
lipſanis ꝓfluentez: ad glozias eiuſdez boni
tatis ⁊ ad bonoꝛez ſanctoꝛuꝫ eius: atq; ad
pꝛofectuꝫ q poſt futuri ſunt hominum q̃te/
nus ſecunduꝫ imitationez eoꝝ conuerſan/
tes eiſdez ⁊ nos bonoꝛib⁹ digni efficiamur
a iuſto mercedum retributoꝛe deo. Efficia
mur igitur dilectiſſimi ⁊ nos conſumato/
res pꝛeſcripturarum rectitudinum. ſancti
buius patris ioannis eleymonis. ⁊ quaſi i/
cole exiſtentes. ⁊ peregrini in vita iſta. in/
eternum theſaurizemus futurum bonũ: p
largam que indigentibus tribuitur do/
nationem. Enimuero ſecunduꝫ diuinitus
inſpiratuꝫ apoſtoluꝫ. qui ſeminat. i benedi
ctionibus de benedictionibus et metet:
⁊ pꝛo coꝛꝛuptibilibus eterna que oculus ñ
vidit. nec auris audiuit. ⁊ in coꝛ hominis ñ
aſcenderunt. que pꝛeparauit deus diligen
tibus ſe: que omnes nos impetremus per
gratiam ⁊ miſericoꝛdiam domini noſtri. cũ
quo eſt patri vna cuꝫ ſancto ſpiritu gloꝛia
⁊ bonoꝛ. ⁊ imperiuꝫ nunc ⁊ ſemper: in ſecu
la ſeculoꝛuꝫ amen. Explicit de ſancto Jo
anne eleymone patriarcha alexandrino
Jncipit vita ſancte Eugenie ỽginis: cuius
paſſio. viii. Kalendas Januarij agitur.

A ſeptimo igitur conſula
tu ſuo cõmodi
us imperatoꝛ direxit illuſtriſſimũ
virum philippum ad egyptuꝫ. vt pꝛefectu
ram ageret alexãdrie: ⁊ omnes poteſtates
que per totam egyptũ adminiſtrantur ei⁹
arbitrio deſuirent. hic itaque cum vixoꝛe
claudia. cum duobus filiis auito ⁊ ꝓgio. ⁊
cum filia eugenia. ab vrbe romana ad vr
bem alexandriam dum veniſſent ⁊ roma
na grauitate ageret pꝛefecturã atque oẽz
pꝛouinciam egypti romanis legibus oꝛdi/
naret. cunctis quidem magicam curioſita
tem ſectantibus finez impoſuit: iudeos ve
ro nec nuncupationem nominis habere p
miſit. chriſtianos aũt pꝛocul ab alexãdria
tantũ debere eſſe ꝋſtituit. Jpſe vero plus
licet philoſophoꝛum amicus q̃ fautoꝛ ido
loꝛum. romanis tamen ſuperſtitionibus
ac ſi religioſus cultoꝛ inſtabat non rationi
ſed traditioni concoꝛdans. Eugeniam igi/
tur filiã ſuam duꝫ litteris liberalibus per/
fectiſſime docuiſſet. ⁊ tam latino eã q̃ gre
co eloquio inſtruxiſſet: etiã philoſophiam
docere permiſit. Erat enim acris ingenii
⁊ tam memoꝛie capax: vt quicquid audiẽ
do ſemel vel legendo potuiſſet arripere
ꝑpetuo retineret. Erat ergo eugenia pul
chra facie. ⁊ elegãti coꝛpore: ſed pulchrioꝛ
mente ⁊ formoſioꝛ caſtitate. Jgitur cũ qui
todecimo etatis anno ab aquilio aquilini
conſulis filio peteretur ſponſa: interroga/
tur a patre. vtruꝫ petenti iuuene illuſtriſſi
mis oꝛto natalibus conſentiret. Jlla reſpõ
dit. Maritus moꝛibus non natalibus eli/
gendus eſt: ipſo eniꝫ: non parentibus eius
vtendũ eſt. Jgitur cuꝫ aliis atque aliis po
ſcentibus animo caſtitatis obſiſteret: per/
uenit ad manus eius beatiſſimi pauli apo
ſtoli doctrina. Et licet ſub paganiſſimis pa
rẽtibus ageret: eſſe tamẽ cepit animo chri
ſtiana. Et quoniam iuſſi fuerant chriſtiani
ab alexandria vrbe diſcedere: rogat parẽ
tes: vt ſpectandi gratia permitteretur pre
dia ſua in ſuburbio alexandrie poſita cir/
cuire. Cumque ſtatim vt poꝓoſceꝛat impe
traſſet. ⁊ ab vrbe pꝛoperaret ad villam: au
dit chriſtianos pſallentes atque dicentes.
Omnes dii gentium demonia: deus autẽ
noſter celos fecit. Nec ita audiens. ſuſpi/
rauit ⁊ fleuit: ⁊ dicit ad eunuchos pueros.
nomine protbum ⁊ iacintuꝫ. Scio vos me
cum litteris eruditos. ⁊ digna ſimul ⁊ indi
gna hominum legimus geſta: philoſopho/
rum quoque ſillogiſmos. vano laboꝛe con
ſtructos ſtudio ſcrupuloſiſſimo tranſegi/
mus: ariſtotelica argumenta ⁊ platonis
ideas. ⁊ epicuri ſectas: ⁊ ſocratis monita: ⁊
ſtoicoꝛum: ⁊ vt breuiter cuncta cõplectar
quicquid cantat poeta. quicquid oꝛatoꝛ
inuenit. quicquid philoſophus cogitat. vna
hac ſententia excludũtur. qua tripudiãtes
chriſtianos audiuimus: omnes dii gentiuꝫ
demonia. de⁹ autẽ noſter celos fecit. Con
feſſio ⁊ pulchritudo i ꝋſpectu ei⁹: ſcĩas ⁊
magnificentia in maieſtate eius: Jgitur in

bet cõferre sermonez: ꝛ apostolus legitur ꝛ ꝓphęta laudatur fit cõcordia fidei: ꝛ qua arte ꝛ penetralia sapientie diuine absq; sui separatõe perueniãt: Osilio ardenti diffinit Dominam me inquit vobis vsurpata potestas attribuit: sed sororem sapientia fecit. Simus ergo fratres sicut diuina sapientia ordinauit: non sicut se iactat humana temeritas. Pergam⁹ pariter ad christianos ꝛ sicut ordinauero: properemus: Elenum audio dici episcopũ: cui⁹ est habitatio illa in qua die noctuq; audiuntur deo suo cãtare. quos etiam nos quotiens transimus psallentes audimus. Sed hic episcopus variis dicitur ecclesie sue occupationib⁹ detineri. His autem qui in diuinis laudibus vacant theodorum quendam presbytex ostituit: cuius tãta miracula narrantur: vt etiã cecos suis orationibus illuminet: ꝛ demones effugiet: ꝛ infirmantibus afferat sanitatem: sane ad diuersorium huius ogregationis in quo deo canitur: nullam patitur venire feminarum. Hoc ergo cõsiderans tõdere me arbitror: vt crastina nocturna ꝓfectio ordinata: ꝑ ipsos nobis trãsitũ prebeat. Uobis itaq; duob⁹ iuxta basternã ambulãtibus: ꝛ ceteris presidẽtibus ad locum deponar a vobis: ꝛ vacua pertranseũte basternos tres herili habitu simul ad dei homines ꝓperemus. Placuit vtriq; cõsiliũ. ꝛ sequẽti nocte sicut ordinauerat: adimpletur. Tãtam aũt credẽtib⁹ sibi xp̃s gr̃am exhibere dignat⁹ ẽ: vt eadem hora. qua ad monasteriũ puenerunt sãctus helenus superueniret ep̃us. Et qr mos ẽ apud egyptũ. qñ circueunt monasteria epi: psallentium eos sequat̃ exercitus. superuenit idem helenus heliopolis episcopus. ꝛ cum eo amplius q; vecẽ milia virox psallentium. ꝛ dicẽtium. Uia iustox recta facta ẽ: ꝛ iter sanctox prepartũ est. Audiens hec eugenia: dixit ad socios. Cõsiderate vim carminum. ꝛ videtis ad nos respicere: quicqd modulatis vocibus psallũt. Denicq; cũ de deo vero: nr̃ tractat⁹ in dispositiõe mutui sermonis habere t̃: audiuimus hoc cantare. Qñ omnes dii gentium demonia: deus autem noster celos fecit. Et ecce nunc arripientibus nobis iter. quo recedere cupimus a culturis idolorum: ꝛ vt ad christianam culturam perueniamus gratiam promereri ecce milia hominum nobis occurrunt. vna voce clamantium ꝛ dicentium. Uia iustorum recta facta est: ꝛ iter ſãcto x̄ ꝑparatũ. Intelligamus q̃ quo pergat hic populus. ꝛ ꝙ ad hoc habitaclm vadunt. q̃ nos ire disposuim⁹: iungamur canentibus turbis ꝛ aduenientibus ꝙputati ĩgrediamur vt sotii: quousq; noticias colligamus. Igitur cuz se iunxissent psallẽtib⁹ ĩgrunt gs esset senior: g solus vehiculo aselli vteretur in medio populi sequẽtis ꝛ ꝓcedẽtis. audiũt gp hic esset helenus ep̃us. ab ĩfatia christianus: qui dum infantulus i monasterio creseret. tante sanctitatis virtutibus augebatur. vt si qñ missus fuisset ignẽ e vicino petere ardẽtes pruinas vestimento deferret illeso. Denique ante ĩquit paucos dies venit quidaz magus: qui verbox argumẽtis populuz dei conabatur euertere dicẽs falsuz istuz esse ep̃m: se missuz esse a x̄po ad docẽduz. Hic autez erat versutissimus: ꝛ de scripturis diuinis populum seducebat. Denique oĩs turba christianox accessit ad hũc quem videtis patrez nostrũ: ꝛ dicit ei Audiuim⁹ zareaz ꝙ ipse sit missus a x̄po: cõstitue diez ĩ quo euz aut recipias tibi socium. aut si potes conuincas falsa dicentem Igitur constituitur dies ꝛ locus in medio eliopolis ciuitate: venit zareas magus cũ artibus suis. venit ꝛ helenus episcopus cũ orationib⁹ suis. Cũq; populũ salutasset. ait Nũc ꝓbabitis spirit⁹ q sũt a deo. Et conuersus ad zareaz cepit verbox ingens habere luctamẽ: sed quia verfut⁹ erat nimis ꝛ concludere eũ sermonũ ratione non potuit. respicimus populum fortiter ledi. ꝙ zareas superior abscederet in verbis: modicum silentiũ postulauit. ꝛ ait ad populũ Pauli apostoli ĩ hac pte monita oĩno tenẽda sunt: dicit enim thimoteo discipulo suo Noli verbis contẽdere: ad nihilũ enĩ vtile ẽ nisi ad subuersionẽ audientiũ: sed ne hoc

teſtimoniū nō ꝙſi cauti.ſz ꝙſi timidi ꝓfera
m⁹:accēdat ignis ī media ciuitate.ꝛ ingre
diamur pit flāmas.ꝛ q vſtus nō fuerit:cre
dam⁹ ꝙ hūc miſit xp̄s. Tūc oībus ſnia pla
cuit:ſtatim venitꝫ ignis copioſius accēſus
ē. Tūc btūs elen⁹ iubet zareā itroire flam
mas. Cui zareas īqt igredere tu p̄mus.q h̄
ꝓpoſuiſti. Cōſignās ſe igit beatiſſim⁹ pat
elen⁹ expāſis manib⁹ īgētes flāmas itrat:
ꝛ ſtās illic vimidia fere hora.neque capillis
neꝫ veſtimētis ex aliq̄ pte violatis vt za
reas ꝙz itroiret ſimilit ipabat. Sz zareas
reluctare cepit ꝛ fugere. At vbi īuitū illū
pp̄lus ī ignib⁹ tradidit:ſtati eū circūdās flā
ma cepit exurere. Et imittēs ſe beatus ele
n⁹.licet ſemiuſtū viuū tñ eripuit.quē cū ve
hore elimnauit pp̄lus.ō finib⁹ regiōis hu
i⁹. Hūc aūt ſic videtis q̄ttidie q̄cūq̄ prexe
rit:ī vi laudib⁹ comitat. Audiēs hec btā eu
genia īgemuit:ꝛ ꝓcidit ad pedes ei⁹ q ſibi
rettulerat iſta ꝛ ait. Obſecro te: vt me illi
vna cū iſtis vuob⁹ frib⁹ meis inſinues: ex
idolis enī vuerti volum⁹ ad xp̄m. Et qz ſit
h̄ diffiniuim⁹ ꝛ frēs ſum⁹.etiā h̄ ab eodē ī
petrare volum⁹. vt nūq̄ nos patiat abiui
cē ſepari. Et ille nūc īqt.ſilete q̄uſq̄ īgreſ
ſus mōaſteriū ad qō pgit paululū reqeſcat
ꝛ cū opportunū fuerit.ītimabo illi oīa ꝓm
xbū tuū. Interea vū appropiq̄ſſet mōaſte
rio ad qō pgebat.ecce ꝛ illi egrediūt obuiā
p̄i:hymnū vño vicētes. Suſcepim⁹ veus
miſericordiā tuā:ī medio tēpli tui. Ingrediē
tib⁹ ep̄s ꝛ pop̄lus:etiā itrat eugenia cū ia
cīcto ꝛ ꝓtho comitib⁹ ſuis:tm̄ ei nota cuz
quo ꝓmonē habuerat.pfectis igit matuti
nis laudib⁹.paululū regeuit ep̄s.ꝛ iuſſit ſi
bi ad ſextā p̄parari. vt viuina miſteria ce
lebraret: vt vum ſextam cepiſſet. nonam
ad refectōez ieiunātiū oportune p̄ueniret
Regeſcēs aūt ep̄us ſomniū vidit:ī q̄ ad ſi
mulacr̄ femie vucebat: vt illi ſacrificaret
Tūc vixi īqt ī ſōnio:bis q me tenebāt.per
mittite me: vt loquar cū vea vr̄a. Et cuz
me pmiſiſſēt loq: vixi ei. Cognoſce te crea
turā vi eſſe ꝛ veſcende:ꝛ noli te pmittere
adorari. At illa bis auditis veſcēdit ꝛ ſecu
ta ē me vicēs. Nō te veſerā:q̄uſqz me cre
atori meo reſtituas.ꝛ vditori. Igit cū iſta
ī aio epiſcopi voluerēt:acceſſit ad cuz eu
tropi⁹.cū q̄ fuerat locuta eugenia. ꝛ vixit
ei. Tres pueri frēs vnaniter culturā ſi/
mulacroꝝ reliquētes:xp̄o ꝓuiētiū nume/
ro ī iſto monaſterio ſe ſociari vſiderātes.ꝛ
vodie veſtigia tua ꝓſequētes.huc īgreſſi
ſūt.poſcētesq̄ me cū lachrimis poſtulaue
rūt vt mereant noticie tue beatitudinis re
uelari. Tūc beat⁹ elen⁹ vixit. Gratias ti
bi ibu bone refero.q me p̄uenire feciſti bu
ius rei noticiā. Tūc vuocari ad ſe p̄cepit
pueros:ꝛ ap̄p̄hētēs manū eugenie fudit
oronē. Quā cū opleſſz.tulit ſeq̄ſtrati eos
ꝛ gratiſſimo vultu gdnā vicerētur: iterro
gat: vt cui⁹ natōis eſſent credidit īgrēdū.
Ad hec eugenia rn̄dit:ciues īqt romani ſu
m⁹: vn⁹ ex bis vuob⁹ frib⁹ meis ꝓtb⁹ vicit
ali⁹ iacīct⁹. Ego xo eugeni⁹ nūcupor. Cui
btūs elen⁹ vixit. Recte te eugeniū vocas
viriliter enī agis:ꝛ vforteī cor tuū ꝓ fide
xp̄i. Ergo recte vocaris eugeni⁹. Nā ꝛ hoc
ſcias:qz ſpū ſcō nos ꝛ te eugeniaz corpore
añ p̄uidim⁹:ꝛ q̄lit huc venēris:ꝛ qō iſti tui
ſint.nō me paſſus ē p̄terire. Sz h̄ mihi vñs
reuelare vignat⁹ ē:q ꝙ gratiſſimū ei hītacu
lū ī corpore tuo p̄paraſti.cuſtodiēdo vgini
tatis p̄miū:ꝛ p̄ntis tp̄is blādimēta fallacia
reſpuēdo. Scito āt te ꝓ caſtitate m̄ta paſ
ſurā:ſz ñ te vſit ille.cui te ex ītegro tradidi
ſti. Ad ꝓtbū āt ꝛ iacictū vuerſus ē. In cor
pore ſuitutis poſiti:īgenuā vignitatē ai:te
nuiſtis fortit ꝛ tenetis. Uñ vob me tacēte
xp̄s vñs logt vicēs. Amē amē vico vobis
iā nō vicā vos ſuos ſed amicos. Uñ ꝛ vos
btōs ānūcio:qz vcordaſtis ſpūi ſcō:qz vna/
nimit vſēſiſtis monitis ſalutarib⁹:ſimt ad
gl̄iā p̄ueniētis ꝓcepturi. Hec btūs elenus
nullo alio teſte p̄ter veū locut⁹ ē ī medio ꝛ
iuſſit eā ſic ī virili hītu pmanere:ꝛ ñ cū vſ/
uerūt:q̄uſqz baptiſmatis ſcificatōe iſtructi
mōaſterio ad qō feſtinauerāt ſociarēt. Re
deam⁹ aūt ad illō ip̄s.q ꝓtb⁹ ꝛ iacict⁹ aufe
rentes eugeniā abierunt. Baſterna igit iu
mētis ambulātib⁹ ꝛ pueris q p̄ibāt: vacua
p̄uenit ad mr̄z. Uidētes āt emin⁹ ꝓperā/
tes pueros.ꝛ baſternā veniētē occurrerūt

cum gaudio vniuersi: ⁊ inuenientes vecto rium vacuū. oēs simul mugitū reddiderūt. fit quoq; repēte totius ciuitatis strepitus Quis enim audire poterat: prefectum fi/ liam karissimā pdidisse: erat itaq; plāct⁹ iestimabilis. fletus imensus: lugebāt vni uersi confusi. parentes filiam. sororē frēs fui vñam: ⁊ tenebat vniuersos meror ⁊ in finita animi tribulatio. Fitq; p totā ꝓuin ciam ingsitio. interrogant aurispices. ing runtur vitones: sacrificiis q̄z ⁊ sceleratis superstitonibus demonia interrogant: vt vbi venisset eugenia indicarēt. Hoc solū omnes dicebāt: q̄ eā dii de celo rapuissēt Credidit factū pr̄. ⁊ fletū ad consolationē reuocans. dat festa responsis ⁊ deox illā numero consecrans: ex auro puro ei⁹ fec fieri simulacrum. Qđ ita cepit excoli: vt non minorē honorē q̄ diis suis exhiberēt Mater tamen eius claudia. ⁊ frēs auitus ⁊ serg ius. nulla poterāt ratōe cōsolationē accipere: sed erant itolerabiliter lugētes eā. Beata aūt eugenia virili habitu ⁊ ani mo. in p̄dicto virox monasterio pmane/ bat: atq; ita in diuinis eruditōnib⁹ ꝓfecit vt intra secundū ānū oēs scripturas vñi cas memoria retineret. Tanta in ea erat animi trāquillitas. vt vnam illā omnes di cerēt ex numero esse angelox. Quis enī deprehenderet q̄ esset femina. quā virt⁹ x̄pi ⁊ virginitas imaculata protegebat: vt mirabilis eēt ⁊ viris: Sermo enī ei⁹ erat hūilis in caritate. clarus in mediocri tate: vitiis carens ⁊ facundiā fugiēs: oēs i humilitate superabat. Nullus illa ad oīo nem inueniebatur anterior. efficiebatur aūt omnibus omnia. tristem consolabat leto congaudebat. irascentē vno sermōe suo mitigabat. superbientē ita suo edifi/ cabat exemplo: vt ouem subito e lupo fa ctam se credere delectaretur. Tantam a deo est gratiam consecuta: vt quēcūq; in dolore positū visitasset. statim omis dolor recederet. ⁊ omnis salubritas adueniret. Comites autē eius iacinctus ⁊ protbus comitabantur eam: ⁊ erant in omnibus obtemperantes ei. Tertio igitur ānō cō/ uersionis eius. abbas qui preerat fratri bus in monasterio: migrauit ad dominuz Post cuius abscessum oibus visum ē: vt sibi beatā eugeniā eligerēt abbatē. Tūc beata eugenia metuens se feminā otra re gulā viris p̄poni. Itē timēs. ne oēs vnani miter deprecantes sperneret: ait ad eos. Obsecro vos: vt euāgeliū i p̃ti adhibea tis. Qđ cū fuisset allatū dixit. Quotiēscū q̄ x̄pianis aliqd eligendū ē: x̄ps ē āte oīa auscultādus. Videamus g̃ in hac electiōe vr̄a: quid ipe p̄cipiat: vt ⁊ vr̄is iussis ⁊ ipi us monitis intendamus. Et reuoluens codicē venit ad locū ⁊ cepit legere dicēs Dixit aūr ihs discipulis suis. Scitis quia principes gentiū. maiores sūt his gbus do minantur: ⁊ principatū eox gerunt. Apđ vos aūt non est sic: sed si qs in vobis vult primus esse: sit vester vltimus. ⁊ si quis in ter vos voluerit esse dñs. sit vester seru⁹ Et his dictis adiecit. Ecce ingt ⁊ vestris iussis obtemperans. detreui primatū su scipere. ⁊ domini iussionibus obedire: vlti mum me vestre caritati constituo. Exhy/ laratur omniū causa in consensu eius: ipa tamē āte oēs opus monasterij. qđ ifirma solebat exercere p̄sona suscepit: in omīb⁹ aquā portare. ligna cōcidere mūdicias ad bibere. In eo deniq; loco habitaculū sibi elegit. vbi hostiari⁹ monasterij manebat ne vel ipso se supiorē onderet. Sane refec tōnē fratx sollicite curabat. ⁊ psallēdo đo ordinē fortiter custodiebat: ⁊ tertiā. sextā nonā. vesptinis vel nocturnis. atq; matu/ tinis horis. tā cautissime isistebat: vt vide rēt iā perisse deo. sit horax vel quippiam spatij. absq; diuinis laudib⁹ aliqua p̄teris sent: Ita deniq; i hoc ope esse deo carior cepit: vt demones ex obsessis corporibus pelleret. ⁊ cecox oc̄los apiret. Sed q̄ mlt ta singillati narrare itendo p ordinē quan tū pmittit breuitas accedam⁹: Matrona quedam alexādrina ceteris matronis p/ stantior. noīe melācia: audiēs opinionem eius. venit ad eā. q̄ quartano tipo grauis sime ⁊ iam p annū ⁊ co apli⁹ vexabat. quā cū beata eugenia oleo punxisset. ⁊ oēm

ctinuo violẽtiã fellis euomuit: ꝛ ſaniſſima
reddita pedibus ad ſuũ diuerſoriũ ꝓpera
uit. qđi vicino monaſterii poſſidebat. Or
dinat interea munera cipbos argenteos
tres. iplet ſolidis ꝛ bos ſalutatõis ſue gra/
tia. mittit ad beatam eugeniã. Cui grauí/
ter remittẽs q̃ miſerat ait : abundam⁹ ꝛ
ſuperabundamus omibus bonis. Unde
te parens cariſſima melancia: vt iſta egen
tibus magis ac neceſſitatẽ patiẽtib⁹ diui
das. hortor ꝛ moneo. Audiens melancia
ctriſtata ẽ: ꝛ veniẽs cepit rogare ꝛ ampli
ora ꝓmittere. Fit aſſidua circa beatã eu/
geniam. ꝛ in nullo deprehẽdens q̃ eſſet
femina: elegãtia decipit iuuẽtutis. Uidẽs
eã iuuenẽ ꝑ veritatẽ putabat eſſe terrenũ
ſe aũt nõ ſanctitate eius. ſed aliqua arte
exiſtimans fuiſſe ſeluatã. In cõcupiſcen/
tia eius clabit. ꝛ putãs amplioris pecunie
cupidiorẽ: cepit iſinita offerre ꝛ ãpliora ꝓ
mittere. Cũq; ſepi⁹ cadẽ ꝑearetur. ꝛ gra/
to animo oblata ſibi ab eugenia cerneret
reddi: declinat ad maiorẽ interitũ. egritu
dinẽ ſimulans. Quã cũ beata eugenia ro
gata viſitaret: ſedenti ante lectũ ſuũ ſacte
eugenie talia cepit ꝓducere. Intollerabi
lis circa te amor pecc⁹ meũ exagitat. nec
vllũ remediũ fatigationi mee repire po/
tui: niſi vt te oium rerũ meaꝝ dñm inſti/
tuam. Quid teipm vanis ꝛ inanibus ab/
ſtinẽtiis crucias ? Ecce poſſeſſionũ locu
pletatio infinita. ꝛ ecce auri pondus imẽ/
ſum. ꝛ argenti miniſteriũ copioſum. ꝛ fa/
milie infinit⁹ ẽ numerus. dignitas gene/
roſitatis ẽ mihi: hoc anno abſq; filius vidu
ata ſum. ſuccede pro eodẽ in facultatibus
meis. ꝛ nõ ſolũ rerũ meaꝝ. ſed me⁹ eſto iã
diis. Cumq; hec ꝛ his ſimilia loqueret: de/
xit ad eam eugenia. Recte nomen tuum
nigredinis teſtatur ꝓfidiam: magnũ enim
te diabolo habitaculum ꝓparaſti. diſcede
a ſeruis dei deceptrix. ꝛ illecebroſa melã
cia: nos enim aliter militam⁹. Habeant
opes tue tui ſimiles dominos: nos dele/
ctat mendicare cum xp̃o. Aſſatim diues
eſt. q cũ xp̃o pauper eſt. Fugiãt a te ima
gines cõcupiſcentie: non eſt enim ſalutis
tue iſta q̃ te iuaſit iſania. Draconis habita
culũ facta; venenũ effũdis: ſz nos xp̃i iuo
cato noie venenoꝝ tuoꝝ virus euadim⁹
ꝛ miſericordiã dñi iuenim⁹. Tunc illa de
ceptõis ſue pudorẽ nõ ferẽs. ſperãs ſe de
tegi. niſi prior ipſa detegeret. reuerſa ale
xandriã. adire ꝓfectũ ſtatuit hoc ordie di
cens. Scelestẽ iuuenẽ ſimulãtẽ xp̃ianaz
religionẽ icurri. ꝛ ad me arte dũ medendi
gra q̃ dicit poſſe infirmãtib⁹ ꝓdeſſe venire
ꝓmittere. vnã me ex illis eſtimans. de q̃
pudore bacbat: auſas ẽ ipudenter alloq; ꝛ
ꝓbis ꝓcacib⁹ ad crimẽ hortari. ꝛ niſi de/
diſſez vocẽ i pñti ancille mee fuiſſez libera
ta ſolatio. more barbarico ſue me libidini
captiuaſſz. Audiẽs hec ꝓfect⁹ nimio furo
re illãmat. ꝛ iubet ad loca monaſterij de/
ſtinari: q eũ vinctũ ferro cũ oĩbus cõmo/
rantibus deponerẽt. Deponunt itaq; oẽs
i vinculis. ꝛ quia vni⁹ carceris eos nõ fe
rebat loc⁹: ꝑ diuerſas cuſtodias diuidũt
poſt hec ſtatuit dies funeris: in q̃ alii ad
beſtias. alii vero ad ignes. alii ad diuerſa
ſupplicia dãnarent. Fit rumor imenſus
ipudens q̃z fama cũctã egypti pagrat pro
nunciã. Omnes credũt: oẽs cõdẽpnant. ꝛ
oĩbus verũ fieri videt: melanciã illuſtrẽ fe/
minã mẽtiri nõ poſſe. Quid mlta ? Uenit
dies funerũ cõſtituta. ꝛ i q̃ vniuerſe ciuita
tes i vicino poſite cõueniũt. vt viderẽt fe
rarũ tradi morſibus corruptores introdu/
cuntur i catbenis. ꝛ a collarib⁹ ferreis cũ
beata eugenia: ꝛ nullo agnoſcẽte q̃ cẽt fe
mia clamor ppli diuerſis ſentẽtiis igrue/
bat. Tũc iubet adduci ꝓpiquus: vt ñ ꝑ in/
ternũcios eã ꝓfect⁹ audiret: ſz ex ore eius
addiſceret veritatẽ. Aptant acc'lei. ꝛ ybe/
ra. flãme. tortores. ꝛ cetera q̃ ſolẽt abſcon
dita cordis exculpere : ꝓparãt. Tunc ꝓfe
ct⁹ philipp⁹ dixit. dic ſceleratiſſic xp̃ianoꝝ
boc vobis xp̃s vr tradidit in mãdatis: vt
opam corruptiõib⁹ detis. ꝛ pudorẽ atq;
verecũdiã matronalẽ fraudulẽta aſtutia
capiatis ? die nũc furcifer. q̃ te temeritas
coegit vt illuſtrẽ feiaz mellãciã appeteres
ꝛ ſ greſſus ſub ſpẽ medici: caſtitatẽ genero
ſiſſimã ad lupanariã ignominiã ꝓuocares

Audiens hec btā eugenia: capite demisse
possit agnosci: taliter ōdit pfecto rnīsū. Dns
nr⁹ iesus xp̄s cui ego seruio: castitatē vo
cuit: t integritatē corporis custodiētib⁹ vi
tā pmittit eternā. Hāc aūt melāciā falsaz
testē nūc possum⁹ declarare: sed meli⁹ est
vt nos patiamur mala q̄s illa: dū conuicta
fuerit aliqd patiat ne t fruct⁹ patiētie no
stre depereat: sed tamē: si p victoriā prici
pū testet vestra sublimitas: q̄ nō i eā ip̄az
retorqueatis sentētiā: t hec fallax testis ni
hil patiat mali nūc pbabim⁹ crimē qō no
bis obiicit: redūdare i eā. Ut vbi testatus
est p principū salutē pfect⁹: pmittēs ad oīa
que postulabat effectuz: dixit eugenia. O
melācia nigredinis nomē t tenebrosa me
lācia: applicari fecisti aculeos: suspēdi pci
pis xp̄ianos. Dāna. pcute. icēdi: bene nos
accipis: nō tamē tales habet famulos xp̄s
qualis tu testaris. Tamē adduci pcipe an
cillā: quā testē nr̄i criminis esse dixisti: vt
ex ore possit denudari mendacium. Cūq
applicata fuisset i ospectu iudicis: cepit di
cere. Istū iuuenē ipudicissimū: frequēter
qdē circa viles psonas detectū i adulteriis
ipsa ipunitas ad hoc eū pduxit: vt etiā dñe
mee: circa primā horā dieicubiculū ipudē
ter igressus: primo qdē sermone quasi pro
salute ei⁹ veniret: idicaret. Secūdo p sua
ocupiscētia: t tertio etiā ad violētiā si cur
sim ego egressa: familiā nō vocassem: que
hodie hui⁹ criminis testis est. Tūc prefect⁹
ex familia adesse iubet aliquos: q ita gestū
esse suo testimonio ofirmarēt. Cūq appli
carētur singuli: ita esse vt illa dixerat re
stabātur. Tūc iudex vehementer omotus
ait. Quid ad hec fauste dictur⁹ es: quē tot
reuicūt testes: tātaq idicia manifestant.
Ad hec btā eugenia ait. Tēpus loquēdi ē
q: tēpus tacēdi trāsiit. Optauerā qdē cri
mē obiectū i futuro iudicio denudari: t ca
stitatē meā illi soli ostendere cuius amore
seruāda est. Tamen ne glorietur i seruos
xp̄i fallax audacia: t paucis pandā verbis
veritatē: nō ad iactātiā humane declama
tionis: sed ad gloriā nois xp̄i. Tanta enim
est virtus nominis ei⁹ vt etiā femine i timo
re ei⁹ posite: virilē obtineāt dignitatem: t
neqz ei sexus diuersitas fide pōt inueniri:
supior: cū btūs paulus apostolus magister
oīuz xp̄ianorz dicat: q̄ apud dñz nō sit di
scretio masculi t femine: omnes enim i xp̄o
vnū sum⁹. Huius ergo normā aio feruē
te suscepi et ex cōfidētia quā i xp̄o habui.
nol ui esse femina: sed virginitatē imacula
tā tota animi itentione cōseruans: vir ge
sit cōstāter i xp̄o. Nō enim iunitā honestatis
simulationē assumpsi: vt vir feminā simu
larē. sed femina viriliter agēdo: vir gessi:
virginitatē que i xp̄o est: fortiter amplectē
do. Et dicens scidit a capite tunicam qua
erat ĩduta: t apparuit femina. Et statim ad
p̄fectū ait. Tu mihi qdē fm carnem pater
claudia mater ē: t frēs bi duo q tecū sedēt
auitus t sergis. Ego aūt eugenia filia tua:
que p amore xp̄i mūdū oēm cum delitiis
suis respui. tāq stercus. Ecce prothus t ia
cictus eunuchi mei: cū q⁹ scolā xp̄i igres
sa sum: xp̄s aūt tā idoneus ibi extitit: vt vi
etricē libidinū omnis pollutionis me face
ret p misericordiā suā: cui credo vsqz i finē
iugiter permānurā. Agnoscentes itaqz pa
ter filiā: t sororez frēs: serui dñam: currūt
statim ad eā: t effundētes lachrymas i cō
spectu populi: amplexib⁹ eius incumbunt.
Nunciatur factum claudie matri: t statim
cursu concito ad spectaculum venit. Defe
runtur vestimenta auro texta: t licet inui
ta induitur atqz in excelso tribunali posita
in sublime attolitur: t ab omni populo cla
mat: vnus xp̄s: vnus t verus deus xp̄ia
nor. Sane sacerdotes t cp̄i qui multo po
pulo xp̄iano amphiteatrū erāt: vt dū fuis
sent iterfecti bi q accusabātur ab eisdez se
pelirentur ingrediuntur: deo hymnum di
centes: atqz omnes vna voce clamantes.
Dextera domini glorificata est in virtute:
dextera manus tua dñe cōfregit inimicos
Tollitur ergo i triūpho eugenia: ne tanto
gaudio ppli: ei⁹ defuisset pbatio castitatis
Uisus est ignis de celo descendens: qui ita
circundedit domū melancie: vt nec vestigi
um alicuius rei q̄ ad eā pertinebat remāse
rit. Fit gaudiū populi: cū timore dei: eccle

sia que iã quasi viduata octauo anno clau sa fuerat reserat. Reuocat xpianoz ppls: baptizat pfect9 i fascib9 ostitutus: baptizã tur filii ei9: baptizat mr ei9 claudia. Resti/ tuit ꝓuilegia xpianis: t mittit relationẽ ad seuez iperatorẽ de xpianis: t memorat sa tis reipublice xpianos ꝓdesse: ideo debe/ re eos absq3 psecutõe aliqua i vrbib9 ha/ bitare: Cõsentit relatõib9 iperator: t fit to ta alexandria ciuitas: quasi vna ecclesia. Eratq3 oib9 ciuitatib9 gaudiũ: t dignitas xpiani nois floresscebat. Sed qz semp sci tatez emulatio sequit inimici: t contra bo/ nitatẽ pugnat malitia: consilio diaboli all/ qui ex honoratis alexandrie: cultores ido/ lorum accipientes egre: q̃ christianis pri/ uilegia tribuisset: veniẽtes ad regẽ dixe/ rũt. statũ reipublice dturbatũ a philippo q cuz nono anno i fascibus irrepbensibiliter adminstrauerit: nũc decimo ãno perdidit oia. Deniq3 deorum imortalium deseruit cerimonias: t omnem ciuitatem ad cultu rã cuiusdã hominis: quẽ iudei occiderunt duertit. Nõ est legib9 vestris nulla reuerẽ tia. Passim quisq3 vt voluerit templa re/ uerẽda igreditur nõ vt colẽdi beniuolen/ tiã pr̃ẽdat: t nõ vt deos esse quos colimus sed vt dicat: infinitas blasphemias saxa aut metalla. potiusq̃ diuini nominis signa. hec t similia mlta dicta sunt seuero: t antonio augustis. Qui dmoti dixerũt ad eũ huius/ cemodi decreta. Diuus parẽs noster: dmo dus quõdã august9: nõ vt pfectum: sed vt regẽ te alexãdrie ordinauit: atq3 constituit vt dum in vita maneres successorem nul/ lũ susciperes. Unde his beneficiis ei9 sup addere cupientes statuimus. vt diis oipo/ tẽtibus solitã culturã exhibeas: t deposi/ ta dignitate etiã propriis facultatibus ce/ das. Accepta igitur hac augusti auctorita te: simulat egritudinẽ quousq3 vniuersa vi strraberet t donaret per oẽz ꝓuiciã eccle siis t paupib9. Ipse aũt pfect9 i timore dei t in cultura xpi: etiaz alios confortabat in xpo. Interea omnis alexandria conspirat in episcopatum eius: t cepit eum res publi ca habere prefectũ: quia successor ei nõdũ venerat: t ecclesia habere epz: qz merito si dei sibi eum elegerat sacerdotez. Durauit aũt i episcopatu: vnuz annum t mensibus tribus. Post hec aũt spacia tempoz: veni/ ens perennius pfectus: oũ alexãdrie que reret percutere eũ t nõ posset. qz omnis ci uitas in amore eius durabat: inisit ei qui se fingerẽt xpianos: t ingrediẽtes percus/ serũt eũ i oratõe vñica dstitutũ. Post tra/ dũtur percussore pfecto pennio. Ille aũt dscius iussionis fue. t quasi audiendos cu/ stodie mãcipauit: post paucos autem dies principum indulgentia relaxatos dimisit Beatissim9 aũt philippus: post pcussuram trib9 diebus i corpore esse pmissus est: non ad aliud nisi: ad corda dubia confirmanda nam vt migraret ad dñm. martyrii se nolu/ it corona fraudari: t ipse hanc vt reciperet orauit. Nam qui in corpore positus demo nia fugabat: t illuminabat oratiõe cecos: quãtomagis se noluisse palma ꝓuari: ꝓ/ terat vtiq3 quod volebat impetrare sine dubio: t ita recepit vt particeps nominis philippi esset particeps t corone. t suscipe/ rẽt martyres collegã: quẽ merito ecclesia susceperat sacerdotem. Juxta atria itaq3 ibi: sancta eugenia filia eius monasterium xpi virginib9 collocauerat: illic suum iussit collocari corpusculum: i quo loco btissima claudia rendochiũ fabricabat: t constituit pdia que susceptionibus pegrinãtiũ deser uirẽt. ipsa aũt cũ auito t sergio filiis t cum btã eugenia regressa est romam. Igitur filios philippi cũ omni gaudio senatus re/ cepit romanoz: t vnũ proconsulẽ carthagi nem: alium vicarium africe dirigunt. Ad beatã aũt eugeniã cũ multe matrone cõ/ uenirẽt: t pene oẽs virgines quascũqz po/ tuisset: notas aut amicas faceret etiã xpo credere. t i virginitate vñica permanere quedã ex regio genere virgo basilia: cupie bat eã attingere. Sed qz causa nois xpia/ ni ad eã ire nõ poterat: rogabat per inter/ nuncium fidelem. vt eã de religione xpia na istrueret. Tũc btã eugenia cõuocat ad se brissimos comites suos ꝓbũ t iacictuz t dicit eis. Accigimini militia ad quã vos

ꝟuocat xp̃s:quo vos basille offerã sub spẽ muneris :vt vos eã i xp̃o faciatis ancillã. Fit itaq; huius muneris gratia:ꝛ suscipit basilla quasi famulos qua nos quasi apostolos honorabat. Uacabat autem cuꝫ eis omni hora:ꝛ quasi eunuchos seruitio babẽs:nõ dieb⁹ nõ noctib⁹ a colloquiis dei ꝛ oratõibus cessabat. Jgit̃ cornelius cũ esset i vrbe roma:sacre legis antistes:puenit ad eã latẽter:ꝛ baptizauit eã. Cõfirmata aũt btã basilla i timore dei: ꝓcurãte misericordia xp̃i:pene oĩb⁹ noctib⁹ mutuis se fruebãtur aspectib⁹:ipsa ꝛ btã eugenia. Oĩb⁹ itaq; viduis xp̃ianis ꝺuẽtus erat ad btãm claudiã:ꝛ oĩb⁹ virginib⁹ cõuẽtus erat ad beatã eugeniã. Scũs aũt cornelius papa vrbis rome omni vespe sabbati que lucescit i dñico die:dabat eis noctẽ hymnis ꝓuigilẽ. ꝛ pullorꝫ canoribus noctis quiete agebat ei⁹ sacrosctã mysteria:ꝛ ita cõfirmabat eas sabbatorꝫ. Eugenia ãt ꝛ basilla vt memorauí:oĩbus se pene noctibus fruebãtur i xp̃o ꝛ alterno se eloqo renouabãt. O quãtas ꝑ eugeniã ꝟgines saluator iuenit. quãtas etiã ꝑ basillaꝫ xp̃s spõsas obtinuit quãte ꝑ claudiã viduitatẽ ꝓpta volũtate seruarũt:quãti iuuenes ꝑ ꝓthũ ꝛ iacinctũ xp̃o dño crediderũt. Ualeriano itaq; ꝛ galieno ip̃erãtibus:orta seditio de xp̃ianis est:eo ꝙ ciprian⁹ carthagine euerteret : ꝛ cornel⁹ romã. Data est ergo auctoritas ad paternũ ꝓcõsulẽ: vt cyprianum occideret. Cornelius aũt qꝛa multis romanis etiaꝫ illustrib⁹ fouebat̃.erat i abditis. Tũc btã eugenia vidẽs basillã ait: Reuelatum est mihi a dño:ꝙ ꝑ virginitate passura sis. Et basilla ad eugeniã respõdit. Et mihi iquit dignat⁹ est dñs ostendere:ꝙ martyrij coronã duplicẽ capias: vnã quã apud alexãdriã ꝑ iustis laborib⁹ acquisisti:ꝛ aliã quã i effusione tui sanguinis ꝺsecutura es. Tũc btã eugenia expandẽs manus suas:dixit. Dñe iesu altissimi fili⁹:q ad salutẽ nostram venisti ꝑ virginitatẽ matris tu ꝑ virginitatis ꝓmiũ:oẽs quas mihi credidisti:perduc ad regnũ glorie tue. Residẽtibus autem scis virginib⁹ xp̃i:que erãt cum eugenia ꝛ basilla:dixit oĩb⁹ btã eugenia. Ecce videmie tempus est.in quo succiduntur botri:ꝛ pedibus conculcantur:sed post hec regalibus conuiuiis apponuntur. Absq; eorum sanguine:nulla potestas imperii.nulla illustris dignitas decoratur:ꝛ vos palmites mei.ꝛ meorum viscerum botri. estote parate in domino. virginitas enim est ꝓme virtutis indicium. deo proximũ. similis angelis:parens vite:amica scitatis. via securitatis. domina gaudii: dux virtutis fomẽtum⁹ ꝛ corona fidei:adminiculũ ꝛ subsidiũ caritatis. Nihil ita nobis laborandum nihil ita est enitendũ:nisi cum virginitate viuamus:aut quod est glorioſius ꝓ virginitate etiam moriamur. Que sunt huius blãdimenta fallacissima:ꝛ cum gaudio temporali veniũt:ꝛ cũ perpetuo dolore discedũt: faciũt momẽtaneũ risuꝫ vt eternũ fletum infligãt:tribuunt fugitiuos flores vt marcidiores perseuerãtes aduectẽt:mẽtiuntur securitatẽ trãseũtis tẽporis: vt ꝑpetui seculi cruciatibus tradant. Jdeoq; carissime virgines:q̃ mecũ i agone virginitatis nuncusq; accurristis:permanete i amore dñi melius quem cepistis. Tempus flẽdi temporaliter sine fastidio ꝛ horrore sufferte: vt tempora gaudii eterni cum omni possitis dilectione suscipere. Ego enim cõmẽdaui vos spiritui sancto:ꝛ credo ꝙ vos mihi integras omnes illibatasq; constituat. Nolite itaqꝫ faciẽ meam ex hoc corporaliter querere:sed gesta ꝛ actus ꝑ spiritũ cõtẽplatiuũ. Et his dictis osculata est vniuersas:ꝛ flentes fortissimo animo consolabatur. Dicentibus autem sibi vale inuicẽ basilla ꝛ eugenia oratione facta discedũt:

Ecce eodeꝫ die perrexit vna ex ancillis ad pompeiũ sponsum basille.q̃ ꝛ dixit. Qte dñaꝫ nostram basillam nouimus ab imperatore meruisse sextus ꝛ eo amplius est ãnus:quã tu i tenero etatis ãno. vt postea acciperes:distulisti.sed patruelẽ ei⁹ beleniũ scias esse christianũ.ꝛ hanc ita factam xp̃ianam. vt tibi omnino nõ nubat. Nam ꝛ duos eunuchos ꝓthum ꝛ iacinctũ simulauit se illi donum offerre eugenia: quos

illa quasi dños excolit. ⁊ quottidie pedes eoꝝ ac si deorū imortaliū osculat: qa ipsi auctores sūt artis magice. quā xp̄iani cō/mittunt: bis auditis pompeius stati cucurrit ad belenū patruelē ei⁹. q ⁊ nutritor ei⁹ erat ⁊ tutor: ⁊ dicit ei. Intrab̄ tibi demū nuptias meas celebrare disposui. p q̄ re fac me videre spōsā meā: quā mibi dñi rerū. iuictissimi principes fieri cōiugē p̄cepe rūt. Ille bis auditis agnouit proditū negociū. ait ad cū. quousqz ān̄i transirēt infantie eius. meā circa cā tutelā p germanitate p̄ris eius ⁊ pro ipso nutrimēto exercui: nūc vero q̄ cepit sui esse arbitrii. i sua vl̄t esse potestate. Unde si illā videre desideras: ei⁹ erit arbitrii. nō mei iperii: Audiēs hec pōpei⁹. vehemēti⁹ cepit ardere ⁊ pergens ad basille domū. vt nūciaret ianitoribus impabat. Cui ista sunt a basilla mandata causā te videdi penit⁹ nullā me habere cognoscas: neqz videndi neqz salutādi bis auditis turbat⁹ ē vehementi⁹. ⁊ omni pene senatoꝝ fauore vsus p̄strauit se corā impatore dicēs. Subueniāt romanis uestris sacratissimi p̄rincipes. ⁊ dos nouos quos eugenia secū adduxit ab egypto veniens: ab hac vrbe sepate. Diu ē enī q̄ bi q xp̄iani dicunt. reipublice nocēt: q irridēt legū nostraꝝ sacrosācta cerimonia. ⁊ omnipotētes deos nostros. ac si vana simulacra despiciūt. Jura q̄z ipsius nature puertūt separāt diugiū. gratiā spōsaꝝ sibi associant: ⁊ dicūt iniquū esse. si spōsū suū spōsa accipiat: Quid faciem⁹ pijssimi imperatores? Jnuēti sunt dij q homines p̄hibeāt ⁊ quibus ista videbūt. si nati nō fuerīt qui bus valeat impari. Ubi repatio romanarū viriū. vbi romani exercit⁹ rediuiua certamina? Pro quib⁹ victrices dextre v̄re hostiū ceruices inclinabūt: si iam vxores habēde nō erūt si sponsas āmittim⁹ ⁊ tacemus. hec ⁊ his similia dū p̄sequeret. ⁊ omnis senat⁹ eā flebili querela depromeret. Decreuit galien⁹ august⁹: vt aut spōsū suū basilla accipet aut gladio īteriret eugeniā vero aut sacrificare dijs. aut crudeliter interire. ⁊ dedit licētiā: vt quicūq̄ xp̄ianuꝝ penes se abscōderet. puniret. Cōuēit basilla vt spōsum receipiat. dicit se illa regē regum habere spōsum: q est xp̄s fili⁹ dei. Et cū hec dixisset: gladio trāsfossa ē. Tēti statim p̄tibus ⁊ iacinct⁹ trabunt ad tēplū: sz oronē illis faciētib⁹. simulacꝝ iouis ad qd ducebantur sacrificare cecidit ad pedes eoꝝ. ⁊ ita ꝺminutū est. vt vbi fuerit nō pareret: Non virtute diuine. sed magice arti hoc imputans: iubet eos decolari nicetius vrbis prefectus. Qui etiam acquisitam ad se eugeniam: cepit de magicis artibus ab ea flagitare sermonem. At illa cō stanter os suum aperiens dixit. Pollicetor tibi. q ars nostra vehementior magis est: nam magister noster habet patrem sine vlla matre. ⁊ matrē absq̄ patre. Deniq̄ sic eum genuit pater. vt omnino femiñā nunq̄ sciret. sic eū genuit mater vt masculū omnino nō nosset: hic ip̄e habet vxorem virginem. que illi quottidie filios creat etiaz inumerabiles ei filios parit' quottidie carnem eius carnibus cōiungit. Oscula eius circa eaz sine intermissione sociantur. in amore suo īuicē omnino p̄durat. ⁊ tanta īntegritate subsistunt: vt omnis virginitas. ⁊ omnis caritas. ⁊ ois integritas ex eorū cōiugio dirimatur. Audiēs hec nicecius obstupuit. ⁊ ne ad impatorē perueniret q̄ eam libenter audiret: iussit eam ad templum duci diane. ⁊ ita spiculator īminens dixit ei. Redime vitā tuam. patrimoniū tuum eugenia: ⁊ sacrifica dee diane. Tunc beata eugenia expandēs man⁹ suas: cepit orare ac dicere. Deus q cordis mei archana cognoscis. q virginitatez meam sinceram in tuo amore fuasti: qui me filio tuo dño meo ih̄u xp̄o sociare dignat⁹ es. q spiritū sanctū tuū ī me regnare feciſti adesto mihi nūc ī confessione noīs tui. vt cōfundant⁹ oēs q adorāt hoc ydolū. ⁊ qui glorianť ī simulacris suis. Et dum oraret fit terremot⁹ ī eodē loco. ⁊ ita tēpli ipsius fundamenta mersa sunt cum ipso idolo vt nihil aliud remanserit. nisi sola ara q̄ fuit ante ianuam tēpli. ad quā stabat sancta eugenia. Dec in insula licaonie gesta sunt

cora oib⁹ q sequebãtur agonẽ eugenie fit cõcursus populi romani:ꝛ varia acclamatio. Alii dicũt inocẽtẽ.alii magã. Nunciat̃ ista p̃fecto.p̃fect⁹ ip̃atori. Jmpator eaz iubet ligari saxo.ꝛ p̃cipitari i tyberi:ꝫ statiz saxũ diruptũ ẽ. Bt̃a ẽo eugenia ita sedẽs supfluuiali aque efferebat̃. vt oib⁹ x̃pianis appareret illũ fuisse cũ eugenia in flumine ne absorberet̃.q fuerat cũ petro in mari ne mergeret̃. Jtẽ ide sublatã i thermaz seuerianaz fornacib⁹ mittit̃.q sic stati extincte sũt vt thermaz calor refrigesceret.ꝛ oia in cẽdia lignoz ad nihilũ ꝺuenirẽt. Sic ꝺnicẽdia chaos fecerũt. vt vlterius exhiberi non posset. Mittit̃ post hec i custodiã tenebrarũ.ꝛ p decẽ dies iubet̃ nullũ cibũ accipe:ꝛ lumẽ penit⁹ nõ videre. Jbi autẽ tãt⁹ quottidie abundabat splẽdor. vt ꝺũ egrederet̃ bt̃a eugenia:q̃si lumẽ aliqꝺ radiaret. Apparuit aũt illi saluator.ferẽs i manu panẽ nitidi candoris:ꝛ imense suauitatis ꝛ gratie :ꝛ dixit ei . Eugenia accipe cibum de manu mea ego sũ saluator tu⁹quẽ tota mẽtis animi intentiõe dilexisti ꝛ diligis. Eodẽ die te in celis recipiã:a quo ego ꝺescẽdi ad terrã. Et hec dicẽs abscessit: Jpso aũt die natal̃ ꝺñi missus ẽ gladiator qui eã i custodia positaz percussit:ꝛ sublatũ ẽ corp⁹ ab affinibus christianis.ꝛ positũ est non longe ab vrbe vialatina i predio eius proprio: vbi multoz sanctoruz ipsa sepelierat membra. Claudia aũt mater eius.cũ ad ei⁹ sepulchruz fleret apparuit ei vigilanti in medio noctis silẽtio. auro texta cyclade induta:cum multo ppło virginũ.ꝛ dixit ei. Gaude ꝛ letare q̃z me introduxit x̃ps in exultationem sanctoz:ꝛ patrem meum in patriarcharum numerum. Ecce die dominico.ꝛ te suscipiet in gaudiũ sempiternum. Cõmẽda filiis tuis fratrib⁹ meis custodire signaculuz crucis:ꝛ efficiant̃ nr̃i pticipes. Ecce loquente ei facta ẽ claritas quã oculus sufferre nõ poterat:ꝛ angeli transeuntes hymnũ dicebant deo.ienarabilib⁹ vocibus. hoc solũ intelligebat̃.q nomẽ ihu x̃pi ꝛ spirit⁹ sancti i ipsius laudibus resonabat. Gl̃ia ꝛ honor p̃ri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto:ꝛ nũc ꝛ sẽp: ꝛ i secla seclorz amẽ. Finit vita beate Eugenie Jncipit p̃fatõ amphilogii c̃pi yconii:in vitã ꝛ conuersationem sancti patris nostri Basilii archiepiscopi cesarec capadocie episcopi.

Dilectissimi non erat in dubio filios fideles patris contristari defunctione.ꝛ lachrymam ei dare iustum quemadmodum vsque nunc omnes compassibiliter tulimus. Postquam autem lamentationis caliginem:sm qꝺ scriptũ ẽ amouimus.ꝛ ad gr̃ificã nos postulationez apud omniũ verũ deũ nr̃m admouim⁹.ne cessariũ credimus memorabilia ꝛ vera ac magn̄ miracla ipsi⁹ p̃ris ꝛ magistri nr̃i basilii scripture tradere: vt ñ tẽporali pcussiõe obliuionis ꝑfũditati tradat̃ur. Trib⁹ sigꝺẽ sacratissimis ꝛ mirabilib⁹ viris:gregoriũ dico in theologia decoz:ꝛ gregorium mirabilem nysensis ciuitatis: sed ꝛ effrem beatissimum.aliis aliter epytaficis sermonibus vix ifulgẽtibus: visum est ꝛ mihi tã ꝙꝫ abortiuo vt aplice loquar i manibus habẽti:ab eisdez venerabilibus viris editas narrationes:q̃ bis defuerũt supplere.vt fideli filio patri debitũ reddẽti. Si enim scit nubes occultare solẽ:multofacili⁹ tẽporalis pcussio bonis enarratõib⁹ obducere nouit obliuionem? Ergo quomodo magnus pastor nr̃ ꝛ resonatus i orbe celestiũ virtutũ collocutor.ac angelicoz ordinũ comminister:magniloquus ecclesie predicator. solida ortodoxorum dogmatum columna:naturã rex existẽtiã exp̃ssit: inimicũ trinitatis eiecit videlicet iulianũ apostataz: valẽtis os blasꝑbemũ obstruxit:arrianoz debellauit malã gloriã:x̃pianoz plane corroborauit rectã gloriã:pastor acqsit⁹ eccl̃e pp̃li:regale sacerdotiũ:circumornat⁹ ouiũ x̃pi aries. diuine fidei doctor gl̃iosus:ꝛ viuẽs:ꝛ post trãsitũ magnis splẽduit miraculis ꝛ oratõe eius sicut dictũ est:facta est iuliani dei odibilis:extollẽtis i altũ cornu:ꝛ loquẽtis aduersus deũ iniustitiã: quomodo valẽs ipsius auunculus apprehẽdens idigne iperialẽ purpurã:ꝛ arrianoz malegl̃ie patron⁹ venit ad eam:q̃ apud nos est

ceſaris:illuſtrē ciuitatē cōquirēs ꝛp huiuſ modi p̄ſens tēpus narrabo. Sz ad ꝓpoſi/ tū reuertamur:ex natiuitate ei⁹ vſqz ī finē virtutes ipſi⁹ enarrātes. Explicit p̄fatio. Incipit narratio.De tp̄e q̄ btūs baſili⁹ do/ ctrīe vacauit ꝛ ꝺuerſiōe magr̄i ſui Euboli

Aſilius itaqz ſolus

vt ſic dicā:ī terra eq̄lez ꝛ decētez oñdit vitā opib⁹ ꝛ verbis diuina ſapiētia vitā ꝺponēs:oia xp̄o dās.ſed ꝛ aiaz atque corp⁹ necnō p̄monū man⁹:qdē gētilē erro rē:ſicut arance telā dirupit. Hic ſeptennis fact⁹.data genitorib⁹ litteris.vacās autē doctrinis q̄nquēnio fructū acq̄ſiuit multā philoſophalē diſciplinā. dulcedini nature. deinde relīquēs patriā :capador⁹ eni erat natione:apprehēdit matrē verborūz athe nas.Caſtitate ꝛ multa abſtinētia decorat⁹ adijt p̄ceptorē grecoꝝ ſapīe noīe eubolū: ꝛ ſic ſeipſū dedit doctrinis āmirādis.etiā ꝛ magr̄is.factiqz ſūt ipſi⁹ ꝺſcolaſtici.gregori us magn⁹ nazāzi poſtea fact⁹ ep̄s.q ꝛ apo ſtolice ſedis gubernacula ī duo ꝛ decē āno rūz p̄gubernauit tpa:iulianus etiā a paruo chriſtian⁹ atqz libani⁹. Is aūt ab oīb⁹ vir/ āmirādus.poſuit in corde ſuo nihil ſumere panis ꝛ vini:donec ſup̄na ꝓuidentia ītelle xerit diuine ſapiētie archana. Morās q̄qz ī doctrinis q̄nqz ꝛ decē ānis:omnēq3 gre/ calē philoſophiā p̄currēs.ī fine aſtronomi am.ac optima q̄qz colligēs ꝛ nullaten⁹ iue nire valēs p ipa oia creatorē.ī vna noctiū vigilāte eo diuin⁹ quidē ſplēdor fidei accē dit eum plustrare toti⁹ religiōis ſcripturā. Surgēs ergo abiit ī egyptū. Et accedens vni archimādritarū porphirio noīe. ſuppli cauit ſibi dari libros ſacros:ad comp̄hēſio nē diuinoꝝ dogmatū: Quod cōſecut⁹ mā ſit ibi delectās meditatiōi diuinoꝝ ſermo/ nū :ꝛ aqua ac herbis ſe enutriēs Annuali vero tp̄e ibidē cōmorās.ꝛ verbū veritatis fide ꝺſiderās p̄māſit:ſcrutās veritatis ſer/ monez :Dicqz poſtulauit dimitti ſe hiero/ ſolymā orationis gratia:ꝛ que ibi ſūt viden/ di miracula. Jā autez ſupero rās illū: dimi ſit cū. Ueniēs nāque vbi grecoꝝ philo/ ſophiaz ꝺidicit.cepit p̄ſuadere multis phi/ loſophis ꝛ multitudini gentiliuz.atque af/ ferre chriſto oſtendens eis viā ſalutis.que rebat nihilominus ꝛ ſuuz p̄ceptorez eu/ bolū qui erat opinatiſſimus verbi :ad re/ tributionez in ipſuz laborīs afferre īmacu late fidei.ſicut ſe bene currentē ad eā: oēs etiaz euz ſicut magiſtruz ſequebantur.qui philoſophiaz ſectabantur.Querēs autem illuz per omnia cruditoria.īuenit illuz ī ſu burbano.conquirentez in ſermone cuz ce teris phīs. Hoc eniz erat apud illos feſtina batur aut dici quid aut audiri.plus nouī. diſputante ergo eo reprehendit euz ſuper ueniens baſilius. Et hi qui cum illo erant rep̄hēdit.quis inquiunt:te o philoſophe: ipſe autē ait. Aut de⁹ aut baſilius. Reco/ gnoſcens igitur baſiliuz.coeſſentes ſibi di miſit eubolus.ꝛ coherere baſilio. tribuſqz dieb⁹ īcibati permanētes cōquirebantur adinuicez. Interrogauit ergo eubolus ba ſiliuz dicēs. Que eſt diffinitio philoſophie Qui ait. Prima diffinitio philoſophie:eſt meditatō mortis. Ille admirās dixit. quid ē mundus: Qui ait. Qui ē ſup mundū. Et dulces qdē ſūt mūdi p̄mones:amarus aūt valde illi mūdus.q eū continet vicioſe. Et altera ē voluptas corporis.ꝛ altera incor porce nature:ꝛ ſit hec coeſſe cuidā nō ꝺ li citis eſt. Nemo eni poteſt duob⁹ dñis p̄ui/ re. Uerūtamē vt virtus ē.frāgim⁹ eſurie/ tibus panē ſcie:ꝛ p malicia itectos ꝓ vir/ tute ducim⁹ ſubtectū.Si aūt ꝛ nudū vide mus.circūamicimur:ꝛ vt ꝓpri ſeis nō de ſpicimus. Hec dicēs.ꝛ exacuēs eū paboli ce. ſaluatoris q̄ erga nos ē clementia.per penitētiaz tres cathinos mēti ꝓpoſuit ī ve ſtibulū cogitatiōis. Supliminare quidem portaruz. virtutē adducentē prudentiam. virilitatez.iuſticiā.caſtitatez:que autez ſi/ niſtra pte ſuaſionē.in vtraque vero parte eius ītēperantiaz.libidinē.ebrietatē. īpu/ dicitiā.ſegniciē.criminationē. linguoſita/ tez.incantationez.ꝛ qꝺdaz taliuz examen penitentiaz aūt decenter ſtantē : intremē tez.ſubridentez.lenez.aduerſarios quidez increpantē.proprioruz aūt īdigentez popu

lorum:iuxta eā uero abstinētiā intellectū lenitatem.venerabilitatem.timorem. clementiam.ꝛ multoꝝ bonoꝝ plebē:ipsi⁹ historie mens diuina cautela.audiētib⁹ aūt zeloꝝ meliorum occasio. Hec egoipse videns benigne factus sum:ꝛ isto ductus sū o eubole: Būt enī in nobis non imagines necꝫ enigmata:ſz ipa plane ☧vitas ducens ad salutem. Resurgem⁹ eī oēs hi ī vitam eternā.ꝛ hi ī opprobriū ꝛ ꝺfusionē eternā ꝛ astabimus tribunali christi.sicut docent nos magni vocib⁹ ꝓphete.esaias.hieremias.ezechiel.daniel ꝛ dauid rex:atque diuin⁹ paulus p⁹ illos: Jp̄c eī pnīe dator.ꝛ ip̄i⁹ retributiōis dn̄s:q ouē q̄siuit ꝓditam ꝛ apostatā puerꝝ ex p̄ris sinu cū mltis diuitiis.ꝛ seipsū ꝓdige ꝺsumētem:ꝛ postea reuertentē.fame afflictū sincere āplexat⁹ ē ꝛ veste splēdida ornauit.ac ānulo iduit p̄cioso:suadetꝫ peccāti puero seuiēti.sic fri idulgētiā dare. Jste ī inuido dn̄s p̄ualens benignitate:qui equalez mercedem circa undecimā horā veniētib⁹ tribuit:ꝛ nobis penitētib⁹ac suscipiētib⁹ex aqua ꝛ spū sā/cto regeneratiōez. dabit enī que ocl̄s n̄ vidit.ꝛ auris n̄ audiuit.ꝛ ī cor hois n̄ ascēderūt:que p̄parauit de⁹ diligentib⁹ eū. His ex sensu fact⁹ eubolus dixit. O basili celestis demonstrator trinitatis. ꝓ te credo ī vnū deū patrē omīpotētē:ꝛ deiceps vsꝫ expectās resurrectiōz mortuoꝝ.ꝛ vitaz seculi futuri amē. Ego aūt i hoc q̄ ī me est ostēdi tibi.qz oīa que mihi sūt in man⁹ tuas dās.reliquū tēpus vite mee tecū ero: si placitū ī cōspectu dn̄i fuerit suscipiēs ex sancta aq̄ ꝛ spiritu regeneratiōz. Basilius dixit. Benedictus dn̄s deus noster:ām/do ꝛ vsꝫ ī seculū o eubole.q splēduit lucē verā ī mēte tua:ꝛ trāstulit te ō mltimodo errore.in agnitiōz ipsius mirificordie.quia vero:vt dixisti:mihi coesse vis:ostēdaz tibi quomō saluti nostre ꝓuideam⁹. vinculis ist⁹ vite nos liberantes venūdem⁹ oīa que nobis sunt.ꝛ dem⁹ īdigentib⁹.ꝛ sic in sāctā ciuitatē habeam⁹:ipsī visuri que sūt ibi miraculoꝝ ꝛ apud deū acgram⁹ fiducia:ꝛ sic vterꝫ que eoꝝ erāt dispēsantes ad sāctū baptisma indumēta tm̄ ex ipsis ementes.hierosolymā ibant:conuertētes ad deū gētiliū mltitudinē magnā. Quo mō Eubolus baptizatus est in iordane.

Ꝓcedētes autē hierosolymā.ꝛ omnem locū sacꝝ fide ꝛ amore requirētes.ꝛ ipsis locis q ē super oīa deū adorātes:manifesti fiūt ep̄o ciuitatis noīe maximino. Et se ei ꝓsternētes: postulabāt ꝺsequi regeneratiōez in iordanis flumio diuinā. Quos vidēs idē vir sanct⁹.plen⁹ cū esset benignitate.adimpleuit postulatiōez eoꝝ.ꝛ simul cū fidelib⁹ viris venit ad iordanē. Basili⁹ aūt iuxta ripaz fact⁹ ꝓiecit se i humū.ꝛ cum lachrymis ꝛ clamore forti postulabat signū reuelari ei⁹ fidei. Resurgēsqꝫ cū tremore despoliauit se vestimētis suis ꝛ cū ipsis vere vetusto hoīe:ꝛ descēdēs ī aquā orabat. Descendēs aūt sacerdos baptizauit eum. Et ecce fulgur ignis venit sup eos.ꝛ colūba ex eo dē fulgore venit ī iordanē ꝛ turbās aquā reuolauit i celū: Astātes aūt ī tremore facti glorificauerūt deū:baptizat⁹ ☧vo basili⁹ exiuit de aq̄. Admirās q̄z maximin⁹ ep̄s. basilii ī deū dilectōez.orās vestiuit eū resurrectōis xp̄i īdumētis.baptizauit autē ꝛ eubolū atqz vngēs eos sancto crismate. tradidit illis viuificā ꝺmunionē. Postulauitqz basiliū dei sacerdos p oronē sumere cibū:qđ ꝛ fecit dicēs. Jh̄u xp̄e de⁹ noster credo euāgelice tue voci.ꝛ spero ī tua benignitate:comedēs ꝛ bibēs ꝺtra egredientē nobis diabolū.coopationē nobis sācti spirit⁹ fieri. Stupēs ☧vo sacerdos dei i fidei⁹:reuersus ē cū ipsis ī sāctā ciuitatē. Annuali aūt tēpore inibi ꝺmorātes. cōmuni sētētia venerūt anthiochiā:ꝛ ibi gradū diaconi suscepit. Quō basilius episcopus factus missam composuit: ꝛ saluatorem nostrum cum apostolis sanctis vidit.

Ꝺnuenētes ergo cet⁹ ep̄oruz ꝓ scī spiritus coopatōe.elegerūt basilium ad episcopatus sedem ꝛ consecratus gubernabat eccl̄siam dei ꝓuidentia.

Post quoddam autem tempus postulauit deum: vt daret illi gratiam ⁊ sapiētiā at/qz ītellectū: ppriis sermonib⁹ offerre ī sā/guineū sacrificiū illi ⁊ venire sup eū sancti spūs aduētū. Post dies vero sex sicut ī ex tasi fcūs: propter aduētū sci spūs septima die apprebēdēte: cepit ministrare deo p sin gulos dies. Et post aliquot tēp⁹: fide ⁊ ora tōe cepit ppria manu scribere ministratōis mysteria: atqz ī vna nocte adueniēs ei dns ī visione cū aplis: ppositionē panis faciēs ī scō altari excitauit basiliū dicēs ei. Secū dū tuā postulationē repleat os tuū laude vt p ppios sermones offeras mihi sangui neū sacrificiū: Qui nō ferēs oc̄lis visionē surrexit cū tremore. Et accedēs ad scm̄ al tare. cepit dicere: scribēs ī cartba sic. Re/pleat os meū laude: vt hymnuz dicat gl̄ie tue: dne de⁹ q creasti nos: ⁊ adduxisti ī vi/tā banc. ⁊ ceteras oratōes sci ministerii. Et post finē orationū: exaltauit panē sine iter missione orās ⁊ dicens. Respice dne ieſu xp̄e ds nr̄: ex scō habitaculo tuo: ⁊ veni ad sacrificādū nos: q sursuz patri tuo cōsides ⁊ hic nobis īuisibiliter coes: dignare potē ti manu tua tradere nobis: ⁊ per nos omni popl̄o tuo: scā scīs: ppl̄us rndit. Unus scūs vn⁹ dns nr̄ ihs xp̄s: cū scō spū: ī gl̄ia dei pa tris amē. Et diuidēs panem ī tres partes: vnā qdē cōmunicauit timore multo: alte/rā aūt reseruauit ꝺsepelire secū: tertiā ve/ro īponēs colūbe auree q̄ pepēdit sup alta re. Eubolus siqdem ⁊ cleri pr̄cipes stātes ante portas tēpli: viderūt lucē ītelligibilē ī tēplo: ⁊ viros gl̄iosos cādidas vestes ha/bētes: ⁊ audiētes, vocē ppli glorificantis deū: basiliūq; cernentes altari astātē: stu/pefacti ī visione ceciderunt ī facies suas: gl̄ificātes deū. Expūte aūt basilio ꝓstra/uerūt se ad ꝑedes eius. Interrogauit aūt causaz adoratōis ⁊ pn̄tie eox: q rettulernnt ei ammirabilē visionē quā viderūt ī tēplo Tūc basilius gr̄as agēs sine ītermissione dño ꝓpter ei⁹ admirabilia: vocauit aurifa bx̄ ⁊ fecit colūbā ex auro puro: atqz ī ipaz deposuit: vt dixim⁹ portionē: pēdēs eā sup scāz mēsam: ī figura illi⁹ scē colūbe: q̄ ap/paruit ei ī iordane dño baptizato. Hoc āt facto exorsus est sermonē ꝺsolatōis: dice/re ad ppl̄z. Et ꝺgregata ē mltitudo īfinita ī ecclia: inter quos erat ⁊ magnus abbas effrem: de quo postea narrabim⁹: quomō ex diuina ostēsione visor fcūs est btissimi pr̄is nr̄i Basilij. De hebreo q vidit īfātē partiri ī manibus Basilii tēpore sacrificii.

Iulio quidē ministerio illo agēte: hebre⁹ qdā se sicut xp̄ian⁹ ppl̄o cōmiscuit: officij ministeriū ⁊ muneris explorare volēs: vi/dit īfātē partiri ī manib⁹ sci basilij. Et cō/municātib⁹ oīb⁹: venit ⁊ ipe hebre⁹: data/qz ē ei hostia x̄va caro fcā. Inde accessit ad calicē sāguine repletū ⁊ ipi⁹ fcūs ē parti/ceps: atqz ꝺ vtrisqz seruās reliqas abiēsqz ī domū suā oīdit vxori sue ad ꝺfirmatōez dictox̄: ⁊ narrauit q̄ ppriis oc̄lis viderat. Credēs ḡ vt vere: qz horribile ⁊ admirabi le est xp̄ianox̄ mysteriuz: in crastino venit ad basiliū: postulās se sine dilatiōe accipe quod ī xp̄o est signaculū: basili⁹ aūt scūs nō deferens: sed consuetam eukaristiā volen ti oēs saluare offerēs: baptizauit euz cum omni domo sua credēte dño. De quodā negāte xp̄m scripto suo ꝓprio cirographo

Ladius aūt ipius sanctissime memorie visor ⁊ mini/ster factus ab eo perfectorum miraculorū ⁊ successor sedis post obitum iam dicte me morie apostolice basili: vir mirabilis ⁊ oī virtute decoratus: enarrauit mihi quia se nator quidam fidelis nomine protherius: abiit ad sancta ⁊ venerabilia loca: ⁊ ibi filiā suam consecrare: ac in vno de bene actio/nalibus domibus monasteriorum mittere atqz sacrificium deo offerre volens. Sed ab initio homicida diabolus inuidens di/uine voluntati mouit vnum de seruis suis ⁊ icēdit ad puelle amorem. Is āt cum fuis/set huiusmodi īchoatōis īdignus. ⁊ nō au/dēs appropinquare ad ꝓposituz alloquit vnū abhominādox̄ incantatox̄ ꝓmittens se: si meruerit dñari ipsius puelle: multam auri tribuere ei quātitatē. Malefic⁹ x̄ vo

xit ad eū. Hō:ego i istud non ꝑualeo. Sed si vis mitto te ad meū procuratorez diabolum. ꝛ ipse ꝑficiet volūtatez tuaz. Qui ait ad euz. Quecunque dixeris mihi faciam Et ait ad euz. Abrenuncia xp̄o in scripto Dixit ei. Etiā. Iniquitatis aūt operator dicit ei. Si i isto ꝓtus extiteris cooperator tibi fiā. Qui ait ad eū. paratus sū: tantū vt ꝯsequar meū ōsideriū. Et faciens malignitatis magister epl̄az ad diabolū. misit eā ad illū habētē sensū istū. Qm̄ quidē mi domine ꝛ procurator oportet me a xp̄ianoꝝ religione abstrahere. ꝛ tue adducere volūtati vt multiplicet̄ ps tua. misi tibi hūc qui p̄ntes meas defert litteras. cupiditate i puellā exarsi: ꝛ postulo eū actionē istā ꝯsequi vt ꝛ i isto glorier ꝛ cū mīra alacritate ꝯgregē placidiorez tuoz. Et dās epl̄az dixit. vade ſm talē horā noctis sta sup monumētū gētil. ꝛ exalta cartbā i aere: ꝛ astabūt tibi q ō bent te ducere diabolo. Qui alacriter hoc faciēs iactauit miserā vocē. iuocās diaboli auxiliū. Et ōtinuo astiterūt ei principes ptātis tenebraꝝ: spiritalia nequitie ꝛ appbēdētes errantē. cū gaudio magno duxerunt eū vbi erat diabolus. Et ostēderūt ei ipsū sedētē i sede alta: ꝛ i circuitu ei⁹ malignitatis spūs stātes. Et suscipiēs missas a maleſico litteras. dixit ad miſuz. Credis i me? q ait. Credo. Et abnegas xp̄m tuū? q ñdit. abnego. Dicit ei diabolus. Perfidi estis vos xp̄iani Et quādo qdē me op⁹ bētis tūc venitis ad me: qñ aūt ꝯsequimini ōsideriū vestꝝ. negatis me: ꝛ accedītis ad deum vestruz q est benignus ac clemētissim⁹. ꝛ suscipit vos: ſz fac mihi māu scriptā xp̄i tui ꝛ baptismatis abrenūciatōe volūtaria. ꝛ q̄ i me ē i scl̄a volūtaria ꝓfessiōe: ꝛ qa mecū sis in die iudicii. ꝯdelectās mihi i ꝓparatis eternis tormētis: ꝛ ego stati ōsideriū tuū adimplebo. Qui dispositi ꝓpria manu scriptū. sic q̄sit⁹ fuerat. Statī aūt aiarū corruptor draco tortuosus. misit illos q sūt sup fornicationē ōmones: ꝛ īflāmauerūt puellā in amore iuuenis. Que ꝓiciēs se i ērā: cepit clamare ad patrē. Miserere mei miserere mei mi pater: qz dire tortoꝝ ꝓpter talē pu

erū nostꝝ: Miserere viscerib⁹ tuis. ostēde i vnigenita tua paternū amorē: ꝛ conūge me puero nr̄o quē amo. Si aūt nō vis hoc facere. videbis me p⁹ modicū amara morte moriētē: ꝛ ꝑmonē dabis ꝙ me deo i die iudicij. Pat̄ aūt ei⁹ cū lachrymis dicebat. Heu mihi pccōri. qd ꝯuenit mihe filie mee Quis meuz thezauꝝ furat⁹ ē? Quis meā iquinauit filiā? Quis dulce lumē oculorū meoꝝ extixit? Ego celesti te volebā nube re spōso xp̄o. ꝛ angeloꝝ cohabitatricē constituere. ꝛ i psalmis ꝛ hymnis ꝛ canticis spiritualib⁹ deo canere festinabā: ꝛ per te saluari sperabā. tu autē in amorez lasciuietatis īsanisti. Sine me sicut volo despōsare te ō. ne ducas senectutē meā cū tribulatione ad īferos: necꝝ nobilitatē pentū tuorū confusione opias. Illa aūt pro nihilo reputans q̄ a patre dicebantur: instabat clamās. Pater mi pater mi. aut fac desideriū meū: aut post morientez me videbis. Pater ergo in magna defectione factus. ac īmensurabilitate tristicie absortus ac amicoruz ꝯsilijs credulus. hortātiū ei deferre volūtatez eius: aut seipsā exponere cōcredens pater. precepit fieri desideriū puelle ne exitiali se traderet morti. Et adduxit q̄ situz puerū. ac propriā filiā: dansque ei oēz substantiaz suaz. dixit filie sue. Vade filia vere misera. Multū enī plāges penitēs i nouissimo: quādo nihil habes ꝑficere. Iniquo ergo coniugio facto. ꝛ diabolica facinorositate completa. ac modico trāseunte tēpore: desīgnatus ē a qbusdā puer non introire ecclesiā. necꝝ appropinquare īmortalibus ꝛ viuificis mysteriis: ꝛ dicunt misere cōiugi eius. Scis qz vir tuus quē elegisti. non est christian⁹: sed peregrin⁹ fidei ꝛ alien⁹. Tenebraruz ꝛ doloroſe plage repleta. prosternit se in humū. ꝛ cepit discerpere seipsā unguī suis ꝛ pcutere pectus ac clamare. Nemo nō obediens pentibus saluus fuit vnq̄ꝝ. Quis ānunciabit patri meo meaz confusionem? Heu mihi misere. in quātā profūditatez pditiōis descendi? Cur nata suz. ꝛ nata continuo rapta nō fui Ista ergo lamentari eam discens erratissimus

vir eius :accurrit ád eã:cõtẽdẽs nõ baberi ita veritatẽ. Illa aũt i cõsolationẽ veniẽ / te suadilibus eiꝰ sermonibus dixit ad euz. Si vis mihi satisfacere ꝛ misere aĩc mee: crastina ego ꝛ tu vnanimiter eamus ad ec clesiã:ꝛ corã me participa icõtaminatoꝛuz mysterioꝝ xp̃i:ꝛ sic satisfacta ero. Tũc co/ actꝰ dixit ei sentẽtiã capituli. Cõtinuo de ponẽs illa muliebrẽ ifirmitatẽ ꝛ ꝯsiliũ bo/ nũ ꝯsiliãs illi:cucurrit ad pastorẽ ꝛ ad disci pulũ xp̃i scm̃ basiliũ:aduersus ipietatẽ cla mãs. Miserere mihi.miserere mei sancte dei miserere mihi discipule dn̄i:que cũ de monibus causaz egi. Miserere mihi mise/ rere ꝓprio patri nõ obediẽtẽ. Et docet eũ rex gestaꝝ ordinem. Scũs aũt dei vocãs puez: sciscitatus est ab eo:si ista in hunc modũ se baberẽt. Qui ad scm̃ dei cũ lachri mis ait:etiã scẽ dei si ego siluero:opa mea clamabũt. Et enarrauit ei etiã ipse a ꝓici pio vsqꝫ i finẽ ꝯsequẽtẽ:diaboli malã ope rationẽ. Tũc dicit ei scũs basilius. Uis re uerti ad dn̄z deũ nr̃z? Ad quẽ puer. Utiqꝫ volo:sed non valeo .Dicit ei scũs.quare? Respõdit puer. Scripto abnegaui xp̃z ꝛ pfessus suz diabolo:dicit ei scũs. Nõ sit ti bi cure. Benignus est enim deus noster :ꝛ recipiet te penitẽtẽ:ꝯpatit̃ etiã maliciis no stris. Et iactãs se puella ad pedes sci euã gelice dep̃cata est eũ dicẽs. Discipule xp̃i dei nr̃i:quantũ potes adiuua nos:dicit ad puerũ scũs. Credis saluari? qui ait: Credo dn̄e.adiuua icredulitatẽ meã. Et ꝯtinuo apprehẽdẽs manũ eiꝰ. faciẽsqꝫ signũ xp̃i i ipo: ꝛ orãs reclusit eũ in vno loco interio ris sacri periboli. Et dãs ei regulã.collabo rabat ei p tres dies.pꝰ q̃s visitauit euz: ꝛ dicit ei. Quõ hẽs fili? dicit ad eũ. In magꝝ dn̄e sũ defectõe Sãcte dei nõ fero clamo res eoꝝ. ꝛ terrores ac iaculatões seu lapi dationes eoꝝ:tenẽtes manu scriptã meã. causant̃ me dicẽtes. Tu venisti ad nos:nõ nos ad te:ꝛ dicit ei sanctꝰ. Noli timere fili m̃ crede. Et dãs ei modicã escã faciensqꝫ slup eũ xp̃i itez signaculũ:ac orãs reclusit eũ. ꝛ dicit ei. quõ habes fili? Dicit ei. pater sãcte a lõ/ ge clamores eoꝝ audio ꝛ mínas:sz ñ video eos. Et itez dãs ei escã. ꝛ orãs claudẽsqz ostiũ:abiit. Et q̃dragesimo die rediit:ꝛ di cit ei. Quõ babes frater mi? Rñdens di/ cit ad eũ. Bñ babeo sãcte dei. vidi enī te bodie ī visu pugnãtẽ ꝑ me:ꝛ vincẽtẽ dia/ bolũ. Mox ꝯ sanctꝰ ꝛz ꝯsuetudinẽ faciẽs oratõez eduxit eũ. ꝛ adduxit eũ ī dormito riũ suũ. Mane aũt facto vocauit clez sa/ crũ. ꝛ monasteria:ꝛ oẽm xp̃i amabilẽ po/ pulũ. ꝛ dixit eis. Filioli mei dilectissimi: oẽs gr̃as agam⁹ dn̄o. ecce enī ouẽ ꝑditaz debet pastor bonꝰ ī bũeris suis reportare ꝛ offerre ecclesie. quapropt̃ debitũ ẽ ꝛ nos vigiliã facere nocte ac postulare eiꝰ beni/ gnitatẽ: vt nõ corruptor animaꝝ vincat etiaz in hoc facto. Et alacriter populo ag gregato. per totam noctez postulauerunt deuz cuz bono pastore cuz lachrymis cla/ mantez pro eo Kirie leison. Et mature cũ omni multitudine populi accepit sanctus puerum. ꝛ tenens dexteram manum eius ducebat illũ ī sanctã ẽi eccleziã:cũ psalmis ꝛ hymnis. Et ecce diabolus omnium festi nans in tristez vitaz cum oĩ perniciosa vir tute aduenit. ꝛ iuisibiliter apprehẽdẽs pue ruz. conabatur rape eũ de manu sãcti. Et cepit clamare puer. Sãcte dei adiuua me Et tanta instantia ipꝛobꝰ aggressus est vt etiã memorabilẽ viruz cõpelleret trahens pueruz. Cõuersus ergo sanctꝰ ad dyabolũ dixit. Improbissime ꝛ aĩaruz corruptor. pa ter tenebraꝝ ꝛ perditionis. non sufficit tibi tua perditio qua te ꝛ eos q̃ sub te sunt affe cisti: nisi etiaz ꝛ dei mei temptes plasma? Diabolus autez dixit ad eum. Preiudicas me o basili.ita vt plurimi ex nobis voces audirent demonuz bec dicentiũ. clamãte populo kyrieleyson. Sãctꝰ aũt dei ait ad illum. Increpet te dn̄s diabole. qui respon dens ait ad eũ. basili preiudicas me. Nõ ego abii ad eũ:sz ipse venit ad me. Abne/ gauit xp̃m suum:ꝛ mihi professus ẽ: Et ec ce manu scriptã habeo:ꝛ in die iudicii ad cõmunẽ iudicẽ eũ duco. Sãctꝰ dei dixit Benedictꝰ dn̄s deꝰ meꝰ nõ deflectet po pulus iste manꝰ ꝺ altitudĩe celi: donec red

das manu scriptã. Et cõuertẽs se dixit populo. Erigite manꝰ vras i celũ clamantes cũ lachrymis kirie eleyso xpe eleyso kirie/ leyson. Et stente populo i horã mltã extẽ/ sas habẽte manꝰ i celũ. ecce manu scripta pueri p aerẽ delata. z ab oibꝰ visa venit z iposita ẽ manibꝰ memorabilis pris nostri basilij. Suscipiẽs ãt eã z gras agens deo. gauisus factꝰ ẽ valde: z corã omi ppło dixit ad puex: Cognoscis litterulas has frater? Qui ait ad eũ. Etiã scẽ di manu scripta mea ẽ. Et dirũpens manu scriptã sãctꝰ basiliꝰ. pduxit eũ ad ecclĩaz: z dignũ fecit sãcto misterio z cõmunioni mysterioꝝ xpi Et faciẽs suscepcõez magnã: refrigerauit oẽz ppłm. Et ducẽs puex ac instruens. seu dans ei regłaz decẽtẽ. reddidit eũ mulieri eiꝰ itacibili ore glorificantẽ z laudãtẽ deũ amẽ. De muliere cuiꝰ pccã p oroez dleuit

Ulier quedã diuiti

is z nobilitate ornata z ceteris vite istiꝰ vãis mistratoibꝰ supeleuata: q̃si viduitatẽ ꝺplectẽs: idecorose vsa ẽ ptãte castrimargie z ꝓdigalitati sẽp iseruiẽs. nihil placidi ꝺo possidẽs: sed porcoꝝ more se sceno voluptatis inoluẽs fero qñq; fz vispẽsatoz dei ad mẽtẽ rediẽs. imẽsurabilitatẽ suoꝝ delictoꝝ illuĩata silẽter sola cogitabat: z mltitudinẽ peccatoꝝ suoꝝ flebiliter suspirãs dicebat. Deu mihi peccatrici z prodige. quõ me excusabo de actis delictis meis? Tẽplũ spũs sãcti corrupi. z aiaz i corpore habitãtẽ pollui. Deu mihi abiectissime. Putas dicã me sicut meretricem anterioꝛẽ: an publicanũ: sz nemo sicut ego peccaui: maxime post scm̃ baptisma. Quõ g̃ certa ero: qz penitẽtẽ suscipiet me deꝰ? Et hec cogitãte ea. g oẽs vult saluare z ad agnitionẽ venire veritatis: i mẽte ei misit ꝺ iuuẽtute vsqz i senectutẽ petã sua scribere i cartha. Que pscripta nouissime oium scripsit: quod erat ei maximum peccatuz: z plumbo signauit eã. Cõsiderãs aũt tempus oppoꝛtunũ: quãdo sanctus basilius ad ꝺsuetas oratões ibat ad sanctã ecclesiam cucurrit clã: z ꝓiecit cartham secus pedes ei: z sup faciẽ iactans seipsam clamabat dicẽs miserere mei sancte dei sup oẽs peccatrici. Stãs aũt btũs xpi famulus: sciscitabat ab ea causaz doloꝛis. Que ait. Ecce dñe oia pcta mea scripsi i ista cartha z inigtates: meas: z sigillaui eas. Tu autẽ sancte dei sigillũ ne ammoueas: sed tantũ per oratione tuã ea dele. Qui enim dedit mihi talẽ cogitationẽ: omnino exaudiet te p me postulãtẽ. Magnus aũt basilius: tollens cartham z respiciẽs i celum ait. Dñe tibi soli est opus istud. Qui enim mũdi pctm̃ tollis z vniꝰ aie istius facilꝰ delere potes pctm̃ omnia enim nostra delicta numerata sũt a pud te. misericoꝛdia aũt tua inumerabilis z inuestigabilis ẽ. Et hec dicẽs: itrat ecclĩa tenẽs cartham: z prosternẽs seipsũ z ponens cartham secus altare mãsit p omnez vigiliã oꝛans: z crastino per omne scm̃ mysterium deprecãs deũ. Et post cõpletionez sancto ruz misterioꝛuz. vocauit mulierez secrete astantibus paucis clericis: z ostendens eis cartham dixit ad eã. Audisti mulier: quia nemo põt dimittere pccã nisi solus deꝰ? Que dixit. Audiui seioꝛ. z per hoc admoui te ad intercessionez misericoꝛdissimi dei. Et hec dicens soluit cartham: z inuenta est tota iscripta. mãsit aũt magni peccati. scelestũ opus nõ deletũ. Uidẽs aũt mulier. pusillanimis effecta ẽ: z percutiẽs pectus suũ manibus cecidit ad pedes episcopi clamãs miserere mei serue dei altissimi. z quẽadmoduz pro omnibus iniquitatibus meis certasti: sic z pro ista postula z omnino delebitur. Archiepiscopus autem lachꝛymatus est: propter indulgentiaz dicens. Surge mulier. quia z ego peccatoꝛ suz: indigens indulgẽtia. Qui deleuit tua peccata quanta voluit potens. est tollere z istud a te: qui tollit peccata mundi: Si custodieris amodo nõ peccare z vias domini ambulaueris: non tantum indulgebit tibi: sed z gloꝛia digneris. Uade ergo ad heremuz. z inuenies viruz sanctũ z nominatũ i omnibus nomine effrẽ. Isti da cartham: z postulans placabit deũ pro te. Mulier autez concite a sancto ad heremuz cucurrit: z transiliens lon

gitudinez vie ad predictū sibi locuz magni heremite perucnit: Et pulsans ostiuz clamabat dicēs miserere mei sancte dei. Qui presciens propter quā causā astiterit: dixit ei. vade a me mulier. qz bō peccatoz suz: indigens z ipse auxilii. Illa aūt proiecit cartbā dicens. Archiepūs basilius misit me ad te. vt orans ad deū deleat iniquitatē meā que i ipsa cartba cōscripta iacet. Ceteras oēs ipse scūs orās deleuit: tu autē pro vna noli pigritari ꝙrecari deū. Ad te enī miss sa suz. Non filia non. Qui eniz pro multis ꝓualuit placare deū: z p vno poterit plus me. vade ergo z noli stare: vt cōprebēdas eū añ eius trāsitū. Mulier autez concite a sancto effrez reuersa est cesareaz. z intrante ea in ciuitatē: obuiauit corpus portantibus sancti basilij. Et videns cepit clamare voluens se in bumo: z causabatur cum sancto dicens. Ceu mibi misere. beu mibi sancte dei. propter boc misisti me ad heremuz vt īmolestatus a me transires: z ecce in acta reuersa suz: inuanum pertransiens pelagus vie. videat deus. z iudicet inter me z te: quia placare potens deuz ad alteruz me misisti. Et bec clamās proiecit cartbaz super feretruz: subtiliter enarrans de causa omni populo. Unus autez de clero volens videre quale peccatum esset: tulit cartbaz: Et absoluens inuenit eam super totuz inscriptam: z clamauit voce magna dicēs ad mulierem. Inscripta est cartba o mulier quid laboras nescies in te factam clementiam? Multitudo ergo videns ām̄irabile miraculuz glorificauit deuz qui dedit potestatē hominibus super terrā dimittere peccata: dans etiā gratiā suis sanis z post mortez sanare omnē īfirmitatez. z omnē languorē: sed z peccata fide acceden tiū dimittere. De ioseph hebreo īterserit bistorie. Dic ioseph egregi⁹ in arte medicinalis discipline valde probatus: simul z illustris cuz fuisset in ipsa peritia sūmaz scientiaz babebat tactu eius vene prescire cause ante tres vel quinque dies. si quis deberet de bis transire tumultibus: ad meliorē stabilitatez Inuidiosuz autez multitudine medicoruz dei fer pater noster basilius: ex diuino splendore presciens. ꝙ debe ret dari ei diuini baptismi donum valde amabat euz z assidue ad colloquiuz vocabat illuz docens euz regiaz viaz salutis z veritatis ābulare. postulabatque illuz discedere de polluta religione: z p baptismū iduere xp̄m. Qui ñ acqescebat dicens. qz ī fide qua natus sū. ī ipsa z finiaz. Sanct⁹ autez dei dixit ei. Crede ioseph: nec tu nec ego de istis transibim⁹ tumultibus. donec renouet te dñs meus iesus xp̄s. per aquaz z sp̄m. sine istis enī īpossibile est introire in regnū celoz. Nunquid z patres tui nō baptizati fuerunt in nube z mari. z biberunt ex spiritali sequenti eos petra. Petra aūt erat christus. Qui in nouissimis diebus ex virgine incarnatus. z propter nostram salutē būanatus: z mirabilia agens passus ac ꝙ patribus tuis crucifixus z sepult⁹: z tercia die resurgēs in celuz ascēdit. z sedet ad dexterā patris: z veniet ī multa gloria cū angelis suis iudicare viuos z mortuos z reddere vnicuiqz ꝓm opa eius. Impossibile est ergo: sicut dictū est: omnē boiez in regnū dei introire. nisi per aquā z spirituz z participationē viuificoz z incontaminatoz mysterioruz corporis z sanguinis iesu christi. Et talib⁹ oratiōib⁹ ꝙbat⁹ operari⁹ dei cultoz colloquebat cū eo: ipse autez nō audiebat euz. Quādo vero ꝓsperauit de⁹ qui segregauit euz ex vtero matris sue. suscipe eū sancti spirit⁹ gratiā: debēs sanct⁹ de bis trāsferri tumultibus durit cū occasiōe ad se medicīalis discipline: z dicit ei. Quo modo vides que erga me sunt? ille a tactu vene sentiens virtute eius mortez īmine re: dixit ad domesticos ipsi⁹: que ad sepulturaz sunt indumenta preparate. iste eniz pene moritur. Dicit ei magnus basilius. Nescis quid dicis. Dicit ad euz ioseph hebreus. Crede dñe: sol cū sole occidet bodie Et dicit ei sanct⁹. Et si non morior vsqz ad matutinū. quid? Dixit hebreus. Nō ē possibile dñe boc fieri. vix enī vna bora erit aīa tua ī te. Sed dispone iaz ecclesiaz tuam z res tuas: non enī obscurabit dies bodie in

te. Dicit ei sanctus. Et si vixero i crastinum vsq; ad horam sextaz. qd facies? Qui ait. Ego moriar. Dicit ei sanctus. Etiã vt moriaris peccato. viuas aũt i xpo tuo: dicit ei hebreus. Scio qd dicis: z facio iussionem tuam. si sicut dicis fit. Cũ iuramẽtis horribilib⁹ ꝓmittẽs. qz si vixerit ꝺi discipulus oino accipe sancti spirit⁹ gratiã. dei cultor pater noster postulauit deũ. additõez vte dari sibi: vt illũ hebreũ saluaret. misit ꝙ sanctus mane: z vocat hebreũ. Qui diffidens aduenit putãs oino eũ mortuũ: z videns illũ viuẽtẽ i stupore fact⁹ ẽ. z ꝓiiciens se ad pedes ei⁹ dixit. i vero corde dico. nõ ẽ de⁹ magn⁹ sicut xpianoz z nõ est de⁹ ampli⁹ eo. Nego ꝙ xpe odibilẽ religionem iudeorum: z accedo fideliter veritati xpianoz. iube ergo sine dilatiõe dari mihi in xpo signaculũ. z sanctũ baptisma: z toti domui mee. dicit ei sanctus dei. Ego manibus meis baptizo te: z omnem domum tuam. Procedens ergo iterum medicus. z tangens dexteram manum eius. dixit ei. lasse facte sunt virtutes tue domine. z natura ualde defecit. Dicit ei sanctus. Habem⁹ nature creatorẽ ꝺfortantẽ nos. Et surgẽs venit i sãctã dei ecclesiaz: z corã oi ꝓpto baptizauit eũ cũ tota domo ei⁹: vocans nomẽ illi⁹ iohẽs. Cõmunicãs aũt eũ viuificis misteriis. assũpsit eũ z duxit in dormitoriũ suum. dans ei escã: z docebat eũ q̃ sũt eterne vite: adiiciẽs euz ouili suo cũ mulierib⁹ z filiis nouiter electũ militẽ: medic⁹ aũt sequẽtib⁹ dieb⁹ ꝑtrãsibat bñdictõales domos: z dabat donatã sibi ꝺ meꝺicina pecuniã: z qꝺ ei erat resiꝺuũ. Et circa horã nonã stetit magn⁹ pr̃ nr̃ basili⁹ ad ministeriũ misse i sancta ecclesia simul cuz electis cleri: z ciuitatis capitaneis: z iteruz cũ ipsis panẽ. dimisit eos: instruens z osculans eos i osculo scõ. z nouũ christi militez cõmẽdãs etiã z oẽs dño: atque dispositaz sibi consepelire sũpsit tertiaz partez. que a dño data fuit ei cõmunionis: z recũbens i lecto gratias egit extẽse dño z ꝺo nost ro. i pegrinatiõe a corpore. z fide medici. z adhuc gratie cũ essẽt i ore eius reddidit dño spirituz. z additus est principibus sacerdotuz. predicatorib⁹ quoque magnis. magni verbi tonitruũ. Uidẽs aũt ex hebreis fidelis medicus. qui sicut dixit bõ dei z magnus princeps sacerdotũ basili⁹: sic z requieuit: cadens super pectus eius cuz lachrymis. dicebat. vere serue dei basili. si nõ voluisses: nec modo mortuus fuisses: Crastina autem congregata est multitudo. z duxit honorificuz corpus eius qui vicit materialez istationez i sanctã ecclesiã: cũ omni oblatione aromatũ z thymiamatũ sepelientiũ. Audiẽs autẽ gregorius nazãti epus currẽs z ipse aduenit: z vidẽs honorificuz corpus ꝓcidit sup illud. Et lamẽtans multũ ad orationẽ hortabat populũ. i hymnis z canticis spiritualibus: cũ decẽti honore gloriosaz memoriã magni sacerdotis facere simlq; cõcurrẽtib⁹ duodeci epis. z multitudie ciuitatis: deposuerũt eũ i archarisũ marmoreũ. i tẽplo sancti z glorioſi martyris ifichlii. vbi z leonci⁹ añ eũ ep̃s cũ ceteris dormit. Regeuit autez angelicã vitã i tra agẽs magn⁹ basili⁹. mẽse ianuario die prima: quito ãno iperii valẽtis z valẽtiniani: memoriã sue vite ꝺreliquẽs eccl̃ie q̃ ẽ ꝑz opationẽ sci spũs ꝺscripta cũ eo i celesti libro: i gl̃iã z laudẽ dñi nr̃i ihu xpi. cui cũ pr̃e ẽ gl̃ia sil̃ z scõ ac viuifico spũ: nũc z semp z i scl̃a seculoz amñ. Explicit vita beatissimi basilii archiepiscopi cesarie capadocie. Incipit vita sancti patris Effrem.

Ratres enarratio

nem volo facere de basilio memorabili z effrem syro que sunt apud deum z pr̃e nr̃o visore: que etiaz de sancto z non mentiente ore eius audiui: Est autem sic. Effrem memorabilis cũ eẽt i beremo quadam splendore spũs sci illustrante: videns quẽdã de amatoribus eius: z interrogatõe discẽs mirabilia opa pr̃is nostri basilii: sine intermissione postulabat reuelari sibi qualis esset magnus basilius. In extasi ergo factus: vidit columnam ignis cuius caput pertingebat celũ: z vocẽ desuper dicentẽ, audiuit. Effrem effrẽ: quẽadmodum vi

disti colum nã istaz ignis tal' z magnus est basilius. Et continuo accipiens interpre/ tez. eo q̄ nesciebat loqui grecaz linguam venit ad magnaz ecclesiaz magni nominis cesaree capadocie pueniẽs i ipsa sancta festiuitate sancte theophanie z:itrãs clam vidit procedentez i ecclesia magnũ basiliũ z dicit sequẽti se. Jnuanũ laborauim⁹:vt suspicor:frater. Jste enim i tali ordine cum sit non est quẽadmodũ vidi. vidit enĩ eum induta stola candida. z qui circa eum erant sacr̄ clerũ candidiferũ. Et procedente eo stãs i loco occulto ecclesie. desperabat pro huiusmodi materia dicẽs secũ. Nos q̄ por tauim⁹ põdus diei z estus. nihil osecuti sumus. z hic i tali cũ sit stipatiõe z honore humano. columna ignis est. Miror valde. Jsta igit̄ eo sic loquẽte: mittit sanctus basilius archidyachonuz suũ dicens. Uade circa portã occidẽtalẽ: z i angulo ecclesie inuenies abbatẽ effrem. habentẽ cucullã. cũ altero quodã cũ parua barba pusillũ z ceteram de vultu ei⁹: z dices ei. Jube. intra presbyteriuz: vocat te pater tuus archiepũs. Et discẽs dominus effrem per interpretẽ que dicebantur respondit dicens. Errasti frater: nos peregrini sumus. Et abiens archidyaconus: rettulit beato basilio ista. Magno autez basilio sacros libros legente. videns sanctus effrez linguaz igneaz loquentez per os eius. Et dicit sanct⁹ archidyachono. vade z dic ei. Domine effrẽ iube intra sãctũ p̄sbyteriũ: Obstupuit ergo i istis sanctus effrez glorificãs deuz. z genu flectẽs respõdit dicens. vere magnus basilius: ve colũna ignis. vere spiritus sãct⁹ loquitur per os ei⁹. Postulauit aũt archidyaconũ excusare se: z vt magis post ministerium in secretario salutaret euz. Jntrans itaque post cõpletionez ministerij basili⁹ magnus in secretarium vocauit sanctum effrẽ: z i domino salutationẽ reddidit ei dicẽs. Bñ veisti o pater filiox̄ heremi. bñve nisti q̄ multiplicasti discipulos x̄pi i ipsa heremo: z demones eminasti i x̄po. Jn q̄b⁹ labor tu⁹ pater veisti videre pccõrẽ boiez. det tibi de⁹ mercedẽ p̄m laborẽ tuũ. Et respondens ei honorificentissimus effrem z perdicens omnia que in corde eius erãt colenda simul cum coessente suo abbatem communicauit de sanctis manibus eius z faciente eo caritatem: dixit sanctus effrez Pater honorificentissime: vnam postulo gratiam a te: annue eam dare mihi. Qui ait ad eum. Jube z dic que videntur tibi. Multa enim debeo maxime pro labore tuo ad meam presentiam. Dicit ei honorificentissimus effrem. Scio pater sancte quia quantacunque postulaueris a deo tribuet tibi z volo vt deprecaris dominuz quatenus loquar grece. Qui ait. Super virtutem meaz postulasti. Sed quia fideliter petisti. veni pater honorificentissime. z beremi magister. postulemus dominum. potest enim facere voluntatem tuam. Scriptum est enim. Uoluntatem timentium se faciet. z deprecationem eorum exaudiet: z saluos faciet eos. Et facientes orationem in multaz horam: resurgentibus eis: dixit magnus basilius. Cur domine effrem. non accipis ordinationem presbyterij: quia decet te? Dicit ei per interpretem sanctus effrez. Quia peccatoz suz? Respondit ei sanctus. Utinam peccata tua ego habuissem. z dicit ei. Flectamus genua. Et iacentibus eis in humo. posuit manum suaz in sanctum effrem magnus sacerdos: z dixit ei que sunt dyaconi. Et dixit. iube. surgere nos fac. Aperta ergo lingua eius: dicit sanctus effrem greca lingua. suscipe. salua. miserere. z custodi nos deus gratia tua. Tũc impletum est quod scriptum est in prophe/ta. Tunc saliet claudus sicut ceruus: z aperta erit lingua mutoruz. Et loquente eo grece in ipsa hora: glorificauerunt deuz omnipotentem z exaudientem postulationem deprecantium z timentium se. Et spiritualiter letantes per tres dies. atque ordinãs sanctus sacerdos interpretem in dyaconẽ ipsum vero beatum effrem in presbteruz dimisit eos in pace: glorificantes deum in oibus que audierũt z viderunt. sicut locut⁹ ẽ ad eos. Finit vita beati patris Effrez. z percõsequẽs liber p̄ius vitas pat̄r

Incipit registrū secūdi

libri de vita sanctorum patrum.

Interrogatio quorundam fratrū ad senē super causa abstinētie. §.j.
De monacho ī heremo cōmorante quē interrogauerūt fratres quō toleraret tātos labores: ꝛ responsio eiusdem §.ij.
De monacho q differebat comedere cibū ab hora tertia vsq3 ad sextam §.iij.
De monachis q egressi de mōasterio prexerūt ad visitādū heremitas. §.iiij.
De monachis q inter diuina colloqa obliti sunt sumere cibum. §.v.
De abbate Zenone q cucumeres rapere voluit: ꝛ pro hoc se afflixit §.vj.
De discipulo cuiusdaz senis qui impugnabatur a spiritu fornicationis. §.vij.
De alio fratre qui similter impugnabaī ꝛ sepi⁹ veniens cōfitebatur seni §.viij
De temptatione abbatis moysi §.ix.
De heremita qui impugnabatur sup spē cuiusdam mulieris: ad quē venit ali⁹ mōach⁹ ꝛ nūciauit q mortua eēt ipa § .x.
De duobus monachis qui perrexerūt ad ciuitatem opera sua vendere. §.xj.
De monacho qui ipugnabaī a fornicatiōe ante quē vidit senior spiritum fornicationis ī diuersis mulierꝫ spēb⁹ ludētē. §.xij
De monacho qui cecidit in fornicationē ꝛ de alio cuius gelūculus ꝟsabatur .§.xiij.
De monacho qui fecit ex luto quasi figuram mulieris. §.xiiij.
Interrogatio monachi ad beatum ꝓoemen super ipugnationē. §.xv.
De heremita qui annis singulis pensum deferebat dominis suis §.xvi.
De duob⁹ frīb⁹ germanis quos diabolus p occasionē lucerne ipugnabat. §.xvij.
De monacho solitario ad quē imperator Theodosius solus venit. §.xviij.
De iudice qui desiderauit videre sanctuz ꝓoemen ꝛ non potuit. §.xix.
De sctō Agathone ꝛ rnīsis ei⁹. §.xx.
De ordinatione ꝓsbiteratus ysaac monachi. §.xxi.
De duob⁹ mōachis p̄ter bītātib⁹. qs seni ori ꝺmiutiōe hortuli ꝓbare voluit. §.xxij.
De monacho infirmo quem famula dei alebat. §.xxiij.
De.b.apollo ꝛ dōmōiaco libato. §.xxiiij.
De h ēmita q cellulā suā alī pstitit. §.xxv
De discipulo abbatis ꝓauli qui leenam alligauit. §.xxvj.
De discipulo cuiusdam senis qui perrexit ad puteum haurire aquaz. §.xxvij.
De pfca būilitate eulalii mōachi. §.xxviij.
De admirabili patientia Anastasii monachi. §.xxix.
De ꝓior heremita qui fuit quondam discipulus sācti Antonii. §.xxx.
De Joanne monacho quem sorore sua videre desiderauit §.xxxj.
De mōacho q visitauit germanā suā ī monasterio ꝛ illa noluit videre eū. §.xxxij.
De beato Theodoro discipulo sancti ꝓachumii. §.xxxiij.
De bono certamine abbatis ꝓachumii cōtra demones §.xxxiiij
De magno quodam sene: qui inter confabulationes fratrum: videbat angelos seu bonos seu malos. §.xxxv.
De sancto Arsenio ꝛ de reuelatione eiusdez. §.xxxvj.
De mortuo qui orante sācto Macario de sepulchro locutus est. §.xxxvij.
De racemo quem sancto Macario quidam frater detulit. §.xxxviij.
Ubi demon pulsato ostio sancti macharii gloriabatur se cogitationes prauas mōachis seminare. §.xxxix
Interrogatio cuiusdā frīs ad abbatē sisoyū quō ꝺbeat monach⁹ ī cella ꝺgere. §.xl.
Requisitus super causa abstinētie abba ꝓoemen respōdit. §.xlj.
De abbate Siluano ꝛ de Zacharia eius discipulo. §.xlij.
De abbate Joseph et nīsis eius. §.xliij.
Disputatio cuiusdam senis super saturitate ventris. §.xliiij.
Cōmonitio ne quod desiderat monachus comedat. §.xlv.
De sene qui cucurbitam sibi añ oculos suspendit: ne desideriū gule pficeret. §.xlvj.

De sene infirmo:cui in cibum discipulus oleum de lini semine misit. §.xlvii.
Similitudo de Nabuzardan principe coquorum. §.xlviii.
De iugitate abstinētie sci macharij. §.xlix
De monacho qui nihil coctū edebat quez beatus Theodorus reprehendit §.l.
De fratre peregrino qui venit ad abbatē Siluanum in monte syna. §.lj.
De Joanne monacho qui dixit fratri suo vellem esse securus sicut āgeli. §.lij.
De monacho qui impugnabatur a spiritu blasphemie. §.liij.
Narratio abbatis Moysi per quas res passio gignitur. §.liiij.
Exhortatio sancti Poemen in similitudine proposita. §.lv.
Exhortatio cuiusdam senis. §.lvj.
Ubi demon visus est & narrauit q̄ gustū ferret monachis §.lvii.
Interrogatio cuiusdam super cogitationes. §.lviij.
Interrogatio ad sanctum Poemenē & responsio eiusdem. §.lix
De duobus fratrib⁹ qui ad abbatem Delyam perrexerunt:quos & reprehendit q̄ corpulenti essent. §.lx
De femīa que abijt ab vrbe Roma ad sānctum Arsenium. §.lxj.
Similitudo ab abbate Moyse proposita de carnalibus passionibus. §.lxij.
De adolescente qui renuncians mūdo vestimenta sibi abstraxit. §.lxiij.
De fratre quem sanctus Antonius iussit vt carnes sibi dorso imponeret. §.lxiiij.
Ubi frater cōsuluit senem:si liceret sibi retinere vel duos solidos. §.lxv.
De mōacho q euāgeliuz vēdidit. §.lxvi.
Ubi quidam vir sanctū rogauit Agathō vt ex pecunia sua susciperet. §.lxvij
De Paulo monacho & austeritate eius abstinentia. §.lxviij.
Ubi abba Macharius īuenit i cella sua quendam furantem. §.lxix.
De frē q furabat cuidā seni victū. §.lxx.
De discretione abbatis Agathon. §.lxxj.
Ex quibus rebus ira gignī. §.lxxij.
Ubi quidaz frater narrauit Sisoyo q̄ ab alio iniuriā pateretur. §.lxxiij.
De ira vincēda. §.lxxiiij.
De malitia comprimenda. §.lxxv.
De fratre qui equanimiter sustinebat irrisiones. §.lxxvi.
De sene qui iniurianti se munera trāsmittebat. §.lxxvii.
De fratre qui consuluit abbatem Sisoyū si deberet se manib⁹ defēdere. §. lxxviij.
De magno heremita super quem latrōes irruerunt. §.lxxix.
De discipulo cuiusdam phī. §.lxxx.
Interrogatio fratris ad senem:per quam rē saluari possit. §.lxxxi.
Interrogatio frīz ad senē moysē. §.lxxxii.
Cōmonitio abbatis Macharij. §.lxxxiij.
De fratre quem presente sancto antonio alii collaudabant. §. lxxxiiij.
Interrogatio ad abbatē isaac cur euz de mones timerēt §.lxxxv.
De abbate Achilla. §.lxxxvi.
De heremita iuxta quem infantes pascebant pecora. §.lxxxvii.
De iniuria abbatis ioannis. §.lxxxviii.
De sene in egypto qui detrahebat abbatez Poemenē. §.lxxxix
De abbate morue. §.xc
De abbate Agathone. §.xci.
De duobus senibus pariter habitātibus: qui pro latere volebant rixari & non potuerunt. §.xcii.
De reuelatiōe sācti Macharii: q̄ necdū ad mensuram duarum mulierum peruenisset. §.xciij.
De monacho qui frequenter in monasterio irascebatur. §.xciiij.
De pregnante puella que sanctum Macharium calūniabatur. §.xcv.
Interrogatio cuiusdam fratris ad abbatem Poemenem: §.xcvi
Narratio sancti Poemenis de abbate Isidoro. §.xcvij.
De abbate Moyse. §.xcviij.
Interrogatō cuiusdā ad abba. sisoiū. §.xcix
De heremita qui desperās reuertebatur ad seclm quē vox diuina reuocauit. §.c.

De'temptatiõe sancti Antonii. §.cj
Introgatio cuiusdã ad quẽdã senẽ. §.cii.
Interrogatio ad abbatez acbillaz.§.ciij.
Interrogatio ad abbatẽ antoniuz.§.ciiij.
Interrogatio ad abbatez Moysẽ. §.cv.
Introgatio ad abbatẽ Poemenẽ. §.cvi.
De monacho egyptio qui venit ad abba/
tem Zenonem §.cvii.
Sermo cuiusdaz senis per quid anima de
trimentum patiatur. §cviii.
Ubi senex dixit alteri ego iam mortuus
sum seculo. §.cix
De reprehensione illius senis qui per.l.ã/
nos vixit in heremo. §.cx.
De heremita cui quidã secularis minístra
bat. §.cxi.
Ubi quidaz iudex adorare volebat abba
tẽ Moysen. §.cxii
Ubi abbas Sysoius mortuum nesciens
suscitauit. §.c.xiij.
Ubi abbas Besarion demoniacum libe
rauit. §.cxiiij
De paralitico quem idem sanctus Besa/
rion curauit. §.cxv.
Exhortatio abbatis motues. §.cxvi
Ubi demon occurrit in via sancto Ma/
chario. §.cxvii.
Ubi demoniacus quendam heremitam i
maxillã pcussit: ꝛ mox sanat⁹ ẽ. §.cxviii.
De eo quod omnis labor sine humilitate
vanus sit. §.cxix.
Ubi sacerdos idolorum discipulum sancti
Macharii verberauit §.cxx.
De.s.ãtonio ꝛ reuelatiõe ei⁹ §.cxxj.
Interrogatio ad beatum Poemenẽ sup
questionem apostoli. §.cxxij.
Narratio sancti Poemenis:quid sit ma/
la borrere. §.cxxiii.
Interrogatio ad eundem. §.cxxiiij.
Sententia abbatis ipericij. §.cxxv.
De abbate Joanne ꝛ pior. §.cxxvi.
De abbate ysaac:ad quem corrigendum
missus est angelus. §.cxxvij.
De frẽ cui in mõasterio contigit culpa.et
fugit ad sanctũ antonium §.cxxviij.
Snia cuiusdã sẽis ad sẽz antõiuz §.cxxix.
De Thimotheo anachoreta §.cxxx.
Ubi quidam senior vidit quatuor ordines
ante deũ. §.cxxxi.
Exhortatio cuiusdã senis. §.cxxxij.
De Marcho discipło.s.siluani.§.cxxxiij.
De heremita qui discipulum suum misit
ad vicũ. §.cxxxiiij.
De duob⁹ frãbus.quorum vnus erat reli
giosus:alter obediens. §.cxxxv.
De sene qui misit in egyptum discipulum
camelum petere. §.cxxxvi.
De monacho qui sportellã suã dissipauit.
vt alterius pficeretur. §.cxxxvij.
De Joanne qui debens cuidam solidum
inuenit in via paratuz. §.cxxxviij.
De obediẽtia abbatis poemẽis. §cxxxix.
De anachoreta quẽ cõpulerũt fratres an
te horã comedere. §.cxl.
Ubi latro coegit sanctuz Papbunciuz vi
num bibere. §.cxlj.
De monachis duobus q̃z senior rogabat
iuniorez:vt pariter habitarẽt. §.cxlij.
De eo quod non sibi quis vult alteri ne
faciat. §.cxliij.
Ubi mater sancti poemenis perrexit ad
eum.sed ille noluit videre eaz. §.cxliiij.
De Joanne thebeo.q duodecim annis cui
dam infirmo seruiuit. §.cxlv.
De obsequio beati Agathonis circa pere
grinum. §.cxlvj.
Exhortatio cuiusdaz senis ad infirmuz di
scipulum. §.cxlvij.
De sene qui contristabatur si infirmitas re
cederet ab eo. §.cxlviij.
De sene qui tertio moriẽs risit §.cxlix.
De obitu beati pamon. §.cl.
De obitu abbatis Agathonis. §.cli.
De obitu Sisogij. §.clij.
De obitu sancti Arsenij. §.cliij.
Ubi sanctus Athanasius eps rogauit be
atũ pamon alexãdriã ire. §.cliiij.
De penitẽtia cuiusdã senis. §.clv.
De epo q̃ i facie cognoscebat q̃ eẽnt iusti
ꝛ qui peccatores. §.clvj.
De paulo simplice qui similiter contẽpla/
batur peccatores. §.clvij.
Ubi sãct⁹ poemẽ ifantẽ sanauit.§. clviij.
De eo q̃ bõa sit voluntaria egestas.§.clix

Interrogatio cuiusdã ad senez. §.clx.
De perfecta humilitate. §.clxi.
Ubi sãctus macharius inuentum ĩ deser/
to mortuũ suscitauit. §.clxii.
Interrogatio cuiusdã frĩs ad senẽ. §.clxiii.
Interrogatõ ad abbatẽ sisoyũ. §.clxiiii.
Interrogatio ad abbatẽ siluanũ. §.clxv.
Cõmonitio sancti Antonii. §.clxvi.
Sentẽtia sãcti Poemenis. §.clxvii.
Interrogatio cuiusdã ad senẽ. §.clxviii.
Sententia eiusdẽ senis. §.clxix.
Itẽ sẽtentia alterius senis. §.clxx.
Interrogatio fratris ad senẽ §.clxxi.
De sene q casu dixit discipulo suo. vade et.
morere: z stati mortuus é. §.clxxii.
Qualis sit doctor: q alios docet z ipe non
facit que docet. §.clxxiii.
Ubi quidã anachoreta venit ad sanctum
poemenem. §.clxxiiii.
De contentionibus euitãdis. §.clxxv
Interrogatio cuiusdaz fratris de silẽtij ꝯ
obseruãtia. §.clxxvi.
Sententia cuiusdam senis. §.clxxvii.
De ordiatiõe abbatis motues. §. clxxviii.
Exhortatio sãcti macharii § clxxix.
Ubi precipitur beato arsenio fugere ho/
mines z saluari. §.clxxx.
Ubi quidã fratres ex occasione perrexe/
rũt ad sanctũ arseniũ. §.clxxxi.
Ubi sanctus Besarion inuenit quendam
in spelunca sedentem: z qui noluit loqui
cum eo. §.clxxxii.
De duobus iuuenib⁹ q venerũt ad sãctuz
macharĩũ volẽtes hĩtare cũ eo .clxxxiii.
Cõmonitio abbatis moysi. §.clxxxiiii.
Prophetia senioꝝ de futuro tẽpore tribu
lationis. §.clxxxv.
Qualiter debeat monachus in congrega
tione conuersari. §.clxxxvi.
Ubi abba poemen fugiẽs de scitbi venit
in locum q dicit terenitudis. § .clxxxvii.
De. vii. heremitis qui tñ sabbatoꝝ die se
inuicẽ visitabant. §. clxxxviii.
Interrogatio ad abba poemenẽ. §.clxxxix:
Sententia cuiusdã senis. §.cxc.
Interrogatio cuiusdã frĩs ad senem. §.cxci.
Sentẽtia cuiusdã senis. §.cxcii.
Ubi abba siluanus factus est in excessu
mẽtis. §.cxciii.
Cõmonitio cuiusdã senis. §.cxciiii.
Interrogatio ad beatũ Macharium de
iugitate orationis. §.cxcv.
Cõmonitio abbatis ioãnis. §.cxcvi.
Ubi abba zenon ambulans per desertuz
errauit. cxcvii.
Narratio abbatis Danielis de sancto Ar
senio. §.cxcviii.
De abbate Lucio §.cxcix.
Ubi sanctus Macharius lõge est diuini/
tus electus. §.cc.
Ubi basiliscus. orante sancto amon dissi/
patus é. §.cci.
Ubi discipulus sancti Besarion sitiens
iubente magistro aquã de mari hausit et
bibit. §.ccii.
De monacho qui matrem suaz vidit in iu
dicio z audiuit opprobriũ eius. §.cciii.
De monacho qui bẽbat sororẽ meretricez
in ciuitate. §.cciiii.
Ubi sanctus Antoni⁹ consolatur didimũ
super cecitate. §.ccv.
De monacho qui moriens centum solidos
reliquit. §.ccvi.
De adolescẽte qui nulla arte poterat libi
dinẽ superare. §.ccvii.

Prologus in partem secundaz de vita sanctoꝝ Patrum.

Vere munduz quis dubitet meritis stare sanctoꝝ: borũ scilicet quoꝝ i hoc volumine vita pfulget. qui omnem luxurie notam tota mente fugierunt: mundoqz relicto heremi vasta secreta rimantur: ibiqz per terribiles rupes formidolosis antris excubantes: nec esuriunt nec sitiunt: quia dextera dei sustentat z pascit eos. Horum meritis sublleueris. Horum supplicationibus peccatorum veniã merearis mi dñe fidelis. Nõ ergo spernas simplicitatez z ipollitos sermones: nec enim operis est diuine doctrine sophistice et eloquenter signare, ser/

mones sed suadere mentes hominum in fide ⁊ operibus veritatis. Ex patrib⁹ nā qz sāctoꝝ patriarchaꝝ ⁊ prophetaꝝ. id est Abrahām ysaac ⁊ iacob moysi ⁊ helye ⁊ ioannis. ideo ōscripta est fides ⁊ cōuersatio. non tm̄ vt illos glorificaret. quos certe de⁹ glorificauerat. ⁊ in regno suo gloriosos habebat: sed vt legētibus posteris cōferrent veritatis doctrinam ⁊ exempla salutis. Finit prologus Incipiūt adhortationes sanctoꝝ patrū profectiōesqz monachorum. ceteri quoqz subsequentes libelli: quos de greco in latinum. transtulit sanctus Hieronimus cardinalis p̄sbiter.

¶ Vidam sanctorum § i

seniorꝝ patrum interrogantibus semōachis de cā abstinētie dixit. Oportet filioli vt odio habeamus omnez requiem p̄sentis vite. siue delectatiōes corporeas ac ventris suauitatē. ⁊ honorez ab hominibus non requiram⁹: ⁊ dabit nobis dominus ihs celestes honores. ⁊ regem in vita etna: glorioſāqz leticiā cū āgelis suis.

Idem aūt senior § ii

dixit. quia naturaliter inest homini esurire: oportet sumere cibū ad necessitatem corporis sustentandā. non tamen in passione seu saturitate ventris: Nam et sōnus naturaliter inest homini: sed nō in sacietate siue resolutione corporis. quo possum⁹ humiliare passiones ac vicia carnis. Sacietas enim somni mētē sensumqz hominis stupidum pigrūqz reddit: vigilie aūt tā sensum qz etiam mētem subtiliorem ac puriorem efficiūt. Ita enim ⁊ sancti patres dixerūt. qz vigilie sancte purificāt ⁊ illumināt mentem. superflue aūt vigilie inducunt frenesin ⁊ dolorem capitis ⁊ totius corporis. Sed etiam irasci naturaliter inest homini: non in commotione passionis: sed vt irascatur contra semetipsum. ac vicia sua: vt facile emendare ⁊ a se abscidere possit. Nec nō etiam si quid prauum ⁊ contra precepta dī videamus agere alios. oportet nos contra vicia corū vehemēter gdē irasci: ipos vo diligēter corripe ⁊ increpare, ac monere vt emēdati saluētur. ⁊ ad vitā etnā puēiāt.

Erat quidā senior § iii

in heremo interiori. per multos annos in abstinentia: ⁊ omni studio spiritali nimis laborās. Aduēientesqz ad eum quidaz fratres: admirati sūt eius pseuerantiam dicentes. Quōdo toleras istum tam aridum ⁊ squalidum locū pater? Quibus ille respondens ait. Omnis labor totius tēporis quē hic dego: nondum vnius hore tormentorū eternoꝝ gehenne spaciū habet. Oportet inquit nos in paruo tempore vite istius sustinere labore. ⁊ macerare passiones corporis nostri: vt inueniamus in illo futuro ac eterno seculo. quod nunqz deficit perpetuam repausationem

Referebāt nobis § iiii

sancti seniores de quodam fratre dicentes. qō quodam tempore ita impugnabatur a demonibus: vt statim hora diei prima. tantam famē ⁊ defectionem corpori eius facerēt: vt penitus sustinere nō posset. Ueruntamen ille dicebat in corde suo Quia qualitercūqz esurio: oportet me vel vsqz horā tertiam expectare. ⁊ tunc cibum sumere. Cūqz facta fuisset hora ctia: iterū dicebat cogitationibus suis. Etiam ⁊ nūc violenter oportet me sustinere: vsqz ad horam sextaz. Cumqz aduenisset hora sexta: infundebat panem ⁊ aquam. dicens Duz hic panis infunditur. oportet me etiā horam nonam expectare. Cumqz hora aduenisset nona secundum consuetudinem cōplebat omnes orationes suas: ⁊ psalmodiam secundum regulam. ⁊ pōebat panē vt comederet. Hoc ergo p plurimos dies sustinuit. Quadam ergo die similiter ab hora prima vsqz ad nonaz fecit. Cumqz hora nona sedisset vt cibum caperet: vidit ō sportella vbi panis. id est paximaci a reposita erāt. surrexisse fumū magnū: ⁊ egressum esse p fenestrellam cellule eius. Itaqz ex illo die nec esuries nec defectio corpori facta est. sed magis ita corroboratum ē

in fide ⁊ abstinentia cor eius: vt etiaz nec postbiduum delectaret eum cibū accipe. Ita gratia dei auxiliante certamini eius: per patiētiam suam .frater extinxit castri margie idest gule ꝯcupiscētie passionem.

Egressi sunt ali §iiii

quando de monasterio fratres: ad visitā/dum eos .qui in heremo ꝯmorabātur pa/tres. Cum aūt venissēt ad quendā heremi tā seniorem .suscepit eos cum grandi gau dio :⁊ sicut cōsuetudo ē apposuit eis men/sulam. videns enī eos fatigatos ꝺ itinere ideo āte horā fecit eos reficere . ⁊ quicqd habebat ī cella sua apposuit vt ederēt. ⁊ repausauit eos. Facto autē vespere: ora/tiones ⁊ psalmos secundum cōsuetudinē cōpleuerunt. Similiter etiā ⁊ nocte fece/runt. Supradictus autē senior separate ī alio loco qescebat sibi. ⁊ audiebat loquen tes inter se ⁊ dicentes .Quoniā isti here/mite magis melius ad refectionem ciban tur .q̄ qui in monastetijs conuersantur. Hec autē senior audiens tacuit. Et cum illuxisset dies arripuerunt iter: vt ad aliū heremitam pergerent: qui in vicio eiusdez senis habitabat. Cum autem egrederent dixit eis senior. Salutate eum ex me: ⁊ di cite ei. Obserua ⁊ noli irrigāe holera. Ip/se vero intellexit causam: ⁊ tenuit eosdem fratres: deditqz eis vt operarentur texē tes sportas. sedensqz cuz eis ipse operaba tur .Uespere autem ad luminaria addidit super consuetudinē alios psalmos. ⁊ post completas orationes dixit eis. Nos qui/dem consuetudinem non habemus cibari quottidie: sed propter vestrum aduentuz oportet nos hodie cenare. Et apposuit eis panez ⁊ sal dicens. Quia propter vos de bemus amplius aliquid cenare. misit autē modicum acetum ⁊ sal ⁊ modicuz olei. Et cum surrexissent de mensula: cepit iterum psallere vsqz prope lucē. Et dixit eis. Nō possumus propter vos omnem canonem psallere: ideoqz repausate modicum: quia de itinere fatigati estis. Cū aūt factuz fu/isset mane hora prima. voluerūt recedere ab eo: sed non permisit eos senior dicens. Magis iubete facere nobiscum aliquā/tos dies. Non enī dimitto vos hodie: sed ꝓpt caritatē teneo vos vt alios tres dies Illi aūt hec audiētes surrexerūt nocte: ⁊ āteqū lucesceret fugierunt ex eodē loco

Quidaz de sā §v

ctis seniorib⁹ salutādi causa profectus ē ad aliuz semorē heremitaz. Qui cū oi gau dio suscepit eum. Pro cuius aduētu para uit ad refectionem lenticule cibum coctū Dixerūtqz inter se. vt prius ex more cōple rent orationes ⁊ psalmodiā: ⁊ postea cibū caperēt. Cuz aūt ingressi fuissēt: psallebāt. totūqz psalteriū opleuerūt. Nam et ꝺ scri pturis sanctis tāq̄ legentes duos ꝓphe/tas absentes habentes recitauerūt. Jāqz dies abierat: nox similiter recedebat. Dū ergo orarēt ⁊ itente psallerēt: illuxit alia dies. ⁊ tūc intellexerunt qꝫ iam nox trasis/set. Jterū autē iter se de verbo dei loquē tes .⁊ speciales ibi sēsus exponētes. factū ē vt circa horā nonaz salutantes seinuicē ita reuersus ē qui venerat senex ad cellu lam suam. Nam refectionē cibi qui para tus fuerat obliti sunt accipere: duz cibum spiritualem ꝓceperunt. Uespere autē fa/cto inuenit senior ollam plenam sicut pa/ta fuerat: ⁊ contristatus dixit. heu quomo do obliti sumus pulmentum istud..

Referebat nobis §vi

abbas Zenō . quia aliquādo dū ꝓficisce retur ad palestinā fatigatus de labore iti neris: resedit sub arbore. Erat aūt ī ꝓxi/mo ager plenus cucumere. Cogitauit aūt in corde suo vt surgeret ⁊ tolleret sibi ad refectionē de ipis cucumeribus. Nihil. n. iquit grāde ē qꝺ habeo tollere. Rndēsqz ipse sibi in cogitationibus suis. ait . Quia fures precipientib⁹ iudicib⁹. in tormenta mittunt̄: oportet ergo meipsuz ꝓbare si possum sustinere tormenta que latrones patiūtur . Exurgēs aūt eadē hora stetit in estu quinqz dies fixitqz corpus suum ⁊ dixit cogitationib⁹ suis. Quia non possuz sustinere tormēta: ideo oportet me furtuz non facere: sed magis exercere scꝺm cōsu

etudinem opera manuum ⁊ de laboribus meis reficere: sicut sancta scriptura dicit in psalmis: labores manuum tuaꝝ q manducabis: beatus es ⁊ tibi bene erit. Quod certe quottidie in conspectu dñi psallim⁹.

Discipulus cu §vii

iusdaꝝ sancti senioris ipugnabaꝫ a spiritu fornicatiõis: sed auxiliante gr̃a domini resistebat viriliter pessimis ⁊ imundis cogitatiõibus cordis sui ieiuniis ⁊ oratiõibus: ⁊ in opere manuũ affligebat se vehemẽt. Beatus aũt senior videns eũ ita laborantez dixit ei. Si vis o fili dep̃cor dñz vt auferat a te istaꝝ ipugnationẽ. Ille ℞o respõdens dixit. Video pater: qa ⁊ si labor̃ sustineo: sentio tñ fructũ in me proficere bonum. quia p occasionẽ impugnatiõis hui⁹ ⁊ ampli⁹ ieiuno: ⁊ ampli⁹ i vigiliis ⁊ oroni bus tolero. Uerũtamẽ dep̃cor te vt ores pro me mifficordiã dñi: vt det mihi ℞tutẽ: quaten⁹ possim sustinere ⁊ certare legitime. Tunc senior scũs dixit ei. Ecce nunc cognoui fili qa fideliter ītelligis: q̃ h̃ spirit tale certamen p patientiaꝝ ad salutẽ eternam: anime tue ꝓficiat. Ita enī scũs apl̃s dicit. Bonum certamen certaui: cursum cõsumaui: fidẽ seruaui: decetero reposita est mihi corona iustitie: nõ solũ autẽ mihi: sed ⁊ omnib⁹ qui diligunt aduentuz eius.

Et alius etiam §viii

fr̃ vehemẽt ipugnabaꝫ ab immundo spũ fornicatiõis. Exurgẽs aũt noctu abiit ad quẽdam scũm ⁊ ꝓbatuz i ℞tutib⁹ seniorẽ: ⁊ cõfessus ẽ ei: quia patiebaꝫ ipugnationẽ ab spiritu fornicatiõis. Hec cũ audisset senior: cõsolabatur eũ: docẽs spiritualibus verbis de ℞tute patiẽtie dicens: sicut scriptuz ẽ: viriliter age ⁊ cõfortet cor tuũ: ⁊ sustine dñm. Reuersus ẽ fr̃ ad cellulã suaz: ⁊ ecce itez ipugnatio ĩsistebat ei. Ipe aũt festinauit denuo pergere ad supradictum seniorẽ. Uidens aũt eum senior: itez docebat euz vt patienter ⁊ idefesse sustineret: dicebatqz ei: crede fili: qm̃ mittet tibi dñs ihs x̃ps auxiliuz de celo scõ suo: vt possis supare passioẽ banc. Cõfortatus aũt frat monente scõ seniore. remeauit ad cellulã suaz: ⁊ iterũ ipugnatio valde cõturbabat cor eius. Et statiz eadẽ hora noctis reuersus ẽ ad seniorem: ⁊ dep̃cabaꝫ eũ vt intentius p eo dñm exoraret: Dixitqz ei senior. Ne ptimescas fili: neqz resoluaris: neqz abscõdas cogitatiões tuas: ita enī cõfus⁹ spiritus imundus discedit a te. Nihil enim ita allidit virtutẽ demonum: quõ si quis secreta imundaꝝ cogitationuz reuelauerit scis ac beatissimis p̃ribus. Uiriliter age fili. ⁊ confortet cor tuum: ⁊ sustine dñz. Ubi enim durior ẽ pugna: ibi gl̃iosior erit ⁊ corona. Deniqz scũs ꝓpha esaias dicit. Nũquid ĩualida est man⁹ dñi ad saluãdũ: aut aggrauata est auris ei⁹ vt non exaudiat? Considera g̃ filiole: quia certamen tuũ expectat dñs: tibiqz contra diabolũ dimicãti parat eternitatis coronã. Ideo monet noscã scriptura dicẽs: qa p multas tribulationes oportz nos itroire in regnũ celorũ. Hec autem audiens frater. cõfirmatũ est cor eius in domino: ⁊ permãsit apud seniorem: noluitqz vltra reuerti ad cellã suã.

Beato abbati §ix

Moysi qui habitat in loco qui appellabatur petra quodam tempore in tantum ĩposuit duriss̃imam impugnationez demõ fornicationis: vt non preualeret sedere i cellula sua: sed abiit ad scm̃ abbatem Isidoꝝ: ⁊ rettulit ei violẽtiã ipugnatiõis sue. Cũqz de scripturis scis abbas Isidor⁹ p̃ferẽs testimõia cõsolaret eũ ⁊ vt ad cellulã suã reuerteret̃ rogaret eum noluit abbas moyses pgere ad cellulã suã. Tũc abbas isidor⁹ parit̃ cũ abbate moyse ascẽderũt i supioza cellule sue. Et dixit ei isidor⁹. Respice ad occidẽtẽ ⁊ vide. Cũqz respiceret vidit mlt̃itudinẽ dæmonũ vehemẽt̃ cũ furore pturbari: ⁊ q̃si ad pliũ p̃paratos: festinãtesqz pugnare. Dixit aũt ei abbas isidor⁹. Respice iterum ad orientez: ⁊ vide. Cũqz respiceret: vidit innumerabilem multitudinem sanctorum angelorum: gloriosuz ⁊ splendẽtem sup̃ lumen solis celestium vir

tutum exercitū. Ait autem ei abbas Jsi/
dorus. Ecce quos in occidente vidisti. ipsi
sunt q etiā ipugnant sanctos dei. Naz q̄s
ad oriētē cōsperxisti: ipsi sunt quos ad adiu
toriū sanctis suis mittit. Cognosce ergo. qz
plures sunt nobiscū sicut dicit Helisē⁹ pro
pheta. Uerū etiaz sanctus Joannes dicit
Quia maior ē qui in nobis est. q̄ qui i hoc
mūdo. et his auditis cōfortat in dño scūs
abbas Moyses: z reuersus ē in cellulā su
am. gratias agens z glorificans dñi nostri
iesu xp̄i bonitatis patientiam.

Erat quidam §r.

frater in heremo scithie: p̄optuſ z alacer i
opus dei z spiritali cōuersatiōe. Huic aūt
inimicus generis humani diabolus immi
sit cogitationes vt recordaret cuiusdā no
te sibi mulieris pulchritudinē: z conturba
retur i cogitationib⁹ suis vehementer. Cō
tingit āt ex dispensatione dñi ihū vt alius
quidā frater de egypto veniret ad visitā
dū eū in charitate xp̄i. Et dū inter se loq̄/
bantur euenit sermo: vt diceret ille frater
de egypto. qz mortua est illa mulier. Jpsa
autē erat in cui⁹ amore ipugnabat sapza
dict⁹ frater. Hec cū audisset ille. post pau/
cos dies abiit ad locū illū. vbi positū erat
corpus illius defuncte mulieris: z aperuit
noctu sepulchr̄ eius z cū pallio suo tersit
saniē putredinis eius: z reuersus ē ad cel/
lulā suā. Ponebatq̄ fetorē in conspectu
suo. z dicebat cogitationib⁹ suis. Ecce ha/
bes desideriū quod querebas facia te ex
eo. et ita i illo fetore cruciabat semetipz vs
q̄z q̄ cessaret ab eo sordidissima ipugnatō.

Duo fratres §ri

monachi abierūt in p̄rimā ciuitatē. vt di
straherēt q̄ manib⁹ suis p totū annū opati
cēnt. Un⁹ āt ex eis egressus ē vt quedaz
sibi necessaria emeret. ali⁹ āt solus in ho/
spitio remānsit z instigante dyabolo cecidit
in fornicatiōez. Cū autē reuersus venisset
frater: dixit ei: Ecce distraxim⁹ que neces
saria erāt reuertamur nūc ad cellulam no
strā. Respondens aūt frater: dixit ei. Nō
possū reuerti. Cūq̄ deprecaret eū frater su
us dicens: q̄propter nō reuerteris ad cel/
lā. Jlle confessus ē ei dicēs. Quia ego cū
discessisti a me. cecidi in fornicationē: ideo
nolo reuerti. Uolēs aūt lucrari⁹ z saluare
aiam eius frater suus cū sacramēto dixit
ei. Quia z ego cū separatus fuissē a te la/
psus sū similiter i fornicationē: verūtamē
reuertamur ad cellulā. z ponam⁹ nos i pe
nitētiā: Omnia. n. possibilia sūt deo. vt pe
nitētibus nobis idulgentiā donare digne
tur. vt in eterno igne tormētis z penis in/
ferni tartaro nō cruciemur: vbi penitētia
nō est. sed ignis sēper sine cessatione z di/
ra tormenta. Jta ergo reuersi sūt ad cellu
lā suā. Abierūt aūt ad sanctos patres. z p
strauerūt se ad vestigia eoz cū multo plu
latu z lachrimis gemētes: z confessi sūt il
lis. que euenisset eis ruine tēptatio. Quic
qd autē p̄ceperunt sancti seniores. z do/
cuerūt eos i cā pnie ita oīa fecerūt. Jlle q̄
ali⁹ fr q̄ ñ peccauerat p fre q peccauerat
penitētiā agebat. quasi z ipse peccasset eo
q̄ multā charitatē circa eū hēret. Uidens
āt domin⁹ laborē charitatis ei⁹. infra pau
ca tēpora reuelauit sanctis p̄rib⁹ qualis
eēt causa: z qz pp charitatē illi⁹ q̄ nō pec/
cauerat. z se afflixerat p salute fratris: id
circo indulgētiā donauit ei dñs q peccas/
set. Ecce hoc ita ē sicut scriptū est: qz posu/
it animā suā p̄o salute fratris sui.

Alius etiam §rii

frater molestiā sustinebat ab spiritu forni
catiōis. Abiit āt ad q̄ndā p̄batissimū sēio/
rem: z p̄cabat eū dicēs. Pone tibi sollici/
tudinē beatissime p̄r. z ora p' me: qz graui
ter me ipugnat passio fornicationis. Hec
cū audisset senior orabat intēte diebus ac
noctibus p eo deprecās dñi misericordiam
Jtez aūt veniebat idē frater z rogabat
seniorē vt magis itenti⁹ p eo oraret. Sitr
āt cū oi sollicitudie: beat⁹ senior orabat ītē
tius p eo. Frequēter āt veniētē ad se mo
nachum. videns senior: z deprecātem se vt
oraret: valde contristatus: mirabatur qz
non exaudiret domin⁹ orationē eius: Ea/

dē autē nocte reuelauit ei dom̃n⁹.q̃ circa illū monachū erat negligētie ꝛ ignauie resolutio:ꝛ delectatiões corporee cordis ei⁹ Ita autē ostensum ē sancto seniori. Vidit sedentē illuz monachū.ꝛ spiritū fornicationis in diuersis mulierꝫ formis ante illū ludētez:ꝛ ipsū cū eis delectari. Videbat aūt ꝛ angelū dñi astātem. ꝛ indignātē grauit contra eūdez fratrez:qz nō surgebat neq; prosternebat se in orationib⁹ ad deuz. Sz magis delectabatur cogitationibus suis. Hec autē ostensa sunt per reuelationem sancto seniori. Cognouit āt qz culpa ꝛ negligentia illius monachi erat: vt nō exaudirent̃ orationes eius. Et tunc dixit ei senior. Quia tua culpa ē frater qui condelectaris cogitationibus malis. ipossibile est enim discedere a te spiritū fornicationis īmundum. aliis orantib⁹ ꝛ deū p te deprecantibus: nisi ꝛ tuipse labore assumas. ieiuniis. ꝛ orationibus. et vigiliis multis cū gemitu deprecans tu misericordiaz suam ꝛ adiutoriū sue gratie p̄beat tibi dñs ihs xp̃s vt possis resistere cogitationibus malis. Nam ꝛ medici q corporibus hoiuz medicamēta conficiunt ꝛ adhibent: q̃uis oia cū sūma diligētia faciāt: verūtn̄ si ille q infirmat̄ a noxiis cibis. vl'ō aliis q̃ solent ledere infirmitates abstiere noluerit: nihil ei proficit cura ꝛ diligentia et sollicitudo medicorum. Similiter etiam et in anime languoribus eueniet. Licet enim omni intentione ꝛ ex toto corde. sancti patres qui sunt medici spirituales exorent misericordiam domini saluatoris nostri pro eis. qui orationibus eorum se postulant adiuuari: nisi ꝛ ip̃i cum omni intentione mentis. taz in oratiōib⁹ q̃z in omni ope spūali que deo placita sunt: fecerint. non eis ꝓficient negligentibus ꝛ resolutis. ꝛ de salute anime minime cogitantibus orationes sanctoꝝ. Et hec audiēs frater ꝓpunctus est corde. ꝛ cum omni sollicitudine fm doctrinam senioris. tam in ieiuniis q̃z in oratiōib⁹ ꝛ vigiliis semetipsū afflixit. et meruit misericordiam domini. Et recessit ab eo spiritus immunde passionis.

Erat quidam § xiii

monachus ꝛ habitabat in heremo. Quedam autē puella ex genere ꝛ cognatione eius post plurimos ānos ꝓperit in quo loco supradict⁹ monachus habitaret: ꝛ instigante diabolo abiit in desertum. requirens cū. Quo inuento ingressa est cellulā eius. asserens ei qz ex genere ꝛ parentela eius fuisset: mansitqz ibi apud eū ꝛ cecidit in ruinā peccati cum ea. Erat autem alius monachus ꝛ ipse in heremo degens Qui cū ad refectionis horaz veniss̄et: gello cū aqua quē ad potum sibi ꝓparauerat vertebat se: ꝛ tota illa aqua fundebatur ī terra. Hoc aūt per aliquot dies cum ad refectionē veniss̄et ita fiebat: ꝛ effūdebat̄ aqua in terrā: vt nō posset bibere. Cogitauit aūt apud semetipsuz: vt abiret ad illuz aliuz mōachum: ꝛ diceret ei de gellone q ꝛtebat se ꝛ tota aqua effūdebat̄. Itez cuz ī itinere vespe facto: ī q̃dam antiq̃ ꝛ dirruto tēplo ydolorꝫ dormiret: audiuit demones int̄ se loquētes: qa in ista nocte p̄cipitauim⁹ illū mōachū ī fornicationē. Et hec audiēs admirabat̄. Cū aūt illuxiss̄et dies puenit ad mōachū. ꝛ inuenit euz g̃uissima tristitia oppressū: ꝛ dixit ei. Quid faciā fr: qa qua hora reficere voluero: statiz gello quē ad vsuz aque hēo vertit se. ꝛ effundit̄ aqua: ꝛ nō habeo qd̄ possim bibere? Tūc rn̄dit ei sup̄dictus mōach⁹ dicēs. Tu qdez venisti ad me introgare quia gelunculus vertit se ꝛ effundit̄ aqua? Ego aūt qd hēo facere: qz ī hac nocte cecidi ī fornicationē. Rn̄densq; frater dicit ei: ꝛ ego hoc iaz cognoui. Dixit autē ei ille. Et vñ hoc potuisti cognoscere? Et ille ait. Duz ī itinere noctu gesceré audiui demones int̄ se loquētes ꝛ gloriātes de lapsu tuo. ꝛ nimis cōtristat⁹ suz. Tūc rn̄dit ei ille monach⁹ dicēs: Ecce ego egredior: ꝛ vado ī seculuz: Hec ille audiēs deprecabat̄ eū dicens. Noli b̄ agere fr: sed magis patienē sustinens pma ne in hoc loco. Nā mulierez expellamus ꝛ reuertat̄ ad locū suuz. Manifeste. n. ista exgsitio artis maligni diaboli est. Magis

aũt oportet vt maneas i ℔ loco i afflictiõe cordis ⁊ corporis: et cũ itimi cordis gemitu. ac lachrimis vsq; in exitũ vite ꝺprecaꝝ saluatoris nr̃i pietatẽ vt possis iuenir̃ mi ficõdiã i die illo terribili magni iudicii ꝺi.

Erat quidam §xiiii

frater in beremo. bitabat ãt in loco q̃ dicebaꝫ cellia: ⁊ ipugnabãt eũ ꝺmones in passione fornicatiõis. Cogitauit aũt apud semetipꝫ dicẽs. Q̃ forsitã oportet me magis i ope manuũ laborare: vt extenuetur carnalis sẽsus me⁹. Erat ãt idẽ frater arte figulus. Exurgẽs ãt fecit i luto ⁊ plasmauit q̃si figurã mulieris: et dixit cogitationibus suis. Ecce vxor tua. necessariũ est ℊ vt sup cõsuetudinẽ addas in ope manuum tuaꝝ ⁊ post aliquantos dies iteruꝫ similiter fecit ex luto et plasmauit q̃si filiaꝫ sibi. ⁊ dixit cogitationib⁹ suis. Ecce genera uit vxor tua filiã. necessariũ est ergo vt magis magisq; ampli⁹ exerceas opa manuum: vt possis pascere ⁊ vestire. et te. ⁊ vxorẽ ⁊ filiã tuã ⁊ ita p̃ nimio labore macerauit corpus suũ: vt nõ preualeret iam subportare tantũ laborẽ. Tunc dixit cogitatiõibus suis. Quia si non p̃uales nimiũ istũ sustinere laborẽ: neq; mulierẽ regras Uidens ãt deus feruens ꝓpositũ mentis eius ꝑ certamine castitatis: abstulit ab eo molestiam impugnationis demonum. Et gl̃ificauit ꝺuꝫ sup magnitudinẽ gr̃e eius.

Quidã frater §xv

interrogauit beatũ abbatẽ Poemen dicens. Quid faciã pater: q̃ ipugnat me passio fornicationis: ⁊ rapior i passionẽ furoris? Et respõdẽs dixit ei sãct⁹ sẽior. Ideo vtiq; dauid ꝓphẽta dicebat q̃ leonẽ gdẽ pcutiebã: nã ⁊ vsũ frequẽter suffocabaꝫ. Hoc aũt ita itelligit. q̃ furorẽ ab aĩo meo abscidebã: fornicationẽ ãt i laboribꝰ affligebã. Explicit ꝺe spũ fornicatiõis. De virtute patientie et hũilitate: §. xvi.

Icebant

sancti seniores patres ꝺ quodã monacho iam seniore in scithie beremo cõmanente: quomodo seruus quorũdam erat: ⁊ per singulos annos descendebat de beremo in Alexãdriã. vbi cõmanebãt domini ei⁹ ꝺferẽs ei pẽsionẽ. sicut solẽt fui dare dominis suis. Sed vñi eius magis reuerẽtiã ꝓ timore habẽtes circa eũ honorabãt occurrentes ⁊ salutãtes eũ. Petẽtesq; vt ꝓ eis dominũ exoraret. Ille ãt mittebat aquã in peluim. ⁊ festinabat lauare pedes dñoꝝ suoꝝ: cũ oĩ humilitate obsequiũ eis cupiẽs exhibere. Ipsi vero nolebãt acquiescere vt pedes eoꝝ ablueret: sꝫ dicebãt ei Noli beatissime pr̃ grauare aĩas nr̃as. Ait ille respondens dicebat. ego seru⁹ vester sũ. Nã vos eẽ dños meos omnipotẽs de⁹ constituit. ⁊ gr̃as ago domino vr̃o: q̃ ꝺignati estis me permittere vt seruiã deo viuo ⁊ vero: creatori ac dominatori celi et terre: ⁊ ideo detuli vobis pẽsionẽ fuitutis mee. Dñi autẽ eius cõtendebãt: nolentes accipere quã ꝺtulerat pensionẽ. Respõdẽs ãt monachus dixit eis. Si nolueritis accipere pẽsionẽ meã. ita decreui vt nõ reuertar in beremũ: sed hic in presenti pmaneo ⁊ seruio vobis. Hec autẽ audientes domini eius. acqeuerũt suscipere pensionẽ ne contristaret̃: sed magis reuertere tur ad loca beremi ad cellulã suã. Illud ãt quo ipensionẽ suã ẽt nolentib⁹ ꝺabat dominis suis. statim vt accipiebant pauperibus erogabant. Interrogãtes aũt eundẽ seniorẽ fratres dixerunt ei. Obsecramus te pater vt dicas nobis cur cũ tanta intẽtione ꝓ seruitio tuo. pensionẽ etiã nolentibus ⁊ nimis resistentibus tibi ꝺñis ingessisti? Ad hec respõdens senior dixit. Ego fratres ideo festino ꝓ seruitio quod tanq̃ ꝺminis meis debeo pensionẽ per singulos annos adiplere eis vt q̃q̃d iã cũ adiutorio ꝺmini in ieiuniis ⁊ orationib⁹. seu i sãctis vigiliis: vl̃ in oĩ ope spirituali. xp̃o ꝺño adiuuãte laborauero. hoc mihi i eterna vita. ⁊ ad saluteꝫ anime mee ꝑficiat. vt forsitã si pẽsionẽ ꝓ seruitio meo minime itulero: iam tot⁹ spiritalis labor meus ad illoꝝ mercedẽ ꝑficiat. q̃ me ꝓmiserunt xp̃o ꝺño deseruire ⁊ spiritaliter conuersari.

Erant duo § xvii

fratres secundum carnē quidē germani. verūtn vterqz in spiritali ꝓposito monachi existētes: insidiabaturqz eis malignꝰ diabolus vt quōcūqz eos separaret abinuicē. Quadam igit die ad vesperā fꝛz consuetudinē ille iunioꝛ frater accēdēs lucernā. posuit super candelabꝝ. Faciente aūt malicia demonū ruit cādelabꝝ. ⁊ extincta é lucerna. Per hāc occasionē īsidiabatur eis malignus diabolus. vt in litez eos incēderet. Surgēsqz senioꝛ. cepit percutere cū furore frez suū. Ille vo postratꝰ i ꝛra ꝫ precabat germanū suū dicens. Magna nimꝰ esto dñe: ⁊ ego rursus accēdo lucernaz. Ergo qꝛ ñ rndit ei turbulētū ſmonē. statiqz malignꝰ spūs ofusus recessit ab eis Et ꝓgēs eadē nocte nūciauit ꝓncipi dmo nū dicens. Qm̄ ꝓp humilitatē illiꝰ monachi q prostratꝰ i terra veniā postulabat de fratre suo: ñ prevalui in eis: vidensqz deꝰ humilitatē eius. effudit super eū grāz suā ⁊ ego sentio me valde torqueri atqz cruciari. qm̄ nō ꝓualui separare eos abinuicez Hec aūt oīa verba audiēs sacerdos ydolox q ibi cōmanebat: cōpūctꝰ ē in timoꝛe dñi ⁊ amoꝛe iħu xꝑi. Cōsiderās. n. quā magna seductio ⁊ pditio aīaruz est cultꝰ ydolozum. reliquens omnia festīanter pꝛexit ad sāctos patres ad mōasteriū: ⁊ rettulit eis omnia que ꝓ malitiaz demones inter se loquebantur. Cunqz monitis salutaribus instruxissent eū sci patres de doctrīa salutari baptizatꝰ ē: ⁊ sācti ꝓpositi mōachoꝝ vitā arripuit: ⁊ adiuuante ⁊ coopante gratia dei: factus est ꝓbatissimus monachꝰ. tātūqz veneratus ē. ⁊ tenuit ꝟtutez humilitatis. vt omnes nimiā humilitatez eiꝰ admirarētur: Dicebat enim. qm̄ oēz virtutem aduersarioꝝ nostroꝝ demonū soluit humilitatis ītētio. Deniqz ⁊ dñs noster iħs xꝑs ꝓ humilitatez triūphauit diabolū. ⁊ omnē eius virtutē cōtriuit. Addebat etiā dicēs qm̄ frequēter audisset demones īter se loquētes: quia qñ ad iracū diaz succēdimꝰ corda boīm. si quis sustinuerit patiēt ꝺuicia ſiuriaꝝ: ꝺuersꝰ magis rogauerit ea q̄ ad pacē sūt dicēs ga ego peccaui. statī sētimꝰ oēz nr̄az ꝟtutez mācescē ga approximāt eis gr̄e diuīe potentie

Referrebat aūt § xviii

beatus sēioꝛ ꝑoemē fribꝰ dicēs. Quōiā fuit quidā nup mōachus in Constātinopoli tēporibus Theodosij impatoꝛis. habitabat autē ī parua cella foꝛis ciuitatē prope prasciuz q vocatī septimo: vbi solēt īperatoꝛes egressi ꝺ ciuitate libēter ꝺgere. Audiens aūt imperatoꝛ q ibi esset qdam monachus solitarius. qui nunq̄ egrediebatur de cella: cepit deambulando pergere ad eum locū vbi erat supradictꝰ mōachꝰ: precepitqz sequētibus se eunuchis: vt nullus approximaret ad cellulam monachi illius. Ipse autez solus perrexit: pulsauitqz ostium. Surrexit autem monachꝰ ⁊ aperuit ei: ⁊ non cognouit eum q̄ esset īperator. Tulerat enim sibi coꝛonaz de capite suo vt non cognosceretur. Post oratione autē resederunt pariter. Et interrogauit eum imperatoꝛ dicens. Quomodo sancti patres degūt i egypto: Respōdēsqz monachus ait: Omnes exoꝛāt deū ꝓ salute sua. Aspiciebat autē imperatoꝛ intēte cellulam ipam. ⁊ nihil in ea vidit nisi paucos panes siccos in sporta pēdentes: ⁊ dixit ei. Da mihi benedictionē abba: vt reficiamꝰ. Statizqz festinauit mōachꝰ. ⁊ misit aquā ⁊ sal: ⁊ misit bucellas: ⁊ comederūt pariter. Porrexitqz ei calicem aque ⁊ bibit. Tūc Theodosius imperatoꝛ dixit. Scis quis sum ego: Respondens monachus dixit Nescio quis sis domine. Dixit ei. Ego sum Theodosius īperatoꝛ: ⁊ ob deuotionē veni huc. Hoc cum audisset monachus prostrauit se ante illum. At ille dixit ei. Beati estis vos monachi qui securi ac liberi de negotiis seculi. tranquilla ⁊ quieta per fruamini vita: ⁊ solummodo de salute animarum vestrarum habetis sollicitudinē: quomodo ad vitam eternam: ⁊ ad celestia nobis: vobisqz promissa premia puenire possitis. In ueritate enim dico tibi: quia cer

re in palatio natus sū: z nūc i regno vego: z nūcq̄ sine sollicitudine cibuz capio. Post hec aūt valde honorifice salutauit eū imperator: z ita egressus ē ab eo. Eadez aūt nocte cepit itra se cogitare famulus dī dicens. Qm̄ nō oportet iā me in hoc loco eē. Multi enim nō solū de populo. sed etiā d palatio z de senatorib⁹ q̄plurimi exēplū imperatoris secuti: ad videndū me venturi sūt: z honorē mihi tanq̄ suo dei deferendo nō cessabūt. Et illi quidē hec ppter nomen dñi facturi sūt: ego autē timeo ne forte malign⁹ dyabolus mihi meritū surripiat: z libent incipiā eos suscipere: z cōdelectetur cor meū laudes z honores eor: z per hec iam incipiā virtutez humilitatis pdere: z laudes atqz honores hominuz delectari. Hec igit oia homo dei secū cogitās eadē nocte fugit inde: z prexit in egyptū ad scōs patres in heremo. Itaq̄ cōsiderem⁹ dilectissimi frēs: quāta sollicitudine virtutez humilitatis custodire famulus dī studuit: vt in celesti regno etnam gloriam p labore scē vite suc: quē ppter nomē dñi exercuerat: pcipere a xp̄o dño mereret.

De hoc autem § xix

ipso sancto Poemen: referebāt alij sancti seniores dicētes. Quia quodā tēpore cuz adueniss̄et iudex puincie: audienszq scām opinionē beati poemenis: desiderabat videre eū. misitqz nūciuz ad deprecandum: vt suscip̄eret eum. Beatus aūt Poemen cōtristatus ē valde cogitans apud semetipsum: qa si ceperint psone nobiles venire ad salutādū z honorādum me: manifestuz est: qa z alij multi etiā populares homīes frequētabūt me: z necesse ē p hoc vt pturbetur secreta vite mee cōuersatio. z humilitatis grām quā cū labore tanto auxiliante dño a iuuentute mea studui custodire. forsitā surripiēte maligno diabolo perdā. z vane glorie incurrā laqueos: hec q̄ apō semetipsū ptractās: deffiniuit quatenus excusaret z nō susciperet iudicez. Contristatus aūtē iudex quia nō eū suscepiss̄et: ait ad officium suū. Qm̄ non meruī videre bominem dei petis meis iputo. Uerūtamen nimis desiderauit p quācunqz occasionez videre scm̄ virum. Excogitauit q̄ huiusce modi causaz. que occasionem ei p̄beret videndi eum. Cōprehendēs. n. filiū sororis sue b. poemenis. misit i carcerē: vt p istam occasionez aut susciperet iudicem: aut certe ipse veniret ad rogādū iudicē. Dixitqz ad officiū suū vt nō cōtristet sanct⁹ senior. mādate ei si voluerit venire ad me: necesse ē vt stati educam⁹ eū de carcere. Talis ei⁹ est cā eius: que nō possit impune trāsire. Audiēs aūt hec mater iuuenis idē sororis sci poemenis: abijt i beremū vbi erat frater suus: stabatqz ad ostiū cellule eius cū multo fletu z vllulatu: rogās eum vt descēderet ad iudicē. z rogaret p filio suo. Beat⁹ autē poemē nō solū ad cā nihil dixit: sz nec ostiuz ei aperuit vt ingrederet ad euz. Tunc cepit illa maledicere ei ac dicere. Duriss̄ime z impijssime z ferrea viscera gerēs quō te tantus dolor fletus mei non flectit ad misericordiaz: qm̄ vnicū ip̄m filiū hēo quez i periculo mortis video constitutū. Tunc senior mandauit ei p fratrez q ei ministrabat dicēs. Uade dic ei. Poemen filios nō genuit: z ideo nō dolet. Hec audiēs iudex dixit amicis suis. Scribite ad euz: vt vel epistolā precatoriā faciat ad me: quatenus possim eū dimittere. Tunc iaz cū plurimis suadētib⁹: scūs senior scripsit ad iudicē dicēs. Jubeat nobilitas tua diligēter inqrere causaz illi⁹: z si quid dignū morte admisit moriat: q̄tenus i hoc p̄nti seculo exoluat crimen peccati sui: vt euadat eternas ac perpetue gehenne penas. Sin autez nihil dignum morte cōmisit: quod iustuz videtur legibus: ita iube discernere.

Fuit etiā de § § xx

magnis ptib⁹ qdaz senior noīe Agathon: nominatiss̄im⁹ i virtute hūilitatis z patiētie. Quodā aūt tpe prexerūt ad visitandū eū frēs. Audientes. n. de eo q̄ magnā hūilitatez hūerit: volentesqz p̄bare si vere hūilitatis patiētiā possideret: dixerūt ei. Multi scādalizant in te p̄. qa nimis vicio supbie

tenearis. & iō alios ōspicias. & p nihilo eos habeas: ſz & detractiōes aduersus frēs nō ceſſes loqui. Affirmāt etiam ꝯplurimi. q̄ hec iō agas: q̄ fornicatiōis vicio tenearis: & ne ſolus videaris errare: idcirco aliis nō ceſſes ōtrahere. Ad hec rīdens ſenior ait Hec oīa que dixiſtis vicia i me eſſe cognosco: nec poſſum negare tantas iniquitates meas. Procidēſq̄ pnus in terram adorabat coſdē fratres dicens. Deprecor vos fratres. vt intentius pro me miſero. & multis peccatis obnoxio xp̄m dn̄m exorare nō ceſſetis: vt indulgētiā tribuat iniquitatib⁹ meis multis ac malis. Ad hec ſupradicti fratres addentes dixerūt ei. Nō te lateat etiam hoc: quia hereticum te eſſe ꝯplurimi affirmant. Hoc aūt cū audiſſet ſenior. dixit eis. Licet in aliis mltis peccatis obnoxi⁹ ſim abſit hoc ab aīa mea. Tunc omnes qui ad eum venerant proſtrauerūt ſe in terram ad pedes eius: obſecrantes eum ac dicentes. Precamur te abba. vt dicas nobis cur tanta vicia et peccata dicētib⁹ nobis de te in nullo ōmot⁹ es: de ꝟbo aūt hereticis valde te commouiſti. & abhominat⁹ es: nec ſufferre potuiſti auditum. Dicit eis ſenior. Illas ꝓpter culpas ac peccata ꝓp̄ē humilitatem ſuſtinui: vt peccatorē me eſſe crederetis. Nouim⁹. n. ſi cuſtodiat⁹ humilitatis ꝟtus. magn⁹ fruct⁹ eſt anime. Nam dn̄s & ſaluator noſter ieſus xp̄s. cum ei iudei mltas ōtumelias et conuicia irrogaſſent: patienter cuncta tollerauit. vt nobis humilitatis preberet exēpla. Immiſſi enim falſi teſtes multa aduersus eū falſa dixerūt. & vſq̄ ad mortem cūcta ſuſtinuit. Ita enim & apoſtolus Petrus predicabat dicens. Xp̄s paſſus ē pro vobis: vobis reliquens exēplum: vt ſequamini veſtigia ei⁹ Oportet igitur vt patienter cū humilitate cūcta aduersa ſuſtineamus. Sermonē autem quem obieciſtis de hereſi non potui ſuſtinere: quia hereſis ſeparatio ē a deo. Hereticus enim ſeparatur a deo viuo: et vero: & coniungitur diabolo et āgelis ei⁹ Alienatus enim a xp̄o. nō habet deū quē exoret pro peccatis ſuis: qa ex omni parte periit. Si autē conuerſus fuerit ad verā et catholicaz ſancte eccleſie fidem: ſuſcipit a bono & pio ſaluatore noſtro xp̄o. et recō iūgit deo ꝟo creatori & ſaluatori nr̄o xp̄o.

Conſilium inter §xxi.

ſe habuerūt ſeniores patres. & omnes monachi habitātes i herēo ſcitbic: & ōſeſerūt vt pater Iſaac p̄sbiter eis ordinaret: i eccleſia q̄ in heremo ſita ē: vbi conuenit die & hora ſtatuta multitudo mōachoꝝ: q̄ illa heremo ouerſātur. Audiēs aūt ſupradictus abba huiuſcemōi ōſiliū fugit i egyptū: et abſcōdit ſe in q̄dā agro inter fructeta arbitrans īdignū ſe eē honore p̄sbiterii Ꝯplurimi aūt frm ſequebāt. vt ꝓcheberēt eū. Cū aūt applicuiſſēt ad veſpam i eodē agro. vt reficerēt fatigati ō itinere. erat. n. nox. dimiſerūt aſellū qui eis ſūpt⁹ portabat i itinere vt paſceret. Cum aūt paſceret aſellus puenit in locum vbi ſupradictus abbas yſaac latitabat. Cūq̄ illuxiſſet dies. regrētes mōachi aſellū puenerūt ad eūdē locū vbi ſe ſenior occultauerat. et admirātes valde diſpēſatiōes diuinas con p̄bēdētes ligare et ōſtrīgere eū voluerūt: et ita producere. Venerabil⁹ aūt senior nō p̄miſit dicēs. Jā nō poſſum ōtradicere vobis quia fortitā volūtas dei ē: vt licet indignus ſuſcipiam ordinem preſbiterii.

Erant duo §xxii

tres monachi pariter i cellula commorantes: quorum humilitatez et patientiā multi etiam de ſanctis patribus collaudabāt. Audiens vero quidam ſanctus vir voluit ꝓbare ſi verā p̄fectāq̄ humilitatem habe rent. venit ad viſitandum eos. Cūq̄ cum gaudio ſuſcepiſſent eum et ex more cōpleſſēt orationes egreſſus foris cellulam vidit paruum ortum: vbi ſibi holera faciebant. Apprehenſoq̄ baculo cū toto impetu cepit omnia holera cedēdo confrīgere: ita vt nihil omnīo remāeret. Videntes aūt ſupradicti frēs. nihil pēit⁹ dixerūt: ſz nec vultuz triſtē aut turbatū bn̄tes. Et rurſus igreſſi cellulā. veſptias oīoes ꝯplētes: adorātes

eū dixerunt. Si ꝑcipis pater ibim⁹ ꝛ euz q remansit caulē coquētes gustem⁹: qz iā bora ē vt cibum sumam⁹. Tūc senioꝛ adoꝛauit eos dicēs/ Gratias ago deo meo: qz video spiritū sanctū requiescere in vobis ꝛ ideo hoꝛtoꝛ vos ac moneo frēs carissimi vt vsqz i finē custodiatis sācte būilitatis ꝛ patiētie virtutē: vt ipa in regno celesti vos magnos ꝛ sublimes in conspectu domini faciat apparere.

Erat quidam §.xxiii

in cenobio iā senex ꝓbatissim⁹ monachus ꝛ icurrit grauissimā egritudinē ofectusqz nimia ꝛ intollerabili infirmitate per lōguz tēpus laboꝛabat in doloꝛib⁹ multis. nec inuenire poterāt fratres. qliter succurerent egritudini ei⁹: qm̄ ea que necessaria erant infirmitati eius. non habebantur i monasterio. Audiens autem quedā famula dei de afflictiōe infirmitatis ei⁹. deprecabatur pfez monasterij. vt eū ad cellulā suā tolleret. ꝛ ministraret ei: maxie autē: qz faciliuſ inuenire possz i ciuitate q̄ necessaria eius egritudini videbātur. Precepit g̃ pr̄ mōasterij: vt poꝛtarēt eū frēs ad cellulā famule dei. Ipsa vero cū oi veneratiōe suscipiens eū ꝓpter nomē dn̄i: ministrabat ei pro retributione mercedis eterne quā credebat a xp̄o saluatoꝛe nr̄o recipe. Tūcq; per tres ꝛ āpli⁹ annos sedule obsequereī famulo dei: ceperūt boues mēte coꝛꝛupti. ꝛz scabiē mētis sue suspicari. qꝫ nō sincerā habeꝛet senioꝛ ofciētiā ō virgine q̄ ministrabat ei. Audiens aūt hec senioꝛ exoꝛabat diuinitatē xp̄i dicens. Tu dn̄e deus nr̄ q̄ solus nosti oia. ꝛ vides qz multi sūt doloꝛes egritudinis ꝛ miserie mee ꝛ afflictiōes tāte infirmitatis: q̄ me ita ꝓ tanta cōsumit tēpoꝛa. vt necessariū habeaz obsequiū bui⁹ famule tue. que mihi ꝓp nomē tuuz ministrat. Tribue ei dn̄e de⁹ meus cōdignā mercedē in vita eterna. sicut dignat⁹ es promittere ꝓp bonitatē tuā his q̄ ꝓp nomē tuū exhibēt egenis ꝛ infirmis suū misteriū. Cum aūt appꝛopinquasset trāsitus eius conuenerunt ad eū ꝯ plurimi sancti seniꝛes et frēs de mōasterio. Et dixit eis senioꝛ. Obsecro vos dñi ꝛ patres ꝛ fratres. vt cū defūct⁹ fuero: tollatis bacculū meū ꝛ plātetis eū sup sepulcꝝ meū: ꝛ cū radices miserit fecerit qz fructū: tūc scietis. quia mūda ē ofciētia mea a famula dei q̄ mihi ministrabat. Si aūt nō frōduerit: scitote qz n̄ sum mūdus ab ea. Tū g̃ vir dei exiiſſz ō coꝛpore. ꝛz ꝓceptū ei⁹ sci pr̄es plātauerūt bacculuz ei⁹ sup sepulcꝝ ipi⁹. ꝛ frōduit: accedēs tiqz tēpoꝛe ꝓtulit fructū. Et admirati sūt oēs glorificātes deū. Ad tale. n. miraculū etiā ō vicinis regionib⁹ multi ꝯueniētes: magnificabāt gr̃az saluat̄ois. nā ꝛ nos ipaz arbusculā vidim⁹ ꝛ benedixim⁹ dn̄z q̄ ꝓtegit i oīb⁹ i sinceritate ꝛ ꝯitate sibi fuietes.

Quodam tem §.xxiiii

poꝛe ad beatū abbatē apolo duxerūt quē dā vexatū: q̄ fortiē a demonio toꝛquebat cūqz ꝑ triduū obseruarēt qui cū eo veneꝛāt obsecrātes senē vt eū in nomie xp̄i fusis ad deū ꝓcib⁹ curaret. Rn̄dens senioꝛ dixit eis n̄ ee se bui⁹ meriti. vt ōmōib⁹ imperaret. Cū aūt pſisterēt q̄ venerāt rogantes eū flētes ꝛ nimis ōꝓcātes: tandē acq̄euit. cū aūt i noie dn̄i saluatoꝛis nr̄i ipaz ōmōi dicēs. Exi imūde spirit⁹ ō plasmate dei. Tūc rn̄dēs ōmō dixit ei. Ego qdē imperāte ꝛtute xp̄i egredioꝛ: tn̄ interrogo te ꝓmonē vt dicas mihi. Quid ē qō scriptuz ē i euāgelio. q̄ sūt bedi: ꝛ q̄ sūt oues? Rn̄dens aūt senioꝛ dixit ei: bedi qdē iusti sūt int̄ ꝙs ꝛ ego sū peccatoꝛ q̄ mltis peccatis obnoxi⁹ sū: oues āt ds nouit q̄ sūt. Tunc exclamauit ōmō voce magna dicens: ꝓp būilitatē tuā stare oīno n̄ posſū. Et statim egressus ē ō boie quē obsederat. Uidētes aūt oēs g astabāt: ꝺderūt gloriaz deo.

Referebāt §.xxv

sācti seniꝛes nob dicētes: qz fuit qdā mōach⁹ i heremo scithie. Uēit āt ad visitādos scōs pr̄es i loco q̄ vr̄ cella. vbi multitudo mōachoꝝ diuisis bitāt cellulis. cūqz n̄ inueniret ad pr̄s cellulā vbi possz manere: qdā de seniꝛibus habens aliam vacantē cellulam dedit ei dicens. Interim repausa in hac cellula donec inuenias vbi pos

sis manere. Cũqza d visitandum euz con uenirent ꝯplurimi fratres. desiderantes ab eo audire verbum salutis eterne babe bat enim spũalem gratiam docẽdi ꝙbuz dei videns ille senioz q ei ad habitãdũ pre/ stiterat cellam: iuidie liuoze coz eius vul/ neratuz ẽ z indignari cepit ac dicere. Qm̃ ego tãtis tpib⁹ i ß loco habito. z ad me non vẽiũt frẽs nisi rarissime. z ßi dieb⁹ festis: z ecce ad istũ ipostozẽ pene quottidie frẽs vadunt. Dixitqz discipulo suo. Uade z dic ei. vt egrediat̃ de cellula illa: qm̃ necessaria mihi est. Cũ aũt prexisset di scipulus ei⁹ ad illum frẽm dixit ei. Man/ dauit abbas me⁹ sãctitati tue. Jube mihi mãdare qualit̃ habeas. audiui enim te infir/ mari. Ipse ꝙo mãdauit ei dicẽs. Ora pro me dñe pr̃: qz valde stomachuz doleo. Re uersus aũt discipulus dixit abbati suo. Ni mis rogat sanctitatez tuam. vt vl' duos di es iubeas ei idutias dare vt possit ei aliam cellã ꝓuidẽ: Trãsactis aũt trib⁹ dieb⁹ itez̃ misit discipulum suũ dicẽs. Uade dic ei vt egrediat̃ de cellula mea. Naz si rursus di stulerit: dices ad eũ. Quia continuo vẽio et cũ bacculo cedẽdo expello eũ de cella mea. Pergẽs aũt discipul⁹ ad supradictũ frez dixit ei. Qm̃ valde sollicitus ẽ abbas meus de infirmitate tua ideo misit me re quirẽs si meli⁹ habeas. At ille hec audiẽs dixit. Gr̃as ago dñe sancte caritati tue. qz sollicit⁹es de me: verũtm̃ precib⁹ tuis meli us habeo. Reuersus autem discipulus. di xit abbati suo. Etiaz z nũc ꝙprecatur san/ ctitatẽ tuaz. dicens: vt vsqz ad diem domi nicum expectes eũ z statim egredier̃. Luz autem aduenisset dominicus dies. et non egrederetur: accipiens vectẽ senioz. infl̃ mat⁹ inuidie et iracundie spirtu pergebat vt cedendo expelleret eũ de cella sua. Ac cedens autem discipulus eius: dixit ei. Si iubes pater precedo te et video ne forsitã aliqui fratres ad salutandum eum vene/ rint. z si viderit te scandalizentur. Precel sit: ergo discipulus et ingressus ad euz di xit. Ecce abbas meus venit ad salutandũ te egredere ꝯ celeri⁹: z cũ gratiarũ actiõe ocurre ei; qz ꝓ nimia caritate z dilectiõe venit ad te. Qui statim surgens. cũ nimia alacritate occurrit. Cũqz vidisset euz añqz approximaret ad eũ ꝓstrauit se pron⁹ i ter raz. Adorabatqz senẽ cũ gr̃arũ actione. di cens retribuat tibi dñs carissime pr̃ bona eterna ꝓ cellula tua. quã mihi propter no mẽ eius p̃stitisti. z i celesti hierusalẽ int̃ sã ctos suos xp̃s dñs preparet tibi mãsionez Hec autẽ audiens senioz: ꝯpũct⁹ ẽ corde: z proijciens bacculuz. cucurrit in ãplexus ei⁹ et osculatus ẽ eũ: z inuitauit illũ ad cel lulam suã: vt pariter cũ gratiarũactione. sumerent cibuz. Uocauit aũt senioz supra memoratũ discipulum suũ: z interrogauit eũ dicens. Dic mihi fili si dixisti verba isti fratri. q̃ ꝓpter cellulaz mãdaui vt diceres ei? Tũc discipulus ei⁹ confessus ẽ ei dicens. Uere dñe dico. quia ꝓpter humilitatem quã tibi exhibere debeo tanꝯ pr̃i z dño. ió nõ audebaz rn̄dere tibi qm̃ me mittebas ad eũ. Uerũtm̃ nihil eoz̃ dixi ei q̃ mãdabas ad eũ. Hec audiẽs senioz. statiz ꝓstrauit se ad pedes eius dicens. Ex hodierna die tu me⁹ pr̃ es et ego discipul⁹ tu⁹: qm̃ te fe/ stinãte et moderãte: ac cũ timoze dei agẽte et meã et illi⁹ fratris aiaz de peccati laqo xp̃s dñs liberauit. ꝓ fide. n. et sãcta solici/ tudie et itẽtõe discipuli q ꝓfecte i caritate xp̃i diligebat abbatẽ suum: et anxie time bat ne ꝓ iuidie et iracũdie viciũ aliqd tale ageret pr̃ su⁹ spiritalis. et ꝓderet oẽs labo res sãctos. q̃s ab infantili etate i xp̃i fuitio ꝓvite etne pmijs laborauerat. Jdoqz do minus donauit gratiaz suã vt i pace xp̃i pa riter letarentur.

Dicebãt san § xxvi

cti sẽiores d discipl'o abbatis Pauli noie Joãnes qm̃ magnã hr̃et humilitatẽ. et ꝙtu tẽ obediẽtie: vt etiã difficiles cãs. iperãte ei abbate i nullo ddicẽt. sz nec leuit̃ in. aliq̃ murmuraret. Cũ. n. necessariũ cẽt i mona sterij vtẽsilib⁹ fim⁹ bouũ. misit eũ abbas i ꝓ ximo vt regreret ibi fimũ bouũ. et cũ cele ritate afferret ad mõasteriũ. Erat aũt i lo/ co illo mala bestia leẽa. Stati ꝯ egressus discipulus eius Joannes ibat fm precep ptũ abbatis Cũqz ꝓgẽt. dixit abbati suo.

Dñe pat: audiui ꝓplurimos dicẽtes: qa i illo loco mala bestia leena sit. Tũc senior ꝙsi ioculariter dixit ei. Si venerit super te tene ⁊ alliga eã. ⁊ adduces eã tecuz. Cũ aũt venisset ad locũ iã vespere: stati egressa leena irruit super cũ. Et ille comprehẽdens tenere eã voluit: illa ꝝo excutiens se ꝺ manib⁹ ei⁹ aufugit. Sequebat autẽ ille dicẽs: quia abbas me⁹ precepit: vt alligatã perducã te ad cuz. Cõtinuo aũt stetit bestia: ⁊ tenens eã reuertebat ad mõasteriũ Dũ autẽ retardaret in itinere: abbas nimis sollicitus pro eo tristabat grauiter: Et ecce subito supuenit discipulus ei⁹ tenẽs ligatã leenã. Quod cũ vidisset senior. admiratus valde. gratias agebat saluatori nr̃o dño. Dixit aũt discipulus ei⁹. Ecce dñe sicut p̃cepisti adduxi leenã ligatã. Volens aũt bũiliare sensũ ei⁹ senior: ne extolleret se in cogitatiõib⁹ suis discipulus su⁹ ait ei. Sicut tu ĩsensibilis es: ita etiã ⁊ istã ĩsensibilem bestiã adduxisti: solue ergo et dimitte eam vt pergat ad locum suum.

Quidam de §.xxvii.

scis seniorib⁹ misit discipulũ suũ ad hauriendã aquã: ⁊ lõgi⁹ erat pute⁹ a cella senioris. Oblit⁹ ẽ aũt secũ tollere funẽ discipulus ei⁹. quo hauriret aquã. Cũqz pueniss̃et ad puteũ. ꝺtristat⁹ ẽ valde: qa lõge erat cellula eor̃. Quid ageret: q̃ se verterz nesciebat. Dubitabat enim ad cellulam sine aqua reuerti. Tunc anxi⁹ nimis. ꝓstrauit se in or̃onez cum lachrimis: dicens. Domine miserere mei secũdum magnam misericordiam tuaz: qui fecisti celum et terram. mare ⁊ omnia que in eis sunt. qui fecisti mirabilia magna solus. miserere mei propter fuũ tuũ qui misit me. Et cum exurrexiss̃z ab or̃one exclamauit: dicẽs: O putee. seruus xp̃i abbas me⁹ misit me vt hauriam aquam. Statim autẽ ascendit aqua sursum vsqꝫ ad os putei. Et cũ implesset lagenam suaz fr̃ abscessit. glorificãs potẽtiã dñi saluatoris. aqua aũt reuersa est ĩ locum suuz

Fuit quidam § xxviii

fr̃ i mõasterio noie Eulalius nimis gratia humilitatis ornat⁹. Si qd igit̃ vt solet culpabile admisiss̃et frẽs negligẽtiores: excusãtes semetip̃os supradictũ fratrez assere bãt culpabilẽ. Cũꝫ argueret̃ a sẽioribus fratrib⁹ ñ negabat. ſz prosternebat se ĩ trã adorãs eos se dicebat peccasse ⁊ negligẽt fecisse: Cũ aũt itex̃ ac frequenter accusarẽt cũ ⁊ fm regulã monasticã. biduana ac triduana ei ieiunia idicerẽt. ille oĩa patiẽt tolerabat. Ignorãtes aũt frẽs qz hec oĩa pro humilitate patiẽter sustineret: conueientes pariter. et maxime seniores fratres ad patrem monasterij. dixerunt. Considera pater quid faciendum sit. Quãdiu enim possum⁹ sustinere negligentias et damna q̃ fr̃ ille Eulali⁹ facit in monasterio: Jam pene oĩa vasa ⁊ vtẽsilia mõasterij ꝺfracta sunt ⁊ extermiata p negligentiã ei⁹. Quo modo g̃ iste talis tolerãdus ẽ: Ridens pater mõasterii ait. Interim paucos dies sustineamus fratres: ⁊ postea ordinabimus de eo quod cõperit fieri. Hec dicẽs dimisit fratres Ingressus vero cellulaz prostrauit se in or̃onibus obsecrans misericordiã dñi: vt ei manifestare dignaretur. quid ordinare aut definire possz de sepe dicto fratre. Tunc reuelatũ ẽ ei quid ageret. Conuocauit ergo oẽs fratres abbas: dixitqz eis. credite mihi fratres: quia magis opto mattulam fratris Eulalii cũ humilitate ⁊ patientia eius q̃ꝫ oĩa opera eor̃ dũtaxat q murmurãtes in cordib⁹ suis operãtur in mõasterio: vt autẽ ostẽdat vobis dñs q̃le meritũ habet ipse idem frater apud dcum p̃cipio vobis vt deferãt̃ mihi mattule oiuz fratr̃. Quas cũ ꝺtulissent iussit vt accẽderẽt ignẽ. Et misit ĩ eũ oĩuz fratr̃ mattulas. Que statim ꝺbuste sũt. p̃ter mattulã fratris Eulalii. q̃ integra reperta ẽ. ⁊ ñ ẽ ꝺbusta. Cũqz h̃ vidisset̃ frẽs timuerũt valde ⁊ ꝓstrauerũt se ĩ terrã. veniaz ⁊ ĩdulgẽtiã a xp̃o dño postulãtes ⁊ collaudãtes admirabãt̃ nimiã patiẽtiã fratris: Eulalii ꝺniqz ex eo honorabãt ⁊ magnificabãt eũ tãꝫ vnũ ꝺ magnis p̃rib⁹. istos ãt honores ⁊ laudes nõ potat sustiere fr̃. Eulalius dicens.

Ueh mihi ifelici.quia perdidi humilitatē meam:quam per tanta tempora:xpō auxiliante:acquisiui.ꝛ nocte egressus ō monasterio fugit in heremū.Ubi nullus eum agnouit.ꝛ ibi in spelunca habitauit. Noluit enim tpales hominum laudes: sed celestem eternamqꝫ gloriam a saluatore nostro in futuro seculo percipere.

Beati abbatis § xxix

Anastasij laudabilem virtutem patientie oportet vt cognoscatis.quatenus admirabilem magnanimitatē ꝛ trāquillitatē animi eius considerantes:imitemur exēplū: Hic itaqꝫ Anastasius habebat codicē in pgamenis valde optimis scriptuꝫ. q decē ꝛ octo valeb at solidis.Totum enim vet⁹ ꝛ nouum testamētum otinebat. Cū autez quidam frater venisset ad eū visendi gratia: vidit in cellula ei⁹ codicem ipm.ꝛ concupiuit furatusqꝫ ē eū ꝛ abijt.Supra memoratus autem abbas Anastasius.cū requisisset eadez die ad legendum codicem suum ꝛ non inuenisset:intellexit quia frater ille furatus esset eum. Et noluit mittere post ipm.nec requirere cuꝫ:ne post furtum etiā periuria adderent.Descēdēs aūt frater ille.in eam que in proximo erat ciuitatem: voluit distrahere codicem illuꝫ. Petebat aūt in precio eius solidos sedecim.Dicit ei ille qui cuꝫ emere volebat. Da mihi codicem vt possim probare: si valet solidos sedecim.Dedit ergo ei codicē. Statim aūt frater ille cū ipo codice perrexit ad sāctum Anastasiū: ꝛ rogabat eū dicens. Jube cōsiderare pr̄ codicem istuꝫ. ꝛ existimare cuꝫ si valeat solidos sedeci: qm̄ tanto precio petit qui distrahit illuꝫ.Dixit aūt abbas Anastasius.qꝛ bon⁹ ē codex: ꝛ valet tanto precio. Reuersus aūt q cuꝫ emere volebat dixit distrahēti. Ecce accipe p̄ciū: qꝛ ostendi codicē abbati Anastasio ꝛ dixit mihi quia bon⁹ ē codex:ꝛ valet tantum. Interrogauit aūt frater ille si nihil beatus Anastasius dixit aliud.Cui respondens ille ait.Crede mihi quia penitus nihil mihi aliud dixit. Hec cum audisset frater ille: dixit ei. Quia iā recogitaui frater.ꝛ nolo distrabere codicem meum. Cōpunctus enim corde festinanter prexit ad abbatē Anastasium.ꝛ prostrauit se in terrā ad pedes eius:ꝛ precabatur cum fletu ꝛ lachrimis pēitēdo. vt susciperet codicem suum. Cuꝫ ñ acquiescebat ei abbas dicens.Uade cum pace frater.Ecce iam cuꝫ voluntate mea habe ipm codicē. Ille autem psistebat cuꝫ lachrimis petēdo eū. dicens.Quia si non susceperis codicē pater:nullo mō requiescet anima mea. post hoc ille recepit codicem suum. Nā frater ille permansit apud beatum Anastasiū in cellula eius: vsqꝫ ad extremum vite sue

Fuit quidā § xxx

heremita ꝓior noīe.de ātiqs patrib⁹ quē beatus Antonius adolescentem i sancto proposito monachorū instruxit. Demoratus est autē apud beatū Antonium ānos paucos.Cumqꝫ vigiti ꝛ quinqꝫ ānos etatis haberet:abijt ad aliū secretuꝫ heremi locum. vt solitarius habitaret: hoc etiam volente ꝛ cōsentiente beato Antonio. Dixitqꝫ ei sanctus Antonius.Uade ꝓior: ꝛ habita vbi volueris:ꝛ cum tibi per aliquā rationabilem occasionē reuelauerit deus venies ad me.Cum aūt peruēisset hic ipe ꝓior ad locum qui situs ē iter nitriā ꝛ heremū scithie.effodit puteum cogitās apud semetipsum:qm̄ qualēcunqꝫ aquam inuenero oportet me contentū esse.quod ꝛ factum est ad augumentum meritoꝝ ei⁹ talis occasio.Tantū enim salsa ꝛ amara inuenta est aqua. vt siquis ad eum visitādi gratia vēiret:i proprio vasculo sibi aquā deportaret. Remoratus ē in eodem loco annis triginta.Dicebant ergo ei fratres. vt recederet ꝺ loco ipo: ꝓpter amaritudinem aque. Ipse autē dixit eis. Si amaritudinē ꝛ laborē fugimus abstinentie.ꝛ volum⁹ i hoc mūdo requiē habere post exitū vite hui⁹ nō pcipiemus illa eterna ꝛ vere dulcia bona.nec fruemur illis ꝓpetuis padisi delitijs.dicebāt ergo frēs quia tm̄ vnum paximatiū.ꝛ qnqꝫ oliuas i cibo ac-

cipebat: ⁊ hoc deambulãdo sozis. Etiaz ⁊ hoc affirmabãt de eo multi sãctoꝝ patrũ quia trigita ⁊ amplius annis. exquo egres sus est ꝺ domo patruz suoꝝ. nũq̃ ei suasuz fuisse. cum etiã defũctos audisset parẽtes suos: vt pgeret ad requirẽdũ seu ad visitã dũ ꝓpiquos suos. Uerũtñ sozoz eius cum esset vidua: babẽs duos filios iam adole scẽtulos: misit eos ĩ beremũ ad regrẽduz/ frem suuz ꝓioz. Qui cũ diuersa monaste ria circuisset. requirẽtes euz: vix tãdez in uenientes eũ. dixerũt ei. Nos filii sozoris tue sumus: que nimio ꝺsiderio optat te vi dere. ante exitum suũ. Ip̃e vero nõ acge uit petitioni eoꝝ. ꝓerrexerũt aũt adole/ scẽtes ad hoiem dei beatũ Antoniũ indi cãtes ei ꝑ qua causa ver. erãt. Misit aũt beatus Antonius ⁊ vocauit eũ ad se Di/ xitq̃ ei: Quare frater tãto tpe nõ veniſti ad me: Qui respõdẽs dixit ei. ꝓrecepisti mihi beatiſſ me pater: vt cũ per aliquã oc casionẽ. reuelasset mihi dñs venirez ad te ⁊ ecce vsq̃ hacten⁹ nõ mihi reuelatum ẽ. Dicit ei beatus Antonius. Uade vt vide/ at te sozoz tua. Tũc assumpsit secuz alium monachuz. ⁊ prexit ad domũ sozoris suc: ⁊ stans foris ꝓpe ianuã atrij. clausis oculis: vt nõ videret sozozẽ suã: stetit. Illa aũt ve niẽs proiecit se ad pedes ei⁹. De nimio. n. gaudio angustiata ẽ. Dicit ei ꝓioz. Ecce ego sũ frater tuus: Uide ergo me q̃ntũ vo lueris Et p⁹ hõ stati reuersus ẽ ĩ beremũ ĩ cellulã ei⁹ Hoc aũt feẽ ad erudiẽdũ mõa/ chos. vt ñ daret eis licẽtia. cũ libituz eis fuerit: visitare parẽtes vl ꝓpinquos suos

Etiam abbas §.xxxi.

Joãnes q ꝺmanebat ĩmonte. q vocat̃ La/ lamus habebat sozozẽ: que ex ĩfantia ĩ sã/ cto proposito conuersabat̃. Ip̃a enim eru/ diuit ⁊ vocuit eundẽ abbatez Joãnem. vt relinqueret vanitates seculi hui⁹: ⁊ ingre/ deretur monasteriũ. ꝓer vigintiquatuoꝝ annos nõ ẽ egressus de monasterio: nec vi sitauit sozozem suam. Illa vero nimis ꝺsi/ derabat videre eum. Nã frequẽter scribe bat ⁊ mittebat ad eũ epistolas. petebatq̃ vt ante exitum eius de hoc coꝝpoze veni/ ret ad eum: ⁊ in caritate x̃pi de presentia sua letaret̃. Ille aũt excusabat: nolebatq̃ de monasterio egredi. Uenerabilis aũt fa mula dei sozoz eius: itex̃ scripsit ad eũ. di/ cens. Quia si nolueris vẽire ad me. nece se habeo vt ego veniã ad te: vt post tanta tẽpoza adozare merear sanctã caritatẽ tu am. Hec cũ audisset supradictus Joãnes contristatus ẽ nimis: ⁊ cogitabat apud se/ metip̃z. dicẽs. Qm̃ si ꝓmisero vt ad me ve niat sozoz mea: deceteroꝝ licentia dat̃. vt ⁊ ⁊ alii parentes ⁊ ꝓpiqui nostri veniãt ad vitsitãdũ nos. Ideoq̃ tractauit apud se. vt magis ip̃e pergeret: ⁊ visitaret sozozez suã. Accepit etiã alios duos secũ fratres de monasterio ⁊ cuz venisset ad ianuã mo nasterii sozoris sue: clamauit dicẽs. Bene dicite: ⁊ audite pegrinos. Egressa ẽ aũt so roz ei⁹ cũ alia famula dei. ⁊ apuit ianuã: ⁊ penitus nõ cognouit fratrẽ suũ. Ip̃e autẽ congnouit sozozẽ suã. sed nõ ẽ locut⁹ x̃buz ne forte cognosceret in voce eũ. Mõachi x̃o qui cũ ip̃o erãt: dixerũt ad eam. Roga mus te dña mater. vt iubeas nobis aquã dare ad bibẽdũ: quia ꝺ itinere fatigati su/ m⁹. Cuz aũt accepisset ⁊ bibisset. faciẽtes orationẽ ⁊ gr̃as agentes deo: recesserunt ⁊ cõuersi sunt ad monasteriũ suũ. ꝓost ali quãtos aũt dies iterũ scripsit ad euz sozoz sua: vt veniret ⁊ videret eũ añ exitũ suuz ⁊ orationẽ faceret ĩ monasterio ei⁹. Tunc ille rescripsit ad eam. ⁊ misit epistolã ꝑ mo nachũ de mõasterio suo. dicẽs. Quia p̃stã te gr̃a dei ego veni ad te. ⁊ nullus me co/ gnouit. ip̃a x̃o egressa es ad nos ⁊ dedisti nobis aquã. ⁊ accepi de manib⁹ tuis ⁊ bi bi: ⁊ gr̃as agẽs deo. reuersus sũ ĩ monaste riũ. Sufficiat g̃ tibi qa vidisti me. ⁊ ñ sis vl terius mihi molesta. sed oza ꝓ me icessan/ ter ad dominuz nostrum iesum christum.

Szetalius qui §.xxxii.

daz monachus abiit ad sozozẽ suaz. vt visi taret eam. Audierat enim eam egrotan tem in monasterio. Erat autem ipsa famu la dei nominata in sancta conuersatione.

Itaqz nō acquieuit illa suscipere z videre fratrez suum: vt non per occasionem eius ingrederetur monasterium seminarum: sed mandauit ei dicens. Uade dñe pat z ora p me: pstante eni gra dei videbo te in futuro sclo in regno dñi nostri ihu xpi.

Etiaz de ab §. xxxiii

bate Theodoro oportet nos exēpla virtutuz proferre. Hic itaqz beat⁹ Theodor⁹ discipul⁹ fuit sancti pachomii viri ō sctis patribus: q fuit pater ifinite multitudinis monachoz: multoxqz monestarioz pater in partib⁹ Thebaide. Cū eni in omnibus sanctitatis fulgeret ꝟtutibus: etiam prophetie gratiā a deo promeruit. Multa. n. futura reuelabat ei domin⁹. Quodā autē tempore soroz eius germana venit ad monasteriū in quo idē beat⁹ theodor⁹ uersabat: vt post multa tēpora videret germanum suuz. Cūqz nunciassent ei de aduētu sororis eius. misit cōtinuo duos mōachos qui obseruabāt ad ianuā monasterii: mandauitqz per eos sorori sue dicens. Ecce soror. audisti z cognouisti quia viuo: nec cōtristeris ga minime me vidisti sed uerte coz tuuz: z magis cōsidera vanitatē z istabilitatem pnīs mundi. z apprehende scē vite cōuersationē: vt puenire possis ad eternā vitā: z ad celestia bona que pparauit diligentibus se dñs: z faciētibus mādata ei⁹. Tracta ergo apud te: quia hec ē sola z firma spes: vt spe faciat homo pcepta di. vt mereat homo puenire ad glorioſa pmissa domini saluatoris xpi. Hec autē cum audisset illa. statiz cōpuncta est coꝛde: lachrymasqz fundebat cōspectu domini. Et p⁹ paululū ingressa est in monasteriū ꝟginū famularū dei: quod in eodē vico structū erat: z procedēti tempore multiplicabat i sancto ppposito famula xpi. Hec ita gesta cū audisset mater eoz deprecata est epos z dederunt ei epistolas ad supradictū scm pachomiū patrem monasteriorū pro filia eius. Cūqz venisset applicuit in monasterio famulaz di: z direxit epistolā ad pfem monasterii obsecrās vt videret filiū suū.

Beatus autē Pachomius vocauit ei⁹ filiuz Theodoz: z dixit ei. Audiui fili: quia mater tua aduenit ppter te. Itaqz propt epl'as epoz qui scripserūt ad me: vade z videat te mat tua. Dicit ei theodor⁹. Precepisti mihi dñe vt videam matrē meam. Si ḡ abiero videre eam post tantam sciaz spālem: vereor ne culpabilis iueniar apd deū. Et enim oportebat me fortitudinem animi mei ad exēplū alioz fratrū demonstrare. Audiēs autē mater quia non acqeuit videre eā: affectu feruens in filiū: noluit remeare ad domū suā: sz permansit i monasterio virginū dicens. Qm̄ si permansero hic: sepe etiam videbo filium meū: cum inter alios fres egredit ad monasterii cās: z monitis z exhortatiōe ei⁹ proficere possum in scā cōuersatiōe: doctrinaqz eius cōfirmat coꝛ meū: vt merear puenire ad etnam requiē: quā promisit dñs noster ihs xps diligētibus se. Multa autē z magnifica per sanctū Pachoniū fecit dominus mirabilia. Nam z demonib⁹ obsessos frequent̄ iuocato xpi nomine curauit. Multis etiam diuersas egritudines sustinentibus. z paliticis oronib⁹ ei⁹ mistus ē dñs. vt supra patuit in eius gestis z vita.

Multotem §. xxxiiii

pore beatus abbas Pachomius contra i mundissimas demonum impugnationes certamē bonum certauit: sicut athleta ꝟtatis: tanqz z beatus Anthonius. Deniqz intentissimis precibus exorauit dominuz. vt somnū nō caperet per aliquod temp⁹: quatenus diebus ac noctib⁹ peruigil maneret contra aduersarios demones dimicādo: donec prosterneret z superaret eos: sicut dicit in psalmo. Et non cōuertar: donec deficiant. Prestitit ergo z cōcessit ei dominus petitionem eius. Impossibiles eni z ibecilles sūt dēmones: cū quis nrz ex tota fide z ex tota itētiōe coꝛdis: feruēte scō dsiderio. z adiuuāte nos ꝟtute saluatoris nri ihu xpi: dtēdim⁹ d eos. Referebāt nobis fres d eodē btissimo pre pachomio qui fuit: ut diximus: monasteriorum mul

corum in regione Tabēnensiotaꝝ prepositus. Referebāt ergo de eo: quoniaꝝ frequēter dicebat fratrib⁹ quia sicut mihi testis est deus: sepe audiui īmundos spirit⁹ demonum loquētes inter se diuersas ac varias artes suas: quas contra seruiētes deo maximeqꝝ otra monachos habent. Quidam enim dicebant. Quia ego certamen cōtra duriſſimum hominꝝ habeo: t quotiens ei īmitto peruersas cogitatiōes ille statiꝝ surgit t prosternit se ī oratiōe cū gemitu. orans adesse sibi diuinū auxiliū. Ego autem illo exurgēte cuꝝ grandi ofusione egredior. Item alius demō dicebat ego ad illuꝝ quem obseruo: cum ei cogitationes īmiſo: osentit t suscipit t facit eas Sepe eniꝝ exardescere eum in iracundia facio. t in otentiones rixe. t pigritiaꝝ orationis: t dormitionē in psalmodia: t nō cō tradicit mihi. Ideoqꝝ frēs mei dilectiſſimi semp oportet vt custodiatis sēsuꝝ t animum vrum. inuocātes nomē dñi nri ihu xpi: t fm pcepta dei cōuersamini: tā ī oronibus t psalmodia: sicut dicit apls: instantes orationi: t vigilantes ī ea. Ideoqꝝ cuꝝ cōpunctiōe t timore cordis vigilātib⁹ nō prevalebit inimicus. Ipse autem beatus pater pachomi⁹ docebat fratres: vt semp memores eēnt vbi dei in salutez aiaꝝ suarum. Postmoduꝝ vero discedebant vnuſquiſqꝝ fratrū in cellulas suas opantes manibus suis: t meditātes que ō scis scripturis didicerāt. Impossibile ē eniꝝ aliquem apud eos vbuꝝ ociosum loqui: sed ea tm q̄ de scis scripturis didicerāt: erant int̄ se loquētes. exponētes ō caplis scripturaꝝ: q̄ ad timorem domini confirmarent et illuminarent animas eoruꝝ.

Fuit quidā vir ℣rrv

magn⁹ de scis seniorib⁹: cui talē grāz donauerat xp̄s. s. reuelāte ei spiritu sācto. vt videret quod alij nō videbāt. Referebāt ḡ sancti seniores. quia aliquādo ꝯplurimi sedebant frēs: t simul loquebāt inter se: t loquebant̄ ō scis scripturis: que ad salutē pertinent animaꝝ. Stabāt aūt circa eos sancti angeli letātes in hilari vultu considerantes: delectabant̄. n. de eloquiis dñi. Cū aūt aliud quodcunqꝝ loquerent̄: statī sancti angeli recedebāt longi⁹ indignātes cōtra eos. Ueniebant autē porci sordidissimi t volutabant se iter eos. Demōes enī in specie pecoꝝ delectabant̄ luxuria t vaniloquia eoꝝ. Beat⁹ aūt senior hec vidēs abiit in cellulā suaꝝ: t per totā noctē cum grandi fletu t vlulatu gemebat miserias nostras. Exhortabat̄ ḡ sanctos patres per mōasteria: t cōmonebat frēs dicēs. Cohibete a multiloquo. t ab ociosis sermonibus linguā: per quā malus interit⁹ anīe generatur: t nō intelligim⁹ qm̄ per hec t deo t sanctis angelis odibiles sum⁹. Dicit enim scriptura diuina: p multiloquiū nō effugies peccatū. Hec enim infirmam t vanam efficiunt mentem: atqꝝ animā nostraꝝ.

Fuit quidaꝝ ℣rrvi

vir ī palatio sublimis sub Theodosio iperatore: nomine Arsenius: cui⁹ filios idest Arcbadium t Honorium augustus de baptismo suscepit. Hic itaqꝝ Arseni⁹ desiderio diuini timoris accensus: relinquēs oēꝝ seculi gloriam temporaleꝝ: perrexit ad heremum scitbie: vt inter sanctos patres secretam et quietam ab omni strepitu bui⁹ mundi ageret vitam separatus ab illecebris t delectationibus corporalib⁹: vt cū tota mentis intentione adbereret dño saluatori: sicut scriptum est. Adbesit aia mea post te: me suscepit dextera tua. Dicebāt ḡ de eo sancti seniores: ga sicut cum in seculi cōuersatione eēt: nimis p̄ciosis vestimētis pre omnib⁹ vtebat̄: ita post moduꝝ ībe remo scitbie degens: studebat vt ab oīb⁹ monachis viliora t despectiora vestimenta hēret. Dicebat etiaꝝ abbas Daniel. qm̄ sanctus Arsenius referebat fratribus dicens: quasi de alio audisset. sed quātuꝝ datur intelligi ipse talem vidit visionem. Sedebat inquit quidam de seniorib⁹ monachis in cellula sua: t subito venit ad eum vox dicens. Egredere foras t ostendaꝝ tibi opera hominum. Et surrexit inquit: t

egressus est foras. Duxit aũt eũ ⁊ ostẽdit ei ethiopẽ nigrum cum secure cedẽtez li gna. ⁊ facientẽ grandem sarcinã. ⁊ tempta bat subleuare sarcinam illã: ⁊ p̃ magnitu/ dine non poterat portare eã: sed redibat ⁊ cedebat itez alia ligna ⁊ addebat sup̃ sar cinam illã. Itez aũt ostendit ei aliũ homi nem stantẽ super lacũ: ⁊ hauriẽtẽ aquã: ⁊ mittentem eã in collectaneum: ⁊ de alia p te per foramina defluebat aqua subter in eodẽ loco. Itez dixit ei. veni seq̃re me: ⁊ ostẽdã tibi aliud. Et vidit q̃si quoddã edifi tium tẽpli: ⁊ duos sedentes i equis: portã/ tes super scapulas suas vtriqz lignũ vnũ. idest p̃ticam longã volentes pariter igre/ di portã tẽpli illius: ⁊ nõ permittebat eos lignũ quod ex aduerso portabant ingredi per portam illã. Non enĩ humiliabat se al ter alteri: sed cõtendebat vteqz pariter i gredi volentes: ⁊ non p̃ualebant. Nec enĩ humiliabat se vn⁹ eoz. vt alteri locũ da/ ret. Exposuit ḡ ei has visiones dicens. Vi qui lignũ portant: hi sunt qui habẽt iu guz scm̃ monachoz: sed iustificãtes seipos in cordibus suis cũ exaltatione superbie nõ hũiliantur i inuicẽ. Noluerũt enĩ ãbulare in hũilitate viaz saluatoris domini nostri ih̃u xp̃i:: qui dixit: discite a me quia mitis sum ⁊ hũilis corde: ⁊ inuenietis requiẽ aĩa bus vestris: ideoqz p̃pter superbiã cordis sui remanserũt foris. de regno regis celo/ rum xp̃i exclusi. Qui aũt cedebat ligna ⁊ super sarcinã addebat adhuc homo ẽ qui oneratus est multis peccatis: ⁊ super sar/ cinã peccatoz suoz addit semp̃ alia pcta: quẽ oportebat vt magis penitẽtiã ageret de prioribus peccatis: sed negligẽs vicia emendare peccatoz prioz. magis alia ad dit supra priora peccata. Ille aũt ḡ aquaz de lacu hauriebat: homo est qui aliqua bo na operatur: sed quia mala etiam ampli⁹ peccatum operatur: ideo percunt ⁊ delen tur etiã bona opera que fecit. Oportet ḡ hominez: sicut ait apostolus: cum timore ⁊ tremore salutez suaz operari. Dicebat au/ tẽ abbas Daniel de abbate arsenio. quia cuz operaretur sportas ex palmaz foliis mittebat aquaz in peluim vt infunderen t̃ palme: ⁊ cũ feteret bramosa aqua odore non permittebat vt aliam aquã mutarẽt: sed super illã fetidaz addebat aquã vt sem per feteret. Interrogabant autez fratres eum dicentes. Cur nõ permittis pater vt aqua mutetur: sed pessimo fetore tota cel lula tua repletur? Respondens autẽ. b. se nior ait. Quoniaz p̃ thimiate ⁊ muscata ⁊ illa diuersa que in seculari conuersatione sine ĩtermissione fruebar: oportet nũc me duz in hoc tẽpore sum sustinere istiusmodi fetorem p̃ro suauissimo illo odore: vt i die iudicii de illo gehẽne inenarrabili fetore li beret me dominus: ⁊ non cuz illo diuite q epulabatur in isto mundo delitiose ⁊ splẽ/ dide condemnetur anima mea. Quidam de fratrib⁹ dixit beato arsenio. Ecce bea tissime pater meditari festino ꝺ scripturis sanctis que didici: ⁊ non sentio cõpunctio/ nem in corde: quoniã non intelligo virtu/ tem diuine scripture: vnde ⁊ valde contri statur anima mea? Respondens autez be atus Arsenius ait. Oportet te fili inces/ ter meditari eloquia domini. Audiui enĩ ga dixit beatus abba Poemen: ⁊ alij mul ti sanctorum patrum: quoniam incanta/ tores illi qui serpentes solent incãtare nõ intelligũt ipsi verba q̃ loquunt: sed serpẽ/ tes audiẽtes intelligũt virtutez verboz illorum: ⁊ cõquiescunt ⁊ subdunt̃ eis. Sic etiã ⁊ nos faciamus. Quis enĩ non valea mus intelligere diuinaz scripturarũ ꝛ̃ru tem: tamẽ demones audiẽtes diuini ꝛ̃bi virtutez terrent̃: ⁊ effugati discedũt a no/ bis: non sustinentes eloga spũs sci: q̃ p ser/ uos suos p̃phas ⁊ apostolos ẽ locutus.

Quodam tem §xxxvii.

pore cũ i vicino beati macharii homicidiũ fuisset ꝑpetratũ ⁊ cuidã innocẽti homini ĩ pingeret̃ crimẽ admissuz: surgens ille q ca lumniã patiebat̃ fugit ad cellulam bti ma charii. Affuerũt etiã ⁊ illi q eũ purgebant ⁊ alligabãt eum dicẽtes periclitari seipos nisi cõprehenderẽt ⁊ legibus traderẽt ho micidaz. Ille vero cui crimẽ ĩpingebatur

cum sacramētis affirmabat cōsciuz se non esse sanguinis illius. Et cuz diu ab utraqz parte certamen haberet: interrogauit sanctus Macharius ubi sepultus eēt qui dicebatur occisus. Cūqz designasset ei locū cuz ipsis pergit ad sepulchrū atqz ibi fixis genibus inuocato xpi nomine ait ad eos qui asistebāt. Nunc domin⁹ ostendet si ve reus ē hic qui a vobis perurget. Et eleuata voce ex nomine clamabat defuncto. Cūqz ei de sepulchro vocat⁹ respondisset: ait ad eū sanctus macharius. Per fidem xpi te obtestor: vt dicas nūc si ab isto boie qui propter te accusatur occisus es? Tūc ille clara voce de sepulchro respondit dicens: non se esse ab eo interfectū. Et cum obstupefacti omnes decidissent ad terraz ac pedib⁹ ei⁹ voluerentur: rogare eum ceperunt vt interrogaret illū a quo esset occisus. Tunc sanct⁹ vir ait: hoc ego non interrogabo. Sufficit enī mihi vt liberetur innocens. non est autē meū vt reus probetur. Fortitā enī cōpungitur adhuc pro scelere qđ cōmisit: et aget pniam vt saluet aīa ei⁹.

Alio itidem §. xxxiii

tempore cum sancto Machario quidam frater vuam detulisset: ipse qui scđm caritatez non que sua sunt sed que alterius cogitaret: ad aliuz fratrem infirmum eaz detulit: qui infirmior pro egritudine videbatur. Tunc infirmus gratias egit deo pro fratris officio et suscepit eaz: sed et ipe nihil minus plus de proximo cēz de semetipso cogitans ad alium detulit eā infirmuz fratrem. Et iterum ille ad alium. Et sic cuz per omnes cellulas que lōge a semetipis erāt per heremū disperse vua illa circunlata esset: ignorantibus eis quis eā primus misisset ad vltimum defertur ipi qui eam miserat. Gratulatus autem sanctus macharius q tantam videret in fratribus abstinentiam: tantamqz caritatem: ad acriora semetipsum spiritalis vite exercitia extendit.

Illud etiam § xxxiv

ad fidez cōfirmatū nobis de eo ē. ab his qui ex ore eius audier̄ūt: qm̄ quodā tēpore nocte in spe monachi demon ad hostiuz cellule ei⁹ pulsauerit dicēs. Surge abba Machari. et eam⁹ ad collectā ubi fratres ad vigilias cōgregant̄. Sed ille gratia di repletus falli nō potuit. Intellexit enī dia boli eē fallaciā. et ait. O mendax et vitatis inimice: quid. n. tibi cū fortit̄. qd societatis ē cū collecta et cōgregatiōe scōr̄? At ille ait Latet ḡ te o Machari q sine nobis nlla collecta agit̄: nullaue cōgregatio mōachoruz. Veni deniqz et videbis ibi operā nraz Dixit aūt scūs machari⁹. Imperet tibi dominus demon īmūde: et cōuersus ad oronez petiit a dño: ut sibi oñderet si b vex esset quod ē gliatus demō. Abiit ḡ ad collectā ubi iā vigilie a frībus celebrabant̄. Et iteruz i orone dñm deprecabat̄: vt ei vitatem hui⁹ rei oñderet. Et ecce videt quasi parvulos q̄sdā pueros ethiopes nigros p totā eccliā discurrere huc atqz illuc: et velut volitando deferri. Discurrētes aūt illi ethiopes pueri. singulis quibusqz frib⁹ in orone positis atqz psallētib⁹ alludebāt: et si cui ō eis oculos duob⁹ digitulis oppressissent statiz dormiebāt. Si cui vo in os misisset digitū oscitare eū faciebāt. Itē post psalmū cum ad orādū se pieciss̄ent frēs pcurrebāt iterum singulos: et ante alium quidem iacentem in oratione quasi in mulieris speciem vertebātur: ante aliuz quasi edificantes et portātes aliquid: aut diuersa queqz agētes apparebant. Et quecūqz demōes q̄si ludentes formassent: hec orantes illi i corde sui cogitatione versabāt. Ab aliquātis tamen frībus ubi aliquid hoc agere cepissent. quasi violēter repulsi precipites deiiciebant̄: ita vt ne añ eos stare aut transire auderēt. aliis vo etiā s̄ ceruices et dorsa ludebāt. Hec cū vidisset scūs macharius ingemuit ḡuit. et lachrymas pfundēs ad deuz dixit. Respice dñe. et ne fileas neqz mitigeris de⁹: sz exurge et dispgant̄ inimici tui qm̄ aīa nra repleta ē illusiōib⁹. Ꝑ⁹ orōnē aūt examinā de vitatis gra: seorsū vocatis singlis qbusqz frib⁹ añ q̄ facie vidrat demōes diuerso hitu et variis imagib⁹ ludē

tes regrit ab eis si i orratione vel edifican di cogitationes habuerint. vel iter agendi vel alia diuersa que vnicuiqz per demões imaginata viderat: z singuli eorum ita cõfitebantur in corde suo fuisse cogitatio nes: sicut ille arguebat. Et tunc vere intel lectuz est q omnes male z superflue z va ne cogitationes: que vel psallentibus vel somniorum aut orationũ tẽpore vnusqsq in corde suo ceperit. illusione z istinctu de monum fiant. Nam ab his qui omni custo dia seruant cor suũ in timore z amore do mini illi tenebrosi ethiopes: z be q̃s emit tunt cogitationes repelluntur: xp̃o enim mens cõiuncta: z precipue i tẽpore oronis intenta: nihil malũ nihilqz supfluũ recipit.

Quidam frater §.xl

requisiuit abbatez Syssoiũ: quẽadmodũ in cella propria ꝺgere deberet. Cui ille re spondens dixit. Comede panem tuum cũ sale z aqua z non erit tibi necessitas ali quid coquendi: aut longius euagandi.

Requisitus abba §xli

poemen quẽadmoduz oporteat ieiunare: respondit. Ego volo monachum ita quot tidie parum comedere: vt non satiet. Naz biduana z triduana ieiunia vane glie va cant. Nec .n. oia examinauerũt sancti pa tres: z inuenerunt quia bonum est quotti die ieiunare z parum comedere: vt sitiant quottidie et esuriant. Hanc .n. viã regiã leuẽ nobis esse demonstrauerunt.

Abbas silua §.xlii

nus dum cum discipulo suo Zacharia ad quoddã monasteriuz peruenissent anteq̃ egrederentur fecerunt eos monachi pan comedere. Postq̃ ergo egresse sunt inue nit discipul⁹ eius aquaz. z volebat bibere Cui abbas siluanus. Zacharia. Hodie ie iuniũ ẽ. At ille dixit. Nunqd hodie come dim⁹ pater? Et dixit ei senex. Illa esca ca ritatis erat fili: nos ãt nr̃z iciuniũ teneam⁹.

Quidam de §xliii

fratrib⁹ i panepho ad abbatẽ Joseph pre xerũt vt regrerẽt ꝺ suscepti̅oc frat̃: si li ceret cũ his illo tp̃e vl̃ fiduciã bẽre vl̃ le ticiã. At ille añq̃ regrerẽt eũ: dic̃ discipto suo. Quod factur⁹ sũ hodie fili ne mireris. Et posuit duo sedilia illis q venerãt: z dic̃ eis. sedete. Et posuit vnũ a dextris suis et alterũ a sinistris: z igressus cellulã suã mi sit sibi vestimẽta corrupta. z egressus tran sit i medio eor̃. Et iterũ ingressus misit alia meliora q̃bus solebat die festo vti: et egressus ẽ postea ad eos. Jter̃ ãt igressus quottidiano vestimento suo vestitus ve nit z sedit inter eos. Illi autem mirati sũt z obstupuerunt pp hoc factum. Dicit eis senex. Vidistis quid feci? Cuz autez illi in nuissent dicit eis. Et qd feci? Et dicunt ei Primũ vestimẽto corrupto vsus es: z po stea alia meliora. Et dic̃ eis. Nũquid mu tat⁹ sũ. ex illo ihõesto. aut ex illo meliore? Dicũt ei. nõ. Quib⁹ senex ait. Si g idẽ ego sũ i vtrisqz. z ñ sũ mutat⁹: z sicut illud p̃mũ ñ me nocuit. ita nec ꝑm mutauit. Sic g̃ de bem⁹ facere i occursiõe fr̃m: vt qñ p̃sẽtes sint: cũ fiducia z leticia suscipiamus eos. Qñ aũt soli sum⁹: op⁹ ẽ vt luct⁹ z abstinen tia pmaneãt i nobis. Illi ẋo audiẽtes q̃ in cordibus suis habebãt. anteq̃ requirerẽt eũ: glorificauerunt deũ z leti discesserũt.

Dicebat vnus §xliiii

ex patrib⁹. qa. inuenitur hõ multuz comedẽs: z adhuc esuriens se continet. ne satie tur. Alter aũt pan comedit z satiat̃. Qui ergo multum comedit z adhuc esuriens se continet: maiorem mercedem habet. q̃ ille cui parum comedit et saciatur.

Dixit quidam §xlv

senex. Ne q̃ desideraueris aliq̃ mãdu ces. Comedens autẽ quod tibi a dño trãs missuz fuerit: gr̃as age sine intermissione.

De quodã senere §xlvi

ferebãt fr̃es. qa ꝺsideraſſz cucumerẽ: quẽ cũ attuliſſz. suspẽdit ante octos suos: z ne vinceret̃ acupiditate ñ tetigit eũ. sz magis

agebat penitentiam: puniens semetipsum ob hoc: quia ipsum desideraſſet.

Quidam ex se §xlvii

nioribus factus ē infirm⁹.ꝛ p multos dies non poterat escā vllaz ꝓcipere. Compulit autē eū discipulus suus: dicēs. Si iubes pater: facio tibi paꝛ placente. Et fecit ei. Erat aūt ei vasculū paruuz babēs mel: ꝛ aliud vas simile bñs oleum de lini semine expressuz: ꝛ erat fetidum: ꝛ in re nulla alia ꝓfuit nisi forte in lucerna. Et decept⁹ frater misit in escā senis de illo. sperās qa mel misiſſet. Cum autē gustaſſet senex. nihil locutus ē: sed tacēs comedit. Tertia ℞o vice cū ei daret. dicit ei. Nō possuz comedere fili. Ille ℞o tanꝯ volēs adhortari eum dixit. Ecce abba bona sunt: ꝛ ego comedo ex ipis. Et postꝯ gustauit ꝛ sensit rez quā fecerat: cecidit i faciē dicēs. Ueh mihi abba: qm̄ occidi te. Istud pctūm posuisti sup me. qa locut⁹ ñ es. Dicit ei senex. Nō tristeris fili ꝓp ℔. Si.n. voluisset ds vt bonuz comederē: tu mel misisses. nō ℔ qđ misisti.

Dixit abbas §.xlviii

Poemen. nisi Nabuzardan princeps coꝛ coꝛ veniſſet in hierusalem templum domini non arsiſſet igne: hoc autem est. quia nisi desideriū castrimargie in anima venerit sēsus hoīs nō succēdit i pugnā diaboli.

Abbas ma §.xlix

chari⁹ q̄ciēscūqz cū fratrib⁹ facta charitate reficiebat. Hoc i proꝓo coꝛde statuerat vt q̄tos vini calices oblatos hauſiſſet. tātis diebus nec ipsā aquā gustaret oino. Cū ḡ ei frēs vinū porrigerēt. cū gaudio sumebat: vt postea se siti maceraret. qđ cū discipul⁹ ei⁹ vidiſſet patefacto senis cōsilio ne ei vinū porrigerēt: cōiurabat coꝛtm̄ta illi poti⁹ eē q̄ꝯ pocula manifestās.

Facta congre §. l

gatione i ecclesia cū eēt festiuitas. ꝛ ceteri mōachi comederēt vn⁹ mīstrātib⁹ dicit. qꝛ nihil coctū comedo sal mihi dꝰferri ꝑcipito

Quo ℞o miſter audito cū clamoꝛe audiētib⁹ ceteris. alii ꝓauit dicēs: Qm̄ coctū ille frē ñ comedit paꝛ illi salis afferto Tūc beatus Theodoꝛus dixit ei. Oportuit te magis frater carnes in cella tua comedere q̄ꝯ hūc p̄sentibus frīb⁹ audire ꝓmonē.

Quidaz pere § li

grin⁹ fraꝛ venit ad abbatē Siluanū i mōte Syna ꝛ vidit q̄ frēs opāt. Et dicit eis: q̄re opamini escā q̄ perit? Maria āt bōaz partē elegit. Tūc senex dicit discipl'o suo zacharie da illi codicē vt legat ꝛ mitte illū icellulā q̄ nihil hz. hora āt nona circūspiciebat fr̄ ille viā si forte vocaret eū senex ad comedēdū. Postq̄ ℞o trāsiit hora ix. vēit ad senē: dicēs ei. Nūqd hodie ñ comedērūt frēs, abba? Cūqz senex fateret. ait ille Quare me ñ vocasti? tūc dixit ei abbas siluan⁹. Tu hō spūalis es: ꝛ nō bēs necesse hāc escā. nos aūt tāq̄ carnales op⁹ habem⁹ comedere: iō opamur. tu autē bonā ptem elegisti. Legis.n. omni die. ꝛ nō vis carnalē escā accipere. Quod cū audisset: cepit penitere ac dicere. Indulge mihi abba. Tūc rñdit illi Siluan⁹. Ergo necessaria est martha Marie: propter marthaꝫ enim ꝛ Maria laudatur.

Dicebat de abba §lii

te Joanne breuis statuꝛe. qꝛ dixerit aliqñ fratri suo maiori. Uolebā eē secur⁹ sic angeli sūt securi: nihil opantes. sz sine itermissione quietes ℞o. Et expoliās se q̄ vestitus erat. abiit i heremū. ꝛ fec ibi hebdomodā vnā. ꝛ reuersus é ad frem suū. Et dū pulsaret ostiū. rñdit ei añq̄ apiret: dicēs Quis es tu: Et ille dixit. Ego sū Joh̄es. Et respōdēs frater: dixit ei. Joh̄es āgelus fact⁹ ē. ꝛ vltra iter boīes nō ē. Ille ℞o pulsabat: dicēs. Ego sū. ꝛ nō apuit ei: sz dimisit eum affligi vsqz māe. Postea ℞o apiēs ei dixit. Si homo es. opus habes itez operari: vt pascaris. Et ille penitentiam agens dixit: Ignosce mihi frater. quia peccaui.

Quidam frater § liii

impugnabatur a spū blasphemie. ⁊ erubescebat dicere. Et quoscunq; audisset magnos senes. pgebat ad eos vt illis declararet: sed mox cū peruenisset itex verecūdabatur illis dicere. Cum ergo frequēter ad abbatē ⁊Poemen veniret. vidit eū senex habentē cogitatiōes: ⁊ dicit ei. Ecce frequenter venis ad me habēs cogitatiōes. ⁊ sic itex remeas: tecū illas reportās. Dic ergo mihi fili quid habes? At ille dixit. inblasphemia impugnat me diabolus: ⁊ erubescebaz dicere. Et mox vt appuit. leuior fuit eius ipugnatio. Et dicit ei senex. Nō cōtristeris fili. Quādo hec cogitatio ad te venit. Dic. Ego hac causa nō indigeo. blasphemia tua super te sit sathanas. Hanc. n. causaz aīa mea nō vult. Quācunq; autez causam noluerit. non diu permanebit. Et ita sanus factus frater ille discessit.

Dixit abbas moy§ Liii

ses per has quattuor res passio gignitur. p abundatiā esce ⁊ pot⁹. ⁊ p sacietatē somni ⁊ p otiū. ⁊ ornatis vestib⁹ incedēdū

Dixit abbas ⁊Poe§ lv

men. quēadmodū ipatoris spatari⁹ semp illi assitit armatus: ita ⁊ aīaz aduersus demonē huiusmodi oportet esse sēper pataz.

Dixit quidaz § lvi

senex. Sic venenata aīalia fortiores herbe vel pigmēta expellūt: ita cogitationes sordidas. oratio cuz ieiunio repellit.

Abbas macha §lvii

rius dum ī illa solitudine in qua solus erat maneret. iferior aūt plena esset fratrib⁹: sero per viam circūspiciebat: ⁊ vidit ōmonem veniētē i figura bois. vestitum tunica linea perforata: ⁊ per singula foramina vascula parua dependebant. Et dicit illi senex. quo vadis maligne? ⁊ respōdit ei: Vado commouere fratres hos qui sunt inferius. Cui senex dixit. Et ꝓpter qd tot vascula fers tecū. At ille dixit. Iustum fero fratrib⁹. ⁊ ideo tāta fero: vt si vnū displicuerit. ostendā aliud. ⁊ si illud nō placet porrigā aliud: ⁊ fieri nō potest nisi vnū ex ipis aliqō placeat eis. Et hec dicēs discessit. ⁊Permānsit aūt senex itex viā circūspiciēs vsqz q̄ rediret: ⁊ cū rediret dic̄ ei. Salue. Dic ⁊ ille. Quō istō mihi vbū dicis. gaōes mihi contrarii facti sunt. ⁊ nullus meis cōsiliis acgescit: Et dicit ei senex. Ergo nullū habes amicū? At ille rndit vnū habeo amicū vel ipe cōsentit mihi ⁊ quotiēs me viderit conuertit̄ huc atqz illuc. Cūqz nomē eius ab eo regsisset: ait. Quia Theopētus dicit̄. Discedēte illo. mox surrexit abbas Macharius. ⁊ descēdit ad iferiorez heremū. Qō cū audisset frēs. egressi sūt illi obuiā: ⁊ vnusqsqz sperās. q̄ apō se manet: ꝓparauit se. At ille regrēs cellā Theopenti. ad eum prouect⁹ ē. Cūqz cū gaudio illuz suscepisset: ⁊ essēt vterqz simℓ soli. Dicit ei senex. Quēadmodum ē tecū fili? At ille respondit. Oratiōib⁹ tuis bn̄ sū. Et senex ait nō vos ipugnāt cogitatiōes. At ille rndit. Interī bn̄ sū. Erubescebat. n. dicere. Et dicit ei senex. Ecce quot ānos sum in solitudīe. ⁊ ab oīb⁹ honorat. ⁊ i hac etate cū sim senex: molestāt me cogitationes mee. Rndit Theopēt⁹. Crede mihi abba. qa similit̄ ⁊ mihi facit̄. Tūc senex singulas cogitatiōes q̄si se ipugnātes fingebat vsqzq̄ totū illi Theopēt⁹ cōfiteret. ⁊Post hec dicit ei. Quēadmodū ieiunas? At ille dixit ei. vsqz ad nonā. Cui senex ait. Usqz ad vesperā ieiuna. ⁊ de euāgelio vl̄ aliis scripturis sine cessatiōe sēper aliqd meditare: ⁊ q̄tiēs tibi aliqua inmūda cogitatio supuenerit. nūq̄ deorsū aspicias. sz sursū ⁊ mox dn̄s tibi adiutor est. Et mox ita discessit abbas Macharius in ꝓpriā solitudinē. Iterūqz viā circūspiciēs. vidit demonē redeūtem: ⁊ requirit euz. Quo vadis? At ille rndit. Simili modo cōmouere fratres. Cū aūt reuerteret: regsiuit eū quēadmodū agerēt fratres. At ille dixit. Male q̄n oēs agrestes effecti sūt: ⁊ eū quem habui amicū obedīētē mihi. ⁊ ipe nescio quō uersus ē: ⁊ iurauī n̄ ibi accedere nisi post multum tempus. Et hec dicens: discessit.

Quidam frater §lviii

requisiuit quendam senem. Quid faciam pater. quia nō possū sufferre cogitatiōes? Cui senex dixit. Ego i hac causa nūq̄ ipugnatus sum. Scādalizat⁹ aūt frater ipe venit ad altez senem: z dicit ei. Ecce qd mihi dixit ille senex. Scandalizat⁹ suz i ipo. qm̄ sup naturā humanā locutus est. Dicit ei ille senex secundus. Non simpliciter tibi dixit ille hō dei hūc sermonē. Uade ḡ z age pēitētiā apud ipz: vt dicat tibi virtutē ꝟbi illi⁹. Reuersus ḡ frat venit ad senē. z cepit ei dicere. Indulge mihi abba. qm̄ insipiēt egi: vt tibi vale nō dicerē. z sic egrederer Sz rogo te. explana mihi: qūo nō es ipugnat⁹? Dicit ei senex. Ex q̄ fact⁹ sū monachus. non sū satiat⁹ neqz pane neqz aqua neqz sōno: z hec causa ñ me pmisit habere pugnam quam tu dixisti. Et egressus est ab eo frater ille iuuatus ab eo.

Interroganti ite. §. lix

rum cuidam super cogitatiōes dixit abba ꝓoemē. Monach⁹ si ventrē suū z linguā tenuerit. z vacatiōem nō fuerit sectatus: ꝺfidat. q2 nō morit̄. z viuit i ꝑpetuū.

Duo fratres ad §. lx

abbatē Helyā venerūt. ipugnati a cogitatiōib⁹ suis. Et vidēs eos senex q̄ essēt corpulēti: tāq̄ ad discipulū suū subridēs ait Uere frater. ego erubesco p te: q2 sic emu tristi corp⁹ tuū. cū certe ꝓfitearis te mōachū: ꝓalor. n. z macies cū humilitate decus ē mōachi. Itez dixit. q2 mōach⁹ edēs multum. non confidat etiā operans multum. qui autem parum edit. etiam si parū operetur: confidat et viriliter agat.

Abbas Arsenius §. lxi

dū sederet i cāpo. q̄dā mulier ꝟgo. diues timēsq̄ deū. ac ꝓpterea abbatis Arsenii fama compta. ꝺ Romana ciuitate vt euz videre mereret. aduēit i Alexādriā. Que cum honorifice a Theophilo fuisset suscepta. ip⁹ ciuitatis archiepō. rogauit cū q̄te nus psuaderet. b. Arsēiū. vt eā suscipe. dignaret. Ipe igit ad eū pfect⁹ ē dicēs. Que dā mulier romana. z dignitate z opibus z opiniōe ceteras ātecellēs: videre te ac bñdici ꝺsiderās. de tā lōgiqua regiōe puēit: cui occurras: exposco. Sz cū ñ acqeuisset occurrere ei Arsēi⁹. illa cognoscēs h̄: aialia sua sternere p̄cipit: dicēs. Lōfido i deo meo. q2 videbo illū: nec ab hac itētiōe fraudabō. Nō. n. hoies vēi ꝺspicē. q2 z i nr̄a sup sūt ciuitate: sz ꝓpham videre desideraui. Cū ḡ vēisset ad cellā beati Arsenii. cōtigit vt foris illū deābulātē ꝺspiceret. Ac mox āte pedes eius i faciē ꝓsternit. Quam ille cū festiatiōe sustētās: ita cōpellabat: dicēs Si faciē meā tm̄ videre desideras: ecce ituere. Illa ꝟo pre verecundia oculos non audebat attollere. Dicit ei senex. Si qd de meis actibus compisti: h̄ debueras itueri. Quō ergo z tātū pelag⁹ nauigare ꝓsūpsisti? An ignoras te mulierē ee. qb⁹ q̄cūq̄z ñ licet exire? An vt romā rediēs. aliis te feminis gl'ieris vidisse Arsēiuz. vt fiat pruiū mare ad me vēientiū feminaz? At illa rīdēs. ait. Si vult de⁹ nullam huc pueire pmittit. Sz vt ꝓ me ores. z i memoria me habere digneris: exoro. Cui Arsēius dixit Oro deū meū. vt ꝺleat tuā ex corde meo memoriā. Quo illa ꝟbo pcepto. i ciuitatē regrediēs: egritudīe p̄ tribulatiōe cōrepta ē. Ad quā cū visitatiōis causa vēisz eps. z qd rei eēt: iquireret. Illa ꝟmōez sēis quē vltimū ꝺ memoria sui dixerat: enarrauit. ac ꝓpterea se velle mori p̄ tristicia: ꝺfiteī. Sz eps tali eaz cōsolat̄ alloqo. Nūqd nescis te eē mulierē? Et qa p feminā solet inimic⁹ hominē ipugnare. ideo vultū tuū ex corde suo ꝺlere dixit. Nā pro aīa tua dñm ꝺprecat̄. Quib⁹ ꝟbis mulier recreata est.

Dicebat abbas §lxii

Moyses. si voluerit imperator inimicorū ciuitatē aliquam expugnare prius escam eorum et aquam interdicit: z ita inimici eius fame ac penuria compulsi subiiciunt se regno ci⁹. Et ita passiōes carnales si i ieiunio z fame ꝺpresse fuerit ꝺcrescūt. z non

sūt fortes ād̄uersus aīaz. Quis eniz tā fortis vt leo? Et tñ ꝓpter ventrē suū itrat in caueā. ꝛ oīs virtus eiꝰ humiliatur.

Quidā iuue § lxiii

nis volebat renūciare mūdo ꝛ frequēter egressū reuocabāt eū cogitatiōes: ūoluētes eū variis negociis. Erat enim diues. Una ḡ die egressū eū ōmones circūdederūt ꝛ multū puluerē ante eū excitauerunt Ille ẏo cōfestiz despoliās se ꝛ iactās vesti/mēta sua currebat nudus ad monasteriuz Declarauit aūt deꝰ vni seni dicens. Surge ꝛ suscipe athletaz meū. Exurgēs ḡ sene/x. obuiauit illi nudo. ꝛ cognoscēs cāz admiratꝰē ꝛ ōdit illi hītū monachalē. Qñ āt veniebāt alīq frēs ad ipz senē pquirere eū ō ditiōibꝰ variis. rīdebat eis. de renūciatiōe āt sciscitātibꝰ dicebat. Nunc requirite frēz q ego ad renūciatiōez ipiꝰ nōdū puēi

Quidam fra § lxiiii.

ter renūciauit seculo. ꝛ cū diſpliſſet res suas paupibꝰ. q̄dā sibi retinuit ī ꝓpa rōne: ꝛ venit ad abbatē Antoniū. Qō cum senex cōpisset dicit ei. Si vis vade ī vico. ꝛ eme tibi carnes: ꝛ ipone tibi corpore tuo nudo ꝛ veni ad me. Cū ḡ hoc feciſſet frāt: taz canes q̄ aues. oē corpus suū ꝓ carnē rapiē dā. tā dentibꝰ q̄ vnguibꝰ diruperūt. Cum ergo veniſſet ad Antoniū. requisitus é: si feciſſet qō p̄ceperat. Illo aūt ōmōstrante corpꝰ suū laceratū. dicit ei sāctꝰ Antonius Quicūq renūciāt seculo ꝛ volunt adhuc habere pecunias: sic a ōmonibꝰ lacerātur.

Quidam fra § lxv

ter regsiuit senē dicēs. vis vt teneam mihi duos solidos ꝓ infirmitatē corporis. Et videns senex cogitatiōes eiꝰ q̄ vellet retinere eos dixit. Retine. Reuersus ḡ ī cellaz frater cepit cū cogitatiōibꝰ ꝓpriis colluctari dicēs. Putas benedixit mihi senex an ñ? Exurgēs ḡ venit ad senē. rogās ꝛ dicēs. ꝓ deū dic mihi ẏitatē: q cōturboꝛ a cogitatiōibꝰ meis. ꝓ illos duos solidos. dīc illi senex. Quia vidi cogitatiōez tuam volētē retīere eos dixi tibi vt retīeres. nā ñ ē bonū vt plus teneas q̄ necesse ē cōpori. duo ḡ solidi sī spes tua. ꝛ si ꝛtigēit vt pe/ā nūqd deꝰ ñ cogitat ō nob? Jacta ḡ cogitationē tuā sup ꝺuz qm ipi cura ē ō nobis.

Quidam mona § lxvi

choꝝ tm euāgeliū possidēs. vēdidit illud ꝛ esurientibꝰ dedit digmū memorie imitās fmonē. Jpz ingt ẏbū venūdedi: qō mihi sēp dicebat: vēde q̄ possides ꝛ da paupibꝰ.

Cū quidam §. lxvii

vir rogaret abbatē Agathonē vt pecuniaz illiꝰ suscipet ī ꝓpria rōne nolebat ille dicēs. Nō est necesse mihi q operā manuum meaꝝ me pascūt. Cū āt ille psistēs diceret vī ꝓpter indigētes dignare suscipe. rīdit. Duplex verecūdia ē. q ñ indigēs suscipio et aliena p̄stās vanegloꝛie subiacebo.

Dicebat ab § lxviii

bas Pauliꝰ si aliās res voluerit monachꝰ ī cella sua bēre p̄ter eas sine qbꝰ ñ pōt viuere: frequēter cogit ō cella sua egredi. ꝛ ita a ōmōe ōcipit. Hic āt ipe Paulꝰ ī vna q̄dragesima cū sextario lēticule: ꝛ paruo aque vasculo perdurauit ꝛ vnaz mattam faciens eandem texebat ꝛ retexebat. ne tantummodo foris exiret.

Abbas Ada § lxix

chariꝰ cū eēt ī egypto ꝛ egressus fuisset de cella sua. reuersus iuenit quēdā furātē id qō ī cella sua bēbat. Stetit ḡ ꝛ ipe tāq̄ peregrinꝰ. ꝛ caricauit aial cū illo cū multa requie. ꝛ ꝓduxit eū dicēs. nihil ī hāc mūduz itulimꝰ. dñs dedit. dñs abstulit. sicut ꝛ ipe voluit ita factū é. bñdictꝰ dñs ī oibꝰ.

Quidaz fra § lxx

ter veniens ad cellam cuiusdam magni senis īgrediebat̄ ꝛ furabatur ei victū. Cum aut̄ videret senex. non illum arguebat: sed amplius operabat̄ dicens. Puto frāt ille necesse habet. Habebat aūt grandez tribulationē senex ex penuria panis. Cuz aut̄ idem senioꝛ moreretur. ꝛ circūdedissent eū fratres: ille vidēs eū fratreꝛ ḡ so/

lebat:furari ei panē suū:dicit ei. Accede huc ad me frater. Et apprehendit manus eius:ꝛ osculatus ē dicēs. Sīras ago manibus isti⁹ fratris:qz per eas arbitror me introire in regnū celoꝝ. Ille ãt cōpunct⁹ de hoc ẏbo:ꝛ agens penitētiã factus ē ꝛ ihe strenu⁹ mōach⁹ ex actib⁹ senis q̄s vidit.

Abbas agathó §.lxxi

dispensabat semetipsū.ꝛ in oīb⁹ cū discretione polebat: tã in opere manuū suarum q̄m in vestimento. talibus.n. vestibus utebat vt nec satis bona nec satis mala cuiq̄ apparerent.

Dixit quidaz §lxxii

senex. ira per has quattuor res exurgit. p cupiditatē auaritiã dãdi ꝛ accipiēdi:ꝛ si q̄s q̄m. velit suã defēdere sētēciã.ꝛ si q̄s vult se honoribus sublimari:ꝛ si quis doctorē eē vult. plus oīb⁹ sapientē sperãs. Ira ẽt per hec quattuor humanos sensus obscurat. Si odio habuerit hō ꝓximū suū:aut si illi inuiderit:aut si ꝓ nihilo duxerit:aut si detractauerit. Passionis ãt huius retributio quattuor modos habet. primū ex corde. secūdū ex facie:tertiū ex lingua. quartū ex facto. Si ergo potuerit quis ita portare malū. vt ne ingrediatur i cor nō perueniat vsq3 ad faciez. si aũt venerit i faciē custodiat ne loquatur illud. Qđ si locutus fuerit vel hoc custodiat. ne reddat in facto sz mox dimittat. Tres .n. gradus sũt hoīuz i passione ire. Nã qui volũtarie nocetur et iniuriat̃ ꝛ parcit ꝓximo suo hic secūdū naturã xp̄i est. Qui ãt nō ledit nec ledi vult. hic secūdū naturã Adã est. Qui vero nocet aut iniuriatur. aut calūniã ingerit. aut vsuras exigit:h̄ secūdū diabolū est.

Quidã ex fra §lxxiii

tribus passus ab alio iniuriã. venit ad abbatez Sysoiū:ꝛ contumelie genus exponens addebat cupio me vindicare pater. Senex ãt rogare eū cepit. vt relinqueret eo vindictã. At ille ingt nō desistã nisi fortiter vendicauero. Cui senex ait. Quatenus semel hoc in animo statuisti vel nunc oremus. Exurgens ãt senex. bis verbis cepit orare. Deus iã nobis nō est necessarius vt ꝓ nobis sis sollicitus. qz nosm̄ipi:sicut frater iste dicit:ꝛ volum⁹ ꝛ possumus nos vindicare. Quod cū ille frater audisset. ante pedes senis effusus. veniã postulabat:promittēs se cum illo cui irascebatur nunc̄q̄ ꝺ inceps certaturum.

Quidaz fra § lxxiiii

ter dū ab alio ũuriaret̃ venit ꝛ nũciauit seni. Cui ille rndit satisfac cogitatiõi tue q̄m nō vult frat̃ iniuriari te:sz peccata tua. nã in oī tẽptatõe q̄ tibi ꝛtigit ꝓboiez: nō arguas euz:sz tantummodo dic. quia pp peccata mea ꝛtingunt mihi hec.

Dicebat fre §lxxv

quẽter abba ꝓpoemẽ:malitia nũc̄q̄ te expugnet. Si q̄s tibi malũ fecerit tu illi bonum redde: vt per bonum vincas maluz.

Quidaz fra § lxxvi

ter q̄to plus esi aliq̄s iniuriabat̃ aut ꝺride bat tãtoplus ille gaudebat dicẽs. Isti sũt q̄ nobis occasionẽ ꝓbẽt ad ꝓfectũ nostz. q ãt beatificãt nos ꝛturbãt aias nr̃as. Scriptū ẽ. n. q̄m bi q̄ btificãt vos decipiũt vos.

Alter senex §.lxxvii

si q̄s detraxisset ei ille festinabat:si vicin⁹ ei erat ꝓ se ip̄m bene illū remunerare. Qđ si lõgi⁹ manebat. trãsmittebat ei munera.

Quidaz fra §.lxxviii

ter rogabat abbatẽ Sysoiū dicens. Si latrones aut barbari sup me irruerit occidere me volentes.ꝛ ego si ꝓualere potuero. iubes occidam eos? Cui ille rndit. Ne facias oīno.sz totū te ꝺo cõmitte. qcqd. n. tibi aduersi cõtigerit: ꝓfitere hoc tibi propter peccata tua venire. Diuine. n. dispensationi debes totū ascribere.

Erat quidam § lxxix

beremita magnus in monte qui dicitur

adblibeus:ꝛ venerũt ſup eũ latrones.Cũ aũt ille vocẽ feciſſet ỏ vicinis locis. frēs alii cõfluentes:cõprehẽderũt eos. Quos tranſmiſſos in ciuitatẽ iudex miſit in carcerẽ.fratres ḡ illi meſti facti ſunt: qꝛ propter ipſos latrones traditi eſſent iudici. et venientes ad abbatẽ poemenẽ. renũciauerũt ei factũ. qui ſcripſit ad heremitam Si recordareris p̃mã ꝓditionẽ.nunc̃ꝫ ſe cũdaꝫ ꝓpetraſſes.Quo ille ſermone cũ cõpũctus eſſet in oĩ illa regione nominatus ꝛ per multũ tempus de cella ſua non exiens ſurrexit ſtatĩ:ꝛ venit in ciuitatẽꝫ ꝛ excutiens latrones de carcere publice liberauit eos a tormentis.

Cuiuſdam §lxxx

philoſophi diſcipul⁹ peccauit ꝛ cũ ſibi idulgeri vellet dicit ei philoſophus. Nõ tibi idulgeo niſi in bis trib⁹ ānis portaueriſ onera alioꝝ.Cui reuerſo poſt tres annos: cuꝫ iã peccato ſatiſſeciſſet. Dicit ei phs. Nec nũc tibi adhuc indulgeo niſi aliis trib⁹ annis ỏderis bis mercedẽ q te ĩ iuriis ꝛ diuitiis affligũt. Quod ẽt cũ ille cõpleſſet dic ei magiſter ſuus. Ueni mõ ꝛ ĩgredere athenieſũ ciuitatẽ: vt illic ſapiẽtiã poſſis diſcere. Erat ãt ibi qda ſenex ſapiẽtia ſtudioſus .ꝛ ſedebat ad portã oẽſc̃ꝫ ĩgredientes expiẽdi cauſa diuitiis affligebat.q cũ idez iuueni illic ĩgrediẽti faceret:ille exorto cachinno riſit. Cui ſenex ait. Quid ẽ hoc qỏ agis .ego te iniurio:ꝛ tu rides ? Cui iuuenis ait. Et nõ vis vt rideam.cũ trib⁹ ānis mercedẽ dederĩ vt hoc paterer quod hodie a te gratis patior? Tũc ſenex dixit ei. Ingredere ergo ciuitatez .qꝛ dignus es. Hoc autẽ ſolebat abbas Joãnes referre: ꝛ bis ipe addebat dicẽs. Hec eſt porta ỏi p quã patres noſtri p mltas tribulatiões ꝛ iniurias ingreſſi ſunt ciuitatem dei:

Quidam § lxxxi

frater requiſiuit ſenem dicẽs.Dic mihi paꝛ vnã rẽ:quã cuſtodiã:ꝛ ſaluer p eã. Rñdit ei ſenex.ſi potueris iniuriari. ꝛ affici diuitiis.ꝛ portare ac tacere. magna ẽ hec res ꝛ ſuper alia mandata.

Interroganti §lxxxii.

bus quibuſdã fratrib⁹ abbatẽ Moyſen ſermonem ille hortat⁹ ẽ diſcipulus ſuum Zachariaz: vt eis aliquid diceret. Tunc ille pallium ſuũ depoſuit ſubtus pedes ſuos.ꝛ cõculcauit illud ꝛ dixit. Niſi q ſic fuerit conculcat⁹:monachus eẽ non poteſt.

Dicebat ab §lxxxiii

bas Machari⁹. Ille ver⁹ ẽ monach⁹.qui ſe ĩ oĩb⁹ vicit. Nã ſi qs aliũ arguẽs.ad iracũdiã mouet̃ ꝓpriã paſſionẽ implet. Nec enim vt alterꝫ ſaluet.ſeip̃m debet perdere.

Quẽdaꝫ fra §lxxxiiii

trẽ ſub p̃ſentia abbatis Antonii alii frẽs collaudabãt:ſed cũ tẽptaſſet cũ ſenex:reperit q̃ nõ ſufferre iniuriaꝫ. Et dixit ei ſenex. Tu quidẽ fraꝫ ſimilis es edificio. qỏ q̃ꝫ habeat ĩgreſſum ornatum per poſtia tamen a latronibus expugnatur.

Quidã fra §. lxxxv

ter regſiuit abbatẽ Iſaac dicens. Abba. q̃re te ita demones timẽt? Rñdit ſenex. Exquo fact⁹ ſũ monach⁹:ſtatui apud me vt iracũdia me foris guttur meum nõ procederet:ꝛ ideo timẽt me demones.

Cũ veniſſent §.lxxxvi

quidã ỏ patrib⁹ ad abbatẽ Achillem: vidit euꝫ ſanguinẽ expuẽtez. Et regſiuit gd ẽſſet. At ille reſpõdit. Sermo erat frĩs q me cõtriſtauerat:ꝛ repugnaui vt nõ illũ dicerẽ:ſed petiui dñz vt tolleret̃ a me:ꝛ factus ẽ ille ſmo ſanguis in ore meo:ꝛ p⁹ q̃ꝫ expui:requieui.Sed ꝛ ipſam triſticiam ꝛ ſermonem illum oblitus ſum.

Quidaꝫ fra §lxxxvii

tres venerũt ad quẽdã ſcm̃ ſenẽ ſedẽtem i ſolitudine:ꝛ iuenerũt iſantes pecora paſcẽtes.ꝛ aliquotiẽs int̃ ſe loquẽtes verba turpia.Poſt̃ꝫ aũt de ſingulis cogitationibus requirentes a ſene acceperũt rñſum

dicũt ei. Quẽadmodũ potes sustinere ab ba voces ifantiũ istoꝝ. ⁊ nõ ꝓcipis eis vt nõ ita vociferẽtur? Et dicit eis senex. Jn ꝟitate fratres plurios dies hũit cogitatõ mea. volens illis aliqd dicere. sz redargui memetipz: reputãs mibi. Si paꝝ boc ñ porto. qũo si maior mibi tentatio aduenerit portabo? Et ideo illis nibil dico: vt fiet mi bi cõsuetudo portandi. Jtẽ dixit. Siqs lin guaz suã ñ tenuerit in tẽpore ire nec passi onẽ carnis sue aliquando poterit cõtinere

Abbas Joã §lxxviii

nes dũ sederet iter fratres. ⁊ singuli eũ ꝺ proꝑijs cogitationibus ingrerent: atq; ille respõsũ oĩb⁹ daret: qdã senex ex inuidia dicit ei. Sic est bic Joannes. qũo mulier meretrix ornãs semetipaz vt cõgreget si bi amatores. Cui abbas Joannes ait. Ue rũ dicis abba: ⁊ nõ ẽ aliter. nã ⁊ ꝟ ipsũ de⁹ tibi reuelauit. Respõdit illi itex ille senex dicens. Nã ⁊ vas tuuz Joannes veneno plenũ ẽ. At Joannes ait illi. Sic ẽ Abba vt dixisti. ⁊ boc dicis: qz illa tm̃modo q̃ de foris sunt vides: si ea que intrĩsecus sũt vi deres quãtoplus haberes qꝺ diceres. Et post hoc quidã ex discipulis ei⁹ dicit ei. nõ es conturbatus abba in ꝟbo senis huius cui ille rñdit. ñ. sz sic sũ de foris ita sũ ꝺ'int⁹

Eratquidam §x

senex in Egypto ⁊ anteq̃z veniret illuc ab ba ꝓeme. grãdẽ venerationẽ hẽbat ab oĩbus. Cũ ãt abba poemẽ de scithia illuc subisset: multi relicto illo sene veniebant ad hũc. ⁊ ꝓp ea cepit illi iuidere ⁊ ꝺtrabere Quod audiẽs abba poemẽ cõtristat⁹ ẽ: et dicit fratrib⁹ suis. Quid facim⁹ qz ĩ tribula tiõez miserũt nos boies. vt illũ senẽ tã san ctuz reliquerẽt ⁊ nos q nibil sum⁹ respice rent Quõ sanabim⁹ hunc virũ magnũ. ve nite ergo faciam⁹ paucas escas ⁊ portan tes ꝓgamus ad eũ: ⁊ paꝝ vini. ac parit cuz eo gustem⁹: forsitã in ꝟ possum⁹ aĩam eius placare. ꝓfecti g̃ pulsauerũt ostiũ eius audiẽs ꝟo discipul⁹ illius senis dixit. Qui estis? At illi dixerũt. Dic abbati tuo quo/ niã poemẽ venit vt benedicat ab eo. Qꝺ cũ ille per discipulũ suũ audisset rñdit ad eũ. Uade ꝟbĩc ñ eniz mibi vacat. Jlli tñ restiterũt in isto dicentes qa nõ binc discedim⁹ nisi digni fuerim⁹ adorare eũ. Quoꝝ cũ ille humilitatẽ ⁊ patiẽtiã ꝓuidisset ꝺpũctus apuit ostiũ: ⁊ osculãtes seinuicez gn/ stauerũt pariter. Dicit g̃ eis ipe senex. Jn/ ueritate nõ sunt ea sola q̃ audiui. sed ⁊ cen tupla opera vidi in vobis. Et ab illo die amicus carissimus factus ẽ ei.

Abbas Adu §xc

tues aliqñ edificauit sibi cellulam in loco qui dicit Eracleona. Et dũ ibi a mltis mo lestaretur. alterũ locũ introgressus ẽ ⁊ si/ militer etiã ibi cõstruxit bitaculũ. Sz per insidias diaboli quidã frater iuẽt⁹ ẽ ibi: q ꝓ inuidiã sẽp irã cũ eo habuit. pp qꝺ furre xit inde. ⁊ ad ꝓꝺuz reuersus ẽ vicũ. ⁊ fe cit sibi illic quoq; cellulaz: ⁊ reclusit se ĩ eã Post tps aũt aliquãtũ ꝺgregati sũt senes de illo loco vñ egressus ẽ. Deducentes se/ cũ illũ fratrẽ cũ quo habuit litẽ: quatenus rogarẽt eũ vt rediret ad cellã suã. Postq̃z autẽ in vicinũ locũ venerut: tã melotes su as q̃z illũ fratrez ibidẽ vereliquerũt. Jpsi ꝟo ꝓfecti sũt ad senẽ. Et pulsãtib⁹ illis. ap ta fenestra respexit eos. ⁊ cognouit ⁊ dic.t eis. Ubi sũt melotes vre? At illi respõde runt. Ecce bic in vicino sũt vna cũ fratre illo. q tecũ irã babebat. Hoc postq̃z senex audiust ⁊ illos cognouit. pre gaudio ostiuz p qꝺ ingressus fuerat. cũ securi cõfregit: ⁊ egressus cucurrit vsqz ad locũ vbi erat il/ le frater: ⁊ cepit ipse ꝓ penitẽtiã apud eũ agere. ⁊ amplexatus ẽ eũ. Et introduxit illos in cellam suam. ⁊ per tres dies con/ uiuatus ẽ cum eis: qui nunq̃z hẽbat ꝺsue tudinem vt ieiunium solueret. Et postea surrexit ⁊ ꝓfect⁹ est cũ illis:

Abbas agathon §xci

solebat dicere. Nunq̃z litem babens cum aliquo dormiui. sed nec permisi aliquẽ me cũ litẽ bñtẽ dormire. q̃z tũ ad ꝟtutẽ meam ptinuit: nisi pri⁹ cũ illo i pace reuerteretur.

Erant duo se §xcii

nes in vna cella pariter sedentes. ⁊ nunq̄ iter se vel qualēcūq3 parū in contētione habuerūt. Dicit ergo vnus ad alterū. Faciamus vel nos vnam litē. sicut ⁊ alii homines. At ille alter dixit ei. Nescio quēadmodū fit lis. Dicit ei ille. Ecce ego pono laterem in medio. ⁊ dico q2 me⁹ ē. ⁊ tu dic quia nō est tuus: sed meus: ⁊ ex hoc fit cōtentio ⁊ rixa. Et cum posuissent laterem in medio. dicente vno quia me⁹ est: ille alter primo respondebat. ego meum esse spero Cum ille alter iterum diceret nō est tuus sed meus. Tunc ille respondit. Et si tuus est tolle illuz. Quo dicto nō inuenerunt quemadmodū litigarent.

Quodam §xciii

tempore orante beato Macario abbate vox ad eum personuit dicēs. Macari nec duz ad mensurā duaꝝ mulierū peruenisti: que in prima hītāt ciuitate. Quo audito. senex exurgēs arrepto bacculo. i designatā peruenit ciuitatē. cūq3 ostium q̄site domus atq3 iuente pulsaret: egressa vna ex illis cū magna exultatiōe eū suscepit. Quas vtrasq3 senex cōuocatas ita est allocut⁹. pp vos tm̄ laborez veniens ex solitudine longinqua sustineo vt opera vestra cognoscerem que mihi vos condecet enarare. Cui ille sic dixerunt. Crede nobis sāctissime p̄: quia nec presenti nocte a maritorum lectulis fuim⁹ separate. Qualia ergo opa nobis exquiris? Sed senex i ꝑcibus psistebat vt ei vite sue ordinez declararēt. Cui tūc ille ꝓpulse dixerūt. Nos nulla inter nos sum⁹ cōsāguinitatis affinitate cōiuncte. Contigit aūt vt duob⁹ fratribus iungeremur. ⁊ cū his quidecī ānis in domo vna pīter pmanētes: neq3 turpe verbū altera dixit ad alterā. neq3 litē alicui cōmisim⁹. sz i pace hactenus vixim⁹ ⁊ consensu tractauim⁹: quatenꝰ pariter relictis maritis. i congregatiōe religiosaꝝ virginū ꝓficisceremur: ⁊ multis ꝑcibus hoc a cōiugib⁹ nr̄is valuim⁹ obtinere Quo non adepto. inter nos ⁊ deū posuimus testamētuz. vt vsq3 ad mortē nr̄am seculare ꝓbuz nō loqueremur omnino. Que cū audisset beatus Macharius dixit. In ꝓvitate non est virgo neq3 maritata: neq3 monachus neq3 secularis sed deus tantum ꝓpositū querit. ⁊ spirituz vite omnibus ministrat.

Frater quidā §xciiii

erat i congregatione inquietus. ⁊ frequenter mouebatur ad irā. Dicit in seipso. Vado ⁊ solus habito in aliquo loco. ⁊ cum nō habeo cum quo dicam vel audiā: ero getus: ⁊ quiescit a me passio ire. Egrediēs ḡ manebat in spelunca solus. Una autem die iplēs sibi suriscula aque: posuit sibi in terrā. Contingit aūt vt subito ꝓsaret. Ille ꝓvo iplebat secūdo. Et itez versa ē. Dei de tertio iplens posuit. Et iteruz ꝓsa est. Qui cmotus furoze tenuit vasculū ⁊ fregit. In se aūt reuersus cognouit qa ab eo dē demone iracūdie sit illusus: ⁊ dixit. Ecce ⁊ solus sū ⁊ vicit me. Reuertar ḡ in cōgregationem qa vtiq3 labore ⁊ patientia op⁹ est: maxime dei adiutoriū. Et exurgens reuersus est in locum suum.

Beatus macha §xv

ri⁹ ō semetipso referebat dicēs. Dū essem iuuenis ⁊ tm̄ i cella residerē: iuit ū me tenētes clericū ordinauerūt i vico. Cū aūt ibi essez nolēs sed i solitudinē refugissē: ⁊ quidā mihi sc̄laris ope meo vēdito ministraret otigit quādā ꝓginē pstupꝝ vētris on⁹ accipere. Que dū a parētib⁹ a q̄ fuisset cō ꝑssa regrīt. Dicit illa. Anachoreta ille nr̄ B i me scelus ꝓpetrauit. Egressi ḡ parentes puelle ꝓpbēdētes me: suspēderūt meo colio vasa fictilia ⁊ p singl̄as semitas circunducebāt me cede mactātes. atq3 isup his vocib⁹ vna cū cachino īsultātes hic mōach⁹ filie nre vim intulit. Cūq3 me vsq3 ad necē fustib⁹ pene mactasset: qdā ex seniorib⁹ dixit. Usq3q̄ hūc pegrinū mōachū cedendo? ītficitis. Sz⁹ ⁊ rubore fuso iniurias irrogabāt dicētes. Ecce qd fecit ḥ tu⁹ icūs cui tu tesīoniū ꝓhibebas pa

rentes ãt puelle dixerunt:nulla bunc rõe dimittim⁹:nisi ꝑ alimẽtis puelle ꝑstandis aliqs ꝑ ipso satisfactor accesserit. Quod dũ ministrãti mibi vt faceret innuisse:iter posita me sua fide suscepit. Jtaqz regressus ad cellulã.quantascũqz inueni sportellas ei cõtribuebã.qbus venditis: victum mibi cõiugiqz mee ministraret. Dicebã aũt Ecce Machari inueniſti tibi vxorẽ:necesse est ergo amplius opari. vt eã valeas enutrire. Et tã dieb⁹ q̃ noctib⁹ opabar. vt ei victũ ministrarẽ. Sciebã.n.qz deꝰ iudex ⁊ testis ẽ in oibus. Sed qñ illi tẽpus pariẽdi aduenit. diebus plurimis magnis stridoribus cruciata parere nõ potuit. Que qd rei eẽt:ab obstetricibus regritur. Jlla vo respondit. Quia anachorete illi cãm ñ habenti:crimẽ iposui. Naz me iuuenis vicinus noster ille cõpressit. quod cũ ille q mibi ministrabat audisset: gaudio repletus. festinus aduenit dicẽs. infelicẽ illã puellã prius q̃ fateretur. qꝑ tibi calũniaz frustra contexuit parere nullatenus potuisse vociferans:sz ⁊ oẽs vicinos postulans venire. ⁊ ad te missi veniã a te postulare. Que ego cognoscens. ne me ipsi homines molestarent. festinus abscendens in scithi pueni:⁊ bec est causa nri ad ista loca aduẽtus.

Quidam fra § xcvi

ter requisiuit abbatẽ ꝓoemenem dicens Quid faciã pater. qm̃ cõturboꝛ a tristicia? Dicit ei senex. Neminẽ ꝑ nibilo despicias nullum condemnes nulli detrabas ⁊ dabit tibi dominus requiem.

Dicebat abba § xcvii

ꝓoemen de abbate Jsidoro. qz solus ipse cognouisset. Nã quotiens illi cogitatio sua dicebat. quia magn⁹ es:tũc ⁊ ipse respondebat ad se. nunquid talis sum qualis Antonius. aut certe abba ꝓãbo: vel reliqui patres: qui ẽo placuerũt? Quotiẽs ꝝ hec cogitabat: regescebat. Qñ vero inimicus cõturbãs eũ suggerebat ei desperationẽ. ⁊ penas dicens qm̃ post hec oia iturus es i tor̃ta. Dicebat itez ipe. qz q̃uis ego i tormẽta mittar tm̃ vos subt⁹ me iuenio.

Abbati Moy § xcviii

si frequẽter apparuerũt spiritus mali vicentes. ꝓeualuisti nobis Moyses. ⁊ nibil tibi possumus facere: ⁊ quotiẽs te in ꝺ sperationẽ humiliare volumus exaltaris. quotiẽs autem exaltare ita te humilias. vt nullus de nobis accedat ad te.

Cum quidam § xcix

abbatẽ Syson frequẽter talez sermonẽ requireret: quid faciã pater qm̃ cecidi: respondit surge. At ille respõdit. Exurrexi Et iterũ se cecidisse confessus est. Ait senex. Et iterũ surge. Cũ autẽ frater frequẽter se surrexisse: ⁊ frequenter se cecidisse narraret eodẽ sermone senex vtebat̃. exclamãs. Non cesses exurgere fili. Cui frater. Usqz quo possũ surgere pat̃ explana. Tunc senex ait. Quousqz aut i bono opere aut in malo deprebẽsus occumbas. Jn quo enim opere homo deꝑbensus fuerit i eo iudicabitur.

Quidam senex §.c

tẽptabatur a cogitationibus grauiter ꝑ annos decẽ. ita vt iã desperaret dicẽs pdidi iam animã meã: si quatenus semel peri iam reuertar ad seculũ. Cũ autẽ proficisceretur. venit ad eũ vox dicens. Decẽ anni i quibus certasti corone tue erũt. Reuertere ergo in locũ tuũ. ⁊ ab oi mala cogitatiõe libero te. Et statiz regressus permansit in incepto ope. Nõ est ergo bonuz despare se quẽq̃ ꝓp cogitationes. Jlle.n. magis nobis coronã prouident si vtiliter eas pertractantes transierimus.

Quodaztempo § ci

re abbas Antoni⁹: dũ resideret in beremo spiritu temptat⁹ accidie dicebat ad deuz Dñe saluari ꝺsidero: sz cogitationes varie nõ me pmittũt. Quid faciã i tribulatione mea vl̃ qũo saluari valeã. dignant oñde? Et p⁹ paululũ surgẽs quẽdaz sibi similẽ ꝺspicat̃. sedẽtẽ torquẽtẽ funiculũ: ⁊ surgẽ

tē.ex.opere ꝛ oratē. Erat aūt ad emendationē angelus Antōii destinat⁹: A quo etiam būc sermonē audiuit. Et tu ita faciens Antōi: saluaberis. At ille sūmo gaudio cumulatus .accepta confidētia: saluabatur

Quidam fra §.cii

ter requisiuit senem: dicēs. Quid faciā p̄r. qm̄ nulla opera facio monachi: sed i negligētia constitut⁹ comedo ꝛ bibo ꝛ dormio: ꝛ de hora i horā transgredior. de cogitatione in cogitationē. ꝛ propterea contristor ꝛ deficio? Cui senex ait. Tu sede i cella tua ꝛ fac quod potes sine p̄turbatione animi: ꝛ confido in deum. quia qui sedet in cella sua propter deum: inuenitur in loco illo vbi est Abbas Antonius.

Alter frater re §.ciii

quisiuit abbatem Achillē dicens. Cur sedens in cella mea patior accidiā? Cui senex ait. Quia nec dum vidisti requiē fili. quaz speram⁹ neqz tormēta q̄ timem⁹. Si enim ea diligenter inspiceres etiam si vermibus plena esset cella tua vsqz ad collū tu tm̄ in ipsa iaceres sine accidia.

Quidam frater §.ciiii

abbatez Antoniū requisiuit dicēs. Quid obseruādo deo placebo. Respōdit senex. Quod demādo tibi custodi. Quocūqz vadis. deuz semper habeto p̄ oculis tuis: ꝛ quodcūqz opus exerces. sume ex diuinis scripturis exempla: ꝛ in quocūqz loco resederis .ne inde citius mouearis sz patiēter in eodem loco consiste. Nec enim tria custodiens: saluus efficieris.

Quidam frater §.cv

cū expetisset sermonē abbatē Moysen. dicit ei senex. Uade ꝛ sede i cella tua. Cella aūt tua omnia te potest instruere: si ibi permanseris. Sicut enim piscis ex aqua educt⁹ statim morit. ita ꝛ monachus perit si foris cella sua voluerit tardare.

Quidaz frater §.cvi

regsiuit abbatez Poemenē. Si melius ē remoti⁹ an cū aliis māere. Rndit senex. hō si seip̄m rep̄bendit: vbi pōt p̄sistere. Si aūt se magnificat nusq̄ stat. sicut scriptū ē g se existimat aligd esse cū nihil sit. ipse se seducit. Quicqd.n̄. boni fecerit homo ne exultet in eo: quia mox perdet illud.

Aliquando venit §.cvii

ad abbatez Zēonē i Syriā aligs fr egyptius ꝛ cepit cogitationes ꝑprias acculare. p̄ite sene. Ille aūt admirat⁹ dixit. Egyptii ꝟtutes q̄s habēt: celāt. ꝛ vicia q̄ nō bnt: manifestāt. Siri aūt ꝛ greci. ꝟtutes quas nō bnt: p̄dicant. ꝛ vicia que bnt abscondunt.

Quidam senex §.cviii

dixit. Qui ab hoīb⁹ āpli⁹ honorat aut laudatur. ñ paruū aie damnū patit. q aūt penitus ab hoīb⁹ ñ honorat: de sup gloriam a deo accipiet. Idem dixit. Fieri n pōt. vt simℓ ꝛ herba nascat ꝛ semē. Ita ipossibile ē vt laudē gloriā secularīū bnītes: simℓ etiā ꝛ fructuz faciam⁹ celestē. Idē dixit. Sic thesaurus māifest⁹ minuet: ita ꝛ ꝟtus deperit publicata. Nā sic cera a facie ignis soluit. ita ꝛ aia p laudez resoluta: perit ab itentiōe sua. Idē dixit. Qñ cogitatio vane gℓie vℓ supbie te ipugnat: pscrutare teipz si oia dei mādata seruasti: si inimicos tuos diligis: si gaudes i gℓia inimici tui ꝛ ntrista ris i deiectiōe ei⁹: si apud te babes: qm̄ ꝟuus inutilis sū. ꝛ plus oīb⁹ hoīb⁹ peccās: ꝛ neqz tunc tm̄ aliquid grande sapias tāq̄z aliquid boni feceris: sciens q̄ clata cogitatio omnia illa bona dissoluit.

Quidam senex §.cix

cū vēisset ad aliū senē: dicit ei. Ego iā mortuus sū seculo huic. At ille alter rndit. Ne ofidas i teip̄m: dōec egrediaris ō corpe h̄. Nam ꝛ si tu dicas quoniam mortu⁹ sū. diabolus tamē necdum est mortuus. cuius innumerabilia sunt artis mala.

Dicebant de quo §.cx

dā sene ga fecerit gnāgita annos. nec pa/

nē comedēs:nec facile aquā bibēs . Et dicebat:qz extīxi fornicationē. z auaritiā. z vanā gl'iam. Et vēiēs ad eū abbas Abrahā.audiēs qp ḥ dixisset:dicit ei. Tu dixisti būc ꝓmonē? Et ille rñdit. Etiā. Et dixit ei abbas Abrahā. Ecce ītras ī cellā tuā z iuēiēs sup mattā tuā mulierē potes ñ cogitare qz mulier ē. Et ait. Nō sz repugno cogitatiōi mee: vt ñ tāgā illaz. Dic ei abbas Abrahā. Ecce ñ īterfeciſti fornicatiōez.qz viuit passio ipa:sz alligata ē. Jtez si ambulas ī via z vides lapides z testas vasoz. z iter ipas iacēs auz potes mēte tua auruz qđ vides velut lapides reputare . Et rñdit. Nō.sz resisto cogitatiōi mee: ne colligā illud. Et dicit ei Abrahā. Ecce ģ viuit passio.sz alligata ē. Et dixit iteruz abbas Abrahā. Si audieris de duob⁹ frībus.qz vn⁹ diligit te z bona loquit̄ de te:ali⁹ aūt odit z ꝺtrahit tibi.z venerit ad te vterqz: equaliter suscipis? Et dixit. Nō. sz extorqueo aīo meo: vt sit'r bñfaciā ei q me odit sic̄ z illi q diligit me. Et dixit ei Abrahaz. Uiuunt ergo passiones:sz tm̄modo a sanctis viris quodāmodo ligantur.

Quidā senex habi § cxi

tabat ī iferiorib⁹ ptib⁹ hereī.z sedebat gescēs: vn⁹ aūt secularis religiosus ministrabat ei. Cōtigit aūt vt fili⁹ secularis illi⁹ ifirmaret̄. Multis ģ p̄cib⁹ postulabat senez . vt vēiret ī domū suā: z faceret oronē pro ifāte. Exurgēs aūt senex ābulabat cū eo. Jlle aūt p̄cessit z igressus ī domū suā dixit. Uēite i occursū anachorete. Quos cū vidisz ꝺ lōge egressos cū lāpadib⁹ sēsit qp ad se vēirēt. Despoliās itaqz se vestimēta sua misit ī flumē.z cepit ea lauare.stās nudus. Jlle aūt q ministrabat ei: erubuit et rogauit boies dicēs. Reuertimini: senex enim nr̄ sēsū pdidit. Et vēiēs ad eū: ait illi. Abba ad qd ḥ feciſti? Omnes enim qui te viderūt: dixerūt . qa demonē habet senex. Cui ille. Et ego hec volebam audire.

Cum quidam § cxii

iudex puīcie abbatē Moysen vellet adorare: audiēs ille fugiebat ꝺ loco suo Et cū obuiā forte illi fuisz.regsiuit iudex ab eo dicēs. Dic nobis. vbi ē cella abbatis Moysi? At ille rñdit. Quid illū vultis vidē. hominē stultū z hereticū . Qꝺ cū audisz iudex vēiēs ad ecclīā:rettulit clericis dicēs Ego qdē diuersa audiēs ꝺ abbate Moyse. volui ab eo bñdici:sz qdā vēiēs mihi obuiā mōach⁹ rettulit de eo qp eēt heretic⁹. Qꝺ cū audisset clerici: ꝺtristati sūt.z ceperūt īterrogare eū qual'eēt mōach⁹ ille.qꝺ ei dixisset. Jlle aūt rñdit. Senex erat z vetrimis īdut⁹ vestimētis. lōg⁹ z niger. Et tūc cognoscens ex reuelatiōe eoz.qz ipe cēt moyses:satis miratus discessit.

Abbas Syso § cxiii

ius cū hītarz ī mōte ī q̄ erat beat⁹ Antōi⁹ reclusus:qdā sect'aris ad eū cū filio ꝓpio pcipiēde bñdictionis gr̄a ꝓperabat. Cōtigit aūt vt ifās morer̄ ī via. Que p̄ sine vlla pturbatiōe mētis sublatū cū fiꝺ portauit ad senē.igressusq cellulā:tā se q̄ ifā tē ꝓiecit ī t'rā. vt ē moris postulātiū bñditionē. Orōe āt expleta exurgēs p̄ egress⁹ ē:filii corpusc'o ꝺrelicto'añ pedes abbatis Que cū ad huc senex orādi cā iacē sparet: surge igt fili z egredē:ꝺfūctū.n.eē nescie bat. Cōfestiq puer exurgēs egress⁹ ē. Cū q vidisz p̄ ei⁹:obstupuit.regressusqz ī cellulā adorato sene:tā cāz filii q luctū cū fiꝺ narrauit. Sz senex valꝺ melt⁹ effect⁹ē.nō eni a se qcq tale volebat audiri factū. Sz per discipulū suum homini illi ne cuiq ad transitum sunz hoc diceret imperauit.

Cum quidaz § cxiiii

in ecclesiaz secularis veniens ab inmundo spiritu teneretur.z cum omnes orationez fecissent.z nullatenus spiritus immundus ab eo egrederetur: dicunt ergo inter se frēs. Quid possum⁹ huic spūi facē? Nemo pōt illū excutē nisi abbas Besariō. Sz si dixerim⁹ ḥ:ille nec ad ecclīaz acqescit vēire. Sz faciam⁹ talit̄.qm̄ añ oēs solet ad ecclesiā vēire:hūc q patit̄ faciam⁹ sedē. z postea dicam⁹ abbati. Abba suscita hūc dormiētē. Fecerūt ita. Et vēiēte abbate Besarione:steterunt omnes in oratione.z dicūt ei. Abba suscita etiā istuz dormiētem. Jlle aūt excitauit eum dicens. Surge

regredere foras. Et mox ab eo egressus ē spūs imūdus ꝛ sanꝰ effectꝰ ē ex illa hora

Erat quidazba §.cxv

bēs filiū paliticū i egypto ꝛ attulit eū i cel lā bti Besarionis abbatis: ꝛ relict eū sup ostiū plorātē: ꝛ discessit lōge. Cepit ꝯ ifās flere. Cū aūt senex p fenestrā vidisset eū di xit. Quis te huc ꝺtulit fili? Cui ifās rndit. ꝓr meꝰ ꝺtulit me: ꝛ ipe discessit: cui senex dixit. Surge ꝛ adiūgere illi. Et mox sanꝰ effectus surrexit: ꝛ puenit ad prem suum.

Dixit abbas §.cxvi

mutues. Quātū bō ꝺo approximauerit: tm se pctōrē videbit. Esaias.n. ꝓpha videns dnz: miserz se ꝛ imūdū vocauit. Nos ꝯ nō simꝰ hic sine sollicitudie. Dic.n. scriptura. Qui stat: videat ne cadat. In icerto ꝯ na uigamꝰ in hō mūdo. Sz nos gdē q̄si i trāqllo mari nauigare videmur: sc̄ares ꝙo q̄si in piculosis locis. Nos q̄si i die sole iusticie il lustrati: illi ꝙo i ig̃rātia q̄si p noctē. Sz fre quēter ocīgit: vt sc̄aris i tenebrosa nocte nauigās ꝓpaz nauī saluet. nos aūt dū i trā qllo nauigamus: sepiꝰ ex ipa securitate ne gligimꝰ: ꝛ ꝑmū hūilitatis gubernac̄m re linq̄ntes: sepe pic̄losa naufragia patimur. Sic̄.n. ipossibile ē nauī firmā fieri sine cla uis: ita ipossibile ē boīez sine hūilitate sal uari. Jdē dixit. Hūilitas nec ipa irascitur: nec alios pmittit irasci. Jdē dixit. Humili tas ē si quādo peccauerit in te frat tuus: anteq̄z peniteat ille indulseris ei.

Abbas macha §.cxvii

riꝰ: dū diluc̄o palmax folia portās ad cel lā suā reuerteret occurrit ei diabolꝰ cū fal ce pacuta: volensq̄z eū pcutere n̄ valebat. Qui exclamās dixit. Magnā a te viz pa tior o machari: q cū te cupio nocere nō va leo. dū te q̄cūq̄z facis. ego magis exupe rē. Tu ꝯ ieiunas iterduz: ego nullo vnq̄z cibo reficior. Tu sepe vigilas: me vero so por nūq̄z oppressit: Sed in vna re me vin cis ipse pfiteor. Cū ab eo rem ipaz beatꝰ machar⁹ requisset hūilitas tua dixit so/ la me, vicit. Hec dicēte inimico: ꝛ extēdēte btō machario manus suas ad orationem: spiritus imundus inter auras euanuit.

Quēdam ex § cxviii

senibꝰ monachox beremita gdam spū ma lo correptꝰ ꝛ spumās fortiter in maxillam pcussit. Senex aūt pbuit illi alterā maxil la: vt feriret. Diabolus aūt n̄ sufferēs icē/ dium hūilitatis eius statim discessit.

Quidam ex pa § cxix

tribꝰ dicebat. Dis labor monachi sine hu militate vanus ē: Hūilitas enī pcursor est caritatis. Sicut Johs erat precursor ihu. oēs trahens ad cuz: ita ꝛ hūilitas attrahit ad caritatē. i. ad ipz deū. qz ꝺus caritas ē.

Quodam tempo § cxx

re abbas machariꝰ duz ad mōtez Nitrie ascēderet: discipulo suo vt paxꝑceederet i perauit. Qui cū ante illū piret: obuiā būit quēdam sacerdotē idolox. cursu ꝺcito ve nientez ꝛ lignū grāde portantē. Cui exclā mans ait. Quo curris demō? At ille iratꝰ tantis eum plagis affecit. vt exanimē pe ne relinq̄ret. Et relicto eo sacerdos idolo ruz itex currebat: ꝓgressusq̄z paxobuia/ uit btō machario. Qui ait ad euz. Salue ris liberatox salueris. At ille admiratꝰ re/ spōdit. Quid i me boni ꝺspexisti: vt me ita salutares? Cui senex ait: qa vidi te laborā tē. ꝛ curris ignorant. Cui sacerdos dixit. Et ego salutatiōe tua ꝺpūctꝰ magnū ꝺuū ꝺi te coḡui. Nā alter nescio qs mirabilis mōachꝰ occurrēs mibi iiurias fecit: sed ꝛ ego plagas illi ꝓ ꝝbis iposui. Tūc appbē dens pedes bti machariu clamabat dicēs. Nisi me monachū feceris nō ꝺsistā. Per gēteq̄z parit veuerūt ad locuz vbi cesus fr iacebat. Quē. vtriq̄z tollētes: qm̄ ḡdi n̄ poterat: manibꝰ i eccl̄iaz ꝓtulerūt. Cū āt fres vidisset sacerdotē illū btm̄ machariū comitātē: stupefacti cū admiratiōe mōa/ chū cuz pficiūt: ac mlti pp illū ex paganis facti sūt xpiani. Dicebat ꝯ abbas machariꝰ ga ꝑmo supbus ꝛ malus etiā bonos viros

conuertit ad mālum:sermo ꝝo humilis ⁊ bonus etiam malos mutat in melius.

Sepe dicebat §. cxxi

beatus Anthonius.nisi pistor mole octos operiret mercedē suam recipiēs:ipse consumeret. Jta ⁊ nos p dei dispensationē tegumen accipim⁹: vt ea que operamur bona non valeam⁹ attendere:ne nosipsi beatificantes possim⁹ extolli:⁊ mercedez propriam amittem⁹. Nam ⁊ ob hoc quādo relinqmur ī sordidis cogitationib⁹: nec esse ē vt hoc tantūmodo ꝓuideamus: vt nosipos ⁊ nostram sententiā cōdēnemus:⁊ eaque sūt in nobis sordida.illud paruū bonū opus nostrum ī nobis obscuret. Nūquaz enim homo bonus est:etiā si bonus eē videret:nisi deus habitauerit in ipo:qa nemo bonus nisi solus deus. Oportet ergo vt nosipos sēp incusem⁹.Qñ enim se qsqz reprehendit:mercedez ꝓpriā non amittit. Jtem beatus Anthoni⁹ rettulit se vidisse omnes laqueos inimici:super vniuersam terram extētos. Et cū suspirans dixisset: quis bos poterit trāsire:/ vocē ad se dicētē audiuit.humilitas sola ptrāsit antoni: quā nullo modo valēt superbi cōtingere. Jtē beat⁹ antonius duz ī cella propria oraret: venit ad eū vox dicens. Antoni.nondum perueneisti ad mensurā coriarij qui ē in alexādria. Quo audito senex surgēs mane arrepto baculo ī ciuitatē alexandriā festinus venit. Cūqz ad designatū hominē fuisset īgressus:ille viso tāto viro obstupuit. Cui senex dixit.ʼRefer mihi opa tua quia propter te relicto huc veni. Qui respondens ait. Nescio me aliquādo aliqd boni perpetrasse. Unde ex cubili ꝓprio mane cōsurgēs anteqz in opere meo residea dico q⁹ omnis hec ciuitas a minore vsqz ad maiorē īgrediūtur regnuz dei ꝓpt iustitias suas:ego aūt solus ꝓpter peccata mea penā heredito sempiternā. Quod verbuz añqz quiescā sero ex cordis mei recenseo veritate. Quod audiēs beat⁹ Antoni⁹: respondit. Jn ueritate fili sicut bon⁹ aurifex sedens ī domo tua cum requie regnū dei adeptus es: ego aūt velut sine discretiōe omne tempus meū in solitudine conuersatus:nec dū verbi tui assumpsi mensuram.

Quidam frater §.cxxii

requisiuit abbatē poemonē dicens. Quid ē pf̄ quod ait apostolus: Oīa munda mundis. At ille dixit ei. Si quis ad hunc fmonem poterit puenire vt eū intelligat. videbit se minorē esse toti⁹ creature. Cui frat. Et quō possum me minorez videre ab eo q homicida ē:/ ʼRñdit senex. Si potuerit homo ad hunc fmonē apostoli peruenire: ⁊ viderit hominē q forte occidit aliuz: dic ī semetipo: Jste quidē hic solum peccatuz fecit.:ego aūt oīboza homicidiū cōmitato me ipm peccando interficiens. Et cū frat requireret:quō hoc possit fieri:/ ʼRñdit. Hec sola iustitia est boīs: vt semetipm reprehēdat. Tūc.n.iust⁹ ē cū sua pctā odēnat.

Dum sederent §.cxxiii

quidā fratres ꝓpe abbatem poemonem: vnus aliū quēdā frez laudauit dicēs. Bonus ē ille fr̄ qm̄ mala horret.cui senex ait. Et qd ē mala horrere:/ At ille nesciēs qd ei rñderet petebat dicēs.Dic mihi quid ē malum horrere:/ Cui senex ait. Jlle horret mala qui sua peccata horret: ⁊ omnem fratrem suum beatificat ⁊ diligit.

Quidam fra § cxxiiii

ter regsiuit abbatē poemonē dicēs. Quo mō pōt homo vitare ne loquat malū ō ꝓximo suo:/ ʼRespōdit senex. Ego ⁊ ꝓxim⁹ me⁹ due imagines sum⁹. Cum q meā imaginem reprehendero:inuenitur imago frīs mei apud me venerabilis. Quādo aūt me az laudauero:tunc frīs mei imaginē puaz respicio. Tunc q de alio non directo:si sē per meipm reprehendo:quia magnum virum despicit:qui seipm non considerat.

Dixit abbas §. cxxv

yperici⁹:qa sicut leo terribilis ē onagris. sic monach⁹ ꝓbatus:cogitationib⁹ occupi scētie. Dixit itex qō sup ieiuniuz frenū est

ieiunium velut equus feruens desiderio femine rapit. Dixit itez g supra. Siccatū ieiunio corp⁹ monachi: animā de profūdo eleuat: z siccat fistulas ōlectationū. Dixit itez qui supra. Castus monachus in terra honorabitur z in excelso coronabit. Dixit itez qui ō Monach⁹ qui non retinet linguaz suaz i tēpore furoris. neqz corporaliuz passionū retētor erit aliqū. Dixit itez qui supra. Bonum ē manducare carnē et bibere vinū: q̄s manducare carnes fratz Dixit itez g supra. Susurrans ꝑpēs enaz eiecit de paradiso. Huic g̃ similis est g proximo suo obloquit. ga audientis se animā perdit: z suā nō saluat. Dixit idem qui sup̄. Acta ē aliquādo festiuitas i scithi: z dederunt seni i calice vinū. Qui abiciens ait. Tollite a me mortē istā. Quod videntes alii g cū ipo edebāt: nec ipi biberunt. Alia vice allatū est vasculū vini de primitijs vt daret frib⁹ ad singulos calices. Introiēs autē quidā senex: z videns quia vinū acceperant fugit in criptā. Que cecidit. Et cū audissent sonum currētes inuenerūt frez semianimem iacentē: z ceperūt euz obiurgare dicentes. Bene tibi cōtigit: quia vanam gloriā habuisti. Abbas autē refrenās eum dixit. Dimitte filiū meum: bonū op⁹ fecit: z viuit dominus quia non reedificabitur cripta hec tēporib⁹ meis vt cognoscat mūd⁹ ga ꝓp calicē vini cecidit cripta.

Solebat di §. cxxvi

cere abbas ioannes paruā sarcinā dimisimus. i. nosipos rēprehendere. z graue portare elegim⁹. i. vt nos iustificem⁹ z alios cōdemnemus. Aliquādo fact⁹ est cōuentus in scithi: z loquebant pres ō quodā fratre culpabili: abbas aūt piox tacebat: postea autē surgēs egressus est tollens sacrū impleuit arena: z portauit in humeris suis. et mittēs in sportella modicū de hac barena portabat etiā ipsam in ante. Interrogat⁹ à patrib⁹ quid hoc eēt. Ille rndit. Saccus iste qui multū barene habet mea pctā sūt qm̄ multa sunt: z posui ea retro me: ne videā ꝓ ipis z plorem: ista aūt modica barena peccata sūt fratris isti⁹ z sunt ante faciem meā: z ipis excrutiox iudicās fratrem. Quod non oportet ita fieri: sed pctā mea ante me magis eē: z de ipis cogitare z rogare deū vt ignoscat mihi. Audiētes aūt patres dixerunt. Uere hec ē via salutis.

Uenit abbas §. cxxvii

isaac de thebaida in cōgregationē fratz: z vidit quēdam de fratribus culpabilez z adiudicauit eum. Cū autem regrederet ad heremū venit angelus dn̄i: z stetit ātē ostiū celle ei⁹ dicens. Non te dimitto intrare. Ille autē rogabat vt eius culpa manifestaret. Et rndens āgelus dixit. Deus misit me vt dicerem tibi. Ubi iubes vt mittaz illū frēm quē adiudicasti? Et statiz abbas isaac pniaz egit dicēs. Peccaui ignosce mihi. Et ait angelus. Surge. ignouit tibi de⁹ sed custodi decetero ne adiudices quēq̄ priusq̄ iudicet eum deus.

Cōtigit fratri §. cxxviii

cuidam culpa in cenobio z dum a ceteris increparet ad abbatez profect⁹ est anthonium. Et assecuti sunt eū fratres volētes eum reducere: ceperūtq; ei culpas exprobrare. Ille vero feciss̄e culpā denegabat. Inuentus est ibi abbas Papbuncius cui cognomen erat cephalus. qui talez rettulit in congregatione fratrum auditam parabolam. Uidi inquit in rippa fluminis hominem vsqz ad genua in limo dimersum: venientes autem vt eum porrecta manu extraherēt vsqz ad collum dimerserunt. Tūc beatus anthonius de beato papbuncio ait: Ecce hō qui ex vitate potest alias saluare. Quo fratres illius sermone compuncti agentes penitentiam: eum qui discesserat ad cenobiū reuocauerunt.

Dixit quidam § cxxix

de seniorib⁹. Si videris aliquem peccātem: ne mittas culpam in eum: sed in illuz qui impugnat eū apud temetipsuz dicēs. Ueh mihi: quia sicut iste nolēs victus est sic z ego hodie vel cras: z plange z inqui-

re dei solatium. Nemo enim vult pec
care sed omnes decipimur.

Quidam timo §cxxx

tbe⁹ anachoreta: negligentē frēm aliquē audiēs. interrogante ipi⁹ abbate: qd illi frī faceret: dedit cōsiliū vt cū expelleret. Cū ergo ille fuisset expulsus: tēptatio venit ad thimotheū. Et cū ploraret in cōspectu dei: et diceret miserere mei: vēit ad eū vox dicēs. Thimothee iō tibi hō venit. qa fratrez tuū i tpe sue temptationis despexisti.

Dicebant autē §cxxxi

qa narrauerit aliquis scōr patruz vidisse se q̄ttuor ordines i celo: quorū primus erat hominum infirmorum et grās agētiū deo: Secūdus ordo erat hospitalitatē sectātiū et instātium ministrātium eis. Tertius ordo in heremo cōuersantiū: et nō videtiū homines. Quart⁹ ordo erat: qui ad obedientiam spiritalib⁹ patrib⁹ se subiiciunt ꝓpt deuz. Utebatur ḡ ordo obediētiū torquē aureaz et maiorē gloriam q̄z alii habebāt. Ego autē dixi ei: qui mihi hec omnia ostēdebat. Quomodo iste ordo q paru⁹ ē maiorē gloriā habet q̄z alij ordines? Et respōdens dixit mihi. Quia q hospitalitatez sectant scōm propriā volūtatē idipm faciūt: similiter q in heremo se religāt arbitriose de seculo recesserūt. Hic aūt ordo qui se ad obediēdū dedit: omnes voluntates suas abiiciēs pendet ad deū et ad iussionem spūalis patris: ꝓpterea et maiorē gloriam habz. Quapropt̄ o fili: bona ē obediētia que ꝓpter deū fit. Intēdite ḡ fili: virtutis huius aliqd ex pte vestigiū. Obedientia salus ē oīuz: obediētia genitrix ē omniū virtutū: obediētia regni celoꝝ inuētrix est: obediē obediētia celos apit et hoīez de terra eleuat: obediētia cohabitatrix est angl'oꝝ: obediētia scōr oīum cibus ē. Ex hac. n. ablactati sūt et per hāc ad perfectionez puenerūt.

Quidam senex §cxxxii

dixit. Quia si quis frī suo inūxerit causā cū timore dei et cuz būilitate: ſmo ille qui ꝓpter deū fit. cōpellat fratrem suuz obedire et facere quod iniūctū ē ei. Si aūt obedire quis cupiēs non scōm timorez dei. sz ex auctoritate et ꝓpria volūtate fratri voluerit imperare: videt deus absconsa cordis et non illū ꝓmittit vt obediat impanti ne faciat quod illi preceptū est: quia manifestū est opus dei quod fit ꝓpter deum. et manifesta ē omnis auctoritas que p iactātiaz ordinatur. Quecunqz enī ex deo sūt a principio humilitatez habent: que autez ex auctoritate et iracūdia aut scurrilitate vel conturbatione ex diabolo sunt

Abbas siluan⁹ §cxxxiii

habebat discipulum nomine Marcuz: cuius obedientia erat magna et propterea senior diligebat eum. Habebat autem et alios vndecim discipulos: qui contristabantur: eo ꝙ illum plus diligeret. Quod postq̄z alij senes audierunt mesti venerūt ad eum vt ei renunciarent: quia fratres illi qui cum eo erant contristabantur. Sz anteq̄z illi aliquid faterentur: ipse cum illis ad singulorum cellas profectus est. Et vnunquēqz nomine proprio vocauit dicens. Egredere foras frater: quia opus te habeo. Et nullus ex illis voluit egredi. Uenerunt autem post omnes ad cellam marci: et cum pulsasset ostium vocauit nomen eius. Ille autem mox vt audiuit vocem senis foris egressus est. Et ingressus abba in cellā marci: quoniā scriptor erat. repperit quaternionez quem scribebat: et inuenit ꝙ in qua hora vocatus est: litterā quam faciebat mediam dereliquit. tantūmodo vt obedientiaz adimpleret. Noluit autē post auditam vocez senis litteraz o quaz ceperat p'percomplere. Unde illi alii senes dixerunt ei. In veritate quez tu diligis et nos iaz diligim⁹: quia et deus eum propter suam obedientiam diligit.

Senex §cxxxiiii

quidam solitarius habuit quendam ministruz manentem in possessione. Cōtigit autem semel: vt tardante ministro defice

rēt necessaria seni. Et cū tēp⁹i terciss̄et
t nō veniret minister ille defecerūt q̄ neces
saria habebat senex ad victuz: t qđ opera
retur manib⁹ suis. Qui cū affligeret. non
habēdo quod laboraret. neqz vīviueret:
dicit discipulo suo. Uis vt vadas ad possessionē illam. t voces nobis ministrū qui so
let nobis afferre que op⁹ sūt nobis Ille re
spondit. Qđ iubes: facio. Differebat aūt
senex non p̄sumēs mittere fratrem. Et
cum sustinerēt t tribularentur non venien
te ministro illo. dixit iterum senex ad disci
pulum suuz. Uis ire ad possessionem t ad
ducere eum? Et ille respondit. Quod vis:
facio. Timebat autem t discipulus ei⁹ de
scendere ad possessionem ne forte scanda
lizaretur aliunde: sed ne inobediens esset
patri suo: acquieuit abire. Dicit autez ei se
nex. Uade t credo ī deum patrum meox
quia ꝓteget te ab omni tēptatione. Et fa
cta oratione direxit eum. Ueniens autem
frater in possessionem: requisiuit vbi mā
ret minister ille. Et inuenit hospitium ei⁹.
Contigerat autem eum cum suis omnib⁹
ad memoriam parentum suorū extra pos
sessionem inueniri: t non inuenit ibi quē
quam excepta vna filia eius. que vt pulsā
tem fratrem audiuit. venit ad ostium t a
peruit ei. Et cum interrogaret eam de pa
tre suo: illa hortata est eum vt intraret ho
spitium. simul etiam t trahebat eum. Ille
vero non acquiescebat intrare. Sed cum
diu cogeret. preualuit euz introducere ad
se. Et conplexa est euz t cepit illicitare cū
ad commixtionem corporis eius. Ille autē
videns se trahi ad luxuriam. t cogitationi
bus confūdi. ingemiscēs clamabat ad do
minum: dicens. Domine propter oratiōes
patris mei libera me in ista hora. Et dum
dixisset subito inuentus est ad flumen per
gens ad monasterium. t restitutus est ille
sus ad abbatem suum.

Duo fratres § cxxv.

carnales venerunt habitare in quodā mo
nasterio. ex quibus vnus erat preclare cō
tinentie: alter obedientie magne. Cui dice
bat pater. Fac hoc t faciebat. t fac illud t
faciebat: manduca mane t manducabat.
De qua re magnam in monasterio opinio
nem habebat quia ita obediens existebat
Uictus est frater ille continens aduersuo
euz inuidia. Et dixit in semetipso. Ego p
bo istum si habet obedientiam. t accedens
ad patrez monasterii dicit ei. Mitte me
cum fratrem meum. vt eamus alicubi. Et
dimisit eos abire. Et assumens eum frat
ille abstinens voluit eum temptare. Et cū
veniret ad flumen vbi erat multitudo co
codrillorum. dicit ei. Descende in flu
men t trans. Et mox ille descendit. Uene
rūt cocodrilli t lingebant corpus eius: in
nullo ledētes eū. Quod cum vidisset fra
ter eius: dicit ei. Ascende de flumine. Et
cum iter ageret. inuenerunt corpus hu
manum iacens in via. Et dixit ille absti
nēs ad fratrez suum. Si habuissemus ali
qđ vetustuz. iactarem⁹ super corpus illud
Et rīdens ille obediēs frī dixit. Magis
orem⁹ forsitā surget. Et stātib⁹ illis ad ora
tionē. atqz orātib⁹ intēte: surrexit mortu⁹
ille. Quo facto gr̄iat⁹ ē abstinēs fr. t dixit
P̄ro cōtinētia mea suscitat⁹ ē mortu⁹ hic
Dia aūt hec reuelauit de⁹ abbati mona
sterii eox t q̄lit tēptauerit frez suū ꝺ coco
drillis. t quō suscitat⁹ fuerit mortu⁹. Et cū
veniss̄ent ad monasterium. dicit abstinēti
illi abbas. Quare ita feciſti frī tuo? Ecce
tm̄ per obediētia ei⁹ surrexit mortuus ille.

Quidā ex sēi § cxxvi

bus de scithi. discipulum suū transmisit in
egyptū. vt ei camelū deferret: qui sportel
las q̄s fecerat portaret ī egyptū. Cuz aūt
deduceret cameluz alter senex obuius ei
dicit ei. Si sciss̄em fr̄ quando ibas in egy
ptū: dixiss̄ez tibi vt t mihi alterum came
lū deduceres. Qđ cū ille fr̄ ꝓprio abbati
dixisset. pre multa caritate dicit ei. Uade
fili. t duc camelum ad illū dicens ei. quia
nec dum parati sum⁹. cōple necessitatem
tuam t vade tu cū ipo camelo. vsqz ī egy
ptū: t iteruz reduc nobis camelum. t nr̄a
vasa portem⁹. Cū g̃ feciss̄z frater sic. t iuis

set ad illũ senẽ dicẽs. Abbas pambo dixit ga nos nec dũ parati sum⁹ tolle ⁊ comple necessitatẽ tuã. Caricauit autem senex camellũ ⁊ iuit in egyptũ. Cũ aũt discarricasset: itex ille fr reducebat camellũ ⁊ dixit. Ora p me pr. Cunqz senex regsisset quo pgeret. rñdit. In scitbim vado: vt etiã nostras sportellas huc afferã. Quod cum audisset senex: ꝓpunct⁹ cepit penitere dicẽs lachrymando. Indulgete mihi dulcissimi: quia caritas vestra fructũ meũ abstulit.

Alter senex § cxxxvii

cum pfecisset sportellas suas ⁊ iã retinacula misisset eax: audiuit vicinum suũ dicentem. Quid faciam qm̃ nũdine prope sunt: ⁊ nõ habeo vnde mittã retinacula in sportellas meas: Et mox igress⁹ dissipauit ꝓpria retinacula: ⁊ attulit ad fratrez dicẽs Ecce ista superflua habeo: tolle ⁊ mitte i sportellas tuas. Et ita p̃ nimia caritate fecit vt fratris opera cõplerentur. sua autem imperfecta reliquit.

Abbas ioan § cxxxviii

nes gra caritatis omnem malitiã ẽ oblit⁹ Hic cũ a q̃dam fre mutuasset solidũ vnuz ⁊ cõpasset linũ vñ oparetur: venit vnus fr petẽs eũ parum lini vt faceret sibi sactum. At ille dedit ei cũ gaudio. Itẽ alter venit petẽs eum linũ ⁊ dedit ei. Necnon ⁊ aliis plurimis veniẽtib⁹ ⁊ petentib⁹ dedit oĩb⁹ cũ gaudio. Post hoc ille qui mutuauerat solidũ. venit repetẽs eum. At ille dixit ego vador⁹ afferrã tibi ⁊ nõ habẽs vñ redderet surrexit ⁊ pfect⁹ ẽ ad abbatẽ Jacobũ. vt peteret eũ quaten⁹ redderet illi a quo mutuauerat. Et dũ iret per viã inuenit solidũ iacẽtẽ ⁊ nõ eũ tetigit: sz fcta oone reuersus ẽ i cellulã. Et cũ itex fr ille repeteret rõnẽ suã dic̃ ei. Uñcunqz mõ ofero illũ. Et iterum pfect⁹ inuenit solidũ. vbi añposit⁹ erat. ⁊ facta oõne reuersus ẽ. Et ecce itex venit fr ille molestãs eũ p solido. Tũc senex dixit. modis oĩb⁹ mõ vado ⁊ affero illũ. ⁊ dũ pficiscereť inuenit eodẽ loco solidũ iacẽtẽ ⁊ facta orõe tulit eũ ⁊ venit ad abbatẽ Jacobũ. Et dicit ei abba veniẽs ad te inueni hũc solidũ i via. Fac g̃ caritatẽ ⁊ predica hic i ciuitate. ne forte aligs pdiderit illuz. ⁊ si inuẽt⁹ fuerit dñs ei⁹ redde illũ. Profect⁹ ẽ g̃ senex ⁊ p tres dies p̃dicauit. ⁊ nemo inuent⁹ ẽ q pdidisset solidũ illũ. Tunc g̃ Joãnes dicit ad abbatẽ Jacobũ. Si nemo illũ pdidit reddo illũ fri illi. qm̃ debeo illi ⁊ veniens ad te mutuare aut certe tollere in caritate reddere illi debitũ meũ inueni illum. Et mirat⁹ ẽ senex quẽadmodum debens ⁊ inueniẽs nõ statim tulit eũ ⁊ reddiderit nisi bis ⁊ tertio reuersus eẽt ⁊ p̃dicasset. Hoc aũt erat eius mirabile. qz si qs volebat ab illo aliqd mutuari. non dabat per manus suas: sz dicebat fratri. Uade ⁊ tolle tibi qđ opus habes: et cũ reportaret iterum dicebat: vade et reporta i loco vñ tuleras. si ãt nihil ꝺtulisset. nihil ille pẽit⁹ dicebat.

Abbas poemẽ § cxxxix

dicebat. Uolũtatẽ tuã nunc̃z adimpleas sz magis humilia teip̃m: vt facias voluntatem proximi tui. Itẽ abbas poemen qm̃ vocabatur vt extra volũtatẽ suã comederet. ibat plorãs: ne iobediẽs fratri suo contristaret eũ. Idem mactãs ꝓpriã volũtatẽ humiliat⁹ volũtatẽ sequebatur alterius.

Quidaz anachore § cxl

ta sedebat in speleo iuxta cenobium. multas virtutes faciẽs: ⁊ cuz aliqui monachi veniss̃ent de cenobio. conpulerũt cuz hora non consueta comedere. Et post hoc dicunt ei fratres. Contristat⁹ es abba. qr hodie extra consuetudinẽ fecisti? Quib⁹ ille respondit. Tunc mihi est tribulatio quando propriam fecero voluntatem.

Abbas paphũci⁹ § cxli

non gustabat vinũ aliquando. Semel aũt ambulans deuenit sper latrones. Et cuz in via eos inuenisset bibentes. cognitus ẽ a principe latronum. qui sciebat eum ꝙ vinum non biberet: sed videns qr esset ex laboris itinere fatigatus. impleuit cali

cem grandez vino ⁊ gladiū tenēs ī manu sua: dixit seni. Nisi biberis hunc calicem occidā te. Et cognoscēs senex. quia ex mā dato dei vult facere. volens eū lucrari tu lit ⁊ bibit. Princeps aūt latronuz cepit ei dicere. Indulge mihi abba. quoniā contri bulaui te. Cui senex ait. Cōfido in deū me um. qa propt calicem vini faciat tecum mi sericordiā ⁊ ī presenti scło ⁊ ī futuro. Dicit ei princeps latronū. Et ego cōfido in deo: q ab hodie nemini malefacio. Et sic lucra tus est senex omne collegium latronum.

Erant duo fra §. cxliii

tres: vnus ex ipsis senex erat. q rogabat iuniorez dicens: Rogo vt parit habitem⁹ ff. Ille aūt respondit. Ego peccatoz sum: ⁊ non potes mecū habitare. Ille vero ro/ gabat eū dicens. Possumus. Erat autez ille senioz mūdus. ⁊ nolebat audire q; mo nachus habebat aliquando cogitatiōem prauā. Et dicit ei ille iunioz pmitte quiesce re hac vna septimana: ⁊ iterū loquamur. Cū ergo post septimanā senex veniisset ad eū. ille volens experiri eū dicit ei. In gran dez temptationē incidi ī septimana hac ab ba. Profect⁹ eni ī vicū ppt necessitatem peccauj. Et dicit ei senex Et vis penitere. Cū aūt ille pmisisset: ait senex. Ego tecū porto mediū peccati illi⁹: Tūc ille frater dixit. Mō possum⁹ ābo parit mānere. Et mānerūt pariter vsq; ad tēp⁹ trānsitiōis suc:

Quidā senū dice §cxliii

bat. Quicqd horret homo mali omnio ne faciat alteri. Nonnes enim siqs detrahit ti bi: tu ne detrabas alteri. Nonnes si quis ti bi calūniam fecerit vel si quis tibi aliqd abtulerit. ⁊ tu sive hec sive alia his similia ne facias alicui. Qui. n. hoc verbuz serua uerit potest illi sufficere ad salutem.

Abbas poemen §cxliiii

et abbas nnb. postq; in desertū venerunt desiderabat mater coz̄ videre eos ⁊ sepe veniebat ad eorum cellam: nec tamen po uit illic contēplari eos. Laptato itaq; tē

poze. occurrit eis cum ad ecclesiam festi narent. Qua visa reuersi velociter ostiuz celle clauserunt. Ille autez stans foris euz lachrimis q̄rebat eos. Tunc abba nub egressus ad beatum poemen ait. Quid fa ciemus de hac matre nostra: que plangit ad ostium? Tunc exurgēs abba poemen ad ostiū. Quo non aperto audiēs eam iu/ giter lamentari. dicit ei. Cur tātos clamo res cum iam etate defessa sis. ⁊ planctus effundis? Illa autē voce filii cognita. am/ plius exclamauit: dicens. Quoniam vos videre desidero filii. Quid ē enī si vos vi/ dero? Non ne sū vestra genitrix? Nōne vos bis meis lactaui vberibus? Jam oī moraz cōtractione repleta sum. ⁊ audita voce tua: oīa viscera mea predesiderio cō turbata sunt. Cui poemē ait. Hic nos ma gis an in futuro seculo videre desideras? At illa dixit. Quid ergo si vos h̄ nō vide/ ro. q̄si illic p certo visura sim. Bene aūt rādēte. q; si te h̄ cohibere potueris. ne nos videas: illic pculdubio nos videbis. Tūc illa discessit cū gaudio dicēs. si pcerto il/ lic vos visura sū. hic vos videre iam nolo.

Joannes minoz cxlv

thebeus.. discipulus abbatis āmonis: per duodecim annos cuidam seni. infirman / ti fecit obsequium. Senex tamen cum vi disset eum laborantem nunq̄ illi sermonē blandum: aut placitum locutus est. Cum autem transiret sedentibus aliis senibus tenuit manum eius et dicit ei tertio. Sal ueris. Salueris Salueris. Et tradidit il/ lum senibus dicens. Iste non homo s; an/ gelus est: qui tot annis mihi infirmanti. nec tamen bonum sermonem audiens fe/ cit obsequium cum magna patientia.

Abbas agathon §cxlvi

veniens in ciuitatem vt opa sua vēderet inuenit quendā peregrinum iacentez ī an giporta infirmum nullum habentem qui ei curam adhiberet. Et permansit ibi se/ nex. ⁊ conduxit sibi cellam: ⁊ ex ope ma nuum suaz prestabat infirmo illi obsequi

um. Permansit autem ibi mensib⁹ quat/ tuor, donec sanaret infirmum. Et sic ad cellam suam regressus est.

Quidam ma § cxlvii

gnus senex infirmāti discipulo suo dixit. Ne cōtristeris fili ex ifirmitate vel plaga corporis tui. Sūma enī religio est vt in i/ firmitate qs agat deo gratias. Si ferrus es: per ignē eruginē amittis. Si vero aurꝫ es: p ignez probatus a magnis ad maiora venies. Ne anxieris ḡ frat. Si enī de⁹ te vult in corpore torqueri: tu qs es vt eius potestati resistas: aut moleste feras? Su/ stine ḡ ꝛ roga deū vt q̄ ipe vult illa ꝺcedat.

Senex quidaꝫ § cxlviii

cuꝫ frequēter infirmaret corpore ꝛ lāg ue eret: cōtigit vt vno anno nulla euꝫ egri/ tudo cōtingeret. Et ꝓpterea flebat ꝛ gra uiter ferebat dicēs. Reliquisti me domi/ ne: ꝛ noluisti me presenti ꝟ anno visitare.

Dicebant de § cxlix

q̄dam senc. ga cū moreret in scithi: circun/ steterūt frēs lectū eius: ꝛ vestierunt eum: ꝛ ceperunt flere. Ille aūt aperuit oc'os su os ꝛ risit: ꝛ adiecit itez ridere. Hoc autem factū est tertio. Quod cū vidissent frēs: ro gauerūt euꝫ dicētes. Dic nobis abba: q̄re nobis flentib⁹ tu ridebas? Et dic eis. Pri mo risi: quia vos timetis mortē: scō risi: ga non estis parati. Tertio risi. ga a labo/ re ad requiez vado. Hec cum dixisset: sta/ tim clausit oculos in mortem.

Abbas pamon. § cl

in ipsa hora quando transibat iam de cor pore dixit aliis viris sanctis astantibus si bi. Quia ex eo quo veni in hunc locum so/ litudinis ꝛ fabricaui mihi cellulam: ꝛ habi taui in ea. extra manuum mearum labore non recolo me comedisse panem: neqꝫ me locutum fuisse sermonem quem me prote lisse peniteret. vsqꝫ in hanc horam. ꝛ sic va do ad dominum. quomodo qui nec initiuꝫ seruiendi deo adhuc fecerim.

Abbas agathon § cli

dum moreretur: per tres dies oculos ap tos tenuit. non eos mouens. fratres autez tangentes eum dixerunt. Ubi nunc es ab ba? At ille dixit. In conspectu iudicii dei sto. Et dicunt ei fratres. Numquid ꝛ tu ti/ mes? Quibus ille respondit. Interea quā tum fuit ad virtutem meam semper con/ sideraui: vt mandata dei mei facerez. Sz homo sum. ꝛ vnde scio: si opera mea deo placent? Cui fratres dixerunt. Non con/ fidis in opera tua. quia secundū deuꝫ sūt? At ille rn̄dit non confido in conspectu dei quia aliud est iudiciū dei. ꝛ aliud hoiuꝫ.

Abbati isysoio § cli

cum tempus dormitionis eius adueniſſet ꝛ multi alii senes conueniſſent: viderunt faciem eius fulgore quodam radiantem Et dicit eis ipse. Ecce abbas Antoni⁹ ve nit ad nos. Et post parum ait. Ecce ꝛ cho rus prophetarum. Et iterum facies eius clariore luce aspera est. Et dixit eis. Bea ti quoqꝫ apostoli assunt. Uisusqꝫ est cum quibusdam loqui. Cum ergo postularent ab eo patres vt cum quibus loqueretur ediceret. ait ille. Angeli inquit venerunt auferre animam meam ꝛ supplico illis: vt paululum me pro penitentia agenda su/ stineant. Dicunt autem ei patres. Tu iam non indiges penitentiam aggere abba. At ille respondit. In ueritate dico vobis quia nec initium penitētie me reminiscor arripuisse. Ex quo dicto senserunt q̄ in ti more domini esset perfectus. Tunc īsplē dore solis effigie relucente eius. dicit ad eos ipse. Uidete videte: quia dominus ve nit. In hoc sermone reddito spiritu oīs locus ille grato odore repletus est.

Beatus arse § cliii

nius dum tempus eius vt migraret ꝺ hoc seculo approximaret. dicebat ad discipu los suos. Nemo super me faciat caritatez nisi in sola oblatione. Ego si feci carita/ tem inuenio illam. Turbatis autem disci

pulis eius quasi iam tempore propinquan te: dicit eis. Nec duz hora mea venit cum autem venerit non tacebo. Sed tamen stabitis mecū ante diuinum iudiciū. si ali cui de meo corpusculo aliqd velut relig/ as vederitis. Illis autē respondentibus. Et quid faciemus pater. quia nescim⁹ ho/ mīnē sepelire? Respondit ille. Nunqd ne scitis funē i pedib⁹ meis mittere ꝛ ita me ad montē trahere. Pili āt oculoꝝ eius ex iugi fletu ceciderant. Nā per omne tēp⁹ vite sue sedens ꝛ operans pannū in sinu suo hēbat pp lachrymas defluentes ex oculis eius. Dū ḡ morderetur cepit flere. et cuz fratres illi⁹ requirerēt dicētes. Quid fles pater? Nunqd ꝛ tu times? Ille respō dit. In ueritate timeo. Et iste timor g nūc mecum est semper in me fuit ex quo fa/ ctus sum monachus. Cum autem vidisset abba poemen. quia transijt dixit. Beatus es abba arseni. quia te tantuz in hoc secu lo planxisti. Qui enim hic se non plāxerit: illic se lugebit. Aut ergo hic ex voluntate aut illic p⁹ tormētis: impossibile ē hominez non plangere. Abbas daniel narrauit de eodem beato arsenio. qz nunq̄ voluerit loqui ō questionib⁹ scripturarum. cum ma gnifice posset si voluisset. sed neq̄ epistо/ lam cito scripsit ad aliquem: Quando aūt ad ecclesiā veniebat. p⁹ columnaz sedebat ne qs videret faciez eius: ꝛ neip̄se aliquez videret alium. Erat autem visio eius an/ gelica sicut Jacob capillis canus ꝛ ornat⁹ elegās corpore. siccus tamē. Habebat āt barbam prolixam omnino attigentē vsq̄ ad ventrem eius. Longus autē erat: sed senio longinquo curuatus. moritur anno/ rum nonagintaquinqz. Hic fecit i palatio diue memorie theodosii maioris qui fuit pater archadii ꝛ honorii annos quadragi ta. Et decem annos i loco qui dicitur tro oin supra babyloniā contra ciuitatez que dicit memphis. Et tres ānos i canapo ale xādrie. Alios duos ānos reuersus iterꝝ i trooin. et ita dormiuit i pace ꝛ sumās cur sū suū vir bon⁹ ꝛ spū sācto plen⁹ ꝛ fide.

Beatus atha §.cliiii.

nasi⁹ episcopus: roganit aliquando abba tem pamon: vt iret in alexandriam. Qui descendens cum fratribus. cum vidisset quosdam seculares dicit eis. Surgite ꝛ sa lutate monachos. vt benedicamini ab eis Frequenter enim isti loquuntur cuz deo ꝛ os eorum sanctum est. Et cuz vidisset ip̄e i mulierem theatricaz lachrymatus est. Et req̄sierūt astantes cur plāgeret. Ait senex rīdens dixit. Due me res ad has lachry mas coplerūt. Una quidez perditio illius mulieris. Secunda vero. quia ego tantaz curam nō habeo placendi deo quantam hēt hec mulier vt hoīb⁹ turpibus placeat.

De quodam sene §.clv

dicebatur. quia quotiens illi sua cogitatio dicebat. dimitte hodie ꝛ cras penitebis ipse iterum respondebat. Non ita sed ho die debemus penitere: et cras voluntas dei fiat in nobis..

Quidazerpa § clvi

tribus de aliquo referebat episcopo: eo q̄ audisset duos de plebe sua viros. nimie i puritatis adulteros. Rogauit ergo deuz vt si ita esset sibi ostenderet. Cū ergo post oblationem consecratam vnusquisq̄ ad communionem accederet: singulorum fa cies intelligebat ꝛ animos. Peccatoꝝ. n. facies nigras ispiciebat vt carbonē: ꝛ ocu los eoꝝ sāguīe repletos. alios xp̄o vidit cla ra facie ꝛ vestib⁹ albis idutos. Cū aūt coꝛ pus domini suscepissent: i quorundā vulti bus lumen in quorundam flāma videba/ tur. Vt autem agnosceret de illis quoruz crimina audiebantur cōmunionē illis pe/ rexit ꝛ vidit vnum ex eis clara facie. ꝛ ho norabili albisq̄ vestibus circundatuz. Al terum vero nigrum ꝛ horribili vultu. Et postēq̄ diuini gratiam mysterii percepe/ runt. illum vis quedam illustrabat: istum vero alium quasi flamma succēdebant. Orauit autez ep̄s de singulis q̄ et ostē sa

fuerant se doceri. Astitit autem angelus domini dicens ei. Dia que de ipsis audisti vera sunt. sed ille vnus in sordibus suis permanet ⁊ in voluntate peccandi. ideo illum nigra facie ⁊ flāma succendi vidisti. Ille vero alter. similis eius quidā erat sicut audieras. sed ideo illum clara facie illustrari vidisti. quia recordatus de bis q̄ primū fecit. abrenunciās illis malis operibus cū lachrimis ⁊ gemitib⁹ dei misericordiā postulabat promittēs q̄ si preterita ei fuissent remissa peccata. vlterius ad eadem nō rediret. ⁊ ideo priorib⁹ deletis criminibus ad banc gratiam quā vidisti peruenit. Cum autē episcopus gratiā dei miraretur eo q̄ non solū de tormentis tam turpis vite hominē eruerit: sed etiā tanto honore decorauerit. respondens angelus dixit. Bene miraris. homo enim es. Nam dominus noster ac vester. naturaliter bonus ⁊ humanus ē. cessantibus a peccatis: penitentibus enim se per confessionē non solum peccata dimittit. sed etiam honore efficit dignos. Sic enim dilexit deus hominem: vt vnigenitū suū filium pro peccatoribus destinaret. ⁊ pro ipsis daret ad mortē. Qui ergo dū inimici eius essēt mori pro ipsis elegit: quantomagis quando illi propii fiant. Noc ergo scias. quia nullū peccatum humanū bonitatē dei vincit: si tantummodo per penitentiam vnusq̄sq̄ ea que prius fecerat abolcuerit mala. misericors enī deus. ⁊ infirmitatem generis vestri scit. ⁊ passionū fortitudinē. ⁊ diaboli virtutē vel malitiam: ⁊ cadentibus quidē hominibus in peccatū tanq̄ filiis indulgens expectat emēdationē. penitentibus vero tanq̄ lāguidis cōpatitur. ⁊ mox soluens peccata eor: iustorum illis etiā premia tribuit. Audiens vero hec episcopus mirat⁹ est nimis ⁊ glorificabat deū.

Abbas pau §.clvii

lus simplex habebat banc gratiam. vt ingredientes in ecclesiam aspiceret. ⁊ ex ipa facie eor vniuscuiusq̄ cogitatiōes seu male essent seu bone sentiret. Cum ergo venisset ad ecclesiā. ⁊ ingrederētur: senex vidit eos clara facie ⁊ leto animo ingredi: ⁊ angelos eor pariter cum gaudio cū ipsis Unum autem nigrum vidit ⁊ nebulosum habentem corpus ⁊ demones binc atq̄ inde trabentes eum ad se misso freno in naribus: ⁊ angelum sanctum eius a longe sequentem tristem. Beatus ergo paulus cepit flere ⁊ pectus suum tundere. sedēs ante ecclesiam propter eum quem talem viderat. Omnes autem alii senes videntes eum sic flentem ceperunt rogare vt sigd in ipsis vidisset manifestaret: aut cum eis ingrederetur in congregationē. Ille autē nolebat ingredi: sed semper flebat ꝓpter eum quem sic viderat. Post paululuz autem cum absoluta congregatione discederent. iterum omnium vultus circunspiciebat. si tales egrederentur quales ingressi sunt: ⁊ vidit illum quez ante vidit nigrum ⁊ nebulosum: egressum de ecclesia clara facie ⁊ candido corpore ⁊ demones a longe sequentes eum: sanctum āt angelū eius prope eum bylarē. ⁊ gaudentē super eum nimis. Tunc paulus exurgens cū gaudio vociferabatur benedicens deuz ac dicēs Quanta misericordia ⁊ benignitas dei est quanta miseratio eius ē: Et ascendens in altiorē locum. magna voce dicebat. Uenite ⁊ videte opa dei: venite ⁊ videte quē admodū vult oēs boies saluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Uenite adoremus eum dicētes: quia tu solus potes peccata tollere. Cum autem omnes conuenissent exposuit eis paulus quid vidisset ante q̄ ingrederentur in ecclesiam ⁊ que postea: ⁊ petebat illuz fratrem quez sic viderat vt ei manifestaret cogitationes suas ⁊ actus: vel quemadmodum tantam commutationē illi deus donasset. Ille autem ante omnes cepit referre dicens. ego sum homo peccator. ⁊ in multis tēporibus sum deditus. Ingressus autem nunc in ecclesiam dei audiui verba Ysaie prophete. magis autem dei p ipsum loquentem. Lauamini. mundi estote ⁊ tollite malitias ā animabus vestris ante conspectum meum

Discite benefacere:querite iudiciuz. Et si fuerint pcta vestra tacq; coccinu velut nix dealbabu:et si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. Ego aute miser et fornicator copunctus i hoc mone ppbe. et ingressus intra pectus meu dixi ad duz Dne tu es q venisti saluare pctores. Hec ergo que nuc p ppbam pmisisti:ope comple in me indigno pctore. Ecce enim amodo profiteor tibi et ex toto corde profitebor quia hoc vlterius non faciam malum: sed renucio omni iniusticie:et amodo seruio tibi et i coscietia muda. Ab hodie ergo domine et ab hac hora suscipe me penitentem et adorantem te:et renunciante oib9 peccatis. Juraui et statui apud me seruare ois tuas iustificatioes. Sub hac ergo spsione egressus suz de ecclesia:statues apud me nihil de pteritb9 peccatis vltius facere. Tuc omnes senes exclamauerut dicetes ad dnz voce magna. Qmagnificata sut opa tua dne: oia i sapietia fecisti.

Abbas iose §.clviii

pbel du cu aliis senib9 ad abbate poemenem veniffet:quida ex paretibus pdicti senis attulit ifate:cui9 facies p corruptione fuerat depranata:et sedens pater e9 cu eo foris monasteriu plorabat. Cum aut vn9 senex ad voce flentis egressus eet.et interrogaret eu cur ploraret:ille respodit. Pater suz isti9 abbatis poemenis. et ob hoc veni vt hunc infantem que teptatio conterit vidisset.et timuimus illum huc afferre. Et nunc si cognouerit qz hic suz.adhuc expellit me hinc. Ego aute videns vos patres qui ad eu venistis:presumpsi venire huc. Quomodo vis ergo abba miserere mei.et tolle infante hunc:et defer intus tecu vt oret pro eo. Que cu senex attulisset in cella sapienti vsus consilio.no illu obtulit pmo abbati poemeni. sed a minoribus fratribus incipiens dicebat. Signate huc infante fratres facientes oratione. rogas per singulos senes. Post oes dtulit illu ad abbate poemene. At ille nolebat eu contigere. Cu aute rogarent enm vt sicut oes ita et ille oraret.exurges senex igemuit. et orauit dices. Deus sana facturā tuam ne dominentur illi inimicus. Et signauit infantez morqz patri sanus e redditus.

Requisitus qui §clix

da ex pribus si pfectu bonu esset egestas rndit. Magna e penuria. Nam qui ea voluntarie sustinet:tribulationem quide carnis bet. aie vero sue inuenit requiez.

Quidam fra §clx

ter requisiuit senez dices. Si paucos nmos mihi debet frater:iubes vt repetam eos? Cui senex ait. Semel tatumodo dic illi cum humilitate. At ille dixit. Quid si semel dixero.et nihil mihi derit quid faciā. Tuc senex ait. Ulteri9 nihil ei dicas. At ille dixit. Et qd faciā qz n possu vitere cogitatioez mea. nisi fuero illi iportunus. dic ei senex. dimitte cogitatioez tua crepare. tmmo ne otristes frez tuu:qz moach9 es.

Quidam fra §clxi

regsiuit sene:dices. Quomo potest aia humilitate adipisci. Ille rndit. Si sua tmmo et no alteri9 mala osideret. Dicebat aut qz perfectio hominis humilitas est. quantucunqz enim deposuerit se homo in humilitate:tm proficit in altu. Sicut eni supbia si ascenderit in celum vsqz ad inferos deducetur:ita humilitas si descenderit vsqz ad ifernuz.tuc exaltatur vsqz ad celos.

Abbas ma §clxii

charius dum ambularet in deserto. caput cuiusdam hominis aridum inuenit in terra Quod postq; baculo suo couertit. voce visum e emittere. Quod senex quidna eet interrogat. At ille respondit. Ego quidez princeps era sacerdotu ydoloz.qui i h loco habitabat. Tu aut es abbas machari9 spiritu diuino replet9. Quacuqz eni hora misertus coz fueris'qui i pena sut. et p eis oraueris consolatioem aliquam sentiunt. Cui senex. Et que est consolatio vestra vl pena responde. At ille altius igemiscens

Quãtum ingt celum distat a terra. tantũ ignis ẽ alt⁹ in q̃ medio sum⁹ a pedib⁹ vsq; ad caput vndiq; pfusi: nec cuiq; licet faciem alterius intueri: sz facies nr̃o dorso cõiuncte sunt. Cũ g̃ oras p nobis ex parte videm⁹ alterutr̃ z hoc nobis p consolatiõe cõstat. His auditis lachrimas fudit dicẽs Ueh diei illi i quo hõ mãdata dei trãsgressus ẽ. Et itex ab eo si eẽt altera pena maior ingrit. Cui ille respõdit. Sũt nobis alii multo inferi⁹. Cumq; g esset illi iterroga ret dixit. Nos quidẽ g deum nõ cognouimus misericordiã quãtãcũq; patimur: illi vero g cognitũ negauerũt. grauiorib⁹ et ineffabilib⁹ penis subtus nos cruciantur. Quibus auditis beatus macharius capite alti⁹ terre defosso discessit.

Quidam fra §clxiii.

ter requisiuit a sene dicẽs: abba cur a demonibus grauiter ipugnamur? ℟espondens senex dixit. qr arma nr̃a pijcim⁹ a nobis idest patientiam. humilitatẽ. mansuetudinez. atq; obedientiam

Quidam fra §clxiiii

ter requisiuit abbatẽ syncoiũ dicens. ℣ultas abba si modo psequit nos diabolus sicut antiquos patres. ℟ñdit magis modo homines psegtur nostre etatis. qr appropinquant penax genera. vbi ille cũ legionibus suis angustat: dũ sit stagnuz vbi cũ igne z sulphure erit arsurus: Jdeo homini bus infestatur. nec tãtũ infirmos quosq; appetere dignatur. quos vbi voluerit cito subuertit: sz fortes magis z magnos supplantare per diuersa p̃cipitia aggreditur.

Quidã fra §.clxv

tres requisierunt abbatẽ siluanũ. per quã viã adeptus esset tantã prudentiã. ℟ñdit eis ille dicens. nunq; dimisi mozari cogitationes malas in corde meo que deum prouocarent ad iram.

Beatus anto §clxvi

nius dicebat. Si põt fieri quantos passus ambulet monachus. vel q̃t calices aque bibit in cella sua habet declarare seniorib⁹. vt non deuietur in ipsis.

Abbas ℣oe §clxvii

mẽ dixit i nullo sic gaudet inimicus qũo i illo q ñ vult cogitatiões suas manifestare.

Quidazfra §clxviii

ter dixit ad senem. ecce abba frequẽter interrogo seniores patres vt dicãt mihi cõmonitionẽ p salute aie mee: z qcqd dixerunt mihi. nihil retineo. Erãt aũt seni duo vasa vacua. et dicit ei senex. Uade z affer vnũ ex illis vasis z mitte aquã. z laua illud z effunde. z pone nitidũ in locũ suum. Fecit g̃ ita frater semel z bis. Et dic̃ ei senex. Utraq; vasa simul affer. z cũ attulisset dicit ei. Quale est ex vtrisq; mundius ℟ñdit frater. Ubi aquã misi z laui. Tunc senex dicit ei. Sic ẽ z aia fili que frequẽt audit ℣ba di. q̃buis nihil retieat ex bis q̃ i terrogat. tñ plus mũdat q̃ illa q̃ ñ regrit.

Quidam senex §clxix

dixit. Qñ opa bona exercet monach⁹. veniẽs diabolus locũ ñ inuenit in eo z statiz discedit. Si ãt malũ opus exercet veniens frequenter spiritus dei z videns malũ op⁹ nõ ad cũ accedit. sed recedit. Si autem ex toto corde itex regsit⁹ fuerit cito reuertet̃.

Quidam senex §clxx

dixit vsq; tunc debet laborare monachus vsq; quo possideat xp̃m. Qui ãt semel illũ adeptus fuerit. iã non laborat. ℣permittit tñ dñs laborare electos suos. vt rememorẽtur tribulationũ labores. vñ semetipos custodiant: timẽtes ne tãtos labores amittãt. Nã z filios israel ideo deus p desertũ quadragita ãnos circũduxit. vt rememoratis tribulatiõib⁹ ñ redirẽt retrorsũ.

Quidam fra §clxxi

ter interrogauit senem dicẽs. dic mihi pr̃ q̃re nũc laborãtes mõachi ñ accipiũt gratiã sic ãtiq pres? Cui senex dixit. tũc tanta

caritas erat. vt vnusqsq; primũ suũ sursũ ẽberet. nũc ℞o postq̃ caritas refrixit. tot⁹ mũd⁹ i maligno posit⁹ ẽ singuli ꝓrios suos ad iferiora ꝺducũt. ꝛ iõ sic gr̃az ñ sortimur

Quidaz frater § clxxii

regsiuit senẽ dicẽs. putas abba cog̃scunt sãcti viri qñ venit i eos gr̃a: ℟ñdit senex dicẽs. ñ sẽp cog̃scũt. Nã cuiusdã magni senis discipul⁹ cuz peccasset i aliq̃ re irat⁹ senex dixit ei cũ clamore. Uade ꝛ morere. ꝛ statĩ ille cecidit ꝛ ꝺfũct⁹ ẽ. Cũqz senex vidisset eũ mortuũ timor igẽs irruit sup eũ: ꝛ cũ magna humilitate orauit. rogãs deũ ꝛ dicẽs. Dñe iẽu xp̃e resuscita illũ ꝛ iã ylteri⁹ ns sine ꝺsideratõe. talẽ nõ loq̃r ꝑmonez. ꝛ cũ hec dixisset: statĩ surrexit discipul⁹ ei⁹.

Abbas poemẽ § clxxiii

dixit. hõ q alios docet ꝛ ñ facit ipe q docet silis ẽ fõti alto q oiuz res lauat ꝛ oẽs sati⁹ at potu. seipz ãt lauare ñ põt: sz hẽt ꝛ imũ⁹ ditias ꝛ sordes limor. Itẽ dixit. doce aiaz tuã seruare: que lĩgua tua alios docet.

Quidã ana § clxxiiii

choreta cũ venisset ad abbatẽ poemenẽ. suscepit eũ senex cũ letitia. Et cũ se alter⁹ utrũ ãplexi fuissẽt: cepit anachoreta ꝺ scri⁹ pturis sãctis ꝛ ꝺ reb⁹ celestib⁹ ꝺferre. Tũc senex ℞rit faciẽ suã ad alium fratrẽ ꝛ non dedit anachorete respõsũ. Ille ℞o videns q̃ nõ loq̃reꝛ cũ eo. egressus ẽ tristis: ꝛ dic discipulo illi⁹. Sine causa tãti itieris labo⁹ rez assũpsi. vt vẽirem ad eũ q mihi log de⁹ dignat. Ingressus aũt discipulus ad abbatẽ poemenẽ dixit. Propt̃ te huc vẽit abba iste hõ magn⁹. tãtã gl̃iaz i locis suis habẽs ꝛ tu nõ vis log cũ ipo: ℟ñdẽs senex dixit Iste hõ de supiorib⁹ est. ꝛ celestia loqtur. ego aũt ꝺ iferiorib⁹ sũ ꝛ terrena vix loqui posũ. Si mihi locut⁹ fuissz aliqd de passio nib⁹ mõachi. forsitan ꝛ ego rñdisse illi. Si aũt ꝺ celestib⁹ loqtur. ego me nescire ꝺfite or. Egressus q̃ discipl⁹ ꝺic ad anachoretã. Senex iste nr̃ nõ vult de altiorib⁹ q̃stiõib⁹ log: sz si quis ei de passionib⁹ locut⁹ fuerit rñdet illi. At ille cõpũct⁹ i h̃ sermõe: igres⁹ sus ad senẽ dixit. Quid faciam abba. quia domiant̃ mihi passiões cordis mei: Tũc senex respexit eũ gaudẽs. ꝛ dixit ei. Mo⁹ do bñ pr̃ vẽisti. Aperio q̃ os meũ ꝛ iplebo illud bonis tuis. Et h̃ sermone adiutus est anachoreta: et dixit. In veritate bona est hec via. quaz tenes et vera. Et agens se⁹ ni gratias. reuersus est in ꝓpriã regionez.

Quidam senex § clxxv

dicit. Si quis aut de scripturis aut de qua cunqz causa locutus fuerit. ne conten⁹ das cum eo: sed siquidez benedicit cõsenti ei: si ℞o male dic ei. Tu scias quõ loq̃ris. Ait ap̃lus. Noli ꝛtendẽ. ℞bis. Hoc obser uans: ꝛ hũilitatẽ possidebis: ꝛ odiũ euita⁹ bis. Naz si psistas contẽdẽs: ꝛ vis defẽde re ꝑmonẽ tuuz nascet scãdalũ. Frequẽter q̃ dũ laudas alter⁹: fit etiã ex iustificatione ꝺtẽtio. De q̃cunqz aũt re g̃uit cõtenderis: nõ paruã noxietatẽ sentie⁹: ꝛ nullo modo requiẽ possidebis. Magis autẽ stude silẽ tium: ꝛ de nullo es sollicitus. Attende me ditatioi tue tam mane q̃z vespere ꝛ im petum inimicorum non timebis.

Quidam § clxxvi

frater interrogauit senem dicens. Usqz quo est obseruandum silentium pater: ℟espondit senex. Usque quo interroga ris. In omni enim loco si taciturnus fu⁹ eris: requiem possidebis.

Abbas poe §. clxxvii

mon dicebat. Sicut apis quocunqz vadit mel̃opatur: ita ꝛ monach⁹ quocũqz pgit si propter opus ꝛ ei perrexit dulcedinem bonorum actuum semp potest perficere⁹

Abbas § clxxviii

mutues venit aliquãdo de loco qui voca tur ragithã in partibns gebolonis. Erat autem cum eo etiam discipulus eius. Uidens autem euz epũs loci illius: tenẽs eum inuitum presbyterum fecit. Et dum pariter comederẽt: dicit ei episcopus. In dulge mihi abba: scio enĩ qa hunc honorẽ nolebas: sed ego a te benedici desiderãs

hoc ꝑsumpsi facere. Cui senex pro humilitate ait. Et mea cogitatio pax volebat. sz i hoc laboro. qz diuidi hēo a fratre g me cū ē. z solus nō sufficio orationes meas implere. Dicit ei epūs. Si scis eū esse dignum ordino ego z illū. Respondit abbas mutu es. Si quidem dignus sit: nescio. vnū aūt scio qz melior me ē. Ordinauit āt z illum. Utrioz tñ ipsi ita permanserunt vsqz ad finē suum. vt non ad altare quātū ad oblationē sacrandā accederēt. Unde dicebat senex. Confido in deū meum: qz nō habeo grande iudiciuz pp hāc ordinationem: qz oblationem nō mihi presūpsi offerre. Nā ordinatio hec illoz est g sine culpa sunt. iusti z imaculati. Ego autē bene me coḡsco.

Quidam fra § clxxix

ter beatū Machariū postulabat. vt ei sermonez diceret. per quē posset saluari. Cui senex ait. Oportet fugere boīes. z sedere i cella z pro peccatis iugiter lamentari: z qđ super omnes virtutes est: tam linguā coercere qz ventrem.

Abbas arse § clxxx

nius dū adhuc secularis i palatio morare tur orauit dominū dicens. Dñe ostende mi bi viā p quā possim saluari. Et audinit vocez dicentez sibi. Arseni fuge boīes z saluaberis. Cū ḡ recessisset i solitudinez z cū dem sermonez oraret rursus audiuit sibi vocez dicentez. Arseni fuge. tace. z quiesce Hec. n. sunt pncipia salutis. Cū ad eūdez Arseniuz Theofilus archiepūs venisset aliquē ab eo audire ſmonem edificationis. tunc sanctus arsenius ait cūctis q aderāt Si dixero vobis aliqd custodietis? Qđ cū illi gratāter pmisissēt addidit ille. Quocūqz loco audieritis arseniuz illuc vlteri9 ne accedatis. Itē cuz euz vellet archiepūs videre: misit primo videre si apiret ei. At ille remandauit ei dicēs. Si sol9 veneris aperio tibi. si autem cuz plurib9 vltra hic nō sedebit arsenius. Qđ cuz audisset epūs ceptū iter distulit ne pp se đ loco illo here mita discederet. Uenit aliqñ isdez abbas arsenius i quēdaz locuz. z erat harūdine tuz: z motum ē vento. Et ait senex ad fratres. Quis est hic mot9? Et dicūt ei. Harundines sūt. Dicit senex. Uere siquis sedet cū quiete. z audierit vocem auis: non habebit coz eius eandez quietez: quanto magis vos hñtes sonū harūdinū hanc dicebāt aūt đ eo. qz erat cella ei9 lōge millia trigintaduo. z non exibat cito: sed alii ei faciebant ministeriū. Quando autem i solitudinez redactus est locus qui vocatur scithi exiuit plorans z dicens. Perdidit mundus romaz. z monachi scithiaz.

Quidam fra § clxxxi

tres dū linū ex thebaida pergerēt cōparare: dixerunt per occasiōez beatū videam9 arseniū. Quod cū daniel discipulus ei9 nūciasset: precepit vt p qua causa illuc aduenissēt de alexandria ab eis ingreret. Cuz ḡ renunciasset q pp linū pergerēt cōparandū. Respondit arseni9. Ergo faciez meā non videbūt: qz non propter me: sed propter opus suū aduenerūt. Uade itaqz z susceptis eis fac obsequiū z dimitte eos dicens. qz senex non pōt vobis occurrere. Cum quidam ad eūdē beatū arsenium ex fratribus aduenissēt. volēs videre eū: pulsauit ostiū. Abbas aūt arseni9 sperans suū eē discipulū aperuit ei. Sed postqz alterū esse conspexerat. mox se in terrā piecit. Illo autē surgere cum postulante respondit Nō hinc exurgā nisi discesseris. Per multas āt horas rogat9 a fratre nō acquieuit. donec discederet ille qui venerat. Astiterunt aliqñ abbati arsenio demones i cella sedenti. z tribulabāt eū. Supuenerūt aūt ei fratres q ei ministrare solebant: stāteqz extra cellā audiebant eum clamantez ad dominum z dicentē. Domine non me derelinquas. quia nihil boni feci coram te: sed presta mihi secundum benignitatē tuā saltē modo assumere initia bene viuendi. cū interrogaret aliquando abbas arseni9 quēdam senem egyptium de cogitatiōib9 suis Alius videns eum dixit ei. Abba arseni quomodo tu qui tanta eruditione i latina

ꝛ greca lingua edoctus es::rusticuz istum de cogitationibus interrogas? Et ille re spondit dicens. Latinam quidez ꝛ grecaz linguam quantuz ad seculum pertinet ap prehendi:sed alphabetū rustici huius nec dum discere potui. Senes dicebant quia dederint aliquādo quidam in scribi fratri bus paucas caricas:ꝛ quia pauce erant: non transmiserunt ex eis abbati arsenio: ne velut iniuriam pateretur. Ille autem cum hoc audisset nō est egressus iuxta mo rem ad collectam cum fratribus dicens. Excomunicastis me. vt non mihi daretis eologiam quam trasmisit dominus fratri bus:ex qua non fui dignus accipere Q̄ ō cum audissent omnes edificati sunt in hu militate senis. Et vadens presbiter porta uit de caricis illis ꝛ adduxit eū in congre gatione gaudentem. Dicebant autem de eo:quia nemo poterat comprehēdere mo duz cōuersationis eius. Sedente eodem abbate arsenio aliquādo in iteriorib⁹ egy pti cum illic ꝑportunitatez pateretur: visū est ei derelinquere cellaz:ꝛ nihil ex ea tol lere secum:ꝛ sic profectus ē ad discipulos suos paranitas. alexandrum ꝛ zoilum. Dixit ergo. Tu alexander surgens nauiga. Et zoilo dixit. Veni mecuz vsqz ad flu men:ꝛ quere mihi nauiculam alexandriā nauigantem:ꝛ nauiga etiam tu ad fratrē tuum. Zoilus autem turbatus in verbo est ꝛ tacuit. ꝛ ita diuisi sunt ab inuicem.

Descēdit autem senex circa partes alexā drie ꝛ egrotauit egritudine magna. Disci puli autem eius dixerunt ad inuicez. Pu tas ne aliquis nostrum contristauit senez: ꝛ propterea diuisus est a nobis? Et non in ueniebant inter se contristationis causaz. neqz quia aliquando ei inobedientes exi sterent. Cū vero sanatus fuisset senex di xit ad seipsum: vadam ad fratres meos. Et ita nauigans venit ad locum qui di cit̄ petra: vbi erant supradicti ministri ei⁹. Cuz vero iuxta flumen esset:puella que dam ethiopissa veniens tetigit perā eius. Senex autem increpabat eaz. Illa ꝝo di xit. Si monach⁹ es vade in montē. Com punctus autē in hoc ꝝbo Arsenius dice bat ad seipsuz. Arseni si monach⁹ es vade in montē. Et inter hec occurrerūt ei Ale xander ꝛ zoil⁹ discipuli ei⁹. Et cuz cecidis sent ad pedes eius proiecit se etiā senex i terrā ꝛ flebant simul. Dicit aūt senex. Nō audistis quia egrotaui? ꝛ dixerunt ei.. Eti am audiuimus:ꝛ ille dixit. Quare non ve nistis videre me. Et dicit ei alexander. Quia diuisio tua a nobis acceptabilis nō fuit. qm̄ ꝛ multi ex ea contristati sunt dicē tes. Nisi inobedientes fuissent seni neq̄q̄ se sepasset ab eis. Et dic̄ eis senex. et ego cognoui quia ꝫ diceretur. Sed ꝛ iteruz di cturi sunt boīes. quia non inueniens colū ba requiē pedibus suis:reuersa ē ad noe in archā. In hoc igitur verbo curati sunt animi discipulox eius:ꝛ permanserūt cuz eo vsqz ad vltimū vite ipsius tēpus

Abbas besa § clxxxii

rion duz ambularet cuz discipulo suo per beremuz. venerunt ad quandā speluncā: ꝛ ingressi ibi inuenerunt fratrez sedentez ꝛ funiculuz operantem:qui neqz respexit eos neqz salutauit:neqz aliquid locutus est eis. Dixit ḡ eis abbas besarion. eamus hinc:quia hic senex nō vult loqui nobiscū: Et profecti sunt ad abbatē Joannē. Cum autē reuerterentur ad eandem speluncā. dicit abbas besarion: Ingrediamur ite ruz ad hunc fratrez:si forte vel modo per suadeat illi deus: vt loquatur nobiscū. Et cuz ingressi fuissent inuenerūt corpus tan tūmodo mortuuz. Et dixit discipulo suo. Veni frater cōponamus illud:quia ꝓpter euz huc nos dominus trāsmisit. Cuz autē sepelirent. inuenerunt quia mulier esset: et admirati sūt ꝛ dixerūt. Quēadmodū ꝛ mulieres cōluctant̄ ꝛ vicūt demonia. Et glorificantes deum qui est omnium pro tector:recesserunt inde.

Beatus ma § clxxxiii

chari⁹ aliqñ narrabat dicēs: venerūt ad me quōdā duo iuuenes. ꝛ vn⁹ quidem iā pleno:alt̄ adhuc īcipiēte barbitio. Qui cū

ignorantes meipsū iterrogarent: ybi eēt abbatis cella machariī: atqz me scrutan te cur eum requirerent. opa eius inquiūt magna z vitā preconabilez cognoscentes eum videre summo desiderio festinam⁹.
Cūqz ego meipsuz esse quē quererent ꝓfiterer: mox meis pedib⁹ prouoluti: vt il/los mecū habitare pmitterez postulabāt. Quos cū viderem velut diuitiaꝝ opulē/tia delicatos. nō posse mecū illic residere respondi. Et si hic inquiūt tecum manere non possumus: alio tamē loco nos ꝓficisci definita semel sentētia mentis impellit.
Quo ego audito cepi intra meipm ira re/putare. Si hinc illos abegero: scandalum patientē. Cuz enim labor ipse cōpellat eos hinc fugere: cur de mea murmurent volū tate: tunc dixi illis. Uenite ædificate vobis cellas si potestis. At illi locū sibi tantūmō demōstrari poscebant. Quibus ego alue olum cū secure z sacco pleno panibus cū modico sale contradidi: petrā duriſſimam ostendi. qua incisa habitaculū sibi prepa/rarent: quod lignis de palude allatis cōte gerent. Arbitrabar autē ego pro iniuncto sibi hoc labore discedere. At illi interroga uerūt me: qd illic alii fratres solerēt opari. Respōdi ego funiculuz. Et sublatis foliis palmaꝝ principiū illi⁹ texture ostendi vt sportellas facere: quas ministratorib⁹ ꝓ/pane recipiendo dare commonui. z ita di scessi. Illi vero cū summa patientia que a me fuerunt īperata fecerūt. ac per tres annos ad me nullaten⁹ accesserunt. Et ga alii fratres de longinqs regionib⁹ venie/bant ad me: illi vero nec aliquid require/rent: nec ad illos accederez. nō leuiter ad/mirabar: videns eos in ecclesia tantuz ob lationem cum silentio z oratione percipe. Desiderans ꝑ scire cōuersatiōez eoꝝ. heb/domada integra iciunans: rogaui dñm vt mihi opera eoꝝ dignaretur ondere. Et p⁹ hoc ꝓfectus ad eos pulsaui hostiū. Quo apto tacentes adorauerūt me vterqz. Et postqz facta ex more oone cōsedi: ille ma ior innuit minori z egressus ē foras. Sede bat aūt ipe funiculū torquēs: nihil loquēs omnino. Hora ix nona pulsat ostium ad quē apto minor ingressus ē. Et maiore ite ruz innuēte egressus. cibū ꝙ reficeremur excoxit: eodēqz nutu iussus mensaz cū pa ximacijs trib⁹ apposuit. tacensqz stetit. Quibus ego dixi. Surgite comedamus. Quo facto allato vasculo ꝙ aquā solebāt portare potauim⁹. Ablata autē mēsa cuz vesperascere dicunt ei. Discedis? At ego illic me velle regescere respōdi. Mattam ꝑ mihi in vno angulo collocauerūt z ipsi i altero angulo q̄si quieturi: z zonas suas z analabios posuerūt. Cū aūt quasi ad dor miēdū se ꝓpararent: iteꝝ ego rogaui dñz vt mihi eoꝝ opa declararet. Et ecce dissi pato tecto lux clara cellulā q̄si medi⁹ di es ipleuit: quā tñ illi nō senserūt. Bz p⁹ q̄z arbitrati sunt me dormire surgentes cin xerūt se: atqz ad celū man⁹ extenderunt. Quos qdez ego quid facerēt ituebar. Il li ꝙo me videre nō poterāt. Et ecce vidi tanqz muscas demōes venientes: z in illi⁹ minoris ore atqz oculis residere volētes: sed angl's dñi rōphea ignis armat⁹: tā illū circūdabat: q̄z demōes abigebat. Ad ma iorē aūt ꝓpe accedere nō audebāt. Dilu/culo ꝙo se in eodē stratu ꝓiecerūt. z ego velut exꝑgefact⁹ exurgo. Qd cum z illi ita feciſſēt. Ille maior hūc mihi ꝼmonem locut⁹ é. Uis paꝛ duodecī psalmos decan temus: Ac me ꝺsentiēte. Ille minor frater gnqz psalmos cū sexꝙsib⁹ ꝺcātauit: z vnū alleluia. Et ꝑ singulos versus faꝝ ignis egressa ascēdebat ad celū. Item z maior cū ꝺcantaret. ꝙtiens labia deducebat ad psallēdū: velut funiculū ignis ꝺ ore eius ad celū tēdebaī. Postqz ꝙo ego aliquātu lū ꝺcantaui. egrediēs vt ꝑ me dignarēt orare expetiui. Illi ꝙo tacētes meis sunt pedib⁹ ꝓuoluti. Et cognoui qm̄ qdez maior eēt pfect⁹ i timore ꝺi: minorem ꝙo adhuc ꝺmōes īpugnarēt. Post paucos ꝙo dies maior frater est in pace recept⁹ tertio die etiam minor est deum assecutus.

Abbas moi § clxxxiiii

Sces ꝺmōebat frēs dicēs Quattuor sūt mo nacho ꝑncipalia obꝼuāda. i. tacēdi: ꝼuāda mā. lata ꝺi: hūilitādi semetipsum: z āgustia

pauptatis. Oportet ḡ mōachū vt semp lu geat: semp suox memor sit pctōx: ꝛ omni hora ponat sibi mortē ante oculos suos.

Sancti patres § clxxxv

tōgregati ꝓphetauerūt de vltima gene/ratiōc. Ex ḡbus vnus p̄cipuus noīe isqui rio dixit. Nos quidē adhuc mandata dei implem⁹. Interrogauerūt eum alii p̄es di centes. Quid hi. ḡ post nos futuri sūt: At ille respōdens dixit. Media forte cōple/bunt mādata dei: ꝛ eternū requirēt ōnz. Dixerūtqz sancti p̄es. Post hos autē qui veniūt. quid facturi sunt. Respondēs di/xit. Homines generatiōis illi⁹ mandato/ruz dei opera nō habebunt. ꝛ precepta ōi obliuiscent. Superabūdabit āt tūc iniq/tas ꝛ refrigescet caritas multox Veniet vero sup eos tēptatio. Et q̄ iuēti fuerīt i illa tēptatiōe ꝓbati: ꝛ nobis ꝛ p̄rib⁹ nr̄is meliores existūt. ꝛ feliciores ꝛ ꝓbabiliōes.

Quidā frater § clxxxvi

abbatem reqsiuit agathonē dicēs. Volo pater manere in cōgregatione cū fr̄ibus. Dic mihi quō habitē cū eis. Respondit ei senex. Obtua hoc pre oībus: vt qualis p̄ die ingrediaris apud ipos: tales etiaz reli quos dies peragas cuz humilitate.

Quodātem § clxxxvii

pore mazines cū superuenissent in scithi: ꝛ multos ex patribus interfecissent abba poemen cuz alio abbate seniore sibi noīe nub. et cū aliis qnqz patrib⁹ fugiēs inde: venit in locū terenetudinis: ꝛ inuenerūt ibi tēplum quoddam desertū. manserunt ibi septē dies: donec cognoscerēt vbi mā surus esset vnusqsqz in egypto. Dicit ergo eis abbas nub qui erat sēior. Septimana hac vnusquisqz mācat apud se. ꝛ cū altero nō loquatur. Cū autem sic facerēt. erat in templo illo statua cuiusdam idoli. Abba ḡ nub exurgēs mane lapidabat eā. ꝛ vespe re veniens dicebat ad eam. Peccaui idul ge mihi. ꝛ p totā septimanā similiter fecit Die autē sabbati cū pariter conuenissent dicit ei abba poemen. Quid voluisti hac tota facere septimana. vt hō fidelis ydolo diceres indulge mihi. Dicit ei senex. Nec ergo propter vos feci. Dicite mihi. nūquid hoc idolum quando lapidabā locutum est aliquid aut iratum. Et iterum quando in dulgentiam petebam. nunquid exaltauit se aut gloriatum. est: Cui abba poemē re/spondit. Non vtiqz. Tunc senex dixit: fra tres ecce sumus septem: si vultis ergo vt pariter maneamus. sit idolum istud nobis exemplum: nequando iniuriatus aliquis irascatur. nec quādo ab eo venia petitur glorietur vel extollatur. Sin autem non ita vultis vnusquisqz vbi vult pgat. At illi proiiciētes se in terrā sponderunt se ita facturos et sic permānserūt p multos ānos cū multa humilitate et patiētia. Quattu/or horis dormiebant in nocte. et quattu/or psallebāt. et quattuor operabāt. deide vero vsqz ad nonam legebant sinden/tes folia palmax: et. post hoc victum sibi preparabāt. colligētes q̄sdaz herbas terre

Fuerūt et § clxxxviii

alii septē similiter ꝓbatissimi viri q̄ in ea heremo q̄ saracenis contigua ē habitabāt cellul' qdē haud lōge a se diuisis. qz ipsi vi culo caritatis cōnexi quox vn⁹ vocabat petr⁹ ali⁹ stephan⁹. ter⁹ ioānes. qrt⁹ geōgi⁹ qnt⁹ theodor⁹. sext⁹ felix septim⁹ laurus: hi ḡ i sterili ac vastissima solitudine et pe ne hoīb⁹ ihabitabili cōmorātes: semel sibi in septimana vidēdos se p̄bebāt. Sabbato rū nāqz die hora diei nona ꝛueniebāt sin guli ō locis suis ad locū sibi cōdictū: ōferē tes vnusqsqz si qd iuenire poterat: Et vn⁹ qdē deferebat nuces: alius lactorōes: ali us dactilos alius ficus: alius herbas vsi biles idest lapsanū pastinacas caricas et petrisiliū. Iste quippe erat p̄cipuus eox victus: panem nāqz et oleū vel potū ex/tra vsū habebant. Tantūmō supradictis herbis et pomis sustētabantur. Vestimen tū eis palma solūmodo prebebat: aq̄ i lo/cis illis minime iueniebat. Neqz. n. aliter potabantur q̄z exeūtes mane ac discurrē

tes p diuersas herbas colligētes ros. q affluētissime ibi cadit: ꝛ.ide tm̄modo bibebant. Cūqz vt dixim⁹ i vnū cōuenirēt locū agētes deo grās sumebant cibū. ꝓ ost refectionē ꝯo vsqz ad vesp̄am sedētes meditabant̄ de scripturis sāctis. Nō.n. discurrebat inter eos secularis fabula ñ cura seculi.nō actio terrena㌘ reruz:sz solūmodo collatio spiritalis regni celestis cōsiderabilis cōmemoratio futura beatitudo. gloria iustorū pena peccato㌘.sāctorūqz omniuz reges q iaz inter beatas paradisi sedes letant̄. Hec commemorātes. suspirabāt ex imo pectore:ꝛ flebāt vberrime. Cūqz p totam noctē vigiles pmācrēt celebrātes domino laudes. die dñico hora nona loquendi secuz.ꝛ vidēdi se terminū capiebāt. Redibat enim vnusqsq ad cellam suā:i qua solus soli deo dieb⁹ ac noctib⁹ vacabat. Jn his igitur studiis eos positos. sarracēi late p heremū discurrētes repperūt ꝛ irruētes sup eos ō heremo eiecerūt.atqz ligantes eos pedib⁹ suspēderūt.mltisqz iniuriis affectos ad extremū focū subt⁹ eos ō herbis amarissimis ꝯgesserūt. vbi īcredibilit cruciati lum̄ oculo㌘ ex amaritudie fumi amiserūt. Et postq̄ mltis tormētis eos affixerūt semiuiuos eos dimiserūt. Ex qb⁹ vnū nouim⁹ i q̄dā loco plurimo postea supuixisse tempore.ceteri vero vbi nam fuerint deuoluti: penitus ignoramus.

Interrogauit §clxxix

gdaz frater abbatē poemenē dicēs. Quid est quod dominus in euāgelio ait. Nemo hac dilectione maiorē habet q̄ vt qs aiaz suam ponat ꝓ amico suo. Quomodo hoc fiet. Rñdit senex. Si qs audit verbū malū a proximo suo.et cum possit ipse similia respondere illi:pugnat tamē in corde suo portare laborē.ꝛ vim sibi facit ne forte respondeat illi et cotristet illū:iste talis aiaz suam ponit pro amico suo.

Requisitus ab §clxc.

bas Moyses dixit. Si non ꝯcordat.act⁹ et oratio ī vanū laborat hō. Cū.n.orat qs ꝓ seipō vt īdulgentia illi peccato㌘ detur obfuet ne faciat illa ite㌘. Qñ.n. voluntatem peccandi quis dimiserit.ꝛ ambulat p manēs in timore dei.istum mox cum gaudio suscipit deus.

Sanctum se §clxci

nē regsiuit fr̄ dicēs Quid faciet hō ī oi tēptatiōe veniēte sup se.ꝛ oī cogitatiōe īmissa ab inimico. Respōdit plāgere debet i cōspectu.bōitatis di. vt succurēs auxilieť ei: Scriptū ē.n. dñs mihi adiutor ē ꝛ ego despiciam inimicos meos

Quidam senex §clxcii

dixit. Sic ad succēsaz olīā muscę nō ap̄pinquāt:si vero tepida fuerit insidēt in ea ꝛ faciūt vermes:ita ꝛ monachuz succēsum igne diuini amoris fugiunt demones: tepidum vero illudunt ꝛ insequuntur.

Abbas siluan⁹ §clxciii

sedens aliquādo cū frib⁹ ī speleo factus ē in excessu mētis:ꝛ cecidit i faciē suā: ꝛ p⁹ multū surgēs plorabat. Et iterrogauerūt fratres eū dicētes. Quid hēs pat̄? Ille vero tacebat ꝛ flebat. Cōpellentib⁹ aūt illis dixit. Ego ad iuditiū raptus sū.ꝛ vidi multos de habitu nr̄o eūtes in tormēta:ꝛ multos sctares ad regnū. Et lugebat senex.ꝛ nolebat deīceps exire de cella sua. Sz si exire cogebatur operiebat capucio faciez suā dicēs. Quid necesse est videre lumen istud tēporale in quo nihil ē vtile.

Quidaz senex §.clxciiii

dixit fratri:omni die vicinam tibi mortem esse cogita:quasi iam clausus in monumēto:nihil de hoc sec̄lo cures. Timor di permaneat ī te omni hora. Crede te hoībus oībus inferiorē esse. Nō detrabas alicui: quia de⁹ cognoscit omnia: sz esto pacific⁹ cū omnib⁹.ꝛ dabit tibi domin⁹ regem.

Cum quidam §clxcv.

fratres quēadmodū orarēt btm̄ Macharium requisissent: respondit illis dicens.

nō sunt necessaria nobis superflua ver/
ba.sed extēdere man⁹ ac dicere.De⁹quo/
modo vis ꝛ sicut tibi placet ita fiat. Si āt
tēptatio irruerit aut ipugnatio dicendum
est.Dñe de⁹clementissime auxiliari digna
re nobis.tu enim scis quid nobis expediat
fac nobiscū miſicordiam tuaz.

Abbas Joan §cxcvi

nes dicebat.Similis debet eē monachus
homini sedenti sub arbore grandi.g respi/
ciēs feras diuersas ꝛ ꝑpētes veniētes ad
se.cū ñ potuerit eis resistere subit i arbo
rē ꝛ saluaī. Jta ꝛ monachus sedeat i cella
sua.ꝛ respiciēs prauas cogitatiōes.iacula
tionesqz veniētes super se.cū nō potuerit
eis resistere:confugiat p orationē ad dñm
cui oīa possibilia sunt ꝛ saluabitur. Jtē di
xit.similis eē debet monachus homini ba/
benti a sinistra ignē:ꝛ a dextra aquam vt
quotiens succensus fuerit ignis tollat de
aqua ꝛ extīguat illū. Sic oportet ꝛ mona
chū facere omni hora vt quando cogitatō
turpis succēsa fuerit ab inimico.tūc aquā
.i. orōes actiuas effūdat ꝛ extīguat illā.

Abbas zenon §cxcvii

dum eēt in scithi.egressus ē nocte de cel
la sua ambulare ꝑ heremū. Et factuz est
dum lōgius ꝓcessisset errauit.tres noctes
diesqz ambulās:ꝛ cecidit fatigat⁹ vsqz ad
mortē. Et ecce stetit ante eū insanꝰ habēs
in manu sua panē. Et dixit ei.exurge ꝛ co
mede. At ille exurgens orauit. timuit enī
fātasiā esse. Cui infās dixit.bene fecisti ꝙ
orasti.modo ꝯ surge ꝛ comede.cui abba ze
non ñ acquieuit nisi secūdo ac tertio oras/
set. Et cū ille laudaret qz orabat. Jā tunc
surrexit ꝛ comedit.post hec dicit ei infās:
q̄tū temp⁹ ambulasti, tm̄ longe es a cella
tua. Sz surge sequere me. Et mox inuen
tus ē ante cellā suā:Dicit ꝯ ei senex. Jngre
dere in cellā meā ꝛ fac orationē. Et ingres
so sene in cellā suā.ille non cōparuit.

Abbas daniel § cxcviii

referebat de beato arsenio eo ꝙ sabbato/
rū die vespere. solē ꝛ relucētē post dorsum
suuz dimittebat in orōne pīstens. exten
densqz ad celū manus:ñ desistebat orare
nisi iterū sequēti die sol surges oculos ei⁹
ꝓpiceret. Ceteras autē noctes pugiles du
cebat ꝛ prope diluculo cū vellet paz pro
nature fragilitate quiescere.dicebat som
no. Veni male serue. Et mox claudens
oculos gescere paz sōni sedendo surripie
bat.et statiz exurgebat.

Venerunt ali § cxcix

quādo ad abbatē luciū i ennatū monachi
q dicebāt cochiti.boc ē orātes. Et iter/
rogabat eos senex dicens.qd ē op⁹ manu
um vestraz.et illi dixerūt.non cōtingim⁹
aliquod op⁹manuū:sz sicut.dicit apostol⁹
sine intermissione oram⁹.dicit eis senex.ꝛ
non māducatis? Illi autē dixerūt.etiā mā
ducam⁹.et dicit eis senex. Qñ q̄ comedi/
tis qs orabit ꝓ vobis? Et iterꝝ interroga/
uit eos dicēs. Nō dormitis? Et dixerunt
dormim⁹.et dicit senex.ꝛ cū dormitis qs
ꝓ vobis orat? ꝛ non inuenerūt ad hec qd re
sponderēt illi.ꝛ dicit senex. Jgnoscite mi/
hi fratres.qz non facitis sicut dixistis.ego
autē ostēdo vobis.qz opans manib⁹meis
sine intermissione oro. Sedeo.n.iuuante
deo infūdēs mihi paucas palmulas. et fa
cio ex eis plectas ꝛ dico. Miſere mei de⁹
secūdū magnā miſicordiā tuā. et secūdus
multitudinē miserationū tuaꝝ dele inig/
tatē meā.et dicit eis oro ē an nō? ꝛ dixerūt
etiā. Et dixit iterꝝ. Qñ pmanco tota die la
borās et orans facio plus minus qndecim
nūmos.et pono ex eis ad ostiū duos.ꝛ re
siduū māduco ꝛ q accepit illos duos dena
rios.orat ꝓ me tēpore q̄ ego māduco vel
dormio. Atqz ita ꝓ grāz dei ipleī mihi qđ
scriptū ē. Sine intermissiōe orate.

Abbas macha § cc

rius dū semel ꝺ scithi portās sportellas q̄s
texerat graderet. vie laboris defessus re
sedit et dixit.de⁹tu scis.qz amplius nō va
leo ambulare.et mox iuētus ē ad fluuiuz
vñ adhuc mltū aberat iteruallū itineris.

Abbas ammon ve§cci

nies i ɔ́sterto ad quẽdã locũ haurire aquã vidit basiliscũ: ꝛ iactãs se in faciẽ suã dixit Dñe aut ego moꝛitur⁹ sũ: aut ista bestia. Mox basiliscꝰ per ꝟtutẽ dei dissipatus ẽ.

Abbatis besario §ccii

nis discipul⁹ noſe uulus: cũ quadã die cũ ipo pariter iuxta litt⁹ maris ãbularet: cõtigit eũ mltũ sitire ꝛ dixit sẽi. Sitis me macerat pr̃. At beat⁹ besariõ. facta oꝛone iussit cũ aquã de mari tollere ꝛ bibẽ. Qɔ̃ cuꝫ fecisset ꝛ dulcissimã aquã repisset. vasellũ qɔ̃ secũ poꝛtauit: ipleuit. Qɔ̃ cũ vidisset abbas besarion. dixit ad eum. Quare ipleſti vas aqua fili? At ille dixit. Indulge mihi pr̃: timeo ne forte i añ sitiã. Cui senex dixit. Indulgeat tibi dñs fili. quia ꝛ vbiqꝫ de⁹ ẽ. ꝛ potest tibi dulcẽ aquam p̃stare.

Senex quidam §cciii

narrauit. ꝙ aliqs fr̃ cũ cõuerti voluisset. ꝛ pꝛohiberet a matre sua ipe ñ agescebat ab itẽtiõe sua dicẽs. Saluare volo aiaꝫ meã Illa ꝟo mltũ renitẽs. cũ ɔ́sideriũ ei⁹ ipedire nõ posset: postea pmisit. Abiẽs aũt fact⁹ ẽ mõach⁹ sub negligẽtia vitã suã expẽdẽs. Cõtigit aũt vt mr̃ ipsi⁹ moꝛeret. ꝛ post tẽp⁹ aliqɔ̃ ꝛ ipe infirmat⁹ est ifirmtate magna: Et cũ fact⁹ fuisset i excessu mẽtis. venit ad iudiciũ ꝛ iuenit matrẽ suã. cũ bis q i pena iudicabãt. Illa aũt vt vidit eũ obstupuit ꝛ dixit. Quid ẽ h̃ fili? Et tu i hũc locũ ɔ́duct⁹ es cõdẽnãd⁹? vbi sũt sermones tui qs loquebaris dicendo. Saluare volo aiam meã? Cõfusus autẽ i his q audierat ipe doloꝛe stupid⁹ fact⁹ ẽ. ꝛ stabat ñ habẽs qd matri sue respõderet. Juxta dispẽsatiõnẽ aũt misericoꝛdis dei. postea q̃ hec vidit cõtigit vt repararet ꝛ euaderet ab ifirmitate: ꝛ cogitãs apud se diuinit⁹ factã eẽ huiusmodi visionez: icludẽs se decetero sedebat ꝛ cogitabat ɔ́ salute sua: pẽitẽs ꝛ plorãs ɔ́ bis que egerat sub negligẽtia pꝛius. Tãta aũt erat ei itentio. vt mlti cuꝫ rogarẽt idulgere sibi paululũ: ne forte lesionẽ aliquã patereꝰ de fletu. quẽ supꝛa moduꝫ sibi iducebat. Ille tũc nullo mõ ꝛconsolari volebat dicẽs. Si ipꝛoperiuꝫ matris mee sustinere ñ potui. q̃modo xp̃i ꝛ sct̃oꝝ angelorum eius aduersum me confusionez potero in die iudicii sustinere?

Quidam frater §cciiii

sedebat i egypto. i magna humilitate. p̃cipu⁹. ꝛ babebat soꝛoꝛẽ i ciuitate meretricẽ: q̃ mltis aiab⁹ pditio fuerat. Frequẽt. n. i sultabãt senes fratri illi. ꝛ vix potuerũt eũ pꝛuadere. vt veniret ad eã. q̃ten⁹ p ammonitionẽ ei⁹ posset peccatũ qɔ̃ p eã flebat reuĩcere. Cũ aũt vẽiret ad locũ q̃dã ex notis videẽs eũ p̃cessit et nũciauit illi dicẽs: Ecce fr̃ tu⁹ vẽit ad te. Illa aũt p̃ gaudio. relictis amatoꝛib⁹ suis qb⁹ ministrare ɔ́su euerat capite discoopto ad occurrẽdũ fratri egressa ẽ. Dũ q̃ tẽptaret eũ cõplecti. dixit ei. Soꝛoꝛ mea carissima. parce aie tue q̃mõ mlti ꝓpter te peunt. Et quẽadmodũ poteris sufferre amara illa et etna toꝛmẽta? Illa aũt ɔ́tremiscens dicit ad eum. Scis fr̃ q̃ mihi ẽ salus vel ãmõ? Cui ille dixit. Si volueris est tibi adhuc salus. Illa aũt iactãs se ad pedes fratris sui petebat vt eã secũ ɔ́duceret i ɔ́sertũ. Cui fr̃ dixit. Uade opi caput tuũ et seq̃re me. Cui illa. Eam⁹. opoꝛtꝫ. n. me iter boies ɔ́forma ri nudo capite ãbulãtẽ. q̃s i officinã peccati mei itex igredi. Dũ aũt parit ãbularent mõebat eã ad pẽitẽtiã. Uidẽs aũt q̃ q̃dã obuiarẽt sibi dicit ei. Qm̃ nec duꝫ oẽs sciũt q̃ soꝛoꝛ mea es. secede pax ɔ́ via võec trãseãt. Et post tragressos illos vocat eã. Eam⁹ soꝛoꝛ viã nostrã. Illa aũt nõ rñden te q̃quirẽs iuẽit eã moꝛtuã. et vestigia pedũ eius plena sãguie. Erat. n. discalciata Cũ aũt senib⁹ renũciasset. fcm̃ ꝛtẽdebat ut se ɔ́ saluatiõe et⁹. Mãifestauit ãt de⁹ vni seni ɔ́ ipa. eo q̃ nulla illi cura fuit i itiere ɔ́ coꝛpoꝛali vsu: ſz vuln⁹ ꝓpriũ ꝛtẽnẽs et i tã grãdi pditõe sua suspiras iõ. p ɔ́uotiõe coꝛdis eius suscepit deus penitentiam eius.

Quodam tem §ccv

poꝛe cuꝫ beat⁹ antoni⁹ a sancto athanasio alexãdrie epo pꝛ cũfutationẽ hereticoꝝ

i vrbe eēt adduct⁹ prerit ad eū vidim⁹ vir eruditissim⁹ capt⁹ oculis. Cumqz multa ꝺ scripturis sanctis loqrētur inter ceteras sermocinationes quas de scis voluminibus bēbant: cum antoni⁹ miraret ingeniū eius ⁊ acumen animi eius collaudaret: sci scitans ait ad eū. Nuz tristis es ꝙ oculis carneis careas. Et cuz ille pudore retineret: iterbo tertioqz eum interrogās antboni us: tandē elicuit vt merore animi simpliciter fatereť. Cui antoni⁹ ait. Miror prudētem virū eius rei dolere damnū. quaz formice ⁊ muscе ⁊ culices hūt: ⁊nō poti⁹ letari illi⁹ possessione: quā sci ⁊ apli meruerūt Meli⁹. n. mlto ē spū videre ꝙ carne. ⁊ illos oculos possidere: i q̄s pcī festuca non possit incidere: ꝙ illos q̄ solo visu ꝓ cupiscētiā possūt boiez i iteritū gebēne mittere.

Quidam frater §.ccvi

ex nitria parcior magisꝙ auarior: ⁊ nesciens triginta argenteis dñm ihm vēditum cētū solidos: quos lina texēdo collegerat moriens vereliquit. Initū est autem cōsilium inter monachos: nam in eodem loco circiter gnqz milia diuisis cellulis habitabant: quid facto op⁹ eēt. Alii pauperibus distribuēdos esse cēsebant: alii dādos ecclesie. nōnulli parētib⁹ eius remittendos. Macharius vero ⁊ Pambo ⁊ isidor⁹ et ceteri seniores patres. sancto in eis loquēte spiritu. decreuerūt infodiēdos esse cum domino suo dicentes: Pecunia tua tecuz sit in perditiōe. Ne hoc crudeliter quisꝙ putet factū: tant⁹ error ⁊ pauor per totaz egyptū cūctos mōachos iuasit: vt vnū: solidū dimisisse grādis apꝺ eos sit criminis

Erat quidam §.ccvii.

adolescēs grecus in egypto constitutus i cenobio: qui nulla continentia. nulla operis magnitudine flammas poterat carnis extinguere. Cūqz ad patrem monasterii hec eius temptatio fuisset perlata hac ille eum arte seruauit. Imperauit cuidam viro graui ⁊ aspero: vt virgis atqz cōuitiis insectaretur adolescētem: et post irroga tam iniuriaz primus veniret ad querimoniam. Cūqꝙ imperata sibi perficeret. insuper vocati testes ꝓ eo loquebant qui contumeliā adolescenti fecerat. At ille cepit flere contra mendacium quottidie gemēs quottidie lachrymas fundēs sedebat sol⁹: quia amaritudine repletus erat: omniqz auxilio destitut⁹ ad ihu pedes iacebat. Quid multa? Ita tot⁹ annus deduct⁹ ē. Quo expleto interrogatus adolescēs super cogitationib⁹ puritatis: an adhuc molestie aliquid sustineret: respondens dixit. Pape viuere mihi non licet: quēadmodū fornicari libet. Ita ergo hac arte spiritali pre pcurāte adolescēs supata libidīe saluat⁹ ē. Finit liber adhortationū patruz.

Incipit libellus de profectu patrum.

Alius libellꝰ.

Interrogauit qui

dam frater abbatez antoniuz dicēs. quomodo placebo domino? Et respōdens senex dixit. Que māda tibi custodi. Quocūqz vadis deū sēp habe p̄ oculis: ⁊ i his q̄ agis testificationē scāz scripturarum adhibe: et in q̄cunqz loco sederis. nō cito ide mouearis. Hec tria custodi: et saluus eris. Interrogauit abbas pābo abbatem antoniū dicens. quid faciaz? Respondit ei senex. Noli eē in iusticia tua cōfidens: neqz penitearis de re trāsacta: et cōtinens esto lingue tue et vētris. Dixit scūs gregorius: ꝙ tria exigit de⁹ ab omni homine qui est baptisinū cōsecutus. videlicet. fidem rectā ex tota anima: veritatē. lingue cōtinentiam et castitatē corporis. Dixit abbas euagri⁹ ga dicebāt quidam patrū: ꝙ siccior et nō ineqlis vict⁹ caritati cōiunctus: citi⁹ introducat monachū in portū ipassibilitatis. Item dixit. Nūcia ta ē cuidā monacho mors p̄ris sui. Et ille ait ad eū q nūciabat. Desine ingt blaspbemare: Me⁹ enī pat̄ imortalis ē. Dixit abbas macharī⁹ abbati zacharie. Dic mihi quod ē opus mōachi? Dixit ei. Me interrogas p̄. Et dixit ei abbas macharī⁹. Certus sū ꝺ te fili zacharia: ē. n. qꝺ me pulsat vt interogē te. Dixit ei zacharias. Quan-

tum est ad me pater hoc puto: quoniã qui/cunqz semetipm necessitatibus subiecerit atqz coegerit ipe est monachꝰ. Dicebãt de abbate Theodoro cui pnomen est firme: quia hec tria capitula haberet supra multa: idest nihil possidendi. abstinẽdi. homines fugiendi. Dixit abbas Joannes nauus. Ego volo hominẽ ex omnibꝰ virtutibus percipere. Itaqz per singulos dies surgens mane de omni ẋtute sume prĩcipiũ: ꝛ mandata custodi in magna patientia cũ timore ꝛ longanimitate. in caritate dei cuz bono proposito anime ꝛ corporis: ꝛ humilitate multa: in patientia ꝛ tribulatione cordis ꝛ obꝑuatione: ĩ oratione multa ꝛ supplicationibꝰ cuz gemitibus: ĩ puritate ꝛ mundicie lingue ꝛ custodia oculorum: in iniuria patiens ꝛ non irascens: pacificus ꝛ nõ reddẽs malum pro malo: non attendens ad inuidiã aliorum: neqz temet ipm exaltãs: sed esto subditus ꝛ humilior omni creature: renũciando omni materie corporali: ꝛ his que scm carnẽ sunt in cruciatu in certamine. in humilitate spũs: in bona voluntate ꝛ abstinentia spũali: in ieiunio. in penitẽtia. ĩ fletu. in certamĩe pugne: in discretione iudicii. in castitate aĩe: in perceptione boni cũ quiete: ĩ opere manuuz tuaꝝ: in nocturnis vigiliis: in fame ꝛ siti: ĩ frigore et nuditate. in laboribꝰ ĩcludens te ĩ sepulchro tanqꝫ iã mortuꝰ: vt videaĩ tibi eẽ ꝓpria mors oĩ die. Dixit abbas ioseph thebeꝰ. Quia tres ordĩes sũt honorabiles in cõspectu domini ꝓmꝰ quando homo infirmaĩ ꝛ adiiciunt ei tentationes: et cũ gratiaruz actione suscipit eas. Secũdus aũt est: quãdo aliqs omnia sua opera facit munda coram domino: nihil habens bĩanuz. Tertius vero ẽ quando aliquis sedet in subiectione et ꝑceptis patris spiritualis. et omnibꝰ proprijs renũciat voluptatibus. Narrauit abbas cassianus de quodã ioanne abbate qui erat ꝑmus cõgregatiõis: qꝫ magnꝰ fuerit in vita sua. Hic cum morituꝰ eẽt et discessurꝰ cũ hylaritate et proposito mentis ad dñz circunsteterũt eũ fratres: rogantes, verbuz aliquod cõpendiosum et salutare loco hereditatis sibi ab eodẽ reliqui: ꝑ quod possent ascendere ad perfectionẽ q̃ est i xp̃o. Ille aũt ĩgemiscẽs ait. Nunqꝫ feci propriam voluntatem: nec aliquẽ docui quicqꝫ. quod ego primus ipe non fecerim. Frater interrogauit senez dicẽs. Que res sic bona est quam faciam vt viuam in ea? Et dixit senex. Deus solus scit: quod bonuz é: sed tamen audiui. quia interrogauit vnꝰ patrũ abbatẽ nesteronẽ magnũ qui erat amicꝰ abbatis antonij. Et dixit ei. Quid estopꝰ vt faciã? Et respondit ei. Nõ sunt oĩa opera equalia Scriptura dicit. Quia abraaz hospitalis fuit. ꝛ deꝰ erat cum eo. Et helyas diligebat quietẽ: ꝛ erat cuz eo deus. Et dauid hũilis erat: ꝛ deꝰ erat cuz ipo. Quod g̃ vides animã tuã scm deum velle h̃ fac: ꝛ custodi coꝛ tuũ. Dixit abbas pastor. Quia custodiẽt semetipz ꝺsidere ꝛ discretionẽ habere: hec tria opatiões mõachi sũt. Frater quidã interrogauit eũ dicẽs. Quõ debet homo ꝺuersari? Respondit ei senex. Uidimꝰ danielẽ quia nõ est inuenta in eo accusatio: nisi de seruitio qõ exhibebat deo suo. Dixit iterũ. Quia paupertas ꝛ tribulatio he sunt opatiões solitarie vite. Scriptũ est enĩ. Quia si fuerint hi tres viri. noe: iob. ꝛ daniel. Noe psonã bẽt nihil possidentiũ. Job aũt psonaz tribulantiũ. Daniel xo discernentiũ. Si g̃ fuerint he tres actiões in hoĩe. deus hĩtat in eo. Dixit abbas pastor. Quia si duas res oderit monachꝰ: potest liber esse ab h̃ mundo. Et dixit frater. Que sũt iste? Et dixit senex. Carnalẽ repausationem ꝛ vanam gloriaz. Dicebant de abbate pambo: quia in ipsa hora q̃ discedebat ex hac vita: dixit astantibus sibi scis viris. Quia ex quo veni in hunc locum solitudinis: et fabricaui mihi cellaz ꝛ hĩtaui hic: extra laborẽ manuuz meaꝝ non recolo me comedisse panẽ nec penituisse de ꝺmõe quẽ locutus suz vsqz ad hãc horaz: ꝛ sic vado ad dñm: q̃si q nec initiuz feceriz ꝺuiendi dño Dixit abbas syrois: esto ꝺtẽptibil. ꝛ volũtates tuas pꝰ t̃gũ tuuz ꝓice: ꝛ esto liber

ē secur⁹ a sc̄tarib⁹ curis: ⁊ habebis regē. Abbas chames cū esset moritur⁹ dixit filiis suis. Nolite habitare cū hereticis: nec habeatis noticiam iudicum: neq3 sint manus vestre aperte ad aliquid ꝯgregandū. sed sint magis extense ad tribuēdū. Frater interrogauit senē dicens. Quomodo venit timor dei i hoīez? Et dixit senex. Si bz homo būilitatē ⁊ pauptatē. ⁊ ñ iudicat alterꝝ: sic venit in eū timor dī. Dixit senex Timor ⁊ humilitas ⁊ egestas victualiū ⁊ planct⁹ in te sint. Dicebat g̃ quidā senuz. Quicquid odio habes. alii ne facias. Si odis g̃ tibi male loquitur: neq3 tu male loquaris ꝺ aliq̃. Si odio hēs qui tibi calumniaz facit: neq3 tu facias alicui calūniam. Si odio habes g̃ tibi calūniā dicit aut iniuriis afficit: aut aufert qꝺ tuū est. aut aliquid tale facit: tu nihil horꝝ facias cuiquā. Qui g̃ hoc ꝟbum custodire pōt. sufficit ei ad salutez. Dixit quidaz senex. Uita boni monachi est opa. obediētia. meditatio. ⁊ vt nō iudicet aut nō loquat aut non murmuret. Scriptū est eniz. Qui diligitis dominum odite malum. Monachi igit vita hec est. Non igredi cū iniusto. nec videre oculis suis mala: neq3 curiose agere. aut audire aliena. neq3 manib⁹ rapere: ſz manibus tribuere. neq3 supbire corde: neq3 cogitatione malignari: neq3 ventrē implere: sed cū discretione omnia agere: ecce in his est mōach⁹. Dixit quidā senex. Roga deū vt det luctum in corde tuo ⁊ humilitatem et respice semper in peccatis tuis et non iudices alios: sed esto subdit⁹ omnibus ⁊ ne habeas' amicitias cū muliere neq3 cū puero neq3 cū hereticis. Abscide a te fiduciā. ⁊ retine līguā tuā ⁊ vētrē: ⁊ abstine a vino. Et si aliqs loquit tecū de quacūq3 causa. noli contēdere cum eo: ſz si bñ dicit. dic etiam. si autē male dic ei. tu scis quod loqueris Et ne contendas cū eo de his que locut⁹ ē. ⁊ tunc erit mens tua pacifica. Finit liber de profectu patrum.

Incipit liber de Quiete.

Irit abbas Anto

ni⁹. Sic̄ pisces si tardauerit ī sicco morīt̄ ita ⁊ mōachi tardātes extra cellā. aut cū viris secularib⁹ inmorātes a getis ꝓpositore soluūt̄. Oportet g̃ sicut piscē ad mare ita ⁊ nos ad cellā recurrere. ne forte foris tardātes obliuiscamur interioris custodie. Dixit iterum. Qui sedet ī solitudīe et quiescit a trib⁹ bellis eripit̄. Jd ē audit⁹. locutiōis ⁊ visus: ⁊ ꝺtra vnū tantūmō habebit pugnā. id ē cordis. Abbas arseni⁹ cū ad huc esset ī palatio. orauit ad dñm dicens. Dñe dirige me ad salutez. Et vēit ei vox dicēs. Arsēi fuge hoīes. ⁊ salu⁹ eris. Jdē ipe descendēs ad mōachalē vitā: rursū oravit eundem sermonem dicens: Domine dirige me ad salutem. Audiuitq3 vocem dicētē sibi. Arseni fuge. tace. quiesce. hec. n. sūt radices ñ peccandi. Uenit aliqñ beate memorie theophilus archiep̄s ad abbatē arseniū cū quodā iudice. et interrogabat senē archiep̄s volēs ab eo audire ſmonē Pauliſp aūt tacens senex. postea rñdit ad eoz dicēs. et si dixero vobis custoditis. Ille āt ꝓmiserunt se custodire. et dixit eis senex. Ubicūq3 audieritis arseniū apprōpin quare nolite. Alia iterū vice volēs archiep̄s videre eū: misit primo videre si aperiret senex. et remādauit senex ei dicēs. Si venis aperio tibi. sed si tibi aperio omnib⁹ aperio: et tunc vltra hic iā ñ sedebo. Hec ergo audiens archiep̄s dixit. Si eū psecuturus vado nequaq̃ vadā ad hominez sāctū. Uenit aliquando abbas arsenius in quēdam locum: et erat ibi arundinetum ⁊ motū est a vēto. et dixit senex ad fratres Quidē mot⁹ hic dicunt ei. harūdines sunt. dicit eis senex. Uere sis gs sedet cū gete ⁊ audierit vocē auis: ñ habebit corꝝ ei⁹ cādez getez: quantomagis vos habentes sonū harūdinū hayt. Dicebāt autem de eo qꝝ erat cella eius longe ī miliaria triginta duo: ⁊ non exibat cito: sed faciebant alii ei ministeria. Quando vero in solitudinem redact⁹ ē loc⁹ g̃ vocat̄ scitbi eximit plorans ⁊ dicens. perdidit mūdus romā et monachi scitū. Sedente eodē abbate Arsenio

aliquãdo ī canopo: venit vna matrona vir go ō roma valde diues ⁊ timēs deū: vt vi deret eū: ⁊ suscepit eā theophilus archiēps Illa autē rogauit eū vt ageret cū sene vt videret eū. Qui abiens ad eū rogauit di/ cens. Aliqua matrona venit de roma: et vult te videre. senex autē nō acquieuit ei Supradicta autē matrona audiēs hec iussit sterni animalia dicens. Credo in deum q̄ videbo eū. Būt enim ⁊ in ciuitate nostra multi homines: sed ego veni sola propte/ tā hunc videre. Et cum veniisset ad cellam eiusdem senis: iuxta dei ordinationē inuen tus ē opportūe foras cellā senex. Et vidēs eū supradicta matrona. prostrauit se ad pe des eius. Ille autē leuauit eā cū indigna/ tione. ⁊ intuēs eā dixit. Si faciē meā vide re vis. ecce vide. illa aūt pre verecūdia nō considerauit faciē eius. Et dixit ei senex. Nō audisti opera mea? Me enim videre quid necesse ē? Quomodo aūt p̄sumpsisti tātam nauigationē assumere. Nescis quia mulier es ⁊ nō debes exire quoq̄? An id/ circo venisti vt vadas romā ⁊ dicas aliis mulierib⁹ q̄ vidi Arsenium ⁊ faciant mare viā mulierū veniētiū ad me? at illa dixit Si voluerit me deus reuerti romā: nō p/ mitto aliquā venire huc: Sed ora pro me et memor esto mei semper. Ille autē respō dens dixit ei. oro deum vt deleat memo riā tui de corde meo. Que audiēs ꝟ egres sa ē turbata. Et cū venisset in ciuitatē: pre tristitia febricitare cepit. Et nunciatum ē archiepo q̄ infirmaret: ⁊ venit ad eā con/ solandā. interrogans quid haberet. Illa āt dixit ei. vtinā non venissē huc. dixi enim se ni: memor mei esto: et dixit mihi. Oro deū vt deleat memoriā tui de corde meo. ⁊ ec ce pre tristitia moriar. et dixit ei archiēps. nescis q̄ mulier es: ⁊ inimicus per mulie/ res sanctos viros ipugnat? Propterea ꝟ dixit senex. nā pro anima tua sēper orat: et ita curata ē mens eius. ⁊ discessit cū gau/ dio ad propria. Dixit abbas euagrius ab/ scide a te affectiones multas. ne mēs tua ī perturbatione fiat: ⁊ quietis disipat mo dum. Frater quidā applicuit in scitbi ad abbatē Moysen: petens ab eo sermonez et dixit ei senex. Uade ⁊ sede in cella tua et cella docebit te vniuersa. dixit abbas Moyses. bō fugiēs hominē: similis ē vue mature qui autez cum hominibus cōuer/ sat sicut vua acerba erit. Dixit abbas ny/ lus. Impforabilis manet a sagittis inimi/ ci qui amat getē. qui āt miscetur multitu/ dini. crebra suscipit vulnera. Dixit abbas pastor. Initiū malor ē videre mētē. di cebat iterū Quia bonū ē fugere tēpora/ lia. Quando enim homo est iuxta corpo/ rale bellū. assimilabitur viro stanti supra lacum profundissimū: vt qua hora visum fuerit inimico eius. facile eū deorsū impin gat: si autē a corporalib⁹ lōge fuerit assimi labitur viro lōge posito a puteo. ⁊ volēs eum inimicus proicere deorsū: dum cuz violenter trahit. deus ei auxiliuz dirigit. Dicebat aliquado abrahā discipulus ab/ batis sysoi ad eū. Pater senuisti cam⁹ pa/ rumper iuxta mundū. Dicit ei abbas syso is. Ubi nō ē mulier ibi cam⁹. Dicit ei disci pulus ei⁹. Et ubi ē locus nō habens mulie rē nisi forte ī solitudīe? dic ei senex. Ergo ī solitudinem me tolle. Dixit abbatissa ma trona. multi ī monte positi ea que sunt po pularia agentes perierūt. Melius ē enim vt cū multis sit ⁊ solitariā vitā agat volū tate q̄ cū solus sit eē cum multitudine pro posito mēris. Dixit senex. sēp debet mona chus emere getē sibi: vt cōtēnat etiā si cor porale ītigat euenire dispēdiū. Narrauit gdā senex q̄ tres studiosi diligētes ꝺe facti sūt monachi. Et vn⁹ gdē ex eis elegit liti/ gātes ī pacē reducere iuxta illud q̄ scri/ ptū ē. Beati pacifici. Secūdus vero visi tare infirmos. terti⁹ vero abiit gescere in solitudinē. primus g̃ laborās pp lites hoiuz nō poterat oēs sanare. ⁊ tedio vict⁹ venie bat ad eū g̃ fuiebat ifirmis ⁊ inenit etiam ip̄z aio ōficiētē ⁊ nō ꝓualētē mādatū pfice/ re. ⁊ concordātes bi duo abierūt videre il lū g̃ in beremū discesserat: narrauerūtq̄z ei tribulatiōes suas. ⁊ rogauerūt vt disse reret eis gd ip̄e ꝓficeret. ⁊ reticēs paulu lū mittit aquā in ciphū. ⁊ dixit eis. Atten/

dite i aquã. Et erat turbulẽta. Et post mo
dicũ vicit. Attẽdite mõ q̃mõ limpida fa/
cta ẽ aqua. Et cũ intẽdissent i aquã: vidẽt
tãq̃ in speculo vultꝰ suos. Et tũc vicit eis.
Sic ẽ qui i medio hominũ ꝯsistit. Pre tur
ba enim ñ videt peccata sua. Cũ aũt quie/
uerit t maxime i solitudie: tũc delicta sua
conspiciet. Finit libellus de quiete.

Incipit liber de compunctione.

Icebãt de abbate

Arsẽio qꝫ totũ tps vite sue sedens
ad opꝰ mãuũ suaꝝ: pãnũ bẽbat i sinu ꝓp
lachrymas q̃ crebro currebãt exꝫ octis eiꝰ
Frater quidã interrogauit abbatẽ am
monẽ dicens. Dic mihi aliquod verbum.
Dicit ei senex. Uade et talez fac cogitatio
nẽ tuaz. sicut faciũt iniqui qui sunt i carce
re. Illi enim interrogant homines. vbi est
iudex: et quãdo venit? et ipa expectatiõe
pẽaꝝ suaꝝ plorãt ita et mõachꝰ ꝺbz sẽper
suspectus esse. et animaz suam obiurgare
dicẽdo. Ueh mihi qũo astare hẽo añ tribu
nal xpi. et qũo habeo ei actuũ meoꝝ red/
dere rationem. Si igit sic semp meditatꝰ
fueris: poteris saluus esse. Dixit abbas
euagariꝰ. Cũ sedes i cella: collige ad te sen
sum tuũ. et memor esto diei mortis: et tũc
vide corporis tui mortificationem. Logi/
ta cladẽ. suscipe dolorẽ. horreat tibi mũdi
istiꝰ vanitas. esto modestus et sollicitus: vt
possis semp i eodẽ getis ꝓpposito perma/
nere. et ñ infirmaberis. Memorare et iã
eorum que in inferno sunt. cogita aput te
ipsũ quomõ sũt modo ibi anime in q̃ amа
ro silentio. aut i q̃ pessimo gemitu. vel in
quali metu aut certamine. aut in q̃li expe
ctatione et dolore: et sine mitigatione ifi
nite lachryme sũt anime. Sed et diei re
surrectiõis nouissime memor esto: et illud
diuinũ horrẽdum atq; terribile imagina/
re extremũ iudiciũ. Adduc ad mediũ re
positã peccatoribꝰ ꝯfusiõez quã passuri sũt
i cõspectu dei t xpi eiꝰ. t coram angelis t
archãgelis potestatibus t vniuersis hoibꝰ
Dz t supplicia oia ignez eternũ. vermem
ꝯscientie imortalem. tartari tenebras t
sup oia dẽtiũ stridores: timores t tormẽta
Adhuc etiã ad memoriã t bona q̃ sũt iustis
reposita: fiduciã ante deũ patrẽ t xpz eiꝰ
coraã angelis t archangelis t potestati bus
atq; oi plebe regnũ celoꝝ. t dona eiꝰ. gau
diũ t regez. Utrorũq; hoꝝ cõmemoratio
nez habe apud te t super iudicia gdẽ pec/
catoꝝ igemisce plora vestire luctu: imagi
nẽ metuẽs. ne t tuipe hec incurras: sup
bona vero iustoꝝ reposita gaude t exul/
ta t letare t bis gdẽ frui festina. ab illis ve
ro effici allenꝰ. Uide ne obliuiscaris alieñ
siue itra cellã tuaz sis. siue foris alicubi: et
memoriã hoꝝ ne abiiciat mẽs tua vt p hec
sordidas saltẽ t noxias cogitatões possis
euadere. Dixit abbas helias. Ego tres rez
timeo: vnaz q̃ egressura ẽ aia mea ꝺ coꝝ
pore. Aliã quãdo occursurꝰ sũ ꝺo. Tertiã
quãdo aduersum me ꝓferenda fuerit sen
tentia. Sancte memorie theophilus ar
chiepũs cũ moriturꝰ esset dixit. Beatus
es abba arseni. quia semp hanc horã ante
oculos habuisti. Dicebant patres: quia
manducãtibꝰ aliquãdo fratribꝰ in carita/
te risit vnus fratrũ ad mẽsam. Et videns eũ
abbas Joãnes fleuit dicens. Quid puta/
tis hz iste frat in corde suo quia risit cum
debuisset magis flere: quia agapẽ mãdu/
cat. Dixit abbas iacobus. quia sicut lu/
cerna obscurũ cubiculum illuminat: ita ti
mor domini si venerit in coꝝ hominis illu
miat euz t docet omnes virtutes t mãda
ta dei. Interrogauerunt quidam patꝝ
abbatem macariũ egyptium dicentes.
Quomodo sic. t quãdo mãducas t quãdo
ieiunas: t corpus tuuz siccũ ẽ. Et dixit ei
senex: sicut lignũ in manu hominis cũ quo
fructices in igne versant atq; reuersant
semp ab igne ꝺsumit. ita si homo mũdaue/
rit mẽtẽ suã i timore dei. ipe timor ꝺi etiã
ossa eiꝰ ꝺsumit. Missũt aliquãdo senes
de monte nytro ad abbatẽ macarium in
scithi. rogantes vt veniret ad eos: alioquiñ
sciret oẽz multitudinẽ si ipe nõ veniret ad
se eẽ venturã: qm̃ desiderarẽt eũ videre.
añq̃ migraret ad dñz. Qui cum venisset
ad montẽ: cõgregata est ois mltitudo fra

truz ad eū. Rogabant aūt senes. vt face ret verbū ad fratres. Ille aūt lachrymās sit. Plorem⁹ frēs ꝛ producāt oculi nostri lacrimas:añꝫ eam⁹ hic. vbi lachryme no stre corpora nostra ɔburāt. Et fleuerunt oēs ꝛ ceciderūt proni i facies suas:dicen tes. Pater ora p nobis. Preteriēs aliqñ abbas pastor i egypto. vidit mulierē i mo numēto sedētē ꝛ flētē amare. Et dixit. Si veniāt oīa delectabilia mūdi hui⁹. nō trās ferūt aiuz isti⁹ a luctu:ita ꝛ mōach⁹ sēper debet luctū habere i semetipo. Alia vi ce trāsibat cū abbate anub i partib⁹ oyol chi. ꝛ vēientes circa mōumēta mortuoꝝ vi dēt mulierē nimis cedētē se:et flētē amare Qui stātes itendebāt i eā. Paululū autē pcidentes. occurrerūt cuidā:et iterroga uit euz abbas pastor dicens. Quid habet mulier ista. q̄ sic plorat amare. Dic ei mor tuus ē marit⁹ ei⁹ ꝛ fili⁹ et fr. Et rīdens ab bas pastor. dixit abbati anub. Dico tibi. ga nisi hō oēs volūtates carnis sue morti ficauerit et possederit luctū būc¡ñ pōt mo nach⁹ fieri. Tota. n. vita mulieris istius ꝛ mēs in luctu ē. Dicit iterum abbas pastor Luctus duplex est:qui opat:ꝛ q̄ custodit. Frater quidā iterrogauit eū dicēs qd fa cio:? Dicit ei. Qñ venit abrahaz i terrā pro missionis. mōumētuz sibi cōparauit:ꝛ per sepulchrum tram i hereditatē accepit. Dic ei fr. Quid ē sepulchrum:? Et dixit senex: Locus flēdi ꝛ lugendi. Sācte memorie athanasi⁹. rogauit abbatē pābo: vt descē deret de heremo i alexādriā. Qui cū ɔscē disset. vidit ibi mulierē theatricā et lachri matus ē. Interrogat⁹ aūt ab his q̄ aderāt quare fuerit lachrimat⁹: due inqt res me mouerūt. Una de illi⁹ perditiōe. Alia qa ego nō habeo tale studiū placēdi deo. qua le habet ista vt hoībus turpibus placcat.

Abbas siluan⁹ sedens aliquādo cū fra tribus factus est in excessu mentis: et ce cidit in faciem suam. Et post multum tem poris surgens plorabat:et rogauerūt euz fratres dicentes. Quid habes pater:? Ille autem tacebat et flebat. Compellentibus āt eū dixit illis. Ego ad iudiciū rapt⁹ suz. ꝛ vidi multos de hitu nfo euntes ad tor menta ꝛ multos secnlares ad regnum ce lorum. Et lugebat senex. ꝛ nolebat dein ceps exire ɔ cella sua:ſz ꝛ si exire cogeba operiebat capitio faciē suam dicēs. Quid necesse ē videre lumē istud temporale i q̄ nihil ē vtile:? Dixit sancte memorie syncle tice. Laborē ꝛ certamē magnū i primis q̄ ɔuertuntur ad dñm. nam postea inenarra bile gaudiuz. Sicut eniz qui ignē accende re volūt:pri⁹ fumātur et ex fumi molestia lacrimantur:sic qui obtinent quod volūt Etenim scriptum est. qr deus noster ignis consumens est. Itaqz oportet nos diui num ignez cum lachrymis atqz laboribus in nobis ipsis accendere. Dixit abbas hipericius. Nocte ꝛ die laboret monach⁹ vigilans. ꝛ in orationibus permanens. pū gens autem cor suum producat lachrymā ꝛ celitus prouocat misericordiam. Ap plicuerūt fratres ad abbatem felicem ha bentes secum aliquos seculares: rogaue runt eum vt diceret eis sermonem. Ju lis autē diutius rogantibus:dixit ad eos. Sermonem vultis audire:? Qui dixerūt. Etiā pater. Dixit ḡ senex. Modo non est sermo. quondaz autē interrogabantur se niores et faciebant fratres que dicebant ab eis:tribuebat deus quomodo loquerē tur: Nunc aūt qm̄ interrogant quidē non aūt faciunt que audiūt:abstulit deus gra tiam a senib⁹. vt non inueniāt quid loquā tur:qm̄ qui operetur. non ē. Quod cū au dissent fratres. ingemuerūt dicētes. Ora p nobis pater. Narrauerūt de abbate or. ꝛ de abbate theodoro. qr misissent ca prinā pellē i cellā snā:ꝛ dixerūt sibiinuicē Si nos visitauerit deus modo. quid facie mus:? Et flentes reliquerūt locum ex late rib⁹. ꝛ sic recesserūt in cellas suas. Nar rauit quidā senex. q̄ aliqs fr cum conuer ti vellet: ꝓhiberet a matre sua. Ille aūt nō gescebat ab intētione sua dicēs. Saluare volo animā meaz. Mater vero eius mul tū resistēs. et cū ɔsideriū ei⁹ impedire n̄ pos set. postea p̄misit. Abiēs aūt fili⁹ ei⁹ fact⁹ est mōach⁹: et sub negligentia vitam suā

expendit. Contigit aũt vt mater ipsi⁹ moreretur. ꝛ post aliquãtum tempus etiã et ipe infirmat⁹ est ifirmitate magna. Et cũ factus fuisset in excessu mentis raptus ẽ ad iudicium: et inuenit matrem suam cuz his qui iudicabantur. Illa aũt vt vidit eũ obstupuit et dixit. Quid est hoc fili? Et tu in loco hoc condemnatus es? Ubi sunt sermones tui. quos loquebaris dicendo. salnare volo animam meaz? Confusus autẽ in his que audierat. ipso dolore stupefactus est. ꝛ stabat non habens quid matri sue respondere posset. Juxta despensationem autem misericordie dei: posteaq̃ hec vidit. contigit vt repararetur: ꝛ euaderet de instanti infirmitate. Et cogitans apud se diuinitus factã esse huiusmodi visitationem. includens se de cetero sedebat ꝛ cogitabat de salute sua: penitus ꝛ plorãs de bis q̃ egerat sub negligentia pri⁹. Tanta aũt ei itentio erat. vt mlti cum rogarẽt indulgere sibi paululũ. ne forte lesionem aliquã pateret de fletu: quẽ supra moduz sibimet indicebat. Ille aũt nullo modo consolari volebat dicẽs. Si impropiuz mris mee sustinere nõ potui: quõ xpi ꝛ sanctoꝝ angeloꝝ eius aduersũ me confusionẽ potero in die iudicii sustinere. Dixit quidaz senex. Si possibile esset in aduentu dei p⁹ resurrectionẽ. pre timore exire aias boũz omnis mũdus moreret a terrore atq; formidine. Quale est. n. videre celos scissos. ꝛ deum reuelatũ cum ira ꝛ indignatiõe. ꝛ milicias innumerabiles angeloꝝ. ꝛ totũ simul hominũ gen⁹ intẽdere. Propter qõ sic debem⁹ viuere. vt pote. qui de singul motib⁹ nostris rationẽ exigẽdi sum⁹ a dõ. Frater interrogauit senẽ dicẽs. vnde est abba coz meuz duruz. ꝛ non timet deum? Dixit ei senex. Puto si homo teneat in coz de suo increpationẽ: possideat timorẽ. Dicit ei frater. Quid ẽ increpatio.. Dixit ei senex. Ut in omni re increpet homo aiam suam: dicendo ei. Memor esto. quia oportet te occurrere deo. Dic. aũt ꝛ hoc. Quid volo ego cũ homine? Existimo aũt. qz si quis in his permanet veniat ei timor dei. Uidit senex q̃ndã ridẽtẽ. ꝛ dicit ei. Quaz cclo ꝛ tra rationẽ toci⁹ vite nostre reddituri sum⁹. ꝛ tu rides? Quẽadmodũ vmbraz corpoꝝ nroꝝ vbicũq; nobiscũ circũferentes: sic ꝺbem⁹ fletũ ꝛ ꝯpũctionẽ nobiscuz habere vbicũq; sum⁹. Fr̃ gdã iterrogauit senẽ dicẽs. Abba dic mihi aliqꝺ ẋbũ. Dic ei senex. Qñ pcussit de⁹ egyptũ. non erat dom⁹ ñbñs luctũ? Fr̃ iterrogauit aliũ senẽ dicẽs Quid facio. Dic ei senes. Flere debem⁹ semp. Cõtigit enim quẽdã senũ mori aliq̃n: ꝛ p⁹ mltã horã itex in seip̃z reuerti: ꝛ iterrogauim⁹ eũ dicẽtes. Quid vidisti ibi abba. Et narrauit nobis plorãs ꝛ dicẽs. Audiui ibi vocẽ lugubrẽ sine cessatiõe dicẽtẽ: Ueh mihi: veh mihi. veh mihi. Sic ꝛ nos semp dicere ꝺbem⁹ Interrogauit frat quẽdã. senẽ dicẽs. Qm̃ desiderat aia mea lachrimas. sic audio senes lachrymantes ꝛ ñ iuenio ꝛ tribulat aia mea. Et dixit ei senex. Filii israel p⁹ q̃dragĩta annos itrauerũt in terrã pmissiõis. Lachrime ǧ sũt tra repromissiõis. ad q̃s si pueneris iam non timebis belluz. Jta eniz vult de⁹ affligi aiam. vt semp desideret ingredi terram illam. Finit libellus de ꝯpũctione

Incipit liber de continentia.

liber de Cõtinẽtia

Patres aliqui vo

lentes venire ad abbatẽ antõiuz de loco scithi. igressi sũt nauẽ vt irẽt ad eũ Et iuenerũt i ipa naui senẽ: q ꝛ ipe ad antoniũ ire volebat. Ignorabãt aũt eũ frẽs ꝛ sedẽtes in naui loquebant sermones patrũ. ꝛ de scripturis. ꝛ rursus ꝺ ope manuũ suaꝝ. ille aũt senex p oĩa tacebat. Cũ aũt veniss̃et ad portũ: agnouerũt ꝛ ipum senẽ pficisci velle ad abbatẽ antoniũ. Cuz aũt veniss̃ent ad eum. dicit eis abbas antoni⁹ Bonum comitẽ itineris inuenistis senem hunc. Dixit aũt ꝛ seni. Bonos fratres inuenisti tecuz abba. Dicit ei senex. Boni sunt quidem. sed habitatio corum non habet ianuam Quicũq; intrat in stabuluz: soluit asinum. Hoc autem dicebat quia quod cũq; eis ascẽdebat in os. loquebant. Dicebat abbas daniel de abbate Arsenio. q

tota nocte vigilans pranfierit:tota enim nocte vigilabat. Et quando volebat circa mane propter ista naturā dormire. dicebat somno. Uēi serue male. Et surripiebat parum somni sedendo:z stati surgebat. Dicebat abbas Arsenius. Sufficit mōacho si dormit vnā horam:si tamē ē pugnator

Dicebat de eo abbas daniel. Quia tātos ānos mansit nobiscum.z mensurā paruam victꝰ dabamꝰ ei in āno:z quotiēs veniebamꝰ exinde comedebamus z nos. Dixit itez. Quia nisi semel in āno non mutabat aquaz palmarꝝ .sed tātū adiiciebat:faciebatqz flectā ō ipis palmis. z cōsuebat vsqz ad sextā horā. Interrogauerūt ḡ euz seniores.cur ñ mutaret aquā palmarꝝ.q̄ fetebat:' Et dixit eis. Pro thimiamate z vnguentorū odoribꝰ quibꝰ in seculo vsus sū: opus est vti me fetore isto. Itez qñ audiuit qꝫ maturasset omne genus pomorum: dixit. Afferte mihi. Et gustauit semel tantum parum ex omnibus gratias agens deo. Dicebāt ō abbate agathōe. Quia per triēnium lapidem in ore suo tenebat: donec taciturnitatem disceret. Aliquā do iter agebat abbas agathon cum discipulis suis .z inueniens vnus ex eis paruissimum fasciculum cicercule viridis in via dicit sēi. Pater si iubes tollo illud. Intendit vero senex:z admirans dixit. Tu illud ibi posuisti : 'Respondit ei ille frater. Non. Et dixit 'senex . Quomodo vis tollere quod non potuisti:' Uenit aliqñ quidam senum ad abbatem achillem . z vidit eum iactantem sanguinem de ore suo et interrogauit eum dicens. Quid est hoc pater:' Et dixit senex. Sermo est fratris cuiusdam qui me contristauit .et omnino conatus sum conseruare illud apud me: z deprecatus sum deum vt auferetur a me z factus est sermo ille sanguis in ore meo. z expuo illum z requiem inueni. z dolorē illum oblitus sum Uenit aliquando abbas achilles in cellam abbatis esaie in locum scithi:z inuenit eum comedētez. Miserat enim in cathinulo salem z aquam. videns autem quia abscondit illuz pꝰ flectas de palmis:dicit illi. Quid manducabas:' Ille respondit. Ignosce mihi abba.qz palmas incidebā z ascēdi in cauma.z propterea intinxi modo bucellam in sal.z misi in ore meo z exaruerūt fauces mee. Et quia nō ōscēdebat bucella quā i ore meo miseram propterea cōpulsus sum supfundere modicū aque in sal. vt vel sic possem glutire:sed ignosce mihi. Et dicebat abbas achilles . venite z videte esaiam iuscelluz comedentez in scithi . Si vis manducare ius vade in egyptuz. Dicebant de abbate amoy.qa egrotaret.z in lecto pluribꝰ ānis decūbēs nūqꝫ relaxauit animū suū vt itē deret interioza celle sue.z videret qd habe ret. Multa enim deferebantur ei velut infirmo sz introeūte discipulo suo ioāne z exeūte claudebat ocꝰlos suos ne videret qō faciebat :sciebat enim qz fidelis mōachus esset. Dixit abbas benyamī q erat p̄sbiter in cellis:qz applicuissēt frēs i scithi ad quē daz senē.z voluissēt ei dare modicū olei: z ille eis dixit: Ecce ibi iacet paruuluz vasculum.qō attulistis mihi añ tres ānos. z qūo posuistis illō sic remānsit. Audiētes āt frēs āmirati sūt otinētiā sēis. Narraue rūt ō abbate dyoscoro ō nāsyas. qa panis eiꝰ erat ordeaceꝰ z ō faria lēticule.z p sin gꝭos ānos pōebat sibi legē cuiuscūqz vniꝰ obſuātie:id ē ñ occurrere vno āno alicui. aut ñ log. aut ñ gustare aliqō coctū. aut ñ comedre aligd pomorꝝ aut olerꝝ z i oi ope suo ita faciebat:z b̄p ānos sigꝭos faciebat

Dixit abbas euagrius.qz dixerit senex. ppterea āputo a me delectatiōes carnales. vt etiā iracūdie occasiōes abscidam. scio.n.eā aduersū me lēper pugnare p delectatiōibꝰ.z ōturbare mētē meā z ītellectū meū expellere. Misit aliqñ sāctus epyphaniꝰ epūs cypriꝰ.ad abbatē hylarionē.rogās eū z dicēs. Uēi vt nos videamꝰ.añqꝫ ō corpe exeamꝰ.Qui cū vēissēt ad iuicē:māducātibꝰ eis allatū ē ō auibꝰ qddā.Qō tenēs ep̄s dedit abbati hylarioni. Et dixit ei senex. Jgsce mihi pater qz ex quo accepi habitum istum non maducaui quicqꝫ occisum. Et dixit ei sanctus

ephiphanius . Ego autem ex quo acce pi hītū istū non dimisi aliquē dormire qui bēbat aliquid aduersū me.neqz ego dor/ miui habēs aliqd aduersus aliquē. Et di/ xit ei senex. Ignosce mihi pater:qz tua cō uersatio maior ē mea.dicebāt ō beato pal ladio qz fecerat viginti annos ī cella et nō leuauit oculos suos sursū: vt videret tectū ei⁹. Abbas zenon ābulās aliqñ ī palestina cū laborasset resedit vt māducaret iuxta cucumerariū. Suadebat āt ei aīm⁹ suus dicēdo. Tolle tibi vnū cucumerē ꝛ mādu/ ca. Quātū āt ē? Qui rndēs cogitatui suo dixit. Fures ad tormēta vadūt. Proba ḡ teipz ī hc si potes ferre tormēta. Qui cōsur gēs stetit ī caumate gnqz dieb⁹. ōfigēs se ipsū in sole. Dicebat āt q̄si anim⁹ ei⁹ ad ipm Nō possū portare tormēta. dicit ḡ ad aīuz suuz .si ñ potes portare tormenta:ḡ ñ rapi as vt manduces. Dixit abbas theodorus Inopia panis thabefacit monachi corpus Alter autez gdā senioꝛ dicebat qz vigilie plus thabefaciūt corpus. Dixit abbas ioā nes brevis staturē. Quia si voluerit rex aliqs ciuitatē inimicoꝝ tenere ꝓpus aquā tenet et escas eoꝝ q sūt in ciuitate et fame piclitantes tūc subiciūt ei:ita est et passio ventris. Si in ieiunio et fame conuersetur homo inimici ei⁹ qui sollicitāt aīaz ei⁹ ifir mātur. Dixit itez qz ascēdens aliquando p viam qne ducit ad scithim. vt distrabe rem flectas palmis. vidi camellarium lo quētez ꝛ commouentem me ad furorem: ego vero dimisi quod portabam et fugi. Dixit abbas ysaac presbiter cellaꝝ. Scio fratrē metētē in agro qui voluit māduca re spicā tritici: ꝛ dixit dño agri. Vis mādu co vnā spicā? Ille autē audiens miratus ē ꝛ dixit ei. Tuus ē ager pater: ꝛ me interro gas? Intantū ergo scrupulosus erat me/ morat⁹ frater. Interrogauit quidā fratrē abbatē Isidorū seniorē scithi dicens qua re sic te fortiter timēt demones: Dixit ei se nex. Quia ex quo factus sū monach⁹ stu/ deo ne ꝓmittā iracūdiā vsqz ad fauces me as ascendere. Dixit itez qui supra quadra ginta annos eē: ex quo sētiret quidē motū peccati in mente sua: nunqz tū consentiret neqz concupiscentie neqz iracundie. Nar rauit abbas cassian⁹ ō quodā abbate Jo/ anne .quia fuerit apud abbatē esynū ī sū/ mitate heremi habitātē per annos q̄dragī ta. ꝛ qz bēbat circa ipsū multā caritatē. et per hāc caritatis fiduciā interrogauit euz dicēs. Tanto tēpore sic remotus ꝛ a nullo horuz facile molestiā patiens. dic mihi qd ꝓfeciſti. At ille dixit. Ex quo cepi solitari us esse: nunqz me sol vidit manducātē. Di xit autē ei ꝛ abbas Joānes nec me irascē/ tē. Dixit itez quia narrauit nobis abbas moyses: qꝝ ei abbas serapion dixit. Quia dū essem iuuenis ꝛ sederē cū abbate meo theone ꝛ manducarez⁹ surgens a refectio ne secūdū opa dyaboli rapui vnuz panez paximatē. et māducaui cū occulte. nesciē te abbate meo. Cū ḡ perseuarē aliquan to tempore hec faciens. cepit mihi ipsū vi/ cium dominari et non prevalebaz meipsū retundere. sed solūmodo adiudicabar a ꝓ pria conscientia: ꝛ seni dicere confunde/ bar: Contigit autē secundū dispensationē diuinā vt quidā venirent ad senē vtilita/ tis anime sue causa: et interrogabāt eum de propriis cogitationibus. Respōdēs āt senex dixit. Quia nihil sic noxiū est mona chis et letificat demones . quomodo si ce lent cogitationes suas spiritualibus patri bus. Locutus ē āt eis de cōtinētia. Et cū hec dicerentur. cogitans ego qz de⁹ reue/ lauit seni de me: conpunctus cepi flere et eieci paximatē de sinu meo: quē male cō sueuerā rapere: et prosternens me ī pauī/ mento postulabā de ꝑteritis veniā: et ora tionē pro cautela in futuꝝ. Tunc dixit se nex. O fili liberauit te de captiuitate ista etiam me tacente cōfessio tua et demones tenebāt coꝛ tuū per taciturnitatē: nūc ad uersum teipsuz confitēdo interfeciſti: quē hactenꝰ tibi dominari ꝓmiseras neqz cōtra dicēs: neqz alio mō increpās eum: āmodo autē nequaqz locū habebit ī te quippe q in corde tuo ī aperto excussus ē. Necdum autē finito sermone senis. et ecce ope qꝰ dixit apparuit: qz velut lāpada ignis egres sa ē de sinu meo: ꝛ īpleuit totam domum fetido odore. ita vt putarēt qui aderāt: qz

fulpburis plurimū fuisset incensū. Et dixit senex. O fili. Ecce verboꝝ meoꝝ liberationis tue per signū quod factū est: prestitit vñs documētum. dicebāt de abbate Machario. Quia si vacauit inter fratres. ponebat sibi terminū. ⁊ quādo iuueniebatur vinū pp fratres bibebat: sed ꝑ vno calice vini. die integra aquā non bibebat Et fratres qdam volentes cū recreare dabant ei vinū: sed ⁊ senex cū gaudio sumebat vt seipsum postea cruciaret. Discipulus autē eius sciens causā: dicebat fratribus. Propter deū rogo ne detis ei vinuz q; in cella se postea cruciatu domat. Qđ cognoscentes fratres vltra ei vinum non dederunt. Abbas Macharius maior in scithi: dicebat frībus post missas ecclesie: fugite fratres. Et dixit ei vnus fratꝝ. Pater vbi habemus fugere amplius a solitudine ista? Et ponebat digitū super os suū dicens. Istud est qđ fugiendū dico. Et sic intrabat i cellā suā. ⁊ claudens ostium sedebat solus. Dixit idem abbas macharius Si aliquem increpare volēs ad iracundiaz cōmoueris propriā passionē iples: non enim aliū sic saluare debes. vt teipsū perdas. Dixit abbas pastor. Nisi nabuzardā archimargirius venisset: non crematū fuisset templum domini. Ita ⁊ nisi quies gule ⁊ ventris venerit in aiaz nequaq̄ mēs corruet. ⁊ pugnans contra inimicū. Dicebant de abbate pastore. Quia dū vocat⁹ fuisset ad comedēdū cōtra voluntatē suā ibat lachrymando ne inobediens esset fratrib⁹ suis ⁊ contristaret eos. Narrauernnt quidam abbati pastori đ quodā monacho qꝛ non bibebat vinū. Et dixit eis. qꝛ oīno potus mōachoꝝ nō ē. Dixit iteꝝ abbas pastor. Quia sicut fumo expelluntꝰ apes vt tollatur dulcedo opis eoꝝ: ita ⁊ corporalis ges timorē expellit ab aīa ⁊ aufert ab ea omne opus bonū. Narrauit quidā senū de abbate pastore ⁊ fratrib⁹ eius. qꝛ habitarent in egypto. ⁊ cum desideraret matꝰ eoꝝ videre eos ⁊ non posset. obseruauit vna die. ⁊ euntibus illis ad ecclesiā obtulit se eis: Illi āt videtes eam conuerterūt se ad cellā. ⁊ intrātes clauserūt ostiū in facieꝝ eiꝰ. Illa āt ad ostiū stās clamabat plorās cū nimia miseratiōe. Audiens āt eam abbas anub. intrauit ad abbatē pastoreꝝ dicens. Quid faciemus vetule isti. ita ante ostiū flenti? Burgés aūt abbas pastor venit ad ostiū: et itro stans audiuit eā plorantē mirabiliter nimis ⁊ dixit. Quid sic clamas vetula. Illa āt cū voceꝝ eiꝰ audisset multomagis clamauit plorās ⁊ dicens Uolo vos videre filii mei. Quid ē. n. si videro vos? Nungd non suꝝ mater vestra? Aut non ego lactaui vos? En tota sū iam canis plena: sed ⁊ audiens vocē tuaz turbata sū. Dixit ei senex. Hic nos vis videre an in illo seculo? Dicit ei. Et si non videro vos hic. videbo vos illic filii mei. Dicit ei si potes equanimiter ferre vt hic nos non videas: videbis nos illic. et ita discessit mulier gaudens ⁊ dicēs. Si oīno visura vos ero illic. nolo vos hic videre o fili mei. Dicebant đ abbate pyor. Quia ambulando comederet. ⁊ interrogante eum quodā q̄re sic manducaret respondit. Non hoc vti velut opus aliqđ ageret: sed velut quoddam superfluū vti. Alii autē đ hoc ipso interroganti respondit. Ut non vel in comedendo corporaleꝝ delectationeꝝ bēat aīa Dicebant de abbate petro cognomento pyanio. q erat in cellis. qꝛ vinum non bibebat. Quando autē senuit: rogabāt euꝝ vt modicū vini sumeret. Qui cū nō acqesceret tepefaciebāt aquā. ⁊ ita offerebāt: Et dicebat. Credite mihi filii: qꝛ velut condītū illud accipio. Et adiudicauit se tepida aqua esse contētū. Facta ē aliqñ celebratio missaꝝ in monte abbatis antonii: ⁊ inuētū est ibi vasculū vini. Et tollēs vnus de senibus paruū vas idest calicem. portauit abbati sysoy ⁊ dedit ei. ⁊ bibit semel. et secundo accepit et bibit. Obtulit etiaz ei tertio sed non accepit dicens. quiesce frater. an nescis quia sathanas ē. Frater quidā iterrogauit abbatē sysoy dicēs. Quid facio. qꝛ occurro ad ecclesiam et frequenter fratres ꝓ caritate ad cibum retinēt me. Dixit ei senex. Onerosa res est. Di

et ergo abraham discipulus eius. Si occurrit in sabbato ꝛ dñica ad eccleſiā. ꝛ biberit frater tres calices: mltū ne é: ꝛ dixit senex. Si nō esset sathanas. nō eēt multū Frequēter dicebat abbati syſoy discipulus suus. Surge abba ꝛ māducem⁹. Ille aūt dicebat. Adhuc nō māduca uim⁹ fili: Et ille respōdit. Nō pr̄. Dicebat aūt senex. Si nec adhuc māducauim⁹. affer ꝛ māducem⁹. Dixit aliqñ cū fiducia abbas syſoy. Crede q ecce triginta ānos habeo q non deprecor deū p peccato. ſz orās hoc dico Dñe ihu xp̄e ꝓtege me a lingua mea: ꝛ vſq; nūc p singulos dies curro in ipsa opa ꝛ delinquo: Uenerūt aliqñ abbas siluanus ꝛ discipulus eius zacharias. ad quoddam monasteriū: ꝛ fecerūt eos gustare modicū ſtecq; ambularēt. Et exeuntibus eis inuenit discipulus eius aquā in via: ꝛ volebat bibere. Dixit ei abbas siluanus. zacharia ieiuniū ē hodie. Cui ille dixit. Nōne hodie māducauim⁹ pr̄. Dixit ei senex. illud māducare caritatis fuit. nos aūt teneam⁹ ieiuniū nr̄z fili mi. Dixit scā syncletice: Q oportet nos. q huiusmōi ꝓpositū sūpsim⁹: castitatē q̄ sūma é. tenere. Ēteni apud sectares videtur castitas obseruari. sed adest eis stulticia: ꝓptez qđ aliis sensib⁹ peccant. nā ꝛ aſpiciūt idecenter. ꝛ rident iordinate. Dixit iterū que supra. Quia sicut venenosa animalia acriora medicamēta a se expellunt ita cogitationem sordidam ieiuniū cū oro ne depellit ab anima. Dixit itex. Nō te seducant diuitū hui⁹ seculi delicie tanq; aliquid vtile habētes in se: eteni illi delectationis causa. arte diuerso mō condiendi cibos onerāt. Tu aūt ieiunio ꝛ abiectione ciboꝝ abundantiaz deliciaꝝ illoꝝ supgredere. sed ne satieris pane neq; desideres vinū. Dixit abbas syſoy. qa peregrinatio nostra ē: vt teneat homo os suū: dixit abbas yperici⁹. qa sicut leo terribilis est onagris: sic monachus ꝓbat⁹ cogitatiōibus ocupiscentie. dixit itex. Jeiuniū frenū est monacho aduersus peccatū: qui aūt abiit ctt ieiuniū. velut equus feruēs desiderio semīe repitur. dixit itex. Siccatū ieiunio corpus monachi. animā de profundo eleuat: ꝛ siccat fistulas delectationū ietuniū monachi. dixit itex. castus monachus in terra honorabit: ꝛ in celis ab excelso coronabitur. idem ipse dixit. Monachus q nō retinet linguā suā in tēpore furoris: neq; passionū corporaliū retentor erit aliquādo. dixit itex. Uerbum malū nō proferat os tuum: qm̄ vitis nō affert spinas. dixit itex. Bonū ē manducare carnē ꝛ bibere vinū: q̄ manducare in obtrectatōne carnes fratꝝ. dixit itex. Susurrans expens cuam de paradiso eā eiecit. huic g̃ similis est. qui proximo suo obloquitur. qm̄ ꝛ audientis se animā perdit. ꝛ suam non saluat Facta ē aliquando festiuitas i scitbi: ꝛ deerunt seni vinum bibere in calice. qui abiiciens dixit. Tolle a me mortē istā. quod videntes alii qui cum ipso edebant. nec ipſi biberunt. Alia vice allatū est ibi vasculum vini de primitiis vt daretur fratrib⁹ ad singulos calices. ꝛ introeunte quodaz fratre ꝛ vidente quia acciperent. fugit in criptam q̄ cripta mox cecidit. Et cum audissent sonū. currentes inuenerunt fratrē semianimem iacentē: ꝛ ceperūt obiurgare eum dicentes. Bene tibi contigit: qa vanam gloriam habuisti. Abbas autē refouens eum dixit. dimittite filiū meū bonū opus fecit: ꝛ viuit dominus. quia nō reedificabitur cripta hec tēporibus meis: vt cognoscat mundus. quia propter calicē vini cecidit cripta i scitbi: Ascendit aliquando presbiter de scitbi ad ep̄m alexandrinum ꝛ quando reuersus est i scitbi interrogauerunt eū fratres. quō ē ciuitas: ille autem dixit eis Credite mibi fratres ego ibi faciē hominis nullius vidi. nisi tñ episcopi. Illi autē audiētes mirati sunt ꝛ dixerūt. quid putas facta est in illa oīs multitudo: Presbiter vero refouit hesitātes dicēs. Extorsi animo meo: nc ituerer faciē hominis. ex qua relatiōe ꝓfecerūt fratres: vt custodiant se ab extollētia oculoꝝ suoruz. Uenit aliqñ quidā senex ad aliū senē: ille autē dixit discipulo suo fac nobis modicū !ēticule: ꝛ fecit. Et infunde nobis panes: ꝛ infu-

dit. Et manserunt sic vsque ad alterius diei horam sextam:loquentes de rebus spiritualibus. iterū dixit senex discipulo suo. Fac nobis modicum lenticule:fili mi Ille respondit. Ab hesterno die feci pater Et ita surgentes sumpserūt cibum. Alter quidam senex venit ad quendā patrum. ille autem coxit modicum lenticule:et dixit ei. Faciamus opus dei et gustemus. Et vnus quidem cox compleuit totū psalterium.alter vero ex corde.duos prophetas maiores lectoris ordine recitauit: et facto mane.discessit senex ille qui venerat. et obliti sunt sumere cibum. Esurit quidam frater a mane.et pugnabat cum animo suo ne māducaret:donec fieret hora tertia. Et facta hora tertia:exegit a se ut fieret hora sexta: Et facta sexta:infudit panem et sedit vt manducaret: Postea vero surrexit dicens.manebo sic vsq; ad horam nonam.hora autem nona sedit|oratōnē.ꝛ vidit opus diaboli.sicut fumum exeuntem a se:ꝛ ita cessauit esuries eius.infirmatus est quidaz senū.ꝛ cū non posset sumere cibum multis diebus:rogabatur a discipulo suo vt faceret aliquid ei ꝛ reficeret. Abiit aūt ꝛ fecit de farinula lēticulas ꝛ zippulas. Erat autē ibi vasculū pēdens. in quo erat modicū mellis. ꝛ aliud ī quo erat rafanealeō id ē lini oleū ꝛ fetebat:ita ꝙ tm̄ ad lucernā ꝓficeret. Errauit aūt frater.ꝛ ꝓ melle de lini oleo misit in pulmentū. Senex vero cū gustasset nihil locutus est:sed tacitus māducauit. Cōpellebat autem eum itex̄ māducare ꝛ extorquēs sibi māducauit. Et dabat ei tertio.ille autē noluit māducare dicēs. Uere nō possum fili mi. Discipulus aūt hortabat eū dicēs. Bonū ē abba:ecce ꝛ ego māduco tecū. Qui cū gustasset ꝛ cognouisz qō fecerat:cecidit ꝓnus in faciē dicēs. Uehmihi pater.quoniā occidi te. Et tu peccatū ℔ posuisti sup me.qz nō es locut⁹. Et dixit ei senex. Nō ꝺtristeris fili.si voluisz deus vt mel māducarē.mel habuisti mittere ī zippullas istas. Narrauerūt de sene quodā.qz desiderauit aliqñ māducare cucumerē quē cū accepisset:appēdit cū prius ante oc'los suos. Et'cū esset vict⁹ desiderio.domās seipsū.penitētiā agebat: quia vel omnino desideraſſet. Frater qdam ali quādo abijt visitare sororē suam:ī monasterio egrotātē. Erat autē fidelissima.ꝛ nō acqeuit aliquando videre virū.neq; occasionē dare fratri suo: vt ꝓpter illā veniret in mediū feminax̄. Et mādauit fratri suo: Uade frater. ora ꝓ me:qz cū gratia xp̄i videbo te ī regno celox̄. Monachus qdā occurrit ancillis dei in itinere quodā.qbus visis diuertit extra viā. Cui dixit abbatissa. Tu si pfect⁹ esses monachus:nō respexeras nos sic vt agnosceres.ꝙ femie eramus. Intrauerūt aliquādo fratres in alexandriā.iuitati a theophilo archiepiscopo vt presētibus his facta orōne destrueret tēpla paganox̄. Et māducātibus eis cum archiepō:ministrate sunt eis carnes vitulīne.ꝛ māducabāt nihil discernētes. Et accipiēs archiep̄s vnū capadiū. dedit iuxta se recūbēti seni dicēs. Ecce istud capadiū id ē stuckleī:bonū ē.māduca abba. Ille āt respōdēs dixit. Usq;mō credebā ꝙ olera māducarē. Nā si carnes sunt nō māduca bo. Et vltra nemo acqeuit gustare. Frat quidā ī cella attulit panes recētes:ꝛ iuita uit ad mēsā seniorꝛes. Et cū manducassent singulos paximates:pausauerūt. Frater vero sciēs laborē abstinētie cox̄: cepit cū humilitate.supplicare dicēs. Propter deum māducate hodie:donec satiemini. Et māducauerūt alios denos paxiates.ecce igit quantū supra q̄ opus erat.māducauerūt ꝓpter deū veri monachi:ꝛ simpliciter abstinētes. Egrotauit qdā senū aliquādo magna ifirmitate:ita vt ex eius viscerib⁹ mlt⁹ sāguis effluer̄et. Et attulit qdā frater nixas siccas.ꝛ fecit pultes. Et misit eas ibi.ꝛ obtulit seni:ꝛ rogabat eum vicens. Comede. quoniam forte expedit tibi. Intuens autem eum senex diutius dixit. Uere dico tibi frater.quia volebaz vt me dimitteret deus in hac infirmitate esse:alios triginta annos. Et nullo modo acquieuit senex in tali egritudine vel mo

dicū sumere cibi ita vt tolleret frater qđ portauerat: ꝛ rediret ad cellā suā. Alter se/nex sedebat longe i beremo ꝛ contigit fra/trē venire ad cū. ꝛ inuenire eū infirmantē Qui lauans ei faciē: fecit ei refectionē: ex bis que attulerat: quod cū vidisset senex vixit. Uere frater oblitus erā ꝙ haberent homines de cibo solaciū. Obtulit ei etiaz ꝛ calicē vini. Quod cū vidisset: plorauit di cens. Non sperabā me vsqz ad mortē bibe re vinū: Statuit quidā senex: vt quadra/ginta diebus nō biberet. Et si quando fie/ret cauma: lauabat surisculā ꝛ ipleuit cam aqua: ꝛ appendebat eaz ante oculos suos. Qui cuz interrogaretur a fratribus. qua/re hoc faceret. respondit dicens: Ut cū vi/dēs quod desiderabā nō gustauero: maio rē ardorē sustineaz: ꝛ ꝓpter hoc maiorem mercedē a dño consequar. Frater qui/dā iter agens: habebat secū matrē suā: iaz senē. Qui cū venissent ad quendā fluuiū. nō poterat vetula illa transire. Et tulit fi/lius suus palliū suū ꝛ inuoluit exinde ma/nus suas: ne aliquo modo contingeret cor/pus eius. Et ita portans eam transposuit fluuiū. Dixit aūt ei mater sua. Ut quid sic operuisti manus tuas fili mi? Ille aūt di/xit. Quia corpus mulieris ignis est: ꝛ ex co ipso ꝙ ꝛtigebā te: veniebat mibi cōmemo ratio aliaz feminaz in animo. Dicebat quidā patrū. Quia sciret fratrē in cella. ie/iunātē tota hebdomada pasche. Et cū sab bato sero venisset ad missaz: cōmunicans noz fugiebat: ne cogeretur a fratribus in ecclesia manducare apud se. tātū modicas betbas elixas cū sale māducabat sine pa/ne. Fratres conuocati sunt ī scithi vt mā ducarent palmas: ꝛ erat ibi aliquis infir/mus pre nimia abstinentia. qui tusciens ex creauit flegma. Quo vomente: de sputo eius venit super aliū fratrē: Qui cū a cogi tatione sua cōpelleretur dicere ei. quiesce iā ꝛ non excrees super me: vt superaret co gitationes suas: tulit quod excreauerat: ꝛ mittens in ore suo: statim comedit illud. Et tunc cepit ad seipsum dicere. Aut nō dicas fratri quod eū contristet: aut manduca qđ bozes Explicit liber de continentia.

Incipit liber contra fornicationem.

Frit abbas antoni

us: Estimo ꝙ habeat corpus mo/tuz naturalē consperssum in se: qui nolente animo non operatur: sed tantūmodo signi ficatur in corpore: quasi ipassibilis motus. Est aūt ꝛ alius motus. ex eo ꝙ nutrit cor/pus: ꝛ fouetur cibis ꝛ potibus: ex quibus ꝛ calor sanguinis excitat ad operandū cor/pus. Propter quod dicit apostolus. Noli/te inebriari vino in quo est luxuria. Et rur sum dominus in euangelio: discipulis mā/dans dixit. Uidete ne grauentur corda ve stra crapula ꝛ ebrietate. Est aūt adhuc ꝛ alius quidā motus certantibus in conuer satione: ex insidiis ꝛ inuidia demonū veni ens. Itaqz scire cōuenit quia tres sunt mo tus corporales: vnus quidē naturalis: ali us aūt ex plenitudine ciboz: tertius vero ex demonibus. Dixit abbas. Heroncius petrensis. Quia multi tēptati sunt a corpo ralibus delectationibus: ꝛ cū non appro/ximarent corporibus: mēte fornicati sunt: ꝛ que corporaliter virginitatē seruant. ſm animū fornicantur. Bonū est ergo dilectis simi facere quod scriptū est: omni custodia vnumquenqz cor suuz seruare. Dixit ab/bas cassianus. Quia dixerat abbas moy/ses: bonū est non abscondere cogitatiōes sed senibus spiritalibus ꝛ discretionē habē tibus manifestare eas: non bis qui tantū tpe senes fūt: qm̄ multi ad etatē respiciētes cogitati ꝛ ōes dicentes eis: quia experimē tum non habebant pro consolatiōe: ad de sperationem vltimam peruenerunt. Erat quidam frater omnino in conuersatione sollicitus. Et cuz valde a fornicationis de mone turbaretur venit ad quendam senē ꝛ rettulit ei cogitationes suas. Ille autem audiens quia expers erat: indignatus est: ꝛ miserabilem dicebat esse fratrē illū: ꝛ īdi gnū monachi habituqz ciusmodi cogitatio nes reciperet ꝛ Nec audiēs frater ōsperās seipsum: reliquit propriam cellam: ꝛ ad se/culū redibat: Secundum autē dispensati/

onē dei occurrit ei abbas appollo: ⁊ videns eū pturbatū: ⁊ nimiū tristē. iterrogauit eū dicēs. Fili. que est causa tāte tristitie tue? Ille aūt pr̄ exmulta ɔfusione animi sui: nō respōdit gcq̄. Postea aūt cū multū rogaret a sene: que circa se agerētur: ɔfessus est dicēs. Quia cogitatōes fornicationum iquietāt me. quod cōfessus suz seni illi ⁊ secūdū verba eius: iā mihi spes salutis nō est desperās ergo meipsum ad seculuz redeo. Dec āt pater appollo audiēs velut sapiēs medicus multū eū rogabat: ⁊ monebat dicēs. Noli mirari fili: neqz desperes de teipso: ego enim i hac etate atq̄ cōuersatione valde ab huiusmodi cogitatiōib⁹ iquietor Ne ergo deficias i huiusmodi occasione: que nō tātū humana sollicitudine quātum dei miseratōe curatur: tātū hodie dona mihi quod peto: ⁊ reuertere i cellā tuā. Fecit aūt frater ille sic. Abbas aūt appollo discedens ab eo: perrexit ad cellā illius senis: qui desperationez fecerat: ⁊ stans foris deprecatus est dn̄z cū lachrymis dicēs. De⁹ qui tēptationes vtiliter ifers: cōuerte bellū quod patit frater ille i hūc senez: vt per experimētū i senectute sua discat: quod tē pore lōgo nō didicit: quatenus ɔpatiatur bis qui huiusmodi tēptationib⁹ perturbā/tur. Qui cū orationē cōpleret: vidit ethiopē stātē iuxta cellā: ⁊ sagittas dirigētē cōtra illū senē: quibus quasi perforatus: statim tanq̄ ebrius a vino huc atq̄ illuc ferebatur. Et cū non posset tollerare: egressus ē ɔ cella eadē via: qua ⁊ ille iuuenis ad seculū redibat: Abbas aūt Appollo intelligens quod factuz erat: occurrit ei: ⁊ accedēs ad eū dixit. Ubi vadis ⁊ que causa pturbatōis tueque obtinuit te? Ille autem sentiēs quia itellexisset sanctus vir: que ei euenerāt: pre verecūdia nihil dicebat. Dixit aūt ei abbas apollo. Reuertere i cellā tuā ⁊ decetero agnosce ifirmitatē tuam: ⁊ cogita apud temetipsuz: q̄ ignot⁹ sis a diabolo vsq̄ modo aūt ɔtēpt⁹: ppter qō nec meruisti fz vires virtutū: habere ɔtra diabolū luctamēta. Quid aūt dico luctamēta: gnec vna die aggressionē ipsius porta/re potuisti? Hoc aūt tibi ɔtigit: quia iuuenē illū a cōmuni aduersario inpugnatū suscipiens: cū debuisses eū contra diabolicū certamē cōsolatoriis verbis monere: etiā i desperationē misisti: nō cogitās illud sapientissimū preceptū. quo iubemur eripere eos qui ducūtur ad mortez: ⁊ itez non negligas redimere occidendos: sed neq̄ parabolā saluatoris nostri dicentis: harundinē quassatā non deberi confringi: ⁊ linum fumigans non extingui. Nemo enim ferre posset insidias aduersarii: neq̄ ebulientis nature ignez extinguere: vel retinere: nisi dei gratia cōseruaret infirmitatē humanā que in nobis salutari dispensatione cūcta disponit. Dēs ergo dn̄z deprecemur: vt ⁊ aduersuz te dimissuz flagellū auertat. quoniā ipse ⁊ dolere facit ⁊ itez saluti restituit pcutit: ⁊ manus ipsius sanat: humiliat et exaltat: mortificat ⁊ viuificat: deducit ad inferos ⁊ reducit. Dec dicens orationē ipleuit: ⁊ statiz ab illato sibi bello senex liberatus est. Quē cōmonuit abbas Appolo: vt peteret sibi dari linguā eruditam: vt sciret tp̄s quo oportteret log sermonē. De cogitatione fornicationis iterrogatus abbas syrus alexandrinus: ita respondit. Si cogitationes non habes. spem nō habes. Quoniā si cogitationes non habes: opera habes: hoc est. Qui cogitatione aduersus peccatū nō pugnat neq̄ contradicit: corporaliter peccat. Qui enim corporaliter peccat: cogitationuz molestias nullas habet. Interrogauit aūt quidā senex fratrē dicēs. Ne ɔsuetudinē habes colloqui mulieri? Et dixit frater. Nō: Et ille dixit. Ueteres: ⁊ noui pictores sunt cogitatōes mee ⁊ cōmemorationes quedam inquietantes me ex similitudine mulierū. Senex aūt dixit. Mortuos non timeas: sed viuentes fuge: hoc est consensum: ⁊ in opere ipso peccatum: ⁊ extende magis orationem tuam: Dixit abbas mathois. Q̄ quidam frater veniens dixerit: deteriorem esse q̄ oblo/quitur: q̄ qui fornicatur. Et respondit ipse senex. Durus est sermo. Dixit ergo ei frater. Et quomodo vis esse: banc rem? Di/

xit ei senex. Oblocutio quidē mala est: celerē tamen inuenit curā: ⁊ plerūq; penitētiā agit: qui oblocutus est dicens. male locutus sum ⁊ transit: fornicatio aūt naturaliter mors ē. Dixit abbas pastor. Sicut spatarius principis assistit ei cōtinue semper paratus: ita oportet ⁊ animā semper paratā esse aduersus demones fornicationū. Uenit aliquando quidā frater ad abbatē pastorē: ⁊ dixit ei. Quid facio pater quia affligor a fornicatione? Et perrexi ad abbatē ibistionē: ⁊ dixit mihi. Non debes eā longo tēpore permittere habitare i te. Dixit abbas pastor. Abbatis ibistionis actꝰ sursuz in celo sunt cū angelis: ⁊ latet eum: ego autez ⁊ tu in fornicatione sumus. Si ergo teneat monachus ventrē ⁊ linguaz: et manserit in solitudine: confidat: quia non morītur. Narrauerunt de abbatissa Sara. quia manserit tredecim ānos fortiter a fornicationis demone impugnata: ⁊ nunq; orauit vt recederet ab ea huiusmodi pugna: sed hoc solū dicebat. da mihi fortitudinē deus. Dixerūt itex de ea. Quia infestior fuerit ei aliquando iminens fortius idez fornicationis demon: mittens in cogitationē eius seculi vanitates. Illa aūt nō relaxans animū a timore dei: ⁊ a ꝓposito abstinentie: ascendit semel super lectū suū orare. ⁊ apparuit ei corporaliter spiritus fornicationis ⁊ dixit ei. Tu me vicisti sara. Illa aūt respondit. Ego te non vici: sed dominus meus ihesus xp̄s. Frater quidā stimulabatur a fornicatione: ⁊ erat stimulus velut ignis ardens in corde eius nocte ac die: Frater aūt decertabat: non discedēs neq; consentiens cogitationi sue. Post multū autē tēpus discessit stimulus ab eo: nihil prevalens propter perseuerātiā eius: ⁊ statiz lux apparuit in corde eius Alius frater stimulatus a fornicatione: ⁊ surgens nocte perrexit ad quendā senez: ⁊ dixit ei cogitationes suas: ⁊ consolatꝰ est eū senex. Ex qua consolatiōe proficiēs frater reuersus est i cellā suā. Et ecce itex spūs fornicatōis tēptauit eū. Ille aūt frater iteruz abijt ad senē. Factū est aūt hoc sepiꝰ. Senex vero nō contristauit eū: sed loquebatur ei que ad vtilitatē eius pertinerēt: dicēs. nō cedas diabolo vt relaxes animū tuū: sed potius quotiēs molestus est tibi demō dic veni ad me: ⁊ increpatus discedit. Nihil eniz sic extendiat demonē fornicatōis quō si reuelētur stimulatōes eius: ⁊ nihil eū sic letificat: quomodo si abscōdāt cogitatōes eius. Uenit ergo frater vndecies ad senē: accusans cogitatōes suas. Postea aūt dixit frater seni. Ostēde caritatē abba: ⁊ dic mihi verbū. Et dixit ei senex. Crede fili: qz si permitteret deus cogitatōes meas qbꝰ stimulatur animus meus i te trāsferri: non eas portares: sed omnino corruueres deorsuz. Nec aūt dicēte sene ꝓpter nimiā humilitatem eius: quieuit stimulus fornicatiōis a fratre. Itē aliꝰ stimulatꝰ a fornicatōe: cepit decertare ⁊ extēdere abstinētiā suaz p quatuordecim annos: cogitationē suā custodiēs: ne cōsentiret cōcupiscētie sue. Postea aūt veniēs ad ecclesiam: manifestauit vniuerse multitudini qd̄ patiebat. Et data tū est mādatū: ⁊ oēs affixerūt se ꝓ eo. bebdomada iugiter orātes dn̄z: ⁊ quieuit stimulus eius. De cogitatōe fornicatōis: dixit quidaz senex heremita. Dormiēs vis saluari? Uade labora: vade affligere: vade quere ⁊ inuenies: vigila: pulsa: ⁊ aperiet tibi. Sūt eniz i seculo pācraciarij. q cū nimis edūt ⁊ stāt: ⁊ fortes apparuerūt: coronas accipiūt Aliquotiēs aūt ⁊ vnus a duobus cedit: ⁊ cōfortatꝰ plagis: cedētes se vincit. Uidisti quātā virtutē p carnis exercitiū acquisiuit? Et tu sta ⁊ cōfortare: ⁊ dn̄s expugnabit ꝓ te inimicū. De eadē ipa cogitatōe fornicatōis dixit alter senex. Esto velut q trāsit i platea aut p tabernā. ⁊ capit cuiuscūq; capture odorē. aut alicuiꝰ assature: ⁊ q vult ingredi ⁊ māducat: q aūt nō vult odorat tā tū: ⁊ ꝓterit: ita ⁊ tu excute a te fetorē: surge ⁊ ora dicēs. Domine fili dei adiuua me. Hoc autem fac etiam aduersus alias cogitatiōes. Neq; enim eradicatores sumus cogitationuz: sed luctatores aduersus easdem cogitationes. Alter senex dixit. Nec de negligentia patimur. Nā si consideremus

quia deus habitat in nobis:non alienum vas ifferemus intra nos.Dñs enig xps habitans in nobis atqg cohabitãs nobis: respicit vitã nostrã.Unde ⁊ nos portãtes eũ ⁊ contẽplantes.negligere non debemus: sed sanctificare nosmetipsos:sicut ⁊ ille sãctus est. Stemus super petrã ⁊ rumpatur malignus: non formides ⁊ commitet aduersus te. Psalle cum virtute dicẽs.Qui confidunt in dño sicut mõs syon:nõ cõmouebitur in eternũ:qui habitat in hierusalem. Frater quidã interrogauit senez dicens. Si incurrerit monachus in peccatũ. affligitur velut qui de profectu in deteriorem statum peruenerit:⁊ laborat donec resurgat:Qui aũt a seculo venit: velut qui inimicũ fecerit ⁊ proficit. Et respõdens senex dixit. Monachus tẽptationeg incurrens: sic est tãqg domus que cadit:⁊ si sobrius fuerit in cogitatione reedificat eã que corruerat domũ inueniens materias ad edificiũ profuturas :habens posita fundaméta:lapides:arenã:⁊ cetera:que huiusmodi sunt edificio necessaria:atque ita velociter profabricata proficit. Ille aũt qui nec effodit: nec fundamentũ misit: nec habet aliquid eorum que sunt necessaria:sed i spe dimittens:si quomodo aliquãdo perficiatur:ita est ⁊ monachus.si in temptationẽ ceciderit ⁊ conuersus fuerit ad dñm:habet plurimũ apparatũ:videlicet meditationẽ diuine legis:psalmodiã.opus manuũ:orationẽ:⁊ cetera:que sunt sancte religionis fundaméta Qui aũt recens est ⁊ nouus in conuersatõe donec ista discit:ille primũ ordinẽ inueniet Frater quidã cũ a fornicationis spiritu teneretur.perrexit ad quendam senem magnum:⁊ rogabat eum dicens. Ostende pater caritatem:⁊ ora pro me:quia a fornicatione sollicitor. Senex autem deprecatus est dominum pro eo. Et iterum secũdo veniens ad senem:dixit eundem sermonem. Similiter ⁊ senex:non neglexit rogare ꝓ ipso dicẽs.Domine reuela mihi vnde i hoc fratre operatio sit ista diaboli:quoniam deprecatus fuerit ⁊ requiẽ nõdũ inuenit? Et reuelauit ei dñs que agebãtur circa frẽm illũ.⁊ vidit eũ senex sedentẽ:⁊ spiritũ fornicationis circa eum.⁊ quasi ludentem cum ipso.⁊ angelus domini stabat missus in adiutoriug eius :⁊ idignabatur aduersus fratrem illum:quia non se prosternebat deo: sed quasi delectabatur in cogitationibus suis:totam mentem suam ad hoc inclinans Et agnouit senex quia causa magis ab eodem fratre esset:⁊ annunciauit dicens Tu consentis cogitationi tue frater ⁊ Et docuit eug quomodo talibus cogitationibus deberet resistere:⁊ respirans frater per doctrinam senis illius ⁊ orationem:frater inuenit requiẽ a tẽptatiõe sua.Téptatus est aliquãdo discipulus alicuius senis magni: a fornicatione.Senex vero cũ videret eũ laborantẽ:dixit ei.Uis rogo deum vt subleuet a te molestiã istã? Ille aũt dixit. Uideo abba.quia ⁊ si laboro:tamen ex põdere laboris huius fructificari me sentio:sed hoc roga deũ i cogitationibus tuis:vt det mihi tollerãtiã per quã sustineam.Dixit ei abbas suus. Modo agnoui quia i magno profectu es fili.⁊ supergrederis me.Dicebant de quodã sene quia descendit de scithi.⁊ habebat filiũ adhuc sugentẽ lac.qui quoniag in monasterio nutritus est:nescibat quid essent mulieres.Qui cug factus esset vir:ostendebãt ei nocte demones formas ⁊ habitus mulierum:⁊ hoc nunciauit patri suo:⁊ mirabat. Aliquãdo ergo ascendit cũ patre suo in egyptũ:⁊ videns mulieres:dixit patri suo. Ecce iste sunt que veniebant ad me nocte in scithi. Et pater dixit ei. Isti sunt monachi de seculo.fili.alio aũt habitu vtuntur isti.⁊ heremite alio. Et miratus est senex:quomodo ⁊ in scithi ostẽderent ei demones imagines mulieruq:⁊ statim reuersi sunt i cellam suam. Frater quidam erat probatus temptationibus in scithi:⁊ immitebat ei aduersarius memoriaq mulieris cuiusdam pulchre i animo:⁊ affligebat eũ valde. Et otigit secũdum dei dispensationem: vt alter frater descendens de egypto:⁊ applicaret in scithi:⁊ cum loquerentur:nunciauit ei dicens. Uxor illi⁹ mortua est. Erat autẽ ipsa mulier de qua

inquietabat frater ille. Quod cū audisset tulit vestimentū suuz nocte. ꝛ ascendit vbi eaz sepultaz audierat. ꝛ fodit locū ꝛ exter sit sanieꝛ putredinis eius in vestimēto suo ꝛ reuersus habebat illud ī cella sua. Et cū nimis feteret. ponebat illos fetoꝛes ante se: ꝛ iꝓperans cogitationi sue dicebat. Ecce desideriū quod querebas: habe illō ꝛ satiare ex eo. Et ita ex huiusmodi fetoꝛe castigabat semetipm: donec emoꝛerentur concupiscentie eius. Uenit quidaz ī scithi aliquando vt fieret monachus: qui etiam accepit filiū suū secuz nuper ablactatum. Qui cū factus fuisset iuuenis. ceperunt ī/ pugnare demōes ꝛ sollicitare eū. Et dixit patri suo. Uado ad seculū: quia non valeo carnales cōcupiscentias sustinere. Pater autez eius consolabatur eū. Dixit ergo il li iuuenis. Jaz sustinere non valeo pater: dimitte me redire ad seculū. Dixit ergo ei pater suus. Audi me fili adhuc semel. ꝛ tol le tibi quadraginta panes. ꝛ folia palma rū dierū quadraginta: ꝛ vade in heremuz interioꝛez. ꝛ esto ibi quadraginta diebus. ꝛ voluntas domini fiet. Qui obediens pa tri suo. surrexit ꝛ abijt in heremū. ꝛ man/ sit ibi laboꝛans ꝛ faciens plectas de pal/ mis siccis: ꝛ panez siccū comedens. Et cuz ibi dies viginti quieuisset. ecce videt opus diabolicū quoddam venire super se. ꝛ ste tit coꝛam ipo velut mulier ethyopissa. feti da ꝛ turpis aspectu. ita vt fetoꝛez eius fer re nō posset. Et abijciebat eam a se: et illa dicebat ei ego sum qui in cordibus homi/ num dulcis appareo. sed ꝓpter obedien tiam tuā ꝛ laborē quē sustines. nō permit tit me deus seducere te sed ostēdi tibi feto rem meū. ille aūt surrexit et gratias agēs deo. venit ad patrē suū: ꝛ dixit ei. Jā nolo ire ad seculū pater. vidi enim opationē di aboli: ꝛ fetorē eius. Cognouerat aūt ꝛ pa ter eius ꝺ hoc ipso: ꝛ dixit ei. Si mansisses quadraginta dies. ꝛ custodisses vsqꝫ in fi/ nē mandatū meū: maiora habuisses vide re. Senex quidā sedebat ī longinqua he/ remo. qui habebat vnā parentē. ꝛ deside rabat euz videre post multos annos: ꝛ q̄si uit in quo loco habitaret. Et surrexit ꝛ ve nit in viā heremi illius. ꝛ inueniens came larios adiunxit se illis: ꝛ ingressa est cum illis heremū. Hec enī trahebatur a diabo lo. Que cū venisset ad ianuā senis: cepit signis indicare seipam dicens: Ego sū pa rens tua. ꝛ mansit apud eum. erat aūt ali⁹ monachus sedēs ī iferioribus partib⁹ he/ remi qui implebat sibi suriscula aque: ꝛ bora qua manducare voluisset. subito ꝝ/ sabat suriscula ꝛ effundebat aqua qui in/ spirāte deo dixit in semetipo. Ingrediar in heremū: ꝛ dico hoc qꝺ mihi euenit de aqua senioribus. Et surgens abiit. ꝛ cum sero factū esset. dormiuit in tēplo quodā ydolorū iuxta viā: ꝛ audiuit nocte demo/ nes dicentes. Jsta nocte ꝑcipitauimi⁹ illū monachū in fornicationē. qꝺ cū audisset cōtristatus est: ꝛ pueniens ad senē. inuenit eū tristē. ꝛ dixit ei. quid facio abba: qz im pleo mihi vasculū aque: ꝛ in bora mandu candi effundit? Et dixit ei senex. Tu veni sti ad me ĩterrogare me. qz suriscula tua ꝝ/ sat: ego autē qd facio. qz hac nocte cecidi in fornicatiōez? qui respondit. et ego co/ gnoui. et dixit ei. Tu vnde scis? qui dixit. Dormiebā in tēplo: ꝛ audiui demones lo/ quētes de te. Et dixit senex. Ecce ego va do ad seculū. Jlle aūt rogabat eū dicens. Noli pater: sed permane ī loco hoc: mulie rē vero dimittamus hinc. Hoc eniz ex oc cursu inimici ꝛtigit. Quo audito: senex su stinuit extēdēs ꝛ aggrauās conuersationē suā cū lachrymis: donec rediret ī priorē oz dinē suū. Dixit senex qdā. Quia securitas ꝛ taciturnitas ꝛ occulta meditatio: pariunt castitatē. Frater qdā ĩterrogauit senē di/ cēs. Si ꝛtigit hoiez ī tēptationem cadere: quid fit ꝓpter eos qui scādalizātur ī eo? Et narrauit senex dicēs. Diaconus quidā erat nominatus ī monasterio egypti. Duz autem quidam curialis insecutionem iudi cis pateretur: venit cuz omni domo sua ad monasteriū: ꝛ operante iniquo: ꝛcurrit dia conus ille ī mulierē ei⁹ ꝛ facta ¸ est omnib⁹ fratribus ꝛfusio. Jlle autē abijt ad quen/ dā senem: ꝛ indicauit ei rez. senex vero ba/

bebat occultã cellã interiorẽ:quã cũ vidis set diaconus ille:dixit.Sepeli me hic sic vi uuz:t non indices cuiq3.Et intrauit in ob/ scuritatẽ celle illius:t egit penitentiaz illic ex veritate.Contigit aũt vt post multũ tẽ poris.non ascenderet aqua de flumine ni/ li.Et cũ oẽs letanias facerẽt. reuelatũ est cuidã sanctorũ.quia nisi veniret diaconus qui absconditus esset apud illũ talez senẽ: non ascenderet fluminis aqua. Quod cuz audissent mirati sunt:t venientes eiecerũt eũ de loco in quo erat.Et orauit t ascẽdit aqua: t qui aliquando in ipso scandalizati fuerant edificati sunt postea in penitentia eius:t glorificauerunt deũ.Duo fratres p rexerũt ad ciuitatẽ vt venderẽt qđ fuerãt operati. Et cũ a se inuicẽ in ciuitate fuissẽt diuisi incurrit vnus in fornicationẽ.Ueni/ ens autẽ postea frater ei⁹:dixit ei.Reuer tamur ad cellã nostrã frater. Ille autẽ re/ spondit dicens. Non veniã.Et interroga/ uit eũ ille dicens.Quare frater? Et ille re spõdit.Quia cũ discessisses a me.incurri i tẽptationẽ t fornicatus sũ. Ille autẽ alter frater volẽs lucrari eũ cepit dicere.Quia t mihi sic contigit:t quando separatus fuz a te incurri t ego in fornicationẽ.Sed ea/ mus t simul penitentiã agam⁹ cũ omni la/ bore:t de⁹ ignoscet nob pccm̃. Qui cũ ve nissent ad cellã rettulerunt senib⁹ qđ eis cõ tigerat:t dederũt eis illi mãdatũ qualiter penitentiã agerẽt. Ille tamẽ vnus nõ pro se sz pro alio fratre penitẽtiã agebat:tanq3 si t ipse peccasset.Videns aũt de⁹ laborez t caritatẽ ei⁹.intra paucos dies manifesta uit vni de senib⁹.q⁹ pro multa caritate fra/ tris qui nõ peccauerat.idulgat illi qui for/ nicat⁹ est:t vere hoc est ponere animã suaz pro fratre suo.Uenit aliqñ frater ad quen dã senez:t dixit ei.Frater meus soluit me egrediẽs huc atq3 illuc:t p hꝫ ego affligor Et rogabat eũ senex dicendo.Equanimi/ ter porta frater:t de⁹ videns laborẽ sustẽ tationis tue reuocat eũ ad te. Neque enĩ possibile est vt cũ duricia t austeritate.fa/ cile ab intẽtiõe sua aliquis reuocetur quia nec demon expellit demonẽ:sed magis be nignitate eũ reuoca ad te. Qm̃ t dñs de⁹ noster.consolãdo ad se homines trahit. Et narrauit ei dicens.Quia fuerunt duo fra tres in thebayda.t cũ vnus ex bis in forni cationẽ cecidissẽt:dicebat ad aliũ. Reuer tar ad seculũ.Alter vero plorabat dicens Nõ te dimitto frater discedere t perdere laborẽ tuũ:t virginitatẽ tuã. Ille vero nõ acquiescebat:dicendo. Non hic sedeo. sed vado aut veni mecũ.t iterũ redibo tecum aut certe dimitte me.t permanebo in secu lo.Uadens autẽ frater:nunciauit hoc cui/ daz seni magno.Dixit autẽ ei senex. Uade cũ ipso:t deus illũ per laborẽ tuũ non di/ mittet corruere.Qui consurgens abijt cuz eo ad seculũ.Et cũ peruenissẽt ad quendã vicũ :videns deus laborẽ illius.qui ex ca ritate t necessitate fratrez suũ sequebatur abstulit concupiscentiã a fratre eius.t di/ xit fratri suo. Eamus iterũ ad heremũ fra ter.Ecce iaz puto quia peccaui cũ muliere quid lucratus sũ ex hoc? Et reuersi sunt il/ lesi in cellaz suaz. Frater quidã tẽptatus a demone:profect⁹ est ad quendã senẽ dicẽs Quia illi duo fratres simul sunt:t male vi uunt. Cognouit autẽ senex quia a demõe illuderetur:t mittẽs vocauit eos ad se. Et cũ factũ esset vespere.posuit mattã illis du ob⁹ fratrib⁹:t coopuit eos i vno lecto: di/ cens. Filij dei magni t sancti sũt.Dixit vero discipl'o suo. Huc fratrẽ claude i cella seor sũ:ipse enĩ passionẽ quã illis obiicit habet i se. Frater qdã dixit seni. Quid facio quia occidit me sordida cogitatio? Dixit ei senex Mulier qñ vult ablactare filiũ suũ ama/ rũ aliquid superungit vberib⁹ suis:t cũ ve nerit ifãs ex ꝯsuetudine sugere lac sentiẽs amaritudinẽ refugit. Mitte ergo t tu i co gitationẽ tuã amaritudinẽ.Dixit ei frater Que ẽ amaritudo quã debeo mittere? Di xit ei senex.Cogitationẽ mortis.t tormẽto rũ q̃ i seculo futuro peccatorib⁹ preparant Frater quidã interrogauit senẽ de huius modi cogitatione:t dixit ei senex. Ego nũ q3 stimulat⁹ sũ de hac re. Et scãdalizat⁹ est i eo frater ille. Et abiit ad aliũ senẽ dicens Ecce hoc mihi dixit ille senex.t scãdalizat⁹

ſum in eo quia ſupra naturam eſt quod di
xit. Dixit ei ſenex. nō ſimpliciter tibi dixit
hoc ille homo dei. ſed ſurge ⁊ vade: ⁊ peni
tentiā age apud eum. vt aperiat tibi virtu
tem ꝓmonum ſuoꝝ. Surrexit ergo ille fra
ter ⁊ venit ad ſenem. agens in conſpectu
eiꝰ penitētiā: ⁊ dixit. Ignoſce mihi pater
q⁊ ſtulte feci. nō dicens tibi vale diſcedēs
a te: ſed obſecro te vt interpreteris mihi
quomodo nunq̄ ſollicitatus ſis a fornica
tione. Dixit ei ſenex. Quia exquo factus
ſum monachus: non ſum ſatiatus pane ne
q̄ aqua. neq̄ ſomno. ⁊ appetitu eorū qui
bus paſcuntur alii: ⁊ crucians me nō per
mittebar ſentire fornicatiōis ſtimulos: ⁊
exiuit frater ille ꝓficiens ex relatiōe ſe
nis. Frater quidā iterrogauit quendā ſe
nem dicēs. qd facio q⁊ cogitatio mea ſem
per in fornicatōe itenta ē: ⁊ non me quie
ſcere ſinit vna hora: ⁊ affligitur ex hac ani
ma mea: Ille aūt dixit ei. quādo ōmones
cogitationes i corde tuo ſeminat ⁊ ſentis
h nō colloquaris cū aīo tuo. qm̄ demonū
ē talia ſuggerere: ⁊ licet nō negligāt hec
immittere: tamē nō extorquēt. in te ē g ⁊
ſuſcipere ⁊ nō ſuſcipere. Scis aūt qd fece
rint madyanite. qm̄ ornauerūt filias ſuas
⁊ ſtatuerūt eas in conſpectu iſrlitaꝝ. non
tamē alicui extorſerūt vt ōmiſcerent cū
eis ſed qui voluerūt icurrerūt in eas. Alij
autē ōminati ſunt idignātes. ⁊ cū interitu
eoꝝ qui preſumpſerāt vlti ſunt fornicatō
nē: ita agendū ē ⁊ de fornicatōe. Reſpon
dens aūt frater dixit. ⁊ quid faciā quia fra
gilis ſum ⁊ ſuperat me paſſio hec: Ille āt
dixit ei. Intentus eſto ad huiuſmōi. Demo
nes quando faciunt initiū loqui in corde
tuo. non reſpondeas eis: ſz ſurgens ora ⁊
age penitētiā dicēs. Fili dei miſerere mei
Dixit aūt ei frater. Ecce meditor abba ⁊
non eſt ōpunctio in corde meo: quia neſcio
virtutem verbi. ⁊ ille dixit. Et tu tātū me
ditare. audiui enī quia dixit abbas paſtor
ſed ⁊ alii patres hoc verbum: quoniam
incantator virtutem verborum que di
cit: neſcit. ſed ꝓpens audit: ⁊ ſcit virtutem
eoꝝ que icātātur: ⁊ ſerpens ſubiicit icātan
ti ⁊ humiliat. Sic ⁊ nos q̄uis ignoremus
virtutē illoꝝ verboꝝ que logmur: demones
tamē audiētes terrent atq̄ diſcedūt. Di
cebāt qdā ſenes. qa cogitatio fornicatōis
fragilis ē velut papirū. Si g iactati nobis
⁊ nō acquieſcētes ꝓpiciam⁹ illā a nobis: fa
cile rūpit. neceſſariū igit ē: ut ſit diſcretio
i cogitatōe q̄ agnoſcam⁹ q⁊ bis q cōſētiūt
eis ñ ſit ſpes ſalutis illis āt q ñ ōſētiūt repo
ſita ſit corona. Duo fratres ipugnati a for
nicatōe: abierūt ⁊ acceperunt vxores. po
ſtea aūt dixerūt adiuicē. Quid lucrati ſu
m⁹ qa deſeruim⁹ āgelicū ordinē ⁊ venim⁹
i īmūdiciā hāc: ⁊ poſt hec i ignē ⁊ tormēta
vēturi ſumus: Redeam⁹ igit itex ad be
remū. ⁊ agam⁹ penitētiā: ō bis que preſū
pſim⁹. Et veniētes ad beremū: rogauerūt
patres vt ſuſciperēt eos penitētes: ⁊ cōfi
tentes ea que geſſerāt. ⁊ clauſerūt eos an
nū integrū ſenes. ⁊ ābobus equaliter ad pē
ſum dabant panes: ⁊ ad mēſurā aq̄ ſimili
ter. erāt aūt viſiōe ōſimiles. ⁊ dū cōpletū
fuiſſz tps penitētie: exierūt ⁊ viderunt pa
tres vnū pallidū ⁊ triſtē nimis: aliū vo ro
buſtū ⁊ claꝝ. Et mirati ſunt: qm̄ cibū ⁊ po
tū equaliter acceperāt. ⁊ iterrogauerunt
eū q triſtis ⁊ afflict⁹ erat: dicētes. qd exer
citabaris cū cogitatōnib⁹ tuis i cella tua:
Et ille dixit. Pro malis que feci: penas i
quibus venturus eram in animo meo re
uoluebam. ⁊ pre timore adheſerunt oſſa
mea carni mee. Interrogauerunt autem
⁊ alium dicentes. Tu quid cogitabas in
cella tua: At ille reſpondit. Gratias deo
referebam q eruit me de inquinamento
mundi huius ⁊ de futuri ſeculi penis: ⁊ re
uocauit me ad hanc conuerſationem an
gelicam. ⁊ reminiſcens aſſidue dei mei le
tabar. Et dixerunt ſenes. Equalis eſt am
borum penitentia apud deum. Senex q
dam erat in ſcitbi. qui cum incurriſſet in
egritudinem magnam: ſeruiebant ei fra
tres. Et videns ſenex quia laborarent: di
xit. Uado in egpytum: vt non ſoluam fra
tres iſtos a laboribus ſuis. ⁊ dixit ei ab
bas Moyſes. Nō vadas: qm̄ fornicatio
nem incurſurus es. Ille aūt cōtriſtatus di

cebat. Mortuum est corpus meum: ⁊ tu mihi ista dicis? Surgens ergo abijt ī egyptum. quod cum audissent homines circū quaq; habitantes: offerebāt ei multa. Uenit etiā ad eū quedā virgo fidelis: volens obsequiū suū seni illi infirmanti impendere. Et post aliquantulū tēporis cum paululū de egritudine qua tenebat melio⁹ haburisset: incurrit in eam. At illa cepit. Interrogata aūt a vicinis locis vnde concepisset: illa respōdit. De sene illo. Illi autē non credebant ei. Senex vero dicebat: ego hoc feci. Sed custodite infantē quē peperit. que cū genuisset puer ⁊ ablactatus fuisset: tulit senex infantē in humeris suis: ⁊ die q̄ erat festiuitas magna in scithi occurrit ibi: ⁊ intrauit ecclesiam corā multitudine fratr. illi aut̄ videntes eū fleuerunt. qui dixit fratribus. Uidetis infantē hūc? Filius est inobedientie. Cauete ergo vos fratres. eo q̄ in senectute hoc feci et orate pro me. et pergens ad cellā suam ad initiū prime conuersationis sue reuersus ē. Frater quidā tēptat⁹ ē pessime a demone: ī specie pulchrar mulier. Trāsformati nāq; demones iugiter p quadragīta dier spaciū: pseuerauerunt pugnātes aduersus eū. vt traherēt eū ad turpē cōmixtionē. Illo aut̄ viriliter reluctante ⁊ mnime superato: deus aspiciēs bonū eius certamen: donauit ei. vt nullū vltra calorem carnalis cupiscētie paterēt. Solitarius quidā erat ī inferioribus ptibus egypti: ⁊ hic erat nominatissimus. quia solus ī ecclesia sedebat ī deserto loco: Et ecce iuxta operationē sathane mulier q̄dā ihonesta audiēs d̄ eo: dicebat iuuenib⁹. Quid mihi vultis dare: ⁊ d̄cipio istū solitariū vestrū? Illi aūt cōstituerūt certū qd vt darēt ei. Que egressa vespere: venit in cellā eius velut errās. ⁊ cū pulsasset ad cellā ei⁹: egressus ē ille. ⁊ vidēs eā: turbat⁹ ē dicēs. Quomō huc veniſti? Illa ār velut plorās dicebat. errando huc veni. Qui cū miſatōe viscer pulsaret: introduxit eā in atriolū celle sue: ⁊ ipe itrauit iteri⁹ ī cellā suā: ⁊ clausit eā. Et ecce ifelix illa clamabat dicēs Abba. bestie comedunt me hic. Ille ār ite turbat⁹ ē: timēs etiā iudiciū dei dicebat. Unde mihi venit ira hec? Et sapiens ostiū ītroduxit eā ītro. Cepit aūt diabolus velut sagittis stimulare cor ei⁹ in eā. Qui cū itellexisset diaboli esse stimulos: dicebat in semetipso Uie ini mici tenebre sunt: fili⁹ aūt dei lux ē. Surgēs ergo īcendit lucernā. Et cū inflāmaretur desiderio dicebat. Quoniā g talia agūt: ī tormēta vadūt. Proba ergo teipsum ex hoc si potes sustinere eternum ignē. Et mitebat digitū suū in lucernam Quē cū īcendisset ardorē nō sētiebat p̄pter nimiā flāmā cōcupiscētie carnalis ⁊ ita vsq; mane faciēs īcendit oēs digitos Illa aūt ifelix vidēs quod faciebat senex ille pre timore velut lapidea facta est. Et veniētes mane iuuenes ad senē illū dicebāt. Uenit ne huc mulier sero? Ille aūt dixit. Etiā. Ecce vbi dormit. Et itrātes inuenerūt eā mortuā: ⁊ dicūt. Abba mortua ē mulier. Tūc ille excutiēs palliū suū quo vtebat: ostendit eis manus suas dicēs. ecce qd fecit mihi filia ista diaboli: p̄didit q; oēs digitos meos. Et narrās eis quod factum fuerat dicebat. Scriptū est: ne reddas malum pro malo. Et faciens orationem super eam: suscitauit eam. Que conuersa: caste egit residuum temp⁹ vite sue

Frater quidam impugnabatur a fornicatione. Contigit autem eum venire in quēdam vicum egypti. ⁊ videns filiam sacerdotis paganorum: adamauit eaz: dixit q; patri eius. Da mihi eam vxorem. Ille aūt respondens: dixit ei. Non possum eam tibi dare: nisi interrogauero deum meum. Et abiens ad demonem quem colebat: dixit ei. Ecce monachus quidam venit volens accipere filiam meā. Do eam illi? Et respondens demon dixit. Si negat deum suum ⁊ baptismū ⁊ propositum monachi: da eam ei. Et veniēs sacerdos: dixit. Nega deum tuum ⁊ baptismū ⁊ p̄positū monachi: ⁊ do tibi filiā meā vxorē. Ille vero ꝺsensit: ⁊ statim vidit velut colūbā exire de ore suo: ⁊ volare ī celū. Pergēs autez sacerdos ad demonem: dixit. Ecce p̄misit

tria ista te facturū. Tunc respondes diabolus: dixit ei. Non des ei filiā tuaz in vxorem: quia de⁹ eius non integre recessit ab eo: sed adhuc adiuuat eū. Et veniens sacerdos dixit. Non possum eam tibi dare vxorez: quia adhuc de⁹ tu⁹ adiuuat te: z nō recessit a te. Hec audiēs frater dixit ī semetipso. Si tantaz bonitatem ostendit in me deus: cum ego infelix negauerim ipsum: z baptismum z propositum monachi: bonus autem deus etiam si cum tam grande scelus commisi: nunc vsque adiuuat me. cur ego recedaz ab eo? Et in semetipsū reuersus: recepit sobrietatem mentis. z venit in heremū ad magnū quendaz senez: z narrauit ei rez que fuerat facta. Et respondens senex: dixit ei. Sede mecū in spelunca z ieiuna tres hebdomadas continuas: z ego ō um deprecor pro te. Et laborauit senex p fratre illo: z deprecatus est deum dicens Obsecro domine dona mihi animaz banc z suscipe penitentiaz ei⁹. Et exaudiuit oratione eius deus. Et cū completa fuisset prima hebdomada: venit senex ad illū fratrem: z interrogauit eū dicēs. Aliquid ne vidisti? Et respondens frater dixit. Etiaz Uidi colūbaz sursū in altitudine celi: contra caput meū stantez Et dixit ei senex. Attende tibimetipi: z deprecare deū attente. ¶ Secunda vero hebdomada venit senex iterū ad fratrez: z interrogauit eū dicens. Uidisti ne aliquid? Et respondit. Uidi colūbaz venientez iuxta caput meum. Et precepit ei senex dicens. Sobrius esto mente z ora. Et completa tertia hebdomada: venit itez senex: z interrogauit eū dicens. Ne aliquid plus vidisti? At ille respō dit dicens. Uidi colūbaz que venit z stetit super caput meū: z extendi manū meaz vt tenerez illaz: illa autez surgens intrauit in os meū. z gratias agens deo senex: dixit fratri. Ecce suscepit deus penitentiam tuam. Decetero attende temetipm: z esto sollicitus. Et respondens frater dixit. Ecce āmodo tecū ero: donec moriar. Dicebat quidaz de thebeis senibus. q ipe esset filiꝰ sacerdotis ydoloz: z cū paruulus sederet in tēplo z vidisset patrez suū frequenter ingredi: z sacrificia offerre idolo. z qa semel occulte post ipm intrauerit z viderit sathanaz sedentez z omnez militiaz eius astantez ei. Et ecce vnus de principib⁹ veniens adorauit eū. Cui diabolus ait Unde venis tu? Et ille respondit. In illa prouincia eraz z suscitaui illic bella. z perturbationes plurimas z effusionez sanguinis faciens: z veni nūciare tibi. Et sathanas interrogauit eū In quāto tēpore hoc feciſti? Et ille respondit. ī trigita dieb⁹. Et sathanas iussit eū flagellari dicēs. Tāto tēpore hoc feciſti? Et ecce alius veniēs adorauit eū. z illi dixit. Unde venis tu? Et respōdit demō. In mari eraz z suscitaui commotiones: z demersi naues: z multos homines occidens: veni nūciare tibi. Et dixit ei sathanas. Quanto tēpore hoc feciſti? At ille respōdit. Sunt dies viginti. z hūc similiter iussit flagellari dicēs. quare ī tantis diebus hoc solū feciſti? Et tertius venit: z adorauit eū dicens Dixit autem huic. Tu vnde venis? Et respondit. In illa ciuitate fui. et dum ibi fierent nuptie excitaui lites: et multas effusiones sanguinis feci. insuper et ipm sponsum occidi: et veni nunciare tibi. et dixit in quantis diebus hoc feciſti? Et respondit decem. Jussit autem et hunc flagellari: tanq̄ moras fecerit. Uenit autem et quartus demon adorare eum: et dixit ei. Unde venis? Qui respondit. In heremo eram. ecce quadraginta anni sunt q̄ impugnaui monachum quendā et vix nocte ista preualui: vt facerez eum fornicari: Quod diabolus audiēs. surrexit et osculatus est eum: et tollens coronam quam ipse habebat: z posuit in capite illius: et fecit eum in vna sede consedere secum dicens. Magnam rem fortiter egisti. Hoc ego cum audissem et vidissem: dixi intra meipsum Uere magnus est ordo monachorum. Et egressus sum et factus sum monachus Dicebant de quodam patre. quia secularis fuisset et postea conuersus: et de concupiscentia vxoris sue frequenter stimularetur: et narrabat hoc patribus.

Qui cū vidissent q̄ operari⁹ esset: ⁊ maiora faceret q̄ ei dicebant: ponebant ei taz multa: vt debilitaretur corpus eius ita vt nec surgere posset. Deo autē dispensante: venit quidaz pater vt applicaret in scitbi. Et cū venisset ad cellā eius: vidit eā apertā: ⁊ pertransiuit admirans quomodo nemo egressus esset in occursū ei⁹. Et reuersus stabat dicens. Ne forte frater qui ī ea habitat infirmetur. Et cū pulsasset intrauit: ⁊ inuenit eū nimiū infirmuz Et dixit ei. Quid habes pater? Et narrauit ei dicēs Ego de seculari vita sū ⁊ sollicitat me mō inimicus in vxore mea: ⁊ narraui patribus ⁊ imposuerunt mihi conuersationis onera diuersa. ⁊ cū obedienter iplere vellē ⁊ ecce defeci: ⁊ tamē stimulus crescit. Audiēs hoc senex: contristatus est ⁊ dixit ei. Equidē patres vt potentes viri: bene tibi īposuerunt onera quibus graueris: sed si me paruulū audis: iacta hec a te ⁊ sume parū cibi in tēpore suo: ⁊ recolligens vires tuas fac aliquantulū operis dei: ⁊ iacta in domino cogitatū tuū: quoniā tuo labore hāc rem non poteris superare. Corpus enī nostrū velut vestimentū est: si illud diligenter tractaueris stat. si autē neglexeris illō putrescit. Qui cū audisset eū: fecit ita: ⁊ intra paucos dies recessit stimulus ab eo

Monachus quidam solitarius antiquus ⁊ in conuersatione proficiens sedebat in monte in partibus antinoii. sicut audiuimus a notis monachis: cui⁹ verbis ⁊ actu multi proficiebant. Et cū talis esset: excitatus ē diabolus ad inuidiā ꝯtra eū: sicut ⁊ ꝯtra oēs viros virtutū: īmisitq̄ in aīaz eius cogitationē talem. vt ei qui in tali cōuersatiōe esset: nō deberet seruiri ab alio aut ministerium exhiberi: sz magis ipsum debere aliis ministrare. Oz si aliis non exhiberet ministeriū: saltem sibīpsi fuiret dicens. Unde ergo ī ciuitate sportellas q̄s facis: ⁊ eme tibi que opus sunt ⁊ reuertere ad locum tuū: ⁊ nulli sis oneros⁹. Hoc aūt suggerebat ei diabolus: inuidens quieti eius: ⁊ opportune vacatiōi eius ad dominum ⁊ vtilitati multoz. Undiq̄ enī inimicus venari eum ⁊ capere festinabat: ille vero tanq̄ bone cogitatōni acquiescēs descendit de monasterio suo. Et ga erat omnibus admirandus. ignorans tamē huiusmodi īsidias astutie: notus ꝯo ⁊ famosus omnibus a q̄bus videbat existens. cū post longuz tēpus mulierē vidisset: pro īcautela sua supplantatus est: ⁊ incurrit in eam. Et veniēs in desertū sequēte diabolo vestigia eius: cecidit iuxta flumen: ⁊ cogitans q̄ inimicus gauisus ē de ruina ei⁹ voluit seipsum desperare: maxime quia spiritum domini contristauerit: ⁊ sanctos angelos. ⁊ venerabiles patres: quoz multi etiam in ciuitatibus habitantes superauerunt diabolum. Et cum nulli horum se similē facere posset: cōtristabatur valde: ⁊ non recordabatur: quia deus est qui virtutem tribuit his qui ad cum deuotissime cōuertuntur. Cecatus vero ⁊ nō videns peccati sui curam: voluit se in flumen illud ia/ctare: vt perfectum gaudiuz faceret inimico: ⁊ ex multo animi dolore infirmatus est corpore: ⁊ nisi postea misericors deus auxilium prestitisset ei: ad perfectum gaudium inimici sine penitentia moreretur. Nouissime autem in se reuersus cogitauit maiorem laborem in afflictione penitentie demonstrare: ⁊ supplicare deo ī fletu ⁊ luctu: ⁊ ita rediit iterum ad monasterium suum. Et damnans ostium cellule sue: sicut solet super mortuum: ita flebat supplicans deo. Jeiunans autem ⁊ vigilans cum omni anxietate: extenuauit corpus suum: ⁊ nec sic satisfactum putabat in animo suo: q̄ congrue penituisset. Fratribus autem ad euz sepius venientibus vtilitatis causa: ⁊ pulsantibus ostium: ipse dicebat non posse se aperire: dicendo. sacramento me constrinxi: vnum annum deuote me penitentiam agere: sed orate pro me. Nec enim inueniebat quomodo eis se excusaret: quoniam illi scandalizabantur: hec audientes de eo: quia erat apud illos honorabilis et magnus valde monachis: sed fecit totum annum, intente ieiunans: et deuote penitentian agens. Die autem pasche: ipsa

nocte resurrectiõis dominice:tollẽs lucer naz nouaz ꝛ reficiens eã:posuit in cacabo nouo.ꝛ cooperiẽs cooperculo:surrexit ad orationez dicens.Mificors ꝛ miserator õ us:qui ꝛ barbaros saluare vis.ꝛ ad veri/ tatis tue agnitionẽ venire:ad te confugi fi deliũ saluatorez:miserere mihi:quia te plu rimũ exacerbaui ꝛ inimicũ gaudere feci: ꝛ ecce mortuus sũ obediens ei.Tu domi/ ne ꝛ ipijs.ꝛ bis qui sunt sine mificordia mi seris.sed ꝛ proximis mificordiã ipendi pre cipis:misere humilitati mee: apud te eniz nihil ipossibile est quoniaz secus infernũ. dissipata est sicut puluis anima mea. Fac mificordiaz:quia benignus es ꝛ mificors figmento tuo:qui ꝛ corpora que nõ sunt: i die resurrectionis suscitaturus es. Exau/ di me domine quia defecit spiritus meus: ꝛ infelix anima mea tbabefacta est:etiaz ꝛ corpus meuz quod coinquinaui.ꝛ iaz viue re non valeo:pro eo ꝙ non credidi. Igno/ sce peccatũ per penitentiaz:duplex habẽs peccatuz ex desperatione.Uiuifica me cõ trituz:ꝛ igne tuo precipe hanc lucernaz ac cendi. vt ꝛ ego accipiens fiduciaz mificor/ die ꝛ indulgẽtie tue residuo tempore vite mee:qõ mihi donaueris mandata tua cu/ stodiaz:ꝛ a timore tuo non recedaz:sed de/ uote ꝛuiaz tibi omnibus diebus vite mee: ꝛ hec in nocte ipsa resurrectionis cuz mul/ tis lachrymis dicens:surrexit vt videret si accensa esset lucerna. Et detecto cacabo: vidit ꝙ non esset accensa.ꝛ cecidit iteruz in faciez suaz:rogans deuz ꝛ dicens:Scio domine quia certamen factuz est vt coro/ narer ꝛ non in pedibus steti,eligens propt carnis delectationez tormentis ipioruz ad dici:Parce mihi domine,ecce enim iteruz confiteor tue bonitati turpitudinez meam coraz angelis tuis:ꝛ coraz iustis omnibus: ꝛ nisi quia scandalizari possent.omnibus etiam hominibus confiterer. Deus meus misere mei. vt alios erudiaz domine vi/ uifica me. Et ita tribus vicibus orans ex auditus est:ꝛ surgens inuenit lucernaz ar/ dentez clare:ꝛ exultans confortatus est in spe:admirabaturque de dei gratia qui ita ꝛ de peccatis eius indulsit:ꝛ satisfecit iux/ ta petitionez eius:ꝛ animuz ipsius:ꝛ dice/ bat.Gratias tibi ago domine quia etiã vi te seculi huius mihi indigno mixtus es in magno ꝛ nouo signo hoc peccatoribus fi/ duciaz tribuens.Parcis enĩ ꝛ miseris ani mabus quas creasti. Ita aũt perseuerante eo in confessione.illuxit dies ꝛ letabatur i domino oblitus cibi corporalis. Ignẽ aũt lucerne illius toto tẽpore vite sue ſuauit. oleũ sub inde infundens:ꝛ faciẽs desuper quomodo minus extigueretur. Et ita rur sus diuinus spiritus habitauit i eo.ꝛ factꝰ est apud omnes insignis humilitatez exhi/ bens in confessione:ꝛ actione gratiarũ do mino cuz leticia.Cui etiaz ante aliquot di/ es mortis sue:reuelatũ est de trãsitu suo. Explicit liber contra fornicationez. In/ cipit liber ꝙ mõachꝰ nihil debet possidere

Ratez quidaz renũ

cians seculo.ꝛ dans que habebat pauperibus:retinens autẽ pauca in sua ra tione.venit ad beatuz Antonium.qõ cum agnouisset senex:dicit ei.Si vis monachꝰ fieri:vade in illuz vicũ ꝛ eme carnes:ꝛ ipo ne corpori tuo nudo:ꝛ sic veni huc.Et cuz sic fecisset frater ille:veniebant aues ꝛ ca/ nes:ꝛ corpus eius lacerabant.Cuz autez peruenisset ad senẽ interrogabat si fecisset quod ei dixerat. Illo autẽ ostendente cor/ pus suũ laceratũ.Dixit sanctus Antonius Qui renunciant seculo:ꝛ volunt habere pecunias:ecce ita ipugnati a demonibus discerpuntur. Narrauit abbas Daniel de beato Arsenio:quia venit aliquando ma/ gistrianus:deferens ei testamentũ cuiꝰdã senatoris pẽtis eiꝰ q rliq̃rat ei hereditatẽ magnã valde ꝛ accipiẽs testamẽtũ voluit illud scindere.magistrianus autem cecidit ad pedes eius dicens.Deprecor vt non sci das illud:quia amputabitur mihi caput. Et dicit ei arsenius. Ego prius mortuus fuz q̃ ille.ipse autem q modo mortuus est quomodo fecit me heredez:Et remisit te/ stamentuz nihil accipiens. Egrotauit ali/ quando memoratus abbas arsenius in sci

tbi.ꝛ opus babuit in neceſſitate ſua vſque ad vnam ſiliquaz nummos.ꝛ cum non inueniret:accepit a quodam velut elemoſinā:ꝛ dixit. Gratias tibi ago domine. quia me dignum feciſti pro nomine tuo ad hoc peruenire: vt egens elemoſinam poſtularem. Narrauerunt de abbate agathone: quia longo tempore cellam ſibi cum ſuis diſcipulis fabricaret. Quam cum perfeciſſent.ꝛ cepiſſent illic habitare. vidit in ipſa prima hebdomada quoddam non vtile ſibi:ꝛ dixit diſcipulis ſuis: illud qđ dominꝰ dixerat diſcipulis ſuis. Surgite eamꝰ hic Diſcipuli autem eius contriſtati ſunt valde dicentes. Si omnino voluntatem habebas migrādi hinc: vt quid tanto labore ſuſtinuimus edificantes longo tēpore cellam? Incipient autem homines ſcandalizari in nobis et dicere. Ecce iterū migrāt nuſqꝫ ſedentes. Ille autez cuz eos vidiſſet puſillanimes effectos: dixit eis. Et ſi ſcandalizantur aliqui: ſed iterum ſunt alii qui edificentur: et dicant. Beati ſunt iſti qui propter deum migrauerunt et ſua omnia contempſerunt. Ueruntamen dico vobis qui vult venire mecum veniat: quia ego interim vado. Illi autem proſtrauerunt ſe in terram: rogantes vt concederet eis ſecum abire. Dixit abbas euagrius fuiſſe quendam fratrem qui nihil habuit de ſubſtantia ſua niſi tantum euangelium. et ipſum vendidit in paupcrum nutrimentum dicens quoddam verbum: quod memorie dignum eſt commendari. Ipſum verbum inquit vendidi quod iubet: vende omnia que habes:ꝛ da paupibus. Abbas theodorus cognomento firme: habebat tres codices bonos.ꝛ cū veniſſet ad abbatē machariū dixit ei. Quia habeo tres codices:ꝛ proficio ex lectione eorū: ſed ꝛ patres petunt eos ad legendū vt ꝛ ipſi proficiant. Dic ergo mihi quid debeo facere? Et reſpondit ſenex, dicens. Boni ſunt quidē actus: ſed maius eſt omnibus nihil poſſidere. Qđ cū audiſſet: abiit ꝛ vendidit memoratos codices:ꝛ dedit indigentibꝰ preciū eorū. Narrauit quiſdā patrū de abbate Joanne per ſa: quia ex multis virtutibus ſuis ad profundā ſimplicitatē atque innocentiā venerit. Hic aūt habitabat i arabia vicina egypti:ꝛ mutuauit aliquando a fratre quodaz ſolidū vnū ꝛ emit linū vt operaretur. Venit alius frater rogans eū ꝛ dicens. Dona mihi abba aliquantulū lini: vt faciaz mihi veſtimentū quo vtar. Et dedit ei cū gaudio. Similiter alter veniens rogauit eū vt daret ei aliquantulū lini. vt faceret ſibi tegumentū:ꝛ dedit ei. Et multis alijs petentibus: dabat ſimiliter cū gaudio. Poſtea vero venit dominus ſolidi quē mutuo acceperat: volens accipere quod mutuauerat. Et dixit ei ſenex. Ego affero tibi eum. Et cū non haberet vnde redderet: abijt ad abbatē Jacobū diſpenſatorē: vt rogaret eū vt daret ei ſolidū. Et dū iret inuenit in terra iacentē ſolidū ꝛ non tetigit eū:ꝛ fecit orationē ꝛ reuerſus eſt in cellā ſuā. Et venit itex frater ille:ꝛ cepit ei moleſtus eſſe pro ſolido. Et dixit ei. Ego reddā tibi. Et abijt iterū ſenex:ꝛ inuenit ſoliduz in terra ubi erat prius:ꝛ rurſus facta oratione reuerſus eſt i cellā ſuā. Et ecce frater itex cepit moleſtus eſſe ei. Et dixit ſenex. Adhuc ſemel expecta me:ꝛ affero tibi ſolidū tuuz. ꝛ ſurgēs venit ad illū locū:ꝛ inuenit ipſuz ſolidū ibi. Et facta oratione tulit eū:ꝛ venit ad abbatē Jacobū ꝛ dixit ei. Abba cū venirē ad te: inueni hunc ſolidū in via. oſtē de ergo caritatē ꝛ predica illū: ne quis perdidiſſet eū. Et predicauit abbas:ꝛ nemo ē inuētus qui perdidiſſet ſolidū illū: Tūc ergo dicit ſenex abbati iacobo. Si ergo euz nemo perdidit: da eū illi fratri: quia ipſi debeo ſoliduz. Et cum venirem ad te vt tu mihi ſolidum preſtares. ꝛ redderem debitum inueni eum in via. Et miratus eſt abbas Jacobus quomodo cōpulſus pro debito inueniſſet:ꝛ non ſtatim tuliſſet euz. Et reddidit ſolidum illi fratri: Et hoc mirabile erat de ipſo. quia ſi veniebat quis mutuuz petere aliquid ab eo. non per ſcipſuz dabat: ſed dicebat fratri mutuū poſtulanti. vade tolle tibi ipſi: quod opus habes Et quando referebat ei. quod mutuum acce-

piſſet: dicebat ei. Repone illud iterum in locū vnde tuliſti. Si aūt nihil referebat ille qui mutuū acceperat: ſenex nihil dicebat ei. Narrauerunt quidā patres quia venerat aliquādo frater aliquis i cuentū cellarū corā abbate Iſaac veſtitus modico cucullo: et dixit ei abbas Iſaac. Hic monachorū eſt habitatio: tu aūt ſecularis es et nō poteris hic eſſe. Dicebat aūt fratribus abbas Iſaac. Patres noſtri et abbas pābo vetuſtis et de multis partibus vtebantur reſarcitis veſtibus: nūc aūt pretioſis veſtib⁹ vtimini? Diſcedite hinc deſertaſtis enim locū hunc. Quādo aūt pfecturi erant ad meſſem: dicebat eis. Iā vobis nulla māda ta dabo: quoniā nō obſeruatis. Dixit abbas Caſſian⁹. Quia ſincletius aliquis nomine: cū renunciaſſet ſeculo: et facultates ſuas pauperibus diuidēs: aliqua ſibi retinuiſſet ad ppriū vſum: nolēs perfecte ex omnibus renūciātiū humilitatez: et cōmunis monaſterioꝝ vite ſuſcipere regulaz: ad quē ſancte memorie pater baſilius hoc dixit. Et ſenator eſſe deſiſti: et monachum te nō feciſti. Dixit quidā frater abbati piſtāmodi. Quid faciā: quia duꝝ mihi eſt vēdere: quod manib⁹ meis laboro? Et reſpōdens ſenex dixit. Quia abbas ſyſois et ceteri vendebāt opus manuū ſuaꝝ. Hoc enim nō ledit: ſed quādo nō vēdis: ſemel dic pretiū ſperiēsq quaz tradis: et ſi vis relaxare modicū pcii i te eſt ſic enim requiē inuenies. Iterꝝ dixit ei frater. Si habeo qđ ſufficiat neceſſitatibus meis aliunde videtur tibi vt non cogitem de labore manuū? Reſpondens ſenex dixit. Quantuz vis habeas. tamē non negligas operari. et quantū potes: fac tm̄ nō conturberis animo. Frater interrogauit abbatem ſarapionem dicens. Dic mihi vnū verbum. dixit ei ſenex Quid tibi habeo dicere? Tu tuliſti ea q̄ erant viduaꝝ et orphanoꝝ: et poſuiſti in feneſtra: viderat enī eam codicibus plenam Interrogata ē: beate memorie ſincletice ſi perfectum bonum eſſet nihil habere. At illa dixit: et valde bonum eſt bis q poſſunt etenī bi qui tolerare poſſunt: tribulationē qđē carnis habent: ſed anime requiē poſſident: quoniam ſicut fortia veſtimenta dū calcantur et pedibus ſepius reuerſantur. lauantur atqz candidant̄: ita fortis anima per voluntariam paupertaté amplius cō firmatur. Dixit abbas hyperici⁹. Theſaurus monachi ē voluntaria pauptas. Theſauriza ergo tibi frater in celo. quia ad requieſcendū ibi ſine fine ſunt ſecula. Erat quidam ſanctoꝝ phylagrius nomine. Hic habitabat i hieroſolymis. et laborabat operando: vt pane tantū non egeret. Et dum ſtaret in platea. volens vendere quod manibus ſuis fuerat operatus. contigit vt caderet cuidam ſaccellus cum ſolidis mille. et inueniens eum ſenex: ſtetit in eodem loco dicens. Neceſſe eſt modo eum qui perdidit huc venire. Et ecce veniebat q perderat ploraſ: et tulit eū ſecuſū et reddidit illi ſaccellū ſuū. Quez ille rogabat vt acciperet aliquā partē ex eo. ſed ſenex nullaten⁹ acquieuit. Tunc ille cepit clamare et dicere. Uenite et videte hominē dei et quod fecit. Senex autē occulte fugiēs: exiuit ō ciuitate ne agnoſceretur de eo qđ fecerat: et honorarēt eū. Interrogat⁹ eſt ſenex qđā a fratre. quid faceret vt ſalu⁹ eſſet. Ille aūt expoliās ſe veſtimento ſuo cinxit lūbos ſuos atqz extendens manus ſuas dixit. Sic ōbet nudus eſſe mōachus ab omni materia ſeculari: et crucifigere ſe aduerſus tēptatiōnē atque certamina mundi. Quidā frater rogauit ſenem quendam. vt acciperet pecunias ſuis neceſſitatibus profuturas. Ille autem nolebat. vtpote: qui opere manuum ſuarum eſſet ſibi ſufficiens. Sed dum ille perſiſteret obſecrando. vt ſaltem propter indigentium neceſſitate ſuſciperet: reſpondit ſenex et dixit. Duplex mihi opprobrium eſt: quia et cum non indigeam: accipio et aliena tribuens vanam gloriam colligo. Uenerunt aliquando quidā grecorū vt darēt elemoſynā in ciuitate oſtracē: et aſſūpſerūt ſibi iconomos eccleſie vt oſtenderent eis q neceſſitatē maiorē haberēt. Illi āt duxerūt eos ad quēdā leproſū et ōderūt ei. Ille āt nolebat accipere dicēs. Ecce modicas

palmas habeo quas opor. ⁊ facio plectas ⁊ ex eis mãduco panẽ. Jteꝝ duxerũt eos ad cellã vni⁹ vidue: que erat cũ filiis suis. Et cũ pulsarent ad ostiũ: cucurrit filia ei⁹ ad ostiũ nuda. Mater autẽ eius abierat ad quoddam opus: erat enim cãdidatrix. Et dabant filie eius vestimẽtũ ⁊ nũmos Jlla autẽ nolebat accipere. dicẽs venisse matrẽ suã ⁊ dixisse sibi. cõfide: quia volu it de⁹. ⁊ inueni opus quod faciã hodie. vn de sumam⁹ victũ nostrũ. Et cũ veniisset mater eius: rogabant eam vt acciperet. ⁊ noluit dicẽs Ego habeo curatorẽ meum deum ⁊ vos eũ vultis tollere a me hodie Jlli autẽ cognoscẽtes fidẽ ei⁹: glorificaue runt deum. Uenit quidã vir magn⁹ igno tus. portãs aurum in scitbi: ⁊ rogabat pre sbiterꝝ heremi vt aurꝝ illud erogaret fratri bus. Dixit autẽ presbiter. Nõ opus habẽt fratres. Et cũ nimis vehemẽs esset. ⁊ non acquiescceret: posuit sportã cũ solidis in in gressu ecclesie. Et dixit presbiter: qui op⁹ habet: tollat illud sibi. ⁊ nemo tetigit: qui dã etiã nec aspexerũt. Et dixit ei senex. sus cepit deus oblationẽ tuã: vade ⁊ da illud pauperibus. Et valde edificatus discessit Obtulit quidã frater seni pecuniã dicens ei. Habe hanc pecuniã ad expensas tuas quia senuisti ⁊ infirmus es. Erat enĩ lepro sus. hic autẽ respondens dixit. Tu post se xaginta ãnos venisti auferre a me nutri torẽ meũ? Ecce tantũ tẽpus habens i ifir mitate mea: nihil indigui deo tribuente ⁊ pascente me. Et non acquieuit accipere. Narrauerunt senes de quodã ortulano qꝝ laborꝝaret: ⁊ omnẽ laborẽ suũ expẽderet in elemosinã: ⁊ tantũ sibi retineret: quantuꝫ ad victuꝫ ei⁹ sufficeret. Postea vero satha nas imisit in coꝝ eius dicens. Collige tibi aliquantulaꝫ pecuniã: ne cũ senueris aut egrotaueris opus habeas ad expẽsas. Et collegit ⁊ ipleuit lagenã de nummis. Cõti git autẽ eũ ifirmari ⁊ putrescere pedẽ eius: ⁊ expendit quod collectũ fuerat in medi cos: ⁊ nihil ei prodesse potuit. Postea vero venit quidam de expertis medicis: ⁊ dixit ei. Nisi inciderꝭ pedẽ tuum: putrefiet. Et constituerunt vt inciderent ei pedem. Jlla autẽ nocte rediens in semetipsuꝫ: ⁊ penitẽ tiã agens de bis que gessit: ingemuit ⁊ fle uit dicens. Memoꝝ esto dñe opeꝝ meoꝝ prioꝝ que faciebã cũ laboꝝe in ortu meo: ex quo pauperibus ministrabã. Et cũ hoc dixisset: stetit angelus dñi: ⁊ dixit ei. Ubi sunt nũmi quos collegisti? Et vbi est spes tua de qua tractasti? Tunc intelligens di xit. Peccaui dñe ignosce mibi: ⁊ ammodo vlterius hoc non faciã. Tunc angelus dñi tetigit pedem eius: ⁊ sanatus est: statimq; exurgens abiit in agrum operari. Uenit ergo medicus secũdũ tẽpus constitutũ cũ ferramentis: vt secaret pedẽ eius: ⁊ dicũt ei. Exiit mane operari in agrum. Tunc ad mirans medicus: perrexit in agrũ vbi ope rabatur frater ille. ⁊ videns eum fodien tem terram glorificabat deum: qui reddi derat ei talem sanitatem. Frater interro gauit senem quendam dicens. Uis tene am mihi duos solidos propter infirmitatẽ coꝝporis? Uidens autem senex cogitatio nem eius: quia vellet tenere. dicit ei. Eti am. Et vadens frater in cellam suam: con terebatur in cogitationib⁹ suis dicẽs. Pu tas verũ mibi dixit senex an nõ? Et surgẽs iterũ venit ad senẽ. agẽs penitẽtiã ⁊ rogãs eũ dicẽs. ꝓpter deum dic mibi veritatẽ. quia affligor cogitationibus meis: propter duos solidos. Et dixit ei senex. Quia vi di te voluntatem habere retinendi eos: di xi tibi vt teneres: veruntamen non est bo num tenere plus q̃ opus est coꝝpori. Si er go duos solidos retinueris: in ipsis inueni etur spes tua. ⁊ si contigerit vt pereant. de us iam non cogitat de nobis. Cogitationẽ ergo nostram iactemus in domino: quoni am ipsi cura est de nobis. Explicit liber de eo q̃ monachus nihil debeat possidere.

Incipit liber de patientia siue fortitudine

Anctus abbas anto

nius. cum sederet aliquando in be remo: animus eius tedium ⁊ confusionem cogitationum incurrit: ⁊ dicebat ad do minum. Domine volo saluus fieri: sed non

permittunt me cogitationes mee. Quid facio in hac tribulatione. aut quomō salu⁹ ero? Et modice assurgēs: cepit foras exire: ⁊ vidit quendā tanq̄ seipm sedētē atq̄ operātē. deinde surgentē ab operib⁹ ⁊ orātem: ⁊ iterū surgentē ⁊ plectā de palmis facientē: inde rursus ad orationē surgētē Erat aūt angelus domini missus ad correptionē ⁊ cautellā vandaz antonio: ⁊ audiuit vocē angeli dicentis. Sic fac ⁊ salu⁹ eris. Ille āt hoc audito: magnū sūpsit gaudiū atq̄ fiduciā ⁊ ita faciēs: salutē quā querebat inuenit. Frater interrogauit abbatem agathonē dicens. Mandatum mihi venit. ⁊ ē mihi pugna grauis in loco ī quo est ipsum mandatū. Uolo ergo ꝓpter ip̄z mandatū pergere illuc: ⁊ pauesco bellum Dixit abbas āmonas. Quia quatuordeci annos fecerat in scithi. deprecans deum die ac nocte: vt daret ei virtutē superādi iram. Dixit abbas bisarion. Quia quadraginta noctes manserit inter spinas stās ⁊ nō dormierit. Frater gdā sedens singularis turbabat: ⁊ pergēs ad abbatē theodorum de firme: dixit ei q: turbaret. Senex aūt dixit ei. Uade humilia mētē tuā ⁊ sub de te ⁊ habita cū aliis: Abiit aūt ī mōtē ⁊ mansit cū aliis: ⁊ reuersus postea ad senē dixit ei. Nec cū aliis hominib⁹ habitās: getē inuenio. Et dixit ei senex. Si solitari⁹ nō gescis: neq̄ cū aliis. cur voluisti te monachū facere? Nōne vt sustineas tribulationes: Dic aūt mihi. quot ānos habes in isto habitu. Et dixit ei. Octo. Et dixit ei senex. Crede mihi. ego habeo in isto habitu septuaginta ānos ⁊ nec vna die potui requiē iuenire ⁊ in octo ānis vis requiem habere? Interrogauit aūt eū item frater gdā: dicēs. Si fiat subito sonit⁹ ruine alicui⁹. fit ne timor ibi abba Et dixit ei senex Si celū terre adhereat: theodor⁹ non formidat. Conoscerat enim precib⁹ a dño. vt auferret ab eo formido: propterea iterrogauit eum frater: Dicebāt de abbate theodoro ⁊ beato lucio de nono alexandrie. quia fecerunt quinquaginta annos seducentes animos suos ⁊ dicentes. transacta hyeme ista: migrabimus hinc: ⁊ item quando fiebat estas dicebāt quia transacto estiuo: discedim⁹ hinc ⁊ sic faciebāt toto tempore conuersatiōis sue: semp reminiscēdo patres. Dicebat abbas pastor de abbate Johāne breui statura: quia rogauerat deū. vt tolleret ab eo omnes passiones: ⁊ fieret secur⁹: ⁊ veniēs dixerit cuidā video me quietū: ⁊ nullā habentē pugnā ⁊ dixit ei senex. vade ⁊ roga deū. vt iubeat in te moueri pugnā: quoniā pugnando ꝓficit anima. Et cū redisset pugna vlterius nō orauit vt auferret ab eo: sed dicebat. Domine da mihi tolerantiā sustinēdi has pugnas. Uenit abbas macharius ma⁹ maior ad abbatē antoniū in montē. Et cum pulsasset ostium: exiuit ad eū ⁊ dixit ei. tu quis es? Et ille ait. Ego sum macharius. Et claudens ostiū intrauit. ⁊ dimisit cum foris. Et cū vidisset postea patiētiā eius: aperuit ei: ⁊ congaudens ei dicebat. multum tempus est ex quo videre te desiderabam: audiens de te. Et exhibens ei hospitalitatez: refecit eum. erat enī de multo labore fatigatus. Uespere autē facto infudit sibi abbas antonius modicas palmas: ⁊ dixit ei abbas macharius. da mihi vt ⁊ ego infundam quod operer. Ille aūt dixit. non habeo plus. ⁊ faciens fasciculū maiorem: infudit eum. ⁊ sedentes ꝙ ⁊ colloquentes de vtilitate animax: faciebant flectam: ⁊ ipsa flecta descendebat per fenestram in speluncam. ⁊ ingrediens mane sanctus antonius: vidit collectionem flectarū abbatis sancti macharii: ⁊ admiratus ē: ⁊ osculans manus ei⁹ dicebat. multa virtus de istis manibus egreditur. Descendit aliquando ipse macharius de scithi ad locum q dicitur therenuthin: ⁊ ītrauit dormire in monumentum. vbi erant antiquitus sepulta corpora paganorum ⁊ traxit vnum corpus sab caput suū tanq̄ plumatium de scirpo. demones autem vidētes fiduciam eius: torquebant. ⁊ volētes terrere eum: vocabant quandam mulierem dicentes. nonna veni nobiscum ad balneum. ⁊ alter demon de sub ipō. tanq̄

ex mortuis illis. respondit dicens: Pere grinum quendam habeo super me: non possum venire. Senex aũt non expauit: sed confidẽs tundebat corpus illud. dicẽs Surge ꝛ uade. si potes. Quod cũ audissẽt demones: clamauerunt magna voce dicẽ tes. Uicisti nos: ꝛ fugierũt confusi. Dice/ bat abbas matbois. Uolo aliquod leue opus: ꝛ cõtinuo cogito q̃ graue ꝛ q̃cito fi nitur. Narrauerunt de abbate myleto. qz cũ habitaret aliquãdo cũ duobus discipu lis suis. ī finibus persaꝛ: exierũt duo filij impatoris ſm cõsuetudinẽ in venationez ꝛ miserũt retia per longũ. p miliaria qua/ draginta. vt quodcũq; intra retia ĩuenire tur: occiderent. Inuentꝰ est aũt senex cuz duobus discipulis suis iuxta retia. ꝛ cũ vi dissent eũ pilosum ꝛ terribilẽ aspectu: ad/ mirati sunt: ꝛ dixerũt ei. Homo es an spi/ ritus aliquis? Dic nobis. ꝛ dixit eis. Ho mo sũ peccator: ꝛ exiui flere peccata mea ꝛ adoro filiũ dei viui. Illi autẽ dixerũt ei non est alius deꝰ. nisi sol ignis ꝛ aqua: ipꝰ adora ꝛ sacrifica eis. Et ille respondẽs ait Iste res creature sunt: ꝛ erratis. sed obse/ cro vos. cõuertimini ꝛ agnoscite deũ ve/ rum: q ꝛ ista creauit: ꝛ cetera omnia. Illi autem deridentes dixerũt. Condemna/ tum ꝛ crucifixũ dicis esse verũ deũ? Et il le respondit. Etiã ipm q crucifixit pecca/ tum: ꝛ qui occidit mortẽ hũc dico esse ve rum deũ. Illi autẽ tam ipi q̃ fratribus q cũ eo erant inferebant tormenta: ꝛ coge/ bant eos sacrificare. Et duos quidẽ fra/ tres post plurima tormenta: decapitaue/ runt. senem autẽ dieb⁹ multis torquebãt Postea vero statuerũt eũ ī quodã loco: ꝛ sagitabant in eũ quasi in signũ. vnꝰ a dor so: ꝛ alius a pectore. Et dixit eis senex. Quoniã facti estis ad consensum in vnuz vt effundatis sanguinẽ innocentẽ: crasti/ na in momento hac hora que modo est. si/ ne filiis remanebit mater vestra: ꝛ priua/ bitur aspectu vestro: ꝛ ꝓpriis sagittis san guinẽ vestrũ inuicem effunderis. Illi aũt subsannantes verba eius: exierũt ī crasti num: vt venarentur. Et cõtigit vt cuade ret de retibus eoꝝ vnus ceruꝰ: ꝛ ascende runt equos: ꝛ currebant vt cõprehende/ rẽt ceruũ. Qui cũ iactassent sagittas post ipm: inuicem se peremerũt: ꝛ mortui sunt iuxta verbũ quod p̃dixerat senex. Dixit abbas pastor. quia signũ monachi: in tem ptationibus apparet. Dixit itez qui supra quia ysidorus p̃sbiter in scithi. allocutus sit aliquando plebem fratrũ dicens. Fra tres: nunquid non ad laborandũ venimꝰ in hunc locũ? Et nũc video: quia nullus hic labor est. Ego igit collecta plebe mea vado vbi est labor: ꝛ ibi inueniã requiem Dixit sancta sincletice. Si in monasterio eũ aliis cõuersaris: non mutes locũ: lede/ ris enim omnino si facias hoc. Etenim si gallina dereliquerit oua sua fota: sine pul lis ea exire faciet: ita monachus vel vir/ go frigescit: ꝛ mortificat ī fide: de loco ad locũ trãseundo. Dixit itez aliud quia dia bolus cũ per stimulos paupertatis nõ mo uerit: diuitias adhibet ad seducendum: ꝛ dũ per cõtumelias ꝛ opprobria nõ preua let: laudes ꝛ gloriam adhibet. Si autem satietatem corporis immittit: ꝛ cum dele/ ctationibus seducere non potest. per mo/ lestias que contra votum eueniunt: ani/ mam conatur euertere. Infirmitates enim quasdam graues immittendo: ad/ uersus eum qui temptandus est adhibet ꝛ per eas pusillanimes faciens mona/ chos: conturbat caritatem eorum: quam habent ad deum. Sed quamuis concida/ tur corpus ꝛ febribus validis inflamma/ tur: insuper etiam si intolerabili siti affli/ gatur: siquidem peccatoꝛes qui hec susti/ nes: recoꝛdare futuri seculi penas: ꝛ eter/ num ignem: ꝛ indicibilia toꝛmenta ꝛ ita nõ deficies ad ea que in pꝛesenti contingunt: insuper et gaude quia visitauit te deus: et ideo famosissimum illud dictum in lingua habeto: castigans castigauit me domi/ nus: et morti non tradidit me. Si ferrum es: per adhibitum tibi ignem amittis eruginem. Q̃ si iustus es. et hec pateris: de magno ad maioꝛa pꝛomoueris. Au/ rum es: sed per ignem pꝛobatioꝛ eris.

Datus est tibi angelus sathane stimulus carnis tue: exulta videns cui similis factus es. Pauli enim apostoli: simile donum accipere meruisti: Si febribus si rigore frigoris castigaris: memor esto qđ scriptura dicit. Trāsiuimus per ignē ⁊ aquā: residuus est qđ sequit: vt introducamur i refrigeriū. Obtinuisti primū: expecta secūdū: agens que virtutum sunt. clama verba prophete dicētis: Paup ⁊ inops ⁊ dolēs ego sū. Perfectus enim eris: per huiusmodi tribulatiōnē trinitatis. Ait enim. In tribulatōe dilatasti me. In his ergo maxime exercitiis animas nostras ꝓbemus: ante oculos ni habemus aduersariū nostrū. Dixit itex: si infirmitas molesta nobis fuerit: nō cōtristemur: tanq̄ qui pro infirmitate ac vulnere corporis nō possimus stare ad orandū aut ad psallendū. Nec enim nobis omnia ꝑ destruendis corporeis desideriis necessaria sunt: quoniam ieiunia ⁊ labores propter turpes delectationes nobis ꝯstituta sunt: Si ergo egritudo ista retundit superflua: de his obseruandis oratio est. Sicut enim magno ⁊ forti medicamine egritudo: ita egritudine corporis vitia reciduntur. Nec est magna virtus: quādo in infirmitatibus tolerātia fuerit: ⁊ per gratiarū actionē mittitur ad deū. Si amittamus oculos: nō feramus grauiter. extollētie enim īstrumētū amisimus: sed interioribus oculis gloriam dñi speculemur. Surdi si fuerimus: nō curemus: qz auditū vanū amisimus. Manꝰ nostre ex aliqua passione debilitate sunt: sed interiores paratas habemus. Aduersus tēptatōes inimici: infirmitas totū corpꝰ nostrū tenet: sed interiori homini nostro sanitas crescit. Dixit iterū q supra. Qui in seculo isto aligua crimina cōmiserūt etiā nolētes mittūt i carcerē: ⁊ nos ꝑ peccatis nostris redigamus nosmetipsos i custodiam: vt volūtaria mētis nostre vindicta: futuras a nobis penas ammoneat. Si ieiunas: nō tibi iuenias occasionē dicēdi: qz exacerbatus egritudinē incurristi: qm̄ ⁊ q non ieiunāt: similes egritudines incurrūt. Incboa-

sti aligd boni: nō reuoceris ꝑ impedimēta inimici. qm̄ ipe inimicꝰ patiētia tua destruet. Eteniz q nauigare ceperit: primo pādētes vela: pspex vētū iueniūt. postea aūt si ꝯtrariꝰ eis vētꝰ occurrerit: nō mox i cursu ꝯtrarii vēti: aut exonerāt: aut ꝯferunt nauē: sed paululū sustinētes aut pugnātes aduersus ꝓcellā: itex rectū cursuz iueniūt Ita ergo ⁊ nos ꝯtrariū spm̄ icurrētes: crucē ꝑ velo erigamꝰ: ⁊ sine piculo scli istius: nauigū explicabimꝰ. Dicebāt de btē memorie virgine sara: ꝙ supra alueū flumi-nis sexagīta annos habitauerit: ⁊ nūq̄z iclinata sit: vt flumē ipm aspiceret. Dixit abbas iperici. hymni spiritales sint i ore tuo ⁊ meditatio assidua subleuet pōdus tēptationū supueueniētiū tibi. Huiꝰ eni rei exē plū manifestū est. Nā sarcina alicuiꝰ oneris: viator ꝑgrauatus: flādo ⁊ respirando oneris ⁊ vie paulatiz laborē iminuit. Dixit itex g supra: oportet aduersus tēptatiōes armari: qm̄ modis oībꝰ supuentūt: sic eniz supueniētibꝰ ꝓbati apꝑebimꝰ. Dixit qdaz senex. Si venerit homini tēptatio: vndiqz ei multiplicātur tēptatōes: vt pusillanimis fiat: ⁊ murmuret. Et narrauit senex ita. Frater qdā erat i cella: ⁊ venit sup eū tēptatio: ⁊ sīgs eū videbat nec eū salutare volebat: neqz i cellā recipe. Etsi opꝰ habebat panē ei nemo mutuauit: etsi de messe veniebat: nemo eū: sicut erat consuetudo: vt reficeret inuitabat. Uenit aūt semel i messe per causa: et nec panes habuit in cella sua: ⁊ i omnibꝰ bis gratias agebat deo: videns aūt deus patiētiā eius: abstulit bellū tēptationis ab eo. Et ecce quidam statim ostiū eius pulsauit: trahens camelū onustum pane ab egypto. Quod cum vidisset frater ille: cepit flere dicens. Domine non sum dignus vel modice tribulari. Et cum transisset tribulatio eius: tenebant eū fratres i cellis suis: ⁊ in ecclesia ⁊ repausabāt cum: Dicebat senex propterea nō promouemur: quia nescimus mensuras nostras Neqz patientiam habemus i opere quod cepimus: sed sine aliquo labore: virtu-

ſez volum⁹ poſſidere. Quidã frater inter rogauit ſenez dicens. Quid facio quia co gitatio mea non dimittit me. vel vna hora ſedere ī cella mea? ⁊ dixit ei ſenex. Fili re uertere ⁊ ſede in cella tua: ⁊ labora manibus tuis: ⁊ ora deũ inceſſanter. ⁊ iacta cogitatũ tuũ in domino: ⁊ ne quis te ſeducat exire inde. Et dicebat. Quia erat quidam adoleſcens ſecularis habens patrẽ: ⁊ deſiderabat fieri monachus. ⁊ dum multũ ſupplicaret patri ſuo. vt dimitteret eũ cõuerti nõ ei acquieſcebat. ℣ Poſtmodũ aũt rogat⁹ a fidelib⁹ amicis: pater vix acquieuit. Et egreſſus frater ille adoleſcẽs: introiuit monaſteriũ. Et factus monachus cepit omne opus monaſterij perfecte agere: ⁊ ieiunare quottidie. Cepit etiaz ⁊ biduanas abſtinere: ſimiliter autez ⁊ ſemel in hebdomada reficere. Videbat autez abbas ſu⁹ ⁊ mirabatur: ⁊ benedicebat dominũ in abſtinentia ⁊ labore ipſius. Contigit ergo poſt aliquod tempus. ⁊ cepit frater ille ſupplicare abbati ſuo dicens. ℣ Rogo te abba vt dimittas me: ⁊ vadaz in heremũ. Dixit ei abbas. Fili. noli hoc cogitare: quia non potes ſufferre talez laborez: ⁊ ignoras temptationes diaboli: ⁊ verſutias eius. ⁊ ſi cõtigerit tibi tẽptatio: non inuenis ibi qui te conſoletur a perturbatione inimici: que tibi illata fuerit. Ille aũt cepit ãplius inſtare ⁊ rogare: vt eũ permitteret abire. Videns autem abbas eius quia eũ retinere non poſſet: facta oratione dimiſit eũ. ℣ Poſtmodũ aũt dixit abbati ſuo. ℣ Rogo te abbas. vt concedas qui oſtendat mihi viã ⁊ iter quomodo pergere debeaz. Et ordinauit cũ eo duos monachos monaſterij: ⁊ abierunt cum eo. Ambulantibus aũt eis per heremuz vna die ⁊ altera: defecerunt pre eſtu ⁊ ℣ pitien tes ſe in terraz: iacebant. ⁊ ſoporati modico ſõno: dormierunt. Et ecce aquila venit percutiens eos alis ſuis: preceſſit procul ⁊ ſedit in terra. Et euigilantes viderunt aquilaz: ⁊ dixerũt ei. Ecce angelus tuus: ſurge ſequere eũ. Et ſurgens ⁊ valedicens fratribus. ſequebatur aquilaz: ⁊ venit vſque dũ ſtaret. Que mox ſurgens: volauit vſqz ad vnũ ſtadiũ: ⁊ iterum reſedit. Similiter frater ſequebatur eaz: ⁊ iterũ volauit: ⁊ ſedit non longe. Et factũ eſt hoc per horas tres. poſtmodũ aũt dũ ſequeretur eaz diuertit ſe aquila in dexteraz partez ſequentis ſe: ⁊ non cõparuit. Frater ergo ille nihilominue ſequebatur. ⁊ reſpiciens vidit tres arbores palmarũ ⁊ fontez aque ⁊ ſpeluncaz modicaz: ⁊ dixit. Ecce locus quez mihi pre parauit dominus. Et ingreſſus ſpeluncaz cepit in ea ſedere: ſumens cibũ dactilorum ⁊ de fonte aque bibens: ⁊ ſtetit ibidẽ ſex annos: neminez hominez videns. Et ecce vna die venit ad eum diabolus in ſimilitudine abbatis cuiuſdaz ſenioris: habens vultum terribilez. Videns autez eum frater ille: timuit: ⁊ procidens in orationez ſurrexit. Et dixit ei diabolus. Orem⁹ iterũ frater. Et ſurgentibus eis: dixit diabolus. Quantuz tẽporis habes hic? Et frater reſpondit. Habeo annos ſex. Dixit ei demon. Ecce vicinuz meuz neſciebaz: ⁊ non potui cognoſcere niſi ãte dies quattuor. q̃ hic habitares ⁊ cogitaui mecũ dicens. Vadaz ad hominez dei iſtũ. ⁊ conferaz cũ eo qd̃ poteſt ſaluti eſſe anime mee. Et hoc dico frater qz nihil proficimus ſedentes in cellis noſtris. quia corpus ⁊ ſanguinez chriſti non percipimus ⁊ timeo ne efficiamur externi ab eo ſi nos ab hoc miſterio elongauerimus. Sz dico tibi frater. Ecce hinc per tria miliaria ſũt monaſteria habẽtia preſbyteros. eam⁹ illuc omni dominico die: aut p⁹ duas hebdomadas. ⁊ accipiamus corp⁹ ⁊ ſanguinez chriſti ⁊ reuertamur ad cellas nr̃as ℣ placuit aũt fratri illi ſuaſio diabolica. ⁊ veniẽte dominico die: ecce diabolus venit ⁊ dicit ei. Veni eamus: quia hora eſt. Et exeũtes perrexerũt ad predictũ mõaſteriũ in quo preſbyter erat. ⁊ ingreſſi eccleſiã: mi℣unt ſe in orationẽ. exurgẽs aũt ab oratione frater ille: reſpiciẽs nõ ĩuenit cũ quẽ adduxerat ſecũ: ⁊ dixit. Ubi putas prexit. an ad cmunẽ neceſſitatẽ ãbulauit? Et cũ diu ſuſtineret ⁊ nõ ĩueniret: exiẽs foras regrebat eũ. Et cũñ repperiſſet: dixit ad fratres loci illi⁹ ĩterrogãs eos. Ubi ẽ abbas ille ſe

nex:q mecū ecclesiam igressus est:⁊ dicunt ei. Nos neminē aliū vidimus nisi te tm̄.tunc cognouit frater ille.qa demon fuisset:⁊ dixit. Uidete cū qua argutia' diabolus me eiecit de cella mea. Sed tamen nō multū inde anxior:qa ad bonum opus veni. Percipiā ergo corpus ⁊ sanguinem xp̄i:⁊ sic reuertar ad cellā meā. Et post factas missas in ecclesia. volenti reuerti fratre illo ad cellā suā:tenuit eū abbas monasterii ip̄ius: dicens. Nisi referas nobiscuz non te dimittemus reuerti. Et cū percepisset cibū:⁊ reuerteret ad cellā suaz. ecce iterum diabolus venit in similitudine cuiusdam iuuenis secularis:⁊ cepit cū respicere a summo capitis vsq; ad pedes:⁊ dicere. Jp̄e ē iste an nō est hic:⁊ cepit eū considerare. Et dixit ei fr̄. Quid me sic respicis:⁊ Ait ille ait. Puto nō me cognoscis. nā post tantū tēpus quō habes me cognoscere:⁊ Ego enī sum vicinus patris tui:filius illius. Quid aūt:⁊ Nōne est dictus pater tuus sic.⁊ mater tua tale nomē non habuit.⁊ soror tua sic nō est dicta.⁊ tu sic nō vocaris.⁊ mancipia illa ⁊ illa sic non sunt dicta:⁊ Mater vero tua ⁊ soror ante tres annos mortue sunt.pater vero tuus modo defunctus est.⁊ te fecit heredē dicens Cui habeo dimittere substantiā meā: nisi filio meo viro sancto:qui reliquit seculum ⁊ abiit post deū. Ipsi ergo dimittā oia bona mea. Modo vadāt aliqui qui eū retrārāt vt veniēs distrahat oēz substātiā meā: ⁊ eroget eaz pauperibus ꝓ aīa sua ⁊ mea. Et perrexerūt multi requirētes te:⁊ minime iuenerūt. Ego aūt veniēs ex occasione ꝓ causa quadā:huc cognoui te. Unde non facias moras:sed veni ⁊ vēde oia:⁊ fac ꝑm volūtatē patris tui. Respōdēs frater ille dixit. Nō necesse habeo reuerti ad seculū Et dixit ei diabolus. Si nō veneris:⁊ perierit substātia illa:ī cōspectu dei tu exide reddes rationē. Quid enim tibi mali dico vt venias ⁊ eroges ea pauperib⁹ ⁊ egenis quēadmodū bonus dispēsator:vt nō a meretricib⁹ ⁊ male viuētib⁹ extricet:qō pauperib⁹ dimissum est:⁊ Aut quid onerosum est. vt venias ⁊ facias elemosynā secūduz voluntatē patris tui:ꝓ aīa tua ⁊ sua:⁊ reuertaris i cellā tuā:⁊ Quid mlta:⁊ Suadēs fratrē deposuit ī seculū:⁊ veniēs cū eo ad ciuitatē:reliquit eū. Uoluit aūt frater ille ingredi domū patris sui tanq̄ iā defuncti:⁊ ecce ipse pater ei⁹ viu⁹ egrediebat:⁊ videns eū:non cognouit:⁊ ait ad eū. Quis es tu:⁊ Ille vero turbat⁹ nihil potuit respōdere. Et cepit eū iterato pater ei⁹ interrogare vti esset. Tūc ꝯfusus dixit ei. Ego suz filiꝰ tuꝰ. Et ait ei. Ut qd reuersus e :⁊ Erubescebat aūt ei dicere qō vex erat:sz dixit. Caritas tua fecit me reuerti:qz desiderabā te videre. Et remānsit ibi. Post aliquātulū aūt tēporis:incurrit i fornicationē:⁊ mltis supplīciis afflict⁹ a patre suo.infelix ip̄e non egit penitētiā:sed remānsit i seculo. ideoq̄ dico frēs:qz mōachꝰ nūq̄ debet qlibet mō suasus ab aliquo egredi d̄ cella sua. Uenerūt qdā in heremum ad quendam senem magnū: ⁊ dixerūt ei.quō cōtentus es hic abba. ⁊ sustines laborē hūc:⁊ Et dixit senex. Tot⁹ labor tp̄is mei quē hic sustineo nō ē idone⁹ cōparari ad vnū diē tormētor:q̄ peccatorib⁹ i futuro seculo ꝑparāt. Dicebat senex. quia antiq nō cito migrabāt de loco ad locū:nisi forte pro trib⁹ reb⁹. id ē sigs erat q cōtristaret aduersus aliū. ⁊ satisfaciēs ei p oīa:nō potuisset eū placare. aut itex si ꝯtigisset vt a plurib⁹ laudaret. aut si i tēptatiōnē fornicatiōis icidisset: Frater qdā dixit abbati arsenio.quid facio abba quia affligit me cogitatio mea:dicēs. Nō potes ieiunare neq̄ laborare:vel infirmos visitare q: ⁊ hec merces ē:⁊ Uidēs aūt senex diabolica semina cē:dicit ei. Uade māduca ⁊ bibe ⁊ dormi tātūmō d̄ cella nō exeas.qz p seuerātia celle:pducit mōachū ī ordinē suum.qui cū fecisset tres dies extendiat⁹ ē. ⁊ iueniēs paucas palmas scidit eas:⁊ itex ī crastinū cepit plectā facere ex eis. qui cuz esuriret:dixit ītra se: Ecce alie pauce sunt palmule:explico eas:⁊ māduco. Et cū expēdisset eas:itex dixit. Lego pax ⁊ sic māduco. Et cum legisset:dixit. dico aliquantos psalmos:⁊ iam securus manduco. Et

ita paulati ꝓficiebat ꝺo cooperãte: ꝺonec veniret ad ordinẽ suũ. ⁊ cũ accepisset fidu cią aduersus cogitatões malas: vincebat eas. Interrogatus senex quare frater se/ dens i cella tediũ pateretur: ꝺixit. Quia adhuc nõ vidisti: neq; resurrectionẽ, neq; accensa tormenta. Nã si hec vidisses: etiã si ita esset cella tua plena vermibus. et vs/q; ad collũ tuũ mergereris in ipis: sustine res vtiq; ⁊ non extediareris. Quendã se/ nez rogabant fratres. vt gesceret a graui labore. Ille aũt respondit eis. Credite mi hi o filij quia Abrahã penitebit cũ vide/ rit magna ⁊ preclara ꝺona ꝺei. cur nõ am plius fuerit i laborib⁹ ꝺecertat⁹? Frater interrogauit senẽ: ꝺicẽs. Tribulatões mee nutant: ⁊ tribulor. Et ille ꝺixit ei. Tu se/ de in cella tua: ⁊ cogitatões iterũ ꝓueniunt Sicut enĩ si asina ligata sit. ⁊ pullus eius nõ stringat. licet currat huc atq; illuc: sem per tamẽ ad matrẽ suã reuertit ꝓbicũq; il la fuerit. ita erunt cogitatiões eius. q pro/ pter ꝺeũ tolerabiliter in cella sua resede/ rit. quia etsi ad modicũ nutant: s; iterũ re uertũt ad eũ. Senex quidã sedebat i bere mo q lõge habebat aquã a cella sua vltra ꝺuodeciz miliaria. Ubi ꝺũ semel iret hau/ rire aquã: ꝺfecit ⁊ ꝺixit. Quid necesse ẽ vt hunc laborẽ patiar? Uenio ⁊ habito circa aquã hãc. Et cũ ꝫ ꝺixisset: vidit quẽdã se/ quẽtẽ se: numerãtẽ vestigia sua. Interro/ gauit aũt eũ senex ꝺicẽs. Quis es tu? Et ille ꝺixit. Angelus ꝺñi sum: ⁊ missus sũ nu merare vestigia tua: ⁊ ꝺare tibi mercedẽ Quod cum audisset senex: forti animo fa ctus est ⁊ promptior: ⁊ adhuc longius po/ suit cellam suam ab aqua illa. Dicebãt pa tres. Si tibi contigerit temptatio in loco quo habitas: non ꝺeseras locum in tẽpore tẽptatõis: q si ꝺeserueris: quocũq; prexe/ ris: ãte te iuenies quod fugiebas: s; patiẽs esto ꝺonec tẽptatio transeat. ne ꝺiscessio tua aliis scandalũ fiat: ne forte aliis q cir/ ca locũ ipm habitãt: tribulationem igerat ꝺiscessio tua. Frater qdã erat i ogregatio ne iquietus: ⁊ frequenter mouebat ad irã Dixit ĝ ad semetipm. Uado ĝ ⁊ solus ali/ cubi habito. ⁊ cũ nõ habuero cũ quo ꝺicã vel audiã: ero get⁹. ⁊ gescit a me passio ire Egrediẽs ĝ manebat i spelũca solus. una ãt ꝺie iplens sibi furiculã aq̃: posuit illã in terra: otigit ãt vt subito versaret. Ille ꝺo ipleuit scꝺo: ⁊ itex versata é. ꝺein tertio iplẽs posuit eã ⁊ itex ꝺsata ẽ. Qui omot⁹ furore: tenuit vasculũ illud. ⁊ fregit. In se ãt reuersus cognouit. q ab eodẽ ꝺemone iracundie sit illusus: ⁊ ꝺixit. Ecce solus sũ ⁊ vicit me passio hec. Reuertar ĝ i ogre/ gatõem: q ꝺbiq; labore ⁊ patiẽtia opus ẽ ⁊ maxie adiutorio ꝺei. Frater interroga uit senẽ ꝺicẽs. Quid facio pater q nihil operor monachile: s; in negligentia qua dam sum manducans ⁊ bibens ⁊ ꝺormi/ ens. insuper ⁊ i cogitationibus turpibus: ⁊ multa perturbatione trãsiens ab opere ad opus: ⁊ a cogitatõe in cogitationẽ? Di/ xit autem ei senex. Tu sede in cella tua: ⁊ fac quod potes sine perturbatione. ita est enim parum illud quod modo facis: sicut quando abbas antonius magna ⁊ pluris in beremo faciebat. Credo enĩ in ꝺeo: qa quicũq; sedet in cella ꝓpter nomẽ eius ⁊ custodit cõscientiã suã: inueniat ⁊ ipe i an tonii loco. Interrogatus senex. quomodo oporteat vigilanter monachũ non scanda lizari. qñ videt aliquos ad seculũ reuertẽ tes: respondit. Intueri ꝺebet monachus canes qui venant lepores. ⁊ sicut vn⁹ ex eis videns leporem: insequit. ceteri autez tantũmõ cané videntes currẽtẽ: aliquan do cũ ipo currũt. postea vero laxãtes post se reuertunt: solus ãt ille q videt leporẽ se quit: ꝺonec ꝺphẽdat: nec ipedit⁹ ab itẽtio ne cursus sui: p illos q post se reuertunt s; neq; ꝺe ꝓcipitiis neq; ꝺe siluis neq; ꝺve prib⁹ curãs: s; ⁊ spinas aliquotiẽs icurrẽs gradit ⁊ pungit. ⁊ nõ gescit ꝺonec ꝺprehẽ dat: ita ⁊ mõachus vel q ꝺñm nostruz ihm xpm querit: cruci indesinenter intendit. ⁊ que occurrant scandala: omnia preterit: ꝺonec ad crucifixũ perueniat. Dixit senex Sicut arbor nõ potest fructificare. si sepi ns trãsferat. sic nec mõach⁹ frequẽter mi grãs ꝺ loco ad locũ: põt fructificare. Fra

ter quidaz vuz sollicitaret a cogitationib⁹ suis vt exiret a mõasterio idicauit hocipm abbati. Abbas aũt dixit. Uade sede in cel la tua ⁊ da parietibus celle tue in pignore corp⁹ tuũ. vt non exeas inde: cogitationez aũt tuã dimitte: dicens. Logitet quid vult tãtũ ne eiicias de cella corp⁹ tuũ. Dixit se/nex. Cella monachi est camin⁹ ille babilo/nis: vbi tres pueri dei filiũ inuenerũt: sed ⁊ colũna nubis ex qua de⁹ locut⁹ est moysi. Frater quidã noue ãnis mãsit ipugnatus a cogitationib⁹ suis. vt exiret de cõgrega/tione fratrũ: ⁊ quottidie tollebat pelliculã suã: in qua iacere solitus erat vt exiret. Et quãdo fiebat vespere: dicebat ad semetipz Crastina die hinc discedã ⁊ mane dicebat in cogitatione sua: extorquebo mihi hic sta re ⁊ hodie ꝓpter dominũ. Qui cũ ipleset nouez ãnos. de die in diez ita faciens: ab/stulit ab eo dominus omnez tẽptationem eius. Frater quidã incidens in tẽptationẽ tribulando perdidit regulã monachalez. ⁊ cũ vellet itez observationi regulari dare principia: a tribulatione ipediebatur. ⁊ di/cebat in semetipso. Quãdo habeo me itez inuenire. sicut aliquãdo erã? Et deficiens aio non prevalebat vel inchoare opus mo nachi. Ueniẽs aũt ad quendã senez narra/uit ei que agebant circa ipm. Senex autẽ audiẽs ea de quibus affligebatur: adhibu it ei tale exẽplũ: dicens. Homo quidã ha/buit possessionẽ. ⁊ de negligentia ei⁹ i sen/tes redacta est: ⁊ repleta est tribulis ⁊ spi/nis. Uisuz est aũt ei postea vt excoleret eã dixitqz filio suo. Uade ⁊ purga agrũ posses/sionis illius. Et venit fili⁹ ei⁹ vt purgaret Qui cũ respexisset: vidit multitudinẽ tri/bulorũ ⁊ spinarũ increuisse ei: ⁊ deficiẽs ani mo dixit i semetipso. Quando habeo hec omnia eradicare ⁊ purgare? Et ꝓiciẽs se i terrã cepit dormire. Hoc aũt fecit multis dieb⁹. Post hec venit pater ei⁹ volens vi dere quod fecerat: ⁊ inuenit eũ nihil opera/tũ. Et dixit ei. Quare vsqz modo nihil feci sti? Et dixit iuuẽis ille patri suo. Mox vt venicbã operari pater. cũ vidissez hãc mul titudinẽ tribulorũ ⁊ spinarum: revocabar ab assumptiõe laboris: ⁊ pre tribulatione proiciebã me in terrã ⁊ dormiebã. Tũc di xit pater suus. Fili ad mẽsurã latitudinis quã iaces i terra occupas. per singulos di es operare: ⁊ ita paulati proficiet op⁹ tuũ: ⁊ tu pusillanimis nõ efficieris. Qõ cũ au/disset iuuẽis: fecit sic. ⁊ i paruo tẽpore pur/gata ẽ ⁊ exculta possessio. Et tu itaqz fra/ter paulati operare: ⁊ nõ õficies: ⁊ de⁹ per gratiã suã restituet te iterũ i priorẽ ordinẽ tuũ. Hoc audito frater ille abiit ⁊ cũ omni patiẽtia sedens: faciebat sicut edoct⁹ fue/rat a sene: ⁊ sic iueniẽs requiẽ promouebatur per dominũ christũ. Senex quidã erat q frequẽter egrotabat cõtigit aũt eũ vno ãno nõ egrotare. Qui grauiter affligebat ⁊ plorabat dicens. Dereliquit me deus: ⁊ non visitauit me. Dixit quidam senex quia frater aliquãdo stimulabatur a cogitatiõi bus suis per annos nouem: ita vt metu ipo desperaret de salute sua: ⁊ adiudicans se/metipsum dixit. Perdidi iam animam me am: ⁊ iam quia perii: vadam ad seculũ. qui cum abiret: facta est ei in via vox dicens Temptationes quas nouem annis sustinu isti: corone tue erant. reuertere ergo in lo/cum tuum: ⁊ subleuabo te a cogitationib⁹ malis. Unde agnoscitur. quia non est bo/num desperare se aliquẽ pro his que i cogi tatione eueniunt. De eteniz cogitationes magis coronã nobis prouidẽt: si bene eas exegerimus. Senex quidã erat i thebaida sedẽs i spelunca. ⁊ habuit quendã discipu/lũ probatũ. Consuetudo aũt erat vt senex vespere doceret discipulũ ⁊ cõmoneret eũ que erant anime profutura. post ãmonitio nez vero faciebant orationẽ. ⁊ dimittebat euz dormire. Contigit autẽ laycos quosdã scientes multã abstinentiã senis. venire ad euz. ⁊ cũ consolatus eos fuisset: recesserũt Post quorum discessum: sedit iteruz senex vespere post missas secundum consuetudi nem admonens illum fratrem. ⁊ instruens eum. ⁊ cum loqueretur: grauatus est somno. Frater autem sustinebat donec excita retur senex ⁊ faceret ei iuxta consuetudi/nem orationem. Cum ergo non euigilante

mo sene: diu sederet discipulus: cõpulsus/ est cogitationũ suaꝝ molestiis vt recede/ ret ⁊ dormiret. Qui extorquens sibi resti/ tit cogitationi ⁊ resedit. Itez autem cõpel lebaꝫ somno ⁊ nõ abiit. Similiter factũ est vsqꝫ septies: ⁊ restitit aio suo. Post hec iã media nocte trãsacta euigilauit senex: ⁊ i/ uenit eũ assidentẽ sibi: ⁊ dixit ei. Usqꝫ mo do nõ discessisti? Et ille ait. nõ: qz non dimi seras me pater. Et dixit senex. Et quare me non excitasti? ⁊ ille respõdit. nõ te pre sumpsi pulsare: ne te cõtribularẽ. Surgẽ tes aũt ceperũt facere matutinos: ⁊ post matutinorũ finẽ: dimisit senex discipulũ. Qui cũ sederet solus: factus ẽ in excessu mẽtis: ⁊ ecce quidã ostendebat ei locũ glo riosum ⁊ sedẽ in eo: ⁊ super sedẽ septẽ coro nas. Interrogabat autẽ illũ q ei hec ostẽ/ debat: dicens. Cuius sunt hec? Et ille di/ xit. Discipuli tui. ⁊ locũ quidẽ ⁊ sedẽ ꝑ cõ/ uersatione sua donauit ei deus: has autẽ septem coronas nocte ista ꝑmeruit. Hec audiens senex mirat⁹ẽ: ⁊ tremefactus vo/ cauit discipulũ: ⁊ dixit ei. Dic mihi quid fe ceris nocte hac? Et ille dixit. Ignosce mi/ hi pater: quia nihil feci. Senex autẽ existi mans quia humiliãdo se nõ ꝯfiteret: dixit ei. Crede non quiesco nisi dixeris mihi qd feciſti: vel qd cogitasti nocte hac. Frater aũt nihil sibi cõscius quid egisset. nõ inue niebat quid diceret: dicebat seni. Ignosce mihi pater: quia nihil feci nisi tñ hoc. q cõ pulsus sum motu cogitationũ meaꝝ vt di scederẽ ⁊ dormirẽ septies: sed qa a te di/ missus fm cõsuetudinẽ nõ fuerã: nõ recesi. Audiẽs hoc senex statim itellexit quia quotiẽs cogitationi sue restitit: totiẽs co/ ronabaꝫ a deo. Et fratri quidẽ nihil borũ dixit: causa vtilitatis eius: sed aliis narra uit hec spiritalibus patribus. vt discamus quia ꝑ paruis cogitationib⁹ deus nobis coronã tribuit. Bonũ ergo est. vt extor/ queat sibi ipi homo ĩ omni re propter de/ um. Et enim: sicut scriptũ ẽ: regnũ celorũ vim patit: ⁊ violenti diripiũt illud. Egro tauit aliquãdo senex gdã qui solitarius ha bitabat. ⁊ quia nõ habebat qui ei seruiret surgebat. ⁊ quodcunque inuenisset in cella sua manducabat. Et cũ p aliquot dies ita faceret: nemo veniebat ad visitationẽ ei⁹ Transactis vero triginta diebus ⁊ nullo veniente ad eũ misit dominus angelum suum qui ministraret ei. Et cum sic fieret per septem dies: recordati sunt fratres ⁊ dixerunt. Eamus ⁊ videamus ne forte in firmetur ille senex. Cum ergo venissent ⁊ pulsassent: discessit angelus ab eo. Senex deintro clamauit. Discedite hinc fratres. Illi autem leuantes a cardine ostium in/ trauerunt: ⁊ interrogauerunt eum quare clamauerit. ⁊ ille dixit. quia triginta dies habui laborans in infirmitate ⁊ nemo vi sitauit me: ⁊ ecce iam septem dies sunt ꝙ dominus angelum suum misit vt mini straret mihi: qui cum venissetis. recessit a me. Et hec dicens dormiuit in pace. Fra tres autem mirati sunt: ⁊ glorificauerunt deum: dicentes. quia non derelinquet do minus sperantes ĩ se. Dixit quidam senex si te occupauerit infirmitas corporis: noli pusillanimis fieri quia si te dominus deus vult corpore debilem fieri: quis es qui hic moleste suscipias? Nonne ipe pro te cogi tat de oĩbus? Nũqd sine ipo viuis? Pati ẽter ꝯ fer: ⁊ roga cũ vt donet tibi que ex/ pediãt: ꝫ ẽ vt quod volũtas ipi⁹ ẽ: facias: ⁊ sede cũ patiẽtia mãducãs qõ habes i ca ritate. narrauit qdã patrũ dicẽs. ga cũ es/ sem ĩ oxirinco: venerũt ibi pauperes ve/ spere sabbati. vt acciperẽt agapẽ ⁊ dormi ẽtib⁹ eis: erat ibi quidam habens tantum modo mattã cuius medietatez sibi subter mittebat: ⁊ medietate cooperiebaꝫ. Erat aũt ibi validum frigus. Et cum exisset ad vrinam: audiui eum murmurantem ⁊ ge mentẽ pre frigore ⁊ consolabatur seipm dicẽs. Gratias tibi ago dñe. quanti sunt mõ i custodia diuites. q etiã in ferro sedẽt atqꝫ pedes habẽt ĩ ligno cõstrictos: q nec vrinã suã libere faciũt? ego autem velut imperator sum. extendẽs pedes meos ⁊ vbi volo ambulo. hec illo dicente: ego sta bam audiens verba eius. Ingrediẽs aũt narraui ea fratribus: ⁊ audientes multuꝫ

edificati sunt. Frater interrogauit senē dicens. Si fuero ī aliquo loco ⁊ nata mihi fuerit tribulatio: ⁊ nō habuero cui me cōmittam: ⁊ indicē illi passionē animi mei. quid faciā? Dicit ei senex. Crede in deo: qz ipse mittet angelū ⁊ gratiā suā: ⁊ ipse tibi est cōsolatio: si ī caritate rogaueris eū. Et addidit dicēs. Audiui enīz qz ī scitbi tale aliqō factū est. Erat enī ibi quidā qui sustinebat tēptationes: ⁊ nō habēs fiduciaz in aliquo cui cōfiteret: parabat a sero melotā suā vt discederet. Et ecce noctu apparuit ei gra dei ī specie virginis: ⁊ rogabat eū dicens. Nusqz vadas: sed sede hic mecū: nihil enīz ex his male fit que audisti. Qui credēs verbis ei⁹. sedit: ⁊ statiz sanatū ē coz ei⁹. Finit liber d' patiētia siue fortitudine. Incipit liber qp per ostētationē nihil fieri debeat.

Adiuit aliquando

abbas Antonius de quodā iuuene monacho: qz signū quoddaz huiusmodi fecerit ī via: cū vidisset quosdā senes iter agētes: ⁊ laborantes in ambulando: iussit onagris vt venirēt ⁊ portarēt eos: donec venirēt ad se. Illi aūt senes indicantes hoc abbati Antonio: dixit abbas antoni⁹. Uidetur mihi monachus iste similis esse naui onerate oībus bonis: de qua īcertū est vtz per uenire possit ad portū. Et post aliquātuz tēporis: subito cepit abbas antoni⁹ flere: ⁊ trahere sibi capillos ⁊ lugere. Qō cū vidissent discipuli ei⁹: dicūt ei. Quid ploras abba? Et respōdit senex. Magna colūna ecclesie cecidit modo. Dicebat aūt de monacho illo iuuene. Et adiecit. Uenite ⁊ ambulate ad eū: ⁊ videte quod factū est? Perrexerūt igitur discipuli eius: ⁊ īuenerūt monachū illū supra mattā sedētē ⁊ flētē peccatū qō fecerat. Uidēs aūt discipulus senis: dicit eis. Dicite seni vt obsecret deū: decē tātū diez dare mihi indutias: ⁊ spero me satisfactuz sibi. Qui tamē infra quinqz dies mortuus est. Laudatus est quidā a monachis frater apud abbatē antoniū. Ille aūt cū ueniisset ad eū. tēptauit si portaret iniuriā: Et cū cognouisset: qz non posset ferre: dicit ei. Similis est domui q̄ a facie qdē ornata est: de retro vero a latronibus expoliata. dicebāt de abbate arsenio ⁊ de abbate theodoro de firme qz supp omnia humanā gloriā odio haberent. Abbas ergo arsenius: nō cito occurrebat alicui: abbas vero theodorus occurrebat q/dez. sed velut gladius. Eulogius quidā nomine discipulus fuit Joānis archiepiscopi. qui eulogius p̄sbyter erat. ⁊ abstinēs atqz ieiunās biduanas leuādo. aliquādo etiā; ⁊ vsqz ad hebdomadā trahebat ieiuniū: panē tantummodo comedēs ⁊ sal: ⁊ per hoc laudabatur ab hoībus. Qui venit ad abbatē Joseph: ī loco qui vocat̄ panefo: credēs se aliquaz duriorē ītinētiam īuenire apud eum. Et suscipiēs eū senex cuz gaudio quod habuit: fecit ei p:o caritate parari. dixerūt aūt discipuli eulogii. Nō comedit p̄sbyter nisi panē ⁊ sal. Abbas aūt Joseph cautus māducabat. Qui cū fecissent tres dies: nō audierūt eos aut psallētes aut orātes. Occulte enīz erat op⁹ eoz ⁊ exierūt nihil edificati. Deo aūt dispēsante: facta est caligo: ⁊ errātes in via reuersi sunt ad senē: ⁊ priusqz pulsarēt ostiū: audierūt eos psallētes. Et cū añ ostiū expectassent diu: audita voce psallētiū postea pulsauerūt. Et suscepit eos itez senex gaudēs Di aūt qui cū eulogio erāt: ꝓpter cauma tulerūt furistulā: ⁊ dederūt ei vt biberet. Erat aūt permixta de mari ⁊ flumine: et nō potuit bibere. qui cum bec ī animo suo cogitaret: cepit rogare senē: vt disceret īstitutū eius: dicens. Quid est boc abba qp a primo non psallebatis: sed nunc cepistis postqz nos sumus egressi: ⁊ qz aquā volui bibere. ⁊ īueni eam salsaz? dixit ei senex. Frater aliquis motus est ⁊ p erroze mi/scuit aquā marinā. eulogius vero rogauit senē: volens agnoscere veritatē. Et dixit ei senex. Paruus iste calix pro vino est qō caritas prouidet: bec autem aqua est quā fratres assidue bibunt. Et in his verbis docuit eum habere discretionem cogitationū: ⁊ abscidit ab eo omnez humanitus mouentiā mentis eius: ⁊ factus est cōmu/

nis: manducans vecetero omnia que
apposita sunt ei. Didicit etiã ipse in secreto
operari: ꝛ dixit seni. Pro certo in caritate
sunt opera vestra. Dixit abbas Zenon: di-
scipulus abbatis siluani. Nũq̃ maneas in
loco nominato: neq; sedeas cũ boie habẽ-
te magnũ nomẽ: n eq; mittas fundamẽ tũ
vt edifices tibi cellã aliquãdo. Uenit ali-
quãdo frater quidã ad abbatẽ theodoꝛ ve
firme: ꝛ fecit tres vies rogans eũ: vt audi
ret ab eo sermonẽ. Ille autẽ non respondit
ei: ꝛ egressus est tristis. Dixit ergo discipu
lus suus. Abba quare ei non es locutus?
Ecce egressus est tristis. Et dixit ei senex.
Crede mihi: propterea nõ dicebã ei sermo
nẽ: quia negociatoꝛ est: ꝛ in alienis verbis
vult gloriari. Alius frater interrogauit eũ
dem senẽ: videlicet abbatem theodoꝛum:
ꝛ cepit loqui ꝛ exquirere de reb⁹: que nec
dũ fuerat operatus. Et dixit ei senex. Ad-
huc tibi: nec nauẽ inueniſti: nec vasa tua in
ea posuisti nec nauigare cepisti: ꝛ iam ĩ illã
ciuitatẽ vbi disponebas peruenisti? Cum
ergo prius operatus fueris rem de qua lo
q̃ris tũc ex ipa reloq̃re. Dixit abbas Cassi
an⁹. Qꝛ venit fr̃ q̃dã ad abbatẽ Serapio-
nẽ: ꝛ hortabaꝛ eũ senex: vt ꝑm moꝛẽ ora-
tionẽ faceret. Ille aũt dicens se peccatoꝛẽ
ꝛ ipso habitu monachi indignũ: non acqui
escebat. Uoluit autẽ etiã pedes eius laua
re. ꝛ bisdẽ verbis itex vsus nullatenus ac
quieuit. Fecit autẽ illũ gustare: ꝛ cepit se-
nex in caritate monere eum dicens. Fili si
vis proficere permane in cella tua: ꝛ attẽ-
de tibiipsi: ꝛ operi manuũ tuarũ: non enim
tantũ procedere expedit: quantus sedere.
Ille autez hec audiens exacerbatus est ꝛ
vultũ mutauit. ita vt nec latere posset senẽ
Dixit ergo ei abbas Serapion. Usq; mo-
do dicebas peccatoꝛ sum: ꝛ accusabas te-
ipsus tanq̃ indignũ iã viuere: ꝛ nunc quia
te cũ caritate admonui: ita exacerbari de-
buisti? Si enim vis reuera humilis esse: que
tibi ab alio ꝑponuntur. Disce portare virt-
liter: ꝛ non odiosa verba effundere tibiipsi
in malum. Hec autem audiens frater: pe-
nitentiam gessit coram sene: ꝛ multũ profi-
ciens discessit. Audiuit aliquando iudex ꝓ
uincie de abbate Moyse: ꝛ perrexit in sci
thi vt videret eum. Et nunciauerunt qui-
dam seni de aduentu iudicis: ꝛ surrexit vt
fugeret in paludem. Et occurrit ei ille iu-
dex cum suis: ꝛ interrogauit eum dicens.
Dic nobis senex vbi ẽ cella abbatis Moy
si. Et dixit eis quid vultis eum querere?
Homo fatuus est: ꝛ hereticus. Et veniẽs
iudex ad ecclias dixit clericis. Ego audiẽs
de abbate Moyse: veni vt videre eum: ꝛ
ecce occurrit nobis senex pergẽs ĩ egyptũ
ꝛ iterrogauim⁹ eũ vbi esset cella abbatis
moysi: ꝛ dixit nobis. Quid eũ q̃ritis. Fa-
tu⁹ est ꝛ heretic⁹. Audiẽtes aũt clerici: ꝛ tri
stati sunt dicẽtes. Qualis erat senex ille: q
hec de scõ boie locut⁹ est ad vos. At illi di
xerũt. Senex vestimẽto vetustissimo vtẽs
lõg⁹ ꝛ niger. Et illi dixerũt. Ipe est abbas
Moyses: ꝛ qꝛ noluit videri a vobis: ideo
vobis hoc de se dixit. Et multũ edificatus
iudex: discessit. Frater ĩterrogauit abba-
tẽ mathoen dicens. Si abiero manere in
aliquo loco: quõ vis vt agã ibi? Dicit ei se-
nex. Si habitaueris in loco: ne velis tibi
illic nomẽ facere de aliqua re dicẽdo: aut
nõ venio ĩ cuẽtu fratrũ: aut nõ mãducabo
hoc vel illud. Hoc enim nomẽ vnũ tibi fa-
ciũt: postea ĩportunitatẽ patieris: quoniaꝫ
boies vbi hec audierũt: ibi currẽt. Abbas
nesteron maioꝛ ambulabat ĩ heremo cum
aliquo fratre: ꝛ vidẽtes draconẽ: fugerũt
Et dixit ei frater: ꝛ tu times pater? Et re-
spõdit senex non timeo fili: ꝫ expedit quia
draconẽ vidẽs fugi: qm̃ nõ habui effugere
spm̃ vane glorie. Uenit aliquãdo iudex ꝓ
uincie: videre abbatẽ pastoꝛem: ꝛ nõ acqe-
scebat senex. Judex autem tenuit filiuꝫ so
roꝛis eius velut malefactoꝛem: ꝛ redegit
eum ĩ carcerem dicẽs. Si venerit senex ꝛ
rogauerit pro eo: dimittã eum: ꝛ venit ma-
ter pueri ad fratrem suũ abbatẽ pastorẽ
ꝛ cepit ploꝛare ad ostium eius. Ille autez
omnino nõ dedit ei respõsum. Illa autem
compulsa doloꝛe: ĩcrepabat eum: dicens.
Et si viscera ferrea habes: ꝛ nulla te com-
passio mouet flectat te saltem miseratio.

sanguinis tui. Ille vero mandauit ei. Pastor filios nō genuit:ideo non volet. Audiens aūt hec iudex:promisit dicēs. Uel verbo iubeat:t ego eū dimittā. Senex aūt re mādauit dicēs. Examina causā ꝓm legē. t si dignꝰ ē morte:moriat.si aūt nō ē fac quo modo vis.Dixit idē abbas pastor:doce cor tuū ꝙuare:quod doceat alios līgua tua.Dixit iterū. Quia homines ad loquēdū perfecti videri volūt:t in operādo id quod loquūt: minores sūt. Uenit ali quādo abbas adelfiꝰ:q fuit epūs. nylopoleos ad abbatē sysoi ī mōtez.Discessurus vero erat:t fecit eū gustare a mane. Erat aūt ieiuniū. Et cū ponerēt mēsaz:ecce fratres pulsauerunt. Dixit aūt senex discipulo suo.Da eis modicas pultes:quia de labore sunt. Et dixit ei abbas adelfius. Dimitte interiz.ne dicant abbas sysois a mane comedit. Et ītēdit eū senex:t dixit fratri. Uade tu t da eis. Cuz ergo vidissent pultes:dixerūt ne peregrinos aliquos habetis? Putas t senex vobiscū comedet? Et dixit frater. Etiā.cepe runt ergo cōtristari:t dicere. Ignoscat vobis deus.quia senem ista hora permisistis māducare. An nescitis:quia plurimos diel laborat? nō ē? Audiēs hec epūs:cepit corā sene penitētiā agere:dicens. Ignosce mihi abba qr ego qdē humanuz aliqd cogitaui: tu aūt quod dei ē fecisti. Et dixit ei abbas sysois. Nisi deꝰ glorificauerit holez:gloria hominuz nunqꝫ stat. Interrogabat abbas amonas de loco qui dicit raythu abbatem sysoi dicens. Quādo lego scripturas: tūc vult cogitatio mea ornare ꝓmonē: vt paratus sim ad interrogata rīdere. Et dicit ei senex. Non est opus:sed magis de puritate mentis prouide tibi securitatē:t dicē di ꝓmonem. Uenit aliquādo iudex prouincie videre abbatē symeonē.t ille tulit lorum quo cingebatur:t ascendit in arborē palme ut purgaret eam. Illi autē venientes:dixerunt ei. Ubi est senex q hic in solitudine habitat? Et ille respondit: Non est hic solitarius aliquis. Et cum hoc dixisset iudex discessit. Alia itex vice alter iudex venit videre eum:t precedētes clerici dixerunt. Abba paratus esto quia iudex audiens de te: venit vt benedicatur a te. Et ille dixit. Etiā ego preparabo me. Et cooperiēs se sacco:t tollens in manu sua panem t caseum:sedit in ingressu celle sue:t cepit manducare. Uenit ergo iudex cum officio suo videntes eum:spreuerunt eum dicentes. Hic est monachus solitarius.de quo talia audiebamus? Et statim discesserūt: t reuersi sunt ad se.Dixit sancta simplicitice.Sicut thesaurus manifestus cito expēdit:ita t virtus quelibet cū inotuerit vel publicata fuerit:exterminabit. Sicut ergo cera exoluit a facie ignis:ita t aīa laudibus inanitur t amittit virtutis rigorem Dixit iterum. Sicut impossibile est vno eodēqz tēpore t herbam esse t semen: ita impossibile est:vt secularē gloriā habentes: celestē faciāt fructū. Aliquādo ī cellis festiuitate celebrata:edebāt fratres ī ecclesia. Erat āt ibi frater qdā q dixit ministris Ego nō māduco coctū aliqd.sed tm̄ sal. Et vocauit minister aliū fratrē corā multitudine dicēs. Ille frater nō comedit coctū afer ei sal. Tūc surrexit qdā senū:t dixit ei Expedierat tibi hodie ī cella tua comedere carnes:qꝫ audiri hāc vocē corā tātis frībus. Frat qda abstinēs a cibis t nō mādu cās panē: venit ad quēdā senē: Oportune aūt illic etiā alij supuenerāt peregrini:t fecit senex modicū pulmētū propter eos. Et cū sedissent māducare:frater ille abstinēs posuit sibi soli cicer infusū t māducabat. Et cū surrexissēt a mēsa:tulit eū senex secrete t dixit ei. Frater si venis ad aliquē:nō oñdas illi ꝺuersationē tuā. Si aūt ꝺuersationē tuā tenere vis:sede ī cella tua et nusqꝫ exeas. Ille aūt acgesc̄ens verbis senis:scīus est cōmunis vite:ī eo qꝺcūqz apud fratres iuenisset.Dixit qdā senex:humana ꝓuidētia oēz pinguedinē hois amputat:t reddit eū siccū.Dixit senex. Aut fugiēs fuge homines:aut irridens mundum t homines q in mundo sunt stultum temetipsuz in pluribus facito. Finit liber de eo q ꝓ ostēsionem nihil fieri debeat. Incipit liber de eo:q non oportet iudicare quenqꝫ.

Ontigit aliquando fratri in cõgregatione abbatis be lie tẽptatio. ꝛ expulsus inde: abijt in mon/ tem ad abbatem antonium. Et cum man/ sisset aliquanto tempore apud eum: remi/ sit eum in congregationem vnde exierat. Jlli autem videntes eum iterum expule/ runt Qui similiter perrexit ad abbatez an tonium dicens: Noluerunt me suscipere pater. misit ergo senex ad eos dicens. Na/ uis naufragiuz pertulit in pelago: ꝛ perdi/ dit onus qõ portabat: ꝛ cuz labore vacua nauis perducta est ad terraz: Uos ergo li/ beratã nauẽ i terra vultis submergere. Jl/ li aũt cognoscẽtes. quia abbas Antonius eũ remisisset: stati receperunt eũ. Quidaz frater peccauerat: ꝛ iussit eũ presbyter exi re de ecclesia. Surrexit aũt abbas bysari on ꝛ exiuit cuz eo dicens. Et ego peccator sũ. Uenit abbas Jsaac de thebaida in con gregatione fratrũ ꝛ vidit quendaz culpa/ bilez de fratrib⁹: ꝛ adiudicauit eũ. Cũ aũt exisset ad heremũ: venit angelus dñi ꝛ ste tit ante ostiũ celle ei⁹ dicẽs: nõ te dimitto intrare. Jlle autẽ rogauit dicens. Que est causa: Et respõdit angelus domini dicẽs De⁹ me misit vt dicerez tibi. vbi iubes vt mittã fratrẽ illũ culpabilẽ quẽ adduxisti: Et stati abbas Jsaac penitẽtiã egit dicẽs. peccaui ignosce mihi. Et dixit ei angelus. Surge ignoscit tibi de⁹: sed custodi dece/ tero ne adiudices quẽq̃ priusq̃ deus ad/ iudicet eũ. Frater quidã aliquãdo i scithi iuẽr⁹ est culpabilis: ꝛ fecerũt seniores con uẽtũ ꝛ miserũt ad abbatẽ Moysẽ vt ve/ niret. Jlle aũt noluit venire. Misit aũt ad eũ presbyter dicens Ueni quia plebs fra trũ te expectat. Et ille surgẽs venit. Tol/ lẽs aũt secũ sportã vetustissimã: ipleuit eã harena ꝛ portauit. Jlli aũt: exierũt obuiaz ei dicẽtes. quid hoc est pater: dixit aũt eis Peccata mea sũt post me currẽtia ꝛ non video ea. Et veni ego hodie aliẽa iudicare peccata. Jlli aũt audiẽtes: nihil locuti sunt fratri: sed ignouerũt ei. Interrogauit ab/ bas Joseph abbatẽ pastorẽ, dicẽs: dic mi/ bi abba. quomodo monach⁹ fiaz: Et dixit ei senex. Si vis requiẽ inuenire i hoc seculo ꝛi futuro. i oi causa dic. qs sũ ego: ꝛ ne iudi ces quẽq̃. Frater qdã iterrogauit eũ itez dicẽs. Si videro culpã fris mei: bonũ ẽ ce lare eũ: ꝛ dixit ei senex. quacũq̃ hora tegi m⁹ culpã fratris nostri. teget etiã deus no strã: ꝛ quacũque hora prodiderim⁹ culpas fratrũ: ꝛ de⁹ similiter nostras prodet. Offẽ dit aliquãdo frater i congregatione. Erat aũt i ipsis locis solitari⁹ quidã: q iã lõgo tẽ pore foras nõ exibat. Uenies aũt abbas õ cõgregatione illa ad eũ: idicauit ei de fra/ tre illo q offẽderat. Et ille dixit. Expellite eũ. Expulsus aũt frater de cõgregatione: misit se i fossatũ: ꝛ flebat ibi. Cõtigit aũt vt alii fratres eũtes ad abbatẽ pastorẽ: audi/ rẽt eũ i fossato plorãtẽ. qui descẽdẽtes ad eũ: inuenerũt eũ i magno dolore cõstitutũ. Et rogauerũt eũ vt iret ad senẽ illũ solita riũ: ꝛ nõ acquieuit dicens. i loco hmoriar ego. Uenientes aũt fratres ad abbatẽ pa/ storẽ narrauerũt ei de eo. Et rogauit eos vt irent ad eũ dicẽtes: Abbas pastor vo/ cat te ad se. quod cũ dixissẽt: prexit ad euz Et vidẽs eũ senex afflictũ: surrexit ꝛ oscu lat⁹ ẽ eũ ꝛ aggaudẽs ei: rogabat vt sume/ ret cibũ. Misit aũt abbas pastor vnuz de fratribus suis ad illũ solitariũ: dicens. Au/ diẽs de te: multi anni sunt q te videre desi dero: ꝛ pro pigritia nostra amborum: non potuimus nos inuicez videre. Modo eni deo volente. ꝛ occasione facta: fatiga te vs que. huc vt nos mutuo videre possimus. erat enĩ non egrediẽs de cella sua. q cũ au disset: dicebat. Nisi deus inspirasset seni il li de me: non misisset ad me. Et surgens ve nit ad eum. ꝛ salutãtes se iuicez cũ gaudio sederunt. dixit autez ei abbas pastor. duo homines erãt in loco vno ꝛ ambo habebãt mortuos suos. Reliqt autẽ vnus mortuũ suũ: ꝛ abiit plorare mortuũ alteri⁹. Audi ens autem senex: compunctus in sermone eius recordatus est quod fecerat: ꝛ dixit ei Pastor surszuz in celo: ego autez deorsũ in terra. Frater quidam interrogauit abba/ tez pastorez dicens. Quid fac o qz pusilla

nimis sio dū sedeo in cella: Dicit ei senex. Nullū spernas neq; condemnes: ⁊ nulli obloquaris. ⁊ deus prestabit tibi requiē: ⁊ erit sessio tua sine perturbatione Factus est aliquando conuentus in scithi: ⁊ loquebantur fratres de quodā fratre culpabili. Abbas aūt pyor tacebat. Postea aūt surgens egressus est: ⁊ tollens saccuz ⁊ iplevit illū harena. ⁊ portauit eū in humeris suis: ⁊ mittens in sportella modica de eadem harena: portabat etiā ipsaz in ante. Interrogatus aūt a patribus quid hoc esset: respōdit. Saccus iste qui multā harenā habet: mea peccata sunt: ⁊ quoniā multa sunt posui ei supra dorsuz meū: ne voleā p ipis ⁊ plorē. Ista aūt harena modica: peccata sunt istius fratris: ⁊ sunt ante faciē meā: ⁊ i ipsis exercebor iudicās fratrē meū: Q d nō oportet ita fieri: sed magis mea peccata ante me esse: ⁊ de ipsis cogitare: ⁊ rogare deū vt ignoscat mihi. Audiētes aūt patres dixerūt. Uere hec est via salutis. Dixit senex. Nō iudices fornicatorē si tu castus es: quoniā similiter legē preuaricaris Eteniz qui dixit nō fornicaberis: dixit nō iudices. Ad quēdā solitariū venit presbyter cuiusdā basilice: vt consecraret ei oblationē ad cōmunicādū. Ueniēs aūt quidā ad illū solitariū: accusauit apud ipsuz cundē presbyter. Qui cū ex cōsuetudine iterū venisset ad eū: vt cōsecraret oblationē scādalizatus ille solitarius nō aperuit ei. Presbyter hoc viso discessit. Et ecce vox facta est ad solitarium dicens. Tulerūt sibi homines iuditiū meuz. Et factus est velut in excessu mētis: ⁊ videbat q̄si puteū aureū: ⁊ aquā bonā valde. Uidebat aūt ⁊ quēdā leprosuz hauriētē ⁊ refūdētē i vas: ⁊ cupiebat bibere ⁊ nō bibebat: ppter qd leprosus esset ille q hauriebat: Et ecce iter vox facta ē ad eū dicēs. Cur nō bibis ex aqua hac: Quā causā habet q iplet: Haurit enī solūmodo ⁊ refudit i vas: ⁊ nō iquinat ab eo aqua. In se aūt reuersus solitari⁹: ⁊ cōsiderās virtutē visionis: vocauit p̄sbyter ⁊ fecit eū sicut ⁊ pri⁹ scificare sibi oblationē. Fuerunt duo fratres magne vite in congregatōe ⁊ meruerūt singuli videre gratiā dei i alterutro. Factū ē aūt: vt aliquādo vn⁹ ex eis egrederet i sexta feria extra congregationē: ⁊ videret quēdā māducātez mane: ⁊ dixit ei. Hac hora māducas i sexta feria: Die aūt sequēti: facta est celebratio missaz secūdū consuetudinē. Intuēs vo frater ei⁹: vidit grāz q̄ ei data fuerat discessit se ab eo: ⁊ contristat⁹ est. Qui cū veniisset in cellā: dicit ei. Quid feciſti frater: qz nō vidi sicut pridē grāz dei i te: Ille aūt respōdēs dixit. Ego neq; i actu neq; i cogitatiōibus mihi conscius suz: alicui⁹ mali. Dixit ei frater ei⁹: Ne aliquod verbū aut fmonē ociosuz locut⁹ es: Et recordat⁹ dixit. Etiā Hesterna eniz die vidi quēdā māducātē: ⁊ dixi ei. Hac hora māducas in sexta feria hoc est pctm̄ meū: sz laborā mecū duas hebdomadas: ⁊ rogem⁹ deū: vt mihi idulgeat. Et fecerūt ita. Et p⁹ duas hebdomadas: vidit frater grāz dei: itex veniētē sup fratrē illū ⁊ consolati sūt de eo: q solus bon⁹ ē: grās referētes. Explicit liber d eo q̄ nō oportet iudicare quēq;. Incipit liber d discretōe

Dixit abbas antoni⁹

Quia sunt quidam cōterentes corpora sua in abstinentia ⁊ quia nō habēt discretionē: lōge facti sunt a deo. Fratres quēdā venerūt ad abbatē antoniū. ⁊ nūciaverūt ei fātasias quas viderāt. vt cognosceret ab eo vtrū vera essent: an a demonib⁹ illuderētur. Habebāt aūt asinū secum: ⁊ mortuus est eis i via. Cū ergo veniissent ad senē: preuenit eos dicēs. Quomodo mortuus est asin⁹ ille i via: Dicūt ei. vnde scis pater: Et ille dixit. Demones mihi ostēderūt. Dicūt ei. Et nos ppterea venimus interrogare te: qz vidimus fantasias: ⁊ plerūq; fiūt i veritate: ne forte erremus. Et satisfecit eis senex sumpto exēplo de asino ostendens qz a demonibus sint ista. Supuenit autem quidam venationem faciens in silua agrestium animaliū: ⁊ viderat abbatem antonium gaudentem cū fratribus ⁊ displicuerat ei. Uolens autem senex ostēdere: quia oporteret aliquando condescen

dere fratribus. dixit ei. Pone sagittam in arcu tuo ⁊ trahe: ⁊ fecit sic. Et dicit ei. Jte ruz trahe. Et traxit. Et rursus dixit. Tra/ he adhuc. Dicit ei venator. Si supra modū traxero: frangitur arc⁹. Dicit ei abbas an/ toni⁹. Jta est ⁊ in opere dei: si plus a men/ sura tendim⁹ fratres cito deficiunt. Expe dit ergo in vna ⁊ eadez re. laxare rigorem eoruz. Nec audiens venator cōpūct⁹ est: ⁊ multū proficiens in ſmone senis discessit: ⁊ fratres confirmati reuersi sunt ad locuz suuz. Frater quidaz dixit abbati antonio Ora pro me. Et respondit ei senex. Nec ego tui miſeor nec deus: nisi tu pro te ipso sollicitus fueris. ⁊ poposceris a deo. Dixit iteruz abbas antonius. Quia non permit/ tit deus bella excitari in generatione hac. quoniaz scit quia infirmi sunt: ⁊ portare nō possūt. Dixit aliquando abbas euagrius abbati arsenio. Quomodo nos ex tāta eru ditione ⁊ scientia nullas virtutes habem⁹. hi autez rustici in egypto cōuersantes. tan tas virtutes possident? Respondit ei ab/ bas arseni⁹. Nos quia mundane eruditio/ nis disciplinis intenti sumus nihil habem⁹. hi autez rustici egyptii ex propriis labori/ bus acquisierunt virtutes. Dicebat beate memorie beatus arsenius peregrinus mo nachus in aliena prouincia habitans nul/ lis rebus se mediū faciat ⁊ quietus erit. In terrogauit abbas marcus abbatez arseni um dicens. Bonuz est nō habere aliquā i cella ꝺsolatōz. vidi. n. quēdā frez hñtē puū ollus in cella ⁊ eradicabat illud. Et dixit abbas arsenius: Bonū quidē ē: sed secūdū exercitationez hoīs cuiusque agēdum est. Etenim si nō habuerit virtutem huiusmo/ di tolerare: iterū plāgaturus est ea. Narra uit abbas petrus g fuit discipulus abbatis loth dicēs. Eram aliquādo i cella abbatis agathonis. ⁊ venit qdā frater ad euz dicēs. Uolo habitare cū fratrib⁹: ſz dic mihi quo modo habitez cū eis. dicit ei abbas. Sicut i prima die quādo igressus fueris ad eos. ita custodi pegrinationē tuā oīb⁹ dieb⁹ vi te tue: nec assumas fiduciā. dicit ei abbas machari⁹. Quid eni fiducia facit? dicit ei senex. Sic ē sicut est⁹ grādis g quādo exar sit. omnes fugiūt a facie ei⁹: qz est⁹ etiā ar/ borū fruct⁹ corrūpit. dicit ei abbas macha ri⁹. Sic mala ē fiducia? Respondit abbas agathō. Nō ē peior altera passio q̄ fiducia genitrix eni est omniū passionū. Conuenit ergo operario mōacho nō sumere fiduciaz vel si solus i cella sit. dicebat abbas dani/ el. Quia cū moritur⁹ esset abbas Arseni⁹ delegauit nobis dicēs. Uidete ne velitis pro me agapē facere: quoniā si feci ego p meipso: id iuenio. dicebāt de abbate aga/ thone. Quia abierūt qdā ad eū audientes qz magne discretionis vir esset. ⁊ volentes eū ꝓbare si irascerē. dicunt ei. Tu es ab/ bas agathō. Audiuim⁹ de te quia fornica/ tor es ⁊ sup⁹. Et ille respōdit. Etiā sic est. Et dicūt ei. Tu es agathō verbosus ⁊ de/ tractor? Et rēspōdit. ego sū. dicūt ei iteruz Tu es agathō heretic⁹? Et respōdit. Non sū hereticus. Et interrogauerūt eū dicētes die nobis cur tāta dicētib⁹ nobis iniuria tua patiēter tulisti. Hūc autem ſmonē qz dixim⁹ hereticus es: nō sustinuisti? Et re/ spondens dixit eis. Illa prima mihi ascribo Utilitas eni anime mee est: q̄ autez dixi/ stis hereticū me esse non acquieui: qz sepa ratio est a deo: ⁊ nō opto separari a deo. Il li aūt audiētes admirati sūt discretionem ei⁹: ⁊ edificati discesserūt. Interrogat⁹ idē abbas agathō. an esset maior labor corpo ris: aut custodia interioris hoīs dixit. Hō si milis ē arbori. Corporalis igit labor: velut folia arboris custodit: interioris āt custodia hoīs fruct⁹ē. Qm̄ g ꝛz q̄ scriptū ē: ois ar/ bor ñ faciēs fructū bonū excidet: ⁊ in ignē mittet oportet ꝓpt fructū nr̄z oēz i nob sol licitudinē eē: h̄ē mētis habere custodiam Op⁹ tñ habem⁹ etiā tegumēto ⁊ ornatu so lior q ē corpalis labor. Erat āt abbas aga thō sapiēs ad intelligēdū ⁊ ipiger ad laborā dū ⁊ sufficiēs i oīb⁹. itēt⁹ etiā ⁊ assidu⁹ ad laborē manuū: parc⁹ i cibo atq̄ vestimēto: Idē abbas agathō cuz fact⁹ fuisset quēt⁹ pro quadam causa i scithi. ⁊ fuisset ipa cau

sa ordinata:postea venit ⁊ dicit eis. Nō bñ ordinastis causaz. Illi āt dixerūt ei. Tu qs es qui ista loqueris. Et ille respōdit filiº bominis. Scriptū est enī.si vere vtiqꝫ iustitiaz loquimini :iuste iudicate filij hominuz. Dixit abbas agathō. Iracūdus sī mortuos suscitet:nō placet deo propter iracūdiam suaz. Uenerūt aliquando tres senes ad abbatez achillez.⁊ vnus ex eis habebat opinionez malaz. Dicit aūt ei vnº de senibus. Abba fac mibi vnaz sagenaz ad piscandū Et ille dixit ei. Non faciaz. Et alius dixit ei. Fac nobis vt babeamº memoriā tui in monasterio nostro. Et ille respondit. Non mibi vacat. Dicit ei tertius ille qui habebat malaz opinionez. Mibi fac sagenam: vt habeaz de manibus tuis benedictionez abba. Et ille statiz respondit ei. Ego tibi faciaz. Dixerūt aūt ei secrete. duo priores senes quibus non acquieuit. Quomodo sic quia nobis rogantibº noluisti facere. ⁊ buic dixisti:ego tibi facio. Respōdit eis senex Uobis ideo dixi non faciaz. quia nec mibi vacat. ⁊ vos non contristabimini. buic aūt si non fecero:dicturus est. quia de opinione mea que mala est audiuit senex: ⁊ ideo non voluit facere sagenaz:⁊ statiz incidebamus funez ad sedanduz animū eius:ne tristitia absorberet huiusmodi. Dicebant de quodaz sene: quia fecerat quinquaginta annos. neqꝫ panez comedens. neque facile aquaz bibens. Et dicebat. Quia extinxi fornicationez ⁊ auaritiaz ⁊ vanaz gloriā Audiēs aūt abbas Abrabā qꝺ bec dixissz venit ad eū ⁊ dixit ei. Tu dixisti būc sermonem? Et ille respondit. etiā. Et dixit ei abbas abrabam. ecce intras in cellā tuaz ⁊ inuenis super mattā tuā mulierē. putas te nō cogitare quia mulier ē? Et dixit. nō sz expugno cogitatōnem meā vt non tangā illā mulierē. Dixit itez abbas abrabaz Ecce igit non interfecisti fornicatōem qz viuit passio ipa:sed alligata est. Itez. Si ambulas ī via ⁊ vides lapides ⁊ testas vasoz ⁊ in ipsis iacēs auz. putas te illud velut lapides reputare? Et respondit. ñ. sed resisto cogitatōi mee:ne colligā illud. Iterū dixit ei abbas abraham. Si audieris de duobus fratribus. qz vnus diligit te ⁊ bona de te loquit. alius āt odit te ⁊ detrahit tibi. ⁊ venerūt ābo ad te. nūqd vtrosqꝫ equaliter suscipis. Et dixit. Nō:sed extor queo mibi: vt sīmiliter benefaciā ei qꝺ me odit. sicut ⁊ illi qꝺ me diligit. Et dixit ei abbas Abraham. Uiuūt ergo passiones : sz tm̄modo a sanctis viris quodām̄ religāt Narrauit qdā patrū qz senex aliquis erat in cella studiose laborās:⁊ vestiebat mattā. Qui cum perrexisset ad abbatē ammonem vidit eum abbas ammonas vtentez matta:⁊ dixit ei Hoc tibi nibil prodest. Et dixit ei ille senex. Tres cogitatōnes mibi molestē sunt. vna que me cōpellit vt alicubi in beremo recedam. alia vt peregrina petam. vbi me nemo cognoscat. tertia vt includam me in cella. vt nullum videam: ⁊ post biduo comedam. dixit ei abbas amonas. nibil tibi ex bis tribus expedit facere:sed magis sede in cella tua ⁊ comede parum quottidie:babens semper ī corde tuo publicani illius. qui in euangelio legitur:ꝑmonem:⁊ ita poteris saluus esse. Dicebat abbas daniel. quia quantum corpus viruerit:tantū anima siccatur. ⁊ quātum corpus fuerit siccatum: tantum aia virescit. dixit iterum abbas daniel. quia quantum corpus fouetur:tantum anima siccatur. Et quantum corpus siccatum fuerit:tm̄ aia fouet. Narrauit itez abbas daniel. Quia qdā erat ī scirbi abbas arseniº erat ibi monachº qdā rapiēs ea q̄ babebāt senes:abbas aūt arseniº volēs eū lucrari: ⁊ semiº getē p̄stare:tulit eū ī cellā suā:⁊ dixit ei. Quicqd opª babes ego tibi dabo:tm̄ nō rapias. Et dedit ei auz ⁊ nūmos ⁊ rescellas ⁊ omne quod in expensu suo babebat dedit ei. Ille autem iterum rapiebat: Senes vero videntes qꝺ nō quiescerent: expulerunt eū dicentes. Quia si inuenit frater babens infirmitatē corporis aliquā oportet sustinere eū .si aūt furatur ⁊ admonitus nō quiescit:expellite eū:quoniaz aīe sue detrimentū facit:⁊ oēs in eo loco babitātes conturbantur. Uenit in ini-

tio conuersationis sue abbas euagrius ad quēdā senē: t dixit ei. Dic mihi abba ꝓmonē quō saluus fiaz? Ille autez dixit ei. Si vis saluari. quādo ad aliquē vadis nō pri⁹ loq̄ris: añq̄ ille de te inquirat. Euagri⁹ aūt cō pūct⁹ in hoc ꝓmone pnīaz egit in conspectu senis t satisfecit ei dicēs. Crede mihi. codices multos legi t talez eruditionē nūq̄ inueni. Et multū proficiens exiuit. Dixit abbas euagri⁹. Mentē errantē t nutantē solidat lectio t vigilie t oratio: ꝯcupiaz vero feruentē madefacit esuries. t labor t sollicitudo: iracūdiā aūt perturbatam reprimit psalmodia t longanimitas t misericordia: sz hec oportunis tēporib⁹ t mēsuris adhibita Si aūt iportune t sine mēsura fiūt: ad paruū tēpus proficiunt: que aūt parui tēporis sunt noxia magis q̄ vtilia erūt. Traseūte aliquādo abbate effrē. vna prostituta exmissione cuiusdā: cepit ei blandiri. cupiens eū si posset ad turpē cōmixtionē illicere vl si hoc non posset: saltē ad iracundiā prouocaret: qm̄ nūq̄ vidit eū quisq̄ irascētē vel litigātē. Jpe aūt dixit ad eā. Sequere me Cū venisset aūt in locū populorū: dicit ei. Ueni huc. t sicut voluisti: cōmisceor tecuz. Illa aūt vidēs multitudinē: dixit ei. Quō possum⁹ hoc hic facere tanta multitudine astāte cōfūdimur enī? Ille aūt dixit ei. Si boies erubescis: quantomagis erubescere ḃbes deū. qui reuelat occulta tenebrarū? Illa aūt ꝯfusa t confutata: recessit absque opere voluntatis suc. Uenerūt aliqui ad abbatē zenonē quidā fratres t interrogauerunt eū dicētes. Quid est quod scriptū ē in libro iob: nec celū mundū esse in conspectu dei: respōdit aūt senex dicēs. Reliquerūt fratres peccata sua: t celestia scrutant. Hec ē aūt iterpretatio ꝓmonis: quez requisistis vt qm̄ solus de⁹ é mundus: dictū sit neq̄ celū mundū esse in conspectu eius. Dixit abbas theodorus de firme. Si habes amicitias cū aliquo. t cōtingit eū temptationē fornicatiōis incurrere si potes da ei manū t trahe illū sursū. si autem gescit reuerti: cito icide amicitias, ei⁹ abste: ne forte remorans trahar is cū eo in ꝓfundū. Uenit aliquādo memorat⁹ abbas theodorus ad abbatē Jobannē. q erat eunuchus ex natiuitate. t cū loquerent. dixit abbas theodorus. Quando erā i scithi opus anime erat opus nostrū. opus autez manuū: tanq̄ in transitu habebam⁹: nunc autē factū é opus anime velut in transitu opus. venit aliqn̄ quidā patrū ad eundem patrē theodorū: t dixit ei. Ecce quidā frater reuersus est ad seculū. Et dixit ei abbas theodorus. In hoc nō mireris: si autē audieris qm̄ prcualuit quis effugere de ore inimici: hoc admirare. Dixit memoratus abbas theodorus. Multi elegerunt i hoc seculo temporalem quietem: anteq̄ dominus eis prestaret requiē. Dicebāt de abbate Joanne breuis state: q; dixerit aliquando fratri suo maiori. Uolo esse securus sicut angeli sunt securi nihil operantes: sed sine intermissione seruientes deo. Et spolians se eo quo erat idutus: abiit i beremū. Et facta ibi hebdomada vna reuersus est ad fratrem suū. Et dū pulsasset ostiū respondit ei ante q̄ aperiret dicens. Quis es tu? Et ille dixit. ego sum Joānes. Et respōdens frater eius: dixit ei. Joānes angelus factus est: t vltra inter boies nō est. Ille aūt pulsabat dicens Ego sum. Et nō aperuit ei: sed dimisit eum affligi. Postea vero aperiens dixit ei. Si homo es: opus habes itez operari vt viuas: si autē angelus es: quid queris intrare cellā. Et ille penitentiā agens dixit ei. Ignosce mibi frater quia peccaui. Uenerunt aliquādo senes quidā i scithi: eratq̄ cū eis abbas Joānes gnanus. Et dum comederent surrexit quidam presbyter vir magnus vt daret per singulos vasculum paruū aque ad bibendum: t nemo acquieuit accipere ab eo: nisi solus Joannes breuis. Admirati sunt autem ceteri t dixerunt ei. Quomodo tu cum sis omnium minor: p; esumpsisti ministerio vti viri senis t magni. Et dixit eis. Ego quando surgo dare aquam gaudeo si omnes biberint: vt mercedem acqrā. Nūc igitur ꝓpterea ego suscepi: vt faci

am eum qui surrexit inuenire mercedem ne forte etiam contristetur nullo suscipiẽ/te ab eo. Hec cum dixisset. admirati sunt omnes de discretione eius. Interrogauit aliquando abbas pastor abbatẽ Joseph dicens. Quid faciam. qñ appropinquant mihi alique tẽptationes? Resistã illis an permittaz intrare? Dixit ei senex. dimitte intrare ⁊ pugna cũ eis. Reuertens ergo i scithi sedebat. Et contigit vt veniens qui daz a thebaida in scithi: narraret fratrib⁹ interrogasse se abbatem ioseph. quando appropinquat mihi tẽptatio resistã ei an p mittam intrare: ⁊ dixerit ei omnino non permittas temptationẽ i te: sed statim ab scide eam. Audiens aũt abbas pastor q̃ sic dixerit huic. q venerat a thebayda ab bas ioseph: surgens itex abiit in paneso ad abbatem ioseph. Et dixit ei. Abba ego ti/bi cõmisi cogitatiões meas: ⁊ tu aliter di/xisti mihi aliter aũt fratri de thebaida. Et dixit ei senex. Scis quia diligo te. Et re/spondit. etiã. Et ait. Nõne tu dixisti mihi: vt sicut mihip̃i: ita tibi dicerẽ gd sentirem. Eteni si intrauerint tẽptatiões ⁊ dederis eis locũ atq; acceperis eas: probatiorẽ te faciunt. Ego aũt velut mihip̃i: sic ⁊ tibi locutus sum. Sunt aũt alii qbus nec appropinquare expedit passiones: sz statim debent abscidere eas. Item dixit abbas pastor. Ueni aliquando in eracleos iferiorẽ ad abbatẽ ioseph: ⁊ habebat i monasterio suo arborẽ siccomorũ pulchrã nimis ⁊ dicebat mihi a mane. vade collige tibi ⁊ mãduca. Erat aũt sexta feria. Ego autẽ non comedi propter ieiuniũ. Et iterrogaui eũ dicẽs. Dic mihi propter dominũ deum rationẽ huius rei qua dicebas mihi. vade ⁊ manduca. Ego quidẽ propter ieiuniũ non abii: sed erubescã quia mandatũ tuũ non fecerã: cogitans quia sine ratiõe mihi hec non preceperas. Ille autẽ respondit. Patres seniores non loquunt ab initio fratribus recta: sed magis distorta. Etsi viderit q̃ ea que distorta sunt: faciũt iã eis nõ loquunt nisi quod expedit: agnoscẽtes quoniã in omnibus obediẽtes sunt. Frater interrogauit abbatẽ ioseph dicẽs. Quid faciã: q̃ nec molestiã ferre possũ nec laborare: ⁊ dare elemosinã? Et dixit ei senex. Si nõ potes horuz aliquid facere. vel seruare conscientiã purã ab omni malo ꝓximi tui: ⁊ ita saluus eris: deus enĩ aiam sine peccato querit. dixit abbas Isaac thebeus fratrib⁹ suis. Pueros non adducatis huc: q̃ ꝓpter pueros in scithi quattuor ecclesie berem⁹ facte sunt. interrogauit aliquãdo abbas lõgin⁹ abbatez luciũ: dicẽs. habeo tres cogitatões. vnã vt ad pegrina vadã Et respõdit ei senex. Si non tenueris linguam tuã. vbicũq; preteris nõ eris pere grin⁹. sed refrena linguã tuã: ⁊ eris hic pegrin⁹. Et dixit abbas longin⁹. Alia cogitatio mea ẽ. vt ieunẽ biduanas leuando. Et respõdit ei abbas luci⁹. esaias ꝓpheta dicit: Si curuaueris velut circulũ cerui cẽ tuã. nec sic erit acceptũ ieiuniũ tuũ: sz magis cõtine mẽtẽ tuã a cogitatõib⁹ malis Et dixit abbas lõginus. Tertiũ ẽ dispositũ meũ. vt declinẽ boĩum aspectus. Et respõdit ei abbas lucius. Nisi prius correxeris vitã tuã inter alios uersãdo: neq; solus habitãs corrigere te preualebis. dixit abbas macharĩ⁹. si recordamur malorũ q̃ nobis inferunt ab boĩbus ãputam⁹ mẽti nostre virtutẽ recordãdi dñz. si autẽ recordamur malox q̃ demones excitant erim⁹ imperforabiles. dicebat abbas mathois: nec sathanas scit qua passione aĩa seducaĩ: ⁊ ideo seminat quidẽ in ea zizania sua: sed metere nescit. Seminat interduz semina fornicationũ. aliqñ detractionuz ⁊ ceterax similiter passionũ ⁊ i quã passione nez aiam viderit declinare: hanc ei ministrat: Nã si sciret ad quod ꝓficis ẽ aĩa: ñ ei diuersa ac varia seminaret. Narrauerũt de abbate natherio. q fuit discipulus abbatis siluani. q̃ cũ sederet i cella sua in mõte syna: mediocriter gubernabat vitã suã i his que erãt necessaria corpori. quãdo aũt fact⁹ ẽ epũs in pharan: multũ coartabat animũ suũ in duritia ctinẽtie. Et dixit ei discipulus suus. Abba qñ eram⁹ in beremo: non te ita cruciabas. ⁊ dixit

⁊

ei senex: Fili illic solitudo erat ⁊ quies ⁊ paupertas: ꝓpterea volebaz gubernare corpusculum meum ne infirmarer ⁊ quererem quod nō deberem. nūc aūt hic sequluz ē: ⁊ ocasiones sunt excidende plurime. etsi infirmitatē incurrero: sunt hic q̄ succurrāt: ne perdā ꝓpositū mōachi. Frater interrogauit abbatē pastorē dicens: ℣Perturbatio mihi fit: ⁊ volo derelinquere locū istū. Et dixit ei senex. ℣Pro q̄ causa? Et ille dixit. Quia audio ℣ba de quo dā fratre. q̄ me ñ edificant. ⁊ dixit ei senex Non sunt vera que audisti Et ille dixit ei. Etiam pater quia verū est. Nā frater qui dixit mihi fidelis est. ℣Respondit ei senex. Non est fidelis qui dixit tibi. nam si esset fidelis: nequaq̄ diceret tibi talia. Deus enī audiens vocē sodomoz non credidit: nisi descenderet ⁊ videret oculis suis. Et ille dixit. Ego vidi oculis meis. Hec audiens senex. respexit in terrā ⁊ tenuit] paruam festucā: ⁊ dixit ei. Quid est hoc? Et ille respondit festuca est. itez intendit senex ad tectū celle ⁊ dixit. Quid est hoc? Et ille respōdit: Trabes ē q̄ portat tectū Et dixit ei senex. ℣Pone i corde tuo: quia peccata tua sic sunt sicut trabes hec. illius autem fratris de quo loqueris: velut hec parua festuca. Audiēs aūt abbas ysois hunc ſmonē: admiratus ē ⁊ dixit. In quo te beatū faciaz abba pastor? Vere enī verba tua gratia ⁊ gloria plena sunt. Venerunt aliquando regiōis illius presbiteri ad monasteria vicina. in quib⁹ etiā erat ⁊ abbas pastor: ⁊ ītrauit abbas anub: ⁊ dixit ei.. ℣Rogemus p̄sbiteros istos hodie: accipere hic in caritate donadei. ille aūt stans diu non dedit ei responsum. Abbas vero anub cōtristat⁹ exiit. Dixerūt ergo abbati pastori q̄ iuxta eū sedebāt. Quare nō dedisti ei respōsuz Et dixit eis abbas pastor. ego causā non habeo. iā enī mortu⁹ suz: mortu⁹ nō loq̄t. nō igit̄ reputetis me q̄ hic vobiscū sū: Abiit q̄dā frater de monasterio abbatis pastoris i peregre: ⁊ applicuit ad quēdā solitariū. Erat enī habēs illic cū oībus caritatē ⁊ multi veniebant ad eū. nunciauit aūt ei frater ille: q̄dā de abbate pastore. Qui audiens virtutē animi eius: desiderabat eū videre. Cū aūt reuersus fuisset frater ille in egyptū: post aliquantū tēporis surgens predictus solitarius venit ad peregrinandū in egyptū: ad eundē fratrē q̄ prius applicuerat apud ipsum. dixerat enīz ei vbi maneret. Videns aūt eū ille: miratus est ⁊ gauisus valde: dixit aūt ei ille solitarius Ostende caritatē quā habes in me: ⁊ duc me ad abbatē pastorē: ⁊ tollens eū duxit ad senē: ⁊ nunciauit ei de eo dicēs. Quidā magnus homo ⁊ multā caritatē habens ⁊ honorē plurimū in ꝓuincia sua: venit desiderās te videre. Suscepit ergo eū senex cū gratulatione: ⁊ salutātes se inuicē: resederunt. Cepit autē loqui pegrinus ille frater de scripturis sanctis: ⁊ de rebus spiritalib⁹ atq̄ celestibus. abbas aūt pastor auertit faciē suā ⁊ nō dedit ei responsū. Videns aūt ille quia nō loqueret ei: cōtristat⁹ exiit: ⁊ dixit fratri illi qui euz adduxerat: In vanū iter istud assumpsi. Veni enī ad senē. ⁊ ecce nec loqui mecū dignat. Intrauit autē frater ad abbatē pastorē: ⁊ dixit ei. Abba ꝓpter te venit magn⁹ hic vir habens tantā gloriā in loco suo quare nō es locutus cū eo? ℣Respōdit ei senex. Iste de sursum est. ⁊ de celestibus loquit: ego aūt de terrenis loquor. Si ergo mihi locutus fuisset de passionibus anime. ego vtiq̄ respōderē ei. Si aūt de spiritalibus ego hec ignoro. exiens ergo frater dixit illi. Quia nō cito senex ille ꝺ scripturis inquirit. sed si q̄s ei loqtur de passiōib⁹ aīe respondet ei. Ille aūt cōpunctus ītrauit ad senē: ⁊ dixit ei. Quid faciā abba: quia passiones aīe dominant̄ mei? ⁊ intuitus eū senex: gaudens dixit ei. Modo bene veniſti: nunc aperio os meū. ⁊ implebo illud bonis. Ille aūt valde edificat⁹: dicebat. Vere hec est via caritatis. ⁊ gratias agens deo: qa tam sanctū virū videre meruerit: reuersus ē in regionem suaz. Frater quidā interrogauit abbatē pastorē: dicens. Feci peccatū grāde: ⁊ volo triēniū

penitere. Dixit autez abbas pastor. Mal/ tū est. Et dixit frater. Jubes ne vnū annū Et dixit itez senex. Multū est. Qui aūt p sentes erāt: dicebāt. Usqz ad quadragita dies? Senex itez dixit multū est. Et adic cit dicēs. Ego puto qz si ex toto corde ho/ mo penituerit z nō apposuerit facere itez vnde penitētiā agat: etiā triduanā: penitē tiā suscipiat deus. Interrogauit aliquādo eū abbas ammon de imūdis cogitatōib⁹. que i corde hois generātur: z de vanis de sideriis. Et dixit ei abbas pastor. Nūquid gloriabitur securis sine eo qui īcidit i ipsa? Et tu ergo nō cis porrigas man⁹: z ociose erūt. Interrogauit eūdē sermonē abbas. Esaias z dixit ei abbas pastor. Sicut ca/ psa plena vestib⁹. Si dimissa fuerit tēpore lōgo: putrefiūt vestes i ea: ita z cogitatōes i corde nostro: si nō fecerim⁹ eas corporali ter: tēpore lōgo exterminabuntur aut pu/ trefiūt. Interrogauit abbas ioseph abba/ tē pastorē de eadez re. Et dixit abbas pa/ stor. Sicut clausus serpēs vel scorpio i va se z obturat⁹: ꝓcedēte tēpore omnino mo/ rit: ita maligne cogitatōes q̄ studio demo nū pululāt: patiēnia ei⁹ cui imittūtur pau/ latiz deficiūt. Interrogauit itez abbas io annes abbatē pastorē dicēs: Quō op⁹ est ieiunare? Et dixit abbas pastor. Ego volo vt quottidie māducās: subīde paululū sub trahat sibi ne satiet. Dixit ei abbas ioseph. Ergo quādo eras inuenis: non ieiunabas biduanas leuādo. Et dixit senex. Crede mi bi: qz z triduanas z hebdomada: siz hec oia ꝓbauerūt senes magni z inuenerūt qz bo/ nū ē quottidie māducare: p singulos dies pax min⁹: z ostēderūt nobis regularē hāc viā. qr leuior est z facilis. Dixit abbas pa/ stor. Nō habites i loco: vbi vides aliquos habētes aduersuz te zelū malū: qz nō ibi p ficies. Frater qdā venit ad abbatē pastorē z dixit ei. Benigno agz meū: z facio ex ipo agapē. Dixit ei senex. Bonū op⁹ facis. Et discessit cū ꝓposito animi: z adijciebat ad agapem plusq̄z faciebat: hoc autem audi/ ens abbas anub: dixit abbati pastori. Nō times deuz: qz sic locutus es fratri illi. Et tacuit senex. Post duos aūt dies misit ab/ bas pastor ad fratrē illū z vocauit eū ad se z dixit ei audiēte abbate anub. Quid me i terrogasti illa die quādo mens mea alubi erat? Dixit ei frater. Hoc dixi. Quia se/ mino agrū meū: z ō hoc qō colligo: ex ipo facio mihi agapē. Et dixit ei abbas pastor Putaui qz de fratre tuo q laicus est: dice/ res. Si aūt tu facis hec: nō est hoc op⁹ mo/ nachi. Ille aūt audiēs tristatus est z dixit Alia opa nō facio nec scio nisi hec: z nō pos sum seminare agrū meū. Cū ergo discessis set: cepit abbas anub penitentiam agere apud abbatē pastorē: dicens. Ignosce mi/ hi: dixit ei abbas pastor. Ego ab initio scie bā quia hoc nō est opus monachi: sed secū dū animum eius locutus sum ei. z excitaui animū eius ad ꝓfectū caritatis. Nūc aūt abijt tristis: z tamē idipsuz opus facit. Fra ter quidā interrogauit abbatē pastorē: di/ cens: Quid est illud quod scriptū est: q ira/ scitur fratri suo sue causa? Et ille respōdit. Ex omni re qua te grauare voluerit fra/ ter tuus: si irascēris aduersus eum. donec oculum tuū dextrum eicias: z a te proiicī as. sine causa irascēris ei: si autem aliquis voluerit te separare a deo: pro hoc irasce re. Dixit abbas pastor. Si peccauerit ho/ mo z negauerit: dicetq̄z: non peccaui: non increpes eum: quia frangis propositū ani mi eius: si autem dixeris ei non contristē/ ris frater: sed obserua te decetero: excī/ tas animum eius ad penitentiam. Dixit tas animum eius ad penitentiam. Dixit iterum qui supra. Bonum est experimen/ tū: etenim per experimentū homines pro/ bationes fiunt. Item dixit qui supra. Si quis docet aliquid: z non facit quod docet similis est puteo qui omnes ad se venien/ tes sariat: z omnium diluit sordes: se autē ipsum purgare non potest: sed omni spur citia z immunditia plenus est. Dixit ite rum idem. Est homo qui se ipsum co/ gnoscit. Dixit iterum. Quia est homo qui videtur ore tacere. cor autem eius cō demnat alios. Hic ergo sine cessatione lo/ quitur: z est alius a mane vsqz ad vespe/ ram loquens: z taciturnitatem tenet. Hoc

aũt ideo dixit:qz nũq̃ sine audiẽtiũ vtilitate locut⁹ est. Itez idẽ dixit. Quia si sint tres ī vnũ ex quib⁹ vnus bene gescat:ali⁹ ifirmet̃ z gratias agat:tertius vero ministret eis ex sincera volũtate:ibi tres similes sunt velut etiã si vnius sint operis. Itez dixit. Malitia nequaq̃ expellit malitiã. sed siquis tibi male facit:tu bene fac ei vt per bonũ opus tuũ:destruas malitiã illius. Dixit itez. Qui quereloſus est:monachus nõ est. Qui malũ p malo reddit.monach⁹ nõ est:z q iracũdus est:monach⁹ nõ ẽ. Frater qdã venit ad abbatem pastorẽ:z dixit ei. Multe cogitatões veniũt ī animũ meũ z periclitor ī eis. Et eiecit eũ senex sub aere nudo:z dixit ei. Expãde sinũ tuũ:z appre/bẽde ventos. Et ille respondit. Non posſum hoc facere:z dixit ei senex si hoc nõ potes facere:nec cogitationes probibere poteris ne ītroeãt:sed tuũ est resistere eis. Frater qdã iterrogauit eũ dicẽs:dimissa est mibi bereditas quid faciã ex ea:Dixit ei abbas pastor. Uade.z post tres dies veni z dicã tibi. Uenit aũt sicut prefiniuit: z dixit ei senex. Quid tibi babeo dicere:Si dixero:da eã ecclesie:clerici sibi faciũt cõtinuiũ ex ea:si aũt dixero:da eã parẽtibus tuis:nõ est tibi merces:si vo dicã:da pauperib⁹:securus eris. Quicqd q vis:vade z fac:ego causas non babeo. Dixit itez abbas pastor. Si venerit tibi cogitatio de rebus corpori necessarijs z delegaueris sibi:z iterũ venerit z delegaueris qd fiat: iã tertio si venerit:nõ itẽdas ei:otiosa est enim. Frater qdã dixit abbati pastori. Si videro rẽ aliquã:vis vt dicã illi:Dixit ei senex. Scriptũ est. Qui respõdit verbũ ante teq̃ audiat:stultitia est illi z opprobriũ. Si ergo iterrogatus fueris:dic:sin alias tace dixit itez abbas pastor:qz dixerat abbas ammon. Est bomo qui portat toto tpe vite sue securim z nõ põt deiicere arborẽ. Est aũt alter q babet vsum icidẽdi:z in paucis plagis deicit arborẽ.dicebat aũt securi discretionẽ esse. Itez dixit. Uolũtas boīs murus eneus est:z lapis repercutiẽs:ītermz ipm z deũ. Si ergo bomo reliquerit bec.dicat z ipse qđ ī psalmo scriptum est:z ī deo meo trãsgrediar murũ:z deus meus impolluta via eius. Si enim iustitia subuenerit volũtati:laborat bomo. Frater quidã iterrogauit abbatẽ pastorẽ:dicens.damnũ anime mee patior:q sum cũ abbate meo. Quid ergo iubes:Maneã adbuc apud eum: Et sciebat abbas pastor: quia lederet̃ anima eius p abbatẽ suũ:z mirabatur:quare vel iterrogaret eũ.si manere deberet cum eo Et dixit ei. Si vis:esto. Et discedẽs mãsit apud eũ. Uenit itez dicẽs abbati pastori. Grauo animã meã. Et non dixit ei abbas pastor: discede ab eo. Uenit tertio z dixit. Crede mibi:iã nõ ero cũ eo. Et respõdit ei abbas pastor. Ecce modo saluatus es: vade:z nõ sis vltra cũ eo. Et subiũxit: Bomo qui videt damnũ pati animã suã:nõ opus babet iterrogare eteniz de occultis cogitationibus iterrogat quis: vt seniores probare possit: de manifestis aũt peccatis nõ est opus iterrogare:sed statim abscidere. Interrogauit abrabã qui erat discipulus abbatis agathonis:abbatẽ pastorẽ dicẽs Quare me demones sic ipugnant:Et dixit ei abbas pastor. Te ipugnãt demões: Non pugnant nobiscum demones quando volũtates nostras facimus:quia volũtates nostre demones facte sunt:z be sunt que tribulant nos vt faciamus eas. Si autem vis scire quales sunt.cum quibus demones pugnant:audi cuz moyse z cum similibus eius. Dixit iterum abbas pastor quia frater quidam interrogauit abbatez moysen dicens. Qualis bomo mortificat se a proximo suo:Et respondit ei. Nisi posuerit bomo in corde suo: quia triennium iam habeat in sepultura:non attingit ad boc verbum. Frater interrogauit abbatẽ pastorem dicens. Quomodo oportet monachum sedere in cella:Et dixit ei senex. Sedere ī cella quantum ad id quod in manifesto ẽ boc ẽ: vt faciat opus manuũ:z semel comedat.z taceat z meditet̃. Occulte vero proficere in cella boc est : vt portet vnusquisq̃ opprobrium suum in omni loco quocunqz perrexerit:z vt ministerij bo

ras custodiat. & de occultis non negligat. Si aũt contigerit tẽpus vt vacet ab opere manuũ. intret ad ministeriuz operis dei: & id sine aliqua cõturbatione consumet. Finis autẽ hoꝝ est. vt comitatũ simul conuer santiũ bonoꝝ teneas: & reuoceris a malo/ rũ comitatu. Uenerunt aliquãdo duo fra tres ad abbatẽ pãbo. & iterrogauit eũ vn⁹ ex eis dicens. Abba ego biduo ieiuno. & duos paxímates mãduco. putas saluo ani maz meã. an seducor? Et cũ plurimũ roga rent cũ. alter dixit. Ego colligo de opere manuũ meaꝝ duas siliquas diurnas. & pa rũ ex eis retineo ad victũ. aliud aũt expen do i elemosinã: putas salu⁹ ero an seducor Et cũ plurimũ rogarent eũ: ille non respõ dit eis. Post quattuor aũt dies cũ discessu ri essent: rogabãt eos clerici dicentes. No lite contristari fratres: deus vobis presta/ bit mercedẽ: sic enĩ cõsuetudo est senis hu/ ius. & non cito loquitur nisi ei deus dede/ rit. qđ loquat. intrauerũt ḡ ad senẽ & dixe/ rũt ei. Abba ora ꝓ nobis. Et ille dixit eis ãbulare vultis? Dixerunt etiã. Et intuens eos intra semetipsũ. & accipiens opera eo/ rũ scribebat in terra: & dicebat. Pambo bi duo ieiunat. & duos paxímates manducat. putas in hoc erit monachus? Nõ. iteꝝ di/ cebat. Pãbo laborat in die duas siliquas & dat in elemosinas putas in hoc est mõa ch⁹? Nec dũ. Et paululũ reticens dixit ad eos. Bonũ quidẽ est qđ operaris: sed si cu stodias conscientiã tuã cũ proxímo tuo ita saluaberis. In his ergo sic edificati fratres cũ gaudio discesserunt. Frater quidã iter rogauit abbatez pãbo: dicens. Quare me prohibẽt spiritus aliqđ bonũ facere proxi/ mis? Dixit ei senex. Non sic loquaris. alio/ quin deũ mendacẽ facies: sed dic magis. oĩno misericordiã nolo facere. Preueniens enĩ de⁹ dixit. dedi vobis potestatẽ calcãdi super ꝑpẽtes & scorpiones. & super omnem virtutẽ inimici. Cur ergo tu imũdos spiri/ tus nõ conculcas? dixit abbas palladius. Oportet aiaz ꝑm volũtatẽ christi cõuersã tẽ: & discere fideliter q̃ nescit. & docere ma nifeste que nouit. Si aũt vtrunq; cũ possit non vult: insanie morbo laborat. Initium enĩ recedẽdi a deo fastidiũ doctrine est: & cũ nõ appetit illud qđ sẽper anima esurit que diligit deũ. Frater quidã dixit abba/ ti syoy: Quare non recedunt a me passio/ nes? Et dixit ei senex. Quia vasa earundẽ passionũ intra te sunt: sed da eis pignus su um. & discedunt. Uenit quidã frater ad ab batẽ siluanũ in montẽ syna: & vidit fratres laborantes: & dixit seni. Nolite operari ci/ bũ qui perit: maria enĩ optimã partẽ elegit Et senex discipło suo. voca zachariã. & mit tite fratrẽ istũ in cellã vbi nihil fit. Et cũ fa cta fuisset hora nona: intendebat ad ostiũ si mitterent & vocarẽt eũ ad manducãdũ. Et cũ nemo loqueretur ei: surgẽs venit ad senẽ. & dixit ei. Abba hodie fratres non co mederũt? Et dixit ei senex. Etiaz comede rũt. Et dixit ei frater. & quare me nõ voca/ stis? Et respõdit senex. Tu bõ spiritalis es & nõ indiges hoc cibo: nos aũt carnales su mus. & volentes mãducare propterea ope ramur manib⁹ nostris. Tu vero bonã par tẽ elegisti. legẽs tota die: & nolens sumere carnalẽ cibũ. Qui cũ hec audisset: prostra uit se ad penitentiã dicẽs. Ignosce mihi ab ba: Et dixit ei senex. Puto op⁹ habet oĩno ba: Et dixit ei senex. Puto op⁹ habet oĩno maria marthe: ꝓ marthã enĩ maria laudat dixit sancta syncletice. Qui sensibiles di/ uitias ꝺ labore & periculis maris colligũt. quãdo multa lucrãtur: tũc plura desiderãt & que habẽt velut nihil reputant: ad ea ve ro que nec dũ habent omnẽ intentionẽ ani mi intendunt: nos autẽ & eoꝝ que queren da sunt nihil habemus. & nolum⁹ possidere que necessaria sunt. propter timorez dei. dixit iteruz que supra. Est quedaz tristitia vtilis: & est tristitia que corrumpit. Tristi/ tia ergo vtilis est: vt pro peccatis nostris i gemiscam⁹. & pro ignorantia proximorũ: & vt nõ cadam⁹ a proposito. vt perfectionez bonitatis attingam⁹. Hec est species vere tristicie. Est enĩ & aduersarii nostri ad hoc quedã cõiunctio: inmittit enĩz tristiciaz sine aliqua ratione. quam tediũ appellauerũt. Oportet ergo talez spirituz sepius orando & psallendo magis depelli. dixit iterũ que

supza Est enī t'extēsa ex imissione diaboli t dura abstinentia.naz t sequaces eius faciūt hoc.Quando ergo discernimus diuinaz t regalē abstinentiā a tyrānica atque diabolica.hec obſuāda sūt:id est vt i omni tēpoze conuersationis tue vna regula ieiunii sit tibi.nō subito quattuoz aut quinque dies cōtinuos ieiunes.t iterū multitudine ciboz̄ soluas virtutē.hoc enī letificat diabolū.Sēper enī qđ sine mensura ē:coz ruptibile est.noli ergo subito arma tua expendere ne nudus inuentus in bello. facile capiaris.Arma enī nostra corpus nostz̄ est.aīa vero nostra miles ē.Utrisque ergo diligentiam presta:vt paratus sis ad id qđ necesse est.Uenerunt aliquādo duo senes magni de partibus pelusij ad abbatissā sarā. Et cū ābularent dicebant adinuicē humiliemus vetulā istaz. Et dicunt ei. Uide ne extollatur animus tuꝰ t dicas:quia ecce viri solitarii veniūt ad me que mulier sū Et dixit eis abbatissa sarra.sexu qdē mulier sū:sed nō aīo. Jtez̄ dixit abbatissa sara. Si poposcero a đo. vt omnis homines edificentur ex me iuenioz ante ianuas singulorū penitētiaz agēs:sed magis oro. vt coz meuz cuz omnibus parū sit. Dixit abbas ipericius. Jste est vere sapiēs.qui facto suo alios doceat:nō qui verbis. Uenit aliquando quidaz mōachus ab vrbe roma. qui in palatio magnū nomē habuit. t habitabat i scithi i ciuitate ecclesie. Habebat autē secū vnuz suū:qui ministrabat ei. vidēs aūt presbiter ecclesie ifirmitatē eius. t cognoscēs quia de deliciis esset vir ille :ex eo qꝺ ei deus donauit: vel qꝺ ecclesiaz intrabat: trāsmittebat ei.Qui cuz fecisset viginti t quīque ānos i scithi:factus est vir cōtēplatoz.preuidēs t nominatus. Audiēs autez quidaz de magnis mōachis egyptiis opinionez eius venit videre euz:sperās coporalez cōuersationez apud cuz plus arduaz iueniri.Qui cuz ītrasset.salutauit euz: t faciētes orationez sederūt.Uidēs autez eū egyptius vestituz mollibus rebꝰ.t mattaz de papiro.t pellē stratā sub ipso t modicū capitale de cartica sub capue eius:sed t ꝺes mūdos habētez cū caligulis. scādalizatus est ītra se de eo:quia ī illo loco nō erat cōsuetudo taliter cōuersandi:sed magis duraz abstinentiaz habere cōsueuerant. Benex autez ille romanus habēs cōtēplationez.siue preuidētie gratiaz intellexit.quia scādalizatus fuisset egyptius mōachus in eo:t dixit ministro suo. Fac nobis hodie pter abbatez qui venit:bonaz diez. Et coxit parua olera que habebat:t surgentes hora cōpetēti māducabāt:habuit etiam t modicuz vini.propter ifirmitatē suaz: t illud biberūt. Et cū factuz esset vespere:dixerūt duodeciz psalmos t dormierūt:similiter aūt t nocte.Surgēs āt mane egyptius. dixit ei. Ora pro me pater. Et egressus est nō edificatus in eo. Et cuz paululuz discessisset volēs cū senex ille romanus sanare misit post cū t reuocauit ipsū. Qui cum venisset.cuz gaudio iteruz suscepit euz:t interrogauit euz dicens. Ex qua ꝓuincia es? Et ille dixit. Egyptius suz.Cuiꝰ ciuitatis? Et rñdit. Ego oīno nō fui ꝺ ciuitate nec habui aliqñ i ciuitate. Et dixit ei. Antequā monachꝰ esses qd opabaris i possessiōe q̄ māebas? Et ille rñdit.Custos erā agroz̄. Et dixit ei. vbi dormiebas? Rñdit .in agro. Et dixit.habebas aliqꝺ stratuz? Respondit. Ego in agro vbi haberē stramenta in quibus dormirē? Et dixit Quomodo dormiebas? Respondit. Jn terra nuda. Et dixit. Quid manducabas in agro.aut quale vinū bibebas? Jtez̄ respondit. Que sūt esce aut qualis potus i agro? Et dixit.quomo ergo viuebas? respondit. Manducabaz panez siccuz.t si inueniebaz quodcunque de salsamētis.t bibebā aquaz. Et dixit senex. Grandis labor. Et dixit.erat ibi vel balneū in possessione vbi lauareris? t ille dixit. Nō.Sed i flumine lauabar:quā do volebā:Cū ergo hec oīa ab eo senex ex resp̄sione ipsiꝰ exegisset.t cognouisset modū prioris vite eiꝰ atq̄ laboris: volens cū proficere narrauit ei vitā suā preteritā quā habebat.cum esset secularis dicens. Me miserū quē vides ꝺ magna illa ciuitate romana sū:in palatio habēs maximū locum

apud ipatorē.ꝛ cū audisset egyptiꝰ initia verboruꝫ eius compunctus est:ꝛ sollicite que dicebantur audiebat. Et ille adiecit Reliqui ergo romā:ꝛ veni in solitudineꝫ istam. Et iterū dixit. Me quē vides habui domos magnas.ꝛ pecunias multas: ꝛ contemnens eas veni in istaꝫ paruaꝫ cellam.iteruꝫ dixit. Me que m vides lectos ex auro vestitos habui.habentes precio sissima stramenta ꝛ pro his dedit mihi deꝰ stramentū hoc de papiro.ꝛ banc pellem: Sed ꝛ vestes mee inestimabili precio digne erant:pro illis ytor his vilibus rescellis.iterū dixit.in prandio meo multū auri expendebatur.ꝛ pro illo dedit mihi deus modica olera hec:ꝛ paruulū calicē vini: Erant autē ꝛ qui fuiebant mihi plurimi fui:ꝛ ecce pro illis huic vni deus inspirauit vt ministraret mihi.pro balneo autem profundo: modico aq̄ pedes meos lauo: ꝛ calligulis ytor propter infirmitatē meā Et rursum ꝑ calamis ꝛ cythara. vel alia musice opera qua delectabar in diuinis meis:dico mihi duodecim psalmos i die ꝛ duodecim similiter in nocte:sed ꝛ ꝑ peccatis meis q̄ ante faciebā.modicam regē exhibeo:paruū ꝛ inutile ministeriū deo. Unde rogo te abba vt non scandalizeris ꝑpter infirmitatē meaꝫ. Et hec audiens egyptius .atq; i semetipm reuersus dixit Ueh mihi:qꝛ ego ō tribulatōe ꝛ plurimo labore seculi.magis ad repausandū in cōuersationē monachi veni:ꝛ qō non habebā tunc.modo habeo:tu autē ex multa delectatiōe seculi voluntate ꝑpria in tribulatōeꝫ venisti:ꝛ ex magna gloria atq; ōlitiis venisti in humilitatē.ꝛ bāc pauptatē Ex quo egyptius multū ꝑficiēs discessit ꝛ factus est ei amicus:ꝛ sepe veniebat ad eū sue vtilitatis causa. Erat enī vir discernens.ꝛ replet⁹ bono odore spūs sācti. Dicebat gdā senex. Non necesse ē verboruꝫ tātuꝫ.sunt enī plima verba in hominibus in tpe hoc:sꝫ opa necessaria sunt. Hoc est enī q̄rere.nō ꝝba que nō habēt fructū: sꝫ opa. Frater aligs interrogauit quosdā patrū dicēs.Si polluitur aligs qñ res sordidas cogitat:Et cuꝫ de hoc inqsitio fieret apud eos:alıq dicebāt etiā polluit. Alii dicebant nō.qꝛ si polluit nō possum⁹ saluari nos qui idiote sumus:sed hoc ptinet ad salutē:si ea que cogitam⁹.corporaliter non fecerim⁹. Ille aūt frater q̄ interrogauerat nō sibi sufficere iudicās variā resp̄ōsionē patꝝ:abiit ad senē ꝓbatiorē. Et interrogauit eū de hoc. Et respōdit senex. Secūdū mēsurā vniuscuiusq̄ requirit ab eo. Rogauit ergo ille frater senē:dicēs. Peto ꝑpter dñm absolue mihi verbū hoc. Et dixit ei senex. Ecce forte iacet hic vas aliqō desiderabile. Et adiecit dicēs. Etsi intrauerit duo fratres.ex qbus vn⁹ habēs mensuras magnas exercitate vite:alter vero paruas. Si ergo cogitatio illius perfecti mota fuerit ad aspectū vasis illi⁹.ꝛ dixerit intra se: volebā habere vas illud. ꝛ non ꝑmanserit in hoc.sed cito absciderit huiusmōi appetitū:n̄ ē pollut⁹. Si ꝝo ille q̄ necdū ad mēsuras maiores attigit ꝛcupierit vas illō:ꝛ exercitat⁹ fuerit cū cogitatōe sua.desiderio cōpellēte.ꝛ tamē non tulerit illud:nō ē ingnat⁹.Dixit qdā senex Si quis manserit i aliquo:loco ꝛ non fecerit fructū loci illius locus ipe expellit euꝫ vtpote qui nō fecerit opus loci.Dixit qdā senex.Si quis fecerit rē aliquā volūtatē suā querēs nō ē secūduꝫ deū:si id tamē ꝑ ignorātiā fecerit.postea oportet eū reuerti ad viā dñi.Qui aūt volūtatē suā nō ꝓm deū.ꝛ neq; ab aliis vult audire:sed velut doctū se putat.qui huiusmōi est: vix ꝑuenit ad viā domini. Interrogatus ē senex quidā.qd esset qō legit in euāgelio: via angusta ē ꝛ arta.que ducit ad vitā. Et respōdens dixit ei. Angusta ꝛ arta via hec ē vt cogitatōibus suis homo violentiā faciat. ꝛ abscidat ꝑpter deū volūtates suas:hoc ē etiā quod scriptū est de apostolis. Ecce nos reliquimus omnia:ꝛ secuti sumus te. Dixit qdā senex. Sicut ordo monachoruꝫ honoratior ē sec̄arib⁹:ita ꝛ peregrin⁹ monachus speculū debet eē indigenis monachis ꝑ omnē modū.Dixit qdā patrū.si mā serit operarius i loco.ybi nō sūt operarij

non poteſt proficere. Hec eſt enim virtus operarii:certare vt ab opere non minuat Nã ⁊ piger ſi manſerit cũ operario profi/cit etſi non proficit:non tamẽ deſcendit i/ferius. dixit qdã ſenex. Quia homo ſi verbũ quidẽ habeat.opera aũt non habeat: aſſimilabitur arbori habenti folia. fru/ctum autem non habenti. Sicut enim arbor fructibus plena.etiã foliis viret:ita ⁊ ꝑmo ꝯſequitur hominẽ q habet opa bona:dixit ſenex:Quia aliquãdo quidã lapſus in graui peccato.⁊ ꝯpunctus ad penitentiã abiit indicare ſeni cuidã.⁊ nõ dixerat ei qõ fecerat:ſed quaſi ĩterrogauit dicens. Si alicui aſcẽdit cogitatio talis. habet ne ſalutẽ:/ille vero qz neſciebat diſcretionẽ:reſpõdit ei.pdidiſti animã tuã.ꝟ audiens frater dixit. Ego ſi perii: vado ad ſeculũ. Pergens aũt frater ille deliberauit ire.⁊ indicare cogitatiões ſuas abbati ſiluano. Erat enĩ hic ſiluanus magn⁹ diſcretor. Veniens ergo ad eũ frater.nõ dixit ei quod fecerat:ſed iterũ eo modo quo ⁊ prius ſeni illi dixerat.hoc ẽ ſi aſcẽderit alicui tales cogitatões.habet ne ſalutẽ:/ Aperiens aũt abbas ſiluanus os ſuum:cepit de ſcripturis dicere ei. Nõ omnino iudiciũ ẽ tantũ cogitatõibus de peccato. Audiens aũt frater ⁊ ſuſcipiẽs ỽtutẽ dictoꝝ ĩ anio ſũpta ſpe.ĩdicauit ei etiã actũ ſuũ. Audiens aũt abbas ſiluanus qõ egerat. tanq̃ bonus medicus poſuit cathaplaſma anie, eius.de diuinis ſcripturis aſſũptũ: dicẽdo eẽ penitẽtiã bis.qui pro caritate vera cõuertunt̃ ad deũ. Poſt aliquot aũt annos. ꝯtigit abbatẽ memoratũ ad illũ ſenẽ applicare.q ei deſpatões fecerat:⁊ narrauit ei iſta.⁊ dixit. Ecce frater ille.q de reſpon ſo tuo deſpauerat ⁊ ad ſeculũ redibat: ve lut ſtella ſplẽdida ẽ in medio fratrũ. Hec autẽ ideo rettuli: vt ſciam⁹ quale periculũ ſit.qñ aliquis ſiue in cogitatõe ſiue ĩ actu aliquod ĩdicat peccatũ bis q diſcernere neſciũt.dixit quidã ſenex:nõ quia ĩtrãt cogitaões male ꝯdemnamur ex eis ſed ſi male ỽtimur cogitatõib⁹. Fit enĩ vt ꝑ cogitatões naufragiũ patimur:⁊ itez de cogitatõib⁹ coronemur.dixit qdã ſenex .nõ des ⁊ nõ accipies cũ ſecularib⁹ hominib⁹ ⁊ nõ habeas noticiã cũ muliere nec habeas diu fiduciã cũ puero. Frater qdã ĩtero gauit ſenẽ dicẽs.Quid faciã qz mitte cogitatiões ſollicitãt me.⁊ neſcio quõ repugnẽ eis:/ dixit ſenex.non repugnes ꝯtra oẽs ſz contra vnã. Omnes enim cogitatões monachoꝝ: vnũ habent caput.neceſſariũ ergo eſt cõſiderare.que ⁊ qualis ſit.⁊ aduerſus illã reniti:ita enĩ ⁊ reſidue cogitatiões humiliantur. Aduerſus malas cogitationes dixit quidã ſenex. Obſecro fratres vt ſicut ꝯpreſſim⁹ act⁹ malos: ꝯprimam⁹ etiã cogitatões malas.dixit itez quidã ſenex.Qui vult beremũ inhabitare: debet eſſe doctor.vt non doceri egeat:ne detrimentũ ſuſtineat. Interrogatus eſt ſenex a quodã fratre dicẽte. Quomodo inuenio deũ: vtrũ in ieiuniis.vel laborib⁹ vel ĩ vigiliis.aut in miſericordia:/ Et reſpondit . in his que enumeraſti:⁊ in diſcretõe.dico ei tibi.qz multi afflixerũt carnez ſuã:⁊ quia ſine diſcretõe hoc faciebãt.abierũt vacui nihil habẽtes. Os noſtrũ ꝑ ieiunio fetet: ſcripturas omnes didicim⁹.ex corde dauid conſumauim⁹.⁊ quod de⁹ requirit: ñ habem⁹.ſilicet caritatẽ ⁊ humilitatẽ. Frater interrogauit ſenẽ dicens. Abba ecce ego rogo ſenes.⁊ dicũt mihi de ſalute aie mee.⁊ nihil retineo ex verbis eoꝝ. Quid autẽ interrogo eos nihil proficiens. cum totus ſim in immunditia:/ Erant autẽ ibi duo vaſa vacua:⁊ dixit ei ſenex. Vade ⁊ affer vnũ ex vaſis iſtis.⁊ mitte ĩ eo oleuz ⁊ accende intus ſtupã:⁊ refunde oleum.⁊ pone vas in locũ ſuũ. Et fecit ſic.⁊ dixit ei. Fac iterum ſic. Et cũ feciſſet hoc ſepi⁹ dixit ei ſenex. Affer modo vtraque vaſa. ⁊ vide quod eoꝝ mundius ſit. Et reſpondit.illud in quo oleũ miſi. Cui ſenex dixit Sic ẽ ⁊ anima de bis que ĩterrogat.q̃uis enĩz nihil retineat eoꝝ que audit: tamen plus ipſa mundatur. q̃z illa que omnino nec interrogat quenq̃. Frater quidam ſedebat in cella ſua quieſcens.⁊ volebãt demões ſeducere cũ ſub ſpecie angeloꝝ

Excitabāt enim eū vt iret ad collectam: ⁊ lumē ostendebant ei. Ille autem venit ad quēdā senē: ⁊ dixit ei. Abba veniūt angeli cū lumine ⁊ excitāt me ad collectā: ⁊ lumē ostēdūt mihi. Et dixit ei senex. Nō audias eos fili quoniā demones sunt: sed quādo veniūt excitare te. tu dic. Ego quando volo: surgo: vos aūt nō audio. Accipiens aūt frater preceptuz senis: reuersus est ad cellā suā: ⁊ sequēti nocte iex demones secūdū ꝯsuetudinē veniētes: excitabāt euz. Ille vero sicut preceptū sibi fuerat: respōdebat eis dicens. Ego quādo volo surgo vos aūt nō audio. Et illi dixerūt ei. Malus senex ille falsator seduxit te: ad quē frater venit. volēs mutuare pecuniā ⁊ cū baberet mētitus est dicēs: se nō habere: ⁊ nō dedit ei. Ex hoc ergo cognosce: quia falsator est. Frater ergo surgēs diluculo venit ad senē: ⁊ nunciauit ei hec ipsa: Senex vero dixit. Uex est qr habebā: ⁊ qr frater venit qnerēs mutuare ⁊ nō dedi ei: sed sciebā qr si darē ei. damnū anime sue faceret. Cogitaui ergo poti⁹ vnū mādatū preterire: q̄z decē p̄uaricari: ex quibus i tribulationez venire potuissemus pro illo: si a me pecuniā accepisset. Tu aūt demones g te seducere volūt: nō audias: Et multū ꝯfortatus de verbis senis: abiit i cellā suā. Uenerūt aliquādo tres fratres ad quēdā senē in scithi: ⁊ vnus ex bis iterrogauit eum dicēs. Abba: cōmēdaui vetus ⁊ nouuz testamētū memorie. Et respōdēs senex dixit. Repleti verbis acrē. Et secūdus iterrogauit eū dicēs. Uetus ⁊ nouū testamētum ego scripsi p meipsuz. Dixit aūt ⁊ huic. Et tu replesti fenestras de cartis. Et tertius dixit. Mibi i foculari herbe ascēderunt. Et respōdens senex dixit ei. Et tu expulisti a te bospitalitatē. Narrauerūt quidā patrū de quodā sene magno: quia si veniebat aliqs iterrogare eū sermonē: ille cū magna fiducia dicebat. Ecce ego suscipio personā dei ⁊ sedeo i sede iudicij. Quid ergo vis vt faciā tibi? Si dixeris mibi miserere mei: dicet tibi deus: si vis vt miserear tui. misere re ⁊ tu fratribus tuis: ⁊ ego misereor tui. Si aūt vis vt ignoscā tibi: ignosce ⁊ tu p̄ximo tuo. Nūquid a deo est causa? Absit. Sed i nobis est si voluerimus saluari. Dicebāt de quodā sene i cellis: qui erat magnus laborator: ⁊ semel cuz faceret opus suū: ꝯtigit aliū quēdā sanctū virū venire ad cellā eius: ⁊ audiuit eū deforis litigātē cū suis cogitationibus: ⁊ dicētē. Usq̄quo p̄opter vnū verbū omnia illa ammitto? Ille aūt foris stās. putabat quia cum alio aliquo litigaret: ⁊ pulsauit vt itraret: ⁊ pacificaret eos. Ingrediēs aūt ⁊ vidēs: quia nemo alius erat itro: babēs etiā fiduciam apud senē: dixit ei. Cū quo litigabas abba Et ille respōdit. Cū cogitationibus meis. quia quatuordeciz libros memorie cōmēdaui: ⁊ vnū verbū modicū audiui foris: ⁊ cū veniissem facere opus dei: omnia illa p̄ debā: ⁊ boc solū quod foris audierā: venit i memoriā meā: i bora ministerii mei: ⁊ p̄pterea litigabā cū cogitationibus meis. Fratres quidā de cōgregatione venerūt in beremū: ⁊ applicuerunt ad quendā beremitā: ⁊ suscepit eos cū gaudio. Et sicut est cōsuetudo beremitis. videns eos de lassitudine esse: posuit mensaz extra horā: ⁊ quod babuit in cella apposuit eis: ⁊ repausauit eos. Et cū factū esset sero. Dixerunt duo deciz psalmos: similiter ⁊ in nocte. Cū aūt senex euigilasset: audiuit eos inter se dicētes. Quia solitarii isti plus repausant i beremo. q̄z nos in cōgregatione. Mane aūt cum ambulaturi essent ad alium vicinum eius: dixit eis. Salutate eum ex me. ⁊ dicite ei. Observa ⁊ noli irrigare olera. Ille autem cum boc audisset: ītellexit verbū: ⁊ tenuit eos vsqz ad vesperum laborantes ieiunos. Cum autem sero factum esset fecit prolixius opus dei: ⁊ postea dixit. Lassemus modice p̄opter vos: quia de labore estis. Et dixit iterum. Nos quidē quotidie non solemus manducare: sed p̄pter vos gustemus modicum. Et apposuit eis panem siccum ⁊ sal: ⁊ dixit. Ecce p̄opter vos solennitatem babemus bodie: Et misit parum aceti illis in sal: ⁊ surgentes ceperunt psallere vsqz mane. Et dixit eis. p

pter vos nō possum⁹ iplere regulā nostrā ſz modice pausate qz peregrini estis. Mane aūt facto volebāt fugere. Ille aūt rogabat eos dicēs. Manete apud nos aliquā tulū tpis: sīn alias: vel ꝓpter mādatū tres dies fz ꝯsuetudinē beremi facite nobiscū Illi aūt videtes qz nō relaxaret eos: fugerūt occulte. Frater qdā iterrogauit quē/dā patꝝ dicēs. Si ꝯtigerit me somno grauari: z trāsierit hora ministerij mei. anima mea pre verecūdia nō vult iplere op⁹ suū Et dixit senex. Si te cōtigerit vsq; mane dormire: qñ euigilas surge: z claude ostiū z fenestras tuas. z fac opus tuū. Scriptū est enim. Tuus est dies: z tua est nox. In oī enim tēpore glorificatur deus. Dicebat alius senex Quia est homo comedēs mltū z adhuc esuriēs. z est alter homo qui parū comedit z satiatur: maiorē tamē mercedē habet ille qui plus comedit z esuriēs permanet. illo qui paꝝ comedit z satiatur. Dixit quidam senex. Si contigerit inter te et alium sermo aliquis tristis: et negauerit ille dicens: non dixi sermonem hunc: nō certes cum eo vt dicas tu dixisti: quia exacerbabitur. vt dicat tibi. etiā dixi. Frater aliquis interrogauit senem quendam dicens. Soror mea pauper est: si do ei elemosynam: nonne est sicut vna de pauperib⁹? Et dixit senex. Non. Dixit autem frater. Quare abba? Et respondit senex. Quia carnalis sanguis trahit te modicum. Dixit quidam senex. Quia oportet monachum neq; auditorem esse obtrectantium neq; obtrectare. neq; scandalizari. Dixit quidam senex. Non omnia que dicuntur placeant tibi. neq; omni sermoni consentias. Tardius crede: z quod verum est citius dic. Dixit quidam senex. si ascenderit verbum in cor fratris sedentis in cella: et reuoluens illud ī animo: nō potuerit ad mensuram verbi pertingere: neq; tractus fuerit a deo: assistūt demones: z ostendunt ei de verbo illo quod ipsi volunt. Dicebant quidā senum. Quando congregabamur ī initio adinuicem z loquebamur aliquid: quod vtile erat animabus nostris: efficiebamur seorsuz z seorsum. z ascendebamus i celū: nūc aūt quādo cōgregamur i obtrectationibus occupamur z alterutꝝ trahimus in profundū. Dixit alter quidā senū. Siquidē iterior homo noster sobrie agit: potest etiā exteriorē custodire: si vero non est ita: qua possumus virtute custodiamus linguā nostrā. Itē dixit qui supra. Opus spiritale necessariū est: quia in hoc venimus: magnus enim labor est ore dicere. qđ nō fit ope corporali. Alter quidā fratrū dixit. Quia oportet omnino hoiez habere itra cellā opus qđ laboret. si enim in ope dei occupat: venit ad eū diabolus de die i die: fz nō inuenit locū iquo mancat: Si aūt rursuz dominādo ei inimicus i captiuitatē redegerit eū. venit itez spūs dei frequēter: sed si nos ei nō facimus locū ꝓpter malicia nostrā discedit. Descēderūt aliquā do monachi de egypto ī scithi: vt viderent seniores loci illius. Et cū vidissent eos extenuatos fame. pre nimia abstinentia īpatienter comedere: scandalizati sunt in eis. Hoc aūt presbyter agnoscēs voluit sanare eos z ita dimitti: z ꝑdicauit ī ecclesia dicēs. Ieiunate: z extēdite abstinētiā vestrā fratres. Volebāt aūt egyptij ꝺ illuc venirāt discedere: z retinuit eos. Cū auté ieiunassent primo apporiati sunt. Fecerūt aūt eos ieiunare biduo ꝯtinuato. In scithi aūt habitātes ieiunauerūt hebdomada. Et facto sabbato māducauerūt egyptij cū senibus. Turbātibus aūt se ad māducandum egyptiis: vnus de senibus tenuit manus eoz dicēs. Cū disciplina manducate: quō monachi. Unus vero ex egyptiis repulit manus eius dicens. Dimitte me quia morior: tota hebdomada nihil coctum comedēs. Et dixit ei senex. Si ergo vos biduī ītervallo non māducantes impatienter tulistis: quare scādalizati estis in fratribus q semper eo ordine hebdomada leuando abstinentiam seruant. Illi autez penitentiaz coram eis egerunt: z edificati in abstinentia eorum abierunt cum gaudio. Frater quidam renuncians seculo z accipiens habitum monachi: statim recluſit se dicens.

Uolo eſſe ſolitari⁹. Audiẽtes autẽ vicini ſeniores venerũt ⁊ eiecerũt eũ ⁊ fecerũt eum circuire cellas fratrũ. ⁊ penitẽtiã co/ ram ſingulis agere ⁊ dicere. Jgnoſcite mi bi. quia nõ ſũ ſolitari⁹: ſed adhuc initiũ mo nachi nup aſſumpſi. Dixerũt qdã ſenes. ſi videris iuuenẽ volũtate ſua aſcẽdentẽ in celũ. tene pedẽ eius ⁊ ꝓice eum in terraz qz nõ ita expedit ei. Frat dixit ſeni cuidaz magno. Abba: volebã iuenire ſenẽ iuxta volũtatẽ meã. ⁊ morari cũ ipo. Et dixit ei ſenex. bene queris dñe me⁹. ille aũt affir mabat huiuſmõi eſſe deſideriũ ſuũ: non i/ telligens qõ locutus eſt ſenex ille. Qz cuz videret eũ ſenex exiſtimãtẽ qõ bene ſenti ret: dixit ei. Ergo ſi inuenis ſenẽ ſecũdum voluntatẽ tuã vis manere cũ illo? Et ille dixit. Etiã omnino hoc volo: ſi inuenio eũ ſm meã voluntatẽ. Dixit ei ſenex. Non vt tu ſeqris voluntatẽ ſenis illi⁹. ſed vt ille voluntatẽ tuã ſequat: ⁊ ita in eo repauſes Senſit ãt frater ille qõ dicebat: ⁊ ſurgẽs proſtrauit ſe ad penitẽtiã dicẽs. Jgnoſce mihi pater. quia valde gloriabar. eſtimãs me bene dicere: cũ nihil rencrez. Duo fra tres carnales renunciauerũt ſecto: quoꝝ vnus qui etate minor erat. primus cepit ꝓuerſari. Et cũ veniſſet ad eos quidã pa/ trum. ⁊ applicuiſſet apud eos. poſuerunt peluim: ⁊ venit qui minor etate erat vt la uaret pedes ſenis. Senex autẽ tenẽs ma nus eius remouit eũ: ⁊ cũ qui maior erat etate: fecit ipere opus: qõ ꝓmi i monaſte rio facere ꝓſueuerãt. Dixerũt aũt aſtantes fratres. Abba ille minor i ꝓgregatiõe pri/ mus eſt. Reſpondẽs eis ſenex. Ego tollo ꝓmatũ minoris: ⁊ trado ei q etate ꝓcedit. dixit quidã ſenex. Prophete cõſcripſerũt libros. patres aũt noſtri venerũt poſt eos ⁊ operati ſunt in eis plurima. ⁊ itez ſucceſ ſores illoꝝ commẽdauerũt eos memorie. Uenit autez generatio hec que nunc eſt: ⁊ ſcripſit eos in cartis atqz membranis: et poſuit in feneſtris ocioſis. Dicebat qui/ dã ſenex. Quia cuculla qua vtimur ſignũ eſt innocentie: ſubarmale quo humeros et ceruicem alligamus. ſignũ eſt crucis: zona autẽ qua cingimur ſignũ eſt fortitudinis: Conuerſemur ergo iuxta id quod habitus noſter ſignificat: quia omnia cum deſide/ rio facientes: nunqꝫ deficiemus. Expli cit liber de diſcretione. Jncipit liber de eo. Quod oportet ſobrie viuere.

Rater quidam ro

gauit abbatẽ Arſeniũ: vt audiret ab eo ſermonẽ: Dixit aũt ei ſenex. Quãta cũqz tibi virtus eſt: conare vt iterius op⁹ tuũ ſm deum ſit: ⁊ vincat exterioris hois paſſiones. Dicebat iteruz. Si querimus deũ apparebit nobis: ⁊ ſi tenebimus eum manebit nobiſcum. Dixit abbas aga/ thon. Nõ debet monachus permittere cõ ſcientie ſue: vt accuſet eum in quacunque re. Cuz autez moriturus erat memoratus abbas agathon: tres dies manſit imobilis apertos tenens oculos. Pulſauerunt aũt euz fratres dicentes. Abba vbi es? Et il/ le reſpondit. In conſpectu diuini iudicii aſ/ ſiſto. Dicunt ei. Et tu times? Et ille reſpõ dit. Interiz laboraui virtute qua potui. in cuſtodiendis mandatis dei: ſed homo ſum ⁊ neſcio vtrum placuerint opera mea co/ ram deo. Dicunt ei fratres. Et non confi/ dis in operibus tuis. quia ſecundum deuz ſunt? Et dixit ſenex. Non preſumo. niſi ve nero ante deum. Aliter enim ſunt iudicia dei: ⁊ aliter hominum: Cum autez vellent adhuc interrogare eum alium ſermonem dicit eis. Oſtendite caritatem. ⁊ nolite me cum loqui: quia occupatus ſum: Quo di/ cto: ſtatim emiſit ſpiritum cum gaudio. Uidebant autem eum colligentem ſpiritũ quemadmodum ſiquis ſalutet amicos ſu/ os dilectos. Habuit autem cuſtodiam ma gnam in omnibus: ⁊ dicebat. Quia ſine cuſtodia: ad nullam virtutem homo aſcen det. Dicebant de abbate ãmois: quia quã/ do ibat ad eccleſiam. non permittebat di/ ſcipulum ſuum iuxta ſe ambulare. ſed de longe ſequi. Sed ⁊ ſi appropinquaſſet ad eũ. vt interogaret eum de quacunque re: mox dicebat ei. ⁊ ſtati repellebat eũ retro dicẽs: ne forte cũ loqmur aliqd ꝺ vtilitate

anime.incurrat etiam ꝼmo.qui non pertinet ad rem:propterea nō te permitto morari iuxta me.Dicebat abbas ammois abbati aseo. Jn initio quomodo me vides modo? Et ille dixit ei.Sicut angelum dei pater. Et iterum dixit ei postea Nunc quomodo me vides? Et ille dixit. Quomodo sathanā. Eteni si bonū ꝼmonē mihi loqueris: velut gladius mihi est. Dicebat abbas alones. Jlisi dixerit homo in corde suo ego solus ⁊ deus sumus in mundo isto requiem non habebit.Dixit itez.Quia si vult homo in vna die vsqz ad vesperam peruenit ad mensurā diuinitatis. Abbas bisarion moriens dicebat. Debet monachus totus oculus esse:sicut sunt cherubi ⁊ ꝼapbin. Jter agebāt aliquando simul abbas daniel.⁊ abbas āmonis.dixit abbas āmonis. Putas aliquādo ⁊ nos sedebim⁹ in cella pater? dixit ei abbas daniel. quis eni a nobis aufert deū? nam ⁊ foris modo deus est:⁊ iterū in cella deus est. dixit abbas euagrius. Magnū quidē ē sine impedimento orare:maius autē est psallere sine impedimento. Jtē dixit q supra. Memor esto semper exitus tui.⁊ nō obliuiscaris eterni iudicii:⁊ non erit delictū in aia tua.dixit abbas theodor⁹ de hennato. qz si nobis reputat deus negligentias tēporis quo oram⁹.⁊ captiuitates q̄s patimur dū psallimus:non possumus salui fieri. dixit abbas theonas. Quia impedit mens nostra ⁊ reuocatur.a contēplatione dei: ꝓpterea captiui ducimur in carnalib⁹ passionibus.Uenerunt aliquando fratres qui dā tēptare ioannē breuē.qz nō dimittebat mentē suā diffundi in cogitationib⁹ seculi: neque loquebatur causā hui⁹ mūdi. Et dicunt ei. Gratias agim⁹ deo:quia multum pluit isto āno.⁊ rigant cōpetenter arbores palmaꝝ.⁊ bene incipiūt producere ramos ⁊ iueniūt vnde laborēt fratres.q solēt manuū suaꝝ operib⁹ occupari.dixit ergo Joānes abbas. Sic est quādo spirit⁹ scūs descēdit i corda sāctoꝝ: viresciūt quodāmodo ⁊ inouant:⁊ proferūt folia i timore dei.dicebāt itez de eodē ioanne quia fecerit aliquādo plectā ⁊ duas palmas.⁊ expenderit eas i vna sporta:⁊ nō intellexit donec iūgerent parieti. Erat eni mens ei⁹ occupata i contēplatione dei.Senex quidā erat i scithi habēs quidē tolerantiaz corporalē:sed non valde scrupulosus erat in retinēdis q̄ ante audierat. Abijt ergo iste ad abbatez Joannē breuē vt interrogaret eū de obliuione:⁊ audiēs de eo ꝼmonē.⁊ rediēs i cellā suā.oblit⁹ est quod dixerat ei abbas Joānes. Jtez abiit ⁊ interrogauit eū. Audiens aūt ab eo similiter ꝼmonē:reuersus ē. Mox aūt vt peruenit ad cellā suā. oblit⁹ est quod audiuit:atqz ita multotiēs vadēs atqz reuertēs.dominabat ei obliuio. Post hec vero rursus occurrens seni dixit. Noli abba.quia oblitus suz quod dixisti mihi? Sed ne tibi molestus essez.ideo nō veni.Dixit ei abbas Joānes. Uade icēde lucernā ⁊ icendit. Et dixit ei: Affer alias lucernas:⁊ incende ex ea. Et fecit sic. Et dixit abbas Joannes seni. Ne aliquid lesa ē lucerna:quia ex ea alias incendisti? Et dixit nō: Et respondit. Jta nec Joānes lediī si tota scithis veiat ad me:nec ipediet me a caritate dei.Quando ergo vis veni:nihil hesitans. Et ita per patientiā vtrozūqz abstulit deus obliuionē a sene. Hoc eni erat opus habitātiū i scithi: vt animarēt eos q ipugnabātur a quacūqz passione:⁊ extorquebāt sibi laborē vnde iuicē lucrarētur bona. Jnterrogauit frater quidam abbatem Joannem dicens. Quid faciam.qz frequenter venit quidam frater vt tollat me secum ad opus quod laborat ⁊ ego miser sum infirmus et deficio in tali opere? Quid ergo faciam de mandato domini? Respondens senex dixit ei. Caleph filius Jephone.dixit Jesu filio Naue. Quadraginta annozum eram quando misit me Moyses seruus domini in terram istam: et nunc octoginta annozum sum.et quemadmodum tunc eram fortis:ita nunc valeo intrare:et exire ab bellum. Jtaqz et tu si potes: vt sicut ingrederis ita ⁊ egrediaris vade cū illo:si aūt nō potes id facere :sede i cella tua plorās peccata tua:et sic inuen-

rint lugentez.non te cõpellent exire. Dixit abbas isidorus qui erat presbyter in scitbi Ego quando eraz iuuenis.z sedebã in cel/la mea.nõ babebã numerũ psalmoz quos dicebã in ministerio dei:noz enim z dies in boc mibi expendebatur. Narrauit abbas Cassianus. de quodã sene in beremo sedẽ te.qz rogauerit deuz vt donaret ei ne doz miret aliquando cũ spiritaliũ rerũ ratio fi eret:si autem detractionis aut odij causa verba essent.statiz in somnũ corrueret vt huiusmodi venenũ aures non acciperent. Dic dicebat diabolum studiosum esse. vt moneret homines ad verba otiosa: impu/gnatorez autem totius doctrine spiritalis atque rei. Hoc autẽ vtebatur exẽplo. Lo quente me inquit aliquando de vtilitate animarum ad quosdaz fratres:taz profun do somno occupati sunt. vt nec palpebre oculoruz moueri possent. Ego autem vo/lens ostendere opus demoniacuz esse:oti/osa verba introduxi. Ad qõ illi gaudẽtes statiz a somno sunt relicti. Ego autẽ inge/miscẽs dixi. Usque nũc de celestib9 loque bamur.z omniũ vestrũ oculi somno gra/uissimo tenebantur:quando autem sermo otiosus inuentus est. omnes prompti au/dire cepistis. Propt qõ rogo carissimi fra/tres cognoscentes opus maligni demonis esse.attendite vobismetipsis:custodientes vos a somno quando aliquid spiritale faci tis vel auditis. Abiit aliquando abbas pa stoz cuz esset iuuenis ad quendã senẽ: vt in terrogaret eũ tres ꝑmones. Cũ peruenissz aũt ad senẽ.oblitus est vnũ ex tribus ꝑmo nibus:z reuersus est ad cellã suã. Et cũ te/tendisset manũ vt teneret clauẽ.recordat9 est ꝑmonis illius quẽ fuerat ante oblitus: z retraxit manũa claue : z reuersus est ad senẽ. Senex aũt dixit ei. Accelerasti veni re frater: At ille dixit ei. Quia cũ tetẽdissẽ manũ tenere clauẽ.recordatus sũ ꝑmonis quez querebã:z non aperui cellã. sed mox ad te suz reuersus. Erat aũt longitudo vie multa nimis. Dicebat autez ei senex. vere gregũ pastoz:nominabitur enim nomẽ tuũ in tota terra egypti. Uenit abbas Ammõ ad abbatem pastorem:z dixit ei. Si vado ad cellã vicini.aut si ille ad me venerit pro pter aliquid:reueremur inuicez. ne incur/rat aliqua fabula incõpetẽs z aliena a pro posito monachi. Et dixit ei senex. Bene fa cis:necessariã enim babet iuuẽtus custodiaz Dixit ei abbas Ammon. Bene ergo quid facturi sunt? Et dixit ei. Jã senes proficien tes atque firmati.nõ babẽt in se aliud quid. aut peregrinũ in ore suo. vt id loquantur. Et ille dixit. Si ergo fit necessitas cũ vici no loqui. videtur tibi vt de scripturis cum eo loquar:aut de verbis z sententiis senio rũ? Et dixit ei senex. Si non potes tacere. bonũ est magis vt de verbis seniorũ loqua ris.q̃ de scriptura:periculũ est enim nõ par uũ. Interrogatus abbas pastor de iquina/mentis:respondit. Quia si stabilimus acti uã vitã nostrã in sobrietate : nõ inueniem9 in nobis inquinamenta. Dicebãt de abba/te pastore. Quia cũ exiturus erat ad opus dei faciendũ: sedebat prius discernẽs co/gitationes suas iugiter vna bora:z sic egre diebatur. Dixit abbas. Quia interrogaue rit quidã abbatẽ ꝓpayſionẽ. dicens. Quid facio anime mee.quia insensibilis facta ẽ. z non timet deũ? Et dixit ei. Uade z iũge re homini timenti deũ. Et cũ illi inbeseris: doceberis z tu timere deuz. Dixit itex:qz principiũ z finis est timor domini. Sic enim scriptũ est. Initiũ sapientie timor domini. Et itex quãdo Abraã perfecit altare:dixit ei dominus. Nunc scio quia times deum. dixit itex. discede ab omni homine: qui in locutione iceſſanter cõtentiosus est. dixit itex. Interrogauit aliquando abbatẽ ꝓpe trũ abbas Loth:dicẽs. Quãdo sũ in cella in pace est anima mea:cũ aũt venit frater aliquis ad me z rettulerit mibi verba eoz quę foris sũt:turbat aia mea. Et dicit mibi abbas ꝓpetrus:quia dicebat abbas Loth. Clauis tua aperuit ostiũ meũ. Et ego dixi ei. Quid est verbũ boc? Et dixit. Si qs ve nit ad te.z interrogas eũ quõ babes? vnde venis qualiter agit circa illos fratres. su/sceperũt te an nõ? Et tũc aperis ianuam fratris tui.z audis que nõ vis. Et ego dixi

ei. Ita est: Sed quid faciat homo cū vene
rit frater aliquis ad eum? Et dixit mihi se
nex. In luctu omnino doctrina est. Ubi au
tē omnino nō ē luct⁹: impossibile est custodi
re mentez. Et dixi ei. Quādo in cella sum
mecū est luctus. cū autē aliquis ad me ve
nerit aut cū egredior de cella. non inuenio
luctū. Et dixit senex. Nec dū tibi subiect⁹
est. sed velut ad vsū pro tēpore adhibetur
Et dixi ei. Quis est hic ꝓfm? Et dixit mihi
Si laborat homo pro re aliqua ꝑm virtu
tē. quacūque hora quesierit eā. ad vtilita
tē suā inueniet eā. Frater quidā interroga
uit abbatē Syssoi: dicēs. Desidero cor meū
custodire. Dixit ei senex: Et quomō possu
mus custodire cor nostruz. si lingua nostra
ianuā apertā habuerit. Sedente aliquan
do abbate siluano in monte syna. discipu
lus su⁹ volens abire ad quoddā ministeriū
suū: dixit seni. Dimitte aquā: et riga hortuz
Ille autē egrediens ad dimittendā aquā.
tegebat faciē suā de cucullo suo: rātū ad pe
des suos intendens. Contigit autē vt ipsa
hora quidā superueniret ad eū: et videns eū
alonge considerauit quid fecisset. Et cū p
uenisset ad eum: dixit ei. Dic mihi abba. vt
quid tegebas ō cucullo faciē tuā: et sic ada
quabas hortuz? Et dixit ei senex. Ne vide
rēt oculi mei arbores. et occuparetur mēs
mea ab opere suo. in contēplatione caruz.

Interrogauit abbas Moyses abbatem
Siluanū: dicens. Potest ne hō per omnez
diē facere initiū conuersationis sue? Re
spondit ei abbas Siluanus. Si est hō ope
rarius: potest per diē et horā inchoare initi
um conuersationis sue. Interrogauerunt
aliquādo abbatē Siluanū quidā dicētes.
In quali conuersatione operatus es vt acci
peres prudentiā istā? Et ille respondēs: di
xit. Nunq̄z permisi in corde meo cogitatio
nē morari: que exacerbabat deū. Dixit ab
bas Serapion. Quia sicut milites imperato
ris cū ante ipsū stāt. nō debēt dextra aut si
nistra respicere: ita et monachus assistat in
conspectu dei. et intentus sit oī hora in timo
re eius. nihilq̄z sit quod de aduersis malis
eū terrere possit. Dixit sācta sincletice. Fi
lij omnes saluari volumus: sed propter ne
gligentiā nostrā a salute deficimus. Dixit
itez que supra. Sobrie viuamus: quia per
sensus corporis nostri. vel si non velimus
fures ingrediuntur. Quomodo enī potest
non fuscari domus. si fumus exterius ascē
dēs fenestras apertas inuenerit? Dixit ite
rū que supra. Oportet nos aduersū demo
nes vndique armatos existere. quoniā et ex
terius ingrediuntur et deintro mouentur.
siquidem et anima nostra id patitur. Sicut
enī nauis que aliquādo exterius fluctuuz
mole opprimitur. aliquando vero interius
crescente sentina demergitur: sic et nos ali
quando operū exterius cōmissorūz iniqui
tate dānamur. aliquando vero interius ne
quitia cogitationū adiicimur. Unde opor
tet non solū exterius spirituū imundorum
nos ipetus obseruare: verū etiā interiorūz
cogitationū immunditias exhaurire. dixit
ite[illegible]que supra. non habemus securitatez
in [illegible] seculo. Et enī apostolo dicente. qui
stat: videat ne cadat. In incerto quidē na
uigamus. quia sicut dauid psalmista dixit
velut mare est vita nostra: sed tamē in ma
ri quedā petrosa sunt. quedaz vero bestiis
plena. q̄dā āt et trāglla. Nos qdē i trāglla
parte maris nauigare videmur. seculares
ꝓo hoīes i locis piculosis: ite nos i die
nauigamus sole iusticie nobis prebēte du
catū. illi aūt in nocte ignorantie deportan
tur: sed tamen plerūque contigit. vt secula
res illi in tēpestate et in obscuro nauigātes
pro metu periculi ad deū clamando et vigi
lando saluent nauē suā: nos autem in tran
quillitate. neglecto deo demergimur: duz
ab ipso gubernaculo iusticie derelinquimur
Dixit abbas iperici⁹. Cogitatio tua sēper
sit in regno celorū. et cito in hereditate acci
pies illud. dixit iterum vita monachi iuxta
imitationē angelorum fiat: comburens ac
que consumens peccata. dixit abbas Or
sesi⁹. Puto quia nisi homo custodierit cor
suum: omnia que audit et videt. obliuisci
tur et negligit. deniq̄z inimicus si inuenit in
eo locū: supplantat eū. Sicut enī lucerna
olco et lichino ꝑparata lucet: si āt ꝑ negligē

tiã non acceperit oleũ. paulatiz extinguitur. atque ita conualescunt tenebre aduersus eã: sed ꝛ mus veniens ad eã. volens nixuz eius comedere. priusqꝫ perfecte extinguatur. non potest propter calorem ignis. Si autez viderit. ꝙ nec lumen habet nec calorez iã retinet ignis: tunc volens trahere nixuz eiꝰ. deiicit eã ipsã lucernã in terrã que si testea fuerit. minutatur. si autẽ erea a domino suo denuo reparatur: ita etiaz si neglexerit anima paulatiz recedit ab ea spiritus sanctus. donec perfecte extinguatur calor eius. atque ita inimicus cõsumit ꝛ deuorat proposituz illius: sed ꝛ corpꝰ neꝛ quiter exterminat. Si autez quis per affectũ quez habet in deo bonus fuerit: simpliciter autez ad negligentiaz raptus fuerit. deus qui misericors est. excitat in eo mentez suã. ꝛ memoriã penarum que in futuro seculo peccatoribus preparantur: ꝛ curat vt sobrius sit. ꝛ custodiat se deinceps cum magna cautela. vsque ad tẽpus visitationis sue. Uenit quidã senex ad aliuz senez: ꝛ cuz loquerentur. vnus exeis dixit. Ego iam mortuus sum huic seculo. Alter vero dixit. Ne confidas in semetipso. donec exeas de corpore. Nã si de te dicis quia mortuus sis: sathanas mortuus non est. Dixit quidam senex. debet monachus quottidie mane ꝛ sero cogitare in semetipso: quid fecit eorũ que vult deus. ꝛ quid non fecit: ꝛ ita tractans omnem vitã suaz. penitentiã agendo. monachus esse poterit. Sic enim abbas Arsenius vixit. Dixit quidã senex. Quia siqs aurꝫ vel argẽtũ perdiderit: põt inuenire qõ pdidit: q aũt tẽpus perdiderit nõ potest inuenire: qz tẽpus irreparabiliter transiit. Dixit senex. Sicut miles ꝛ venator proficiscẽtes ad propositũ sibi laborẽ. nõ cogitant vt vulneretur aliquis: an ille / sus permaneat: sed vnusqsqz ꝑ se solo certat: ita oportet ꝛ monachũ esse. Dixit senex Sicut nemo potest ledere eũ qui ad latus ẽ iperatoris: ita neqz sathanas nobis aligd potest nocere: si aia nostra adheserit deo. Scriptum est enim. Appropiquate mihi: ꝛ ego appropiquabo vobis. Sed qz frequẽter extollimur: facile rapit inimicus miserã animã nostrã i ignominiã passionis. Frater quidã dixit seni cuidã: nihil pugne video i corde meo. Et dixit ei senex. Tu sic es velut q̃drigemina porta: vt quicũqz voluerit: iteret: ꝛ qcũqꝫ voluerit exeat ꝛ nõ intelligis q̃ agãt. Nã si haberes ianuã: ꝛ clauderes eã: nec pmitteres itrare ꝑ eã cogitatões malas: tũc videres stãtes foris: ꝛ pugnãtes aduersũ te. Dicebãt ꝺ quodã senem qz quãdo ei cogitatões sue dicebãt dimitte hodie: ꝛ crastino penitere: ꝺtradicebat eis ille dicens nõ: sed hodie penitentiam agã: crastino aũt fiat volũtas dñi. Dixit senex. Nisi exterior homo noster sobrie inceperit: impossibile est custodiri interiorez. Dicebãt senes. quia tres sunt virtutes sathane. que precedunt vniuersa peccata. Prima est obliuio peccatoruz: Secunda negligentia. Tertia ꝺcupiscentia. Eteniz si obliuio venerit. generat negligentiam. de negligentia concupiscentia nascitur: de concupiscentia vero corruet homo. Si enim ita est sobria mens. vt obliuionẽ fugiat. ad negligentiam non venit: etsi neglexerit ꝛ concupiscentiam non receperit nunquam cadet opitulante gratia christi. Dixit quidam senex. Taciturnitati operam da: ꝛ nihil cogites vane. ꝛ meditationi tue intende. siue quiescens siue surgens cum timore dei: ꝛ hec faciens non timebis malignorum impetus. Dixit senex cuidam fratri. diabolus est inimicus: ꝛ tu dormus. Inimicus ergo non cessat iactare sumdens in te vniuersas immundicias: tuum est autem non negligere. vt proijcias foras que ille iactauerit. Nam si neglexeris. replebitur tibi tua domus sordibus: ꝛ nequaqꝫ valebis itrare i eã. Sz ab initio que ille iactauerit: tu eiice paulatiz. ꝛ mundabit domꝰ tua mũda ꝑ gratiã xpi. Dixit qdã senũ. Qñ coopiũt oculi animalis tũc circuit ad molẽdũ: sin aũt discooptos habuerit oculos ñ ãbulat i circuitu mole sicꝛ diabolꝰ si occurrerit opiñ oculos bois. i õi peccato bũiliat eũ: ꝙ si ꝙo fuerit ocli eiꝰ apti

facilius potest fugere ab eo. Dicebant se/nes. Quia in mõte abbatis Antonii sede/bant septem custodes tempore dactilorum ex quibus vnus abigebat ab eis volucres Erat autem ibi senex: qui in die qua eum dactilorum custodia contingebat. clama/bat dicẽs. discedite de intro male cogitati ones. de foris aues. Frater quidam in cel/lis infundebat palmulas suas. Et cum se/disset facere plectas: dixit ei cogitatio sua vt iret ad quendam senem visitare cũ. Et iterũ cogitans in semetipo: dicebat. Post paucos dies vadam. Et rursus dicebat ei cogitatus suus. Si inter hec morietur. qd facies? Sed vadam modo vt loquar ei pro pter estiuum tempus. Iterum autez cogi/tauit: dicens. Sed cum incido scirpum ad mattas fit tempus. Et rursus dixit. Exten do palmulas istas & tunc vado. Rursus di xit in semetipso. Sed hodie bonum aerez facit. Et surgens reliquit palmas infusas & tollens melotem suam ibat. Erat autem senex quidam vicinus ei vir prouidus. qui cum vidisset eum in impetu ambulantem clamauit dicens. Captiue captiue. vbi in curris? Veni huc ad me. Qui cũ venisset dixit ei senex. Reuertere in cellam tuam Ille autez frater narrauit ei fluctus quos pertulerat in cogitationibus suis: & reuer/sus est in cellam suam. Et cum ingressus fuisset in eam: prostrauit se & penitentiam egit. Hoc autem facto: voce magna subi to demones exclamauerunt: dicentes. vi cisti nos monache. vicisti nos. Et facta est matta ei super quã iacebat velut ab igne vstulata. demones autem euanuerũt ve/lut fumus & exterminati sunt: sicq; frater ille didicit versucias eorum. dicebant de quodam sene. qui moriebatur in scithi & circumdederunt fratres lectulum eius. & vestierunt eum: & ceperunt flere. Ille au/tem aperuit oculos suos. & risit: & adiecit iteruz ridere. hoc autez factuz est tertio. quod cum viderent fratres: interrogaue/runt cuz: dicentes. dic nobis abba. quare nobis flentibus tu rides? Et dixit eis. pri mo risi. quia vos timetis mortẽ. Secũdo risi. q2 non estis parati. Tertio aũt risi. q2 ex labore ad requiẽ vado: & vos ploratis Hoc aũt cũ dixisset. statim: vtpote mortu us. reclusit oculos senex. Venit aliquan/do frater manens in cella ad vnum de pa tribus. & dixit ei: Quia a cogitatione sua affligeretur. Et respondit ei senex. Tu p iecisti in terra feramentuz magnuz. qõ est timor dei: & accepisti in manu tenere arũ/dineaz virgaz. qõ sunt cogitationes male Accipe ergo tibi magis ignez. qõ ẽ timor dei: & quãdo appropinquat tibi cogitatio mala. velut calamus igne timoris dei cõ/buretur: neq; eni prevalet malitia aduer sus eos qui habent timorem dei. dixit qui daz patruz. Nisi prius odio habueris: non potes diligere. Nisi ergo oderis pctm̃: nõ facies iusticiã. sicut scrptũ ẽ. Declina a ma lo & fac bonũ. Uerũtamẽ i omnibus his p positus animi vbiq; requirit. Adã enim i paradiso sistens preuaricatus est mãdatũ dei. Job aũt in stercore sedens custodiuit. Unde cõstat: quia ꝓpositũ bonũ querit dꝰ ab homine: vt semper timeat eũ. Explicit liber de eo q2 oportet sobrie viuere: In/cipit liber de eo vt sine itermissione oret.

Jcebant de abbate

Arsenio quia a vespere sabbati lu cescente dominica relinquebat post se so/lem: & extendebat manus suas ad celum orãs: donec mane dñico sol illustraret asce/dens faciem eius: et sic residebat. Inter/rogauerunt fratres abbatem Agathonez dicẽtes. Pater que virtutum i conuersa/tõe plus habet laboris? Et dicit eis. Igno scite mihi: quia puto non esse alium labore talem: q; orare deum dum enim voluerit homo orare deum suum: semper inimi/ci demones festinant interumpere oratio/nem eius: scientes quia ex nulla re impe/diuntur: nisi per orationem fusam ad deũ: siquidem omnem alium laborem quem ho mo in conuersatione religiosa positus assũ pserit: q; uis instanter & toleranter agat. ha bet tamen & possidet aliquam requiẽ: ora tio autem vsq; ad vltimam exalationem:

opus est vt habeat magnum certamen. Narrauit abbas Dulas q fuit discipulus abbatis Bisariois dicés. veni aliquādo ī cellā abbatis mei ⁊ inueni eū stātē ad oratōez: ⁊ manus eius erāt extense in celum. Permansit aūt hoc faciés iugiter q̄tuordecim dies: ⁊ post hec vocauit me ⁊ dixit. Sequere me. Et exeūtes preximus īheremū. ⁊ cū sitirē: dixi ei. Abba sitio. Ille aūt tollens melotē discessit a me quantus ē iactus lapidis. ⁊ facta oratōe attulit eā plenā aqua ⁊ bibi. Tūc preximꝰ in ciuitatem Lyco. ⁊ venimꝰ ad abbatē Johānem ⁊ salutantes eū fecimꝰ oratōem. Deinde sedētes cepit loqui abbas Bysarió de visione quā viderat: quia exiuit: inqt preceptū a dño. vt destruant tēpla. Et factū est sic: ⁊ destructa sunt. Dixit abbas euagrius Si deficis aio: ora. Scriptū ē enī. ora cuz timore ⁊ tremore ⁊ labore: sobrie ⁊ vigilanter: Itaq; oportet nos semp orare: maxime ꝓpter malignos ⁊ nequicias vagantes. ⁊ iuisibiles inimicos nostros. q nos p̄cipue in hoc impedire nituntᵉ. Dixit iterum. Quādo cogitatio otraria in cor venerit: noli alia pro aliis ī oratōe q̄rere: sed aduersus eā que te impugnat. gladiū lachrymarū exacue. Mandatū ē: sancte memorie: Epyphanio epō cyprio. ab abbate monasterii sui. quod habuit in palestina. q̄ oratōibꝰ tuis nō negleximꝰ regulā: sz cū sollicitudine tertiā. sextā ⁊ nonā atq; vesperā celebramus. Ille autē reprehēdens eum mādauti ei. Cōstat vos vacare ab oratōe ceteris horis: eum autem qui vere ē monachus. oportet sine intermissione orare. aut certe psallere ī corde suo. Dixit abbas esaias. Quia presbiter pelusij cuz fierent agape: atq; fratres in ecclesia comederēt ⁊ loquerentᵘ sibinuicē: increpās eos dixerit: Tacete fratres. Ego enī scio fratrem manducantē vobiscū: ⁊ oratio eius ascendit in cōspectu dei velut ignis. Uenit abbas Loth ad abbatem Joseph: ⁊ dixit ei. Abba secundum virtutem meam facio modicam regulam. ⁊ paruuz ieiunium. ⁊ orationem. meditationem. ⁊ quietem: ⁊ secundū virtutem meā studeo purgare cogitatiōes meas. Quid ergo debeo decere/ro facere? Surgens ergo senex. expandit manus suas in celū. ⁊ facti sunt digiti eius velut decē lampades ignis. Et dixit ei. Si vis efficere totus sicut ignis sic age Uenerūt aliquādo ad abbatē Lucium inhennato monachi quidā. qui dicebantur eusebi. hoc ē orantes: ⁊ interrogauit eos senex dicens. Quod ē opus manuum vestrax? Et illi dixerūt. Non contingimus/aliquod opus manuuz: sed sicut ait apostolus: sine intermissione oramus. dixit eis senex. Et non mādicatis? Illi autē dixerūt ei. Etiā manducamus. Et dicit eis. Et qñ manducatis. q̄s pro uobis orat? Et iterū interrogauit eos: dicens: Non dormitis? At illi dixerūt. dormimꝰ. Et dixit senex. Et cū dormitis. quis ꝓ vobis orat? ⁊ nō inuenerūt. quid ad hec respōderent ei. Et dicit eis. Ignoscite mihi fratres: quia ecce nō facitis sicut dicitis. Ego autē ostendam vobis. quia operans manibus meis sine intermissione oro. Sedeo enim iuuāte deo infundēs mihi paucas palmulas. ⁊ facio ex eis plectā ⁊ dico. miserere mei deus. ſm magnā misericordiā tuā. ⁊ secūdū multitudinē miseratōnū tuarx: dele iniquitatem meā. ⁊ dicit eis. Oratio est. an nō? Et dixerunt ei. etiam. Et ille dixit. Quando ꝑmansero tota die laborās ⁊ orās corde vel ore. facio plus minus sedecī nummos: ⁊ pono ex eis ad hostiuz duos. ⁊ resī duos māduco. ⁊ qui acceperit illos duos denarios: orat ꝓ me tēpore quo ego mādūco vel dormio. atq; ita ꝓ gratiā dei impletur in me quod scriptum est. sine intermissione orate. Interrogauerunt quidaz abbatem Macharium: dicentes. Quomodo debemus orare? ⁊ dixit eis senex. Non opus est multū loqui in oratione. sz extendi manus frequenter. ⁊ dici: domine sicut tu vis ⁊ sicut tu scis miserere: mei Si autem instat bellum in animo: dicite dñe adiuua me. ⁊ quia ipe scit que expediunt: facit misericordiam nobiscum. dicebant de abbate Syloi: quiā nisi cito de/

poneret manus suas quãdo stabat ad ora tionem:rapiebatur mens eius in superio/ ra.Si ergo contingebat cum eo aliquem fratrem orare. Festinabat cito deponere manus:ne raperetur mens eius et mora/ retur.Dicebat aliquis senex. quia assidua oratio corrigit mentem. Dicebat quidam patrum.quia sicut impossibile est vt vide/ at quis in aqua turbida faciem suam:sic ꝛ anima.nisi purgata fuerit a cogitationi / bus alienis.contemplatiue non potest ora re deum.Uenit quidam senex aliquando in montẽ Syna.ꝛ cũ exiret inde occurrit ei frater in via.ꝛ ingemiscens:dicebat se/ ni illi.Affligimur abba ꝓpter siccitatem q; nobis non pluit. Et dicit ei senex.Qua re non oratis ꝛ rogatis deũ? At ille dixit. Et orationẽ facimus.ꝛ deprecamur assi/ due deũ:ꝛ nõ pluit. Et ait senex.Credo q; non oratis attentius. vis autẽ scire q; ita est? Ueni stemus pariter ad orationem. Et extendẽs in celũ manus orauit.ꝛ statim pluuia descendit.Quod cũ vidisset frater ille:timuit.ꝛ ꝓcidens adorauit eũ. Statim aũt senex fugit illinc. Narrauerunt fra/ tres:dicentes.Quia venimus aliquando ad quosdã senes.ꝛ cũ ex more facta esset oratio:salutãtes iuicẽ sedimus. Et postq̃ locuti sumus:cũ discederem⁹: popositim⁹ vt rursus fieret oratio.dixit autẽ vnus il lorũ seniorum ad nos.quid enim? Nonne orastis? Et nos diximus etiã. Sed quãdo intrauimus pater tunc est facta oratio:ꝛ ex illa hora vsq̃ modo locuti sumus. Et ille dixit. Ignoscite mihi fratres:q; vobis cum sedens qdam senex ꝛ loquens,centũ ꝛ tres orationes fecit. Hoc cũ dixisset fa cta oratõe dimiserunt nos. Explicit li/ ber de eo q̃ sine itermissiõe ꝺbeat orari. Incipit liber ꝺ hospitalitate ꝛ misericordia

Erexerunt aliquando quidam pa trum ad abbatem Josepb in pa/ nefo: vt interrogarent eum.de susceptio/ ne fratrum.qui superuenunt ad eos.si de berent sibi relaxare abstinentiam cum ip sis ꝛ congaudere cum eis:ꝛ priusq̃ inter rogarent eum.dixit senex discipulo suo: Considera quod facio hodie ꝛ expecta.ꝛ posuit duo sedilia ꝛ scirpo in fasciculis li/ gata.vnum ad dexterã suã.ꝛ vnũ ad sini/ stram.ꝛ dixit.Sedete.Et intrauit in cellã suam.ꝛ vestiuit se res vetustas.ꝛ exiẽs ꝓ cessit in mediũ illoꝝ.Et iterũ itrauit ꝛ ve stiuit se rescellis suis.quibus prius indut⁹ fuerat.ꝛ egressus itex sedit in medio eoꝝ Illi aũt stupẽtes ꝺ eo quod fecerat senex interrogauerũt euꝫ quid hoc esset:ꝛ dixit eis.Uidistis quid feci.qui dixerunt.etiaꝫ ꝛ ille dixit. Ne mutatus sum ego propter contumelioſã vestẽ.ꝛ dixerunt.non dixit iterũ senex.ne lesus sum de meliori veste Et responderunt.non.ꝛ ille dixit. Sicut egoipse sum in vtriq̃.ꝛ sicut priori veste mutatus non sum.nec sequenti lesus: ita debemus in fratrũ susceptione facere. si/ cut in euangelio sancto dominus loquit̃ date inquit que sunt cesaris cesari: ꝛ que sunt dei deo.Quando ergo est presentia fratrũ.cũ gaudio debemus suscipere eos quando vero soli sumus.opus habemus lugere. Illi autẽ audientes admirati sunt q̃ ea que in corde eoꝝ erant vt interroga rent:prius agnouit.ꝛ glorificauerũt deũ Dixit abbas Cassianus.Quia venimus a palestina in egyptum ad quendam pa/ trum:ꝛ cum bospitalitatem nobis impen/ disset: interrogauimus eum. quare tem/ pore susceptionis fratrum regulam non custodiret ieiunij.sicut in palestina fit. Et respondit. Jeiunium semper mecum est: Uos autem non semper mecum tenere possum. Et ieiunium quidem quamuis vtile ꝛ necessaria res sit.in nostra volun/ tate est: caritatis autem plenitudinem. Lex dei exigit a nobis.Unde suscipiens vos in christo:debeo exhibere que cari/ tatis sunt. Cum omni sollicitudine:cum autem dimisero vos regulam ieiunij pos/ sum recuperare:quoniam non possunt fi/ lij sponsi ieiunare q̃diu cum illis est spon sus: cum autem ablatus fuerit sponsus tunc ex sua potestate ieiunabunt. Dixit iterum qui supra: Quia venimus ad

aliũ senẽ: ⁊ fecit nos gustare: ⁊ hortabatur nos iã satiatos adhuc sumere cibũ. Et cũ dixissem: quia iã non possum: ille respõdit. Ego hodie superueniẽtibus fratribus series mẽsã posui: ⁊ dũ singulos hortor. etiã ego series manducaui: ⁊ adhuc esurio: tu vero semel manducans ita satiatus es: vt iã mãducare non possis? Datũ est aliquã do mãdatũ ĩ scitbi vt ieiunarent illa hebdomada: ⁊ facerent pasca. Contigit aũt: vt in ipsa hebdomada venirẽt ad abbatẽ Moysen fratres qdã ab egypto: ⁊ fecit eis pulmentũ. Et cũ vidissent vicini fumũ: dixerunt clericis ecclesie que illic erat. Ecce Moyses soluit mãdatũ: ⁊ coxit apõ se pulmentũ: Illi aũt dixerunt. Quando venerit loquemur ei ⁊ nos. Facto aũt sabbato videntes clerici magnã conuersationẽ abbatis. Moysi. dicunt ei corã omni plebe. O abba Moyses: mandatũ quidẽ hominũ soluisti: sed dei mandata fortiter alligasti. Frater quidã venit ad abbatẽ pastorẽ in secũda hebdomada quadragesime: ⁊ dicens ei cogitationes suas: atq; ĩ eius respõsione inueniens requiẽ. Dixit ei. Jn modico ĩpedire habui ne venirẽ ad te hodie. Et dixit ei senex quare? Et ille dixit. Metuebã vt propter quadragesimã non mihi aperiretur. Et respõdit ei abbas pastor. Nos nõ vidicimus ianuam ligneã claudere. sed magis lingue ianuaz cupimus clausam habere. Frater quidam dixit abbati pastori Si vedero fratri meo modicuz panis aut aliquid aliud: demones polluunt illud. vt videatur ad placendum hominibus fieri Dixit ei senex. Si ad placendum hominibus fiat tale opus: nos tamen debemus fratribus prebere quo egent. Dixit autem ei et parabolam talem. Duo homines erãt agricole habitantes ĩ vna ciuitate. ⁊ vnus ex eis seminans: collegit pauca et sordida alius negligens seminare omnino nihil collegit. Si ergo fiat fames: quis duorum potest euadere? Et respondit frater. Jlle qui fecit q̃uis parum atq; modicum. Et dixit ei senex. Jta et nos seminemus pauca: etsi immũda: ne famis tẽpore moriamur. Frater quidã venit ad quendam solitariũ. ⁊ cũ ab eo egrederetur dixit. Jgnosce mihi abba: quia ĩpediui regulã tuã. Jlle respondit ⁊ dixit ei. Mea regula est vt recipiã te in hospitalitatẽ: ⁊ cũ pace dimittã. Solitarius quidam habitabat non longe a congregatione fratrũ. operationes faciens plurimas. Contigit aũt quosdã venire ad monasteriũ illud: vbi congregatio erat: ⁊ pergẽtes ad solitariũ illũ: fecerunt eũ extra horã manducare. Postea vero dixerunt ei fratres illi. Non contristaris abba? Et ille respondit eis. Mea tristitia est: si fecero ꝓpriã voluntatẽ. Dicebant de quodã sene in Syria. quia iuxta viam beremi habitabat ⁊ hoc erat opus eius: vt quacũq; hora veniret monachus de beremo: cuz fiducia faciebat eum reficere. Uenit ergo aliquãdo vnus solitarius: ⁊ ille petebat ab eo: vt gustaret: Qui cum nollet gustare dicẽs: ego ieiunium non violabo: contristatus senex dixit ei. Ne pretereas puerum tuum obsecro: neq; despicias: sed veni oremus. ecce enim arbor est hic: que cui nostrum orante ⁊ genu curuante inclinata fuerit: ipsam sequamur. Curuauit ille solitarius genu ĩ oratione: ⁊ nihil factum est. Flexit autem senex ille qui eum susceperat genu: ⁊ statiz curuata est etiam arbor illa cũ ipso: Quod cum vidissent gauisi sunt: ⁊ gratias egerũt deo semper mirabilia facienti. Uenerunt aliquando duo fratres ad quendam senez Consuetudo autem erat seni: non manducare quottidie. Qui cum vidisset fratres: gaudens suscepit eos: et dixit. Jeiunium suam mercedem habet. Et iterum. Qui manducat propter caritatem: duo manducat impler: quoniam voluntatem propriam dereliquit. et mandatum implebit reficiens fratres. Erat quidam senum in egypto habitans in deserto loco. Erat etiam alter longe ab eo Manichaeus: ⁊ hic erat presbyter: ex his quos ipsi vocant presbyteros: qui cũ vellet pergere ad eiusdẽ erroris hominẽ: cõprehẽdit eũ nox in loco illo quo erat vir ille scũs. ⁊ orthodoxus: ⁊ anxiebat volẽs pulsare vt maneret apõ eũ

Secunda pars

Sciebat enim q̃ cognosceret q̃ esset Manicheus: ꝛ reuocabatur a cogitatiõe sua: ne forte nõ acquiescceret suscipere eũ. Lõpulsus aũt necessitate pulsauit: ꝛ aperiẽs ei senex: ꝛ cognoscens eũ: suscepit cũ hylaritate: ꝛ coegit eũ orare: ꝛ reficiens eũ collocauit vbi dormiret. Manicheus aũt cogitãs in se nocte mirabatur dicens: quomodo nullã suspicionẽ habuit de me? Uere iste seruus dei est: Et surgẽs mane. cecidit ad pedes eius dicens. Ab hodie orthodoxus sum: ꝛ non recedã a te. Et deinceps permansit cũ eo. Monachus quidã thebeus accepit gratiã ministerii a deo: vt singulis indigẽtibus ministraret. quod necessariũ esset. Contigit aũt aliquãdo i quodã vico vt faceret agapem: ꝛ ecce mulier quedã venit ad eũ vt acciperet: ꝛ hec erat vestita vetustissimis rebus. Quã cũ vidisset ita vetustis rebus indutã: ĩpleuit manus vt daret ei multũ. Clausa est aũt manus eius: ꝛ leuauit parũ. Alia vero venit ad eus vestita bene: ꝛ videns vestes eius. misit manũ vt daret ei parum: ꝛ aperta est manus eius leuauit multus. Et requisiuit de vtriscꝫ mulieribus illis: ꝛ cognouit: q̃ illa que bonis vestibus vtebatur: de honestis mulieribus ad paupertatẽ venerat: et quia pro opinione nataliũ suoꝝ: bonis fuerit rebus induta: illa vero alia accipiendi causa vestierat se vetustis. Monachus quidã erat qui habuit fratrem secularem pauperculus: ꝛ quicquid laborabat: prestabat ei. sed quantum ille prestabat tantum ille paupior fiebat. Pergẽs ãt monachus ille. idicauit hec seni cuidã. Senex ãt dixit ei. Si me vis audire: vltra nihil p̃be ei: sꝫ dic illi. Frater quãdo habui: dedi tibi: tu ergo modo labora: ꝛ ex eo quod laboraueris: p̃be mihi: ꝛ quicquid tibi attulerit: accipe ab eo: ꝛ vbi scis peregrinum aut senem paperem da illud: ꝛ roga eos: vt orent pro eo Ille autem frater hec audiens: fecit ita: et venienti ad se fratri illi seculari locutus est quemadmodum dixerat senex: ꝛ discessit tristis. Et ecce prima die tollẽs ō borto minuta olera: attulit ei. Accipiens autem frater eius dedit senibus: ꝛ rogauit eos vt orarent pro eo. Qui cũ accepisset benedictionẽ. reuersus est in domũ suã. Postea vero iterũ attulit olera ꝛ tres panes: ꝛ accipiẽs frater eius: fecit sicut prius: ꝛ cõsecuta benedictione: itex discessit. Tertio veniens attulit multas expensas: ꝛ vinum ꝛ pisces Quod cũ vidisset frater eius: miratus est. ꝛ vocauit pauperes ꝛ refecit eos. Dixit aũt illi seculari fratri suo. Ne opus habes aliquãtos panes? Et ille dixit. Nõ dñe: quoniã quando accipiebam aliquid a te. velut ignis ĩtrauit ĩ domũ meã ꝛ consumebat illud: nũc aũt quãdo a te nihil accipio: supabũdo: ꝛ deus benedixit mihi. Pergẽs aũt frater indicauit hec oĩa que facta fuerant vni seni. Et dixit ei senex. Nescis quia res monachoꝝ ignis est: ꝛ vbicũqꝫ ĩgredit: cõsumit. Hoc aũt vtile est fratri tuo: vt de labore suo misereat: ꝛ orationẽ a sanctis viris accipiat: ꝛ ita benedictionẽ ꝺsequẽs multiplicabit labor eius. Dicebat quidã senex. Quia quidã faciebat multa bona frequẽter. ꝛ diabolus ĩmittebat ei scrupulositatẽ ĩ animũ de paruis rebus. vt alioꝝ oĩum q̃ faciebat mercedẽ amitteret. Sedẽte enim me aliquãdo ĩ oxirinco: iuxta quẽdã p̃s bytex qui faciebat multas elemosynas. venit mulier quedã vidua postulãs ab eo modicũ tritici: ꝛ dixit ei. Uade ꝛ affer modium ꝛ mẽsura tibi. Ille aũt mẽsurãs modiũ ipꝫ ad maius: dixit ei. Maius est. Et fecit verecũdiã vidue illi. Cũ vero discessisset vidua illa: dixi ego ad p̃s bytex. Mutuasti vidue isti hoc triticũ: aut qd? Et ille dixit. Nõ. Sed donaui ei. Ego aũt dixi. Ergo si totũ gratis dediſti. quõ ĩ modico sic scrupulosus esse voluisti: ꝛ verecũdiam feciſti mulieri? Senex quidã cuꝫ alio vno fratre habebat cõmunẽ vitã. Erat aũt ille senex misericors. Contigit aũt vt fieret fames: ꝛ ceperũt qdã venire ad hospiciũ eius vt acciperẽt agapẽ: Senex vero omnibus veniẽtibus ministrabat panẽ. Uidẽs aũt frater qõ fiebat: dicit seni. Da mihi partẽ meã de panibus: et quod vis de parte tua fac. Senex autẽ diuisit panes: ꝛ faciebat mo

re solito elemosinam de parte sua. Multi autem concurrebant ad senem:audientes q̄ omnibus dāret.Uidens autē deus propositū voluntatis eius: benedixit panes.frater autē ille qui acceperat partez suam.ꝛ nulli dabat:consumpsit panes suos.ꝛ dixit seni.Quoniam modicū ē quod adhuc habeo de panibus meis abba: suscipe me ad communem vitam.Et dixit ei senex. Quomodo vis facio. Et ceperunt iterum simul esse ꝛ cōmuniter viuere.Facta autem iterum abundantia victualium: veniebant iterum indigentes vt acciperent agapem.Contigit autem vna die vt intraret frater ille.ꝛ videret quomō deficerent panes.Uenit autem ꝛ pauper postulans agapem.Senex autē dixit fratri illi.da ei panem.Et dixit.Jam non habeo pater.Et dixit senex.Intra ꝛ quere. Ingressus autem frater:attendit ꝛ vidit repositiones in quibus panes haberi solēt repletas panibus.Quod cum vidisset timuit.ꝛ tollēs dedit pauperi.atq̄ ita agnoscens fidem ꝛ virtutem senis glorificauit deum. Explicit de hospitalitate ꝛ misericordia. Incipit liber de obedientia.

Eatememorie

abbas Arseni us dixit aliquando abbati Alexādro.Quando perextenderis palmulas tuas:tunc veni vt gustemus.Si autē aliqui peregrini superuenerint.comedā cū eis. Abbas ergo Alexander leuius ꝛ modestius operabatur.Et cū facta fuisset hora māducandi supererat ei adhuc de palmulis suis.Uolēs autem custodire ꝑmonem senis:sustinuit.donec explicaret palmulas.Abbas autem arsenius cum videret quia tardaret: gustauit.existimans quia forte peregrini ei superuenerint.ꝛ cuz eis gustauerit.Abbas aūt alexander postea q̄z explicuit vespere perrexit ad abbatez Arsenium:ꝛ dixit ei abbas arsenius.Peregrinos aliquos habuisti? Et dixit.non. Et ille dixit.quare ergo non venisti? Et respondit.quia dixisti.mihi quando defecerint palme tunc veni.ego autem habui ꝑmonē tuuz ī animo ꝛ nō veni:quia vsq̄z ad hanc horam non est cōsumatum opus Et admiratus est senex scrupulositatem obedientie eius:ꝛ dixit ei.Citius disiunge re ab opere tuo.vt ꝛ ministerium psallendi facias.ꝛ aquam tibi aduebere concurras:alioquin citius periclitabitur corpus tuum.Uenit abbas abrahā ad abbatem Arem:ꝛ dum sederent simul.superuenit quidam frater.ꝛ dixit abbati Areni.dic mihi quid faciā: vt saluari possim? Et dixit ei senex.Uade ꝛ toto āno isto vespere manduca panē ꝛ salem:ꝛ veni et iterū loquar tibi.qui pergens fecit ita.Completo autem anno: venit iterum frater ille ad abbatem arem.contigit autem vt rursus apud eum inueniretur abbas abrahām Et dixit iterum senex illi fratri. Uade ꝛ ieiuna isto anno:ꝛ post biduū manduca. cum uero discessisset:dixit abbas abrahā ad abbatem arem.quare omnibus fratribus leue iugum ponis.istū vero fratrem graui sarcina onerasti? Et dixit ei senex. Alij fratres quomodo veniūt q̄rere.ita ꝛ discedunt:hic vo q̄ propter deū venit audire verbū.operarius autē magnus est.ꝛ quicqd ei dixero.cū omni sollicitudine facit.propterea ꝛ ego loquor ei verbuz dei Narrauerunt de abbate Joanne breuis stature.quia perrexit aliquādo ad quendam senē thebeuz genere. ꝯmorantē ī scithi:qui sedebat in heremo.Tollens autē aliquando abbas eius lignū siccū plantauit:ꝛ dixit ei.Per singulos dies mitte ei ad pedē eius lagenā aque:donec fructuz faciat.Erat enim lōge ab eis aqua. vt a sero pergeret ꝛ mane rediret. Post tres āt annos viruit lignum illud:ꝛ fecit fructuz Sumēs autem ex fructu eius senex.attulit ad ecclesiā:ꝛ dixit fratrib⁹.Accipite ꝛ māducate de obediētie fructu. Dicebant de Joanne q fuit abbatis Pauli discipulus:quia magne obedientie fuerit. Erat autem in quodam loco nemoroso:ꝛ habitauit in eo leena pessima.Uidēs aūt circa ip̄z locū senex stercora leene ip̄i⁹.dixit Joāni.vade ꝛ affer stercora illa.ꝛ ille dixit ei

Secunda pars

Et quid facio abba propter leenam illaz? Senex autem subridens: dixit ei. Si venerit contra te: liga eam ⁊ affer huc. perrexit ergo frater illuc vespere: ⁊ ecce venit leena super ipm. Ille aũt fm verbuz senis impetũ fecit super eã: vt teneret eam. Fugit aũt leena: ⁊ sequebat eã ille dicẽs Expecta: quia abbas meus dixit vt ligẽ te. Et tenens eam alligauit. Senex autẽ expectando eum diutius sedebat ⁊ tribulatione affligebatur magna. Et ecce tarde venit: ⁊ habebat leenaz illam ligatam. Quod cum vidisset senex: admiratus est Volens autẽ humiliare illũ. cecidit eum ⁊ dixit. Stulte: canẽ fatuũ adduxisti mihi Soluit autẽ eã statim senex. ⁊ dimisit redire ad locuz suum. Dicebant de abbate Siluano. qz habuerit in scithi discipulum nomine Marcuz. ⁊ hic fuerit magne obedientie: quicq etiã scriptor ãtiquari⁹ erat Diligebat autẽ eum senex: propter obedientiam suam. habebat etiam alios vndecim discipulos. qui contristabant̃ qꝝ diligeret eum plus eis. Quod cum audissent vicini senes. quia plus eum ceteris discipulis suis diligeret: moleste tulerũt. Una autem dierum venerunt ad eum. Quos assumens secum abbas Siluanus egressus est de cella sua: ⁊ cepit singulorum suorum cellas pulsare: dicens. Frater veni quia opus te habeo. Et vnus ex eis non ẽ mox secutus eum. Venit autem ad cellã Marci. ⁊ pulsauit: dicens. Marce. Ille autem cum audisset vocẽ eius. statim exiuit foras: ⁊ misit eum ad quoddam ministerium. Abbas ergo Siluanus dixit senibus. Ubi sunt ceteri fratres? Et ingressus est in cellam Marci. ⁊ inuenit quaternionem quem eadem hora inchoauerat. in quo litteram o faciebat: ⁊ audita voce senis. non fixit nec girauit calamum vltra: vt ipleret ⁊ cõcluderet litteram quam in manu habebat. Et dixerunt senes. Uere abba. quẽ tu diligis ⁊ nos diligimus: qm̃ ⁊ deus diligit eum. Uenit aliqñ supradicti Marci mater vt videret euz: ⁊ habebat secũ plurimũ obsequiũ. Ad quã cũ exisset senex: dixit ei illa. abba: dic filio meo vt exeat ad me: vt videam eum. Ingrediens autẽ senex dixit marco. Egredere: vt videat te mater tua. Ille aũt vestit⁹ erat concisso ⁊ reconsuto panno. ⁊ caput ⁊ facies eius tincta fumo ⁊ fuligine cogne erat Qui propter abbatis obediẽtiã egressus est quidem: sed clausit oculos suos. ⁊ ita salutauit matrem suam: ⁊ eos q̃ venerant cum ea dicens. Sani estote. Et nemo ex eis nec mater sua euz cognouit: quia ipse esset. que itex misit ad senẽ: dicẽs. Abba mitte filiũ meum vt videã euz. Et dixit marco. Nonne tibi dixi: egredere vt videat te mater tua? Et dixit ei marc⁹. Egressus sum iuxta verbũ tuũ pater Uerũtamen rogo te: ne mihi vltra dicas vt exeam: ne inobediẽs tibi videar esse. Egressus autẽ senex: dixit matri eius. Ipse est qui exiuit ad vos: ⁊ salutauit vos: dicens. Sani esto te. ⁊ dsolat⁹ ẽ eã senex: ⁊ eã discedere fecit Uenerũt aliqñ q̃tuor fratres de scithi ad abbatez pambo. vestiti pelliceis tunicis: ⁊ indicauit vnusqsq eoꝝ virtutẽ alterius. non presente eo de quo loquebat̃. Unus namqz ex eis ieiunauit multũ. alter vero nihil possidebat. tertius aũt habebat plurimã caritatem. de quarto vero dicebant quia vigintiduos annos haberet in obedientia pmanens senioris. Respondit ãt eis abbas pambo: dicẽs. dico vobis qꝝ istius x̃tus maior ẽ q̃ ceteroꝝ: qz vnusqsq vestrũ virtutẽ quã possidet voluntate p pria retinuit. hic autẽ voluntatẽ suã abscidens. aliene se voluntatis seruũ fecit. Tales enim viri confessores sunt: si vsqz ad finem ita permanserint: Uenit quidam ad abbatem sysoi thebeũ volẽs fieri monachus: ⁊ ĩterrogauit cũ senex. Si qd haberet ĩ seculo. ⁊ ille dixit: habeo vnũ filium Et dixit ei senex. Uade iacta euz in flumẽ ⁊ tunc eris bonus monach⁹. Qui cũ abiisset proiicere euz in flumẽ: misit senex vnũ de fratribus qui prohiberet eũ. Qui cum vellet iactare puerũ: dixit ei frater. Quiesce: Quid facis? Et ille rñdit. Abbas mihi dixit. vt pijciã eũ. ⁊ dixit ei fr̃. Sz iterũ

abbas dixit. Nō pīcias eū. Ille aūt relīquēs filiū suū venit ad senē: & factū ē proba tissimū mōachū. Dixit scā sincletice. Quia in congregatōe cuilibet conuersanti: magis obedientiā q̄ continētiā apponimus qm̄ continētia arrogātiā habet obedientia āt būilitatē congruā pollicetur. Dixit itē q̄ supra. Oportet nos cū discretōe aīas gubernare: & in congregatōe manentes nō q̄ nīa sūt q̄rere: neq; fuire p prie voluntati: quoniā velut exilio relegati nostra dedimus vni secūdū fidē patri: a rebus secularibus alienati. Unde ergo egressi sumus: nihil vlterius requiramus. Illic enim gloriā habuimus illic abundātiā ciborū. hic aūt est etiā panis ipsius inopia. Dixit abbas iperitū. Quia ministeriū monachi est obedientia: quā qui possidet: quicquid poposcerit a deo īpetrabit: & cū fiducia crucifixo astabit. Steniz dīs sic venit ad crucē: factus scilicet obediēs vsq; ad mortez. Dicebāt senes. Quia si habet gs i aliquo fidem: & tradiderit se ei ad subiectionez. nō debet intendere in mandata dei: sed patri suo spirituali omnē voluntatē suam committere: quia illi per omnia obediens: non incurrit peccatum apud deum. Dicebant senes: quia ista querit deus a christianis: vt obediat quis diuinis scripturis: quoniā inde accipiet loquendorum & agendorum formam: & vt assentiat prepositis & patribus orthodoxis. Frater quidam de scithi vadens ad messem: applicuit ad quendam senem magnum: & dixit ei. Dic mihi abba quid faciam. pergens ad metendum? Respondit ei senex. Etsi tibi dixero: acquiescis mihi? Respondit ei frater Etiam obedio tibi. Dixit ei senex. Si mihi acquiescis surgens vade & renuncia messui huic: & veni: dicam tibi quid facias. Ille autem frater renunciauit messioni: & venit ad senez Dixit autem ei senex. Intra cellam tuam: & fac quinquaginta dies continuos: semel comedens in die panem cum sale: & iteruz indicabo tibi aliam rem. Et fecit sic: & rursus venit ad senem. Senex autem videns quia vir operarius esset: dixit ei. quomodo oporteret cum esse in cella sua. Et videns frater in cellā suā: prostrauit se pronus in terrā: tres dies & tres noctes plorās in conspectu dñi. Post hoc vero cū dicerent ei cogitationes sue. exaltatus es magnus factus es ipse tēperans vitia cogitationum suarum: humiliter reuocabat culpas suas in conspectu suo dicens. Et vbi sunt omnia illa peccata mea que feci? Si autē iterum in cogitatione eius ascendebat: quia multū neglexerit de mādatis dei: dicebat & ipse intra se. Sed exhibeo paruū seruitiū deo meo: & credo quia faciet mecū misericordiā. Hoc igitur modo cū deuicisset spiritus malarum cogitationum: apparuerūt ei maligni spiritus visibiliter dicētes. Turbati sumus a te. Et dixit eis. Quare? Et dixerūt. Quia si te exaltamus recurris ad humilitatē si vero nos te humiliamus: tu te erigis i altū. Dicebāt qdā senes. Quia nihil sic querit deus ab his qui primitias habent conuersationis: q̄ obedientie laborem. Senex quidam solitarius. habuit quendam ministrum manentem in possessione. Contigit autem semel. vt tardante ministro: deficerent necessaria seni. Et cum tempus interceßisset: & non veniret minister ille: defecerunt etiam que necessaria habebat senex ad victuz: et quod operaretur manibus suis. Qui cum affligeretur non habendo quod laborare: neq; vnde viueret: dixit discipulo suo. vis ire ad possessionem illam et vocare nobis ministrum: qui solet afferre que opus sunt nobis? Et ille respondit. Quod iubes: facio. Differebat autem adhuc senex: non presumens mittere fratrem. Et cum diu sustinerent: & tribularentur non veniente ministro: dixit iterum senex ad discipulum suum. Vis ire vsque ad possessionem: et adducere eum? Et ille respondit. Quod vis: facio. Timebat etiam discipulus ille descendere ad possessionem: ne scā dalizaretur aliunde: sed ne inobediens esset patri suo acquieuit abire. Dixit autem ei senex. Credo in deum patrum meorum: quia proteget te ab omni temptatione. Et facta oratione dimisit eum. Veniens au-

tem frater i possessionē requisiuit vbi ma
neret minister ille: ⁊ iuenit hospitiuz eius.
Cōtigerat aūt eū cū suis omnibus ad me/
moriā parentū suoz extra possessionē in/
ueniri: excepta vna filia eius. Quo pulsan
te ianuā: filia audiuit: ⁊ venit ad ostiū ⁊ ape
ruit ei. Et cū interrogaret eā de patre suo
illa hortata est eū vt itraret hospitiū: simul
etiā trahebat eū. Ille vero non acquiesce
bat intrare. Sed cū diu eū cogeret. preua
luit eū introducere ad se: ⁊ cōplexata est
eū: ⁊ cepit illicitare ad cōmixtionē corpo/
ris sui. Illa aūt videns se trahi ad luxuriā
⁊ cogitationibus confundi īgemiscens cla
mabat ad dominū dicens. Domine ꝓpter
orationes patris mei libera me. ī hora ista
Hoc cū dixisset: subito inuentus est ad flu
men: pergens ad monasteriū: ⁊ restitutus
est illesus ad abbatē suū. Duo fratres car/
nales venerunt habitare in monasterium
quoddā: ex quibus vnus erat preclare cō/
tinentie alter obedientie magne. Cui dice
bat pater. Fac hoc ⁊ faciebat: māduca ma
ne: ⁊ manducabat. De qua re magnā opi/
nionē in monasterio habebat: quia ita obe
diens existebat. Punctus est autem inui/
die mucrone. frater eius ille continens ad
uersus eum: ⁊ dixit in semetipso. Ego pro/
babo eum si habet obedientiam. Et acce/
dens ad patrem monasterii: dixit ei. Mit/
te mecum fratrem meum vt eamus alicu
bi. Et dimisit eos abire. Et assumens eum
frater ille abstinens: voluit eum temptare
Et cum veniissent ad flumen: vbi erat mul
titudo cocodrillorum: dixit ei. Descende in
flumen ⁊ transi. Et ille mox descendit. Ue
nerunt autem cocodrilli ⁊ lingebant cor/
pus eius: in nullo ledentes eum. Quod cū
vidisset frater eius: dixit ei. Ascēde de flu
mine. Et cum iter agerent inuenerunt cor
pus humanum mortuum iacens in via.
Tunc dixit abstinens frater: ad fratreꝫ su/
um. Si habuissemus aliquid vetustuz tra
ctaremus super corpus illud. Et respon/
dens frater ille obediens: dixit. Magis
oremus: ⁊ forsitan resurget. Et stantibus
ad orationem atq; orantibus surrexit mor
tuus ille. Quo facto gloriatus est ille absti
nens frater: ⁊ dixit. Pro cōtinentia mea
surrexit mortuus hic. Omnia aūt hec reue
lauit deus abbati monasterij eoz: ⁊ quali/
ter tēptauerit fratrē suū de cocodrillis: et
quomodo suscitatus fuerit mortuꝰ. Et cū
veniissent in monasteriū: dixit abbas absti
nēti illi. Quare ita feciſti fratri tuo? Ecce
tamē ꝓpter obediētiā eius surrexit mortu
us ille. Alter quidā secularis vite habens
tres filios renūciauit seculo: ⁊ venit ad mo
nasteriū: relīquēs filios suos ī ciuitate: Et
cū feciſſet tres annos ī monasterio. cepe/
rūt ei cogitatōes sue filios ad memoriā fre
quēter adducere. ⁊ ꝺtristabaī ꝑ eis valde.
Neqz eniz dixerat abbati filios se habere
Uidens aūt abbas eū tristē: dixit ei. Quid
habes quod tristis es? Et narrauit ei: quia
tres filios haberet in ciuitate: ⁊ qz vellet
eos ad monasteriū eiꝰ adducere. Precepit
aūt abbas vt adduceret eos. Qui cū per/
rexisset ad ciuitatē: īuenit duos ex eis iam
fuisse defunctos: vnū vero solūmodo re/
māsisse. Quē assumens venit ad monaste
riū ⁊ requirēs abbatē nō eū iuenit illic. In
terrogauit aūt fratres vbi esset abbas. Et
illi dixerūt. Usqz ad pistrinū perrexit. Ille
vero tollēs filiū suū quē adduxerat: abiit
ī pistrinū. Et vidēs eū abbas veniētē salu
tauit: ⁊ tenēs īfantē quē adduxerat ample
xatus ē eū: ⁊ osculabaī. Et dixit patri eiꝰ
Amas eū? Et ille dixit. etiā. Et rursus di/
xit ei. Omnino diligis eū? Et respondit:
Etiā. Hec audiens abbas. dixit ei. Tolle
ergo si amas eū: ⁊ mitte eū i furnū: sic mo/
do dū ardet furnus. et tenēs pater filium
suū iactauit eum ī furnū ardentem. statim
qz factus est furnus velut ros. Ex qua re
acquisiuit gloriam iu tempore illo: quēad/
modum Abraham patriarcha. Dixit quidā
abbas senex. Quia frater qui ad obediē/
tiam patris spiritualis animū dederit: ma
iorem mercedem habet: cīs ille qui in here/
mo solus recesserit. Dicebat autem. Quia
narrauerit aliquis patrum vidisse se qua/
tuor ordines in celo: quoruz primus ordo
erat hoīm infirmoz ⁊ gratias agentiū deo

secundus ordo hospitalitatez sectantiuz: z instanter ministrātiū in his. tertius ordo in solitudine conuersantiuz: z non videntiuz homines. quartus ordo eorū qui ad obediendum spiritualibus patribus se subiiciunt propter dñm deuz. Utebatur autez ordo obedientiuz torque aurea z corona: z maiorez q̄s alii gloriā habebat. Ego autez dixi ei. qui mihi ostendebat omnia hec. Quomodo iste ordo qui paruus est. maiorem q̄s alii gloriaz habet? Et respōdēs dixit mihi Quia qui hospitalitatez sectantur. ꝑm propriaz voluntatez idipsuz faciunt. similiter z qui in heremo se obligant: arbitrio suo ō seculo recesserunt. hic autez ordo qui se ad obedientiaz dedit: omnes volūtates suas abiiciēs pendet ad deuz z ad iussionez spiritualis patris: propterea z maiorez gloriaz ꝓe alis habet. Quapropter o filii bona est obedientia: que propter deuz fit. Intendite ergo filii virtutis hui⁹ aliquod ex parte vestigiū. Obedientia est salus omnium fideliuz z omniū virtutuz. Obedientia est regni celorū inuentrix. Obedientia celos aperiens z hominez de terra eleuās. Obedientia cohabitatrix est angelorum. Obedientia sanctoꝝ omniū cib⁹ est. Ex hac enī multi ablactati sunt: z ꝑ hanc ad ꝑfectionē peruenerunt. Explicit liber de Obediētia Incipit liber de Humilitate.

ABbas Antonius deficiens in consideratione profunditatis iudiciorū dei: postulauit dicens. domine. quomodo aliqui paruo tēpore vite sue moriuntur. z alii vltra decrepitaz veniunt senectutez: z quare quidā egeni sūt z alii facultatibus ditātur? z quomodo iniusti opulēti sunt. iusti vero paupertate p̄muntur? Et venit ei vox: dicens. Antoni ad teipsuz intende: hec enī iudicia dei sunt z te scire ea non conuenit. dixit abbas Antonius abbati pastori. Hoc est magnū op⁹ hoīs. vt culpaz suaz super se vnusquisque ponat coraz domino: z expectet tēptatiōnem vsque ad vltimum vite sue tempus. dixit iteruz abbas Antonius. Uidi omnes laqueos inimici tensos in terra: z ingemiscens dixi. quis putas transiet istos? Et audiui vocez dicentez. Humilitas. Uenerūt aliquando senes ad abbatez Antonium. z erat cuz eis etiaz abbas Joseph. Uolens autez abbas Antonius probare eos. mouit sermonez de scripturis sanctis. z cepit interrogare a iunioribus qd esset hoc. aut illud verbuz: z singuli ei dicebant prout poterant. Ille autez dixit. Nec dum inuenistis. Post omnes vero dixit abbati Joseph Tu quomodo dicis esse verbum hoc? ille respondit. nescio. Et ait antoni⁹. Tu solus inquit inuenisti humilitatis ianuaz. Astiterunt aliquando abbati arseni o demones in cella sedenti: z tribulabant euz. Superuenerunt autez z fratres. qui ei ministrare soliti erant: z stantes extra cellaz audiebāt euz clamantez ad dominū z dicentez. dñe non me derelinquas: quia nihil boni feci coraz te: sed presta mihi ꝑm benignitatem tuaz saltez modo habere bene viuendi principia. dicebant de eo qui supra. Quia sicut duz in palatio esset. nemo melioribus vestimentis eo vsus est: ita z dum in conuersatiōe moraretur. nemo eo vilioribus vtebatur. Cuz interrogaret aliquando abbas Arsenius quendaz senez egyptiuz de cogitationibus suis: alius videns eum dixit. abbas arseni. quomodo tu qui tante eruditionis es in latina lingua z greca. rusticuz istuz de cogitationibus tuis interrogas? z ille respondit. Latinā quidez z grecaz eruditionez q̄stuz ad seculum apprehendi: sed alphabetū rustici illius necduz discere potui. dicebant senes. quia dederint quidaz fratribus aliquando in scitbi paucas caricas. z pro hoc q̄ pauce erant. non trāsmiserunt ex eis abbati arsenio: ne velut iniuriaz pateretur. ille autez cū hoc audisset: non est egressus iuxta morem ad opus dei cuz fratribus celebrandū: dicēs excōmunicastis me: vt non mihi daretis eulogiam quam trasmisit dominus fratribus: ex qua ego non fui dignus accipere. Qō cū audissēt oēs. edificati sūt i hūilitate senis: z vadens presbyter portauit ei de

earicis istis: ꝛ adduxit euꝫ in congregatio/
ne gaudentez. Dicebant autez de eo. quia
nemo potuerit cōprehendere moduꝫ con/
uersationis eius. Sedente autez eodem
abbate arsenio aliquando in inferioribus
partibus egypti: cuꝫ illic ipoꝛtunitates pa
teretur. visuꝫ est ei dereliquere cellaꝫ illā.
Et nihil ex ea tollens: dixit discipulis suis
alexandro ꝛ soylo. Tu alexander ascen/
de nauez. ꝛ tu soyle veni mecuꝫ vsque ad
flumen. ꝛ quere mihi nauiculaꝫ in alexan/
driaꝫ euntez: ꝛ ita nauigabis ꝛ tu ad fratrē
tuuꝫ. Soylus autez turbatus est in verbo
suo. ꝛ tacuit atque ita diuisi sunt abinuicē
Descendit autez senex circa partes alexan
drie ꝛ egrotauit egritudine magna. Disci/
puli autez eius dicebāt adinuiceꝫ. Putas/
ne aliquis nostri contristauit eum. ꝛ pro/
pterea diuisus est a nobis? Et non inueni
ebant in se ingratitudinis causaꝫ. neque q̄
inobedientes ei aliquando fuissent. Cum
vero sanus factus fuisset senex: dixit ad se
metipsuꝫ. Uadaꝫ ad patres meos. ꝛ ita na
uigans: venit in locum qui dicitur petra:
vbi erant supradicti ministri eius. Cuꝫ ve
ro esset iuxta flumen: puella quedaꝫ ethio
pissa veniens. tetigit melotez eius. Senex
autez increpauit eaꝫ. Illa vero dixit. Si
monachus es: vade in montez. Compun/
ctus autez in hoc verbo senex: dicebat ad
semetipsuꝫ. Arseni. si monachus es: vade
in montez. Et inter hec occurrerunt ei ale
xander ꝛ soylus discipuli eius. Et cuꝫ ceci
dissent ad pedes eiꝰ. proiecit se etiaꝫ ꝛ ipse
in terram ꝛ flebant simul. Dixit autem se/
nex. Non audistis. quia egrotaui? Et dixe
runt ei. Etiaꝫ audiuimus. Et ille dixit. Et
quare non venistis videre me? Et dixit
alexander. Quia diuisio tua a nobis non
fuit tolerabilis. quoniaꝫ multi ex ea con/
tristati sunt: dicentes. Nisi inobedientes
fuissemus seni: nequaq̄ se separasset a no/
bis. Et dixit ei senex. Et ego cognoui quia
hoc diceret: sꝫ tamē itex dicturi sūt homi
nes: qꝛ nō iueniēs colūba regē pedibꝰ suis
reuersa est ad Noe in archaꝫ. In hoc ergo
verbo curati sunt animi discipulorꝫ eius:
ꝛ permanserūt cuꝫ eo vsque ad vltimū vi
te sue tēpus. Quo morti appꝛopinquante
turbati sunt: ꝛ dixit eis. Nonduꝫ venit ho/
ra. cuꝫ autez venerit: indicabo vobis. Ju/
dicari autez habeo vobiscuꝫ ante tribunal
christi: si permiseritis quenq̄ de coꝛpoꝛe
meo aliquid facere. Et illi dixerunt. Quid
ergo faciemus. quia nescimus moꝛtuū ve
stire vel sepelire? Et dixit senex. Nescitis
mittere funez in pedez meuꝫ. ꝛ trahere in
montez? Cuꝫ autez traditurus esset spiri/
tuꝫ. viderunt fratres euꝫ flentez: ꝛ dicunt
ei. In veritate tu times moꝛtez pater? Et
dixit eis. In veritate eniꝫ timoꝛ qui in hac
hoꝛa mihi est semper fuit in me. ex quo fa/
ctus suꝫ monachus: ꝛ timeo valde. Atque
ita in pace obdoꝛmiuit. Ille autem sermo
sēper in hoꝛe illius erat. Arseni pꝛopter qd
existi? Loqui me sēper penituit: tacere nūq̄.
Audiens autez abbas Pastoꝛ quia ab
hac vita discesserit arsenius: lachꝛymatus
est ꝛ dixit. Beatus es abba arseni: quia fle
uisti temetipsuꝫ in seculo isto. Qui enim se
in hoc mundo non fleuerit: sempiterne plo
rabit illic. siue igitur voluntarie hic. siue il
lic toꝛmentis cogentibus ipossibile est non
flere. Narrauit abbas daniel de abbate
arsenio: quia nunq̄ voluit loqui de questi
one aliqua scripturaruꝫ. cuꝫ posset magni
fice loqui si vellet. sed neque epistolaꝫ cito
scripsit ad aliquez. Quando autez ad con/
ventuꝫ post aliquantuꝫ tēpoꝛis veniebat.
post columnaꝫ sedebat: ne quis videret fa
ciez eius. ꝛ ne ipse attenderet alium. Erat
autez visio eius angelica sicut Jacob. ca/
nis oꝛnatus crinibus elegans coꝛpoꝛe: sic/
cus tamen. Habebat autez barbā pꝛolixā
oīo attingentez vsque ad vēntrez eius. Pa
li oculoꝝ eius pꝛe nimio fletu ceciderant:
lōgus aūt erat: sed senio lōginquo curuatꝰ
Moꝛtuus est autem ānoꝛum nonaginta/
quinque. Hic fecit in palatio diue memo/
rie Theodosii maioꝛis. q fuit pater archa/
dii ꝛ bonoꝛii. ānos q̄dragita: ꝛ decē ānos i
loco q dicit ibrobē. supꝛa babyloniā. ꝛta

ciuitatez mẽphis: ⁊ tres annos in canopo alexandrie. ⁊ alios duos annos reuertẽs iteruz in throben fecit: ⁊ ita dormiuit con/ sumans in pace ⁊ i timore dei cursuz suuz vir bonus ⁊ plenus spiritu sancto ⁊ fide

Narrauit abbas Joãnes. qz abbas anub ⁊ abbas pastor ⁊ residui fratres eorum ex vno vtero nati. monachi fuerunt in scitbi: ⁊ quando venit illic gens mazicoruz. ⁊ de/ solauerũt locuz ipsum. primo discesserunt illinc. ⁊ venerũt in locuz qui dicitur there/ mithym. donec deliberarent vbi habitare deberent. ⁊ manserũt illic in tẽplo quodã antiquo paucos dies. Dixit autem abbas anub abbati pastori. Ostende caritatez tu ⁊ fratres tui. ⁊ singuli seorsuz habitemus: ⁊ non veniamus ad nos inuicez hebdoma/ da hac. Et respondit abbas pastor. Facia/ mus qualiter vis. Et fecerunt sic. Erat au tem ibi in tẽplo statua lapidea ⁊ surgebat quottidie abbas anub. ⁊ faciez statue illi/ us lapidabat. vespere autez dicebat. igno sce mihi: ⁊ tota hebdomada ita fecit. Die aũt sabbato occurrerunt sibi inicẽ ⁊ dixit abbas pastor abbati anub. Vidi te abba hebdomada ista lapidantez faciem statue huius. ⁊ iteruz penitentiaz agentem apud eaz: fidelis autez homo hec non facit. Et respondit senex. hanc rez ego propter vos feci. Quando me vidistis lapidantez faci/ ez statue istius. an locuta est aliquid. an fu/ ruit? Et dixit abbas pastor. Nõ iterũ quã do apud eã penitentiã egi. an turbata est. aut dixit: ignosco? Et respõdit abbas pa stor. Nõ. ⁊ ille dixit. Ergo ⁊ nos qui sumꝰ septem fratres. si vultis vt maneamus si/ mul. efficiamur velut statua hec: q̃ contu/ melijs affecta nõ conturbat: si aũt nõ vul tis ita fieri. ecce quatuor ingressus sunt templi huius. vnusquisq; qua vult: exeat ⁊ quo vult: vadat. Illi autem hec audien tes prostrauerunt se in terrã: ⁊ dixerunt anub. Quomodo iubes pater ita fiat: obe diemus tibi in omnibus q̃ dixeris nobis. Postea aũt rettulit abbas pastor: dicens Quia manducamꝰ simul omni tẽpore vi/ te nostre. operantes ⁊ facientes omnia se cundũ verbũ senis: quodcũq; dixerit no/ bis. Cõstituit aũt vnũ ex nobis dispensa/ torem. qui quodcũq; nobis apposuisset: manducabamus. ⁊ impossibile erat vt di/ ceret aliquis ex nobis. affer aliud aliquid aut diceret nolo illud manducare: ⁊ sic trã siuimus omne tẽpus vite nostre cũ quiete ⁊ pace. Dicebãt de abbate ãmone. Quia venerũt quidã ad euz petentes vt iudica/ ret iter eos. Senex aũt dissimulabat. Et ecce q̃dam mulier ad aliã mulierẽ iuxta se stantem dicebat: Senex iste fatuus ẽ. Au diuit autẽ eã senex. ⁊ vocãs illam ad se: di xit ei. quantos labores putas sustinui in solitudinibus diuersis. vt acquirerẽ fatui tatẽ istã: ⁊ propter te hodie perditurus sũ?

Narrauerũt de episcopo ciuitatis que vo catur oxirincus nomine abbas affusus: qz cũ esset monachꝰ: nimis dure tractauerit vitã suã: ⁊ cũ factus esset episcopus voluit ipsa duritia vti i ciuitate quã i heremo ha buerat: ⁊ nõ ꝓualuit. Idcirco ꝓstrauit se i ospectu dñi dicens. Putasne dñe ꝓpter episcopatũ discessit a me gratia tua? Et re uelatũ ẽ ei qz nõ: sed qz tũc solitudo erat: ⁊ cũ nõ esset homo: deus tuus susceptor erat nũc ãt hic i seculo es vbi hoies auxiliant ti bi. dixit abbas daniel. Quia erat i babilo nia filia cuiusdã primarii: demoniũ habẽs. Pater ãt eiꝰ diligebat monachũ quẽdã. di xit aũt ei monachus ipe. Nemo potest cu/ rare filiã tuã: nisi quos scio solitarios: etsi perrexeris ad eos: nõ acquiescẽt hoc face/ re ꝓpter humilitatẽ. Sed hoc faciamus vt quãdo veniũt afferẽtes venalia que ope/ rãtur: dicatis vos emere velle quod ven dunt: ⁊ dũ venerint ad domũ preciũ acce pturi: dicemus eis vt faciant orationẽ. et credo: quia saluabitur filia tua Exeuntes ergo in platea: inuenerunt vnũ discipulũ senem sedentẽ vt venderet sportellas suas ⁊ tulerunt eum secũ in domũ: vt quasi pre/ cium sportarum acciperet. Et cum intras/ set monachus ille in domum: venit puella illa que a demonio vexabat: ⁊ dedit ala/ pã monacho illi. Ille autem conuertit ei ⁊ alterã maxillam: secũdum diuinum prece/

ptum. Demon aũt coactus clamare cepit. O violentia mandatoꝝ ieſu xp̃i expellit me binc. Et ſtatim mundata eſt puella illa Cum autẽ veniſſent ad ſenes idicauerũt eis quod fuerat factũ: ⁊ glorificant deum ⁊ dixerunt. Conſuetudo eſt diabolice ſuperbie: humilitate mandatoꝝ ihu xp̃i corruere. Dixit abbas euagrius. Principiuz ſalutis eſt. ſi teipſum redarguis. Dixit abbas Serapion. quia multos labores corporales feci. pluſq̃ filius meus zacharias ⁊ non perueni ad menſurã humilitatis ⁊ taciturnitatis eius. Abbas moyſes dixit fratri zacharie. Dic mihi quid faciã? Ille aũt hoc audiens. iactauit ſe pronus in terraz ad pedes eius: dicens. Tu me interrogas pater? dixit ei ſenex. Crede mihi fili zacharia: quia vidi ſpirituz ſanctũ deſcendentẽ in te: ⁊ ꝓpterea cõpellor iterrogare te. Tunc tollens zacharias cucullã ſuã de capite ſuo. miſit illã ſub pedibus ſuis: ⁊ conculcans eã dixit. niſi ita ꝺculcat⁹ fuerit homo. nõ poteſt monachus eẽ. Dixit abbas paſtor. Quia interrogauerat abbas moyſes fratrem zachariã. tẽpore quo moriebat dicens. Quid vides? Et ille dixit: Nihil melius q̃ tacere pater. Et dixit ei Fili verũ ẽ: qz tacere bonũ eſt. hora autẽ mortis eius ſedens abbas Iſidorus: reſpexit in celũ ⁊ dixit: Letare letare fili mi zacharia qz aperte ſunt tibi ianue regni celorũ. Sancte memorie Theophilus epiſcopus alexandrinus. venit aliquãdo ad montẽ Nytrie. ⁊ venit ad euz abbas montis illius: ⁊ dixit ad euz epiſcopus. Quid ãpliuſ inueniſti ĩ via iſta pater? Et reſpondit ei senex. Culpare ⁊ reprehendere meipſuz: ſine ceſſatione. Et dixit ei epiſcopus. Non eſt alia via ſequenda niſi hec. Quando abbas theodorus cũ fratribus manducabat. accipiebant calices cũ reuerentia ⁊ taciturnitate: nec dicebãt. ſicut mos eſt: ignoſce. Dixit autez abbas Theodorus. Perdiderũt monachi ingenuitatem ſuaz. ⁊ non dicunt ignoſce. Dicebant de eodez abbate Theodoro. qz cum factus eſſet diaconus ⁊ in ſcithi: non acquieſcebat miniſtrare. ⁊huc atq; illuc fugiebat. ⁊ iterum ſenes adducebant eum: dicentes. Non dereliquas miniſterii tui. Dixit autem abbas Theodorus. Dimittite me ⁊ deprecor deũ ⁊ ſi oſtenderit mihi. quia ſi debeo ſtare in loco miniſterii huius faciaz. Et dum deprecaretur deum: dicebat. Si voluntas tua eſt domine vt ſtez in hoc miniſterio: demõſtra mihi. Et oſtenſa eſt ei columna ignis de terra vſque ad celuz: ⁊ vox ſonuit dicens. Si potes fieri ſicut columna hec: vade miniſtra. Ille autez audiens. ſtatuit apud ſe nullatenus acquieſcere miniſtrare. Qui cum veniſſent ad eccleſiaz. penitentiaz apud eũ egerunt fratres: dicentes. Si non vis miniſtrare vel ſalti calicẽ tene. Et non acquieuit dicẽs. Si me nõ dimittitis diſcedã de loco iſto. Et ita diſceſſerũt ab eo. Dicebat abbas Joãnes breuis. Quia ianua dei eſt humilitas: ⁊ patres noſtri p multas ꝺtumelias gaudẽtes itrauerũt ciuitatẽ dei. Dixit itez g ſupra. Quia humilitas ⁊ timor dei: ſuperant vniuerſas virtutes. dixit abbas Joãnes thebeus. Quia debet monachus ante oĩa humilitatẽ habere: hoc eſt enim primũ ſaluatoris mãdatũ dicẽtis. diſcite a me: qz mitis ſuz ⁊ humilis corde. Et alubi Beati pauperes ſpiritu: quoniã ipſoꝝ eſt regnũ celoꝝ. Collecti ſunt aliquando fratres qui habitabãt ĩ ſcithi: ⁊ ceperũt intra ſe q̃rere de melchiſedech ſacerdote. Obliti ſunt aũt vocare abbatez coprẽ. Poſtea autem vocantes eum: interrogabãt eum de eadem queſtione. Ille autem tundens tertio os ſuũ dixit ueh tibi copresquia que tibi mandauit deus vt faceres: dereliquiſti: et que a te non requiri: illa ſcrutari preſumis. Hec audientes fratres: fugerũt ſinguli in cellas ſuas. Narrauit aliquando de ſeipſo abbas Macharius dicens. Quando eram iuuenis et ſedebam in cella mea: tenuerunt me et fecerunt me clericum inuitum. Et cum nollem acquieſcere ad miniſtrandum: fugi ad alium locum. ⁊ venit ad me quidam ſecularis quidez homo: ſed vita religioſus: ⁊ tollebat a me opꝰ qõ faciebam manibus meis: ⁊ miniſtrabat

mibi que necessaria erāt. Contigit autē tē ptante diabolo. vt virgo quedam in vico suo viciata lapsuz incurreret: z cuz in vte/ro babere cepisset. interrogabatur quis es set de quo in vtero haberet. Illa autez di/xit: quia hic solitarius est: qui mecum dor/mivit. Exeuntes autez de vico illo. cōpre/benderunt me: z adduxerunt ad vicum. z appenderunt in collo meo cacabatas ol/las. z ansas vasoruz: z miserunt me circui/re per vicuz illuz. z per viaz ducebant di/centes. Hic monachus corrupit filiam no/straz: tollite. tollite eū. Et ceciderūt me pe ne ad mortē. Superueniens autez quidaz senuz dixit. Quousq; monachuz istuz ceditis peregrinum? Ille autem qui mibi solebat ministrare necessaria. sequebatur retro cū verecundia. Etenim z ipsum contumeliis multis affecerunt: dicentes. Ecce solitari us monachus cui tu testificabaris quid fe/cit? Et dixerunt parentes puelle illius: Quia non dimittem⁹ euz: donec fideiusso rez prebeat. qui pascat eaz. Et dixi illi qui mibi ministrare solebat: z fidem dedit. Et reuersus suz in cellaz meaz z dedi ei quan tas habui sportellas: dicens. Uēde eas: z da illi mulieri mee manducare. Dicebā au tez ī animo meo. Machari ecce inueniſti tibi mulierez: opus habes modo āplius la/borare. vt pascas eaz. Et operabar non so luz in die: sed etiaz in nocte. z trāsmittebaz ei. Cuz autez venisset tēpus infelici illi vt pareret: artabatur per plurimos dies z nō pariebat. Dicūt ergo ei. Quid est hoc? At illa dixit. Ego scio quare ista patiar. Et in interrogata a parentibus suis quare? re/spondit. Quia monacho illi crimen illud i posui. z fallens īplicaui euz: cuz iste non ha beat culpaz: sed iuuenis ille talis hoc fece/rit. Audiens autez hec verba minister me us. gaudens venit ad me: z dixit. Quia nō potuit parere puella illa. donec confitere/tur: quia tu nulluz crimen in ea habuisses. sed quia mentita sit aduersum te. Et ecce omnes habitatores vici illius volunt veni re huc ad te. glorificaturi deū: z penitentiā apud te acturi. Ego autez audiēs ista a mi nistro meo: ne affligerent me homines sur rexi z fugi huc in scitbi: z hoc est principiū cause propter quā hic habitare cepi. Pre/teriens aliquando abbas Machari⁹ a pa lude. ad cellaz suam. z reuertens portabat palmulas: z ecce occurrit ei diabolus ī via cū falce messoria. Uoluit autez percutere euz de falce illa. z non potuit. Et dixit ei. Multaz violentiam patior a te machari. quia nō possū preualere aduersū te. Ecce enī quicquid tu facis: z ego facio. Jeiunas tu: ego penitus non comedo. vigilas tu: ego omnino non dormio. Unum est autē solū: in quo me superas. Et dixit ei abbas Machari⁹. Quid est illud? Et respondit diabolus. Humilitas tua. per quā non pre ualeo aduersū te. Perrexit aliquando ab bas Mathois de raythu. in partib⁹ geba/len. Erat aūt cū eo frater ei⁹. Et venit epi scop⁹ loci illi⁹ ad memoratū senē: z fecit eū presbiterū. Et dū gustarēt simul: dixit epi scop⁹. Ignosce mihi abba. qz scio qz nolue/ris hanc rē: sed vt benedictionē tuā accipe rē. presūpsi hoc facere. dixit ei senex cū bu militate: Et anim⁹ me⁹ modicum volebat hoc. Uerūtamen ī hoc grauiter fero quia cōpellor separari a fratre meo qui mecū ē neque enim sufficio omnes orationes quas simul faciebam⁹ īplere. Et dixit episcop⁹ Si scis quia dignus est. ego z ipsuz ordino Et dixit ei abbas Mathois. Equidem si dignus est: nescio. vnum autem scio. quia melior me est. Ordinauit autem z ipsum episcopus. z ita vtrique recesserunt de hac vita: vt nunq; se ad sacrificandum oblatio nem altario preximarent. dicebat autem senex. Credo in deum quia forsitaz non su stineam graue iudicium propter ordina/tionem quam suscepi: dum oblationē non audeam consecrare. Hoc enim officium il lorum est: qui sine querela viuunt. dixit au tem abbas Mathois. Quantum se homo approximat ad deū. tantuz se peccatorem videt. esaias enim propheta videns dominū miseruz se z īmunduz dicebat. naz vir la/bijs pollut⁹ sū. dicebant de abbate Moy se. Qz cū fact⁹ eēt cleric⁹: īposuerūt ei hu/

merale.ꝛ dixit ei archiepiscopꝰ.ecce factꝰ es cãditatꝰ abba Moyses.ꝛ ille respõdit ꝓputas deforis dñe papa.aut ꝛ intus? Uolens autẽ ep̃us eũ probare:dixit clericis. Quando intrat abbas moyses ad altare. expellite eũ:ꝛ sequimini eũ vt audiatis qd dicat. Cũ aũt cepissent eũ mittere foras: dicebant ei.exi foras etbiops. Ille vero egrediẽs dicebat. Bene tibi fecerũt cinerente ꝛ cacabate.quia cum homo non sis quare te i medio hominũ dare ꝑsũpsisti? Cũ abbas pastor i cõgregatione esset. audiens de abbate nesterone:desiderauit eũ videre ꝛ mandauit abbati eiꝰ vt mitteret eum ad ipsum. Qui cum nollet eum solũ dimittere:non direxit eũ. ꝓst paucos|aũt dies dispensator monasterii rogauit abbatẽ.vt permitteret eũ ire ad abbatẽ pastorẽ:ꝛ diceret ei cogitationes suas. Abbas autem cũ eũ dimitteret:dixit ei. Tolle ꝛ fratrem istũ tecũ.quia mandauit mihi deipso senex ꝛ non ꝓsumens eũ solũ dimittere.distuli vsque modo. Cũ ergo venisset dispensator ad senẽ.locutus est ei de cogitationibꝰ suis:ꝛ ille sanauit eum responsione sua. ꝓst hec aũt interrogabat senex fratrẽ illum:dicens. Abba nesteron.quomodo acquisisti virtutẽ hanc.vt quando imergit tribulatio aliqua in monasterio.nõ loquaris:neque te mediũ facias? Et cũ diu cogeretur frater a sene:dixit ei. Ignosce mihi abba. quia quando intraui in initio in congregationẽ istã:dixi aio meo. Tu ꝛ asinus vnus estote. Si ergo asinus vapulat ꝛ nõ loquitur: iniuriam patitur ꝛ non respondet:ꝛ sic tu:quẽadmodũ in psalmo legitur: vt iumẽtum factus sum apud te.ꝛ ego sẽper tecũ. Dicebant de abbate Olympio in scithi quia ꝓfuus esset.ꝛ descendebat per singulos annos in alexandriã.portans mercedẽ dominis suis.ꝛ occurrebant ei ꝛ salutabant eũ. Senex autẽ aquã mittebat in peluĩ:ꝛ afferebat vt lauaret pedes dominis suis. Illi aũt dicebant ad eũ. Noli pater:ne graues nos. Ille vero respondebat eis. Ego confiteor quia ꝓfuus vester sum:ꝛ gratias ago. qꝛ dimisistis me liberꝫ ꝓfuire deo. Sed tamen lauo vobis pedes: ecce ꝛ suscipite mercedes meas. Illi aũt contemnebant:ꝛ non acquiescebant. dicebat ergo eis. Credite mihi:quia si nõ vultis recipere mercedes meas:remanebo hic ꝛ ꝓfuio vobis. Illi autem reuerentiã eius habentes. dabant in potestatẽ eius vt faceret quod vellet. Et reuertentẽ ꝺducebãt eũ cũ honore:prebẽtes ei que necessaria erãt. vt faceret pro eis agapẽ:ꝛ ex eo factus est nominatus monachꝰ in scithi. dicebat abbas ꝓstor. Quia semper homo humilitatẽ ꝛ timorẽ dei habens respirare debet incessabiliter. sicut flatus quẽ naribus attrahit vel emittit. Interrogatꝰ est abbas pastor a quodã fratre.quomodo debeo esse in loco in quo habito? Et respondit ei senex. Habeto prudentiã velut aduena.ꝛ quocũque in loco fueris. ne queras verbũ tuũ corã te habere potentiaz:ꝛ quiescis. Dixit iterũ:quia si ꝓiecerit se quis in conspectu dei.ꝛ non seipsũ extulerit.ꝛ miꝛit post terguz suuz ꝓpriaz voluntatez. ferramenta sunt quibus anima operatur. Itez dixit. Non metiaris temetipsũ:sed adherere ei qui bene conuersatur dixit iteruz.quia frater interrogauit abbatẽ aloniuz dicens.quid est contẽptus? Et dixit senex. Ut sis infra animalia irrationabilia:ꝛ sciaz quia illa non contemnũtur dixit itex qui supra.quia humilitas terra ẽ in qua dñs sacrificiũ fieri mandauit. ꝛursus dixit.quia si hõ ordinẽ suuz custodiat: non conturbabitur.iterũ dixit.quia sedentibus aliquãdo senibꝰ ad.manducandũ.stabat abbas aloniꝰ ꝛ ministrabat: ꝛ videntes laudauerũt.ille aũt oĩno nihil respõdit. dixit ergo ei quidam secrete.quare non respondisti senibꝰ laudantibꝰ te? Et dixit abbas aloniꝰ.quia si rñderẽ eis.ĩuenirer ꝺlectatꝰ laudibꝰ meis. Narrauit abbas ioseph quia sedẽtibꝰ nobis aliquando cũ abbate pastore.nominauerũt abbatẽ agathonẽ.ꝛ diximꝰ ei.iuuenis ẽ.quare eũ appellas abbatez? Et dixit abbas pastor. quia os suũ fecit eũ appellari abbatẽ.dicebãt ꝺ abbate pastore.qꝛ nũq̃ voluisset ꝓmonẽ dimittere supra ꝓbũ alteriꝰ senis:sz magis lau-

dauerit ſeper: q̄ ille dixiſſet. Uenit aliquā do: ſancte memorie theophilus ep̄s alexandrinus in ſcithym. Congregati autē fratres: dixerunt abbati pambo. Dic vnū ſermonē pape: vt edificet̄ animus eius i hoc loco. Et reſpondit ſenex. Si in taciturnitate mea non edificatur. neq̄ in ſermone meo edificabitur. Narrauit frater pyſtus dicens. Quia iuimus ſeptē fratres ſolitarii ad abbatē ſyſoi. habitantē in inſula clismatos: ⁊ cū rogaremus eū vt diceret nobis aliqd. ille reſpōdit. Ignoſcite mihi. q̄ ydiota homo ſum: ſed veni aliqñ ad abbatem Or. ⁊ ad abbatē atrē. ⁊ erat i infirmitate abbas Or decē ⁊ octo annis. ⁊ cepi ſupplicare eis. vt dicerēt mihi aliqd̄ v̄bū Et dixit abbas or. Quid tibi habeo dicere? quicqd vides: fac. Deus enī illius é. q̄ ſibi vltra q̄ poteſt extorquet ⁊ violētiaz facit ad omnia. Hi tamē ambo non erant de vna ꝓuincia: hoc ē abbas Or ⁊ abbas atrem. Fuit autē inter eos magna gratia donec exirent ambo de corpore. Abbas aūt atrem ſūme obediētie erat abbas v̄o or multe humilitatis. Feci ergo apd̄ eos paucos dies. inueſtigans virtutez eoꝝ: ⁊ vidi mirabile quid: quod fecit abbas atrē Attulerat enī eis quidā piſcem modicū: ⁊ voluit illū facere abbas atrem. ſeniori abbati or. Poſuerat ergo abbas atrem cultellū. ⁊ incidebat piſcē illū: ⁊ vocauit eum abbas or dicens. Atrem atrem? Ille vero ſtatiz dimiſit culteluz ī medio piſce īciſo ⁊ nō pericidit eū: ⁊ cucurrit ad eū. Et mirat⁹ ſuz tantaz obedientiaz eius: quia nō dixit expecta donec incidero piſcez. Dixi autem ego abbati atrez. Ubi inueniſti obedientiam hanc? Et ille mihi reſpondit. Non eſt mea. ſed iſtius ſenis eſt. Et tulit me: dicēs. Ueni ⁊ vide obedientiaz eius. Coxit ergo modicū piſcem male: ita vt perderet eū voluntarie: ⁊ appoſuit eū ſeni: ⁊ manducauit nihil loquēs: ⁊ dixit ei. Bonū ē ſenex. Et ille rñdit. bonū valde. Poſt hec attulit ei illd̄ modicū nimis bñ coctū: ⁊ dixit. ecce iſtud ꝓdidi ſenex: male iſtud coxi. Et ille rñdit. Etiā modice tibi male exiuit. Et cōuerſus ad me abbas atrē dixit. Uides q̄ hec obediētia iſti⁹ ſenis ē? Et exij ab eis ⁊ q̄cqd vidi h̄ feci ſm̄ virtutez meā. Hec dixit abbas ſyſoi fratrib⁹. Unus autez ex nobis rogauit eū dicens. Oſtende caritatē: ⁊ dic nobis ⁊ tu vnū ſmonez. Et dixit. Qui habet quod innumerabile eſt in ſcientia: perficit omnē ſcripturā. Ite alter ex nobis, dixit ei. Quid eſt peregrinatio pater? ⁊ reſpondit. Tace ⁊ ī oī loco quocūq̄ veneris dic. Non habeo cauſaz: ⁊ hec eſt peregrinatio. Uenit quidā frater ad abbatē ſyſoi in mōtez abbatis Antonij: ⁊ loquentibus eis: dicebat abbati ſyſoi. Modo adhuc non perueniſti ad menſurā abbatis Antonii pater Et reſpondit ei ſenex. Ego ſi habere vnaz cogitationē abbatis Antonij: efficerer totus velut ignis. Uerūtamē ſcio boiez: quicū laboze poteſt ferre cogitationes ſuas. Ite aūt iterrogauit eū frater ille dicens. Putas ſic perſequebatur ſathanas antiquos? Et dixit ei abbas ſyſoi. Modo plus quia tēpus eius appꝛopinquauit ⁊ turbatur. Uenerunt quidā alii ad eū vt audirēt ab eo ſermonē: ⁊ nihil eis loquebatur: ſed ſemper dicebat. ignoſcite mihi. Uidentes aūt ſportellas eius: dixerūt diſcipulo eius Abꝛahā. Quid facitis de ſportis iſtis? Et reſpōdit eis. Huc ⁊ illuc eas expendimus. Nocaūt audiēs ſenex: dixit: Et ſyſois hīc ⁊ ide māducat. Illi aūt audiētes edificati ſunt valde. ī humilitate ſenis: atq̄ cū gaudio receſſerūt. Frater quidā īterrogauit abbatē ſyſoi dicēs. Uideo meipſum. q̄ memoꝛia mea ad deū ītēta ſit. Et dixit ei ſenex. Nō eſt magnū hoc. vt mēs tua cum deo ſit. Magnū aūt eſt ſi teipſuz videas ſub omni creatura. hoc aūt ⁊ laboꝛ coꝛpoꝛalis coꝛꝛigit: ⁊ ducit ad humilitatis viam. Dixit btē memoꝛie ſincletice. Sicut ipoſſibile eſt nauē fabꝛicare ſine acutis: ita ipoſſibile eſt boiez ſine humilitate ſaluari. Dixit abbas iperitius. Aꝛboꝛ vite eſt ī excelſo: aſcēdit ad eā humilitas monachi: Dixit itex̄ g ſupꝛa. Imitare publicanū illum: ne cū phariſeo dāneris: ⁊ ſeq̄re māſuetudinē moyſi: vt ſūmitates coꝛdis tui reſecās cō-

uertas in fontes aquaꝝ. Dixit abbas Oꝛsisius. Si fragmen crude tegule ī fūdamēto mittat. vbi iuxta sit fluuius. non sustinet vnuz diez. cocta autez permanet velut lapis: ita est homo qui carnalez sapientiam habet ⁊ non est tēptationuz igne excoctus sicut ⁊ Joseph. Huiuscemodi enī verbo dei resoluitur. qui cuz initiuz fecerit: multis tēptationibus in medio hominū agitat. Bonuz est enim vt quis nouerit mensuras suas. ⁊ declinet in initio pondus: fortes autē in fide īmobiles sunt. Nam de ipso sancto Joseph si velit aliquis loqui: dicet qꝛ nec terrenus erat. Quanto tēptatus. in quali pꝛouincia. vbi nec vestigiuz erat diuini cultus. Sed deus patꝝ eius erat cuz eo. qui eripuit cuz ex omni tribulatione: ⁊ nūc est cū patribus suis in regno celoꝝ. Et nos ergo agnoscentes mēsuras nostras certemꝰ vix enim possumꝰ nos effugere iuditiū dei. Senex quidaz erat solitarius vacans ī heremo: ⁊ dicebat in semetipso quia perfectus esset in virtutibus. Hic oꝛauit deū dicens. Ostende mihi quid desit perfectioni mee. vt faciaz. Uolens autē deus humiliare cogitationes eius: dixit ei. Uade ad illuz archimandritā: ⁊ quicquid tibi dixerit facito. Reuelauit autē deus archimādrite illi. anteqꝫ ille veniret ad eū dicens. Ecce ille solitarius veniet ad te. dic ergo illi vt tollat flagellū. ⁊ vadat ⁊ pascat tibi porcos. Ueniens ergo senex pulsauit ostiuz. ⁊ ingressus ē ad archimandritā illū. Et cuz se salutassent: sederūt. Et dixit ei solitariꝰ ille qui venerat. Dic mihi quid faciā vt siz saluꝰ? Et dixit ille. Facies quodcūqz dixero tibi? Et respōdit. etiā. Et dixit ei. Ecce tolle flagellū ⁊ vade pasce porcos. Hi aūt q eū nouerāt ⁊ audierāt ꝺ eo: cū audirāt qꝛ porcos pasceret: dicebāt. Uidistis illū magnū solitariū ꝺ quo audieramꝰ? Ecce stupuit cor eius. ⁊ a demonio vexatur ⁊ pascit porcos. Uidens autē deus humilitatem eius: qꝛ ita patienter sustinebat opprobria hominū: precepit eū iterū redire ad locū suum: Quendā senē monachū solitariū. Homo q a demōio vexabat ⁊ fortiter spumabat: percussit in maxillā. Senex vero conuertit ei aliā maxillā. Stati demon non ferēs incendiū humilitatis illius mox exiliuit ab eo. dixit senex quidā. Nī cogitatio superbie aut elationis cor tuuz intrauerit scrutare cōsciētiā tuā. Si oīa mandata diuina custodisti: si īimicos tuos diligis. si gaudes in aduersarii tui glorificatione. etsi cōtristaris ī minoratōe eius: ⁊ si cognoscis teipm esse inutilē seruuz ⁊ omniū peccatoꝝ deteriorē eē. Sz nec tūc ita de te sentias: quasi omnia correxeris sciens qꝛ huiusmōi cogitatio tua vniuersa resoluet. dixit senex cuidā: Non apponas cor tuū aduersus fratrē dicens. quia tu illo sobꝛior ⁊ cōtinentior ⁊ intelligētior sis. sed subditus esto gratie dei ī spū paupertatis: ⁊ p caritatē non fictā: ne spū exaltationis elatus perdas laborē tuuz: sed esto spiritali sale conditus ī cꝛisto: Dixit senex. Quia si quis pluscꝫ dignus est honoꝛatur aut laudatur amplius patitur detrimētū qui aūt omnino nō fuerit ab boībus honoratus: hic in celestibus honoꝛabitur. Frater aliquis interrogauit senem dicens. Bonum est assidue penitere? Et respondit ei senex. Uidimus Jesum filium naue quia cum pꝛonus iaceret in facie apparuit ei deus. Interrogatus senex quare ita inquietaretur a demonibus. respondit. Dico quia arma nostra abiicimꝰ: quod est cōtumelia: ⁊ humilitas patientia ⁊ paupertas. Frater quidam interrogauit senez dicens. Si quis frater tulerit ad me de foꝛis cogitationes suas: dicaz ei vt nō eas afferat ad me? Et respondit ei senex. Noli. Et dixit frater. Quare? Respondit ei senex: quia nec potuimus id custodire: et ne forte cum dicimus pꝛoximo ne faciat illud: inueniamur et nos postea idipsuz facientes. Et dixit frater. Quid ergo debet fieri? Et respondit ei senex. Si voluerimus taciturnitatem seruare: sufficit pꝛoximo modus ipse. Interrogatus est quidaz senex: quid esset humilitas. Et ille respondit. Si peccanti fratri in te ignoueris: anteqꝫ apud te penitentiam agat. Di-

Ait senex. In omni temptatione non cul/
pes hominē sed temetipsum tantuz dicēs.
quia pro peccatis meis hec euenerunt mi
hi. Dixit senex. Nunq̄ pretereui ordinē
meum. vt altius ambularez: neqz sum ali
quando in humilitate positus. Dis enī co
gitatio mea in hoc erat vt deprecarer de/
um: quousqz spoliaret me veterem homi
nem. Frater quidā interrogauit senem
dicens. Quid ē humilitas? Et respōdit ei
senex. Ut benefacias bis qui tibi male fa
ciunt. Et dixit frater. Ut perueniat homo
in hanc mensurā quid faciet? Respondit
ei senex. Fugiat eligens taciturnitatē.
Frater aliquis interrogauit senē dicens:
Quod est op9 peregrinationis? Et ille di
xit ei. Scio fratrē peregrinantez qui cuz
inuentus cēt in ecclesia. z contigisset ibi fi
eri agapen: sedit ad mensaz vt manduca/
ret cum fratribus. Dixerunt autez quidā/
Jstū hic quis tenuit? Et dixerunt ei. Sur
ge z vade hinc foras. Qui surrexit z abiit.
Alii vero contristati ō expulsiōe ei9 egres
si sunt z reuocauerūt eū: post hec interro/
gauit eum quidā dicens. Quid putas est
in corde tuo: quia expulsus es: et iteruz re
uocat9? Et ille dixit. Posui ī corde meo
quia equalis essem cani. qui quando inse
ctatur foras egredit: quando autez voca
tur ingreditur. Uenerunt quidā aliquan/
do de thebaida ad quendam senem. habē
tes secuz vnū qui a demonio vexabatur:
vt curaretur ab illo sene. Senex vero cū
diu rogaretur, dixit demoni. Exi ō factu
ra dei. Et respondit demon. Exeo. sed in/
terrogo te vnum sermonē. vt dicas mihi
Qui sunt hedi: z qui sunt agni. Et dixit se/
nex. Hedi quidē tales sūt q̄lis ego: agnos
vero deus scit. Et audiens demon clama
uit voce magna dicēs. Ecce propter istaz
humilitatē tuaz ego exeo. Et exiuit eadē
hora. Manebat quidaz monach9 egy/
pti9 ī suburbano cōstātinopolitane ciuita
tis: z dū trāsiret Theodosi9 iunior impe/
rator p viam illā: reliquit omnes qui ī ob
sequio eius erant: z venit solus ī cellā ei9:
z pulsans ad hostium monachi: aperuit
ei monach9. Uidens autē euz agnouit q̄
imperatorem esset: sic tamen suscepit eū tan/
q̄ vnum ex officio militantium. Cum
ergo introisset fecerunt orationez z sede/
runt. Cepit autem eum interrogare impe
rator dicēs. Quomodo sunt patres ī egy
pto. Et ille respondit. Orāt pro salute ve
stra omnes.. Imperator autē circunspici/
ebat in cella eius si quid haberet: z nihil
ibi vidit nisi paruam sportellā. habentem
modicū panis z lagenā aque. Et dixit ei
monachus. Gusta modice. Et ifudit ei pa
nem: z īmisit oleū z sal: z māducauit z de
dit ei aquā bibere. Dixit aūt ei īperator.
Scis quis sim ego. Et ille dixit ei? Deus
te scit quis sis. Tūc dixit ei. Ego suz The
odosi9 imperator. Ille autē statim adora/
uit salutans eum humiliter: z dixit īpera/
tor. Beati estis vos monachi: qui securaz
vitā habetis. et nō cogitatis de hoc secu
lo. Ueritatē dico: quia in īperio natus sū
et nunq̄ ita delectatus suz pane et aqua.
sicut hodie. Satis enim et libenter come
di. Et cepit ex tunc honorare euz impera/
tor. Senex ergo egrediēs fugit: et iteruz
venit in egyptuz. Dicebāt senes. Quia
quando tēptamur tunc magis hūiliamur
quoniaz deus sciens infirmitatem nostrā
protegit nos: si autem gloriamur aufert a
nobis protectionem suā: et perimus. Cui
dam fratri apparuit diabolus trāsforma/
tus in angeluz lucis: et dixit ad euz. Ego
sum angelus gabriel. Quare clausisti ocu
los tuos. Ego sum missus ad te. Ille autē
dixit ei. Uide ne forte ad alium missus sis
ego enim non sum dignus vt angelus mit
tatur ad me: diabolus autē statim non cō
paruit. Dicebāt senes. Quia si vel pro
veritate angelus tibi appareat non susci
pias facile: sed humilia temetipsuz dicēs.
Non sum dignus videre angeluz. viuēs
in peccatis. Narrauerūt de alio sene: qa
sedens in cella sua et sustinens temptatio
nes viderit demones manifeste: et cōtem
pserit eos. Cum autem diabolus se vide/
ret vici a sene: venit et ostēdit se ei dicēs.
Ego suz xp̄s: quare clausisti oculos tuos.

Et respondēs senex dixit ei. Ego hic xp̄m nolo videre: sed in alia vita. Audiens autem hec diabolus non comparuit. Alterum senem volentes seducere demones dixerunt ei. Uis videre xp̄z? Et ille dixit. Anathema vobis: ꝛ de quo dicitis. Ego autem meo christo dicenti credo. Si quis vobis dixerit ecce hic christus. ecce illic. nolite credere. Quo dicto statim non cōparuerunt. Narrauerunt de alio sene. quia perseuerauit ieiunās septuagīta hebdomadas: semel in hebdomada reficiens. Hic postulabat a deo de quodam sermone scripturaꝝ sanctaruz. ꝛ non reuelabat ei deus. Dixit ergo in semetipso ecce tantum laborem assumpsi ꝛ nihil profeci: vado ergo ad fratrem meum ꝛ requiram ab eo. Qui cum egressus clausisset hostium vt abiret: missus est ad eū angelus domini dicens. Septuagīta hebdomade quas ieiunasti non te fecerūt proximū deo. nūc vero quādo ita būiliatus es: vt ad frez tum pgeres missus suz tibi indicare sermonez. Et apiens ei de re quā q̄rebat discessit angelus ab eo. Dicebat senex qdaz. Quia si quis timore dei ꝛ būilitate iniungit fratri aliqd facere: ꝑmo lip̄e qui ꝓpter deū egreditur: facit fratrē illū subiectum existere: ꝛ iplere quod fuerat iperatuz: si autē quis volens iubere fratri. ꝛ non hoc ꝑm timorē dei fecerit: sed quasi p auctoritatez: volens sibi in eo potestatē defendere: deus videt occulta cordis. nō pmittit eū audire vel facere qđ iubet. Mānifestū est enī opus quod ꝑm deū fit: ꝛ itex manifestuz est: qđ p voluntate aut potestate iungit: qm̄ quod a deo ē cū būilitate ꝛ obsecratiōc iperat qđ autē ex potestate est: cū furore ꝛ pturbatione: vtpote qm̄ a maligno ē. Dixit senex volo uici magis cū būilitate q̄ vincere cū superbia. Dixit senex: non cōtēnes astantē tibi: qm̄ nescis vtruz in te sit spiritus dei: an i illo. Assistē tē autē tibi dico eū: q minister tuꝰ ē. Frat aligs interrogauit senē dicēs. Si hito cū illis frib⁹ ꝛ video aliquā rez iconueniētē pis vt loq̄r? Et dixit ei senex. Si sunt aliq maiores tibi aut coetānei. tace magis: ꝛ regez habebis. In hoc enī q̄ te minorē faci es. etiam securum te reddes. Dicit ei frat. Quid ergo facio pater? pturbat enī me spiritus. Dicit ei senex. Si laboras: cōmōe facito semel humiliter Si autem non obe diūt tibi: relique laborē tuū in cōspectu dei. ꝛ ipse te cōsolabitur. Hoc est enim vt proiicit se di cultor coraz deo: ꝛ relinquat ipse voluntates suas. Attende aūt tibi vt secunduz deū sit solitudo tua: ꝛ tamē quo modo video. bonū est tacere. Humilitas enīz tibi est taciturnitas. Frater qdam interrogauit senē dicēs. Quid ē profectꝰ hominis? Et rn̄dit ei senex. profectꝰ hominis est humilitas. Quātum enim quis ad humilitatē inclinatus fuerit. tantuz eleuabitur ad profectum. Dixit senex. Quia si quis dicat alicui ignoscite mihi. humilians se: conburet demones temptatores Dixit senex. Si acquisieris taciturnitatē nō habeas apud temetipsuz. quasi aliquā virtutem iam obtinueris: sed dic quia īdignus sum loqui. Dicebat senex quidā. nisi velauerit pistor oculos āimalis circueuntis ad molam. conuertet se āimal ꝛ comedet labores suos: ita ꝛ nos velamē accipimus secūdum dispensationem dei. ne videamus q̄ operamur bona. ꝛ beatificā/tes forsitan nosmetipsos qdamꝰ mercedez nostrā. Propterea ergo relinquimur p interualla temporuz simul ꝛ semel sordidas cogitationes assumere: vt cū easdem cogitatiōes aspicimus. nosmetipsos ppio iuditio condemnemus. De enim sordide ipse cogitatiōes: velamē sint ipsius modi dici boni opis. Quādo aūt hō se ipsū accusat. n̄ pdit mercedē suaz. dixit senex qdā volo magis doceri q̄ docere. Item dixit. Non doceas an̄ tempꝰ: alioquin oī tēpore vite tue minoraberis itellectu. Interrogatus ē quidā senex. qd ē humilitas: Et rn̄dens dixit. Humilitas magnū opus est ꝛ diuinū. Uia aūt humilitatis hec ē. vt labores corporales assumi debeāt. ꝛ ascribat seipsuz hō peccatorem: ꝛ ponat se subiectum omnibus. Et dixit frater. Quid ē

esse sub hominib⁹?" Respondit senex. ℞ est esse subiectū hominibus: vt non attendat quis aliena pctā: sed sua semp aspiciat: et dep̄cetur sine itermissione deuz. vt ignoscat. Rogauit quidā frater senez dicens. Dic mihi vnā rē quam custodiā z viuā per eam. Et dixit ei senex. Si potueris contumeliam pati z sustinere: magnū est hoc. et super omnes ⁊tutes. Dixit senex. Qui cōtemptum z iniuriā z damnū patiēter fert potest saluus eē. Dixit senex cuidā. Nō habeas noticiā cū abbate: neqz frequēter adiungeris ei: qm̄ ex hoc fiduciā sumes: et desiderare incipies vt teneas etiā ipe primatum. Frater quidā erat in congregatione: z omne pond⁹ quod fratribus imineb at ipe suscipiebat: ita vt se etiā in fornicatione accusaret. Quidā autez fratres ignorantes act⁹ ei⁹ ceperūt murmurare aduersus eū dicentes. Quanta mala fec hic: z nec operat: Abbas autē sciens quē agebat fr ille dicebat fribus. Uolo vnam mattulā isti⁹ fratris cū būilitate: q̄s omnes vr̄as cū superbia. et vt demonstaret ex dei iudicio: qlis esset frater ille: attulit oia q̄ opati fuerāt alii frēs z mattā eius de q̄ querebāt: z accendit ignē. z iactauit i mediū: cōsumptaqz sunt opera z matte illoz oia: matta autem fratris illius ille sa pmā sit. Hoc aūt videtes illi fratres timuerūt e penitētiā corā illo egerūt bn̄tes eum de inceps velut patrez. Interrogatus ē q⁹dam senex quomō quidā dicerent videre se aspectū angeloz. et respōdit dicens. Beatus est qui pctm̄ suum semp videt. Frater aliqs cōtristabatur aduersus aliū fratrē. Quod audiēs ille venit satisfacere ei. Ille aūt nō aperuit ei ostiū celle sue. Perrexit q̄ ille ad quēdā senem: z dixit ei cām. et rn̄dit ei senex. Uide ne q̄si iusticiaz adhibeas cāe apō teip̄m i corde tuo tā q̄s culpatur⁹ frez tuū: vt q̄si illū rep̄bēdas z teip̄z iustifices: z pp̄ea n̄ tetigit de⁹ coz ei⁹ vt aperet tibi. Uex tn̄ best qō dico tibi vt si vl ille peccauit i te pōas i corde tuo qa tu i illo peccaueris: z frez tuū iustifica: z tūc ⁹ous vat i coz de illi⁹ cozdare tecū. et narrauit illi exemplum tale: dicens. Duo quidam erant seculares z religiosi: z colloquentes secuz. egressi sunt. et facti sunt monachi. emulationem autem habentes vocis euangelice: sed non secundum scientiā: castrauerunt se quasi propter regnum celorum: Audiens autem hoc archiep̄us: ex cōmunicauit eos. Illi autez putantes qa bene fecissent. indignati sunt contra eum: dicentes. Nos propter regna celorum castrauimus nos: z excōmunicauit nos. Eamus z interpellemus aduersus cuz. hierosolimorum archiepiscopuz. Abeuntes ergo: indicauerunt ei hec omnia et dixit eis archiepiscop⁹ hierosolimitan̄. et ego vos excommunico. ex quo iterum contristati. abierūt antiochiam ad archiepiscopum. z dixerunt ei omnia que acta fuerāt circa se. Et ille similiter excommunicauit eos z dixerunt ad semetipsos. Eamus romaz ad patriarcham: z ipse nos iudicabit de omnibus istis. Eūtes ergo ad sumū archiepiscopum romane ciuitatis: fugesserunt ei que fecerunt eis memorari episcopi. dicentes. Uenim⁹ ad te: qa tu es caput omnium. dixit eis⁹ et ipse. Et ego vos excomunico: z segregati eritis. Tunc desperunt extores totius cōsilii: z dierūt ad semetip̄os: Isti episcopi sibinuicē desperunt z consentiūt. propter quod in synodis cogregātur: ſz eamus ad illū virū dei sanctuz epiphaniū. episcopū de cipro qa prophetā ē z personā hominis nō accipit. Cū autem p̄rimarēt ciuitati ei⁹ reuelatū ē ei de ip̄is z mittēs in occursū eoz. mādauit eis: Ne ītretis ciuitatē istā. Tūc illi ī se reuersi: dixerunt. In ⁊itate nos culpabiles sum⁹. Ut qd q̄ nos ip̄os iustificam⁹? Nūqd qa illi nos iniuste excōmūicauerūt. etiaz z iste p̄pheta? Ecce. n. de⁹ reuelauit ō nobis. et rep̄bēderūt semetip̄os valde simili z culpā quā fecerāt. Tūe videns deus q̄ corda nouit: qz se i ⁊itate culpabiles fecerāt reuelauit ep̄o epyphāio. z ultro misit z adduxit eos. Et consolatos eos suscepit in communionem. z scripsit de eis archiepiscopo Alexandrie: dicens. Suscipe

filios tuos:quoniam in veritate penitẽti/
az egerũt. Et addidit senex.qui hoc exem
plum narrauerat:dicens. Hec est sanitas
hominis z hoc est quod vult de⁹.vt homo
culpaz suam proiiciat ante deum. Hec cũ
audisset frater:fecit secunduz verbũ sẽis.
z pergẽs pulsauit ostium fratris. Ille autẽ
mox vt sensit euz.primus apud illum de/
intus penitentiam gessit.aperuitqz statim
ostium z osculati sunt seinuicem ex ani/
mo:z facta est iter vtrosqz pax magna
Duo monachi qui erant etiã carnales fra/
tres.habitabant simul:z.volebat diabo/
lus separare eos ab inuicem. Semel er
go vnus qui erat iunioz etate incendit lu/
cernam.z posuit eam super candelabzum
Fecit autem opera sua demon z euertit
candelabzum:pzo qua re cecidit eum ma/
ioz frater cum ira. Ille autem penitentiaz
egit:dicens ei. Habe patientiaz in me fra
ter:et iterum accẽdam eam. Et ecce vir/
tus domini venit:et torquebat demonem
illuz vsqz mane.Demon autem nunciauit
pzincipi suo:quid factum fuisset. Et audi/
uit sacerdos paganoꝝ id quod retule/
rat demon.z egressus fact⁹ est monach⁹:
et ab initio conuersationis sue tenuit hu/
militatem:dicens. Humilitas soluit om/
nem virtutem inimici sicut ego audiui de
mones loquentes dicendo.Quia quando
perturbamus mõachos.conuertitur vn⁹
ex eis.z agit penitentiam: et destruit om
nem virtutem nostram. Explicit liber de
Humilitate. Incipit liber ō ꝓnĩa.

Icebãt fratres de

abbate Helasio. qui habuerit co
dicem in membzanis: valẽtem solidos de
cem z octo. Continebat enim vetus z no/
uuz testamẽtũ totuz.z positus erat codex
ipe in ecclesia: vt qui vellet de fratrib⁹ le/
geret in eo. Superueniens aũt gdã fr̃ per
egrinus applicuit ad senẽ.z videns codicẽ
illũ concupiuit.z furat⁹ ẽ eum.z exiuit at/
qz discessit.Senex autem non est secutus
post eum vt comprehenderet eum.cuz vti
qz intellexisset quod fecerat. Ille aũt per
gens in ciuitateẽ: querebat cui venderet
euz. Et cũ inuenisset qui vellet emere.ce
pit sedecim solidos preciũ ipsi⁹ postulare
Ille vero volens comparare dixit. Da
mihi primum vt oñdam eum et sic dabo
tibi preciũ. Dedit ergo illi codicez ad ostẽ
dendũ alicui.Quem accipiẽs ille qui eme
re cupiebat.attulit eum ad abbatẽ Hela
sium.vt probaret si bon⁹ esset codex:aut
si tantuz valeret. Dixerat enim ei et quã
titatem quam venditoz postulabat. Et
dixit senex gelasius : Eme illũ quia bon⁹
codex est:et valet hoc preciuz quod dixit
tibi. Ille aũt rettulit venditozi aliter:et ñ
sicut audierat a sene.Dixitqz. Ecce osten
di codicem illũ abbati gelasio.et dixit mi/
hi quia bonus est:sed non valet quantuz
dixisti. Ille hoc audiens dixit ei. Nihil ali
ud dixit senex? Et respondit. Nihil. Tũc
dicit ei. Jam nolo vendere codicem istuz
Cõpunctus autẽ venit ad senẽ. penitẽtiã
agens:et rogans eũ vt codicem reciperet
Senex autẽ nolebat eum recipere. Tũc
dixit ei frater.Quia si nõrecipis eum:nõ
possum securus esse. Et dicit ei senex. Si
nõ potes securus esse nisi recipiaz:ecce re
cipio eũ. Et remansit frater ille apud euz
vsqz ad exitũ suum:proficiens de patien
tia senis. Factus ẽ aliquando conuen
tus in cellis pro quadam causa.et locut⁹
quidem Euagri⁹ abbas. Et dixit ei p̃sbi/
ter mõasterioꝝ. Scim⁹ abba Euagri:qa
si esses in patria tua forte aut episcopus
eras aut multoruz caput:nunc aũt bic ve
lut pegrinus sedes. Ille vero cõpunctus
non quidem turbulenter aliquid respon
dit:sed mouens caput: respiciens ad tuaz
digito scribebat et dixit eis. Reuera fra
tres ita est. Sedente aliquando abba
te Joanne breui statura.ante ecclesiã.cir
cundederunt eum fratres:et exquirebãt
ab eo singuli de cogitatiõibus suis. Qui
dam autem senex hoc audiens: accensus
inuidia dixit ei.Suriscula tua abba Jo/
annes.plena veneno est. Et respondit ei
abba Joannes. Ita est abba. Hoc autem
dixisti qrea que foris sunt tantũmodo vi

des. Si autē videres que intro sunt. quid eras dicturus? Dicebant de Joāne minore ō thebaida. qui fuit discipulus abbatis Antonii. qz duodeciz ānos fecerat i ministerio. seruiēs seni i infirmitate eius: t p⁹ hec sedebat super mattā. Senex vero contristabatur pro eo. Et cū multum laborasset cū illo: nunc̄ dixit ei. sanus esto. Quādo autē iam moriturus erat. residentibus senibus loci. tenuit manū ei⁹. t dixit. Sanus sis. san⁹ sis. sanus sis. Et tradidit eum senibus: dicens. Dic angelus ē. non bō Dicebāt de abbate hisidoro q erat in scithi qz sigs habuisset fratrē infirmū aut pusillanimē aut iniurioſū. t volebat eum expellere foras. ille dicebat. Adducite eum ad me. Et apprehendēs eū. patientia sua curabat animū fratris illius. abbas Macharius in egipto positus iuenit hominē q adduxerat animal. t rapiebat q̄ habebat. Jp̄e vero vt peregrinus astitit furi t adiuuabat eū ad animal onerandū: t cū omni quiete deduxit eū: dicens i semetipo. Nihil intulim⁹ in hunc mūdum: sed dominus dedit. et sicut ipse voluit ita factuz est: bñ dictus in oībus deus. Facta aliqñ cōgregatiōe fratrum in scithi cū voluissēt senes probare abbatē moysem contempserunt eum dicentes. Ut quid iste ethiops in medium nostrū venit? Ille aūt audiēs tacuit Cum vero dimissus fuisset conuent⁹: dixerunt ei bi q iniurioſe euz tractauerāt. Nec modo non es turbatus? Et ille respondit Turbatus sum: et non sum locut⁹. Paysius frater abbatis pastoris habuit effectum cum quodam monacho ex cella sua. Abbas autez pastor nolebat hoc. Qui cō surgens iuit ad abbatez āmonas: et dicit ei Frater meus Payſi⁹ habet cū quibusdā affectū quod ego nō libēter fero. Dicit ei abbas āmonas. Abbas pastor ad huc viuis: vade in cellā tuā. t pone in corde tuo qa iā ānū habes i sepulchro. Dixit abbas pastor. Oīs labor qcūqz euenerit tibi: extaciturnitate superat. Quidā frater lesus ab alio fratre vēit ad abbatē syſoi thebeum: t dixit ei. Jesus sū a quodaz fratre t volo me ego vindicare. Senex autē rogabat eū dicēs. Noli filiſz dimitte magis deo vindictā. Jlle atem dicebat. Non quiesco. donec me fortiter vindicauero. Dixit autē senex. Quia hoc semel statuisti apud te surge oremus. Et surgens senex: dixit. Deus iam nobis non es necessari⁹: qa nosipi t volum⁹ t possum⁹ nos vidicare. Hoc autem audiens frater. cecidit ad pedes senis illi⁹ dicēs. Jā ñ contēdā cū fratre illo. sz rogo: iḡsce mihi. Quidā vidēs quēdā religiosum portantē mortuū i lecto: dicit ei; mortuos portas vade. t viuētes porta. Dicebāt ō quodā monacho. qz quot qs appetisset aut exacerbasſz eū: tantomagis ille ad eū cōcurrebat: dicēs. Quia huiusmōi causa hoies corrigunt. ab his qui in conuersatione studiosi sunt. Nā qui eos beatificant magis confūdunt aias eox Scriptū est enim. Quia qui beatificant vos. seducūt vos. Uenerūt aliquādo latrōes in monasteriū cuiusdaz senis: t dixerūt ad eū. Oīa que in cella tua sunt: tollere volumus. Et ille dixit. Quantū vobis videtur tollite filii. Tulerūt ergo quodcūqz iuenerūt in cella senis: t abierūt. Obliti sūt autez ibi sacculū quod erat absconditū i cella. Senex vero tollens eum. secut⁹ ē post eos clamans t dicēs. Filii tollite quod obliti estis in cella. Jlli vero admirantes patientiā senis: reuocauerūt omnia in cellam ei⁹ et penitentiā egerunt omnes ad inuicem dicentes. Uic vere homo dei est.

Fratres quidam venerunt ad quendam senem sedentem in deserto loco. t inuenerunt foris extra monasterium puerum pascentez pecora t loquentez verba que non decebant. postq̄ vero viderunt senē t indicauerunt ei cogitationes suas: t de responsione eius se profeciſſe senserūt. dicunt ei. Abba quomodo acquiescis tecū habere pueros istos. t nō precipis eos vt constringātur. Et dixit senex. Credite mihi fratres dies habeo multos exqno volo eis precipere. t redarguo meipsum dicēs. Si hoc parum non portauero. quomodo maiorem temptationē si permiserit mihi

deus inferri: portare possum. Et pro / pterea nihil eis dico. vt fiat cõsuetudo por tandi ea que superuenerit. Narrauerunt de quodam sene. qui habuerit puerulum cohabitantem secum: & videns eum quia fecerit opus quod non expediebat ei dixit ei semel. Non facies hanc rẽ. & ille nõ obe diuit ei. Hoc autem senex videns. abiecit de cogitatione sua curam illius: iactãs p / prium iudiciuz super ipo. Puer autẽ clau sit ostium celle in qua erãt panes per tres dies: & dimisit senem ieiunuz: & non vixit ei senex. vbi es. aut quid facis foris? habe bat autem vicium senem. qui cum agno / uisset: ga tardaret puer ille fecit pulmentũ modice & dabat ei per parietez: & rogabat vt gustaret. Et dicebat seni: Quid tardat frater ille foris? Senex vero dicebat. Qñ ei vacauerit. reuertetur. Narrauerunt aliqui. Quia philosophi quidam aliquan / do voluerunt probare monachos: & venit vnus monachus transiẽs: stola indutus et bene vestitus: Et dixerunt ei philosophi. Tu veni huc monache. Ille vero indigna tus iniuriis agressus est eos. Trãsiit et al / ter monachus. magnus rusticus genere & ipi dixerunt ei: Tu mõache male senex veni huc. Ille vero cursim venit: & cepe / rũt ei alapas dare. Ille autez cõuertit eis aliam maxillaz. Statim vero philosophi il li surrexerunt: & adorauerunt eũ dicẽtes Uere hic ẽ monachus. Et fecerunt eũ se / dere i medio sui. & interrogauerũt eum di cẽtes. Quid ẽ quod plus facitis nobis i so litudine ista? Jeiunatis & nos ieiunamus. Castigatis corpora vestra. Et nos casti gamus. Sed quicqd aliud facitis: & nos faci / mus. Quid ergo plus facitis nobis seden tes i heremo? Respõdit eis senex. In gra tia dei spamus nos: & mentem nostrã cu / stodim9. Et illi dixerũt ei. Nos hoc custo / dire ñ possum9. Et edificati: dimiserũt eũ Senex quidam erat habens probatuz di scipulũ: quem aliquando cõtristans expu lit foras. Ille vero expectabat sedens fo / ris. Et aperiens senex ostium inuenit euz: & penitentiam egit apud eum dicens. Ab hodierno die tu pater meus. quoniam hu militas et patientia tua vicit pusillanimi tatem animi mei. Ueni ergo intus. ammo do enim tu pater et senex ego autem iuue nis & tuus discipulus: quoniam opere tuo superasti senectutem meam. Dicebat quidam senum qp audierit ab aliquo viro sancto esse iuuenes: qui ducatum prebeãt senibus i vita ista: & narrauit dicẽs. Quia erat quidam ebrios senex. et operabat vnam mattam in die: & vendebat eam in vicino vico: & bibebat quod accipiebat ꝺ precio eius. Postea ergo venit ad eum iu uenis quidam frater: & manebat cum ipo qui similiter operabatur & ipse mattã vnã Tollebat autem senex & vendebat: et am barum mattarum precium expendebat in vino. Illi autem fratri afferebat tantũ / modo modicum panis ad vesperã: Et cuz hoc triẽnio iugiter faceret. nihil locut9 est frater ille. Post hec vero dixit frater ille in semetipso. Ecce nudus sum: & panez cũ egestate comedo. surgam ergo et discedã hinc. Iterum autem cogitauit i semetipo dicens. Ubi habeo ire? Sedebo hic. Ego enim propter deum sedebo in hac vita cõ muni. Et statim apparuit ei angel9 domi ni dicens. Nusqꝫ discedas veniemus enĩ ad te cras. Et rogauit frater senem dicẽs Non discedas hinc alicubi. quia venient hodie mei tollere me. Cum ergo facta eẽt hora qua solebat senex descendere ad vi cum dicit fratri. Non venient hodie fili: iam enim tarde est. Et ille dixit ei. Omni no scias quia venient. Et dum hec loque retur: dormiuit in pace. Senex autem fle bat: dicens. Heu heu me fili: quia multis annis sub negligentia viuo: tu autem par uo tempore saluam fecisti per patientiam animam tuam. Et ex illo die factus est se / nex sobrius et probatus. Dicebant de quodam fratre: qui seni cuidam magno vicinus erat. quia ingrederetur et rape / ret quicquid habebat senex in cella sua. Uidebat aũt senex. et nõ obiurgabat euz sz extorqbat sibi pl9 solito mãib9 opari di cẽs. Credo op9 habz iste fr. Et exigebat a se

maiorē solito laborē ⁊ astringebat ventrē suum: vt cum indigentia comederet panez suum. Cum autem mori cepisset senex ille circunsteterunt eum fratres. ⁊ respiciens in eum qui furabatur ⁊ dicit ei. Junge te huc ad me: ⁊ tenuit ⁊ osculatus est manus eius dicens. Gratias ago istis manib⁹ fratres: quia propter ipsas vado ad regnum celoz. Ille autem conpunctus ⁊ penitētiam agens factus est ⁊ ipse probatus monachis exemplum sumens de actib⁹ magni senis illi⁹. Fuit quedā meretrix nomine Thais tante pulcritudinis. vt multi propter eam venditis substātiis suis pene ad vltimam peruenirent paupertatez: ⁊ amatores sui pre zelo litibus inter se consertis frequenter puelle limina sanguīe iuuenū replebātur. Quod cū audisset abbas Paphūcius sumpto habitu seculari ⁊ vno solido. profectus est ad eam ad quandam ciuitatem egypti deditqz ei solidum quasi p mercede peccandi. Illa accepto precio ait illi. Ingrediamur domum. Cum autē eēt ⁊ lectum preciosis vestibus stratum ascēdere inuitaretur dicit ad eam. Si est interius cubiculum in ipsuz eamus. Illaqz dixit. Est quidem cubiculum vbi nullus ingreditur. sz deo non ē locus qui diuinitatis eius oculis abscondatur. Quod cuz senex audisset dixit ei. Et scis esse deū? Cū autem respondisset se scire deum ⁊ regnū futuri seculi necnon ⁊ tormenta peccatorum. Dixit ei senex. Si ergo hec nosti: cur tantas animas perdidisti. vt non soluz pro tua. sed et illoz animabus reddita ratiōe damneris? Illa vero hec audiens prouoluta ad pedes abbatis paphūtii exorabat dicens. Scio esse penitentiaz pater. ⁊ confido remissionem peccatoruz sortiri te exorante. Tantum peto tribus horis induti as. vt post hoc vbi iusseris ad te veniam: ⁊ quodcūqz preceperis faciam. Cumqz locum illum abbas constituisset quo venire deberet illa collectis omnibus quecunqz ex peccato susceperat: perlatisqz in mediā ciuitatem combussit: clamās. Uenite oēs qui peccastis mecum: et videte quomodo ea que mihi contulistis exuram: Erat autem precium eorum bonorum quadringentarum librarum auri. Cumqz omnia consumpsisset in locum quem ei abbas cōstituerat perrexit. Quam ille reperto virginum monasterio. ī cella parua claudēs ostium celle plumbo signauit paruamqz fenestram reliquit per quam ei victus modicus inferretur. iussitqz omnibus diebus parum panis ⁊ paululū aque a ministris ministrari. Cum autem senex ostio plumbato discederet ait Thais. Quo iubes pater vt ex naturali meatu aquam meam fundaz? At ille respōdit. In cella. Sic enim digna es. Cum iteruz quemadmodum deum deberet orare inquireret. Dixit ei senex. Non es digna nominare deum neqz in labiis tuis nomen diuinitatis imprimere. sed nec ad celum manus expandere: quoniam labia tua iniquitate sunt plena et manus tue sordibus inquinate: sed tantummodo incunbens contra orientem aspice hunc sermonem semper iterans: q me plasmasti miserere mei. Cuz ergo tribus annis ita fuisset incluſa. condoluit ei abbas Paphuntius: et mox profectus est ad abbatem Antonium vt ab eo requireret: si remisisset illi deus peccata an non. Cum ergo causam rei narrasset conuocatis discipulis suis abbas Antonius precepit vt illa nocte omnes vigilarēt et in oratione persisterent singilatim: quatenus vni alicui ex his declararet deus causam pro qua abbas Paphuntius venerat. Cum ergo singuli secessissent ⁊ incessanter orassent abbas Paulus maior discipulus beati antonii abbatis. vidit subito in celo lectum preciosis vestib⁹ adornatum quem quattuor virgines clara facie custodiebant. Cunqz Paulus intrase diceret. Non est hec gratia alterius nisi patris mei Antonii: vox ad eum diuina facta est: ñ patris tui Antoni: sz Thais meretricis est. qō cum mane facto abbas paul⁹ retulisset: cognita dei volūtate abbas paphunti⁹ cuz gaudio discessit ⁊ pfect⁹ ad mōasteriū in q̄ erat iclusa ostiū

quod obstruxerat dissipauit. Illa vero petebat vt adhuc permaneret diutius inclusa. Cum vero aperuisset ostium dixit. Egredere: quoniaz deus dimisit tibi peccata tua. Illa respondit. Testor deũ quoniam ex quo hic ingressa sum: ex omnibus peccatis meis feci velut sarcinam: z statui ante oculos meos. Et sicut non discedit anhelit⁹ de narib⁹ meis vna hora. sic nec discesserunt peccata mea ab oculis meis sed flebam illa temp considerans. Cui abbas respõdit. Non propter penitẽtiã tuaz dimisit tibi de⁹ peccata tua: sed qa semp hunc timorẽ habuisti in animo. Et cuz cã inde eduxisset: quindecim dies superuixit tantũ z quieuit in pace. Quidaz frater sedebat in cella in egypto: magna humilitate precipu⁹. Habebat autẽ sororem ĩ ciuitate meretricem. que multis animabus perditio fuerat. Frequenter ergo monebant senes fratrem illũ: z vix potuerunt. ei persuadere vt veniret ad eam: quaten⁹ per admonitionẽ eius posset peccatuz qđ per eam fiebat terminari. Dum ergo veniret ad locum: quidã ex notis videns eum: precessit z nunciauit mulieri dicens. Ecce frater tu⁹ venit ad te de heremo. Illa aũt pre gaudio relictis amatoribus suis quib⁹ ministrabat: capite discooperto ad occurrendum fratri egressa est. Et cum vidisset eum: dum temptaret illum amplecti dixit ei ille. Soror mea carissima: parce iã anĩe tue: qm̃ propter te multi percunt. Considera quanta habes tormenta p̃parata: nisi cito penitere festinaueris. Illa autem cõtremiscens dicit ad eum. Et scis frater. quia est mihi salus: vl' ammodo? Cui ille dixit. Si volueris: adhuc salus tibi est. Illa aũt iactans se ad pedes fratris sui petebat vt eam secum duceret in desertum. Cui frat suus dixit. Uade z cooperi caput tuum: et sequere me. Cui illa respondit. Eamus ait velociter. Oportet enim me deformare: z inter homines pot⁹ nudo capite deambulare: q̃z in officinam peccati mei iterum ingredi. Dum autem pariter ambularẽt monebat eam frater ad penitentiam. Videns autem ille: quia quidam fratres obuiarent ei: dicit ad eaz. Quoniam nec dñi omnes sciunt: q̃ soror mea sis: parũ de via secede: donec isti transeant. Quod cuz fecisset: postq̃z transierunt illi vocauit eam frater suus dicens. Ueni soror mea eam⁹ viam nostram. Illa autem non respondit ei. Perquirens ergo ille. inuenit eaz mortuam: z vestigia pedum eius plena sanguine. Erat enim discalciata. Tunc ille flens z eiulans nũciauit senioribus patrib⁹ oĩa que facta fuerant. At illi contendebãt inter se de saluatione ei⁹. Manifestauit autem domin⁹ vni seni de ipa: eo q̃ nulla cura illi fuit de re corporali: sed vt propriuz vuln⁹ sanaret neglexit omnia sua: z suspirauit grauiter. z fleuit pro peccato suo: ꝓpterea suscepit deus penitentiam eius.

Explicit liber de Penitentia
Incipit liber de Caritate

Irit abbas Antonius. Ego iam non timeo deum sed amo: quia amor foris mittit timorem Dixit iterum: quia de proximo est vita z mors. Si enim lucramur fratrem: lucrabimur christum. Si autem scandalizam⁹ fratrem in christũ peccamus. Abbas ã mon de loco nitrie venit ad abbatem anthonium: et dixit ei. Uideo quia maiorem laborẽ q̃z tu sustineo. et quomodo nomen tuum magnificatuz est in hominibus sup me. Et dixit ei abbas antonius. Quoniã et ego diligo deũ plus q̃z tu. Uenit aliquãdo abbas hylarion de palestina ad abbatem antoniuz in montem: et dicit ei abbas antoni⁹. Bene venisti lucifer: qui mane oriris. Et dicit ei abbas hylarion. Pax tibi columna lucis: qui sustines orbem terrarum. Dixit abbas marcus abbati arsenio. Quare nos fugis? Et dixit ei senex. Scit deus quia diligo vos: sed nõ possum esse cum deo et hominibus. Superiorum enim virtutum milia et milium milia vnã habent voluntatẽ: hñt hoĩes autẽ multas volũtates. Nõ possuz ego deũ dimittere: et venire et eẽ cũ hoĩb⁹. Dixit ab

bas agatbō. Quia ꝑm volūtatē meā nūq̄ dormiui: retinens in corde dolorē quēq̄ aduersus aliquē: neq̄ dimisi dormire ali quem habentem aduersum me aliquid.

Ascendente aliquādo de scitbi abbate Jo anne cum aliis fratrib⁹ errauit qui eis du catum prebebat in via. Erat enim nox: ⁊ fratres dixerunt abbati Joāni. Quid fa ciam⁹ abba: quia errauit frater iste de via ne forte moriamur errantes? Et dixit eis senex. Si dixerimus ei aliquid ꝺtristabit. Sed ecce facio me ipm quasi defunctū: ⁊ dico me non posse ambulare: sed iaceo bic vsq; mane. Et fecerunt sic. Sed ⁊ resídui dixerūt. Nec nos ibim⁹: sedebimus tecū. Et sederunt vsq; mane: ne obiurgarent fratrem illuz. Senex quidā erat in egy pto añq̄ veniret illuc abbas pastor. Jlle autez senex habebat noticiam hominum: ⁊ multuz honorez. Cum ergo ascendisset abbas pastor de scithi cum suis dimiserūt homines senez illum: ⁊ venerunt ad abba tem pastorem. Ductus autē inuidia senex male loquebatur de eis: Hoc audiens ab bas pastor contristabatur: ⁊ dixit fratrib⁹ suis: Quid faciemus de sene isto magno: quia nos in tribulationē miserūt homīes derelinquentes senē. ⁊ ad nos qui nibil su mus attēdentes? Quomodo ergo possu/ mus sanare eum? Et dixit eis. Facite ali/ quid ad gustandum: ⁊ tollite vasculum vi ni ⁊ eamus ad eum ⁊ simul gustemus: for/ sitan per hoc possumus sanare animū ei⁹. Tulerunt ergo quos parauerant cibos: et perrexerunt ad eum. et dū pulsasset osti uz: respondit discipulus eius dicēs. Qui estis. et illi dixerunt. Dic abbati tuo quia abbas pastor ē: et desiderat benedici per vos. Hoc autem nunciāte ei discipulo ei⁹ ille mandauit dicens: Uade q; mibi nō va cat. Jlli aūt perseuerantes in caumate di xerunt. non discedimus nisi meruerimus benedictionem senis. Senex autez vidēs perseuerantiam eor et humilitatē cōpū/ ctus aperuit eis: et intrantes gustauerūt cum eo. Cū vero manducarēt dixit senex In veritate dico minus est quod audiui ō vobis: centuplū eniz est quod video in opere vestro. Factus est ergo eis amicus ex illo die. Dixit abbas pastor. Conare se/ cundum virtutem tuam. nulli oīno face/ re malū: et castū serua cor tuū cuz oī bo mine. Iterum dixit, non est aliquid maius in dilectione q̄ vt aiam suā ponat qs pro ꝓximo suo: Et eniz sic⁹ audiens sermonē tristē cū posset ipse id facere: certet atq; sustineat ⁊ non contristet eum. vel etiam si lesus in re aliqua patiēter tulerit nō re tribuēs ꝺtristāti atq; ledenti se eo modo huiusmodi bō aīaz suā ponit ꝑ ꝓximo suo Contigit aliquando abbatem pambo iter cum fratrib⁹ in partes egypti facere ⁊ vi dens q̄sdam seculares sedentes dixit eis. Surgite ⁊ salutate et osculamini mona/ chos vt benedicamini. frequenter enim cū deo loquūtur ⁊ sancta sunt ora eor. Di/ cebāt de abbate papbūtio quia non cito bibebat vinū. Aliquando autē in itinere ambulans. superuenit in conuētū latronū ⁊ inuenit eos bibentes. Cognouit autem eum qui erat primus latronum. et sciebat quia non biberet vinū: Uidēs ergo eum de multo labore impleuit calicem vini et alia manu tenuit gladium euaginatum: ⁊ dicit seni. Si non biberis occidam te. Se nex vero sciens quia mandatum dei vult facere et volens eum lucrari. accepit et bi bit. Jlle vero ꝓceps latronū penitentiaz apud cū egit dicēs. Ignosce mibi abba. quia cōtristaui te. Et dixit ei senex Credo ī deo meo quia per hunc calicē faciat mi/ sericordiam tecum ⁊ in boc seculo ⁊ in fu/ turo. Et respondit latro. Et ego credo in deo quia āmodo non faciaz alicui quic q̄ mali et lucratus ē senex omne collegium illorum latronum. per id quod se propter deum dimisit voluntati eorū. Dixit ab bas biperitius. Eripe proximuz a pecca/ tis quāta tibi est virtus sine improperio. quoniam deus conuertentes a peccatis non repellit ase: Uerbum autem malitie ⁊ nequitie nō bītet in corde tuo aduersus fratrem tuum vt possis digne orare. pater dimitte nobis debita nostra sicut ⁊ nos di

mittimus debitoribus nostris Duo fratres erant in cellis. vnus autem ex eis senex erat: Et rogabat eum qui erat iuuenis dicens. Maneamus simul frater. Et ille dixit ei. Peccator sum & nō possū manere tecū. Ille autē rursus rogabat eū dicens. Etiā possum⁹. Erat autē senex ille mundus: et nolebat audire ga monach⁹ haberet in cogitatu fornicationē. Et dicit frater. Dimitte me vna hebdomada. et itex loquamur Uenit ergo postmodum iuuenis ille: & volens senem probare dicebat. In magnam temptationē incurri hebdomada ista abba. Pergens enī pro ministerio quodā in vico incidi in mulierē. Et dixit ei senex. Est tibi penitētia. Et dixit frater: etiā. Senex autē dixit. Ego tecū porto medietatē peccati huius. Tūc dixit frater ille. Nō scio quia possum⁹ simul esse: Et manserunt simul vsq; ad exitum suum. Dixit quidā patex: si quis te petierit rē aliquam & violēter prestiteris ei: sit volūtas animi in id qō datur: sicut scriptū ē: quia si quis te angariauerit vnū miliariū vade cum ipo duo. Hoc autē est vt si quis a te petierit rez aliquā: des ei ex aīo & spiritu. Dicebant de quodam fratre quia cum fecisset sportas & īposuisset eis ansas: audiuit vicinum suum aliuz monachū dicētē. Quid facio quia. proximū est mercatum: & non habeo ansas quas imponam sportelis meis. Ille vero resoluit ansas quas imposuerat sportelis suis. & attulit eas fratri illi vicino dicens. Ecce istas ansas supflu as habeo: tolle eas & īpone sportis tuis. Et fecit op⁹ fratris sui proficere ad quod opus erat: ꝓprium autem opus reliquit īperfectū. Dicebant de quodā sene ī sci/thi quia egrotauit & voluit māducare modicū panis recentis. Hoc autē audiēs quidam exercitatorū fratex: tulit melotē suā. & misit in eam panē siccū: & vadens in egyptum mutuauit illa pro pane recēti & attulit seni. Et cuz vidissent frēs panes illos recentes mirati sunt. Senex aūt nolebat gustare dicens. Quia sanguis frīs illi⁹ ē. Et rogauerūt illū frēs dicētes. Propter dñz comede: ne vacuū sit sacrificiū fratris istius. Atq; itaq; rogat⁹ cōedit. Frater quidaz interrogauit quendā senē dicēs. Duo sant fratres ex quibus vnus quiescit i cella sua. protrahens ieiuniū sex dierū: & multum sibi laborez īponens: alter vero egrotantibus deseruierit. Cuius opus magis acceptū ē deo? Respōdit ei senex. Si frater ille qui sex dieb⁹ ieiuniū leuat. appendat se per nares non pōt esse equalis illi q̄ īfirmantib⁹ deseruit. Interrogauit quidam senem quendaz dicens quō sunt modo quidam laborātes in cōuersatiōe: & nō accipiunt grāz sicut antiqui. Dixit ei senex Quia tūc caritas erat: & vnusq̄sq; ꝓximū suū trabebat sursuz: nunc autē refrigescēte caritate vnusq̄sq; ꝓximū suū deorsuz trahit: & propterea gratiaz non meremur accipere. Perrexerūt aliquādo tres fratres ad messem: & susceperūt certū spaciū sexagita modioꝝ: quod meterēt. Un⁹ aūt ex eis ipa prima die īfirmari cepit: & reuersus ē ad cellā suā. Duo aūt remanserūt: & dixit vn⁹ alteri. Ecce frī vides ga incurrit egritudinē frī nr̄. extorque ḡ tu animo tuo paululū: & ego meo similiter: & credim⁹ in deo: ga p oronē frīs nr̄i īplebim⁹ nos duo opa: & metam⁹ partē ipi⁹. Cum ḡ explicassent messem toti⁹ loci quem susceperāt venerūt recipe mercedes suas. & vocauerūt frēz illū dicētes. Ueni frī accipe laborē tuuz: Et ille dixit eis. q̄lē mercedē accipiaz ga nō messui: Et illi dixerūt ei. Oronib⁹ tuis consumata est messis: veni ergo & accipe mercedes tuas. Facta ergo plurima contentiōe inter eos de hac re illo scilicet dicēte: nō accipiā. ga nō laborauī: illis vo nō acqescētib⁹: nisi & ipe acciperet ptē suaz: abierunt ad iudicū cuiusdā magni senis: et dixit ei ille frī. Perreximus tres vt meteremus in agro cuiusdā viri ad mercedez. Cuz autē veniss̄emus ad locuz quem messuri eram⁹: ipa prima die i egritudinē cecidi: et reuersus sū in cellā meā nec vna die metere cuz eis ꝑualēs et nūc cogūt me frēs isti dicētes: veni accipe mercedes vbi nō laborasti. Dixerūt autez et illi frēs

Reuera nos tres perrexim⁹ metere: et suscepim⁹ spatiuz sexaginta modioꝝ qđ meteremus. Et si fuissem⁹ toti tres cum grandi labore vix potuissem⁹ explicare il lud:orationib⁹ aũt fratris huius nos duo velocius q̃z tres potuim⁹ ꝛ demessuim⁹ agrũ. ꝛ dicim⁹ ei veni:accipe mercedes tuas:ꝛ non vult. Hoc audiens senex mira tus est ꝛ dixit vni de monachis suis. Per cute signum in cella fratrũ: vt cõgregent se huc omnes. Qui cũ venissent dixit eis. Uenite fratres:ꝛ audite hodie iustum iu dicẽ. Et indicauit eis omnia senex. ꝛ adiu dicauit fratri illi vt accipet mercedes su as:ꝛ faceret ex his mercedib⁹ qđ ipe vel let: Et discessit frater ille ꝺtristatus. ꝛ plo rans:quasi preiudiciũ passus. Dicebat quidã senex:quia patres nostri cõsuetudi nem habuerũt venire ad cellas nouoruz fratrũ:qui solitarii habitare volebãt con uersari:ꝛ visitabant eos:ne quis eoꝝ tem ptatus a demonibus lederetur a cogitati one sua. Et si quando aliquis eoꝝ inuenie batur lesus adducebant eum ad ecclesiã. ꝛ ponebatur peluis cum aqua:ꝛ fiebat ꝓ eo oratio qui i temptationibus laborabat ꝛ lauabant omnes fratres manus suas in peluim:ꝛ perfundebatur aqua illa ille fra ter qui temptabatur. atqz ita statiz purga batur frater ille. Duo senes multis ãnis simul conuersati sũt:ꝛ nunq̃z inter se litez habuerũt. Dixit autẽ vn⁹ alteri Faciam⁹ ꝛ nos vnã litẽ. sicut boes faciũt. Et ille re spõdit fratri dicẽs. nescio qualiter fiat lis et ille dixit ei. Ecce pono in medio latercu lum ꝛ ego dico meũ ẽ hoc:tu aũt dicis nõ ſz meũ ẽ. et ita fit litis initium. Posuerunt ꝸ testã i medio sui:et dixit vnus eoꝝ. Me um é hoc. Et alter dixit ñ:ſz meũ ẽ. Et ille respondit ei. Etiam tuũ ẽ:tolle ꝛ vade. et discesserũt nec contẽdere inter se potue runt. Frater aliquis interrogauit senẽ quẽdã dicens. Si video fratrem de quo audio aliquã culpã ñ possum suadere aĩo meo. vt introducam eũ i cellã meã:si autẽ videro bonum fratrem ipz libenter susci pio. et dixit ei senex: Si facis bonũ bono fratri: paꝝ boni facis illi alteri duplum ipende. Ipse est enim qui infirmatur. Di xit quidam senex nunq̃z desideraui opus quod mihi vtile esset:et fratri meo dispẽ diũ faceret. huiusmodi habens spem quia lucrum fratris mei opus fructificationis mihi est. Quidam frater erat minister cu iusdam fratris. Contigit autẽ ꝙ vulnus fieret i corpore senis ꝛ sanies multa ex eo cum fetore proflueret. Dicebat autem co gitatio sua fratri illi qui deseruiebat. Di scede hinc:quia non potes sustinere feto rem putredinis istius. Ille vero frater vt reprimeret huiusmodi cogitationẽ. tulit vas aque ꝛ lauabat vuln⁹ senis illi⁹ et re collegit ipaz aquã i vase:ꝛ q̃tiẽs sitiebat ex ipsa bibebat. Cepit autem iterum cogita tio sua sollicitare eum dicens. Si non vis fugere vel non bibas fetorem hunc. Fra ter autem ille laborabat. et toleranter fe rebat bibens lauaturam vulneris illius: Et cum ita ministraret seni. Uidit de⁹ la borem caritatis illius et illam lauaturam in aquaz mundissimam vertit et senem in uisibili medicamento sanauit. Explicit liber de Caritate

Incipit liber ð̃puidẽtia ꝛ Cõtẽplatiõe.

Rater quidam abi

it ad cellam abbatis Arsenii in scitbi. et attendit per fenestram:et vidit se nem totum quasi igneum. Erat autẽ fra ter ille dignus qui talia intueretur. Et cũ pulsasset. egressus est senex. et vidit fra trẽ illuz stupẽtez: Et dixit illi. esne diu ꝙ hic pulsas? vidisti ne aliqđ? Et ille ñdit ei. Non. Et colloquens cuz eo dimisit eũ. Dixit abbas daniel qui erat discipul⁹ ab batis arsenii. quia narauerit ei abbas Ar senius tanq̃z de aliquo alio dicens: puto tamen ꝙ de se dicebat. Quia cuz sederet in cella sua quidam senuz: vox venit ei: di cens. Ueni et ostendam tibi opera homi num. Et surgens exiit. et duxit eum in quendam locum. et ostendit ei ethiopem incidentem ligna et faciẽtẽ sarcinã gran

dem ⁊ tẽptabat portare eam ⁊ non pote
rat ⁊ pro eo vt auferret sarcinã illaz: ibat
iterũ ⁊ incidebat ligna ⁊ addebat ad sarci
nã. Hoc autẽ faciebat diutius. ⁊ ꝓcedẽs
paululũ ostendit ei hominẽ rursus stãtem
super lacũ ⁊ implentẽ aquã ex eo et effun
dentẽ in cysternã pertusam. quã cysterna
ipsam aquam iterum refundebat in lacũ
et dicit ei iterum veni et ostendaz tibi ali
ud. et ecce vidi templum. ⁊ duos viros se
dentes in equis: ⁊ portãtes lignũ transuer
sum: vnus contra vnũ: volebant autẽ per
ianuam introire in tẽplum. ⁊ non poterãt
propter lignũ illud quod in transuerso por
tabant. ⁊ non inclinantes se vnꝰ post vnũ
vt fieret lignum illud directũ remanserũt
foris extra ianuaz tẽpli. ⁊ cũ interrogasset
quid hoc esset: ille respondit ei. Hi sunt qui
portant velut cũ superbia iustitie iugum
⁊ non humiliati sunt vt corrigerent se. et
humiliter ambnlarent in vta xp̃i. propter
quod ⁊ remanent foris a regno dei. Ille
autem qui ligna incidit homo ẽ in pecca
tis multis ⁊ pro eo vt agat penitentiam ⁊
subtrahat se de peccatis suis. alias iniqui
tates adhibet super iniquitates suas. Qui
autem aquam implet. homo ẽ qui opera
quidem bona facit. sed habet in eis etiam
⁊ mala permixta. per hoc pdit ⁊ bona opa
sua. Quapropter conuenit omnẽ hominẽ
sobrium esse in considerandis operibꝰ suis
ne in vanum videatur sustinere labores.
Narrauit iteruz abbas Daniel dicens: di
xit pater noster Arsenius de quodaz sene
in scithi qui erat magnꝰ in hac vita. simplex
autem in fide: ⁊ errauit pro eo qꝙ erat ydi
ota: ⁊ dicebat non cẽ naturaliter corpus
xp̃i panẽ consecratũ quẽ sumimꝰ: sed figu
rã eius cẽ. Hoc audientes duo senes qꝙ di
ceret hunc sermonẽ: ⁊ scientes qz magna
esset vita eius ⁊ conuersatio cogitauerũt
qz innocenter ⁊ simpliciter diceret hoc ve
nerunt ad eum ⁊ dicunt ei. Abba audiui
mus sermonẽ cuiusdam infidelis qui dicit
quia panis quem sumimꝰ non naturaliter
corpus xp̃i ẽ: sed figura eius. Senex autẽ
ait eis. ego sum qui hoc dixi. Illi autez ro
gabant eum dicentes: Non sic teneas ab
ba: ſz sicut ecclesia catholica tradidit. nos
autẽ credimus quia panis ipse corpus xp̃i
ẽ: calix ipse sanguis xp̃i secundum verita
tem ⁊ non secundum figuram: sed sicut in
principio puluerẽ de terra accipiẽs plas
mauit hominẽ ad imaginem suam ⁊ nemo
potest dicere qz non erat imago dei: q̃uis
de terra et puluere sit: ita et panis quem
dixit quia corpus meum ẽ credimus quia
secundum veritatẽ corpus xp̃i est. Senex
autem ait eis. Nisi rc ipsã cognouero: non
mihi satisfaciat ratio vestra. Illi autem di
xerunt ei deprecemur deum hebdomada
hac de misterio hoc et credimus quia deꝰ
reuelabit nobis. Senex autem cum gau
dio suscepit sermonẽ istum: ⁊ deprecabat
deum dicens. domine tu cognoscis quoni
am non per malitiã incredulus sum rei bu
ius: sed per ignorantiam errem: reuela er
go mihi domine iesu xp̃e quod verum est
Sed et illi senes abeuntes in cellas su
as rogabant et ipsi deum dicentes. Domi
ne iesu xp̃e reuela seni isti misteritm hoc.
vt credat et nõ perdat laborẽ suum. Ex
audiuit autem dominꝰ vtroſqz. et hebdo
mada cõpleta: venerunt dominica die in
ecclesiam. et sederunt ipsi tres soli super
sedile de scirpo: quod in modũ fascis erat
ligatum. medius autem sedebat senex il
le. Aperti sunt autem intellectuales oculi
eoꝝ: et quando sunt positi panes in altare
videbatur illis tantummodo tribus tanq̃
puerulus iacens super altare. et cum extẽ
disset presbiter manus vt frangeret panẽ
descendit angelus de celo habens cultrũ
in manu ⁊ sacrificauit puerulum istum. sã
guinem vero eius excipiebat in calicem.
Cum autem frangeret presbiter in paruis
partibus panem. etiam angelus icidebat
membra pueri i modicas partes. Cũ autẽ
accessisset senex vt acciperet sanctam cõ
munionem: data est ipsi soli caro sangui
ne cruentata. Quod cũ vidisset: pertimu
it et clamauit dicens. Credo domine quia
panis qui in altari ponitur. corpus tuum
est et calix sanguis tuus est. Et statim fa

cta est illa caro i manu eius panis scõz mysteriũ: z sumpsit illud in ore agens gratias domino deo. Dixerunt autem ei senes, deus scit humanam naturam: quia nõ potest vesci carnib⁹ crudis: z propterea trãsformauit corpus suum in panem: z sanguinem in vinum. his qui illud fideliter, suscipiunt. Et egerunt gratias deo de sene illo: quia non permisit deus perire labores eius: z reuersi sunt ad cellas suas cuz gaudio. Iterum ipse abbas Daniel narrauit de alio magno sene qui habitauit in inferioꝛib⁹ partibus egypti: quia diceret per simplicitatem. qꝫ melchisedech ipe sit filius dei. Hoc autem iudicatum est sancte memoꝛie Cirillo archiepiscopo alexandrino de eo: z misit ad eum. Sciens autez quia signifer esset ipse senex. z qcquid peteret a deo reuelaretur ei: z quia simpliciter diceret hoc verbũ: vsus est huiusmõi ratione dicens. Abba rogo te quia in cogitatione mea est qꝫ Melchisedech ipse sit filius dĩ: z rursus alia cogitatio mea dicit. quia melchisedech non sit de⁹: sed homo sit: z summ⁹ sacerdos dei fuerit. Quoniaz ergo hesito de hoc: idcirco misi ad te vt deprecꝛeris deũ: quaten⁹ tibi reuelare dignetur de hoc quid veritas habeat. Senex aũt de cõuersatione sua p̃sumens cũ fiducia dixit. Da mihi tres dies i dutias z ego ꝺ̃precoꝛ deũ ꝺ̃ hac re z renũcio tibi qꝺ̃ mihi fuerit reuelatũ ꝺ̃ hoc. Intrans ꝫ in cellã suã. deprecabatur deuz de verbo hoc z veniẽs p⁹ tres dies dixit sancte memoꝛie Cirillo epo. Hõe Melchisedech. Archiepiscop⁹ respondit ei. Quomodo cõstat apud te abba? Et ille dixit ei. Deus ostendit mihi omnes patriarchas. ita vt singuli eoꝝ coram me transirẽt ab Adam vsqz ad melchisedech. Et angelus mihi assistens dixit. Ecce iste est melchisedech. Et ideo archiep̃e certus esto: qꝛ sic est. Abiẽs autem senex: per semetipsum predicabat quia homo esset melchisedech: z gauisus ẽ magnifice sancte memoꝛie Cirillus episcopus. Puer erat adhuc sancte memoꝛie effrẽ. z vidit somnium siue reuelatiõez. qꝛ nata sit vitis in lingua eius. z creuit z impleuit totam terram fructifera nimis: z ꝫ venirent omnia volatilia celi. z comederunt de fructu vitis illius Quantuz autẽ manducabant: eo amplius implebat fructu. Iterum vidit quidam sãctoꝛum in somnis oꝛdinem angelicum descendentez de celo secundum preceptum dei. habentẽ i manu libꝛũ: ꝺ̃ est thomũ scriptũ int⁹ et foris. Dicebant autem adinuicem. Cui debet cõmitti ꝺ̃: Quidã dicebãt illi alii aũt dicebant ꝺ̃ alio. Rñderũt aũt et dixerũt. vere vtriqz qdẽ sãcti sũt et iusti q̃s dicitis verũ tñ hoc eis cõmitti ñ potest. Multa etiam alia nomina sanctoꝛum dicentes: Postea dixerunt quia nemini potest hoc alteri committi nisi effrem. Et vidit senex ille cui hoc in somnis apparuit: quia effrem vederũt thomuz illum. Mane autem surgens audiuit effrem docentem et velut fontem ebulientem de oꝛe ipsius: z cognouit senex qui somninm viderat: qꝛ spiritus sancti est operatio quod egrediebatur de labiis effrem. Dicebant de abbate Zenone. quia cum moꝛaretur in scitbi: exiit nocte de cella sua velut ad paludem et cum erraasset: fecit tres dies z tres noctes ambulans z laboꝛans: z cum defecisset: cecidit semianimus. Et ecce puerulus stetit ante eum habens panem z surriscula aque: z dicebat ei. Surge manduca. Ille aurem surgens oꝛauit extimans qꝛ fantasma esset. Puer autem respondens dixit ei. Benefeciſti. Surgens ergo accepit z maducauit: et post hoc dixit ei. Quãtum ambulasti. tantum longe es a cella tua: sed surgens sequere me: Et statim inuentus ẽ in cella sua. Dixit ergo ei senex. veni intra: z da nobis oꝛationem. Et cuz itrasset senex: ille subito non cõparuit. Dicebat abbas Joannes. quia vidit quẽdaz senum in excessu mentis tres monachos stantes trans mare: z facta ẽ vox ad eos ex alia parte littoꝛis dicẽs. Accipite alas igneas z venite ad me. Et duo quidez ex eis acceperunt alas. z volauerunt ad aliud littus vnde facta est vox: tertiꝰ vero

remãsit ⁊ flebat fortiter ⁊ clamabat. Postea vero vate sunt: et ipsi ale non ignee: sed infirme et vebiles: ita vt cũ omni labore mergendo et surgendo nimis afflictus vẽiret illuc. Sic ẽ et generatio hec. Que si accipit pẽnas. non tamen igneas sz vix ifirmas et ṽbiles potest accipere. Abbas Macharius habitabat ĩ loco nimis veserto. Erat autem solus in eo solitarius: in iferiori vero parte erat alia solitudo. in qua habitabant fratres plurimi. Obseruabat autem senex ad iter: ⁊ vidit satbanã veniẽtem in habitu hominis. vt ptransiret p cellam eius. Uidebatur autẽ quasi tunica cũ vti linea. omnino vetusta ⁊ tota cribrata: ⁊ per oĩa foramina eius pendebãt ampulle. Et vxit ei senior. Obe maior vbi vadis? Et ille respõdit. Uado cõmouere fratres. Senex aũt vixit ei: Ad qd tibi ampulle iste? Et vixit. Gustũ fratrib⁹ porto. Et vixit ei senex. Et omnes ad gustandũ. totas. ampullas cũ gustu portas? Et rñdit. Etiam. Etsi vnum alicui non placet. offerram aliud. Si autem nec illud. vabo tertium: ⁊ sic per ordinẽ oĩbus oblatis. fieri nõ potest nisi vel vnus placeat ex eis. Et cũ hec vixisset: transiit. Et obseruabat senex custodiens vias: vonec ille iterum remearet. et cum, vidisset eũ: vixit ei Sanus sis. Et respondit ei. Unde mihi salus? et vixit ei senex. Quare? Respõdit. Quia modo omnes sanctificati sunt: et nemo mihi acquiescit. Et vixit ei senex. Neminez ergo amicum habes illic? Et ille respondit. Unum tantũmodo fratrẽ habeo ibi: ⁊ ipe mihi solus acgescit: ⁊ quãdo videt me conuertitur ad me velut ventus. Senex ẏo vixit ei. Et quis vocatur frater ille? Respondit Theoctiscus. Et cum hec vixisz pertransiit. Surgens aũt abbas macharius perrexit ad inferiorem beremũ. Qõ cum audissent fratres acceperunt ramos palmarum ⁊ occurrerunt ei obuiam: ⁊ singuli eorum parabant cellas suas: incerti ad quẽ declinaret. Senex autem inquirebat quis inter eos Theoctiseus vocaret in loco illo. Et inueniens eum intrauit in cellã ei⁹. Theoctiscus ergo suscepit eum gaudens. Cum ergo cepisset secrete loqui: vicit ei senex. Quomodo est circa te frat? Et respondit orationib⁹ tuis bene. Et vixit senex. Ne impugnant te cogitatiões Et ille respondit: interduz bene sum. Erubescebat enĩ vicere ei. Et vixit ei senex. Ecce q uot annos habeo in conuersatiõe loci istius: ⁊ omnes honorant me: ⁊ tamẽ in hac senectute infestus ẽ mihi spirit⁹ fornicationis. Et respondit Theoctiscus: vicens. Crede abba ⁊ mihi. Senex autem simulabat alias quoqz cogitationes sibi eẽ molestas: vonec faceret illum confiteri. Deinde vicit ei. Quomodo ieiunas. Et ille vixit ad nonam. Dicit ei senex. Jeiuna vsqz sero ⁊ abstine. ⁊ cõmẽda euãgelia. vt memoriter retineas ea: sed ⁊ alias residu as ex animo meditare scripturas. et si tibi ascẽderit cogitatio mala: nunqz vorsum aspicias. sz sẽper sursũ. ⁊ stati te vñs aduuabit. et senex corrigẽs frez illũ: reuersus ẽ i solitudinẽ suã. et cũ iter obseruaret: vidit iterum vemonẽ illũ et vicit ei. Ubi vadis iterũ? et ille respondit comouere fratres: et abiit. Duz autẽ reuerteret vicit ei senex. Quomodo sunt fratres illi. et ille respõdit Male. Senex aũt vixit Quare. et ille respondit. Quia oẽs sancti sũt. et malus malũ. qz et vnum quẽ habui aĩcũ obedientẽ mihi etiam ipe nescio vnde subuersus est. ⁊ nec ipse acquiescit mihi: sed omnibus sãctior factus est: et propterea iurauit iam non ambulare ad illum. nisi post multum tempus. et hec vicens transiit relinquens senem. Senex veqo intrauit i cellam suam adorans et gratias agens vео Abbas Macharius volens consolari fratres: vicebat. Uenit huc aliquando cum matre sua puer qui a vemonio vexabatur: Et vicebat matri sue. Surgeamus binc. Illa autem vicebat: Non possum pedibus ambulare fili: Et vicebat ei filius eius: Ego te porto. Et admiratus sum astutiam vemonum quo modo eos exinde fugare volebat.

Dicebat itezum ve consolatione scitbi

ad fratres. Quando videritis cellã edifi/
catam iuxta paludẽ:scitote qz prope ẽ de/
solatio scithi. Quando autẽ videritis ar/
bores:iam ante ianuam est. Quando ve/
ro videritis pueros tollite melotes ve/
stras z abite. Abbas moyses qui habita/
bat in petra:impugnatus ẽ aliquãdo a for
nicatione:z cum non prevaleret tenere se
in cella.perrexit z indicauit hoc abbati ysi
doro. Et rogauit eum senex. vt reuertere
tur in cellam suam. Ille autẽ non acquie/
vit dicens non possum abba. Et sumpsit
eum.z leuauit eum secum in domum z di
xit ei. Attende ad occasum.z attẽdens vi
dit multitudinẽ demonum:z bi cõfusi erãt
z turbantes se ad pugnandum. Dicit ei ite
rum abbas ysidorus. Respice ad orientez
z attẽdit.z vidit inumerabilem multitudi
nem angelorꝝ in gloria. Dixit autez abbas
ysidorus. Ecce isti sũt qui missi sũt ad auxi
liandum sanctis.qui vero ad occasuz ascẽ
dunt.hi sunt qui impugnant nos. Plures
ergo sunt qui nobiscum sunt ꝙ qui aduer
suz nos sunt. Et ita agens gratias deo.ab
bas moyses sumpsit fiduciam.z reuersus
est in cellam suam:Dixit abbas Moyses
in scithi. Si custodierimus mandata patꝝ
nostrorum. ego presumens de deo: spõ/
deo vobis quia barbari huc non veni/
ent. Si autem non custodierimus:de
solandus est locus iste. Sedentibus
aliquando fratrbus apud eundem abba
tem Moysen dixit eis. Ecce barbari
hodie in scithi venient:sed surgite z fugite
Dicunt ei illi. Et tu non fugies pater. Ille
autem dixit eis. Ego per tot annos expe/
cto diem istum: vt ipleatur sermo domini
mei iesu xpi dicẽtis. Omnes qui accipiũt
gladium:gladio peribunt. Alii autẽ dixe
runt ei. Neqz nos fugiemus:sed tecuz mo
riemur. Et dixit eis.ego causaz nõ habeo
vnusquisqz vestruz videat quomodo stet
Erant autem septem fratres cum eo.z di
xit eis. Ecce barbari appropinquãt ianue
z statim barbari intrantes occiderũt eos.
Unus autem ex eis timore carnali perte
ritus fugit z abscondit se post plectas de
palma:z septem coronas vidit descenden
tes z coronantes abbatez Moysen.z sex
fratres qui cũ eo fuerant interfecti:Dice/
bant de abbate syluano qz voluit aliquã/
do pergere in syriam.z dixit ei discipulus
suus Marcus. Pater noli exire hinc
sed neqz ego te dimitto abire. Expecta ꝙ
hic alios tres dies.et cũ expectaret abbas
tertia die dormiuit i pace Marcus disci
pulus eius. Dicebat abbas Joãnes. qui
exiliatus est a Marciano.quia venimus
aliquando de syria ad abbatẽ pastorem z
volebamus eũ interrogare de duritia cor
dis. Senex autẽ grece nesciebat:neqz in/
terpres inueniebatur. Uidens autem nos
senex tribulatos cepit greca lingua loqui
dicens. Natura aque mollis ẽ.lapidis aũt
dura. Et si vas aqua plena pendeat supra
lapidẽ.ex quo assidue stillans gutta cadat
in lapidẽ.perforat eum:ita z sermo diuinꝰ
leuis ẽ:cor autem nostrum durum. Audi
ens ergo homo frequentez diuinũ sermo
nẽ aperitur cor eius ad timendũ deuz. Di
xit abbas pastor. Scriptum est quẽadmo
dum desiderat ceruus ad fontes aqua/
rum:ita desiderat anima mea ad te deus
Sicut ergo cerui in solitudine serpentes
plurimos glutiunt.z cum veneno eorum
accẽsi fuerit ad aqꝰ puenire desiderãt:ita
z monachi i solitudinibus hitãtes:accẽdũ
tur ꝺmonuz malignorꝝ veneno.z propter
ea ꝺsiderãt sabbato z dominica die veni/
re ad fontes aqꝝ hoc ẽ ad corpus z sãgui/
nẽ dñi nri ihu xpi: vt purgẽtur ab oi ama
ritudine demonũ malignorꝝ.interrogauit
aliqs frater abbatẽ pastorẽ dicẽs. Quid ẽ
qꝺ scriptũ ẽ.nõ reddas malũ ꝙ malo? Di/
xit ei abbas pastor. Hec passio quattuor
modos hẽt. Primũ de corde:secũdum de
aspectu.tertiũ ꝺ lingua.quartuz ñ reddere
malũ ꝙ malo. Si.n.potueris pugnare cor
ñ venit ad aspectũ.custodi etiã ne loqris.
Si ãt z locutꝰ fueris:cito corripe:ne facias
malum ꝙ malo. Narrauit sãctꝰ Basilius
epꝰ dicẽs fuit i quodã monasterio femina
rum quedam virgo que stultam se esse ac
demonez habere simulabat:que adeo ab

omnibus aliis honori habebat. vt nec cibum quidē cū ea caperent. Talē gdē elegerat vitā: vt a quoquina nunq̄ recedens totius illic monasterii officium ipleret. Et erat secūdū vulgare prouerbiuz vniuerse domus spongia ipletuz a se reb⁹ probans quod in sactis libris scriptū legim⁹. Si qs inquit ex vobis putat se sapiētē eē in hoc mūdo fiat stultus. vt sapiens fiat. Nec igit inuolutū pannis habebat caput ita quoq̄ oīb⁹ seruiebat. cetere aūt virgines tonse cuculis coopiuntur. Nulla aliquando potuit hanc de quadrīgentis virginib⁹ videre aliquādo manducantē: nunq̄ per oē euū suuz sedit ad mensā: A nulla vl̄ modicā partē panis accepit. sed micas tm̄ ōtergens mensarum: et abluens ollas. bis solis alimoniis contēta viuebat. Nulli vnq̄ fecit iniuriaz. nulla personarum ipsius murmur audiuit. nulli aut paruz aut satis vnq̄ locuta ē. Et certe cū ab omnibus cederetur: cum omnium viueret odio: maledicta omnium sustineret. sancto piterio p̄ batissimo viro semperq̄ in deserto viuēti: astitit angelus dñi quadā die sedenti in loco qui dicitur porphirite: affatusq̄ ē eū his verbis. Cur inqt grande aliquid te eē credis vt sanctus t in huiusmodi degens loco? Uis videre mulierem sanctiorē te. vade ad tabenēsiotarum monasterium feminarum. t vnam ex eis illic inuenies in capite habentē coronam: ipsamq̄ cognosce te esse meliorem. Que dum contra populum tantum sola diebus ac noctib⁹ pugnat. cor ipsius a deo nunq̄ recessit. Tu autē in vno loco residens. neq̄ quoq̄ aliquando progrediens: per oēs vrbes animo et cogitatione vagaris. Statimq̄ ad predictum monasteriū venit: t magistros fratrum rogauit: vt introducerent eū ad habitaculum feminaz. Quem mox illi. et vita glorioſū. t etate prouectioris videntes: cum fiducia magna introduci fecerūt Ingressus autez desiderauit omnes sorores inspicere: inter quas solaz illā propter quā venerat non videbat. Ait autē ad postremū. Oēs inquit mihi adducite: deesse enim mihi videtur aliqua ex vobis. dicūt ad eum. Unaz adhuc stultā habem⁹ intrin secus i quoquina. Sic enim eas que a dīno ne vexantur appellāt. At ille. Exhibete inquit ipsam ad me. vt eam videam. Quo audito: supra memoratā vocare ceperunt Que cū nollet audire sentiens: vt credo aliquid aut fortassis hocipsū diuina reuelatione cognoscēs: dicunt ei. Sanctus piterius desiderat videre te. Erat enim vir magnus fama et nomine. Cūq̄ ad euz fuisset adhibita. vidissetq̄ pāno frontē ipsi⁹ inuolutā proiecit se ad pedes eius dicens Benedic me inquit. Que similiter ad ipsius pedes se proiecit dicens. Tu benedic me domine. Omnes autem sorores obstupuerūt simul dicentes. Noli abba talem iniuriā sustinere. fatua ē enim ista quā cernis. Tunc sanct⁹ pyterius ipsis omnibus ait. Uos inqt estis fatue. nam hec vestra t mea nonna ē. Sic enim vocant illi femias spirituales. Et deprecor deū ait: vt dign⁹ ipsa in die iudicii merear inueniri. Quo audito oēs simul ad pedes ipsius ꝓciderunt singule se peccasse in eā variis modis confitentes. verbigratia. Alia enim abluens sordes carbini. supra eaz se fudisse dicebat Alia vero colaphis eam a se verberatam sepe memorabat. Alia nares ipsius syna pe impletas a se esse deflebat. Cetere quoq̄ diuersas referebant se ei iniurias irrogasse: pro quibus omnibus sanctus ille fusis deo precib⁹ egressus est. Post paucos autem dies illa non ferens tantam gloriā tantoq̄ se nolens honore sorox cumulari. grauariq̄ se credens excusationib⁹ singulox: egressa de monasterio illo occulte. quo ierit. in quē se miserit locū. vel quo fine defecerit: ad nullius potuit noticiā peruenire. Beate memorie paulus simplex discipulus abbatis antonii narrauit patribus talem rem. Quia aliquando veniens in monasterū visitādi gratia t pro fratx instructione post consuetam adinuicē consolationē intrauerit ecclesiam dei. missas more solito celebrare. Beatus ergo paulus intuebatur ad vnumquēq̄ itroeūtiū

in ecclesiaz quali animo intraret. Habebat enim ꝛ hanc gratiam dataz sibi a deo vt si videret vnūquēqz cuius animi esset: sicut nos facies nostras videmus ad inuicem. Ingredientibus ergo omnibus clara facie ꝛ splēdido vultu.ſz ꝛ vniuscuiusqꝫ angelo gaudente.vnum vidit nigruz ꝛ obscurum corpore toto.et demones ex vtraqz parte tenentes et trahētes eum ad seipos:et capistrum in nares'eius mittētes sanctum vero angelum eius de longe lugubrem tristēqz sequentem. Paulus vero lacrimans. et manu frequenter pectꝰ tundens.sedebat ante ecclesiam: plorans eum valde qui ei talis apparuerat. Qui autem videbant quod faciebat et taz subitam eius mutationem ad lachrymas:ꝛ ad luctum .interrogabant rogantes euz qd videret timentes ne quid in reprehensiõe omnium vidisset.pro quo hec faceret. Postulabant etiam vt ad missas intraret cuz eis. Paulus autez repellens eos: ꝛ negãs se ingressurum.sedebat foras ianuam tacens et plorans nimis eũ.qui ei taliter apparuerat. Post paululum autem dimisso ecclesie conuentu.iterum intendebat sīngulos exeuntes,vt quoruz introitũ agnouerat sciret quales exirent. Et ecce vidit illum virum nigrum et obscurum toto corpore prius.exeuntem ab ecclesia: clarum quidem vultu.candidum vero corpore.demones autem qui ante eum tenebant.postea de longe sequentes.sanctum vero angelũ iuxta ipsũ ābulātē letum ꝛ prōptum ꝛ gaudentē super eum valde. Paulus vero exiliens cum gaudio:clamabat benedicens deum ꝛ dicens. O ineffabilis dei misericordia ꝛ benignitas.o diuitie miserationis eius ꝛ innumerabilis bonitas. Currens autez ꝛ ascendens super altũ gradũ: magna voce dicebat. Uenite et videte opera domini q̄ terribilia sunt et omni stupore digna. Uenite ꝛ videte'euz qui vult omnes homines saluare:ꝛ ad agnitionem veritatis venire. Uenite adoremus ꝛ procidamus ante eum: vt dicamus qnia tu solus potens es peccata dimittere. Ad hāc voce eius.oēs solliciti cucurrerunt cupiētes audire que dicebat. Et conuenientib⁹ omnibus referebat paulus que vidisset anteq̄ ecclesiam intrarent. ꝛ que postea: ꝛ interrogabat virum illum vt diceret ei causam:pro qua ei tantam subito inmutationem deus donauerit. Homo ergo ille conuictus a paulo coraz omnibus qui circa ipsum erāt.aperte narrauit: dicēs. Ego homo peccatoꝛ sum.ꝛ multo tempore in fornicatione vixi vsqz nunc:ingressus aūt modo ecclesiam dei audiui vocem esaie prophete cum legeretur.magis autē vocem dei loquentis in eo.vbi dicit. lauamini mundi estote:auferte malum de animabus vestris coram oculis meis. discite bene facere ꝛ si fuerint peccata vestra tanq̄ fenicium velut nix dealbabuntur: ꝛ si volueritis ꝛ audieritis me bona terre mãducabitis. Ego inquã fornicator in hoc sermone compūctus sum nimis.ꝛ igemiscēs intra conscientiam meam:dixi ad deum. Tu deus qui venisti in mundum:peccatores saluos facere ꝛ qui hec qne modo lecta sunt p ꝓphetaz ꝓmisisti:comple effectu ꝛ opere etiam in me īdigno peccatore Ecce enim amodo ꝓmitto tibi.ꝛ spondeo sermone ꝛ ꝯfiteor corde.quia ab hodie iã non ero fornicator:sed abrenũcio sordib⁹ seculi.et seruio tibi ammodo in conscientia munda.hodie ergo domine et in hora hac suscipe me penitentem et interpellantem te ꝛ renuētē omne peccatum. In his igitur promissiõib⁹ ait egressus sũ de'ecclesia statuens in animo meo nihil vltra agere mali corã oculis dñi. Quod cuz audissent omnes.clamauerunt vna voce ad dominũ dicētes.q̄magnificata sunt opa tua domine.omnia ī sapiētia fecisti. Qua propter cognoscentes hoc xp̄ani ꝺ sāctis scripturis et diuinis reuelationibus. quã tã deus habeat bonitatem circa eos q ad eũ deuote confugiunt et p penitentiam emundant priora delicta. q̄ non solum non cogũtur penas exoluere pro peccatis antea commissis. verumetiam. consequi bona promissa: Non ergo desperemus ꝺ

nostra salute. quia sicut p esaiam ꝑphetā ꝓmisit dñs. eos qui peccatis iuoluti sunt lauari. ⁊ sicut lanā albā et niuē dealbari. et bonoꝝ celestiū q̄ in ciuitate celestis hierusalem sunt: repleri. ita et nūc itez ꝑ sanctū ezechielez prophetam iureiurādo ꝓmisit dicēs. Uiuo ego īquit dicit dñs. ga nolo mortem peccatoris: sz magis vt conuertaf ⁊ viuat. Hucusqz de greco i latinū trāstulit pelagi⁹ oyacon⁹ romāe ecclesie Et ab hinc deorsuz Joannes eiusdem ecclesie subdyaconus.

Biit aliquando za charias ad abbatem suuz siluanū ⁊ inuēit eū i excessu mētis: ⁊ erant manus eius extense in celū. ⁊ cū vidisset ista: clausit ostiū ⁊ exiit. Et intrans circa horā sextā atqz nonā inuenit euz eodez mō. Circa decimā ho horā pulsauit: ⁊ ingressus inuenit eū quiescētē: ⁊ dicit ei. Quid habuisti hodie pr̄? Qui dixit ei: Infirmat⁹ sū hodie fili mi. Ille ho tenés pedes ei⁹ dicebat. Nō te dimittā: nisi mihi īdicaueris quod vidisti Respōdit ei senex: Ego in celū rapt⁹ fui. ⁊ vidi gloriam dei: ⁊ illic steti vsqz modo. et nūc dimiss⁹ sū. Dixit sācta sincletice. Efficiamur prudētes sicut serpētes: ⁊ simplices sicut columbe: vt astute ītelligam⁹ laqueos diaboli. Nā prudentes sicut serpētes dictū é vt nō ignorem⁹ impet⁹ diaboli ⁊ artes ei⁹. Eteni similе aligd ex alio simili scelere superatur. nā ⁊ simplicitas colūbe demōstrat puritatē actiōis: Dicebat gdā patrū. Quia dū sederēt aliquādo seniores ⁊ loquerētur ō bōis edificatiōib⁹. erat iter eos vnus ꝑuidēs ⁊ vidit angelos manus agitantes ⁊ laudātes deū. vt aūt venisz locutio secularis: discedebāt āgeli. ⁊ volutabāt porci i medio eoꝝ plēi fetoribꝰ ⁊ poluebāt eos. Cū aūt rursus loquerent de edificatiōe. venientes iterū angeli laudabant deum. Dixit quidā senex. Hoc é quod scriptuz est: super duobus ⁊ tribus peccatis tyri auertam me. super quatuor aūt nō auertā. videlicet cogitare maluz ⁊ cōsētire cogitatui ⁊ locutiōi: quartū vero ē perficere op⁹ In hoc ergo ñ auertit ira dei. Dicebāt de q̄dā sene magno in scithi. q̄ quotiēscūqz edificabat cellulā egrediebatur cū gaudio: ⁊ ponés fūdamētū. si discedebat donec cōsumaret. Aliqñ ergo exiēs ad fabricandā cellā cōtristabat valō et dicūt ei fratres. Quare tristis ac mest⁹ es abba? Qui dixit eis. Desolādus ē loc⁹ iste filii. Ego enim vidi qñ ignis accensus ē in scithi: ⁊ accipiētes fratres palmas cedentes extinxerūt euz. et iterū accēsus ē. et accipientes rursus fratres palmas cedentes: extinxerunt euz. Tertio accensus est et repleuit totam scithim: et iam nō potuit extingui: ideoqz ergo contristor ac mest⁹ suz. Dixit qdam senex scriptuz est: iustus vt palma florebit. Significat autē hic sermo bonorum actuuz: altum et rectum ac dulcem fructum. Est vero in palma vnuz incardiuz. et ipsum candidum: omnem habens operationez in se simile autem ⁊ super iusto reperitur. Unuz enim ei ⁊ simplex ē cor: ad deum tantūmodo respiciens. Est autem et album. habēs illuminationez fidei: et omnis operatio iusti in corde ipsius est. Nam ⁊ acumen stimulorum ei⁹ aduersus diabolum est propugnaculuz. Dixit aliquando alter senex. Sunamitis beliseuz suscepit: eo ꝙ non haberet affectum cū aliquo homine. Dicitur sunamitis personam anime habere: beliseus vero personā sancti spiritus designare. Quacunqz ergo hora recedit anima a seculari conuersatione ⁊ perturbatione. aduenit ei spiritus dei: ⁊ tūc poterit parere cuz sit sterilis. Ali⁹ quidā patruz dixit. Quia oculi porci naturale habēt figmētū: ita vt necessitate semp intēdāt in terrā: nec aliquādo possūt respicere ad celum. Sic ergo. et aia eius q̄ ī dulcedine voluptatū delectat semel delapsa ī luxurie scenū: difficile potest respicere ad deū. aut sape aliqd dignū deo. Fuit qdā magn⁹ inter prouidētes: ℟ affirmabat dicēs ga virtutez quā vidi stātē super baptisma: eādē etiā vidi sup vestimētū mōachi: qñ accepit habitū spirituale. Cui dā sēi data ē gra videdi q̄ fiebāt: ⁊ dicebat

Quia vidi in cenobio aliquãdo meditantem fratrem in cella.et ecce demon veniens stabat foris cellã.ꝛ dum frater ille meditaretur non prevalebat ingredi.cũ autẽ cessabat meditãdo:tunc demon ingrediebatur cellam.Dicebant de quodã sene.qꝛ deprecatus ẽ deum vt videret demones ꝛ revelatum est ei: Non opus habes videre eos Senex autẽ rogabat dicens:quia domine potes me protegere gratia tua.

Post hec dominus revelauit oculis eius ꝛ vidit eos quia tanq̃ apes sic circundãt homines stridentes dentibus suis:angeli vero dei increpabant illos. Dixit quidã senex:qꝛ duo fratres erant ei vicini: vnus peregrinus.et alius inchoris:Erat autem peregrinus ille modicũ negligentioꝛ: ille vero inchoris studiosus valde.Cõtigit aũt vt dormiret ille peregrin⁹ in pace. At ille senex vicinus eorum cum eẽt previdus.vidit multitudinẽ angelorꝫ deducentiuꝫ animã eius:ꝛ cum perveniret ad celum vt intraret.facta est questio de illo:ꝛ venit vox desuper dicens. Manifestum ẽ quia modicum negligentioꝛ fuit peregrinus:sꝫ propter peregrinationem eius aperite ei. Et post hec dormiuit ꝛ ille ichoris:ꝛ venit ois cognatio eius ad euꝫ.Cernẽs vero senex ille non venire angelos ad deducendam animam eius miratus est.ꝛ cadens in faciem suam in conspectu dei dixit. Quomodo peregrinus ille cuꝫ negligentioꝛ fuerit talem gloriam habuit.ꝛ hic cum studiosus eẽt nihil huiusmodi meruit:' Et venit vox ei dicens. Hic studiosus cum venit vt dormiret aperuit oculos suos ꝛ vidit parẽtes suos flẽtes ꝛ consolata ẽ anima eius. Peregrinus vero ille licet negligẽtioꝛ fuerit tamen nullum suorꝫ vidit.ꝛ ingemiscẽs flevit ꝛ deus consolatus ẽ eum. Narrauit alter patrum quidam. Quia erat aliquis solitari⁹ in heremo nylopoleos.ꝛ ministrabat ei quidã secularis.sed fidelis. Erat aũt ĩ eadem ciuitate homo q erat diues ꝛ ipse. Contigit ergo vt moreretur ille diues ꝛ deducebat euꝫ tota ciuitas simul.ꝛ ep̃s cũ lampadibus:Egressus autez et ille qui ministrabat illi solitario secundum consuetudinem portans ei panes.ꝛ inuenit quia comederat eum belua. Et cecidit in faciẽ suam ĩ conspectu domini dicens. Non surgam hinc donec demonstretur mihi a deo que sint hec. Quia ille quidem impius talem apparatum habuit in deducendo. hic vero qui seruiuit deo die noctuqꝫ ista pertulit. Et ecce angelus domini veniens dixit ei: Ille impius habuit paruũ bonum ĩ hoc seculo et recepit illud hic. vt illic nullã requiẽ inueniat.iste autẽ solitarius q homo erat ornatus ad omnem virtutẽ.habebat vero et ipse vt homo modicuꝫ aliquid culpe.et recepit hic illud. vt ibi inueniat̃ purus coraꝫ deo. Et ita consolatus in his verbis abiit.glorificans deum super iudicia eius quia vera sunt.Sancti patres ꝺ scithi ꝓphetauerunt de vltima generatione dicentes.Quid operati sumus nos. Et respondens vn⁹ ex illis vir magne vite nomine cyrion dixit. Nos mãdata dei custodimus. At illi responderunt dicentes:' Hi vero q fuerit post nos qd erũt facturi.qui dixit eis.Dimidiũ opis nostri opaturi sunt Et dixerunt ei. Hi aũt q post ipsos fuerint qd facient.Qui rñdit. Dño non habebit opationem generatio illa.venture sũt autem illis tẽptationes.et q repti fuerint ꝓbati ĩ tempore illo meliores q̃ nos et patres nostri erunt. Narrauit quidam senex dicẽs.qꝛ erat quedaꝫ virgo ꝓuecta etate valdeqꝫ ꝓfecerat in timore dei:et interrogata ẽ a me.q̃ res ad hãc eã adduxerat cõuersationẽ. At illa ingemiscẽs ita cepit dicere. Mihi quidẽ venerande pater cũ ad huc essez paruula erat pater modestus ac mãsuet⁹ morib⁹.debilis vero et ifirm⁹ corpore:qui ita vixit curã sui agẽs. vt vir aliquãdo in publico videretur ab his q ĩ eodẽ bitabant vico. Terrã autẽ suã assidue operabatur:ꝛ ibidem semper occupabat vitã suã. Si qñ fortasse sanus fuisset. fruct⁹ culture sue domũ portabat. Plurimũ aũt tẽporis in lecto et languorib⁹ ꝺetinebatur:tãtaqꝫ erat taciturnitas vt igrãtib⁹ cũ sin̄ voce crederent eẽ. Mat̃ vo mihi erat

econtrario curiosa absq3 modo:atq3 vltra omnes mulieres que erant i regione hac turpior. Sermones vero eius ita ad vniuersos mouebantur: vt putaret̃ omne corpus ipsi9 lingua esse. littes frequẽtius cõmittebantur ad omnes ab ipsa: inebrieta te ãt vini cũ viris luxuriosis demorabat̃. Dispensabat autẽ ꝛ ea que int9 domi erãt tanc3 meretrix pessima: vt etiã substantia multa valde nõ potuerit nobis sufficere. Nam huic a patre meo delegata erat dispensatio dom9. Corpus autez suuz ita turpitudine abutebat̃: vt pauci de vico ipso potuissent effugere libidinẽ ei9. Nunquã corpori ei9 morbus occurrit: nec dolorem aliquem sensit vel aliquantulũ: sed a natiuitate vsq3 ad vltimuz diem suũ. integrũ sanumq3 corp9 suuz possedit. Inter hec cõtigit vt pater meus longa egritudine fatigatus moreretur: ꝛ cõtinuo aer cõmotus est. ꝛ pluuia ꝛ chorruscationes atq3 tonitrua aerez cõturbabãt: ꝛ neq3 nocte neq3 die ymber cessando triduo super lectũ sine sepultura fecit eum manere: ita vt homines vici illius mouẽtes capita admirarentur q9 tantum malũ vniuersos lateret dicentes. Siccine dei inimicus erat iste. vt nec terra eũ recipiat ad sepulturã. Sz tamen ne intra domum membra eius dissoluta ingressum habitãtibus prohiberẽt. imminente adhuc aere tempestate ꝛ pluuia descendente: vix aliquo modo sepulture euz tradidimus. At vero mater mea post hec licentia plurima accepta cum improbitate maxima corporis sui libidĩe vtebatur. et prostibulum deinceps faciẽs domum nostram. in tanta luxuria vixit atq3 deliciis. vt dum ad huc paruula essem. deficeret nobis substantia nostra. Vix enim aliquando cum timore sicut mihi videtur morte illius adueniente. tantam meruit funeris prosperitatem: vt etiam putaret̃ aer simul in exquiis deducere funus illi9. Ego autem post obitũ eius puellari egressa etate et desideria titillationis corporis mei. ieiuniis refrenans. quadam die ad vesperam vt fieri solet cogitare cepi atq3 considerare cuius vitam magis eligerez imitandam: vtrum matris aut patris qui modeste et mansuete ac sobrie vixit: Sz rursus cogitabam illud quia nihil in vita sua consecutus sit boni pater meus. sed p omne temp9 in infirmitate et tribulatiõe consumptus ẽ: et ita finem suũ accepit: vt nec sepulturam eius terra reciperet: Si igit̃ bona esset huiusmõi cõuersatio apud deum. quare ergo tãta mala affecut9 ẽ q sic viuere delegit: Sed bonũ ẽ inquit cogitatus meus sicut mater mea vixit me quoq3 viuere tradere voluptati et luxurie ac libidini corpus meum. Etenim nullum opus illa turpe prętermisit in ebrietate oẽ tps incolumis atq3 prospere degens. itaq3 vitã suã expleuit. Quid ergo: Sic oportet me viuere sicut mater. Melius ẽ enim propriis oculis credere. que ve manifeste sũt cognita et nihil prętermittere. Et cum hoc placuisset mihi misere. eiusdem me cõstituere vite. superuenit nox et continuo mihi sopor accessit. Post hos sermões astitit mihi qnidam grandis quidem corpore aspectu autem terribilis: deinde intuẽdo me perterrẽs iracunda visione et aspera voce ĩterrogabat me dicens. Dic mihi inquit qui sunt cogitat9 cordis tui: Ego autem aspectu eius et habitu tremefacta: neq3 aspicere in eum audebam. Maiori vero voce vsus iterũ iussit vt ea que mihi placerent sibi pronunciarem. Ego autem pre timore dissoluta et omnẽ oblita cogitatum nihil esse dicebam. Ille vero negãti mihi reuocabat ad memoriam vniuersa que in corde meo meditata fuerã. Ego autem cõtricta et ad precẽ conuersa: supplicabam veniam consequi et causam ei narrabam huiusmodi cogitatus. Qui ait mihi. Veni ergo et vide vtrosq3 patrez scilicet et matrem. et cuius deinde volueris tibi elige vitam. Et apprehendens mihi manum trahebat me. Ducens autem me in quendam campum magnum habentẽ paradisos multos et diuersos fructus: variasq3 arbores et pulchritudinem inenarabilem: et introduxit me illuc. Occur

rens autem mihi pater meus amplexat⁹ est in me.et osculabatur:filiaz me vocãs. Ego vero circumplexa eum rogabam vt manerez cum ipso. At ille. Nunc inquit nõ potes hic esse:si vero volueris mea vesti/gia sequi.venies huc non post multũ tem/pus.Cũ aũt adhuc ego deprecarer vt ma nerem cũ ipso:trahẽs me rursus manu q ibi me duxerat.veni ait ostendam tibi et matrez tuaz que in igne exuritur: vt sci/as ad cuius eorũ imitationẽ declinare ve lis vitam tuaz.Statuens:autem me ĩ do mo tenebrosa atqz obscura.omni stridore et perturbatione repleta:ostẽdit mihi for nacẽ ignis ardentẽ.z picem feruentez.z quosdaz illic terribiles aspectu stantes su per fornacem. Ego aũt inspiciens deorsũ video matrem meam in fornace vsqz ad collum dimersam. stridentem dentibus et igne ardentem:et vermium multoꝝ fe torem fieri.Videns autem me mater. cũ vlulatu clamabat filiam me vocans. heu me' filia de propriis operibus et pecca tis meis hec patior quia quasi deliramen ta mihi videbantur vniuersa.que de sobri etate erãt. Opera enim fornicationis et adulterii nõ videbantur mihi habere tor menta. ebrietatem quoqz et luxuriam non arbitrabar lucrari penas.et ecce p/pter exiguas delicias:quanta exoluo tor menta:ecce pro contẽptu dei quales reci pio mercedes. Apprenderunt me vniuer sa immobilia mala. Nunc tempus auxilii o filia.nunc recordare nutrimentorũ que a me consecuta es:nunc retribue benefici um si quid boni aliquando a me accepisti. Miserere mei filia quia in igne ardeo: et ab ipso igne non possum: miserere mei qa ĩ huiusmodi cruciatibus examinor. Mise/rere mei filia:z porrigens manũ tuã: educ me de loco hoc: Me autez recusante hoc facere propter eos qui ibi astabant rursũ cum mater clamabat. Filia mea adiuua me:z noli despicere fletuz proprie matris tue. Memẽto doloris mei ĩ die parturiẽ/tis te:z ne me despicias q̃ gehẽne ignibus depereo. Ego aũt a voce ei⁹ lacrimis cõ/mota humãuz aliqd patiebar:z cepi eũ cla more dolẽs ei igemiscere. Exurgẽtes vo bi qui in domo mea erãt.z accẽdẽtes ignẽ causã mugitus mei interrogabãt. Ego au tem narraui eis que videraz:z sic iaz vnũ hoc deliberaui:vt patris mei sequerer vi tam certa facta per ineffabilez misericor/diaz dei:qz pene reposite sũt his:qui male viuere non metuunt. Alia si quidem mul ta beata virgo ex ipsa visione cognoscẽs per reuelationem dei:multam esse a deo: z bonorum operum retributionẽ:z malo ruz actuum et turpis vite:maximas eẽ pe nas anũciabat. Ideoqz dilectissimi:efficia mur melioris consilii nobismetipsis:vt be ati fieri sine fine possimus. Narra/uit itex idem senex ꝺ quodã episcopo: vt maxime ex eo fiduciam capiam⁹:q̃z faci/lis sit deus ad veniam:si tm̃ nos peniteat commissi o peccatorum. Nunciabat igitur a quibusdam eidem episcopo:inter fideli uz turmas duas consistere mulieres: que abrupta seculi gradiendo ĩpudice inueni rentur et viuerent. Episcopus autem ex his que ei nunciata sunt commot⁹:suspica tus est ne forte et alie huiusmodi essent z ad deprecandum deum se conuertit.cer/tus inde rogans effici:qꝺ et meruit. Post diuinã enim illam atqz terribilẽ consecra tionem.dum accederẽt singuli ad partici pandum sancti misterii sacramẽta.per vul tus eorum cernebat animas quibus vna queqz subiaceret peccatis. Et peccatoꝝ quidem hominum videbat facies nigras quosdam vero ipsorum tãq̃z ab estu exu/stas facies habentes oculos autem rube os ac sanguineos: Justos autem videbat claros aspectu:et candidos amictu. Et alii qdẽ oũ acciperẽt corpus domini exurebã tur z incẽdebant̃ aliis aũt sicut lumen ef/ficiebat̃ ĩ se:et per os ingressũ omne eorum corp⁹ illustrabat. Erãt autẽ inẽ ipos etiaz q solitariã vitaz elegerãt:et hi qui in con/iugiis erãt:q et ipi ita esse videbãt.. Deinde cõuertit se et cepit etiã mulierib⁹ ipa vistri buere misteria vt cognosceret q̃les et ipa ruz essẽt aie:et vidit simili mõ fieri nigras

atqz rubeas facies eaz. sanguineas quoqz et albas. Inter ipas autē aduenerūt z ille due mulieres que accusate erāt apud eum propter quas maxime ad hāc precē et preuidentiā venerat. Cernit aūt ipsas dum accedunt ad sanctū misterium clarū habentes vultum et honorificuz: candida quoqz stola circūamictas. Deinde cum z ipse participate fuissēt misteria xpi: facte sunt sicut a lumine illustrate. Rursuz epi scopus ad solitaz se precem conuertebat. supplicans deo discere cupiens moduz re uelationū que ei demostrate fuerant. Asti tit autem angelus domini: et de singulis interrogare precipiebat. Sanctus vero episcopus continuo de illis duabus sciscitabatur mulieribus: si vera esset illa prima accusatio an falsa. At vero āgelus affirmabat omnia vera esse que dicta de eis erant. Episcopus quoqz ait ad āgeluz Et quomodo in perceptione corporis xpi splendide erant facies eaz: albam etiam stolam habebant lumineqz fulgebant nō paruo. Ait autem ei angelus. Eo q̄ penituerint de actib⁹ suis et discedētes ab bis lachrymis et gēitib⁹ atqz elemosynis pauperum. per confessionem diuinum meruerunt numerum. de cetero nequaq̄ in bisdem malis se casuras promittentes: si tm̄ de prioribus delictis vēiā mereantur. et meruerunt per hoc diuinā, immutationem z a criminibus absolute sunt: z viuent de inceps sobrie z iuste ac pie. Episcopus autem mirari se dicebat: non tm̄ de immutatione eaz: hoc enī multis contigit fieri: sz de dei dono: qui non solum eas tormentis minime subiecit: sed etiaz tantā eis donare dignatus ē gratiā. Ait autē ad eum angelus. Amiraris b iuste q̄i bō. dns autē omnipotēs ac de⁹ nr̄ z vr̄ cū naturaliē sit bon⁹ ac misericors: hos qui discedūt a propriis delictis. z per confessiōez accedūt ad eū nō tm̄ perire nō patit. sz etiā furorē suū aufert ab eis: z bonore dignos facit. Etenī sic de⁹ dilexit mundū: vt filiū suū vnigenitū daret p eo. Quia igit cū inimici essent hoīes mori p eis elegit: mltomagis domesticos effectos eos et pniam agētes super bis q̄ gesserāt. absoluit a pēis: z eis que ab ipo p̄parata sunt bona p̄stabit pfruenda. Hoc ergo scito. quia nulla dlicta hominū vincūt clemētiā dei tm̄. vt per penitentiaz ea q̄ pridem gs gesserat mala abluat actib⁹ bōis: Cū enim sit misericors de⁹ scit infirmitatē generis humāi z passionū fortitudinē z diaboli potētiam atqz astutiam z lapsis hominib⁹ in peccatis quasi filiis ignoscit: z expectat correctionē eorum: patientiam habens in ipsis. conuertentibus vero atqz eius exorantibus bonitatem tā q̄ infirmis compatitur: z absoluit confestī vincula eorū: et donat eis bona que preparata sunt iustis. Ait autem episcopus ad angelum. Obsecro te. dic mihi etiam vultuum differentias. z quibus peccatis vnusquisqz eorum subiaceat: vt etiam de bis cognoscens ab omni liberer ignorātia Angelus autem dixit ad euz: Hi quidem qui splendido atqz hilari vultu sunt in sobrietate z castitate z iusticia vnūt: modsti quoqz z condolentes ac misericordes sūt Hi vero qui nigras habent facies: fornicationis z libidinis operarii sūt ceterisqz sceleribus z delictis implicati. Hi vero qui apparuerunt sanguinei atqz rubei. in malignitate et iniusticia viuunt: z amantes detractiones: blasphemi dolosi: et homicide sunt. Rursum dicit ei angelus. Adiuua eos. siquidem salutem eorum desideras. Propterea etiam meruisti orationum tuarum effectum vt videndo discas discipulorum tuorum peccata. et per ammonitiones atqz obsecrationes meliores eos per penitentiam facias ei: quoqz qui pro ipsis mortuus est et resurrexit a mortuis ihū xpo domīo nostro gtuz facias. Quātacunqz igitur tibi virt⁹ est et studiuz z dilectio circa dominum tuuz xpm ihm: oēz eoz gere p̄uidentiā vt cōuertātur a propriis peccatis ad cōmunē dnz et mānifesta gb⁹ dlictis subiaceāt. ne ppriā desperent salutē. Ex b pēitētib⁹ gdē illis z conuertēti b⁹ ad deū aīab⁹ eoz salus erit z epulatio futuroz bonoruz: tibi vo erit p̄rima merces imitant deū tuū qui celos quidē reliquit z in terris demoratus ē pro salute bo

minū. Referebat quidam patruz quia tres sūt res bonorabiles apud monachos quibus oportet nos cuz timore ⁊ tremore ⁊ gaudio spūali accedere. Uidelicet communicatio sanctoꝝ sacramentoꝝ: ⁊ mensa fratrū: ⁊ peluis in qua fratꝝ pedes lauantur. Proferebat autē ⁊ exempluz tale dicens. Quia erat quidaz magnus senex p̄uidus. ⁊ cōtigit eum manducare cū pluribus fratribus: ⁊ comedentibus illis videbat in spiritu idem senex sedens ad mensā quosdā edentes mel: alios autē panes. alios uero stercus. Et mirabat intra semetipsum: ⁊ deprecabatur deuz dicēs. Domine reuela mihi mysteriū hoc: q̄ idem cib⁹ omnibus appositus é super mensaz: ⁊ ī mā ducando ita imutatus videtur: vt quidaz edant mel: quidam aūt panē: alii ꝟo stercus. Et venit ei vox de sup dicens. Illi q̄ māducant mel. bi sunt: qui cū timore ⁊ tremore ⁊ gr̄aꝝ actione edunt ad mensā ⁊ incessanter orant: ⁊ oratio eoꝝ sicut incēsuz ascēdit ad deū: ideoq̄z mel comedūt. Qui aūt panē māducant bi sunt q̄ gratias agētes percipiūt ea que a ꝺo donata sūt illis. Alii vero q̄ stercus māducāt: bi sunt qui murmurant ⁊ dicūt: hoc bonū ē. id malus est. hec autem talia non oportet cogitare: sed magis glorificare deū atqz laudes ei offerre: vt in nobis impleatur illud quod dictum est. Siue manducatis siue bibitis siue aliud quid facitis: oīa in gloriam dei facite. Explicit liber de p̄euidentia et contēplatione.

Incipit liber de sanctis senioribus qui signa faciebant.

Jrit abbas Dulas discipulus abbatis bysarionis. q̄ ambulantibus nobis secus littus maris. sitiui et dixi abbati bysarioni. abba sitio valde. Et cuz fecisset senex orationē dixit mihi. bibe ꝺ mari et dulcis facta ē aqua: et bibi. Ego aūt hausi modicū in vase ne forte iterū sitirē q̄ꝺ cum vidisset senex dixit mihi. Ut quid aquā portas? Dixi ei. Ignosce mihi ne forte itex sitirez. et ait senex. deus qui hic est ⁊ vbiq̄z est. alio tempore cum ei necessari uz esset fecit orationē et trāstuit chrysorroan fluuiū pedibus. Ego aūt admirat⁹ int̄ rogaui eū dicens. quomodo sentiebas pedes tuos dum ambulares ī aqua? Et ait senex. Usq̄z ad talū sentiebam aquam: reliqua autē erant solida sub pedibus meis Rursuz euntibus nobis ad alium senem venit sol ad occasū. et orās senex dixit. obsecro domine. stet sol donec peruenaz ad seruū tuuz. ⁊ factuz ē sic. Uenit aliq̄n qui dā demonium habens in scithi. et facta est oratio p̄ ipso in ecclesia. et n̄ egrediebatur demō ab eo q̄ durus erat. Dicunt autem adinuicē clerici loci illius. Quid faciem⁹ huic demoni? Nemo enī pōt eū eiicere. nisi abbas bysarion. Et si rogauerim⁹ cuz p̄ ipso neq̄z ī ecclesiā vēiet. Hoc aūt faciam⁹. Ecce vēturus ē māe ante oēs ī ecclesiā faciam⁹ eū q̄ vexat̄ sedere ī loco ipsi⁹ ⁊ cū ingreditur. stem⁹ ad orationē ⁊ dicam⁹. Excita frem illū abba. Fecerūt autē sic. Uniente itaq̄z mane sene illo. steterunt ad orōnē: et dicūt. Excita frez illū abba. ⁊ dixit illi patiēti. Surge egredere foras. Et ꝺesti exiuit demon ab eo: ⁊ san⁹ fact⁹ ē ex illa hora. Dixerūt seniores frēs aliquā do abbati belie ī egypto de abbate agathone. q̄ bonus frē ē. Et dicit ei senex. Secundū generatiōez suaz bonus ē: Qui dixerunt ei. Secūdum antiquos aūt quid? At ille rīdens ait. Jam dixi vobis quia secūduz generationē suam bonus est. secūdum antiquos vero vidi hominē in scithi qui facere poterat vt sol staret in celo. sicut fecit ihs̄ filiꝰ naue. Et hec audiētes ob stupuerūt: ⁊ glorificauerūt deū. Dicebāt ꝺ abbate macario illo maiore q̄ ascēdēs ꝺ scithi portabat sportas: ⁊ fatigat⁹ resedit. ⁊ orauit dicēs. Deꝰ tu scis q̄a iā n̄ p̄ualeo. Et mox eleuat⁹ inuēt⁹ ē trās flumē. Habebat q̄dā hō filiū paraliticū in egypto ⁊ adduxit eū ad cellā abbatis macharii ⁊ relicto eo ad ostiū flēte recessit lōgi⁹. Respiciēs autem senex vidit pueruz plorantē et dicit ei. Quis te adduxit huc Qui dixit. Pater meus proiecit me huc:

et abiit. Et dixit ei senex. Surge et apprehende eum. Qui statim sanus factus ē: et surgens apprehendit patrē suuz et sic abierunt in domū suā. Dicebat abbas siso ys: quādo erā i scitbi cū abbate machario ascēdim⁹ metere cū eo septē nomia: et ecce vna vidua colligebat spicas p⁹ nos: et non cessabat plorās: Uocauit ḡ senex dñz agri illi⁹. et dixit ei. Quid ē anicule huic ḡ sic plorat? Qui dixit ei: quia vir eius habuit depositum cuiusdam: et mortuus est non loquens: et nō dixit vbi posuit illud: et vult dñs depositi illi⁹ accipere eā: et filios eius i fuitutem. Et ait ei senex. Dic illi vt veniat ad nos: vbi requiescim⁹ in caumate. Et cum venisset dicit ei senex. Ut quid sic plorās. Que ait. Uir meus defunct⁹ est accipiens cōmendatū alicuius ⁊ non dixit moriens vbi posuerit illud. Et dicit ei senex. Ueni ⁊ ostende mihi sepulchrum viri tui. Et assumptis secū fratribus abiit cū ea: et cuz venissent ad locuz vbi posit⁹ erat vir ei⁹ dixit ad illaz senex. Recede hinc in domū tuā: et orantibus illis vocauit senex eū qui mortuus fuerat. dicens. Ubi posuisti alienū depositum? Qui respondens dixit ei. In domo mea absconditum est sub pede lectuli mei. Et ait illi senex. Dormi itex vsqz in diem resurrectionis. Uidentes autem fratres: p timore ceciderunt ad pedes eius. Quib⁹ dixit senex. Non propter me factū ē hoc. nihil enim sum: sed propter illā viduam et orphanos ipsius fecit deus rez banc. Hoc autez scitote: quia sine peccato vult deus esse animam. ⁊ si quid petierit accipit. Ueniens autē nunciauit vidue illi vbi positū erat illud comendatum. At illa sumens illud reddidit domino suo. ⁊ liberauit filios suos: ⁊ q audierūt hoc glorificauerūt deū. Transiens aliquando abbas emilius per quendā locū vidit quendā monachum detentū a quibusdam tanq̄ homicidam. Accedens autē senex interrogauit cām. ⁊ cō perto quā ob cām calumniarētur ei: dicit ad eos qui eum tenebant. vbi est ille qui occis⁹ ē? Et ostenderūt ei. Tūc approximās ipi defuncto dicit omnibus. Orate. Ipe vero expandente manus ad deū: surrexit is qui defunctus erat ⁊ dixit ei cozā omnibus. Dic nobis quis est qui interfecit te? Qui respondens ait. Ingressus ecclesiam cōmendaui pecuniam presbytero: ipse xo surgens occidit me: ⁊ portans ꝓiecit me i monasteriū abbatis hui⁹. Sed rogo vos vt tollant ipe pecunie ab eo: ⁊ dent filiis meis. Tunc ait ad eum senex. Uade dormi donec veniat dominus ⁊ resuscitet te. ⁊ confestim obdormiuit. Uenerunt aliquādo plures seniores ad abbatē pastorē ⁊ ecce quidā de cognatis ipi⁹ abbatis habebat filium: ⁊ erat facies eius p operationem diaboli uersa retrorsū: Uidens aūt pater eius multitudinē patx: accipiēs puerū sedebat foris plorans. Cōtigit aūt vt vnus seniox egrederet foras. Qui cū vidisset patrē pueri ait illi. Quid plorasbō? Qui ait. Cognatus suz abbatis pastoris: ⁊ ecce contigit huic puero temptatio ista: ⁊ volens euz isti seni offerre vt curaret eū timui. Non enim vult nos videre: ⁊ nunc si cognouerit quia hic sū psequēs mittit ⁊ minat me hinc. Ego vero videns presentiam vestraz presumpsi venire huc. Ergo quō vis miserere mei: ⁊ introduc intus puerum istuz et orate pro ipo: et accipiēs eū senex intrauit et vsus est prudenter: et nō statiz eū obtulit abbati pastori: sz incipiēs a minimis fratrib⁹ dicebat. Cōsignate puerū istuz. Cum autē fecissent omnes p ordinem cōsignare eū: ad vltimū obtulit eum abbati pastori: qui nolebat tangere eum. At illi rogabant eū dicētes vt omnes: ita et tu pater fac. Et ingemiscens surrexit ⁊ orauit dicens. Deus salua plasma tuuz: vt non dominetur ei inimicus. Et consignās curauit eum: ac reddidit patri suo sanum. Narrauit qdā pr̄um ꝺ. aliq̄ abbate paulo qui erat in iferiori parte egypti habitans iuxta thebaidam. Dic ergo paulus tenebat manibus eos qui dicuntur conuti aspides ⁊ serpentes ⁊ scorpiones. ⁊ scidebat eos per medium. Uidentes autē fratres admirati sunt: ⁊ interrogabant eum dicē

tes. Die nobis quid operatus es. vt accipe res gratiam istam? Qui ait eis. Ignoscite mihi fratres. si quis possederit puritatem omnia subiiciuntur ei sicut ade. Quia quā do erat in paradiso ante preuaricationē mandati omnia terrestria obediebant ei animalia quoqz. Temporib⁹ iuliani apo state cū ascenderet in persidem missus est demon ab eodem iuliano vt velocius va dens ad occidentem adduceret ei respon sum aliquod inde. Cum autem peruenisz demon in quendam locum vbi quidā mo nachus habitabat. stetit ibidem per decez dies immobilis: z nō poterat vltra progre di quia monachus ille non cessabat ora/ do neqz nocte neqz die z regressus est de/ mon sine effectu ad eum qui miserat illum Dixit ei Julian⁹. Quare tardasti? Respō dit ei demon dicens. Et morā feci: z sine actione reuersus sum. sustinui enim decē dies monachum nomine publium. si forte cessaret ab oratione vt transirem z nō ces sauit: z prohibitus sum transire: z redii ni hil agens. Tunc impiissimus iulianus di/ xit: Cum regressus fuero faciam in eo vi dictam. Et inter paucos dies interemptus ē per prouidentiam dei. z continuo vnus ex prefectis qui cū eo erant: vadens ven didit omnia que habebat z dedit pauperi bus z veniens ad senem illum factus est monachus magnus: et sic quieuit in domi no. Uenit aliquando quidam secularis ad abbatē sysoi in montē abbatis antonii ha bens filium secum. qui in itinere mortuus fuerat z non est conturbatus: sz cū fiducia tulit eum secum z procidit cum illo tanqz penitentiam faciens. vt benediceretur ab eodem sene. Post pusillum vero surgens reliqt cadauer ante pedes senis z egres sus est foras: Porro senex putabat qz pe/ nitentiā ageret ante pedes suos: z dicit ei Surge vade foras: non enim sciebat quia mortuus erat. et statim surgens egressus est. z videns eum pater eius expauit. z in/ trans adorauit senem: z dixit causam. Et audiens hoc senex contristatus est. Nō. n. volebat hoc fieri. Precepit itaqz ei disci/ pulus illius senis. vt nemini diceret hoc vsqz ad obitum illius senis. Tēptatus est aliquando abrahām discipulus eiusdē ab batis sysoi a demone. et videns euz senex quia cecidit: surrexit z expandit manus su as in celum dicens. Deus velis nolis non te dimittam. si cum non curaueris. Et ili/ co curatus ē frater ille. Senex quidā erat solitarius iuxta iordanē fluuium. et īgres sus propter causam in speluncam et inue/ nit ibi leonē: z cepit fremere leo vētib⁹ su is ac rugire. Dixit autem ei senex. quid an gustiaris? Est locus q capiat me z te. Si vero non vis: surgens egredere hinc. Leo autē non fremens egressus est inde foras. Ascendit quidam senex aliquando de sci/ thi in terminum. et ibi diuertit. et vidētes homines laborē abstinentie eius obtule/ runt ei modicum vini. Alii autem audien tes de ipso. adduxerunt eum ad hominez quendam demonium habentē. Cepit aūt demon ille maledicere senem illū dicens Ad istum potatorem vini me adduxistis? Et senex quidem propter humilitatem no lebat eum eicere. propter improperium ve ro eius dixit. Credo in xp̄o priusqz finez fa ciam bibendi calicez istum: egredieris ab eo. Et cuz cepisset senex bibere: clamauit demon dicens. Incēdis me. Et antecz cō sumeret bibens exiuit demō p gr̄az dei. Misit qdaz pat̄r discipulū suum haurire aquā. Erat aūt puteus procul valde a cel la ipsorum. et oblitus est funem portare se cum. Dū vero venisset ad puteum frat ille et cognouisset qa ñ portauerat funē solito more fecit orationē. z clamans dixit. La ce abbas me⁹ iussit me lagenā istaz īplere aq̄. Et ōtinuo ascēdit aqua vsqz ad sūmū putei. et impleuit frater ille lagenam suaz z restituta ē aq̄ iterū i locū suū. Expli/ cit liber ꝺ sanctis senioribꝰq signa faciebāt.

Incipit liber de conuersatione optima diuersorum sanctorum.

Ettulit abbas vnas di/ cēs. Qz ambulantes aliqꝺdo in heremo ego et abbas meus bysarion venimus se

eis quandam speluncā in quaz ingressi inuenimus ibi quendā fratrem sedentem ac operantē plectaz de palmis. qui noluit respicere ad nos: neqz salutare: nec omnio voluit loqui nobiscū. Dixit autem senex. eamus hinc: forsitan non ē animus fratris illius loqui nobiscum. Egressi vero inde ambulauimus illico videre abbatem Joannem. Redeuntes vero venimus iterū per eandē speluncam vbi fratrem illū p̄us videramus: z dixit mihi senex. Ingrediamur ad fratrē istū: si forte reuelauit ei d̄s vt loquatur nobiscū. Intrantes aūt inuenimus eum quia dormierat ī pace. Ad vero senex ait mihi. Veni frater z colligam⁹ corpus eius. in hoc ip̄m enim misit nos deus. Cum aūt colligeremus euz: inuenim⁹ quia mulier erat: z admiratus ē senex. dicens. Ecce quomodo z mulieres colluctātur aduersus diabolū in heremo: z nos in ciuitatibus deboneſtamur. Glorificantes ergo deum qui protegit diligētes se. recessimus inde. Dicebat abbas vindemi⁹. ga narrauit abbas machari⁹ dicens. Sedente me aliquādo in scithi. descenderūt duo adolescentes peregrini. vnus quidē ip̄oz barbatus: alius vero nō adhuc. z venerūt ad me dicentes. Ubi est cella abbatis macharii? Ego autem dixi eis. Quid eū vultis? Respōderunt. Audientes de eo: de scithi venimus videre eū. Dico eis. Ego sum. Qui penitentiam agentes dixerunt. Hic volumus manere pater. Ego autem cum vidissem eos delicatos: z quasi nutritos diuitiis dixi eis. Nō potestis hic sedere. Dicit ille maior. Et si non possum⁹ sedere hic pergemus alubi. Dixi ergo apō animum meū. Ut quid eos persequor z scandalizantur? Labor ip̄e faciet vt a nobis fugiant. Tūc dixi eis: venite facite vobis cellam si potestis. Dicunt illi. Ostēdite nobis tantummodo locum z faciem⁹. Dedi autem eis securiz z sportam plenā panib⁹ z salem. ostendi etiam eis durā petram dicens. Excidite hic z adducite vobis ligna de palude. z cum imposueritis tectū sedete in eodem loco. Ego autem putabam q̄ fugerent propter nimium laborem. Post hec interrogauerūt a me quid operaturi essent. Dico eis. Plectaz de palmis. Et sumens folia palmaz de palude ostendi eis initiuz plectē: z quomodo coniungere deberent. quibus etiaz dixi. Facite sportas z date custodibus ecclesie: z illi vobis afferēt panes. Post hec ergo ego recessi ab eis. ipsi autem patienter omnia quecunqz dixi eis fecerunt z non venerunt ad me per tres annos. Sustinui autem et ego luctando cum animo meo dicens. Putasne que sit eoz operatio. quia non venerunt interrogare me ō cogitationib⁹ suis. Qui enim de longinquo sunt veniunt ad me: isti vero de proximo non venerūt ad me. Nā nec ad aliū abierūt nisi solum ad ecclesiam cū silentio accipere oblationē. Igitur ego oraui deum iciunans vnaz septimanam. vt demonstraret mihi operationem eoz. Surgens autē post illaz septimanaz abii ad eos videre quomodo sederent: z cuz pulsassez aperuerūt mihi: ac salutauerūt me tacentes: facienſqz orationem sedi. Innuens autē ille maior minori vt egrederet̄. Ipse ꝟo maior sedit facere plectā nihil loquēs: z circa horā nonā significauit p̄cutiens z venit ille minor z fecit modicaz coctūram pulmēti. Apposuit ꝟo z mensā. innuente ei. illo maiore: z posuit super eam tres paximates: z stetit tacens Ego autem dixi. Surgite manducemus. Et exurgētes manducauim⁹. Attulit ꝟo lagūculam z bibimus. Cuz aūt factū eēt vespere dicunt mihi. vadisne hic? Respōdi. ego non: sed hic dormiā. posuerūt autē mihi mattam in vna parte z sibi in anglo ex alia parte. Tulerūt etiā cingulos suos. z semicincia sua z posuerunt se dormire simul super mattam ante me. Cum autem se reclinassent oraui ad deū vt mihi reuelaret operationem eorum. Et apertum est tectum celle: z facta ē lux tanqz per diem. ipsi vero non conspiciebant lumen illud. Cum vero putarent q̄ ego dormirē: tetigit ille maior minorem in latus: z surrexerunt atqz cinxerunt se: expandentes quoqz manus in celum steterunt cuz silentio: ego quidem videbam eos. ipsi

vero me non videbant. Videbaz ergo de mones sicut muscas venientes super illũ minorem. et alii quidẽ veniebant vt sede rent super os eius. Alii vero super oculos et vidi angelum domini habentẽ gladiũ ignis circumualantem eum atqz secantẽ ab eo demones. Illi autem maiori fratri non poterant appropinquare. Circa mane vero reclinauerunt se: z ego feci meipsuz quasi euigilantẽ. et ipsi fecerunt similiter Dixit autem ille maior hunc sermonem tã tum. vis dicemus hos duodecim psalmos Dixi etiam. z psallebat ille minor qnqz psal mos senos versus. vna cum alleluia: z per vnunquẽqz versum exibat lãpas ignis de ore ipsius. z ascendebat in celũ. Simili ter et ille maior cum aperiebant os suum psallens tanqz fumus ignis egrediebatur de ore ipsius z pertigebat ad celum. z ego dixi. modicũ ex animo sicut z illi op9 dei. exiens autẽ dixi. Orate pro me. Illi vero satisfecerunt mihi tacentes. z cognoui qz ille maior perfectus esset: z illum minorez ipugnaret adhuc inimicus. Post paucos autem dies dormiuit ille maior frater: et tertio die ille iunior: z cum aliqui patrum venirent ad abbatẽ macharium ducebat eos in cellam ipsoz: dicens venite z vide te martirium horum peregrinoz. Duo qui dam patrum rogauerunt deum: vt ostende ret eis in quã peruenerint mensuraz. et venit illis vox dicens. Quia in villa illa q ẽ in egypto. est secularis quidaz eucarist9 nomine. z vxor eius vocatur maria: non dum adhuc peruenistis in mensurã ipsoz Exurgentes autem illi duo senes uene runt in vicum illum. Qui percunctantes inuenerunt cellulam ipsius. z vxorem ei9 z dicunt ad eam. vbi est vir tuus. At illa dixit eis. Pastor est ouium: z ipsas pascit. et introduxit eos in domum suam. Cũ ve ro sero factum eẽt venit ipse eucarist9 cuz ouibus. z videns illos senes parauit illis mensam: misitqz peluiz. et lauit pedes eo rum. qui dixerunt ei. Nõ gustabim9 gcqz nisi indicaueris nobis operationem tuam Tũc eucaristus cum humilitate dixit eis. Ego sum pastor ouium. z hec vxor mea ẽ Cum vero perseuerassent illi seniores ro gantes eum vt omnia denunciaret eis. et ipse nollet dicere. Dixerunt ei. Deus misit nos ad te. Audiens autem eucaristus hoc verbũ timuit: dixitqz. Ecce oues istas ha bemus a parentibus nostris: z quicqd ex ipsis donauerit nobis deus. diuidimus in tres partes. Partem vnam pauperibus. z vnam partẽ in susceptione peregrinoz et tertiam partem in vsuz nostruz. ex quo autem accepi vxorem meã: neqz ego pol lutus sum neqz ipsa sed virgo est. Singu lariter autem remoti a nobis dormimus. et noctu quidem induimus nos saccos. in die vero vestimenta nostra: et vsqz nunc nemo hominum hoc cognouit. Cum autẽ hec audissent illi patres admirati sunt: et recesserunt glorificantes deuz. Uenit ali quando abbas Macharius ille egyptius de scithi in montẽ nytrie. in die oblatiõis ad monasterium abbatis pambo: et dixe runt ei seniores loci illius. Dic fratribus verbũ edificationis pater. qui ait eis. ego nondum factus sum monachus: sed vidi monachos. et dixit. Sedente me aliquan do in cellula in scithi: perurgebant me co gitationes mee dicentes. Surgens vade vsqz in desertum: et cõsidera qcqd illic vi deris. et permansi luctans cũ anim: o meo per quinqz annos dicens: ne forte sit a de monibus ista suggestio. Cuz ergo perseue rarem ista cogitare. abii i heremum. z rep perio ibi stagnũ aquarum et insulã in me dio eius. veniebãt quoqz diuersa anima lia heremi istius: z bibebant ex eo. Inter que vidi duos boies nudos: et contremu it corp9 meũ. putabã. n. q spirit9 eẽnt. Cũ qz illi vidissent me trepidantẽ locuti sunt ad me dicentes. Noli timere. etenim nos hõies sumus. Dixi itaqz illis. vnde estis: et quomodo in hanc heremũ venistis: Qui dixerunt. de cenobio sumus z fact9 est nos bis cõsensus et egressi sum9. et ecce egres sionis nre qdraginta ãni sũt. Erat aũt vn9 ex eis egypti9: ali9 vo thebe9. Interrogabãt ãt me z ipi dicẽtes. Quo ẽ mũd9 z si ascẽdit

equa secũduz tempus suum. si etiam habz mundus abundantiam suam. ℟espondit eis Etiaz. Quos ꝛ ego interrogaui. Quo modo possum fieri monachus. Dicunt mi bi. Nisi quis renunciauerit omnibus que in mondo sunt: non potest fieri monachus Quibus dixi. Ego infirmus sum: ꝛ nõ pos sum sicut vos. ℟esponderunt mihi. Si nõ potes sicut nos sede in cella tua: ꝛ plange peccata tua. Interrogaui ergo eos dicẽs In hyeme nõ sentitis frigus aut ĩ estate ñ icẽdit corp⁹ vestꝛ cauma. At illi dixerũt. De⁹ fecit nobis hãc dispẽsationẽ vt neqz ĩ hyeme frig⁹: neqz ĩ estate ardore sentiam⁹ Ideoqz dixi vobis qa ego nondũ fact⁹ sũ monachus sed vid i monachos: ignoscite mihi. Sedebat aliquando abbas syssois solus in monte abbatis antonij. Moꝛam autẽ faciente ministro eius venire ad euz per menses decez non vidit hominez. Am bulans autem in montem: inuenit quẽdã capiẽtẽ agrestа animalia. Cui senex dixit vnde venis: ꝛ quantuz temporis habes h̃. At ille dixit. vere abba habeo vndecim menses ĩ mõte⁹ isto: et ñ vidi hominem ni si te. Audiens autez hec sene x. intrauit in cellam suam: et percutiebat seipsuz dicẽs: Ecce syssoi existimabas te aliquid feciſſe et neqz vt secularis hic ita feciſti. Idez ipse syssois abbas sedens in cella: semper claudebat ostium suum. Dicebant autem de ipso quãdo ĩ die dormitiõis siue cum se derent circa eũ patꝛes resplenduit tanqz sol facies eius. et dixit ad eos. ecce abbas antonius venit. et post pusillum rursus di cit eis. ecce chorus ꝓphetarum venit. et iterum amplius facies eius refulsit et di xit. ecce chorus apostolorꝫ venit: et dupli citer refulxit adhuc facies ei⁹: et ecce ipe quasi cuz aliqb⁹ loquebat. deprecati sunt aũt illũ senes dicentes. Cuz quo loqueris abba. Qui dixit eis. ecce venerunt angeli accipere me: et rogo vt dimittar penitere modicum. dicũt ei seniorꝭ. non ĩdiges pe nitẽtia p̃r. dixit autẽ illis: vere fratres ne scio meipm vel initiũ feciſſe pñie. et co/ gnouerunt oẽs qz ꝓfectus ẽ. et rursum su bito facta ẽ facies ei⁹ sicut sol: ꝛ timuerũt oẽs. dixit aũt illis. videte: ecce dñs venit dicẽs. Afferte mihi vas electiõis beremi ꝛ ꝛinuo reddidit spũz. ꝛ fact⁹ est splẽdoꝛ magn⁹ ꝛ replet⁹ ẽ totus locus ille odoꝛe suauitatis. dicebant ꝺ abbate oꝛ. qz neqz mẽtitus ẽ vnq̃z neqz iurauit neqz maledi xit boiez neqz sermonẽ noxiũ locutus est alicui. Idẽ abbas Oꝛ dicebat discipulo suo. Uide ne aliquando alienũ verbũ ad ducas in cellã istã. duo quidã magni senes ambulabãt ĩ beremũ q̃ ẽ iuxta scitbi: ꝛ au dientes murmur vocis cuiusdaz ꝺ terra q̃sierũt introituz spelunce. in quam ingres si repierunt ibidẽ quandam aniculã virgi nẽ sanctã iacẽte ꝛ dicũt ei. Quomodo huc veniſti anꝰ: aut qs est qui tibi ministrat Neminem enim inuenerunt in ipa spelun ca nisi solam ipsam iacentẽ infirmam. At illa dixit. Triceſimum octauuz habeo an/ num in spelunca hac herbaꝝ radicibus vi uens: ꝛ seruiens xp̃o: ꝛ non vidi hominez nisi hodie. Misit enim vos deus vt sepe/ liatis corpus meum. Cũqz hoc dixisset qe uit in pace. ℟patres ꝟo illi glorificauerũt deum ꝛ recondito corpusculo eius recesse runt in locum suũ. Narrauerunt de quo/ dam solitario qui exiuit in beremum vesti tus lineo sacco tantũ: Cunqz perambulas set iter trium dierum ascendit supꝛa petrã ꝛ vidit sub ipsa viridem herbã ꝛ hominez pascentem tanq̃z bestiam. Descendens au tem occulte tenuit eũ. Senex vero ille cũ eẽt nudus: nec posset ferre odoꝛẽ hominũ angustiat⁹ est. ꝛ vix tandem cuadens de manib⁹ ei⁹ fugiebat. Ille ꝟo frater exiit currens post ipm ꝛ clamãs. Expecta me. quia ꝓpter deum te sequoꝛ. At ille ꝺuer sus dixit ei. Et ego ꝓpter deũ fugio abs te. Frater aũt ille post hec proiecit lebito nem quo erat indutus ꝛ sequebatur eum. Quem cũ vidisset senex. qa abieciſſz idu mẽtũ suũ sustinuit eũ ꝛ cũ appꝛopiquaſſz ei dixit ad illũ senex. Quãdo ꝓpieciſti ma teriã mũdi abs te ꝛ ego te expectaui. ℟o gabat aũt fr̃ ille dicẽs. ꝓr̃ dic mihi v̄bũ: qmõ saluus fiã. Qui dixit ei fuge hominez

ꝛ tace.ꝛ saluus eris. Narrabat quidaꝫ solitariꝰ fratribus qui erant in raithū vbi sunt septuaginta arboꝛes palmaꝝ in loco vbi applicuit moyses cuꝫ populo quando egressus est de terra egypti sic dicēs. Cogitaui aliquando debere me ingredi ī interioꝛē heremū.si forte inuenirē aliquem interius habitantē ī heremo:et seruientez dño nro ihu xpo. Ambulans aūt quattuoꝛ dies ac noctes inueni spelūcā.et cū appropinquassem respexi intus et vidi sedē/tem hominem:et pulsaui ꝟm cōsuetudinē monachoꝝ:vt egredientē salutarē eum. At ille non mouebat.requieuerat enim in pace. Ego aūt nihil dubitās introiui:ꝛ cū tenuissem scapulā ipius confesti dissolutꝰ est:ꝛ factꝰ puluis est. Deinde aspiciens vidi colobiū pendēs. Cū vero ꝛ hoc tenuissem dissolutuꝫ est.ꝛ in nihilum redactum. Cum aūt ex hoc hesitarē.egressus suꝫ inde ꝛ deambulabā in deserto:in quo rurſꝰ aliā repperi spelūcā:ꝛ vestigia hoīs ibidē. Factus sū aūt alacrioꝛ:ꝛ applicui ad ipaꝫ spelūcā. Ut vero iteruꝫ pulsaui.ꝛ nemo mihi obaudiuit:ingressus sū q̄qꝫ nullū inueni. Stans autē foras speluncam dicebā intra meipsuꝫ:quia huc oportet venire hunc seruū dei vbicunqꝫ fuerit. Cū vero preteriret dies vidi bubalos venientes:ꝛ illuꝫ seruuꝫ dei sequentē eos nudū:sed capillis suis cooperientē que inhonesta erant coꝛporis sui. Qui appropiquās mihi existimabat me spiritū eē:ꝛ stetit ad orationē. Ego autē hec intelligens dicebā ei. Serue dei ꝛ ego homo suꝫ: vide vestigia mea ꝛ cōtrecta me:quia caro ꝛ sanguis suꝫ. Cuꝫ vero pꝰ oronē dicto amē respexisset me.ꝛ cōsolatus fuisset:introduxit me in spelunca:et introgauit me dicēs. Quō huc aduenisti? Cui ego dixi. Regrendi gra fuoꝝ dei vēi in hāc solitudinē:ꝛ nō me fraudauit deus a desiderio meo. Ego aūt iterrogaui euꝫ rursū dicens. Quō ꝛ tu huc venisti:ꝛ quā tuꝫ tpis habes:aut qđ est alimētū tuū: vl quō cū sis nudus nō in diges vestimento? Qui dixit mihi. Ego i cenobio erā thebaide:ꝛ opus meum erat lini textura. Subī trauit autem in animum meū cogitatus: vt exiens inde singulariter sederē:ꝛ poteris inquit quietus esse ꝛ suscipere peregrinos:ꝛ maioꝛē mercedē possidere ex eo qđ acquisieris de opere tuo. Ut autē consensi cogitationi huic.ꝛ opere perfeci eā:exiens edificaui.mihi monasteriū:ibiqꝫ veniebant qui mihi iungebāt opꝰ. Cunqꝫ iam multū esset qꝝ congregauerā:festinabā pauperibus ac pegrinis illud distribuere. Sꝫ aduersariꝰ noster diabolus inuidens mihi. sicut semper ita etiā ꝛ tūc futurā in me retributionē machinabatur auferre. eo qꝝ festinabam laboꝝes meos deo offerre. Uidens autez vnā virginē sacram iniungentē mihi species:ꝛ eas me perficientē atqꝫ reddentē:immisit ei vt rursuꝫ mihi demā daret alias species. At vbi iam consuetudo facta est ꝛ fiducia maioꝝ: postremo etiam tactus manuū ꝛ risus.ac simul conuescere ad vltimū concepimus doloꝛē ꝛ perfecimus iniquitate. Cū autem mansissez cum ipsa in eadez ruina sex mēses: postea cogitaui dicēs. Quia aut hodie aut crastino aut post multos annos moꝛti addictus eternū babebo supplicium. Si enī vxoꝛē dominis violaret: penis eternis legitime subiaceret quātis toꝛmentis dignꝰ est:qui xpi stupꝛauerit sponsam. Et sic occulte in hāc heremū recucurri:oīa relinquens illi mulieri. Ueniēsqꝫ huc inueni speluncā hāc atqꝫ fontē hunc:ꝛ istā palmā afferentē mihi botriones duodecī datillorum. Per singulos menses affert vnū botrionē.qui mihi sufficit triginta dies:ꝛ post hūc maturatur alter. Post tēpus aūt multū creuerūt pili mei:ꝛ cū dirūperentur iā vestimenta mea ipis verecundioꝛē partez operio coꝛporis mei. Dū aūt rursus interrogarez eū si in pꝛimordiis difficultatē habuisset ibidem ait mihi: In initiis valde afflictus sū doloꝛe iecoꝛis:ita vt humi iacens nō possem stando psalmum dicere: sed pꝛostratus in terra clamabam ad altissimum. Cum autem in spelunca essem in dolore valido atqꝫ defectione:vt etiaz nec egredi iam possem: vidi viruz intrantē ꝛ iuxta

me stantem: ac dicentem mihi. Quid pateris? Ego confortatus ab eo modicum dixi ei. Spar doleo. Qui dixit mihi. Ubi doles? Cum vero ostendissem ei digitos manus sue in directū coniungens diuisit locum istuz tanqz per gladium. Et auellēs iecur ostendit mihi vulnera: et raso iecore in manu sua: in pannum ipam scabiez misit: atqz rursum ipsum iecur ponens mānibus suis locum ipsum reclusit: et ait mihi. Ecce sanus factus es: serui dño nostro ie su christo sicut oportet. Et ex tunc factus sum sanus: et sine labore iam suzbic. Ecce autē multū illū rogaui vt manerem in interiori spelunca: et ait mihi. Non potes sufferre impetus demonum. Et ego bocipz considerans rogabam vt orans pro me dimitteret me: Qui cuz orasset dimisit me bec vobis narraui edificationis gratia.

Dicebat rursus alius quidā senex qui etiam dignus factus est episcopus ciuitatis oxirinci tanqz ab alio bec audisset: sz ipe erat qui boc fecerat. Uisuz est mihi inquit aliquādo intrare in interiorem beremum que est circa oasia: vbi genus est mazicoruz: vt viderem si forte inuenirē aliquem xpo seruientez. Sumēs igitur paucos paximates: et quasi diex quattuor aquā i vase: iter meuz faciebam. Transactis vero quattuor diebus consumptisqz cibis expectabam quid agerē: et confidens vedi me ad pergenduz. Ambulaui quoqz alios qt tuor dies sine cibo perdurans. Cūqz ieiunium et laborez itineris corpus meū iā nō ferret i pusillanimitatē iaz perueni: ac sic iacebā in terra. Ueniens aūt quidaz digito suo tetigit labia mea et tāqz medicinali instrumento curauit me. Statiqz confortatus surrexi ita vt putarem me neqz ambulasse neqz famem pertulisse. Cū ergo tantaz in me sensissem virtutē surgens perambulabaz desertū. Preteritis itaqz aliis qtuor diebus rursum fatigat⁹ defeci. Cunqz extendissez manus meas in celū: ecce vir ille qui pridem me cōfortauerat itex digito suo quasi liniens labia mea cōfortauit me. Peracti sunt autē dies decez et septez et post hoc inuenio tuguriū et arborez palme: et virū stantē: cui⁹ capilli capitis erāt pro idumento ipi⁹: et pre canitie candidi p totum. Erat aūt et terribilis aspectu. Cūqz vidisset me stetit ad oronē: et expleto am. cognouit me esse boiem: tenensqz manuz meā interrogauit me dicens. Quomodo huc aduenisti? Et si adhuc constant oia q̄ sunt in mūdo: et si adhuc etiā sūt pfecutiones? Ego aūt dixi ei. Quia vñi. grā gi veritate xpo dño nris .banc pambulo beremum: pfecutio vero cessauit p potentiam xpi. Edissere nūc mihi obsecro te. et tu quō huc aduenisti? At ille cū lamentatiōe plorās cepit dicere mihi. Ego episcop⁹ erā: et pfecutiōe facta multis mihi illatis supplicijs: cū sufferre non possē tormenta postea sacrificaui. Jn meipm vēide reuerī⁹ aḡui inigtatē meā: et vedi meipm ad mortēdū i banc beremū: et suz vegēs hic ānis q̄dragita nouē i cōfessiōe et obsecratione ad deū: si forte dimittat mihi peccatū meū. Et victum mihi qdez p̄stitit dñs ex bac palma: cōsolationis xpo indulgētiā nō accepi: nisi p⁹ q̄dragīta octo ānos. i hō aūt ano cōsolat⁹ sū. bec aūt dicēs repēte surrexit: et currēs exiit foras: et stetit ad oronem diu. Cū autē cōplesz orones venit ad me. Intuēs aūt ego facie eius exterritus trepidaui fact⁹ eius erat quasi ignis. Dixitqz mihi Noli timere. Dñs enī te misit vt funeri tradas corp⁹ meū atqz sepulture. Duz autē cōsummasset bec dicens: statim extēdēs manus pedesqz finē fecit: diffutā g̃ tunicaz meam ego mihi dimidiā tenui: et dimidiā uoluto scō ei⁹ corpusculo abscōdi i terra. Recōdito aūt illo cōtinuo palma illa aruit: et tuguriū illō cecidit. Ego aūt multū flenī obsecrās deū si q̄ mō p̄staret mihi palmā illā et fōtē et p̄seueraré illo i loco residuū tp̄s meuz. Ut aūt nō ē hō factū vixi apō me: vtiqz nō est volūtas dei. Orās g̃ tēdebaz iterū ad seculuz: et ecce homo ille q pri⁹ liniuit labia mea: veniēs apparuit mihi atqz cōfortauit me: et ita cōualui puenire ad fratres et narrauit eis bec. rogās eos ne dēsparēt de misericordia dei: sed p patiētiāz expecta

rent deum. Frater quidã interrogauit senez dicens. Nomẽ ẽ qđ saluat aut op⁹? Respondit ei senex. Op⁹. Et ait senex. Scio fratrẽ orãtẽ aliquãdo: ꝛ statim exaudiebatur oratio ei⁹. Subintrauit autẽ animo ei⁹ cogitat⁹: vt vellet videre aĩaz peccatoris ꝛ iusti: quõ abstrahatur a corpore ꝛ non volens deus cõtristare euz ĩ desiderio suo: dum sederet in cella sua: ingressus est lup⁹ ad eũ. ꝛ tenẽs ore suo vestimenta ipius fratris trahebat eũ foras. Surgens aũt frater sequebaẽ eũ: lupus autez duxit euz vsqz ad aliquã ciuitatẽ. ꝛ dimittens illum recessit ab eo: cuz vero sederet foras ciuitatem in monasterio quodã erat qdaz habitans qui habebat nomẽ q̃sĩ magni solitarij. ipe vero infirm⁹ erat expectans horam mortis sue. Frater igitur ille q ibidez venerat: videbat ꝓparationẽ fieri cereorum ꝛ lampadaruz propter solitariũ illũ. tanq̃ per ipsum deus panem ꝛ aquam inhabitantibus ciuitatẽ illaz prestaret atqz saluaret eos: ꝛ dicebant. quia si hic senex vitaz finierit omnes simul moriemur. Facta autẽ hora exitus ipius: vidit frater ille tartaricum inferni descẽdentem super solitarium illũ habentem tridentez igneũ: ꝛ audiuit vocem dicentem. Sicut anima ista non me fecit quiescere neqz vna hora in se: sic neqz tu misereris ei⁹ euellẽs eã. Defigiens igiť tartaricus ille quẽ tenebat igneum tridentem in corde solitarij illius: per multas horas torquẽs illum abstraxit animam eius. Post hec autẽ ingressus frater ille ciuitatẽ. inuenit hominẽ pegrinuz in platea egrotum non habentẽ qui ei curam adhiberet et mansit cũ eo die vna: et cũ veniss̃et hora dormitionis eius. conspexit frater ille Michaelem et Gabrielem descendentes propter aĩaz ei⁹: et sedens vnus a dextris et alius a sinistris eius rogabant animam illã vt egrederetur: et nõ exibat quasi nolens relinquere corpus suũ. Dixit autẽ Gabriel michaeli. Assume iã animaz istã vt eamus: cui michael respõdit. Jussi sum⁹ a domino vt sine dolore eiiciatur. ideoqz cũ vi nõ possumus euellere eam: Exclamauit ꝫ Michael voce magna dicens. Dñe qd vis de aĩa hac qz non acgescit nobis vt egrediatur. Venit autẽ vox. Ecce mitto Dauid cũ cythara. et oẽs psallentes hyerusalẽ: et audiẽs psalmodiam ad vocem ipsorum egrediatur: Cunqz descendissẽt omnes in circuitu anime illius. cantantes hymnos ꝛ audiens psãlmodiam ad vocem ipsoruz egrediebaẽ. Tũc demum exiliens anima illa sedit in manibus michaelis et assumpta est cuz gaudio

Dixit iterum idem qui supra de quodã sene. quia veniens aliquando in ciuitatẽ vt venundaret vasa que operat⁹ fuerat et cũ explicuisset ea. otigit eũ sedere ante ianuã cuiusdã diuitis qui iam moriebatur Sedens ergo senex ille vidit equos nigros ꝛ ascensores eoꝝ nigros ꝛ terribiles habẽtes singulos bacculos igneos in manibus suis. Cuz vero iaz pueniss̃ent ad ianuam diuitis: statuerunt equos suos foris: et intrauit vnusquisqz cum festinatione. Infirmus autem ille vidẽs eos clamauit voce magna dicens. Domine adiuua me. At illi dixerunt ei. Nunc memor dei factus es. quando tibi sol obscuratus est? Quare vsqz in hodiernum diẽ non exquisiuisti eum. dum ad huc tibi erat splendor diei? Nunc autem in hac hora non est tibi portio spei neqz consolationis. Dixerunt patres fuisse quendam macharium qui scithiuz primus monasteriuz fecit. Est enim locus ipse vasta heremus longe a nytria: habens interuallu z itineris diei ꝛ noctis et grande periculum est euntibus ibidez: Si enim modicum qs aberrauerit vagat̃ periclitãs p heremum. Sunt autez illi omnes perfecti viri. nec aliquis ĩperfectus potest ĩ eodẽ loco tã feroci perdurare qa omnio arduus est: et absqz consolatione eoꝝ que necessaria sunt. Hic igitur ꝑdictus vir macharius cum homo esset de ciuitate. coniũct⁹ẽ aliqñ macharío illi maiori. et cũ vẽss̃eat d transfretãdũ nylũ fluuiũ. otigit eos ĩgredi nauẽ maiorẽ ĩ q̃ tribũi qdã duo. cũ mlta ĩtrauerãt extollẽtia habẽtes ĩtus redã totã creã et equos gb⁹

freni a urei erant: & obsecundantes quos/dam milites & pueros torques vtentes aliquos atq; aureos habentes cingulos: Videntes ergo tribuni illi bos duos monachos veteres panno indutos & in angulo sedentes beatificabant exiguitatem ipsorum. Unus vero ex tribunis illis ait ad eos Beati estis vos monachi qui mūdo huic illusistis. Respondens autē ille vrbanus macharius dixit ad eos. Nos quidem mūdo isti illusimus: vobis autē hic mundus illusit. Scito tamē quia non volens hoc dixisti. vtriq; enim beati dicimur idest macharii. At ille tribunus conpunctus in verbo eius & regressus domi expoliauit se vestimentis suis & cepit eē monachus faciens elemosinas multas. Dicebant de eodē abbate machario maiore quia dum ambularet aliquando per heremum inuenit caput hominis mortui in terra iacens. Quod cū moueret virga palme quā in manu tenebat. locutus est caput illud ad eum. cui dixit senex Quis es tu? Respondit ego erā sacerdos gentilium qui cōmanebāt i loco hoc: tu vero es abbas macharius qui habes spiritum sancti dei. Quacūq; ergo hora misertus fueris eox qui sunt in tormentis et oraueris pro eis tunc consolantur pusillus. Dixit ei senex & que ē ipsa consolatio? Respondit quantum distat celum a terra tantum est ignis sub pedibus nostris & super caput nostrum. Stātibus ergo nobis in medio ignis: non est vt quis facie ad faciem videat proximum suum. Ait ergo senex cum fletu. Ueh illi diei in qua natus est homo si est hec cōsolatio supplicii. Rursus dixit senex est ne peius tormentus his? Respondit. Maior pena subtus nos est. Dicit ei senex. Et qui sunt in ipsa. dicit ei nos qui ignorauimus deum. vel ad modicus habemus aliquid misericordie. Hi vero qui cognouerunt deum. & negauerunt eum: nec fecerunt voluntatem eius. hi sūt subtus nos. Et post hec sumens senex caput illius sepelinit. Orante aliquando eodem abbate machario in cella sua. venit ei vox dicens. Macbari, nondum peruenisti ad mensuram illarum duaꝝ mulierū illius ciuitatis. Surgens ergo senex mane accepit virgam suam palmeam & cepit pergere in ciuitatē. Cum vero peruenisset in eam reperto loco pulsauit ianuā. Egressa autē vna suscepit eum in domum suam & cum sedisset nominib⁹ propriis vocauit eas que cum venissēt sederunt cuꝫ eo: Ait autem ad eas senex. Propter vos tantuꝫ laborem itineris arripui. dicite mihi nunc opera vestra que vel quomodo sint. At ille mulieres dixerunt. Crede nobis Abba quia neq; hac nocte fuimus sine viris nostris. Quam ergo operationem possum⁹ habere. At vero senex cum satisfactiōe rogabat eas: vt manifestarēt ei actum suum Tunc dixerunt ei. Nos quidem secūdum seculuꝫ extranee nobis sumus: placuit autem nobis nubere duobus fratribus secū dū carnem. Quindecim enim annis nos hodie due habitabamus ī hac domo: & nescimus si aliquando litigauimus adinuicem: aut sermonem turpem dixit vna ad alteraꝫ: sed in pace et concordia peregim⁹ totum tempus nostrum. Subintrauit aūt nobis in animū ingredi in monasterium virginū. et rogati viri nri ñ nobis obēdērūt in hoc. Cum ergo minime valuissemus obtinere huiusmodi propositum: dispositum⁹ vtreq; testamentum inter nos et deuꝫ vt vsq; ad mortē p os nostrum non egrediatur sermo secularis. Audiens autē hec abbas macharius dixit. In veritate qr non est virgo neq; sub marito agens neq; monachus neq; secularis: sed deus secunduꝫ vniuscuiusq; propositum oīb⁹ prestat spiritum sanctum. Dicebāt patres de aliquo sene magno: qui cum ambularet i heremo vidit duos angelos comitantes secū: vnū a dextris & vnū a sinistris suis. Dum vero ambularent inuenerunt cadauer in via iacens: & cooperuit senex ille nares suas propter fetorem. Fecerunt autez et angeli similiter. Et profecti pusillum dixit eis senex. Et vos hec odoratis? Qui dixerūt ei Nequaq̄: sed propter te cooperuimus et nos. Nam īmunditiam huius mundi non

odoramus nos.neqz appropiat nobis: sed animas que fetorem peccatorum habent ipsarum fetorem nos odoramus

Incipiūt septem capitula que misit abbas moyses abbati pirmenio: et qui custodierit ea. liberabitur a pena.

Qrit abbas mov

ses qz debet hō quasi mortuꝰ esse socio suo mori amico suo: vt non diiudicet euz in aliqua causa. Dixit itez. Quia debet homo mortificare seipsuz ab omni re mala.priusqꝫ egrediatur de corpore: vt nō ledat vllū hominez Dixit itez. Nisi habuerit homo i corde suo quia peccator est deus ñ exaudiet eum.Dixit ei fr. Quid est in corde habere.qz peccator ē? Et dixit senex. Si qs attēdit peccata sua:ñ videt peccata proximi sui. Dixit rursuz idē senex Nisi cōuenerit actꝰ oroni in uanū laborat homo. Et dixit frat. Quid ē cōsēsus actus cū oratione? Respondit senex vt ea pro quibus oramꝰ:iā nō faciamꝰ. Quādo enim homo dimiserit volūtatē suaz: tūc ei reconciliabitur deꝰ.z suscipiet orones eius. Interrogauit eū fr. In oi labore hominis qd ē qđ cū iuuat? Dixit ei senex.Deꝰ ē qui adiuuat.Scriptū ē enī.Deꝰ noster refugiuz et virtus adiutor in tribulatiōibꝰ q̄ inuenerunt nos nimis.Dixit fr. Jeiunia z vigilie quas facit hō.qd efficiunt? Dixit ei senex Qm ipa st q̄ faciūt hūiliari aiaz. Scriptū ē.n.Uide hūilitatē meā z laborē meuz:et dimitte oia peccata mea. Si g̃ fecerit aia labores istos:miserebit ei deꝰ ppt eos. Interrogauit fr senē dicēs. qd faciet hōi oi tēptatiōe vēiēte sup se.aut i oi imissiōe inimici. Ait illi senex. Flere debz i ospectu hōiratis đi vt adiuuet cū z regescet velocit si rogat itēte. Scriptū ē.n. dns mihi adiutor ñ timebo qd faciat hō. Interrogauit eū itez fr dicēs. Ecce hō cedit seruū suuz ppt aliqđ peccatū quod egit.quid dicit seruꝰ ille. dicit ei senex. Si bonus seruus ē.dicet peccaui miserere mei. dicit ei frat Nihil aliud.Dicit ei senex. Non ex q̄ enī culpam super se posuerit z dixerit.peccauī :statiz miserebitur ei dns suus. Finis autē horū ē:non iudicare proximū. Qñ.n. manꝰ dñi occidit omne primogēituz in tra egypti :non erat domꝰ in q̄ non eēt mortuus .Dicit ei frater. Quid ē vbū hoc. Respōdit ei senex.qa si cōspexerimꝰ peccata nostra.nō videbimꝰ peccata primi. Stulticia ē homini habēti mortuū suuz relicto eo abire z flere mortuū proximi sui: Mori aūt proximo tuo ē portare peccata tua z sine cogitatu esse ab oi hoīe quia iste bonus ē z iste malus ē: et ne facias maluz vlli homini.neqz cogites malū in corde tuo i aliquē neqz spreueris aliquē faciētē maluz neqz acquiescas faciēti malū proximo suo.z noli gaudere cū eo q malū facit prio suo ħ ē mori prio suo et noli oblog đ aliq̄ homine .sz dicito.qa deꝰ cog̃scit vnūquēqz Noli ergo obedire detrahēti: neqz cōgaudeas ei i detractiōe. Noli audire obloquē tem proximo tuo. quia scriptum ē. nolite iudicare et nō iudicabimini. Non habeas inimicitias cum aliquo homine neqz retineas contumelias in corde tuo.neqz odio habeas cū qui inimicat tibi:z non sentias inimicitias eius. Noli dspicere cū q inimicitias habet cū proxmo suo z ħ ē pax. In his temetipsū consolare. Est labor sed sēpiterna requies. Dixit alius senex. Propter te inquam o homo saluator est natꝰ propter te venit filiꝰ dei : vt tu saluēris . Factus est homo manens deus factus est puer:factus est lector. Accipiens nanqz libz̄ legit in synagoga dicēs.Spiritus domini super me eo q vnxerit me . euangelizare pauperibus misit me. Factus ē subdyacon. Faciēs nāqz đ fune flagellū:oēs eiecit de tēplo oues vēdētes z boues. Factꝰ ē dyacon: p̄cīgens eni se linteo lauit pedes discipulorū suoz:p̄cipiēs eis fratz pedes lauare. Factꝰ ē presbiter qa resedit in medio magistroz populum docēs . Factꝰ ē episcopus:qa accipiēs panē:bñdixit ac fregit z đdit discipulis suis. Flagellatꝰ ē propter te . vt redimeret te. Crucifixus et mortuꝰ ē.z tertia die resurrexit:z assūptꝰ ē. Oia hec ppter nos suscepit in se oīa

iuxta dispensationē oia per ordinē omnia consequenter operat⁹ est vt saluaret nos ⁊ tu propter eum nil toleras. Scimus sobrii vigilem⁹. vacem⁹ orationibus: ⁊ que placita sunt ei faciētes. vt saluari possim⁹ Joseph nonne i egyptuz ē venditus i trazalienam? Tres pueri in babiloniā captiui ducti sunt. nūquid ibi cuiuscz̄ habuerunt noticiaz? Tamen deus patrocinat⁹ ē eis suscepitcz̄ ⁊ glorificauit eos: qa timebant cū qui dat animā suā deo. nō habet propriam voluntatē: sz expectans dei arbitriū. non laborat. Nam si tuā vis facere voluntatem nō cooperāte deo: nimiū fatigaueris. Interrogauit frater abbatem pastorē dicens. Quid ē quod scriptū est: noli te cogitare de crastino? Dicit ei senex. Ad hominē respicit hoc qui in temptatione ē cōstitutus ē et deficit. vt nō cogitet quātum temporis in ea facturus sit: sz potius quod hodiernū ē. ⁊ quottidianū futuz li benter suscipiat. Interrogauit fr̄ abbatem ioānem dicēs. Quomodo aia habēs ppria vulnera. ñ erubescit detrahere pximo suo? Cui respōdit senex p parabolam Erat quidam paup homo habēs vxorem g cū vidisset aliqñ aliam mulierē pulchriorē: ipsam quocz̄ sortit⁹ ē in cōiugiū. Erāt autē vtreqz̄ nude. Sed cū esset in quodā loco nundine: rogauerūt eum ambe dicētes. Tecū desideram⁹ venire. Quas mittens nudas i doliuz cum nauicula trasfretauit: venitcz̄ ad locū: Facto aūt meridie cū vna earū pp'o recedēte vidisset silentiū. exiliuit de dolio in quēdā locū vicinū velociter: ⁊ veteres atqz cōscissos pānos repperiēs. pcinxit se: de bīc fiducialiter visa ē ambl'are. Altera xpo nuda sedēs intrī secus dicebat marito. Ecce meretrix ista nuda est: nec cōfundit. Cui maritus cū dolore ac stupore rñdit. O miraculū. Dec vt cūqz confusionē suā coopuit. tu vero vndiqz nuda: nō erubescis culpare vl' ex parte vestitā. Ita ē omnis detractor: qui propria mala non vidēs: aliena semp accusat Dixerūt quidā fratres abbati antonio: volum⁹ a te audire xpi cū qūo saluari possim⁹ Tūc ait senex. Ecce scripturas audistis: sufficiat vobis. Qui dixerunt: ⁊ a te volumus audire xpi cū. Rñdit ei senex. Audistis dominū dicētē: si quis te pcusserit in sinistrā maxillā: prebe illi ⁊ alterā. Dicūt ei: h̄ implere nō possum⁹. Dicit eis. Si g̃ alterā p̄bere non potestis: saltē i vna percussi ferte patiēter. Respōderūt ei. Nec hoc possum⁹. Dicit eis. Si nec hoc potestis vultis ne pcutere magis cz̄ pcuti? Dicūt ei. Nec hoc volum⁹. Tunc senior ait discipulo suo Sucos p̄para frib⁹ istis: qz nimis infirmati sūt. Vnde dixit eis. Si nec hoc nec illud potestis. Quid faciā vobis? ergo sola oīo necessaria ē p vobis. Dixit abbas ioānes gbusdā fribus. Quia fuerunt tres philosophi simł amici. qz vn⁹ moriēs. alteri reliqt filium suum commendatum: qui in etate iuuenili prouectus. nutritoris sui adulterauit vxorem. Quo scelere cognito. missus est foras. deinde cum plurimum peniteret. non ei concessit ingressum sed ait illi. Uade et esto tribus annis inter damnatos. qui metalla in flumine colligunt: ⁊ sic tibi indulgeo culpam tuam. Quo post triēnium redeunte. rursus ait: Uade alios tres annos. ⁊ da mercedes vt iniurias patiaris. Ille ergo fecit sic tres annos alios Qui dixit ei. Ueni ergo nunc in ciuitatē atheniēsiū: vt philosophiam discas. Erat autem ad portam ciuitatis quidam senex philosophus sedens qui intrantes ciuitatem contumeliis afficiebat. Iniuriauit ergo et iuuenem illum. At ille iniuriatus risit. Cui senex ait. Quid est hoc qz ego tibi iniurias facio. et tu rides? Et dixit iuuenis. Non vis vt rideam qui tribus annis vt iniurias paterer dedi mercedes. ⁊ hodie eas gratis patior. Prorsus ob hoc risi. Dixitqz ei senex. Ascende ⁊ ingredere ciuitatez. Cunqz hoc rettulisset abbas ioannes dixit: hec porta dei: et patres nostri per multas iniurias eam gratulantes ingressi sunt. Dicebat abbas ioannes ō aīa q̄ ōsiderat pēitere. Quedā plcberima meretrix fuit i q̄dā ciuitate q̄ habebat plurimos amatores. Quidam autem vir

de duobus veniens ad eā dixit. ℘romitte mihi castitatem tuam: ⁊ ego te accipiam in vxorem. Illa igitur promittente accipiens eam introduxit in domum suam. Cūq3 a suis amatoribus quereret̄.agnitoq3 ille tā magn⁹ vir sortitus eā fuisset i vxorē dixerunt. Si accesserimus ad ianuam hominis tā potētis.cognoueritq3 desideria regrentiū:procul dubio puniemur: Sz venientes post dorsū dom⁹ vtamur solito sibilo.cūq3 sibilātiū illa sonū audierit. descendet ad nos:⁊ inueniemur inocui. Que cū audisset.signauit aures suas ⁊ exiliens interiora dom⁹ ingressa ē atq3 clausit. H ita locutus senior:dicebat meretricē esse aliaz:amatores aūt ei⁹ eē vitia: ducē vero vt principē dicebat eē xp̄z.domū autē ei⁹celorū ppetuā māsionē:sibilatores aūt demōes cē malignos.hec q̄ si casta fuerit ⁊ fidelis sēp̄ currit ad deū.Dicebat abbas pastor.Scriptū ē in euāgelio. Qui bēt tunicā vendat eā ⁊ emat gladiū.H intelligit sic.Qui bēt regez dimittat eā ⁊ teneat gladiū ideſt pugnā aduersū diabolū.Dicebat q̄ supra.Q2 senior quidā i partibus egypti sedebat in cella.cui frat̄ aliq3 ⁊ virgo q̄dā ministrabāt. Accidit aūt vna die. vt vterq3 sibi ad senē venientes occurrerēt. Cum ergo facto iā sero.⁊ ad sua remeare non possēt.posuit mattā senior inter vtrosq3 vt dormirēt. Frater vero ille carnis sue pugnā n̄ sufferēs.miserādā virginē stupr̄auit ⁊ perdidit. Consumatoq3 peccato mane discessit. Senex aūt cū cognouisset.⁊ futura p̄spiciēs:tacuit i p̄sēti. Redeūtes itaq3 p̄sequēte eos sene.neq3 aliq3 tristitiā demōstrāte: vbi recessit ab eis ira adinuicez loquebātur. Putasne intellexit hic senex facin⁹ nr̄m an nō? Reuersiq3 ābo ad eum ⁊ penitētia ducti dixerūt ad eū. Pat̄ sancte itellexisti quēadmodū nos se duxerit inimic⁹atq3 p̄strauit an n̄? q rn̄dit. Intellexi fili. dicūt ei: Et vbi fuit i illa hora mōtis nr̄e cogitatio tua? Dixit eis. Mea cogitatio illa hora illic erat vbi crucifixus ē r̄ps Stabā aūt ⁊ flebā. tā p me q̄ p vobis. Sed quia penitētia vestra de⁹ repromisit admoneo vt curando vulneri q̄d p negligētiā p̄tulistis diligentius insistatis. Accepta igit̄ ab eo regula penitētie: receperūt iā fortiter certātes donec vasa electa fieri potuisset. Philosophus quidam interrogauit sanctū Antoniū.Quomodo ingt sustines pat̄ qui codicū consolatione fraudaris. Ille respondit. Me⁹codex o philosophe: natura rerū ē creatax:que mihi q̄tiēs verba dei legere cupio adesse consueuit.Dū q̄dā venisset ad abbatē macariū meridiano estu ⁊ nimia siti succēsus aquā quereret ad bibēdū respondit. Sufficit tibi vmbra hec.q2 multi viatores aut nauigantes nunc indigent nec fruūtur. Apud eundē senē cū verba d̄ continētie exercitio haberē.age ingt fiducialiter o fili:naz ⁊ ego p viginti annos cōtinuos.non pane non aqua.non sōno satiat⁹ sū:panē quidē pēsatum accipiēs.aque vero mensuram. somnum autē parietibus dumtaxat me inclinans.surripe paululū festinabā.Quidā frater interrogauit senē. vtrum cum matre vel cū fratrib⁹ ad eos p̄ficiscens mā ducare deberet.Cui senex respondit.Cuz muliere ingt non māducabis. Interroga uit quidā frater abbatē ysidox de cogitatu fornicatiōis. Rn̄dit senex.q̄d q̄dē veniat cogitatio fornicatiōis aīuz ꝺturbans atq3 occupans.sed actū īplere non p̄ueniens neq3 proficiens:sed tantum impedit ad virtutem. Sobrius autem vir a se caz discutiens ad orationem statim conuertitur. Item de eodem cogitatu respondit senex. Si cogitationes non habemus: ferarum similes erimus. Sed sicut inimicus quod suum est exigit:nos quoq3 quod nostrum est implere debemus. Insistamus orationi ⁊ inimicus fugabitur. vaca meditationi dei .et vincis. Perseuerantia boni victoria est.certa viriliter.et coronaberis. Dixit abbatissa synclerica. Aduersarius noster facile a nibil possidentibus superatur. Non enim habent quo ledantur quia pleriq3 memores angustie atq3 temptationum a deo separantium ablatis pecuniis ceteriscq3 facultatib⁹ fle

re consueuerũt. Rursus que sup̃. Qui visibiles inquit diuitias ex multis laboribus atq; marinis periculis colligunt dum plura lucrant̃ plurima ocupiscunt ⁊ pñtia quidẽ tanq̃ nihil existimãt. nos ꝙo necessaria pro timore dei renuim⁹ possidere. Dixit quidã senex. Qui aiam suã ligat memoria malitie: similis ẽ igni int̃ paleas occultato. Dixit quidã senex: si ingt de vita eterna cuiq̃ fmonẽ facis dic ꝙbum audienti cũ opunctiõe ⁊ lachrymis: alioquĩ nõ dicas. ne fias inutilis: alienis ꝙbis alios fuos facere festinãs. Pctõri nãq; dixit deus. Quare tu enarras iustitias meas: ⁊ assũmis testamentũ meũ per os tuum. Dic g̃ canis sũ: imo canis melior me est: pp quod ⁊ amat dñm suũ: ⁊ ad iudiciũ dei nõ est ventur⁹. Interrogauit quidã frater seniorẽ dicens. Quõ aia mea diligit ĩmundiciã? Dicit ei senex. Aia gdez corporales plerũq; desiderat passiões: sed spũs dei ẽ g eã otinet. Flere g̃ debem⁹: ⁊ ĩmũdicias nr̃as attendere diligenter. Uidisti mariaz magdalenã quẽadmodũ cum se ad sepulchrũ dñi inclinasset ⁊ fleret: vocauit eam dñs. Sic erit ⁊ aie. Interrogauit fr̃ seniorez dicẽs. Quid sunt pctã. Dicit ei senex. Pctã sũt cũ homo sua delicta velut nihil despiciẽs. alios docere conat̃. Propterea dñs dicit in euãgelio. Ypocrita. eiice pmũ trabẽ de oculo tuo: ⁊ tũc videbis eiicere festucã de oculo fr̃is tui. Interrogauit frater seniorẽ dicens. Quid agaz ga aĩus me⁹ i paruo labore me vulnerat. Dicit ei senior. Nõ. n. miramur ioseph: cũ eẽt puer in egypto: i terra colẽtiũ idola. quẽadmodum tẽptatiões viriliter ptulit: ⁊ de⁹ glifi cauit eũ vsq; in finẽ. Uideam⁹ ⁊ iob q̃ se vsq; in finẽ nõ relaxauerit: tenẽs deũ vñ eum nullus a spe q̃ in deũ est mouere ꝑua luit. Interrogat⁹ ẽ senior a q̃dam militãte si deus recipet penitẽtẽ. Qui cũ eaz pluribus edificasset fmonibus: postremo ait ad eum. Dic mihi dilectissime: si clamis tua oscissa fuerit: piicis ne eã. Qui respondens ait. Non. Sed resartiens vtor ea: dicit ad eũ senior. Si g̃ tu parcis ꝓpꝓo vestimẽto. de⁹ sue imagini ñ idulget. Erat gdã fr̃ i cellula qui p⁹ expletas missas cuz dimitteret eccl'iaz: expectabat donec oẽs egrederent̃: ne aliqs eũ teneret ad mãducandũ. Una g̃ die ex expleto cõuentu ante oẽs egressus ẽ: ⁊ currebat ad cellã suam. Quẽ ĩtuẽs pr̃sbyter currẽtẽ mirat⁹ ẽ. Cũq; trãsacta septimana veniss̃et fr̃ ille in collectã eccl'ie dixit ei pr̃sbyter. Dic mihi fr̃. Que cã fuit circa te. q p omnes quidẽ conuent⁹ remanebas vltim⁹ oĩum q̃ i collectiõe p̃terita: añ oẽs egressus es? Cui frat ille respõdit. Quia abstinebã ne mihi coq̃rem. ⁊ ideo expectabãvt aliqs me teneret ad manducanduz. illa ꝙo collecta priusq̃ venirez in eccl'iam exi mihi pusillũ lẽticule: iõq; cõsumato sacro myniſterio. añ oẽs exiui. Audiẽs añt hec pr̃sbyter dedit mãdatum i eccl'ia dicẽs. Fr̃es añq̃ veniatis ad collectã eccl'ie cogte vobis pusillũ coctu/re: vt ꝓpt̃ illud cũ alacritate festinetis recurrere i cellulas vr̃as. Uenit aliqñ iudex regiõis alicui⁹ d̃ puicia abbatis pastoris. Uenientes aũt oẽs hĩtatores loci illius rogauerũt ipm abbatẽ vt veniens rogaret eũ. Qui dixit eis. Dimite me tres dies: ⁊ tũc veniã. Orauit g̃ senex ad dñm dicens. Dñe noli mihi dare gr̃az banc: alioquin nõ pmittũt me boies sedere in loco isto. Uenies g̃ senex rogauit iudicẽ. At ille dixit. Pro latrone rogas abba? Hauis⁹ ẽ aũt senex: ga nõ obtinuit apd̃ iudicẽ gtiã quã postulauit: ⁊ sic redijt i cellã suã. Dicebãt seniores: ga quãdo ĩtrabat moyses i nubẽ cũ deo loq̃bat̃: quãdo autẽ exibat de nube loquebat̃ cũ populo. Sic ⁊ monach⁹ donec i cella sua ẽ cũ deo loquit̃: egrediens aũt de cella loquit̃ cũ demonib⁹.
Uenit quidã adolescẽs ad abbatẽ macharium vt sanaret̃ a demonio: ⁊ dũ esset foris stans: ecce aduenit q̃dam fr̃ de aliq̃ monasterio: ⁊ ocubuit in pctm̃ cũ adolescẽte illo. egressus aũt senex cernit frẽm illũ peccantẽ cũ paruulo illo. Et nõ ĩcrepauit eaz dicẽs. Si deus q plasmauit eos. ⁊ videns patiẽtiã in illis hz. g si vellet ĩcẽderet eos ego gs suz vt arguã eos? Dicebant d̃ q̃dã

sene q habitabat i iferioꝛib⁹ ptib⁹ egypti Quia sedebat getus. ⁊ vn⁹ secularis mini straret ei. Cõtigit aũt vt fili⁹ illi⁹ secularis infirmaret: q mltũ rogabat senẽ vt veniẽs oꝛaret ꝓ puero Surgẽs q̃q senex. abiit cũ ipo. Precurrẽs aũt ille. secu⁹ itroiuit i domũ suã dicẽs. Uẽite obuiã solitario il li scõ. Uidẽs aũt senex eos alõge exeũtes cũ lãpadib⁹. cognouit qa sibi vẽirent i occursũ: ⁊ exuẽs vestimẽta sua misit illa i flumie. ⁊ cepit lauare ea stãs nud⁹; Minister aũt ei⁹ ille layc⁹ erubuit. vidẽs eũ nuduz: ⁊ rogauit hoies illos dicẽs. Reuertimini qa senex ille mẽte excessit. Uẽiẽsq3 ad senem dixit ei. Quid ꝺ fecisti? Dẽs. n. dicebãt qa demõiũ habet senex iste. q dixit. Et ego hoc volui audire. Introgauerũt q dã seioꝛes abbatẽ pastoꝛẽ: dicẽtes. Si viderim⁹ aliquẽ frez peccãtẽ. arguem⁹ eũ? Rndit eis abbas pastoꝛ. Ego iteri si necesse hũero trãsire ide. ⁊ videro eũ peccãtez ꝓtereã ⁊ ñ arguã eũ. Sz qa scriptũ ẽ q̃. viderũt oculi tui bis testimõiũ phibe. iõ dico vobis. qa si ñ palpaueritis mãib⁹ vris nolite testificari. Aliqñ. n. qdã fr seduct⁹ ẽ i huiuscemodi re: ⁊ appuit ei q̃si q⁹ fr qui dã cũ muliere peccaret. Qui cũ p mltũ impugnaret a cogitatiõib⁹. existimãs simlr coire eos abiit ⁊ pulsauit eos pede suo. dicẽs Cessate iã. Et ecce erãt mãipuli messis triticee. Idcoq3 dixi vobis: nisi et mãib⁹ vestris palpaueritis. nolite testificari. Dicebãt ꝺ q̃dã fratre qa sedebat i heremo ⁊ seducebat a ꝺmõib⁹ p mltos ãnos: ipe vero existimabat qa ãgeli eẽnt. Egrediebatur aũt pr ei⁹ fm carnẽ p tẽp⁹ ⁊ visitabat eu3. Una aũt die ꝓ tulit bipẽnez secũ dicẽs qa reuertẽs afferaz mihi pauca ligna. Et puẽiẽs vn⁹ ꝺmõ. dixit ad filiũ ei⁹. Ecce diabol⁹ vẽiet ad te i similitudie pris tui babẽs bipẽnẽ vt impugnet te. Tu g̃ pueniens tolle illã bipẽnẽ ab eo occide eũ. Igit pat fm ꝺsuetudiez vẽit. ⁊ accipiẽs fili⁹ ei⁹ bipẽnẽ ab ipo pcussit eũ ⁊ occidit: ⁊ ꝺtinuo adbesit ei spirit⁹ malign⁹ ⁊ suffocabat eũ. Referebãt sci seioꝛes nobis dicẽtes. Quia fuit qdã mõach⁹ i heremo scitbi. Uẽit aũt ad visitãdũ scõs pres q habitabãt i loco q vocit cellia. Ubi mltitudo mõachoꝝ diuisis habitabãt cellulis. Cũq3 ñ inuẽiret ad pñs cellulã vbi posset mãere qdã ꝺ seioꝛib⁹ bñs cellulã vacãtẽ ꝺdit ei dicẽs. Interi repausa i hac cellula dõec iuẽias vbi possis mãere: Cũq3 ad visitãdũ eũ cõuẽiret q̃ plrimi frẽs. ꝺsiderãtes ab eo audire ꝝbũ salutis etne. habebat. n. gr̃az spũalem docẽdi ꝝbũ dei. Uidẽs q̃ ille. seioꝛ q ei ad habitãdũ p stiterat cellulã iuidie liuoꝛe coꝛ ei⁹ vulneratũ ẽ: ⁊ idignari cepit ac dicere. Qm̃ ego tãtis tpibus i ꝺ loco habito. ⁊ ñ ad me ꝺuẽiunt fratres nisi rarissime. ⁊ hoc i dieb⁹ festis. ⁊ ecce ad istũ ipostoꝛẽ pene q̃tidie fratres q̃plrimi cõuẽiũt? Dixit aũt discipulo suo. vade ⁊ dic ei vt egrediat ꝺ cella illa q̃niã necessaria ẽ mihi. Cũ q̃ perrexisset discipulus. ei⁹ ad frẽz illũ: dixit ei. Mandat abbas me⁹ sanctitati tue q̃lit te bẽas audiuit. n. te infirmari. Ipe ꝝo remãdauit ei: dicẽs. Oꝛa p me dñe pr. qa valde stomachũ doleo. Reuers⁹ aũt discipul⁹ dixit abbati suo. Nimis rogat scitatẽ tuã vt vl ꝺuos dies iubeas ei iducias dare: vt possit sibi aliã cellã puidere Trãsactis autẽ tribus dieb⁹. Itex misit discipulũ suũ dicens Uade ⁊ dic ei: vt egrediat de cella mea. Nã si rurs⁹ distuleꝛit: dices ad eũ. Quia ꝺtinuo vẽio ⁊ cũ bacculo cedẽdo expellã eũ de cella mea. Pergẽs aũt discipul⁹ ad supradictũ frẽz: dixit ei. Qm̃ valde sollicit⁹ ẽ abbas me⁹ de infirmitate tua: iõ misit me regrẽs si meli⁹ habeas. At ille hec audiẽs. remandauit: dicẽs. Gr̃as ago sancte cariti tue: qa sollicit⁹ es ꝺ me. verũtamẽ pcib⁹ tuis meli⁹ habeo. Reuersus aũt discipul⁹ dixit abbati suo. Etiã ⁊ nũc satis depcat scitatẽ tuã: dicẽs. vt vsq3 ad dñicũ diẽ expectes eũ ⁊ stati egrediet. Cũ aũt aduẽisset ꝺnic⁹ dies. ⁊ nõ egrederet: accipiẽs vectez senioꝛ. iflamat⁹ iuidie ⁊ iracũdie spiritu: pgebat vt cedẽdo expelleret eũ de cella. Accedẽs aũt discipul⁹ ei⁹ dixit ei. Si iubes pr̃ pcedo te. ⁊ videbo ne foꝛsitã alig frẽs ad salutãdũ eũ, venerit. ⁊ si viderint te scandalizẽt. Precessit q̃ discipul⁹ ⁊ in

gressus ad eum dixit. Ecce inquit abbas meus venit ad salutandum te. Egredere ergo celerius: et cum gratiarum actione occurre ei. quia pre nimia caritate ⁊ dilectione veniet ad te. Cumq; vidisset eum anteq; appropinquaret. prostrauit se pronus in terram: adorabatq; senem cum gratiarum actione dicens. Retribuat tibi dominus carissime pater bona eterna pro cellula quam mihi propter nomen ei⁹ prestitisti ⁊ in celesti hierusalem inter sanctos suos xp̄s dominus tibi gloriosam preparet mansionem. Hec audiens senior conpunctus est corde ⁊ proijciens baculum cucurrit in amplexum eius ⁊ osculatus est eum ⁊ inuitauit illum in cellam suam. ⁊ pariter cum gratiarum actione perceperunt cibum. Vocauit aũt senior supra memoratum discipulum suum. ⁊ interrogauit eum dicens. Dic mihi fili. si dixisti isti fratri verba mea que propter cellam illi mandaui. vt diceres ei: Tunc discipulus eius confessus est ei dicens. Vere dico tibi pater quia propter bũilitatẽ quam tibi exibere debeo tanq; patri spiritali: non audebam tibi respõdere aliqd quando mittebas me ad eum. Uerumtamen nihil eorum dixi ei que mãdabas ei Hec audiens senior statim prostrauit se in terram ad pedes discipuli sui dicẽs. Ex hodierna die ⁊ deinceps tu mihi pater esto ⁊ ego discipulus tuus: quoniam te cum timore ⁊ caritate dei hec agente ⁊ meam ⁊ illius fratris aiaz ꝺ peccati laqueo xp̄s dn̄s libauit. ꝓuocãte eũ ⁊ sc̄a sollicitudine ⁊ intentiõe discipli q pfecte i caritate xp̄i diligebat abbatẽ suũ ⁊ ãxi⁹ timebat ne pi uidie ⁊ iracũdie vitiũ aliqd tale ageret pat ei⁹ spirital: ⁊ pderet oẽs labores q̃s ab ineũte etate i xp̄i fuitio p vite etne p̄miis laborauit. Ideoq; dn̄s donauit gr̃az suã: vt i pace xp̄i pariter letarẽt. Cõsiliũ iter habuerũt sci p̄res. ⁊ oẽs mõachi hitãtes i heremo scitbi: ⁊ cõsẽserũt vt beat⁹ p̄r ysaac p̄sbit̃ eis ordiaret̃ i ecclesia. q̃ i ipa heremo sita ẽ: vbi conuenit die ⁊ hora statuta mltitudo mõachoz q̃ i ipa heremo uersã

tur. Audiens aũt supradict⁹ abbas ysaac. huiusmodi consiliũ fugit i egyptũ ⁊ absc̃ondit se in quodã agro iter fruteeta: arbitrãs idignũ se eẽ p̄soyterio. Quẽ plũi fratres monachi sequebãtur: vt conp̄hẽderẽt eũ Cũ autẽ applicuissẽt ad vesperũ i eodem agro vt resicerẽtur fatigati ꝺ itinere. erat enim nox: dimiserũt asellũ q eis sũpt⁹ portabat itineris vt pasceret̃. Cũ aũt pascere tur asellus. puenit i locũ vbi supradictus abbas ysaac latitabat: cũq; eluxisset dies requirẽtes mõachi asellũ peruenerũt ad eundem locũ vbi senior se occultauerat. ⁊ admirantes valde diuinam dispensationem comprehendentes ligare ⁊ constringere voluerunt eum et ita perducere. Uenerabilis autem senior non permisit dicens. Jam non possum contradicere vobis. quia forsitan voluntas dei est: vt licet indignus suscipiam ordinem presbiterii.

Erat quidam in cenobio iaz senex probatissimus monachus ⁊ grauissimam egritudinem incurrit. confectusq; nimia ⁊ intollerabili infirmitate. per longum temp⁹ laborabat in doloribus multis. nec inuenire poterãt fratres qualiter succurrerẽt egritudini eius: quoniam ea que necessitas infirmitatis eius expetebat. non habebant in monasterio. Audiens autem quedaz famula dei de afflictione infirmitatis eius deprecabatur patrem monasterii vt eum ad cellulaz suam tolleret. ⁊ ministraret ei. maxime quia facilius inuenire posset in ciuitate que necessaria eius egritudini videbãtur. Precepit ergo pater monasterii. vt portarent eum fratres ad cellulam famule dei. Ipsa vero cuz omni veneratione suscipiens eum propter nomen domini ministrabat ei: et propter retributionem mercedis eterne quam credebat a xp̄o saluatore nostro se accepturaz. Cũq; per tres annos sedule obsequeret̃ ⁊ ministraret famulo dei. ceperũt homines mente corrupti ꝑm scabiẽ mẽtis sue suspicari: q̃ nõ sinceraz hẽret senior ꝺsciẽtiã de virgine q̃ ministrabat ei. Audiẽs aũt hec senior. exorabat diuinitatem christi

dicēs. Tu dñe deus nr̄. q solus cognoscis oīa. ꝛ vides qa mlti dolores sūt egritudinis ꝛ miserie mee. ꝛ afflictōes tāte infirmitatis q̄ me ita tāto cōsumūt tp̄e. vt necessarium habeā obseqū bui⁹ famule tue q̄ mihi ꝓpt̄ nom̄ tuū ministrat: tribue ei dñe de⁹ me⁹ cōdignā mercedē i vita etna. sicut dignat⁹ es ꝓpt̄ bōitatē tuā ꝓmittere bis. q ꝓpt̄ nomē tuū egēis ꝛ infirmis suū exhibēt ministeriū: Luz aūt a ꝓpiquassz dies transit⁹ ei⁹ ꝺ h̄ mōdo. cōuenerūt ad eū q̄ plurimi sci sēiores ꝛ frēs de mōasterio. Et dixit eis sēior. Obsecro vos p̄res ꝛ fratres. vt cū ꝺfūct⁹ fuero tollatis bacculū meū: ꝛ plātate eū sup sepulchrū meuz. ꝛ cū radices miserit feceritqz fruct⁹. tūc scietis qa mūda ē cōsciētia mea a famꝛa dei q̄ ministrat mihi. Si aūt n̄ frōduerit. scitote qa n̄ sū mōdus ab ea. Cū ḡ vir dei exisset ꝺ corpore. fm p̄ceptū ei⁹ sancti sēiores plātauerūt bacculū ei⁹ sup sepulchrū ei⁹: ꝛ frōduit Accedētiqz tp̄e ꝓtulit fructū: ꝛ admirati sūt oēs glorificantes deū. Ad tale. n. miraculū ctiā de vicinis regiōib⁹ mlti vēientes: magnificabāt gr̄am saluatoris. Nā ꝛ nos ip̄az arbusculā vidim⁹. ꝛ bñdixim⁹ dominū: q ꝓtegit oēs i sinceritate ꝛ veritate sibi. seruientes. Explicit liber ꝺ conuersatione optima scōꝝ patꝝ ꝛ p cōsequēs secūda ps bui⁹ opis. Incipit ttia ps libri. Uitaspatrū. videlicet ꝺ regꝛa vꝛ ꝺuersatione egyptiorꝝ monachorꝝ et eorꝝ q ꝺgūt apud palestinam vꝛ mesopotamiam

Incipit ꝓlogus

Requēter ac sepius a me frēs flagitatis vt vobis gratia edificationis regressus ꝺ ptib⁹ trāsmarinis edisserā mee peregrīatōis hystoriā: vꝛ q̄lit̄ i. oriēte fidꝫ xp̄i floreat: qꝺ sit ꝓncipiū. q̄ scōrū ges. que scōrū īstituta mōachorū. q̄ heremitarꝝ vita vꝛ ꝺuersatio. Si vꝛ i heremo viuere xp̄ianis lz: quātisqz signis ac ꝛtutib⁹ i ꝼuis sanctis xp̄s operet̄. quēadmodū etiā mihi ꝓspera fuerit nauigatio. que vꝛ q̄ me iter ꝛrenū ꝓduxerit: Uestris ḡ adiut⁹ oronib⁹ faciaz vt ꝺsiderare vos video. ꝛ queso vt libētissime ad ea que narro. aurē accomodetis.

Finit prologus De monacho solitario qui in finibus cyrenorum. in paruo tugurio conmanebat. Capitulum i.

Ate hoc triennium

quo tempore hinc abii. vbi a narbona naui soluim⁹: quinto die portus africe intrauimus adeo prospera dei nutu nauigatio fuit libuit animo adire cartaginez loca visitare sanctorum: et precipue ad sepulchrū cypriani martiris adorare. Quintodecimo igit̄ die ad portum regressi. profectiqz in altum alexādriam petentes. reluctante austro. pene in sirtiz illati sumus: quod prouidi naute cauentes iactis anchoris naui sistūt: Sub oculis autē terra continens erat inquam scafis egressi: cum vacua omnia ab humano cultu cerneremus ego studiosius explorandorum locorꝝ gratia lōgius processi: tribus fere a littore milibus. paruum tugurium inter arenas conspicio cuius tectū quasi carina nauis erat contiguum terre. satis firmis tabulis constructum. Nō quod ibi ymbrium vlla vis timeatur. fuisse autem illic pluuiaz nec alias quando quidem auditum est: sed quod vētorum tanta vis est. vt si quando vel clementiore celo aliquantum spirare flatus ceperit: maius in illis terris q̄ in vllo mari naufragium sit. Nulla ibi germinata nulla proueniunt: quippe in istabili loco arentibus arenis. ad omnem motum ventorum cedentibus. Uerum vbi aduersa quedam a mari promontoria ventis resistunt. terra aliquantulum solidior herbā raram atqz bispidam gignit: ea ouibus est pabulum satis vtile. Incole loci illius lacte viuunt. Qui solertiores sunt vel vt ita dixeriz ditiores: ordeaceo pane vtuntur. Ea ibi sola messis est: que celeritate prouentus: per naturam solis siue aeris vētorꝝ casus euadere solz. Quippe ferē a die iacti semis tricesimo die maturescere

Consistere aũt ibi hoies nõ alia rõ facit q̃ꝫ q̃ oẽs tributo liberi sũt. Extrema si quidẽ cirenoꝝ ora ẽ deserto illi ꝺtigua. qꝺ inẽ egyptũ ⁊ affricã inkiacz: ꝑ qꝺ olĩ catho cesarẽ fugiẽs duxit exercitũ. g̃ vt ad tuguriuz illud. qꝺ emin⁹ cõspexerã: ꝓtẽdi: inuenio ibi senẽ ĩ veste pellicea. molã manu ꝟtentẽ. Cõsalutat⁹ accepit nos benignissime. Eiectos nos ĩ ill'd litt⁹ expõim⁹. ⁊ ne stati repetere cursũ possem⁹ maris mollitie ꝺtineri Egressos in trã: vt ẽ mos hũani ingenii. natural locoꝝ. cultũqz hitatiũ voluisse cog̃scere xp̃ianos nos eẽ. id p̃cipue q̃rere an eẽnt aliq iter ilias solitudies xp̃iani. Tũc ꝟo ille flẽs ꝑ gaudio ad genua nr̃a ꝓuoluit: iterũ ac sepi⁹ nos ꝺosculãs inuitat ad oronem Deide expositis ĩ terrã ferinis pellib⁹ facit nos discũbere. apponit prãdiũ sane locupletissimũ: dimidiũ panẽ ordeaceũ. Eramus aũt nos q̃ttuor: ipe erat gnt⁹. Fascicullũ herbe etiã itulit: cui⁹ nom̃ mihi excidit q̃ mẽtoꝝ ei idulsim⁹. Qꝺ cũ ille benigne accepisz reuocãtib⁹ nos ad mare nautis discessim⁹ ab eo. De dictis origenis q̃ꝫ heretica sint. Capitulũ ij.

Rospero igit̃ cursu septio die alexãdriã peuenim⁹. vbi feda inter ep̃os atqz mõachos certamia gerebãt. Ex ea occasione. vt q̃ causa illa q̃ congregati i vnũ sepius sacerdotes frequẽtib⁹ ꝺcreuisse sinodis videbãt ne qs origenis libros legeret aut hẽret. Qui tractator scãꝝ scripturarũ pitissim⁹ hẽbat: sz ep̃i q̃dã i libris illi⁹ isanius scripta memorabãt. Que assertores origenis ñ ausi ꝺfẽdere: ab hereticis pon⁹ fraudulẽter ifta dicebãt: ⁊ iõ nõ pp illa solũ q̃ i reph̃siõe merito notarẽt. vex etiã ⁊ reliqua eẽ dãnãda: cũ legẽtiũ fides facile posset hẽre discrimẽ ne falsa sequerẽt. ⁊ tñ catholice disputata retineret. Nõ eẽ aũt mixti i libris neothericis ⁊ recent̃ scriptis fraus hereticа fuisz opata. que ĩ qbusdã locis ñ timuisz ipete euãgelicã ꝟitatẽ. Aduersũ h ep̃i obstinatius renitẽtes ꝑ ptãte cogebãt recta etiã vniuersa: cũ prauis ⁊ cuz ipo auctore dãnare. Qꝛ satis sup his suffi cerẽt libri q̃s ad se iã recepisset ecclesia respuẽdãqz eẽ penit⁹ lectiõez. q̃ pl⁹ eẽt nocitura insipiẽtib⁹ q̃ꝫ pfutura sapiẽtib⁹. Mihi aũt ex illis libris quedã curiosius idagãti admodũ mꝛta placuerũt: sz aliq̃ reph̃ẽdi i qb⁹ illũ prava sẽsisse nõ dubiũ ẽ que ꝺ fensores ei⁹ falsata cõtẽdunt. Ego miror vnũ eũdẽqz boiez. tã diuersuz a se eẽ potuisse: vt in ea parte q̃ pbat: nemiez p⁹ apostolos hẽat eq̃lẽ: i ea ꝟo que iure reph̃ẽditur. nemo ꝺformi⁹ doceat̃ errasse. Nã cũ ab ep̃is excerpta ex libris illi⁹ mꝛta legerẽtur que ꝺ catholicã fidẽ scripta cõstarẽt: locus ille vt maximã parabat tuidiã i q̃ editũ legebat̃. Qꝛ dñs nr̃ ihs xp̃s sicut ꝑ redẽptiõe hois in carne venisz crucẽ ꝑ hois salute ppessus. mortẽ ꝑ hois eẽnitate gustasset. ita eẽt eodẽ ordie passiõis etiã diabolũ redẽptur⁹. Qꝛ ꝺ bonitati illi⁹ pietatiqz ꝺgrueret: vt q pditũ hoiez reformasz: ꝓlapsũ q̃z ãgelũ liberaret. cuz h atqz alia huiusmodi ab ep̃is proderẽt ex studiis partiũ orta ẽ magna seditio. Que cũ reprimi sacerdotũ auctoritate ñ posz: seuo exemplo ad regẽdã ecclesie disciplinã p̃fect⁹ assumit̃: cui⁹ terrore dispsi frẽs. ac p diuersas oras mõachi sũt fugati: ita vt ppositis edictis i nulla ostare sede sinerẽt. Ill'ꝺ ãt me admodũ promouebat. q̃ hieronym⁹

vir maxīe catholicus: et sacre legis pitissimꝰ. origenē secutꝰ p̄ tpe putabat: quē nūc idē ipe hieron. p̄cipue ⁊ oīa illius scripta dānaret. Nec ẋo ausus sū de q̄cq̄ temē iudicare. p̄stātissimi tñ viri doctissimiq; ferebāt ih certamie dissidē. sed tñ siue illud erroꝛē: vt ego sētio: siue heresis putat: nō solū repmi ñ potuit mltis aiaduersioīb⁹ sacerdotū: sz neq̄q̄ tā late se potuissz effūdere. nisi ꝺtētiōe creuissz. Jstiusmōi g̃ turbatiōe cū veni alexādriā fluctuabā: me q̄dem ep̄s illiꝰ ciuitatis benigne admodū ⁊ meliꝰ q̄q̄ opinabar: excepit. secūq; tenere tēptabat. Sz ñ fuit aīus ibi ꝺsistere vbi recēs frne cladis feruebat īuidia. De ꝺuersatiōe Hiero: hierosolymitani. Ca. iii.

Situs ide egressus bethleē oppidū petii quod ab hierosolymis sex milibꝰ sep̄abat ab alexādria aūt sedeci māsiōibꝰ abest ab ecclīa loci illi⁹. quā hieronymꝰ p̄sbyt̄ regebat. Nā prochia ē ep̄i: g hierosolymā tenz. Mihi iā p̄dē biero. supioꝛe illa mea pegrinatiōe opt⁹: facile obtīuerat: vt nullus p̄t illū mihi expetēdū rectiꝰ arbitrer. Vir. n. p̄ter fidei meritū: doteq; ẋtutū ñ solū latinis atq; grecis: sz ⁊ hebꝛaicis etiā lr̄is eruditꝰ ē: vt se illi ī oi sciētia nemo audeat cō parari. Nā sex mēses apud ip̄z fui cōuersatus. Cui iugis ē aduersū malos pugna: cōscīū ppetuūq; certamē ꝺ odia p̄ditoꝛ. Uere fateoꝛ. pixisse mihi videt ī aliqbus opusculis vicia mltoꝛ. imo g nihil peīt⁹ omisit qđ ñ carpet. lacerāret: exponēt. Precipue auariciā. nec minꝰ vānitatē īsectatꝰ ē: mlta ꝺ supbia. ñ pauca ꝺ supstitiōe dissuit. Cetrū ꝺ familiaritatibꝰ ẋgiū ⁊ mōachoꝛ. atq; etiā clericoꝛ: q̄q̄ vera q̄q̄ fortia disputauit. Uñ a gbusdā dicit ñ amari. Oderūt eū heretici: ga eos īpugnare ñ desinit. Oderūt eū clerici: q⁹ vicia eoꝛ īsectat ⁊ crimīa. Sz plāe eū bōi hoīes admirāt ⁊ diligūt. Naz g eū hereticū ee arbitrāt: insāiūt. Uere dixerī. catholica hōis scīa. sana doctrīa ē: totus sēp ī lectiōe. totꝰ ī libris ē. Nō die ñ nocte gescit: aut legit aliqd semp aut scribit. Qđ nisi mihi fuisset fixū aio: ⁊ p̄missū ꝺ teste añ. ꝓpositū heremū adire vt exiguū tpis p̄ctū. a tāto viro discedere noluisse. Huic g̃ traditis atq; ꝺmissis oībꝰ meis oīq; familia q̄ me ꝺ volūtatē ai mci secuta tenebat īplicitū: exōerat⁹ q̄dām⁹ gui fasce pēitꝰ ac liber egressꝰ sū ad alexādriā. Ubi sitatis ibi frībꝰ ad supioꝛē ide thebaidā: id ē ad egypti extrēa ꝺtēdi. Jbi. n. vaste patētis heremi solitudies. p̄timū ferebāt hēremōachoꝛ. Lōgum ē si oīa cupiam referre q̄ vidi: pauca nāq; pstrīgā. Qꝛ abbates frībꝰ suis eoꝛ licētia ī heremo cōstitutis victū administrāt. Cap. iiii.

Aud lōge ab heremo ꝺtigua nilo mlta sūt mōasteria. habitāt ī vno loco pleriq; cētēi: q bus sūma vis est. sub abbatis īpio viuere nihil arbitrio suo agere p̄ oīa ad nutū illiꝰ potestatēq; pēdere. Ex his g̃ si q maioꝛes virtutē mēte ꝺcupiuerīt vt acturi solitarī az vitā ac se ad heremū cōferāt nō nisi p̄mittēte abbate discedūt. Hec illoꝝ p̄ima virtus ē parere alieno īpio. Transgressis g̃ ad heremū abbatis illiꝰ oꝛdīatōe. panis ⁊ q̄libet aliꝰ cibꝰ mīstratur. Qꝛ frater in heremo pascit pāe celico. Capi. v.

Alu per illos dies qđ⁹ illuc aduenerā cuidaz solitario q nup ad heremū secesserat neq; āpliꝰ ab h̄ mōasterio q̄q̄ sex milibꝰ tabernaculū sibi ꝺstituerat panē abbas p̄ duos pueros miserat. Quoꝝ maioꝛ habebat etatis ānos qndecī. minoꝛ duodecēnis ānis erat. His g̃ ide redeūtibꝰ: aspis mire magnitudis venit obuiā: cuiꝰ occursu nihil p̄territi vbi pedes eoꝝ p̄uenit: q̄si ic̄ātata carmībꝰ cerrula colla ꝺposuit. minoꝛ ex pueris mānu eā apprehēsā ac pallio iuolutā ferre cepit. deinde mōasteriū q̄si victoꝛ igressus: ī occursū frm captiuā bestiā resoluto pallio nō sine iactātie tumore deposuit. Sz cū ifātiū fidē atq; ẋtutē ceteri p̄dicarēt. Abbas ille altioꝛi cōsilio ne ifirmioꝛ etas īsolescceret. vtꝝq; virgis cōpescuit multū obiurgatos: cur ipsi qđ per eos optatus fuerat dīs prodidissent: opus illud non sue fidei sed diuine fuisse

ẏtutis discerent:poci⁹ do in humilitate ꝑ/
uire:nō in signis ⁊ ẏtutib⁹ gl̄iari:q̄ melior
eēt infirmitatis cōscia ẏtutum vanitate.
Hoc vbi ille fr̄ audiuit solitarius ⁊ piclita
tos ifantulos serpētis occursu.⁊ ip̄os isup
multa ẏbera victo ꝓpente meruisse abba
tē obsecrat ne sibi post hec vllus pānis aut
cibus aliqs mitteret̄. Jamq̄ octauus dies
fuerat emēsus q̄ se hō xp̄i.intra piculū fa/
mis ꝯcluserat ip̄e. Arebāt mēbra ieiunio
sed ōficere mēs celo itēta nō poterat. cor
pus inedia satisfcebat:fidēs firma durabat
cum interī admonit⁹ abbas ille per spiri/
tū. vt discipulū visitaret pia sollicitudine
cognoscere cupiēs.qua vite substātia vir
fidelis aleret̄. Qui mistrari sibi panem ab
boie noluisſz ad requirēdū eū ip̄e abbas
proficiscit̄. At ille vbi emin⁹ senē venire cō
spexit:occurrit ei obuiaz.agit gr̄as ducit
ad cellulam.cum ingressi parit̄ ābo consp
ciūt palmiciā sportā.calido pane cōgestaz
foribus affixaz de poste pēdere:ac primuz
panis callid⁹ sētit̄ odore . tactu vero ac si
añ paululū foco eēt erept⁹ oñdit̄. egyptij
tñ forma ñ cernit̄ panis.obstupefacti ābo
mun⁹ celeste cognoscunt:cū ille hoc abba
tis aduētu p̄stitū fateret̄.abbas vero illi⁹
fidei ac virtute id poti⁹ ascriberet:ita am
bo celestē panē cū magna exultatiōe fre
gerūt. Qō cū abbas ad mōasteriū post re
gressus fratrib⁹ rettulisset.tāt⁹ oēs icēde/
rat ardor aīaꝝ. vt certatiz ad heremū ⁊ sa
cras solitudies ire ꝓperent. In ꝟ mōaste
rio duos ego iā senes vidi.q ꝑ q̄draginta
āos ibi ōgere.ita vt nūq̄ ide discessisse fe
rebāt. Sigdē id de eoꝝ ẏtutib⁹.⁊ abbatis
ip̄i⁹ testimōio.⁊ oiuz fruz audieri ẏmōe cō
sono celebrari:q̄ō vnū eoꝝ sol nūq̄ vidisſz
ābulātē altex nūq̄ vidisset iratū. Sed q̄
vni⁹ hēmite cognouistis ẏtutē.referā vobis
adhuc pauca ō p̄tribus. Qr leena tāq̄
aīal mānsuetū a sene escā cepit. Cap̄ vi.

Ho vbi primā par

tem heremi igressus sum.duode
ciz fere a nylo milib⁹:habebam autez vnū
ex fr atribus ducem locorum peritū: per
uenimus ad quendam senem monachum
sub radice montis habitantem.ibi quod i
illis locis rarissimū est puteus erat. Bouē
vnum habebat.cui⁹ hic erat totus labor
ipulsa rotali machia aquā ꝓducere. Naz
ẏo mille aut āpli⁹ pedū ꝓfūdū putei fere
bat̄.horti⁹ illic erat mīrtis olerib⁹ copiosus
Jd gdē ꝺ naturaz heremi. vbi oia arentia
exusta sol̄ ardoꝛib⁹ nulli⁹ vnq̄ semis vl̄ exi
guā radicē ferunt repisse. Uex ꝟ scō illi la
bori cuz pecude cōmunis.⁊ ꝓpria p̄stabat
industria:frequēs .n. irrigatio aque.tāraz
pinguedinē arenis dabat. vt mirū in mo/
dū viuere atq̄ fructificare hortuli illi⁹ ole
ra viderem⁹. Ex his g̊ vna cū vño suo bos
ille viuebat.nobis q̄q̄z ex ea copia cenam
scūs ille ōdit .post cenā aūt iā iclināte ve/
spa.iuitat nos ad arborē palme cuius iter
dū pomis vti solebat. Que fere duob⁹ mi
lib⁹ aberat. Nā be tm̄ i hēmo arbōes: licz
rare hēant̄:tm̄ vtꝝ solers antiqtas ꝓcura/
uerit.an solis natura gignat:iq̄ro:nisi ꝺus
p̄sci⁹ futuroꝝ bitādā q̄nq̄z scis hēmū: hec
suis suis pauerit. Ex maiōe.n.pte q̄ int̄ il
la ꝯsistūt secreta:cū alia germia nulla suc/
cedāt:istaꝝ arboꝝ pomis ibi alunt̄. Ergo
vbi ad illā ad quā nos bospes nr̄ ducebat.
arbōez q̄uenim⁹:leōez ibi offēdim⁹. Quo
viso ego ⁊ ille dux me⁹ itremuim⁹:scūs il
le icūctāt̄ accessit nos licz trepidi secuti su
mus fera paululū ab eo ipata modesta di
scessit:⁊ cōstitit dū ille attigua ramis hū/
liorib⁹ poma decerpet. Cūq̄z palmis ple/
nā manū obtulisset:occurrit bestia:acce/
pitq̄z tā libere q̄ nullū aīal domesticū. Et
cū comedisſz abscessit:nos hec ītuentes ⁊
adhuc tremētes.facile potuimus agn̄scere
quāta in illo ẏtus fidei ⁊ quāta i nobis cēt
infirmitas. Qr lupa a sene pascit̄ furti rea
veniā p̄catur. Capitulum. vii.

Liū eque singularē vir̄ vidi/
mus quo tugurio i q̄ non
nisi vn⁹ recipi possz bitantē.huic
lupa solita erat astare cenanti.nec facile
vnq̄ bestia fallebat̄.qn illi ad legitimam
horā refectiōis occurreret:⁊ tā diu ꝓ fori
bus expectaret:donec ille panē q̄ in cena

superat offerret. Illa manū eiꝰ lābere soli
ta: atqꝫ ita q̄si īpleto officio ꝛ p̄stita cōsola
tiōe discedebat. Sed forte accidit vt scūs
ille dū frēm q ad eū veneraꝛ deducit abe
ūtez. diuciꝰ abessz: ꝛ ñ nisi sub nocte reme
arz iterī bestia ad cōsuetū illd tps cenc oc
currerz: vacuā cellā cū familiarē p̄onum
abeē sētirz īgressa ē. curiosiꝰ explorā s vbi
nā eēt bītatoꝛ: casu cōtigua cū pāibꝰ qnqꝫ
palmicia fiscella pēdebat: ex bis vnū sūit
ꝛ duoꝛat: deīde ppe ꝛto scelē discessit. Re
gressꝰ bēmita. vidit sportellā dissolutā: nō
cōstātez panū nūero. dānū rei fāiliaris itel
ligit. ac ppe limē pāis assūpti fragmēta co
gscit. sz nō erat īcerta suspicio: q̄ furtū p̄so
na fecisset. Ergo cū sequētibꝰ diebꝰ sz cō
suetudinē bestia ñ veniret: nimiꝫ audacis
fci cōscia ad eū venire dissimulās: cui fecis
set iiuriā egre patiebaꝛ heremita se alūne
solatio ōst itutū: postremo illiꝰ orōe reuo
cata: septimū pꝰ diē affuit vt solebat añ fo
res tenāti. Sz vt facile cerneres ꝛecūdiā
penitētis ñ ausa ppiꝰ accedere: ōiectis p
fūdo pudōe l trā lumībꝰ qō palā licebat i
telligi q̄ndā vēiaz p̄cabaꝛ. Quā illiꝰ cōfu
sionē mīsꝰ bēmita. iubz eā ppiꝰ accedē.
ac māu blāda caput triste pmulcet: deīde
pane duplicato eā refecit. ita īdulgētiā se
cuta: officii cōsuetudiē ōposito merōe re
parauit. Intuemini q̄so xp̄i etiā i hac ꝛtu
tem. cui sapit oē qō bꝛutū ē: cui mite ē ōe
qō seuit: lupa officium p̄stat: bestia furticz
crimē agscit: cōscio pudōe cōfūdit. voca
ta adest/caput p̄bet: ꝛ bz sēsū idtte sibi ve
nie: sic pudoꝛē gessit errati. Tua hec ꝛtus
xp̄e: tua hec scilicz xp̄e miracula. Eteni q̄
i tuo noīe opāt fīm tui. tua sūt mirabilia: ꝛ
ilb̄ īgemiscim⁹ q̄ maiestatē tuā fere sētiūt
boies ñ ꝛcnt. Ne cui aūt b̄ icredibile vide
atur: maioꝛa adhuc mēoꝛabo. Fides xp̄i
adest: me nibil figere. sed q̄ mibi bñ cōpta
sūt explicabo: Oꝛ qnqz catuli leōuz ce
ci p anachoꝛetā illūinati sūt. Ca. viii.

Ebitabant pleriqz i bere
mo sine vllis
tabernaclis: q̄s anachoꝛetas vo
cāt. Uiuūt herbaꝫ radicibꝰ: nullo ynquā
certo loco consistunt: ne ab hominibꝰ visi
tētur. Ad quēdā igitur hoc ritu atqꝫ hac
lege viuentē: duo ex nitria monachi licet
longe diuersa regione: tamē quia oliz ipis
in monasterii cōuersatione carꝰ ꝛ familia
ris fuisset. auditis eius ꝛtutibus tetende/
runt. Quem diu multumqz quesitū tādez
mense iunio reppererūt ī extremo illo de/
serto: quod ē memphis cōtiguum demo/
rantem: quas ille solitudines iā per annos
duodecim dicebatur habitare. Qui licet
omnium hominū vitaret occursum: tamē
agnitis fratribꝰ nō refugit: seqz carissimꝰ
per triduū nō negauit. Quarto die alicz/
tulum ꝓgressus: cū ꝓsequeretur abeūtes
leenā mire magnitudinis ad se venire cō/
spiciūt: Bestia licet tribus reptis nō īcer
ta quē peteret anachoꝛete pedibꝰ aduol/
uitur: ac deinde p̄cedēte secūtur. Naz il
la p̄iens ꝛ subinde restās in eos ītēdebat.
vt facile posset itelligi id eā velle: vt q̄ illa
ducebat: anachoꝛeta sequereꝛ. Quid mul
tis? ad spelūcā bestie puenit: vbi illa adul
tā bos iā. v. catulos maleferā nutriebat.
Qui vt clausis luminibꝰ ex aluo mris exi
erāt: cecitate ꝓpetua tenebanꝰ. Quos sin
gulos de rupe ꝓlatos: añ anachoꝛete pe
des mr̄ exposuit. Tūc ōmū scūs aduertit
qd bestia postularet. Inuocatoqz xp̄i no/
mine cōꝛrectauit māu clausa lumīa catu/
lorū ac statī cecitate ōpulsa aptis octis be
stiaꝫ diu negata lux patuit. Ita frēs illo
anachoꝛeta q̄m ōsideraueraꝛ visitato fru
ctuosa laboꝛis sui mercede ad mōasteriuz
redierūt: ꝛ fidē sci: gliamqz xp̄i quā ipi vi
deraꝛ narrauerūt. Fr̄ qdā ibicis exēplo
didicit qd ō herbis edere: qdue respuere
d:beret. Capitulum. ix.

Uit ꝛ aliꝰ ī illis regionibꝰ
anachoꝛeta. q ī
ea pte que ē sīenis bītabat: h̄ cuz
primum se ad heremū contuliffet: herbis
herbarumqz radicibus. quas p̄dulcis
inēdum ꝛ saporis eximii fert arena victu/
rꝰ ignarꝰ germis elegēdi. nociua pleraqz
carpebat: nec erat facile vi radicū sapore
discernere: q̄ oīa eq̄ dulcia: sz pleraqz oc/

cultiore natura virtutale habebant. Cum g edetē vis intīna torqret: t īmēsis doloribꝰ vitalia vniuersa qterēt: ac frequēs vomitus cruciatibꝰ ñ ferēdis: ipaz aīe sedē stōacho iā fatiscente dissolueret: beremita oīa pēirꝰ q eēnt edēda formidās: nihil iā gustare audebat. Septimū q̄z ieiunꝰ die: spū iā ꝺficiēte ducebat. Cū ad eū fera cui ibicis ē nomen accessit: huic ꝓpiꝰ astāti fasciscu lū herbaz quē collectum p̄die attigē bere mita ñ audebat obiecit. Sz fera q virulē ta erāt ore discutiēs. q inoxia nouerat eligebat. Ita vir scūs eiꝰ exēplo: qꝺ edē qꝺ respuere deberz edoctꝰ: t piculum famis euasit: t herbaz venena vitauit. Fr̄ gdā gnq̄gīta ānis i mōte syna cōstitutꝰ ñ patitur alioz frum accessus. Capt̄m. x.

Ed lógū ēꝺ oībꝰ g beremū icolūt opta nobis memōare ānū ite gz t septē fere mensēs int̄ solitudinē cōstitutꝰ exegi: sepiꝰ tñ cū illo sene q puteū t bouez būit bītaui. Duo bti Antonii monasteria adii: q̄ hodie ab eiꝰ disciplis icolūt. Ad eū etiā locū in q̄ btissimꝰ paulꝰ p̄mꝰ beremita ꝺuersatꝰ ē accessi: iugū syna mōtis vidi. cuiꝰ cacumē celo pene ꝺtiguū. neq̄q̄ adiri pōt. Int̄ huiꝰ mōtis secessus anacoreta eē aligs ferebat quē diu mīltū q̄z q̄sītū videē ñ potui. Qui fere iā añ gnq̄gīta ānos a ꝺuersatiōe būana remotꝰ: nullū vestis vsus hēbat: sz setis corporis sui tectꝰ erat. Hic itaq̄z q̄tēs euz religiosi viri adire voluerūt. cursu rapido auia petēs: occursū fugebat būanū. Unimmō ferebat se añ gnquēniū p̄buisse vidēdū q credo potēti fide id obtinē p̄meruit. Cui int̄ mīta colloga pcūctāti: cur hoiesq̄tope fugerz rñdisse illē p̄hibet: q ab hōibus frequētat. ñ pōt ab āgl̄is frequētari. Un̄ nō imerito recepta opione mīltoz fama vulgauerat huc atq̄z illuc scūm illum ab āgl̄is visitari. Ego aūt a sina monte diegressus: ad flumē nilū regressus sū cꝰ ripas frequētibꝰ mōasteriis ꝺstaser vt̄q̄z ex plustraui: plez q̄z vidi: vt ꝺudū dixerā: vno i loco hītare cētenos: sz t bina t trina milia i isdē vicul agē cōstabat. Nec sane ibi minoz ē puretis diuersātiū i mīltitudie monacoz eē vtutē: q̄ coz eē cognitis. g se ab hūanis cetibꝰ remouerūt: p̄cipua vt iā dixi: t p̄ma ibi vtus obediētia. neq̄s. n. ibi alit̄ qs aduenīēs a mōasterii abbate susci-pit̄. q̄ g tēptatꝰ fuerit t p̄batꝰ nullū vnq̄ recusatuz licz arduū ac difficile: īdignū q̄ tolleratuz abbatis īpium. Obediētie i credibilis magna miracula. Capt̄m. xi.

Eferam vobis duo īredibil obedientie magna miracla. igit̄ cū qda fr̄ sct̄i actibꝰ abdicatis mōasteriū magne dispositiōis īgressus suscipi se rogaret: i ogrega tiōe abbas ei cepit mīta p̄ponē: gues eē illiꝰ disciplīe labōes. sua vo ꝺura īpia que nulliꝰ facile posset iplē patiētia. Aliud poti mōasteriū vbi facilioribꝰ legibꝰ viueret exp̄etēt: t nō tēptarz aggredi: qꝺ ñ possz iplere. Ille vo bis terroribꝰ nihil p̄moueri: sz magis oēz obediētiā ita pollicēri cepit: vt si eū abbas i ignē ire p̄cipet: ñ recusaret intre. Quā illiꝰ p̄fessionē vbi abbas accepit: ñ cūctatꝰ p̄bare iubz eū i clibāuz g coquēdis panibꝰ p̄batī intre. At ille nō distulit parere p̄cepto sz statī medias flāmas nihil cūctatꝰ igressus ē. Que moz tā audaci fide victe: velut illis q̄ndā hebreis pueris cesserūt: t cōfesti fugit īcēdiū. Et ipe g īgressꝰ ē t putabat arsurꝰ velut frigido roze pfusū se eē mīratꝰ ē. Hic g itelligēdū ē: q̄ꝺtū obediētia obtinē apꝺ deum mereat. ꝺū ille g eo q̄ aduenerat ꝺie tēptatur īfirmꝰ. per agilitatē obedientie perfectus inuētus ē: Aliud miraculum obedientie. Capitulum. xii.

Uidam fr̄ i eodē mōasterio ad eūdē abbatē recipiēdꝰ aduenēat. Cū p̄ma ei lex obediētie p̄ponere t: ac ppetē pollicere ad oīa patiam casu abbas storacinā vgā aridā mānu gerebat: hāc fixit i trā: atq̄z illi aduene id opis iiūxit: vt tā diu vgule aquaz ministraret donec: quod cōtra naturam erat vga arida in solo arente virescceret. Subiectus ille frater ꝺure legis imperio aquā ppriis humeris q̄rtide cōuehebat:

q̃ a nillo flumie p̃ duo fere milia petebat. Jãq; emerso ãni spacio: labor nõ cessabat opãtis: de fructu opis spes eẽ nõ poterat tñ obediẽtie xp̃i i labore durabat. spes q̊z vano labore affectũ fris eludit. Tercio d̃ muz ãni succedẽtiũ tpm labẽte curriculo cũ neqz nocte neqz die aq̃ri⁹ ille cessaret. xp̃ga floruit. Ego ipe ex illa xp̃ga arbustula vidi: que hodie int̃ atriũ mõasterii ramis virẽtibus q̃si i testioniũ manẽs. q̃ntũ obediẽtia meruit. r q̃ntũ fides possz oñdit. Demonia eiiciẽs etiã a demone obsidet. fine tñ salubri restituit. Capitulum. xiii

Vidam aũt ex scis p̃ribus fugãdox de corpo rib⁹ obsessis demonũ icredibili p̃ dirus ptãte mlta signa faciebat: nõ solũ. n. pñs neqz xp̃o tm̃: sed abñs q̊z int̃dũ cilicii sui fibris aut eplis missis corpora obsessa curabat. Dic g̃ mirũ i mõdũ freq̃ntabat a popl̃is ex mltis locis ad eũ veniẽtibus. taceo de minoribus: p̃fecti comites: atqz diuersax iudices ptãtum: p̃ forib⁹ illius sepe iacuerũt. Dic. n. oĩ potu i ppetuũ penitus abstinuit: ac p̃ cibo septẽ tm̃ caricis sustẽtabat. Jntẽa scõ viro: vt ex xp̃tute honor: ita ex honore vã: tas cepit obrip̃e. qõ malũ vbi ille p̃mũ potuit i se sẽtire craffari: diu discutere conat⁹ ẽ: sed reppelli penit⁹ non potuit. Ubiqz nomen ei⁹ demões fatebãtur. Excludere a se confluentem populuz nõ valebat: virus iterum latens fpebat in pectore r cuius nutu ex aliox corporibus demones fugabat. seipsũ occultis cogitationibus vanitatis purgare non poterat. Totis igitur p̃cibus conuersus ad dominum orauit vt permissa in se diaboli potestate similis illis fieret quos ipe curauerat Qõ mltis ille p̃potens. ille signis atqz virtutibus toto orbẽ vulgatus ille ad cuius lumia populi añ dfluxerãt conceptus a demone ẽ. ac retẽt⁹ i vinculis. oĩa illa que in ergumino solent fieri perpessus. quĩto demum mense purgatus est non tantum demone: sz qõ illi erat vtilius atqz optatius etiaz vanitate. Peremita seculum redire qũo punit⁹ ẽ. Capituluz. xiiii.

Dolescens quidaz prediues opibus. genere clarus. habens vxorẽ r filiũ paruulũ cũ i egypto tribun⁹ eẽt. r frequẽtibus aduersuz lẽbos expeditiõib⁹ quedã heremi dtigisset sãctorum etiã tabernacula cõplura vidisz a beato Joãne heremita xp̃uz salutis accepit Nec morat⁹ iutile militiã cum vano bonore illo dtẽnere heremũ dstant̃ igressus breui tpe i oi genere virtutũ perfectus emicuit. Potẽs ieiuniis. humilitate conspicuus: fide firm⁹: facile se antiquis monachis studio virtutis cõquerat. cũ iteriz subiit eũ cogitatio iniecta per diabolũ q̃ rect⁹ eẽt vt rediret ad patriã. filiumqz vnicũ ac domum totam cum vxore saluaret: qõ vtiqz r acceptius deo cx̃ si solum se seculo eriperet: r salutẽ suox negligeret. Jstiusmodi g̃ false iustitie colore superat⁹: post q̃driẽniũ cellam suam atqz pposituz heremita deseruit. Sz vbi ad p̃rimũ monasteriũ: quod a multis fratribus hĩtabatur accessit causaz discessionis atqz cõsilium querentib⁹ confitet̃. Renitẽtib⁹ cũctis r precipue loci illius abbate: male aio fixa sẽtẽtia non potuit euelli. Jgitur infelici se obstinatiõe p̃cipiens: cũ dolore oĩum digressus est a fratribus. r vir a dspectu eox̃ abscesserat mox ip̃letur demone. cruentasqz spumas ore prouoluens. suis dentib⁹ seipz lacerabat. Deinde ad idẽ mõasteriũ fratx̃ humeris reportatus cũ coerceri in eo imundus spiritus nõ valeret: necessitate cogẽte ferreis nexibus alligatus pedes cũ manibus vinciũtur. Nõ imerita pena fugitiuo. Post biennium vero oõne sãctox̃ ab imũdo spiritu liberat⁹ ad heremuz vnde discesserat mox regressus: r ipse correctus ẽ. r aliis p̃ futurus exemplo. ne quẽ aut false iustitie vmbra. aut incerta mobilitas iutili leuitate cõpellat semel cepta deserere.

De habitu vel vestimento egyptiorum monachorum. Capitulum xv.

Unt preterea que dam i ipo egyptiox̃ hĩtu. nõ tãtuz

ad curā corporis quantū ad morū formu/
lā cōgruentia. Lucullis nāq; perparuis in
desinenter vtūt vteb⁹ ac noctib⁹. s. vt ino
cētiā t simplicitatē paruulox̄ iugiter custo
dire etiā imitatione ipi⁹ velaminis cōmo/
ueantur. Collobijs quoq; lineis iduūtur.
q̄ vix ad cubitos vlq; pertingunt nudas
reliquo circūferūt manib⁹. vt amputatos
eos habere actus t opa mōdi hui⁹: sugge/
rat abscisio manicax̄. Post hec āgusto pa
liolo tā amictus humilitate. q̄; vilitate pre
cij colla pariter atq; humeros tegunt. que
mafortes tā nr̄o q̄; ipsox̄ nuncupatur elo
quio. Ultimū ē hitus eox̄ pellis caprina: q̄
melotis appellat. Qui tm hitus pellis cap
ne: significat mortificata mēbra oi petu
lātia carnaliuz passionū ōbere cos i sūma
x̄rutū ḡuitate ꝺsistere. Calciamēta q̄z cū
ifrimitas corpis. vl matutin⁹ rigor hyemis
seuit seu meridiani est⁹ feruor exegerit: tā
tū modo muniūt pedes. Quib⁹ cū calciis
q̄; licito vtāt: vt pote. dñi mādato cōces
sis nequaq; tñ pedib⁹ eos ībrere pmittūt
cum accedunt ad celebranda seu ad pcipi
enda sacrosācta mīsteria: illud etiā estimā
tes secūdū litteram custodire debere qō
dr̄ ad Moysē t ad Jēm naue. Solue cor
rigiaz calciamenti tui: loc⁹. n. in q̄ stas. ter
ra sācta ē. De canōico orōnū mō t pfe
cta abrenūciatiōe fratx̄. Capi. xvi.

Laqz p vniuersā egyptuz t
thebaydā vbicūq; ba
bēt mōasteria legiptimū orōnuz modū in
vesptinis ꝺuētib⁹ seu nocturnis vigiliis te
nēt. Nō. n. illic q̄; ꝺgregatiōi frm itereē
pmittit. nisi pus vniuersis factatib⁹ suis
reddat extīn⁹. Et q igress⁹ i ꝺgregatōe fu
erit sic obedire coget octis vt redeūdū si
bi fz sniaz dñi ad ifātiā pstinā nouerit: ni/
hil sibi cōsideratiōe etatis vl ānox̄ nūero
sitate psumēs: quā i secto ianit cōsūptā se
reputat pdidisse: fz p rudimēt ox̄ merito t
tyrocinii nouitate: quā se gerere i xp̄i mili
tia recoḡsc̄it: subdere se etiaz iunioꝛib⁹ cō
pellit. Jgit p vniuersā vt dixim⁹ egyptuz
duodenari⁹ psalmox̄ nūer⁹: tā i vesptinis
q̄; i nocturnis solēnitatib⁹ custodit: ita dū/
taxat. vt p⁹ ipos psalmos due lectōes vna
vetis. alia noui testamti ꝺsequnt. Qui mo
dus ātiqt⁹ cōstitut⁹: idcirco p tota secta i/
temerat⁹ pdurat: ga nō hūana adiuētiōe
statut⁹ a senioꝛib⁹ affirmat: fz cclit⁹ āglico
magisterio p̄ib⁹ antiqs fuisse delat⁹. Ubi
āgelus i cōgregatiōe senioꝛ xii. psalmos
visus fuit cantasse. Capituluz xvii.

Amcū i p̄mozdijs fidei. pau
li gdē sz pbatissimi
viri mōachox̄ noie cēseret. quiq;
tā nozmā viuēdi a succesꝛib⁹ apl̄oruz su
sceperāt secedētes i secretic̄a suburbioꝛ
loca: agebāt vitaz tanto abstinētie rigore
districtā: vt oībus stupoꝛi eēt: tā ardua cō
uersationis eoruz pfessio. Di ḡ venerabi
les pr̄es. quigili cura posteris cōsulētes: q
mod⁹ q̄tidiano cultui p vniuersuz frmita
tis corp⁹ decerni debere ēctari oēs i vnū
locuz cōueniūt: vt beredit atē pietatis ac
pacis succesꝛibus suis absolutā ab omni
dispensationis lite transmitterent: veren
tes ne qua i quotidianis solēnitatib⁹ in
ter virof einsdē culture dissonātia vl va/
rietas exorta: qūq; i postex̄ errozis noxil
germē emitterz. Cūq; p suo vnusq̄sq; fer
uoꝛe. diuerso mō psalmox̄ nūero ūstituerz
t alii qnq̄genos. alii sexagenos psalmos. nī
nulli x̄po nec ꝑ qdē ꝺtēti nūero trāscēdere
eū ōbere cēserēt essetq; int̄ eos p religio
nis regl̄a pia ꝺtētio. ita vt tp̄s vesp/tic so/
lēnitatis sacratissime q̄stiōi succederet: re
pēte vn⁹ i medio eox̄ psalm⁹ dño cātatur⁹
exurgit. cūq; admirātib⁹ cūctis. xi. psalm/
os orōnū iteriectiōe distictos. ꝺtiguis x̄si/
b⁹ pili p̄nūciatiōe cātasset. xii. sub alt̄a rñ/
sione cōsumās ab vniuersox̄ octis repēte
subtract⁹. q̄stiōi pi t ceremoniis finē ipo/
suit. Ex hīc sci q aderāt seniozes itelligētes
angelico magisterio cōgregationibus fra
trem generalem canonem non sine dispen
satione domini constitutum: decreuerunt
hunc numeruz tam in vespertinis q̄; in no
cturnis vigiliis custodire. Has igitur pre/
dictas orationes hoc modo incipiunt atq;
consumant. vt finito psalmo quem gloria
subsequitur. non statim ad incuruationez

genuū corruant. sed anteq̄ genua flectāt paulisper orant: ꝛ stantes in supplicatione maiorem partez horarum expendunt. Ita que post hec puncto breuissime prociden/tes ad terram. velut orantes tantum dui nam clementiam. cum summa rursus ve locitate consurgūt: ac iteruz expansis ma nibus eodez modo quo prius stantes ora/uerunt: suis precibus intentius immoran tur. dicunt enim ipsi in terra diutius pro/cumbentem monachum: quasi in oratione enixius laborantem: non solum diuersis cogitationibus sed etiam somno grauius ipugnari. Experimento didicimus. q̄ ple rique non tam orationis gratia q̄z refectio nis obtentu in terram prostrati: diutius vi dentur orationem protrahere. Quanta discretio ꝛ obseruātia ī oratiōe tenēda sit

Capitulum. xviii.

Amigiť predictas

solennitates quas illi synaxis vo cant. celebraturi conueniunt. tantum pre betur a cunctis silentium. vt cum in vnum tam numerosa fratrum multitudo conue/niat: nullius vox excepto canentis perso/net. In q̄ oratiōe nō sputū emittit. nō ex/creatio obstrepit: nō oscitatio sōnolēta tra hit: nullaq̄z vox absq̄z sacerdotis p̄ce oclu dēris audit. cū aūt ille q̄ oratiōez collectu rus ē e ẽra surrexerit. ita vt null⁹ nec añ q̄z declinet ille genu flectere: nec cū ex ẽra sur rexerit memorare p̄sumat. Jō. n. oīones illi celeri fine ocludūt: ne forte īmorātib⁹ eis diuti⁹ reducta tia. q̄dā sputi seu flegma tis intrūpat oīonis excessū: ꝛ idcirco duz adhuc feruet: velut ō faucib⁹ inimici ve/locit⁹ rapiēda ē. Qui cū sit nobis k̄per ife st⁹: tūc maxie adsistit īfestior. cū ō se offer/re nos dño p̄ces videt. Q̄ obrē vtili⁹ cēsēt breues q̄dē oīones: sz creberrimas fieri. Meliusq̄z esse dicunt decem psalmi⁹ sus cum contritione cordis ꝛ cum rationabili assignatione cantare: q̄z totidem psalmos cum confusiōe mentis effūdere. Q̄ in responsione alt̄a nō dicatur psalmus nisi q̄ hoc titulo prenotat̄. Caplm. xix.

Illud quoq̄z apud eos oī obseruan/tia custodit̄: vt in missione alt̄a null⁹ dicat̄ psalmus nisi his q̄ in titulo suo alt̄a ī scriptiōe prenotat̄. Nullū eteni tps ab opis exercitatiōe vacuū trāsit e decedūt q̄z nō solū ea q̄ diei splēdor emittit. oī isti/gātia māib⁹ exercē otēdūt: sz etiā illa opa tionū genera sollicita mēte pgrūt. q̄ ne ipi us q̄dē noctis dēsissime tenebre valeāt i/pedire. credētes se tāto sublimioré spirita liū otēplatōnuz puritate mētis ituitū q̄si/turos: q̄nto diuti⁹ fuerit erga opis studiū ac laboris intenti. Hoc quoq̄z nosse debe mus. a vespera sabbati que lucescit in diez dominicum: ad vesperam sequentē. apud eos genua non curuari: sz nec totis q̄dē q̄nq̄gesime dieb⁹. De ope manuū. ꝛ cur tria sexta ꝛ nona psallat̄. Caplm. xx.

Tanamqz ab eis in

cessanter operatio manuum pri uatim per cellulas exercetur. vt psalmo rum quoq̄z vel ceterarum scripturarum studium per totum diei spacium iugiter meditantes in his officiis que nos statuto tempore celebramus: totum diei tempus absumant. Tertiam vero horā ꝛ sextam atq̄z nonam: trinis psalmis quotidie fini unt. His enim tribus temporibus etiam daniclem prophetam quotidie fenestris apertis in cenaculo. preces domino fudis se cognoscim⁹. Nec īmerito hic specialiuſ tempora religiosis sunt officiis deputata In his siquidem promissionū profectio: ꝛ sūma nostre salutis est adimpleta. Hora nanq̄z tertia repromissus olim per prophe tas spirit⁹ sanct⁹ sup apostolos descendit linguarumq̄: omniū eis sciētiam dedit. Hora autem sexta. īmaculata hostia dns noster ihesus xp̄s oblatus ē patri: crucēq̄z pro totius mundi salute conscendens. hu mani generis deleuit peccata. Eadē quo q̄z hora petro excessu mētis vocatio gen tium per sūmissionē vasis euangelii celit⁹ delati. ꝛ purificatio omnium generū ani/mātiū ī eodē vase ꝺsistēriū ōlata ad eum voce diuinitus reuelatur dicente ei. Sur

ge petre.occide ꝛ mãduca.Qđ vas q̃ttu/
or initiis đ celo sũmissũ:nõ aliud q̃z euãge
liũ đsignare manifeste coĝscit. Hora vero
nona xp̃s iferna penetrãs. iextricabiles
tartari tenebras corruscatiõe sui splẽdoris
exti cit.portasq; ereas ei⁹ effrigens.ꝛ seras
ferreas oterẽs captiuitatez scõx q̃ clausa
tenebatur secũ trãsuexit ad celos igneaq;
rõphea sũmota.antiquũ icolã paradiso re
stituit.eadẽ q̃z hora corneli⁹ cẽturio i p̃cib⁹
persistẽs.memoratiõez oronũ ꝛ elemosy
narũ suarũ añ đus facta:ab ãgelo sibi loquẽ
te cognoscit.Q uib⁹ testimoniis ligdo cõ/
probat:ñ imerito a scis ꝛ aplicis viris.bas
horas religiosis obsegis cõsecratas.a nobis
q̃z obscurari similit oportere:q ne si ve.ut
lege q̃dã soluere b pietatis officia saltẽ sta
tutis tẽporib⁹ adigamur totũ diei spaciuz
oblitõe aut đsidia. vl vanis occupationi
bus iuoluti:absq; orõnis iterpellatiõe cõ/
sumam⁹. Cũ q̃nta discretiõe ꝛ caute
la suscipiãt in monasterio abrenunciantes
seculo. Capitulum. xxi.

Cum igitur qs renũciatu
rus scti nego
ciis i mõasteriũ se suscipi rogaue/
rit.nõ añ admittet q̃z dieb⁹ decẽ vl eo am
pli⁹ p forib⁹ mõasterii excubãs:idiciũ pse/
uerãtie sue parit bũilitatis ac patiẽtie de
mõstrauerit.Cũq; oiuz fratrũ p̃tereũtiuz
genib⁹ puolut⁹ ꝛ ab vniuersis refutat⁹ at/
q; đspect⁹ sit q̃si q̃ ñ causa religiõis sz ne/
cessitatis obtẽtu mõasteriũ oportet itrare
iuriisq; m̃tis affect⁹ experimẽtũ dederit
đstãtie sue: ꝛ qualis futurus sit i temptati
onibus opprobrii tolerantia declarauerit
atq; ta postmodũ suscept⁹:diligẽtia sum
ma pquirat:ne de facultatib⁹ suis inbese/
rit ei vel ẏni⁹ nũmi rtagio. Sciunt enim
eũ sub mõasterii disciplia diuturnũ eẽ nõ
posse:sed nec bũilitatẽ aut obedientiã ob/
tinere:si in đsciẽtia ei⁹ quãtulũcũq; pecu
nie latitauerit.Quãobrẽ ita nudatur vnus
q̃sq; cum receptus fuerit omni pristina fa
cultate: vt ne ip̃m quidẽ vestimẽtũ q̃ idut⁹
est:br̃e pmittat vlteri⁹:sed i cõuentu frum
pductus in mediũ exuit pprijs idumen
tis:ac p man⁹ abbatis iduit monasteriũ ve
stimẽtis: vt p hoc non solũ se vniuersis re
bus suis ãtiquis nouerit spoliatũ:sed etiã
oi mundiali fastu depositio:ad xp̃i paupta
tem ꝛ inopiã se descẽdisse cognoscat. Illa
vero que posuit vestimẽta tãdiu reseruãt
in monasterio:donec pfect⁹ ꝛ cõuersatio
nis ci⁹ ac tolerãtie ẏtutẽ eu idẽter agno/
scãt. Et si posse eũ ibi pdurare pspexerint:
tunc indigẽtibus eadẽ vestimẽta largiũt:
sin vero i quadã illũ murmuratiõe vel q̃li
bet inobediẽtia deprehẽderint:exuentes
eũ monasterii q̃bus indutus erat vestimẽ
tis:ꝛ renestitum rantiqs que ẏuata fuerãt:
depellũt đ cõgregatione. Cũ igit quis su/
scept⁹ ꝛ hac pseuerãtia qua dixim⁹ fuerit
cõprobatus:ac depositis pprijs idumẽtis
habitu mõasteriali fuerit accictus:non sta
tiz cõgregationi fratẽ cõmisceri pmittit:
sed deputat alicui seniori q̃ seorsũ non lon
ge a vestibulo mõasterii commanens: ba
bet curam pegrinorum atq; aduenientiuz
deputatam: eisq; omnem diligentiam su
sceptionis ꝛ humanitatis impendit.
Cũq; ibidẽ cum ip̃o integro anno deserui
ens.absq; vlla q̃rela suũ circa peregrios
exhibuerit famulatũ: doct⁹ per hec p̃ma
institutiõe bũilitatis admiscet.post hec cõ
gregationi fratrum:ac demum docet pri/
mitus suas vincere volũtates:ꝛ ea illi se/
pius imperare studeat que sẽserit aĩo eius
esse cõtraria. Pronũciant enim nullaten⁹
monacho prevalere: vel irã vel tristitiam
vel spũm fornicationis:nisi pri⁹ didicerit
mortificare p obedientiam suas volunta
tes:sed nec humilitatem quidem cordis
ẏaz nec cũ fribus concordiã firmã posse reti
nere:nec i mõasterio diuti⁹ pmanere eũ:
q volũtates suas nõ didicerit supare. Qz
nullus i monasterio sine iussione senioris
agere aliquid p̃sumat. ca. xxii.

Ost hec tãta obſuãtia apõ
cos obedientie re/
gula custodit: vt iuniores absq; p̃
positi sui sciẽtia vel pmissu:nec ad ip̃as q/
dem naturales necessitates progredi pre
sumãt. Et sic vniuersa p̃cepta q̃ eis ab ab/

bate fuerit iperata cõplere festinãt tãcp si ex deo sint celit⁹ edita. vt aliqñ etiam impossibilia sibimet impata:ea fide ac deuotione suscipiãt: vt tota ℣tute pficere ea et ꝯsumare nitãt. Itaqz cõsidentes intra cubilia sua:ꝛ operi ac meditationi studium piter ipẽdẽtes:cũ signũ aliqñ audierit ad oronẽ eos seu ad op⁹ aliqñ iuitãtis:certati de cubilib⁹ suis vnusqsqz prũpit.ita vt ille q scripturas exercet:cũ rept⁹ fuerit ichoasse litterã.finire nõ audeat:sz i eodẽ punc to q̃ ad aures ei⁹ sonit⁹ pulsãtis signi aduenerit.sũma velocitate psiliẽs.ne tñ qdẽ more ei iterponat:cptũ cepti apicis cõsumet effigiẽ. Illã sane virtutẽ.inter ceteras institutiões eoꝝ magnã eẽ cognouim⁹ qp nulli.s.scisscellã nulli peculiarẽ sportam: nec aliqd aliud quasi propriuz possidere liceat. sed nec verbo qdẽ audeat quis dicere aliquid eẽ suũ.

De tribus granis lenticule negligent dimissis Capituluz xxiii.

Bitur in septimana cuiusdã fratris qui officio coquine deseruiebat:cum pteriẽs pposit⁹ monasterii:. tria grana lẽticule iacere vidisset i terra que fratri festinãti ad coctionẽ pparandã;inter manus qñ aq̃ lauabant elapsa fuerant:confestim sup̄ abbatem consuluit. Tunc fr ille velut interuersoꝛ ꝛ neglectoꝛ sacri peculii iudicat⁹ ab oone suspẽsus ẽ. cui⁹ negligentie reat⁹ ñ aliter ei remissus ẽ nisi eũ publica penitẽtia diluisset

De duob⁹ monachis in quoꝝ septimana ligna defecerunt. Capitulũ xxiiii

Dui alios fratres i quorum septimana.cũ accidisset tanta lignoꝝ pẽuria. vt non essz penitus vnde soliti cibi fribus parentur: ꝛ donec posset ceꝛ deferre vt xerofagia contenti esset abbatis fuisset auctoritate pceptuz:essetcp hoc vniuersis placitũ.nec gscp posset vllum coctionis spare pulmentum illos velut q fructu ac mercede sui laboris ꝛ obsequii fraudarent si in ordine vicis sue cibos fribus non secũduz cõsuetudinẽ pauisset tãtum sibi spõtanei laboris ac sollicitudinis indixisse vt in illis aridis ac sterilib⁹ locis i quib⁹ ligna nisi de fructiferis arboꝛib⁹ excidant oĩmodis neq̃unt iueniri:neqz.n. in illis locis vlla repperiũt frutecta siluestria Igit̃ p extenta auia discurrẽtes frẽs illi et beremũ que ℣sus mare moꝛtuũ tẽdit abeũtes festucas tẽuesac spiulas q̃s vent⁹ huc illuc qz dispserat colligentes.cũctãqz solẽnita tẽ ciboꝝ spõtaneis obsequiis ꝓparaueruũt. Tãta nãqz fide hec sua munera frib⁹ exhibuerũt vt etiaz cũ illos honeste possz vl lignoꝝ excusare pẽuria: vl abbatis impiũ p suo fructu atqz mercede noluerũt abuti licentia. De beato iobe q habitabat iuxta lyco oppiduz Capt̃m xxv

Necessarium reoꝝ buic operi ꝯmemoꝛationem facere beti ioãnis q cõmoꝛatus ẽ iuxta lyco quod ẽ oppidum thebayde quicp propt̃ obediẽtie ℣tutẽ vsqz ad ꝓphie gr̃az sublimat. Sic p totũ claruit mũduz vt ꝛ regib⁹ mũdi huius merito suo redderet illustris. Nã cũ in extremis:vt dixi:thebayde ptib⁹ ꝯmaneret nõ ãte psumebat theodosi⁹ ipatoꝛ.ad ꝓpotẽtiũ tyrãnoꝝ bella pcedere:cp illi⁹ aiare tur oꝛactis atqz rñsis.Quib⁹ confidẽs.velut celit⁹ sibi ỏlatis:tropbea ỏ ỏspatis bellis atque hostibus sẽper repoꝛtauit. De mirabili patientia eiusdem Joannis circa patrem suum. Ca.xxvi.

Jcitaqz beat⁹ ioannes ab adolescẽtia sua vsqz ad pfectã ac℣ilẽ etatẽ cuidã seniori defuiẽs donec ille ib⁹ vite ꝯuersatiõe durauit.tãta ei hũilitate ihesit: vt ipi q̃z seni stupoꝛẽ sũmũ obediẽtia icuteret.Cui⁹ hãc ℣tutẽ. vtruz ỏ vera fide ac pfũda coꝛdis simplicitate ỏ scẽderet, volẽs senex manifest⁹ exploꝛare ei plura etiã supflua ꝛ ipossibilia frequẽti⁹ iniũgebat.ex qb⁹ pauca narrabo. Sũpsit nãqz de lignario suo ℣gultũ senex.qỏ olim excisuz vsib⁹ foci fuerat ꝓparatũ: cũ ß coãpso fixisset i terrã.pcepit ei vt aduecta

aq̃ q̃ttidie bis illud irigaret. Qō p̃ceptū ve neratiōe solita sine vlla ip̃ossibilitatis cōsi deratōe. adolescēs suscipiēs. ita q̃ttidiani dieb⁹ expleuit: vt aquā p duo miliaria ide sinēter apportās nullaten⁹ lignū cessaret ri gare: atq; p totū āni spaciū. nō ifirmitas cor poris. nō occupatio necessitatis vll⁹ itercidēs. ab obſuātia p̃cepti hui⁹ potuit eū ipedire. Cūq; hāc ſedulitatē tacit⁹ senex latēt dieb⁹ singulis explorasset. ⁊ videret eū simplici cordis affectu mādatū suū velut diuinit⁹ ip̃atū ſuare: miserās tandē tā lōge laboris ci⁹ pseuerātiā. accedēs ad aridū virgultū dixit. O fili ioānes. misit ne radices hec arbor an nō? Cūq; ille se nescire dixisset senex velut tēptās filiā suis radicibus tene ret: euulsit corā ip̃o virgultū. ⁊ p̃uciēs lōgius illō: p̃cepit discipulo vt deinceps rigare cessaret. De īmani saxo quod idē ioānes p obediētiā aduexit. Capitulum. xxvii.

ITaque cū iā fama obediētie ei⁹ p mōasteria vniuersa flagraret: quidā fres ꝓbationis. īmo edificatiōis causa. venerūt ad senē. Tūc senex vocās discipulū suū: ait ad eū. curre ioānes. ⁊ saxū illud huc aduolue q̃ntocius. Qui ocſtim saxū īmane applicita nūc ceruice. nūc toto pectore. tāto nisu atq; conatu prouoluere ꝺtēdebat: vt sudore mēbror⁹ suor⁹. non soluz totuz infunderet vestimentuz: sed etiaz saxuz ipsum suis ceruicibus humectaret. Jn hoc quoque paruz metiens ip̃ossibilitatē p̃cepti vel facti. pro reuerentia senis ⁊ obsequii simplicitate sincera: qua credebat tota fide. senem nihil posse in cassum ac sine ratione precipere. Huc vsque abbatis ioannis pauca ꝺ multis dixisse sufficiat. nunc abbatis mucij factū dignum memoria ꝓprehendā. De mirabili patiētia abbatis Mucii. c. xxviii

IIc namque abbas paſ muci⁹ abrenunciare desiderans huic mundo monasterium petiit. Qui tam diu pro forib⁹ monasterii cum paruulo filio: octo circiter annoruz excubauit: donec suscipi mereretur: cumque tandem recepti fuissent confestim abinuicez separati sunt. ne silicet iugi visione paruuli. reminiscerētur pater quā abiecerat facultatē. Et quē admoduz diuitez se iaz non esse sciebat: ita ⁊ patrez se esse nesciret. Quod vt plenius probaretur. vtruz ip̃e plus faceret affectione sanguinis an obediētie. negligebatur parnulus pannis potius q̃ vestimentis indutus. Sed ⁊ colaphis atq; alapis expositus diuersor⁹: quos plerumque sub oculis suis pater īnocenti paruulo etiaz gratis cernebat inferri. ita vt nunq̃ genas eius nisi lachrymarū sordentibus vestigiis videret īfectas. cunq; taliter infans sub oculis eius per singulos dies ageret ille p amore xp̃i ⁊ obediētie virtute. rigido semp ⁊ īmobili viscere perdurauit. Non enī reputauit iaz suū filiū. quez secū pariter obtulerat xp̃o: nec curabat de p̃nitibus eius iniuriis. Sed magis exultabat q̃ ille nequaq̃ districtionez mentis illius atque īmobilem rigorē emoliret. Qō vidēs pater monasterii ad cōprobandaz magis eius constantiā. cum vidisset quadam die infantem plorare. simulabat se iratum: precepit patri eius vt tollens cuz iactaret in aquaz. Tūc ille velut a domino hoc sibi esset preceptuz. confestiz celeri cursu rapiens filiū: ad ripā fluminis iactaturus aduexit. Qōq; profecto furore fidei. ⁊ obediētie eius fuisset opere cōsumatū: nisi procurati fuissent ab abbate fratres. qui sollicite ripā fluminis obsiderent ad paruulū eruendū. proiectūq; iā ⁊ quodā modo de fluminis aluco paruulū confesti rapuerunt. ⁊ cū sūma deuotiōe pcepto patris cōpleto: ab effectu operis reuocauerūt. cuius fides atque obediētia ⁊ deuotio. intātū deo fuit accepta. vt statī diuino testimonio cōprobatus sit. Reuelatū nāque ē otinuo seniori: hac eū obedientia abrahe patriarche opus īplesse. cūq; breui tpe transacto. idē abbas migraret ꝺ seculo. hūc patrē mutiū. p obediētia cūctis fribus ꝓponēs: successorē sui. atq; abbatē mōasterio reliquit. De monacho cuiusdā comitis filio. q sportas p plateas iussus fuerat portare. Capitulum. xxix.

Quim⁹ quen dã fratrẽ scõz secu li hui⁹ ordinẽ.sũme familie.nam pa tre comite ac ditissimo oriũd⁹ fuit.Qui re lictis parẽtibus cũ ad mõasteriũ puolasset ad ꝓbãdã ei⁹ hũilitatẽ stati ei a seniore ꝓceptũ ẽ vt decẽ sportas grãdes.q̃s neces se nõ erat tũc vẽdere.cernicib⁹ suis iposi tas.distrahẽdas p plateas circũferret adi ecta ꝺditiõe.q̃ diuci⁹ i ꝺ officio ipse ꝺtine ret.vt si forte vn⁹ eas emere. pit voluiss ñ cederet:s sigillati eas q̃rentib⁹ vẽderet Qõ ille tota ꝺuotiõe cõpleuit:t oi verecũ dia ꝑ xpi ꝺsiderio calcata:sportas hume ris suis iponẽs:t p plateas portans.statu to ꝓcio distraxit:t pecuniã ad mõasteriũ re portauit. De abbate pinupio. Caꝑ.xxx.

Idimus t abbatem pinu phiũ q cũ esset i manis mõasterij ꝓfoyt: qõ ẽ i egy pto.nõ lõge a panifisi ciuitate.t ꝑ ipa re uerẽtia vl vite sue. vl etatis. vl sacerdo cii.cũctis honorabilis existeret: vidẽs se p boc ipo hũilitatẽ tenere non posse.occulte fugiẽs ꝺ cenobio.secessit solus i thebaydis vltias ptes:ibiq ꝺposito idumẽto mona choꝝ.assũpta seculari veste. mõasteriũ ta benẽsiotaꝝ expetiit. qõ sciebat cũctis mo nasteriis eẽ districti⁹.t i q̃ se ꝑ lõgitudine regiõis credidit ignorãdũ. Ubi dũ diutissi me ꝑ forib⁹ pseuerãs.cũctoꝝ fratrib⁹ ge nub⁹ ꝑ puolut⁹: vt suscipet sũmis ꝓcib⁹ am biuit.Cũq multo ꝺspectu ꝑbatus.t tãdẽ fuisset admissus:continuo vt seni.nulliq opi penitus apto.horti cura diligentiaq mandat.Quã ille operã sub alio fratre iu niore.q eũ sibi creditũ retinebat exercẽs. sic eidẽ subdebat: vt nõ solũ ea q ad horti diligentiã ptinebant.sed etiã vniuersa offi cia. q erãt cũctis fratrib⁹ aspera vel indi gua:tota quottidie sedulitate cõpleret.cõ plura vero etiã nocte cõsurgens.ita furti nullo teste opabatur: vt penit⁹ auctorem operis nemo deprehẽderet.Cunq ibidẽ triennio delitescẽs.p vniuersã egiptũ disp sis vbiq fratrib⁹ q̃reret:a quodã tandez visus fratre.qui de egypti ptibus aduene rat vix potuit ꝑ humilitate habit⁹ sui. ac vilitate officii quod gerebat agnosci.nam arculo deorsuz incuru⁹ ꝓparabat boleri bus terrã.deinde sterc⁹ humeris suis ap portans.eoꝝ radicib⁹ ingerebat. Cunq bec intuens frater.sup agnitõe ei⁹ diutissi ma hesitatõe fuisset detẽt⁹: ppi⁹ tandẽ ac cedẽs.nõ solũ vultũ.sed etiã sonuz vocis ei⁹ diligenter explorãs.ad pedes eius co minus se ꝓiecit. Tũc fratres stupere ce perũt.t iquirere cur hoc feciisset ei.q apꝺ ipsos velut nuper de secto egressus.habe batur extremus.cũqz eis frater ille rei or dinẽ.t nomẽ ipsius abbatis idicasset.ma iori miraculo sunt pculsi.qm t apud ipsos magna opinione fuerat ꝺpertus. Tunc ignorãtie sue veniã ab eo postulabãt:q eũ tãto tẽpore iter iuniores ac paruulos de putassent. At ille flebat multũ t lugebat q silicet inuidia diaboli fuisset proditus: nec licuisset ei diucius i tali humilitate at qz abiectõe perdurare. Tũc eũ frres iuitũ ac flẽtẽ ad propriũ monasteriũ reduxerũt custodientes cũ summa diligẽtia: ne simi liter quoqz delapsus aufugeret: Ubi cum fuisset modico tẽpore demorat⁹:eodẽ rur sus humilitatis desiderio succẽsus:captãs nocturna silentia ita defugit: vt iam non vicinam prouinciam:sed incognitas regi ones expeteret. Nam conscendens nauiz in palestine partes commeare curauit:cre dens se tucius latiturum:si ad illa semet ipsum asportasset loca in quibus nec no men quidem suũ fuisset auditum:Quo cũ aduenisset nostrum monasteriuz protinus expetiuit:quod nõ longe erat ab speleo:in quo dñs noster ex virgine nasci dignatus est. In quo monasterio permodico tẽpore supradictus abbas pinuphius delitescens secundũ sententiã dñi tanꝗz ciuitas supra montẽ posita: diucius abscondi non potu it. Nam continuo quidam fratrum:qui ad loca sancta de egypti partibus orationis causa venerant agnitũ eũ cũ multa prece t maxime inuitum:ad suum iterum ceno biũ reuocauerunt. Exhortatio optima ad nouicium monachum:Ca.xxxi.

Uncigitur senē ꝑ illa que nobis fuerat apud ipsuz ī nostro monasterio familiaris amicitia: cū post hec ī egypto regressi essemus. ocigit vt nobis illic cōmorātibus fratrē quēdā ī monasterio suo recipet: Cui mirā exhortationē sub nostra presentia indidit. quā mihi animus fuit huic opusculo ītexere. Ait ergo ad eū. Nosti fili quot diebus ꝑ foribus excubās: hodie sis receptꝰ? Cuiꝰ difficultatis causaz: primitus debes agnoscere. poterit enim tibi ī hac vita quaz ingredi cōcupiscis. multū offerre. si ratione eius agnita: ad seruitiū xpi sicut oportet: accesseris. Sicut nāqz in mēsa glia fideliter seruiētibꝰ deo: ac ꝓz īstitutōes huiꝰ regule ei coherētibꝰ repromittit ī futuꝝ: ita pene grauissime ꝓparātur: his q tepide eā negligēterqz fuerit executi: z ꝓz hoc quod ꝓfessi sūt. vel qđ ab hoibus esse credūtur fructus etiā cōgruos sanctitatis eidē exhibere neglexerit. Meliꝰ ē enī nō vouere q̄ꝫ vouere z ñ reddere: z maledictꝰ facit opꝰ dñi negligēter. Igit ideo a nobis diutissime refutatus es. nō qz tuā vel oiuz salutē nō toto desiderio cupiamus amplecti: sed ne temere receptus: z nos apud deū leuitatis: z te reū grauioris supplicii fecerimꝰ si ad ꝓsens facile susceptus nec pōdus ꝓfessionis huiꝰ itelligēs: vel destitutor post hec: vel tepidus extitisses. Noueris ergo hodierna die: te huic mūdo z actibus eius esse defunctū: teqz secūdū apostolū mūdo huic esse crucifixū: tibiqz hūc mūdū. Sed forte dicis. Quomodo quis viuens potest esse crucifixꝰ? Audi breuit rationē. Crux nostra timor dñi est. Sicut enim gs crucifixus: iā nō ꝑ animi sui motu: membra sua quoq̄ꝫ mouēdi vel cōuertēdi habet potestatē: ita z nos volūtates nostras ac desideria: nō ꝓz id qđ nos delectat ad ꝓsens: sz ꝓz ꝓceptū dñi quo nos cōstrixit applicare debemꝰ. Et sicut ille q patibulo crucis affigit: iā nō presentia ꝺtēplat nec de suis affectiōibꝰ cogitat: nulla iā possidēdi ocupiscētia pmonet: seqz cū adhuc spirat ī corpore cūctis elemētis creditur esse defunctū: ita nos quoqz timore dñi oportet esse crucifixos. oībꝰ carnalibus vicijs: z illuc semp habere oculos mētis nostre defixos: quo nos spare ꝺbemꝰ momētis singulis esse migraturos. Cauēdū est ergo: ne quid aliquādo eoꝝ presumamus: que renūciātes abiecimus. Non enim qui ceperit hec: sed qui perseuerauerit ī bis vsqz in finem. hic saluus erit. Uersutꝰ eniz serpēs calcanea nostra semp obseruat: idest īsidiatur exitui nostro z vsqz ad finē vite nos semper supplātare conatur: z idcirco bene cepisse nihil ꝓderit: si bene cōsumatū non fuerit. Quapropter secūdū scripture sentētiā: ingressus ad seruiēdū dño: sta in timore dñi: z prepara aiaz tuā: nō ad requiē: nō ad delicias. sed ad tēptatōes z angustias: per multas enim tribulationes oportet nos itroire ī regnū dei. Angusta nāqz est porta: z arta via que ducit ad vitā: z pauci sunt qui īueniant eā. Principiū ergo salutis nostre timor dñi est. Per hūc enim z initiū ꝺuersionis: z virtutuz custodia acquiritur. Qui cū penetrauerit hominis mētē: cōtēptū oiuz rerꝝ parit: z mūdi gignit horrorē: Cōtēptu aūt ac priuatione omniū facultatū: humilitas vera acquiritur: humilitas aūt bis inditiis cō probatur: primo si mortificatas in se monachus oēs habeat volūtates. Secūdo si actus z cogitatōes nō celauerit seniorem Tertio si nihil sue discretioni: sed iudicio eius vniuersa cōmittat. Quarto si ī oībus preceptis seruet obediētie mansuetudinē z patientie cōstantiā. Quinto vt nulli inferat iniuriā: sed z illatas sibi patiēter toleret. Sexto si nihil agat ꝓter regule exēpla. Septimo si ad omnia que sibi ipāt velut operariū malū se iudicauerit z indignum. Octauo si semetipsum cunctis inferiorē pronunciet. Nono si linguā suā cohibeat z non sit clamosus in voce. Decimo si non sit facilis ac promptus in risu. Talibꝰ namqz inditis humilitas vera dignoscitur. Sed z hec quoqz tibi in congregatione necessario custodienda sunt: vt scilicet secundum psalmiste sententiam sis tanq̄ꝫ surdus non audiens: z sicut mutus non

spiēs os suū nihil discernēs nihil diiudicās ex his q̄ tibi fuerit ipata Ergo patiētiā tuā non debes de alioꝝ sperare virtute :idest vt tūc eā tantūmodo possideas.cū a nemine fueris irritatus. Principiū nostre salutis sicut iā dictū ē:timor dñi ē. De timore dñi nascit̄ cōpūctio salutaris.De cōpūctione cordis ꝓcedit cētpt⁹ oīuꝝ facultatū ac nuditas.De nuditate hūilitas ꝓcreat̄.De humilitate gn̄atur mortificatio volūtatū.De mortificatōe volūtatū extirpāt̄ vniuersa vicia. Expulsiōe viciorū virtutes fructificāt atque succrescūt. Pullulatione virtutuꝝ puritas cordis acquiritur. Puritate cordis apostolice caritatis perfectio possidetur: De monacho q ante constitutā horā peregrinos reficere coegit capitulū .xxxii.

Vz de syrie partib⁹

egypti prouiciā petissem⁹.quidaꝝ monachus senex ꝓbatissim⁹ gratifice nos suscipiens:refectionē nobis ante cstitutā horā iciunii preparauit. Percunctantibus ergo nobis.cur ante canonicā refectionis horā nos prāderc cogeret:respondit ꝛ ait. Jeiuniū fratres sēper est mecū:vos autē cōtinuo dimissurus.mecū iugit tenere nō potero. Jtaq̄ christū in vobis suscipiens. reficere eū ōbeo.ꝛ cū vos ōduxero. districtionē iciunii i memetipso potero cpēsare Nō enī possunt filii sponsi iciunare. donec cuꝝ illis est̄ sponsus:cum autem discesserit tunc licito iciunabunt. De monacho qui nunq̄ solus escam sumere solitus erat, Capitulum. xxxiii.

Jdimus ꝛ aliū in solitudīe cmorantez.

qui nūq̄ solus cibū̄ sumere csueuerat:sed etiā si ꝑ totos quique d es ad ei⁹ cellulā nullus ex fratribus adueniss̄et.refectionez iugiter differebat.iciun⁹ permanēs:donec sabbatorū̄ vl̄ dominico die cgregatiōis obtētu. ꝓcedēs ad eccles̄iā pegrinū̄ quēpiā reppiss̄et.quē exinde reducēs ad cellulā suā:cū ipso pariter sumebat cibuz. De machete sene monacho. Capitulum. xxxiiii.

Jdimus ꝛ alīū ab

batē theodoꝝ.fūma sanctitate ac sciētia p̄ditū nō solū i actuali vita.sed etiaz notitia scripturarū̄:quā ei nō tā studiū̄ lectionis contulerat q̄ sola puritas cordis: Hic cū explanationē cuiusdā obscurissime questionis iquireret.vii. dieb⁹ ac noctib⁹ i oratiōe ifatigabilis p̄stitit:donec solutionē ꝓposite q̄stionis domino reuelante cognosceret. Hic idē beat⁹ theodorus.cū iopinatus ad meā cellulā itēpesta nocte veniss̄et.qd naz nouus adhuc heremita solus agerē:paterna curiositate latentē explorās cunq̄ ego iaz finita vespertina solēnitate lassuz corpus cepiss̄ē iā reficere.ꝛ me icubātē p̄ſyato repperiss̄et: ꝓtrahens ex intimo corde suspiria:meoq̄ me vocitans nomine dixit.Quanti iquit o ioānes de deo locuntur.eumq̄ i semetipsis āplectūtur.ꝛ

tu fraudaris tāto lumine inerti sopore so
lut⁹.itaq; excitato me salubriter:deiceps
vigilare opulit. De anachorita ī vastissi
ma heremo habitāte.capitulu3. xxxvi.

Taque cū de pale

stine monasteriis.ad oppidū egy/
pti qđ diulc⁹ appellat veniss̄em⁹.ibiq; plu
rimā turbā cenobii disciplina cōstrictā vi/
diss̄emus:aliū q̄q; ordinē q excelsior habe
tur.idest anachoritaꝝ:cūctoꝝ p̄coniis īsti
gati:sagacissimo corde videre ꝓperauim⁹.
bi nāq; ī monasteriis primū sub districtiōe
regule diligent̄ edocti.diriss̄imis demonū
p̄liis ogress̄uri:penetrāt heremi ꝓfūda se
creta. Hui⁹ g̃ ꝓpositi viros operimus cit̄
nili flumis alueū omorari.ī loco q vno la/
tere nilo flumīe.alio maris vastitate circū
dat⁹:īsulā reddit: nullis aliis hoīb⁹ q̄q; mo/
nachis seeretū expetentib⁹ optabile3.nec
enī cuiq; culture aptā eē terrā illā:salsitas
sali ac sterilitas patit̄ harenaꝝ. Ad istos er
go s̄ūmo ōsiderio festinātes supra modū s̄ū
mos eoꝝ labores q̄nos ī solitudine tolerāt
admirati sum⁹. Nā ip̄i⁹ aque tāta penuria
cōstrigunt̄: vt tali diligētia dispēsēt.q̄li ne
mo facit p̄ciosiss̄imū vinū. Trib⁹ nāq; mi/
lib⁹ ꝛ eo āpli⁹.eā ō nilo flumīe neccss̄ariis
vsib⁹ apportāt.qđ tñ iteruallū arenosis di
uis̄ū mōtib⁹ laboris difficultate grauiss̄ia
duplicat̄. His igit̄ visis.cū nos imitatiōis
coꝝ ardor accēderet: vn⁹ eoꝝ ꝓbatiss̄im⁹
heremita. Archebi⁹ noīe.hūanitatis gra/
tia pduxit nos ad s̄uā cellulā. Qui cū ope/
riss̄et nos ibidē velle omorari.finxit se eū/
dē locū velle derelinq̄re ac nobis cellulaꝝ
s̄uā velut exinde migratur⁹ cepit offerre.
Dicebat autē hoc se factuꝝ:etiā si nos non
adueniss̄em⁹. Tūc s̄uscepta cellulā ip̄i⁹:cū
oīb⁹ vtēsilibus possedimus. Erat itaq; illic
paucis dieb⁹.qb⁹ ostruēde celle paret ipē
dia:ō illo loco discedēs. Reuers̄us p⁹ hec
aliā sibi s̄ūmo labore ostruxit:quā rurs̄ū nō
longe post. superueniētibus fratribus si/
militer caritatis causa cuꝝ vniuerso tradi
dit instrumento.ipse vero erga opus cari/
tatis ifatigabilis perseuerās tertiā sibi cel
lā vbi omaneret istruxit. De duob⁹ ado
lescētibus.q ficus ad egrotū ferētes ī itine
re defuncti sunt. Capitulum. xxxvii.

Uidam autē frater

cū ficus de Mareote.abbati Jo
āni ī heremū scithi detuliss̄et ille statiꝝ eas
ad senē quēdā q ī iteriore ōserto mala vali
tudine laborabat. p duos adolescentulos
misit. Sigdē decē ꝛ octo milibus lōge. ab
ecclesia omanebat solitari⁹. Qui adolesce
tes acceptis pomis.cū ad p̄dicti senis ten
derēt cellulā:ifusa repēte densiss̄ima nube
tramitez recti itineris p̄diderūt. cūq; tota
die ac nocte discurrētes.p auiā heremi va
stitatē.nequaq; potuiss̄ent heremite egro
tātis cellulā iuenire: iā itineris lass̄itudine
q; inedia sitiq; ofecti.fixis ī terrā genubus
dū orarēt: spūm dño reddiderūt. Q ui post
hec vestigioꝝ īdiciis diutiss̄ime pquisiti. q̄
ī locis illis arenosis tāq; niuibus ipress̄a ō
signātur:donec ea leui flatu vētoꝝ tenuis
arena discurrēs coopiret:iuēti s̄ūt tādē sic
orauerāt iacētes.ꝛ ficus ītactas vt accepe
rāt reseruātes. Elegerūt enī animā magis
q; fidē ōpositi pderc:ne scilicet absq; iuss̄u
abbatis quicq; victus p̄s̄umerēt: vitam
q3 potius maluerunt amittere tempora
lem.q; seniorꝭ violare mādatuz. Q uā
ta sit iugitas operum apud egypti mona/
chos. capitulum. xxxviii.

Er totā itaque egy

ptuz monachi nullo modo patiun/
tur eē ociosi:sed victū s̄uū labore manuuz
consequuntur:ꝛ non soluz de laboribus su
is peregrinos ꝛ aduenientes fratres secuz
reficiunt.sed etiaz per loca Lybie que fa/
me laborant,nec nō etiaz per ciuitates bis
qui in carceribus ꝛ diuersis vinculis tenē
tur:īmanez conferunt alimonie substanti/
az:de fructu manuū suaruz.rationabile sa
crificium domino tali oblatione se offerre
credētes.Dicūt enī operantē mōachū de/
mone vno pulsari semper:ociosū vero inu
merabilibus spiritibus deuastari. De
abbate Paulo. capitulum. xxxix.

Eniqsie abbas pau

lus ꝓbatissimus patrū cū i hereꝛmo vastissima ꝯsisteret.q̄ porphirio nūcupat̄:tm̄ palmaꝝ fructib⁹ ꝛ horto modico sustētabat̄.nec poterat alīd vñ sustētaret̄ opis exercere:eo q̄ ab hoīb⁹ vel habitabili terra:ap̄liusq̄ septē mās̄ioīb⁹ aberat i ō sto. Hic ergo ne momētū tp̄is penit⁹ ociosus staret:colligebat palmaꝝ folia:ꝛ quotidianū pēsū velut exide sustētādus.ip̄e a semetipso exigebat iugiter.Cūq̄ ope totius āni spelūca ei⁹ fuiss̄ ipleta.ꝛ non habeꝛret q̄ hoc distraberet.neq̄ ip̄e ociosus posꝛset mānere:totū q̄ ō solticita cura laboraueꝛrat.ānis singl̄is igne suppositō ꝯcremabat Intātū ꝓbās sine ope manuū. nec i loco posse monachū ꝓdurare:nec ad pfectōis culmē aliquando conscendere. De fraꝛtre blasphemo qui intolerabili estu libiꝛdinis vrebatur. Capitulum. xl.

Qui alium fratrem qui probatissimo cuidā seni.vicio carnis semetip̄z grauissime ꝯfessus ē impugnari:itolleraꝛbili nāq̄ estu libidinis vrebat̄: Cūc senex velut spiritalis medic⁹ interiorē causam ꝛ originē morbi hui⁹ ꝓtin⁹ ꝓuidēs:grauit̄q̄ suspirans ait. Neq̄q̄ fili tā nequā spiritui tradi te dñs permisisset:nisi aliq̄d blasphemasses i eo. Q ō frater audiēs:statim procidit ad pedes ei⁹ in terrā:sūmaq̄ admiratōe pculsus:cōfessus ē se i filiū dei cogitatōe īpia blasphemasse. Uñ ꝓspicuū é :eū q̄ i deū blasphem⁹ exist̄it:tāq̄ q̄ irroget illi iniuriā:pfectōis integritate ꝓuari:ꝛ scificari onē castimōie nō mereri. Collatio bōa ō discretōe q̄ é custos ꝛ mr̄ ẏtutū.capi .xli.

Uodam aūt tp̄e ꝛuenerūt plurimi senioꝝ ad btm̄ Antoniū:ꝯmorātē i thebaide partib⁹:pfectōis īquisitōe ꝛ collatōis gr̄a. cūq̄ a vespertinis horis vsq̄ ad lucē fuiss̄set ꝓtracta collatio:q̄stio discretōis maximū noctis spaciū cōsumpsit. Nā diutissime iter eos querebat̄:que nā virtus vel obseruatio monachū a diaboli laqueis custoꝛdire posset illesum:vel certe ad deū recto tramite firmoq̄ gressu ꝓduceret.cūq̄ ꝓ captu mētis sue: vnusquisq̄ sentētiā ꝓferꝛret i mediū:ꝛ alii quidē hoc ieiunioꝝ vigiliarūq̄ studio collocarēt:alii i nuditate et cōtēptu reꝝ:alii remotiorē vitā ꝛ heremi secreta cēserēt:ꝛ nōnulli i p̄mis sectāda caritatis.i.humanitatis officia diffinirēt: q̄ ipsa pie erga fratres ꝛ peregrinos:studio susceptionis ip̄ēdūtur.Cūq̄ i hūc modum pia cōtētione decertarēt:essetq̄ iam noctis maximū tēpus cōsumptū:respondens demū.b.Antonius vniuersis dixit. Dia quidē hec que dixistis necessaria sunt et vtilia sitientibus deum:sed his principalem tribuere gratiā:nequaq̄ nos inumeꝛrabiles multoꝝ fratrum casus ꝛ experimēta p̄mittūt. Nā sepe vidimus fratres bas obseruatiōes tenētes.repentino casu deceptos.eo q̄ i bono q̄ ō ceperant:discretionē minime tenuerunt. Nec cui alia causa lapsus eoꝝ deꝛprehēdit:nisi q̄ minus a seniꝛoribus istituti.neq̄q̄ potuerūt rationeꝝ discretiōis hui⁹ adipisci.q̄ viā regiā doceꝛt mōachū sēper īcedere ꝛ nec.excessu ꝯtinētie modū trāsire permittit. nec deflectere ad vitia p̄mittit. In oīb⁹ g̃ q̄ agimus discretio ātep̄onēda ē. Manifestissime enīz declarat̄:nullaz sine discretiōis gr̄a pfecte posse vel perfici vel stare virtutez. Et hec dicēte Antonio: vniuersoꝝ sētētia diffinitū est: discretionē cē q̄ fixo gradu itrepidū monachū ꝓducat ad deū.ꝛ p̄dictas ẏtutes iugiter cōseruet illesas. Omniuz nāq̄ virtutuz genitrix ꝛ custos.atque moderatrix discretio est. De Herone sene idiscreto monacho. capitulum. xlii.

Tvt hec exemplis

certioꝛibus approbemus.referaz vobis ō quodā sene Herone noīe.q̄ discretionē minime retinēs.oēs p̄stinos laboꝛes ꝓdidit.ꝛ insuper miserabiliter vitaz finiuit Ante paucos ꝛeni dies illusione diaboli: a sūmis ad ima deiectus.est. Hic itaque.l. ānis in heremo ꝯmoꝛatus singularē vite discretionē tenuit:ꝛ solitudinis secreta mi

ro furore vltra oēs sectat⁹ ē. Hic igit̄ post tātos labores ab insidiatore delusus. grauissimo lapsu corruēs: cūctos i heremo instituos: luctuoso dolore pcussit. Qui minime cecidisset: si bonū discretōis tenere voluisset. Tāto sigdē rigore animi sui imutabilē iciunij continentiam semper exercuit: et solitudinis ac cellule secreta iugiter sectat⁹ ē. vt nec die scī pasche rigorē abstinētic solueret. Cūcq oēs heremite p tāta solēnitate ad eccl̄iaz pariter conuenissēt. solus ille n̄ affuit: ne quātulūcūqz pceptōe legu minis parui: a suo ꝓposito videret relaxasse: q̄ pfūptōe decept⁹: angelū sathane velut angelū lucis suscipiēs cū sūma veneratōe: eiusqz pceptis obediēs: semetipz i puteū ꝓfūdissimū p̄cipitē iactauit: magnū. s. ꝟtutis sue meritū ꝓbatur⁹: cū ide exisset illesus: de quo puteo cū grādi fratrū labore semiuiu⁹ extract⁹: vitā tertia die finiuit. t qđ his deteri⁹ ē: ita i ꝺceptōis sue obstinatōe pmānsit vt ei nullaten⁹ potuisset p suaderi qđ demonū calliditate fuisset delusus. De duob⁹ mōachis q eūtes p ōrtū decreuerunt non sumere cibum nisi deus illis transmitteret. Capitulum .xliii.

Uid dicam de illis

duob⁹ frib⁹: q habitātes vltra illā heremū vbi quōdā fuerat. b. Ælnto. cōmorat⁹. min⁹ cauta discretiōe pmoti: eūtes p extētā solitudinis vastitatē: nullā escā penit⁹ sumere ꝺcreuerūt: nisi quā p semetipm illis dñs p̄stitisset? Cūcq errātes eos p deserta: t deficiētes iā fame: ꝺspexissēt a lōge mazites: q̄ gēs cūctis nationib⁹ immanior atqz crudelior est: nō eos ad effusionē sanguinis desideriū p̄de sed sola ferocitas mētis istigat. Uisis ḡ eis: extra naturā ferocitatis sue cū panib⁹ illis occurrerūt: tūc vn⁹ ex illis frib⁹ subueniēte discretōe velut a deo porrectos sibi panes cū grāꝝ actōe suscepit: reputās escā sibi diuinit⁹ ministrari necsine dei iussu fcm̄ cē dicēs vt illi q semp hoīuz sāguine gauderēt: nūc deficiētib⁹ eis vite substātiā largirētur. Alī⁹ ꝺo recusās cibū. velut ab hoīe sibi oblatū: iedie labore ꝺsuꝑt⁹ mortu⁹ est: quoꝝ scz q̄uis initia ex repbēsibili pstasione descēderit. vn⁹ tm subueniēte discretōe: id qđ icauta ꝺcepat emēdasse cognoscit: alī⁹ aūt stulta p̄sūptōe pdurās. morte quā dñs ab eo auertere voluit ipe sibi sciuit. De monacho q ꝺcept⁹ a diabolo voluit filiū suū imolare. c. xliiii.

Uid etiam de illo

monacho cōmemorē: cui⁹ nomē: q adhuc supest: fileo? Qui dū lōgo rpe de monē i angēli suscepit claritate: reuelatōib⁹ ei⁹ sepe decept⁹: credidit eū ī ternunciū esse iusticie. Nā p oēs noctes i cellula ei⁹: lumē absqz vlli⁹ luceme officio p̄bebat diabolus: ad extremū ꝺo iussit eū: vt filiū suū q cū eo pariter i eodē monasterio cōmanebat: deuotus deo offerret victimā: vt sciliꝯet hoc sacrificio Abrahe p̄iarche meritis coequaret. cuius ꝟbis ille īrātū ē seduct⁹: vt hoc ꝺfestiz ope pfecisset: nisi puer ꝺ cella manib⁹ ei⁹ elapsus concitus aufugisset.

De monacho cui ostendebat diabolus exercituz xp̄ianoꝝ t iudeoꝝ. capi. xlv.

Uit et alius mona

chus q nimiā semp tenuit abstinētiā. Quiqz p annos multos: singulariter i cella reclusus. perpaucis imitabilē exhibuit abstinētiā. Hic ad extremū ita est diabolicis reuelationibus delusus: vt post annuos labores atqz virtutes: q⁹ alios monachos excesserat: ad iudaismum t circūcisionez carnis miserabiliter sit lapsus. Post multa nāqz tēpora: diabolus velut nūcius veritatis: ostendebat illi per vana somnia t per quasdam inanes reuelationes: christianorum atque monachorum exercituz: tenebrosum ac tetrum omniqz macie tepidum atqz deformem t ecōtra ostēdebat illi iudeorum plebem summa leticia tripudiantem: ingentiqz lumine coruscantem: Ac proinde cōmouebat eū: vtsi malet beatitudinis illoꝝ particeps effici: circūcisionē quoqz suscipere festinaret. Ex quibus profecto constat: memoratis viris tam lugubriter nemo fuisset illusus: si rationem dis-

eretiõis affeq laborasset. Quobrẽ iqͣtis p̃ nicioſũ ſit diſcretiõis gratiã nõ hãc: multo rũ casus experimẽta declarãt. Cõfessio proprii delicti potenter demonis instigationem repellit. Capitulum .xlvi.

Abbas Serapion.

Solebat frequẽter iuniorib⁹ fratrib⁹ ĩ structiõis gratia: de seipso narrare dicẽs. Cũ adhuc essẽ puerulus. & cũ abbate Theona cõmanerẽ. hec mihi cõsuetudo erat inimico iminente: vt postqͣ refecissez cũ sene hora nona. vnũ parsimaciũ quottidie ĩ sinu meo latẽter abscõderẽ: quẽ sero ignorãte sene occulte comedebã. Qõ furtũ licet q̃ttidie pficerẽ. expleta tñ ocupiscẽtia fraudulẽta. ad memetipsũ reuertẽs super admisso furto acrius cruciabar. qͣ sup esũ illi⁹ fuerã iocũdat⁹: Cũqͣ istud molestissimũ op⁹ singulis dieb⁹ explere. non sine cordis mei dolore opellerer. & clãdestinũ furtũ patefacere seni ofũderer: otigit p dei ꝓuidẽtiã. q̃sdã fratres edificatiõis obtẽtu cellulã senis auidissimos expetisse. Cũqͣ refectione trãsacta. ofabulatio spiritalis itercesse cepisset respõdẽsqͣ senex ꝓpositis iterrogationib⁹ eox õ castrimargie vitio. & occultax cogitationũ exponeret: ad vltimũ itulit dicẽs. Nihil sic noxiũ ẽ mõachis & letificat õmones. qͣ si celẽt cogitatiões suas spirituales patres. Tũc ego opũctus corde. existi maui seni secreta pectoris mei patefacta: & in occulto primum gemitus excitatus. deinde cordis mei cõpunctione crescente in apertos singultus: lachrymasqͣ prorũpens. cepi amarissime flere: & otinuo eieci de sinu meo parsimacium. qõ vitiosa consuetudine clanculo paueram comedendũ cumqͣ in medium proferens. quõ quottidie inuoluens cum occulte ederem: prostratus in pauimento. cum venie postulatione confessus sum: & vbertim ꝓfusis lachrymis. orationibus eox veniã apud deum postulabã. Tunc senex dixit. cõfide fili. qz liberauit te a captiuitate ista cõfessio tua: victorẽ nãqͣ aduersarium tuũ hodie triũphasti. Ualidi⁹ eũ tua cõfessiõe elidẽs ꝯ ipe fueras ab eo tua taciturnitate deiectus. Et idcirco post hãc publicatõnẽ tuã iste malig⁹ spirit⁹ nõ vñabit tibi. nec in te latibulũ sibi teterrim⁹ ꝓpẽs bacten⁹ vsurpabit: qz de tenebris cordis tui. p hãc confessiõez ꝓiectus ẽ. Nec dũ senex hec ꝓba compleuerat: & ecce stati velut lãpas magis accensa. de meo sinu procedens. tanto fetore cellam repleuit: vt vix in ea resídere possemus. Resumensque senex dixit: Ecce probauit tibi dominus veritatẽ sermonum meorum. vt passionis illius intentorem de corde tuo confessione salubri fugatum. oculorum fide perciperes: patefactumqͣ hostem nequaquã locum in te vltrius habiturum. aperta eius expulsiõe cogͣsceres: Itaqͣ ꝓfͣ ſniaz senis. ita est ĩme ꝓtute ofessionis vñatio diabolica extincta vt nũqͣ mihi vlteri⁹: nec memoriã ocupiscẽtie hui⁹ tẽptauerit inimic⁹ igerere. De monachis a sarracenis iterfectis capi. xlvij.

Apalestine

partibus iuxta vicũ thecue. q Amos ꝓphaz meruit ꝓcreare: solitudo vastissima ẽ. vsqͣ arabiaz ac mare mortuũ: quo ĩgressa deficiũt fluẽta iordanis: & cinis sodomox amplissima extẽsione porrecta ptigẽs: In hac solitudine summe sãctitatis monachi diutissime omorãtes: repẽte sunt a discurrẽtib⁹ interẽpti sarracenis. Quox corpora tã a ppto regionis illi⁹: qͣ ab vniuersa arabũ plebe: tãta veneratõe sũt pcepta: vt inumeri ppli cõcurrẽtes ex vtraqͣ parte grauissimũ sibi certamẽ ꝓ reliquiis eox idixerũt: pie iterse ꝓ sca rapine duotõe dcertãtes: qui naz iusti⁹ mereretur eox sepulturã ac reliqas possidere. Illis. s. de vicina omoratõe ipox aliis de originis ꝓpinquitate gloriãtibus

De abbate Daniele. capi. xlviij.

Ater ceteros

heremitas: abbatẽ quoqͣ vidim⁹ Danielẽ: eqlẽ cetis ĩ oib⁹ virtutib⁹: sͣ peculiari⁹ gra humilitatis ꝓditũ. Qui merito puritatis ac mãsuetudinis sue: a scõ Paphũcio eiusdẽ solitudinis ꝓsbytero: ad diaconii officiũ ẽ ꝓelect⁹. Intã

tū enī ifdē.b. ꝑaphūcī⁹ ꝟtutib⁹ ipſi⁹ aggaudebat: vt quē vite meritis ꝛ gr̄a parē ſibi nouerat coeq̄re ſibi ēt ſacerdotii ordīe feſtiaret. Deniqꝫ optās ſibim ꝛ ſucceſſorē digniſſimū puideꝝ ſupſtes: p̄ſ byterii honore eū p̄uexit. Qui tñ p̄ioris cōſuetudinē būilitatis ñ omittēs: nihil vnq̄ ſibi illo p̄ñte ꝺ ſublimioris ordīs adiectiōe donauit: ſꝫ ſēp abbate ꝑaphūcio offerēte ſpiritales hoſtias: ille velut diaconus i ꝑioris miniſterii p̄mūſit officio. In quo tñ.b. ꝑaphūciū cū talis vir eēt ac tāt⁹ vt i mltis etiā p̄ſciētiā gr̄e poſſideret: hec ſpes ꝺ ſubſtitutōis electōe fruſtrata ē. Nā nō lōge poſt būc ip̄m quē ſibi parauerat ſucceſſorē: añ ſe ad deū p̄miſit. De abbate Sereno. capi. xlix.

Amme ſanctitatis

ꝛ ntimētie viꝫ: noiſqꝫ ſui ſpeculū abbatē vidimus Serenū: quez ſingulari veneratōe p̄ ceteris admirati ſum⁹. Cui ſupra oēs ꝟtutes: q̄ nō ſolū i actu ei⁹ vel moꝛib⁹ ſꝫ etiā ip̄o vultu p̄ dei gr̄az refulgebat ita eſt peculiari bñficio dono caſtitatis ifuſus: vt nec ſe ip̄is q̄dē naturalib⁹ icētiis i q̄etari vel i ſopoꝛe ſētiret. Ad quā tñ carnis puritatē quō puenerit. qꝛ ſupra ꝺditionē humane nature videt: neceſſariū eē reoꝛ explicare. Hic igit̄.b. Seren⁹ ꝑ iterna coꝛdis atq̄ coꝛporis caſtitate: nocturnis diurniſq̄ p̄cib⁹: ieiuniis quoq̄ ac vigiliis ifatigabiliter iſiſtēs. cū ſe vidiſſet oratiōnū ſuaꝝ obtinuiſſe vota: cūctoſq̄ eſtus i coꝛde ſuo ꝺcupiſcētie extīctos: velut ſuauiſſimo guſtu puritatis accēſus: i maioꝛē ſuā ſitī zelo caſtitatis exarſit: ꝛ intēſioꝛib⁹ cepit ieiuniis atq̄ obſecratōib⁹ īcubare vt moꝛtificatio paſſionis bui⁹: que īterioꝛi homini ſolo dono dei fuerat attributa: ad exterioris etiā puritatē eaten⁹ p̄ueniret: vt ne ip̄e q̄dē vl̄ illo ſimplici ac naturali motu. q etiā īparuulis atq̄ lactēt̄ib⁹ excitat̄: vlterius pulſaret̄. Cūq̄ petitōi cepte ſupplicatiōe iugi ac lachꝛymis idefeſſus iſiſteret: aduenies ad eū angelus i viſione nocturna: eiq̄ velut apiens vtex: quādā ignitā carnis ſtrumā de ei⁹ viſceꝛib⁹ euulſit atq̄ ꝑiecit ſuiſq̄ locis vt fuerāt oīa inteſtina reſtituens: dixit ad eū. Ecce īquit icētiua carnis tue abſciſa ſunt: ꝛ obtinuiſſe te noueris hodierno die perpetuā coꝛporis puritatem: quā fideliter poſtulaſti. Dec ꝺ gr̄a dei que memoꝛato viro peculiariter attributa eſt: bꝛeuiter diciſſe ſufficiat. Cetex cū ad eum die quadrageſima veniſſem⁹: ac de diuerſis queſtionib⁹ eū flagitarem⁹: ad extremū de ip̄ugnatōe demonū eū requirebamus. Tūc ille: vt ſemp erat: placidiſſimo vultu reſpōdēs dixit. Nō enīz demones habere poteſtatē quemq̄ hominū ledendi exemplū. b. Job manifeſta ratōe demōſtrat. vbi non amplius eum temptare audet inimic⁹ q̄ diuina ei diſpenſatione conceditur. De eo ꝙ nō eādē vim habeant nūc demones ꝛra monachos: quō anteriozi tpe. capi. l.

Atis tamen nobis

experiētia noſtra: ꝛ ſenioꝝ noſtroꝝ relatōe ꝑtū eſt: nō eādē vim demones nūc habere cōtra monachos: quā anteriozi tēpoꝛe iter anachoꝛitaꝝ p̄ncipia: in quibus adhuc raritas monachoꝝ in heremo cōmanebat. Tāta nāq̄ tūc erat demonū feritas: vt vix pauciſſimi tolerare habitationē ſolitudinis poſſent. Siquidē in ipſis cenobiis i quibus cōmoꝛabantur. x. vel. xij. ita eoꝝ atrocitas graſſabat̄: ꝛ freq̄ēter ac viſibiles ſentiebāt̄ aggreſſus vt nō auderēt oēs pariter noctibus obdoꝛmire: ſed viciſſim aliis deguſtātibus ſomnū. alii vigilias celebrātes: pſalmis ꝛ orationibus ſeu lectionibus īherebāt. Cūq̄ illos ad ſopoꝛē nature neceſſitas inuitaſſet: expergefactis aliis: ad eoꝝ qui dormituri erāt cuſtodiā: ſimiliter vigilie tradebāt̄. Unde dubitari nō poteſt: vnū e duobus nūc eſſe: aut enim ꝟtute crucis etiā ꝺfecta penetrāte: ꝛ ei⁹ gratia vbiq̄ coꝛruſcāte: retūſa eſt nequicia demonū: aut negligētia nr̄a illos ab ip̄ugnatōe p̄riſtina reddidit lētioꝛes: dū ꝺdignātur aduerſuꝫ nos illa in ꝛētōe ꝺfligere: qua tūc ꝛra illos ꝓbatiſſimos xp̄i milites ſeuiebāt. Cetex coꝛpalit traditos ſatḃane: vl̄ ifirmitatibus magnis

etiam viros ſãctos nouimus ꝑ leuiſſimis gbuſqz delictis.cũ in illis nec tenuiſſimuz gdẽ peccatũ aut macl'az .in illo iudicij die patiẽ inuenire diuina clemẽtia: vt eos tan q̃z aux ꝑbatũ .ad illã ꝑpetuitatem gloriosam.nulla indigẽtes penali purgatõe trãſmittat.iuxta illud. Uir iuſtus ꝑbatur in fornace bũiliatõis. Et illud. Quẽ eni diligit dñs:corripit.flagellat autẽ omnez filiuz quez recipit. Qđ nr̃is quoqz tẽporib⁹ ſatis euidẽs contigit z apta ꝑbatio i abbate ꝓaulo vel Moyſe.q bitauit locum huius ſolitudinis q calamus nuncupatur Nã ꝓaulus ꝛmoratus ẽ in ꝛeremo que adiacet panephiſi ciuitati.quã ſolitudinez iam olim factaz aque ſalſiſſime ĩundatione cognouim⁹:que quotiens flauerit ſpiritus aglonis de ſtagnis impulſe ac ſuperfuſe adiacentibus terris. ita omnẽ illius ſuperficiem cõtegit regionis: vt ãtiquos ibidẽ vicos q oli bacĩpa đ cauſa omni ſũt habitatore deſti.faciat velut iſulas apparere. De abbate ꝓaulo. Capitulum.li.

Igitur abbas ꝓaulus i tantam cordis puritatem quiete ſolitudinis ſilentioqz ꝑfecerat: vt nõ dicã vultũ femineũ.ſz ne veſtimẽta qdẽ ſexus illius cõſpectui ſuo pateretur offerri. Nã cũ q̃dã die pgeret ad cuiuſdã ſenioris cellam:caſu mulier ei obuiauit.Quã cuz vidiſſz tãta fuga ad ſuũ rurſũ mõaſteriũ.pretermiſſo qđ arripuerat itinere cucurrit: q̃nta nullus a facie leonis vel immaniſſimi draconis aufugeret. Qđ licz zelo caſtitatis z puritatis ardore ſit factũ.tñ qz non ſm ſciaz ꝑſũptũ ẽ.ſz obſeruãtia diſcipline exceſſus ẽ modus:ne elatio eũ ĩuaderet. tali ꝛteſti correptõe ꝓcuſſus ẽ vt totũ corpus ei⁹ paliſeos valitudie ſolueret.nullũ q̃z i eo mẽbrũ.penit⁹ ſuũ officiũ ꝓualeret explere. Siqdẽ nõ ſolũ pedes ac man⁹. ſz etiã lingue motũ ipeqz aures ita audit⁹ ꝑ pii amiſerũt ſẽſũ: vt i eo nihil ãpli⁹ ex homine q̃z imobilis ſtatue figura remãeret Et ad hũc redact⁹ ẽ. vt ifirmitati eius nullo mõ viroz diligẽtia đſeruire ſufficeret: niſi ſola ei mlieribus ſedulitas miſtrarz. Nã portato eo.ad monaſterium ſacrarz⁹ virginũ cibus ac pot⁹ femineo ei igerebat obſequio:explẽdiſqz oĩb⁹ nature neceſſitatibus.eadẽ illi diligẽtia ꝑ annos ferme q̃tuor.i. vſqz ad vite ſue terminũ fuiebat. q cũ tãta eẽt mẽbroz oĩm debilitate cõſtrict⁹: vt nulli i eo art⁹ viuacẽ motũ retenta rẽt: tãta ex eo ẏtutũ gratia ꝓcedebat. vt cũ de oleo qđ corpore ſuo tetigerat vngerent ĩfirmi:ſtati a cũctis valitudinib⁹ curarẽtur.ita vt ſup hac ei⁹ valitudie euidẽter clareſceret.z debilitatẽ mẽbroz eius amore dñi ꝛtributã.z ſanitatũ grãm proteſtimonio z manifeſtatione meritoruz ei ſpirit⁹ ſanctus virtute pararent. De abbate Moyſe. Capitulum, lii.

Ecundus vero quẽ diximus moyſes in hac beremo ꝛmoratus cũ z ipe ſingularis z icõpabilis vir eſſz:obrepẽſiõez vni⁹ ꝓmonis quẽ cõtra abbatẽ machariũ duri⁹ ꝓtulit.tã diro demoni ẽ cõfeſtim tradit⁹ vt humanas egeſtiões ori ſuo igereret. Qđ flagellũ purgatõis diuinã ei ituliſſe diſpẽſatõez:ne vl momẽtanei peccati macula in eo reſideret. velocitate curatõis ei⁹ đmõſtratũ ẽ. Nã continuo abbate machario i oronez ꝓſtrato dictu citi⁹ malign⁹ ſpũs ab eo fugatus diſceſſit. Ex quo manifeſte ꝑpendit.ñ debere eos abhoĩari vl deſpici: quos videm⁹ diuerſis tẽptatõnib⁹ vl malignis ſpiritibus tradi:qz duo hec credere ĩmobiliter nos oportet.prĩo q⁹ ſine đi pmiſſu nullus oĩno tẽptet.ſcđo q⁹ oĩa q̃ a đo nobis iferũtur. velut a pijſſimo pr̃e ac clementiſſimo medico .pro noſtris vtilitatibus irrogent

De monacho q in ſolitudie noctu vidit multitudinem demonum. Capitulũ. liii.

Uidam autẽ frater cũ ꝑ ſolitudinez iter agere:adueſpante die ſpelũcã q̃ndã repiẽs.ibidẽ ſubſtitit. Ubi dũ pſalmos ex more cantaret. tempus medie noctis exceſſit. Cumqz finita vigilia:refecturus laſſum corpus paululum reſediſſet.repente cepit innumerabiles cateruas demonuz vndiqz confluentium intueri:que infinita

cõstipatione ꝓcedentes. alie ꝑibant principem suum: alie sequebant. Qui princeps eoꝝ & magnitudine ꝓcerior cunctis: & aspectu terribilior videbatur: cumq; in quodam solio sublimissimo cõsedisset. vniuscuiusq; actꝰ diligenti examinatõne cepit discutere: illosq; q nec dum se circũuenire emulos suos potuisse dicebant. velut ictes a conspectu suo cum iniuria iubebat expelli: spacia tanti tẽporis & opus inaniter expensum. cuꝫ fremitu furoris eis exprobrãs. Illos vero qui nunciabãt consignatos sibi homines decepisse: sũmis laudibus cũ exultatõe ac fauore cunctoꝝ. vt fortissimos pugnatores ad exẽplũ cũctoruꝫ. glorioſissimos corã omnibus emittebat. Inter quos cũ gdã nequissimus spiritus: vt pote. magnũ triumphũ nunciaturꝰ letior aduenisset. nomen monachi optime cogniti designauit: asserens se post gnq; annos gbus eum iugiter obsideret. vix eadem nocte in ruinã fornicationis mersisse Super cuius relatõe cũ immane cũctoꝝ gaudium fuisset exortum. summis a principe eorum laudibus eleuatus: magnisq; ꝑconiis coronatꝰ abscessit. Aurora itaq; superueniente. cum omnis multitudo demonũ ab oculis eius euanuisset. dubitãs frater ille ꝺ assertiõe spiritꝰ imũdi memor etiã euãgelice sententie qꝺ in ueritate nõ stetit & qr ñ ẽ veritas i eo. & cũ logr: mẽdatiũ exꝓpriis logtur peluſiũ petiit. vbi illũ fratrem nouerat cõmorari: quẽ maignꝰ spiritus asseruit esse deceptum. Erat etiam ibi & alius frater illi notissimus. quem interrogans de eodem fratre. repperit ꝙ eadem nocte qua teterrimus ille demon ruinam eius suo principi nunciaret. monasterio pristino derelicto. vicum petisset: & in fornicationem miserabiliter cecidisset. Hec autem audiens frater suspirans & flens reuersus est in locum suum. De duobus philisophis qui ad sanctum Antoniuꝫ perrexerunt. Capitulum. liii.

Dodam autem tẽ

pore gdam duo ph̃i audientes fama beati Antonij: perrexerunt ad eum Qui cum inter se quasdam questiones habuissẽt. despicientes ꝓhĩ sactum Antoniuꝫ velut imperitũ & sine litteris vixꝫ: reuersi sunt ab eo. Uolentes autẽ eũ si nihil amplius potuissent ledere. vel de cellula eiꝰ magicis prestigijs & circũuentione demonum ꝓturbare: immiserũt ei negssimos ꝺmones ad ꝑpugnatõem. hac iuidia & liuore ꝓculsi: eo ꝙ multi hoĩum. ad illũ velut dei famulum quottidie cõuenirẽt. Cũq; illo nunc gdẽ imprimẽte pectori suo & frõti signaculũ crucis. nunc ꝶo oratõi supplici ter icubante. nec appropiquare gdẽ diriſſimi demones eidẽ auderẽt: reuertebãtur ad eos q illos direxerant sine effectu. Tunc illi alios rursum q̃si potẽtiores miserunt. Cumq; & illi fatigati reuertissent. iterum alios nihilominus potentiores ac vehementiores aduersus militem xp̃i destinauerũt: q nihil penitus ꝑualuerũt Antonio viriliter reluctãte. Eo itaq; nihil ꝑfecerũt tales. tãteq; eoꝝ ĩsidie tota magica arte & nigromancia quesite. vt per hec euidentissime cõprobarent magnã ꝶtutẽ iesse ꝓfessioni xp̃ianoꝝ: qbus ille tã seue vmbre nihil Antoniũ. nõ solũ ledere: sed nec pũcto gdẽ de habitaculo suo valuerũt ꝓturbare. Pro hac ergo admiratõe stupefacti ꝓhi: cõfestim ad sanctũ Antoniũ venerunt. impugnatõum suaꝝ magnitudinẽ. & causas atq; insidias liuoris sui ei patefecerũt: xp̃ianos se fieri protinus popoſcerũt Cumq; diem ab illis prodite impugnatõnis requireret: indicauerunt. Asseruit autem se beatus Antonius amarissimis cogitatõnũ stimulis tũc fuisse pulsatũ. Eundẽ beatũ antoniũ. ita nõnũq; ĩ oratione nouimꝰ pstitisse: vt eodẽ i excessu mentis frequẽter oratẽ. cũ solis ortꝰ cepisset infũdi. audierimꝰ eũ i furore spiritꝰ sic ꝓclamantẽ. qd me ĩpedis sol. q ad hoc oriris: vt me ab huiꝰ veri luminis abstrabas claritate.

Finit tertia pars pricipalis huiꝰ opis. videlicet liber ꝺ regulari ꝓuersatõe egiptiorum monachorum: & eorũ qui degunt apud paleſtinam vel Mesopothamiam:

Incipit ꝓlogus ſancti ꝓpaſcaſij ad exborta tionē ſanctoꝝ patrū tā grecoꝝ q̄ egiptōꝝ

Omino venerabili

patri Martino preſbitero ⁊ ab/ bati:paſcaſius. Uitaſpatrum ſanctorum grecoruꝫ. vt cetera facundia ſtudioſe con ſcriptas.iuſſus a te ſanctiſſime pater: ī la/ tinum tranſferre ſmonem in ſolito ſi licu/ iſſet opere rennuiſſem. Neq̄ enim vnq̄ qđ ſcribi vel legi poteſt excudi ingenio aut conſciētia cordis ꝓhibente.Scire enī me ꝙ nihil ſciā non audeo dicere: ne ver/ bum hoc:ſapientiſſimo Socrati ſurripiaꝫ Sed q⁊ tua pater neceſſe eſt iuſſione vtar non gloriabor ingenio:ſed fidem quā tibi debeo.etiam opere iniūcto preſtabo.Ue/ rū:q⁊ eloquētiū virorū libri ſunt plurimi. ſmone latino conſcripti.quoꝝ lectōis ex pertū me eſſe.te etiam aſtruente teſtificor ſi gd de illis aut hoc inſertum forte reppe reris. vt minus eleganter expreſſum. ne mee culpe deputetur exoro:q⁊ ſicut in da to mihi codice repperi ea ſcripta ſic trāſtu li.licet nec ea ſtudioſe poſſe me ꝓferre ꝓ fiteor.Unde reſtat: vt qđ te iubente cepi te orante perficiam:que tamen ſi ſcriben da decreueris vt tuo polire ſermone di/ gneris expoſco: Neque enim mihi li/ quebit quedam placuiſſe tibi:nō ⁊ aliqua diſplicuiſſe cognouerim. Incipit liber exhortationum. Et primo contra caſtri/ margiam ad deuitandum gule deſideriū.

Uidam frater quē

admodum in cella propria dege re deberet:abbateꝫ Syſoi requiſiuit. cui reſpondit abbas Syſoi comede inquit pa nem tuum ⁊ ſalem:⁊ non ſit tibi neceſſitas aliquid excoquendi:aut longius euagan/ di. Alteri quoqꝫ idem requirenti. ꝓReſpō/ dit Daniel propheta cum dixit. ꝓPanem deſideriox non comedi.Dixit vnus ſenex ad alterum ſenem habentem caritatem.⁊ ſuſcipientem tam monachos multoſq̄ ſe/ culares:lucerna quidem multis lucet.ro/ ſtrum tamen propriū incendit. Dixit vn⁹ ex patribus quia inuenitur homo multuꝫ comedens.⁊ adhuc eſuriens continet ſe: ne ſatietur:alter autem comedit parum ⁊ ſatiatur. Qui autem multum comedit ⁊ adhuc eſuriens continet ſe:maiorem mer cedem habet.q̄ ille qui parum comedit ⁊ ſatiatur.dixit quidam ſenex. Ne qđ deſi/ deraueris aliquando manduces.Comede autem quod tranſmiſſum tibi fuerit a do/ mino:⁊ gratias ei age.Quidam frater im pugnabatur a ſpiritu blaſphemie.⁊ erube ſcebat dicere: ⁊ quoſcumqꝫ audiſſet ma/ gnos ſenes.pergebat ad eos.vt illis decla raret:⁊ mox vt perueniebat. verecunda/ batur dicere.Cum autem frequenter ad abbatem ꝓPimenium veniret. vidit eum ſenex habentem cogitationes: ⁊ dicit ei. Ecce frequenter venis ad me habens co gitationes.⁊ ſic iterum remeas. triſtis re/ cum illas portans.dic ergo mihi fili.qđ eſt qđ habes? At ille dixit. Jn blaſphemia im pugnat me diabolus: ⁊ erubeſcā dicere Et mox vt aperuit cauſam: leuior impu/ gnatio eius apparuit. Et dixit ei ſenex.ne contriſteris fili.Quando enim hec cogita tatio aduenit:dic.Ego hac cauſa opus nō habeo:blaſphemia tua ſuper te ſit ſatha/ nas. Hanc enī cauſam aīa nō vult.Quaꝫ cūq̄ enī cauſā aīa noluerit nō diu ꝑmane bit. Et ita frater ille diſceſſit.dixit abbas Moyſes. ꝓPer has q̄tuor res pollutionis paſſio gignit.ꝑ abundantiā eſce ⁊ pot⁹ ⁊ ſa tietatē ſomni.ꝑ otiū ⁊ iocū.⁊ ornatis veſti b⁹ licedēdo. Jtaꝫ dixit.corporee mīte ſūt paſſiōes. Et dicit ei frater:⁊ q̄ ſunt abba? At ille reſpōdit.ga paulus apoſtolus dicit fornicatio ⁊ īmunditia.vel oīs cupiditas. nec nominetur in vobis :ſicut decet ſan/ ctos: viſus quoque et fiducia frequenter ad preliū veniūt. De abbate macbario

Bbas macharī⁹ refe/ rbat

ꝙ cū maneret ī illa ſolitudīe vbi ſolus reſidebat:īferi⁹ āt fuit altera ſolitu do.q̄ plena erat multis fratrib⁹:ſero ꝑ viā circūſpiciēs.vidit demonē veniētē ī figu ra boīs.veſtitū linea tūica ꝑforata:⁊ ꝑ ſin

gula foraina vasa parua pēdebāt. ⁊ dixit ei senex. Quo vadis maligne? Et respondit ei. Uado commouere fratres q̄ sunt inferius. Ait senex. Et propter q̄d tot vascula tecum fers? At ille dixit. Iustus ferro fratribus: ⁊ ideo tanta fero. vt si vnū nō placuerit. porrigo aliō. q̄ si ⁊ illud displicuerit ostendā aliud: ⁊ sic fieri nō potest. nisi vnū ex illis aliq̄ō placeat eis. ⁊ hec dicens discessit. Permansit aūt senex in eodē loco. itex p̄ viā circūspiciens: vsq̄quo demon rediret ⁊ cognosceret q̄ indicaret ⁊ cū rediret. dixit ei. salu⁹ sis. At ille rndit Quid mihi istud vbū q̄ oēs mihi ⁊trarii facti sunt ⁊ nullus cōsilijs meis acq̄escit? dixit ei senex. ergo neminē ibi habes amicū? At ille respōdit. vnū habeo amicū. ipse mihi ⁊sentit: ⁊ quotiēs viderit me huc atq̄ illuc. cito ⁊uertit̄ ad me velut ventus. Cuiq̄ nomen ei⁹ ab eo req̄sisset: dixit: Quia Theopist⁹ dicitur. ⁊ mox euanuit. Exurgens itaq̄ cōfestim abbas Macharius. descendit ad inferiorem heremū. Quē cū vidissēt fratres a longe. egressi sunt obuiā ei: ⁊ vnus q̄sq̄ sperās q̄ apud se maneret. ⁊ p̄parabat se. At ille requirēs cellā Theopisti: ad eū profectus est. Cūque cum gaudio illū suscepissēt. ⁊ essent vterq̄ soli: dicit ei abbas Macharius: Quēadmoduꝫ tecū est frater? At ille respondit: Interim orationib⁹ tuis bene est. Et senex ait. non te impugnant cogitationes? At ille ait: Interea bene sum. Erubescebat enim dicere. Et dicit ei senex. Ecce quot annis sum in solitudie. ⁊ ab oibus bonoꝛo: ⁊ in hac etate cū sim senex. molestē sunt mihi cogitatōes? Respondit Theopistus: ⁊ ait Crede abba: q̄m ⁊ mihi. Tūc senex singulas cogitatōes q̄si se ipugnantes fingebat vsq̄ quo ⁊ferret illi totum Theopistus. Post hec dixit senex. Quēadmodū ieiunas? At ille dixit. Usq̄ ad nouā. Dicit ei senex. Ieiuna vsq̄ ad vesp̄am. ⁊ de euangelio vel de aliis scripturis sine cessatiōe sēper aliqd meditare: ⁊ quotiens tibi aliq̄ cogitatō superuenerit. nunq̄ deorsū aspicias: sꝫ sursū oculos cordis intende. ⁊ mox dñs adiutor tibi erit. ⁊ ita discessit ad propriā solitudinē. Et dum insisteret orationi circūspiciens viā: itex vidit demonē eundem. ⁊ regrit eū. Quo vadis? At ille simili mō fratres ꝛmouere respōdit. cū aūt reuerteret̄. interꝛogauit eū senex. Quemadmodū nūc se habent fratres? At ille dixit Male qm̄ oēs agrestes effecti sunt. ⁊ q̄ de omnib⁹ peius ē. vnū quē habui amicū obediētē mihi: ⁊ ipe: nescio vnde ꝛuersus omnibus asperior ē. ⁊ iuraui me nō calcaturū illū locuꝫ. nisi post multū tps. Et hec dicēs: discessit. Interrogauit q̄daꝫ frater cogitatōes suas abbatē Pimeniū. Et respōdit senex. monach⁹ si ventrē ⁊ luxuriā ⁊ linguā rēnuerit. ⁊ vagatōem nō fuerit sectatus: ꝛfido. q̄ non morie⁹ sed viuit in perpetuū. Duo fratres ad abbatē Heliā venerunt impugnati a cogitatōib⁹ Et videns eos senex q̄ corpulēti essent. tāq̄ ad discipulū suū subridēs dixit. Uere frater ego erubesco p̄ te. q̄ sic in sagina nutristi corp⁹ tuū. q̄ esca vermiū sum⁹: cū p̄fitearis te esse monachū. Pallor eni cū humilitate ⁊ macies: dec⁹ē mōachi. Itē dixit. q̄ monach⁹ edēs multū ⁊ opans multū. nō ꝛfidat: q̄ āt pax edit. etiā si parum operetur. confidat ⁊ agat viriliter. Contra philargiam ⁊ de perfecta abrenūciatione

Quidam iuuēis volebat ab renūciare mūdo. ⁊ frequēter eū egressū ꝺ domo sua reuocabāt cogitatōes ꝛuoluētes p̄rimis negociis. Erat enī diues valde. Uno die egresso eo. hostes imūdi circūdederūt eū ⁊ multū puluerē excitauerūt āte illū. Ille ꝺo ꝛfesti expolias se. ⁊ iactās vestimenta sua: currebat nud⁹ ad mōasteriū. Declarauit āt de⁹ vni seni dicēs. Surge ⁊ suscipe athletā meū. Surgēs q̄ senex obuiauit illi nudo: ⁊ cognoscēs cāꝫ admirat⁹ ē. ⁊ dedit illi habitū mōachilē. Q ñ āt aliq̄ veniebāt ad senē regrere ꝺ cogitatōib⁹ variis: instruebat eos de abrenūciatōe mūdana: ⁊ dicebat. Illū frem regrite. q̄ nec īdumēta sui corporis ꝑuauit: q̄ ego ad mensurā renūciatōis isti⁹ nec dū ꝑueni. dicebat āt ꝑa

ulus abbas galatba.si aliqs res voluerit mõach⁹ i cella sua bre:pter eas sine qb⁹ñ põt viuere:frequẽter cogit̃ e cella egredi ꝛ ita demonibus puaricat̃ ac decipit̃: Dic aũt ipe Paulus i vna quadragesima:cũ sextario lẽtis:ꝛ paruo vasculo aque pdurauit:ꝛ vnã mattulã faciẽs:eãdẽ texebat ꝛ retexebat:ne tm̃modo foras exiret. Quidã fr̃ reqsiuit senẽ dicẽs. Fac abba caritatẽ:ꝛ dic mihi ꝑmonẽ.qd debeã i iuuẽtute cõgregare:vt habeã illud i senectute? Respondit senex:Aut xp̃z adipiscere ꝛ cogita de te:aut certe pecuniã ne mẽdices:ꝯ tuũ est eligere:aut dn̄z deũ aut mãmonã. Frequẽter abbas Agathon suũ discipulũ cõmonebat:dicẽs. Ne aliqñ tale aliqd tibi acgras:qđ fri te petẽti dare pigeat:ꝛ p boc inueniaris mandata dei transgrediens. Qui petit:da ei:ꝛ volenti a te mutuari:ne auertaris. Nihil dolenduũ monacho:si quid perdiderit vel amiserit.

Abbas macharius

Aduũ eẽt i egypto ꝛ egressus fuisset de cella sua regressus inuenit quẽdã latronẽ furãtẽ id qđ i cella sua haberet. Stetit ergo ꝛ ipse tãcꝫ pegrinus:ꝛ carritauit aial cũ illo:ꝛ cũ magna patiẽtia đduxit eũ dicẽs.nil itulim⁹i hũc mũdũ:dn̄s dedit.sicut illi placuit ita factũ est:bn̄dict⁹ dn̄s i oib⁹ Quidã fr̃ vicin⁹ cuiusdã magni senis:occẽte igrediebat̃ cellã ei⁹:ꝛ qcqd habebat senex:furabat̃.Cũ aũt videret senex:nõ illũ arguebat:sed ampli⁹ opabat̃ dicẽs. Puto frater ille necessari⁹ est. Habebat ergo senex grandẽ tribulationẽ ex penuria panis cũ aũt moriturus esset ꝛ circũdedissẽt eũ alii fratres:ille cũ vidisset illũ fr̃z q soleb at illi furari:dic̃ ei. Accede huc ad me fr̃: Et appbẽdẽs man⁹ ei⁹ osculat⁹ẽ eas dicẽs Hr̃as ago manib⁹ isti⁹ fris:qz ppter eũ arbitror me itur̃ i regnũ celor̃. Ille aũt opũ ct⁹ ꝛ agẽs pñiaz:fcũs ẽ ꝛ ipe strẽnu⁹ monach⁹:ex actib⁹ senis quos vidit. Qz tollerantia paupertatis in requiem ducit.

Decebatvnus ex seni

b⁹. Nihil inuenim⁹ scriptũ đ Laza ro illo paupe q aliquã vtutẽ fecisset: nisi boc tm̃:qz nũcꝫ aduersus diuitẽ murmurauit.cꝫuis illi nullã misericordiã faceret: sed cũ gratiarũ actõe portauit laborẽ paupertatis sue:ideocꝫ i sinũ Abrahe suscept⁹ est. Itẽ dixit.qz ñ oportet quẽcꝫ cogitare: nisi đ timore đi. Nã etsi coact⁹ fuerit đ corporali necessitate eẽ sollicit⁹ nuncꝫ cogitet de ea añ tẽpus. De reprimẽda auaricia.

Abbas siluanus

Dũ modicũ discessisset a cella:discipulus su⁹ Zacharias cũ alijs frib⁹ sepẽ horti amouit: et fecit hortũ maiorẽ.Qđ postcꝫ regressus senex agnouit:tulit melotẽ suũ vt discederet. At illi proiicientes se ad pedes eius ppẽ qd hoc faceret vt idicaret postulabãt. Tũc senex ait. Nõ igredior igt i cellã bãc nisi sepis fuerit i locũ suũ reuocata:q̃ morfcõ ita regressus ẽ.Quidã fr̃ reqsiuit senez dicẽs.Si mihi debet paucos nũmos fr̃ iubes vt repetã eos? Cui senex. Semel tm̃modo illi dic cum humilitate. At ille dixit. Qz si semel dixero ꝛ nihil mihi dederit. qd faciã? Tũc senex ait. Ulteri⁹ ei nihil dicas At ille itex ait. Et qd faciã:qz nõ possũ vincere cogitationẽ meã nisi fuero illi iportunus? Dicit ei senex.Dimitte cogitatões tuas:tm̃modo fratrẽ tuũ ne otristeris:qz monach⁹ es. Abbas Agathon volẽtib⁹ emere opa manuũ suax:cũ reqe vẽdebat p̃ciũ aũt erat cribri cẽtũ:sportelli xo ducẽtiquĩ quagita:ꝛ volẽtib⁹ opare dicebat p̃ciũ: ꝛ qcqd illi dedissẽt suscipiebat tacẽs nec aliqñ numerãs.Dicebat enim:Qz uid mihi pdest ocertare cũ illis: vt illi peccẽt forsitan iurantes:ꝛ qñ supfuerit nũmi erogẽ illos fratribus. Sed qz đs si vult huiuscemodi elemosynã a me:neqz illi placet vt aliquẽ pmittã i sacrificio peccare. Et dũ illi fr̃ diceret:ꝛ panis in cellam vnde venturus est dixit ei. Quid enim panis hominum in cella? Contra iram:ꝛ de origine ire.

Dirit quidã ex

Dsanctis patrib⁹. Ira p hos quatuor actus exurgit:per cupiditatem auaricie dandi ꝛ accipiendi: reqz alienas rapiendi: ꝛ siquis propriam

ſñiaz amās ꝺfendit: ⁊ ſi qs ſe vult honorib⁹ eſſe dignū: ⁊ ſi qs doctorē ſe eſſe vult. plus oīb⁹ ſapiētē ſe eſſe ſperās. Ira etiā p hec q̄ tuor. hūanos ſēſus obſcurat: ſi odio habuerit hō ꝓximū ſuū. acſi pro nihilo habuerit: aut ſi iuiderit illi. aut ſi ꝺtractauerit ꝺ eo. Ad hꝫ ſcm̄ Joānē euāgeliſtā oñdā auctorē. Qui odit ingt frēz ſuū i tenebris ē. ⁊ neſcit q̄ eat: ⁊ māet i morte. Paſſiōis aūt hui⁹ re tributio q̄tuor modos habet. ꝑmū ex cor/ de. ſcꝺz ex facie. tertiū ex līgua. q̄rtū ex fa cto. Si qs g̃ potuerit ita portare malū. vt nō igrediat i cor de: nō pueit vſq̄ ad faciē Si aūt venerit i faciē: cuſtodiat liguā ſuā ne loquat illꝺ. Q̄ ſi locut⁹ fuerit: vꝫ hꝫ cu/ ſtodiat ne redeat i facto. ſz mox abſcidat a corde. Tres eni grad⁹ ſūt hoiuz i paſſione ire. Nā g nlli volūtarie nocet. ⁊ reſiſtētib⁹ ñ iniuriat. ⁊ pcit ꝓximo ſuo: hic ſm xp̄i natu rā ē. Qui aut ē nec aliū ledit. neque ſe ledi vult. hic ſm Adā ē. Qui ꝙo alijs nocz. aut iniuriat. aut calūnias igerit. aut vſuras ex igit. hic ſm diabolū ē. Quidā frēs venien tes ad abbatē Antoniū: poſtulabāt ab eo audire ſmonē p quē ſaluarent. Quib⁹ il/ le ait. Scripturas audiſtis: q̄ vobis a xp̄o ſufficiāt ſcitis. At illi vt ipe q̄q̄ aliqd eis di cere dignaret iſtabāt. Tūc dic eis. Euāge liū dicit. Si qs te pcuſſerit i maxillā ꝺxtaz p̄be illi ⁊ alterā. At illi ſe facere hꝫ nō poſſe dixerūt. Rñdit ſenex. Prebere alterā nō poteſtis. vel i illā itex ſi voluerit ferire ſu ſtinete. Sed cū neq̄ hꝫ ſe poſſe facere teſta rēt: dicit eis ſenex. Ergo ſi hꝫ ñ poteſtis ne reddatis p eo qꝺ accepiſtis. Et cū hec verbū: qꝺ ſupius dixerāt: repeterēt: dixit ab/ bas Antonius diſcipulo ſuo. Uade fac il/ lis eſcas vt comedāt: vides eni q̄ valde i/ firmi ſūt. Et ait ad illos. Si eni ñ poteſtis ⁊ altex nō vultis. qd a me regritis? Ut vi deo neceſſaria ē vob oratio p quā ifirmi/ tas vr̄a ſanet. ꝺ retribuēdo bonū p malo.

Uidam ex fatribus ab alio paſſus iniuriā venit ad abbatem Syſoi: ⁊ ꝺtumelie genus exponēs addebat. Cupio me vindicare. Senex rogabat eum: vt re linqueret deo vindictā. At ille itex nō de ſiſtā: ingt: niſi fortiter me vindicauero. cui btūs Syſoi ait. Quia ſemel hoc in aio po ſuiſti: ſalt̄ oremus. Et exurgēs senex: his verbis cepit orare. Deus iaz nō es nobis neceſſarius. vt pro nobis ſollicit⁹ ſis: quia noſipſi:: ſicut iſte frater dicit: ⁊ volumus ⁊ poſſumus vindicare. Qꝺ cum ille frater audiſſet. ante pedes ſenis ꝓſtrat⁹ veniaz p̄cabat̄: ꝑmittens ſe cum illo cui iraſceba tur nunq̄ deinceps eſſe certaturū. Quidā frater cū ab altero iniuriaret̄ venit ⁊ anun ciauit ſeni. cui ſenex reſpōdit. Satiſfac co gitationi tue. qm̄ frater nō vult te iniuriari ſz pctā tua ſubmittūt illū. Nā i omni tēpta tōe q̄ tibi ꝺtigerit. p oīa ne arguas eū: niſi tm̄modo dic qz ꝓpt̄ pctā mea contigūt mi/ bi hec. Dicebat frequēter abbas Pime/ nius. Malicia nūq̄ exuperat maliciā: ſed ſi qs malefecerit tibi: tu illi bonū redde: vt p bonitatē vincas maliciā. Quidaz frater erat q quātū plus eū aliqs iniuriabat̄ aut i citabat tātomagis ad eū recurrebat dicēs Iſti ſunt q nobis occaſionē p̄bēt ad pfecti onē noſtrā: q aūt btificāt nos decipiūt nos ⁊ ſemitā pedū noſtrox ſubuertunt: Alius erat ſenex: ſi qs detraxiſſet ei: ille feſtina/ bat ſi vicinus ei erat p ſeipſum bene remu nerare illū: qꝺ ſi lōgi⁹ manebat: trāſmitte bat ei mūera. De nō retribuēdo inimicis

Uidam frater inter rogauit abbatē ſyſoi dicēs. Si la troneſ aut barbari ſup me irruerīt occide re me volētes: ⁊ ego ſi ꝑualuero: iubeſ vt occidā? Cui ille reſpōdit. Ne facias iſtud. ne noīeris homicida: ſed totū deo cōtrade ⁊ qcqd tibi cōtigerit aduerſi: ꝓfitere hoc tibi ꝓpter pcctā tua venire. Si qd ꝙo bo/ ni fueris cōſecut⁹: diuine diſpēſatōi totuz debes aſcribere. Erat heremita qdā ma/ gnus i mōte qui dicit̄ athabeos. ⁊ vene/ rūt ſup eū latrones. Cū aūt ille vocē de/ diſſet: de vicinis locis fratres alii ꝺfluētes cōprehēderūt eos: Quos trāſmiſſos i ciui tatē iudex miſit i carcerē. Fratres vero illi cōtriſtati ſunt nimis: qz ꝓpter eos la

trones traditi essẽt ad penã: ⁊ veniẽtes ad abbatẽ ꝓpimenionẽ: narrauerũt ei factũ. Qui scripsit ad heremitã dicẽs. Remini/scere p̃mã pditionẽ vñ fcã ẽ: ⁊ tunc vide/bis secũdã pditionẽ. Nisi enim ꝓdit⁹ fuisses ab interioꝛib⁹ tuis: secũdã publicationẽ nũ/q̃ ꝓpetrasses. Cũq̃ ille talẽ audisset ꝑmo/nẽ: ꝓpũct⁹ ẽ: ⁊ cũ esset i illa regione noiat⁹ ⁊ ꝑ mr̃tũ t̃ps de cella sua nõ exiẽs: exurgẽs tñ i ciuitatẽ: ⁊ expellẽs latrones de carce/re: liberauit eos publice. De pfecta patia

Vidaz videns labo

riose portãtẽ i lecto mortuũ: dicit ei. Mortuos portas: sĩ vis meli⁹ facere vi nos porta: qz pacifici filii dei vocabuntur: Interrogãtib⁹ qbusdã frib⁹ abbatẽ Moy sen sermonẽ: ille hortat⁹ est discipulũ suum Zachariã vt eis aligd diceret. Tũc ille pal liũ suũ deposuit sub pedib⁹: ⁊ conculcauit il/lud ⁊ dixit. Nisi qs sic fuerit conculcat⁹: mo/nach⁹ eẽ nõ põt. Abbati Ammoni ꝓphe/tauit. b. Antonius dicẽs. Multũ habes i timore dei ꝓficere. Et educẽs cũ de cella ostẽdit ei lapidẽ: ⁊ dicit ei. Vade ⁊ iniuria/re lapidẽ hũc: ⁊ idesinẽter cede illũ. Qd cũ fecisset: iterrogauit eũ. s. Antoni⁹. si ei ali/qd lapis respondisset: At ille dixit. Non. Cui abbas Antonius ait. Ita ⁊ tu ad banc mẽsurã peruẽturus es: vt nullaz tibi fieri arbitreris iniuriam. Qz oportet pro pa ce: q̃uis bona sint opera dimittere.

Bbas motois edifi

cauit sibi monasteriũ: i loco q̃ dr̃ eracleona. Et dũ ibi a multis molestaret: i alterꝝ locũ trãsgressus est. Et similiter ibi ꝯstruxit monasteriũ: sed ꝑ iuidiã diaboli q dã fr̃ ibi iuẽt⁹ ẽ. q semp irã cũ eo habebat ꝓ pter hoc surrexit ide: ⁊ ad ꝓpriũ reuersus ẽ vicũ. ⁊ fecit illic monasteriũ. ⁊ reclusit se metipsuz. Post tẽpus aũt aliquãtũ: ogre/gati sunt senes de illo loco vñ regressus ẽ: deducẽtes secũ illũ frez cũ quo habuerat litẽ: quatenus rogarẽt eũ. vt reducerẽt in monasteriũ suũ. Postq̃ aũt i vicina loca venerũt: tã melotes suos q̃ illũ frez ibidẽ dereliquerũt: ipiqz ꝓfecti sũt ad senẽ. Et pulsãtib⁹ illis: apta fenestra respexit: ⁊ co/gnouit eos. Post orationez factã. dicit eis abbas Motoys: vbi sũt melotes vr̃i: At illi respõderũt: Ecce i vicino sũt yna cũ fre q tecũ irã habebat. Postq̃ hic senex audi uit: ⁊ nomẽ illi⁹ ⁊ aduẽtũ cognouit: ꝑ gau/dio ostiũ q qd̃ ingressus fuerat cũ securi cõ/fregit: ⁊ egressus cucurrit ad locũ vbi erat ille frater: ⁊ prior ipse cepit agere penitẽ/tiã apud eũ: ⁊ amplectẽs eum introduxit in cellã suã: ⁊ ꝑ tres dies ꝺuiuatus est cũ eis q nũq̃ habebat cõsuetudinẽ vt ieiuniũ sol ueret: ⁊ surrexit ꝓfectusq̃ est cũ illis. Qui dã frater regressus abbatẽ Heliã dicẽs. Si cõtristauero aliquẽ quẽadmodum rogat: Respondit senex. Ex profundo cordis tui cum dolore age penitentiam apud eum: ⁊ videns deus propositũ tuuz: satisfaciet ei. Cõtra spiritũ tristicie q despatõez facit.

Bbas arseni⁹ dixit

Nõ coctũ laterculũ: si missuz i fũ/damẽtũ fuerit ꝓpe fluuium: neq̃ vno die sufferre poterit. Si aũt bene fuerit coctũ: pmanet tãq̃ lapis. Sic ⁊ homo nõ coct⁹ ne qz iflãmatus: ꝑm qd̃ de Joseph dictũ est: eloquiũ dñi iflãmauit eum: mox i pricipio carnalis cogitationis dissoluitur. Idẽ reg/situs ab altero fratre dicẽte. Si peccaue/ro etiã i quocũq̃ minuto pctõ: ⁊ consumit me cogitatio mea: ⁊ arguit me dicẽs: qua/re peccasti. quid faciam: Respõdit senex. Quacũq̃ hora ceciderit homo i culpam: ⁊ dixerit ex corde. dñe deus peccaui: idulge mihi: mox cessabit cogitationis vel tristitie illa consumptio. Dicebat autem abbas Pi menius de abbate Ysidoro: quia solus ille se cognouisset. Nam quotiens illi dicebat cogitatio sua: quia magnus es: tunc ⁊ ipse respondebat sibi. Nũquid talis qualis An tonius: aut certe abbas Piamon. vel reli qui patres qui deo placuerunt: Quotiẽs ergo hec cogitabat: requiescebat. Quan do vero inimicus conturbans eum sugge rebat ei desperationem: ⁊ penam dicens: quoniam post hec omnia iturus es ad tor/

menta:dixit ipe.Quia q̄uis ego in tor/
menta mittar:tñ vos subtus me inuenio
Abbati Moysi frequenter apparuerunt
spirit⁹ maligni:dicētes.Uicisti nos ⁊ nihil
tibi possum⁹ facere:qm̄ quotiēs p despa/
tōez humiliare te volum⁹: exaltaris.quo
tiēs te exaltare:ita te būilias vt nullus de
nobis accedat ad te:Cū qdā ad abbatē si/
soiū frequēter talē ꝓmonē regreret.qd fa
ciā pater qm̄ cecidi:' Ille respōdit.Surge
Et surrexit.Et itex se cecidisse ꝓfessus
ē.Ait senex.Et itex surge.Cū aūt frater
frequēter se cecidisse narraret:eodez mō
senex vtebat ꝓmōe:exclamās.Nō cesses
surgendo fili.cui frater.Usq̄q̄ possū surge
re pater explana:' Ait senex.quousq̄ aut
i bono ope aut i malo deꝑhēsus occūbas
In quo enī ope ꝺprehēsus fuerit hō:iudi/
cabit.Itē dixit.Qui laborat ⁊ arbitratus
se fuerit aliquid facere recipit hic merce/
dem suam. Cōtra spiritū vane glorie.

Uidā frater requi

siuit abbatē ꝓimeniū.si melius
eēt remot⁹.an cū alijs manere:' Rñdit se
nex homo si semetipm reꝑhēderit.vbiq̄
pōt psistere:si āt se magnificet nusq̄ stat si
cut scriptū ē.q se existimat aliqd eē cū ni/
hil sit:ipe se seducit.Quicqd.n.bōi fecerit
hō: ne exultet i eo.q mox pdet illud. Ab/
bas machari⁹.ſſ q̄s illū cuz timore velut
sāctū vix voluisset audire:suscept⁹.nullū
penit⁹ a sene pcipiebat rñsuz.Siqs ꝺvo ve
lut ꝺtēnens eū talib⁹ ꝺbis ꝺpelleret: ab/
ba machari⁹ :qñ eras camelari⁹: ⁊ nitruz
furabaris:nunqd nō vapulabas a magris
deꝑhēsus i furto:libēter ei qcqd reqsisset
cū gaudio respōdebat. Abbas Nesteron
dū cū aliis ambularet frīb⁹ i ꝺserto: vide
rūt draconē ⁊ fugerūt.Dicit ei vn⁹ ex eis.
Et tu times abba:' Cui senex. Nō timeo
fili ſz oportuit me fugere:q nisi fugisse co
gitatōz vane glorie nō vitasse: Uenit ali/
qñ ad abbatē Zenonē i syria aliqs frater
egypti⁹.⁊ cepit cogitatōes ꝓprias accusa
re:pñte sene. Ille āt audiēs hoc: admira/
t⁹ dixit. Egyptij q̄s bñt ꝺvtutes celār.⁊ vi
tia q̄ nō bñt:manifestāt. Syri autē ⁊ greci
ꝺvtutes q̄s nō habēt predicāt.⁊ vitia q̄ ha
bēt:absc̄odūt. Quidā senex cū veniss̄et
ad aliū senē.dixit. Ego mortu⁹ sum huic
seculo.Cui ille alter. Ne confidas i te:do
nec egrediaris de corpore hoc. Nā etsi di
cis nu.q mortu⁹ suz:diabolus tñ ē nec dū
mortu⁹ ē.cui⁹ inumerabiles sunt male ar
tes. Abbas Sysois cū sedēs pñte fratre
altero.fact⁹ esset i extasi.⁊ altero audiēte
nesciēs suspirasz.cepit penitere ac dicere
indulge mihi frater exposco :nec dū enīz
me cognosco esse monachū:q audiēte al
tero suspiraui.quotiēs aūt in oꝛone senex
idē stans man⁹ suas erexit ad celū.cito de
ponebat man⁹: ꝓpterea si alter ꝑsens es/
set.ne hoc ipsū illu plaude constaret. Qui
dā senex habitabat in inferioꝛibus parti/
bus egypti.⁊ sedebat quiescens. Unus āt
secularis religiosus ministrabat ei.Conti
git autem vt filius secularis infirmaretur
Multis ergo precibus postulabat senem
vt veniret ad domū suam:⁊ faceret ora/
tionem pro infante. Exurgens vero senex
ambulabat cum eo. Ille autem precessit
⁊ ingressus in domum suam dixit. Ueni/
te in occursuz anachorite. Quos cum se/
nex vidisset a'longe egressos cum lampa/
dibus:sensit q̄ ad se venirent:⁊ statim de
spolians se vestimenta sua.misit in fluui/
um ⁊ cepit lauare stans nudus. Ille au/
tem qui ministrabat ei.Uidens hec eru/
buit.Et rogabat homines dicēs.' Reuer/
timini. Senex enim noster sensum perdi/
dit. Et veniens ad eum:ait illi. Abba
quid est hoc qō fecisti:' Omnes enim qui
te viderunt.dixerunt:quia demonium ha
bet senex. Cui ille.Et ego volebam hoc
audire. Idem alia vice volebat eum ali
quis videre ex iudicibus.⁊ precesserunt
clerici dicentes ei. Abba prepara te.quo/
niam iudex audiens opera tua.veniet ad
te: benedici cupiens a te . Ille autem di/
xit . Ita faciam ego preparabo me.Ue/
stitus ergo lebetone suo.⁊ tollens panem
⁊ caseum in manibus . ascendit in por/
tam ⁊ diuaricatis pedibus sedens cepit

manducare. Veniens autem cum officio suo iudex: & videns eum dixit. Iste est anachorita: de quo talia audiebamus. Et contemnens eum ita discessit:

Contra spiritum superbie.

Vidam senex dixit.

Qui ab hoib⁹ ampli⁹ honorat aut laudat: nō paruū dānū patit: q aūt ab hoib⁹ nō honorat: desup gloriā accipit. Itē dixit. Fieri nō pōt: vt simul herba nascat & semē: ita ipossibile est vt laudē & gloriā habētes secularīū: simul & fructū faciam⁹ celestē. Itē dixit. Quādo cogitatio supbie vl̄ certe vane gl̄ie te ipugnat. pscrutare teipsuz: si oīa mandata dei seruasti: si inimicos diligis: si gaudes de gloria inimici tui: & ntristaris ī deiectōe ei⁹: si apud te babes qm̄ ꝓfu⁹ iutilis es: & q̄ plus oīb⁹ hoīb⁹ sis pctōr: & neq̄ tūc tā grāde aliqd sapias: tāq̄ aliqd boni feceris: sciēs q̄ elata cogitatio illa bona oīa dissoluit. Dixit senex cuidā. Non apponas cor tuū aduersus fratrē tuū dicēs. Quō tu ampli⁹ sobri⁹ es q̄ ille: & ntinētior? sed subdit⁹ esto gratie dei ī spū pauptatis: & p caritatē nō fictā: ne spū exaltatōis pdas labore tuū. Itē dixit senex. Q̄ tumcūq̄ eniz se deposuerit homo ī humilitate: tātū ꝓficit ī altū. Sicut eniz supbia si ascēderit ī celū vsq̄ ad infernū deducit: ita & humilitas si descēderit ad ifernū: tūc: exaltabit vsq̄ ad celū. Abbas Machari⁹ dū diluculo palmaruz folia portās: ad cellā suam reuertebatur: occurrit ei diabolus cum falce precuta: volēs eū percutere: & non valebat. Qui exclamās ait. Magnā vim a te patior Machari. Qui cū te cupio nocere: nō valeo: dū q̄cūq̄ tu facis ego magis exuperē. Tu ergo iterdū ieiunas ego nūq̄ vllo cibo reficior. Tu sepe vigilas: me vero nūq̄ sopor oppressit: sed vna re me vicis ipse fateor. Cūq̄ ab eo rē ipsaz Macharius requisisset: ait. Humilitas tua sola me vincit Hec dicēte inimico: & extendente. b. Macario manus suas ad orationem: spiritus immundus inter auras euanuit. Quidam ex patribus dicebat. Omnis labor sine humilitate vanus est: Humilitas enim precursor est caritatis. Sicut Joannes precursor erat iesu. omnes trahens ad eum: ita & humilitas attrahit ad caritatem. i. ad ipsuz deum: quia deus caritas est: Quidam frater requisiuit a sene. Quid est humilitas? Cui senex. Arbor est vite in altum excrescens. Itez dixit. Terra in qua dixit deus sacrificium sibi offerre: humilitas est. Iterum requisitus senex quidam: quomodo potest anima humilitatem adipisci: respondit: si sua tantummodo mala homo consideret. Dicebat autez: quia perfectio hominis est humilitas. Dixit abbas Motoys: Humilitas nec ipsa irascitur: nec alios irasci permittit. Itez dixit. Humilitas est si quādo peccauerit in te frater tuus. anteq̄ peniteat: īdulseris ei. Q̄ pfecti viri q̄uis possint nolūt miracla facere: ne extollant

Bbas Joseph duz

cum aliis fratribus ad abbatem. Pimenium veniret quidam ex parentibus predicti senis Pimenij: attulit infantem cuius facies per arreptionem diaboli fuerat depauata: & sedens pater eius cuz eo foris monasterium plorabat. Cum autem vnus senex ad vocem flentis egressus esset: et interrogaret eum cur ploraret ille respondit. Parens sum istius Pimenii: et ob hoc veni vt videret hunc infantē Vides domine que huic infanti per satbanam contigerit temptatio. Timuimus enī vsq̄z nunc illum huc offerre: qui non vult nos videre Et nūc si cognouerit q̄ hic ego sum: cum confusione eiiciet me: Ego autē vos vidēs patres: qui modo ad eū venistis presumpsi venire huc. Quomodo ergo vis vade & miserere mei abba: & tolle īfantem istū: & defer itus tecū. vt oret p eo. Quem cū senex tulisset: & īgressus fuisset i cellā: sapiēti: ōsilio vsus: nō illū obtulit primo abbati Pimenio: sed minorib⁹ patrib⁹ & dicebat. Signate īfantē frēs faciētes orationez rogās p singulos senes. Et post oēs detulit illū Pimenio. At ille volebat eū nec aspicere. cuz āt rogarēt eū. vt sicut oēs. sic &

ipse oraret:ingemuit:z surgēs orauit dicēs Deus sana facturā tuā.ne vñet illi inimic⁹ Et signauit infantem. z mox sanus est patri redditus:Cū qdam secularis i eccle siaz veniēs ab immundo spiritu teneret: z omnes oronē fecissēt:nullatenus spiritus īmūdus egrediebat ab eo.dicūt ergo iter se fratres.Quid possum⁹ huic spiritui facere:¶ Nemo illū pōt excutere nisi abbas Bisariō.Sed si hoc dixerim⁹:ille nec ad ecclesiaz acgescit veīre: Bz faciamus taliter.Qñ ad ecclesiā añ omnes solet venire.hunc q patrē faciam⁹ sedere:z postea dicam⁹. Abba abba suscita hūc dormientem.Fecerūt ergo ita.Et veniēte abba te Bisarion.steterūt oēs in orone z dicūt ei.Abba suscita istū q dormit.Ille aūt dixit. Surge z egredere foras. Et mox egressus est ab eo spiritus immundus:z sanus factus est ex illa hora. Quod vtiliter aliquotiens in sordidis cogitationibus derelinquimur ne extollamur

Epe dicebat beat⁹

Antoni⁹.nisi pastor velaret oculos aialis.mercedē suā recipiēs ipse consumeret. Ita z nos p dei dispensatiōez regimen accipimus. vt ea q̄ operabamur bona.nō valeam⁹ intendere:ne nosipsi beatificātes.possim⁹ extollere.z mercedē ppriam amittam⁹. Nā z ab hoc qñ relingmur in sordidis cogitatōibus.necesse fit vt hoc tm̄modo p̄uideamus: vt nosip̄os z nostraz sentētiā ꝺdemnemus:z ea q̄ sunt in nobis sordida.illud puū bonū opus nostrū in nobis obscurent. Nunc̄z eni homo bonus ē. etiā si bonus esse desideret.nisi de⁹ habitauerit in ip̄o:qz nemo bonus nisi solus de⁹ Oportet āt vt nosip̄os semp veraciter incusem⁹:Qñ eni se qsc̄z nō reprebēdit mercedē ppriā amittit. Idē beat⁹ antoni⁹ dū i cella ppria oraret: venit ad euz vox dicens. Antoni.nec dū pueniſti ad mēsuraz Lorriarij q ē in alexandria. Quo audito senex cōsurgens mane arrepto bacculo i ciuitatē festinus puenit. Cūc̄z ad designatum hominem pueniſſet.z ingressus fuisset:ille viso tāto viro obstupuit. Cui dixit senex. Refer mihi opera tua: qz propter te relicto deserto huc veni. Qui respōdēs ait. Nescio me aliqñ aliqd boni ppetrasse. Unde ex cubili ppio mane cōsurgens.antecz̄ in opere meo residea. dico q̄ omnis hec ciuitas a minore vsc̄z ad maiorē īgredit in regnū dei ppter iusticias suas:ego āt solus ppter peccata mea penā sēpiternā īgredior.Qꝺ ꝟbū mane.z antecz̄ gescā sero:ex cordis mei cēseo veritate.Qꝺ audiēs beat⁹ antonius respondit. Jn ꝟita te fili sicut bon⁹ artifex sedēs i domo tua cū requie regnū dei adept⁹ es: ego autē velut sine discretōe omne tp̄s meū i solitudine ꝺuersat⁹.nec dū verbi tui assūpsi mē surā.Quidā frater regsiuit abbatē ⁊Pimenium dicēs.Quid ē pater: q̄ apostolus dicit:oīa mūda mūdis:¶ At ille dixit. Si qs ad hunc ꝼmonē puenire potuerit vt eū intelligat: videbit se minorē esse toti⁹ creature.cui frater. Et quomō me possū videre minorē ab eo q homicida ē:¶ Respōdit senex.Si potuerit homo ad ꝼmonē hunc ap̄i puenire.z viderit hoiez q̄ forte aliuz occiderit: dicit in semetip̄o. Ille qdez hoc solū peccatū fecit.ego āt omni hora homicidiū cōmitto meipsū iterficiēs. Et cū frater regreret quō hoc posset fieri.respōdit senex.hec sola hois iusticia ē vt sēp semet ipsū rep̄bēdat:z tūc iustificabit cū sua peccata ꝺdēnat.Qui ꝺā frater dixit ad senez Cogitatō mea dicit mihi bon⁹ sum. ¶ Respōdit ei senex.Qui nō videt peccata sua semp ille in bonis esse se credit:qui aūt videt illa.cogitatōes ei suadere nō possunt q̄ i bonis sit.scit eni qꝺ videt. Opus ğ est laborare mltū. vt se qsc̄z ꝺsiderz.nā negligētia ignauiac̄z z relaxatio excecāt oculos cordis nostri. qdā frater dixit abbati ⁊Pimenio.cogitatiōes mee nō permittūt me peccata mea respicere.sz patres mei cogūt me cogitare peccata. ¶ Rñdit abbas ⁊Pimenion de abbate Jsidoro referēs z dicēs.Dū plāgeret abbas Jsidor⁹ i cella sua.z discipulus eius in alia cella sederet: ꝺtigit vt illa hora idē discipulus ad illum

veniret q̄ ille plāgebat.ꝛ regsiuit eum vi cens.Quid plāgis pater? At ille respōdit Peccata mea plāgo fili.itex dicit ei. Nō babes peccata abba.Dicit ei senex. O si li si peccata mea de⁹ manifestaret homi bus:nec tres nec q̄tuor sufficerent .sed plures. Quomō vitetur detractio.

Vidam frater requisiuit abba tē pimenon: dicēs: Quomō po test homo vitare.ne loq̄tur male de ꝓxio suo? Respndit senex. Ego ꝛ ꝓximus meus due imagines sum⁹.Cū ergo meā imagi nē reꝑhēdero.iuenit imago frīs mei apud me uenerabilis.q̄n āt meā laudauero. tūc fratris mei imaginē prauā respicio. Tūc ḡ alij nō ꝺtrabo si sēp meip̄z reꝑhēdo: ga magnū vix ꝺspicit.q seip̄z nō ꝺsiderat:Di cebat gdā patx qcqd bēs:odio alii ne faci as. Si odis q tibi male loq̄t.nec tu male loq̄ris ꝺ alio. Si odio bēs q tibi facit calū niā:nec calūniā tu alicui facias. Si odio habes q̄te i ꝺceptu ducit aut iniuriis appe tit.aut aufert qꝺ tuū ē.aut aliqd tale facit nihil hox facias alicui. Qui ḡ hoc ꝟbū cu stodire pōt:sufficit ei ad salutē. Un⁹ ex san ctis p̄rib⁹ vidēs alium negligētem: fleuit amare dicēs. Ueh mihi .q̄ quō hodie iste peccat :sic ꝛ ego crastino. Et monebat di scipulū suū dicēs. Quis aliqs ḡuiter p̄ñte tē peccauerit. ne ꝺdēnes eū:sz sic apꝺ te sit tāq̄ tu pluseo pecces. Quis ille secula ris sit: nisi forte deū blasphemauerit qꝺ est hereticox. Quidā noie Thiote⁹ anacho rita negligētē quēdā fratrē audiēs iterro ganti abbati qd illi frī faceret. dedit ꝺsiliū vt eū expelleret. Cū ḡ ille expulsus ēsset. tēptatio venit super Thimoteū. Et cū plo raret i ꝺspectu ꝺi ꝛ diceret.peccaui mise rere mei: venit ad eū vox dicēs. Thiothee ideo tibi hoc euenit:quia fratrem tuum in tempore temptationis sue despexisti.

De voluntate proximi facienda:

Rater quidam requisiuit abbatē Pimenion dicēs, Quid ē fides? cui senex. In caritate ꝛ hūilitate sēp viuere:ꝛ facere bonū ꝓximo suo. Ab bas Theodor⁹ cū de ope manuū.aieq̄z lo quer̄t: dicit ad eū frater. Explana nobis opus aie abba.ꝛ opa manuū. Cui senex. Oia q̄cūq̄z ꝓ mādato ꝺi facim⁹:i opibus aie reputāda sūt.q̄ ꝟo ꝓ nostra agim⁹ vti litate seu cōmodo.hec oia opa manuū cē noscunt. Abbas Apollo.siqs de frib⁹ eux in suo reqsisset ope ꝛ labore:mox pgebat cū omni leticia dicēs. Ego cum rege meo x̄po vado hodie opari ꝓ aia mea. Hec est enī merces que anime reputatur.

De refutatione proprie voluntatis.

Vidam ana chorita sedebat iuxta cenobiū mltas ꝟtutes faciēs Et cū venissent ad illū aliq monachi de ceno bio:ꝺpulerūt eū nō ꝺsueta hora māducare Et post hoc dixerūt ei frēs.contristat⁹ es abba aliqd.q̄ hodie ꝺtra cōsuetudinē feci sti? qui b⁹ ille rñdit: Tūc ē mihi tribulatio q̄n ꝓpriā fecero volūtatē. Quidā frater veniēs i scithi.vt videret abbatē Arseniū postulabat. Cūq̄z alii frēs ei vt paululuz reqescceret suaderēt:rñdit. Non māduco panē nisi illū videre meruero. Tūc vnus ex frib⁹ ip̄z duxit ad abbatē Arseniū.pul satoq̄z ostio cellule itroduxit euz. Deīde su scepti ꝛ oꝛone facta ꝺsederūt. Cū āt.b.ta ceret Arseni⁹. ille q frēz adduxerat: ait. Ego discedo. Sz ꝛ is q ex magno ꝺside rio venerat: vidēs qa nihil ei locut⁹ fuisz abbas Arseni⁹: p uerecūdia tacit⁹ sedens dixit. Et ego quoq̄z tecū frater abscedo. Ac sic vterq̄z discesserūt. Postulabat āt ut etiā ad abbatē Moysē.q ex latronib⁹ ꝺuersus fuerat:ꝺduceret. A quo suscept⁹ facta caritate dimissus ē. Frater āt q ad vtrosq̄z ipsum duxerat. Dixit illi. Ecce vtrosq̄z quos postulabas vidisti. qs tibi plus ex ambob⁹ placet? At ille ait. Mihi interea hic melior videt̄.q nos vtrosq̄z ꝛ bene suscepit ꝛ bñ pauit. Quo ꝛmone cō pto. vn⁹ ex p̄rib⁹ ad dñm orauit dicēs. do mine hāc mihi rē p̄cor oñde.q̄ vn⁹ ꝓpter nomē tuū oēs boies videre aut appellare refugit. alter ꝟo oīb⁹ ꝓpter nomen tuum

cõmunis ẽ. Et ecce ī extasi due illi naues p fluuiũ ostẽse sũt: ꝛ ī vna qdem vidit spũm scm̃ cũ silentio ꝛ rege: vna cũ abbate arse/nio nauigãtẽ: ī altera ⁊vo naui vidit abba/tẽ Moysen ꝛ angelos dei. mel ꝛ fauũ ī os ꝛi dẽtes eius inserẽtes. De obsequiis ifirmantium vel infirmitate ipsa.

Vidam frater regsiuit senes dicẽs. Duo fratres ī vna sũt cella: ꝛ ille qdẽ vn⁹ sex dieb⁹ ite/gris iciunat: ille aũt alter ifirmãti facit ob sequiũ. Cui⁹ g op⁹ mai⁹ ẽ apud deũ? Rn̄/dit senex. Si ille q ieiunat sex dies p nares se suspẽderit: nõ erit silis illi alteri ī cõspe/ctu dei. Jobes minor Thebe⁹. discipulus abbatis Ammoys. xii. ãnis ipsi seni ifirmã/ti fecit obseqũ: senex tñ cũ vidisset cũ labo/rãtẽ: nũq̃ illi ꝓmonẽ blãdũ ac placitũ locu/t⁹ ẽ. Cũ aũt dc h̄ mũdo trãsiret: sedẽtibus alijs senib⁹ tenuit man⁹ ei⁹: ꝛ dixit ei ter/tio: salueris salueris salueris: ꝛ tradidit illũ senib⁹ dicẽs. Jlle nõ homo: sed angelus est q tot annis mihi ifirmãti seruiẽs: nec bonũ ꝓmonẽ audiẽs fecit tñ obsequiũ cũ magna patiẽtia. Plures igitur diuersis laborãtes necessitatib⁹ occurrerũt frẽs ad scm̃ Anto/niũ: iter quos ꝛ Eulogi⁹ qdã monach⁹ ale/xãdrin⁹. cũ alio q elephãtiacho morbo cru/ciabat: quos illuc ꝓpter huiusmodi causaꝫ venisse memorabãt. Hic Eulogi⁹ scolasti/cus erat: secularib⁹ litteris erudit⁹. Qui īmortalitatis desiderio capt⁹: huic mũdo renũciauerat: diuisisq; reb⁹ suis oĩb⁹ atq; dispsis: paꝫ aliqd pecuniaꝫ reliquerat si/bi: qb⁹ qꝛ p se opari nõ poterat vteret. ũ igit cũ quedã animi ɔfectio fatigaret: ꝛ ne q; cũ mittis ī monasteria ɔgerc: neq; soli/tariã vitã posset ferre patiẽter: reppit quẽ dã publice ī platea iacẽtẽ: ita in ualitudine illa: quã supius dixi ipletũ vt sine pedib⁹ ꝛ manib⁹ videret. cui lĩgua tñmodo īmunis a tãtis cruciatibus erat: qua magis posset ab ituẽtib⁹ malo⁊ suo⁊ remediũ ꝓmere/ri. cũq; eũ assistẽs vidisset Eulogi⁹ oratõe facta ad deũ: ꝛ facta quadã cũ dño pacti/one: bis allocut⁹ ẽ ⁊bis. Dñe iquit ɔs ī tuo noĩe suscipio istũ: rã imani valitudine ꝑpe/ditũ: vt ꝓpt̃ istũ possiꝫ ꝛ ipse saluari. Assis ergo mihi Jesu xp̃e: atq; patiaꝫ ī tali mĩste/rio largiaris moxq; ad iacentem illũ ait. Uis frater suscipio te ī domo mea: ꝛ qua/cũq; potuero rõne sustẽto? cumq; hec ille libenter amplecti dignaretur se diceret: Uadã ergo iquit ꝛ asinũ quo veharis ad/ducã. cui vehemẽter exultãs ɔsensit egro/tus. qdq; mox fecit Eulogius: ꝛ memora/tũ ad hospitiũ suũ sine dilatõe transuexit. Per quĩdeciꝫ igitur annos iugi curatõe ꝛ perpetua ei sollicitudine seruiebat: per qd̃ omne tẽpus ꝛ ille cui tãtũ deferebatur ob sequiũ cũ gratiarũ actiõe cũcta tolerabat ꝛ Eulogii manibus ꝛ medicamẽtis cibisq; ꝛ balneis ꝓut cõpetebat valitudini cura/batur. Post. xv. vero ãnos ĩstinctu demo/nis: supradictus egrotus ĩmemor tot labo/rũ Eulogii: tãtorũq; meritoꝝ: cepit ab eo velle discedere: multisq; iniurijs atq; op/probriis ĩcrepare eũ dicẽs. Fugitiue: qui proprijs domũ deuorasti: furatusq; es alie/nã substãtiã: ī me occasionẽ salutis tue rep/perisse te credis? Eulogius autẽ rogabat eũ. ꝛ satisfaciens animo eius dicebat. No/li mi dñe talia loqui: sed dic potius: quid te cõtristaueriꝫ ꝛ emendo. Elephantiosus autẽ cuꝫ furore dicebat. Uade nollo istas adulationes tuas. Proiice me in publicũ refrigeratione tua non egeo. Eulogius au/tem obsecro te inquit placare: aut quid te inquit contristauerim venerãde senex edi/cito. Elephantiosus autem asperior ī furo/re dicebat ad eum. Jam fraudulentas irri/siones tuas non fero: adulationes ꝛ subsan/nationes tuas non tolero. Nec michi hec arida parcaq; vita iocunda est: volo car/nibus saturari. Cũq; ei exhibite a viro pa/tientissimo Eulogio carnes fuissent: cepit iterum proclamare. Non potes iquit mee satisfacere voluntati. neq; tecũ solitarius habitare preualeo: populũ videre ad pu/blicũ ire desidero. Dicit ei Eulogius. ego adduco tibi multitudinẽ fratrũ: rursus fe/rocior ac pene blasphemus egrot⁹: ne iqt mihi tuã faciẽ videre volo: ꝛ adducis mi/hi similes tuos soli⁹ panis ɔuoratores. cõ/

cutiēsq; semetipsū:ingeta voce clamat dicēs. Hic eē nolo:ad publicū ire desidero. O violētia. In eū locuz me ꝓjice:vñ me sustulisti:Tāta ꝯ erat ei⁹ insania:adeoq; sē sus ipi⁹ ifirm⁹ quodāmodo mozes puerterat demō.vt ꝛ laqueo se forte supendisset si manus ꝑ quas hoc facere posset hūisset. Ad mōachos itaq; vicinos pgit Eulogi⁹: ita dicēs eis.qd faciā ꝙ elephantiosus iste penit⁹ despare me fecit:Dicūt ei.Quāob causā:Rñdit eis.qz dura sūt q̄ mibi conatur ponere.ꝛ qd agā ignoro.ꝓjiciā ne eū: Sed aliter deo ꝺxteras dedi.de hoc satis vereoz. Nō ꝓiiciā eū.Sed tot ac tāta iterū diex ac noctiū mala ferre nō possū. qd de ipo igit a me fiat ignoro. Ad quē illi bis ẏbis loquūt dū adhuc viuit ꝛ supest magn⁹ ille:sic enī vocabat antoni⁹:ascēde ad eū egrūq; naui ipositū i monasteriū eius deferz.expectās ibi donec spelūcā suaz egressus adueniat.Quē cū videris.referes ista q̄ pateris.atq; ab eo ꝺsiliū postulabis. qc/ qd tibi super hoc dixerit facies.ꝛ ei⁹ monitiōib⁹ acqescens.sciēs a deo iuberi tibi qꝺ ille ꝑcepit. Mox igit ẏmonib⁹ fratrū liben ter istruct⁹.supradictū egrū blādis ꝑcibus supans.littorali nauicule iposuit:sustulitq; de ciuitate ꝑ noctē.ꝛ ad discipulox sancti Anto.bitaculū duxit: Euenit autē vt alto die vesptinis horis supueniret illuc.b. Antoni⁹:referēte mibi Cronio:ꝙ clamide expellib⁹ facta idut⁹ aduenerit.Solebat aūt venies ad mōasteriū fratx vocare ex ipis Macbariū eūq; bis ẏbis iterrogare. Uenerūt adhuc aliq fratres:Et ille veisse dicebat.De egypto igt sūt an ꝺ hierosolima: Hoc aūt signū ab bis tulerat dari. vt q̄tiens aliq nō satis digni colloqo ipi⁹ venirēt aduenisse egyptii dicerēt.q̄tiēs aūt sci qdā ꝛ spūales viderēt viri: veisse ꝺ hierosolima nūciarēt. Tūc ꝯ veniēs iuxta ꝺsuetudinez suā.cū iterrogaret vtx hierosolimite illic frēs essēt an egyptii:rñdit Macbari⁹ dicēs.ex vtroq; illic sdā genere vidisse se.cū aūt dixisset illi.s.Ant.fac illis leticiā ꝛ sumāt cibū vna cū eis oratōe ꝺpleta iubebāt discedere.ac ẏo cū hierosolimitas venisse dicdicisset.p totā noctē cū ipis sedēs ea illis q̄ saluti eox ꝓficerēt loq̄bat. Memorata igit nocte cōsedisse referebāt.ꝛ vnūquēq; ad se de bis q̄ ꝙuenerāt euocasset.Cūque a nullo ꝯ illic Eulogi⁹ vocarē audisset ipe ī tenebris ꝓpria voce sua illū ter noie vocauit.cui cū supradictus scolastic⁹ nō rñderet putās ꝙ alter aliq̄s Eulogi⁹ vocarē. Dicit ei rursus: Te voco Eulogi: q̄ ab alexā dria ciuitate veisti.Dicit ei Eulogi⁹.Quid queso iubes:Et antonius quid inquit huc veisti:Respondit eulogius dicens:Qui tibi nomen meū reuelare dignatus est:ipse etiā ꝛ aduētus mei causā ꝓculdubio reuelauit.Tunc ille.quare ingt veneris scio ꝛ ante omnes bos fratres vt omnes audiant refer. Jussus igitur a magno Antonio seruus christi Eulogius rettulit āte omnes Jstū elephātiosū ī platea publica reppi proiectū cuius curā nullus hominū gerebat:ꝛ ꝓmisi deo: vt deseruirē egritudini eius q̄modo possem.ꝛ ego ꝑ illū ꝛ ille ꝑ me saluaret. Exquo aūt parit sumus ꝯtus decim⁹ ānus est sicut ꝛ vestre sanctitati credo oia reuelata.Quia igit post plurimos ānos cū a me nihil mali ꝓtulerit.variis me ꝓcellis ac tēpestatibus vexat:ob qꝺ ꝛ ego ipsuz a me ꝓiicere cogitaui.ꝓpterea ad sācritatē tuā veni.vt qd ex hoc faciā. digneris me tuis edocere cōsiliis:ꝛ orationibus adiuuare. Pessimis enīz motibus totus fatigoz ꝛ crucioz:cui bec tunc Antonius seuera atque iracunda respōdit. Tu illū a te ꝓiicis Eulogi:Sed ille euz nō ꝓiicit q̄ euz a se factuz esse cognoscit. Proiicis eū.meliorem te inueniet.ꝛ eligit deus q̄ colligat destitutū.Cumq; pterritus ad bec Eulogius verba tacuisset.relicto rursus sanctus Antonius Eulogio.cepit egrotū ꝓpriis sermonibus verberare:ꝛ bec ad euz cuz clamore maximo loqui. Elephantiose sceno ac luto horride.nec terra digne nec celo.non desinis iniuriam dei vociferari: Nescis. qui ministrat tibi christus est.Quemadmoduz ausus es cōtra christum talia loqui: Nam propter christū se iste fuitio tali ꝛ obsegis subiugauit. Quē ꝛ ipsū mordaci sermone

laceratū religr:ɔuersisqz verbis ad alios fres.ad vnūquēcqz ita vt ratio singlox exigebat locut⁹:rursus ad eulogiū z ad egrotū redit: dicitcqz eis. Ne qs vestrum o filii quocqz se vertat:neuter ab altero sepet: sz ad cellā vestrā i qua p tm tps vixistis redite:i pace oēz tristiciā deponētes.'Jā nunc eniz ad vos dns ds mittet. Nā tēptato ista iccirco accidit vobis:qz ad finē vite ambo venistis:etiā vterqz vestrū merebit coronari. Nihil g aliter feceritis. ne forte vos angelus veniēs:i eo i quo dixi loco iuenire non possit: vtriscqz coronis fraudemini. Qui cū ad cellā suā velociter redeūdo reintegrata pace venisset:itra.xl.dies Eulogi⁹ prior obiit:z post aliquot triduū suprad dict⁹ defecit Egrot⁹. aio vehemēter icolomis.Croni⁹ autez cū plurimū tpis i thebaicis fuisset locis:ad monasteria alexādrina descēdit:euenitqz vt ad illū occurreret diē g vni⁹ qdē quadragesim⁹:alterius aūt tercius celebrat⁹ tūc a fribus dicebat.Cū igit Cronius hoc audisset obstupuit:sūptoqz euāgelio scō atqz i medio fratx posito: cū sacramēto ipsis p ordinē cūcta exposuit dicēs. Hox oiuz q cōmemorauī iterpres ipse fui fmonū eo qx grece loqui scūs Antoni⁹ nesciebat. Ego aūt vtrāqz līguā nouerā:atqz iter ipsos loquebar : illi qdē greco:isti aūt egyptio ore respōdēs. Hoc quoqz Croni⁹ ipse nobis referebat:qx ei scūs. Antoni⁹ i illa ipsa nocte qua btm Eulogiū dimisit dixisset:qz p totū annū depcat⁹ fuisset: vt ostēderētur eidē p reuelationē loca pctōx atqz iustox. Et se vidisse dicebat pcex quēdā vsqz ad nubes gigātē:tetbri coloris extensas habētē ad celū manus: atqz ifra pedes ipsius lacū ad speciē marisfulguz. vbi tāqs aues iquietas aias volātes vidit Antonius : z ille qdē quēcūqz supra ipsius man⁹ caputqz volabāt cōseruabātur:qcūqz aūt manib⁹ ipsius repte fuissēt mergebātur i lacū. Uocē aūt tūc talē sibi venisse referebat. Has oēs aias quas volātes vides:scias aias esse iustox q i paradisi habitatiōe regescunt. Ille aūt aie alie ad iferna mittūtur qō patiūtur:gcūqz carnali obedierīt volūtati:z gcūqz iracūdiaz retinētes:reddere malis paria tēptauerīt Referebāt aūt nobis tā Cronius qs scūs Jerax:atqz alii plures vicini fratx: ista q dicā. Quidā senex dixit qz si scit monach⁹ esse aliquē apud quē pficere possit:sed necessaria corporis cū labore habet:z ppterea nō vadit ad cū:huiusmodi monachus nō credit esse deū. Dixit qdam senex. Qui vult beremū habitare ōbet cē doctor:ñ q doctrina egeat ne detrimentum sustinere videatur. Quod infirmitas corporis prosit anime claret ex his.

Agnus quidam se

nex ifirmāti discipło suo dixit. Ne ɔtristeris fili ex ifirmitate vel plaga corporis tui. Sūma eniz religio ē: vt i ifirmitate qs gras agat deo. Si ferrū es:p ignē emittis eruginē:si vo aux es.p ignē pbatus.a magnis ad maiora pcedis. Ne anxieris g frater. Si eniz te ds vult in corpore torqueri tu qs es g ei⁹ volūtati resistas aut moleste feras:' Sustine g z roga deū: vt q ipse vult illa ɔcedat. Quidā senex cū frequēter ifirmaret corpore z lāgueret:cōtigit vt vno ānonulla eū egritudo ɔtīgeret:z ppterea flebat z grauiter ferebat dicēs. Reliquisti me domine:z noluisti me prese ti hoc anno visitare. De timore dei.

Bbas piemon re

gis⁹ a fre:quēadmodū aīa resistaret:z timere deū nō vult. Rndit senex aīa qdē vult tiere deū:sz nec dū tps ē. Timor eni dñi magna pfectioē. Quidā fra sene regsiuit dicēs. Quō timor di venit i aiaz:' Et ait senex. Siqs p ai⁹ humilitatē possederit vt neminē iudicet vl' ɔdēnet: vel largitor sit elemosinax:z vt nihil habeat:tūc venit timor dei i aiaz. Dixit senex. Timor z humilitas z egestas victualiū maneāt in te. Frater qdā iterrogauit senē dicēs. Unde ē abba cor meū dux:z nō timet deū:' Dixit ei senex. Puto si homo teneat increpationem in corde suo possideat timorem domini. Dixit ei frater. Quid est increpa

tio? Ait senex. Ut in omni re increpet homo animaz suam: dicendo ei. Memor esto quoniã oportet te deo occurrere. Dicit aũt & hic qd ego volui cuz hoĩe? Estio aũt qz si gs ĩbis pmanz veniet ei tior di. De pnia

Equisiuit quidã frater

abbatẽ pimeniũ dicẽs. Quid ẽ penitentia? Cui senex respõdit. Penitentia peccatorũ ẽ vlterius non peccare. Hec eni vox ad hominẽ sẽper clamat. vsque ad vltimã respiratione Hodie cõuertimini ne vobis repẽtina mors tanq̃ fur superueniat. Abbas pimenius dixit cũ gemitu. Oẽs virtutes ingresse sũt in cellã meam. preter vnã virtutẽ: & ex eius labore stat hõ. Interrogauerũt eũ frẽs. Que ẽ ista virt? abba? Rñdit senex. Ut sẽper seipsũ repbẽdat hõ Qz ppnias vno; dielpõt hõ recõciliari deo.

Vidaz ex patribus

de aliquo referebat epõ. eo q̃ audisset duos ex plebe sua viros: nimie ĩpuritatis & adulteros. Rogauit ergo deũ vt si ita esset: agnosceret. cuz ergo post oblationẽ cõsecrataz vnusquisq̃ ad cõmunionez accederet. per singulorũ facies itelligebat & animos. peccatorũ eni facies nigras ĩspiciebat vt carbones: & oculos sanguine repletos: alios vero vidit clara facie & vestibus albis ĩdutos. cum aũt corpus domini suscepissent. i quorundã vultibus lumen i quorundam vero flamma videbatur. Ut autem agnosceret de illis quorum crimen audierat. communionem illis porrexit: & vidit vnum ex illis clara facie. & honorabili albisq̃ vestibus circũdatuz: alterz vero nigrum & horribili vultu. Et postq̃ diuini mysterij gratiã susceperũt. vnũ lux q̃dã illustrauit. alterz aũt quasi flãma succendit. Orauit ergo episcop? deuz. de singulis q̃ ei ostẽsa fuerãt se edoceri. Astãs aũt angelus domini: dixit ad eũ. Oia q̃ de istis audisti vera sũt. Sed ille vn? i sordib? suis adhuc pmanet. & i volũtate peccãdi: ideo illũ nigra facie & flãma succẽdi vidisti. Ille aũt alter similis illi qdẽ erat: sicut audieras: sz ideo illũ clara facie illustrari vidisti. qz recordat? eorũz q̃ prius fecerat. & abrenũcians illis malis opib?. cũ lachrymis & gemitib? dei misericordiã postulabat: promittẽs vt si p̃terita illi fuissent dimissa peccata. vlteri? ad eadẽ non rediret. & ideo prioribus criminib? deletis. ad hãc gratiã quã vidisti puenit. cuz aũt episcop? de gratia dei miraretur. eo q̃ nõ solũ de tormentis tã turpis vite hominẽ liberz statuerit: sz & tãto honore decorauerit. Respõdit ãgelus. Bñ miraris: hõ eni es. Nã dñs noster ac vester: naturaliter bon? & human? est cessantib? a peccatis. & penitẽtib? i ofessione: qz nõ solũ tormẽta dimittit. sed & honore efficit dignos. Sic eni de? dilexit hoĩes. vt vnigenitũ suũ daret p̃ peccatorib?. & p ipsis ad mortẽ destinaret. Qui ergo cũ inimici ei? essent mori pro ipsis elegit: quanto magis miseretur eorz. cũ illi? propii sint. Hoc ergo scias. q̃ nulla peccata hominuz. dei bonitatẽ vicũt: si tantũmodo per penitentiã vnusquisq̃ q̃ pri? fecerat aboleuerit mala. Misericors ẽ eni de?. & ifirmitatẽ generis h ũani scit. & passionũ fortitudinẽ. & dia boli virtutẽ vel malicia. & cadẽtib? qdẽ hoĩb? i peccatũ. tãq̃ filiis idulgens. expectat emẽdationẽ: penitẽtib? vero tãq̃ lãguidis opatit & miseret. & mox soluẽs peccata eorz iustorz illis etiã p̃mia tribuit. Audiens aũt episcopis miratus est nimis. & glorificauit deũ: manifestãs oib? q̃ sacra sũt. De eodẽ.

Abbas paulus simplex bẽbat

hãc grãz vt igrediẽtes i ecclesiã senes aspiciẽs. ex ipsa facie eoruz. vniuscuiusque cogitationes siue male siue bone essent: sentiret. cũ ergo aliquãdo veniss̃et ad ecclesiam. vidit eos clara facie & leto animo igredi: & ãgelos eorũ cũ gaudio pariter cũ ipsis. Unũ aũt vidit nigrũ & nebulosuz habentẽ corp?. & demones hinc atq̃ inde trahentes eũ ad se. misso freno i narib? ei?. & angeluz sanctũ ei? de lõge sequẽtẽ tristẽ. Beatus ergo paulus cepit flere amarissime. & pectus suũ tõdere: sedẽs ante ecclesiaz propter eũ quez talez aspexerat. Omnes autem alii senes vi-

dētes eū sic flentē. ceperunt rogare vt si quid in illis vidisset: manifestaret. aut cuz illis īgrederet ī ꝯgregationē. Ille aūt noluit īgredi. sz semp flebat ꝓpter eū quem sic viderat: Post paululū aūt cū absoluta ꝯgregatōe discederēt: itez oīuz vultꝰ circūspiciebat. si tales egrederent q̄les īgressi sunt. Et vidit illū quē āte viderat nigrū z nebulosuz. egressū clara facie z cādido corpore: ꝰmones de lōge sequētes eum. sanctum autem angelum eius prope eum hylarem et gaudentem super eum nimis. Tunc sanctus Paulus exurgens. cū gaudio vociferabatur benedicens deum ac dicens. O quāta misericordia z benignitas dei ē: quāta miseratō eiꝰ ē. Et ascēdēs in altiori loco voce magna dicebat. venite z videte opa dei: venite z videte quē admōz oēs hoīes saluos vult fieri. z ad agnitōem veritatis venire. Uenite adorem⁹ eū dicētes: qz tu solus potes peccata dimittere. Cū aūt omnes cōuenissēt. exposuit eis paulus q̄ vidisset antecꝫ ingrederēt ī ecclesiā. z q̄ postea. z petebat illuz frem quē sic viderat. vt ei māifestaret cogitatōes z actꝰ suos: vel quēadmodū tantā ꝯmutatōez illi deꝰ donasset. Ille ꝙo ante oēs cepit referre: dicēs. Ego hō sū peccator: z mltis tēporibꝰ semp fornicatōi fui dedit⁹. Ingressus aūt nūc in ecclesiā dei. audiui ꝙba q̄ locutꝰ ē dñs p esaiā ꝓphetā dicēs. Mūdi estote. z tollite malitias de animabꝰ vestris: āte ꝯspectū oculoꝝ meorū. Discite bñ facere. q̄rite iudiciū. Et si fuerint peccata vr̄a vt coccinū: vt nix dealbabunt̄. si volueritis z audieritis me bonā terre ꝯmedetis. Ego eni fornicator ꝯpunctꝰ i hoc ꝙmone ꝓphete. z īgemiscēs intra pectus meū. dixi ad dñm. Dñe tu es q̄ venisti saluare peccatores. Nec ḡ que nunc p ꝓphetam ꝓmisisti opere cōple in me indigno z peccatore. Ecce eni ammodo ꝓfiteor tibi. z promitto ex toto corde: qz vltr̄ius hoc malū nō faciā. sz renūcio omni iusticie. z āmodo tibi ꝙuio ī ꝺsciētia mūda Ab hodie ergo dñe z ab hac hora suscipe me penitētē. z adorantē te. z renunciātē omnibꝰ peccatis. Juraui z statui apud me ꝙuare omnes iustificationes tuas. Sub hac sponsione egressus sum de ecclesia: statuens apud me nihil de prioribus peccatis vlterius facere. Qō cum audissent omnes clamauerunt vna voce ad dominū: dicentes. Qꝫ magnificata sunt opera tua dñe: oia ī sapia fecisti. Quia z ī proposito penitētie: si trāseat bō tñ suscipiat.

Enit quidam frater ad abbatem pimenion dicens ꝙ grandem tribulationem passus esset. Dicit ei senex. fuge de loco illo quantum tribus diebus z tribus noctibus ambulare potes: z face annum integrum ieiunans vsque ad noctem. Cui ille. Si mortuus fuero anteꝫ vnus annus transeat. quid de me fiet? dixit abbas pimenion. Confido in deum. qz si tu cum tali proposito a me fueris egressus vt hoc facias. etiaz si mox mortuus fueris. cum desiderio bono suscipitur penitētia tua apud deum. Quidam frater sedebat in cella sua in egypto. in magna humilitate precipuus. z habebat sororem in ciuitate meretricem. q̄ multis animabus ꝓditio fuerat. Frequenter autem insultabant senes fratri illi. z vix potuerunt persuadere illi vt veniret ad illam: quatenus per admonitionem eius posset peccatum qō per eam fiebat euincere. cum ergo venisset ad locum. quidam ex notis eius videns eum: precessit z nunciauit illi dicens Ecce frater tuus venit ad te. Illa autem pre gaudio relictis amatoribus suis quibꝰ ministrabat capite discooperto ad occurendum fratri egressa est. dum ergo tē ptaret eū amplecti dixit ei. Soror mea carissima parce aie tue. qm̄ ꝓpter te multi peunt. z quēadmōz poteris sufferre amara illa z eterna tormenta? Illa aūt cōtremiscens dixit ad eum. Scis frater qz est mihi salus vel āmodo? cui ille. Si volueris. est salus. Illa autem iactans se ad pedes fratris: petebat vt eam secum duceret ī desertū: cui frater: Uade cooperi caput tuū z sequere me. cui illa. Eam⁹. opor

tet me enī ꝺformari iter hoīes nudo capite ꝺeābulātē ꝙ̄ i officinā peccati mei itex ingredi. Dū ẏo pariter ambularēt. monebat eā ad penitētiā. Uidés aūt qꝫ quidaꝫ obuiarēt ſibi. dixit ei. Qñ non omnes ſciunt qꝺ ſoror mea es: paruꝫ ꝺe via ſecede donec trāſeant. Et poſt tranſgreſſis illis: uocauit eā ꝛ dixit. Eamus ſoror viam noſtrā. Illa aūt nō reſpōdēte. ꝓquirēs iuenit eam mortuā: ꝛ veſtigia pedū eiꝰ ſanguine plena. erat enī ꝺiſcalciata. Cū autē ſenibꝰ renūciaſſet factū: ꝺtendebāt inter ſe ꝺe ſalute eius. Manifeſtauit aūt ꝺeꝰ vni ſeni ꝺe ipſa. eo ꝙ nulla cura fuit illi i itinere ꝺ corporali vſu: ſꝫ vulnꝰ ꝓpriuꝫ neglexit. ꝛ ſuſpirauit in tam grādi ꝑditōe: ideo ꝓ ꝺeuotione cordis eiꝰ ſuſcepit ꝺeus penitentiam eius. De impugnatione ꝺemonū.

Uidam frater requiſiuit a ſene ꝺicés. Cur abba a ꝺemonibꝰ i pugnamur? Reſpōdit ſenex. Qm̄ arma noſtra abiecimꝰ. id ē penitētiā humilitatē obediētiā. ꝛ penuriā. Frater qdā abbatez ſyſoiū reqſiuit ꝺicés. Putas abba. ſi mō ꝑ ſequit̄ nos ꝺiabolus. ſicut antiquos? Rn̄ ꝺit. Magis mō homines noſtre etatis ꝑ ſequit̄. qꝫ appropinquāt genera penaruꝫ. vbi ille cū legionibus ſuis anguſtat̄: ꝺum ſcit ſtagnū vbi in igne ꝛ ſulphure arſurus erit. ideo hoibus infeſtat̄. Nec tñ ifirmos quoſq; ꝺignat̄ appetere: quos vbi voluerit cito ſubuertit: ſed fortes magis ac magnos ſupplantare per ꝺiuerſa precipitia aggrediꝫ. Abba pimenius requiſiuit abbatē abrahā. Quēadmodū nos ꝺemones impugnant? Ait ſenex. Demones nobiſcū non pugnant quia voluntates coꝛum facimus: ſed noſtre nobis voluntates ꝺemones facti ſunt: ꝛ tribulant nos. Unde apoſtolus. caro concupiſcit aduerſus ſpiritum. ſpiritus autem aduerſus carnem. vt non quecunqꝫ vultis illa faciatis. Nā vis ſcire cum quibus ꝺemones pugnauerunt cum abbate moyſe ꝛ ſimilibus eius: nos autem voluntates coꝛdis noſtri impugnāt Quidaꝫ frater requiſiuit abbatez achillē. Quemadmodū aduerſum nos poſſunt ꝺemones? Reſpondit ſenex. Per voluntates noſtras. Et adiecit ꝺicēs. Ligna libanites dixerunt. Qꝫ grandia ſumus ꝛ alta: ꝛ paruiſſimo ferramento incidimur. Nihil ergo ei ꝺemus ex nobis: ꝛ nos non poterit incidere. Uenerunt ergo homines ꝛ fecerunt in ſecuri manubꝛium ex ipſis lignis: ꝛ ita inciderunt. Ligna ergo ſunt anime: ſecuris ꝺiabolus: manubꝛiū volūtas nr̄a ē. Per malas ergo volūtates nr̄as icidimur

Qualit̄ hō i ſe moꝛtificare vicia poteſt.

Uidaꝫ frater reqſiuit abbatē moyſē ꝺicēs. Quō poteſt ſe hō moꝛtificare? Dixit ei ſenex. Niſi quis arbitratus fuerit ſe habere iam trienniuꝫ in ſepulcbro. ad hunc ſermonem peruenire nō poteſt. Abbas pimenius ꝺixit. Ille mōachus poteſt tanq̄ moꝛtuus huic ſeculo eſſe. qui ꝺuas res boꝛꝛuerit: ideſt carnis ſue requiem ꝛ vanam gloꝛiam. Senex quidam ꝺixit. Tunc erit monachus liber ab omnibus. cum in vno opere tantum intentus eſt bono. Quando enī bona opera exercet: veniens ꝺiabolus. locum non inuenit ꝛ ꝺiſcedit. Si autem malum opus exercet: veniens frequenter. ꝛ impugnat eum. ꝛ in ꝺeteꝛioꝛa ſubuertit. Beatus antonius monebat ꝺiſcipulum ſuum ꝺicens. Noꝛꝛe ventrem tuum ꝛ neceſſitates huius ſeculi. ꝛ concupiſcentiam malaꝫ et bonoꝛeꝫ tanq̄ abſens ꝺe hoc ſeculo. ꝛ requiem poſſidebis. De perſeuerantia.

Bbas antonius ꝺixit Monachus ſi paucis ꝺiebus laboꝛat. ꝛ iterum relaxatur: ꝛ rurſus laboꝛat ꝛ inde negligit. hic nihil agit. nec patiētie perſeuerantiaꝫ poſſidebit. Dixit ſenex Quid eſt opus incipere artificium: ſi non ꝺiſcat perficere illud. Nihil eſt ergo. qꝺ incipitur ꝛ nō perficitur. De laboꝛe ſāctoꝝ

Uidam ſenex ꝺixit.

Uſqꝫ tūc laboꝛet hō: vſqꝫquo poſſideat xp̄m. Qui aūt ſemel illū adeptꝰ fuerit iaꝫ nō periclitatur. Permittitur tamen

laborare. vt remomerās tribulationez laboris. vndique semetipsū custodiat: timēs ne tantos labores amittat. Nā t filios isra bel ideo deus per desertum quadraginta ānis circūduxit. vt rememorātes vie tribulatōuz nollent redire retrorsuz. Quidā frater requisiuit senez. Quemadmoduz laborant postulantes de remissione peccatorū Respōdit senex. Anteq̄z perueniat in eos gratia que operetur: pro labore ipsoz. ipi pallidi t ī labore sunt. super quos vero ex priori patientia iaz gratia christi peruenit: isti florent t exultant anime eoz. t facies eoz clara est sicut sol. cuz nubes nō habet t lucet. Quādo vero sol nube cooperitur. pallescit: sic t anima quādo passiones eā t tēptationes obscurāt. Que autē per gratiaz dei mūdata est: ita fulget sicut scriptuz ē. Magna ē gloria eius ī salutari tuo. Itē dixit. Quis laborēt hic sācti viri. tamen t aliq̄z requiem possidēt quoniā liberi sunt a cogitatiōibus hui⁹ mūdi. Quidā frater requisiuit a sene dicēs. Quēadmoduz nunc laborātes ī cōuersationibus viri. nō accipiunt gratiā sicut antiqui Ait enī senex. Tūc erat caritas. t vnusquisq̄z proximuz suum sursum trahebat: nunc vero postq̄z caritas refriguit. singuli proximos suos in inferiora deducunt. t idco gratiam dei non merentur. De exhortatione doctrine.

Aterro gāti cuidā abbatez pimenionē de duritia cordis. rñdit senex dicēs: natura aq̄ molis ē. t lapidis dura. Si āt freq̄nt aqua stillat sup lapidē: stillādo pforat illū. Sic t ✠bū di dulce t molle ē. nostrū autē cor durū. bō ergo audiens frequenter aut meditās verbū dei: dat locū timori dei ingredi in eum. De curiositate vitanda.

Ener quidā dixit. Non oportet monachū requirere aliter sit ille aut quēadmoduz ille: quia per iterrogationē abstrahiturab oratiōe ī detractationes t verbositates. Unde nihil ē meliusq̄z tacere. Frater quidā requisiuit a sene dicens. Si venerit frater aliquis. sermones mihi deforis iferens alienos: iubes vt dicā illi. q̄ten⁹ mihi illos non afferat. Ait senex. Nihil dicas: q̄ nec nos potuimus obseruare. Cauendum est ergo. ne forte dicentes proximo. hoc ne facias: nos idem vel peiora postea faciamus Cui frater: Quid ergo oportet facere. Et senex. Si voluerimus ingt tacere: exēplū solū sufficit proximo: De otētiōe vitāda

Uidam senex dixit Si qs tecum aut ō scripturis aut ō quacūq̄z cā locut⁹ fuerit. ne cōtēdas cū eo: sed siquidē bñ dicit: ✠senti ei. Si vero male. dic illi. Tu scis quomodo loquaris. Ait apostolus. Noli contendere verbis. Nec obseruans t humilitatem possidebis: t odium vitabis. Nā si persistas cōtendēs. t vis defēdere ✠monē tuū: nascit ide scādalū: Frequēter ergo dū laudas alterū fit etiā ex iustificatione cōtentio. De quacūque autē re si grauiter contenderis: non paruam noxietatem senties: t nullo modo requiem possidebis. Magis stude silentium: t de nullo esse sollicitus. Attēde meditationi tuc: cuz timore dei exurgens tam mane q̄z vespere: t ipetū inimicoz ñ timebis. De silētio

Eatus antonius discipulo suo solebat dicere. Si affectaueris silentium: ne arbitreris te exercere virtutem sed indignum te proloqui cōfitere. cum quidam frater abbati syoi dixisset: volo animam meam saluare: respōdit. Qua ratione possumus animam nostram saluare: cum lingua nostra aperto ostio sepe prosiliatur. Quidam frater interrogauit senem dicens. Usquequo seruanduz est silentium pater: Respondit senex. Usquequo interrogeris. In omni enim loco si taciturnus fueris. requiē possidebis. Dixit senex. Peregrinatio ē tacere. Dixit quidam senex. Peregrinatio que propter deum fit: bona est: si habuerit t silentiū: nā fiducia non est iā peregrinatio. Abbas arseni⁹ solebat dicere. Peregrin⁹ monach⁹ ī aliena terra nulli⁹ cause mediatoz accedat: t quietē poterit adipisci

Abbas ampo dicebat. Sic apis q̃cũq; vadit mel opaī ita ꝛ mõachꝰ quocũq; pgit si pp opꝰ di prexerit: dulcedinẽ bonoꝝ actuũ põt afferre. De fugiẽdo clericatꝰ honorẽ

Bbas theodoꝛꝰ dñ

eẽt in scithi diaconꝰ ordinatꝰ nullaten pmanere acqescebat: sed multis locis fugiebat. Et itex senes reducebãt euz dicẽtes. Ne derelinqs locũ tuũ. Quibꝰ ille ait. Permittite me deprecari deũ. si me iubet mĩstrare loco meo. Et orauit sic. domine. si volũtas tua ẽ. vt i ordinatiõe mea psistã: ostẽde mihi. Et ostẽsa est illi colũna ignea a terra vsq; ad celũ ptigẽs: ꝛ vox ad eũ. Theodoꝛe si potes fieri sicut columna ista. vade ꝛ ministra. Sufficit quod leuitis ꝛ sacerdotibꝰ p moysen dictũ est. vt mũdo corde ꝛ corpoꝛe. inexiis manibus ꝛ vesti mẽto mũdissimo: pro filiis israbel offerrẽt sacrificia. Quod ille audiẽs vltra nullatenus acqeuit. Sed cũ veniisset i ecclesiã deprecabãtur eũ: vt si nõ ministraret vel calicẽ teneret. Qui nõ acqeuit dicẽs. Si mihi de hac re ãplius verbũ feceritis discedo hinc: ꝛ sic eũ dimiserũt. Abbas ysaac audiens qꝛ pbyterꝰ eũ patres volebãt facere i scithi: fugit i egyptũ. Et ingressus i agrũ latuit int herbas. Contigit autẽ vt patres q̃ seq̃bant eũ. i eodẽ agro requiescerẽt: quia iã nox erat. ꝛ dimiserũt asinũ vt pasceret Ille aũt puenit pascendo ad locũ. vbi latebat abbas ysaac. Et mane facto querẽtes asinũ. inuenerũt ꝛ senẽ: ꝛ mirati sũt. Cũ aũt vellent eum ligare: dicit eis. Jam non fugio quia scio ex iussione di esse: ꝛ quocũq; fugero ad hoc peruenturus sum. Abbas motoys venit aliquando de loco q̃ vocat ragita. in partibus gebilonis. Erat autez cum eo etiam discipulus eius. Uidẽs autem illum episcopus loci illius. tenens eũ inuitum presbiterũ fecit: Et dum pariter comederent: dicit ei episcopus. Indulge mihi abba. Scio enim qꝛ hunc honorem nolebas: sed ego a te benedici desiderans hoc facere presumpsi. cui senex pro humilitate ait. Et mea cogitatio paruz volebat sed i hoc laboro. qꝛ diuidi habeo a fratre qui mecum est: ꝛ solus non sufficio orationes meas implere. Dixitq; ei episcopus. Si scis eum dignum. ordinabo ꝛ ego illũ Respondit abbas motoys. Si quidem dignus sit: nescio. vnum tamen scio. qꝛ melior est me. Ordinauit autem ꝛ illum. Uterq; tamen ita permanserunt vsq; ad finem suum. vt ad altare quantum ad oblationẽ sacrandam: nunq; accederent. Unde dicebat senex. Confido in deũ meũ. qa non habeo grande iudicium propter ordinationem banc: quia oblationem offerre nõ presumpsi. nam ordinatio illorum est. qui sine culpa sunt iusti ꝛ immaculati. ego autem me bene cognosco. De beremo ꝛ quare fugierunt in solitudinem.

Bbas Arsenius ab

abbate marco requisitus est aliqñ cur fugeret boies. At ille respõdit. Scit ds quia diligo boies: sed cũ deo pariter ꝛ hominibus esse nõ possuz. Superne enim multitudines ac virtutes vnius sunt volũtatis: homines vero ꝛ multas habẽt volũtates ꝛ varias: ꝛ ob hoc deũ relinquere: ꝛ cuz hominibus esse nõ possuz. Quidã fratres dũ linũ ex thebaida pergerẽt cõparare: dixerũt. per occasionẽ beatũ arseniũ videamus: Quod cum daniel discipulus eius ei nũciasset: precepit vt pro qua causa illic ad ueniissent de alexãdria. ab eis iquireret. cũ ergo nũciassetq; propter linum pergerent cõparãdũ. respõdit arsenius. Ergo faciem meam non videbunt: quia non propter me sed propter suum opus aduenerunt. Uade itaq; ꝛ susceptis eis fac obsequium: ac dimitte eos dicens. Quia senex nõ potest vobis occurrere. Abbas bisarion duz deambularet cum discipulo suo per beremũ. venerunt ad quãdam speluncam. Et ingressi ibi inuenerunt fratrem sedentem ꝛ funiculum operantem. qui neq; respexit in eos neq; salutauit eos: neq; aliud locutus est eis. Dixit ergo abbas bisarion ad discipulum suum. Eamus hinc: quia non vult hic senex loqui nobiscum. Et profecti sunt ad

ioānez abbatem. Cuz autem reuerteren/
tur. venerunt ad eandem speluncam: z di
xit abbas bisarion: Ingrediamur iterū ad
būc fratrez: si forte vel modo persuadeat
illi deus vt loquatur nobiscuz. Et cum in/
gressi fuissent. inuenerunt euz mortuū. Et
dixit discipulo suo. Ueni frater compona
mus illuz. quia propter euz deus huc tran
smisit nos. Cuz autez sepelirent eū. inuene
runt quia mulier esset: z admirati sunt z di
xerunt. Quia magna misericordia domi/
ni est: qz z mulieres colluctātur z vincunt
demonia. Et glorificantes deū qui ē pro
rector omniū: ad ꝓpria redierūt. narrātes
q̄ viderāt. Quę sit obseruātia beremite

Abbas moyses ad

solitarios solebat proferre sermo
nez. dicens. quatuor sunt principalia obꝰ/
uātie. id'est tacendi. seruādi mandata dei
humiliandi semetipsuz. z angustia pauper
tatis. Tres autem has virtutes homo dif
ficile possidet. vt semper lugeat z semper
suorum memor sit peccatorum: z omni ho
ra ponat sibi pre oculis mortem. Beatus
antonius solebat dicere. Patres antiqui
egressi sunt in desertuz. z ipsi sani effecti fa
cti sunt medici z reuersi alios sanauerunt:
ex nobis autez si quez egredi contigerit in
desertuz. anteq̄ ipsi sanemur. curam alijs
adhibemus: z reuertitur ad nos infirmi/
tas nostra: z fiunt vltima nostra peiora pri
oribus. propter quod dicitur nobis. O
medice prius tibi curam impende. Qui
sint similes vnius meriti fratres.

Vidaz frater inter

rogauit pimenionez abbatem: di
cens. qui sunt vnius meriti fratres? Re/
spondit senex. Si fuerint tres simul: vnus
quidez in omni verbo vel opere quiescēs
alter autē infirmās z gratias agens. terti⁹
vero cū mūda conscientia illis obsequiuz
faciens: hi tres vnius meriti sunt. Dixit se/
nex. Iniuriare aut mentiri aut periurare
alienuz a christo est. Per has quatuor res
anima maculatur. id est si amicitiā quis cū
potentibus habuerit. cōcupiscētias carna
les studens vel si de proximo suo detracta
uerit: aut si per ciuitatem ābulans oculos
suos non custodierit: z si quācunque noti
ciaz cuz muliere habuerit. Beatus arseni
us referebat qō cuz in propria cella reside
ret. vocez sibi audiret dicentez vt egrede/
retur foras: propter opera manuū contē/
planda. Et egressus vidit hoiem quendaz
aquaz de puteo haurientem atque in vas
perforatuz mittentez: z aqua egrediens re
fundebatur in putenz. Et iteruz paruz pro
gressus. vidit ethiopez ex lignis a se conci
sis sarcinaz facientez. quaz cuz tēptasset:
z iportabilez sensisset: alia iteruz ligna su/
per ea congessit. Similiterque tēptans cū
nec mouere potuisset. tamen alia addere
ligna non destitit. Et iteruz progressus ar
senius vidit ante portaz ciuitatis duos iu
uenes sedentes in equis. qui lignuz trans
uersuz portantes. ingredi non poterant ci
uitatez. Lignuz eniz qō ab eis portabatur
non eos permittebat intrare z seq vel hu/
miliare alteri alter non valebat: z ita foris
ciuitatez vterque remanserunt. Ille vero
qui hoc sancto arsenio in spiritu ostende/
bat: dixit ei. Hunc quez prius vidisti aquā
de puteo haurire. z de vase perforato rur
suz in puteum fundere. similitudo est hoīs
faciētis elemosynaz qui bonuz opus imi/
tatur efficere: sed quia in alijs operibus se
pe cōmittit iniquitatez propter hec mala
illud paruz boni se coinquinans: perdit. Il
luz autez quez vidisti ligna scidere. z gra
uē sarcinā addidisse: facereq̄ grauiorē hō
est i peccatis plurimis cōstitutꝰq̄ post peni
tētiā aliud sup peccatis suis onus augmē
tat. Hos vero quos trāsuerso ligno renitē
te ciuitatē nō posse īgredi aspexisti: isti sūt q̄
iugū miserabile videntē ferre superbiā. z al
ter alteri se būiliare noluerūt vt p hoc emē
dati viaz christi humilē sequerētur: atque
ideo extra regnū dei taz hi q̄ illi remanse
runt. Interrogauit frater abbatez systoiuz
dicens. Dimissa ē mihi hereditas a parēti
bus meis: quid faciaz de illa? Respōdit se
nex. Si dixero da illā i ecclesiā clericis illi

epulantur ex ipa Si dixero da illã psãguineis tuis mullã habebis mercedez. Si ergo vis iplere mãdatũ diuinũ. da hãc pauperib⁹ z egenis: z pfect⁹ eris. Tẽporalis pfect⁹ dliquẽdus ẽ ꝓpt amorẽ caritatis

Bbas svsoius dixit

Cũ fuissẽ aliqñ i mercato: z sportellas meas fratri vẽderẽ vidẽs qa iracũdia approxiabat mibi: dimisi vascula mea fugiens. Dixit abbas ioãnes. Ascẽderã aliquãdo p viã heremi i scithi. texẽs plectã. z audiui camelariũ loquẽtẽ ſmones varios z ne forte irascerer. dimisi plectã meã z fugi. Interrogauit frater abbatẽ pimeniuz dicens. Quid ẽ qð dñs dixit: maiorẽ caritatẽ nemo habet q̃ꝫ vt aiam suã ponat qs p amicis suis. quomõ hoc facit? rñdit senex. Sigs audit ẏbũ maluz a ꝓxio suo. z dũ possit similia rñdere. pugnat tñ in corde suo portare laborẽ. z vim sibi facit ne rñdeat malũ. vt dtristet illũ. iste talis aiaz suã ponit p amico suo. Abbas macharius dixit. Si reminiscimur maloꝝ que ab hõibus patimur. pdim⁹ memorie ẏturẽ. Itẽ dixit. Si aũt recolim⁹ maloꝝ q̃ nobis a dmonib⁹ mittunt. sine pturbatõe erim⁹ sciẽtes q̃ ab initio bona deus creauit. diabolus ẏo mala supseminauit. Et sũt pditões inumere. Et addidit dicens. culpa est monachi. si Iesus a frib⁹ prim⁹ ĩ caritate purgato corde nõ occurrit. Nã sunamitis nõ meruisset: recipere helyseuz prophetaz in domũ suaz: nisi quia cũ nullo alio habuit causã. Sunamitis enim in persona est anime. Heliseus vero in persona spirit⁹ sancti figurata. quia nisi pura sit anima. non meretur suscipere spirituz dei. Ita ira inueterata excecat oculos cordis. z animam excludit ab oratione. Quid lamẽtatio vel paupertas que fit propter deuz operetur.

Anctum antonium

requisiuit frater dicens. Quid faciã ꝓ peccatis meis? Respõdit. Qui vult liberari a peccatis. fletu z planctu liberabitur ab eis. z qui vult edificari in virtutibus per fletum lachrymarum edificatur. Ipsa laudatio psalmorũ planctus est. Memento exemplum ezechie regis iude. sicut scriptum est per esaiam prophetã: qui flendo non solũ sanitatez recepit: sed etiaz per xv. annos augmentũ vite promeruit. z su peruenientem hostis exercitum. videlicet centum z octogintaquinque milia. per lachrymaruz eius rigationem: virtus dñi in mortez prostrauit. Sanctus petrus apostolus flendo reecpit: qð in christuz negando cõmiserat. Maria cum lachrymis rigauit pedes dñi meruit audire optimaz partem elegisse. Ipse timor sanctus permanens ĩ seculum seculi. Beatus macharius dixit. In veritate si facta est mõacho despectio quasi laus paupertas sicut diuitie: inopia sicut epistole: nunc q̃ꝫ moritur. Impossibile est bene credentem et pie colentem deum cadere in passionem immundam et in errorem demonum. In hac vita homo requiem inuenire non potest.

Bbatem sysoiuz re

quisiuit frater. Post quantum tempus debet homo a se abscidere passiones? Respõdit. Scriptum est in euangelio: quia peccatores deus non audit: sed qui cultor dei est et voluntatem facit. Ideo cum venerit impugnatio: abscide illam: quia fragilis est anima. Ante armetur q̃ꝫ a peccatis inquinetur. Abbatem pimenium interrogauit frater. Quid faciam: quia conturbant me cogitationes sedentem in cella? Respondit. Neminem despicias: nullum diiudices: de nullo male loquaris: z deus dabit tibi requiem: et statuet sessionẽ tuam sine conturbatione. Custodiam enim seniorum et quietem ipsorum considera. Meditare in diuinis officiis: et scias horas canonicas die ac nocte. Timor domini non discedat a corde tuo: et non glorieris: neque te estimes cum iustis: et ex omni virtute tua custodi: vt nõ facias ꝓpriã volũtatẽ idẽ dixit. Sicut ad succẽsã ollã muscẽ ñ

appropinquāt.si vero tepida fuerit ifidūt in eaz.z faciunt vermes:ita z monachum fuccēſuz igne diuini ſpirit⁹ demões fugiūt tepidū ⁊o illudūt z iſequūt. Uñ vitia oriūt

Anctum antoniuz

requiſiuit frater. Quomodo deus repromittit bona aīe p aſſiduitatē ſcriptu/raz.z nō vult anima in bonis permanere ſed declinat ad tranſitoria caduca z īmunda? Reſpondit. Ad hoc iungitur quod pſalmiſta ait. Iniquitatē ſi cōſpexi i corde meo nō exaudiet deus. Ignoras q cū venter plenus fuerit eſca. ſtati ebulliunt magna vitia: que ſaluator noſter per euāgeliū predixit. Non coinquinat quod in os intrat anim̄ hominis: ſed de corde exeunt que inquinant hominez. Uide quid deteritū demergunt homines. Uide quid dixerit primū. Cogitatiões male. homicidia. adulteria. fornicatiões. furta. falſa teſtimonia. z blaſphemie. Quia nec dum guſtauit dulcedinē celeſtiū. vt ex toto corde exquirat deū. ideo ad īmūda reuertit. Quis poterit recte dicere. vt iumētū factꝰ ſū apō te z ego ſēp tecū. Qualit⁊ virtutes, obtinere optz

Uendam ſenem re

quiſiuit frater dicēs. Doce me pater. Et dixit ei. vade ama tibi ipē vī facere Euagina gladiū tuū. z eri i bellū. Dixit ei frater. Nō me pmittūt cogitatiões. Reſpōdit ſenex. Scriptū eſt. Inuoca me i die tribulatiōis tue: eripiā te z glorificabis me Inuoca q deum z eripiet te. Perrexerunt duo fratres ad vnū ſenē ſāctū i ſcitbi ſedē duo fratres ad vnū ſenē ſāctū i ſcitbi ſedē tez ſingularē: dixitq vnus ex illis. Abba oē vet⁹ z nouū teſtamētū mēoriter didici Dicit ei ſenex. Impleſti aerē verbis. Et alter dixit. Ego vet⁹ z nouū teſtamētū totū ſcripſi. z penes me habeo. Et huic reſpōdit z tu īpleſti feneſtras tuas cartis. An ignoratis q dixit. Regnū di nō ē i ẏmone: ſz in virtute. Et iterꝝ. Non auditores legis iuſti ſūt apud deū: ſz factores legis iuſtificabūt Ingrebāt q ab eo viā ſalutis. Ille aūt dixit eis. Initiū ſapie timor dñi: z būilitas cū patia. Omnib⁹ bis iſertis vt bis vtētib⁹ pau ca ſufficiūt.

Quō i cenobijs viuēdū ſit

Um quidam adole

ſcēs frater abbatē agathonē rogaret dicēs. volo pmanere cū fratrib⁹. dic mihi quō habitē cū ipſis? Rñdit ei ſenex. Obſerua p oīb⁹ hoc vt q̄lis prīo die īgrediaris: apud ipſos talis reliquū pagas tēp⁹. z cū gete adīplebis pegrinationē tuaz. cuſtodi eni ne q̄ fiduciā loquēdi aſſumaſ dicēte apoſtolo. Nemo militās xpō īplicat ſe negociis ſecularib⁹. Jtē dixit agathon. Si habitas cū ꝓximo. eſto ſicut colūna lapidea: q̄ ſi iniuriat nō irascit: ſi glorificat: nō extollit. Abbas pimen⁹ ad abbatē neſtrionē ſedētē i cenobio regſiuit dicēs. Unde adept⁹ es hāc virtutē frater. vt quotiēſcūq tribulatio ītīgit i cenobio neq loq̄ris neq mediator accedas? Et cū nollet dicere. poſtea ꝓpulſus a ſene dixit. Indulge mihi abba. q̄ i prīcipio q̄n igreſſus ſū. dixi cogitatiōi mee. Ecce tu z hic aſinus eſtis. Sicut eni hic aſin⁹ vapulat z nō logtur. iniuriat̄ z nihil rñdet: ita ergo eſto z tu. nā ſic dicit z pſalmus. Ut iumētū factus ſuz apud te: z ego ſemp tecū. cuz aliquādo gens mazicoruz in ſcithi ſupueniēs. multos ex patribus occidiſſet abbas pimenius vna cū alio patre ſeniore nomine anub: z cuz aliis quinq patribus fugiens inde venit ad locū qui dicitur theremithi: z inuenerunt ibi templum antiquum deſertum. z manſerunt in eo bi ſeptem pariter. donec cognoſcerent vbi vnuſquiſque in egypto manſurus eēt decreuerunt autem inter ſe dicentes. Septimana hac vnuſquiſq̄z requieſcat apud ſe z alter ad alterum non loquatur. cuz autez id facerent. erat in templo illo ſtatua cuiuſdam idoli. Abbas ergo anub exurgens mane lapidabat eam in facie: z veſpere veniens dicebat ad eaz. peccaui: indulge mihi. z ſic fecit per totam hebdomadā. die autem ſabbati cum veniſſent pariter: dixit ei abbas pimenius. Quid voluiſti hoc tota hebdomada facere: vt homo fidelis dicerēs idolo indulge mihi. dixit ei ſenex anub Hoc ego propter vos feci. dicite mihi. nū/

gd qñ hoc idolū lāpidabā. locutū ē aut ira tum. aut quando indulgentiam petebam. nungd exaltauit se aut gloriatū ē? Cui ab bas pimenius rñdit. Nō vtiqz. Tūc dixit senex. fratres ecce septē sum⁹ si vultis ergo pariter manere: vt lucr̄ aie faciamus sit ydolū nobis istud i exēplū. ne qñ iiuria tus aligs irascatur. ne qñ ab eo venia petitur glorieť aut extollať. Si autē ita nō vultis: vnusqsqz vadat quo vult. At illi pjcientes se ī terrā spopōderūt se ita facturos ⁊ sic permanserunt p multos annos cum magna būilitate ⁊ abstinētia. vnū ex ipsis facientes dispēsatorē. Et erat eis pfectio ⁊ vnū desideriū. ⁊ gcgd positū eēt in mensa reficiebanť. nullo dicente. aufer nobis illud. aut istud nolo comedere. Quattuor sigdē horas dormiebāt in nocte. ⁊ quatuor psallebāt. ⁊ quattuor opabātur. In die vero per interualla horar̄ officijs diuinis insistebāt. opantes ⁊ legentes: ⁊ fundētes folia palmar̄. vsqz ad horā nonam. Post hoc vero victum sibi p̄parabant. colligentes quasdā herbas terre.

Que sit obſuātia spiritualis disciplīne.

Vidaz frater regsiuit sanctū Serapiōez abbatē habentē sub regimie suo decē milia mōachor̄ dicens. Alij fratres de cenobio elegerunt me. vt ego illis p̄cipiā. oñde mihi qūo iubes? Rñdit serapiō. Durum ē meū fortasse iperiū. Nā dñs nr̄ iesus xp̄s per euangeliū suū instruit dicēs Si diligitis me: mandata mea seruate. Et cū discipuli de primatu inter se disceptarent. quis eēt senior. ait ad eos. Si quis voluerit inter vos maior fieri. erit vester minister. ⁊ quicūqz voluerit in vobis prior esse: erit oīuz seruus. Petr⁹ apl's in epl'a sua monet pastores. Pascite qui ī vobis ē gregē dei nec expulsione sed voluntarie secūdū deū. nec in turpe lucr̄: sed forma estote gregis. vt cū apparuerit p̄nceps pastorū. p̄cipietis īmarcescibilē glorie coronam Ita facito pri⁹ qđ p̄cipis. vt nō tantum illis p̄cepta: seu formulaz p̄beas: vt tua īmitentur exempla. Ne sis mercenarius. sz pastor ouium. quia saluator noster beatū dixit. quem constituit super familiam suā vt det illis cibum in tempore. Interrogauit abbas moyses abbatē Siluanum vicens. Potest homo per singulos dies apprehendere conuersationis initium? Respondit. oportet enim apprehendere vnūquēqz aliud ex omnibus. Surgēs mane sumat initiū sapientie: in omni virtute. et in omni mandato dei in magna patientia ⁊ longanimitate ⁊ charitate dei. cū humilitate anime ⁊ corporis in multa sustentatione ⁊ cōmoratione celle. in oratione ⁊ deprecatione cū gemitu. cū puritate cordis ⁊ oculorūz ⁊ custodia lingue ac sermonum in abrenunciatione rerum materialium. desideriorum carnis cruciationē habentes in certamine. in continētia spirituali et agone pugne. in penitentia et luctu in simplicitate anime et taciturnitate in ieiuniijs et vigilijs nocturnis. in opatione manuum secūdum q̄ dicit apl's paulus. operantes manibus vestris. in fame et siti. in frigore et nuditate. ī laborib⁹ et angustijs et persecutiōib⁹ in foueis et spelūcis ⁊ cauernis. esto factor verbi et non auditor tā tum operās talentū in duplum. habēs vestē nuptialē: firmatus supra firmā petraz Elemosina et fides non te derelinquant Cogitās esto omni die mortem vicinaz esse: et quasi iam clausus in monumento nihil ō hoc seculo cures qa sollicitudo seculi et cupiditas diuitiarum. Hec sunt spine quas dominus cauere dixit in euangelio q̄ bonum semen suffocāt. Inedia escarum humilitas et luctus non recedant a te. qr dominus dissipat ossa hominum sibi placentium. Timor omni hora permaneat ī te sicut scriptum est. propter timorem tuū domine in vtero concepimus ⁊ voluimus ⁊ peperim⁹ spiritū salutis. Nec ergo et si qua alia virtus est i bis prospice. et ne te mensures cum magnis aut iustum te estimes. sed te crede inferiorē esse totius creature: idest viliorem quouis homine peccatore Qui se existimat aliquid esse cum nihil sit. ipse se seducit. Nō diiudices pri-

mum neqz despicias aliena delinquẽtia: sed tu plange peccata. z de nullius homi nis actu sollicitus sis. Esto mansuetus spi ritu z non iracundus. nihil in corde tuo ne qz odium neqz contra inimicum aliquid sine causa habeas: neqz despicias eum in tribulatione eius. neqz reddas malu pro malo: sed esto pacificus cum omnib⁹ hoc est vinculum perfectionis. Non te credas malum facienti neqz congaudeas ei qui fecit proximo suo malum. Non detrabas alio. quia deus iudex z testis est in omnibus. Ne oderis aliquem propter peccatum eius quia scriptum est. Nolite iudicare vt non iudicemini. Dum alium arguis. vide ne peiora cõmittas. nõ dispicias peccantẽ: sed ora pro illo vt deus illi det conuersionẽ ad penitentiam et si audieris de aliquo q̃ agat iniqua responde dicens. Nũquid ego dorum sum iudex. homo sum peccator mortuus sub peccatis meis. Mortuus enim causam non habet curare pro aliquo. Qui hec omnia procurat z cogitat. operarius est omnis iustitie Dum de xp̃o redẽptore nostro prophetam denunciet dicens. ego autem sum vermis z non homo. Et alius propheta abacuc dicit. Lapis de pariete clamauit et scarabeus de ligno loquit: nos vero dum in multis extollimur. in multis supplantamur. Qui vero hec custodit viuit sub gratia et virtute domini nostri iesu christi. De meditattõibus duodecim anachoretax.

Anachorete aliquã

do sapiẽtes sancti z spiritales. xij. numero congregati: in idipsum expetierũt a semetipsis dicere vnũquẽqz q̃ emẽdauerit in cella sua. et quam meditationẽ meditatus sit spiritaliter. Et dixit primus qui et senior eorum. Ego fratres. ex quo cepi quiescere. totum crucifixi meipsum bis que extrinsecus sunt actionibus remiscens quod scriptum est. Dirumpamus vincula eorum: z proiciamus a nobis iugum ipsorum. Et velut murum faciens inter animam z corporales act⁹. dixi in mẽte mea. Quemadmodum bis qui intra murum est. stantez foris non videt: sic nec tu velis exteriores actus aspicere sed teip̃m intuere sustinens quottidie spem dei. Sic autez habeto malignas cogitationes aut malas concupiscentias: sicut serpentis et scorpionũ prolem. Si quando autem eas in corde meo nasci sensero. attẽdens illas cũ comminatione z ira arefacio eas: nec vn q̃z cesso irascens corpori z menti mee. ne quid paruũ faciat. Secundus ait. Ego dixi. Ex quo renunciaui terre hodie renat⁹ es. hodie cepisti seruire deo. hodie hic inhabitare cepisti. sic esto quottidie peregrin⁹ z crastino liberandus. hoc mihi quottidie consulebã. Alter dixit ego diluculo ascendam ad deum meum. z adorans illum. iactans me in faciem meã: confitẽdo culpas meas. z sic ascendẽs adoro angelos dei rogans illos suplicare deo pro me. z omnẽ creaturã. Et cum ista adimpleuero. vado ad abyssum: z quid iudei faciunt hierosolimis. euntes conscidentes se et lacrimãtes ac lugentes casum patrum suor. Hoc ergo circuiens et expectãs propria membra tormentis subdita. et cũ plorantibus ploro. Quartus ait. Ego sic sũ. ac si in mõte oliuarũ sedens cum domino et discipul⁹ eius. Et dixit mihi. ex quo nullum agnoscas secũdũ carnẽ: sed cum bis esto sẽper celestis conuersationis imitator sicut bona Maria ad pedes iesu sedens et verba ei⁹ audiens. Efficimini sancti z perfecti sicut et pater vester q̃ in celis ẽ. Et discite a me q̃ mitis sũ et humilis corde. Quit⁹ ait Ego ãgelos aspicio ascẽdẽtes et descẽdẽtes ad vocatiõez aiarũ. et semper finẽ meuz operior dicens. Paratũ cor meũ deus paratũ cor meũ. Dixit sextus. ego p dies singl⁹ statui ẏba mea audiri a dño putãs mihi dici. laborate pp me. z ego qescere faciam vos. Adhuc modicũ dcertate z videbitis salutare meũ z gl̃iã meã. Si diligitis me. si filii mei estis ad p̃ez rogãtes reuertimini. si fres mei estis erubescite p me quẽadmodũ pp vos mlta ppessus sũ. Si oues mee estis dominicã passionẽ segmini. Se

ptimus ait. Ego ista assidue meditor & sine intermissione colloquor mihi fidem. spē et caritatem vt spe gdez gaudeā. dilectione vero neminē aliqñ contristē & fide corro/borē. Octauꝰ ait. Ego volentē diabolus expecto: querētē quē deuoret. et vbicūqz ierit expecto illū interioribus oculis meis & dominum deum aduersus illū interpello vt sine effectu maneat & ī nullo ꝓualeat. maxime ī timentib⁹ deū. Nonꝰ ait. Ego q̄t tidie ecclesiaz intellectualiū ✠rutum expecto vñm glorie ī medio earū video. super oēs splēdētē. Qñ aūt abscedā ab eo ascendo ī celū expectās admirandas pulchritudines angelorum & q̄s emittūt hymnos incessabiliter deos dulces eoꝝ cātilenas: diferorqz sonis ac vocib⁹ & suauitate. vt libeat remisci qđ scriptū ē. Celi enarrāt gloriā dei. & opa manuū ei⁹ ānūciat firmamtū. et oia q̄ super terram sūt. vt sicut cinerem & stercora opinor. Decimus ait. Ego āgelum meū assistētē mihi iuxta me expecto. & custodio me metipm. qđ scriptū ē reminiscens: ꝓuidebā dñm in cōspectu meo sēper. qñ adextris ē mihi ne cōmouear. Timeo igit eū vt custodiētē vias meas. et q̄t tidie ascēdentez ad deū & insinuātē actus meos & ✠ba. Undecimus ait. Ego pſonaz imponens ✠rutibus veluti si abstinentie. castitati. benignitati. dilectioni in meipsuz steti. & circundans mihi illas. & vbicūqz iero dico mihipsi vbi sunt sequaces tue. Ne pusillanimis sis. ne deficies. habens iuxta te ea semper. Quecūqz libent loquere de ✠rute vt post mortem testificentur de te coram deo. quia inuenerunt requiem ī te.

Duodecimꝰ ait. Uos quidem pres celestem habentes cōuersationē celestē & sapientiam possidetis. Nihil mirum. Eleuatos vos operib⁹ video. & superiora sectantes. Quid dicam? Uirtute enim etiā trāspositi estis terrā: vosmetipsos ex toto alienantes ab ea. Quid dicam? Uos terrenos angelos & celestes homines dicens: ñ peccauerim. Ego vero me bis īdignuz iudicans peccata mea vbicunqz iero precedunt me semper. ad dexteram et sinistraz in infernum vero adiudicaui meipsum dicens. Esto cum bis quibus dignus es: istis post modicum annumeraberis. video igit ibi pares gemitus et inessabiles lachrimas que a nullo referri queunt. Aspicio quosdam stridentes dentibus et salientes toto corpore: et trementes a capite vsqz ad pedes. Et iactans me super terram. & amplectēs cinerē deprecor: deū nūqz casuum me illoꝝ experimenta accipere. Uideo et mare ignis bulientis immēsibile: & circūflētes et mugientes vt putēt aliq vsqz ad celos attigere. Fluctꝰ ignis et ī tremēdo illo mari īnumerabiles homies dejectos ab agrestibus: et vna voce omnes illos clamates et vlulantes simul. quales nemo super terram vlulatꝰ et voces audierat: et sicut arētia omnis virgulti crema re misericordia autē dei auertente se ab illis propter iniusticias eoꝝ. Et tūc lamēto genus hominū quomodo audeo loqui vt cuilibet attendere tantis mundo repositis malis. Et in his teneo mentem meam luctum meditās quod ait dominus. indignū me celo et terra iudicans reputāsqz quod scriptum est: facte sunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Hec sapientium et spiritualium responsa patrum. Et veniat & ī nos digna memoria vt narrationem conuersationis opere ostendere possimus vt facti inuituperabiles et perfecti et irreprehensibiles: placeam⁹ saluatori nostro. Cui est honor et gloria in secula seculoꝝ Amē

Finit quarta pricipalis pars hui⁹ opis:

Sequitur opusculum pro conclusione annexum de virtutum laude et effectu ītitulatum Incipiunt capitula subsēqntis opusculi.

Ammonitio de laude caritatis. & quō cunctis virtutibus ꝓferātur: ca.j.
De humilitatis et caritatis ꝺnexiōe. ca.ij.
De obediētie bono eiusqz laudib⁹. ca.iij.
De ✠rute cōtinētie ammonitio: & qꝺ otinētia ñ īvna: sz ī mltis necessaria sit reb⁹. ca.iiij.
Cōtinētia etiā i visu necessaria est. ca.v.
ō otinētia locutōis āmōitio salutaris. c.vi.
De viliū vestimētoꝝ appetitu. ca. vii.

De eo q̄ illa que supradicta sūt. cū discretiōis virtute debeāt perfici: ca.viij:
De compunctiōis bono q̄ maxime ex mortificatiōe nascitur. ca.ix.
Qualis debeat cē ipsa cōpūctio. ca.x.
De mō orādi. Et quid significet q̄ dns oraturus in montem ascēdit ca.xi.
De pugna viciorū aduersus virtutes. Et specificato consilio qualiter vicia insidiēq; hostis antiquꝰ vitentur. ca.xij.
Exhortatio de studio legendi. ca.xiij.
Ammonitio necessaria ꝺ aduersis tolerādis patienť:infirmitateq; amāda. ca.xiiij.
De vēia peccatorū spanda q̄tus sint innumerabilia: ꝑ pēitētia q̄z theodosij īperatoris ꝓ causa exēpli subiserť. ca. xv.
De lectione. ca.xvj
De pace. ca:xvij.
Epla bti Macharij ad mōachos. ca.xviij
Ammonitio de laude caritatis. Ca.i.

De nō immemor

petitiōis:hāc āmōitionē ꝓ aīe tue ꝓfectu o fr carissime: tibi vt rogasti pbē studui:noui.n.ardorē aī tui erga scripturas diuīas:noui tibi ieē studiū legēdi:ꝛ īplēdi qꝺ legis. Memor igit sū lachrimarū tuarū.ꝛ ois studij tui qꝺ ite sepe ꝓspexi. dū secū ꝺ aīe tue ꝟmocīarer ꝓfectu:ꝛ idcirco me non piguit:ꝫ qꝺ mihi tua suggerere voluit caritas adīplere:q̄tenꝰ ꝛ tu ex hac ipa āmōitōe i dñi gḡdatiz amore ꝓficiaſ:ꝛ ego tue mercedis effici merear pticeps. Scio vere fr mediocriť eē beatū. g se solūmō ꝺo mino adiuuāte saluat. ſz noui mlto beatiorem fore:q̄ secū alios ad celeste regnū. trahere festiat. Qua ꝓpter hortor tuā eximiaz ꝺilectionē vt hāc āmōitionē ſbide legaſ ꝛ memorie cōmendes atq; ope ꝺpleas: vt alijs bonū exēplū mōstrando:ꝛ te ꝛ alios salues vt ꝺ tuo aliorūq; ꝓfectu felicē remūerationē ab imōtali spōso recipe merearis. Mēte solerti tracta:ne ꝫ agas vñ celesti tuo sponso displiceas. qr ipe tibi si bñ vt cepisti pseueraueris:ī auditā leticiā iuis sū gaudiū cū ceťis ꝺdōabit scīs paulo affirmāte g ait, Qꝺ ocłs nō vidit nec auris audiuit. nec i cor hois ascēdit. q̄ ꝓparauit deus diligētibꝰ se. Festia igit ad illud gaudiū. ad illā leticiā:ī q̄ mlti scōr regescūt. Cōsidera ꝺo dilecte. q̄nta sit felicitas. dei vultū sine ꝺfectu cernere. scōr āgelor chorīs itereē cū scōr hoīum mlt̄itudīe sine fine gaudere:ꝛ ad hec gressibus ꝟtutū q̄ttidie appropiquare studē. vt ad ea q̄ ꝺmemorati recto tramite pgas:citiusq; puēire q̄as hāc tue bītudini i āmōitōez scripsi: ꝓ quā nō ꝺ vna solūmō ꝟtute:ſz ꝺ mlt̄is te cupio ꝺmōere ꝟtutibꝰ. Quē ꝟmonē iō singulari numero āmōitiōez voco. qr q̄tuis mlt̄e sint ꝟtutes ꝛ :īnumerabilia hortam̄ta: ad vnā tn ptinēt viā ad vnū iter ꝛ ad vnā felicitatē pducūt hoīez. Cū igit ꝺe plīb ꝟtutibꝰ te āmonere:ꝺsideré. ꝑmū cum paulo aplo hortor: vt caritatis ꝟtutem añ oīa habere studeas. qr sicut pāis oībus cibis ē melior: ita caritas oēs añcellit ꝟtutes. Et sicut sine pāe mēsa efficit inops: ita sine caritate nulla ꝓficit ꝟtus. Sine caritate. n. nec lachrime. nec vigilie. nec nuditaſ. nec castitaſ nec elemosine: nec martiriū hoīez saluare pōt. hāc dns ac redēptor nr spāliter nobis ꝺmēdauit. Hec iquit mādo vobis. vt vos inicē ꝺiligatis. Et itez. In hoc cognoscēt oēs qa mei estis discipli: si ꝺlectiōez habuerītis ad inicē. Hanc iohes apostolus laudat: dicēs. Qui mānet i caritate:i deo mānet ꝛ deꝰ in eo: Hāc ꝑdicator egregius cūctis ꝟtutibꝰ pferēs dicit. Si distribuero in cibos pauperz oēs facultates meas. ꝛ si tradidero corpus meū ita vt ardeā: caritatē aūt nō habuero. nihil mihi ꝓdē. Deinde subiūgit. Patiēs ē caritas. benigna ē. Patiens ē ad tolerāda aduersa: benigna est ad bona prestāda. Stude ergo fidelissime fr oīa patiēter tolerare aduersa ipos q̄z q̄s toleras cura: diligere. De caritatis. et humilitatis connexione. Ca.ij.

Ertissime tibi ꝺne

nit credere q̄ nunq̄ caritas sine humilitate ꝛ obedientia regnet i homine. Si veram habuerīs caritatem. mox eris humilis ꝛ obediens. Humilitas nāq; exi-

mia virtus ē. Nec de terrenis hoīb⁹ fecit celestes. ℘er hāc diabolus superat̄. ꝙ hāc ei⁹ laquei vitātur: sicut beatus antoni⁹ dicit abbati pastori. Vidi oēs inimici laq̄os tēſos in via ⁊ ingemiſcens dixi. Quis putas transiet istos laqueos? Et audiui vocem dicētē: humilitas. hoc vero beat⁹ antonius: vt puto: nō ꝙ se tm̄ vidit ⁊ audiuit: ſed ⁊ pro nobis qui, pecatores. ⁊ insipientes sum⁹. ⁊ longe ab illi⁹ meritis distamus vt nos hec legētes ⁊ opere cōplentes diaboli laqueos possimus vitare: qui sēper inquirit quomodo nos decipiat. Igitur q̄ magna sit hūilitatis virtus Martini etiā monachi vita insinuat: quē dicūt etiā in iuuentute valde fuisse. mansuetū. humilē ac sapientē: ⁊ pro eius virtutib⁹ tm̄ dicūt ḡo fuisse amabilē: vt duz ad dominicū corp⁹ accederet. angelus ei sacramenta prebe/ret. ℘ensare vero debem⁹ ex hoc miraculo q̄ magnum donū sit hūilitas: per quod donū tā amabilis ⁊ tā acceptabilis ḡo adhuc homo mortal' efficit̄. Abbas etiā Daniel miraculū narrat: ꝙ quod virtus humilitatis declarat̄. Erat autē ait i babylone filia cuiusdā illic prioris demoniuz habēs ℘ater autē eius diligebat quēdā monachuz q dixit ei. Nemo p̄t curare filiā tuā nisi quos scio solitarios. Et si prexeris ad eos. nō acgescent hoc facere pp humilitatē. Sed hoc faciem⁹. qñ veniūt afferētes venalia que opantur dicam⁹ nos emere velle quod vendūt. Et cū venerint in domū p̄ciū accepturi: dicemus eis vt faciāt oronē pro ea. ⁊ credo ꝙ saluabit̄ filia tua. Exeuntes ergo i plateā: inuenerunt vnuz mōachuz sedētē vt vēderet sportas suas. et tulerūt eū in domū. quasi preciū accipet sportax. et cū itrassz in domū. venit puella quea demōio vexabat̄: ⁊ dedit alapā monacho. Ille autē conuertit ei et aliā maxillā secūdū diuinū p̄ceptū. Demō aūt dū torqueretur clamare cepit. O violentia mādatox xp̄i expellit me hinc. Et statim mūdata ē puella. Cū autez venisset senex indicauerunt ei quod factū erat. ⁊ glorificauerunt deū et dixerunt. Consuetudo ē diabolice supbie. an humilitate xp̄i conuvere. Consideremus ⁊ nos o sanctissime frat humilitatē huius felicissimi monachi: ⁊ q̄n tuz possumus imitari curemus. Si igitur humilitas alterius ab alio demoniū expulit sine dubio firmiter credere debem⁹. ꝙ nostra humilitas diabolū in cordibus nostris regnare non sinat. Tunc vere iā humilitatē habem⁹. si omnibus nos putam⁹ eē inferiores. et omnib⁹ venerationē deferimus. et omnia que nobis alij faciunt aduersa: humiliter toleram⁹ propter dei amorē. De hac virtute dominus i euāgelio dicit. Omnis enim ꝙ se humiliat: exaltabitur et qui se exaltat humiliabitur. Ex isto enim versiculo discere debem⁹: ꝙ superbia cōtraria sit humilitati. Ergo si vere humiles esse volumus: superbiā fugiamus: quia superbia deijcit. humilitas eleuat: ad hanc virtutē princeps apostolox inuitat dicēs Humiliamini sub potēti manu dei. vt vos exaltet in die tribulationis. Nec sentētia manifestissime nobis insinuat. ꝙ si hec dū viuimus. humiliare nos curauerimus: in tēpore tribulationis vel retributiōis idest i die iudicij. domini nos pietas exaltabit in celesti. s. in regno. Jam vero superi⁹ dixi ꝙ caritas et humilitas atq̄ obediētia ab inuicē separari non possint.

De obediētie bono eiusq̄ laudib⁹ Ca. iij.

Tq̄ hactenus de caritate ⁊ hūilitate dictū ē: restat vt solerter attēdas. q̄lis sit obediētie virtus. ℘ropter inobedientiā p̄mus hō abiect⁹ ē de paradiso. Quapropt̄ si illuc vis ascendere: obediēs eē stude. Ut aūt q̄ magna sit hec virtus agnoscas miraculū tibi ad memoriā reuocabo. Quidaz secularis habēs tres filios renunciauit seculo. ⁊ venit ad monasteriū: reliquēs filios suos in ciuitate. Et cum fuisset tres annos in monasterio: ceperunt cogitatiōes sue ei filios ad memoriā frequēter adducere. et contristabatur pro eis valde: neq̄ tamē dixerat abbati se filios habere. Videns autez abbas eū tristē dixit ei. Quid habes ꝙ tri/

stis es? Et narrauit ei q̄ tres filios bēret i ciuitate: z qz vellet eos ad monasterium adducere. p̄cepit autē abbas vt adduceret eos. Qui cū perrexisset ad ciuitatē. inuenit duos ex his mortuos: vnuz vero solūmodo remansisse: Quē sumēs duxit ad monasterium. Et regrens abbatē nō inuenit illic. Interrogauit autē fratres vbi esset: z dixerunt ei q̄ ad pistrinū perrexisset Ille vero tollens filiū quē adduxit: abijt ad pistrinū. Et videns eū abbas venientē salutauit. Et tenēs ifantē quē adduxerat. amplexatus eū z osculabatur: z dixit patri eius. Amas eū? Et ille respōdit. etiam. Omnino ingt. diligis euz? Et respondit. etiā: Postea vero dixit ei. tolle ergo si amas eū et mitte in fornacē ignis modo dum ardet. Et tenens eū pater iactauit in fornacē ardentē. Statiz aūt fornax facta ē velut ros. ex qua obedientia acquisiuit gloriā: quēadmodū abrahaz patriarcha. Hoc ḡ miraculū hortor vt memorie tradas: vt sēper obedientie virtutē ante oculos habeas. Quia sicut illo tēpore illi⁹ monachi obedientia extīxit ignem fornacis: sic et modo si fueris obediens. ipsa virtus in corde tuo ignem vitioz extinguet in te nequaq̄ post mortē in ignem descendens eternū: sed ad gloriā ascendens celestez: sine fine manentē. Ergo ama obediētiā: dilige obedientiā qz magna virt⁹ ē. Ut aūt illi⁹ magnitudinē adhuc lucidius itelligas sequēs miraculū frequēter lege. Dicebāt fratres quia narrauit quidā patrū vidisse se q̄ttuor ordines in celo quoz prim⁹ erat horuz ifirmoz. gras deo agentiū: secund⁹ hospitalitatē sectantiū: instanter ministrātes eis: tertius ordo in solitudine cōmorātiū. z non videtiū hoies. quart⁹ ordo erat q̄ ad obediēdū p̄rib⁹ spiritualib⁹ se subijciunt propter dominū. Uidebat autē ordo obedientiū torquē aureā habere z multo maiorē q̄z alij gloriā babebat. ego autem dixi ei q̄ mihi hec oīa ostēdebat. Quomodo iste ordo q̄ pu⁹ ē maiorē q̄z alij gloriam bēt? Et ille rīdit q̄ hi qui hospitalitatē exercēt sēcūdū propriā volūtatē idip̄z faciūt. similiter qui in hereimo se religāt arbitrio suo de seculo recesserūt. hic aūt ordo qui se ad obediendū dedit oēs volūtates suas abijciens. pendet ad deum et ad iussionē spūalis p̄ris. ppterea z maiorē gr̄iā aliis bēt. Quapropter fr̄ carissime bona ē obedientia que pp deum fit. Intēde ergo dilectissime virtutis huius aliquod vestigiuz vel ex parte. Obedientia salus ē omniū fideliuz: genitrix ē omniū virtutuz. Obediētia regni celoz iuētrix ē: celos apiēs bomiez d̄ tra leuat: obediētia cohitatrix ē angeloz: z scōz oīuz cib⁹ ē. ex hac. n. abluti sūt et p hāc ad pfectōez venerūt. Ammonitio d̄ virtute otinētie. Ca. iiij.

Antem pus ē vt p⁹ trium virtutū doctrinā vigilāter attēdas q̄tra sit otinētie virt⁹ z qp cōtinētia n̄ solū i cibo z potu sit sz etiā i locutiōe z i sōno ac vestitu. z innumerabilib⁹ causis. Ammoneo igit dilecti onē tuā: vt n̄ d̄licatos cibos q̄ras: nec aī horā ogruā comedere velis nec dicas in corde tuo ecce alij ita vt̄ ita faciūt. scito p certo: qp vnusq̄sq̄ q̄ i hac vita plus i d̄i seruitio laborauerit: eo maiorē mercedē post mortē a deo osequet. Ne igit tibi ḡuis videat cōtinētie virt⁹. miraculū hinc q̄d̄i tripartita historia legi p̄fero. Dorothe⁹ genē thebe⁹: talē ducē curauit vitā vt q̄ttidie lapides a mari colligeret z i ānis singul' hospitiū edificaret: z ipa hospitia d̄dit illis q̄ n̄ hēbāt. Noctib⁹ aūt pp eoz cibum faciebat sportellas. Cuius cib⁹ erat panis vncie sex. z olez minutoz vn⁹ vasicul⁹: z ad bibēdū aquaz. hic a iuuētute sic viuēs nec i senectute d̄fecit. Nunq̄ visus est i lectulo soporatus. vl' pedes p rege tetēdisse. aut dormire p volūtate: nisi q̄tū opādo aut comedēdo natura cōpressos oculos claudere potuisz. ita vt sepe dū comedēdo dormiret. cib⁹ ex ore ei⁹ laberet. Aliq̄n ḡ sōno valde ḡuat⁹: cū i stercore cecidisz obdormiuit. Expgefact⁹ aūt z otristat⁹ sub silētio dixit. Si āgel' dormire suaseris z mihi vlteri⁹ suadebis. Q̄ d̄ forte dicebat ad sōnū vel ad d̄monē q̄ nitebat bonas ei⁹ actiones impedire. Huic laborāti q̄dā dixit. Cur ita pimis corpus tuū? at ille. qz me inquit

illuc occidit. Cui⁹ ꝟo sacratissimi mōachi cōtinētiaz tibi scripsi. ne ipa tibi ꝟtus grauis videretur. vt cognosceres quātū ab ātiqs vel modernis gbusdā prīb⁹ distemus. Audiuit ergo beatitas tua qꝫ dozotbe⁹ oī ānο edificauit cellā ꝛ alijs dōauit. Audisti etiaz qꝫ ī lecto nō iacebat. ꝛ de pāe ꝛ aqua ꝛ herbis viuebat. Nō iō boc dico vt tātū facias tu sz te bumilies simulqz scias quātā abstinentiā habuerūt prēs nr̄i. ꝛ neq; delicatos cibos q̄ras: pserti cuz i pfato libro moysi mōachi scriptuz sit. qꝫ p multos annos panē tātūmō comederet. et multuz opus faceret. Sex aūt ānis per totā noctē stans orauit. neqz gēib⁹ iclinatis. nec oculis i somno spōte clausis. isup etiā circuibat cellulas monachoꝝ ꝛ lagenas eorū aqua impleuit: cū longe aut decem aut viginti milium aqua māeret. Qui licet ita domaret corp⁹. priorē tm̄ valitudinē non amisit. Hec miracula assidue lege scissime fr: ꝛ p bec dei adiutorio i abstinētia pficere studō Nō simus aūt pati ad oia qdē concupiscēda. recolam⁹ cōtinētiaz beati zenonis abbatis: Abbas zenon ābulās aliqn̄ i palestina. et cum laborasset: resedit vt māducaret iuxta cucumerariuz. Suadebat autez ei animus suus dicēdo. Tolle tibi vnuz cucumerem ꝛ māduca. Qui increpans cogitationē suam dixit sibi. Fures ad tormenta vadūt: pba ergo teipsum i boc. si potes ferre tormēta. Et surgens stetit in ardore sol̄ diebus qnqz. ꝛ dixit. Si ardorē solis n̄ possum sufferre: quomodo sufferre potero ignem eternum? Et dixit ad animum suū Si non potes portare tormēta non rapies cucumerem vt manduces: Uerba igit tāti viri considerare nos ammonēt: quantū ab ipsius cōuersatione distemus. Qua pter perpendamus nos peccatores. ꝛ infirmos esse i comparatione sanctorum virorum: vt nosipsos ex illorum meritis despicientes. p dn̄i piam misericordiam eorum consortiū habere possimus. De continētia visus. Ca. v.

Uod autem non in

cibo tantuz. sed et in visu sit continentia. sequens miraculū insinuat. Pyor cū de domo patris ad pbiaz conuersationis exiret promisit denuo nullum se ꝓpinquoꝝ fore visurum. Post aliquot ꝟo annos. dum ei⁹ sor̄ eum viuere ꝛ habitare in beremo cognouisset: non cessabat donec eum inspiceret. Quā cū episcopus loci illi⁹ iā grandeuam ꝓpterea videret affligi. scripsit presulibus heremi vt prior̄ē dirigerēt. At ille qn̄ cōtēnere nefas est iussionibus sēioruz obediēs ꝛ assumēs q̄ndā venit ad patriā. Cūqz aī dom⁹ sue ianuam venisset. ꝛ suū nūciasset aduentū veniēte germana dixit Ecce ego sum prior: quāto vis aspectu satiare. Tūc illa gratificata laudauit. At ille or̄one facta. remeauit ad beremuz. vbi fodiens aquā inuenit amaram. eaqz vlus ē vsqz ad vltimum vite sue diem: Post bui⁹ obitum nullus ibi habitare ꝓualuit. Ego autē reor qz per orationē eā ad suos vsus fecerit ducē: dū etiam alubi. nō exstante oratione meruit emanare. Nā cū moyses ꝛ eius monachi puteum aliqn̄ foderent. ꝛ nec venā aliquā reperirent: nec amplius iā fodere altitudo pmiteret. medio die supuenit pyor. et oratione facta descēdit in foueā. Cunqz tertio percussisset tra mox emanauit aqua. Cūqz oratiōe facta disceret illis eū petentib⁹: vt vl̄ ex aq̄ gustaret: ad boc ingt direct⁹ sū. ꝛ ꝓpt̄ qō vēi pactū ē. Propterea ꝟo o scissime fr. bec tibi de pyore scripsi vt p te scires qꝫ cōtinētia etiā i visu sit necessaria. Audisti ꝟo nūq̄. iste monach⁹ icaut⁹ fuit. qz nec iobediens fuit ꝓceptis seniorꝝ. qui illum ad sorōrē ire iusserūt. nec ipsam vidit: visus ab illa ne extra suum votuz facere videretur. Qua pter bonor̄ tuam sanctitatez. vt illū studeas imitari. Non sit tibi cura videndi ꝓpinquos tuos vel amicos. quos in seculo reliqsti ꝛ p illoꝝ cura or̄o tueqz lachrime nō minuātur ne cū vxore loth retro respiciendo in statuā salis cōuertaris. Recole ergo illū euāgelij ꝟsiculū. qꝫ nemo mittēs manū i aratꝝ ꝛ aspiciēs retro apt⁹ ē regno dei.

De cōtinentia locutiōis ām̄oitio. ca. vj.

dilectionē. vt oia. cū discretione facias: vt nec ad dexterā nec ad sinistrā corruas. De hac etiaz discretiōis virtute habes hoc supra i vitispatrum. Dixit abbas antonius: Quia sunt quidā cōterētes corpora sua i abstinētia: z ga nō habuerūt. discretionez lōge facti sunt a deo. Superuenit aūt quidam venationē faciēs i silua agrestiū animaliū. z vidit abbatē Antoniū gaudētez cū fratrib⁹: z displicuit ei. Uolens autem senex oñdere ei: quia oportet aliquādo cō descēdere fratrib⁹ dixit ei. Pone sagittā in arcu tuo z trabe. Et fecit sic. Et dixit ei. Iterū trabe z traxit. z dixit senex. Trabe adhuc. Tūc dixit venator. Si supramdū traxero frāgetur arc⁹. Respōdit abbas. antoni⁹. Ita est in ope dei. Si plusa mensura tendum⁹ fratres cito deficiunt. Expedit g vt ad momtū bozе relaxare iugū eoz Hec audiēs venator cōpunctus est: z multum proficiēs in fmōe senis discessit: z fratres cofirmati reuersi sūt ad loca sua. Maxima autem mihi cura fuit hec scribere religiosissime frat. vt ab vtroqz periculo te imunē custodias. videlicet vt curā corpozis nō dei pponas seruitio: z rursus vt dei fuitiū explere queas. corpozi necessaria mistrare nō cessas: quāqz tuū bonū mihi notū sit studiū. sz z nūc ammoneo: vt in scdo loco post cōtinentiam discretiōis virtutez memozie commendes. De bono compunctionis que maxime ex mortificatione nascitur. Capitulum. ix

Ed quia cpūctio in

omni ope ē necessaria: cōmendanda ē tibi ipa vt⁹ quatēus mortificatiōi iūgatur compunctio. Puto enim qp vera mortificatio ab aliquo possideri si possit nisi cum cōpunctione. Idcirco tuaz caritatem o frater bozоz vt quicquid agis vel silentium teneas. vel abstinentiā facias vl nuditatem ames: vel vigilias furtiuas diligas: omnia pro di amoze fac: z cū lachzymis. Si lachzyme currūt adest tibi salutaris compunctio. ita duntaxat. vt cum discretione de qua supra dictum est facias vt per te non scandalizentur alij: sed potiⁿ edificentur. Simⁱ ergo i omni ope nro cō pūcti: vt possim⁹ dicere dño cū psalmista. holocausta medulata tibi offerimus. holocaustū vero totū incensum dicitur. Holocaustū ergo dño offert. qui totū se dño tradit. quod ad monachoz ordinē specialiter pertinet. Per medulā vero holocausti cōpūctio designatur. Holocaustū vero sine medula. est bonū op⁹ sine cōpūctione: hāc medulā ipse psalmista alubi pinguedinez nominat. holocaustum inquit tuū pingue fiat. Magna est virtus compunctionis: ō qua supra in vitispatrum scriptuz est. Frater quidam interrogauit alium senem dicens. Pater quid faciam? Dixit ei senex. Flere debemus semper. Contigit enim aliquem senem mori aliquando: z postmodum in seipsum reuerti: z interrogauim⁹ eum dicentes. Quid vidisti abba? Et narrauit nobis plorans. Audiui illic vocem sine mora dicentē. Ueh nobis veh nobis sic z nos semper dicere debemus. Apertissime vero in his vobis possum⁹ cognoscere quare nobis semper flere conueniat: scilicet ne post vite huius discessum in luctum veniamus eternum. Utile nanqz consilium est hic ad temp⁹ deplorare quia hec vita breuis est: labens est: misera est: cito transitoria est. Illa alia vita nullum terminum habet: nūqz finiet. z sicut sci sine fine gaudebūt cum angelis i celo: sic z pctōres sine fine cruciabunt cū diabolo i inferno. qz si lachzymas statiz vt volum⁹. iuenire nō possum⁹: psistam⁹ i pcib⁹: quia dns nobis facile potest lachzymas dare. Mlti enī volūt lachymas hre: sz nō statiz vt illas volūt inueniunt. Uñ sup i vitispatrū scriptū ē. Interrogauit qdā frat quē dam senē dicēs. Desiderat aīa mea lachzymas hre. sic audio senes lachzymas effudētes. z nō veniūt mihi: z tribulat aīa mea. Dixit ei senex. Filii isrl⁹ qdraginta ānos itrauerūt trā repromissionis. Lachzyme igit sūt tra repromissiōis. ad qs si puenеris iā mltū timebis bellū. ita. n. vult deus afligi aīaz: vt sēp desideret igredi terraz

illā. Dicebāt ꝺ btō arſēio: qꝛ toto tpe vite ſue ad opꝰ manuū ſuaꝝ pānū bębat añ ſe. pp lachrymas q̄ crebro cadebāt ex oculis eiꝰ. hec ꝙo audiētes o cariſſime fr. quantū debeamus nos prepārare ad lachrymas penſemus. qꝙ ſi illi tam ſancti ⁊ iuſti. et dei facientes per omnia voluntatē. ſic ſe moꝛ tificabant quantomagis nos qui peccato res ſumus flere et lugere debemus. ℣Pen ſare enim debemus diem moꝛtis noſtre: et diem iudicij. ℣Penſare etiam debemus qualis diſcuſſio ibi erit. Audiamus quid beatus ām̄on fratri ſe interroganti reſpon derit: Frater quidam interrogauit abba/ tem ammonem: dicens. Dic mihi aliquod verbum. Dixit ei ſenex: Uade talem fac cogitationem tuam quēadmodum faciūt iniqui qui ſunt in carcere. Illi enim inter/ rogant vbi ſit iudex. ⁊ quando venturus ſit. Et in ipſa expectatione ſua penas ſuas deplorant. Ita et monachus debet ſemp eſſe ſuſpectus. et obiurgare animaꝫ ſuam dicēdo. veh mihi quomodo habeo aſtare ante tribunal chriſti. et quomodo habeo actuū meoꝝ reddere rōem. Si igit̄ ſic ſēp meditatꝰ fueris poteris ſaluꝰ eē atqꝫ ꝑpū etꝰ. Et tu o fr fidelis hec audiens. fac ſic vt iſte ſeruꝰ dei hoꝛtatur. Cogita de penis in ferni. vermis ibi non moꝛit. ignis nō extin guit̄. luctus nunq̄ ceſſabit. pena nunq̄ fi niet̄: ⁊ ſi ſemper hec cogitaueris ſaluabe ris. ℣Recole ſēper illō qꝺ abbas helias di xit. Ego tres cās timeo. ℣Primā qñ egreſ/ ſura eſt aīa mea de coꝛpoꝛe. Secūdā quā do occurſurꝰ ſū deo. Tertiā quādo aduer ſum me ſnia eſt proferenda. Et tu frat̄ hec meditare. hec cogita hec tracta ſollicite vt inferni laqueos poſſis euitare ⁊ ad regna celoꝛum mereariſ conſcendere. Lugēduꝫ ꝺ eſt. quia ſcriptum eſt. Beati qui lugent quoniam conſolabuntur. Neq̄q̄ hoc de omni luctu dicit. quia ſunt luctus multi. qui de parentū moꝛte fiūt vel amicoꝛum et q res quas deſiderāt adipiſci nō poſſūt qui pro ſuo luctu non ſunt beati. Solum/ modo illi lugentes beati ſunt. qui ſua vel aliꝰum lugēt peccata: ſicut ſamuel defle bat ſaul: ⁊ paulus deflebat eos q non ege runt penitentiā a foꝛnicatione ⁊ immundi tia ſua. Defleam⁹ in hac vita noſtra pecca ta ⁊ aliorum: quia dictum eſt lugentibꝰ. lu ctus veſter vertetur in gaudiū. Semine mus nunc in luctu: vt metamus tūc ī gau dio: cum quibꝰ pſalmiſta dixit. Euntes ibāt ⁊ flebant mittentes ſemina ſua. Uenien/ tes autem venient cum exultatione por tantes manipulos ſuos. Uides autez quo modo beatus ī ſcripturis eſſe predicatur luctꝰ. Audi adhuc quid ſupra ī vitiſpatrū ſcriptum ſit de eo. Miſerunt aliquan/ do ſenes de monte nyteri. ad abbatez ma charium maiorem in ſcithi. rogantes vt veniret ad eos: alioquin ſciret oēm mul/ titudinem ad ſe eſſe venturam. eo qꝺ de ſiderarent euꝫ videre. anteq̄ migraret ad dominum. Qui cum veniſſet in montem congregata eſt multitudo fratrū ad eum ℣Rogabant autem fratres vt faceret ver buꝫ ad eos. Ille autem lachrimans ait. plo remus fratres et producant oculi noſtri la chrimas: anteq̄ eamꝰ hic vbi lachrime no ſtre coꝛpoꝛa noſtra comburant. ⁊ fleuerūt omnes proni in faciem ſuam dicentes. ℣Pater oꝛa pro nobis. Abbas etiam ſil uanus aliquando ſedens cum fratribus factus eſt in exceſſu mentis. et cecidit ī fa ciem ſuam. Et poſtmodum ſurgens: ploꝛa bat. Et interrogauerunt euꝫ fratres dicē tes. Quid habes pater? Ille autem tace bat ⁊ flebat. Cōpellentibus autem illis di xit. Ego ad iudicium raptus ſū. ⁊ vidi mul tos de habitu noſtro ire ad toꝛmenta: et multos ſeculares ire ad regna. ⁊ lugebat ſenex. et noluit deinceps exire ꝺ cella ſua Sed ſi exire cogebatur operiebat cuculla faciem ſuam dicens. Quid neceſſe eſt vi/ dere lumen hoc tempoꝛale in quo nihil eſt vtile. Manifeſtuꝫ eſſe prudentie tue cre do. q̄ magna ſit virtus compūctionis: per quam peccata deleantur et virtutes acq/ rantur. Nolo autem vt ab hac virtute tua ſit mens aliena que in peccatoꝛibus hominum habitat. ℣Per hanc multi domi no placuerunt: per hanc diabolus vincit̄

per banc vicia superantur. per banc vñs ad misicordiā puocatur. per veras eteniz lachrymas ea que dicta sunt complentur Ueras nāqz lachrimas habet. qui hoc nō committit quod deflet: hoc est docte plāge re. Docte plāgit. qui plāgens malū quod fecit: non perpetrat. quod iterum plāgere debeat. Dicit eniz isidorus: qz liberior ē ñ penitens q̄s qui adhuc agit quod pēiteat

De qualitate compūctiōis. Cap. x.

Ua propter post lu

ctum āmonenda est beatitas tua v t quod plangitur desiderio emēdādi. ne iterū delectetur diabolo suadente. Lanimamqz asitatur omnis penitens qui plangendo iterum committit quod plangat. Canis reuersus ad vomitum et pēitēs ad peccatum. Multi eniz lachrimas indesinenter fundunt et peccare non desistunt. Et ideo dilectissime caritatem tuam horto. vt quod plangis: iterum iterare non velis. Scito ergo q̄ ille qui quod plāgit iterum committit. similis sit illi qui lauat laterē crudū. ga i eo qō magis lauat: ma gis lutū facit. Esaias nāqz hortat dicēs. Lauamini mundi estote: auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. Lauatur etenim et mundus non est qui quidem peccatum plangit z iterat. Lauatur: et mundus efficitur. quisquis plangēdo malum quod fecit iterum non committit. De illa enim anima que plangit mala sua et iterat: de ipsa scriptum est in prophe ta. Quam vilis facta es nimis iterans vias tuas. Non ideo hec tibi scribo. vt de te suspicer talia: sed vt pleniter et lucide scias qualis compunctio esse debeat.

Ammonitio de modo orandi. ca. xj.

T quia tibi manife

sta est iam compunctionis virtus restat vt modus orandi tibi pandatur. Dominus enim ostendit modum orandi: cum rogatus a discipulis vt eos doceret orare dixit. Cum statis ad orandum: nolite multum loqui: sed dicite. Pater noster et reliqua. Oratio breuis esse debet: nisi forte ex affectu diuine gratie protendatur. De beato arsenio dicebant qz vespere sabbati lucescente in dominica: relinquebat p̄ se solem. extensis manibus ad celum orās donec mane die dominico ascendens sol: illustraret faciem eius: et sic residebat. Videat ergo o sanctissime frater caritas tua q̄s fortis iste vir fuerit i orationis officio qui de vespera vsqz mane extensis manibus orabat. Non ideo hoc tibi scripsi. vt tu sic facere temptes: sed vt affectuz et studium quod ille per totam noctem vel etiam per totum tempus habebat. tu vel regularibus horis habere studeas: et sic stes in oratione. vt mens tua concordet voci tue. Audiat igitur dilectio tua adhuc verbum de modo orandi. Narrauit abbas dulos: qui fuit discipulus abbatis bessarionis. dicens. Veni aliquando in cellaz abbatis mei. et inueni eum stantez ad orationem et manus suas extenderat ad celum. permanserat autem perficiens iugiter quatuor dies: et post hec vocauit me dicens. Sequere me. Et exeuntes perreximus in heremum. et cum sitirem. dixi: Abba sitio. Ille autem tollens peram discessit a me quantum iactus est lapidis. et facta oratione attulit eam aqua plenam. Et iuimus in ciuitatem illico. Et venim⁹ ad abbatem ioannem: et salutantes eum fecimus orationem. Deinde sedentes ceperunt loqui de visione quam viderant: Dicebant autem se audisse de abbate sysoio qz nisi manus suas cito depōeret q̄ñ stabat ad orationem: rapiebatur mens ei⁹ in superioribus. Si ergo contingebat aliq̄s fratrē cū eo orare: festinabat cito deponere manus suas ne raperetur mens eius et morareturDicebat etiam senex alius. qz assidua oratio cito corrigit mentē. Dicebat quidam patrum. quia sicut impossibile est vt videat quis in aqua turbida faciez suā: sic et anima nisi purgata fuerit a cogitationibus alienis non potest contēplari deum. Audisti quoqz q̄ abbas sysoius nisi cito dimitteret manus, raperetur

in cotemplationem. Quare ꝯ repente i cō templationē raperet. Sine dubio mortifi cat⁹ erat. Audiat igitur dilectio tua qua/ le studiū beat⁹ Paulus monach⁹ habuit orandi. qđ in ecclesiastica hystoria scriptū habet. Fuit paulus de libia scithii: nō mi/ nus quinquaginta habēs monachos. nihil aūt operabat neqz percipiebat: nisi qđ co mederet tantū. Orabat aūt solūmodo. ⁊ veluti quoddā tributū habens ipositum: trecētas orationes deo vnaqueqz die red debat. Et ne vna die dereliqueret trecen tos lapides ponebat. ⁊ singulis orationib⁹ lapidē in sinū mittebat. Expensis ꝯ lapidi bus orationes sciebat eē cōpletas. Multū igitur debem⁹ nos humiliare: qui ⁊ longe ab illoꝝ meritis quorū superi⁹ mentio fa cta est distam⁹: ⁊ sic prōpti ad orationē fa ciendam non sum⁹ vt illi. Oratio ꝺo iūcta cōpunctioni magna ꝺtus est. Uolo quoqz vt solerter attēdas ꝙ ihs xps ac domin⁹ saluator noster volēs orare ascēdit in mō tem. Jdeo ihs oratur⁹ in montez ascendit vt ⁊ tu montem orando conscendas. Ne/ quaqz aūt omnis qui orat in montē ascen dit. Jlle ꝺo qui i oratiōe mortē inimici sui querit: aut res mundi huius: vt honorabi lior in hoc mōdo esse possit: nequaqz i mō tem orando conscendit. At cōtra qui i ora tione pro remedio anime sue: siue pro alio rum peccatis deum deprecatur. iste absqz dubio in montem ascendit. Uide vt hec legas attente deo dicatus. vt ordinatim de mortificatione venias ad compunctio nem: illamqz habendo noscas moduz ora di. De pugna vitiorum aduersus vir tutes. Capitulum. xij.

Ed quia lucide de

nonnullis instructus es virtutib⁹ restat vt mente perpendas: quanta lucta tio sit viciorum aduersum virtutes. Ma/ gnum quoqz certamen est vitioruz ad vir tutes. Tunc enim poteris omnia vincere. vicia pugnando cum diuino adiutorio: si contra singula oppositeris virtutes. Do/ let enim vitiorum pugna aduersum virtu tes ad profectum hominis venire: quia ꝑ illud certamē mens exercitatur. et ab ela tionis vitio purgatur. Contra singula quoqz vitia virtutes sunt adhibende. Cō/ tra luxuriam munditia cordis adhibenda est. Contra iracundiam vero patientia opponenda est: mittenda est fiducia cōtra timorem. Contra torporem vero zelus opponendus est: contra tristitiam malam adhibendum est gaudium spiritale. Con tra accidiam vero fortitudo assumenda est. Contra auaritiam asumenda est largitas. Contra superbiam autem hu militas proponenda est: contra odium as/ sumenda est caritatis virtus. De hoc. n. certamine Paulus dicit apostolus. Caro concupiscit aduersus spiritum: spiritus au tem aduersus carnem. Hec enim sibiin uicez aduersantur: vt non quecunqz vul/ tis illa faciatis. Et tu carissime hec legen do. ⁊ memorie commendando stude cōtra hostis antiqui insidias viriliter dimicare. Si te somnolentia grauat: stude illaz vin cere amando vigiliam: quia somnolen tia per vigiliam destruit ur. Si te dele ctat balnearuz vsus: veniat tibi ad memo riam beatus Jacobus frater domini. qui primus post apostolos hyerosolimoruz re xit ecclesiam. de quo Josephus narrat ꝙ nunqz carnem comedit. nec vnqz balneo vsus fuerit: nec lineis vestibus sit idut⁹. nec caput suum scōm consuetudinem sue gentis oleo vnxit. Si in dilectionem ti bi delitie veniūt propone ante oculos tu/ os Joannem baptistam: qui fuit in vtero matris sue sanctificatus. de quo domin⁹ iesus dixit ꝙ nemo maior illo inter natos mulierum surrexit. Narrat de eo sanctuz euangeliuz: ꝙ mel siluestre ⁊ locustas ede bat. Si ei qui in te peccat: qui tibi de/ trahit aut maledicit. vel i aliquo ledit nō potes ignoscere si vis/ veniant ad memo/ riaz quanta ⁊ qualia passus sit pro te chri stus. Pro te enim homo factus est mor talis ⁊ passibilis: qui erat immortalis ⁊ im passibilis: assumpsit pro te carnem ex vir gine in qua pateretur ⁊ moreret. Pro

te quoqz fuit flagellatus: alapis cesus
sputis linitus: spinis coronatus: ad extre/
mum etiam crucifixus. ℙro te enim hec
omnia sustinuit christus: vt te a diaboli po
testate liberaret. ℙendens vero in cruce
quid dicebat. ℙater ignosce illis: quia ne
sciunt quid faciũt: Ille igitur qui sine pec
cato occidebatur pro suis inimicis orabat
t tu si aliquam molestiam pateris ab ali
quo non potes dimittere? Credo quoqz
si ista que dico subtiliter cogitare volue/
ris: omnib⁹ in te peccãtibus toto ex corde
facile dimittere poteris. Hec meditan
do. hec mente discutiendo. poteris ira vin
cere: poteris omnes diligere: poteris do/
mini implere preceptum. Diligite inimi
cos vestros: benefacite his qui oderunt
vos: t orate pro persequentibus t calũni/
antibus vos: Si tibi venit voluntas va
gandi: recole q iam mortuus es: q cruci
fixus es. Nunquid crucifixo homini ve
nit voluntas vagandi? Non. quia nihil co
gitat nisi de morte sua. Et tu iam mortu
us es huic mundo: vide ne aut tu illi: nec il
le tibi reuiuiscat Dic potius cum aposto
lo paulo. Mihi mũdus crucifixus ẽ t ego
mundo. Hec vero cogitando poteris vin
cere vagationẽ. Audi quid ipe apostolus
de pugna vitiox aduersus virtutes doce
at. Si autẽ spiritu facta carnis mortifica/
ueritis. viuetis. Tu g̃ si vis viuere cũ xp̃o
mortifica per virtutes omnia vitia: p cari
tatẽ mortifica odiũ: per gaudiũ spiritale:
occide tristitiã: per pacem extingue diffen
sionem: per patientiam mortifica impatiẽ
tiam. per bonitatez occide malitiam: per
mansuetudinem extingue ferocitatẽ: per
continentiam mortifica intemperantiam.
per castitatem occide impudentiam. Si
isto modo actus carnis mortificare cura/
ueris: sine dubio penni leticia cuz angelis
i celo frueris. De studio legẽdi. C.xiii.

Nõ est in his diu immo

randuz: quia transmitto caritatem tuam
ad latissimum campum diuinarũ scriptu/
rarum: vt quod hic tibi deesse cernis: ibi
solerter perquiras. Quapropter oro dile
ctionem tuam: vt studium semper in te
crescat legendi. Nullus enim puto po/
test perfecte dei noscere precepta: nisi qui
legendi continuum habet studium. Quia
quanto quisqz in diuinis scripturis assidu
us fuerit: tanto ex eis maiorẽ itelligentiã
capit: sicut terra que quanto magis extol
litur: tanto amplius fructificat. Nam
cuius homo tardum sensum habeat: aliqd
tamen discere poterit. ex scripture myste/
riis si habuerit assiduitatez legendi: sicut
scriptum est in euangelio. Qui enim ha
bet: dabitur illi: t qui non habet etiam qõ
videtur habere: auferetur ab eo: id ẽ qui
habet studium legendi: dabitur etiam illi
intelligendi facultas: t qui legendi studi/
um non habet: etiam hoc quod videtur
habere: id est quod naturaliter bonum in
telligit. propter ignauiam eius aufere/
tur ei. Et sicut ille qui tardus est ad intel
ligendum: pro sua bona intelligentia reci
piet gloriam: ita ille qui talentum sibi da/
tum negligit condemnabitur. Quapro
pter ammoneo caritatem tuam vt studi
um habeas legendi: q hominis profect⁹
ex lectione procedit. Que nescimus ex
lectione discimus. Dicit enim Isidorus
q i orationibus mundamur: lectionibus
instruimur vtrunqz bonum: st. si liceat: si
non liceat melius est orare q̃ legere: Qui
vult cum deo semper esse: frequenter de
bet orare: frequẽter t legere. Nam cũ
oramus ipsi cum deo loquimur. Cum ve
ro legimus deus nobiscum loquitur: Si
hec ita sunt o dilectissime frater: necesse
est tibi orandi legendiqz studium habere.
Lectio cognitionem dei amministrat: le/
ctio tenebras ignorantie fugat: lectio sci
entiam homini cõfert: lectionis studio dei
preceptum eiusqz sacramenta occulta di
scere solemus: lectionis studio dei omniũ
virtutum amor nutritur. ℙer lectionẽ
potes cognoscere qualis sit beatitudo.
qualis gloria: qualis sit claritas que per/
mittitur sanctis electisqz omnibus. ℙer
lectionem potes cognoscere qualis sit pe

na:qlis luct⁹.qlis flet⁹ iminet malis ⁊ iu/stis atqz ipijs boib⁹. Per lectionē cognoscere vales quid audituri sint boni ⁊ mali in die iudicij.malis enim a domino dicetur.ite in ignem eternum qui preparatus est diabolo et angelis eius. Bonis vero dicetur.venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Nec enim omnia lectione discimus. Lectio enim manifestat.quomodo prospera quomodo aduersa tolerare debeas.Quapropter subiungendum ē hic aliquid quod legi de patrum exēplis qui infirmitates vel omnia aduersa pro xp̄i amore tolerare studuerunt vt tua caritas hoc legens.hoc legenti comendans illos viribus totis imitari studeas.

Ammonitio de aduersitate toleranda ⁊ infirmitate amāda. Ca. xiiii.

Orto igitur vt si vel infirmitas vel alia contrarietas tibi acciderit quatenus perfecte valeas scire qualiter tribulationes omnesqz infirmitates tolerare debeas.lectioni esto deditus ibi enim inuenies scriptū.ego quos amo arguo et castigo. Si quos dominus amat argui ⁊ castigari ab illo. Qualis cunqz infirmitas tibi euenerit: gratanti animo suscipe illam. Uolo tibi vnam rem de bystoria tripertita narrare:quaz volo vt legas ⁊ memorie commendes. Fuit benianim senior.qui valde clarus habebatur:dono dei ditat⁹: vt sine medicamine tactu manus aut olei.facta oratione sanaret egrotum. Hic fertur incidisse in idropicam passionem:⁊ tantum eius corp⁹ intumuisse: vt non posset p ianuam cellule ī qua habitabat efferri:nisi ianue cuz tabulis ante positis sublate essent. Is ergo passionis sue tempore pene octo mēses sibi ante mortem in cella latissima sedens. curabat solenniter egrotantes:non grauiter ferens quomodo sue egritudini non p desset:sed etiam se videntes consolabatur ⁊ deprecabatur vt rogarent deū pro anima eius:⁊ de corpore non curarent: quia dum sanus inquit essem nihil profuit mibi . Hunc beniamin imitari stude o sanctissime fr̄ ⁊ in oib⁹ infirmitatib⁹ tuis dño sēper gr̄as referras. Audiat etiā dilectio tua de beato stephano monacho qualiter ī infirmitate sua domino gratias agere stuit. Stephanus autem habitauit iuxta mare occeanum.perfecta degens et integra cōtinentia:Qui circa sexagīta annos probatissimus monachus fuit:et antonio magno notissimus:Fuit itaqz mansuetus et sapiens locutione suauis et vtilis tristantium consolabatur animos et ad a lacritatē reuocabat.licet necessaria tribulatio prouueniret Talis erat in cladibus proprijs Deniqz cum infirmitate incurabili capt⁹ eēt ⁊ medici putrida mēbra eius abscidissent:ille cum operabatur manibus palmarum plectens folia:et presentibus suadens vt de rebus huiusmodi non dolerent nec aliud cogitarent nisi de bono fine:Deus inquit cūcta que facit vtilia sunt. Ego autē noui q̄ huiusmōi passiones pro peccatis eueniunt.⁊ melius est hic pēas soluere q̄s post mortem perpetua supplicia sustinere Stude ergo et tu similiter dicere:quando tibi infirmitas vel alia contrarietas venit. Considerare quoqz sūmopere debemus si illi q̄ sci et iusti fuerūt domino pro infirmitate gratias referebant; quanto magis nos q̄ peccatores sum⁹: ⁊ infirmitates ⁊ tribulatiōes amare debemus p̄sertim cum aplus dicat.q̄ per multas tribulationes oportet nos intrare ī regnū dei Si igit̄ p multas tribulationes cū gr̄arū actiōe tolerāde sunt tribulationes q̄ten⁹ heredes regni celestis effici mereamur . Peccator enī qui in hoc mūdo flagellari nō meret̄.in inferno torquebit̄. Optandū est nobis o frater: vt in hac duz viuim⁹ vita:tribulationes ⁊ infirmitates p̄ xp̄i amore:⁊ p remissione peccator̄ libenti aīo sustineam⁹. Scire nāqz debz dilectio tua: q̄bus modis deus hominē flagellat. Primo modo flagellat ad p̄bationē:sicut fla

gellatus est beat⁹ Job: ⁊ Thobias qui p/
bati sunt: vt essent flagellati ⁊ manifesta/
ti alijs: ob cām exēpli imitandi: vt eorum
cognoscentes patientiā illos immitari stu/
deam⁹. Secundo modo de⁹ boīes flagel/
lat: ne se extollant ī supbiā. vel in securita
te ponant: qō ad scōs specialiter ptinet: si/
cut ō seipō ap̄lus dicit. ⁊ ne magnitudo re
uelationū extollat me: dat⁹ ē mihi stimul⁹
carnis mee angl's sathane: vt me colaphi
cet: q̄ post q̄ cognouit q̄ salubre fuisset il/
lud flagellum: dixit. Libent̄ g̃ gloriabor ī
infirmitatib⁹ meis vt inhitet ī me ꝟt⁹ xp̄i.
Tertio modo hominez flagellat propter
peccata: sicut paraliticū cui dixit. remittū
tur tibi peccata: deinde subiunxit: tolle le
ctum tuum ⁊ vade in domum tuam. Per
hoc vero q̄ illi prius peccata dimisit. ⁊ de
inde ab ifirmitate curauit apertissime mō
stratur q̄ ei infirmitas propt̄ peccata eue
nerit. Quarto modo deus hominē flagel
lat: vt sua virtus vel sanctorum suorū me
ritum demonstret̄: sicut de ceco nato dns
in euangelio dicit. neq̄ hic peccauit neq̄
parētes eius vt cecus nasceretur. sed vt
clarificetur filius dei per eum. His ver/
bis aperte d eclarat q̄ ideo cecus natus
fuerit: vt ab eo illumīatus virtus diuini/
tatis demonstraretur. Quinto modo de⁹
hominem flagellat. vt hic incipiat flagel
la sustinere que postmodum sine fine su/
stinebit. Quod solummodo ad malos per
tinet. sicut antiochus et herodes hic icboa
uerunt pati. quod postmodū in iferno pas
suri erant: de his scriptū est. Duplici cōtri
tione conterere eos idest in presenti et in fu
turo. His quinq̄ modis dns hoīem fla/
gellat. iccirco icognitū est vt vnusq̄sq̄ fla
gellatus timeat et emendet flendo quod
fecit: quatenus flagellum ad profectum ei
eueniat. Ammonenda est ergo beatitudo
tua: vt et hos quinq̄ modos quibus de⁹
hominez flagellat memoriter discas: qua
tenus in omni infirmitate vel tribulatiōe
tenus in omni infirmitate vel tribulatiōe
ante mentis oculos illos habeas. In his
nāq̄ meditando: flagellum domini gratā
ti animo tollerabis. Firmiter enim debe
mus credere. q̄ nullum peccatum sine vi
dicta relingī. Aut. n. hic p̄ penitētiā vnus
q̄sq̄ peccatū suū dlet aut dns pie p flagel
lū suū purgat aut post mortē igne purga
torio purgabitur. Q̄ si. bis modis pecca/
tum hoīs non fuerit deletum. post hāc vi
taz in ignē descēdet eternum. Dec̄o au/
diens nequaq̄ de tua debes desperare salu
te nequaq̄ cum desperatione dicere mul
ta sunt mala mea ⁊ inumerabilia peccata
mea. Scito pro certo. nullus tantum po
test peccare. quantum domini pietas va
let dimittere: Tantum enim est si penite
at peccans: si ad illum se conuertere stu
deat. Et q̄ sermo se intulit de venia pec
catorum speranda. volo factum theodosij
imperatoris tibi ad memoriam reducere.
per quod et ad sperandam peccatorum ve
niam mens tua subleuetur. et ad lacrima
rum fluenta proferenda: cor tuum compū
gatur. Cur desperabit aliquis peccator
de venia. si ad dominum ex toto corde cō
uertatur. cum supradict⁹ imperator septē
milia hominum occidens. lamentando et
se reum agnoscendo: vēiā ifra paucos di
es potuit promereri. Ut igitur manifestis
sime cognoscere possit sanctitas tua: quo
modo gesta sunt cur videlicet septem mi
lia hominum occiderit et qua se occasiōe
reuz agnouerit. quomodo se humiliauerit
et quomodo venīā ꝓmeruerit: verba hy
storie tripartite hic per ordinem sunt inse
renda. per que verba. in multis proficere
domino adiuuāte poteris virtutib⁹. Pri
mum in speranda venia peccatorum. quia
tantorum hominum sanguine reus exi/
stens: facile veniam impetrauit. Deinde ī
humilitate. q̄ cum imperator esset: p̄ pre/
dicationem beati Ambrosij tantum se hu
miliauit. vt omnibus peccatoribus se in
feriorem esse cognosceret. Deinde in la
chrymis. quia cum ecclesiam intrauit: pa
uimentum ip̄ius ecclesie lachrymis riga/
uit. Uolo igitur vt hoc tue caritati nō sit
incognitum: q̄ nemo simul in se omnia va
let extinguere vitia. Nam dum quispiā
passionem libidinis effugerit; in auaritiā

incurrit. Et cum de auaritia declinauerit inuidie fouea illi preparatur. Et si inuidiam vicerit: mox vitiuz furoris ꝛ alios plurimos laqueos ponit ei inimicus: per quos capere euz possit incautuz. Non itaque facile est vitare hominibus vniuersas insidias hostis: sed mens diuino solatio vigilãs diuina protectiõe adiuta: argumẽta ꝛ machinamẽta omnia antiqui hostis destruit.

De venia peccatoꝝ spanda. Ca. xv.

Theodosius namqz

imperator habuit passionem furoris sed iusto furori immensaz credulitatez permiscuit. Quobrem pro tua vtilitate. id est in supradictis virtutibus ex eius lectione proficias: narrare necesse est. Thessalonica ciuitas est grandis ꝛ populosa. In qua cum orta esset seditio. quidam ex iudicib⁹ eius lapidati sunt atque tracti. Vnde indignatus theodosius iracundie non refrenauit infirmitatem: ſz iussit iniustos gladios super omnes euaginari: ꝛ vna cum nocentibus innocentes interimi. Septem ꝛ enĩ milia hominum: sicut fertur occisa sunt. nõ precedenti iuditio sed tanq̃ i messe omnes simul incisi sunt. Huiusmodi cladez valde plenã gemitibus. audiuit beatus ambrosi⁹ ꝛ cum princeps mediolanum veniſſet. ꝛ solenniter in sacrum templum voluiſſet intrare: occurrit foris ad ianuas beatus ambrosius. ꝛ ingredientem his sermonibus a templi ingressu probibuit. Nescis imperator scelus perpetrate iracundie. nescis a te quanta magnitudo peccati sit facta: nec p⁹ causam tanti furoris: mens tua molem presumptionis agnoscit. Si forte recognitionem peccati. probibet potestas imperii. deet tamen vt vincat ratio potestatem. Scienda quippe natura est. ꝛ eius mortalitas atque resolutio. ꝛ puluis progenitorum ex quo facti atque in quem redigendi sumus ꝛ non flore purpureo confidentez infirmitatem. operti corporis ignorare coequalez hominum. Non est confidendum in purpura: sed magis consideranda est conditionis equalitas. Princeps es o imperator ꝛ conseruorum. vnus est enim dominus omniuz rex omnium ꝛ creator. Quibus igitur oculis immundis aspicies tẽplum domini. quibus calcabis pedibus sanctuz illius pauimentum? Quomodo manus extendes: de quibus sanguis innocens adhuc distillat? quõ huiusmodi manib⁹ suscipies sanctum domini corpus? Qua presũptione ori tuo porriges poculum sanguinis domini preciosi. dum furore sermonum tantus sanguis sit iniuste effusus? Recede igitur recede: ne secundo peccato priorem nequitiam augere contendas. Suscipe vinculum quo te omniuz dominus nunc ligauit. est enim medicina maxime sanitatis. His ergo sermonibus imperator obediens. erat enim diuinis eruditionibus enutritus. ꝛ aperte sciẽs que sunt propria sacerdotum ꝛ que reguz gemẽs ꝛ deflens ad regalia remeauit. Cũ que octo mensium continua transiſſent tẽpora. appropinquauit natiuitatis saluatoris nostri festiuitas. Imperator autem lamentationibus assiduis in palatio residẽs continuas lachrymas inceſſabiliter expendebat. Ingressus autem rufinus tunc curie magister: ꝛ singularem fiduciã babens apud principem. ꝛ videns eum in lamentatione prostratum: acceſſit vt lachrymaruz causas inquireret. At ille amariſſime ingemiscens ꝛ vehementius lachrymas fundẽs tu inquit rufine ludis ꝛ mea mala nõ sẽtis. Ego aũt iamẽtor ꝛ gemo calamitatẽ meã quia seruis quidez ꝛ mendicantibus aperta sunt templa dei. ꝛ propriam domum ingredientes decenter exorant: mibi vero ingressus ad ea non est. insuper etiã ecli sunt clausi. Hec dicens: verba singula singulibus interrumpebat. Rufinus vero. curo inquit si tibi placet ꝛ pontifici precibus persuadeo: vt soluat vinculum quo te ligauit. ait iperator. Non suadebis ambrosio. Noui enim decretum illius esse iustuz neque enim reuerebitur imperialez potentiam: vt legem possit preuaricari diuinam Cunque rufinus verbis plurimis vteretur. ꝛ promittens ambrosium esse flectendum: imperator eum pergere cum festina

tione precepit. Ipse vero spe data paulu/
lum post est secutus. credens rufini promis
sionibus. Porro vir mirandus ambrosius
mox vt vidit rufinum: ait. Impudentiam
canum imitatus es o rufine. tāte videlicet
ne eis auctor exīstens pudorem ex fronte
detergens nec erubescens metuis contra
diuinaz imaginez latrare. Cūque rufinus
supplicaret. ꝛ imperatorez diceret esse ven
turum: superno zelo accensus ambrosius.
ego inquit rufine predico tibi. quoniaz euz
ingredi ecclesiam prohibebo. Si vero im/
perium in tyrannidem mutauerit necez: ꝛ
ego libenter suscipio. Hec ꝛ alia plurima
rufinus audiens. nunciauit imperatori vo
tum antistitis: monens ne de palatio pro/
cederet. At imperator hec in media iaz pla
tea cognoscens: pergo inquit: ꝛ iustas i fa
cie suscipio contumelias. Cunque ad sacra
limina peruenisset. sanctam quidem basili
cam non presumpsit intrare: sed veniens
ad antistitez. ꝛ inueniens euz i salutatorio
residentez. supplicabat vt eius vincula sol
ueret. at ille crudelem dicebat eius presen
tiam esse. ꝛ contra deum desanire theodo
sium. eiusque calcare leges. cui imperator
dixit. Nō insurgo aduersus ecclesiasticas
sanctiones: neque inique ingredi limina sa
cra contendo: sed te soluere mea vincula
deposco vt domini clementiam pro me ex
orare studeas. nec mihi ianuam claudi pre
cipias: quaz dominus noster cunctis agen
tibus penitentiam aperuit. Tunc ait anti/
stes Quam penitentiam ostendisti post
tantas iniquitates? quibus medicamini/
bus incurabilia vulnera plagasque cura/
sti? At imperator tuum inquit opus est. ꝛ
docere ꝛ medicamina temperare: meum
vero est oblata suscipere. Tunc sanctus
ambrosius dixit. Quoniam furori tuum
iudicium commisisti. ꝛ non ratio protulit
sententiaz: sed potius iracundia. scribe le
gem que decretum furoris euacuet. vt tri
ginta diebus sētētiaz necis atque proscri
ptionis in litteris tantummodo maneat
ꝛ iudiciuz ratiōis expectet. Quibus tran
sactis diebus. ira videlicet iam cessante.
ratio causaz iudicās: apud semetipsā que
cognouerit sub veritate disponat. In bis
eniz diebus agnoscetur: si iusta sit sētentia
quaz protuleris an iniusta. Si iusta fuerit
permaneat. si autem iniusta: destruatur.
numerus vero triginta dierum ad hec ex
aminanda sufficit. hanc ammonitionem i/
perator libenti animo suscipiens. ꝛ optimā
esse confidens. legē conscribi repentē pre
cepit: ꝛ propriis manibus litteras confir/
mauit. Quo facto vinculum eius absol
uit ambrosius. Que lex hactenus obserua
tur. In tali namque tenore facta fuit illa
descriptio. vt si quos imperator morti dā
nasset: vsque ad triginta dies seruarentur
illesi. quos ira regis vindicaret seuerius ꝛ
eorum sententia esset suspensa: quatenus
i spacio triginta dieruz ira quiescentē pro
basset. vtrum iudicasset iustum an iniustū
ꝛ qđ iustum probasset facere studuisset:
Sic itaque sacratissimus imperator ingre
di limina presumens non stans domino sup
plicauit neque genuflexo: sed pronus i pa
uimento iacens. dauiticam vocem procla
mauit. Adhesit pauimento anima mea: vi
uifica me domine secundum verbum tu/
um. Manibus autem capillos euellens:
frontemque percutiens. ꝛ pauimentuz la/
chrymarum guttis aspergens: veniam im
petrare poscebat. Cumque tempus acce/
deret. quo munus ad altare solebat offer/
re: surgens cuz lachrymis est ingressus.
Cum autem obtulisset sicut solitus erat in
cancella stetit. Rursus autem ambrosius
non quieuit. sed differentiam locorum edo
cuit. ꝛ primo quidem quesiuit quid ibidez
expectaret. Imperatore autem dicente. su
stinere se sacrorum misteriorum percepti o
nem. Per archidyaconum remandauit.
O īperator iteriora loca tātū sacerdotib⁹
collata sūt. q̄ ceteris nec īgredi nec ꝺtige
re fas ē. Egredere igit ꝛ bāc expectationē
cuz ceteris habe cōmunem. Purpura nā/
qz īperatores: nō sacerdotes facit. Tūc fi/
delissimus īperator etiā hāc traditionē ani

mo gratāti suscipiēs remādauit dicēs. Nō audacie causa itra cācellos māsi:sed i cō stātinopolitano hāc ɔsuetudinē esse cognoui. Unde ago gratias pro huiusmodi medicina. Tali ergo ꝛ tāta ꝟtute:ꝛ presul ꝛ ipe rator clarebāt. Ego nāq; virtusq; op⁹ amiror illius fiduciā:huius aūt obedientiā: id est fiduciā sacerdotis:ꝛ obediētiā regis. Illius zeli feruorē:huius fidei puritatē:id est feruorē zeli i sacerdote:fidei puritatē i rege. Igitur eximiū est opus iā nūc narratum:quod te potest exercitare. O sanctissime frater:ꝛ deo dicate i custodia multarū virtutū. Nec enī theodosij christianissimi principis:ꝛ beati ambrosii sanctissimi pōtificis ɔtētio:sanctū prouocat hominem ad sperādā veniā peccatoꝝ.ob quā maxime causā hāc sanctā ɔtētionē tibi scribere studui. Prouocat etiā duꝝ ꝛ lapideū cor ad lachrymas proferēdas:icitat ꝛ ad zeli feruorē. Deprecor vero dilectionē tuā:vt būc actū.hāc sanctissimā penitētiā piissimi pīcipis:ꝛ zelum sanctissimi pōtificis crebro legas:quia magnus animi profectus i ea latet. Si itaq; ea que tue sanctitati scripsi prudētissime frater pficere potueris opa id est:si profusa a te oīa vicia protuleris:ꝛ que i ammonitōe narrātur bona custodire volueris:scito quod nō tuis viribus hoc facias:sed illo inspirante ꝛ adiuuāte: qui dicit in euangelio:sine me nihil potestis facere. Non solum facere:sed nec cogitare quidem aliquid boni valemus:nisi illo operante:illo donante: a quo omne bonum procedit. Audi quoque attente.quid dominus de hac causa per hieremiam prophetam dicit. Non glorietur sapiens in sapiētia sua. Non glorietur fortis in fortitudine sua:ꝛ non glorietur diues in diuitiis sue sua:ꝛ non glorietur in hoc: qui gloriatur scire ꝛ intelligere ꝛ nosse me. Per hec enim verba omnino aufertur superbia.quia sapientia ꝛ fortitudo ꝛ omnes opes reputantur in nihilum:ꝛ ista est gloriatio.vt sciat ꝛ intelligat:quod ipse sit dominus qui fecit misericordiam ꝛ iudicium ꝛ iustitiam in terra

Ex isto quoque loco sumpsit apostolus Paulus:illud exemplum quod corinthiis scripsit dicens. ¶ Fratres qui gloriatur in domino glorietur. Ubi sunt illi:qui dicunt hominem proprio arbitrio regi? Ubi sunt illi:qui dicunt quod a nobis bonum ichoare possimus. Nequaq; illis credere debemus:quia nec cogitare:quanto minus perficere valemus bonum:nisi ipso domino adiuuāte. Ergo si domini gratia largiēte: bonū op⁹ pegeris:et ea q̄ beatitudini tue scripsi cuncta perfeceris:nō tuis viribꝰ nō tuis meritis deputa:sed illi qui i te operatur:et velle:et dat pficere pro bona volūtate:cui est honor potestas et imperiū per infinita secula seculorum. Amen. De lectione: Capitulum.xvi.

Anctarū lectio scripturaruꝫ:diuine est cognitio beatitudinis In his enim quasi in quodam speculo homo seipsum considerare potest:qualis sit: vel quo tendat. Lectio assidua purificat animā:timorem incutit gebenne:ꝛ ad gaudia eterna cor instigat legentis Heminum confert donum lectio sanctarum scripturarum:siue quia intellectum mentis erudit seu q̄ a mundi vanitatibus abstractum hominē ad amorem dei perducit:labor bone stus est lectionis:et multum ad emendationem anime proficit. Sicut enim ex carnalibus escis alitur caro:ita ex diuinis eloquiis homo interior nutritur et pascitur: O dulcia faucibus meis: inquit psalmista:eloquia tua domine:super mel et fauū ori meo. Sed ille beatissimus est:qui diuinas scripturas legens: verba vertit in opa

Omnis plane scriptura sancta:ad nostram salutem scripta est: vt proficiamus i veritate ꝛ cognitione. Sepius cecus offēdit q̄ videns. Sic ignorans legem dei: sepi⁹ ignorāter peccat q̄ ille qui scit. Sicut cecus sine ductore: sic homo sine doctore: viam rectam vir graditur. Uaca lectioni. Uaca meditationi scripturarum: vaca in lege dei. Habeto in diuinis

litteris frequẽtiã:assiduitatis legẽdi sit ti/
bi frequẽs lectio. Lectõe sẽsus ⁊ itellect⁹
auget. Lectio eniz docet qd caueas: ostẽ/
dit qõ timeas. Mitũ ꝓficies si legis:si fa
cis tamẽ q̃ legis. De pace.capitulũ.xvii.

Eluator noster ad

patrẽ rediẽs:speciale mun⁹ discí
pulis dedit:vnitatis ⁊ pacis ꝑcepta dicẽs
Pacẽ meã do vobis:pacẽ reliquo vobis
In pace vos dimisi:in pace vos inueniam
Proficiscens voluit dare:qõ rediẽs desi/
derabatĩ oib⁹ ĩuenire:Cuius pacis orna/
mẽta:mirabiliter alio loco ostẽdit dicẽs.
Beati pacifici:qm̃ filii dei vocabũtur. En
filius dei ĩcipit vocari:q pacificus esse iã
cepit. Nõ vult fili⁹ dei dici:qui pacẽ no/
luerit amplecti. Negat sibi patrẽ deũ:qui
pacificus esse ꝺtẽnit. Sed pax hec:cũ bo/
nis ⁊ dei ꝑcepta seruãtibus custodiẽda ẽ:
nõ cũ iniqs ⁊ sceleratis:q pacẽ inter se ha/
bẽt ĩ pcccatis suis. Pax xp̃i ad salutẽ ꝓfi
cit sempiternã.pax que ĩ diabolo est:ad p
petuã pueniet ꝓditionez. Pax cuz bonis:
⁊ bellum cum viciis semper habendum est
Mala quidem hominum impiorum odio
habenda sunt:non homines ipsĩ q̃uis ma/
li sint:quia creatura dei sunt. Pax vero q̃
in bonis est:concordiam fratrum ⁊ carita/
tem proximorum copulat. Pax spiritum
dei specialius promeretur:pax dilectio/
nis mater est. Pax indicium est sanctita/
tis:de qua dominus per propbetam ait.
Pacem ⁊ veritatem diligite. Pax plebis
sanitas:gloria sacerdotis:patrie leticia:et
terror bostium siue visibilium siue inuisi/
bilium. Omnibus viribus pax est custo
dienda:quia semper in deo manet: que in
pace sancta manet cũ sanctis dei. Sacer
dotis est in pace populum ammonere: qd
debeat agere.populi est ĩ bumilitate audi
re:quid moneãt sacerdotes. Quicquid nõ
licet:pastoris est ne fiat: ꝓbibere:⁊ plebis
obedire ne faciat. Epistola sancti macba
rii ad monachos. Capitulum. xviii.

A primis quidem.

si ceperit bomo semetipsum agnoscere cur
creatus sit:si quesierit factorem suum de/
um:et penitere de bis voluerit que com/
misit in tempore negligentie sue:sic demũ
benignus deus dat illi tristitiam pro pec/
catis:et postea per suam benignitatez dat
illi afflictionez corporis:in ieiuniis in vigi
liis et orationum instantia. et contemptu
mundi:et libens illatas iniurias sufferat:⁊
odio habet omne refrigerium corporale:
et diligit planctum magisq̃ risum. Post
bec tribuet illi desiderium et fletũ et bumi
liationem cordis et bumilitatem:vt trabẽ
oculi sui consideret:non alterius festucam
nitatur auferre:et dicat semper. quoniaz
iniquitatem meam ego cognosco:et deli/
ctum meum contra me est semper. Sem/
per exitus sui memor sit: et quomodo in
ꝺspectu dei occursurus sit:et iudicia et pe
nas describat in conspectu mentis sue nec
non etiam merita et bonores que danda
sunt sanctis. Si autem cognouerit quia
cor ipsius firmatum est in timore domini:
et non dimittit locum suum.sed fortiter re
sistit aduersario suo:ille perfectus mona/
chus et miles christi vocatur. Ut enim cuz
multo nauis vndarum ictu obruitur: sic
multa possidens monachus non saluatur.
Nibil possidens monachus quasi aquila
ad excelsa peruolat. Tunc descendit ad
escas:quando compellit necessitas. Pru/
dens monachus:non adulabitur propter
voluptatem ventris diuitibus. Nibil pos
sidens monachus velut cursor leuis saga/
cius peruenit ad brauium. Qui vult cum
deo semper esse debet frequenter orare ⁊
frequenter legere. Nam cum oramus ipsi
cũ deo loquimur:cum vero legimus:deus
nobiscũ loquitur. Orationibus aũt mũda
mur.lectionibus ĩstruimur. Utrũq; bonũ
est:si liceat:meli⁹ est eniz ꝺferre q̃ legere.
Qõ enĩ obscuz ẽ aut dubiũ.cõferẽdo ci/
to cõspicietʳ:Quatuor sunt necessaria ĩ ec
clesia dei canonice diuinis ĩ quo narratʳ ⁊
p̃dicatur vita futura:bystoria ĩ qua nar/
ratʳ res gesta:numer⁹ ĩ quo facta futuroz
⁊ solennitates diuine enumerãtʳ: gmati

ca i q̄ sciētia ꝟbox ītelligīt. Nemo renun/ciatur⁹ seculo bene pōt videre. qō ntēpsīt ut videret. Quicqd i sūpt⁹ ō tuo tuleris ꝓlucro ꝟeputa. Antiquū dictū est auaro tā ꝟeest qō habet. q̄ qō nō habet. credēti tot⁹ mūdus diuitiax. ifidelis aūt obolo i diget. Sic viuam⁹. q̄si nihil habētes ꝛ oīa possidētes. Uict⁹ ꝛ vestitus. diuitie xp̄ia nox sūt. Si habes i potestatē rē tuā vēde si nō habes ꝓice: Tollēti tunicā ꝛ palliū relinquēdū ē. Nisi tu semp crastinans. ꝛ i diē de die trahēs. caute ꝛ pedetentim pos sessiūculas vēdideris: nō habet xp̄s unde alat paupes suos. Qui totū se dedit. totū obtulit. Apli naui ꝛ rete tantū reliquerūt vidua duo era misit i gazophilatiū. ꝛ p̄fer tur cresi diuitijs. Facile cōtennit oīa q̄ sē per cogitat se esse moriturū. Ecce duo vi/ri steterunt. In matheo ynus angelus. in marco adolescēs. ī ioāne duo āge/ca duo uiri vicūtur ideſt mlta itine/liex. ꝛ diuerse sūt visiones. vel ynū ꝛ yna visio. ꝛ dissimiles sūt narratōes euāgelista/rū linthеamina sola posita ostēdit. qō nō i/digent corpora vestimēto post resurectio nē. Secū mirans id ē q̄ reliquit linthea/mina transitus in xp̄o resurectio vita eter na: Prima est cogitare de dño vt deside/remus. Secunda de passione vt sustinea/mur. Tertia de hora transitus vt sim⁹ pa/ati. Quarta de die iuditii. vt ratōnē red/amus. Quinta de iferno vt timeam⁹. se/a de vita eterna vt desiderem⁹. Trib⁹ dis diabolus securitatē i mentē homi/ imittit. Primū suggerit hoi. vt non fa/ cōfessionē. quia iuuenis ē. Secuudo qz alij grauius peccauerunt q̄ tu. ꝛ pixerunt. Tertio dicit tu pecca. qz ma/ē clementia ꝛ misericordia dei. indul/it tibi peccata tua: ꝛ p̄ hanc securitatē uxit eum in infernum. Diuersas medi/cinas anime deus ostendere dignatus est Alius per elemosinam. alter per obsequiū alius per hospitalitatem. alter per ieiuniū ꝛ vigilias. alius per continentiam. alius p castitatem. alter per benignitatem: alius per obedientiam. Alter per humilitatem alter per patientiā. Alii datur per spiritū sermo sapiētie. alij sermo scientie. alii pro phetia. alii genera linguax; alij dona sani/tatum. alij discretio spirituū. Omnia opa tur ynus atq̄ idem spiritus diuidens sin/gulis pro vt vult. in psalmis itaq̄ inueni/es. Si intenta mente perscruteris: domi nici verbi incarnationem. passionemq̄ ꝛ resurectionem atq̄ ascensionem. In psal mis inuenies tam intimam orationem si intenta mente perspexeris sic non potes vllatenus p̄ te ipsum excogitare. In psal/mis inuenies intimam confessionem pec/catorum tuorum. ꝛ integram deprecatio nē diuine atq̄ dominice misericordie. In psalmo quoq̄ inuenies omnium rerum que tibi accidunt: Intimam gratiarum ac tionem. In psalmo confiteris infirmitatē tuam atq̄ misericordiam: ꝛ per idipsum misericordiam dei p̄uocans. Omnes nim vertutes in psalmis iuenies. si a deo merueris vt tibi reuelet secreta psalmox Etiam si volueris intima mente exerce/re te in diuinis laudib⁹ ac preceptis ꝛ mā/datis celestibus: psalmum Beati inmacu lati decanta. Et licet vsq̄ ad obitum vite tue huius psalmi virtutem contempleris atq̄ scruteris. nunq̄ vt puto illum perfe cte intelligere poteris: in quo nullus ver/sus est. in quo non sit vel via dei uel lex vl̄ mandatum. seu preceptum. vel verba aut iustificationes. vel iudicia aut sermones dei descripti. Et ideo non est opus vt per diuersos libros animo diffundaris: in psal terio solo habes materiam legendi vsq̄ ad obitum vite. in quo inuenies prophe/tas. euangelia. ꝛ apostolos: ꝛ omnes lib/ros diuinos spiritualiter atq̄ intelligibili ter ex parte tractatos ꝛ descriptos. Et pri orem atq̄ secundum aduentum domini ibi inuenies propbetatum: incarnatio/nem quoque ac passionem ꝛ resurrectio/nem atque ascensionem dominicam. Et omnem virtutem diuinorum dictorum in uenies in psalmis: si intima mente perscru teris: et ad medulam intimi intellectus p dei gratiam perueneris. Camera christi

cum homine dei est cor rectum ⁊ bonum Fundamentum ipsius camere est fides. altitudo eius est spes:latitudo ē caritas lō gitudo eius est perseuerantia .latera eiꝰ sunt concordia ⁊ pax.frondes ipsius sunt iusticia ⁊ veritas:pulchritudo eius est exemplum bonorum operum.fenestre ipsius sunt dicta sanctorum.pauimentum eiꝰ est humilitas cordis.camera eius sunt boni pontifices interligatio eius est vinculū pacis.tectum eius est fidelis dispensator piscis eius est meditatio celestis: Mensa christi in camera sua est bona conuersatio misterium christi in camera suā est bona memoria .bacinus christi bona est voluntas:conticellus christi est nitor conscientie. Catedra christi est serenitas mentis Sponsa christi anima sancta. camerarie christi virtutes spirituales sunt. Prima sā cta caritas dicta est illa regit camerā christi. Est sancta humilitas.illa est thesauraria in camera est sancta sapiētia.illa facit luminaria in camera: est sancta puritas. illa scobat cameraz:est sancta bonitas illa incensum ponit in cameram:est sancta diligentia mentis illa coronat cameram:est sancta abstinentia illa parat mensam in camera:est sancta temperātia.illa miscet in camera cum cantilla.⁊ ipse cantilus est nitor cōscientie:est sancta vigilantia. illa seruat cameram dominicam:est sancta penitentia illa facit disciplinam in camera. est sancta bona conscientia.illa est portaria i camera. Istas totas suprascriptas ipsa peperit ⁊ mater earū ē: Est sācta perseuerantia illa nutrix earum est vsqꝫ ad finem perfectum: Prestet nobis itaqꝫ dominus vt inueniat in nobis talem mansionem qui viuit ⁊ regnat deus In secula seculorum Amen'.

Impressum Venetijs per Octauianum scotū Modoetiensem sextodecimo kalēdas Martij. M.cccc.lxxxiij. Joanne Mocenico Inclyto Venetiaꝝ Duce.

